

KEN FOLLETT

Autorul bestsellerului
STÂLPII PĂMÂNTULUI

 LUME
FĂRĂ SFÂRȘIT

Ken Follett

O lume fără sfârșit

Traducere din limba engleză
Andreea Șeler

Cuprins

Partea I – 1 noiembrie 1327

1 2 3 4 5

Partea a II-a – 8–14 iunie 1337

6 7 8 9 10 11 12 13

Partea a III-a – iunie–decembrie 1337

14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25

26 27 28 29

Partea a IV-a – iunie 1338 – mai 1339

30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41

42

Partea a V-a – martie 1346 – decembrie 1348

43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54

55 56 57 58 59 60 61 62

Partea a VI-a – ianuarie 1349 – ianuarie 1351

63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74

75 76 77 78 79 80

Partea a VII-a – martie – noiembrie 1361

81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91

Mulțumiri

Pentru Barbara

Partea I
1 noiembrie 1327

Gwenda nu avea decât opt ani, dar nu se temea de întuneric.

Când deschise ochii, nu putu să distingă nimic, dar nu acest lucru o sperie. Știa foarte bine unde se află. Era la stăreția Kingsbridge, în clădirea lungă de piatră pe care o numeau spital, și stătea întinsă pe podea, într-un culcuș de paie. Mama sa era lângă ea, iar Gwenda știa, după mirosul cald, de lapte, că mami îi dădea să mănânce bebelușului nou-născut, care nu avea încă nume. Alături de mami stătea tati, iar lângă acesta, fratele mai mare al Gwendei, Philemon, care avea 12 ani.

Spitalul era aglomerat și, deși nu putea zări celelalte familii culcate pe jos, înghesuite ca oile în țarc, simțea mirosul ranced al trupurilor calde. Când zorii aveau să mijească, urma să înceapă Sărbătoarea Tuturor Sfinților, care anul acesta pica într-o duminică și era deci o zi sfântă. Cu o seară înainte fusese Ajunul Sărbătorii Tuturor Sfinților, un interval periculos, în care toate spiritele rele hoinăreau libere prin lume. Sute de oameni, printre care și familia Gwendei, veniseră la Kingsbridge din satele învecinate, pentru a petrece Halloweenul în perimetrul sacru al stăreției și a participa la slujba de Sărbătoarea Tuturor Sfinților, care se oficia în zori.

Ca oricărei persoane înțelepte, Gwendei îi era foarte frică de spiritele rele; dar și mai tare se temea de ceea ce trebuia să facă în timpul slujbei.

Își aținti privirea drept înainte, în întunericul desăvârșit, încercând să nu se gândească la lucrul care o înspăimânta într-atât. Știa că peretele din fața ei avea o fereastră arcuită. Nu era înfundată cu geam – numai clădirile cele mai importante aveau ferestre din sticlă dar un fel de paravan din pânză proteja încăperea de aerul rece de toamnă de afară. Și totuși, nu vedea nici măcar o pată vag mai deschisă în locul acela. Iar asta o bucura. Nu voia ca dimineața să sosească.

Nu vedea nimic, dar auzea în jur o mulțime de zgomote. Paiele care acopereau podeaua foșneau întruna, în timp ce oamenii se întorceau și-și schimbau poziția în somn. Un copil țipă, ca și cum s-ar fi trezit dintr-un vis urât, fiind repede redus la tăcere de câteva șoapte liniștitoare. Din când în când, cineva începea să vorbească, rostind prin somn câte un cuvânt pe jumătate neinteligibil. De undeva răzbăteau niște zgomote care trădau că doi oameni se îndeletniceau cu lucrul acela pe care-l făceau părinții, dar despre care nu vorbeau niciodată, lucrul acela pe care Gwenda îl numea „gemutul”, pentru că nu știa niciun alt cuvânt care să-l poată descrie.

Mult prea curând, o lumină străpunse întunericul. Un călugăr intră pe ușa din capătul estic al încăperii lungi, prin spatele altarului, ținând în mână o lumânare. O așeză pe altar, aprinse de la ea o alta, conică, și porni să dea ocol încăperii, atingând cu capătul aprins fitilele lămpilor de perete. Umbra lui ascuțită se alungea și mai mult de fiecare dată când vârful lumânării conice întâlnea umbra aceleiași lumânări, chiar în dreptul fitilului lămpii.

Din ce în ce mai puternică, lumina se revărsa asupra rândurilor de trupuri chircite de pe podea, înfășurate în pelerinele lor mizere sau înghesuite în vecinele lor pentru a se încălzi. Bolnavii ocupau paturile de lângă altar, unde puteau beneficia la maximum de caracterul sacru al clădirii. La celălalt capăt, o scară făcea legătura cu etajul, unde se aflau încăperile rezervate vizitatorilor de viță nobilă: acolo era găzduit acum contele de Shiring împreună cu o parte din familia sa.

Călugărul se aplecă peste Gwenda pentru a aprinde lampa de deasupra capului ei. Îi întâlni privirea și zâmbi. Fetița îi studie chipul în lumina mereu schimbătoare a flăcării și-l recunoscu pe fratele Godwyn. Era tânăr și chipeș, iar seara trecută îi vorbise cu blândețe lui Philemon.

Lângă ea dormea o altă familie din satul ei: Samuel, un țăran înstărit, cu o feudă mare, soția sa și cei doi fii ai lor, dintre care cel mai mic, Wulfric, era un băiețel enervant de șase ani care părea să creadă că cel mai amuzant lucru din lume era să arunce cu ghinde în fete, pentru ca mai apoi să o ia la goană.

Familia Gwendei nu era una prosperă. Tatăl ei nu avea deloc pământ, așa că muncea cu ziua la oricine era dispus să-l plătească. Vara avea mereu de lucru, dar, după ce recolta era adunată de pe câmpuri și vremea începea să se răcească, se întâmpla destul de des ca toată familia să flămânzească.

Tocmai de aceea Gwenda trebuia să fure.

Își închipuia cum ar fi fost să fie prinsă: o mână puternică apucând-o de braț, ținând-o prizonieră într-o încheștare nemiloasă, în timp ce ea se zbătea neputincioasă, și un glas gros rostind:

— Ei, ei, uite o hoțomancă mică!

Și-apoi urmau durerea și umilința biciuirii în piață, după care, mai rău decât orice, agonia și sentimentul de pierdere când avea să i se reteze mâna.

Tatăl ei suferise această pedeapsă. La capătul brațului stâng nu mai avea decât un ciot oribil și zbârcit. Se descurca destul de bine cu o singură mână – putea să folosească o lopată, să înșeuzeze un cal și chiar să facă o plasă pentru prinderea

păsărilor –, dar, oricum, în fiecare primăvară era ultimul muncitor tocmărit, iar toamna era primul alungat. Nu putea să părăsească satul și să caute de muncă în altă parte, pentru că amputația îl însemna drept hoț, așa că cei din alte părți aveau să refuze să-l angajeze. Când călătorea, își lega o mânășă umplută cu cârpe de ciotul brațului stâng, ca nu cumva să fie evitat de toți străinii pe care-i întâlnea; dar trucul acesta nu păcălea pe nimeni pentru mult timp.

Gwenda nu fusese de față la pedepsirea lui tati – avusese loc înainte ca ea să se nască –, dar și-o închipuise de multe ori, iar acum nu se putea abține să nu-și imagineze cum ar fi fost să i se întâmple și ei același lucru. Cu ochii minții vedea clar lama securii abătându-i-se asupra încheieturii, tăindu-i pielea și oasele, separându-i mâna de antebraț în așa fel încât cele două să nu se mai unească niciodată; și trebuia să strângă bine din dinți pentru a nu țipa din toate puterile.

În jurul ei, oamenii începuseră să se ridice, întinzându-se, căscând și frecându-se la ochi. Gwenda se sculă și ea și-și scutură bine hainele. Toate veșmintele pe care le avea pe ea aparținuseră înainte fratelui său. Purta o cămașă de lână țesută care-i ajungea până la genunchi, peste care venea o tunică, legată în talie cu o cingătoare făcută din fire de cânepă. Încălțările sale avuseseră cândva șireturi, dar găurile pe unde se petreceau acestea erau rupte acum, așa că și le legă de picioare cu niște paie împletite. Își termină toaleta punându-și pe cap o căciulă din cozi de veverițe, în care-și îndesă cu grijă toate șuvițele de păr. Întâlni privirea tatălui său, iar acesta îi arătă discret o familie aflată de cealaltă parte a încăperii – o pereche de vârstă mijlocie cu doi fii un pic mai mari decât Gwenda. Bărbatul era scund și slăbuț, cu o barbă cârlionțată și roșcată. Tocmai își prindea la brâu o spadă, ceea ce însemna că era fie oștean, fie cavaler: oamenii de rând nu aveau voie să poarte săbii. Soția sa era o femeie slabă, cu mișcări vioaie și o față morocănoasă. În timp ce Gwenda îi cerceta cu luare-aminte, fratele Godwyn dădu respectuos din cap și îi salută:

— Bună dimineața, sir Gerald, lady Maud!

Gwenda zări ceea ce îi atrăsese atenția tatălui său. Sir Gerald avea o pungă prinsă la brâu cu un șnur de piele. Era umflată bine. Părea a conține sute de monede din acelea mici și subțiri, de câte un penny, o jumătate și un sfert de penny, care circulau la vremea aceea în Anglia – cât câștigul lui tati pe un an întreg, dacă ar fi putut să găsească de muncă. Ar fi fost mai mult decât suficient să hrănească întreaga lor familie până la aratul de primăvară. Ba, mai mult, punga aceea ar fi putut conține chiar și câteva monede străine, din aur, florini din Florența sau ducăți venețieni.

Gwenda avea un cuțitaș vârât într-o teacă de lemn pe care-l purta la gât, atârnat de un șnur. Lama ascuțită ar fi putut să taie cu rapiditate șiretul de piele care susținea punga aceea grasă, făcând-o astfel să cadă în mână ei – asta dacă nu cumva sir Gerald avea să simtă că se întâmplă ceva suspect și să o înșface înainte de a putea duce treaba la bun sfârșit...

Godwyn ridicase tonul pentru a acoperi gălăgia făcută de oamenii adunați în sală.

— În numele lui Cristos, care ne propovăduiește mila, gustarea de dimineață va fi servită după liturghia de Sărbătoarea Tuturor Sfinților, rosti el. Între timp, aveți apă curată la fântâna din curte. Vă rog să nu uitați să folosiți latrinele de afară – să nu cumva să vă ușurați înăuntru!

Călugării și călugărițele erau foarte stricți în privința curățeniei. Azi-noapte, Godwyn prinsese un băiețel de șase ani făcând pipi într-un colț și dăduse afară toată familia. Iar, dacă nu avuseseră un penny pentru a plăti la han, aceștia fuseseră probabil nevoiți să petreacă noaptea aceea friguroasă de octombrie tremurând pe pardoseala de piatră a portalului de nord al catedralei. De asemenea, călugării interziceau și accesul animalelor. Câinele cu trei picioare al Gwendei, Hop, fusese gonit fără milă. Fetița se întreba, plină de îngrijorare, pe unde și-o fi petrecut acesta noaptea care tocmai se sfârșise.

După ce aprinse toate lămpile, Godwyn deschise ușa cea mare care făcea legătura cu exteriorul. Aerul rece al nopții ciupi puternic urechile și vârful nasului Gwendei. Oaspeții își înfășurară bine hainele în jurul trupurilor și începură să se apropie de ieșire cu pași târșâiți. Când sir Gerald și familia sa porniră, tati și mami se alăturară coloanei chiar în spatele lor, iar Gwenda și Philemon le urmară exemplul.

Până acum, Philemon fusese cel care se ocupase cu furtașagurile, dar cu o zi înainte fusese cât pe-acum să fie prins, în piața din Kingsbridge. Reușise să șterpească un borcănaș cu ulei de măsline, foarte scump, din prăvălia unui negustor italian, după care scăpase prada din mână, așa că toată lumea își întorsese privirile către el. Din fericire, vasul de sticlă nu se spărsese la contactul cu solul. Fusese nevoit să pretindă că, din neatenție, dăduse borcanul de pe raft cu o mișcare imprudentă.

Până nu demult, Philemon fusese micuț și șters, ca Gwenda, însă în ultimul an crescuse aproape zece centimetri, glasul i se îngroșase, iar mișcărilor îi deveniseră imprecise și stângace, ca și cum nu se putea obișnui cu noul său corp, de dimensiuni mai mari. Seara trecută, după incidentul cu borcanul cu ulei, tati anunțase că Philemon se făcuse prea mare pentru orice furt serios și, drept urmare, acum era rândul Gwendei.

Acesta era motivul pentru care nu putuse să doarmă mare parte din noapte.

Adevăratul nume al lui Philemon era Holger. La zece ani, băiatul hotărâse că avea să devină călugăr, așa că le spusese tuturor că își schimbase numele în Philemon, care avea o rezonanță mai religioasă. În mod surprinzător, cei mai mulți se conformaseră dorinței sale, deși mami și tati încă îl mai strigau Holger.

Trecură dincolo de ușă și zăriră două rânduri de călugărițe care tremurau în timp ce țineau câte o torță aprinsă pentru a lumina aleea care făcea legătura între spital și intrarea de vest a Catedralei Kingsbridge. La marginea zonei luminate de torțe, sute de umbre dansau și se zbăteau, ca și cum drăcușorii și spiridușii nopții zburdau ascunși vederii oamenilor și nu erau ținuți la distanță decât de sfințenia călugărițelor.

Gwenda sperase să-l vadă pe Hop așteptând-o afară, dar cățelul nu se zărea nicăieri. Poate-și găsisese vreun loc cald unde să doarmă. În timp ce mergeau către biserică, tati făcea tot posibilul să nu se îndepărteze de sir Gerald. De undeva din spate, cineva trase dureros de părul Gwendei. Fetița lăsă să-i scape un țipăt ascuțit, închipuindu-și că era vorba despre un drăcușor; dar când se întoarse, îl văzu pe Wulfric, vecinul ei în vârstă de șase ani. Acesta fugi înainte ca Gwenda să-l fi putut înșfăca, râzând în hohote. Tatăl lui interveni, mârâind aspru:

— Fii cuminte! și îi trase o scatoalcă peste cap, așa că băiețelul începu să plângă.

Catedrala era o masă informă care se înălța deasupra mulțimii înghesuite. Nu se distingeau decât părțile de jos, câteva arcade și vreo doi-trei stâlpi conturați cu roșu și portocaliu de lumina incertă a torțelor. Procesiunea se deplasa mai încet pe măsură ce se apropia de intrarea bisericii, iar Gwenda putu să vadă un grup de orășeni venind din direcția opusă. Erau sute de oameni, după estimarea Gwendei, poate chiar mii, deși nu era sigură cam cât însemna o mie, pentru că nu știa să numere până la o asemenea valoare.

Mulțimea începu să se înghesuie în vestibul. Lumina neliniștită a făcliilor cădea pe siluetele sculptate de-a lungul pereților, făcându-le să danseze nebunește. La nivelul cel mai de jos se aflau demoni și monștri. Gwenda se uită stăruitor, stânjenită la dragonii și grifonii înfățișați acolo, la un urs cu cap de om și la un câine cu două trupuri și un singur bot. O parte dintre demoni se luptau cu oameni: unul atârna un ștreang de gâtul unui bărbat, un altul, cu înfățișare ca de vulpe, târa o femeie de păr, un vultur cu mâini trăgea în țepă un bărbat gol. Deasupra acestor scene se înșirau sfinții, în alveolele lor ocrotitoare; urmau apoi apostolii, așezați pe

tronuri impunătoare; iar peste ei, în arcada de deasupra intrării principale, erau înfățișați Sfântul Petru, cu cheia raiului în mână, și Sfântul Pavel, cu un hrisov, amândoi privind plini de venerație în sus, către Isus Cristos.

Gwenda știa că Isus o povățuia să nu săvârșească păcate, căci altfel avea să fie schingiuită veșnic de diavoli; dar oamenii o speriau mai tare decât orice demoni. Dacă nu reușea să-i fure punga lui sir Gerald, avea să fie biciuită de tatăl ei.

Mai rău, familia ei nu va avea nimic de mâncare, în afară de supă de ghinde. Ea și Philemon aveau să flămânzească săptămâni la rând. Sâniul lui mami aveau să sece, bebelușul cel nou avea să moară, așa cum se întâmplase cu ultimii doi. Tati avea să dispară zile întregi, după care avea să se întoarcă cu un bățlan slăbănog sau cu vreo două veverițe de băgat în oală. Foamea era mai rea decât loviturile de bici – durea mai mult timp.

Fusese învățată să șterpească de la o vârstă fragedă: câte-un măr de pe-o tarabă, un ou proaspăt ouat de sub găina vreunui vecin, un cuțit scăpat din neatenție sub masa din tavernă de către un bețiv. Dar furatul banilor era altceva. Dacă era prinsă pe când încerca să-i fure punga lui sir Gerald, n-ar fi ajutat-o cu nimic să izbucnească în lacrimi și să spere că avea să fie tratată ca un copil neastâmpărat, așa cum se întâmplase odată, după ce șterpelișe o pereche de pantofi eleganți din piele de la o călugăriță miloasă. Tăierea șnurului care susținea punga unui cavaler nu era nicidecum o boacănă de copil, ci un delict de persoană adultă, așa că ar fi fost tratată pe măsură.

Încercă să-și alunge aceste gânduri din minte. Era mică, ageră și rapidă, așa că avea să ia punga fără să fie simțită, ca și cum ar fi fost o fantomă – asta dacă reușea să se oprească din tremurat.

Interiorul vast al bisericii era deja ticsit de oameni. Pe culoarele laterale, făcliile din mâinile călugărilor cu capete acoperite aruncau în jur sclipiri zglobii și roșiatice. Stâlpii de susținere ai naosului țâșneau înspre bolta învăluită în întuneric. În timp ce mulțimea se împingea către altar, Gwenda reuși să se țină aproape de sir Gerald. Cavalerul cu barbă roșcată și soția sa cea slabă n-o observaseră. Cei doi băieți ai lor nu-i acordau mai multă atenție decât pereților de piatră ai bisericii. Rudele Gwendei se retraseră, rămânând undeva în spate, astfel încât ea nu le mai putea vedea.

Naosul se aglomeră foarte repede. Gwenda nu mai văzuse niciodată atâția oameni la un loc: erau mai mulți decât atunci când se adunau pe pajiștea catedralei în zilele de târg. Oamenii se salutau cu veselie în glas, simțindu-se feriți de spiritele malefice în spațiul sfânt al bisericii, iar zgomotul

conversațiilor lor se transformă destul de repede într-o hărmălaie asurzitoare.

Apoi bătu clopotul, iar toți tăcură mîlc.

Sir Gerald stătea lângă o familie din oraș. Aceștia purtau cu toții pelerine din stofă fină, așa că erau, cel mai probabil, niște negustori de lână înstăriți. Lângă cavaler se afla o fată de vreo zece ani. Gwenda stătea în spatele lui sir Gerald și al fetei. Încerca să treacă neobservată, dar, spre disperarea ei, fata își îndreptă privirea către ea și-i adresă un zâmbet încurajator, ca și cum i-ar fi spus să nu-i fie teamă.

În jurul mulțimii, călugării își stinseră făcliile una câte una, până ce interiorul larg al bisericii se cufundă într-un întuneric profund.

Gwenda se întrebă dacă fata aceea bogată avea să-și amintească mai târziu chipul ei. Nu trecuse cu privirea peste ea, ignorând-o, așa cum făceau cei mai mulți oameni. O observase, se gândise la ea, anticipase faptul că putea fi speriată și îi dăruise un zâmbet prietenos. Dar erau sute de copii în catedrală. Poate că nu reușise să vadă prea bine trăsăturile Gwendei în lumina incertă din interior... sau reușise? Gwenda încercă să-și alunge grijile din minte.

Invizibilă pe întuneric, făcu un pas înainte și se strecură fără zgomot între cele două siluete din fața ei, simțind într-o parte materialul moale, de lână al pelerinei fetei, iar în cealaltă, țesătura mai rigidă a surtucului vechi pe care cavalerul îl purta peste armură. Acum avea o poziție ideală pentru a pune mîna pe punga cu bani.

Își vârî degetele sub gulerul tunicii și scoase cuțitașul din teacă.

Tăcerea fu sfîșiată de un țipăt îngrozitor. Gwenda îl așteptase – mami îi explicase ce avea să se întîmple pe parcursul slujbei –, dar chiar și așa, avu un adevărat șoc. Părea a veni din gura unei creaturi torturate.

Apoi se auzi un bubuit constant și aspru, ca și cum cineva ar fi bătut într-un talger de metal. Urmară și alte zgomote: vaiere, rîsete nebunești, chemarea unui corn de vânătoare, zăngănituri, urlate de fiară, dangăt de clopot. Un copil începu să țipe, iar alții i se alăturară. Cîteva adulți râdeau nervos. Știau cu toții că zgomotele acelea erau făcute de călugări, dar, chiar și așa, tot o hărmălaie drăcească alcătuiau.

Nu era chiar momentul potrivit să ia punga, își spuse Gwenda, cuprinsă de teamă. Toată lumea era încordată, toți erau cum nu se poate mai atenți la orice. Cavalerul avea să simtă imediat orice atingere, cât de ușoară.

Zgomotele acelea diavolești deveniră și mai puternice, după care făcură loc unui sunet nou: muzică. La început era atât de

vagă, încât Gwenda nu era chiar sigură că o auzise cu adevărat, apoi deveni din ce în ce mai evidentă. Călugărițele cântau. Gwenda își simți trupul invadat de un val de tensiune.

Momentul decisiv se apropia. Mișcându-se ca un spectru, cu gesturi la fel de imperceptibile ca mișcarea aerului, se întoarse în așa fel încât să fie cu fața la sir Gerald.

Știa exact ce îmbrăcăminte purta. Avea o robă grea de lână, prinsă la brâu cu o cingătoare lată, cu nituri metalice. Punga era legată de această curea cu un șnur de piele. Peste robă purta un surtuc brodat, scump, dar tocit, cu niște nasturi îngălbeniți, din os, în partea din față. Unii dintre aceștia erau încheiați, dar nu toți, probabil din cauza moleșelii date de somn sau pentru că spitalul se afla atât de aproape de biserică.

Cu o mișcare cât mai discretă și ușoară cu putință, Gwenda își puse mânuța pe haina cavalerului. Își închipui că palma ei era un păianjen, atât de ușor încât bărbatul n-avea cum să-l simtă. Își trecu palma-păianjen de-a lungul poalelor hainei bărbatului și peste cingătorea aceea groasă, până ce ajunse la pungă.

Haosul de zgomote se domoli treptat, iar muzica începu să se audă din ce în ce mai deslușit. Din primele rânduri ale congregației se înalță un murmur de admirație aproape înfricoșată. Gwenda nu putea vedea nimic, dar știa că pe altar se aprinsese o candelă care lumina relicvariul – o lădiță din aur și fildeș, cu sculpturi filigranate, în care se aflau moaștele Sfântului Adolphus și care nu fuseseră acolo când se stinseseră luminile. Mulțimea porni năvalnic înainte, cu toții încercând să ajungă cât mai aproape de rămășițele sacre. Simțindu-se zdrobită între sir Gerald și bărbatul din fața lui, Gwenda își ridică brațul drept și lipi tăișul cuțitului de șnurul care susținea punga.

Pielea era tare, iar prima împunsătură a cuțitului nu reuși să o taie. Gwenda începu să-l miște frenetic înainte și înapoi, sperând cu disperare ca sir Gerald să fie mai interesat de ce se întâmpla lângă altar decât de ceea ce se petrecea chiar sub nasul său. Își ridică privirea și își dădu seama că putea distinge oarecum contururile chipurilor din juru-i: călugării și călugărițele începuseră să aprindă lumânările. Iar lumina avea să fie mai intensă cu fiecare clipă ce trecea. Nu mai avea timp.

Smuci puternic cuțitul și simți cum șnurul cedează. Sir Gerald oftă încetișor: oare simțise ceva sau reacționa pur și simplu la ceea ce vedea lângă altar?

Punga căzu și ateriză silențios în cealaltă palmă a fetei; era însă prea mare pentru a putea fi prinsă cu ușurință, așa că alunecă. O clipă, Gwenda avu impresia că urma să o scape și

să o piardă în vălmășagul picioarelor mulțimii; reuși totuși să o înhațe la timp și să îndepărteze acest pericol.

Întreaga-i făptură fu cuprinsă de un sentiment de ușurare plină de bucurie: avea punga.

Primejdia nu trecuse însă cu totul. Inima îi bătea atât de tare, încât i se părea că toți cei din jur o auzeau. Se întoarse repede, astfel încât ajunsese să stea cu spatele la cavaler.

În decursul aceleiași mișcări, își îndesă punga cea grea în sânul tunicii. Își dădea seama că avea să sară în ochi, fiindcă forma o umflătură ca burta țuguiață a unui moșneag. O împinse într-o parte, unde era parțial acoperită de braț. Avea să se vadă și-acolo când se aprindeau torțele, însă nu avea niciun alt loc unde să o pună.

Băgă cuțitul înapoi în teacă. Acum trebuia să dispară cât mai repede, înainte ca sir Gerald să observe că nu mai avea punga atârnată la brâu, dar înghesuiala credincioșilor, care-o ajutase să taie șnurul fără să fie luată în seamă, îi zădărnicea orice tentativă de evadare. Încercă să facă un pas-doi în spate, sperând să-și croiască o breșă prin zidul uman, dar lumea continua să se împingă înspre altar, pentru a arunca o privire la oasele sfântului. Era prinsă într-un fel de capcană necruțătoare, incapabilă să facă vreo mișcare, chiar în fața bărbatului pe care-l prădase.

O voce i se adresă la ureche:

— Ești bine?

Era fata aceea bogată. Gwenda se luptă din răspuțuri să nu intre în panică. Avea mare nevoie să treacă absolut neobservată. Atitudinea îndatoritoare a unei fete mai mari era ultimul lucru pe care și-l dorea. Tocmai de aceea nu spusese nimic.

— Aveți grijă, le spusese fata celor din jur. O striviți pe fetița aceasta.

Gwendei îi venea să țipe de furie. Intențiile bune ale fetei bogate aveau să o coste o mână.

Încercând cu disperare să se îndepărteze, întinse mâinile către bărbatul din fața ei și împinse, astfel încât să-și proiecteze corpul înapoi. Nu reuși însă decât să-i atragă atenția lui sir Gerald.

— Nu vezi nimic de-acolo, de jos, nu-i așa? spusese victima ei pe un ton blând și, spre groaza Gwendei, își strecură palmele pe sub brațele ei și o ridică.

Situația era disperată. Mâna masivă a bărbatului se afla la numai câțiva centimetri de punga cu bani. Gwenda își întoarse fața spre altar, astfel încât el să nu-i poată vedea decât ceafa, și privi peste capetele celor din mulțime cum călugării și călugărițele aprindeau alte lumânări și cântau în cor în cinstea

sfântului de mult plecat de pe această lume. Dincolo de aceștia, prin fereastra mare, în formă de rozetă, din capătul estic al clădirii se vedea cerul vag luminat: se iveau zorii, alungând spiritele rele. Hărmălaia încetase cu desăvârșire, iar vocile monahilor se înălțau cu putere. Un călugăr înalt și chipeș înaintă către altar, iar Gwenda îl recunoscuse pe Anthony, starețul de Kingsbridge. Ridicându-și brațele într-un gest de binecuvântare, acesta rosti cu glas răsunător:

— Și astfel, încă o dată, prin mila lui Isus Cristos, răul și întunericul din lumea aceasta sunt alungate de armonia și lumina Sfintei Biserici a Domnului.

Membrii congregației izbucniră într-un strigăt puternic de triumf, după care începură să se destindă. Punctul culminant al ceremoniei trecuse. Gwenda se agită un pic, iar sir Gerald înțelese și o puse jos. Ținându-și chipul întors, astfel încât el să nu-l vadă, Gwenda își croi drum prin mulțime, îndreptându-se către ieșire. Oamenii nu mai erau la fel de fascinați de imaginea altarului, așa că acum putea să se strecoare cu forța printre trupurile lor. Cu cât înainta, cu atât se simțea mai ușoară, până ce, într-un final, se trezi că ajunsese lângă ușa cea mare din capătul de vest al catedralei și își zări familia.

Tati îi aruncă o privire întrebătoare, gata să se înfurie dacă ar fi văzut că eșuase. Gwenda scoase punga din sânul cămășii și i-o aruncă repede, bucuroasă să scape de o asemenea povară. El o apucă, se întoarse ușor și aruncă o privire furișă înăuntrul ei. Fetița îl văzu rânjind încântat. Apoi tati îi dădu punga lui mami, care o vârî repede între pliurile păturii în care era înfășat bebelușul.

Calvarul se terminase, dar pericolul nu trecuse încă.

— O fată bogată m-a observat, spuse Gwenda, simțind cum teama îi răzbate din glasu-i pițigăiat.

Ochii mici și întunecați ai lui tati scânteiară de mânie.

— A văzut ce-ai făcut?

— Nu, dar le-a spus celorlalți să nu mă strivească, după care cavalerul m-a ridicat ca să văd mai bine slujba.

Mami lăsă să-i scape un geamăt ușor.

Tati spuse:

— Înseamnă că ți-a văzut fața.

— Am încercat să stau mereu întoarsă.

— Și totuși, ar fi bine să nu mai dea niciodată ochii cu tine, rosti tati. N-o să ne întoarcem în casa de oaspeți a călugărilor. O să mergem la o ospătărie ca să ne luăm gustarea de dimineață.

Mami interveni:

— Nu putem să ne ascundem cât e ziua de lungă.

— Nu, dar ne putem pierde în mulțime.

Gwenda începu să se simtă mai bine. Tati părea să creadă că nu exista niciun pericol adevărat. Oricum, ea se simțea mai bine pentru simplul fapt că el era din nou la conducere și o eliberase de răspunderea bunăstării familiei.

— În plus, continuă el, mi-e poftă de pâine și carne, în loc de terciul apos al călugărilor. Iar acum mi le permit!

Ieșiră din biserică. Cerul, scăldat de lumina zorilor, avea nuanță cenușiu-perlat. Gwenda ar fi vrut să o țină pe mami de mână, însă bebelușul începu să plângă, așa că atenția acesteia fu distrasă de la ea. Apoi văzu un câine mititel, cu doar trei picioare, alb și cu o pată neagră pe bot, intrând în fugă în curtea catedralei, cu pași șontăcăți și atât de familiari.

— Hop! strigă fetița, după care luă animaluțul și-l îmbrățișă.

2

Merthin avea 11 ani și era cu un an mai mare decât fratele său, Ralph; dar, spre profunda sa iritare, Ralph era mai înalt și mai puternic.

Asta provoca tot soiul de probleme cu părinții. Tatăl lor, sir Gerald, era soldat și nu-și putea ascunde dezamăgirea când Merthin se dovedea incapabil să ridice lancea grea pe umăr, începea să găfâie de oboseală înainte de a fi doborât vreun copac sau venea acasă plângând după ce pierduse vreo confruntare. Mama lor, lady Maud, înrăutățea și mai tare lucrurile, stânenindu-l pe Merthin cu o atitudine excesiv de protectoare, tocmai când băiatul ar fi vrut ca ea să se prefacă a nu observa ce se întâmplă. Când tata se arăta mândru de forța lui Ralph, mama încerca să compenseze lauda criticând prostia mezinului. Ralph pricepea oarecum mai greu, dar n-avea cum să corecteze acest lucru, iar cicăleala pe această temă nu făcea decât să-l enerveze, ceea ce ducea la nenumărate încăierări cu ceilalți băieți.

Amândoi părinții erau țăfnoși în dimineața Sărbătorii Tuturor Sfinților. Tata nu voise deloc să vină la Kingsbridge. Dar fusese constrâns. Datora o sumă de bani stăreției și nu putea să o înapoieze. Mama spunea că aveau să-i fie confiscate pământurile: era stăpân peste trei sate din apropiere de Kingsbridge. Tata îi amintea mereu că el era descendentul direct al acelui Thomas devenit conte de Shiring în anul în care arhiepiscopul Becket fusese asasinat de regele Henric al II-lea. Acest conte Thomas fusese fiul lui Jack Constructorul, arhitectul Catedralei Kingsbridge, și al Alienei de Shiring – un cuplu de renume aproape legendar, a cărui poveste era depănată în serile lungi de iarnă împreună cu isprăvile de vitejie ale lui Carol cel Mare și ale lui Roland. Cu o asemenea

ascendență, era imposibil să fie depozitat de pământuri de vreun călugăr, mugea sir Gerald, și cu atât mai puțin de Anthony, neputinciosul acela de stareț. Când începuse să strige, pe chipul lui Maud se întipărise o expresie de resemnare obosită, iar femeia îi întorsese spatele soțului ei, deși Merthin o auzise murmurând:

— Lady Aliena a avut și un frate, Richard, care nu era bun la nimic pe lume în afară de lupte.

O fi fost starețul Anthony neputincios, dar avusese cutezanța de a se plânge de faptul că sir Gerald nu-și onorase împrumutul. Se dusesse la seniorul lui Gerald, actualul conte de Shiring, care, din întâmplare, era chiar văr de-al doilea cu datornicul. Contele Roland îl convocase pe acesta astăzi la Kingsbridge pentru a se întâlni cu starețul și a găsi o soluție de compromis. De aici și dispoziția proastă în care se afla tata.

Iar apoi tata fu jefuit.

Descoperi după liturghie pierderea pungii. Lui Merthin îi plăcuse întregul spectacol, cu dramatismul său deosebit: întunericul, zgomotele acelea ciudate, cântecul călugărilor care începuse atât de discret și se înălțase apoi până ce ajunsese să umple întregul spațiu al catedralei și, în cele din urmă, lumina care se intensificase treptat, odată cu aprinderea lumânărilor. De asemenea, observase, pe când lumânările începuseră să pâlpâie, că unii oameni profitaseră de întuneric ca să comită păcate minore, pentru care acum ar fi putut fi iertați: zărise doi călugări oprindu-se dintr-o serie de săruturi grăbite și un negustor viclean trăgându-și mâna de pe sânul unei femei care părea a fi nevasta altcuiva. Când ajunseră înapoi la casa de oaspeți a stăreției, Merthin era încă într-o stare de surescitare deosebită.

În timp ce așteptau ca surorile să înceapă să servească gustarea de dimineață, un băiat care lucra ca ajutor la bucătărie trecu prin încăpere cu o tavă pe care se aflau o carafă cu bere și un talger cu carne de vită sărată, fierbinte. Pe un ton morocănos, mama spuse:

— Aș fi crezut că ruda ta, contele, o să se gândească să ne invite să luăm micul dejun cu el, în camera lui. La urma urmelor, bunica ta a fost soră cu bunicul lui.

Tata răspunse:

— Dacă nu vrei să mănânci terci, putem să mergem la tavernă.

Merthin ciuli urechile. Îi plăcea când lua gustarea de dimineață la tavernă, pentru că atunci primea pâine proaspătă și unt sărat. Dar mama rosti sec:

— Nu ne putem permite așa ceva.

— Ba da, spuse tata, pipăindu-se la brâu, în căutarea pungii cu bani; și-atunci își dădu seama că nu o mai avea.

La început se uită pe podea, încolo și-ncoace, în caz că i-ar fi căzut; apoi văzu capătul retezat al șnurului de piele și începu să mugească de indignare. Toată lumea se uita la el, cu excepția mamei, care se îndepărtă, întorcându-i spatele, iar Merthin o auzi murmurând:

— Aia erau toți banii pe care-i aveam pe lume.

Tata aruncă o serie de priviri acuzatoare către ceilalți oameni din casa de oaspeți a călugărilor. Cicatricea prelungă care se întindea de la tâmpla sa dreaptă până la ochi părea să se fi înnegrit de furie. Din cauza tensiunii, întreaga încăpere se cufundă brusc în tăcere: un cavaler mânios era cum nu se poate mai periculos – chiar și unul care, în mod clar, era într-o pasă ghinionistă.

Mama fu cea care rupse tăcerea.

— E clar, cineva ți-a furat punga în biserică.

Merthin își dădea seama că avea probabil dreptate. Pe întuneric, oamenii furaseră și altceva în afară de săruturi.

— Deci e vorba și despre sacrilegiu aici! explodă tata.

— Presupun că s-a întâmplat când ai ridicat-o pe fetița aia, continuă mama. Avea trăsăturile contorsionate, ca și cum tocmai ar fi înghițit ceva amar. Probabil că hoțul a întins mâna din spate, pe lângă cingătoarea ta.

— Trebuie să punem mâna pe el! strigă tata.

Călugărul tânăr pe nume Godwyn interveni:

— Îmi pare foarte rău pentru ce s-a întâmplat, sir Gerald. O să mă duc să-i spun lui John Conetabilul imediat, iar el o să stea cu ochii în patru după orice orășean sărac care pare să se fi îmbogățit peste noapte.

În opinia lui Merthin, acesta nu era un plan cu prea mulți sorți de izbândă. Erau mii și mii de orășeni, plus sute de vizitatori. Conetabilul n-avea cum să-i vadă pe toți.

Dar tata fu oarecum îmbunat de această idee.

— Ticălosul acela o să sfârșească în ștreang pentru ce-a făcut! rosti el pe un ton mai puțin tunător.

— Iar între timp poate că Domnia Ta și lady Maud împreună cu fiii Domniilor Voastre ne veți face onoarea de a vă așeza la masa întinsă în fața altarului, spuse Godwyn pe un ton diplomat.

Tata își dresă glasul. Merthin știa că era încântat de faptul că i se acorda tratament preferențial față de restul oaspeților care aveau să mănânce așezați pe podea, exact pe locul unde dormiseră.

Momentul unei potențiale izbucniri violente trecuse, iar Merthin se relaxă un pic; dar, pe când își ocupa locul la masă,

alături de părinții și fratele său, se întreba plin de îngrijorare ce avea să se întâmple acum cu el și cu familia sa. Tatăl său era un soldat curajos – toți spuneau asta. Sir Gerald luptase pentru regele cel bătrân la Boroughbridge, unde spada unui rebel din Lancashire îi lăsase cicatricea de pe frunte. Dar era ghinionist. Unii cavaleri se întorceau acasă cu o grămadă de pradă de război: bijuterii smulse de pe trupurile celor răpuși, câte un car de stofă flamandă, care era foarte scumpă, sau de mătase italienească, sau chiar cu patriarhul mult iubit al vreunei familii, care urma să fie răscumpărat de rude pentru 1000 de lire sterline. Sir Gerald nu reușea niciodată să pună mâna pe multă pradă. Dar tot trebuia să cumpere arme, armură și un cal de război scump, toate pentru a putea să-și facă datoria și a-l apăra pe rege; și, cumva, arenzile pe care le primea pentru pământurile sale nu ajungeau pentru toate acestea. Așa că, în ciuda împotrivirii mamei, începuse să se împrumute.

Ajutoarele de la bucătărie aduseră un cazan din care ieșeau aburi. Familia lui sir Gerald fu servită prima. Terciul era făcut cu orz și condimentat cu rozmarin și sare. Ralph, care nu înțelegea criza prin care trecea familia lor, începu să vorbească plin de entuziasm despre slujba de Sărbătoarea Tuturor Sfinților, dar tăcerea sumbră de care se loviră comentariile sale îl făcu să amuțască.

Când terminară de mâncat terciul, Merthin se ridică și se duse la altar. În spatele lui își ascunsese arcul și săgețile. Fără îndoială că oamenii ar fi ezitat să fure ceva chiar de lângă altar. Dacă prada ar fi fost suficient de tentantă, poate că și-ar fi depășit temerile, dar un arc făcut de un amator nu era cine știe ce lucru de râvnit, așa că, mai mult ca sigur, avea să fie acolo.

Era mândru de el. Bineînțeles, era un arc mic: ar fi fost nevoie de forța unui bărbat matur pentru a încorda un arc normal, de circa un metru și optzeci de centimetri. Cel al lui Merthin avea aproximativ un metru și douăzeci de centimetri și era destul de subțire, dar în alte privințe era la fel ca arcul englezesc standard care de-a lungul istoriei făcuse atâtea victime printre muntenii scoțieni, printre rebelii galezi și printre cavalerii francezi, în ciuda armurilor acestora din urmă.

Tata nu făcuse până acum niciun comentariu pe marginea acestui arc, iar acum îl privi de parcă l-ar fi văzut pentru prima oară.

— De unde ai făcut rost de vergeaua de lemn? întrebă el. Sunt foarte scumpe.

— Nu și aceasta – e prea scurtă. Mi-a dat-o un meșter care face arcuri.

Tata dădu aprobator din cap.

— În afară de asta, e perfectă, adăugă el. E tăiată din miezul unei tulpini de tisă, unde albumul se unește cu duramenul.

Spunând acestea, arată către cele două culori de fibre lemnoase.

— Știu, răspunse Merthin, dornic să-i facă pe plac tatălui său. Nu se întâmpla prea des să aibă ocazia de a-și impresiona părintele. Albumul e mai elastic și e perfect pentru partea din față a arcului, pentru că își poate relua forma de la început; iar lemnul mai tare, din miezul tulpinii, e numai bun pentru partea din interior a curbei, pentru că opune rezistență când îndoi arcul înainte.

— Exact, încuviință tata. Îi dădu înapoi arcul. Dar, ține minte, asta nu e armă demnă de un nobil. Fiii de cavaleri nu se fac arcași. Dă-i-l vreunui băiat de țăran.

Merthin era de-a dreptul năucit.

— Nici măcar nu l-am încercat!

Mama interveni:

— Lasă-i să se joace. Nu-s decât niște băieței.

— Adevărat, răspunse tata, pierzându-și interesul. Mă întreb oare, călugării ăștia ne-or aduce și ei o carafă cu bere?

— Haideți, plecați la joacă, spuse mama. Merthin, să ai grijă de fratele tău.

Tata mormăi:

— Mai degrabă invers.

Merthin se simțea lezat. Tata nu avea nici cea mai mică idee despre ce se petrecea. Merthin putea să-și poarte singur de grijă, dar Ralph, lăsat de capul lui, sfârșea mereu încăierându-se cu câte cineva. Cu toate acestea, Merthin era prea inteligent pentru a se contrazice cu tatăl său când era atât de prost dispus, așa că părăsi casa de oaspeți fără să scoată un cuvânt. Ralph porni în urma lui.

Era o zi rece și uscată de noiembrie, iar cerul era acoperit cu nori gri pal, de mare altitudine. Cei doi băieți ieșiră din curtea catedralei și porniră pe strada principală, trecând de Fish Lane, Leather Yard și Cookshop Street. Ajunși la poalele dealului, traversară podul de lemn de peste râu, lăsând în urmă orașul vechi și intrând în cartierul numit Newtown. Aici casele din lemn se înălțau printre grădini și pășuni. Merthin își conduse fratele până la o pajiște numită Câmpul Îndrăgostiților. Acolo conetabilul orașului și adjuncții săi așezaseră niște ținte pentru tras cu arcul. Prin poruncă regală, după slujba de duminică, toți bărbații erau obligați să se antreneze la tragerea cu arcul.

Coerciția nu era însă necesară: pentru bărbați nu era deloc o povară să slobozească vreo câteva săgeți duminică dimineața, așa că mai bine de o sută de tineri din oraș stăteau la coadă, așteptându-și rândul, urmăriți de un public format din femei,

copii și alți bărbați care se considerau prea bătrâni sau prea importanți pentru a face pe arcașii. Unii aveau propriile arme. Pentru cei prea săraci pentru a-și permite un asemenea lux, John Conetabilul avea câteva arcuri ieftine, făcute din lemn de alun și de frasin.

Era la fel ca în zilele de târg. Dick Berarul vindea căni cu bere, pe care o turna dintr-un butoi din căruța sa, iar cele patru fiice adolescente ale lui Betty Brutăreasa se plimbau de colo colo purtând pe brațe tăvi cu chifle aromate de vânzare. Orașenii bogați erau gătiți cu căciuli de blană și încălțări noi, dar chiar și femeile mai sărace își împodobiseră părul și-și tiviseră pelerinele cu panglici noi.

Merthin era singurul băietan care avea un arc, așa că atrase imediat atenția celorlalți copii. Aceștia se adunară în jurul lui și al lui Ralph, băieții punându-i întrebări pline de invidie, iar fetele privindu-l admirativ sau disprețuitor, în funcție de temperamentul fiecăreia. Una dintre fete îl întrebă:

— De unde ai știut cum să-l faci?

Merthin o recunoscuse: era fata lângă care stătuse în catedrală. Părea cu vreun an mai mică decât el și purta o rochie și o pelerină dintr-o stofă scumpă, de lână, cu țesătura deasă. De obicei, Merthin găsea că fetele de vârsta lui erau de-a dreptul obositoare: chicoteau mereu și nu voiau să ia nimic în serios. Dar aceasta se uita la el și la arcul său cu un fel de curiozitate sinceră care-i plăcea.

— Am luat-o și eu pe ghicite, răspunse el.

— Deștept din partea ta. Și poți să tragi cu el?

— Nu l-am încercat deocamdată. Cum te cheamă?

— Caris, din familia Lânarilor. Pe tine cum te cheamă?

— Merthin. Tatăl meu e sir Gerald.

Merthin își împinse gluga pe spate, băgă mâna în căciula pe care o avea pe cap și scoase o coardă de arc făcută colac.

— De ce-ți ții coarda de arc în căciulă?

— Ca să nu se ude când plouă. Așa fac și arcașii adevărați.

Prinse coarda în locurile scobite de la cele două extremități ale vergelei de lemn, îndoind ușor arcul, astfel încât tensiunea să țină coarda în poziția dorită.

— O să tragi la țintă?

— Da.

Un alt băiat interveni:

— N-o să te lase.

Merthin își aținti privirea asupra lui. Avea aproximativ 12 ani, era înalt, slab, cu mâini și tălpi prea mari pentru corpul său. Merthin îl văzuse noaptea trecută în casa de oaspeți împreună cu familia: îl chema Philemon. Se tot învățase pe

lângă călugări, punându-le întrebări, și ajutase la servitul mesei.

— Bineînțeles că o să mă lase, îi răspunse Merthin. De ce n-ar face-o?

— Pentru că ești prea mic.

— Asta-i o prostie.

Chiar în timp ce rostea aceste ultime cuvinte, Merthin își dădea seama că n-ar fi trebuit să fie atât de sigur: adulții se comportau de multe ori prosteste. Dar simpla presupunere a lui Philemon cum că ar fi știut mai multe decât el îl irita, mai ales după ce se arătase atât de sigur pe el față de Caris.

Părăsi mulțimea de copii și se îndreptă către un grup de bărbați care-și așteptau rândul pentru a trage la țintă. Pe unul dintre ei chiar îl recunosc: un bărbat neobișnuit de înalt, cu umerii largi, care se numea Mark Țesătorul. Acesta observă arcul din mâinile sale și i se adresa lui Merthin pe un ton târăgănat, prietenesc:

— De unde ai luat arcul ăla?

— L-am făcut chiar eu, răspunse Merthin cu mândrie în glas.

— Ia uită-te aici, Elfric, îi spuse Mark vecinului său. S-a descurcat chiar bine.

Elfric era un bărbat vânjos, cu un aer viclean. Acesta măsură îndelung arcul din priviri.

— E prea mic, pufni el, respingând lauda lui Mark. N-o să străpungă niciodată armura vreunui cavaler francez.

— Poate că nu, replică Mark blând. Dar, la urma urmei, băiatul mai are un an-doi până ce-o fi nevoie să se lupte cu francezii.

În momentul acela, se auzi vocea răsunătoare a lui John Conetabilul:

— Suntem gata, haideți să începem. Mark Țesătorul, tu tragi primul.

Bărbatul cu aspect de uriaș se desprinsese din grup. Alese un arc solid și îl încercă, îndoind lemnul gros fără să facă vreun efort deosebit.

Atunci îl observă conetabilul și pe Merthin.

— Băieții n-au voie să tragă, spuse el.

— De ce nu? protestă Merthin.

— Nu contează de ce, fă bine și pleacă, să nu ne mai încurcăm și de tine.

Merthin îi auzi pe ceilalți copii râzând batjocoritor.

— Dar nu există niciun motiv pentru care să nu am și eu voie! strigă el indignat.

— Nu trebuie să mă justific în fața unui copil, răspunse John. Hai, Mark, trage.

Merthin se simțea umilit. Alunecosul acela de Philemon demonstrase în fața tuturor că el avusese dreptate, și nu Merthin. Așa că întoarse spatele țințelor și se îndepărtă.

— Ți-am zis eu, rânji Philemon.

— Hei, taci din gură și pleacă de-aici!

— N-ai cum să mă obligi să plec, spuse Philemon, care era cu vreo 15 centimetri mai înalt decât Merthin.

Ralph interveni:

— Dar eu da.

Merthin oftă. Ralph îi era credincios până în pânzele albe, dar nu înțelegea că o luptă între el și Philemon n-ar fi făcut altceva decât să demonstreze fără urmă de îndoială că el era nu numai un slăbănog, ci și un netot.

— Oricum trebuia să plec, zise Philemon. Mă duc să-l ajut pe fratele Godwyn.

Le întoarse spatele și se îndepărtă.

Ceilalți copii începură și ei să se risipească, în căutare de alte lucruri interesante. Caris îi spuse lui Merthin:

— Ai putea merge în altă parte să-ți încerci arcul.

Evident, era foarte dornică să vadă ce avea să se întâmple.

Merthin aruncă o privire în jur.

— Dar unde?

Dacă era văzut de careva trăgând la țință fără supravegherea unui adult, risca să i se ia arcul.

— Am putea să mergem în pădure.

Merthin era de-a dreptul surprins. Copiii nu aveau voie să se ducă în pădure. Acolo se ascundeau nelegiuții, bărbați și femei care-și câștigau existența furând. Exista riscul ca aceia care intrau în pădure să fie forțați să-și lase hainele acolo, ba chiar să ajungă robii lor, plus că mai existau și alte pericole, la care părinții doar făceau aluzie, fără să le exprime niciodată clar. Și, chiar dacă scăpau de acest gen de primejdii, tot riscau să fie bătuți de tații lor pentru că încălcaseră regula privind pădurea.

Dar Caris nu părea să se teamă deloc, iar Merthin nu voia să se arate mai puțin îndrăzneț decât ea. În plus, respingerea conetabilului îl făcuse să se simtă în stare de orice sfidare.

— Bine, spuse el. Dar va trebui să ne asigurăm că nu ne vede nimeni.

Ea avea o soluție și la această problemă.

— Știu eu cum să facem.

Caris porni către râu. Merthin și Ralph o urmau. De grupul lor se alipi și un câțel mic, cu doar trei picioare.

— Cum îl cheamă pe câinele tău? o întrebă Merthin pe Caris.

— Nu-i al meu, rosti ea. Dar i-am dat o bucată de șuncă mucegăită, iar acum nu mai reușesc să scap de el.

Merseră de-a lungul malului noroios al râului, pe lângă tot felul de depozite, debarcadere și barje. Între timp, Merthin o studie pe ascuns pe fata aceasta care reușise atât de ușor să devină conducătoarea grupului. Avea o față pătrătoasă, cu o expresie hotărâtă, nici urâtă, dar nici frumoasă, iar ochii ei, verzui cu pete mici, căprui, aveau o strălucire zburdalnică. Părul castaniu-deschis îi era prins în două cozi împletite, după cum era obiceiul printre femeile din familiile înstărite. Avea haine scumpe, dar purta niște cizme comode, din piele, și nu încălțările din stofă brodată care erau preferate de domnițele de neam.

Fata părăsi cursul râului și îi conduse pe cei doi frați prin curtea unui atelier de prelucrat cheresteaua; în scurt timp, se aflau într-o zonă împădurită, plină de tufișuri. Merthin simți un fior de neliniște. Acum că ajunsese în pădure, unde în spatele fiecărui stejar se putea ascunde câte un nelegiuit, își regreta accesul de teribilism, însă îi era prea rușine să dea înapoi.

Merseră mai departe, căutând un luminiș suficient de mare pentru a trage cu arcul. Dintr-odată, Caris rupse tăcerea, pe un ton conspirativ:

— Vedeți tufișul ăla mare de ilice?

— Da.

— Imediat ce trecem de el, să vă lăsați în jos, cu mine, și nu cumva să scoateți vreun sunet.

— De ce?

— O să vedeți voi.

Câteva clipe mai târziu, Merthin, Ralph și Caris se ghemuiră în spatele tufișului. Cățelușul cu trei picioare se așează și el lângă ei, ațintindu-și ochii, plin de speranță, asupra lui Caris. Ralph începu să întrebe ceva, dar Caris îi făcu semn să tacă.

Un minut mai târziu, apărură o fetiță. Caris sări de după tufiș și o înșfăcă. Fetița începu să țipe.

— Taci! spuse Caris. Nu suntem prea departe de drum și nu vrem să fim auziți. De ce ne urmărești?

— Câinele meu se ține după voi și nu vrea cu niciun preț să se întoarcă la mine! suspină micuța.

— Te știu, te-am văzut în biserică în dimineața asta, îi spuse Caris, cu un glas mai blând. Gata, gata, n-ai de ce să plângi, n-o să-ți facem niciun rău. Cum te cheamă?

— Gwenda.

— Și pe câine?

— Hop.

Gwenda luă câinele în brațe, iar acesta îi linse lacrimile care-i curseseră pe obraji.

— Uite, l-ai luat înapoi. Ai face bine să vii cu noi, în caz că o ia din nou la sănătoasa. Și-apoi s-ar putea să nu te descurci

să te întorci în oraș de una singură.

Porniră mai departe. Merthin spuse:

— Ce are opt brațe și 11 picioare?

— Mă dau bătut, strigă imediat Ralph. Mereu făcea așa.

— Știu, răspunse Caris cu un zâmbet larg. Noi. Patru copii și câinele. Izbucni în râs: Bună poantă.

Merthin era încântat. Oamenii nu-i înțelegeau mereu glumele; iar fetele aproape niciodată. Câteva secunde mai târziu, o auzi pe Gwenda explicându-i și lui Ralph:

— Două brațe, plus două brațe, plus două brațe și încă două brațe fac opt, spuse ea. Două picioare...

Nu vedeau niciun om, ceea ce era bine. Puținii oameni care aveau treburi cinstite în pădure – tăietorii de lemne, cărbunarii, topitorii de fier – nu lucrau astăzi și ar fi fost destul de neobișnuit să dea peste un grup de vânători aristocrați într-o duminică. Orice persoană întâlnită ar fi fost, cel mai probabil, un nelegiuit. Dar șansele erau destul de mici. Era o pădure mare, care se întindea cale de mulți kilometri. Merthin nu călătorise niciodată suficient de departe încât să-i vadă marginea.

Ajunseră într-un luminiș mare, iar Merthin spuse:

— Aici e numai bine.

În celălalt capăt al poienii, la vreo 15 metri depărtare, se afla un stejar cu trunchiul gros. Merthin se poziționează în dreptul țintei, așa cum văzuse că făceau bărbații. Scoase una dintre cele trei săgeți pe care le avea și potrivi capătul crestat pe coarda arcului. Săgețile fuseseră la fel de greu de făcut ca și arcul în sine. Erau din frasin și în capăt aveau lipite bucăți de pene de gâscă. Nu reușise să facă rost de fier pentru vârfuri, așa că se mulțumise să ascută tija de lemn, după care pârlise vârful, ca să-l întărească. Ochi trunchiul, după care trase de coarda arcului. Apoi dădu drumul săgeții.

Aceasta căzu pe pământ, la mică distanță de țintă. Hop, cățelul, porni șontâc-șontâc peste poiană pentru a o aduce înapoi.

Merthin era mirat. Se așteptase ca săgeata să țâșnească puternic prin aer și să-și înfigă vârful în copac. Își dădu seama că nu îndoise arcul suficient de mult.

Încercă și cu arcul în mâna dreaptă și săgeata în stânga. Din punctul acesta de vedere, el era destul de ciudat, deoarece nu era nici dreptaci, nici stângaci, ci un fel de combinație. La a doua săgeată, trase de coardă și împinse arcul cu toată puterea, reușind să le depărteze mai mult decât înainte. De data aceasta, săgeata aproape că ajunsese până la copac.

La a treia încercare, ținti cu arcul mai sus, sperând că săgeata avea să zboare cu boltă și să se înfigă în trunchi. Dar

trase prea sus, așa că proiectilul se pierdu printre crengi, de unde căzu pe pământ împreună cu un nor de frunze uscate.

Merthin se simțea rușinat. Trasul la țintă era mai greu decât își închipuise. Își dădea seama că arcul trebuia să fie bun; problema era îndemânarea lui sau, mai precis, lipsa ei.

Încă o dată, Caris păru a nu-i observa stânjeneala.

— Lasă-mă și pe mine să încerc, rosti ea.

— Fetele nu pot să tragă cu arcul, spuse Ralph și înșfăcă arcul din mâinile lui Merthin. Plasându-se în dreptul țintei, oarecum în profil, așa cum făcuse și Merthin, nu trase imediat, ci întinse arma de câteva ori, ca să-i simtă rezistența. Ca și fratelui său, i se păru mai greu decât se așteptase la început, dar, după câteva clipe, păru a se fi obișnuit cu arcul.

Hop lăsase toate cele trei săgeți la picioarele Gwendei, iar acum fetița le culese și i le înmână lui Ralph.

Acesta ținti fără să încordeze arcul, aliniind săgeata cu trunchiul de copac, fără să-și supună brațele vreunei presiuni. Merthin își dădu seama că și el ar fi trebuit să facă la fel. De ce oare lucrurile acestea îi veneau atât de natural lui Ralph, care nu era niciodată în stare să găsească răspunsul la o ghicitoare? Ralph instrună arcul, nu fără efort, dar cu o mișcare fluidă, lăsându-și coapsele să-i preia încordarea. Dădu drumul săgeții, iar aceasta lovi trunchiul de copac, afundându-se vreo câțiva centimetri în lemnul moale de sub scoarță. Văzând acest lucru, Ralph izbucni într-un râs triumfător.

Hop țâșni în cele trei picioare după săgeată. Când ajunse lângă copac, se opri, de-a dreptul depășit de situație.

Ralph încordă din nou arcul. Merthin își dădu seama ce avea de gând să facă.

— Nu...! spuse el, însă cu o secundă prea târziu.

Ralph trase în câine. Săgeata se înfipse în ceafa animalului. Hop căzu în față, cu corpul zvâcnindu-i.

Gwenda începu să țipe. Caris exclamă:

— O, nu!

Cele două fete porniră în goană către câine.

Ralph rânjea prosteste.

— Ce zici de asta? spuse el plin de sine.

— Ai tras în câinele ei! strigă furios Merthin.

— Nu contează – n-avea decât trei picioare.

— Fetița aia îl iubea, idiotule. Numai uită-te la ea cum plânge!

— Ești invidios că tu nu știi să tragi.

Ceva îi atrase atenția lui Ralph. Cu o mișcare continuă, acesta potrivea o altă săgeată în arc, întoarse arcul în poziție orizontală și slobozi coarda. Merthin nu văzu în ce anume

trăgea fratele său decât atunci când săgeata își atinse ținta, iar un iepure gras sări în aer, cu tija săgeții ieșindu-i din crupă.

Merthin nu-și putu ascunde admirația față de priceperea fratelui său. Chiar exersând încontinuu, nu orice arcaș putea atinge performanța de a nimeri un iepure în goană. Ralph avea un talent natural. Merthin îl invidia, deși nu ar fi recunoscut-o niciodată. Își dorea cu ardoare să ajungă cavaler, îndrăzneț și puternic, și să lupte pentru rege, așa cum făcea tatăl său; dar inima i se umplea de disperare ori de câte ori se dovedea a fi total neîndemânatic la activități precum trasul cu arcul.

Ralph găsi o piatră și zdrobi craniul iepurelui, curmându-i chinurile.

Merthin îngenunche lângă cele două fete și lângă câțel. Acesta din urmă nu mai respira. Caris îi scoase cu blândețe săgeata din ceafă și i-o dădu lui Merthin. Din rană nu ieși sânge: Hop murise.

Timp de câteva secunde, nimeni nu scoase niciun cuvânt. În tăcerea adâncă, auziră un bărbat strigând.

Merthin sări în picioare, cu inima bubuindu-i în urechi. Auzi încă un strigăt, dar glasul era diferit: așadar, aveau de-a face cu mai mult de o singură persoană.

Ambele strigăte erau încărcate de violență și furie. Avea loc un fel de încăierare. Era de-a dreptul îngrozit, ca și ceilalți. Pe când stăteau înlemniți, ascultând, auziră un alt zgomot – sunetul făcut de un bărbat care alerga prin pădure, cu crengile trosnindu-i sub tălpi, îndoind puieții de copaci și călcând apăsat pe covorul de frunze uscate.

Iar acesta venea înspre ei.

Caris fu prima care vorbi:

— În tufiș! spuse ea, arătând către un desiș mare de ienuperi – probabil locul unde se afla vizuina iepurelui pe care tocmai îl omorâse Ralph, se gândi Merthin.

O clipă mai târziu, Caris se întinse pe burtă și începu să se târască înspre mijlocul tufișului des. Gwenda o urmă, ținând la piept cadavrul lui Hop. Ralph ridică și el trupul iepurelui și li se alătură. Merthin se lăsase deja în genunchi, când își dădu seama că săgeata rămăsese înfiptă în trunchiul stejarului și că avea să-i dea imediat de gol. Țâșni peste poiană, o smulse, se întoarse în goană și se afundă sub poalele tufișului.

Auziră gâfâitul bărbatului înainte de a-l vedea. Acesta respira greu, trăgând adânc aer în piept cu un zgomot ca de rupere, semn că era aproape de epuizare. Strigătele veneau dinspre urmăritorii săi care se îndemnau unul pe altul:

— Aici... pe aici!

Merthin își aminti că, la venire, Caris spusese că nu se aflau departe de drum. Oare bărbatul acela care fugea era vreun

călător atacat de hoți?

O clipă mai târziu, fugarul își făcu apariția în luminiș.

Era un cavaler abia trecut de 20 de ani, cu o spadă și un pumnal lung înfipite la brâu. Era bine îmbrăcat, cu o tunică de călătorie din piele, și purta cizme înalte, cu carâmbi răsfrânți. Se împiedică și căzu, se rostogoli pe pământ, se ridică, după care rămase în picioare, cu spatele lipit de trunchiul stejarului, încercând din răputeri să-și recapete răsufarea, și își trase armele de la brâu.

Merthin aruncă o privire către tovarășii săi de aventură. Caris era lividă de frică și-și mușca buzele. Gwenda ținea strâns la piept trupul neînsuflețit al câinelui ei, ca și cum asta ar fi făcut-o să se simtă mai în siguranță. Ralph părea și el speriat, dar nu într-atât încât să uite să smulgă săgeata din corpul iepurelui și să îndese animalul ucis în sânul tunicii.

Pentru un scurt răstimp, cavalerul păru a se uita fix la tufiș, iar Merthin bănuî, cu sângele înghețându-i în vine de groază, că îi văzuse ascunși acolo. Sau poate că observase crengile rupte și frunzele zdrobite în dreptul spărturii pe unde se strecuraseră. Cu coada ochiului, Merthin îl zări pe Ralph potrivit o săgeată în arc.

Apoi sosiră urmăritorii. Aceștia erau doi oșteni, cu constituții masive și cu înfățișări de răufăcători, care alergau cu săbiile în mână. Purtau tunici distinctiv, în două culori, galben și verde. Unul din ei avea o haină din stofă ieftină de lână, de culoare maro, iar celălalt, o pelerină greoaie, de culoare neagră. Toți trei se opriră câteva clipe, trăgându-și răsufarea. Merthin era sigur că avea să-l vadă pe cavaler hăcuit, așa că simți un impuls nedemn de a izbucni în lacrimi. Apoi, dintr-odată, cavalerul își apucă sabia de lamă și o întinse către cei doi, cu mânerul înainte, într-un gest de predare.

Oșteanul mai în vârstă, învăluit în pelerina cea neagră, făcu un pas înainte și întinse mâna stângă către spadă. Cu gesturi precaute, luă sabia oferită, i-o dădu tovarășului său, după care acceptă și pumnalul cavalerului. Apoi spuse:

— Nu armele tale le vreau eu, Thomas Langley.

— Tu mă cunoști, dar eu nu te cunosc pe tine, replică Thomas. Dacă îl încerca un sentiment de frică, fără îndoială că se controla foarte bine. După haine, probabil că sunteți în slujba reginei.

Bărbatul mai în vârstă își aținti vârful spadei către gâtul lui Thomas și îl lipi de copac.

— Ai o scrisoare.

— Cuprinzând instrucțiunile contelui către șerif în ceea ce privește taxele. Chiar vă invit să o citiți.

În mod clar, era o glumă. Era aproape sigur că oștenii respectivi nu știau să citească. Thomas avea un curaj deosebit, în opinia lui Merthin, dacă reușea să facă glume pe seama unor oameni care păreau dispuși să-l ucidă.

Cel de-al doilea oștean întinse mâna pe sub sabia primului și prinse traista legată de cingătoarea lui Thomas. Nerăbdător, tăie cingătoarea cu sabia sa. O aruncă deoparte și deschise traista. Din ea scoase o pungă mai mică, făcută din ceea ce părea a fi o stofă de lână tratată cu ulei, și o răsturnă, dând la iveală o foaie de pergament, rulată într-un sul sigilat cu o pecete de ceară.

„E oare cu puțință ca această înfruntare să fie legată de o simplă scrisoare? se întrebă înfrigurat Merthin. Și, dacă așa stau lucrurile, oare ce e scris pe pergamentul acela? E puțin probabil să fie vorba despre instrucțiuni legate de colectarea taxelor. Probabil că înăuntru se află un secret teribil.”

— Dacă mă omorâți, spuse cavalerul, veți avea ca martor la crimă persoana care se ascunde în tufișul acela, oricine ar fi.

Tabloul îngheță pentru o fracțiune de secundă. Bărbatul cu pelerină neagră continuă să-și țină vârful spadei lipit de gâtul lui Thomas și rezistă ispitei de a privi peste umăr. Cel în verde ezită, după care aruncă o privire către tufiș.

În momentul acela, Gwenda începu să țipe.

Bărbatul cu haină verde își ridică spada și făcu doi pași lungi de-a curmezișul luminișului, către tufiș. Gwenda se ridică și o rupse la fugă, ieșind ca o nălucă dintre frunze. Oșteanul sări după ea, întinzând mâna s-o înșface.

Ralph se ridică brusc, înălță arcul, îl încordă dintr-o singură mișcare fluidă și lansă o săgeată către oștean. Aceasta i se înfipse în ochi, împlântându-i-se câțiva centimetri buni în craniu. Bărbatul ridică brațul stâng, ca și cum ar fi vrut să apuce săgeata și să o scoată; apoi întregul trup i se înmuie și se prăbuși ca un sac cu grăunțe, izbindu-se de pământ cu o bufnitură puternică, pe care Merthin o resimți în tot corpul.

Ralph ieși în fugă din tufiș și porni pe urmele Gwendei. Undeva la marginea câmpului său vizual, Merthin o zări pe Caris pornind după ei.

Merthin voia și el să fugă, însă picioarele parcă i se transformaseră în plumb.

Din cealaltă parte a luminișului se auzi un strigăt, iar Merthin văzu că Thomas îndepărtase cu o lovitură spada care-i amenința gâtul și scosese de undeva din haine un cuțitaș cu lama cât o palmă de om. Dar oșteanul cu pelerină neagră era și el atent, așa că făcu un salt înapoi, ieșind din raza lui de acțiune. Apoi își ridică sabia și atacă, țintind capul cavalerului.

Thomas se feri, făcând un pas lateral, dar nu reuși să se miște suficient de repede. Marginea lamei căzu de-a lungul antebrațului său, tăind mâneca din piele și împlântându-i-se în carne. Cavalerul mugii de durere, dar nu se prăbuși. Cu o mișcare iute care păru extraordinar de grațioasă, își ridică mâna dreaptă și înfipse pumnalul în gâtul oponentului său; apoi, continuând mișcarea curbă a brațului, trase cuțitul în lateral, retezând mare parte din grosimea gâtului.

Un șuvoi abundent de sânge țâșni din grumazul bărbatului. Thomas făcu vreo câțiva pași împleticiți înapoi, ferindu-se de jetul roșu. Bărbatul în negru se prăbuși pe pământ, cu capul unit de corp numai printr-o fâșie de carne.

Thomas lăsă cuțitul să-i cadă din mâna dreaptă și-și prinse brațul stâng, unde era rănit. Se așeză pe pământ, părând dintr-odată extrem de slăbit.

Merthin rămăsese singur cu cavalerul rănit, cei doi oșteni morți și cadavrul câinelui cu trei picioare. Știa că ar fi trebuit să fugă după ceilalți copii, dar curiozitatea îl făcea să rămână pe loc. Pentru a se mai liniști, își spuse că Thomas avea acum un aer destul de inofensiv.

Cavalerul avea ochi ageri.

— Poți să ieși acum, strigă el. Nu sunt un pericol pentru tine în starea în care mă aflu.

Cu mișcări șovăitoare, Merthin se ridică în picioare și împinse crengile într-o parte și-n alta pentru a ieși din tufiș. Traversă luminișul și se opri la câțiva pași de cavalerul așezat pe pământ.

Thomas spuse:

— Dacă se află că v-ați jucat prin pădure, o să fiți biciuiți.

Merthin dădu afirmativ din cap.

— O să vă păstrez secretul, dacă îl păstrați și voi pe-al meu.

Merthin dădu din nou din cap. Declarându-se de acord cu acest târg, nu făcea practic niciun compromis. Oricum, niciunul dintre ei n-avea să spună ceea ce văzuse. Dacă ar fi făcut-o, ar fi iscat niște necazuri inimaginabile. Ce s-ar fi întâmplat cu Ralph, care îl ucisese pe unul dintre oamenii reginei?

— Ai putea fi atât de bun încât să mă ajuți să-mi leg rana asta? întrebă Thomas.

În ciuda a ceea ce se întâmplase, vorbea deosebit de politicos, observă Merthin. Stăpânirea de sine a cavalerului era de-a dreptul remarcabilă. Merthin își spuse că, atunci când avea să crească, voia să devină exact ca el.

În sfârșit, Merthin reuși să articuleze un cuvânt:

— Da.

— Atunci ia cingătoarea aia tăiată și înfășoară-o în jurul brațului meu, dacă ești drăguț.

Merthin făcu întocmai cum i se spusese. Cămașa de piele a lui Thomas era îmbibată cu sânge, iar carnea brațului era tăiată adânc, semănând cu o halcă expusă pe taraba unui măcelar. Merthin simți un val de greață, dar se forță să înfășoare cureaua în jurul brațului lui Thomas, astfel încât să apropie marginile răni, reușind să încetinească sângerarea. Făcu un nod, iar Thomas își folosi mâna dreaptă pentru a strânge bine.

Apoi cavalerul făcu un efort și se ridică în picioare.

Aruncă o privire către bărbații care zăceau morți în poiană.

— Nu putem să-i îngropăm, spuse el. Aș muri din cauza sângerării înainte să terminăm de săpat. Privindu-l fugar pe Merthin, adăugă: Chiar și cu ajutorul tău. Rămase pe gânduri câteva momente. Pe de altă parte, nu vreau să dea peste ei vreo pereche de îndrăgostiți care caută un loc în care... să fie singuri. Hai să-i îngheșuim în tufișul ăla unde vă ascundeți voi. Pe ăsta cu tunică verde întâi.

Se apropiară de cadavru.

— Hai să apucăm fiecare de câte-un picior, continuă Thomas.

Prinse cu brațul drept glezna stângă a mortului. Merthin luă cu ambele mâini celălalt picior moale și trase cu toată puterea. Unindu-și forțele, reușiră să târască trupul în tufe, lângă Hop.

— E bine așa, spuse Thomas. Avea chipul livid de durere. După câteva momente, se aplecă și scoase săgeata din ochiul cadavrului. E a ta? întrebă el, ridicând dintr-o sprânceană.

Merthin luă săgeata și o șterse pe pământ pentru a scăpa măcar de o parte din sângele și creierul care rămăseseră pe tija de lemn.

Folosiră aceeași metodă pentru a târî și cel de-al doilea cadavru de-a curmezișul luminișului, cu capul vag atașat de corp bălăbănindu-se în urma lor, după care îl așezară lângă primul.

Thomas ridică săbiile pe care cei doi le scăpaseră pe jos și le aruncă în tufiș peste trupurile neînsufletește. Apoi își găsi propriile arme.

— Acum, începu Thomas, trebuie să-ți cer o favoare imensă. Îi întinse pumnalul său. Ai putea să-mi sapi o groapă mică?

— Bine, răspunse Merthin și luă pumnalul.

— Chiar aici, exact în fața stejarului.

— Cât de mare?

Thomas ridică traista de piele care fusese legată de cingătoarea sa.

— Suficient de mare cât să ascundă asta timp de 50 de ani.

Adunându-și tot curajul, Merthin întrebă:

— De ce?

— Tu sapă acolo, iar eu o să-ți spun cât pot de multe.

Merthin trasă cu vârful cuțitului un pătrat pe suprafața pământului, după care începu să desprindă țărâna rece cu lama, pentru ca mai apoi să o îndepărteze cu căușul palmelor.

Thomas luă sulul de pergament și îl puse în punga de stofă din lână, apoi băgă punga în desagă, închizând-o bine.

— Mi s-a încredințat o scrisoare pe care trebuia să i-o înmânez contelui de Shiring, spuse el. Dar conține un secret atât de periculos, încât mi-am dat seama că purtătorul acestei misive are mari șanse să fie ucis, pentru ca nu cumva să poată duce vorba despre el. Așa că trebuia să dispar. Am hotărât să mă adăpostesc într-o mănăstire și să devin călugăr. M-am săturat de lupte și am o mulțime de păcate pentru care să mă căiesc. Imediat ce am dispărut, oamenii care mi-au dat scrisoarea au început să mă caute... și am avut ghinion. Am fost zărit într-o tavernă din Bristol.

— De ce te-au urmărit oamenii reginei?

— Și ea vrea cu orice preț să împiedice dezvăluirea acestui secret.

Când groapa pe care o săpa Merthin ajunse să aibă vreo 45 de centimetri adâncime, Thomas spuse:

— E suficient.

Lăsă traista să cadă înăuntru.

Merthin împinse pământul dislocat înapoi în groapă, peste traistă, iar Thomas acoperi țărâna afânată cu frunze și crenguțe, până ce ajunse să nu se mai deosebească de solul dimprejur.

— Dacă auzi că am murit, spuse Thomas, te-aș ruga să dezgropi scrisoarea aceasta și să i-o dai unui preot. Ai face tu asta pentru mine?

— Da.

— Până atunci, nu trebuie să sufli niciun cuvânt despre asta. Ei știu că scrisoarea e la mine, dar nu știu exact unde e, așa că o să se teamă să facă vreo mișcare. Dar, dacă tu trădezi secretul, o să se întâmple două lucruri. Întâi și-ntâi, mă vor ucide. Apoi te vor ucide și pe tine.

Merthin se înspăimântă. I se părea nedrept să ajungă într-un asemenea pericol doar pentru că ajutase un om săpând o groapă.

— Îmi pare rău că te-am speriat, urmă Thomas. Dar, pe de altă parte, nu e numai vina mea. În fond, nu ți-am cerut eu să vii aici.

— Nu.

Merthin își dorea din adâncul sufletului să fi ascultat de poruncile mamei sale și să fi stat departe de pădure.

— O să mă îndrept spre drumul principal. Ce-ar fi ca tu să te întorci pe unde ai venit? Pun rămășag că o să-ți găsești prietenii așteptându-te nu departe de aici.

Merthin dădu să plece.

— Cum te cheamă? strigă cavalerul în urma lui.

— Merthin, fiul lui sir Gerald.

— Zău? întrebă Thomas, de parcă l-ar fi cunoscut pe tata. Ei bine, să nu suflă niciun cuvânt despre asta, nici măcar față de el.

Merthin încuviință printr-o mișcare a capului și plecă.

După vreo 50 de metri, se aplecă și vomită. După aceea, se simți puțin mai bine.

Așa cum prevăzuse Thomas, ceilalți îl așteptau chiar la marginea pădurii, lângă atelierul de prelucrare a cherestelei. Se înghesuiră în jurul lui, atingându-l, ca și cum ar fi vrut să se asigure că era teafăr, arătând ușurați, dar și rușinați, simțindu-se oarecum vinovați că-l părăsiseră acolo. Erau cu toții zdruncinați de cele întâmplate, chiar și Ralph.

— Bărbatul acela, începu el. Cel în care am tras. L-am rănit rău?

— E mort, spuse Merthin.

Îi arătă lui Ralph săgeata, care era și acum pătată cu sânge.

— Ai scos-o din ochiul lui?

Lui Merthin i-ar fi plăcut să susțină că da, el o făcuse, dar se hotărî să spună adevărul.

— Cavalerul a scos-o.

— Ce s-a întâmplat cu celălalt oștean?

— Cavalerul i-a tăiat gâtul. Apoi am ascuns amândoi cadavrele în tufiș.

— Și te-a lăsat să pleci pur și simplu?

— Da.

Merthin nu pomeni de scrisoarea îngropată.

— Trebuie să păstrăm secret tot ce s-a întâmplat azi, îi îndemnă Caris. O să avem mari neazuri dacă află cineva ceva.

— Eu n-o să spun nimic, niciodată, îi asigură Ralph.

— Ar trebui să facem un legământ, propuse Caris.

Se strânseră într-un cerc mic. Caris întinse un braț, astfel încât să aibă palma chiar în centru. Merthin își puse mâna peste a ei. Fata avea pielea moale și caldă. Ralph își alătură și el palma, apoi Gwenda făcu la fel, și toți jurară pe sângele lui Isus.

După aceea se întoarseră în oraș.

Era ora prânzului; antrenamentul de tras la țintă se terminase de mult. În timp ce traversau podul, Merthin îi spuse lui Ralph:

— Când o să mă fac mare, vreau să fiu precum cavalerul acela – întotdeauna politicoș, niciodată speriat, aducător de moarte în orice luptă.

— Și eu, replică Ralph. Aducător de moarte.

Când ajunseră înapoi în orașul vechi, Merthin fu surprins, într-un mod cu totul irațional, de faptul că viața părea a se scurge normal: de jur împrejurul lor se-auzeau plânsete de bebeluși, în aer se simțea miros de carne friptă, iar pe lângă taverne se vedeau bărbați sorbind liniștiți din cămile cu bere.

Caris se opri în dreptul unei case mari de pe strada principală, chiar vizavi de intrarea în curtea stăreției. Își trecu un braț pe după umerii Gwendei și spuse:

— Căteaua mea de-acasă tocmai a fâtat niște cățeluși. Vrei să-i vezi?

Gwenda părea în continuare speriată, gata să izbucnească în plâns, dar dădu hotărâtă din cap, în semn de acceptare.

— Da, te rog.

Era o inițiativă deopotrivă inteligentă și plină de bunătate, se gândi Merthin. Cățelușii aveau să o liniștească pe fetiță – plus că aveau să-i distragă atenția. Când avea să se întoarcă la ai săi, avea să vorbească despre cățeluși, și nicidecum despre mica lor excursie prin pădure.

Își luară la revedere, iar fetele intrară în casă. Merthin se trezi întrebându-se când avea să o vadă din nou pe Caris.

Apoi își aminti de celelalte necazuri ale sale. Ce-avea să facă tatăl său cu datoriile? Cei doi frați intrară în curtea catedralei, Ralph ținând în continuare în mână arcul și iepurele mort. În jurul lor era liniște.

În spitalul care servea drept casă de oaspeți nu mai rămăsese decât o mână de bolnavi. O călugăriță le spuse:

— Tatăl vostru e în biserică împreună cu contele de Shiring.

Intrară în catedrală. Părinții lor se aflau în vestibul. Mama ședea la poalele unui stâlp, pe ieșindul unde suprafața rotunjită a coloanei întâlnea capitelul pătrat. În lumina rece care pătrundea prin ferestrele înalte, chipul ei era imobil și senin, ca și cum ar fi fost sculptat din aceeași rocă gri ca stâlpul de care-și rezema capul. Tata stătea în picioare lângă ea, cu umerii săi lași căzuți, într-o atitudine de resemnare. Contele Roland stătea cu fața la ei. Era mai bătrân decât tata, dar părul său negru și temperamentul viguros îl făceau să pară mai tânăr. Starețul Anthony stătea lângă conte.

Cei doi băieți rămaseră lângă ușă, dar mama le făcu semn să se apropie.

— Haideți încoace, spuse ea. Contele Roland ne-a ajutat să ajungem la o înțelegere cu starețul Anthony, care să ne rezolve toate problemele.

Tata mormăi ceva, ca și cum el n-ar fi fost la fel de recunoscător pentru ceea ce făcuse contele.

— Iar stăreția primește pământurile mele, scrâșni el. N-o să mai moșteniți nimic.

— O să trăim aici, în Kingsbridge, continuă mama pe un ton voios. O să fim rentieri ai stăreției.

Merthin întrebă:

— Ce înseamnă „rentier”?

— Înseamnă că monahii ne vor oferi o casă în care să locuim și două mese pe zi pentru tot restul vieților noastre. Nu-i așa că-i minunat?

Merthin își dădea seama că nici ei nu i se părea cu adevărat a fi minunat. Se prefăcea numai că este încântată. În mod clar tata se simțea rușinat că-și pierduse pământurile. Situația aceasta însemna o mare dizgrație, cugetă Merthin.

Tata i se adresă contelui:

— Și cu băieții mei ce-o să se întâmple?

Contele Roland se întoarse și îi privi.

— Cel mare arată promițător, făcu el. Tu ai omorât iepurele ăla, flăcău?

— Da, domnule, răspunse mândru Ralph. Am tras cu arcul în el.

— În câțiva ani poți să-l trimiți la mine, să fie scutier, spuse voios contele. O să-l învățăm să se lupte, ca să devină cavaler.

Pe chipul tatei apărură o expresie mulțumită.

Merthin era uluit. Erau luate niște hotărâri importante mult prea repede. Era scandalizat că fratele său mai mic era favorizat astfel, în timp ce despre el nu se spunea nimic.

— Nu e corect! izbucni el. Și eu vreau să ajung cavaler!

Mama sa interveni:

— Nu!

— Dar eu am făcut arcul!

Tata lăsă să-i scape un oftat de exasperare și arboră un aer dezgustat.

— Tu ai făcut arcul, micuțule? întrebă contele cu o expresie de dispreț pe chip. În acest caz, o să te dăm ucenic pe lângă un dulgher.

3

Casa lui Caris era o clădire luxoasă, din lemn, cu pardoseli și șemineu din piatră. La parter se aflau trei încăperi separate: sala în care mâncau, salonașul unde tatăl putea discuta despre afaceri fără să fie deranjat și, ceva mai în spate, bucătăria. Când Caris și Gwenda intrară, în casă plutea un miros apetisant de șuncă fiartă.

Caris o conduse pe Gwenda prin sală, după care urcară amândouă scara interioară.

— Unde sunt cățelușii? întrebă Gwenda.

— Vreau s-o văd pe mama mai întâi, răspunse Caris. E bolnavă.

Intrară în dormitorul din față, unde mămica stătea întinsă pe un pat din lemn. Era o femeie micuță, cu aspect fragil: Caris ajunsese deja la fel de înaltă ca ea. Mămica era mai palidă decât de obicei, iar părul nu îi fusese încă pieptănat, astfel că mai multe șuvițe i se lipiseră de obraji umeziți de febră.

— Cum te simți? întrebă Caris.

— Un pic slăbită astăzi.

Efortul de a articula aceste cuvinte aproape că-i tăie răsuflarea.

Caris simți un fior familiar, în care se amestecau dureros neliniștea și sentimentul de neajutorare. Mama ei era bolnavă de un an. Totul începuse cu dureri la încheieturi. Destul de curând, îi apăruseră ulcerații în gură și multe vânătăi inexplicabile pe corp. Se simțise prea slăbită chiar și pentru cele mai mărunte activități. Săptămâna trecută răcisese. Acum avea febră și îi venea greu să respire.

— Ai nevoie de ceva? se interesă Caris.

— Nu, mulțumesc.

Acesta era răspunsul ei obișnuit, iar Caris simțea că înnebunea ori de câte ori îl auzea, atât de inutilă se simțea.

— S-o chem pe maica Cecilia?

Stareța de Kingsbridge era singura persoană care putea să o aline cât de cât pe mămica. Aceasta avea un extract de mac pe care-l dizolva în vin cu miere și reușea să-i mai ușureze pentru o vreme durerile. Caris o considera pe Cecilia un înger.

— Nu-i nevoie, draga mea, spuse mămica. Cum a fost slujba de Sărbătoarea Tuturor Sfinților?

Caris observă cât de palide erau buzele mamei sale.

— Însălmântătoare, răspunse ea.

Timp de câteva clipe, mămica nu spuse nimic, odihnindu-se, după care puse o altă întrebare:

— Ce-ai făcut în dimineața asta?

— M-am uitat la cei care trăgeau cu arcul.

Caris își ținu răsuflarea, îngrozită că mămica ar fi putut ghici secretul ei, așa cum se întâmpla adesea.

Dar mămica nu făcu altceva decât să-și îndrepte privirea asupra Gwendei.

— Cum o cheamă pe prietena ta?

— Gwenda. Am adus-o aici ca să vadă cățelușii.

— Foarte drăguț.

Dintr-odată mămica păru obosită. Închise ochii și-și întoarse capul într-o parte.

Fetele se strecurară afară din încăpere fără să facă vreun zgomot.

Gwenda părea de-a dreptul șocată.

— De ce boală suferă?

— Un fel de sfârșeală.

Caris nu suporta să vorbească despre asta. Boala mamei sale îi dădea mereu sentimentul deranjant că nimic nu era sigur pe lume, că se putea întâmpla orice, că nu existau certitudini. Era ceva mai înfricoșător chiar și decât lupta pe care o văzuseră în pădure. Dacă se gândea la ceea ce se putea întâmpla, la faptul că mama sa putea muri, se trezea cuprinsă de un fel de panică disperată care-i inunda pieptul și o făcea să vrea să țipe cât o țineau puterile.

Dormitorul din mijloc era folosit pe timpul verii de negustorii italieni din Florența și Prato care veneau să cumpere lână de la tatiful. Acum era gol. Cățelușii se aflau în dormitorul din spate, care era al lui Caris și al surorii sale, Alice. Aceștia aveau șapte săptămâni, fiind aproape gata să-și părăsească mama, care începea să nu mai aibă răbdare cu ei. Văzându-i, Gwenda trase aer în piept, bucuroasă, și se lăsă imediat în genunchi.

Caris îl luă în brațe pe cel mai mic dintre pui, o femelă vioaie care mereu se depărta de ceilalți, dornică să exploreze lumea.

— Pe asta o s-o păstrez, spuse ea. O cheamă Scrap.

Atingerea cățelușei o liniștea, ajutând-o să uite de lucrurile care o îngrijorau.

Ceilalți patru pui năvăliră pe Gwenda, mirosind-o și mușcând-o de rochie. Fetița luă în brațe un cățeluș urât, cu blana maro, botul lung și ochii prea apropiați.

— Mie ăsta îmi place, rosti ea.

Cățelușul se încovrigă în poala ei.

Caris o întreabă:

— Ai vrea să-l păstrezi?

Ochii Gwendei se umplură de lacrimi.

— Aș putea?

— Avem voie să-i dăm.

— Chiar așa?

— Tata nu mai vrea și alți câini. Dacă-ți place, poți să-l iei.

— O, da, spuse Gwenda în șoaptă. Da, te rog.

— Ce nume o să-i pui?

— Unul care să-mi aducă aminte de Hop. Poate că o să-i spun Skip.

— E un nume frumos.

Caris văzu că Skip adormise deja în poala Gwendei.

Cele două fete rămaseră o vreme cu cățeei, fără să mai spună nimic. Caris se gândea la băieții pe care-i cunoscuseră: cel mic, cu părul roșcat și ochii aurii, și fratele său înalt și chipeș. Ce-o făcuse să-i ia cu ea în pădure? Nu era prima oară când cedase în fața unui impuls prostesc. Iar asta se întâmpla mai ales atunci când cineva într-o poziție cu autoritate îi interzicea să facă un lucru. Mătușa sa Petranilla avea mereu tendința de a da ordine:

— Nu-i da de mâncare pisicii aceleia, n-o să mai scăpăm niciodată de ea! Nu-i voie să te joci cu mingea în casă! Ține-te departe de băiatul ăla, e dintr-o familie de țărani!

Regulile care-i constrâneau comportamentul o înnebuneau efectiv pe Caris.

Dar nu făcuse niciodată ceva atât de prostesc. O apuca tremuratură numai când se gândea la ce se întâmplase. Muriseră doi oameni. Dar și mai rău era ceea ce s-ar fi putut întâmpla. Și ei, patru copii, ar fi putut fi uciși.

Se întreba care putea să fi fost motivul luptei aceleia și de ce îl urmăreau oștenii pe cavalier. În mod clar, nu era vorba despre un jaf obișnuit. Spuseseră ceva de o scrisoare. Dar Merthin nu mai amintise nimic legat de ea. Probabil că nici el nu aflase. Era doar încă unul dintre misterele vieții adulților.

Lui Caris îi plăcuse Merthin. Fratele său plicticos, Ralph, era exact ca orice alt băiat din Kingsbridge: lăudăros, agresiv și prost, dar Merthin părea a fi diferit. O intrigase chiar de la început.

Privind-o pe Gwenda, își dădu seama că-și făcuse doi prieteni noi într-o singură zi. Fetița de lângă ea nu era drăguță. Avea niște ochi căprui-închis plasați prea aproape unul de celălalt, de-o parte și de alta a unui nas coroiat. Amuzată, Caris realiză că alesese un câine care semăna un pic cu ea.

Hainele Gwendei erau vechi și probabil că fuseseră purtate de mulți copii înaintea ei. Acum era mai calmă. Nu mai părea gata să izbucnească în lacrimi în orice clipă. Și ea fusese alinată de prezența voioasă a cățelușilor.

În sala de sub ele se auziră niște pași neregulați bine cunoscuți, iar puțin după aceea răsună un glas puternic:

— Aduceți-mi o cană cu bere, pentru numele lui Dumnezeu, am o sete teribilă!

— E tata, spuse Caris. Hai să-l cunoști și tu. Văzând că pe chipul Gwendei se întipărește o expresie de neliniște, adăugă: Nu-ți face griji, mereu strigă așa, dar de fapt e foarte de treabă.

Fetele coborâră cu cățelușii.

— Ce s-a întâmplat cu toți servitorii mei? tună tatăl. Au fugit de s-au alăturat neamului zânelor?

Ieși cu pași grei din bucătărie, trăgându-și piciorul drept după el, ca întotdeauna, dar ținând în mână o cană de lemn din care berea dădea pe dinafară la fiecare mișcare.

— Salutare, panseluța mea! îi spuse lui Caris pe un ton mai dulce. Se așeză pe un jilț mare aflat în capul mesei și luă o înghițitură lungă din cană. Ah, e mai bine așa, oftă el, ștergându-și barba mițoasă cu mâneca. O observă pe Gwenda. O margaretuță pe lângă panseluța mea? întrebă el glumeț. Cum te cheamă?

— Gwenda, din Wigleigh, domnule, rosti fetița cu admirație, dar și cu teamă.

— I-am dat un cățeluș, îl anunță Caris.

— Ce idee bună! făcu tăticul. Cățelușii au nevoie de dragoste, și nimeni nu poate iubi un cățeluș așa cum poate o fetiță.

Pe un scaun de lângă masă, Caris văzu o pelerină din stofă stacojie. Materialul era fără îndoială importat, deoarece vopsitorii englezi nu știau cum să obțină o nuanță atât de intensă de roșu. Urmărindu-i privirea, tăticul spuse:

— E pentru mama ta. Întotdeauna și-a dorit o pelerină roșu-italian. Sper c-o s-o lase inima să se însănătoșească suficient cât s-o și poarte.

Caris o atinse. Stofa de lână era moale și țesută des, așa cum numai italienii știau să facă.

— E frumoasă, spuse ea.

Mătușa Petranilla intra dinspre stradă. Aceasta semăna într-o câțva cu tăticul, dar, pe când el avea o fire deschisă, ea era mereu cu buzele strânse. Semăna mai mult cu celălalt frate al lor, Anthony, starețul de Kingsbridge: erau amândoi înalți, cu conformații impunătoare, în timp ce tăticul era scund, cu pieptul masiv, și schiop.

Lui Caris nu-i plăcea deloc Petranilla. Aceasta era inteligentă, dar și răutăcioasă, o combinație fatală la un adult: Caris nu reușea niciodată să o păcălească. Gwenda simți antipatia lui Caris și aruncă o privire temătoare către nou-venită. Singurul încântat să o vadă era tăticul.

— Intră, surioară, spuse el. Unde-mi sunt toate slugile?

— Nu pot să-mi dau seama nici să mă pici cu ceară de ce-ți închipui c-aș ști eu una ca asta, având în vedere că tocmai acum am venit din casa mea, aflată în celălalt capăt al străzii. Dar, dacă aș fi pusă să ghicesc, Edmund, aș zice că bucătăreasa e în cotețul găinilor, sperând să găsească un ou ca să-ți facă o budincă, iar menajera e probabil la etaj, ajutând-o pe soția ta să stea pe scaunul cu oală de noapte, așa cum se întâmplă cam în fiecare zi prin timpul acesta. Cât despre ucenici, sper că sunt amândoi de pază la depozitul de lângă râu, ca să se asigure că

niciunui petrecăreț nu-i dă prin mintea amețită de băutură să aprindă vreun foc de tabără suficient de aproape încât să ajungă vreo scânteie la baloturile tale de lână.

Se-ntâmpla destul de des să vorbească astfel, rostind o întreagă predică drept răspuns la o întrebare simplă. Era la fel de încrezută ca întotdeauna, dar tatăl nu se supăra sau cel puțin se prefăcu a nu se supăra.

— Formidabila mea soră! exclamă el. Se pare că tu ai moștenit înțelepciunea tatei.

Petranilla își îndreptă atenția asupra fetelor.

— Tatăl nostru se trăgea din spița lui Tom Constructorul, tatăl vitreg și mentorul lui Jack Constructorul, arhitectul Catedralei Kingsbridge, le spuse ea. Tata a jurat să-și dea primul născut spre slujirea lui Dumnezeu, dar, din păcate, primul său născut a fost o fată – eu. M-a botezat după Sfânta Petronela – care a fost fiica Sfântului Petru, după cum sunt convinsă că știți – și s-a rugat ca data viitoare să aibă un băiat. Dar primul său fiu s-a născut diform și nu a vrut să-i ofere Domnului un dar cu defect, așa că l-a educat pe Edmund special pentru a prelua afacerea cu lână. Din fericire, cel de-al treilea copil al său a fost Anthony, un băiat cuminte și cu frică de Dumnezeu, care a intrat de mic la mănăstire și care este acum, spre mândria noastră, stareț al acestui lăcaș.

Dacă ar fi fost bărbat, Petranilla ar fi ajuns preot, dar, pentru că soarta voise altminteri, își educase fiul, pe Godwyn, de așa manieră încât acesta să devină unul dintre călugării de la stăreție. Urmând exemplul bunicului lănar, și ea îi dăruise un fiu lui Dumnezeu. Caris îl compătimise dintotdeauna pe Godwyn, vărul ei mai mare, pentru că o avea pe Petranilla drept mamă.

Femeia observă haina cea roșie.

— A cui e asta? întrebă ea. E făcută din stofă italienească din cea mai scumpă!

— Am cumpărat-o pentru Rose, spuse tatăl.

Petranilla se holbă la el pentru câteva clipe. Caris își putea da seama că, în mintea ei, îl considera nebun să cumpere o astfel de haină pentru o femeie care nu mai ieșise din casă de un an. Dar se mulțumi să remarce:

— Te porți foarte frumos cu ea – lucru care putea fi un compliment sau nu.

Tăticului însă nu-i păsa.

— Du-te sus să o vezi, o îndemnă el. O să se mai înveselească.

Caris se îndoia că o vizită din partea mătușii putea să aibă acest efect, dar Petranilla nu avea asemenea dubii, așa că urcă scara către dormitorul bolnavei.

Atunci își făcu apariția, pe intrarea dinspre stradă, sora lui Caris, Alice. Aceasta avea 11 ani, fiind cu un an mai mare decât Caris. Își aținti privirile asupra Gwendei și întrebă:

— Ea cine e?

— Noua mea prietenă, Gwenda, răspunse Caris. O să ia unul dintre cățeluși.

— Dar l-a luat tocmai pe acela pe care-l voiam eu! protestă Alice.

Nu-și mai exprimase această preferință înainte.

— Ăăă... dar n-ai ales niciodată unul! sări Caris scandalizată. O spui numai din răutate!

— Dar de ce să ia ea unul dintre cățelușii noștri?

Tăticul interveni:

— Nu acum, rosti el. Oricum, avem mai mulți cățeluși decât e nevoie.

— Caris ar fi trebuit să mă întrebe mai întâi pe mine pe care-l vreau!

— Da, așa e, spuse tăticul, deși știa cum nu se poate mai bine că Alice nu făcea decât să caute motiv de ceartă. Să nu se mai întâmple, Caris.

— Bine, tăticule.

Dintr-o cameră alăturată intră bucătăreasa, cu carafe și căni în mâini. Pe când Caris abia începuse să vorbească, o botezase pe bucătăreasă Tutty – nimeni nu știa de ce, dar așa îi rămăsese numele. Tăticul spuse:

— Mulțumesc, Tutty. Luați loc la masă, fetelor.

Gwenda ezită, nefiind sigură că invitația o includea și pe ea, dar Caris îi făcu semn din cap, știind că vorbele tăticului fuseseră pentru toate trei – în general, îi invita pe toți cei prezenți în câmpul său vizual când se pune masa.

Tutty umplu din nou cu bere cana tăticului, după care le servi pe Alice, pe Caris și pe Gwenda cu bere îndoită cu apă. Gwenda și-o bău pe-a ei imediat, cu încântare, iar Caris își dădu seama că nu se întâmpla prea des să primească bere: săracii beau de obicei cidru făcut din mere pădurețe.

Apoi bucătăreasa așeză în fața fiecăruia câte o felie de pâine de secară, groasă de-un lat de mână. Gwenda o înșfăcă pe-a ei, iar Caris realizează că fata nu mai mâncase până atunci la masă.

— Așteaptă, spuse ea încetișor, iar Gwenda așeză felia de pâine la loc.

Tutty aduse o bucată de șuncă pe un fund de lemn și un vas cu niște varză.

Tăticul luă un cuțit mare și tăie câteva felii de șuncă, așezându-le pe feliile de pâine care aveau rol de platouri. Gwenda privea cu ochi mari cantitatea de carne pe care o

primise. Caris puse cu lingura mai multe frunze de varză peste șuncă.

Menajera, Elaine, coborî scările cu pași grăbiți.

— Stăpâna pare să se simtă mai rău, anunță ea. Doamna Petranilla spune că ar trebui să trimitem după stareța Cecilia.

— Atunci fugi la stareție și roag-o să vină, zise tăticul.

Slujnica ieși în fugă.

— Haideți, mâncați, fetelor! le îndemnă tăticul în timp ce-și înfigea cuțitul într-o felie de șuncă; dar Caris își dădu seama că masa nu-i mai făcea nicio plăcere, căci părea să privească undeva în depărtare.

Gwenda mănca niște varză și spuse în șoaptă:

— Asta-i o mâncare din rai.

Caris gustă și ea. Varza fusese condimentată cu ghimber. Probabil că Gwenda nu mai gustase până atunci vreo mâncare aromată cu ghimber – numai oamenii bogați își puteau permite să cumpere acest condiment.

Petranilla coborî la parter, puse niște șuncă pe un platou de lemn și duse mâncarea la etaj, pentru mămica; se întoarse însă câteva minute mai târziu, cu mâncarea neatinsă. Se așeză la masă ca să o mănânce ea, iar bucătăreasa îi aduse o felie groasă de pâine.

— Când eram eu mică, eram singura familie din Kingsbridge care avea carne pe masă în fiecare zi, spuse ea. Asta în afară de zilele de post – tata era foarte cucernic. A fost primul negustor de lână din oraș care a stabilit schimburi cu italienii. Acum toți fac negoț cu ei, deși fratele meu Edmund e în continuare cel mai căutat.

Caris își pierduse pofta de mâncare și trebui să mestece îndelung bucata de carne din gură înainte de a o putea înghiți. Într-un final sosi și stareța Cecilia, o femeie mărunțică, energică și cu mișcări liniștitor de autoritare. Alături de ea se afla sora Juliana, o persoană simplă, cu suflet bun.

Caris se simți mai bine văzându-le urcând treptele ce duceau spre camera mamei sale – o vrăbiuță ciripind vesel, cu o găină mergând legănat pe urmele ei. Aveau să o spele pe bolnavă cu apă de trandafiri pentru a-i domoli febra, iar mirosul plăcut avea să îi îmbunătățească și dispoziția.

Tutty aduse niște mere și o bucată de brânză. Tăticul curăță absent un măr, mânuindu-și cuțitul cu îndemânare. Caris își aduse aminte că, atunci când era mai mică, tatăl său îi dădea ei feliuțele de măr curățat, după care mânca el cojile.

Sora Juliana coborî scara, cu o expresie îngrijorată pe chipul durduliu.

— Stareța ar vrea ca fratele Joseph să vină să o vadă pe doamna Rose, spuse ea.

Joseph era medicul-șef al mănăstirii: își făcuse ucenicia cu maeștrii de la Oxford.

— O să mă duc după el, adăugă ea și ieși în fugă pe ușa dinspre stradă.

Tata puse jos mărul curățat, fără să fi luat măcar o îmbucătură din el.

Caris întrebă:

— Ce-o să se întâmple?

— Nu știu, panseluță. O să plouă? Oare de câte baloturi de lână o să aibă nevoie negustorii florentini? O să se îmbolnăvească vreo oaie? Oare bebelușul din burta mamei e o fetiță sau un băiețel cu un picior sucit? Nu se știe niciodată, nu-i așa? Asta... se opri, întorcându-și chipul într-o parte. Asta face totul atât de greu.

Îi întinse mărul. Caris i-l dădu Gwendei, care-l mănca în întregime, cu tot cu cotor și semințe.

Fratele Joseph sosi câteva minute mai târziu însoțit de un asistent pe care Caris îl recunoscuse a fi Saul Cap-Alb, numit astfel din cauza părului său – puținul care-i mai rămăsese după trasarea tonsurii și care era de un blond-alburiu.

Cecilia și Juliana veniră la parter, mai mult ca sigur pentru a le face loc celor doi călugări în dormitorul destul de mic al bolnavei. Cecilia se așeză la masă, dar nu se atinse de mâncare. Avea un chip mic, cu trăsături ascuțite: un nas fin și țuguat, ochi luminoși și o bărbie care aducea cu prora unui vapor. Se uită cu ochi curioși la Gwenda.

— Ei, ei, spuse ea cu un glas voios, cine e fetița asta, și-i iubește ea pe Isus și pe Maica Sa Sfântă?

Fetița răspunse:

— Mă cheamă Gwenda, sunt prietena lui Caris.

Îi aruncă o privire neliniștită lui Caris, ca și cum s-ar fi temut că era o îndrăzneală prea mare din partea ei să vorbească despre prietenie.

Caris întrebă:

— O s-o facă Fecioara Maria pe mama să se simtă mai bine?

Cecilia ridică din sprâncene.

— O întrebare atât de directă! Și dacă n-aș fi știut, mi-aș fi dat seama imediat că ești fiica lui Edmund.

— Toată lumea se roagă la Ea, dar nimeni nu se face bine, urmă Caris.

— Și știi de ce?

— Poate că de fapt nu ajută pe nimeni și numai cei puternici se însănătoșesc, iar cei slabi nu.

— Ei, ei, nu spune prostii, o dojeni tatăl. Toată lumea știe că Maica Sfântă ne ajută.

— Exact, întări Cecilia. Dar e normal ca micuții să pună întrebări — mai ales cei inteligenți. Caris, sfinții sunt întotdeauna puternici, dar unele rugăciuni sunt mai eficiente decât altele. Înțelegi asta?

Caris dădu afirmativ din cap fără nicio tragere de inimă, simțindu-se nu atât convinsă, cât învinsă într-o confruntare de idei.

— Trebuie să vină la școala noastră, spuse Cecilia.

Călugărițele aveau o școală destinată fetelor din familiile nobililor și ale negustorilor bogați din oraș. Călugării aveau și ei o școală separată, pentru băieți.

Pe chipul tatăului se așternu o expresie de încăpățânare.

— Rose le-a învățat pe amândouă fetele să scrie, mormăi el. Iar Caris știe să socotească la fel de bine ca mine — mă ajută la negustorie.

— Dacă o dai la școală, o să învețe mult mai mult de-atât. Doar nu vrei să-și petreacă viața servindu-te pe dumneata, nu-i așa?

Petranilla interveni:

— N-are nevoie să învețe carte. O să facă o căsătorie strălucită. Amândouă surorile vor avea o mulțime de pretendenți. Fii de negustori, ba chiar fii de cavaleri, toți vor fi cum nu se poate mai dornici să stabilească o alianță cu familia noastră. Dar Caris e un copil încăpățânat: trebuie să avem grijă ca nu cumva să se irosească fugind cu vreun menestrel fără o para.

Caris observă că Petranilla nu prevedea ivirea niciunui necaz cu Alice, care era mai supusă și care avea să se mărite probabil cu persoana ce-i era indicată.

Cecilia spuse:

— Poate că Dumnezeu o s-o cheme pe Caris în slujba Sa.

Tăticul rosti morocănos:

— Dumnezeu a chemat deja doi membri ai acestei familii — pe fratele meu și pe nepotul meu. Aș fi crezut că l-a ajuns.

Cecilia își îndreptă privirea către Caris.

— Tu ce crezi? o întrebă. O să ajungi negustoreasă de lână, soție de cavaler sau călugăriță?

Ideea de a deveni călugăriță o umplea de groază pe Caris. Ar fi trebuit să asculte ordinele cuiva în fiecare clipă a existenței sale. Ar fi fost ca și cum ar fi rămas copil pentru toată viața, cu Petranilla drept mamă. Gândul de a deveni soția unui cavaler sau a oricui altcuiva părea la fel de rău, pentru că femeile trebuiau să se supună soților. Ucenicia pe lângă tatăl ei, urmată de preluarea frâielor afacerii când acesta avea să fie prea bătrân pentru a o mai administra, era cea mai puțin neplăcută

dintre alternative, dar, pe de altă parte, nu era tocmai ceea ce visa ea.

— Nu vreau să devin nimic din toate astea, spuse ea.

— Te-ai gândit la ceva care să-ți placă? insistă Cecilia.

Caris se gândise, deși nu mai spusese nimănui despre ce era vorba și, de fapt, nu-și dăduse seama de importanța acestui vis până în momentul de față; dar ambiția respectivă părea bine conturată și brusc știu, fără nicio urmă de îndoială, că acela era destinul ei.

— O să ajung doctor, rosti ea.

Urmă un moment de tăcere, după care toți izbucniră în râs.

Caris se înroși până în vârful urechilor, fără a-și da seama ce era atât de amuzant.

Tăticul își făcu milă de ea și spuse:

— Numai bărbații pot să se facă doctori. Nu știai asta, panseluță?

Caris era uluită. Se întoarse către Cecilia.

— Dar dumneata?

— Eu nu sunt medic, răspunse măicuța. Noi, călugărițele, avem grijă de cei suferinzi, bineînțeles, dar urmăm instrucțiunile bărbaților care au studiat aceste lucruri. Călugării, care la rândul lor au învățat de la maeștri, înțeleg natura și evoluția umorilor corpului, cum se dezechilibrează când apare boala și cum să le aducă din nou la proporția corectă pentru a-l însănătoși pe bolnav. Știu din ce venă să lase sânge pentru migrenă, lepră sau senzație de sufocare; unde să taie și să cauterizeze; dacă să pună cataplasme sau să-l spele pe bolnav.

— N-ar putea învăța asta și o femeie?

— Poate că da, însă Domnul a orânduit lucrurile altfel.

Caris se simțea copleșită de frustrare văzând cum adulții apelau la acest truism ori de câte ori nu reușeau să dea un răspuns. Înainte să poată spune ceva, fratele Saul coborî scările cu un bol plin de sânge și trecu prin bucătărie în curtea din spate, ca să-l arunce. Această imagine o făcu pe Caris să simtă nevoia imperioasă de a plânge. Toți doctorii foloseau luarea de sânge ca metodă de tratament, așa că trebuie să fi fost eficientă, își spuse ea; dar, oricum, nu suporta să vadă forța vitală a mamei sale scursă într-un castron și aruncată.

Saul se întoarse în camera bolnavei și, câteva momente mai târziu, el și Joseph veniră la parter.

— Am făcut tot ce-am putut pentru ea, îi spuse Joseph tăticului pe un ton solemn. Și-a mărturisit toate păcatele.

Își mărturisise păcatele! Caris știa ce însemna acest lucru. Începu să plângă.

Tăticul scoase șase penny de argint din pungă și i-i dădu monahului.

— Mulțumesc, frate, rosti el cu glas răgușit.

Când cei doi călugări plecară, călugărițele se întoarseră la etaj.

Alice se așeză în poala tăticului și-și îngropă fața în scobitura gâtului lui. Petranilla îi porunci lui Tutty să strângă masa. Gwenda privea totul cu ochi mari. Rămaseră cu toții la masă, în tăcere, așteptând.

4

Fratelui Godwyn îi era foame. Își mâncase prânzul – o tocană de napi feliați cu pește sărat –, dar nu se săturase. Călugării primeau aproape întotdeauna pește cu bere slabă la prânz, chiar și când nu era zi de post.

Nu toți călugării, evident: starețul Anthony avea parte de un regim privilegiat. Avea să prânzească deosebit de bine astăzi, căci stareța, maica Cecilia, avea să-i fie oaspete. Aceasta era obișnuită cu mâncăruri alese. Călugărițele, care mereu păreau a avea mai mulți bani decât călugării, tăiau câte un porc sau o oaie la fiecare câteva zile și aveau la masă vin gascon.

Sarcina lui Godwyn era să supravegheze pregătirile pentru acest prânz, o muncă dificilă în condițiile în care stomacul său scotea tot soiul de zgomote. Vorbi cu bucătarul mănăstirii, după care verifică gâsca îndopată din cuptor și oala cu sos de mere care bolborosea pe foc. Îi ceru chelarului o cană de cidru din butoi și primi și o bucată de pâine de secară de la brutărie – veche, căci nu se cocea pâine duminica. Luă talgerele din argint și pocalele din cufărul cu încuietoare și le așeză pe masa din sala casei starețului.

Starețul și stareța prânzeau împreună o dată pe lună. Mănăstirea de călugări și cea de călugărițe erau instituții separate, cu sedii distincte și cu surse de venit diferite. Starețul și stareța trebuiau să dea seamă separat episcopului de Kingsbridge. Cu toate acestea, împărțeau catedrala cea mare și alte câteva clădiri, printre care spitalul, unde primeau de obicei bolnavii și unde călugării slujeau ca doctori, iar călugărițele, ca asistente. Așa că întotdeauna se găseau o mulțime de amănunte de discutat: slujbele din catedrală, pacienții și oaspeții de la spital, chestiunile administrative ale orașului.

Anthony încerca mereu să o facă pe Cecilia să achite integral niște costuri care, în mod normal, ar fi trebuit să se împartă egal – ferestrele de sticlă pentru sala capitulară, paturile pentru casa de oaspeți, zugrăvirea interiorului catedralei, iar de obicei ea era de acord.

Totuși, discuția de astăzi avea să se poarte cel mai probabil în jurul chestiunilor politice. Anthony se întorsese cu o zi înainte dintr-o călătorie de două săptămâni la Gloucester, unde asistase la înhumarea regelui Eduard al II-lea, care-și pierduse tronul în ianuarie și viața în septembrie. Maica Cecilia avea să dorească să audă toate zvonurile care circulau pe acolo – asta în timp ce se prefăcea a fi mai presus de asemenea chestiuni triviale.

Pe Godwyn îl preocupa însă altceva. De când se întorsese starețul, așteptase cu neliniște momentul potrivit pentru a-l întreba care avea să fie viitorul său în mănăstire. Își repetase de nenumărate ori ceea ce avea să-i spună, dar nu găsisese încă ocazia potrivită pentru a o face. Spera ca aceasta să se ivească în după-amiaza respectivă.

Anthony intră în sală chiar în clipa când Godwyn puneă o bucată de brânză și un castron cu pere pe dulap. Starețul arăta ca o versiune mai în vârstă a lui Godwyn. Amândoi erau înalți, cu trăsături regulate și păr șaten-deschis și, ca toți cei din familia lor, aveau ochi verzui, cu irizații aurii. Anthony rămase lângă foc – în încăpere era frig, iar clădirea aceea veche lăsa să intre pe alocuri vântul rece de afară. Godwyn îi turnă o cupă de cidru.

— Părinte stareț, astăzi este ziua mea de naștere, spuse Godwyn în timp ce Anthony lua o înghițitură din băutură. Am împlinit 21 de ani.

— Așa este, replică Anthony. Mi-aduc aminte foarte bine ziua în care te-ai născut. Aveam 14 ani. Sora mea, Petranilla, a țipat ca un bivoli sălbatic cu o săgeată în pânțele când te-a adus pe lumea asta. Își ridică pocalul ca și cum ar fi toastat, învăluindu-l pe Godwyn într-o privire plină de afecțiune. Iar acum ești bărbat în toată firea.

Godwyn decise că acela era cel mai bun moment pentru el.

— Sunt la stăreție de zece ani, începu el.

— Și asta e mult?

— Da – am fost școlar, novice și acum sunt călugăr.

— Doamne Dumnezeule!

— Sper că nu v-am făcut de rușine pe dumneata și pe mama.

— Suntem amândoi foarte mândri de tine.

— Mulțumesc. Godwyn înghiți cu greu. Iar acum vreau să mă duc la Oxford.

Orașul Oxford era de multă vreme un centru de cultură unde se întâlneau maștri în teologie, medicină și drept. Preoții și călugării se duceau acolo pentru a studia și a participa la dezbateri cu profesorii și cu ceilalți studenți ai acestora. În ultimul secol, maștrii fuseseră reuniți în cadrul unei instituții, numită universitate, care avea permisiunea regală de a

organiza examene și de a conferi diplome. Stăreția Kingsbridge deținea o filială în oraș, cunoscută sub numele de Colegiul Kingsbridge, unde opt monahi își puteau continua traiul de înfrânare și venerație în timp ce studiau.

— Oxford! exclamă Anthony cu o expresie de dezgust și neliniște întipărită pe chip. De ce?

— Ca să studiez. Asta trebuie să facă un călugăr.

— Eu n-am fost niciodată la Oxford – și sunt stareț.

Era adevărat, însă aceasta îl puna uneori pe Anthony într-o poziție de inferioritate față de colegii săi mai în vârstă. Sacristanul, vistiernicul și alți oficiali monastici – sau obedientiari – absolviseră universitatea și erau cu toții medici. Aveau gândirea ageră și erau versați în arta polemicii, iar, prin comparație, cuvântările lui Anthony păreau niște mormăieli primitive, mai ales la canon, întâlnirea zilnică a tuturor monahilor. Godwyn își dorea cu ardoare să-și însușească și el acea logică tăioasă și acea superioritate încrezătoare pe care o observase la cei care studiaseră la Oxford. Nu voia să fie precum unchiul său.

Dar nu putea spune una ca asta.

— Vreau să învăț, repetă el.

— De ce să înveți tot soiul de erezii? întrebă plin de dispreț Anthony. Studenții de la Oxford pun sub semnul întrebării învățăturile Bisericii!

— Numai pentru a le înțelege mai bine.

— E o activitate fără niciun scop și periculoasă pe deasupra.

Godwyn se întrebă de ce se agita atât de mult Anthony. Starețul nu se arătase niciodată îngrijorat în privința ereziei, iar Godwyn nu era câtuși de puțin interesat de a pune la îndoială doctrina unanim acceptată. Se încruntă.

— Am crezut că dumneata și mama aveți ambiții pentru mine, spuse el. Nu vreți să avansez, să devin și eu obedientiar, ba poate într-o zi chiar stareț?

— Într-un final, da. Dar nu trebuie să pleci din Kingsbridge pentru asta.

„Nu vrei să avansez prea repede, ca nu cumva să te eclipsez pe tine; nu vrei să plec din oraș, ca să mă poți controla mereu”, își spuse Godwyn, într-o străfulgerare revelatorie. Ar fi vrut să fi anticipat împotrivirea aceasta a lui Anthony față de planurile sale.

— Nu vreau să studiez teologia, rosti el.

— Dar ce, atunci?

— Medicina. E o parte foarte importantă a muncii noastre de aici.

Anthony strânse din buze. Godwyn văzuse aceeași expresie dezaprobatoare și pe chipul mamei sale.

— Mănăstirea nu-și poate permite să plătească pentru tine, spuse Anthony. Îți dai seama că o singură carte costă cel puțin 14 șilingi?

Godwyn fu luat prin surprindere. Știa că studenții puteau închiria cărți, cu pagina, dar nu acesta era cel mai important lucru aici.

— Și cu studenții care sunt deja acolo ce se întâmplă? întrebă el. Pentru ei cine plătește?

— Doi sunt susținuți de familiile lor, iar unul, de călugărițe. Stăreția plătește pentru ceilalți trei, dar nu ne putem permite să mai întreținem încă un student. De fapt, avem două locuri vacante la colegiu tocmai din lipsa fondurilor.

Godwyn știa că stăreția se confrunta cu dificultăți financiare. Pe de altă parte, beneficia de resurse bogate: mii de hectare de pământ, mori și iazuri cu pește, păduri, la care se adăuga venitul enorm de pe urma pieței din Kingsbridge. Nu-i venea să creadă că unchiul său refuza să-i dea banii necesari pentru a studia la Oxford. Se simțea trădat. Anthony era mentorul său și, în plus, rudă. Întotdeauna îl tratase preferențial pe Godwyn față de ceilalți călugări tineri. Dar acum încerca să-l țină în loc.

— Medicii aduc bani stăreției, pledă el. Dacă nu trimiți tineri la studii, într-un final cei bătrâni vor muri, iar stăreția va fi mai săracă.

— Dumnezeu o să aibă grijă de noi.

Această banalitate enervantă era răspunsul lui Anthony la orice. De câțiva ani încoace, câștigurile stăreției de pe urma Târgului de Lână erau în scădere. Orașenii îl tot presau pe Anthony să investească în condiții mai bune pentru negustori – corturi, tarabe, latrine, chiar o clădire pentru încheierea tranzacțiilor –, dar el refuza mereu, susținând că stăreția era săracă. Iar când fratele său, Edmund, îi spusese că târgul avea să dispară la un moment dat, Anthony îi răspunsese sec:

— Dumnezeu o să aibă grijă de noi.

Godwyn zise:

— Ei bine, atunci poate că o să aibă grijă și să fie bani ca să pot studia la Oxford.

— Poate că da.

Godwyn era cuprins de o dezamăgire dureroasă. Simțea un impuls puternic de a pleca din orașul său natal pentru a respira alt aer. La Colegiul Kingsbridge ar fi trebuit să se supună aceleași discipline monastice, bineînțeles, dar cel puțin, ar fi fost departe de unchiul său și de mama sa, iar o astfel de perspectivă era destul de ispititoare.

Totuși, nu era încă pregătit să se recunoască înfrânt.

— Mama o să fie foarte dezamăgită dacă nu mă duc.

Dintr-odată, Anthony păru a nu mai fi în largul său. Nu voia deloc să stârnească furia temutei sale surori.

— Atunci să începă să se roage să facem rost de bani.

— Poate c-o să reușesc să fac rost din altă parte, spuse Godwyn, improvizând.

— Și cum ai putea face una ca asta?

Godwyn își frământă mintea în căutarea unui răspuns și, într-un final, avu o străfulgerare de inspirație.

— Aș putea face ca dumneata, adică să-i cer maicii Cecilia.

Era posibil. Cecilia îl făcea întotdeauna să se simtă nesigur – putea fi la fel de intimidantă ca Petranilla dar era mai sensibilă la farmecul lui tineresc. Era posibil să se lase convinsă să plătească pentru studiile tânărului călugăr.

Această sugestie îl luă cu totul prin surprindere pe Anthony. Godwyn vedea limpede cum căuta în minte o cale de a obiecta. Dar vorbise până atunci ca și cum banii reprezentau principalul impediment, iar acum era dificil să-și schimbe tactica.

În timp ce Anthony ezita, Cecilia intră în încăpere.

Stareța purta o pelerină grea din lână fină, singurul ei răsfăț – nu suporta frigul. După ce-l salută pe stareț, se întoarse către Godwyn.

— Mătușa ta Rose se simte foarte rău, îl înștiință ea. Glasul ei era muzical, însă în același timp extrem de precis. S-ar putea să nu mai apuce ziua de mâine.

— Domnul fie cu ea. Godwyn simți un junghi de milă. Într-o familie în care toți se voiau conducători, Rose era singura care se lăsase condusă. Pornind de la numele ei, s-ar fi putut spune că petalele îi fuseseră cu atât mai fragile, cu cât fuseseră înconjurată de țepi. Nu e neapărat o surpriză, adăugă el. Dar verișoarele mele, Alice și Caris, o să se întristeze.

— Din fericire, o au pe mama ta ca să le consoleze.

— Da.

Godwyn își spuse că empatia și puterea de consolare nu erau chiar punctele forte ale Petranillei – se pricepea mai bine la îmbărbătări și reguli care să te împiedice să dai înapoi în fața greutăților –, dar se abținu să o corecteze pe stareță. În loc de asta, îi turnă un pocal de cidru.

— Ți se pare răcoare aici, maică stareță?

— E foarte frig, spuse ea sec.

— O să întetesc focul un pic.

Anthony rosti cu viclenie în glas:

— Nepotul meu, Godwyn, e foarte atent cu dumneata pentru că vrea să-i plătești studiile la Oxford.

Godwyn îi aruncă o privire furioasă. Dacă i s-ar fi dat ocazia, ar fi ticluit un discurs foarte diplomat și ar fi ales un

moment potrivit pentru el. Acum Anthony formulase cererea într-un mod cât se poate de direct și de brutal.

Cecilia spuse:

— Nu cred că ne permitem să finanțăm încă doi.

Fu rândul lui Anthony să fie surprins.

— Ți-a mai cerut și altcineva bani pentru a se duce la Oxford?

— Poate că n-ar trebui să-l dau în vileag, răspunse Cecilia. Nu vreau să fac probleme nimănui.

— Dar nu contează, rosti Anthony cu țăfnă în glas; apoi se stăpâni și adăugă: întotdeauna am fost recunoscători pentru generozitatea de care dai dovadă față de noi.

Godwyn puse câteva lemne pe foc, după care ieși. Casa starețului se afla la nord de catedrală. Claustrul și toate celelalte dependințe ale stăreției se aflau la sud de biserică. Godwyn traversă tremurând pajiștea de lângă catedrală către bucătăria mănăstirii.

Se gândise că Anthony avea să se eschiveze în ceea ce privea plecarea la Oxford, spunându-i că ar trebui să aștepte până ce avea să fie mai matur sau până ce unul dintre studenții actuali avea să absolve – asta pentru că Anthony era, prin însăși natura lui, un chițibușar. Dar Godwyn era totuși protejatul lui și avusese încredere că, într-un final, unchiul său avea să-l sprijine. Rezistența fățișă a lui Anthony îl șocase.

Se întreba cine ar fi putut fi cealaltă persoană care-i ceruse sprijinul stăreției. Din cei 26 de călugări, șase aveau cam vârsta lui Godwyn: putea fi oricare dintre ei. În bucătărie, ajutorul chelarului, Theodoric, deretica pe lângă bucătar. Oare el să fi fost rivalul său la banii Cecilei? Godwyn îl privi cum puneă gâsca pe un talger pe care se afla și un bol cu sos de mere. Theodoric era suficient de inteligent pentru a studia mai departe. În mod clar putea fi un contracandidat pentru Oxford.

Godwyn purtă tava cu mâncare la casa starețului, cu inima strânsă de îngrijorare. Dacă Cecilia se hotăra să-l ajute pe Theodoric, nu știa ce avea să facă. Nu avea niciun plan de rezervă.

Își dorea să ajungă stareț de Kingsbridge într-o zi. Era destul de sigur că se putea achita de această îndatorire mai bine decât Anthony. Iar dacă avea succes ca stareț, putea să avanseze chiar mai mult: episcop, arhiepiscop, poate chiar demnitar regal sau consilier. Nu avea decât o idee vagă despre ce ar fi putut face dacă ar fi deținut o asemenea putere, dar era convins că merita o poziție superioară în societate. Cu toate acestea, nu existau decât două căi de acces către un astfel de statut. Una din ele era nașterea într-o familie nobilă; cealaltă era educația. Godwyn provenea dintr-o familie de negustori de lână: singura

sa speranță era să meargă la universitate. Iar pentru asta avea nevoie de banii Ceciliei.

Așeză mâncarea pe masă. Cecilia tocmai spunea:

— Dar cum a murit regele?

Godwyn începu să taie gâsca.

— Pot să-ți ofer o bucată de piept, maică stareță?

— Da, te rog. A căzut? făcu ea pe un ton sceptic. Din ce spui dumneata, regele pare să fi fost un bătrânel stângaci. Dar n-avea decât 43 de ani!

— Așa susțin temnicerii.

După ce fusese forțat să abdice, fostul rege fusese ținut prizonier la castelul Berkeley, cale de vreo câteva zile călare de Kingsbridge.

— A, da, temnicerii, zise Cecilia. Oamenii lui Mortimer.

Nu era deloc de acord cu politica lui Roger Mortimer, contele de March. Nu numai că fusese liderul rebeliunii împotriva lui Eduard al II-lea, dar o și sedusese pe soția acestuia, regina Isabela.

Începură să mănânce. Godwyn se întreba dacă avea să mai rămână vreo bucată de carne.

Anthony i se adresă Ceciliei:

— Mi se pare mie sau bănuiești că a avut loc ceva dubios?

— Bineînțeles că nu, dar alții așa cred. Am auzit vorbe că...

— Că a fost asasinat? Știu. Dar am văzut cadavrul, gol. Nu exista niciun semn de violență pe corpul lui.

Godwyn știa că n-ar fi trebuit să-i întrerupă, dar nu se putu abține.

— Umblă vorba că, atunci când a murit regele, țipetele sale de suferință au fost auzite de toți locuitorii satului Berkeley.

Anthony îi aruncă o privire care-i poruncea să tacă.

— Când e vorba de moartea unui monarh, mereu apar zvonuri.

— Aici nu e vorba pur și simplu de moartea unui rege, spuse Cecilia. Mai întâi, acesta a fost detronat de către Parlament – ceva ce nu s-a mai întâmplat până acum.

Anthony coborî tonul:

— Motivele erau întemeiate. Erau la mijloc anumite păcate de necurățenie.

Evitase să vorbească pe șleau, dar Godwyn știa la ce se referea. Eduard avusese „favoriți” – o serie de tineri de care se arătase nefiresc de atașat. Primul dintre ei, Peter Gaveston, primise atât de multă putere și atâtea privilegii, încât trezise gelozii și resentimente în rândul baronilor, iar într-un final fusese executat pentru trădare. Dar mai existaseră și alții. Oamenii spuneau că nici nu era de mirare că regina își luase un amant.

— Nu pot să cred așa ceva! izbucni Cecilia, care era o susținătoare înfocată a familiei regale. Poate fi adevărat că nelegiuirile din pădure se dedau la astfel de practici murdare, dar un bărbat cu sânge regal în vene n-ar putea niciodată să decadă atât de mult. Mai e carne de gâscă?

— Da, spuse Godwyn, ascunzându-și dezamăgirea.

Desprinsе ultimele bucăți de carne de pe oasele păsării și i le dădu stareței.

Anthony continuă:

— Măcar acum nu există nimeni care să conteste dreptul noului rege.

Fiul lui Eduard al II-lea și al reginei Isabela fusese încoronat sub numele de Eduard al III-lea.

— Are 14 ani și a fost pus pe tron de către Mortimer, răspunse Cecilia. Oare cine va fi adevăratul conducător?

— Nobilii se bucură că s-a instalat o oarecare stabilitate.

— Mai ales cei care sunt înhăitați cu Mortimer.

— Cum ar fi contele Roland de Shiring?

— Părea în culmea fericirii astăzi.

— Doar nu vrei să spui că...

— Că a avut ceva de-a face cu „căderea” regelui? Sigur că nu. Stareța mănca și ultima îmbucătură de carne. Ar fi periculos să exprimi o astfel de idee, chiar și între prieteni.

— Chiar așa.

Se auzi o bătaie ușoară în ușă, iar Saul Cap-Alb își făcu intrarea. Acesta era de-o seamă cu Godwyn. Oare putea fi chiar el rivalul necunoscut? Era inteligent și capabil, plus că avea marele avantaj de a fi o rudă îndepărtată a contelui de Shiring; dar Godwyn se îndoia că avea într-adevăr ambiția de a ajunge la Oxford. Era pios și timid, genul de om pentru care umilința nu reprezenta deloc o virtute, pentru că-i venea în mod firesc. Dar orice era posibil.

— Un cavaler a sosit la spital cu o rană de sabie, anunță Saul.

— Interesant, spuse Anthony, dar nu într-atât de neobișnuit încât să justifice întreruperea cinei starețului cu stareța.

Pe chipul lui Saul apărui o expresie speriată.

— Vă rog să mă iertați, părinte stareț, se bâlbâi el. Dar a apărut o polemică în ceea ce privește tratamentul.

Anthony oftă.

— Ei bine, gâsca s-a terminat, spuse el și se ridică în picioare.

Cecilia plecă și ea cu el, iar Godwyn și Saul îi urmară. Intrară în catedrală pe ușa din transeptul nordic și străbătură zona de întreținere cu corpul principal al catedralei, apoi transeptul sudic și, într-un final, ajunseră la infirmerie.

Cavalerul rănit stătea întins pe un pat aflat în apropierea altarului, după cum i se cuvenea unei persoane de rangul său.

Starețul Anthony scoase un oftat involuntar de surpriză. Timp de câteva clipe, chipul îi trădă surprinderea și teama, dar își recăpătă stăpânirea de sine repede, reușind să-și compună o mimică impenetrabilă.

Cu toate acestea, Cecilia observă totul.

— Îl cunoști pe omul acesta? îl întrebă pe Anthony.

— Cred că da. E sir Thomas Langley, unul dintre oamenii contelui de Monmouth.

Rănitul era un bărbat chipeș de până în 30 de ani, cu umeri lași și picioare lungi. Era gol până la brâu, lăsând la vedere un tors muscular zigzagat de o mulțime de cicatrice căpătate în luptele anterioare. Era palid și părea extenuat.

— A fost atacat pe drum, explică Saul. A reușit să-și pună atacatorii pe fugă, dar apoi n-a putut să facă altceva decât să se târască vreo doi-trei kilometri până în oraș. A pierdut mult sânge.

Antebrațul stâng al cavalerului era spintecat de la cot până la încheietură, o tăietură clară, făcută de o sabie ascuțită.

Medicul superior al mănăstirii, fratele Joseph, stătea lângă pacient. Joseph era un bărbat trecut de 30 de ani, mic de statură, cu un nas impunător și dinți stricați.

— Rana ar trebui ținută fără pansament și tratată cu un unguent, ca să facă puroi. În felul ăsta, umorile rele vor fi extrase din organism, iar tăietura se va vindeca din interior către exterior.

Anthony dădu aprobator din cap.

— Și care e dezacordul?

— Matthew Barbierul are altă părere.

Matthew era un barbier-chirurg din oraș. În tot acest timp, rămăsese undeva mai în spate, într-o atitudine plină de respect, dar acum făcu un pas înainte, ținând în mână trusa din piele în care se aflau bisturiile sale ascuțite și scumpe. Era un bărbat mic de statură, slab, cu ochi albaștri și cu o expresie solemnă.

Anthony nu binevoi a-i arunca nicio privire, ci i se adresă lui Joseph:

— Ce caută el aici?

— Cavalerul îl cunoaște și a trimis după el.

Anthony îi vorbi lui Thomas:

— Dacă voiai să fii măcelărit, de ce ai venit la infirmeria mănăstirii?

Pe chipul palid al cavalerului flutură fantoma unui zâmbet, dar părea prea obosit ca să rostească vreun răspuns.

Matthew rupse tăcerea, vorbind cu o încredere în sine de-a dreptul surprinzătoare, aparent neafectat de disprețul

manifestat de Anthony:

— Am văzut o mulțime de răni ca astea, părinte stareț, spuse el. Cel mai bun tratament este și cel mai simplu: spălăm rana cu vin cald, după care o coasem și o bandajăm.

În mod evident, nu era atât de respectuos pe cât părea.

Stareța Cecilia interveni:

— Oare cei doi călugări tineri au vreo părere în această chestiune?

Pe chipul lui Anthony apăru un licăr de exasperare, dar Godwyn își dădu seama ce urmărea măicuța. Era vorba despre un test. Poate că Saul era rivalul său în lupta pentru obținerea banilor ei.

Problema propusă era ușoară, așa că Godwyn luă cuvântul primul.

— Fratele Joseph i-a studiat pe maeștrii din vechime, spuse el. Mai mult ca sigur, el are dreptate. Cred că Matthew nu știe nici măcar să citească.

— Ba știu, frate Godwyn, protestă Matthew. Și am și o carte.

Anthony izbucni în râs. Ideea că un bărbier ar avea cărți era de-a dreptul caraghioasă, ca aceea că un cal ar avea pălărie.

— Ce carte?

— *Canonul* lui Avicenna, marele medic islamic. Tradusă din arabă în latină. Și, încet-încet, am citit-o pe toată.

— Și tratamentul tău e cel propus de Avicenna?

— Nu, dar...

— Da, bine.

Matthew insistă:

— Dar am învățat mai multe despre arta vindecării călătorind cu oastea și tratându-i pe cei răniți decât din cartea aceea.

Stareța Cecilia rupse din nou tăcerea:

— Tu ce crezi, Saul?

Godwyn se aștepta ca Saul să dea același răspuns, astfel încât întrecerea dintre ei să se termine la egalitate. Dar, deși părea emoționat și timid, Saul contrazise tratamentul propus de el:

— S-ar putea ca bărbierul să aibă dreptate, spuse el.

Godwyn era în culmea încântării. Saul își continuă argumentarea pentru soluția greșită:

— Tratamentul propus de fratele Joseph poate fi mai potrivit pentru răni produse de căderi sau loviri, cum se întâmplă să apară pe șantiere, cazuri în care pielea și carnea din jurul rănii sunt afectate, iar coaserea prematură ar închide umorile rele în organism. Asta e o tăietură curată și cu cât o vom închide mai repede, cu atât se va vindeca mai curând.

— Prostii, pufni starețul Anthony. Cum se poate ca un bărbier din oraș să aibă dreptate, iar un călugăr educat nu?

Godwyn își reținu un rânjet triumfător.

În clipa aceea, ușa se deschise brusc și în încăpere intră un bărbat în straie de preot. Godwyn îl recunoscuse pe Richard de Shiring, cel mai tânăr din cei doi fii ai contelui Roland. Mișcarea sa din cap în direcția starețului și a stareței fu atât de repezită, încât ar fi putut trece drept nepoliticoasă. Merse drept la patul bolnavului și i se adresă cavalerului:

— Ce dracu' s-a întâmplat?

Thomas ridică slab o mână și-i făcu semn lui Richard să se apropie. Tânărul preot se aplecă asupra pacientului. Thomas îi șopti ceva la ureche.

Părintele Richard se trase înapoi, ca mușcat de șarpe.

— În niciun caz! strigă el.

Thomas îl chemă din nou, iar procedul fu repetat: altă șoptă, încă o reacție scandalizată. De data asta, Richard întrebă:

— Dar de ce?

Thomas nu-i răspunse.

Richard spuse:

— Ceri ceva ce nu ne stă în putere să-ți dăm.

Thomas dădu hotărât din cap, ca și cum ar fi spus: „Ba da, puteți.”

— Nu ne lași nicio alternativă.

Thomas își mișcă slab capul dintr-o parte în alta.

Richard se întoarse către starețul Anthony:

— Sir Thomas dorește să devină călugăr aici, la stăreție.

Urmă un moment de tăcere surprinsă. Cecilia fu prima care își reveni.

— Dar e un om care a trăit până acum în și prin violență!

— Haideți, au mai existat cazuri, făcu Richard, pierzându-și bruma de răbdare. S-a mai întâmplat ca un războinic să lase câmpul de luptă și să caute iertarea păcatelor comise.

— La bătrânețe poate, spuse Cecilia. Bărbatul acesta n-a împlinit nici 25 de ani. Fuge de vreun pericol. Aținti o privire stăruitoare asupra lui Richard: Cine-i pune viața în pericol?

— Ține-ți în frâu curiozitatea, răspunse grosolan Richard. Vrea să devină călugăr, nu călugăriță, așa că nu mai e nevoie să pui întrebări suplimentare. Îi vorbea stareței cu o insolență de-a dreptul șocantă, însă fiii de conți puteau face multe lucruri fără a fi sancționați. Se întoarse către Anthony: Trebuie să-l primești.

Starețul răspunse:

— Mănăstirea e prea săracă pentru a mai primi alți călugări... asta dacă intrarea lui în rândul nostru nu va fi

însoțită de un dar care să acopere costurile traiului său...

— Se vor face aranjamentele necesare.

— Bineînțeles, acesta va trebui să fie în conformitate cu nevoia...

— Se va aranja!

— Foarte bine.

Cecilia era asaltată de tot felul de bănuieli. I se adresă lui Anthony:

— Știi cumva mai multe despre bărbatul ăsta decât mi-ai comunicat?

— Nu văd de ce ar trebui să-l refuzăm.

— Ce te face să crezi că e vorba de un păcătos care se căiește cu adevărat?

Toți își ațintiră privirile asupra lui Thomas. Acesta închisese ochii.

Anthony spuse:

— Va trebui să-și dovedească sinceritatea pe parcursul noviciatului, ca oricine altcineva.

În mod clar, stareța nu era deloc mulțumită, dar, de data aceasta, Anthony nu-i cerea ei bani, așa că nu putea face nimic.

— Atunci ar fi cazul să ne apucăm să-i tratăm rana, rosti ea.

Saul interveni:

— Bolnavul a refuzat tratamentul fratelui Joseph. Tocmai de aceea a trebuit a-l chemăm pe părintele stareț.

Anthony se aplecă asupra pacientului. Pe un ton ridicat, ca și cum ar fi vorbit cu cineva surd, îi spuse:

— Vei fi tratat așa cum zice fratele Joseph. El știe cel mai bine ce trebuie făcut.

Se părea că Thomas era inconștient.

Anthony se întoarse către Joseph.

— Nu se mai opune.

— Dar ar putea să rămână fără braț! izbucni Matthew Bărbierul.

— Ai face bine să pleci, îi zise Anthony.

Cu o expresie furioasă, Matthew făcu așa cum i se ceruse.

Anthony îi spuse lui Richard:

— Poate vrei să vii în casă, să bem câte o cupă de cidru.

— Mulțumesc.

Pe când plecau, Anthony i se adresă lui Godwyn:

— Rămâi aici și ajut-o pe maica stareță. Să vii la mine înainte de vecernie, ca să-mi spui cum îi mai merge bolnavului.

În mod normal, starețul Anthony nu-și făcea probleme privind evoluția pacienților din infirmerie. Fără îndoială, acesta îi suscita un interes deosebit.

Godwyn urmări cum fratele Joseph aplica unguent pe brațul cavalerului inconștient. Se gândea că, cel mai probabil, își asigurase primirea banilor Ceciliei prin oferirea răspunsului corect, dar își dorea să obțină acordul ei explicit. Când fratele Joseph termină, iar Cecilia rămase să tamponeze fruntea bolnavului cu apă de trandafiri, îndrăzni să rupă tăcerea:

— Sper că vei privi favorabil cererea pe care ți-am adresat-o.

Stareța îi adresă o privire usturătoare.

— Cred că e cazul să-ți spun că am hotărât să-i dau banii lui Saul.

Godwyn era de-a dreptul șocat.

— Dar am dat răspunsul corect!

— Chiar așa?

— Doar nu erai de acord cu bărbierul?

Cecilia ridică din sprâncene.

— N-am de gând să mă las interogată de tine, frate Godwyn.

— Îmi cer iertare, se grăbi să spună acesta. Pur și simplu nu înțeleg.

— Știu.

Dacă avea de gând să facă pe misterioasa, atunci orice discuție era inutilă. Godwyn se îndepărtă, tremurând de frustrare și de dezamăgire. Îi dădea banii lui Saul! Oare pentru că era rudă cu contele? Godwyn se îndoia că acesta era motivul: Cecilia era prea independentă în gândire pentru așa ceva.

Într-un final, hotărî că ceea ce înclinase balanța fusese pietatea de față a contracandidatului său. Dar Saul n-avea în el fibră de conducător.

Ah, câți bani iroșiți! Godwyn se întreba cum să facă să-i dea vestea mamei sale. Avea să fie furioasă la culme... dar pe cine avea să dea vina? Pe Anthony? Pe el însuși? Închipuindu-și mânia mamei sale, Godwyn își simți sufletul luat în stăpânire de un sentiment familiar de spaimă.

Chiar pe când se gândea la ea, o văzu intrând în infirmerie pe ușa din celălalt capăt – o femeie înaltă, cu bust proeminent. Aceasta îi întâlni privirea și rămase lângă ușă, așteptând să-i vină în întâmpinare. Godwyn porni către ea cu pași lenți, încercând să-și stabilească exact ce să-i spună.

— Mătușa ta Rose e pe moarte, rosti Petranilla de îndată ce fiul ei ajunsese suficient de aproape.

— Dumnezeu să aibă milă de sufletul ei. Mi-a spus stareța Cecilia.

— Pari surprins... dar știai bine cât de bolnavă este.

— Nu e vorba despre mătușa Rose. Am primit și alte vești proaste. Înghiți cu greu. Nu pot să plec la Oxford. Unchiul

Anthony nu vrea să-mi ofere banii necesari, iar stareța Cecilia m-a refuzat și ea.

Spre marea lui ușurare, Petranilla nu izbucni imediat. Cu toate acestea, buzele i se strânseseră într-o linie sumbră.

— Dar de ce? întrebă ea.

— El n-are cu ce să plătească, iar ea îl trimite pe Saul.

— Pe Saul Cap-Alb? N-o să fie niciodată mare lucru de capul lui.

— Ei bine, cel puțin o să ajungă medic.

Femeia îl țintui cu privirea, iar Godwyn se strânse în sine.

— Cred c-ai tratat problema cum nu se poate mai prost, spuse ea. Ar fi trebuit să te consulți cu mine înainte.

Tânărul se temuse că mama sa va reacționa astfel.

— Cum poți să spui asta? protestă el.

— Ar fi trebuit să mă lași să vorbesc cu Anthony mai întâi. L-aș fi înmuiat eu.

— Tot ar fi putut să refuze.

— Iar tu, înainte să o abordezi pe Cecilia, ar fi trebuit să afli dacă îi mai ceruse cineva bani pentru studii. Apoi ai fi putut să-i zădărnicești planurile lui Saul.

— Cum?

— Trebuie să aibă o slăbiciune. Puteai s-o afli și să te asiguri că ajunge la urechile stareței. Apoi, când ea s-ar fi confruntat cu dezamăgirea asta, puteai să o abordezi cu cererea ta.

Godwyn își dădu seama că spusele ei erau cum nu se poate mai înțelepte.

— Nu m-am gândit la asta, recunosc el, lăsându-și bărbia în piept.

Pe un ton în care se ghicea o mânie ținută în frâu, femeia continuă:

— Trebuie să planifici lucrurile astea așa cum conții își planifică bătăliile.

— Înțeleg acum, rosti el, evitând să-i întâlnească privirea. N-o să repet greșeala asta.

— Sper că nu.

Godwyn își îndreptă privirea către ea.

— Ce-o să mă fac acum?

— Eu, una, nu renunț. Pe chipul ei apăru o expresie binecunoscută de hotărâre. O să fac rost de banii necesari, spuse ea.

Godwyn simți un fior de speranță, dar nu-și putea închipui în ce fel se putea achita mama sa de o asemenea promisiune.

— De unde o să-i iei? întrebă el.

— Renunț la casă și mă mut cu fratele meu Edmund.

— O să te primească?

Edmund era un bărbat generos, dar uneori apăreau conflicte între el și sora sa.

— Cred că da. O să fie văduv în curând și o să aibă nevoie de cineva care să-i administreze gospodăria. Nu că Rose a fost vreodată foarte eficientă în această poziție.

Godwyn clătină din cap.

— Tot o să ai nevoie de bani.

— Pentru ce? Edmund o să-mi asigure masă și casă, plus c-o să plătească pentru puținele lucruri de care-o să am trebuință. În schimb, o să-i conduc servitorii și o să-i cresc fiicele. Iar tu o să primești banii pe care i-am moștenit de la tatăl tău.

Vorbea pe un ton ferm, dar Godwyn putea să observe amărăciunea regretului care îi strâmba un pic conturul buzelor. Știa foarte bine că toate acestea reprezentau un sacrificiu imens pentru ea. Se mândrea cu independența ei. Era una dintre femeile de vază ale orașului, fiica unui bărbat bogat și sora unui important negustor de lână, și își prețuia foarte mult statutul. Îi plăcea la nebunie să-i invite pe cetățenii influenți din Kingsbridge – atât bărbați, cât și femei – să ia masa la ea și să închine o cupă dintr-un vin de soi. Acum propunea să se mute în casa fratelui său, să trăiască precum o rudă săracă, să lucreze ca un fel de servitoare și să depindă de el pentru orice. Era un regres îngrozitor.

— E un sacrificiu prea mare, spuse Godwyn. Nu poți să faci așa ceva.

Chipul Petranillei se înăspri și umerii i se mișcară ușor, ca și cum s-ar fi pregătit să preia o povară foarte mare.

— O, da, sigur că pot, răspunse ea.

5

Gwenda îi povesti tatălui său totul.

Jurase pe sângele lui Isus că o să păstreze secretul, așa că acum avea să ajungă în iad, dar îi era mai frică de tatăl ei decât de iad.

Acesta începuse prin a o întreba de unde-l luase pe Skip, cățelușul cel nou, iar ea fusese nevoită să-i explice cum murise Hop, iar într-un final ieșise la iveală întreaga poveste.

Spre surprinderea ei, nu fusese biciuită. Mai mult, tati păruse chiar încântat. O obligase să-l ducă în luminișul acela din pădure unde avuseseră loc omorurile. Nu fusese ușor să regăsească locul respectiv, dar Gwenda se descurcase până la urmă și-l condusesese la cadavrele celor doi oșteni îmbrăcați în livrele verde cu galben.

Mai întâi, tati le deschisese pungile de la brâu. Amândouă conțineau 20–30 de penny. Tati fusese și mai încântat văzându-

le săbiile, care valorau mai mult de câțiva penny. Începuse să-i dezbrace pe cei doi morți, lucru foarte greu de înfăptuit pentru el, având o singură mână, așa că o pusese pe Gwenda să-l ajute. Trupurile neînsuflețite erau stânjenitor de grele și foarte ciudate la atingere. Tati o obligase să le dea jos tot ce purtau, chiar și rufăria extrem de murdară.

Tati le înfășurase armele în haine, făcând ceva ce părea o simplă legătură de zdrențe. Apoi el și Gwenda târâseră cadavrele goale înapoi în tufișurile de ienuperi.

Pe când se întorceau în Kingsbridge, tati era într-o dispoziție foarte veselă. O duse pe Slaughterhouse Ditch, o stradă aflată lângă râu, și intrară într-o tavernă mare, dar murdară, numită Calul Alb. Îi cumpără Gwendei o cană cu bere și i-o dădu să o bea cât stătea el de vorbă, undeva în spatele tejghelei, cu hangiul, căruia i se adresa cu „Davey, băiete”. Era a doua oară pe ziua respectivă când Gwenda căpăta bere. Tati apărui din nou după câteva minute, fără a mai avea însă legătura de zdrențe cu el.

Se întoarseră pe strada principală și îi regăsiră pe mami, pe Philemon și pe bebeluș la hanul Bell, aflat lângă porțile stăreției. Tati îi făcu cu ochiul lui mami, într-un mod cât se poate de evident, și îi dădu un pumn de bani pe care să-i ascundă în scutecele copilășului.

Era cam pe la mijlocul după-amiezii, iar cei mai mulți vizitatori se întorseseră deja în satele lor de baștină. Se făcuse prea târziu să pornească și ei spre Wigleigh, așa că întreaga familie avea să petreacă încă o noapte la han. După cum spunea tati întruna, acum își puteau permite o astfel de cheltuială, deși mami îl avertiză, pe un ton nervos:

— Să nu te audă careva că ai bani!

Gwenda se simțea ostenită. Se trezise devreme și mersese foarte mult. Acum se întinse pe o bancă și adormi imediat.

Fu trezită de niște bocănituri puternice în ușa hanului. Tresărind, deschise ochii și privi în direcția zgomotului, pentru a vedea doi oșteni năvălind în încăpere. Inițial avu impresia că erau fantomele celor doi care fuseseră uciși în pădure și îndură câteva clipe de teroare în stare pură.

Apoi își dădu seama că era vorba despre alți bărbați, care purtau aceeași uniformă – galbenă pe o parte și verde pe cealaltă. Cel mai tânăr din ei ducea în mână o legătură de zdrențe care arăta cât se poate de familiar.

Cel mai în vârstă i se adresă direct lui tati:

— Tu ești Joby din Wigleigh, nu-i așa?

Inima Gwendei fu prinsă din nou în gheara înghețată a fricii. Tonul bărbatului trăda o amenințare reală. Soldatul nu încerca

să se împăuneze, era doar hotărât și îi lăsa impresia că avea să facă orice pentru a-și atinge scopul.

— Nu, răspunse tati, mințind automat. N-ați nimerit pe cine trebuie.

Cei doi îi ignorară spusele. Oșteanul mai tânăr puse legătura pe masă și o desfăcu. Interiorul acesteia era reprezentat de cele două tunici verde cu galben înfășurate în jurul a două săbii și a două pumnale. Îl privi pe tati și spuse:

— De unde-ai luat astea?

— Nu le-am mai văzut în viața mea, jur pe Cruce!

Făcea o mare prostie să tăgăduiască totul, se gândi Gwenda, cuprinsă de teamă: oștenii aveau să scoată adevărul la lumină, așa cum făcuse el cu ea.

Oșteanul mai în vârstă interveni:

— Davey, proprietarul de la Calul Alb, spune că a cumpărat astea de la Joby Wigleigh.

Glasul i se înăspri, căpătând accente amenințătoare, iar puținii oaspeți din încăpere se ridicară cu toții de pe locurile lor și se strecurară cu repeziciune afară din han. Înăuntru rămase numai familia Gwendei.

— Joby a plecat de-aici de-o bucată de vreme, spuse tati disperat.

Bărbatul încuviință din cap.

— Cu nevasta, doi copii marișori și un bebeluș.

— Da.

Bărbatul se puse în mișcare cu o viteză nebănuită. Apucă tunica lui tati cu o mână fermă și îl lipi de perete. Mami țipă, iar bebelușul începu să plângă. Gwenda observă că bărbatul purta peste palma dreaptă o mânășă groasă, acoperită cu zale de fier. Acesta își trase brațul înapoi și îl lovi pe tati cu pumnul în stomac.

Mami începu să strige:

— Ajutor! Îl omoară!

Philemon începu să plângă.

Chipul lui tati se făcu livid de durere și întregul trup i se lăsă moale, dar oșteanul continuă să-l țină lipit de perete, ca nu cumva să cadă, și îl lovi din nou cu pumnul, de data aceasta în plină figură. Din nasul și din gura lui tati țâșniră picături de sânge.

Gwenda voia să țipe și avea gura larg deschisă, dar din gât nu îi ieșea niciun sunet. Credea că tatăl ei era atotputernic – chiar dacă adesea se întâmpla să se prefacă, din viclenie, a fi slab sau fricos, pentru a-i face pe ceilalți să-l compătimească sau să li se topească mânia. Acum însă o îngrozea să-l vadă atât de neputincios.

Hangiul apăru în cadrul ușii care făcea legătura cu partea din spate a clădirii. Era un bărbat masiv, de până în 40 de ani. Din spatele lui, scena era urmărită pe furiș de o fetiță durdulie.

— Ce se întâmplă aici? întrebă el pe un ton autoritar.

Oșteanul nu se uită înspre el.

— Nu te băga, spuse el și îl izbi pe tati din nou în stomac.

Tati vomită sânge.

— Oprește-te! strigă hangiul.

Oșteanul ripostă:

— Dar cine te crezi să-mi spui mie ce să fac?

— Sunt Paul Bell, iar asta e casa mea.

— Ei bine, Paul Bell, vezi-ți de treabă, dacă ții la pielea ta.

— Presupun că-ți închipui că poți să faci tot ce poțestești câtă vreme porți livreaa aia.

În glasul lui Paul se simțea o doză consistentă de dispreț.

— Cam așa ceva.

— Oricum, ale cui sunt culorile pe care le porți?

— Ale reginei.

Paul întoarse capul și rosti peste umăr:

— Bessie, du-te și adu-l pe John Conetabilul. Dacă tot e să fie ucis un om în hanul meu, măcar să-l am ca martor pe omul legii.

Fetița porni imediat.

— N-o să aibă loc niciun omor aici, declară oșteanul. Joby s-a răzgândit. S-a hotărât să mă ducă la locul unde-a tâlhărit două cadavre... nu-i așa, Joby?

Tati nu mai putea vorbi, dar încuviință din cap. Bărbatul îi dădu drumul, iar el se prăbuși în genunchi, tușind și icnind.

Oșteanul își aținti privirile asupra celorlalți membri ai familiei.

— Și copilul care-a văzut lupta...?

Gwenda țipă:

— Nu!

Bărbatul dădu din cap, satisfăcut.

— Fetița aia cu față de șoarece, evident.

Gwenda fugi către mama ei. Aceasta rosti cu glas pierit:

— Marie, Mamă a lui Dumnezeu, salvează-mi copila!

Bărbatul o înșfăcă pe Gwenda de braț și o trase de lângă mama ei fără niciun menajament. Copila țipă.

— Tacă-ți fleanca, dacă nu vrei să o încasezi ca ticălosu' de tac-tu! îi spuse oșteanul cu asprime în glas.

Gwenda își încleștă maxilarul, ca să se oprească din țipat.

— Ridică-te, Joby. Bărbatul îl trase pe tati în așa fel încât să-l facă să stea în picioare. Adună-te, că acu' pornim la plimbare nițel.

Cel de-al doilea oștean adună hainele și armele.

Pe când plecau de la han, mami le strigă înnebunită:

— Faceți tot ce vă cer!

Cei doi oșteni aveau cai. Gwenda călări în fața bărbatului mai în vârstă, iar tati fu urcat în aceeași poziție pe celălalt cal. Tati era total neajutorat, gema întruna, așa că Gwenda fu cea care-i ghidă, mai ales că-și amintea drumul foarte clar acum, că-l străbătuse de două ori. Fiind călare, înaintară foarte repede, dar chiar și așa, când ajunseră în poiana cu pricina, lumina blândă a după-amiezii era înlocuită treptat de întuneric.

Bărbatul mai tânăr îi ținu pe Gwenda și pe tati cât timp conducătorul trase cadavrele camarazilor lor de sub tufișuri.

— Thomas ăla cred că e un luptător de temut, de-a reușit să-i omoare pe Harry și pe Alfred, gândi cu voce tare oșteanul mai în vârstă privind cadavrele.

Gwenda își dădu seama că oamenii aceia nu știau despre existența celorlalți copii care fuseseră martori la evenimente. Ar fi vrut să mărturisească faptul că nu fusese singură și că Ralph îl omorâse pe unul din oșteni, dar era prea înspăimântată să scoată vreun sunet. Bărbatul își continuă șirul gândurilor:

— Aproape că i-a tăiat de tot gâtul lui Alfred. Se întoarse și o fixă pe Gwenda: S-a zis ceva despre o scrisoare?

— Nu știi! răspunse ea, reușind cu greu să-și facă glasul audibil. Închisesem ochii pentru că mi-era frică și n-am reușit să aud ce spuneau! E adevărat, v-aș spune dac-aș ști!

— Chiar dacă i-ar fi smuls scrisoarea, și-ar fi luat-o înapoi după ce i-a ucis, îi spuse bărbatul tovarășului său. Aruncă o privire către copacii din jurul luminișului, ca și cum scrisoarea s-ar fi putut găsi atârnată printre frunzele uscate. Probabil că o are și acum asupra lui, la stăreție, unde nu putem intra decât încalcând sanctitatea mănăstirii.

Al doilea oștean replică:

— Cel puțin putem să raportăm exact ce s-a întâmplat și să ducem trupurile ca să aibă parte de o înmormântare creștinească.

Dintr-odată, se iscă agitație. Tati se smulse din strânsoarea celui de-al doilea oștean și țâșni de-a curmezișul luminișului.

Soldatul porni după el, dar fu oprit de tovarășul său mai în vârstă.

— Lasă-l să se ducă... ce rost mai are să-l omorâm acum?

Gwenda începu să plângă înăbușit.

— Dar copila? întrebă cel mai tânăr.

Gwenda era cum nu se poate mai sigură că aveau să o ucidă. Nu vedea nimic din cauza lacrimilor și suspina prea puternic pentru a se mai putea ruga să-i fie cruțată viața. Avea să moară și apoi avea să ajungă în iad. Se mulțumi să-și aștepte sfârșitul.

— Dă-i drumul, spuse oșteanul mai în vârstă. Nu m-am născut ca să omor fete.

Bărbatul mai tânăr îi dădu drumul și o împinse. Gwenda se împiedică și se prăvăli pe jos. Se ridică, își șterse ochii astfel încât să poată vedea și se îndepărtă cu pași nesiguri.

— Hai, fugi de-aici! strigă bărbatul în urma ei. E ziua ta norocoasă!

Caris nu putea să doarmă. Se ridică din pat și intră în camera mămicii. Tăticul stătea pe un taburet, privind fix către corpul nemișcat de pe pat.

Ochii mămicii erau închiși, iar chipul îi strălucea în lumina lumânării, din cauza peliculei de transpirație care-i acoperea pielea. După câte se părea, abia dacă mai respira. Caris îi luă palma palidă într-a sa: era îngrozitor de rece. O țină între mâinile ei, încercând să i-o încălzească.

— De ce i-au luat sânge? întrebă copila.

— Doctorii cred că boala e cauzată uneori de excesul uneia dintre umori. Speră să elimine cantitatea în plus odată cu sângele.

— Dar n-a făcut-o să fie mai bine.

— Nu. De fapt, pare a fi mai rău.

Ochii lui Caris se umplură de lacrimi.

— Și-atunci de ce i-ai lăsat să facă una ca asta?

— Preoții și călugării studiază lucrările filosofilor din vechime. Știu mai multe decât noi.

— Nu cred una ca asta.

— E greu să știi ce să crezi, panseluță mică.

— Dac-aș fi doctor, aș face numai lucruri care să-i înzdrăvească pe oameni.

Tăticul nu o asculta. Se uita mai atent la mămica. Se aplecă și își strecură mâna sub pătură, atingându-i pieptul chiar sub sânul stâng. Caris putea vedea conturul palmei mari pe sub țesătura fină de lână. Tăticul scoase un zgomot scurt din gât, ca și cum s-ar fi înecat, după care-și mișcă mâna și apăsă mai tare. Își ținu câțva timp palma acolo.

Apoi închise ochii.

Păru să cadă cu încetinitorul în față, până ce ajunsese să stea în genunchi lângă pat, ca și cum s-ar fi rugat, cu fruntea lui mare lipită de coapsa mămicii și cu palma apăsându-i în continuare pieptul.

Caris își dădu seama că plângea. Era cel mai înfricoșător lucru care i se întâmplase vreodată, mult mai îngrozitor decât vederea unui bărbat ucis în pădure. Copiii plângeau, femeile plângeau, oamenii slabi și neajutorați plângeau, dar tăticul nu

plângea niciodată. Caris simțea că lumea avea să se sfârșească în curând.

Trebuia să cheme ajutoare. Lăsă palma rece a mămicii să alunece dintr-a sa pe pătură, unde rămase inertă. Se întoarse în dormitorul ei și o scutură de umăr pe Alice, care dormea.

— Trebuie să te scoli! îi spuse.

Inițial, Alice nu voi să-și deschidă ochii.

— Tăticul plânge! adăugă Caris.

Alice se ridică în capul oaselor.

— Nu se poate, rosti ea.

— Vino!

Alice se dădu jos din pat. Caris își luă sora mai mare de mână și intrară împreună în camera mămicii. Tăticul se ridicase și acum stătea în picioare, privind fix chipul lipit de pernă, având el însuși chipul ud de lacrimi.

— Ți-am spus eu, murmură Caris.

De cealaltă parte a patului se afla mătușa Petranilla.

Tăticul le zări pe fete în ușă. Își părăsi locul de veghe de lângă pat și veni la ele. Își puse câte un braț pe după umerii lor, le trase lângă el și le îmbrățișă.

— Mama voastră a plecat printre îngeri, spuse el încetișor. Rugați-vă pentru sufletul ei.

— Fiți curajoase, fetelor, rosti Petranilla. De-acum încolo, o să fiu eu mama voastră.

Caris își șterse lacrimile de la ochi și își ridică privirea către chipul mătușii sale.

— Ba nu, n-o să fii, spuse ea.

Partea a II-a
8–14 iunie 1337

În Duminica Rusaliilor din anul în care Merthin împlinea 21 de ani, o ploaie torențială se abătu asupra Catedralei Kingsbridge.

Picături mari de apă se izbeau, ricoșând, de acoperișul din plăci de ardezie; jgheaburile erau inundate de pâraie abundente; gurile garguielor deveniseră adevărate fântâni; de-a lungul contraforturilor lunecau văluri succesive de apă, iar torențele năvăleau peste arcade și de-a lungul coloanelor, udând statuile sfinților. Cerul, corpul masiv al bisericii și orașul dimprejur erau zugrăvite în infinite nuanțe de cenușiu ud.

Duminica Rusaliilor comemora momentul în care Duhul Sfânt s-a pogorât asupra discipolilor lui Isus. Fiind a șaptea duminică după Paște, cădea fie în mai, fie în iunie, la scurt timp după ce mare parte dintre oile din Anglia fuseseră tunse și, astfel, era și prima zi a Târgului de Lână de la Kingsbridge.

Trăgându-și gluga peste frunte într-o încercare absolut inutilă de a-și menține fața la adăpost de apă, Merthin înainta cu greu prin ploaia torențială. Voia să ajungă la catedrală pentru a asista la slujba de dimineață și nu avea cum să nu treacă prin târg. Pe pajiștea largă care se întindea la vest de biserică, sute de negustori își instalaseră tarabele, după care le acoperiseră în mare grabă cu bucăți de pânză de sac dată cu grăsime sau de stofă bătută de lână, ca să le ferească de ploaie. Negustorii de lână erau figurile principale ale târgului – de la întreprinzătorii mici care colectau producția din vreo câteva sate până la comercianții mai mari, ca Edmund, care aveau propriile depozite, pline cu baloturi de lână de vânzare. În jurul lor se înființaseră tarabe secundare, care ofereau cam orice se putea cumpăra pe bani: vin dulce de pe Valea Rinului, brocart de mătase cu fir de aur din Lucca, boluri de sticlă din Veneția, ghimber și piper din locuri din Orient ale căror nume puțini puteau să le pronunțe. În sfârșit, mai erau și comercianții obișnuiți, care se îngrijeau de nevoile firești ale vizitatorilor și ale celorlalți negustori: brutari, berari, cofetari, prezicători și prostituate.

Negustorii cu tarabe în târg înfruntau ploaia cu vitejie, glumind între ei și încercând să creeze o atmosferă de carnaval, dar, în mod clar, vremea avea să le afecteze câștigurile. Unii oameni trebuiau să facă afaceri, fie ploaie, fie soare: cumpărătorii italieni și flamanzi aveau nevoie de lâna moale englezească pentru a ține ocupate miile de războaie de țesut din Florența și din Bruges. Dar clienții fără nevoi

presante aveau să rămână acasă: o nevestă de cavaler avea să decidă că putea să se descurce și fără nucșoară sau scorțișoară; un țăran prosper avea să-și poarte haina cea veche încă o iarnă; un avocat avea să-și dea seama că țiitoarea sa nu avea nevoie cu adevărat de un colan de aur.

Merthin nu avea de gând să cumpere nimic. Nu avea niciun ban. Era ucenic, nu primea nicio simbrie și locuia cu stăpânul său, Elfric Constructorul. Mânca la masa familiei, dormea pe podeaua din bucătărie și purta hainele vechi ale lui Elfric, dar nu primea niciun fel de plată în bani. În serile lungi de iarnă se ocupa cu sculptarea unor jucării ingenioase pe care le vindea pentru câțiva penny – o cutie de bijuterii cu compartimente secrete, un cocoșel care scotea limba când era apăsător pe coadă dar vara nu avea timp liber, pentru că meșteșugarii lucrau până la căderea întunericului.

Cu toate acestea, perioada sa de ucenicie se apropia de sfârșit. În mai puțin de șase luni, în prima zi a lunii decembrie, avea să devină membru cu drepturi depline în gilda dulgherilor, la vârsta de 21 de ani. De-abia aștepta.

Porțile mari ale intrării de vest a catedralei erau deschise, pentru a permite accesul miilor de orășeni și de vizitatori care aveau să asiste la slujba de azi. Merthin intră, scuturându-și veșmintele pentru a mai scăpa de excesul de umiditate. Pardoseala de piatră era alunecoasă din cauza apei și a noroiului. Într-o zi frumoasă, interiorul bisericii era înveselit de razele de soare care intrau pe ferestre asemenea unor sulite de lumină, dar astăzi totul era mohorât, ferestrele cu vitralii erau foarte slab luminate, iar congregația părea un singur organism imens, înfășurat într-un giulgiu cenușiu și ud.

Unde se ducea toată ploaia aceea? În jurul bisericii nu se aflau șanțuri de scurgere. Apa – mii și mii de galoane – intra pur și simplu în pământ. Se ducea în jos, din ce în ce mai departe, până se abătea, tot ca ploaie, asupra iadului? Nu. Catedrala era construită pe o pantă. Apa circula prin subteran, scurgându-se de-a lungul dealului, dinspre nord înspre sud. Fundațiile clădirilor masive din piatră erau gândite în așa fel încât să lase apa să treacă, pentru că acumularea acesteia era periculoasă. Toată ploaia ajungea, într-un final, în râul aflat la granița sudică a domeniului stăreției.

Lui Merthin i se părea că simte năvălirea subterană a apei, felul cum vibrația ei se transmite prin fundații, prin pardoseala de lespezi, până ce devine perceptibilă tălpilor sale.

O cățea mică și neagră veni iute spre el, dând din coadă și întâmpinându-l bucuroasă.

— Salutare, Scrap! spuse tânărul și o mângâie ușor.

Își ridică privirea către stăpâna cățelușei, Caris, iar inima păru să i se oprească o clipă.

Caris purta o pelerină stacojie de lână pe care o moștenise de la mama sa. Era singura pată de culoare în masa cenușie a congregației. Merthin schiță un zâmbet larg, fericit să o vadă. Era greu de spus ce anume o făcea atât de frumoasă. Avea o față mică, pătrătoasă, cu trăsături regulate și senine; părul era șaten mediu și ochii, verzi cu mici pete aurii. Nu se deosebea prea mult de alte câteva sute de fete din Kingsbridge. Cu toate acestea, își purta pălăria într-un unghi jucăuș, ochii îi erau însuflețiți de o inteligență ironică și îl privea cu un zâmbet poznaș, care promitea încântări nelămurite, dar cum nu se poate mai ispititoare. Merthin o cunoștea de zece ani, dar abia în ultimele luni își dăduse seama că era îndrăgostit de ea.

Fata îl trase după un stâlp și îl sărută pe gură, trecându-și vârful limbii peste buzele lui.

Se sărutau ori de câte ori aveau ocazia: în biserică, în piață, când se întâlneau pe stradă și – cel mai bun loc dintre toate – când erau la ea acasă și rămâneau singuri. Merthin trăia pentru momentele acelea. Se gândea la senzația dată de săruturile ei înainte să adoarmă și primele sale gânduri la trezire se îndreptau în aceeași direcție.

O vizita acasă de două-trei ori pe săptămână. Tatăl ei, Edmund, îl simpatiza, deși nu se putea spune același lucru și despre mătușa ei, Petranilla. Fiind o fire sociabilă, Edmund îl invita adesea pe Merthin să rămână la cină, iar tânărul accepta plin de recunoștință, știind că era vorba despre bucate mult mai bune decât avea să capete vreodată la masa lui Elfric. El și Caris jucau șah sau dame, iar uneori se mulțumeau să stea pur și simplu de vorbă. Îi plăcea să o privească în timp ce spunea câte o poveste sau explica anumite lucruri desenând cu degetele prin aer, cu chipul reflectându-i amuzamentul sau uimirea în timp ce interpreta fiecare rol din relatare. Dar, de cele mai multe ori, Merthin aștepta într-adins acele momente în care putea să-i fure un sărut.

Tânărul aruncă o privire prin biserică: nimeni nu se uita înspre ei. Își strecură mâna în interiorul pelerinei ei și o atinse prin țesătura moale a rochiei. Corpul ei era cald. Îi cuprinse sânul în palmă, rotund și mic. Lui Merthin îi plăcea la nebunie felul în care carnea ei se dăruia apăsării degetelor lui. Nu o văzuse niciodată goală, dar îi cunoștea cum nu se poate mai bine sânii.

În visele lui, mergeau mai departe. În ele, se aflau singuri undeva, într-un luminiș din pădure sau într-un dormitor mare dintr-un castel, și erau amândoi goi. Dar, în mod ciudat, visele

se încheiau întotdeauna cu o secundă prea devreme, chiar înainte de a o pătrunde... și se trezea plin de frustrare.

„Într-o zi, își spunea mereu în gând; într-o zi...”

Nu vorbiseră încă despre căsătorie. Ucenicii nu aveau voie să se căsătorească, așa că trebuia să aștepte. În mod sigur, Caris se întrebase ce aveau să facă după ce el își va fi terminat ucenicia, dar nu-și exprimase aceste gânduri cu voce tare. Părea perfect mulțumită cu viața ei de zi cu zi. Iar el era măcinat de o frică superstițioasă, care-l împiedica să-i vorbească despre viitorul lor împreună. Se spunea că pelerinii nu trebuie să-și petreacă prea mult timp planificându-și călătoria, pentru că ar putea afla de atâtea pericole încât să se decidă, într-un final, să nu mai plece nicăieri.

O călugăriță trecu pe lângă ei, iar Merthin își retrase imediat mâna, plin de vinovăție, de pe sânul lui Caris; dar călugărița nu-i observă. Oamenii făceau tot felul de lucruri în spațiul vast al catedralei. Anul trecut, Merthin văzuse o pereche dedându-se desfrâului, sprijinită de peretele culoarului dinspre sud, profitând de întunericul din timpul slujbei din Ajunul Crăciunului – cu toate că ar fi putut să fie descoperită și alungată din biserică pentru asta. Se întrebă dacă el și Caris ar fi putut sta aici pe parcursul slujbei, prostindu-se cu discreție.

Dar ea avea alte gânduri.

— Hai să mergem în față, spuse fata.

Îl luă de mână și-l conduse prin mulțime. Merthin constată că pe mulți dintre cei prezenți nu-i mai văzuse niciodată: Kingsbridge era unul dintre cele mai mari orașe din Anglia, având aproximativ 7000 de locuitori, așa că nimeni nu putea să-i cunoască pe toți. O urmă pe Caris până la întretărirea naosului cu transepturile. Ajunși aici, dădură de o barieră de lemn care bloca intrarea în capătul estic, unde se afla corul, un spațiu rezervat clerului.

Merthin își dădu seama că stătea chiar lângă Buonaventura Caroli, cel mai important dintre negustorii italieni, un bărbat solid, îmbrăcat cu o haină dintr-o stofă groasă de lână, împodobită cu broderii complicate. Acesta se trăgea din Florența – despre care se spunea că este cel mai frumos oraș din lumea creștină, de peste zece ori mai mare decât Kingsbridge –, dar acum locuia în Londra, administrând afacerile importante pe care familia sa le avea cu producătorii englezi de lână. Familia Caroli era atât de bogată, încât împrumuta bani chiar și regilor, dar Buonaventura era prietenos și modest, deși oamenii spuneau că, atunci când era vorba despre afaceri, putea să fie de neînduplecat.

Caris îl salută pe negustor într-un mod degajat și familiar: italianul era găzduit în casa lor. Bărbatul dădu prietenos din

cap înspre Merthin, deși probabil că-și dăduse seama, după vârsta și hainele lui Merthin, că acesta nu era decât un ucenic.

Buonaventura cerceta arhitectura.

— Vin la Kingsbridge de cinci ani încoace, spuse el făcând conversație pe un ton relaxat, dar până azi nu am observat că ferestrele transepturilor sunt mult mai mari decât cele din restul bisericii.

Aceste cuvinte fură rostite într-o franceză amestecată cu câteva cuvinte din dialectul italian din regiunea Toscana.

Lui Merthin nu-i era deloc greu să-l înțeleagă. Ca majoritatea fiilor de cavaleri, vorbise franceză normandă în familie, engleză cu tovarășii de joacă și putea ghici înțelesul multor cuvinte italienești pentru că învățase latină la școala de la mănăstire.

— Pot să-ți explic de ce sunt așa, îi spuse el italianului.

Buonaventura ridică din sprâncene, surprins că un ucenic putea avea asemenea cunoștințe.

— Catedrala a fost construită acum 200 de ani, când aceste ferestre înguste, în ogivă, ale transepturilor erau ceva nou și cu totul revoluționar. Merthin făcu o scurtă pauză, după care continuă: Apoi, 100 de ani mai târziu, episcopul a vrut să se construiască un turn mai înalt și a refăcut și transepturile tot atunci, punând niște ferestre mai mari, care ajunseseră să fie la modă la vremea respectivă.

Buonaventura era de-a dreptul impresionat.

— Și cum de știi toate lucrurile astea?

— În biblioteca mănăstirii se află o istorie a stăreției, numită *Cartea lui Timothy*, în care se povestește cum a fost construită catedrala. Mare parte din ea a fost scrisă pe vremea marelui stareț Philip, iar mai apoi au apărut adăugiri ale altor autori. Am citit-o pe când mergeam la școala călugărilor.

O clipă, Buonaventura se uită atent la Merthin, ca și cum ar fi vrut să-i memoreze chipul, după care spuse în treacăt:

— E o clădire frumoasă.

— În Italia clădirile sunt altfel?

Merthin era avid să afle lucruri despre țările străine, despre viața de acolo în general și despre arhitectură în special.

Pe chipul lui Buonaventura apăru o expresie gânditoare.

— Cred că principiile de bază ale zidăriei sunt aceleași peste tot. Dar în Anglia nu am văzut niciodată domuri.

— Ce e un dom?

— Un acoperiș rotund, ca o jumătate de minge.

Merthin era de-a dreptul uluit.

— N-am auzit niciodată de așa ceva! Cum se construiește?

Buonaventura izbucni în râs.

— Tinere, eu sunt negustor de lână. Pot să-mi dau seama dacă un balot de lână provine de la niște oi din Catswold sau de la unele din Lincoln doar dacă frec un pic fibrele între degetul mare și cel arătător, dar nu pot să-ți spun nici cum se construiește un coteț pentru găini, cu atât mai puțin un dom.

Stăpânul lui Merthin, Elfric, sosi și el. Era un bărbat înstărit și purta haine scumpe, dar acestea arătau întotdeauna de parcă ar fi aparținut altcuiva. Lingușitor din fire, îi ignoră pe Caris și pe Merthin, dar se înclină adânc în fața lui Buonaventura, rostind:

— Suntem onorați să vă avem din nou în orașul nostru, domnule.

Merthin se îndepărtă.

— Câte limbi crezi că există pe lume? îl întrebă Caris.

Mereu spunea asemenea nebunii.

— Cinci, îi răspunse Merthin fără să se gândească.

— Nu! Hai, fii serios, făcu ea. Avem engleza, franceza și latina... deci trei. Apoi florentinii și venețienii vorbesc diferit, deși există niște cuvinte comune...

— Ai dreptate, zise el, intrând în joc. Deja avem cinci. Și mai e și flamanda.

Puțini oameni erau în stare să deslușească graiul negustorilor care veneau în Kingsbridge din orașele din Flandra, unde existau țesătorii: Ypres, Bruges, Gent.

— Și daneza.

— Arabii au și ei limba lor, iar când scriu nici măcar nu folosesc aceleași litere ca noi.

— Iar maica Cecilia mi-a zis că toți barbarii au limbile lor și că niciunul nu știe să scrie... scoțienii, galezii, irlandezii și probabil și alții. Așa ajungem la 11 și e foarte posibil să existe popoare de care noi nici n-am auzit!

Merthin zâmbi larg. Caris era singura persoană cu care putea discuta asemenea lucruri. Dintre prietenii lor de aceeași vârstă, niciunul nu putea înțelege fiorul care-i cuprindea când își închipuiau popoare străine și felul în care trăiau acestea. Sentâmpla ca ea să pună o întrebare oarecare: Cum o fi să trăiești la marginea lumii? Oare preoții se înșală în ceea ce spun despre Dumnezeu? De unde știm că nu visăm chiar acum? Imediat se lansau într-o călătorie speculativă, întrecându-se în a spune cele mai ciudate lucruri.

Hărmălaia din biserică se potoli dintr-odată, iar Merthin observă că monahii atât bărbați, cât și femei se așezau. Conducătorul corului, Carlus Orbul, intră ultimul. Deși nu putea să vadă, acesta mergea fără niciun ajutor prin biserică și prin clădirile monastice, mișcându-se încet, dar la fel de plin de încredere ca un om cu vederea neafectată, cunoscând foarte

bine amplasamentul fiecărui stâlp și al fiecărei lespezi de piatră. Acum intonă câteva note cu glasul său plăcut, de bariton, iar corul începu să cânte un imn.

Deși nu-și exprima părerile, Merthin îi privea pe oamenii bisericii cu un oarecare scepticism. Preoții dețineau o putere care nu era întotdeauna egalată de cunoștințele pe care le aveau – cam la fel ca stăpânul său, Elfric. Cu toate acestea, îi plăcea să meargă la biserică. Slujbele îi induceau un fel de transă. Muzica, arhitectura și incantațiile în latină îl vrăjeau și se simțea de parcă ar fi dormit cu ochii deschiși. Încă o dată, avu senzația ciudată că putea simți curgerea apei de ploaie mult sub picioarele sale.

Își plimbă privirea peste cele trei niveluri ale naosului – arcada, galeria și luminatorul. Știa că acele coloane fuseseră făcute prin suprapunerea unor blocuri de piatră, dar dădeau impresia de tot unitar, cel puțin la prima vedere. Blocurile de piatră erau cioplite în așa fel încât fiecare coloană părea un buchet de tije verticale. Urmări fascinat felul în care se ridica spre plafon unul dintre cei patru pilaștri gigantiști de la întretăierea naosului cu transepturile: de la baza pătrată până în locul unde una dintre tije se despărțea de celelalte, pornind spre nord pentru a forma o arcadă care traversa culoarul lateral, apoi și mai sus, la nivelul tribunei, unde o alta pornea spre vest pentru a forma arcada galeriei, iar la următorul nivel se despărțea o alta pentru a da naștere unei arcade a luminatorului, până ce, într-un final, tijele rămase se separau precum corolele unor flori prinse în același buchet și deveneau nervurile curbate ale bolții aflate cu mult deasupra capului său. Din cheia de boltă aflată în cel mai înalt punct al tavanului, Merthin își lăsă privirea să alunece înapoi, de-a lungul unei nervuri care se unea cu un pilastru simetric, aflat în celălalt colț al spațiului de întretăiere.

În timp ce făcea asta, se întâmplă ceva ciudat. Pentru o fracțiune de secundă, vederea parcă i se împăienjeni și avu impresia că partea estică a transeptului se mișcase.

Apoi se auzi un fel de vuiet, atât de jos încât era aproape imperceptibil, iar pardoseala se cutremură, ca și cum undeva prin apropiere s-ar fi prăbușit un copac.

Vocile cântăreților deveniră mai șovăitoare.

În zidul sudic al corului se ivi o crăpătură, chiar lângă pilastrul la care se uitase Merthin.

Ca prin vis, acesta se întoarse către Caris. Văzu cu coada ochiului cum în zona corului și a întretăierii naosului cu transepturile începeau să cadă blocuri de piatră. Apoi totul se transformă într-o avalanșă de zgomote: femei țipând, bărbați strigând și bufniturile asurzitoare ale pietrelor uriașe izbindu-

se de pardoseală. Totul se succedă pe parcursul a câteva clipe, care păreau a trece cu o încetineală stranie. Când tăcerea coborî asupra catedralei, Merthin își dădu seama că o strângea la piept pe Caris, cu brațul stâng petrecut pe după umerii ei, iar cel drept apărându-i capul. Trupul său era plasat între ea și locul în care o parte din biserică zăcea în ruină.

Era un adevărat miracol că nimeni nu-și pierduse viața.

Cele mai mari pagube se produsese pe culoarul sudic al corului, unde nu se aflase niciun om în timpul slujbei. Congregația nu avea acces în zona corului, iar clericii stătuseră cu toții în mijlocul acesteia. Câțiva călugări scăpaseră la mustață de blocurile care se prăbușeau, ceea ce nu făcea decât să dea apă la moară discuțiilor despre natura miraculoasă a evenimentelor, însă alții se aleseseră cu tăieturi și vânătăi serioase cauzate de așchiile de piatră în cădere. Membrii congregației nu suferiseră decât vreo câteva zgârieturi. Bineînțeles, fuseseră cu toții protejați de puterile supranaturale ale Sfântului Adolphus, ale cărui moaște erau păstrate sub altar și printre ale cărui minuni înfăptuite se numărau vindecarea unor bolnavi și salvarea mai multora de la moarte. Dar chiar și așa, cam toți erau de acord că Domnul le dăduse un avertisment oamenilor din Kingsbridge. Nimeni nu putea spune clar însă de ce anume era legat acest avertisment.

O oră mai târziu, patru bărbați cercetau pagubele. Fratele Godwyn, vărul lui Caris, era sacristan, responsabil cu clădirea bisericii și cu toate comorile sale. În subordinea sa, cu funcția de matricularius, responsabil cu operațiunile de construcție și de reparație, era fratele Thomas, cel care, până în urmă cu zece ani, fusese sir Thomas Langley. Contractul pentru lucrările de întreținere a catedralei fusese obținut de Elfric, dulgher prin pregătire, dar care se ocupa cu tot ceea ce ținea de operațiunile de construcție. Iar Merthin se ținea și el de grup, în calitate de ucenic al lui Elfric.

Capătul estic al bisericii era împărțit, prin niște stâlpi, în patru secțiuni numite travee. Prăbușirea afectase cele două travee aflate cel mai aproape de întretărirea naosului cu transepturile. Bolta de piatră a culoarului dinspre sud fusese distrusă complet în prima travee și doar parțial într-a doua. În zidul galeriei, acolo unde se afla tribuna, apăruseră crăpături, iar montanții de piatră de la ferestrele luminatorului căzuseră.

Elfric spuse:

— Mortarul n-a fost suficient de legat, de aceea s-a prăbușit bolta, iar asta, la rândul său, a determinat crăpăturile de la nivelurile superioare.

Această explicație nu i se părea deloc corectă lui Merthin, dar tânărul nu avea încă o variantă mai bună.

Merthin nu-l putea suporta pe stăpânul său. Inițial, fusese dat ucenic la tatăl lui Elfric, Joachim, un constructor foarte experimentat, care lucrase la înălțarea mai multor biserici și poduri din Londra și din Paris. Bătrânului îi plăcea la nebunie să-i explice lui Merthin știința zidăriei – ceea ce meșterii numeau „mistere”, care erau de cele mai multe ori formule aritmetice folosite la construcții, cum ar fi proporția dintre înălțimea unei clădiri și adâncimea fundației necesare. Lui Merthin îi plăcea să lucreze cu numere și absorbea ca un burete tot ce îi spunea Joachim.

Apoi meșterul Joachim murise, iar Elfric îi luase locul. Acesta era de părere că principalul lucru pe care trebuia să-l învețe un ucenic era supunerea. Lui Merthin îi venea greu să accepte un astfel de regim, așa că Elfric îl pedepsea dându-i mai puțin de mâncare, haine mai subțiri și îl puneă să muncească în aer liber pe timp de îngheț. Ca un factor agravant, fiica durdulie a lui Elfric, Griselda, care era de-o vârstă cu Merthin, era mereu bine hrănită și îmbrăcată cu haine călduroase.

În urmă cu trei ani, soția lui Elfric murise, iar acesta se căsătorise cu Alice, sora mai mare a lui Caris. Oamenii credeau că Alice era cea mai drăguță din cele două surori și era adevărat că avea trăsături mai regulate, dar îi lipseau apucăturile fascinante ale lui Caris, iar lui Merthin i se părea de-a dreptul plictisitoare. Dintotdeauna Alice păruse a-l plăcea pe Merthin aproape la fel de mult ca sora sa, așa că el sperase că avea să-l facă pe Elfric să-l trateze mai bine. Dar se întâmplă exact pe dos. Alice părea să creadă că era datoria ei conjugală să i se alăture lui Elfric în chinuirea lui Merthin.

Tânărul știa că mulți alți ucenici sufereau același tratament, dar strângeau din dinți, pentru că ucenicia era singura cale de a-și face un nume în niște meserii bine plătite. Ghildele aveau grijă să nu primească în rândurile lor autodidacți. Nimeni nu putea lucra într-un oraș dacă nu făcea parte dintr-o gildă. Chiar și un preot, un călugăr sau o femeie care voiau să facă negoț cu lână sau să facă bere pentru vânzare trebuiau să intre într-o astfel de asocieri profesională. Iar în afara orașelor nu prea era rost de câștig: țăranii își construiau casele și-și coseau veșmintele singuri.

La sfârșitul ucenicieii, cei mai mulți băieți rămâneau cu stăpânii lor, practicându-și meșteșugul în schimbul unui salariu. Puțini dintre ei ajungeau tovarăși cu meșterii care-i școliseră, pentru ca, într-un final, să preia afacerea după moartea acestora. Dar pe Merthin nu avea să-l aștepte o

asemenea soartă. Îl ura prea mult pe Elfric pentru a face asta. Avea să plece imediat ce putea.

— Haideți să privim lucrurile de undeva de sus, sugera Godwyn.

Se îndreptară către capătul estic al bisericii. Elfric spuse:

— Mă bucur că te-ai întors de la Oxford, frate Godwyn. Dar probabil că-ți lipsește tovărășia învățaților de-acolo.

Godwyn încuviință printr-o mișcare din cap.

— Maeștrii sunt cu adevărat uimitori.

— Iar ceilalți studenți... Îmi închipui că sunt niște tineri cu totul ieșiți din comun. Deși se-aud și povești despre anumite comportamente necuviincioase.

Godwyn arboră o mină îndurerată.

— Mă tem că unele dintre aceste povești sunt adevărate. Când un călugăr sau un preot tânăr pleacă de-acasă pentru prima oară, poate cădea în ispită.

— Și totuși... suntem norocoși să avem oameni cu educație universitară aici, în Kingsbridge.

— Ești foarte bun să spui una ca asta.

— Ah, nu e decât adevărul.

Merthin ar fi vrut să strige: „Tăceți odată, pentru numele lui Dumnezeu!” Dar așa făcea Elfric mereu. Era un meșter slab, nu avea precizie în lucru și nici discernământ, dar știa cum să intre în grațiile superiorilor. Merthin îl urmărise lingușindu-i de nenumărate ori – asta pentru că Elfric putea fi la fel de fermecător cu oamenii de la care urmărea să obțină ceva pe cât de grosolan se purta cu cei care nu-i puteau oferi nimic.

Merthin era mai surprins însă de Godwyn. Cum de nu vedea un om inteligent și educat adevărata natură a lui Elfric? Poate că aceasta nu era atât de evidentă pentru cei care deveneau obiectul complimentelor sale.

Godwyn deschise o ușă mică și îi conduse pe o scară îngustă, în spirală, aflată în interiorul peretelui. Merthin era plin de entuziasm. Îi plăcea foarte mult să circule prin pasajele secrete ale catedralei. De asemenea, era curios în ceea ce privea prăbușirea zidului și dorea cu ardoare să afle ce anume o determinase.

Culoarele laterale erau niște structuri cu un singur nivel care se întindeau de-o parte și de alta a naosului bisericii. Erau acoperite cu bolți cu nervuri. Deasupra arcadei, un acoperiș înclinat pornea de la marginea exterioară a culoarului până la baza luminatorului. Sub acest acoperiș înclinat se afla un spațiu gol, de formă piramidală, baza sa fiind reprezentată de partea convexă, numită extradados, a bolții culoarului. Cei patru bărbați urcară către acest spațiu gol pentru a analiza stricăciunile de sus.

Acest spațiu era luminat cu ajutorul unor ferestre care făceau legătura cu interiorul bisericii, iar Thomas avusese grijă să aducă o lampă cu ulei. Primul lucru pe care-l observă Merthin fu bolta care, văzută de sus, nu era identică în fiecare travee. Partea aflată în capătul dinspre est forma o curbă ușor mai plată decât cea din traveea următoare, iar cealaltă – parțial distrusă – arăta ca și cum fusese la rândul ei diferită.

Porniră de-a lungul extradosului, pășind cu grijă pe partea unde bolta era mai rezistentă, până ce ajunseră suficient de aproape de porțiunea prăbușită. Bolta era construită în același mod ca restul bisericii, din pietre unite cu mortar, numai că pietrele din tavan erau foarte subțiri și ușoare. La punctul de pornire, bolta se înălța aproape vertical, dar, pe măsură ce înainta, se curba înspre interior, până ce întâlnea arcul simetric care pornea din partea opusă.

Elfric spuse:

— Ei bine, primul lucru pe care trebuie să-l facem este, bineînțeles, să reconstruim porțiunea de boltă care acoperă primele două travee ale culoarului lateral.

Thomas răspunse:

— De mult n-a mai construit cineva din Kingsbridge o boltă cu nervuri. Se întoarse către Merthin: Poți să faci tu cofrajul?

Merthin știa la ce se referea. La marginea bolții, unde zidăria se înălța aproape vertical, blocurile de piatră erau susținute prin propria greutate, dar mai sus, pe măsură ce structura se arcuia, era nevoie de ceva care să o sprijine până se usca mortarul. Cea mai firească metodă era să se construiască un cadru de lemn, numit cofraj, și să se așeze pietrele pe acesta.

Era o sarcină destul de dificilă pentru un dulgher, întrucât linia curburii trebuia să fie precisă. Thomas cunoștea calitatea lucrărilor lui Merthin, deoarece supraveghease îndeaproape reparațiile pe care le făcuseră Elfric și ucenicul său la catedrală, în decursul mai multor ani. Cu toate acestea, fratele Thomas dăduse dovadă de lipsă de tact să i se adreseze ucenicului, și nu meșterului, iar Elfric reacționează fără întârziere.

— Sub supravegherea mea se descurcă, da, spuse el.

— Pot să fac cofrajul, replică Merthin, gândindu-se deja la modul în care cadrul avea să fie susținut de schelărie și la amplasarea platformei pe care vor trebui să stea zidarii. Dar această boltă n-a fost ridicată cu ajutorul unui cofraj.

— Nu spune prostii, băiete, interveni Elfric. Bineînțeles că așa a fost făcut. Tu nu știi nimic despre asta.

Merthin știa că nu era deloc un lucru înțelept să se contrazică cu stăpânul său. Pe de altă parte, peste o jumătate de an avea să concureze cu acesta pentru lucrări și avea nevoie ca

oamenii, printre care și fratele Godwyn, să creadă în competența sa. De asemenea, disprețul din tonul lui Elfric îl iritase, așa că simțea o dorință irezistibilă de a-i demonstra că se înșela.

— Uitați-vă la extradados, spuse el plin de indignare. După ce terminau o travee, mai mult ca sigur că meșterii zidari ar fi folosit același cofraj și pentru următoarea. Într-un astfel de caz, toate secțiunile bolții ar avea aceeași curbura. În realitate, fiecare e altfel.

— În mod evident, n-au refolosit cofrajul, ripostă iritat Elfric.

— De ce n-ar fi făcut-o? insistă Merthin. Oricine ar fi vrut să facă economie la lemn și, bineînțeles, la salariile dulgherilor pricepuți, care sigur nu erau de neglijat.

— Oricum, nici nu e posibil să construiești bolți fără cofraje de lemn.

— Ba da, se poate, rosti Merthin. Există o metodă...

— Destul, îl întrerupse Elfric. Ești aici ca să înveți, nu să ne dai lecții.

Godwyn interveni:

— O secundă, Elfric. Dacă băiatul are dreptate, stăreția ar putea economisi o groază de bani. Își aținti privirea asupra lui Merthin: Ce aveai de gând să spui?

Ucenicul aproape că-și dorea să nu fi deschis subiectul. Avea să plătească scump pentru asta mai târziu. Dar acum nu mai avea cum să dea înapoi. Dacă făcea asta, ceilalți ar fi crezut că nu știa despre ce vorbea.

— E descrisă într-o carte din biblioteca mănăstirii și e foarte simplă, spuse el. Pe măsură ce se așază fiecare bloc de piatră, se trece o frânghie peste el. Un capăt al acestei frânghii e legat de perete, iar de celălalt se atârna o bucată de lemn. Frânghia formează un unghi drept peste marginea pietrei și o face să nu alunece pe patul de mortar și să cadă.

O clipă, peste grup se așternu tăcerea. Cu toții se concentrau, încercând să vizualizeze acest aranjament. Apoi Thomas încuviință din cap.

— S-ar putea să meargă, spuse el.

Chipul lui Elfric vădea o furie intensă.

Godwyn era curios.

— Despre ce carte vorbești?

— Se numește *Cartea lui Timothy*, îi răspunse Merthin.

— Am auzit de ea, dar n-am studiat-o niciodată. În mod evident, ar trebui s-o fac. După aceea, Godwyn li se adresă celorlalți: Am văzut destul?

Elfric și Thomas dădură afirmativ din cap. În timp ce bărbații părăseau spațiul îngust, Elfric mormăi numai pentru

urechile lui Merthin:

— Îți dai seama că, din cauza vorbelor tale, rămânem fără câteva săptămâni de muncă? Pun rămășag că n-o să faci una ca asta când o să lucrezi pe cont propriu.

Merthin nu se gândise la asta. Elfric avea dreptate: dovedind că nu era nevoie de cofraj, pierduse el însuși o lucrare. Dar modul de gândire al lui Elfric avea ceva profund greșit: nu era drept să lași pe cineva să cheltuiască bani inutil, doar ca să ai de muncă. Merthin nu voia să-și câștige traiul din înșelarea celorlalți.

Coborâra pe scara în spirală și ajunseră în zona corului. Elfric i se adresă lui Godwyn:

— O să te vizitez mâine cu o estimare a prețului lucrării.

— Bine.

Elfric se întoarse apoi către Merthin.

— Tu rămâi aici și numără pietrele bolții de la culoarul lateral. După aceea vii acasă și-mi spui rezultatul.

— Da.

Elfric și Godwyn plecară, dar Thomas rămase pe loc.

— Te-am băgat în bucluc, remarcă el.

— Încercă să mă pui în valoare.

Călugărul ridică din umeri și făcu un gest care părea să spună: „Ce poți să faci?” cu brațul său drept. Brațul stâng îi fusese amputat din cot în urmă cu zece ani, după ce rana câpătată în bătaia la care fusese martor Merthin se infectase.

Foarte rar se întâmpla ca Merthin să se gândească la întâmplările acelea ciudate din pădure – se obișnuise să-l vadă pe Thomas în rasa de călugăr –, dar acum și le aminti: oștenii, copiii ascunși în tufiș, arcul și săgeata, scrisoarea îngropată. Thomas era mereu bun cu el, iar Merthin credea că asta se datora celor întâmplate în ziua respectivă.

— N-am spus nimănui despre scrisoarea aceea, zise el încet.

— Știu, răspunse Thomas. Dacă ai fi făcut-o, ai fi mort acum.

Cele mai multe orașe mari erau conduse de o gildă negustorească, o organizație a cetățenilor de vază. În subordinea ghildei negustorești se aflau numeroase ghilde meșteșugărești, fiecare legată de câte o ocupație anume: zidari, dulgheri, tăbăcari, țesători, croitori. Apoi mai erau ghidele parohiale, grupuri mici organizate în jurul bisericilor locale și însărcinate cu strângerea banilor pentru veșmintele preoțești și odoarele bisericesti, precum și cu ajutorarea văduvelor și orfanilor.

Orașele cu catedrale erau însă diferite. Kingsbridge, ca St. Albans și Bury St. Edmunds, era administrat de către

mănăstire, care deținea aproape tot pământul din interiorul și din jurul orașului. Stareții refuzaseră mereu să acorde permisiunea de înființare a unei ghilde negustorești. Cu toate acestea, cei mai cunoscuți meșteri și negustori făceau parte din gilda parohială Sfântul Adolphus. Aceasta începuse prin a fi, în trecutul îndepărtat, un grup pios care strângea bani pentru catedrală, dar acum devenise cea mai importantă organizație din oraș. Membrii săi trasau reguli pentru buna desfășurare a afacerilor din oraș și alegeau un staroste și șase aghiotanți care asigurau aplicarea lor. În sala principală a ghildei erau păstrate măsurile ce reprezentau standardul pentru greutatea unui sac de lână, diametrul unui balot de țesături și volumul unei banițe, care se cereau respectate de toți meșteșugarii din Kingsbridge. Cu toate acestea, negustorii nu se puteau întruni ca instanță de judecată și nu puteau împărți dreptatea așa cum făceau în târgurile laice, numite și obști – starețul de la Kingsbridge păstra această putere în mâinile sale.

În după-amiaza Duminicii Rusaliilor, gilda parohială oferea un ospăț în sala mare a acestei organizații, în cinstea celor mai importanți cumpărători. Edmund Lânarul era staroste, iar lui Caris îi revenea rolul de gazdă pe lângă el, așa că Merthin trebui să-și găsească alte distracții.

Din fericire, Elfric și Alice erau și ei tot la banchet, așa că putea sta în bucătărie, ascultând ploaia și meditând. Vremea nu era rece, dar în vatră era aprins un foc mic, pentru gătit, care înveselea întreaga încăpere cu strălucirea sa roșiatică.

De undeva din camerele de deasupra sa, o putea auzi pe fiica lui Elfric, Griselda, mișcându-se încolo și-ncoace. Casa meșterului era frumoasă, deși mai mică decât a lui Edmund. La parter nu se aflau decât sala mare și bucătăria. Scara interioară dădea într-un hol deschis, unde dormea Griselda, și un dormitor închis pentru meșter și soția sa. Merthin dormea în bucătărie.

Existase o vreme, cam cu trei-patru ani în urmă, când Merthin fusese chinuit nopțile de fantezii în care urca scările și se strecura sub pătură lângă trupul cald și plin al Griseldei. Dar ea se considera superioară lui, îl trata ca pe un servitor, așa că nu-i încurajase nicicând astfel de gânduri.

Așezat pe o bancă, Merthin privea focul și își închipuia schelăria de lemn pe care avea să o construiască pentru zidarii tocmiți să refacă porțiunea prăbușită a bolții din catedrală. Lemnul era scump, iar copacii atât de înalți erau rari – proprietarii de păduri cedau, de obicei, tentației de a-și vinde marfa înainte ca arborii să fi ajuns la maturitate. Astfel constructorii încercau să reducă la minimum lemnul necesar

pentru schele. În loc să le construiască de la nivelul solului, economiseau lemn suspendându-le de pereți.

Pe când Merthin stătea adâncit în gânduri, Griselda veni în bucătărie și luă o cană de bere din butoi.

— Vrei și tu? îl întrebă.

Merthin acceptă, uluit de politețea de care dădea dovadă fata. Aceasta continuă să-l uimească, așezându-se pe un scăunel în fața lui și începând să soarbă cu înghițituri mici din bere.

Iubitul Griseldei, Thurstan, dispăruse de vreo trei săptămâni. Fără doar și poate, acum se simțea singură și tocmai de aceea căuta compania lui Merthin. Acesta simți cum berea îi încălzește stomacul și îl relaxează. Încercând să găsească un subiect de conversație, o întrebă:

— Ce s-a întâmplat cu Thurstan?

Griselda își dădu capul pe spate, ca o iapă zburdalnică.

— I-am zis că nu vreau să mă mărit cu el.

— De ce nu?

— E prea tânăr pentru mine.

Vorbele acestea nu-i sunau bine lui Merthin. Thurstan avea 17 ani, Griselda 20, dar nu era din cale-afară de matură. Cel mai probabil, cugetă Merthin, Thurstan avea origini prea umile. Sosise în Kingsbridge din lumea largă în urmă cu câțiva ani și lucrase ca muncitor necalificat la mai mulți meșteri din oraș. Probabil că se plictisise de Griselda sau de Kingsbridge și plecase mai departe.

— Unde-a plecat?

— Nu știu și nici nu-mi pasă. O să mă mărit cu cineva de vârsta mea, cu cineva cu simțul responsabilității... poate cu un bărbat care să preia afacerea tatălui meu într-o zi.

Lui Merthin îi trecu prin minte că s-ar putea referi chiar la el. „Nu, sigur că nu, își spuse apoi, întotdeauna m-a privit de sus.” Apoi Griselda se ridică de pe scaun și veni să se așeze pe bancă, lângă el.

— Tata e plin de ciudă pe tine, spuse ea. Mereu mi s-a părut că se poartă rău cu tine.

Merthin era de-a dreptul uluit.

— Ei bine, ți-a luat o groază de timp să spui asta... trăiesc cu voi de șase ani și jumătate.

— Nu vreau să intru în conflict cu restul familiei.

— Oricum, de ce e atât de rău cu mine?

— Pentru că mereu crezi că știi mai multe decât el și nu poți să ascunzi acest lucru.

— Poate chiar mă pricep mai bine.

— Acum înțelegi ce-am vrut să spun?

Merthin izbucni în râs. Era prima dată când Griselda îl făcea să râdă.

Fata își schimbă locul pe bancă, venind mai aproape, astfel încât coapsa ei, acoperită de rochia de lână, era acum lipită de a lui. El purta o cămașă uzată din pânză și pantaloni strânși pe picior, ca toți ceilalți bărbați, dar îi putea simți căldura corpului prin țesătura hainelor. Oare ce iscase această schimbare de atitudine? Îi aruncă o privire neîncrezătoare. Griselda avea părul negru, lucios și ochi căprui. Avea un chip atrăgător, deși carnos.

Și o gură numai bună de sărutat.

Griselda continuă:

— Îmi place să stau în casă pe ploaie. Mă face să mă simt tare bine.

Merthin începu să se simtă stârnit, așa că-și întoarse privirea de la ea.

„Ce-ar crede Caris, se întrebă, dacă ar fi să între în cameră chiar acum?” Încercă să-și domolească dorința, dar eforturile lui nu făceau altceva decât să o intensifice.

O privi din nou pe Griselda. Avea buzele umede și ușor desfăcute. Se aplecă spre el. O sărută. Imediat, ea îi invadă gura cu limba. Era o intimitate bruscă, pe care el o simți ca ațâțătoare, așa că-i răspunse în același fel. Nu semăna deloc cu săruturile lui Caris...

Gândul acesta îl făcu să se oprească. Se dezlipi de Griselda și se ridică.

— Ce s-a întâmplat? îl întrebă fata.

Merthin nu voia să-i spună adevărul, așa că se mulțumi să îngaime:

— Niciodată n-ai dat vreun semn cum că m-ai plăcea.

Pe chipul ei apărut o expresie iritată.

— Ți-am spus, a trebuit să mă conformez atitudinii tatălui meu.

— Dar ți-ai schimbat purtarea foarte brusc.

Griselda se ridică și se apropie de el. Merthin se îndepărtă până ce ajunse cu spatele lipit de perete. Fata îi luă palma și i-o apăsă de sânul ei.

Avea sânii grei și rotunzi, iar Merthin nu putu să reziste ispitei de a-i pipăi. Griselda îl întrebă:

— Ai făcut-o vreodată... de-adevăratelea, cu o fată?

Merthin nu reuși să articuleze vreun cuvânt, așa că se mulțumi să dea afirmativ din cap.

— Te-ai gândit cum ar fi să o faci cu mine?

— Da, murmură el.

— Poți s-o faci acum, dacă vrei, cât timp sunt ei plecați. Putem să mergem sus și să ne întindem în patul meu.

— Nu.

Griselda își lipi trupul de al lui.

— Sărutul m-a făcut să mă umezesc înăuntru, să devin fierbinte și alunecoasă acolo jos.

Merthin o împinse. Folosi mai multă forță decât intenționase, așa că Griselda căzu pe spate, aterizând pe fundul ei bine împănat.

— Lasă-mă în pace!

Nu era sigur că voia cu adevărat acest lucru, dar ea îl crezu pe cuvânt.

— Du-te dracului atunci! blestemă ea.

Se ridică în picioare și se refugie la etaj, călcând apăsător de ciudă.

Merthin rămase pe loc, gâfâind. Acum că o respinsese se simțea cuprins de regrete.

Ucenicii nu erau cine știe ce partide din punctul de vedere al tinerelor, care nu voiau să fie obligate să aștepte câțiva ani buni până să se mărite. Cu toate acestea, Merthin curtasese mai multe fete din Kingsbridge. Una dintre ele, Kate Brown, îl îndrăgise suficient încât să-l lase să meargă până la capăt, într-o după-amiază caldă de vară, anul trecut, în livada tatălui ei. Apoi tatăl ei murise subit, iar mama își luase copiii și se mutase la Portsmouth. Fusesse singura dată când Merthin se culcase cu o femeie. Era nebun de refuzase oferta Griseldei?

Își spuse că reușise să scape la mustață. Griselda era o fată răutăcioasă, care nu-l plăcea cu adevărat. Ar fi trebuit să fie mândru că rezistase ispitei. Nu-și ascultase instinctele, ca un animal fără minte; luase o hotărâre, ca un bărbat.

Apoi Griselda începu să plângă.

Suspinele nu erau puternice, dar Merthin le putea distinge foarte clar. Se duse la ușa din spate.

Ca toate casele din oraș, și a lui Elfric avea o fâșie îngustă de teren în spate, unde se aflau groapa de gunoi și privata. Cei mai mulți gospodari țineau găini și un porc, ba chiar cultivau legume și aveau pomi fructiferi, dar curtea lui Elfric era folosită pentru depozitarea stivelor de cherestea și piatră, a mai multor colaci de frânghie, găleți, roabe și scări. Merthin rămase cu privirea ațintită asupra picăturilor de ploaie ce se abăteau asupra curții, dar suspinele Griseldei continuau să-i răsună în urechi.

Se hotărî să iasă din casă și ajunse chiar până la ușa din față, dar nu-i venea în minte niciun loc unde ar fi putut să se ducă. La Caris acasă nu era decât Petranilla, care fără îndoială n-avea să-l primească cu brațele deschise. Se gândi să dea o fugă până la părinții săi, dar ei erau ultimii oameni pe care ar fi vrut să-i vadă în starea aceasta. Ar fi putut sta de vorbă cu fratele

său, însă Ralph nu avea să ajungă la Kingsbridge decât săptămâna următoare. În plus, își dădu seama că nu putea să iasă din casă fără să-și ia haina – nu din cauza ploii, nu-l deranja să se ude, ci din cauza umflăturii din partea din față a pantalonilor, care nu voia deloc să dispară.

Încercă să se gândească la Caris. Probabil că, în clipa aceea, fata sorbea vin și mânca friptură de vită cu pâine de grâu. Se întreabă cu ce-o fi fost îmbrăcată. Cea mai bună rochie pe care o avea era un fel de roz roșiatic, cu decolteu pătrat, care-i scotea în evidență pielea palidă și gâtul zvelt. Dar suspinele Griseldei îi pătrundeau neinvitate printre gânduri. Voia s-o aline, să-i spună că-i părea rău că o făcuse să se simtă disprețuită și să-i explice că era o fată atrăgătoare, dar că nu erau potriviți unul pentru celălalt.

Se așeză, după care se ridică din nou. Îi era greu să asculte cum o femeie suferea. Nu se putea gândi la schelărie cât timp sunetele acelea umpleau atmosfera casei. Nu putea nici să rămână în casă, nici să plece, nici să stea locului.

Se duse sus.

Griselda stătea întinsă cu fața în jos pe salteaua umplută cu paie care alcătuia patul său. Avea rochia lipită și înfășurată în jurul coapselor dolofane. Pielea de pe partea din spate a piciorului ei era foarte albă și părea moale.

— Îmi pare rău, spuse el.

— Pleacă de-aici!

— Nu mai plânge.

— Te urăsc!

Merthin îngenunche și o mângâie ușor pe spate.

— Nu pot să stau în bucătărie și să ascult cum plângi.

Griselda se rostogoli pe spate și îl privi, cu chipul ud de lacrimi.

— Sunt urâtă și grasă, iar tu mă urăști!

— Nu te urăsc.

Merthin îi șterse obrazii cu palma.

Fata îl apucă de încheietură și îl trase spre ea.

— Chiar nu mă urăști? Sincer?

— Nu, dar...

Griselda îi puse mâna pe ceafă, îl trase în jos și îl sărută. Merthin gemu, mai excitat ca niciodată. Se întinse lângă ea pe saltea. „Acușica plec, își spuse în gând. O mai liniștesc puțin, după care mă ridic și cobor la parter.”

Griselda îi luă mâna și i-o împinse pe sub poalele rochiei, așezându-i-o între picioarele ei. Merthin simți părul sârmos, pielea catifelată de sub acesta, crăpătura umedă și își dădu seama că era pierdut. O mângâie dur, lăsându-și degetul să se

strecoare înăuntru. Simțea că avea să explodeze dintr-o clipă în alta.

— Nu pot să mă opresc, spuse el.

— Repede atunci, gâfâi Griselda.

Îi trase cămașa în sus și-i lăsă pantalonii în jos, iar el se rostogoli peste ea.

Când ea îl ghidă înăuntru, Merthin își pierdu orice control. Remușcările îl izbiră chiar mai înainte ca totul să se termine. Explozia începu cu prima sa împingere și totul se termină într-o secundă. Se lăsă moale peste ea, cu ochii închiși.

— O, Doamne, suspină el. Ce n-aș da să fiu mort!

7

Buonaventura Caroli făcu anunțul-șoc la masa de dimineață din ziua de luni, a doua zi după marele banchet din sala ghidei parohiale.

Caris nu se simțea chiar bine când se așeză la masa de stejar din sala mare a casei tatălui său. O dureau capul și îi era puțin greață. Mâncă puțin lapte cu pâine, ca să-și mai liniștească stomacul. Amintindu-și că-i plăcuse vinul de la banchet, se întrebă dacă nu cumva băuse prea mult. Oare aceasta să fi fost mahmureala despre care glumeau bărbații și băieții când se lăudau privind cantitatea de tărie pe care erau în stare să o bea?

Tăticul și Buonaventura mâncau carne rece de oaie, iar mătușa Petranilla povestea ceva:

— Pe când aveam 15 ani, am fost promisă unui nepot al contelui de Shiring, începu ea. Se spunea că era o partidă bună: tatăl său era cavaler din cei cam de mijloc, iar al meu era un negustor de lână bogat. Apoi contele și singurul său fiu au murit în Scoția, în bătălia de la Loudon Hill. Logodnicul meu, Roland, a devenit conte... și a rupt logodna. E și acum conte. Dacă m-aș fi căsătorit cu Roland înainte de bătălia aceea, acum aș fi fost contesă de Shiring.

Spunând acestea, Petranilla își înmuie pâinea prăjită în cana cu bere.

— Poate că n-a fost voia Domnului, rosti Buonaventura. Îi aruncă un os lui Scrap, care se năpusti asupra lui de parcă n-ar mai fi văzut mâncare de-o săptămână încheiată. Apoi i se adresă stăpânului casei: Prietene, ar trebui să-ți spun ceva înainte să pornim la treburile noastre.

După tonul folosit, Caris își dădu seama că avea să le dea niște vești proaste, iar tatăl său probabil că avea același presentiment, căci remarcă:

— Nu pare a fi ceva încurajator.

— Negoțul nostru a mers în declin în ultimii câțiva ani, continuă Buonaventura. Cu fiecare an care trece, familia mea vinde mai puțină stofă și cumpără mai puțină lână din Anglia.

— Afacerile au fost mereu așa, replică Edmund. Piața urcă, apoi coboară, nimeni nu știe de ce.

— Dar regele vostru s-a interpus în calea afacerilor noastre.

Era adevărat. Eduard al III-lea înțelesese câți bani se puteau face de pe urma lânii și decisese ca o parte mai mare din ei să ajungă în mâinile Coroanei. Instituisese o taxă nouă, de câte o liră pentru fiecare balot de lână. Un balot avea greutatea standard de 165 de kilograme și se vindea cu aproximativ patru lire, astfel că taxa cea nouă reprezenta un sfert din valoarea lânii, o parte foarte mare.

Buonaventura își continuă ideea:

— Și mai rău, a îngreunat exporturile de lână din Anglia. Trebuie să dau mită mare.

— Interdicția de export va fi ridicată în curând, spuse Edmund. Negustorii de la Asociația Lănarilor din Londra negociază cu demnitarii regali...

— Sper să ai dreptate, îl întrerupse Buonaventura. Dar, având în vedere cum stau lucrurile acum, familia mea consideră că nu mai e nevoie să merg la două târguri de lână separate din partea asta a țării.

— Corect! făcu Edmund. Vino aici și lasă-ncolo târgul din Shiring.

Orașul Shiring se afla la două zile distanță de Kingsbridge. Avea aproximativ aceeași mărime și, deși nu avea catedrală sau stăreție, găzduia totuși castelul șerifului și tribunalul ținutului. O dată pe an, acolo se ținea un târg de lână care-l concura pe cel din Kingsbridge.

— Mă tem că aici nu pot găsi toată gama de lână de care am nevoie. Înțelegi, se pare că Târgul de Lână de la Kingsbridge a început să decadă. Din ce în ce mai mulți vânzători se duc la Shiring. Târgul lor oferă o varietate mai mare de soiuri și de calități.

Caris se întristase profund. Așa ceva putea fi dezastruos pentru tatăl ei. Intervenii:

— De ce ar prefera vânzătorii târgul din Shiring?

Buonaventura ridică din umeri.

— Ghilda negustorească de acolo a făcut ca târgul lor să fie mai atractiv. Nu e coada aia lungă la intrarea pe poarta orașului; negustorii pot să închirieze tarabe și corturi; există o clădire pentru schimburi unde lumea poate încheia afaceri când plouă, așa cum se întâmplă acum...

— Am putea face și noi toate astea, spuse Caris.

— Da, numai că...

— De ce te îndoiești, tăticule?

— Shiring e o obște independentă, prin cartă regală. Ghilda negustorească de acolo are puterea de a organiza lucrurile în folosul negustorilor de lână. Kingsbridge aparține stăreției...

Petranilla adăugă și ea:

— Întru gloria lui Dumnezeu.

— Fără nicio îndoială, completă Edmund. Dar ghilda noastră parohială nu poate face nimic fără aprobarea starețului nostru... iar stareții sunt oameni prudenți și conservatori, fratele meu nefăcând excepție de la această regulă. Rezultatul e că cele mai multe propuneri de înnoire ajung să fie respinse.

Buonaventura continuă:

— Pentru că familia mea a avut mereu o legătură strânsă cu dumneata, Edmund, și cu tatăl dumitale înainte ca dumneata să preiei frâiele afacerii, am continuat să venim la Kingsbridge... Însă în vremuri grele ca acestea nu ne mai putem permite să fim sentimentali.

— Atunci dă-mi voie să-ți cer o mică favoare, de dragul acestui parteneriat îndelungat, spuse Edmund. Nu lua încă o hotărâre definitivă. Păstrează-ți alternativele deschise.

Caris își dădu seama că vorbele tatălui său reprezentau o mișcare foarte inteligentă. Era impresionată – așa cum se întâmpla adesea – de cât de viclean putea fi tatăl ei în decursul unei negocieri. Nu afirmase că Buonaventura ar fi trebuit să-și schimbe hotărârea, pentru că așa n-ar fi reușit decât să-l îndârjească. Șansele ca italianul să accepte să nu ia încă o hotărâre finală erau cu mult mai mari. O asemenea poziție nu-l angaja cu nimic, dar lăsa deschisă ușa parteneriatului lor.

Lui Buonaventura îi venea greu să refuze.

— Bine, de acord, dar care ar fi rostul?

— Vreau o șansă de a îmbunătăți condițiile de la târg și mai ales de a rezolva chestiunea podului, răspunse Edmund. Dacă am putea oferi ceva mai bun aici, în Kingsbridge, decât la Shiring și am atrage mai mulți vânzători, ai continua să vii la noi, nu-i așa?

— Bineînțeles.

— Atunci asta va trebui să facem. Se ridică în picioare. O să mă duc să vorbesc cu fratele meu. Caris, hai cu mine. O să-i arătăm coada de la pod. Nu, stai, Caris. Du-te și adu-l pe constructorul acela isteț al tău, Merthin. Avem nevoie de priceperea lui.

— Probabil că e la muncă.

Petranilla se amestecă:

— Spune-i stăpânului său că starostele ghildei parohiale are ceva de discutat cu băiatul.

Petranilla era mândră că fratele ei era conducătorul gildei și aducea vorba de funcția lui cu fiecare ocazie.

Dar avea dreptate. Elfric avea să fie nevoit să-i dea drumul lui Merthin.

— Mă duc să-l chem înapoi, spuse Caris.

Își puse o pelerină cu glugă și ieși. Ploua în continuare, deși nu la fel de tare ca în ziua anterioară. Ca majoritatea cetățenilor de vază ai orașului, Elfric locuia pe strada principală, care se întindea de la pod până sus, pe deal, la porțile stăreției. Strada largă era plină de căruțe și de oameni care se îndreptau către târg, fiecare mișcare a lor stârnind jeturi mai mici sau mai mari de apă, fie din băltoacele drumului, fie din hainele lor îmbibate de umezeală.

Ca de obicei, de-abia aștepta să-l vadă pe Merthin. Îl plăcuse încă de la Sărbătoarea Tuturor Sfinților din urmă cu zece ani, când apăruse la tragerea la țintă cu arcul făcut de el. Era inteligent și amuzant. Ca și ea, știa că lumea era un loc mai mare și mai fascinant decât își închipuiau cei mai mulți locuitori ai orașului Kingsbridge. De șase luni însă descoperiseră ceva și mai distractiv decât o simplă prietenie.

Caris mai sărutase și alți băieți înainte de Merthin, deși nu des: niciodată nu înțelesese cu adevărat rostul acestei activități. Cu el era altfel, palpitant și atrăgător. Avea o latură jucăușă care făcea ca orice lucru să pară un fel de farsă malițioasă. Îi plăcea și când Merthin îi atinge corpul. Voia să facă mai mult... dar încerca să nu se gândească la asta. „Mai mult” însemna căsătorie, iar soția trebuia să fie supusă bărbatului său, care-i era stăpân – iar Caris detesta această idee. Din fericire, nu trebuia încă să ia o hotărâre, pentru că Merthin nu se putea căsători până ce nu-și încheia stagiul ca ucenic, iar acest lucru n-avea să se întâmple decât peste o jumătate de an.

Ajunse la casa lui Elfric și intră. Sora ei, Alice, se afla în camera din față, așezată la masă împreună cu fiica ei vitregă, Griselda. Amândouă mâncau pâine cu miere. Alice se schimbase în cei trei ani de când se măritase cu Elfric. Avusese mereu o fire aspră, ca a Petranillei, iar sub influența soțului ei ajunsese să fie și mai suspicioasă, mai plină de ciudă și mai zgârcită.

Totuși, astăzi era în toane destul de bune.

— Ia loc, surioară, o întâmpină ea. În dimineața asta avem pâine proaspătă.

— Nu pot. Îl caut pe Merthin.

Alice îi aruncă o privire dezaprobată.

— Atât de devreme?

— Tata are treabă cu el.

Caris traversă bucătăria până la ușa din spate și aruncă o privire în curte. Ploaia cădea neabătută peste imaginea dezolantă reprezentată de materialele și uneltele constructorului. Unul dintre muncitorii lui Elfric pune pietre ude într-o roabă. Merthin nu se vedea nicăieri. Se întoarse înăuntru.

Alice spuse:

— Cel mai probabil e la catedrală. Face o ușă.

Caris își aminti că Merthin spusese ceva despre asta. Ușa de la portalul nordic putrezise, iar Merthin lucra la una cu care să fie înlocuită.

Griselda adăugă:

— A tot cioplit fecioare.

Zâmbi larg, după care mai băgă o bucată de pâine cu miere în gură.

Caris știa și asta. Vechea ușă era decorată cu sculpturi care ilustrau povestea pe care Isus o spusese pe Muntele Măslinilor, despre fecioarele înțelepte și cele nesăbuite, iar Merthin trebuia să o copieze. Dar zâmbetul Griseldei avea ceva neplăcut, își dădu seama Caris; era aproape ca și cum ar fi râs de ea că era încă fecioară.

— O să încerc la catedrală, zise Caris și, cu o fluturare repezită din mână, plecă.

Urcă de-a lungul străzii principale și intră în curtea catedralei. În timp ce își croia drum printre tarabe, i se păru că peste târg plutea un aer de tristețe. Oare era doar o închipuire de-a ei, din cauza celor spuse de Buonaventura? Nu prea credea una ca asta. Când își aducea aminte de târgurile de lână din copilăria ei, i se părea că acestea fuseseră mai aglomerate și mai prospere. Pe vremurile acelea, curtea stăreției nu era de ajuns pentru a cuprinde târgul, iar străzile din jurul ei erau pline de tot felul de tarabe instalate fără licență – de cele mai multe ori, simple mese acoperite cu flecuștețe –, plus șoimari cu tăvi, jongleuri, prezicători, muzicieni și călugări itineranți care-i chemau pe păcătoși să se căiască. Acum i se părea că în curte ar mai fi fost loc pentru alte câteva tarabe.

„Probabil că Buonaventura are dreptate, își spuse ea. Târgul e din ce în ce mai mic.”

Un negustor îi aruncă o privire ciudată, iar Caris își dădu seama că își rostise gândurile cu voce tare. Era un obicei prost de-al ei: oamenii își închipuiau că vorbea cu spiritele. Se învățase să se abțină, dar uneori uita, mai ales când era îngrijorată.

Ocoli biserica până ajunse în partea de nord.

Merthin lucra la adăpostul portalului, un spațiu larg unde oamenii țineau de multe ori întruniri. Pusese ușa vertical,

fixând-o într-un cadru solid de lemn care să o susțină cât timp cioplea la ea. În spatele lucrării lui, vechea ușă se afla încă în arcadă, crăpată și putredă. Merthin stătea în picioare, cu spatele la ea, astfel încât lumina să cadă peste umerii lui direct pe lemnul din fața sa. Nu o văzu pe fată intrând, iar răpăitul ploii îi acoperea sunetul pașilor, așa că aceasta putu să-l cerceteze neobservată timp de câteva momente.

Merthin era un bărbat mic de statură, nu cu mult mai înalt decât ea. Avea capul mare, denotând inteligență, și corpul zvelt, dar musculos. Măinile sale mici se mișcau cu îndemănare peste suprafața de cioplit, îndepărtând așchii subțiri cu un cuțit ascuțit, dând naștere contururilor cerute. Avea pielea albă și o masă bogată de păr roșcat, cârlionțat.

— Nu e prea chipeș, spusese Alice cu o strâmbătură din buze, când Caris recunoscuse că se îndrăgostise de el.

Într-adevăr, Merthin nu era de o frumusețe izbitoare, precum fratele său, Ralph, dar lui Caris i se părea că avea un chip cu adevărat minunat, cu contururi neregulate, ciudate, înțelepte și pline de umor, care-i reflectau întocmai felul de a fi.

— Bună, rosti ea, iar el tresări. Caris izbucni în râs. Nu-ți stă în fire să te sperii așa ușor.

— M-ai luat prin surprindere.

Merthin șovăi o clipă, apoi o sărută. Părea oarecum stângaci, dar asta se întâmpla destul de des când se concentra asupra muncii sale.

Caris cercetă sculptura. De fiecare parte a ușii se vedeau câte cinci fecioare, cele înțelepte ospătându-se la nuntă, iar cele nesăbuite afară, ținând fiecare câte o lampă cu susul în jos, ca să arate că nu mai aveau ulei. Merthin copiasse modelul ușii vechi, făcând totuși câteva schimbări subtile. Fecioarele erau dispuse pe două șiruri, cinci de-o parte și cinci de cealaltă, precum arcadele catedralei, dar pe ușa cea nouă nu mai erau identice. Merthin îi dăruise fiecăreia individualitate. Una era drăguță, alta avea părul creț, una plângea, alta făcea cu ochiul jucăușă. Le dăduse un caracter real, iar scena de pe ușa veche părea acum, prin comparație, rigidă și lipsită de viață.

— E minunată! exclamă Caris. Dar mă-ntreb ce vor zice călugării.

— Fratelui Thomas îi place, răspunse Merthin.

— Dar starețului Anthony?

— El n-a văzut-o încă. Dar o s-o accepte. N-o să vrea să dea bani de două ori.

Caris își dădu seama că tânărul avea dreptate. Unchiul ei Anthony nu avea deloc îndrăzneala să încerce lucruri noi, dar era și zgârcit.

Menționarea numelui starețului îi aduse aminte de misiunea primită.

— Tata vrea să te întâlnești cu el și cu starețul la pod.

— Ți-a zis și de ce?

— Cred că o să-i ceară lui Anthony să construiască un pod nou.

Merthin își puse uneltele într-o traistă de piele și mătură repede pardoseala, îndepărtând rumegușul și așchiile de lemn din spațiul portalului. Apoi el și Caris porniră prin ploaie, străbătând târgul și strada principală până la podul de lemn. Caris îi povesti ce spusese Buonaventura la micul dejun. În timp ce ea vorbea, Merthin își dădu și el seama că ultimele târguri nu mai fuseseră la fel de aglomerate ca odinioară.

În ciuda acestui fapt, la intrarea în Kingsbridge se întindea o coadă nesfârșită de oameni și de căruțe. La capătul dinspre oraș al podului se afla o gheretă mică unde stătea un călugăr care încasa o taxă de un penny de la fiecare negustor care intra în oraș cu bunuri de vânzare. Podul era îngust, așa că nu se putea ocoli coada, iar oamenii care nu trebuiau să plătească – în principal locuitori ai orașului – erau nevoiți să aștepte. În plus, unele dintre scândurile de la suprafața podului erau rupte și strâmbe, așa că vehiculele trase de animale trebuiau să se deplaseze foarte încet. Drept consecință, o coadă șerpuitoare se forma pe drumul dintre colibele de la marginea orașului și dispărea undeva în ploaie.

De asemenea, podul era și prea scurt. Fără îndoială că, pe vremuri, amândouă capetele ajungeau pe uscat. Acum însă, fie râul se lărgise, fie, mai probabil, trecerea oamenilor și a căruțelor vreme de secole și decenii la rând făcuse malurile mai plate, astfel că, de-o parte și de alta a podului, trecătorii trebuiau să-și croiască drum prin câte o mică mlaștină.

Caris observă că Merthin îi studia structura. Cunoștea expresia aceea a ochilor săi: se gândea ce ajuta structura să rămână în poziție verticală. Se întâmpla adesea să-l surprindă privind fix diverse lucruri, de obicei pe la catedrală, dar și în fața câte unei case sau chiar a unui element din natură, cum ar fi un păducel înflorit sau un uliu planând pe cer. Rămânea absolut nemișcat, privea cercetător și atent, ca și cum ar fi aruncat o rază de lumină într-un loc cufundat în penumbră, încercând să distingă ce se afla acolo. Dacă îl întreba ce făcea, îi răspundea că încearcă să vadă înăuntrul lucrurilor.

Caris îi urmă direcția privirii și se strădui să-și închipuie ce vedea el în podul cel vechi. Acesta avea 54 de metri de la un capăt la celălalt, fiind cel mai lung pod pe care-l văzuse ea vreodată. Platforma era susținută de două rânduri de stâlpi masivi din stejar, asemănători pilaștrilor care se înșirau de-o

parte și de alta a naosului catedralei. Erau cinci perechi de stâlpi. Cei de la capete, acolo unde apa era mai puțin adâncă, erau destul de scurți, dar cele trei perechi centrale se ridicau la nu mai puțin de cinci metri față de luciul apei.

Fiecare stâlp era alcătuit din patru bârne de stejar ținute laolaltă cu ajutorul unor cadre din scânduri. Potrivit legendei, regele dăruise stăreției Kingsbridge 24 dintre cei mai buni stejari din Anglia pentru a construi cele trei perechi centrale de stâlpi. Părțile de sus ale acestora erau unite cu ajutorul unor bârne care formau două linii paralele. Alte bârne, mai scurte, erau dispuse de-a curmezișul acestora, iar peste ele fuseseră puse longitudinal scânduri care formau suprafața drumului propriu-zis. De-o parte și de alta se întindea o balustradă de lemn care servea și drept parapet, neavând însă prea mare rezistență. Cam la fiecare câțiva ani, câte un țăran beat își mîna căruța greșit și cădea de pe pod, în ciuda balustradei, înecându-se cu tot cu cal.

— La ce te uiți? îl întreabă Caris pe Merthin.

— La crăpături.

— Nu văd niciuna.

— Lemnele aflate de-o parte și de alta a stâlpului central s-au crăpat. Se vede unde le-a întărit Elfric cu benzi de oțel.

Acum că Merthin i le arătase, Caris observă fâșiile plate de metal bătute în cuie peste crăpături.

— Pari îngrijorat, roști ea.

— Păi nu știu de ce au crăpat lemnele alea.

— Contează?

— Bineînțeles.

Nu era prea vorbăreț în dimineața aceasta. Caris tocmai se pregătea să-l întrebe care era motivul acestei purtări ciudate, când Merthin spuse:

— Uite, vine taică-tău.

Caris își întoarse privirea spre stradă. Cei doi frați alcătuiau o pereche neobișnuită. Înaltul Anthony își strânsese grijuliu poalele sutanei de călugăr și pășea delicat pe lângă băltoace, cu o expresie de dezgust întipărită pe fața sa palidă de la traiul în interior. Mai puternic, în ciuda faptului că era mai în vârstă, Edmund avea chipul roșcovan și o barbă lungă și neîngrijită, cenușie. Mergea nepăsător, târându-și piciorul cu defect prin noroi, aducând tot felul de argumente și gesticulând extravagant cu ambele mâini. Când Caris își vedea părintele de la distanță, așa cum trebuia să fi părut el în ochii unui străin, se simțea întotdeauna cuprinsă de un val de dragoste.

Când cei doi ajunseră la pod, disputa era în toi, iar combatanții și-o continuară fără nicio întrerupere.

— Uită-te la coada aia! strigă Edmund. Sute de oameni nu fac negoț la târg pentru că nu au ajuns încă acolo! Și poți să fii sigur că jumătate dintre ei o să întâlnească vreun cumpărător sau vreun vânzător cât timp așteaptă, așa c-o să-și facă treaba chiar atunci și acolo, după care vor face cale întoarsă, fără să mai între în oraș și fără să plătească taxa!

— Asta e o tranzacție ilicită, e împotriva legii, replică Anthony.

— Ai putea să te duci să le spui și lor asta, dacă ai putea să treci pe pod, ceea ce e imposibil, pentru că e prea îngust! Ascultă la mine, Anthony. Dacă italienii se retrag, Târgul de Lână n-o să mai fie la fel ca până acum. Prosperitatea ta și a mea depinde de târg... n-ar trebui să stăm cu mâinile încrucișate și să privim cum se duce de râpă!

— Nu putem să-l obligăm pe Buonaventura să-și facă afacerile aici.

— Dar putem să facem târgul nostru mai atractiv decât cel de la Shiring. Trebuie să anunțăm un proiect nou, semnificativ, chiar acum, săptămâna asta – ceva care să-i convingă că târgul nostru nu e terminat. Trebuie să le spunem că o să dăruim podul ăsta vechi și că o să construim unul nou, de două ori mai lat. Fără niciun avertisment, se întoarse către Merthin: Cât timp ar dura, flăcău?

Merthin păru speriat pe moment, dar răspunse:

— Cea mai grea parte ar fi găsirea copacilor. Aveți nevoie de trunchiuri lungi, bine uscate. Apoi stâlpii trebuie înfipti în albie – aici e delicat, pentru că se lucrează în apă curgătoare. După aia, nu mai e decât muncă de tâmplărie. Ați putea să-l terminați până la Crăciun.

Anthony spuse:

— Dar nu avem nicio garanție că familia Caroli își va schimba planurile dacă noi construim un pod nou.

— Ba o s-o facă, rosti Edmund cu hotărâre în glas. Îți garantez eu.

— Oricum, nu-mi permit să construiesc un pod. Nu am banii necesari.

— Nu-ți permiți să *nu* construiești un pod nou! strigă Edmund. Altfel stăreția o să fie ruinată, ca și orașul.

— Nici nu se pune problema. În momentul ăsta, nu știu nici măcar de unde-o să fac rost de banii necesari pentru repararea culoarului sudic al catedralei.

— Și ce-o să faci atunci?

— Îmi pun încrederea în Domnul.

— Cei care se încred în Domnul și seamănă semințe pe ogor s-ar putea să aibă parte de recoltă. Dar tu nu semeni nimic.

Această paralelă îl irită pe Anthony.

— Știu că e greu de înțeles pentru tine, Edmund, dar stăreția Kingsbridge nu e o afacere. Suntem aici ca să-l slujim pe Domnul, nu să facem bani.

— N-o să-l puteți sluji pe Domnul dacă n-o să aveți nimic de mâncare.

— Domnul o să ne dea cele necesare.

Chipul roșcovan al lui Edmund fu străbătut de o undă de furie, căpătând o nuanță purpurie.

— Când erai mic, negoțul tatălui nostru ți-a pus mâncare pe masă, te-a îmbrăcat și ți-a asigurat o educație aleasă. De când te-ai făcut călugăr, locuitorii acestui oraș și țăranii din zonele învecinate ți-au asigurat traiul plătind chirii, dijele, taxele pentru tarabele din târg și zeci de alte impozite. Toată viața ai trăit ca un purice, pe spinarea celor care muncesc din greu. Iar acum ai îndrăzneala să spui că Domnul o să vă dea cele necesare!

— Vorbele tale se apropie periculos de blasfemie.

— Nu uita că te știu de când te-ai născut, Anthony. Întotdeauna ai avut priceperea de a ocoli munca. Glasul lui Edmund, obișnuit să strige, se redusese acum la o șoaptă sonoră – semn, după cum știa prea bine Caris, că era cu adevărat furios. Când venea vremea să golim groapa privatei, tu te duceai la culcare, ca să fii odihnit a doua zi la școală. Fiind darul tatei către Dumnezeu, întotdeauna ai avut parte de ce era mai bun din toate, fără să fie nevoie să ridici un pai ca să le câștigi. Mâncare îndestulătoare, cel mai cald dormitor, cele mai bune haine... eram singurul băiat din oraș care purta hainele vechi ale fratelui său mai mic!

— Și ai ținut mereu să-mi amintești asta.

Caris așteptase o ocazie să stăvilească avalanșa de vorbe, iar acum profită de pauza apărută.

— Trebuie să existe și altă soluție.

Cei doi se uitară la ea, surprinși că fuseseră întrerupți.

Fata continuă:

— De exemplu, nu s-ar putea ca podul să fie construit de orășeni?

— Nu spune prostii, o repezi Anthony. Orașul aparține stăreției. Un servitor nu poate mobila casa stăpânului său.

— Dar, dacă ți s-ar cere permisiunea, n-ai avea niciun motiv să refuzi.

Anthony nu o contrazise imediat, ceea ce era încurajator; însă Edmund clătină din cap.

— Nu cred c-aș putea să-i conving să contribuie cu bani, spuse el. Bineînțeles, pe termen lung ar fi în interesul lor... dar oamenii n-au obiceiul să gândească pe termen lung atunci când li se cere să dea bani.

— Aha! făcu Anthony. Dar mie-mi ceri să gândesc pe termen lung!

— Tu te ocupi, în mare parte, cu viața veșnică, nu? replică Edmund. Dintre toți, tu ar trebui să fii primul capabil să vadă dincolo de ce-o să se întâmple peste-o săptămână de-acum. În plus, tu primești o taxă de câte un penny de la fiecare om care trece pe pod. Ți-ai recupera banii și ai câștiga și din faptul că negoțul ar lua avânt.

Caris interveni:

— Unchiul Anthony e un conducător spiritual și consideră că așa ceva nu intră în atribuțiile sale.

— Dar el e proprietarul orașului! protestă tăticul. E singurul care poate să facă asta!

Îi aruncă apoi o privire întrebătoare fiicei sale, dându-și seama că nu l-ar fi contrazis fără să aibă un motiv.

— La ce te gândești?

— Și dacă oamenii din oraș ar construi podul și și-ar primi banii înapoi din taxa de câte un penny?

Edmund deschise gura să obiecteze, dar niciun contraargument nu-i veni în minte.

Caris își îndreptă privirea spre Anthony.

Acesta rupse tăcerea:

— Când s-a înființat stăreția, singurul său venit era cel de pe urma podului. Nu pot să renunț la el.

— Dar gândește-te cât ai câștiga dacă piața săptămânală și Târgul de Lână ar reveni la dimensiunile de odinioară: nu numai taxa de pod, ci și plata pentru închirierea tarabelor, cota-parte care-ți revine din toate tranzacțiile de la târg, plus darurile pentru catedrală!

Edmund adăugă:

— Și profiturile de pe urma vânzării produselor voastre: lână, grâne, piei, cărți, statuete ale sfinților...

— Ai plănuit asta, nu? izbucni Anthony. Își îndreptă degetul, acuzator, către fratele său mai mare. Tu ai învățat-o pe fiică-ta ce să spună, ba chiar și pe flăcău. El n-ar fi în stare să pună la cale un asemenea plan, iar ea nu-i decât o femeie. Totul poartă pecetea ta. Toate astea nu-s decât un complot ca să mă păcălești și să-mi iei taxa de pod. Ei bine, ai dat greș. Slavă Domnului, nu sunt atât de prost încât să cad în plasa ta!

Le întoarse spatele și porni cu pași furioși prin noroiul de pe stradă.

— Nu-nțeleg cum a putut să iasă din tata un om cu atât de puțină minte, remarcă Edmund, după care plecă și el, călcând apăsător.

Caris se întoarse către Merthin.

— Ei bine, ce părere ai despre astea?

— Nu știu. Merthin se uita în altă parte, evitând să o privească în ochi. Cred c-ar fi cazul să mă întorc la muncă.

Plecă fără să o sărute.

— Ei, Doamne! spuse ea cu glas tare când Merthin ajunsese suficient de departe încât să nu o audă. Ce s-o fi întâmplat cu el?

8

Contele de Shiring sosi la Kingsbridge în marșea din săptămâna Târgului de Lână. Era însoțit de amândoi fiii, de mai multe rude și de un anturaj de cavaleri și scutieri. Podul fu eliberat de cei din grupul său de avangardă, iar nimeni nu avu voie să treacă cu o oră înainte de sosirea sa, ca nu cumva contele să fie nevoit să sufere ofensa de a aștepta alături de niște oameni de rând. Cei din suita sa purtau livrele colorate în roșu și negru, și întregul grup intră vijelios în oraș, cu stindardele fluturând și împrôscându-i pe orășeni cu jeturi de apă și noroi stârnite de copitele cailor. Contele Roland prosperase în ultimii zece ani – sub domnia reginei Isabela și apoi sub cea a fiului acesteia, Eduard al III-lea – și voia ca toată lumea să o afle, așa cum se întâmplă adesea cu cei bogați și puternici.

În suita sa se afla și Ralph, fiul lui sir Gerald și fratele lui Merthin. Când Merthin fusese dat ucenic la tatăl lui Elfric, Ralph devenise scutier la curtea contelui Roland și dusesese în tot acest timp un trai fericit. Fusese bine hrănit, bine îmbrăcat, învățase să călărească și să se lupte și-și petrecuse cea mai mare parte a timpului vânând, făcând mișcare sau practicând diverse jocuri. În șase ani și jumătate, nimeni nu-i ceruse să scrie sau să citească nici măcar un cuvânt. Acum, pe când călărea în spatele contelui printre tarabele înghesuite ale Târgului de Lână, urmărit de oameni pe chipurile cărora se citea atât invidia, cât și teama, Ralph îi compătimea sincer pe negustorii și pe comercianții care se deplasau de colo colo prin noroi pentru a câștiga câțiva bănuți.

Contele descălecă în fața casei starețului, aflată la nord de catedrală. Fiul său cel mic, Richard, făcu la fel. Richard era episcop de Kingsbridge, iar catedrala era, teoretic, biserica sa. Cu toate acestea, palatul episcopului se afla în orașul Shiring, la două zile distanță de Kingsbridge. Acest aranjament îi convenea episcopului, ale cărui îndatoriri erau atât politice, cât și religioase; de asemenea, le convenea și monahilor, care preferau să nu fie supravegheați prea îndeaproape.

Richard nu avea decât 28 de ani, dar tatăl său era un aliat de nădejde al regelui, iar asta conta mai mult decât considerația

cuvinită unor prelați mai în vârstă.

Restul suitei se îndreptă către partea de sud a curții catedralei. Fiul cel mare al contelui, William, lord de Caster, le spuse scutierilor să bage caii în grajduri, în timp ce cavalerii, în număr de șase, se instalează în spitalul mănăstirii. Ralph se grăbi să o ajute pe soția lui William, lady Philippa, să descalece. Aceasta era o femeie înaltă, atrăgătoare, cu picioare lungi și sâni voluptuoși, iar Ralph nutrea o dragoste deznădăjduită pentru ea.

După ce termină cu priponitul cailor, Ralph se duse să-și viziteze părinții. Aceștia trăiau, scutiți de chirie, într-o căsuță din sud-vestul orașului, lângă râu, într-o zonă în care aerul mirosea urât din cauza atelierelor de tăbăcărie. Pe când se apropia de casă, Ralph avea impresia că se făcea din ce în ce mai mic sub livreaua roșu cu negru pe care o purta. Era cum nu se poate mai recunoscător că lady Philippa nu putea vedea condițiile nedemne în care locuiau tatăl și mama lui.

Nu îi văzuse de un an și arătau mai bătrâni. În părul mamei apăruseră o mulțime de fire albe, iar tata începuse să-și piardă vederea. Îi oferiră cidru făcut de călugări și fragi pe care mama îi culesese din pădure. Tata îi admiră livreaua.

— Te-a făcut cavaler contele? întrebă el entuziasmat.

Orice scutier avea ambiția să devină cavaler, dar Ralph își dorea asta mai mult decât majoritatea. Tatăl său nu reușise să treacă peste umilința suferită în urmă cu zece ani, când fusese degradat la situația de rentier al stăreției. În ziua aceea, o săgeată străpunsese inima lui Ralph, iar durerea n-avea să se domolească decât atunci când va fi reușit să spele onoarea familiei. Tata vorbise întotdeauna despre acest lucru ca și cum n-ar fi fost decât o chestiune de timp.

— Nu încă, răspunse Ralph. Dar e posibil să intrăm în război cu Franța în curând, și-atunci o să am ocazia să mă afirm.

Vorbea relaxat, nevrând să le arate cât de mult tânjea după șansa de a se distinge în bătălie.

Mama părea dezgustată de acest subiect.

— De ce-or fi vrând regii mereu să se războiască?

Tata izbucni în râs.

— Pentru asta-s făcuți bărbații.

— Ba nu, nu-i așa, răspunse ea tăios. Nu l-am născut pe Ralph cu dureri și chinuri doar ca să-i reteze vreun soldat francez capul cu sabia sau să-i trimită o săgeată în piept.

Tata își flutură mâna spre ea, într-un gest de îndepărtare disprețuitoare, și i se adresa lui Ralph:

— Ce te face să zici că o să fie război?

— Regele Filip al Franței a pus stăpânire pe Gasconia.

— Aha. Nu putem accepta una ca asta.

Regii englezi stăpâneau provincia Gasconia, aflată în vestul Franței, de generații întregi. Le acordaseră privilegii comerciale negustorilor din Bordeaux și din Bayonne, care făceau acum mai multe afaceri cu cei din Londra decât cu cei din Paris. Dar, cu toate acestea, mereu apăreau probleme.

Ralph spuse:

— Regele Eduard a trimis ambasadori în Flandra pentru a pune bazele unor alianțe.

— Aliații s-ar putea să vrea bani.

— Tocmai de aceea a venit contele Roland la Kingsbridge. Regele vrea să se împrumute la negustorii de lână.

— Cât?

— Se vorbește de 200 000 de lire, din toată țara, drept plată în avans a taxei pe lână.

Mama rosti pe un ton mohorât:

— Regele ar trebui să aibă grijă să nu-i sufoce cu impozitele pe negustorii de lână.

Tata vorbi și el:

— Negustorii au o groază de bani... uită-te numai ce haine frumoase poartă. În tonul lui se ghicea o doză consistentă de amărăciune, iar Ralph observă că purta o cămașă uzată și pantofi scâlțiați. Și oricum vor să-i oprim pe cei din marina franceză, care le stânenesc afacerile.

Pe parcursul ultimului an, mai multe nave franceze atacaseră orașele de pe coasta sudică a Angliei, jefuind porturile și incendiind navele ancorate.

— Francezii ne atacă pe noi, așa că îi atacăm și noi pe ei, spuse mama. Care-i rostul, la urma urmei?

— Femeile n-o să înțeleagă niciodată, răbufni tata.

— Adevărat, răspunse ea sec.

Ralph schimbă subiectul.

— Fratele meu cum o mai duce?

— A devenit un meșter priceput, răspunse tatăl său pe tonul – sau cel puțin așa i se păru lui Ralph – unui geambaș care spunea că un ponei mititel era un bidiviu pe cinste pentru o femeie.

Mama interveni:

— E îndrăgostit până peste cap de fata lui Edmund Lânarul.

— Caris? Ralph zâmbi. Întotdeauna a plăcut-o. Ne jucam împreună când eram copii. Era o obrăznicătură mică, mereu făcea pe șefa, dar pe Merthin asta nu părea să-l deranjeze. O să se însoare cu ea?

— Cred că da, spuse mama. Când și-o termina ucenicia.

— O să aibă de furcă cu ea. Ralph se ridică. Unde credeți că e acum?

— Lucrează în portalul de nord al catedralei, spuse tata. Dar poate că e la masă.

— Îl găsesc eu.

Ralph îi sărută pe cei doi și plecă.

Se întoarse la stăreție și începu să colinde prin târg. Ploaia se oprise, iar soarele se ivea din când în când dintre nori, făcând băltoacele să lucească și ridicând aburi din copertinele ude ale tarabelor. Zări un profil familiar și inima prinse a i se zbate nebunește. Recunoscuse nasul drept și maxilarul puternic al lui lady Philippa. Aceasta era mai în vârstă decât Ralph, având, după presupunerile lui, în jur de 25 de ani. Stătea în fața unei tarabe, examinând niște baloturi de mătase din Italia, iar ochii lui priveau cu nesaț felul în care rochia ei ușoară de vară cădea lasciv peste curba șoldurilor pline. Făcu o plecăciune inutil de elaborată în fața ei.

Ea ridică privirea de la obiectul contemplației sale și îi răspunse cu o mișcare scurtă din cap.

— Frumoase țesături, remarcă el, încercând să pornească o conversație.

— Da.

În momentul acela se apropie de ei un flăcău mărunțel, cu o claie dezordonată de păr morcoviu: Merthin. Ralph era încântat să-l vadă.

— Acesta este inteligentul meu frate mai mare, îi spuse el Philippei.

Merthin i se adresă doamnei:

— Cumpărați-o pe cea verde pal – se potrivește cu ochii dumneavoastră.

Ralph se încordă brusc. Merthin n-ar fi trebuit sub nicio formă să i se adreseze într-un mod atât de familiar.

Cu toate acestea, lady Philippa nu păru deranjată. Îi răspunse pe un ton ușor muștrător:

— Când o să vreau părerea unui băiat, o s-o cer pe cea a fiului meu, dar își însoți vorbele cu un zâmbet care era aproape cochet.

Ralph interveni:

— Aceasta este lady Philippa, nesăbuitule! Îmi cer scuze pentru neobrăzarea fratelui meu, doamnă.

— Cum îl cheamă?

— Mă numesc Merthin Fitzgerald, la dispoziția dumneavoastră ori de câte ori ezitați în ceea ce privește mătăsurile.

Ralph îl apucă de braț și îl duse de acolo înainte să mai apuce să facă și alte remarci indiscrete.

— Nu-nțeleg cum de reușești! exclamă el cu un glas în care exasperarea se împletea cu admirația. Se potrivește cu ochii ei,

nu zău? Dacă aş fi spus eu una ca asta, ar fi pus să fiu biciuit.

Exagera, însă era adevărat că Philippa reacţiona de obicei foarte dur la orice insolenţă. Nu ştia dacă să se amuze sau să se înfurie că se arătase atât de indulgentă cu Merthin.

— Da, ăsta-s eu, spuse Merthin. Visul oricărei femei.

Ralph îşi dădu seama că tonul îi era plin de amărăciune.

— S-a întâmplat ceva? întrebă el. Ce mai face Caris?

— Am făcut o prostie, răspunse Merthin. Îţi povestesc mai târziu. Hai să aruncăm o privire pe-aici cât timp bate soarele.

Ralph observă o tarabă unde un călugăr cu păr nisipiu vindea brânză.

— Fii atent aici, îi şopti el lui Merthin. Se apropie de tarabă şi spuse: Arată bine, frate. Unde e făcută?

— La Sfântul Ioan-din-Pădure. E un schit mic, parte a stăreţiei Kingsbridge. Eu sunt stareţ acolo... mă numesc Saul Cap-Alb.

— Mă apucă foamea numai când mă uit la ea. Aş vrea să cumpăr o bucată... dar contele ne ţine pe noi, scutierii, fără niciun ban în buzunar.

Călugărul tăie o felie din roata de brânză şi i-o oferi lui Ralph.

— Atunci vei primi ceva de pomană, în numele lui Isus, rosti el.

— Mulţumesc, frate Saul.

În timp ce se îndepărtau, Ralph rânji la Merthin şi îi spuse:

— Vezi? La fel de uşor ca şi cum ai lua un măr din mâna unui copil.

— Şi cam la fel de admirabil, răspunse Merthin.

— Dar ce netot, să dea brânză gratis oricui vine cu o poveste lăcrimoasă!

— Probabil crede că e mai bine să rişte să fie numit netot decât să nu-i dea de mâncare unui om flămând.

— Eşti un pic cam acru azi. Cum se face că tu ai voie să fii îndrăzneţ cu o femeie nobilă, dar eu nu pot să-l păcălesc pe-un călugăr prost să-mi dea nişte brânză gratis?

Merthin îl luă prin surprindere adresându-i un zâmbet larg.

— Exact ca atunci când eram mici, nu?

— Exact!

Acum Ralph nu mai ştia dacă să fie furios sau amuzat. Înainte să apuce să se hotărască, o fată drăguţă se apropie de ei cu o tavă cu ouă.

Aceasta era zveltă, cu un piept mic ascuns de o rochie din stofă ţesută în casă, iar el îşi închipui că avea sânii albi şi rotunzi, precum ouăle acelea. Îi zâmbi.

— Cât? întrebă el, deşi nu avea nevoie de ouă.

— Un penny duzina.

— Sunt bune?

Fata arată către o tarabă aflată în apropiere.

— Sunt de la găinile alea.

— Și găinile au fost călcate bine de un cocoș sănătos?

Ralph îl văzu pe Merthin dându-și ochii peste cap, prefăcându-se disperat că-l aude spunând asemenea lucruri obscene.

Cu toate acestea, fata intră în joc.

— Da, domnule, răspunse ea cu un zâmbet.

— Norocoase găini, nu-i așa?

— Nu știu.

— Bineînțeles că nu știi. O fecioară înțelege prea puțin când e vorba de lucruri de genul ăsta.

Ralph o cercetă în voie. Avea părul blond și nasul cârn. Presupuse că avea în jur de 18 ani.

Fata fâlfâi din gene și spuse:

— Vă rog, nu vă mai uitați așa fix la mine.

Din spatele tarabei indicate mai devreme, un țăran – tatăl fetei, fără îndoială – o strigă:

— Annet! Vino-ncoa'!

— Deci te cheamă Annet, remarcă Ralph.

Fata ignoră chemările tatălui ei.

— Cine e tatăl tău? continuă Ralph.

— Perkin din Wigleigh.

— Zău? Prietenul meu Stephen e lord de Wigleigh. Se poartă bine cu voi?

— Lordul Stephen e drept și milos, răspunse ea politicos.

Tatăl ei strigă din nou:

— Annet! Am nevoie de tine aici!

Ralph știa foarte bine de ce încerca Perkin să o îndepărteze de el. Nu s-ar fi supărat dacă un scutier ar fi vrut să se însoare cu fata lui: ar fi fost un pas înainte pe scara socială pentru unul ca el. Dar se temea că Ralph nu voia decât să se distreze cu ea, după care să o părăsească. Și avea dreptate.

— Nu pleca, Annet Wigleigh, spuse Ralph.

— Nu înainte de a-mi cumpăra marfa.

De lângă ei, Merthin gemu:

— Cum ai da-o, e la fel de rău.

— Ce-ar fi să-ți lași ouăle și să vii cu mine? o îmbie Ralph. Am putea să facem o plimbare pe malul râului.

Între râu și zidul stăreției se întindea o fâșie lată de teren care, în acea perioadă a anului, era plină de flori și verdeață, fiind locul tradițional de plimbare pentru perechile de îndrăgostiți.

Dar Annet nu se lăsă atât de ușor.

— Tata s-ar supăra foarte tare, spuse ea.

— Hai să nu ne mai facem griji în privința lui.

Un țăran nu prea avea cum să se opună voinței unui scutier, mai ales când acesta purta livreaa unui conte puternic. Simpla atingere a unui slujitor al acestuia reprezenta o insultă pentru conte. Țăranul putea să încerce să-și convingă fata să se răzgândească, însă ar fi fost riscant să o țină cu forța lângă el.

Cu toate acestea, lui Perkin îi sări în ajutor altcineva. O voce tinerească strigă:

— Bună, Annet, e totul în regulă?

Ralph se întoarse către nou-venit. Acesta părea să aibă în jur de 16 ani, dar era aproape la fel de înalt ca Ralph și avea umeri largi și palme mari. Era de o frumusețe izbitoare, dată mai ales de chipul cu trăsături atât de regulate încât păreau cioplite de vreun sculptor de la catedrală. Avea părul des, blond-roșcat și un început de barbă de aceeași culoare.

Ralph îl întrebă direct:

— Cine dracu' mai ești și tu?

— Sunt Wulfric din Wigleigh, domnule. Wulfric se arăta respectuos, dar era clar că nu se temea. Se întoarse către Annet și-i spuse: Am venit să te ajut cu vânzarea ouălor.

Brațul muscular al băiatului se interpuse între Ralph și Annet, poziția lui reușind să o protejeze pe Annet și în același timp să-l excludă pe Ralph.

Era o mișcare oarecum insolentă, iar Ralph simți o scânteie de furie.

— Dă-te din calea mea, Wulfric din Wigleigh! scrâșni el. Nu ești bine-venit aici.

Wulfric se întoarse din nou și îl privi direct în ochi.

— Sunt logodnicul femeii acesteia, domnule, spuse el.

Din nou, tonul lui era plin de respect, dar atitudinea îi era lipsită de cea mai mică urmă de teamă.

— E-adevărat, domnule, întări Perkin. O să se căsătorească.

— Nu-mi vorbiți mie despre obiceiurile voastre țărănești, pufni Ralph disprețuitor. Nu mi-ar păsa nici dac-ar fi cununată deja cu nătângul ăsta.

Îl înfuria ca cei inferiori lui să-i vorbească în felul acesta. Nu aveau niciun drept să-i spună lui ce să facă.

Merthin interveni și el:

— Hai să mergem, Ralph, spuse el. Mi-e foame, iar Betty Alexander vinde plăcinte fierbinți.

— Plăcinte? repetă Ralph. Eu aș vrea mai degrabă niște ouă.

Luă unul dintre ouăle de pe tava fetei și-l pipăi sugestiv, după care-l puse jos și atinse sânul stâng al fetei. Îl simți ferm sub degetele sale, de aproximativ aceeași formă ca oul.

— Ce crezi că faci?

Tonul fetei era indignat, dar ea nu încercă să se ferească.

Ralph strânse ușor sânul în mână, savurând senzația.

— Cercetez bunurile oferite.

— Ia-ți mâinile de pe mine!

— Într-o clipă.

În momentul acela, Wulfric îl împinse violent.

Ralph fusese luat prin surprindere. Nu se așteptase să fie atacat de un țăran. Făcu vreo câțiva pași împleticiți în spate, se împiedică și căzu cu un bufnet puternic. Auzi pe cineva râzând, iar uluirea îi fu înlocuită de sentimentul că fusese umilit. Sări în picioare, înfuriat.

Nu avea sabia la el, însă avea pumnalul cel lung la brâu. Cu toate acestea, ar fi fost nedemn să-și folosească arma împotriva unui țăran lipsit de așa ceva: putea pierde respectul cavalerilor contelui și al celorlalți scutieri. Trebuia să-l pedepsească pe Wulfric folosindu-și numai pumnii.

Perkin ieși de după taraba sa, vorbind repede:

— O greșeală, domnule, băiatul s-a împiedicat, n-a făcut-o dinadins și-și cere iertare, domnule, vă asigur...

Cu toate acestea, fiica lui nu părea să se teamă deloc.

— Băieți, băieți! zise ea pe un ton muștrător și ușor batjocoritor, părând mai degrabă încântată.

Ralph îi ignoră pe amândoi. Făcu un pas către Wulfric și ridică pumnul drept. Apoi, când tânărul își ridică ambele brațe pentru a-și apăra fața de lovitură, Ralph izbi cu pumnul stâng în abdomenul băiatului.

Nu era atât de moale pe cât se așteptase. Oricum, Wulfric se aplecă, având chipul schimonosit de durere și ducându-și ambele mâini către locul lovit, astfel că Ralph îl pocni în plină figură cu pumnul drept, nimerindu-l direct în pomete. Lovitura îi umplu pumnul de durere, dar și sufletul de bucurie.

Spre uluirea sa, Wulfric ripostă.

În loc să se prăbușească și să rămână la pământ, așteptând să fie lovit cu piciorul, tânărul țăran contraatacă printr-o lovitură cu dreapta, în care părea să-și fi concentrat toată puterea umerilor. Ralph simți în nas o explozie de sânge și durere. Înfuriat la culme, mugi ca un taur rănit.

Wulfric făcu un pas înapoi, părând a-și da seama ce lucru îngrozitor făcuse, și-și lăsă ambele brațe pe lângă corp, cu palmele în sus.

Dar era prea târziu să-i mai pară rău. Ralph îl lovi cu amândoi pumnii în față și în abdomen, o furtună de lovituri pe care Wulfric încercă slab să o deturneze, ridicându-și brațele și lăsându-și capul înapoia lor. În timp ce-l lovea, Ralph se întrebă vag de ce nu fugise băiatul și presupuse că prefera să-și încaseze pedeapsa acum în loc să aibă parte de ceva mai grav mai încolo. Își dădu seama că avea curaj, dar asta nu făcu

decât să-l înfurie și mai tare. Îl lovi cu sete, în mod repetat, simțindu-se posedat de un sentiment care era în același timp furie și extaz. Merthin încercă să intervină:

— Pentru numele lui Cristos, gata! spuse el, punând o mână pe umărul lui Ralph; dar fratele său îl îndepărtă fără să-l privească.

Într-un final, mâinile lui Wulfric se lăsară moi pe lângă corp și întregul lui trup se clătină, amețit, cu chipul frumos acoperit de sânge și cu ochii pe jumătate închiși; apoi se prăbuși. Ralph începu să-i care lovituri cu picioarele. Atunci își făcu însă apariția un bărbat corpulent, în straie de piele, care rosti pe un ton autoritar:

— Gata, tinere Ralph, nu-l omorî pe bietul băiat.

Ralph îl recunoscu pe John, conetabilul orașului, și-i spuse indignat:

— A sărit la mine!

— Ei bine, acu' nu te mai atacă, nu-i așa, domnule? Acum, că zace la pământ, cu ochii închiși... John se postă în fața lui Ralph: Chiar n-aș vrea să am de-a face cu o anchetă pentru moartea cuiva.

În jurul lui Wulfric se adunaseră o mulțime de oameni: Perkin, Annet, roșie la față de surescitare, lady Philippa și alți câțiva spectatori.

Sentimentul de extaz dispăruse, iar nasul îl durea cumplit. Nu putea să respire decât pe gură. Simți gust de sânge pe limbă.

— Animalul ăla mi-a dat un pumn în nas! strigă Ralph, iar glasul său părea al unui om cuprins de guturai.

— O să fie pedepsit atunci, spuse John.

Printre gură-cască își făcură apariția doi bărbați care semănau cu Wulfric: tatăl și fratele său mai mare, presupuse Ralph. Aceștia îl ajutară pe tânăr să se ridice, aruncându-i priviri furioase lui Ralph.

Perkin se băgă și el în vorbă. Acesta era un bărbat gras, cu un chip viclean.

— Scutierul a dat prima lovitură, spuse el.

Ralph răspunse:

— Țăranul ăla m-a împins într-adins!

— Scutierul a insultat-o pe viitoarea nevastă a lui Wulfric.

Conetabilul se pronunță astfel:

— Indiferent de ce ar fi spus scutierul, Wulfric ar fi trebuit să știe să nu se atingă de un slujitor al contelui Roland. Cred că nobilul conte va dori să fie pedepsit exemplar.

Tatăl lui Wulfric luă și el cuvântul:

— S-a dat vreo lege nouă, conetabile, care spune că un om în livrea poate să facă tot ce-l taie capul?

În mica mulțime adunată în jurul lor se iscă un murmur de aprobare. Tinerii scutieri făceau o groază de probleme și de multe ori se întâmpla să scape nepedepsiți pentru că purtau livrea casei vreunui nobil, iar acest lucru îi indigna pe negustorii și pe țăranii care trăiau după litera legii.

Cea care interveni fu lady Philippa:

— Sunt nora contelui și am fost martoră la întreaga întâmplare, rosti ea. Glasul îi era dulce și melodios, dar tonul trăda autoritatea dată de rangul înalt. Ralph se aștepta să-i țină partea, dar, spre nefericirea lui, doamna continuă: îmi pare rău să o spun, dar a fost în întregime vina lui Ralph. A pipăit-o pe față într-un mod cum nu se poate mai scandalos.

— Mulțumesc, doamnă, spuse plin de respect John Conetabilul. Coborî tonul pentru a se consulta cu ea: Dar mă tem că domnul conte nu va permite ca țăranul să scape nepedepsit.

Lady Philippa dădu aprobator din cap, cu o expresie gânditoare pe chip.

— Nu vrem să stârnim mare vâlvă cu asta. Puneți-l pe băiat în obezi o zi și-o noapte. N-o să-i facă prea mare rău, la vârsta lui, dar toți vor ști că s-a făcut dreptate. Asta o să-l mulțumească pe conte... răspund eu de reacția sa.

John șovăia. Ralph vedea limpede că nu-i plăcea să primească ordine de la altcineva în afară de stăpânul său, starețul de Kingsbridge. Cu toate acestea, hotărârea Philippei avea să mulțumească fără îndoială toate părțile implicate. Lui Ralph i-ar fi plăcut să-l vadă pe Wulfric biciuit, dar avea o bănuială că nu ieșise din această confruntare cu o imagine de erou și că ar fi picat și mai rău dacă ar fi cerut o pedeapsă dură.

După câteva clipe, John rosti:

— Foarte bine, lady Philippa, dacă sunteți dispusă să vă asumați această responsabilitate...

— Sunt.

— Bine.

John îl luă pe Wulfric și porniră amândoi. Flăcăul își revenise repede, iar acum era capabil să meargă normal. Familia acestuia porni în urma celor doi. Poate că aveau să-i ducă mâncare și apă cât timp stătea în obezi. În plus, trebuiau să fie cu ochii-n patru pentru a-l păzi de eventualele lovituri cu pietre din partea ștrengarilor sau chiar a celorlalți trecători.

Merthin i se adresă lui Ralph:

— Ești bine?

Ralph își simțea partea din mijloc a feței umflându-se ca o bășică de vacă. Vedea ca prin ceață, glasul i se preschimbase într-o șuierătură nazală și simțea durerea iradiindu-i în toate direcțiile.

— Sunt bine, spuse el. Nici c-am fost vreodată mai bine decât.

— Hai să rugăm un călugăr să arunce o privire la nasul tău.

— Nu. Ralph nu se temea de lupte, dar detesta lucrurile pe care le făceau medicii: luarea de sânge, punerea de ventuze și spargerea furunculelor. Nu-mi trebuie altceva decât o sticlă de vin tare. Du-mă la cea mai apropiată cârciumă.

— Bine, răspunse Merthin, dar nu schiță nicio mișcare. Se uita ciudat la fratele său.

Ralph reacționează prompt:

— Ce e cu tine?

— Nu o să te schimbi niciodată, nu?

Ralph ridică din umeri.

— Crezi că se schimbă careva?

9

Godwyn era absolut fascinat de *Cartea lui Timothy*. Aceasta reprezenta o istorie a stăreției Kingsbridge și, ca majoritatea operelor de acest fel, începea cu crearea cerului și a pământului de către Dumnezeu. Dar se concentra mai ales asupra epocii stărețului Philip, care trăise cu două secole înainte și în vremea căruia se construise catedrala – o perioadă pe care călugării o considerau un soi de Epocă de Aur. Autorul, fratele Timothy, pretindea că legendarul Philip fusese atât susținătorul unei discipline ferme, cât și un om milostiv. Godwyn nu era sigur în ce fel puteau coexista aceste două calități în aceeași persoană.

În ziua de miercuri a săptămânii Târgului de Lână, în timpul orei de studiu de dinaintea celei de-a șasea slujbe a zilei, Godwyn stătea pe un scaun înalt, în biblioteca mănăstirii, cu cartea deschisă sprijinită pe un pupitru. Acesta era locul său preferat din toată stăreția: o încăpere spațioasă, bine luminată de ferestrele înalte, al cărei centru de interes îl reprezentau cele peste o sută de cărți aflate într-un dulap încuiat. De obicei era liniște aici, dar astăzi putea auzi, din capătul celălalt al catedralei, hărmălaia estompată a târgului – o mie de oameni care cumpărau și vindeau, care-și făceau reclamă serviciilor și mărfurilor oferite sau chiuiau și strigau la luptele de cocoși și la spectacolul reprezentat de urșii priponiți și încolțiți de câini.

La sfârșitul cărții, autori ulteriori numiseră descendenții constructorilor catedralei până la momentul de față. Godwyn fu încântat – și chiar surprins – să descopere confirmarea teoriei mamei sale, cum că ei erau descendenții lui Tom Constructorul prin fiica acestuia, Martha. Se întrebă ce trăsături moșteniseră membrii familiei de la Tom. Un

constructor trebuia să fie un om de afaceri viclean, presupunea el, iar bunicul și unchiul său Edmund aveau calitatea aceasta. De asemenea, verișoara sa Caris dădea semne că ar poseda același fler. Poate că Tom avusese și el ochii verzi cu pete aurii, asemenea membrilor contemporani ai familiei sale.

Godwyn citi și despre fiul vitreg al lui Tom Constructorul, Jack, arhitectul Catedralei Kingsbridge, care se căsătorise cu lady Aliena și pusese bazele unei adevărate dinastii de conți de Shiring. Acesta era strămoșul iubitului lui Caris, Merthin Fitzgerald. Era oarecum logic, având în vedere că tânărul Merthin deja dădea dovadă de o pricepere deosebită într-ale dulgheriei. În *Cartea lui Timothy* se menționa și părul roșcovan al lui Jack, care fusese moștenit de sir Gerald și de Merthin, dar nu și de Ralph.

Ceea ce-l interesa cel mai mult era capitolul din carte dedicat femeilor. Se părea că pe vremea lui Philip nu existau călugărițe la stăreție, ba chiar femeilor le era strict interzis să intre în clădirile monahale. Citându-l pe Philip, autorul spunea că un călugăr responsabil n-ar trebui să se uite niciodată la o femeie, pentru a-și păstra liniștea interioară. Philip nu era de acord cu mănăstirile mixte, care adăposteau atât călugări, cât și călugărițe, considerând că avantajele oferite de împărțirea aceleiași clădiri erau mult mai puțin importante decât oportunitățile diavolului de a-i ispiti. De asemenea, adăuga că, acolo unde exista această structură mixtă, separarea călugărilor de călugărițe trebuia făcută cum nu se poate mai strict.

Godwyn era extaziat să găsească o susținere plină de autoritate pentru o mai veche convingere a sa. În timpul șederii la Oxford avusese privilegiul de a trăi într-un mediu exclusiv masculin, la Colegiul Kingsbridge. Profesorii și studenții erau cu toții bărbați, fără nicio excepție. De-abia dacă schimbase două vorbe cu vreo femeie timp de șapte ani și, dacă mergea prin oraș cu ochii ațintiți în pământ, putea evita chiar și să le privească. Întors la stăreție, i se păruse deranjant să vadă călugărițe atât de des. Deși acestea aveau propriile structuri – claustru, reflectoriu, bucătărie și alte dependințe –, se întâlnea frecvent cu ele la biserică, la infirmerie și în alte zone comune. În clipa aceea, la numai câțiva metri de el se afla o călugăriță tânără și drăguță, pe nume Mair, care cerceta o carte despre plantele medicinale. Era chiar și mai rău să întâlnească fete din oraș, cu hainele lor strânse pe corp și pieptănăturile ispititoare, mergând în largul lor prin curtea stăreției, văzându-și de treburile de zi cu zi, aducând provizii la bucătărie sau vizitând vreun cunoscut la infirmerie.

În mod clar, cugetă el, stăreția decăzuse de la standardele morale fixate de Philip – un alt exemplu al delăsării care se

strecurase în comunitate sub conducerea lui Anthony, unchiul lui Godwyn. Dar nu încăpea îndoială că se putea face câte ceva în această privință...

Se auzi clopotul care-i chema pe monahi la slujbă, iar Godwyn închise cartea. Sora Mair făcu la fel și îi zâmbi, astfel încât buzele sale roșii se arcuiră frumos. Godwyn își feri privirea și ieși grăbit din încăpere.

Vremea se îmbunătățea, reprizele scurte de ploaie intercalându-se cu intervale de soare. În biserică, vitraliile se luminau și se întunecau după cum norii răzleți se mișcau încolo și-ncoace pe cer. Minteia lui Godwyn era la fel de neliniștită ca vremea; se simțea distras de la rugăciune de gânduri privind cea mai bună modalitate de a folosi *Cartea lui Timothy* pentru a revigora stăreția. Se hotărî să deschidă subiectul la canon, întâlnirea zilnică a tuturor călugărilor.

Godwyn observă repeziciunea cu care constructorii se apucaseră de remedierea pagubelor produse de prăbușirea de duminică. Molozul fusese îndepărtat, iar zona fusese îngărdită cu funii, astfel încât să nu permită accesul persoanelor străine. În transept se vedea o grămadă de pietre subțiri și ușoare. Muncitorii nu se opriră când călugăriile începură să cânte – erau atât de multe slujbe pe zi, încât sistarea lucrărilor pe durata lor ar fi întârziat serios întreaga procedură. Merthin Fitzgerald, care-și abandonase temporar lucrul la ușa cea nouă, se afla în culoarul sudic, ocupat cu formarea unei rețele, la fel de complicate ca pânza unui păianjen, din frânghii, bucăți de lemn și platforme pe care aveau să stea zidarii în timp ce reconstruiau tavanul boltit. Thomas Langley, a cărui îndatorire era să-i supravegheze pe constructori, se afla în transeptul sudic împreună cu Elfric, arătând cu un braț către bolta prăbușită, discutând, evident, despre munca lui Merthin.

Thomas era un matricularius eficient: era hotărât și nu lăsa niciodată lucrurile să-i scape din mână. Ori de câte ori constructorii nu soseau la timp – o supărare frecventă –, Thomas se ducea la ei și cerea să afle motivul. Dacă avea un defect, acesta era firea lui prea independentă: rar se întâmpla să raporteze progresele făcute sau să-i ceară părerea lui Godwyn. Își vedea de treabă de parcă ar fi fost propriul său stăpân, nicidecum subordonatul lui Godwyn. Acesta din urmă nu putea scăpa de bănuiala că Thomas se îndoia de priceperea sa. Godwyn era mai tânăr, dar numai cu câțiva ani: avea 31 de ani, iar Thomas, 34. Poate că Thomas considera că Godwyn fusese promovat de Anthony, deoarece Petranilla făcuse presiuni asupra lui. Cu toate acestea, nu dădea niciun semn de frustrare. Pur și simplu făcea lucrurile așa cum considera el.

Pe când Godwyn îi urmărea pe cei doi, murmurând automat răspunsurile la întrebările din slujbă, conversația lui Thomas cu Elfric fu întreruptă. Lordul William de Caster pătrunse cu pași mari în biserică. Acesta era un bărbat înalt, cu barbă neagră, care semăna foarte bine cu tatăl său și era la fel de aspru, deși oamenii spuneau că uneori purtările îi erau întrucâtva îmblânzite de soția sa, Philippa. Se apropie de Thomas și-i făcu semn din mână lui Elfric să se îndepărteze. Thomas se întoarse către William, iar ceva din postura corpului său îi aminti lui Godwyn că într-o vreme acesta fusese cavaler și că sosisese la stăreție cu o rană de sabie care sângera abundant și care dusesese, într-un final, la amputarea brațului din cot.

Godwyn și-ar fi dorit să poată auzi ce spunea lordul William. Acesta se aplecase înainte, rostind cuvintele într-un mod agresiv, lucru confirmat și de faptul că arăta acuzator cu degetul către interlocutorul său. Fără să arate niciun pic de teamă, Thomas îi răspundea cu o forță pe măsură. Godwyn își aminti dintr-odată cum Thomas mai avusese o astfel de conversație intensă, combativă, în ziua în care ajunsese la stăreție, cu zece ani în urmă. Atunci discutase în contradictoriu cu fratele mai mic al lui William, Richard – la vremea aceea un simplu preot, dar care ulterior devenise episcop de Kingsbridge. Poate că nu era vorba decât despre imaginația sa aici, dar Godwyn era aproape convins că se certau legat de același lucru ca atunci. Ce putea să fie? Putea exista oare un subiect de dispută între un călugăr și o familie nobilă, care să stârnească mânie și după zece ani?

Lordul William se îndepărta cu pași apăsați, evident nemulțumit, iar Thomas se îndreptă din nou către Elfric.

Discuția în contradictoriu din urmă cu zece ani dusesese la primirea lui Thomas în rândul monahilor. Godwyn își amintea că Richard promisese o donație pentru a asigura acest lucru. Totuși, de-atunci încolo nu mai auzise nimic despre acest subiect. Se întreabă dacă fusese făcută până la urmă.

În tot acest timp, nimeni de la stăreție nu părea să fi aflat prea multe despre vechea existență a lui Thomas. Era de-a dreptul ciudat: călugării bârfeau întruna. Trăind aproape unii de alții, într-un grup așa mic – în prezent erau 26 –, aveau tendința de a încerca să afle totul despre ceilalți. Cine fusese nobilul pe care-l slujise Thomas în zilele sale de cavaler? Unde locuise? Cei mai mulți cavaleri aveau în stăpânire câteva sate și încasau taxe care le permiteau să-și cumpere cai, armură și arme. Avusese Thomas nevastă și copii? Dacă așa stăteau lucrurile, ce se alesese de ei? Nimeni nu știa.

În afară de misterul reprezentat de trecutul său, Thomas era un călugăr bun, pios și muncitor. Se părea că această existență i se potrivea mai bine decât aceea de cavaler. În ciuda vechii sale meserii violente, avea ceva efeminat, asemenea multor călugări. Avea o legătură strânsă cu fratele Matthias, un tânăr blând, cu câțiva ani mai tânăr decât el. Dar, dacă se făceau vinovați de păcate de desfrânare, erau foarte discreți, pentru că nimeni nu-i acuzase niciodată.

Spre sfârșitul slujbei, Godwyn își îndreptă privirea către obscuritatea naosului și o văzu pe mama sa, Petranilla, stând dreaptă și la fel de nemișcată ca stâlpii din jurul ei, cu o dungă de raze luminându-i capul mândru și cărunț. Era singură. Godwyn se întrebă de cât timp stătea acolo, urmărind totul.

Laicii nu erau deloc încurajați să asiste la slujbele din timpul zilelor de lucru, iar Godwyn își dădu seama că venise să-l vadă pe el.

Simțea din nou amestecul familiar de plăcere și teamă. Știa că Petranilla era dispusă să facă orice pentru el. Își vânduse casa și devenise persoana responsabilă cu administrarea gospodăriei lui Edmund numai pentru ca el să poată studia la Oxford; când Godwyn se gândea la sacrificiul pe care-l implicase o asemenea faptă pentru mândra sa mamă, își simțea ochii umeziți de lacrimi de recunoștință. Cu toate acestea, prezența ei îl umplea mereu de neliniște, ca și cum s-ar fi temut să nu fie certat pentru vreo greșeală.

Când călugării și călugărițele începură să se retragă în șir ordonat din catedrală, Godwyn se desprinse din procesiune și se apropie de ea.

— Bună dimineața, mamă!

Petranilla îl sărută pe frunte.

— Îmi pari slab, spuse ea cu îngrijorare maternă în glas. Nu primești suficient de mâncare?

— Pește sărat și terci, dar primim din plin, răspunse el.

— De ce ești atât de agitat?

Petranilla fusese întotdeauna capabilă să-i descifreze emoțiile și dispoziția.

Godwyn îi povesti ce citise în *Cartea lui Timothy*.

— Aș putea citi fragmentul respectiv la canon, spuse el.

— Ceilalți te-ar susține?

— Theodoric și călugării mai tineri da. Multora li se pare deranjant să dea ochii cu femei tot timpul. La urma urmei, cu toții au ales să trăiască într-o comunitate formată exclusiv din bărbați.

Petranilla dădu aprobator din cap.

— Asta te pune în postura de conducător. Excelent!

— În plus, mă plac datorită pietrelor calde.

— Pietre calde?

— Am instituit o regulă nouă pentru iarnă. În nopțile în care dă îngheț, când intrăm în biserică pentru slujba de noapte, fiecărui călugăr i se oferă o piatră caldă înfășurată într-o cârpă. Așa n-o să mai aibă degerături la picioare.

— Foarte inteligent. Oricum, verifică exact cine te va susține înainte de a acționa.

— Bineînțeles. Dar se potrivește cu ceea ce ne învățau maeștrii la Oxford.

— Și anume?

— Oamenii sunt supuși greșelii, așa că n-ar trebui să ne bazăm doar pe rațiunea noastră. Nu putem spera să înțelegem lumea – tot ce putem face e să ne minunăm de creația lui Dumnezeu. Adevărata cunoaștere vine prin revelație. N-ar trebui să punem la îndoială înțelepciunea primită de la alții.

Mama îi aruncă o căutătură sceptică, așa cum făceau mirenii când vreun om educat încerca să le explice câte un principiu de filosofie înaltă.

— Asta cred episcopii și cardinalii?

— Da. Universitatea din Paris a interzis efectiv lucrările lui Aristotel și Toma de Aquino pentru că se bazează pe rațiune, și nu pe credință.

— Problema e următoarea: acest mod de gândire îți poate câștiga stima superiorilor?

Doar asta o interesa. Voia ca fiul ei să ajungă stareț, episcop, arhiepiscop, ba chiar cardinal. Și el voia același lucru, dar spera totodată să nu ajungă atât de cinic ca ea.

— Sunt sigur, răspunse el.

— Bine. Dar nu asta e motivul vizitei mele. Unchiul tău Edmund a suferit o lovitură grea. Italienii amenință să-și facă afacerile la Shiring de-acum încolo.

Godwyn fu complet luat prin surprindere.

— Asta o să-i distrugă afacerea.

Cu toate acestea, nu era sigur de ce Petranilla venise special până aici să-i dea vestea.

— Edmund crede că-i poate face să se răzgândească dacă îmbunătățește condițiile de la Târgul de Lână, mai precis dacă dă rămă podul cel vechi și construiește un pod nou, mai lat.

— Nu-mi spune, lasă-mă să ghicesc: unchiul Anthony l-a refuzat.

— Dar Edmund nu se dă bătut.

— Vrei să discut eu cu Anthony?

Petranilla clătină din cap.

— Nu poți să-l convingi. Dar, dacă subiectul este abordat la canon, ar trebui să susții propunerea.

— Și să intru în conflict cu unchiul Anthony?

— Ori de câte ori o propunere delicată e respinsă de garda veche, tu trebuie să te poziționezi ca lider al reformatoarelor.

Godwyn îi zâmbi admirativ.

— Mamă, de unde știi atâtea despre politică?

— O să-ți povestesc. Petranilla privi în altă direcție; ochii i se fixară asupra rozetei din peretele estic, iar gândurile îi fugiră spre trecut. Când tata a început să facă afaceri cu italienii, locuitorii din Kingsbridge l-au tratat ca pe un nou îmbogățit vulgar. I-au privit de sus atât pe el, cât și familia lui și au făcut tot posibilul să-l împiedice să-și pună în aplicare ideile cele noi. Mama murise deja, iar eu eram adolescentă, așa că am devenit confidenta sa, iar el îmi povestea totul. Chipul ei, caracterizat de obicei printr-o expresie de calm glacial, se contorsionă într-o mască de amărăciune și resentimente: ochii i se îngustară, buzele i se încrețiră, iar obraji i se îmbujorară la amintirea rușinii. Continuă: Și-a dat seama că n-o să se elibereze niciodată de sub influența lor până ce n-o să preia controlul gildei parohiale. Așa că am început să lucrăm în această direcție, iar eu l-am ajutat. Petranilla trase aer adânc în piept, ca și cum și-ar fi adunat puterile pentru o bătălie îndelungată. Am făcut în așa fel încât să divizăm comitetul de decizie, am montat diferitele facțiuni unele împotriva celorlalte, am făcut alianțe, după care am schimbat tabăra, ne-am subminat fără milă adversarii și ne-am folosit susținătorii până a sosit momentul să ne descotorosim de ei. A fost nevoie de zece ani și, la final, tata a ajuns starețul gildei și cel mai bogat om din oraș.

Petranilla mai povestise și altă dată ascensiunea bunicului lui Godwyn, dar niciodată în termeni atât de duri.

— Deci dumneata ai fost ajutorul lui, așa cum e Caris acum pentru Edmund?

Ea scoase un hohot scurt și aspru.

— Cu excepția faptului că, până a preluat Edmund afacerile, noi deveniserăm deja cetățeni de vază. Tata și cu mine am urcat muntele, iar Edmund n-a trebuit decât să coboare cealaltă costișă.

În clipa aceea, fură întrerupți de Philemon. Acesta intră în biserică dinspre claustru; era un tânăr înalt, de 22 de ani, cu gâtul subțire și pași precauți, ca de porumbel. În mână ținea o mătură: stăreția îl tocmise să se ocupe de curățenie. Părea foarte agitat.

— Te-am căutat peste tot, frate Godwyn.

Petranilla îi ignoră solicitarea evidentă de a sta de vorbă cu fiul ei.

— Bună, Philemon, nu te-au făcut nici acum călugăr?

— Nu am cum să strâng donația necesară. Știți, eu provin dintr-o familie săracă.

— Dar se mai cunosc cazuri în care stăreția a renunțat la donație în cazul unui aspirant care a dat dovadă de cucernicie și devoțiune. Iar tu servești stăreția, cu și fără simbrie, de ani buni.

— Fratele Godwyn m-a propus, dar unii dintre călugării mai în vârstă au luat cuvântul împotriva mea.

Godwyn adăugă și el:

— Carlus Orbul nu-l suportă pe Philemon... nu știu de ce.

Petranilla spuse:

— O să vorbesc eu cu fratele meu Anthony. Ar trebui să treacă peste cuvântul lui Carlus. Îi ești un prieten credincios fiului meu... chiar aș vrea să te văd avansat la rangul de călugăr.

— Mulțumesc, doamnă.

— Ei bine, e limpede că de-abia aștepti să-i spui lui Godwyn ceva ce nu poate fi discutat de față cu mine, așa că-mi iau rămas-bun. Îl sărută pe Godwyn, adăugând: Nu uita ce ți-am spus.

— N-o să uit, mamă.

Inima lui Godwyn fu inundată de un val de ușurare, ca și cum un nor de furtună ar fi trecut pe deasupra lui și și-ar fi continuat drumul spre a-și revărsa încărcătura peste alt oraș.

De îndată ce Petranilla ajunse suficient de departe pentru a nu le mai auzi conversația, Philemon izbucni:

— Episcopul Richard!

Godwyn ridică din sprâncene. Philemon avea un talent înăscut de a afla secretele oamenilor.

— Ce-ai aflat?

— E în casa de oaspeți, într-una dintre camerele separate de sus... cu verișoara lui, Margery!

Margery era o fată drăguță, de 16 ani. Părinții ei – un frate mai mic al contelui Roland și o soră a contesei de Marr – muriseră, iar ea era pupila lui Roland. Conteul făcuse aranjamente să o mărite cu un fiu al contelui de Monmouth, punând astfel bazele unei alianțe politice care ar fi întărit considerabil poziția lui Roland în sud-vestul Angliei.

— Și ce fac? întrebă Godwyn, deși putea ghici.

— Se sărută!

— De unde știi?

— Hai să-ți arăt.

Philemon îl conduse pe Godwyn afară din biserică, traversând transeptul sudic, claustrul călugărilor și urcând niște trepte care făceau legătura cu dormitorul comun. Acesta era o încăpere simplă, cu două rânduri de paturi, pe fiecare aflându-

se o saltea de paie. Dormitorul comun era despărțit printr-un perete de spital, care servea și drept casă de oaspeți. Philemon se duse direct la un dulap mare în care erau ținute păturile. Cu puțin efort, reuși să-l tragă mai în față. În zidul din spatele piesei de mobilier se vedea o piatră desprinsă. Godwyn se întrebă în treacăt cum de reușise Philemon să găsească acest punct de observație și bănuie că acesta ascunsese ceva în gaura respectivă. Philemon îndepărtă piatra, atent să nu facă vreun zgomot, și spuse în șoaptă:

— Uită-te pe-aici, repede!

Godwyn ezită. Pe un ton la fel de coborât ca al lui Philemon, îl întrebă:

— Pe câți alți oaspeți i-ai spionat de aici?

— Pe toți, răspunse Philemon, ca și cum era vorba despre ceva evident.

Godwyn credea că știe exact ce-avea să vadă și nu simțea nici cea mai mică satisfacție. Poate că spionarea unui episcop păcătos era o faptă acceptabilă pentru Philemon, dar lui i se părea rușinos de josnică. Cu toate acestea, curiozitatea îl împingea de la spate. Într-un final, se întrebă ce l-ar fi sfătuit mama sa și își dădu pe dată seama că Petranilla i-ar fi spus să se uite.

Gaura din perete se afla puțin mai jos de nivelul ochilor. Godwyn se aplecă și aruncă o privire.

Avea acces la ceea ce se petrecea într-una dintre cele mai retrase încăperi de la etajul spitalului. Într-un colț se afla un pupitru de rugăciune, așezat în fața unei picturi murale înfățișând scena crucificării. De asemenea, în încăpere se mai aflau două fotolii confortabile și câteva taburete. Când la mănăstire soseau oaspeți de seamă, bărbații ocupau o cameră, iar femeile, pe cealaltă; fără îndoială că aceasta era încăperea destinată femeilor, întrucât pe o măsuță se înșirau mai multe articole femeiești: piepteni, panglici și nenumărate borcănase și fiole misterioase.

Pe podea se aflau două saltele de paie. Richard și Margery stăteau întinși pe una din ele și făceau ceva mai mult decât să se sărute.

Episcopul Richard era un bărbat atrăgător, cu părul castaniu, ușor ondulat, și cu trăsături regulate. Margery nu avea mai mult de jumătate din vârsta lui, fiind o fată zveltă, cu piele deschisă la culoare și sprâncene aproape negre. Stăteau întinși unul lângă celălalt. Richard îi săruta chipul și îi șoptea ceva la ureche. Pe buzele sale cărnoase flutura un zâmbet de plăcere. Poala rochiei lui Margery era ridicată până în jurul taliei. Aceasta avea picioare frumoase, lungi și albe. Mâna lui Richard se afla între coapsele ei și se mișca într-un ritm

regulat, expert; deși Godwyn n-avea nicio experiență în relațiile cu femeile, își dădu seama ce făcea Richard. Margery îl privea pe Richard cu ochi adoratori, gâfâind de plăcere, cu gura întredeschisă și chipul îmbujorat. Poate că era vorba despre o simplă prejudecată, dar Godwyn simți intuitiv că Richard nu vedea în Margery decât o distracție de moment, în vreme ce aceasta îl considera iubirea vieții ei. Godwyn se uită fix la ei timp de câteva secunde îngrozitoare. Richard își mișcă mâna și, brusc, în fața ochilor lui Godwyn se ivi triumghiul de păr aspru dintre picioarele lui Margery, întunecat pe fundalul pielii ei palide, de aceeași nuanță cu sprâncenele. Godwyn își feri privirea fără întârziere.

— Lasă-mă să văd și eu.

Godwyn se îndepărtă de perete. Era o noutate surprinzătoare, dar ce-ar trebui să facă în privința asta... trebuia să facă ceva sau nu?

Philemon aruncă o privire prin gaura din perete și trase aer adânc în piept, încântat.

— Îi văd pizda! șopti el. I-o freacă!

— Pleacă de-acolo, îi spuse Godwyn. Am văzut de-ajuns... prea mult chiar.

Fascinat, Philemon șovăia; apoi, fără nicio tragere de inimă, se îndepărtă și puse piatra la loc în zid.

— Trebuie să dăm imediat în vileag păcatul de desfrânare al episcopului! zise el.

— Taci și lasă-mă să mă gândesc, replică Godwyn.

Dacă proceda așa cum sugerase Philemon, avea să și-i facă dușmani pe Richard și pe puternicele sale rude... și asta fără să câștige nimic. Dar sigur că exista o cale prin care o astfel de informație putea fi întoarsă în folosul lui, nu? Godwyn încercă să privească lucrurile așa cum ar fi făcut mama sa. Dacă nu avea nimic de câștigat de pe urma dezvăluirii păcatului lui Richard, era oare posibil să-și atragă avantaje de pe urma ascunderii acestuia? Poate că Richard avea să-i fie recunoscător că-i păstra secretul.

Calea aceasta era cu siguranță mult mai promițătoare. Dar, ca să funcționeze, Richard trebuia să afle că Godwyn îi proteja taina.

— Hai cu mine, îi spuse Godwyn lui Philemon.

Acesta din urmă urni dulapul, punându-l la loc. Godwyn se întreabă dacă sunetul lemnului târșăit pe pardoseala de piatră se auzea și în camera alăturată. Își dădu seama că era puțin probabil... Și, oricum, Richard și Margery erau în mod clar mult prea fascinați de ceea ce făceau pentru a mai lua aminte la zgomotele venite de dincolo de zid.

Godwyn porni primul pe scară și traversă claustrul. Existau două scări care făceau legătura cu camerele private: una pornea de la parterul infirmeriei, iar cealaltă se afla pe exterior, permițându-le oaspeților importanți să vină și să plece fără a mai fi nevoie să treacă prin încăperea destinată oamenilor de rând. Godwyn urcă în grabă treptele din exterior.

Se opri la ușa încăperii în care se aflau Richard și Margery și i se adresă în șoptă lui Philemon:

— Vii după mine înăuntru, rosti el. Nu faci nimic. Nu spui nimic. Pleci când plec și eu.

Philemon își lăsa jos mătura.

— Nu, îi zise Godwyn. Ține-o în mână.

— Bine.

Godwyn deschise brusc ușa și intra.

— Vreau camera asta curățată cu mare grijă, spuse el tare. Să dai cu mătura în toate colțișoarele... aaah! Îmi cer iertare! Credeam că nu e nimeni aici!

În timpul de care avuseseră nevoie Godwyn și Philemon să ajungă din dormitor până în casa de oaspeți, amanții făcuseră progrese. Richard se afla acum peste Margery, cu roba clericală ridicată în față. Picioarele ei albe și frumos modelate stăteau ridicate în aer, de-o parte și de alta a șoldurilor episcopului. Nu exista nicio îndoială în ceea ce privea natura ocupației lor.

Richard își opri mișcările de du-te-vino și-și ridică privirea spre Godwyn, cu o expresie de frustrare furioasă amestecată cu vinovăție speriată.

Margery lăsa să-i scape un țipăt și se holbă și ea la Godwyn cu ochii plini de teamă.

Godwyn profită la maximum de moment.

— Episcop Richard! exclamă el, prefăcându-se uluit. Voia ca Richard să știe, fără nicio urmă de îndoială, că îl recunoscuse. Dar cum... și Margery? Continuându-și jocul, păru să înțeleagă brusc situația în care se aflau. Vă rog să mă iertați! Se întoarse pe călcâie și strigă la Philemon: Afară! Acum!

Philemon ieși de-a-ndăratelea pe ușă, ținând în continuare mătura în mână.

Godwyn îl urmă, dar, ajuns la ușă, se întoarse, pentru a se asigura că Richard avea să-i rețină figura. Cei doi amanți rămăseseră înghețați în poziția compromițătoare în care fuseseră surprinși, încleștați în toiul actului sexual, dar pe chipurile lor se întipăriseră cu totul alte expresii. Mâna lui Margery se dusesese involuntar către gură, în acel gest etern de vinovăție surprinsă. Mimica lui Richard reflecta faptul că-și făcea calcule disperate. Voia să spună ceva, însă nu-i venea în

minte nimic potrivit. Godwyn hotărî să le curme chinul. Obținuse ceea ce voise.

Îeși... dar, înainte de a putea închide ușa, suferi un șoc care-l făcu să încremenească. O femeie urca pe scară. Era vorba de Philippa, soția celuiilalt fiu al contelui.

Instantaneu, își dădu seama că secretul vinovat al lui Richard își pierdea valoarea dacă era aflat de altcineva. Trebuia să-l avertizeze pe episcop.

— Lady Philippa! spuse el tare. Bine ați venit la stăreția Kingsbridge!

De undeva din spatele ușii auzi zgomote precipitate. Cu coada ochiului, îl zări pe Richard sărind în picioare.

Spre norocul celor implicați, Philippa nu trecu mai departe, ci se opri să schimbe câteva cuvinte cu Godwyn.

— Poate mă ajuți într-o privință.

Godwyn își dădu seama că, de unde stătea, lady Philippa nu avea cum să vadă mare parte din interiorul încăperii.

— Am pierdut o brățară, continuă ea. Nu e din vreun material scump, doar lemn sculptat, dar mi-e foarte dragă.

— Ce rău îmi pare, rosti Godwyn cu glasul înmuiat de compasiune. O să-i rog pe frații monahi și pe călugărițe să o caute.

Philemon spuse și el:

— Eu unul nu am văzut-o.

Godwyn i se adresă Philippei:

— Poate v-a alunecat de la încheietură.

Ea se încruntă.

— Ce e mai ciudat, de fapt, e că nici nu am purtat-o de când am ajuns aici. Am scos-o când am sosit, am pus-o pe masă și acum nu o mai găsesc nicăieri.

— Poate s-a rostogolit și-a căzut în vreun cotlon întunecat. Philemon, aici de față, o s-o caute. N-ai zărit-o când ai dat cu mătura în cameră?

— N-am apucat să mătur. Domnișoara Margery a intrat tocmai când începeam.

Godwyn spuse:

— Philemon tocmai venise ca să curețe aici, dar domnișoara Margery... se întrerupse și aruncă o privire înăuntru... se roagă, termină el.

Margery stătea în genunchi la pupitrul de rugăciune, cu ochii închiși... implorând iertare pentru păcatul comis, spera Godwyn. Richard stătea în picioare în spatele ei, cu capul plecat, mâinile împreunate și buzele mișcându-i-se în timp ce murmura o rugăciune.

Godwyn făcu un pas în lături pentru a-i permite Philippei să intre. Aceasta îi aruncă o privire bănuitoare cumnatului ei.

— Bună, Richard, spuse ea. Nu prea-ți stă în obicei să te rogi într-o zi de lucru.

Richard își duse degetul la buze, semn că trebuia să păstreze liniștea, și arătă către Margery, care își continua rugăciunea netulburată.

Pe un ton vioi, Philippa continuă:

— Margery poate să se roage cât poștește, dar asta e camera femeilor și te-aș ruga să ieși.

Richard își mască pe cât posibil ușurarea și părăsi încăperea, închizând ușa pentru a le acorda intimitate celor două femei.

El și Godwyn se treziră față în față în hol. Godwyn își dădea seama că Richard nu știa exact cum să abordeze situația. Ar fi putut spune: „Cum îndrăznești să năvălești așa într-o cameră, fără să bați la ușă?” Cu toate acestea, fusese prins cu o greșală atât de mare, încât probabil că nu-și putea face curajul necesar să se scandalizeze. Pe de altă parte, nici nu-i venea să-l implore pe Godwyn să păstreze tăcerea asupra celor văzute, pentru că asta ar fi însemnat să recunoască faptul că se afla la mâna călugărului. Era un moment de stânjeneală dureroasă.

Cât timp Richard încă mai șovăia, Godwyn sparse gheața:

— Nimeni n-o să audă vreun cuvânt despre asta de la mine.

Pe chipul lui Richard se ivi o expresie de ușurare, după care acesta se uită la Philemon.

— Dar el?

— Philemon vrea să devină călugăr. Învăță virtutea obedienței.

— Îți rămân dator.

— Omul e dator să-și mărturisească păcatele proprii, nu și pe ale altora.

— Oricum, îți sunt recunoscător, frate...?

— Godwyn, sacristan. Sunt nepotul starețului Anthony. Voia ca Richard să știe că avea suficiente relații pentru a-i face probleme serioase. Dar, ca să mai atenueze amenințarea, adăugă: Mama a fost logodită cu tatăl Domniei Tale, în urmă cu mulți ani, înainte ca acesta să devină conte.

— Am auzit de asta.

Godwyn ar fi vrut să mai adauge: „Iar tatăl tău a îndepărtat-o pe mama, exact așa cum ai tu de gând să o îndepărtezi pe biata Margery.” Dar, în loc de asta, se mulțumi să spună pe un ton plăcut:

— Am fi putut fi frați.

— Da.

Apoi se auzi clopotul care anunța servirea cinei. Scăpați de sentimentul de stânjeneală, cei trei bărbați se despărțiră: Richard plecă spre casa starețului Anthony, Godwyn se alătură

celorlalți călugări în reflectoriu, iar Philemon se duse la bucătărie, ca să ajute la servit.

În timp ce mergea de-a lungul claustrului, Godwyn se lăsa absorbit de gânduri. Era încă tulburat de scena animalică la care tocmai fusese martor, dar simțea că gestionase lucrurile bine. La final, Richard păruse a se încrede în el.

În refectoriu, Godwyn se așeză lângă Theodoric, un tânăr isteț, cu vreo câțiva ani mai mic decât el. Theodoric nu studiasse la Oxford și, drept urmare, îl privea cu admirație pe Godwyn. Acesta îl trata ca pe un egal, ceea ce-l flata pe Theodoric.

— Tocmai am citit ceva ce sigur o să te intereseze, deschise discuția Godwyn. Îi rezumă ceea ce citise despre atitudinea respectatului stareț Philip față de femei în general și de călugărițe în special. E exact așa cum ai zis tu mereu, încheie el.

De fapt, Theodoric nu-și exprimase niciodată opinia cu privire la acest subiect, dar mereu se declara de acord când Godwyn se plângea de toleranța de care dădea dovadă starețul Anthony.

— Bineînțeles, răspunse Theodoric. Acesta avea ochi albaștri și tenul deschis la culoare, care acum se îmbujorase de încântare. Cum să avem numai gânduri pure, când suntem tot timpul distrași de prezența femeilor?

— Dar ce putem face ca să corectăm lucrurile?

— Trebuie să-l înfruntăm pe stareț.

— La canon, vrei să spui, făcu Godwyn, ca și cum ar fi fost ideea lui Theodoric, nicidecum a lui. Da, minunat plan. Dar crezi că ne-ar susține ceilalți?

— Călugării mai tineri da.

Godwyn își dădea seama că tinerii erau oricum de acord cu orice critică, fie mai aspră, fie mai ușoară, adusă celor în vârstă. Dar mai știa și că mulți călugări îi împărtășeau preferința pentru un trai din care femeile să lipsească sau, cel puțin, să fie invizibile.

— Dacă vorbești cu cineva despre asta până la canon, să-mi spui și mie ce afli, îi zise el confratelui său mai tânăr.

Această rugămintă avea să-l încurajeze pe Theodoric să pornească o campanie de adunare a cât mai mulți susținători.

Apoi sosiră bucatele, ce constau din pește sărat cu fasole. Înainte ca Godwyn să poată începe să mănânce, fu oprit de călugărul-cerșetor Murdo.

Călugării-cerșetori erau monahi care trăiau printre mireni în loc să se izoleze în mănăstiri. Aceștia erau de părere că prin modul lor de viață respingeau ispita mai puternic decât monahii din comunitățile mănăstirești al căror legământ de

sărăcie era compromis de splendoarea clădirilor în care locuiau și de proprietățile întinse. În mod tradițional, călugării-cerșetori nu aveau nicio proprietate, nici măcar lăcașuri de cult – deși mulți se abătuseră de la acest ideal după ce anumiți admiratori cucernici le oferiseră pământuri și bani. Cei care trăiau în continuare după principiile originale ale ramurii lor monastice primeau mâncare de la oamenii din afara bisericii și dormeau pe podelele bucătăriilor din casele care-i găzduiau. Aceștia predicau în piețe și pe lângă cârciumi și primeau monede de la trecători. De asemenea, nu ezitau să apeleze la frații lor de la mănăstiri pentru a le oferi mâncare și găzduire ori de câte ori aveau nevoie. Deloc surprinzător, pretențiile lor de superioritate nu erau văzute cu ochi buni de călugării din mănăstiri.

Fratele Murdo era un exemplar deosebit de dezagreabil al speciei sale: gras, murdar, lacom, adesea beat și care fusese văzut nu de puține ori în compania prostituatelor. Dar era, de asemenea, și un predicator charismatic ce captiva mulțimi de sute de persoane cu predicile sale colorate, deși dubioase din punct de vedere teologic.

Acum acesta se ridică fără nicio invitație și începuse să se roage cu glas puternic:

— Tatăl nostru, binecuvântează mâncarea aceasta pentru folosul sufletelor noastre, al trupurilor noastre nevrednice, la fel de pline de păcate pe cât e leșul unui câine de viermi...

Rugăciunile lui Murdo nu erau niciodată scurte. Oftând, Godwyn își lăsă lingura jos.

La canon se citea întotdeauna câte ceva – de obicei din Regula benedictină, destul de des din Biblie și ocazional din alte cărți religioase. În timp ce călugării se așezau pe băncile de piatră ale sălii capitulare, Godwyn îl căută pe tânărul monah căruia îi venise rândul să citească în ziua respectivă și îi spuse încet, dar ferm că el, Godwyn, avea să-i țină locul. Apoi, când sosi momentul să înceapă, se porni să citească pagina aceea atât de importantă din *Cartea lui Timothy*.

Era emoționat. Se întorsese de la Oxford în urmă cu un an și de atunci vorbise adesea cu diverși călugări despre reformarea mănăstirii, dar, până în acel moment, nu îl înfruntase deschis pe Anthony. Starețul era slab și leneș – avea nevoie de un șoc care să-l trezească din letargie. Mai mult, chiar Sfântul Benedict scrisese următoarele: „Toți trebuie chemați la canon, căci Domnul adesea arată unui frate mai tânăr ce e mai bine.” Godwyn avea tot dreptul să ia cuvântul la canon și să ceară respectarea cu strictețe a regulilor monastice. Cu toate acestea, avu dintr-odată senzația că-și asuma un risc și își dori să-și fi

acordat un interval mai mare de gândire cu privire la modul în care avea să folosească cele descoperite în *Cartea lui Timothy*.

Dar era prea târziu pentru regrete. Închise cartea și spuse:

— Întrebarea adresată atât mie, cât și fraților mei este următoarea: Ne-am îndepărtat oare atât de mult de standardele starețului Philip în ceea ce privește separarea călugărilor de călugărițe?

Din perioada în care participa la dezbateri studențești, Godwyn învățase să-și formuleze argumentele ca întrebări ori de câte ori situația i-o permitea, oferindu-i adversarului cât mai puține puncte pe care să le contracareze.

Primul răspuns veni din partea lui Carlus Orbul, starețul adjunct, subalternul direct al lui Anthony.

— Unele mănăstiri sunt situate departe de orice așezare populată, pe o insulă nelocuită, în mijlocul pădurii sau pe vreun pisc singuratic, începu el. Felul lent, hotărât în care vorbea îl făcu pe Godwyn să se miște pe loc, neliniștit. În asemenea lăcașuri, frații se izolează de orice contact cu lumea exterioară, continuă fără grabă Carlus. Kingsbridge n-a fost niciodată în această situație. Noi ne aflăm în mijlocul unui oraș mare, în care viețuiesc 7000 de suflete. Avem în îngrijire una dintre cele mai impozante catedrale ale lumii creștine. Mulți dintre noi sunt medici, pentru că Sfântul Benedict a spus: „Trebuie să avem grijă în special de bolnavi și să-i tratăm așa cum ar face-o Isus însuși.” Nu ni s-a acordat luxul izolării totale. Domnul ne-a dat o altă misiune pe pământ.

Godwyn se așteptase la ceva de genul acesta. Carlus nu suporta să se mute mobila, pentru că ajungea să se izbească de ea; așa că se opunea oricărei schimbări, dintr-o teamă asemănătoare, de a fi nevoit să se adapteze unor circumstanțe nefamiliare.

Theodoric veni repede cu o replică pentru Carlus:

— Acesta este un motiv foarte bun să fim stricți în privința regulilor, spuse el. Un om care trăiește lângă o cârciumă trebuie să își ia multe măsuri de precauție pentru a nu cădea în păcatul beției.

Dinspre ceilalți călugări se auzi un murmur încântat de aprobare: le plăcea când auzeau o replică inteligentă. Godwyn încuviință din cap. Chipul luminos al lui Theodoric se îmbujoră, măgulit.

Încurajat de această luare de poziție, un novice pe nume Juley spuse într-o șoaptă suficient de puternică pentru a fi auzit:

— Pe Carlus nu-l deranjează femeile, pentru că nu le vede.

Mai mulți călugări izbucniră în râs, deși alții dădură dezaprobator din cap.

Godwyn simțea că totul mergea bine. Deocamdată, se părea că avea să câștige confruntarea. Apoi starețul Anthony luă și el cuvântul:

— Și ce anume propui, frate Godwyn?

Anthony nu studiase la Oxford, dar avea destulă experiență încât să ceară formularea directă a obiectivului real al adversarului.

Fără nicio tragere de inimă, Godwyn dădu cărțile pe față.

— Am putea să luăm în considerare ideea de a reinstaura situația de pe vremea starețului Philip.

Anthony insistă:

— Și ce vrei să spui cu asta, mai exact? Fără călugărițe?

— Da.

— Dar ele unde s-ar duce?

— Mănăstirea de maici s-ar putea muta în altă parte și ar putea deveni o structură dependentă de stăreție, precum Colegiul Kingsbridge sau schitul Sfântul Ioan-din-Pădure.

Această propunere îi luă pe toți prin surprindere. Imediat se iscă o hărmălaie de comentarii, pe care starețul nu reuși decât cu mare dificultate să o domolească. Glasul care se desprinsese din gălăgia generală fu al lui Joseph, medicul-șef. Acesta era un bărbat inteligent, dar mândru, iar Godwyn se cam temea de el.

— Și cum am mai administra spitalul fără călugărițe? întrebă el. Starea proastă în care se afla dantura sa îl făcea să pronunțe consoanele neclar, asemenea unui om beat, dar asta nu-i știrbea cu nimic autoritatea. Ele le administrează bolnavilor leacurile, ele le schimbă bandajele, ele-i hrănesc pe cei care nu pot să mănânce singuri, le piaptână pletele bătrânilor senili...

Theodoric interveni:

— Toate astea ar putea fi făcute de călugări.

— Și ce ne-am face cu nașterile? ripostă Joseph. Se-ntâmplă des să avem de-a face cu femei care au probleme în aducerea unui copil pe lume. Cum ar putea să le ajute călugării fără sprijinul călugărițelor care să se ocupe de... manevre?

Mai mulți călugări își exprimară zgomotos asentimentul, dar Godwyn anticipase această problemă, iar acum spuse:

— Și dacă am muta călugărițele în vechea leprozerie?

Colonia de leproși – sau leprozeria – era situată pe o mică insulă de pe râu, în partea de sud a orașului. Pe vremuri, acolo trăiseră o mulțime de suferinzi, dar, întrucât nu mai apăruseră și alte cazuri, doar doi leproși se mai găseau acum acolo, amândoi în vârstă.

Fratele Cuthbert, care era un om spiritual, murmură:

— N-aș vrea cu niciun preț să fiu eu ăla care-o anunță pe stareța Cecilia că se mută într-o colonie de leproși.

Acest comentariu stârni un val de râsete.

— Femeile ar trebui conduse de bărbați, spuse Theodoric.

Starețul Anthony replică prompt:

— Iar stareța Cecilia este condusă de episcopul Richard. El ar fi singurul în măsură să ia o asemenea decizie.

— Doamne ferește s-o ia, se auzi un glas nou. Era Simeon, vistiernicul. Un bărbat slab, cu un chip prelung, acesta lua cuvântul împotriva oricărei propuneri care implica vreo cheltuială. N-am putea supraviețui fără călugărițe, adăugă el.

Acest ultim comentariu îl luă prin surprindere pe Godwyn.

— De ce nu? întrebă el.

— Nu avem suficienți bani, răspunse Simeon. Când e nevoie de reparații la catedrală, cine credeți că-i plătește pe constructori? Nu noi – nu ne putem permite. Stareța Cecilia plătește. Ea cumpără cele necesare pentru infirmerie, pergament pentru scriptoriu și nutreț pentru animalele din grajduri. Tot ce este folosit la comun – atât de noi, cât și de călugărițe – e plătit de ea.

Godwyn se întristă dintr-odată.

— Dar cum se poate una ca asta? De ce depindem de ele?

Simeon ridică din umeri.

— În decursul anilor, multe femei pioase au dăruit mănăstirii de maici pământuri și alte bunuri.

Godwyn avea certitudinea că nu auzea întreg adevărul acum. Și călugării aveau resurse multiple. Încasau chirii și alte taxe de la fiecare locuitor al Kingsbridge-ului, plus că dețineau mii de hectare de pământ cultivabil. Probabil că ținea și de felul în care erau gospodărite aceste resurse. Dar n-avea niciun rost să intre în asemenea discuții acum. Pierduse înfruntarea. Până și Theodoric fusese redus la tăcere.

Anthony rosti pe un ton plin de mulțumire:

— Ei bine, am avut parte de o discuție cum nu se poate mai interesantă. Mulțumim, Godwyn, pentru că ai ridicat această chestiune. Iar acum, haideți să ne rugăm.

Godwyn era prea furios să se poată ruga. Nu câștigase nimic din ce dorise și nu era sigur unde anume greșise.

În vreme ce călugării ieșeau încolonați din sala capitulară, Theodoric îi aruncă o privire speriată și zise:

— Nu știam că măicuțele plătesc atât de multe lucruri.

— Niciunul dintre noi nu știa, spuse Godwyn. Își dădu seama că-l fixa pe Theodoric cu o privire furioasă și se corectă repede, adăugând: Dar te-ai descurcat excelent – ai dezbătut chestiunea mai bine decât mulți studenți de la Oxford.

Era exact lucrul de care avea nevoie Theodoric, care se luminează dintr-odată, evident fericit.

Urma ora în care călugării fie citeau în bibliotecă, fie se plimbau prin claustru, meditând, dar Godwyn avea alte planuri. Pe toată durata mesei și a canonului, ceva îl tot iritase. Încercase să își alunge ideea respectivă din minte, pentru că interveniseră alte probleme, dar acum îi apărură din nou. Credea că știe unde putea fi brățara lui lady Philippa.

Într-o mănăstire nu există prea multe ascunzători. Călugării trăiau la comun: singurul care avea cameră separată era starețul. Chiar și în latrină stăteau alături, deasupra unui jgheab prin care curgea mereu apă adusă cu ajutorul unui sistem de conducte. Nu li se permitea să dețină bunuri personale, așa că nimeni nu avea dulapul lui sau măcar o cutie.

Dar astăzi, Godwyn văzuse o ascunzătoare.

Urcă treptele pentru a ajunge în dormitor. Nu era nimeni acolo. Trase dulapul pentru păături de lângă perete și scoase piatra desprinsă din zid, dar nu se uită pe gaura creată. În loc de asta, își băgă mâna în scobitura peretelui, cercetând. Pipăi partea de sus a găurii, apoi pe cele laterale și pe cea de jos. Spre dreapta se afla o mică fisură. Godwyn își strecură degetele înăuntru și dădu de ceva care nu era nici piatră, nici mortar. Mișcând ușor din degete, reuși să scoată obiectul respectiv.

Era o brățară din lemn, sculptată.

Godwyn o ridică în lumină. Brățara era făcută din lemn de esență tare, probabil stejar. Suprafața interioară era bine șlefuită, dar cea exterioară era sculptată, în fibra lemnului deslușindu-se un model complicat și îndrăzneț, cu pătrate străbătute de linii diagonale, cioplite cu o precizie încântătoare: Godwyn înțelegea de ce Philippei îi plăcea atât de mult.

O puse la loc, potrivește piatra în zid și așeză dulapul în poziția sa obișnuită.

Pentru ce-i trebuia lui Philemon un asemenea obiect? Poate că ar fi reușit să vândă brățara pentru un penny sau doi, deși ar fi fost periculos, pentru că putea fi oricând recunoscută. Dar, în mod clar, n-ar fi putut să o poarte.

Godwyn ieși din dormitor și coborî treptele, întorcându-se în claustru. N-avea dispoziția necesară pentru studiu sau meditație. Simțea nevoia să vorbească despre evenimentele din ziua respectivă. Simțea nevoia să se vadă cu mama lui.

Acest gând îi umplu inima de o teamă nedefinită. Poate că avea să-l certe pentru eșecul suferit la canon. Dar avea să-l laude pentru modul cum se descurcase cu episcopul Richard,

era sigur, și de-abia aștepta să-i povestească tot. Se hotărî să plece să o caute.

Teoretic, așa ceva era interzis. Călugării nu aveau voie să hoinărească pe străzile orașului după bunul lor plac. Aveau nevoie de un motiv și, tot teoretic, trebuiau să ceară învoirea starețului înainte de a părăsi curtea mănăstirii. Dar, practic, demnitarii monastici aveau la dispoziție zeci de pretexte. Stăreția încheia mereu târguri cu negustorii, cumpăra alimente, pânză, încălțări, pergament, lumânări, unelte de grădinărit, șei și căpestre, toate cele necesare traiului de zi cu zi. Călugării erau practic seniorii orașului, stăpânind aproape toată suprafața acestuia. Iar oricare dintre medici putea fi chemat să consulte un pacient care nu era în stare să se deplaseze până la infirmerie. Așa că nu era nimic ieșit din comun ca monahii să fie văzuți pe străzi, iar Godwyn, sacristanul, nu risca să i se ceară explicații privind motivul pentru care circula în afara mănăstirii.

Cu toate acestea, era bine să fie discret, așa că se asigură că nimeni nu-l observă pe când părăsea stăreția. Trecu prin zona aglomerată a târgului și porni cu pași grăbiți pe strada principală către casa unchiului său Edmund.

După cum sperase Godwyn, Edmund și Caris erau plecați cu treburi, și-și găsi mama singură, doar cu servitorii.

— Un adevărat răsfăț pentru o mamă, îl întâmpină ea. Să te văd de două ori într-o zi! Plus că am ocazia să-ți dau să mănânci pe săturate. Îi turnă o cană de bere și-i spuse bucătăresei să aducă o farfurie cu friptură rece de vită. Ce s-a întâmplat la canon? întrebă ea.

Godwyn îi povesti tot.

— M-am grăbit prea tare la final, spuse el.

Petranilla încuviință din cap.

— Tata avea o vorbă: niciodată să nu convoci o întâlnire până nu știi exact cum se va sfârși.

Godwyn zâmbi.

— Trebuie să țin minte asta.

— Oricum, nu cred că ai făcut vreun rău.

Asemenea cuvinte reprezentau o adevărată ușurare. Petranilla n-avea să se înfurie.

— Dar am pierdut dezbaterea, rosti el.

— Însă ai reușit și să te impui în poziția de conducător al grupului mai tânăr, reformator.

— Chiar dacă m-am făcut de râs?

— E mai bine decât să fii un nimeni.

Godwyn nu era atât de sigur că mama sa avea dreptate în această privință, dar, ca de fiecare dată când se îndoia de

înțelepciunea ei, nu o contrazise, ci își propuse să se gândească la acest lucru mai târziu.

— S-a întâmplat ceva foarte ciudat, începu el, după care îi povesti despre Richard și Margery, omițând detaliile scârboase, de natură fizică.

Petranilla era surprinsă.

— Richard trebuie să fi înnebunit! Exclamă ea. Nunta va fi anulată dacă onorabilul conte de Monmouth află că Margery nu mai e fecioară. Contele Roland o să fie furios la culme. Richard ar putea fi caterisit pentru asta.

— Dar o mulțime de episcopi au țiitoare, nu-i așa?

— E altceva. Un preot poate avea o „fată-n casă” care să-i fie nevastă în toate privințele, mai puțin cu numele. Un episcop poate avea chiar mai multe. Dar să iei virginitatea unei tinere de viță nobilă cu puțin timp înainte de nunta acesteia... chiar și un fiu de conte ar putea avea dificultăți să rămână în rândul clerului după așa o ispravă.

— Ce crezi c-ar trebui să fac?

— Nimic. Ai gestionat lucrurile perfect până acum.

Godwyn emana mândrie din toți porii. Petranilla adăugă:

— Într-o zi, această informație o să fie o armă foarte puternică. Ține minte ce-ți spun.

— Mai e ceva. M-am tot întrebat cum a ajuns Philemon să găsească piatra aceea desprinsă din zid și mi-a venit ideea că probabil o folosisese inițial ca ascunzătoare. Am avut dreptate... și am găsit o brățară pe care lady Philippa mi s-a plâns că a rătat-o.

— Interesant, spuse ea. Sunt aproape sigură că Philemon o să-ți fie de mare ajutor. Vezi tu, e în stare de orice. N-are scrupule, n-are principii morale. Tata a avut un asociat care era mereu dispus să-i ducă până la capăt treburile murdare – să iște zvonuri, să împrăștiie bârfe pline de venin, să bage zădărnici. Asemenea oameni pot fi incredibil de valoroși.

— Deci nu crezi c-ar trebui să raportezi furtul.

— Sigur că nu. Pune-l să dea brățara înapoi, dacă tu crezi că e importantă... poate să spună că a găsit-o când mătura. Dar nu-l da în vileag. Tot tu o să culegi roadele, îți garantez.

— Deci crezi că ar trebui să-l protejez?

— Așa cum ai proteja un câine turbat care-i mușcă pe musafirii nepoftiți. E periculos, dar merită ținut de partea ta.

10

Joi, Merthin termină de sculptat ușa.

Dusese până la capăt ce era de făcut deocamdată în culoarul sudic. Schelăria era montată. Nu era nevoie să facă cofraje

pentru zidari, căci Godwyn și Thomas erau hotărâți să economisească bani încercând metoda lui Merthin, și anume să construiască fără ajutorul suportilor de lemn. Așa că se întorsese la sculptura sa și își dăduse seama că nu mai avea mare lucru de făcut. Petrecu o oră adăugând detalii la părul unei fecioare înțelepte, încă una îmbogățind nuanțele zâmbetului uneia nesăbuite, dar nu era deloc sigur că sporea în vreun fel calitatea lucrării. Îi era greu să ia hotărâri, pentru că gândurile sale se îndreptau involuntar către Caris și Griselda.

Abia dacă fusese în stare să schimbe câteva vorbe cu Caris toată săptămâna. Îi era rușine de el însuși. Ori de câte ori o vedea pe Caris, îi venea în minte felul în care o îmbrățișase pe Griselda, cum o sărutase și cum înfăptuise cu ea cel mai intim și mai plin de dragoste act omenesc – cu o fată pe care nici n-o plăcea, darămite s-o iubească. Deși în trecut petrecuse multe ceasuri fericite imaginându-și momentul în care avea să facă același lucru cu Caris, acum această posibilitate îl umplea de groază. Nu era nimic în neregulă cu Griselda – ei, era, dar nu asta îl deranja pe el.

Ar fi simțit la fel dacă ar fi fost vorba despre orice altă femeie, cu excepția lui Caris. Făcându-l cu Griselda, simțea că dezbrăcase actul respectiv de orice semnificație. Iar acum nu putea da ochii cu femeia pe care o iubea.

Pe când se uita fix la opera sa, încercând să nu se mai gândească la Caris și să se hotărască dacă ușa era terminată sau nu, în portalul nordic intră Elizabeth Clerk. Aceasta era o frumusețe zveltă, în vârstă de 25 de ani, cu o aură de cârlionți blonzi. Tatăl ei fusese episcop de Kingsbridge înainte de Richard. Ca și acesta, tatăl ei locuise în palatul episcopal de la Shiring, dar, vizitând frecvent Kingsbridge-ul, se îndrăgostise de o servitoare de la hanul Bell – mama lui Elizabeth. Din cauza statutului de copil nelegitim, Elizabeth era deosebit de sensibilă când venea vorba de poziția ei socială, fiind atentă la orice aluzie și simțindu-se ofensată foarte ușor. Dar Merthin o plăcea pentru că era isteată și pentru că, pe când el avea 18 ani, Elizabeth îl sărutase și îl lăsase să-i pipăie sânii poziționați sus pe coșul pieptului și neobișnuit de plați, ca și cum ar fi fost turnați în niște matrițe prea puțin adânci, dar ale căror sfârcuri se întăreau chiar și la cea mai ușoară atingere. Povestea lor de dragoste se încheiase din cauza a ceva ce lui i se păruse trivial, iar ei, de neiertat – o glumă a lui despre preoții desfrânați –, dar Merthin o plăcea și acum.

Elizabeth îi atinse umărul și își fixă privirea asupra ușii. Imediat, își duse mâna la gură și trase aer în piept.

— Par de-a dreptul vii! exclamă ea.

Merthin era încântat la culme. Elizabeth nu era omul care să rostească laude prea ușor. Oricum, el simți un impuls de a se arăta modest.

— E numai pentru că am făcut-o pe fiecare altfel. Pe ușa cea veche, toate fecioarele erau identice.

— E mai mult de-atât. Arată de parcă ar putea să coboare de pe ușă și să stea de vorbă cu noi.

— Mulțumesc.

— Dar diferă foarte mult de restul obiectelor din catedrală. Ce-o să zică frații călugări?

— Fratelui Thomas îi place.

— Dar sacristanului?

— Godwyn? Nu știu ce părere o să aibă. Dar, dacă se iscă agitație, voi apela la starețul Anthony... care n-o să vrea să comande o ușă nouă și să plătească de două ori.

— Ei bine, rosti ea pe un ton gânditor, în Biblie nu spune că erau toate la fel, bineînțeles... ci doar că cinci dintre ele au avut înțelepciunea de a se pregăti din timp și că celelalte cinci au lăsat pregătirile pe ultimul moment și nu au mai ajuns la petrecere. Dar Elfric?

— Nu e pentru el.

— E stăpânul tău.

— Pe el nu-l interesează decât să-și ia banii.

Elizabeth nu era la fel de convinsă.

— Problema e că ești un meșter mai bun decât el. Lucrul ăsta a devenit evident de câțiva ani și toată lumea îl știe. Elfric n-ar recunoaște nici picat cu ceară, dar de-aia nu te suportă. S-ar putea să te facă să regreti.

— Tu mereu vezi lucrurile în negru.

— Zău? Fata se simțea jignită. Ei bine, o să vedem noi dacă am dreptate. Chiar sper să n-am.

Se întoarce să plece.

— Elizabeth?

— Da.

— Chiar mă bucur că îți place.

Tânăra nu răspunse, dar păru să se mai îmblânzească. Își luă rămas-bun cu o fluturare din mână și plecă.

Merthin hotărî că ușa era terminată. O înfășură în niște pânză grosolană de sac. Trebuia să i-o arate lui Elfric, iar momentul prezent era la fel de bun ca oricare: ploaia se opri, cel puțin pentru o vreme.

Îl rugă pe unul dintre muncitori să-l ajute să care ușa. Constructorii aveau o tehnică specială pentru transportarea obiectelor grele și incomode la apucat. Așezau doi pari zdraveni pe pământ, paralel, după care puneau niște scânduri de-a curmezișul acestora, în centru, pentru a forma o bază

solidă. Apoi așezau obiectul pe scânduri. După aceea se postau între pari, câte un om la fiecare capăt, și ridicau. Acest aranjament se numea targă și era folosit și pentru transportarea bolnavilor la infirmerie.

Chiar și așa, ușa era foarte grea. Dar Merthin era obișnuit să ridice obiecte de genul acesta. Elfric nu-i permisesese niciodată să se folosească de pretextul staturii sale mai firave, ceea ce-l făcuse surprinzător de puternic.

Cei doi bărbați ajunseră la casa lui Elfric și cărară ușa înăuntru. Griselda stătea pe un scaun, în bucătărie. Părea să devină de la o zi la alta mai voluptuoasă – sânii ei mari aproape își dublaseră dimensiunile. Lui Merthin nu-i plăcea să aibă relații tensionate cu oamenii, așa că încercă să se arate prietenos.

— Vrei să vezi ușa pe care-am făcut-o? o întrebă în timp ce trecea pe lângă ea. E sculptată. Am redat povestea fecioarelor înțelepte și a celor nesăbuite.

Griselda slobozi un hohot grotesc.

— Nu-mi vorbi mie de fecioare.

Cei doi duseră lucrarea în curte. Merthin își dădu seama că nu le înțelegea deloc pe femei. Griselda se purtase foarte rece cu el de când făcuseră dragoste. Dacă acestea erau sentimentele ei pentru el, de ce îl ispitise? După comportamentul ei, era clar că nu dorea să repete experiența.

Merthin ar fi liniștit-o că și el simțea la fel – ba, mai mult, că se cutremura la o asemenea perspectivă –, dar ar fi insultat-o, așa că se mulțumi să nu spună nimic.

Puseră targa jos, iar ajutorul lui Merthin plecă. Elfric era în curte, cu trupul vânjos aplecat deasupra unei stive de cherestea, numărând bucățile, lovind fiecare bârnă cu o bucată de lemn cu muchii drepte, lungă de 60 de centimetri, și împungându-și obrazul cu limba în timp ce se confrunta cu o asemenea provocare mentală. Îi aruncă o privire firoasă lui Merthin și își văzu de treabă, așa că Merthin nu spuse nimic, ci dezveli ușa și o rezemă de o grămadă de blocuri de piatră. Era extraordinar de mândru de munca sa. Urmase modelul tradițional, dar în același timp făcuse și ceva original, ceva care-i făcea pe oameni să suspine admirativ. De-abia aștepta să-și vadă ușa instalată în biserică.

— Patru's'sapte, rosti Elfric, după care se întoarse către Merthin.

— Am terminat ușa, începu Merthin mândru. Ce părere ai?

Elfric cercetă lucrarea câteva clipe. Avea un nas lung, iar nările îi zvâcniră, trădându-i surprinderea. Apoi, fără niciun avertisment, îl izbi pe Merthin peste față cu bățul pe care-l folosisese pentru a număra bucățile de cherestea. Acesta era

destul de gros, așa că lovitura fu puternică. Merthin scoase un strigăt de durere, se dădu câțiva pași înapoi și se prăbuși la pământ.

— Mizerabil ce ești! strigă Elfric. Mi-ai pângărit fata!

Merthin încercă să bolborosească niște cuvinte de protest, dar avea gura plină de sânge.

— Cum de-ai îndrăznit? mugi Elfric.

Ca la un semn, Alice apăru și ea din casă.

— Șarpe! strigă ea către Merthin. Te-ai strecurat în casa noastră și ne-ai deflorat fetița!

Se prefăceau că era vorba despre ceva spontan, dar Merthin își dădu seama că, mai mult ca sigur, plănuiseră totul. Scurpă sânge și spuse:

— S-o deflorez! În mod clar nu era fecioară!

Elfric se năpusti din nou asupra lui, cu bâta sa improvizată. Merthin se rostogoli, pentru a se feri, însă lemnul îl nimeri dureros în umăr.

Alice continuă să țipe:

— Cum ai putut să-i faci una ca asta lui Caris? Biata mea soră... când o să afle o asemenea grozăvie, o să-i rupă inima în două.

Aceste vorbe îl iritară suficient pe Merthin pentru a-l face să reacționeze.

— Iar tu sigur o să-i spui, nu-i așa, cățea?

— Păi, doar n-o să te însori cu Griselda în secret! răspunse Alice.

Merthin era uluit.

— Să mă-nsor? Nu mă însor cu ea. Mă urăște!

În momentul acela apăru și Griselda.

— În mod sigur nu vreau să mă mărit cu tine, spuse ea. Dar va trebui. Sunt gravidă.

Merthin se holbă la ea.

— Nu se poate... n-am făcut-o decât o dată.

Elfric hohoti aspru.

— Nici nu-i nevoie de mai mult, netotule ce ești!

— Dar tot nu mă însor cu ea.

— Dacă n-o faci, te dau afară! scrâșni Elfric.

— Nu poți să faci una ca asta.

— De ce nu?

— Nu-mi pasă, eu nu mă însor cu ea.

Elfric lăsa bâta jos și luă un topor.

Merthin exclamă:

— Isuse Cristoase!

Alice făcu un pas înainte.

— Elfric, te rog, să nu se ajungă la crimă!

— Dă-te la o parte din fața mea, femeie!

Elfric ridică toporul.

Aflat încă la pământ, Merthin se îndepărtă târâș, temându-se pentru viața sa.

Elfric coborî toporul, dar nu-l abătu asupra lui Merthin, ci asupra ușii sale.

— Nu! strigă Merthin.

Lama ascuțită se împlântă în chipul fecioarei cu părul lung și despică lemnul de-a lungul fibrei.

Merthin țipă:

— Oprește-te!

Elfric ridică din nou toporul și îl făcu să coboare cu o forță și mai mare. Lovitura despică ușa în două.

Merthin se ridică în picioare. Spre oroarea sa, își simțea ochii inundați de lacrimi.

— N-ai niciun drept!

Încerca să ție, însă glasul nu i se auzi decât sub formă de șoaptă.

Elfric ridică toporul și se întoarse către el.

— Ține-te departe, băiete – nu mă ispit!

Merthin văzu o licărire nebunească în ochii lui Elfric și se dădu înapoi. Elfric lovi din nou ușa cu securea.

Merthin rămase pe loc și privi totul cu lacrimile șiroindu-i pe chip.

11

Cei doi câini, Skip și Scrap, se salutară cu entuziasm. Erau frați, din aceeași generație de cățeluși, deși nu arătau deloc asemănător: Skip era mascul și avea blana cafenie, iar Scrap era o cățelușă de talie mai mică, acoperită cu blană neagră. Skip era un câine de țară tipic, zvelt și mereu bănuitor, în timp ce Scrap, care locuia la oraș, era dolofană și liniștită.

Trecuseră zece ani de când Gwenda îl alesese pe Skip dintre frații săi, toți corcitură, îngrămădiți pe podeaua dormitorului lui Caris din casa cea mare a negustorului de lână, în ziua în care murise mama lui Caris. De atunci, Gwenda și Caris ajunseseră să fie prietene apropiate. Nu se întâlneau decât de două-trei ori pe an, dar își împărtășeau toate secretele. Gwenda simțea că-i putea povesti orice lui Caris, iar informația respectivă n-avea cum să ajungă la urechile părinților ei sau ale altor persoane din Wigleigh. Presupunea că și Caris simțea același lucru: pentru că Gwenda nu vorbea cu nicio altă fată din Kingsbridge, nu exista riscul să-i scape ceva într-un moment de neatenție.

Gwenda ajunse la Kingsbridge în vinerea săptămânii Târgului de Lână. Tatăl ei, Joby, se îndreptă spre iarmarocul

din fața catedralei ca să vândă pieile veverițelor pe care le prinsese în capcană în pădurea de lângă Wigleigh. Gwenda se duse direct acasă la Caris, iar cei doi câini se reîntâlniră.

Ca de obicei, Gwenda și Caris începură să vorbească despre băieți.

— Merthin e într-o dispoziție ciudată, spuse Caris. Duminică era normal, m-a sărutat în biserică... după care, luni, de-abia dacă mai era în stare să mă privească în ochi.

— Se simte vinovat de ceva, replică imediat Gwenda.

— Probabil că e ceva legat de Elizabeth Clerk. Ea a pus de mult ochii pe el, deși e o cățea lipsită de inimă și mult prea bătrână pentru el.

— Tu și Merthin ați făcut-o?

— Ce să facem?

— Știi tu... când eram mică, îi spuneam „gemut”, pentru că asta era zgometul pe care-l scoteau oamenii mari când o făceau.

— A, aia? Nu, nu încă.

— De ce nu?

— Nu știu...

— Nu vrei?

— Ba da, însă... tu nu-ți faci griji că s-ar putea să-ți petreci toată viața făcând așa cum îți comandă un bărbat?

Gwenda ridică din umeri.

— Nu-mi place ideea, dar, pe de altă parte, nici nu-mi fac griji.

— Dar tu? Tu ai făcut-o?

— Nu ca lumea. I-am zis da unui băiat din satul alăturat, cu mai mulți ani în urmă, doar ca să văd cum e. E drăguț, ca o căldură plăcută, cum simți când bei vin. Asta a fost singura dată. Dar l-aș lăsa pe Wulfric să mi-o facă, dacă m-ar întreba, la orice oră din zi sau din noapte.

— Wulfric? Ei, asta-i ceva nou!

— Știu. Adică îl cunosc de când eram mică, pe-atunci mă trăgea de păr și o lua la fugă. Apoi, într-o zi, la scurt timp după Crăciun, l-am privit pe când intra în biserică și mi-am dat seama că s-a făcut bărbat în toată legea. Ei, și nu un bărbat oarecare, ci un bărbat superb. Avea zăpadă în păr și un fular scurt, de culoarea muștarului, și parcă strălucea pur și simplu.

— Îl iubești?

Gwenda suspină. Nu știa să exprime ceea ce simțea. Nu era doar dragoste. Se gândea la el tot timpul și nu știa cum ar fi putut trăi fără el. Visa cu ochii deschiși despre cum ar fi fost să-l răpească și să-l încuie într-o cabană din mijlocul pădurii, astfel încât să nu poată pleca niciodată de lângă ea.

— Ei bine, expresia chipului tău îmi răspunde la întrebare, spuse Caris. El te iubește?

Gwenda dădu din cap, în semn de negație.

— Nici măcar nu vorbește cu mine. Ce-aș mai vrea să facă și el ceva care să-mi dea de înțeles că știe cine sunt – fie și numai să mă tragă de păr. Dar e îndrăgostit de Annet, fiica lui Perkin. Ea e o vacă egoistă, dar el o adoră. Tatăl lui și tatăl ei sunt cei mai înstăriți oameni din sat. Tatăl ei crește găini ouătoare și le vinde, iar tatăl lui are 36 de hectare de pământ.

— Cum zici și tu, n-ai nicio speranță.

— Nu știi. Ce înseamnă să n-ai nicio speranță? Annet ar putea să moară. Wulfric ar putea să-și dea seama brusc că m-a iubit mereu pe mine și numai pe mine. Poate că tata o să fie făcut conte și o să-i ordone să se însoare cu mine.

Caris zâmbi.

— Ai dreptate. Dragostea nu e niciodată lipsită de speranță. Mi-ar plăcea să-l văd și eu pe băiatul ăsta.

Gwenda se ridică în picioare.

— Chiar speram c-o să zici asta. Hai să-l căutăm.

Ieșiră din casă, cu câinii urmându-le îndeaproape. Ploile abundente care șfichiuiseră orașul în zilele precedente se retrăseseră în favoarea unor averse intermitente, dar strada principală era în continuare un fel de râu cotropit de mâl. Din cauza târgului, mâlul se amestecase cu excremente de animale, legume putrezite și tot gunoiul pe care-l lăsau în urma lor cei aproximativ 1000 de vizitatori.

În timp ce treceau prin băltoacele dezgustătoare, Caris se interesă de familia Gwendei.

— Ne-a murit vaca, oftă fata. Tati trebuie să cumpere alta, dar nu știu, zău, cum o să reușească să facă rost de bani. N-are decât vreo câteva blănuri de veveriță de vânzare.

— O vacă se vinde cu 12 șilingi anul acesta, spuse Caris cu îngrijorare în glas. Asta-nseamnă 144 de penny de argint.

Caris făcea mereu socoteli în minte: învățase cifrele arabe de la Buonaventura Caroli și era de părere că acestea ușurau foarte mult calculele.

— În ultimele ierni vaca aia a fost cea care ne-a ajutat să supraviețuim... mai ales pe cei mici.

Durerea produsă de foamea cruntă era ceva familiar pentru Gwenda. Chiar și având laptele de la vacă, patru dintre bebelușii născuți de mami muriseră. Caris se gândi că nici nu era de mirare că Philemon voia atât de mult să devină călugăr. Probabil că merita să facă orice sacrificiu pentru a avea parte de mese îmbelșugate, zi de zi.

Caris întrebă:

— Ce-o să facă tatăl tău?

— Vreo șmecherie de-a lui. E greu să furi o vacă – nu poți s-o strecuri în traistă și să pleci –, dar vine el cu vreun plan

iscusit, nicio grijă.

Gwenda vorbea cu mai multă încredere decât avea în suflet. Tati era necinstit, dar nu inteligent. Avea să facă tot ce putea, legal sau nu, pentru a pune mâna pe o altă vacă, dar era posibil să dea greș.

Trecură de ușa stăreției și intrară în perimetrul larg al târgului. Negustorii erau uzi și mohorâți, aceasta fiind deja a șasea zi cu vreme urâtă. Își expuseseră mărfurile la umezeală și nu câștigaseră mare lucru.

Gwenda se simțea stânjenită. Ea și Caris nu vorbeau aproape niciodată despre diferența de avere dintre familiile lor. Ori de câte ori Gwenda venea în vizită, Caris îi dădea un dar pe care să-l ducă acasă: o roată de brânză, un pește afumat, un balot de pânză, un borcan cu miere. Gwenda îi mulțumea – și era de fiecare dată profund recunoscătoare –, dar nu discutau mai mult pe tema aceasta. Când tati o îndemna să profite de încrederea lui Caris și să fure din casă, Gwenda îi spunea că, dacă ar face-o, n-ar mai fi niciodată primită acolo, or în calitate de prietenă obținea câte ceva de două-trei ori pe an. Chiar și tati trebuia să recunoască faptul că era mai bine așa.

Gwenda căută locul unde Perkin își scosese găinile la vânzare. Probabil că Annet avea să fie prin preajmă și, oriunde era Annet, Wulfric nu putea fi prea departe. Gwenda avea dreptate. Îl văzu pe Perkin, gras și viclean, de o politețe unsuroasă cu clienții, dar repezit cu oricine altcineva. Annet ținea în mână o tavă cu ouă, zâmbind cochet, iar sânii i se conturau prin rochia strâmtă. Mai multe șuvițe de păr îi scăpaseră de sub bonetă și fluturau în jurul obrazilor ei rozalii și al gâtului lung. Și-l văzu și pe Wulfric, care arăta ca un arhanghel care se rătăcise și umbla printre oameni din greșeală.

— Uite-l, murmură Gwenda. Cel înalt, cu...

— Mi-am dat seama care e, spuse Caris. Arată așa de bine, că-ți vine să-l mănânci.

— Deci mă înțelegi.

— Dar e cam tinerele, nu?

— Are 16 ani. Eu am 18. Annet are și ea tot 18.

— Bine.

— Știu la ce te gândești, continuă Gwenda. E prea chipeș pentru una ca mine.

— Nu...

— Bărbații frumoși nu se îndrăgostesc niciodată de femei urâte, nu?

— Dar tu nu ești urâtă...

— M-am văzut în oglindă. Amintirea aceasta era dureroasă, iar Gwenda se strâmbă. Când mi-am dat seama cum arăt, am

început să plâng. Am nasul mare și ochii prea apropiați. Semăn cu tata.

Caris protestă:

— Ai ochi frumoși, căprui-catifelati, și un păr minunat și bogat.

— Dar nu sunt demnă de Wulfric.

Wulfric se afla undeva în lateral față de Gwenda și de Caris, poziție care le permitea să-i admire în voie profilul ca sculptat. Vreme de câteva clipe, exact asta și făcură cele două – după care băiatul se întoarse, iar Gwenda rămase aproape fără suflare. Cealaltă jumătate a chipului său era complet diferită: învinețită și umflată atât de tare, încât nu-și putea ține ochiul deschis. Gwenda se apropie în goană de el.

— Ce-ai pățit? îl întrebă ea aproape plângând.

El tresări, luat prin surprindere.

— A, bună, Gwenda. M-am bătut cu cineva.

Wulfric se întoarse pe jumătate, evident stânjenit.

— Cu cine?

— Cu un scutier al contelui.

— Ești rănit!

Pe chipul lui se vedea că-și pierde răbdarea.

— Nu-ți face griji, sunt bine.

Bineînțeles, Wulfric nu înțelegea de ce era ea atât de îngrijorată. Poate că-și închipuia chiar că Gwenda se bucura de ghinionul lui. Apoi Caris interveni:

— Care scutier? întrebă ea.

Wulfric o fixă cu interes, dându-și seama după hainele pe care le purta că era o fată avută.

— Îl cheamă Ralph Fitzgerald.

— Ah... fratele lui Merthin! exclamă Caris. El a pățit ceva?

— I-am spart nasul.

Wulfric părea mândru de isprava sa.

— Și n-ai fost pedepsit?

— Am stat o noapte în obezi.

Gwenda scoase un țipăt scurt de durere.

— Bietul de tine!

— Nu a fost atât de rău. Fratele meu a avut grijă să nu arunce nimeni cu pietre în mine.

— Chiar și așa...

Gwenda era îngrozită. Ideea de a-i fi limitată libertatea de mișcare în orice fel i se părea cea mai îngrozitoare formă de tortură.

Annet termină discuția cu un client și se alătură conversației.

— A, tu erai, Gwenda, rosti ea pe un ton detașat. Poate că Wulfric era orb în ceea ce privea sentimentele Gwendei, dar

Annet nu era, și o trata pe aceasta cu un amestec de ostilitate și dispreț. Wulfric s-a bătut cu un scutier care m-a insultat, continuă ea, nereușind să-și ascundă satisfacția. A fost întocmai ca unul dintre cavalerii aceia din cântece.

Gwenda îi spuse tăios:

— Eu una n-aș vrea să se aleagă cu chipul învinețit din cauza mea.

— Din fericire, nu-s prea multe șanse să fii pusă în situația asta, nu?

Annet zâmbea victorioasă.

Caris interveni:

— Nu se știe niciodată ce ne poate rezerva viitorul.

Annet își aținti privirea asupra acestei străine, uimită că intervenise, și păru surprinsă că însoțitoarea Gwendei era atât de luxos îmbrăcată.

Caris o luă de braț pe Gwenda.

— A fost o adevărată plăcere să cunosc niște tineri din Wigleigh, spuse ea pe un ton politicos. La revedere!

Plecară. Gwenda chicoti.

— Ai fost teribil de disprețuitoare cu Annet.

— M-a enervat. Cele ca ea dau un renume prost tuturor femeilor.

— Era atât de încântată că Wulfric luase bătaie pentru ea! Ce mi-ar plăcea să-i scot ochii!

Gânditoare, Caris spuse:

— În afară de faptul că arată foarte bine, cum e, de fapt, băiatul ăsta?

— Puternic, mândru, loial... exact genul de om care sare la bătaie pentru altcineva. Dar e și genul de bărbat care o să aibă grijă mereu de familia sa, neobosit, de dimineața până seara, până-n ziua în care cade mort.

Caris nu spuse nimic.

Gwenda o întrebă:

— Pe tine nu te atrage, nu?

— Din câte zici tu, cred că e un pic plictisitor.

— Dacă ai fi crescut lângă unul ca tata, n-ai crede că un bărbat care are grijă să le ofere alor săi tot ce le trebuie este plictisitor.

— Știu. Caris o strânse de braț pe Gwenda. Cred că e minunat pentru tine... și, ca s-o dovedesc, o să te ajut să fie al tău.

Gwenda nu se aștepta la una ca asta.

— Cum?

— Vino cu mine.

Ieșiră din târg și porniră către capătul de nord al orașului. Caris o conduse pe Gwenda până la o casă mică, aflată pe o

stradă lăturalnică, lângă biserica parohială Sfântul Marcu.

— Aici trăiește o femeie înțeleaptă, o vindecătoare, explică ea.

Lăsând câinii afară, cele două fete intrară, plecându-și capetele, pe o ușă scundă.

Unica încăpere a casei, aflată mai jos de nivelul solului, era împărțită în două printr-o perdea. În jumătatea din față se aflau un scaun și o bancă. Gwenda își zise că vatra era probabil în spate și se întrebă de ce ar fi vrut cineva să ascundă ceea ce se întâmpla în bucătărie. În cameră era curat și se simțea un miros puternic, ierbos și ușor acid, nicidecum un parfum, dar nici neplăcut. Caris strigă:

— Eu sunt, Mattie!

După câteva momente, o femeie de vreo 40 de ani trase perdeaua și își făcu intrarea în jumătatea din față a încăperii. Avea părul grizonant și chipul palid, care trăda o viață petrecută mai ales în casă. Zâmbi când o văzu pe Caris. Apoi o studie atent pe Gwenda și spuse:

— Din câte văd eu, prietena ta e îndrăgostită... dar băiatul cu pricina de-abia dacă schimbă două vorbe cu ea.

Gwenda rămase cu gura căscată.

— De unde-ai știut? întrebă ea.

Mattie se lăsă greu pe scaun: era solidă și respira anevoie.

— Oamenii vin la mine pentru trei lucruri: sunt bolnavi, vor să se răzbune pe cineva sau sunt îndrăgostiți. Tu pari sănătoasă și ești prea tânără ca să vrei să te răzbuni, așa că trebuie să fie vorba despre dragoste. Și probabil că-i ești indiferentă băiatului, căci altfel n-ai mai avea nevoie de ajutorul meu.

Gwenda îi aruncă o privire lui Caris, care păru încântată și spuse:

— Ți-am zis eu că e înțeleaptă.

Cele două fete se așezară pe bancă și își fixară privirile asupra femeii, așteptând.

Mattie vorbi mai departe:

— Trăiește aproape de tine, probabil că în același sat; dar familia lui e mai avută decât a ta.

— Toate astea-s adevărate.

Gwenda era uluită. Fără îndoială, Mattie nu făcea altceva decât să ghicească, însă vorbele sale se potriveau atât de bine, încât chiar părea să aibă un dar special.

— E chipeș?

— Foarte.

— Dar e îndrăgostit de cea mai drăguță fată din sat.

— Dacă-ți place genul ei, da.

— Iar familia ei e și ea mai avută decât a ta.

— Da.

Mattie dădu din cap, în semn de încuviințare.

— Am mai auzit asemenea povești. Pot să te ajut. Dar trebuie să înțelegi ceva: nu am nicio legătură cu lumea spiritelor. Numai Domnul poate face minuni.

Gwenda era nedumerită. Toată lumea știa că spiritele celor morți controlau fiecare aspect al vieții. Dacă erau mulțumiți de tine, îți trimiteau iepuri în capcane, îți dăruiau copilași sănătoși și făceau ca soarele să-ți coacă numai bine recolta de porumb. Dar, dacă făceai ceva să-i înfurii, puteau să-ți bage viermi în mere, să-ți facă vaca să fete un vițel diform, ba chiar să-ți facă soțul impotent. Chiar și medicii de la stăreție recunoșteau că rugăciunile adresate sfinților erau mai eficiente decât leacurile lor.

Mattie continuă:

— Nu dispera. Îți pot vinde un filtru de dragoste.

— Îmi pare rău, nu am bani.

— Știu. Dar prietena ta, Caris, te iubește mult și vrea să fii fericită. A venit aici pregătită să plătească ea costul poțiunii. Totuși, trebuie să ai grijă s-o administrezi corect. Poți să faci în așa fel încât să rămâi singură cu băiatul ăsta un ceas?

— Găsesc eu o cale.

— Să-i pui licoarea pe care ți-o dau în băutură. În scurt timp, o să devină drăgăstos. Și-atunci trebuie să fii singură cu el – dacă mai e și altă fată prin preajmă, s-ar putea îndrăgosti de ea. Așa că ține-l departe de alte femei și fii foarte dulce cu el. O să creadă că ești cea mai minunată femeie din lume. Sărută-l, spune-i că e magnific și – dacă vrei – fă dragoste cu el. După o vreme, o să adoarmă. Când o să se trezească, o să-și aducă aminte că a petrecut cele mai fericite ceasuri din viața lui în brațele tale și-o să vrea să repete experiența cât de curând.

— Dar n-o să am nevoie de o altă doză?

— Nu. A doua oară, dragostea, dorința și feminitatea ta vor fi de-ajuns. O femeie poate să-l facă pe un bărbat să fie extrem de fericit, dacă acesta îi dă ocazia.

Simplul gând o umplu pe Gwenda de dorință.

— De-abia aștept.

— Atunci haideți să facem amestecul. Mattie se ridică greoi de pe scaun. Puteți să veniți dincolo de perdea, spuse ea.

Gwenda și Caris o urmară.

— Nu e pusă acolo decât pentru cei neștiutori, le destăinui Mattie.

Bucătăria avea o pardoseală curată, din piatră, și un cămin mare echipat cu suporturi și cârlige pentru fript și fiert, cu mult mai multe decât ar fi avut nevoie vreo femeie pentru a-și pregăti hrana. Înăuntru se mai aflau o masă grea și veche,

pătată și crăpată, dar frecată bine și curată, un raft pe care se înșirau recipiente din ceramică și un dulap încuiat, care probabil conținea ingredientele mai prețioase ale poțiunilor lui Mattie. Pe perete era atârnată o tablă mare, pe care erau scrijelite numere și litere, compunând probabil niște rețete.

— De ce e nevoie să ascunzi toate astea în spatele perdelei? întrebă Gwenda.

— Un bărbat care face unguente și leacuri e numit apotecar, dar o femeie care face același lucru riscă să fie numită vrăjitoare. În oraș există o femeie căreia i se spune Nell Nebuna – merge încolo și-ncoace și strigă vrute și nevrute despre diavol. Călugărul-cerșetor Murdo a acuzat-o de erezie. Nell e nebună, adevărat, dar n-are nicio fărâmbă de răutate în ea. Și totuși, Murdo insistă să fie judecată. Oamenilor le place să omoare câte o femeie din când în când, iar Murdo o să le dea un pretext, după care o să le ia banii, ca pomeni. De-asta eu le spun mereu oamenilor că numai Dumnezeu poate face minuni. Eu nu invoc spirite. Eu nu folosesc decât ierburi din pădure și puterea mea de observație.

În timp ce Mattie vorbea, Caris se mișca încolo și-ncoace prin bucătărie, cu aceeași dezinvoltură ca la ea acasă. Puse un castron și un flacon pe masă. Mattie îi dădu o cheie, iar Caris deschise dulapul.

— Pune trei picături de esență de mac într-o lingură de vin distilat, spuse Mattie. Trebuie să avem grijă să nu facem amestecul prea puternic, fiindcă atunci o să adoarmă prea devreme.

Gwenda era uluită.

— Tu o să faci filtrul, Caris?

— Uneori o mai ajut pe Mattie. Să nu-i spui nimic Petranillei, n-o să fie de acord.

— Nu i-aș spune nimic nici de-ar fi ca viața ei să depindă de asta.

Mătușa lui Caris n-o putea suferi pe Gwenda, probabil din același motiv pentru care n-ar fi fost de acord cu asocierea cu Mattie: amândouă erau din clasa inferioară, iar un astfel de lucru conta pentru Petranilla.

Dar de ce lucra Caris, fiica unui bărbat bogat, ca ucenică în bucătăria unei femei-vraci, pe o stradă lăturalnică? În timp ce Caris făcea amestecul, Gwenda își aminti că prietena ei fusese întotdeauna intrigată de tot ce ținea de boli și de leacuri. Când era mică, fiica negustorului voia să devină medic, fără să înțeleagă că numai preoții aveau voie să studieze medicina. Gwenda își amintea cum întrebasese după moartea mamei sale:

— Dar de ce trebuie să se îmbolnăvească oamenii?

Stareța Cecilia îi spusese că era din cauza păcatelor; Edmund replicase că nimeni nu știa cu adevărat. Niciuna dintre aceste explicații nu o mulțumise pe Caris. Poate că încă mai căuta răspunsul aici, în bucătăria lui Mattie.

Caris turnă lichidul într-un recipient mititel, îl astupă, înfășură bine dopul cu o bucățică de funie și legă capetele într-un nod. Apoi îi dădu recipientul Gwendei.

Fata îl băgă în gentuța de piele legată de centura pe care o purta la brâu. Se întrebă cum Dumnezeu avea să reușească să-l facă pe Wulfric să rămână singur cu ea o oră. Spusese la repezeală că avea să găsească o cale, dar acum că avea filtrul de dragoste în posesia sa, sarcina aceasta îi părea aproape imposibilă. Wulfric dăduse semne de neliniște când ea nu făcuse nimic altceva decât să îi adreseze câteva cuvinte. Voia să fie cu Annet ori de câte ori avea câteva clipe libere. Ce motiv ar fi putut invoca Gwenda pentru faptul că dorea să fie singură cu el? Ar fi putut să-i spună: „Vreau să-ți arăt un loc de unde poți lua ouă de rață sălbatică.” Dar de ce i-ar arăta ea, și nu tatăl ei? Wulfric era un pic naiv, dar nu prost: și-ar fi dat seama că urmărirea cu totul altceva.

Caris îi dădu lui Mattie 12 penny de argint – salariul lui tati pe două săptămâni. Gwenda spuse:

— Mulțumesc, Caris. Sper că o să vii la nunta mea.

Caris izbucni în râs.

— Asta voiam să aud – încredere!

O părăsiră pe Mattie și se întoarseră în târg. Gwenda se hotărî să înceapă prin a afla unde înnopta Wulfric. Familia lui era prea avută ca să poată pretinde altminteri, așa că nu puteau dormi gratis la stăreție. Probabil că aveau să închirieze o cameră la o tavernă. Putea să-l întrebe ca din întâmplare sau putea să se intereseze la fratele lui, continuând cu o întrebare despre condițiile de cazare, ca și cum ar fi vrut să știe care dintre hanurile din oraș era cel mai bun.

Pe lângă ele trecu un călugăr și, tresărind dintr-odată, Gwenda își dădu seama că nici nu se gândise să-și viziteze fratele, pe Philemon. Tati nu voia să se ducă să-l vadă, pentru că se urau reciproc de ani buni, dar Gwenda era atașată de el. Știa foarte bine că era viclean, mincinos și răutăcios, dar îl iubea oricum. Trecuseră prin multe ierni de foame împreună. Se hotărî să-l caute mai târziu, după ce-avea să se vadă din nou cu Wulfric.

Dar, înainte ca ea și Caris să ajungă înapoi în târg, se întâlniră cu tatăl Gwendei.

Joby se afla în apropierea porții stăreției, în fața hanului Bell. Era însoțit de un bărbat cu o înfățișare grosolană,

îmbrăcat cu o tunică de culoare galbenă, cu o traistă în spate și... care ținea de funie o vacă brună.

Îi făcu semn Gwendei să vină la el.

— Am găsit o vacă, o anunță el.

Gwenda cercetă animalul cu atenție sporită. Avea doi ani, era slabă și părea a fi destul de năvălășă, dar sănătoasă.

— Pare în regulă, spuse ea.

— Acesta este Sim Telalul, continuă el, arătând cu degetul către bărbatul în tunică galbenă.

Telalii mergeau dintr-un sat în altul, vânzând tot felul de mărunțișuri trebuincioase: ace, cataramе, oglinzi de mână, piepteni. Era posibil să fi furat vaca, dar asta nu-l deranja pe tati, dacă prețul i se părea bun.

Gwenda își întrebă tatăl:

— De unde ai făcut rost de bani?

— Păi, nu prea i-o plătesc, răspunse el ferindu-și privirea.

Gwenda se așteptase să fie vreo șmecherie la mijloc.

— Și-atunci cum faci?

— E mai degrabă un troc.

— Și ce-i dai în schimbul vacii?

— Pe tine, mormăi tati.

— Nu vorbi prostii, spuse ea, după care simți cum un laț îi fu petrecut peste cap și în jurul pieptului, ținându-i brațele pe lângă corp.

Gwenda era de-a dreptul năucită. Așa ceva n-avea cum să se întâmple. Începu să se zbată pentru a se elibera, dar Sim trăgea de funie, pentru a strânge și mai mult ochiul care o ținea prizonieră.

— Hai, nu te agita acuma, zise tati.

Fetei nu-i venea să creadă că vorbeau serios.

— Ce crezi că faci aici? întrebă ea pe un ton incredul. Nu poți să mă vinzi pe mine, prostule!

— Sim are nevoie de o femeie, iar eu de o vacă, răspunse tati. E foarte simplu.

Sim vorbi și el:

— E destul de urâtă fiică-ta.

— Hai că asta-i culmea! țipă Gwenda.

Sim îi zâmbi.

— Nu-ți face griji, Gwenda, zise el. O să mă port bine cu tine, atât timp cât ești cuminte și faci cum ți se spune.

Gwenda își dădu seama că amândoi vorbeau cât se poate de serios. Chiar credeau că puteau face acest schimb. În timp ce conștientiza pericolul în care se afla, își simți inima ca străpunsă de un ac de gheață.

Caris interveni:

— Gluma asta a durat suficient, spuse ea cu un glas limpede și răspicat. Dați-i drumul Gwendei imediat!

Sim nu fu deloc intimidat de atitudinea ei poruncitoare.

— Și tu cine ești să dai ordine așa?

— Tatăl meu este starostele ghildei parohiale.

— Dar tu nu ești, i-o retează Sim. Și, chiar dacă ai fi fost, n-ai avea nicio autoritate asupra mea și a prietenului meu Joby.

— Nu poți cumpăra o fată în schimbul unei vaci!

— De ce nu? întrebă Sim. E vaca mea, iar fata e fiica lui.

Tonurile ridicate pe care vorbeau atrăseseră atenția trecătorilor, care se opriră să se holbeze la fata legată cu funie.

Cineva întrebă:

— Ce se-ntâmplă?

Un altul răspunse:

— Și-a vândut fata pentru o vacă.

Gwenda zări expresia de spaimă care traversă chipul tatălui său. Mai mult ca sigur, își dorea să fi făcut asta pe o alee dosnică, dar nu fusese suficient de inteligent încât să prevadă reacția publică. Gwenda își dădu seama că spectatorii erau singura ei speranță.

Caris îi făcu semn cu mâna unui călugăr care ieși pe poarta stăreției.

— Frate Godwyn! strigă ea. Vino să rezolvi o problemă aici, te rog. Îi aruncă o privire triumfătoare lui Sim: Stăreția are jurisdicție asupra tuturor tranzacțiilor încheiate la Târgul de Lână, zise ea. Fratele Godwyn este sacristan. Cred că va trebui să acceptați autoritatea sa.

Godwyn spuse:

— Bună ziua, verișoară Caris. Ce s-a întâmplat?

Sim mormăi dezgustat:

— Văr-tu, hai?

Godwyn îl privi glacial.

— Oricare ar fi problema aici, să fiți încredințați că voi încerca să o judec corect, în calitate de slujitor al Domnului.

— Mă bucur să aud asta, domnule, răspunse Sim pe un ton devenit dintr-odată foarte lingușitor.

Joby era și el la fel de dispus să facă temenele.

— Te cunosc, frate... fiul meu Philemon îți e foarte devotat. Ai fost bun ca pâinea caldă cu el.

— Bine, bine, terminați, spuse Godwyn. Ce se întâmplă aici?

Caris fu cea care dădu răspunsul prima:

— Joby, aici de față, vrea să o vândă pe Gwenda în schimbul unei vaci. Spune-i că nu poate face așa ceva.

Joby sări ca ars:

— E fiica mea, domnule, are 18 ani și e fecioară, așa că am dreptul să fac ce doresc cu ea.

— Oricum ar fi, rosti Godwyn, mi se pare o afacere rușinoasă să-ți vinzi copiii.

Joby deveni patetic.

— N-aș face-o, domnule, numai că mai am trei micuți acasă, sunt pălmaș fără pământ, fără nicio nădejde să le rostuiesc de ale gurii peste iarnă dacă nu am o vacă, iar cea de-am avut-o până acum a murit.

Prin mulțimea din ce în ce mai numeroasă adunată în jurul lor se iscă un murmur compătimitor. Cu toții îndurau greutatea pe timpul iernii și cunoșteau măsurile extreme la care ajungeau să recurgă unii pentru a-și hrăni familiile. Gwenda începea să-și piardă speranța.

Sim se amestecă și el:

— S-ar putea să ți se pară rușinos, frate Godwyn, dar e păcat?

Rostise aceste cuvinte ca și cum ar fi știut deja răspunsul, iar Gwenda presupuse că mai purtase o discuție asemănătoare, în alt loc.

Evident împotriva dorinței sale, Godwyn răspunse:

— Biblia pare a menționa vânzarea unei fiice în sclavie. În cartea Exodului, versetul 21.

— Ei, poftim atunci! exclamă Joby. E un act creștinesc!

Caris era de-a dreptul scandalizată.

— În cartea Exodului! repetă ea cu un glas în care se ghicea disprețul.

Una dintre spectatoarele intră și ea în discuție:

— Noi nu facem parte din poporul Israelului, spuse ea.

Era o femeie mărunțică, vânjoasă, cu mandibula ieșită în afară, care-i dădea un aer hotărât. Deși îmbrăcată în straie sărăcicioase, avea un aer poruncitor. Gwenda o recunoscuse drept Madge, soția lui Mark Țesătorul.

— În zilele noastre nu mai există sclavie, adăugă Madge.

Sim replică:

— Și-atunci ce ziceți de ucenici, care nu primesc plată și pot fi bătuți de stăpânii lor? Sau de călugării și călugărițele care-și fac noviciatul? Sau de cei care trudesă pentru masă și casă în palatele nobililor?

— Poate că o duc greu, rosti Madge, dar nu pot fi vânduți și cumpărați, nu-i așa, frate Godwyn?

— Eu nu spun că tranzacția e legală, răspunse Godwyn. Eu am studiat medicina la Oxford, nu legile. Dar nu găsesc niciun motiv, după Sfânta Scriptură și învățăturile Bisericii, să declar că oamenii aceștia comit un păcat. Se uită la Caris și ridică din umeri. Îmi pare rău, verișoară.

Madge Țesătoarea își încrucișă brațele peste piept.

— Și ia zi, negustorașule, cum ai de gând să scoți fata asta din oraș?

— Trăgând-o de funie, răspunse el. Exact așa cum am adus vaca încoace.

— A, dar cu vaca nu a trebuit să treci de mine și de oamenii ăștia.

Inima Gwendei tresări, invadată din nou de speranță. Nu era sigură câți dintre spectatori erau de partea ei, dar, dacă se ajungea la scandal, era mai probabil să se dea de partea lui Madge, care locuia în oraș, decât de a lui Sim, care era un străin.

— Am mai avut io de-a face cu femei încăpățânate până acu', spuse Sim, iar buzele i se strâmbară în timp ce rosti aceste cuvinte. Nu mi-au dat niciodat' prea mult de furcă.

Madge puse mâna pe funie.

— Poate că până acum ai avut noroc.

Sim smuci de frânghie, astfel încât Madge o scăpă.

— Nu pune mâna pe proprietatea mea și o să scapi teafără.

Cu un gest hotărât, Madge puse mâna pe umărul Gwendei.

Sim o împinse puternic pe Madge, iar femeia făcu vreo câțiva pași nesiguri înapoi; dar dinspre mulțime se auzi un murmur de protest.

Un spectator spuse:

— N-ai fi făcut una ca asta dacă l-ai fi văzut vreodată pe bărbatu-său.

Prin mulțime se propagă o undă de râs. Gwenda și-l aminti pe soțul lui Madge, un uriaș blând. Ah, dac-ar veni și el aici!

Dar cel care sosi fu John Conetabilul: simțul lui dezvoltat de detectare a problemelor îl purta către orice mulțime chiar în clipa în care aceasta se forma.

— Gata cu împinsul! strigă el. Faci probleme, telalule?

Gwenda începu din nou să spere. Negustorii de mărunțișuri aveau o reputație proastă, iar conetabilul pornea de la presupunerea că cel care făcea probleme era Sim.

Acesta deveni lingușitor mai repede chiar decât și-ar fi schimbat pălăria.

— Îmi cer iertare, domnule conetabil, scânci el. Dar când un om a plătit pentru o marfă un preț asupra căruia a căzut de acord cu vânzătorul, trebuie să i se permită să plece din oraș cu bunurile nevătămate.

— Bineînțeles, fu nevoit să se declare de acord John. Soarta unui oraș-târg depindea în bună măsură de reputația pe care o avea privind respectarea tranzacțiilor încheiate. Dar ce-ai cumpărat?

— Pe fetica asta.

— Aha. Pe chipul lui John apăru o expresie gânditoare. Și cine-a vândut-o?

— Eu, răspunse Joby. Sunt taică-său.

Sim continuă:

— Iar femeia asta cu bărbia mare m-a amenințat că n-o să mă lase s-o iau pe fată de-aici.

— Chiar așa am făcut, întări Madge. Asta pentru că n-am auzit niciodată ca o femeie să fie cumpărată ori vândută la târgul din Kingsbridge, cum n-au auzit nici cei prezenți aici.

Joby spuse:

— Un bărbat poate să facă ce vrea cu copilul lui. Își îndreptă privirea către mulțime, cerând ajutor. E cineva aici care să nu fie de acord cu asta?

Gwenda știa că nimeni n-avea să-l contrazică. Unii oameni se purtau cu blândețe cu copiii lor, alții aspru, dar cu toții erau de acord că tatăl trebuia să aibă putere absolută asupra copilului său. Drept urmare, izbucni furioasă:

— N-ați sta deoparte, surzi și muți, dac-ați avea un tată ca el. Câți dintre voi ați fost vânduți de părinți? Câți ați fost obligați să furați când erați mici și puteați să vă strecurați mânuțele în buzunarele oamenilor, în așa fel încât să treceți neobservați?

Joby tresări, iar pe chipul său apăru o expresie îngrijorată.

— Acu' bate câmpii, domnule conetabil, scânci el. Niciun copil de-al meu n-a furat în viața lui!

— Lasă asta, i-o tăie John. Toată lumea să fie atentă la mine! O să decid chiar acum ce se va face. Cei care nu sunt de acord cu hotărârea mea n-au decât să se plângă la stareț. Dacă văd pe cineva împingându-se sau săvârșind alte acte de violență, o să-l arestez pe loc. Sper că e limpede. Aruncă o serie de priviri războinice în jur. Nimeni nu deschise gura: erau cu toții nerăbdători să-i audă hotărârea. Conetabilul continuă: Nu cunosc niciun motiv în baza căruia să pot spune că această tranzacție e ilegală și, drept urmare, i se permite lui Sim Telalul să plece cu fata aceasta.

Joby spuse:

— V-am zis eu, nu...

— Tacă-ți fleanca, Joby, netotule, îl repezi conetabilul. Sim, întinde-o repede. Madge Țesătoarea, dacă ridici mâna asupra lui, te bag în obezi și bărbatu-tău n-o să mă poată opri. Iar de la tine, Caris a lui Edmund Lânarul, să n-aud niciun cuvânt, te rog... dacă vrei, poți să i te plângi lui taică-tău de ce-am zis și ce-am făcut.

Înainte ca John să apuce să termine de vorbit, Sim smuci de frânghie. Gwenda fu trasă în față și trebui să facă un pas, ca să nu cadă; apoi, cumva, se puse în mișcare, împleticindu-se și

aproape alergând pe stradă. Cu coada ochiului, o zări pe Caris lângă ea. Apoi John Conetabilul o prinse pe Caris de braț, ea se întoarse să protesteze, iar în secunda următoare dispăru din câmpul vizual al Gwendei.

Sim mergea repede, coborând pe strada noroioasă, trăgând constant de frânghie, fără a-i da Gwendei ocazia să-și recapete echilibrul. Când se apropiară de pod, fata începu să dispere. Încercă să tragă la rîndul ei de frânghie, dar bărbatul răspunse cu o smucitură puternică, ceea ce o făcu să se prăbușească în noroi. Având brațele în continuare legate, nu putu să și le ridice pentru a se apăra, așa că se prăvăli de-a dreptul, lovindu-și pieptul și scufundându-și fața în mizeria curgătoare. Se ridică, mișcându-se greoi și renunțând să se mai opună. Legată ca un animal, lovită, speriată și plină de noroi amestecat cu mizerie, pășea împleticindu-se în urma noului ei proprietar, peste pod și de-a lungul drumului care ducea în pădure.

Sim Telalul o purtă pe Gwenda prin mahalaua Newtown până la răscrucea Gallows Cross, unde erau spânzurați răufăcătorii. Apoi Sim o luă pe drumul dinspre sud, către Wigleigh. Își legase funia de încheietură, astfel încât fata să nu poată profita de vreo clipă de neatenție și să scape. Câinele ei, Skip, venea în urma lor, însă Sim zvârli mai multe pietre după el și, după ce una dintre ele îl nimeri drept în nas, cățelul se retrase cu coada între picioare.

După câțiva kilometri de mers, pe când soarele începea să apună, Sim intră în pădure. Gwenda nu văzu niciun semn pe marginea drumului care să marcheze locul respectiv, dar Sim părea să-l fi ales cu grijă, pentru că, la vreo câteva sute de pași după ce pătrunseră în pădure, dădură de o cărare.

Privind în jos, Gwenda desluși zeci de urme de copite și își dădu seama că era o potecă de căprioare. Se gândi că trebuie să ducă la o sursă de apă. Nu mult după aceea, ajunseră la un izvor. Vegetația de pe ambele maluri fusese atât de des călcată în picioare, încât se transformase într-o masă noroioasă.

Sim îngenunche lângă pârâu, își umplu mâinile făcute căuș cu apă curată și bău. Apoi mută frânghia în așa fel încât aceasta ajunse împrejurul gâtului Gwendei, eliberându-i mâinile, și îi făcu semn să se apropie de apă.

Gwenda își spală mâinile în apa izvorului, după care bău cu nesaț.

— Spală-te pe față! îi porunci el. Ești și-așa destul de urâtă de la natură.

Fata făcu așa cum i se ceruse, întrebându-se ostenită de ce-i păsa lui cum arăta.

Cărarea continua și de cealaltă parte a adăpătoarei. O luă din nou la pas. Gwenda era o fată puternică, putea să meargă

chiar toată ziua, dar era înfrântă, nefericită și speriată, iar asta o făcea să se simtă extenuată. Indiferent de soarta care o aștepta la destinația marșului lor, probabil că era mai rea decât situația prezentă; cu toate acestea, tânjea să ajungă acolo, pentru a putea sta jos.

Întinericul se lăsa peste pădure. Cărarea căprioarelor șerpuia printre copaci cale de vreo doi kilometri, după care se îndrepta către poalele unui deal. Sim se opri lângă un stejar uriaș și fluieră încet.

Câteva clipe mai târziu, în decorul sumbru al pădurii se materializă o siluetă incertă, iar persoana respectivă spuse doar atât:

— Toate bune, Sim.

— Toate bune, Jed.

— Ce-ai acolo, o plăcintă cu fructe?

— O să primești și tu o felie, Jed, ca și ceilalți, atât timp cât ai șase penny ca să plătești.

Gwenda își dădu seama ce plănuise Sim pentru ea. Avea să o forțeze să se prostitueze. Constatarea aceasta o lovi cu o forță aproape fizică, făcând-o să se clatine și să se prăbușească în genunchi.

— Șase penny, zici? Glasul lui Jed părea a veni de departe, dar, chiar și așa, Gwenda sesiză încântarea din tonul lui. Câți ani are?

— Taică-său zicea c-are op'spe. Sim smuci de funie. Ridică-te, vacă leneșă ce ești, n-am ajuns încă.

Gwenda se ridică în picioare. „De-asta voia să mă spăl pe față”, își spuse în gând, iar cumva acest gând o făcu să izbucnească în plâns.

În culmea nefericirii, plânse în timp ce se împleticea în urma lui Sim, până ce ajunseră într-un luminiș, în mijlocul căruia pâlpâia un foc.

Printre lacrimi, Gwenda zări 15–20 de oameni tolăniți la marginea luminișului, cei mai mulți înfășurați în pături sau în pelerine. Aproape toți cei care o cercetau în lumina incertă proiectată de foc erau bărbați. Desluși însă și un chip alb de femeie, cu o expresie dură, dar cu trăsături frumoase, care îi aruncă o privire scurtă, ascunzându-se apoi sub un așternut zdrențaros. Un butoi de vin răsturnat și mai multe câni de lemn împrăștiate ici și colo stăteau mărturie pentru dezmățul bahic care avusese loc acolo.

Gwenda își dădu seama că Sim o adusese într-un bârlog de nelegiuți.

Gemu. Oare câtor dintre ei va fi obligată să se supună?

Imediat ce-și formulă această întrebare, își dădu singură și răspunsul. Tutoror.

Sim o târî de-a curmezişul luminişului către un bărbat care stătea în picioare, cu spatele sprijinit de un copac.

— Toate bune, Tam, zise Sim.

Gwenda îşi dădu imediat seama cine era omul respectiv: cel mai cunoscut nelegiuit din ținut, numit Tam Hiding. Acesta avea un chip frumos, deşi pielea sa căpătase o tentă roşiatică din cauza băuturii. Oamenii spuneau că era de obârşie nobilă, dar acest zvon circula despre toţi nelegiuiţii faimoşi.

Privindu-l, Gwenda observă cu surprindere cât de tânăr era: avea în jur de 25 de ani. Dar, pe de altă parte, omorârea unui nelegiuit nu reprezenta un delict, aşa că puţini erau aceia care apucau să îmbătrânească.

Tam spuse:

— Cele bune, Sim.

— Am schimbat vaca lui Alwyn pe o fată.

— Bravo.

Glasul lui Tam era uşor bolborosit, semn că băuse şi el.

— O să le cerem băieţilor şase penny, dar, bineînţeles, tu poţi să o iei gratis. Cre' că vrei să fii primul.

Tam o studie cu ochii săi injectaţi. Poate că imaginaţia îi juca feste, însă Gwendei i se păru că vede o urmă de milă în privirea lui. Tam replică:

— Nu, mulţam, Sim. Tu vezi-ţi de treabă şi lasă-i pe băieţi să se distreze. Deşi cred c-ai prefera să o laşi pe mâine. Am luat un butoi de vin bun de la doi călugări care-l duceau la Kingsbridge, şi aproape toţi flăcăii sunt beţi morţi acum.

Inima Gwendei tresări, plină de speranţă. Poate că tortura ei avea să fie amânată.

— Va trebui să mă sfătuiesc cu Alwyn, spuse Sim pe un ton plin de îndoieli. Mulţam, Tam.

Se întoarse, trăgând-o pe Gwenda în urma lui.

La câţiva metri distanţă, un bărbat lat în umeri se străduia să se ridice în picioare. Sim îl salută ca pe ceilalţi:

— Toate bune, Alwyn.

Această sintagmă părea să reprezinte pentru nelegiuiţi atât un salut, cât şi un semn de recunoaştere.

Alwyn era cu arţag.

— Ce-ai adus?

— O fată tânără şi proaspătă.

Bărbatul o apucă pe Gwenda de bărbie, cu o forţă mai mare decât era nevoie, şi îi întoarse faţa către foc. Astfel ea se văzu nevoită să privească în ochii lui. Era tânăr, ca Tam Hiding, dar avea acelaşi aer nesănătos de dezorientare. Răsuflarea îi mirosea a băătură.

— Cristoase, da' ai ales una urâtă, observă el.

Pentru prima dată, Gwenda se bucură că ceilalți o considerau urâtă: poate că Alwyn n-o să vrea să aibă nimic de-a face cu ea.

— Am luat și eu ce-am putut, spuse țăfnos Sim. Dacă omu-acela ar fi avut o fată frumoasă, n-ar fi vândut-o pe o vacă, nu? Ar fi măritat-o cu băiatul vreunui negustor de lână înstărit.

Menționarea tatălui ei o umplu de furie pe Gwenda. Acesta trebuia să fi știut sau măcar să fi bănuit că avea să se întâmple una ca asta. Cum putuse să-i facă așa ceva?

— Bine, bine, nu contează, îi spuse Alwyn lui Sim. Cu doar două femei în grup, cei mai mulți flăcăi sunt oricum disperați.

— Tam a zis c-ar trebui să așteptăm până mâine, pen' că-s toți prea beți în seara asta... dar tu decizi.

— Tam are dreptate. Oricum, jumătate dintre ei dorm deja.

Temerile Gwendei se mai retraseră un pic. Orice putea să se întâmple peste noapte.

— Bine, răspunse Sim. Oricum, sunt obosit ca un câine. Aruncă o privire către Gwenda: întinde-te pe jos, tu.

Niciodată nu-i spunea pe nume.

Fata se lungi pe pământ, iar Sim folosi frânghia pentru a-i lega gleznele una de cealaltă și mâinile la spate. Apoi el și Alwyn se întinseră lângă ea, de-o parte și de alta. În numai câteva clipe, amândoi bărbații adormiră.

Gwenda era extenuată, dar nici nu se punea problema să doarmă. Având mâinile legate la spate, orice poziție în care ar fi stat era dureroasă. Încercă să-și miște încheieturile în interiorul colacului de sfoară, dar Sam le legase bine și înnodase funia strâns. Nu reuși decât să-și zdrească pielea, astfel încât acum o ustura din cauza frecării continue cu sfoara.

Disperarea se transformă într-o furie neputincioasă, iar în minte începură să i se deruleze imagini cu ea răzbunându-se pe temnicerii ei, lovindu-i pe toți cu un bici în timp ce aceștia se târau în fața ei. Dar nu era decât o fantezie inutilă. Se hotărî să-și concentreze gândurile pe găsirea unei căi de scăpare.

Mai întâi trebuia să-i determine să o dezlege. Apoi trebuia să fugă. În cel mai fericit caz, trebuia să se asigure cumva că ei n-aveau să o urmărească și să o prindă din nou.

Părea imposibil.

12

Când se trezi, Gwenda își dădu seama că îi era frig. Era în toiul verii, dar vremea era răcoroasă și ea nu era acoperită cu nimic în afară de materialul subțire al rochiei. Cerul își schimba încet culoarea din negru în cenușiu. Profitând de

lumina slabă, aruncă o privire de jur împrejur: nimeni nu schița nicio mișcare.

Avea nevoie să se ușureze. Îi trecu prin cap să facă pe ea, să-și ude rochia. Dacă devenea dezgustătoare, era cu atât mai bine. Însă aproape imediat ce gândul se formă în mintea sa, îl respinse. Asta ar fi însemnat să se dea bătută. Și ea nu intenționa să cedeze.

Dar ce-avea să facă?

Alwyn dormea lângă ea, cu pumnalul cel lung înfipt la brâu, iar această observație îi oferă o străfulgerare de idei. Nu era sigură că avea curajul necesar pentru a duce până la capăt planul care i se forma în minte. Dar refuza să se gândească la cât de speriată era. Pur și simplu trebuia să o facă.

Deși avea gleznele legate, putea totuși să-și miște picioarele. Îl izbi cu ele pe Alwyn. La început, acesta nu păru să simtă nimic. Îl lovi din nou, iar el se mișcă. A treia oară, se ridică în capul oaselor.

— Tu ai dat? întrebă el ca prin ceață.

— Trebuie să fac pipi, spuse ea.

— Nu în luminiș. E una dintre regulile lui Tam. Mergi 20 de pași să te piși, 50 să te caci.

— Deci chiar și nelegiuirile trăiesc după reguli.

Bărbatul se holbă la ea, fără să înțeleagă. Nu percepea ironia vorbelor fetei. Gwenda își dădu seama că nu era prea inteligent. Asta o ajuta. Dar era puternic și crud. Trebuia să fie foarte prudentă.

— Nu pot să mă duc niciunde așa legată.

Mormăind, Alwyn îi desfăcu funia înfășurată în jurul gleznelor.

Prima parte a planului ei dăduse roade. Dar acum era și mai speriată.

Făcu un efort și se ridică în picioare. Din cauza poziției chinuite de peste noapte, simțea durere în toți mușchii de la picioare. Făcu un pas, se împiedică și căzu.

— Mi-e prea greu având și mâinile prinse la spate, spuse ea.

El îi ignoră spusele.

Partea a doua a planului său nu mersese.

Trebuia să încerce în continuare.

Se ridică din nou și porni printre copaci, cu Alwyn în urma ei. Acesta număra pe degete pașii făcuți. Când ajunse prima dată la zece, o luă de la capăt. A doua oară, spuse:

— E destul de departe.

Gwenda îl privi neajutorată.

— Nu pot să-mi ridic rochia, suspină ea.

Oare avea să se lase păcălit?

Alwyn se holba prosteste la ea. Gwenda aproape că-i auzea roțițele minții mișcându-i-se, scârțâind ca zburările unei mori de apă. I-ar fi putut ține rochia ridicată cât timp se ușura ea, dar un asemenea lucru făcea o mamă pentru copilul ei, așa că i s-ar fi părut umilitor. Alternativa ar fi fost să-i dezlege mâinile. Având membrele libere, tânăra ar fi putut să încerce să fugă. Dar era mică, obosită și o dureau picioarele: n-avea nicio șansă să alerge mai repede decât un bărbat cu picioare lungi și musculoase. Alwyn se gândea probabil că riscul asumat nu era prea mare.

În cele din urmă, îi desfăcu sfoara care-i ținea mâinile la spate.

Gwenda își întoarse fața de la el, astfel încât nelegiuitul să nu-i vadă expresia de triumf.

Fata începu să-și frece antebrățele, să pună din nou sângele în mișcare. Ar fi vrut să-i scoată ochii cu degetele mari, însă, în loc de asta, îi zâmbi pe cât putea de dulce și-i spuse:

— Mulțumesc, ca și cum bărbatul ar fi făcut un act de nemărginită bunătate.

Alwyn nu zise nimic, ci rămase pe loc, uitându-se la ea.

Se aștepta ca el să-și ferească privirea când își ridică poalele rochiei și se lăsă pe vine, dar el se holbă la ea cu și mai multă insistență. Gwenda îi susținu privirea, nevoind să se rușineze în timp ce făcea un lucru cât se poate de natural. Gura lui se deschise ușor, iar Gwenda își putea da seama că respira mai precipitat.

Acum venea partea cea mai grea.

Se ridică încet, dându-i voie să se uite pe săturate înainte să-și lase rochia în jos. Alwyn își linse buzele, iar Gwenda realiză că-l prinsese în laț.

Se apropie sfioasă și rămase nemișcată în fața lui.

— Vrei să fii protectorul meu? îl întreabă ea folosind tonul acela de fetiță speriată care nu-i venea deloc firească.

Bărbatul nu dădea semne că ar fi bănuitor. Nu scoase niciun cuvânt, dar îi prinse sânul în mâna lui grosolană și îl strânse.

Gwenda trase aer în piept, surprinsă de valul de durere.

— Nu așa tare! îi apucă palma într-a ei. Fii mai blând. Începu să-i miște palma pe sânul ei, frecând sfârscul în așa fel încât acesta se reliefa prin materialul rochiei. E mai bine dacă ești blând.

Alwyn mormăi încet, dar continuă să o mângâie blând. Apoi apucă gulerul rochiei ei în mâna dreaptă și își scoase pumnul. Cuțitul avea o lamă de 30 de centimetri, ținută în vârf, iar oțelul strălucea, evident ascuțit de curând. Nu încăpea îndoială că avea de gând să-i taie rochia, pentru a o îndepărta mai repede. Asta n-ar fi fost deloc bine – ar fi rămas goală.

Îi prinse încheietura mâinii într-o strânsoare ușoară, restrângându-i mișcarea.

— Nu ai nevoie de cuțit, spuse ea. Uite!

Făcu un pas înapoi, își desfăcu cingătoarea și, cu o mișcare iute, își trase rochia peste cap. Era singurul articol de îmbrăcăminte pe care-l purta.

Se întinse pe pământ. Încercă să-i zâmbească. Era sigură că rezultatul nu era decât o grimasă oribilă. Apoi își desfăcu picioarele.

Ezitatea lui nu dură mai mult de-o clipă.

Ținând în continuare cuțitul în mână dreaptă, își lepădă izmenele și îngenunche între picioarele ei. Îndreptă lama cuțitului către fața ei și-i spuse:

— Dacă-mi faci probleme, îți spintec obrazul.

— Nu va fi nevoie de așa ceva, răspunse ea. Încearca disperată să-și închipuie ce cuvinte ar fi vrut un bărbat ca acesta să audă din partea unei femei. Protectorul meu mare și puternic, adăugă ea.

El nu trădă nicio reacție.

Se întinse peste ea, împingându-și șoldurile orbește.

— Nu așa repede, spuse ea, strângând din dinți ca să nu reacționeze brusc la durerea provocată de împunsăturile lui stângace.

Își duse mâna între coapse și îl ghidă înăuntru, ridicându-și picioarele pentru a face penetrarea mai ușoară.

El se ridică peste ea, susținându-și greutatea în brațe. Așeză pumnalul în iarbă, lângă capul ei, acoperind mânerul cu palma sa dreaptă. Gemea în timp ce se mișca înăuntru ei. Gwenda se mișca și ea în ritmul lui, menținând prefăcătorie că făcea acest lucru de bunăvoie, cercetându-i chipul, făcând eforturi disperate să nu se uite în lateral, către pumnal, și așteptând momentul potrivit. Era atât speriată, cât și dezgustată, dar o mică parte a creierului ei rămase detașată și calmă.

Bărbatul închise ochii și-și înălță capul ca un animal care adulmecă vântul. Ținea brațele drepte, iar torsul lui se afla într-o poziție aproape verticală. Gwenda riscă să arunce o privire către cuțit. Alwyn își mutase palma un pic, astfel încât nu mai acoperea mânerul decât parțial. Acum putea să-l înșface, dar cât de rapidă avea să fie reacția lui?

Îi privi din nou chipul. Gura îi era contorsionată într-un rictus de concentrare. Se împingea mai tare în ea, iar fata se conformă ritmului impus.

Spre disperarea ei, simțea o căldură radiindu-i prin vintre. Era de-a dreptul șocată de o asemenea reacție din partea sa. Bărbatul acela era un nelegiuit, un criminal, nu cu mult mai

presus decât un animal, și avea de gând să o oblige să se prostitueze pe câte șase penny de client.

Făcea asta ca să-și salveze viața, nu de plăcere! Și, cu toate acestea, simțea că înăuntrul ei se iscaser o oarecare umezeală, iar el se mișca din ce în ce mai repede.

Simțea că momentul culminant al plăcerii lui era foarte aproape. Acum sau niciodată. Bărbatul lăsă să-i scape un geamăt care anunța un fel de predare, iar ea acționă.

Apucă repede pumnalul de sub palma lui. Nu apărură nicio schimbare în expresia de extaz de pe fața lui: nu-i observase mișcarea. Îngrozită că avea să vadă ce făcea și să o oprească în ultimul moment, Gwenda nu ezită, ci împinse lama în sus, ridicându-și brusc umerii de pe pământ. El îi simți mișcarea și deschise ochii. Pe chipul lui se întipări instantaneu o expresie de surpriză și spaimă. Înjunghiindu-l frenetic, Gwenda îi înfipse lama pumnalului chiar sub maxilar. Blestemă, conștientă că nu nimerise cele mai vulnerabile porțiuni ale gâtului – laringele și vena jugulară.

Bărbatul mugi de durere și de furie, dar lovitura nu-i răpise mult din putere și din capacitatea de a reacționa. Gwenda conștientiză că se afla mai aproape ca niciodată de clipa morții. Se mișcă instinctiv, fără să se gândească în prealabil. Folosindu-și brațul stâng, îl izbi în partea interioară a cotului. Bărbatul nu avu cum să-și facă brațul să nu se îndoiască, așa că se prăbuși involuntar. Gwenda împinse mai tare pumnalul lung, iar greutatea lui îl făcu să se înfigă de-a dreptul în lama ascuțită. În timp ce pumnalul se împlânta în capul lui de jos în sus, din gura lui deschisă țâșni un jet de sânge, stropind-o pe față. Gwenda se smuci într-o parte, instinctiv, dar continuă să împingă cuțitul. Lama întâlni rezistență timp de o clipă, după care alunecă prin carne, până ce globul lui ocular păru să plesnească, iar vârful pumnalului ieși prin orbită, într-o explozie de sânge și bucăți de creier. Alwyn se lăsă moale peste ea, mort sau aproape mort. Greutatea lui o făcu să rămână o clipă fără aer. Era ca și cum ar fi rămas blocată sub un trunchi de copac căzut. Pentru un răstimp aducând cu o veșnicie, nu reuși să schițeze nicio mișcare.

Spre oroarea ei, îl simți ejaculând în ea.

Sufletul Gwendei era plin de o teroare superstițioasă. Îi părea mai înfricoșător așa decât atunci când o amenințase cu cuțitul. Cuprinsă de panică, începu să se zbată pentru a ieși de sub el.

Se ridică cu greutate în picioare, gâfâind. Sângele lui i se scurgea pe sâni, iar sămânța, pe coapse. Gwenda aruncă o privire temătoare înspre tabăra nelegiuitorilor. Fusese vreunul

treaz să audă strigătul lui Alwyn? Dacă dormiseră cu toții, se trezise vreunul din cauza zgomotului?

Tremurând, își trase rochia peste cap și își încheie catarama de la cingătoare. Avea la brâu punga și cuțitașul ei, pe care-l folosea de obicei când mânca. Abia dacă îndrăznea să-și ia ochii de la Alwyn: avea sentimentul îngrozitor că era posibil să fie încă în viață. Știa că ar fi trebuit să-l lichideze definitiv, dar nu se putea stăpâni suficient pentru a o face. Un zgomot venit din direcția luminișului o făcu să tresară puternic.

Trebuia să se îndepărteze rapid. Aruncă o privire în jur, încercând să se orienteze, după care porni în direcția drumului.

Cu un fior brusc de groază, își aduse aminte că lângă stejarul cel mare era postată o santinelă. Pe măsură ce se apropia de copac, se strădui să meargă cât mai ușor, atentă să nu scoată niciun sunet. Apoi îl văzu pe bărbatul care făcea noaptea de pază – Jed se numea – dormind dus, întins pe pământ. Trecu pe lângă el în vârful picioarelor. Avu nevoie de întreaga-i putere de stăpânire ca să nu pornească într-o goană nebună.

Dar el nu făcu nicio mișcare.

Găsi poteca de căprioare și o urmă până la izvor. Se părea că nu o urmărea nimeni. Își spală sângele de pe față și de pe piept, după care își aruncă niște apă rece în zona intimă. Bău pe săturate, știind că avea drum lung în față.

Simțindu-se oarecum mai calmă, continuă să meargă pe cărarea căprioarelor. În timp ce se deplasa, asculta cu atenție. Cât de curând aveau să-l găsească nelegiuiții pe Alwyn? Nici măcar nu încercase să ascundă cadavrul. Când aveau să-și dea seama de ce se întâmplase, aveau să-i ia fără îndoială urma, pentru că dăduseră o vacă pentru ea, iar animalul valora 12 șilingi, simbria pe o jumătate de an a unui muncitor, așa cum era tatăl ei.

Ajunse la drum. Pentru o femeie care călătorea singură, acesta era aproape la fel de periculos ca o cărare din pădure. Banda lui Tam Hiding nu reunea toți nelegiuiții din țară, plus că existau nenumărați bărbați – scutieri, țărani, grupuri de oșteni – care ar fi putut să profite de o femeie fără apărare. Dar prioritatea ei era să se îndepărteze de Sim Telalul și de acoliții săi, așa că viteza era un factor vital.

În ce direcție să o ia? Dacă mergea acasă, la Wigleigh, era posibil ca Sim să vină după ea și să o ceară înapoi – și nu se putea ști în ce fel avea să reacționeze tatăl ei. Avea nevoie de prieteni în care să se încreadă. Caris avea să o ajute.

Porni așadar spre Kingsbridge.

Era o zi senină, dar drumul era plin de noroi în urma ploii care căzuse zile în șir, așa că înainta cu dificultate. După o

vreme, ajunse în vârful unui deal. Privind înapoi, putea vedea în urmă cale de aproximativ un kilometru și jumătate. Chiar la limita razei sale vizuale, zări o siluetă singuratică înaintând constant. Era un bărbat care purta o tunică galbenă.

Sim Telalul.

O luă la fugă.

Pledoaria împotriva lui Nell Nebuna se ținu în transeptul nordic al catedralei, sâmbătă la prânz. Episcopul Richard prezida tribunalul eclesiastic, avându-l în dreapta pe starețul Anthony și în stânga pe asistentul său personal, arhidiaconul Lloyd, un preot sever, cu părul negru ca pana corbului, și despre care se spunea că făcea toată munca legată de episcopie.

Se adunaseră și o mulțime de orășeni. Un proces pentru erezie era o distracție pe cînste, iar Kingsbridge nu mai avusese parte de un asemenea eveniment de câțiva ani. Sâmbăta, mulți meseriași și muncitori terminau munca la prânz. Afară, Târgul de Lână tocmai se încheiase: negustorii își dezmembrau tarabele și cabinele și își împachetau mărfurile nevândute, iar cumpărătorii se pregăteau pentru drumul către casă sau făceau aranjamentele necesare pentru a-și trimite mărfurile achiziționate în jos pe râu, cu pluta, până la portul Melcombe.

Așteptând începerea procesului, Caris se gândea cu tristețe la Gwenda. Oare ce făcea acum? Mai mult ca sigur, Sim Telalul avea să o oblige să se culce cu el... dar asta nici măcar nu era cel mai rău lucru care i se putea întâmpla. Oare ce altceva mai trebuia să facă în calitate de sclavă? Caris era convinsă că Gwenda avea să încerce să evadeze – dar oare avea să reușească? Iar dacă eșua, în ce fel avea să o pedepsească Sim? Caris își dădu seama că era posibil să nu afle niciodată asta.

Fusese o săptămână ciudată. Buonaventura Caroli nu se răzgândise: cumpărătorii florentini n-aveau să se întoarcă la Kingsbridge, cel puțin până ce stăreția nu va fi îmbunătățit condițiile în care se ținea Târgul de Lână. Tatăl lui Caris și alți negustori de lână importanți își petrecuseră jumătate de săptămână închiși la discuții cu contele Roland. Merthin era în continuare într-o dispoziție ciudată, fiind retras și mohorât. Și începuse iar ploaia.

Nell fu târâtă în biserică de către John Conetabilul și fratele Murdo. Era îmbrăcată cu o haină fără mâneci, închisă în față, care-i lăsa la vedere umerii osoși. Nu avea bonetă sau încălțări. Se zbătea slab între cei doi bărbați, strigând tot felul de insulte.

Când reușiră să o facă să tacă, mai mulți orășeni înaintară în fața instanței să depună mărturie că o auziseră invocându-l pe diavol. Spuneau adevărul.

Nell îi amenința mereu pe oameni cu diavolul – pentru că refuzau să-i dea bani sau mâncare, pentru că se nimereau în calea ei pe stradă, pentru că purtau câte o haină mai bună, și chiar fără niciun motiv.

Fiecare martor relatează câte o întâmplare nefericită care survenise după blestemul proferat de Nell. Nevasta unui aurar pierduse o broșă valoroasă; unui hangiu îi muriseră toate găinile; o văduvă făcuse un furuncul dureros pe dos – o plângere care stârni un val zgomotos de râsete, dar care întări și mai mult credibilitatea acuzației, fiindcă se știa că vrăjitoarele aveau un simț răutăcios al umorului.

În timp ce se desfășurau toate acestea, Merthin apărură lângă Caris.

— Asta-i o prostie imensă, îi spuse Caris plină de indignare. De zece ori mai mulți oameni ar putea să confirme c-au fost blestemați de Nell și că n-au pățit nimic.

Merthin ridică din umeri.

— Pur și simplu, oamenii cred ceea ce vor să creadă.

— Oamenii de rând, poate. Dar episcopul și starețul ar trebui să știe cum stau lucrurile... doar sunt oameni educați.

— Trebuie să-ți spun ceva, zise Merthin.

Caris deveni foarte atentă. Poate că avea să afle motivul dispoziției sale atât de proaste. Până atunci îl privise cu coada ochiului, dar acum se întoarse și văzu că avea o vânătaie mare pe partea stângă a chipului.

— Ce-ai pățit?

Mulțimea râdea asurzitor de strigătele lui Nell, iar arhidiaconul Lloyd fu nevoit să ceară în repetate rânduri să se facă liniște. Când Merthin se putu face din nou auzit, spuse:

— Nu aici. Putem să mergem undeva ca să vorbim în liniște?

Caris dădu să plece cu el, dar ceva o făcu să se oprească. Toată săptămâna, Merthin o uluise și o rănise cu răceala lui. Acum, în sfârșit, se hotărâse să-i spună ce avea pe suflet, iar ea era pregătită să facă după cum îi comanda el. De ce să impună el un program? O făcuse să aștepte cinci zile, de ce să nu-l facă și ea să aștepte o oră-două?

— Nu, rosti ea. Nu acum.

Pe chipul lui apărură o expresie surprinsă.

— De ce nu?

— Pentru că nu-mi convine acum, răspunse ea. Acum lasă-mă să ascult ce se spune acolo.

Pe când se întorcea, zări în treacăt expresia rănită ce traversă chipul lui Merthin și își dori imediat să nu se fi arătat atât de rece; dar era prea târziu și n-avea de gând să-și ceară scuze.

Martorii terminaseră. Episcopul Richard luă cuvântul:

— Femeie, afirmi că diavolul domnește peste lume?

Caris era de-a dreptul scandalizată. Ereticii îl venerau pe Satan pentru că erau convinși că acesta avea drept de stăpânire asupra Pământului, în vreme ce Dumnezeu conducea Raiul. Nell Nebuna n-avea cum să înțeleagă o asemenea concepție sofisticată. Era rușinos că Richard intra în jocul acuzațiilor ridicole formulate de călugărul-cerșetor Murdo.

Nell îi răspunse cu un strigăt:

— Poți să-ți bagi mătârânga-n cur!

Mulțimea izbucni în râs, încântată de această insultă grosolană adusă episcopului.

Richard spuse:

— Dacă asta e apărarea ei...

În momentul acela, arhidiaconul Lloyd interveni:

— Cineva ar trebui să vorbească în numele ei, propuse el.

Vorbea respectuos, dar nu părea deloc intimidat de faptul că-și corecta superiorul, dovadă că devenise aproape un obicei. Fără îndoială, leneșul Richard se baza pe Lloyd să-i amintească regulile.

Richard aruncă o privire asupra mulțimii.

— Cine-o să vorbească pentru Nell? strigă el.

Caris așteptă, dar nu se oferă nimeni. Nu putea îngădui una ca asta. Cineva trebuia să le arate cât de absurdă era întreaga poveste. Când văzu că nimeni nu vrea să ia cuvântul, Caris se ridică.

— Nell e nebună, spuse ea.

Toți cei prezenți își făcură ochii roată prin biserică, încercând să găsească persoana suficient de nesăbuită încât să se declare de partea lui Nell.

Apoi se auzi un murmur de recunoaștere – cei mai mulți o cunoșteau pe Caris –, dar nicidecum de surprindere, întrucât fata avea reputația de a face lucrurile cele mai imprevizibile.

Starețul Anthony se aplecă spre vecinul său și îi șopti ceva la ureche. Richard rosti:

— Caris, fiica lui Edmund Lânarul, ne spune că femeia pusă sub acuzație e nebună. Noi am ajuns la aceeași concluzie fără ajutorul ei.

Sarcasmul său detașat o întărită pe Caris.

— Nell n-are nici cea mai vagă idee cu privire la lucrurile pe care le spune! Vorbește despre diavol, sfinți, despre lună și stele. Toate vorbele ei nu au mai mult înțeles decât lătratul

unui câine. Ați putea la fel de bine să spânzurați un cal pentru că a nechezat la rege.

Nu-și putea înăbuși intonația batjocoritoare din glas, deși era conștientă că nu era înțelept să-ți afișezi disprețul atunci când te adresai unor nobili.

O parte dintre orășenii prezenți murmurară ceva ce aducea a încuviințare.

— Dar i-ai auzit și tu pe oamenii care au depus mărturie despre răul provocat de blestemele ei.

— Ieri am pierdut un penny, replică fata. Am fiert un ou și era stricat. Tata n-a închis un ochi toată noaptea, tușind. Dar nimeni nu ne-a blestemat. Lucrurile rele se întâmplă pur și simplu.

Aceste vorbe îi făcură pe mulți să clatine din cap. Majoritatea oamenilor erau convinși că în spatele fiecărei întâmplări nefericite, mică sau mare, se afla o influență malefică. Caris pierduse sprijinul mulțimii.

Unchiul ei, starețul Anthony, îi cunoștea bine părerile și mai discutasese în contradictoriu cu ea și înainte. Acum se aplecă în față și spuse:

— Dar, sigur, doar nu crezi că Domnul e responsabil de boli, ghinioane și pierderi?

— Nu...

— Și-atunci cine e?

Caris imită tonul afectat al lui Anthony:

— Dar, sigur, doar nu crezi că pentru toate lucrurile rele din viață sunt de vină fie Domnul, fie Nell Nebuna?

Arhidiaconul Lloyd interveni pe un ton tăios:

— Vorbește-i respectuos starețului.

Nu-și dădea seama că Anthony era unchiul lui Caris. Orășenii izbucniră în râs: ei îi cunoșteau prea bine pe starețul cel afectat și pe nepoata sa independentă.

Caris încheie astfel:

— Eu cred că Nell e inofensivă. Nebună da, însă inofensivă.

Brusc, fratele Murdo se ridică în picioare.

— Sfinția Ta, oameni din Kingsbridge, prieteni, începu el cu glas sonor. Cel rău este pretutindeni printre noi, ne ispitește să păcătuiim: să mințim, să ne lăcomim la mâncare, să ne îmbătăm cu vin, să ne umflăm de mândrie și să ne bălăcim în pofte carnale.

Mulțimii îi erau pe plac aceste vorbe: păcatele descrise de Murdo iscau în mintea prostimii imagini desfătătoare, care erau sanctificate de dezaprobarea lui bombastică. Murdo continuă, cu glas din ce în ce mai puternic din pricina surescitării:

— Dar nu poate trece neobservat. Așa cum calul își adâncește copitele în noroi, așa cum șoarecele din bucătărie lasă urme mitite pe suprafața untului, așa cum ticălosul își depune sămânța dezgustătoare în pânțele fecioarei înșelate, așa și diavolul trebuie să-și lase în urmă... semnul!

Din public izbucniră strigăte aprobatoare. Știau foarte bine ce însemnau vorbele lui, ca și Caris.

— Slujitorii celui rău pot fi recunoscuți după semnul pe care acesta îl lasă pe trupurile lor. Pentru că le sugă sângele așa cum pruncul sugă laptele cel dulce din sânii umflați ai mamei sale. Și, ca și copilășul, are nevoie de o țâță de la care să sugă – un al treilea sfârc!

Caris observă că Murdo reușise să-și captiveze publicul. Își începea fiecare frază pe un ton scăzut, liniștit, după care intensitatea creștea, vorbele mustind de emoție așternându-se unele peste altele până în punctul culminant, iar mulțimea îi răspundea cu entuziasm, ascultând în liniște cât vorbea, după care, la sfârșit, manifestându-și cu aprindere asentimentul.

— Acest semn e de culoare închisă, neregulat la pipăit ca un sfârc, și mai bombat față de suprafața pielii curate din jurul lui. Poate fi pe orice parte a corpului. Uneori stă în valea dulce dintre sânii unei femei, manifestarea nenaturală imitând-o cu cruzime pe cea firească. Dar diavolului îi place parcă mai mult să îl așeze în zonele secrete ale trupului: între coapse, mai ales pe părțile intime...

Episcopul Richard îl întrerupse:

— Mulțumim, frate Murdo, nu e nevoie să ne spui mai departe. Ceri deci ca trupul femeii să fie cercetat dacă poartă semnul diavolului.

— Da, Sfinția Ta, pentru că...

— Bine, nu-i nevoie de alte argumente, ți-ai expus ideea strălucit. Aruncă o privire în jur. Maica Cecilia e prin apropiere?

Stareța stătea pe o bancă aflată în lateralul completului de judecată împreună cu sora Juliana și alte câteva călugărițe mai bătrâne. Trupul gol al lui Nell Nebuna nu putea fi cercetat de bărbați, așa că niște femei trebuiau să o facă în altă încăpere, după care să raporteze cele găsite.

Călugărițele reprezentau fără îndoială cea mai bună alegere.

Caris nu le invidia pentru sarcina primită. Cei mai mulți orașeni își spălau mâinile și fața în fiecare zi, iar părțile mai mirositoare ale trupurilor cam la o săptămână. Baia completă era, în cel mai bun caz, un ritual semianual, necesar, deși periculos pentru sănătate. Cu toate acestea, Nell Nebuna nu părea a se fi spălat vreodată. Avea chipul plin de jeg, mâinile murdare și mirosea ca o grămadă de băligar.

Cecilia făcu un pas înainte. Richard îi spuse:

— Vă rog să o duceți pe femeia aceasta într-o încăpere separată, să-i dați jos veșmintele, să-i cercetați trupul cu mare atenție și să vă întoarceți pentru a da mărturie privind cele găsite.

Călugărițele se ridicară pe dată și se apropiară de Nell. Cecilia începu să-i vorbească liniștitor și o luă cu blândețe de braț. Dar Nell nu se lăsă deloc păcălită de această abordare. Se smulse din mâna stareței, ridicându-și brațele spre cer.

În acest moment, fratele Murdo strigă:

— Îl văd! Îl văd!

Patru dintre călugărițe reușiră să o țină pe Nell astfel încât să nu se mai zvârcolească.

Călugărul-cerșetor continuă:

— Nu-i nevoie să-i dați jos hainele. Uitați-vă numai sub brațul ei drept.

În timp ce Nell prinse a se zbate din nou, călugărul se apropie de ea și-i ridică brațul, ținându-i-l deasupra capului.

— Acolo! spuse el, arătând către subsuoara nebunei.

Mulțimea năvăli către ei.

— Îl văd! repetă cineva strigătul de descoperire.

Caris nu putea desluși nimic altceva în afară de părul care creștea în mod normal la subsuoară și n-avea de gând să se coboare într-atât încât să se holbeze la locul respectiv. Mai mult ca sigur că Nell avea vreo pată sau un neg acolo. Mulți oameni aveau semne pe piele, mai ales cei în vârstă.

Arhidiaconul Lloyd făcu un apel la ordine, iar John Conetabilul sili mulțimea să se retragă prin mai multe lovituri de bătă. Când, în sfârșit, în biserică se instalează liniștea, Richard se ridică în picioare.

— Nell Nebuna din Kingsbridge, te găesc vinovată de erezie, proclamă el. Vei fi urcată într-o căruță, biciuită și purtată prin tot orașul, după care vei fi dusă la Gallows Cross, unde vei atârna în ștreang până o să-ți dai duhul!

Mulțimea începu să ovaționeze. Caris se îndepărtă dezgustată. Cu un asemenea sistem de justiție, nicio femeie nu era în siguranță. Ochii ei se opriră asupra lui Merthin, care o aștepta răbdător.

— Bine, bine, spuse ea irascibilă. Despre ce e vorba?

— Nu mai plouă, rosti el. Hai să mergem la râu.

Stăreția avea o herghelie de cai pe care călugărițele și călugării mai în vârstă îi foloseau atunci când călătoreau, plus câțiva cai de tracțiune pentru transportarea diverselor bunuri. Aceste animale erau ținute împreună cu caii vizitatorilor mai de seamă într-un șir de grajduri din piatră aflate în capătul

sudic al curții stăreției. Solul din grădina din apropiere, care ținea de bucătărie, era presărat cu paie și băligarul de la grajduri, care serveau drept îngrășământ.

Ralph se afla în curtea grajdurilor, cu restul suitei contelui Roland. Caii lor erau înșeuși și pregătiți să înceapă călătoria de două zile până la reședința contelui Roland de la Earlcastle, în apropiere de Shiring. Nu-l așteptau decât pe conte.

Ralph își ținea calul de căpăstru, un murg pe nume Griff, și discuta cu părinții săi.

— Nu știi de ce Stephen a fost numit lord de Wigleigh, în timp ce eu nu m-am ales cu nimic, spunea el. Suntem de aceeași vârstă, iar el nu e mai bun decât mine la călărie, la turnir sau la scrimă.

Ori de câte ori se întâlneau, sir Gerald îi puneă aceleași întrebări pline de speranță, iar Ralph se vedea nevoit să-i dea aceleași răspunsuri dezamăgitoare. Poate că Ralph și-ar fi gestionat mai bine nemulțumirile, dacă n-ar fi trebuit să se confrunte cu dorința înduioșătoare a tatălui său de a-l vedea ridicându-se pe scara socială.

Griff era un cal tânăr. Era un cal de vânatoare: un simplu scutier nu merita un cal de război, care era foarte scump. Dar lui Ralph îi plăcea calul său. Răspundea cum nu se poate mai bine când mergeau la vânatoare și Ralph îl îmboldea cutezător. Griff era agitat din pricina zarvei și a aglomerației din curte și de-abia aștepta să pornească la drum. Ralph îi murmură la ureche:

— Stai liniștit, frumosul meu, o să-ți întinzi picioarele un pic mai târziu.

Auzindu-i glasul, calul se calmă aproape imediat.

— Fii mereu atent la cum ai putea să-i faci pe plac contelui, îl sfătui sir Gerald. Așa o să-și aducă aminte de tine când s-o ivi vreun titlu de dat.

Asta suna foarte bine, completă Ralph în gând, însă ocaziile nu se iveau decât în bătălii. Oricum, era posibil ca războiul să fie mai aproape acum decât în urmă cu o săptămână. Ralph nu asistase la întâlnirile dintre conte și negustorii de lână, dar, din câte auzise, negustorii erau dispuși să-i împrumute bani regelui Eduard. Voiau ca acesta să ia măsuri împotriva regelui Franței drept răzbunare pentru atacurile franceze asupra porturilor din sud.

Între timp, Ralph tânjea după ocazia de a ieși în evidență și de a începe să recupereze onorurile pe care familia sa le pierduse în urmă cu zece ani – și asta nu numai de dragul tatălui său, ci și pentru a-și satisface propria mândrie.

Griff bătea din copite și-și mișca nervos capul, aruncându-și-l pe spate. Ca să-l liniștească, Ralph începu să-l plimbe

încolo și-ncoace, în tovărășia tatălui său. Mama lui rămase deoparte. Era supărată din cauză că băiatul avea nasul spart.

Împreună cu tata, Ralph trecu pe lângă lady Philippa care ținea ferm de căpăstru un gonaci temperamental în timp ce vorbea cu soțul ei, lordul William. Aceasta purta veșminte bine croite pe trup, potrivite pentru o călătorie îndelungată călare, care îi scoteau în evidență pieptul plin și picioarele lungi. Ralph căuta mereu pretexte să stea de vorbă cu ea, dar asta nu-i folosea la nimic: pentru ea, nu era decât un scutier din suita socrului său, așa că nu i se adresa decât dacă trebuia neapărat.

Sub privirile lui Ralph, lady Philippa îi zâmbi soțului ei și îl bătu ușurel cu palma pe piept, într-un fel de muștrare jucăușă. Inima lui Ralph se umplu de ciudă. De ce să nu fie el cel cu care să împărtășească ea un astfel de moment de amuzament? Fără îndoială, ar fi putut să fie, dacă ar fi reușit să devină lord peste 40 de sate, cum era William.

Ralph simțea că viața lui se reducea numai la aspirații. Oare când avea să și obțină ceva? El și tatăl său străbătură curtea pe lungime, după care se răsuciră pe călcâie și porniră înapoi.

Văzu un călugăr cu un singur braț care ieși din bucătărie și începu să traverseze curtea. Surprinzător, îi părea foarte cunoscut. O clipă mai târziu, își aminti de unde știa acel chip. Era Thomas Langley, cavalerul care-l ucisese pe unul din oșteni în pădure, cu zece ani în urmă. Ralph nu-l mai văzuse din ziua aceea, dar fratele său, Merthin, da, pentru că acel cavaler-devenit-călugăr era însărcinat cu supravegherea lucrărilor de reparații la clădirile stăreției. Acum Thomas purta o sutană ponosită în locul veșmintelor frumoase de cavaler, iar părul îi era ras în forma tonsurii monahale. Talia i se îngroșase, dar avea în continuare postura unui om de arme.

Când Thomas trecu pe lângă ei, Ralph îi spuse aparent în treacăt lordului William:

— Ia te uită... călugărul misterios.

William reacționează tăios:

— Ce vrei să spui?

— Fratele Thomas. A fost cavaler înainte și nimeni nu știe de ce a intrat la mănăstire.

— Ce dracu' știi tu despre el?

Tonul lui William era mânios, deși Ralph nu spusese nimic jignitor. Poate că, în ciuda zâmbetului plin de afecțiune al frumoasei sale soții, era totuși într-o dispoziție proastă.

Ralph își dorea să nu fi inițiat această discuție.

— Eram aici în ziua în care-a venit la Kingsbridge, răspunse el. Șovăi, aducându-și aminte de jurământul făcut în după-amiaza aceea, în urmă cu zece ani. Influențat de acesta, precum și de iritarea inexplicabilă a lui William, nu dezvălui

tot ce știa. A intrat în oraș împleticindu-se și cu o rană de sabie din care curgea sânge, continuă el. Când ești mic, ții minte asemenea lucruri.

Philippa zise:

— Ce interesant! Se uită la soțul său: Tu știi care e povestea fratelui Thomas?

— Sigur că nu, replică tăios William. Cum să știu așa ceva?

Soția sa ridică din umeri și se îndepărtă.

Ralph o luă și el la picior, bucuros să scape din situația creată.

— Lordul William a mințit, îi spuse tatălui său pe un ton scăzut. Oare de ce?

— Să nu mai pui întrebări despre călugărul acela, rosti neliniștit tata. În mod clar, e un subiect delicat.

În sfârșit, contele Roland își făcu apariția în curte. Era însoțit de starețul Anthony. Cavalerii și scutierii încălecară. Ralph își sărută părinții și se aruncă în șa. Griff începu să danseze cu pași mărunți, dornic să plece. Mișcarea aceasta ritmică îl făcea pe Ralph să simtă și mai puternic durerea dată de nasul spart. Strânse din dinți: n-avea de ales, trebuia să rabde.

Roland se apropie de calul său, Victory – un armăsar negru cu o singură pată albă, peste un ochi. Nu urcă în șa, ci apucă frâul și continuă să meargă, discutând cu starețul. William strigă:

— Sir Stephen Wigleigh și Ralph Fitzgerald, luați-o înainte și eliberați podul.

Ralph și Stephen porniră de-a curmezișul pajiștii catedralei. Iarba era plină de noroi și culcată la pământ de miile de picioare care trecuseră peste ea în timpul Târgului de Lână. La câteva tarabe încă se mai încheiau tranzacții, dar cele mai multe erau în curs de dezmembrare, iar mulți negustori plecaseră deja. Cei doi ieșiră pe poarta stăreției.

Pe strada principală, Ralph îl văzu pe băiatul care-i spărsese nasul. Îl chema Wulfric și era din satul lui Stephen, Wigleigh. Jumătatea stângă a chipului său era umflată și vânătă, acolo unde Ralph îl lovise de mai multe ori cu pumnii. Wulfric se afla în fața hanului Bell împreună cu tatăl, mama și fratele său. Din câte se vedea, se pregăteau să plece.

„Fă bine și roagă-te să nu ne mai întâlnim niciodată”, îi spuse Ralph în gând.

Încercă să găsească o insultă potrivită pe care să o strige către adversarul său, dar fu distras de hărmălaia făcută de o mulțime de orășeni.

Pe când el și Stephen coborau pe strada principală, legănați în șa de caii lor, care izbuteau fără prea mare efort să-și

păstreze echilibrul prin stratul gros de noroi, dădură cu ochii de o mulțime dezorganizată. Ajunși la jumătatea pantei, fură nevoiți să se oprească.

Străzile erau pline cu sute de bărbați, femei și copii care strigau, râdeau și se împingeau ca să-și facă loc. Cu toții stăteau cu spatele la Ralph. Acesta privi peste capetele lor.

În fruntea acelei procesiuni gălăgioase se afla o căruță trasă de un bou. De partea din spate a căruței era legată o femeie pe jumătate dezbrăcată. Ralph mai văzuse așa ceva: biciuirea prin tot orașul era o pedeapsă destul de întâlnită. Femeia nu purta decât o fustă din stofa grosolană de lână, legată în talie cu un cordon. Întrezărindu-i chipul, își dădu seama că acesta era murdar, iar părul îi atârna în șuvițe slinoase, astfel că la început crezu că era bătrână. Apoi îi zări sânii și înțelese că nu putea să aibă cu mult peste 30 de ani.

Avea mâinile înfășurate cu o sfoară legată la celălalt capăt de codârla căruței. Mergea împleticindu-se, iar uneori cădea și era târâtă prin noroi până ce reușea să se ridice din nou. Conetabilul orașului mergea în urma ei, lovindu-i spatele gol cu un bici – o fâșie de piele prinsă de capătul unui băț.

În frunte cu un grup gălăgios de flăcăi, orașenii o hărțuiau pe femeie, strigându-i tot felul de ocări, râzând și aruncând în ea cu noroi și gunoaie.

Ea-i întărâta și mai tare, răspunzându-le, blestemând și scuipându-i pe toți cei care se apropiau de ea.

Ralph și Stephen își îmboldiră cail să intre în mulțime. Ralph ridică tonul:

— Dați-vă din drum! strigă el cât putea de tare. Faceți loc pentru conte!

Stephen îi urmă exemplul.

Nimeni nu-i luă în seamă.

La sud de stăreție, terenul cobora abrupt spre râu. Pe partea aceea, malul era stâncos, nepotrivit pentru încărcarea barjelor și a plutelor, așa că docurile se aflau pe malul opus, mai accesibil, adică în cartierul Newtown. Partea liniștită dinspre nord era acoperită în această perioadă a anului cu un covor bogat de tufişuri scunde și flori sălbatice. Merthin și Caris stăteau pe o faleză joasă, lângă apă.

Din cauza ploilor, nivelul râului crescuse. De asemenea, observă Merthin, apa curgea mai repede decât înainte, și își putea da seama și de ce: albia se îngustase. Era urmarea firească a dezvoltării activității de pe maluri. Când era el mic, cea mai mare parte a malului sudic era reprezentată de o plajă lată și noroioasă, dincolo de care se întindea un câmp mlăștinos. Pe atunci, râul curgea domol, iar Merthin își

amintea că în copilărie înota pe spate dintr-o parte în alta a apei curgătoare. Dar, odată cu apariția docurilor noi, protejate de inundații prin ziduri de piatră, aceeași cantitate de apă era nevoită să se îngheșuie într-o albie mai mică, prin care curgea grăbită, ca și cum de-abia aștepta să treacă de pod. Dincolo de acesta, râul se lărgea și curgea mai încet, ocolind Insula Leproșilor.

— Am făcut ceva îngrozitor, îi spuse Merthin lui Caris.

Din păcate, fata arăta chiar mai încântător în acea zi decât de obicei. Purta o rochie de pânză, închisă la culoare, iar pielea părea a-i străluci de prospețime. La procesul lui Nell Nebuna fusese furioasă, dar acum părea doar îngrijorată, iar asta îi conferea acea înfățișare vulnerabilă care îi înduioșa întotdeauna inima lui Merthin. Mai mult ca sigur, observase că nu putuse să o privească în ochi toată săptămâna. Dar ceea ce avea să-i spună era probabil mai rău decât orice își închipuise ea.

Nu mai vorbise cu nimeni despre asta de la conflictul pe care-l avusese cu Griselda, Elfric și Alice. Nimeni nu știa nici că ușa lui fusese distrusă. Tânjea să-și ia această povară de pe suflet, dar ceva îl făcuse să tacă până acum. Nu voia să discute cu părinții săi: maică-sa avea să-l judece, iar taică-său nu i-ar fi spus decât să se comporte ca un bărbat. Poate că ar fi vorbit cu Ralph, dar, de când cu bătaia cu Wulfric, între ei se instalase o anumită răceală: Merthin era de părere că Ralph se comportase ca un tiran răsfățat, iar lui Ralph nu-i era greu să ghicească ce gândea fratele său.

Ura că trebuia să-i spună adevărul lui Caris. Pentru o clipă, se întrebă care era motivul. Nu era vorba de frică față de ce-ar fi putut să facă ea. Poate că avea să-l trateze cu dispreț – Caris se pricepea de minune să se poarte astfel –, dar nu-i putea spune nimic mai rău decât ceea ce-și spunea el mereu.

Lucrul de care se temea, își dădu el seama, era că avea să o rănească. Putea să facă față furiei ei, dar nu și durerii pe care avea să i-o provoace.

Caris îl întrebă:

— Mă mai iubești?

Nu se aștepta la această întrebare, dar răspunse fără ezitare:

— Da.

— Și eu te iubesc pe tine. Orice alte probleme își vor găsi rezolvarea câtă vreme suntem împreună.

Merthin își dorea ca fata să fi avut dreptate. Își dorea lucrul acesta atât de mult, încât ochii i se umplură de lacrimi. Își feri privirea, astfel încât ea să nu-l vadă. Pe pod se zărea o gloată de oameni mergând în urma unei căruțe care se deplasa încet, iar el își dădu seama că era vorba probabil de Nell Nebuna

care era biciuită în drum spre Gallows Cross. Podul era deja plin de negustorii care părăseau orașul, cu căruțe cu tot, iar circulația se oprise aproape cu desăvârșire.

— Ce s-a întâmplat? întrebă Caris. Plângi?

— M-am culcat cu Griselda, spuse dintr-odată Merthin.

Caris rămase cu gura căscată.

— Cu Griselda? repetă ea, nevenindu-i să creadă.

— Mi-e atât de rușine!

— Am crezut c-ar putea fi vorba de Elizabeth Clerk.

— Ea e prea mândră să se ofere așa.

Reacția lui Caris la aceste vorbe îl luă prin surprindere.

— A, deci ai fi făcut-o și cu ea, dacă ar fi adus vorba?

— Nu asta am vrut să spun!

— Cu Griselda! Sfântă Fecioară Maria, am crezut că valorez mai mult de-atât.

— Dar chiar așa e.

— *Lupa*, zise Caris, folosind cuvântul latinesc pentru „târfă”.

— Nici măcar n-o plac. Nici măcar nu mi-a plăcut ce-am făcut.

— Și asta ar trebui să mă consoleze? Vrei să spui că nu ți-ar fi părut atât de rău dacă te-ai fi simțit bine?

— Nu!

Merthin era disperat. Caris părea hotărâtă să răstălmăcească tot ce spunea.

— Dar ce te-a apucat?

— Plângea.

— Ah, pentru numele lui Dumnezeu! Și o faci cu toate fetele pe care le vezi că plâng?

— Bineînțeles că nu! Încercam numai să-ți explic cum s-a întâmplat, deși eu chiar nu am vrut s-o fac.

Aceste cuvinte îi înveninară și mai mult disprețul.

— Nu vorbi prostii, făcu ea. Dacă nu voiai să se întâmple, nu s-ar fi întâmplat și gata.

— Ascultă-mă, te rog, spuse el cuprins de frustrare. M-a întrebat, iar eu am refuzat-o. Apoi a început să plângă și am luat-o în brațe s-o liniștesc și...

— Oh, scutește-mă de detaliile astea grețoase... Nu vreau să știu!

În inima lui Merthin încolțiră resentimentele. Știa că greșise și se așteptase ca ea să se înfurie, dar disprețul ei îl ustura.

— Bine, rosti el și apoi se refugie în tăcere.

Dar Caris nu voia ca el să tacă. Îl privi fix, nemulțumită, după care spuse:

— Și ce altceva?

Merthin ridică din umeri.

— Ce rost mai are să vorbesc? Tu-ți torni disprețul pe tot ce spun eu.

— Nu vreau să ascult niște justificări ridicole. Dar mai e ceva ce nu mi-ai spus... simt asta.

Merthin oftă.

— E gravidă.

Reacția lui Caris îl surprinse din nou. Toată furia ei dispăru. Chipul ei, până acum încordat de indignare, păru a se prăbuși dintr-odată. În tonul ei nu mai rămase decât tristețe.

— Un copil, murmură ea. Griselda o să-ți nască un copil.

— S-ar putea să nu se întâmple, zise el. Uneori...

Caris clătină din cap.

— Griselda e o fată sănătoasă, bine hrănită. Nu există niciun motiv pentru care ar putea să piardă sarcina.

— Nu că mi-aș dori asta, preciză el, deși nu era chiar sigur că spunea adevărul.

— Dar ce-o să faci? întrebă ea. O să fie copilul tău. O să-l iubești, chiar dacă o urăști pe maică-sa.

— Trebuie să mă însor cu ea.

Caris trase speriată aer în piept.

— Să te însori! Dar asta v-ar uni pentru totdeauna.

— Sunt tatăl unui copil, așa că trebuie să am grijă de el.

— Dar să-ți petreci toată viața cu Griselda!

— Știu.

— Nu trebuie neapărat, declară ea pe un ton hotărât. Gândește-te. Tatăl lui Elizabeth Clerk nu s-a însurat cu mama ei.

— Era episcop.

— Dar mai e și Maud Roberts, de pe Slaughterhouse Ditch... are trei copii și toată lumea știe că tatăl lor e Edward Măcelarul.

— El e deja căsătorit și are alți patru copii cu nevastă-sa.

— Tot ce zic e că nu întotdeauna oamenii sunt obligați să se căsătorească. Ai putea continua să trăiești ca până acum.

— Nu, n-aș putea. Elfric m-ar da afară.

Pe chipul fetei apăru o expresie gânditoare.

— Deci ai vorbit deja cu Elfric?

— Să vorbesc? Merthin își duse mâna la vânătaia de pe obraz. Am crezut c-o să mă omoare.

— Iar nevastă-sa... sora mea?

— A țipat la mine.

— Deci știe.

— Da. Ea a zis că trebuie să mă însor cu Griselda. Oricum n-a vrut niciodată să fiu cu tine. Nu știu de ce.

Caris murmură:

— Te voia pentru ea.

Asta era ceva nou pentru Merthin. Nu i se părea deloc probabil ca aroganta Alice să se fi simțit atrasă de un ucenic umil.

— N-a dat vreun semn că ar fi așa.

— Asta pentru că tu nu te-ai uitat niciodată la ea. De-aia e așa pornită împotriva ta. S-a măritat cu Elfric de necaz. I-ai frânt inima surorii mele... iar acum ai frânt-o și pe a mea.

Merthin își feri privirea. De-abia se recunoștea în această descriere a sa drept un bărbat care le seduce pe femei și le face să sufere. Cum de ajunseseră lucrurile atât de rău? Caris nu mai zise nimic. Merthin privea melancolic râul, înspre pod.

Observă că mulțimea se oprise de tot. Un car greu, încărcat cu baloturi de lână, se blocase în capătul dinspre sud, probabil pentru că i se rupsese vreo roată. Căruța care o trăgea pe Nell se oprise, neavând pe unde să treacă. Oamenii din mulțime roiau în jurul ambelor vehicule, iar unii se cățăraseră chiar pe baloturile de lână, pentru a vedea mai bine ce se întâmplă. De asemenea, contele Roland încerca și el să părăsească orașul. Acesta se afla în capătul dinspre oraș al podului, călare, împreună cu suita sa; dar chiar și echipajul contelui avea probleme în a-și croi drum. Merthin îl zări pe fratele său, Ralph, pe calul său brun, cu coamă și coadă neagră. Starețul Anthony, care, fără îndoială, venise să-l conducă pe conte, stătea nemișcat, frângându-și mâinile neliniștit, în timp ce oamenii lui Roland își îmboldeau caii înspre mulțime, încercând în zadar să creeze un culoar.

Intuiția lui Merthin îi transmise un semnal de alarmă. Cumva, simțea că ceva era în neregulă acolo, deși la început nu își dădu seama exact despre ce putea fi vorba. Se uită cu mai multă atenție la pod. Luni observase că bârnele masive de stejar care se întindeau de la un pilon la altul, pe toată lungimea podului, prezentau crăpături în partea din amonte și că acestea fuseseră întărite cu fâșii de oțel prinse în cuie de-a curmezișul. Merthin nu luase parte la lucrările de reparație a podului, motiv pentru care nici nu le dăduse mare importanță. Abia luni se întrebese din ce cauză or fi crăpat bârnele. Punctul slab nu era la mijlocul distanței dintre stâlpii verticali, cum s-ar fi întâmplat dacă lemnele s-ar fi deteriorat din cauza vechimii. Din contră, crăpăturile erau mai dese lângă pilonul central, acolo unde tensiunea ar fi trebuit să fie minimă.

Nu se gândise la asta de luni încoace – avusese prea multe lucruri pe cap –, dar acum în minte îi apărură explicația. Era aproape ca și cum pilonul central nu mai susținea bârnele, ci le trăgea în jos. Asta însemna că ceva subminase fundamentul pe care se construise stâlpul de lemn – și îndată ce acest gând i se formă în minte, își dădu seama în ce fel s-ar fi putut întâmpla.

Probabil că de vină era curgerea mai rapidă a apei, care înlătura strat după strat din albie, de sub pilon.

Își amintea că, pe când era doar un copil, mersese o dată desculț pe o plajă nisipoasă și observase că, atunci când stătea la marginea mării, cu apa spălându-i ritmic picioarele, valurile care se retrăgeau îi furau nisipul de sub tălpi. Genul acesta de fenomene îl fascinasă întotdeauna.

Dacă avea dreptate, pilonul central, fără nimic sub el care să-l susțină, acum atârna de pod – de unde și crăpăturile. Benzile de oțel ale lui Elfric nu ajutaseră cu nimic; de fapt, cel mai probabil înrăutățiseră lucrurile, împiedicând podul să se stabilească într-o poziție nouă și trainică.

Merthin bănuia că celălalt stâlp din mijloc – omologul celui afectat, aflat în partea din aval – era încă înfipt în nisipul din albia râului. Mai mult ca sigur, curentul își folosea cea mai mare parte a forței la contactul cu stâlpul din amonte, atacându-l pe cel din aval cu o violență domolită. Numai unul dintre piloni era afectat și se părea că structura era înjghebată destul de bine în rest pentru ca întregul pod să continue să rămână în poziție verticală – atât timp cât nu era supus unei presiuni extraordinare.

Dar azi crăpăturile păreau mai late decât luni. Și nici nu era greu să ghicești de ce. Pe pod se aflau sute de oameni, o greutate mult mai mare decât cea pe care o suporta de obicei, plus un car plin ochi, cu vreo 20–30 de inși așezați și ei pe baloturile de lână, contribuind la tensiunea exercitată asupra bânelor de lemn.

Inima lui Merthin fu cuprinsă brusc de spaimă. Nu credea că podul avea să reziste mult timp la o asemenea greutate.

Era vag conștient că, lângă el, Caris vorbea, dar înțelesul vorbelor ei nu-i tulbură gândurile până ce aceasta nu ridică tonul și spuse:

— Nici măcar nu mă ascuți!

— O să aibă loc un accident cumplit, murmură el.

— Cum adică?

— Trebuie să-i facem pe toți să plece de pe pod.

— Ești nebun? O schingiuiesc pe Nell Nebuna. Nici măcar contele Roland nu-i poate face să se miște. N-o să te asculte.

— Cred că s-ar putea prăbuși.

— A, uite! spuse Caris, arătând cu degetul. Vezi pe cineva care aleargă pe drumul dinspre pădure, apropiindu-se de capătul sudic al podului?

Merthin se întrebă ce legătură avea asta cu restul, dar își îndreptă privirea spre locul indicat. Văzu destul de clar silueta unei femei tinere care alerga cu pletele în vânt.

Caris continuă:

— Seamănă cu Gwenda.

În spatele ei, urmărind-o precipitat, gonea un bărbat îmbrăcat cu o tunică galbenă.

Gwenda era mai obosită decât fusese în toată viața ei.

Știa că cea mai rapidă modalitate de a parcurge o distanță lungă era să alerge 20 de pași, după care să meargă alți 20, și tot așa. Începuse să facă întocmai cu o jumătate de zi în urmă, când îl zărise pe Sim Telalul la un kilometru și jumătate în urma ei. O vreme, dispăruse din raza ei vizuală, dar când configurația drumului îi permisesse din nou să cuprindă cu privirea o porțiune destul de lungă în spate, văzuse că și el alerga și mergea alternativ. Pe măsură ce kilometrii se succedau, ca și orele, bărbatul se apropia din ce în ce mai mult de ea. Pe la jumătatea dimineții își dăduse seama că în ritmul acela avea să o ajungă înainte să apuce să intre în Kingsbridge.

Disperată, intrase în pădure. Dar nu se putea îndepărta prea mult de drum, de frică să nu se rătăcească. Într-un final, auzise zgomotul unor pași grei și un găfâit puternic, așa că privise printre tufișuri și-l zărise pe Sim trecând pe lângă ea. Era conștientă de faptul că, imediat ce bărbatul avea să ajungă pe o porțiune dreaptă de drum, avea să-și dea seama de ceea ce făcuse. Astfel că, după o vreme, îl văzuse întorcându-se.

Între timp, ea înaintase prin pădure, oprindu-se la fiecare câteva minute pentru a asculta, atentă la orice zgomot suspect. Mult timp reușise să scape de Sim, care era nevoit să caute de ambele părți ale drumului pentru a se asigura că ea nu se ascunsese pur și simplu. Dar și ea înainta greu, pentru că trebuia să-și croiască drum printre tufișurile dese, văratice și să verifice mereu să nu se îndepărteze prea tare de drum.

Când auzise zgomotul unei mulțimi în depărtare, își dăduse seama că nu putea fi departe de oraș și se gândise că, la urma urmei, avea să scape. Se furișase spre drum și aruncase o privire precaută de-a lungul lui, de după o tufă. Drumul era liber în ambele direcții și la circa 400 de metri spre nord se vedea turnul catedralei.

Aproape că ajunsese.

Auzise un lătrat cunoscut, și câinele ei, Skip, ieșise din tufișurile de la marginea drumului. Se aplecase să-l mângâie, iar el începuse să dea din coadă, bucuros, lingându-i mâinile. Ochii i se umpluseră de lacrimi.

Sim nu se vedea nicăieri, așa că riscase să pornească spre oraș. Ostenită, își reluase deplasarea în reprize de câte 20 de pași, cu Skip țopăind fericit pe lângă ea, crezând că e un joc nou. De fiecare dată când trecea de la alergat la mers și invers, arunca o privire peste umăr. A treia oară, îl zărise pe Sim.

Acesta se afla la o aruncătură de băț în urma ei.

Disperarea o inundase ca o maree puternică. Ar fi vrut să se întindă pe pământ și să moară. Dar ajunsese deja în mahalalele de la marginea orașului, iar podul era la mai puțin de 400 de metri depărtare. Făcuse un efort să continue.

Încercase să alerge repede, însă picioarele refuzaseră să o asculte. Nu reușise să obțină decât un fel de goană împletită. O dureau tălpile. Privind în jos, văzu mai multe firicele de sânge scurgându-se prin crăpăturile încălțărilor ei ferfenițe. Când luă curba la Gallows Cross, văzu o mulțime uriașă pe pod, în fața ei. Toți se uitau la ceva și nimeni nu o observă cum alerga să-și salveze viața, cu Sim Telalul foarte aproape, pe urmele ei.

Nu avea nicio altă armă în afară de cuțitul cu care mânca, cu care putea să taie carnea unui iepure fript, dar nicidecum să rănească un bărbat suficient de grav încât să nu o mai poată urmări. Își dorea din tot sufletul să fi avut tăria de a-i scoate lui Alwyn pumnalul din cap și de a-l fi luat cu ea. Acum era efectiv lipsită de apărare.

De-o margine a drumului se înălțau câteva case umile – casele din mahalale ale oamenilor care erau prea săraci pentru a locui în oraș; de cealaltă, se întindea pășunea numită Câmpul Îndrăgostiților, proprietate a stăreției. Sim era atât de aproape de ea încât îi putea auzi respirația, aspră și hodorogită, la fel ca a ei. Teroarea îi dădu un ultim impuls de energie. Skip lătra, dar în glasul lui se ghicea mai degrabă frică decât sfidare – nu uitase piatra aceea care-l lovise în bot.

Înainte de pod se afla o mlaștină de noroi lipicios, frământat de cizme, copite și roți de căruțe. Gwenda o parcurse cu pași nesiguri, sperând cu disperare că Sim, fiind mai greoi, avea să treacă mai încet prin mâl decât o făcuse ea.

În sfârșit, ajunsese la pod. Se împinse în mulțime, care era mai puțin densă la capătul acesta. Toți oamenii se uitau în cealaltă parte, unde un car greu, încărcat cu baloturi de lână, bloca trecerea unei căruțe trase de boi. Trebuia să ajungă la casa lui Caris, care aproape că se vedea acum, pe strada principală.

— Lăsați-mă să trec! țipă ea, croindu-și loc cu mișcări nebunești.

O singură persoană păru să o audă. Un cap se întoarse să privească spre ea, și Gwenda recunoscuse chipul fratelui ei, Philemon. Acesta rămase cu gura căscată, speriat, și încercă să ajungă la ea, dar mulțimea se împotriva înaintării lui așa cum se împotrivise și înaintării Gwendei.

Împingându-se cu înverșunare, fata încercă să treacă dincolo de perechea de boi înhămată la carul cu lână, dar unul din animale își mișcă brusc capul masiv și o împinse în lateral.

Gwenda își pierdu echilibrul... și, în momentul acela, o mână mare o prinse într-o strânsoare de fier, iar ea își dădu seama instantaneu că soarta-i era pecetluită.

— Te-am prins, cățea! șopti Sim. O trase către el și o lovi peste față cât putu de tare. Ea nu mai avu puterea necesară să i se opună. Skip îl mușcă de picior, fără a produce însă niciun efect notabil. Nu-mi mai scapi tu din mână, spuse bărbatul.

Disperarea o copleși. Totul fusese zadarnic: seducerea lui Alwyn, omorârea lui, fuga disperată cale de atâția kilometri. Se întorsese de unde plecase, redevenind prizoniera lui Sim.

Apoi podul păru să se miște.

13

Merthin văzu podul îndoindu-se.

De la pilonul central cel mai apropiat de punctul de observație al lui Merthin și Caris, întreaga structură se lăsă dintr-odată moale, precum spinarea unui cal cu coloana ruptă.

Oamenii care o chinuiau pe Nell descoperiră brusc că suprafața pe care-și sprijineau picioarele era nesigură. Se clătinară, apucându-se de vecinii lor pentru a-și recăpăta echilibrul. Unul căzu pe spate în râu, peste parapet; apoi altul și altul. Ocările adresate lui Nell fură acoperite rapid de țipete de avertizare și de spaimă.

— O, nu! strigă Merthin.

Caris țipă la rândul-i:

— Ce se întâmplă?

Merthin voia să-i spună că toate acele suflete – oameni printre care crescuseră, femei care fuseseră bune cu ei, bărbați pe care-i urau, copii care îi admirau; mame și fii, unchi și nepoate; stăpâni cruzi, dușmani declarați și îndrăgostiți suspinând –, toate aveau să piară. Dar nu reuși să scoată niciun sunet.

Timp de o clipă – mai puțin de-o răsuflare – Merthin speră că structura avea să se stabilizeze într-o nouă poziție; dar fu dezamăgit. Podul se lăsă din nou în jos. De data aceasta, bârnele îmbinate începură să trosnească, dezghiocându-se ca tecile unei păstăi. Scândurile longitudinale pe care stăteau oamenii săriră din cuiele de lemn care le ținuseră atât amar de vreme; bârnele transversale care susținuseră șaua podului se smulseră din locașurile lor, iar fâșiile de oțel pe care Elfric le bătuse peste crăpături fură proiectate cât colo, lemnul eliberându-se brusc.

Mijlocul podului părea să se lase moale în partea aflată cel mai aproape de Merthin, cea din amonte. Căruța cu lână se înclină, iar spectatorii care stăteau în șezut sau în picioare pe

baloturi fură aruncați în râu. Bârnelor groase se rupseră și fură proiectate-n aer, omorându-i pe toți cei care li se nimereau în cale. Parapetul, lipsit de orice susținere, cedă, iar carul alunecă încet peste margine, cu boii mugind înnebuniți de spaimă, dar fără nicio șansă de scăpare. Cu o încetineală de coșmar, carul pluti până căzu în apă, cu un bufnet ca de tunet.

Dintr-odată oamenii săreau sau cădeau cu zecile în râu, iar o clipă mai târziu, cu sutele. Cei care se aflau deja în apă erau loviți de alte trupuri în cădere și de nenumărate bucăți de lemn, unele mici, altele de-a dreptul uriașe. Caii căzură și ei, cu și fără călăreți, iar peste ei se prăbușiră mai multe căruțe.

Primul gând al lui Merthin se îndreptă către părinții săi. Niciunul din ei nu asistase la procesul lui Nell Nebuna și nici n-ar fi dorit să-i urmărească pedeapsa: mama lui considera că asemenea spectacole publice erau sub demnitatea ei, iar tatăl lui nu era interesat de evenimentele în care miza nu era decât viața unei femei. În loc de asta, se duseseră la stăreție să-și ia rămas-bun de la Ralph.

Dar Ralph se afla acum pe pod.

Merthin își văzu fratele luptându-se să-și țină bidiviul sub control. Griff dădea nervos înapoi și lovea întruna cu copitele din față.

— Ralph! țipă în van Merthin. Apoi bârnelor de sub Griff se surpară. Nuuu! strigă Merthin în timp ce calul și călărețul dispărură din raza sa vizuală.

Privirea lui Merthin țâșni către celălalt capăt, unde Caris o zărise pe Gwenda luptându-se cu bărbatul în tunică galbenă. Apoi cedă și partea aceea, iar ambele capete ale podului fură trase în apă de partea din mijloc care se prăbuși greoi.

Râul era acum o masă de oameni care se zvârcoleau, cai înnebuniți de spaimă, bucăți de lemn, căruțe zdrobite și trupuri însângerate. Merthin o văzu pe Caris țâșnind spre pod, cățărându-se pe stânci și gonind pe malul noroios. Aruncă o privire înapoi către el și strigă:

— Hai repede! Ce tot aștepți? Hai să-i ajutăm!

„Probabil că așa arată un câmp de bătălie, își zise Ralph; toate țipetele astea, violența oarbă, oameni prăbușiți, cai scăpați de sub control.” Acesta fu ultimul lui gând înainte ca podul să se surpe sub picioarele calului său.

Avu parte de câteva clipe de groază în stare pură. Nu înțelegea ce se întâmplase. Podul fusese acolo, sub copitele lui Griff, dar acum nu mai era, iar ei amândoi se prăvăleau prin aer. Apoi nu mai simți atingerea familiară a spinării lui Griff între picioarele lui și își dădu seama că se separaseră. Un moment mai târziu, se izbi de suprafața apei reci.

Se scufundă și își ținu respirația. Sentimentul de panică îl părăsi brusc. Acum era speriat, dar calm. În copilărie se jucase în apele mării – în domeniul tatălui său era inclus și un sat cu deschidere la mare – și știa că avea să se ridice la suprafață, deși poate că avea să i se pară o veșnicie până atunci. Era îngreunat serios de costumul de călătorie, acum îmbibat cu apă, și de sabia pe care o purta la brâu. Dacă ar fi fost înveșmântat în armură, s-ar fi dus la fund și acolo ar fi rămas pentru totdeauna. Dar, într-un final, capul i se ridică deasupra apei și Ralph trase adânc aer în piept, gâfâind.

În copilărie, înotase de multe ori, însă trecuseră ani buni de atunci.

Și totuși, corpul său își aminti mișcările necesare, într-un mod aproximativ, îndeajuns cât să-și țină capul deasupra apei. Începu să dea agitat din mâini, în încercarea de a se apropia de malul nordic. Lângă el, recunoscute blana castanie și coama neagră a lui Griff, care făcea același lucru: înota către cel mai apropiat mal.

Mișcările calului se schimbă, iar tânărul își dădu seama că acesta ajunsese cu copitele pe fundul apei. Ralph își întinse la rândul său picioarele, simțind nisipul sub tălpi. Porni cu pași îngreunați prin apa puțin adâncă. Mălul lipicios de pe fund părea să-l tragă înapoi către mijlocul curentului. Griff urcă pe o fâșie îngustă de uscat, aflată chiar sub zidul stăreției. Ralph îi urmă exemplul.

Se întoarse și aruncă o privire înapoi. Sute de oameni se aflau încă în apă, mulți sângerând, mulți țipând și alți mulți morți. Aproape de mal văzu un bărbat îmbrăcat cu livrea roșu cu negru a contelui de Shiring, plutind cu fața în jos. Intră înapoi în apă, îl apucă pe respectivul de cingătoare și îl trase pe uscat.

Ajuns aici, întoarse trupul greoi cu fața în sus, iar inima i se strânse, recunoscându-l. Era prietenul său, Stephen. Chipul îi era neschimbat, dar pieptul părea a i se fi prăbușit înăuntru. Avea ochii larg deschiși, fără nicio licărire de viață în ei. Nu mai respira. Trupul era prea distrus pentru ca Ralph să mai poată detecta vreo bătaie a inimii, cât de slabă. „Acum câteva minute îl invidiam, își spuse el. Acum eu sunt cel norocos dintre noi doi.”

Invadat de un sentiment irațional de vină, îi închise ochii lui Stephen.

Se gândi la părinții săi. Îi părăsise puțin mai înainte, în curtea grajdurilor. Chiar dacă l-ar fi urmat, n-ar fi ajuns până acum la pod.

Probabil că erau în siguranță.

Dar unde era lady Philippa? Ralph își derulă în minte scena de pe pod, chiar înainte de prăbușire. Lordul William și Philippa se aflaseră în partea din spate a procesiunii contelui, așa că nu ajunseseră pe pod.

Dar contele da.

Cu ochii minții, Ralph revăzu scena cât se poate de clar. Contele Roland fusese aproape, în urma lui, îmboldindu-și nerăbdător calul, Victory, prin culoarul creat de Ralph călare pe Griff.

Ralph auzi din nou cuvintele tatălui său:

„Fii mereu atent la cum ai putea să-i faci pe plac contelui.”

Poate că aceasta era marea lui șansă, cea pe care o așteptase atât, se gândi el surescitat. Poate că nu era nevoie să aștepte un război. Se putea remarca azi. Avea să-l salveze pe contele Roland... sau măcar pe Victory.

Hotărârea îl umplu de energie. Începu să scruteze suprafața râului. Contele purta o cămașă deosebită, purpurie și o haină neagră, din catifea. Era greu să identifice vreun individ în masa aceea fremătătoare de trupuri, vii și moarte. Apoi zări un armăsar negru cu o pată albă peste un ochi, iar inima îi tresări: era calul lui Roland. Victory se agita în apă, incapabil să înnoate drept, probabil pentru că-și rupsese cel puțin unul dintre picioare.

Lângă el plutea un bărbat masiv, îmbrăcat într-un strai purpuriu.

Aceasta era ocazia lui Ralph.

Își lepădă imediat haina groasă: n-ar fi făcut decât să-l încurce la înotat. Îmbrăcat numai în izmene, se aruncă înapoi în râu și porni înot spre conte. Trebui să-și croiască drum cu forța printr-o masă de bărbați, femei și copii. Mulți dintre cei rămași în viață se prindeau disperați de el, întârziindu-i înaintarea. Îi îndepărtă fără milă, lovindu-i puternic cu pumnii.

Într-un final, ajunse lângă Victory. Sforțările animalului deveneau din ce în ce mai slabe. Rămase nemișcat o clipă, după care începu să se scufunde; apoi, când apa-i ajunse în dreptul capului, începu să se zbată din nou.

— Încet, încet, băiete, îi șopti Ralph la ureche, dar era sigur că animalul avea să se înece.

Roland plutea pe spate, cu ochii închiși, inconștient sau mort. Unul dintre picioare îi era încă prins în scara șeii, iar acest lucru părea a fi singurul motiv pentru care corpul său nu se scufunda. Își pierduse pălăria, iar creștetul îi era năclăit de sânge. Ralph nu vedea în ce fel cineva ar fi putut supraviețui cu o astfel de rană. Oricum, el avea să-l salveze. Mai mult ca sigur va exista o răsplată pentru cadavru, având în vedere că era vorba despre un conte.

Încercă să tragă piciorul lui Roland din ochiul scării, dar descoperi că fâșia de piele era înfășurată strâns în jurul gleznei sale. Ralph se pipăi la brâu, căutându-și cuțitul, dar își dădu seama că acesta rămăsese înfipt în centura pe care o lăsase pe țarm, cu restul hainelor. Dar contele avea arme. Cu mișcări stângace, Ralph reuși să scoată pumnalul lui Roland din teacă.

Convulsiile lui Victory îngreunau tăierea curelei. Ori de câte ori reușea să apuce scara șei, calul muribund i-o smulgea din mână înainte de a putea să apropie lama cuțitului de bucata de piele. În cele din urmă, se sprijini cu ambele picioare de trunchiul calului, ca să aibă stabilitate, și, stând în poziția aceea, reuși să taie cureaua scării.

Acum trebuia să târască trupul inconștient al contelui până la mal. Ralph nu era un înotător rezistent și gâfâia deja, extenuat.

Colac peste pupăză, nu putea respira pe nas, din cauza loviturii primite, așa că gura i se umplea mereu cu apă. Se opri câteva clipe, sprijinindu-și greutatea pe trupul deja condamnat al lui Victory, încercând să-și recapete ritmul firesc al respirației; dar corpul contelui, lipsit de orice sprijin, începu să se scufunde, așa că Ralph își dădu imediat seama că nu-și permitea să se odihnească.

Apucă una dintre gleznelor lui Roland în mâna sa dreaptă și începu să înoate spre mal. Îi era mai greu să-și mențină capul deasupra apei acum, când nu avea decât un braț liber. Nu privi înapoi către Roland: în cazul în care capul acestuia cobora sub nivelul apei, el n-avea cum să-l ajute mai mult decât o făcea deja. După numai câteva clipe rămăsese aproape fără suflare și îl dureau toate membrele.

Nu era deprins cu o astfel de activitate. Era tânăr, puternic și-și petrecuse viața vânând, luptându-se cu lancea și cu spada. Putea să călărească o zi întreagă, ca să mai și câștige o înfruntare corp la corp seara. Dar acum se folosea de niște mușchi pe care în mod obișnuit nu-i puneă prea mult în mișcare. Gâtul îl durea din cauza efortului de a-și menține capul deasupra apei. N-avea cum să nu înghită apă, iar asta îl făcea să tușească și să simtă că se îneacă. Dădea nebunește din brațul stâng și abia dacă reușea să se mențină la suprafață. Trăgea agonizant trupul masiv al contelui, îngreunat și mai mult de hainele îmbibate cu apă. Se apropia de mal cu o încetineală chinuitoare.

În sfârșit, reuși să se apropie suficient încât să-și sprijine picioarele pe fundul apei. Trăgând cu nesaț aer în piept, începu să pășească greoi, târând în continuare trupul lui Roland. Când apa îi ajunse la nivelul coapselor, se întoarse și îl luă pe conte în brațe, cărându-l astfel ultimii câțiva pași până la mal.

Așeză trupul pe pământ și se prăbuși lângă el, extenuat. Cu ultimele resurse de energie, îi puse mâna pe piept. Inima bătea cu putere.

Contele Roland era în viață.

Gwenda rămase paralizată de spaimă simțind că podul se prăbușește. În clipa următoare însă șocul reprezentat de apa rece în care se scufundă fu suficient de puternic încât să-i redea calmul obișnuit.

Când capul i se ridică la suprafață, se trezi înconjurată de sute de oameni care țipau și se agitau nebunește. Unii găsiseră câte o bucată de lemn care să îi țină la suprafață, dar majoritatea încercau să plutească sprijinindu-se de altcineva. Cei de care se sprijineau aceștia se trezeau împinși la fund, așa că începeau să lovească desperați cu pumnii să fie lăsați în pace. Multe dintre aceste lovituri nu-și atingeau ținta. Cele care o făceau erau întoarse cu o forță cel puțin egală. Era la fel ca în fața unei taverne din Kingsbridge, în toiul nopții. În mod normal, o asemenea imagine ar fi fost comică, numai că oamenii mureau pe capete.

Gwenda trase adânc aer în piept și se scufundă. Nu știa să înoate.

Ieși din nou la suprafață. Spre oroarea ei, Sim Telalul se afla chiar în fața ei, scuipând apă ca un gheizer. Începu să se scufunde, evident la fel de neștiutor într-ale natației ca și ea. Desperat, se apucă de umărul ei, căutând susținere. Gwenda se duse imediat la fund. Considerând-o nepotrivită ca punct de sprijin, Sim îi dădu drumul.

Aflată sub apă, ținându-și respirația, luptându-se să nu se lase copleșită de panică, fata își spuse: „Nu pot să mă înec acum, după toate prin câte am trecut.”

A doua oară când ieși la suprafață, se simți împinsă de un corp masiv și văzu cu coada ochiului boul care o dezechilibrase cu o clipă înainte ca podul să se prăbușească. Se părea că nu pățise nimic și înota voinicește. Gwenda se întinse spre el, mișcând nebunește din picioare, și reuși să se prindă de unul din coarnezle animalului. O clipă, greutatea ei trase capul boului în lateral, dar acesta izbuti să-și încordeze gâtul puternic, astfel încât capul își relua poziția firească.

Gwenda rămase agățată de el.

Câinele ei, Skip, apăru lângă ea, înotând aparent fără niciun efort, și începu să latre, bucuros să-i vadă chipul.

Boul se îndrepta către malul dinspre suburbii. Deși o dureau brațul atât de tare încât simțea că avea să i se smulgă din trup, Gwenda se ținu în continuare de cornul lui.

Cineva o înșfăcă de umăr, iar Gwenda privi în urmă doar ca să-l vadă din nou pe Sim. Încercând să se folosească de ea pentru a se menține la suprafață, bărbatul o scufundă. Fără să dea drumul boului, fata îl împinse pe Sim cu mâna liberă. Acesta căzu pe spate, cu capul aproape de picioarele ei. Țintind cu grijă, Gwenda îl lovi cu călcâiul cât putu de tare, direct în figură. Sim lăsă să-i scape un țipăt de durere, care fu repede înăbușit când capul i se scufundă.

Boul reuși să-și sprijine picioarele pe fundul râului și ieși cu pași greoi din apă, stropind și pufnind. De îndată ce simți că putea sta la rândul ei în picioare, Gwenda îi dădu drumul.

Skip începu să latre speriat, iar fata aruncă o privire circumspectă în jur. Sim nu era pe mal. Cercetă cu atenție suprafața râului, căutând pata stridentă reprezentată de tunica lui galbenă printre trupurile omenești și bucățile de lemn care pluteau peste tot.

Îl văzu, ținându-se la suprafață cu ajutorul unei scânduri, lovind apa cu picioarele și îndreptându-se direct spre ea.

Nu putea să fugă. Nu mai avea puterea necesară, iar rochia îi era îngreunată de apă. De partea aceasta a râului nu exista niciun loc unde să se poată ascunde. Iar acum, că podul se dărâmasese, nu mai avea cum să traverseze pe celălalt mal, spre Kingsbridge.

Dar n-avea de gând să-l lase să o ia.

Văzu că Sim se zbătea, iar asta îi dădu o oarecare speranță. Dacă ar fi rămas nemișcat, scândura l-ar fi ținut la suprafață, dar el dădea mereu din picioare ca să înainteze spre mal, iar aceste mișcări deteriorau echilibrul fragil pe care-l obținuse. Se împingea pe scândură, ca să se ridice, după care începea să dea din picioare, ca să se propulseze spre mal, iar capul i se ducea din nou la fund. Poate că n-avea să ajungă pe țărm.

Gwenda își dădu seama că putea transforma chiar ea acea posibilitate într-o certitudine.

Aruncă o privire rapidă în jur. Apa era plină de fragmente de lemn, de la bârne uriașe la așchii. Ochii i se opriră asupra unei bucăți de lemn lungi cam de un metru. Intră în apă și o luă. Apoi înaintă cu pași greoi prin apă, pentru a-și întâmpina stăpânul.

Avu satisfacția de a zări scânteia de frică din ochii lui.

Sim își temperă avântul. În fața lui se afla femeia pe care încercase să o transforme într-o sclavă – furioasă, hotărâtă, mânuind o bâta grozavă. În spate – moartea prin înec.

Porni înainte.

Gwenda stătea dreaptă în apa care-i ajungea până la talie și aștepta momentul potrivit.

Îl văzu pe Sim oprindu-se din nou și își dădu seama din mișcările acestuia că încerca să găsească fundul apei cu picioarele.

Acum sau niciodată.

Gwenda ridică bucata de lemn deasupra capului și porni înainte. Sim observă ce avea de gând să facă și se agită frenetic pentru a se îndepărta; dar nu avea niciun punct de sprijin, nici nu mergea pe fundul apei, nici nu înota, așa că nu reuși să se ferească. Gwenda abătu cu toată puterea bâta de lemn asupra creștetului acestuia.

Ochii lui Sim se dădură peste cap, iar întregul lui trup se lăsă moale, alunecând în inconștiență.

Gwenda întinse mâna și-l înșfăcă de tunică galbenă. N-avea de gând să-l lase să se îndepărteze plutind – era posibil să supraviețuiască. Îl trase spre ea, după care-i luă capul în ambele mâini și i-l împinse sub apă.

Chiar dacă Sim era leșinat, Gwenda descoperi că era mai greu decât își închipuise să țină un trup sub apă. Părul lui slinos era alunecos. Trebui să-i prindă capul la subraț și să-și ridice picioarele de pe fund, astfel încât să-l apese cu propria greutate.

Începu să simtă că poate-l învinsese. Oare de cât timp era nevoie ca să îneci un om? N-avea nici cea mai vagă idee. Probabil că plămânii lui Sim se umpleau deja cu apă. Cum avea să știe când să-i dea drumul?

Dintr-odată, bărbatul se smuci. O clipă, Gwenda se văzu nevoită să facă un efort ca să-l țină. Nu era sigură dacă Sim își recăpătase cunoștința sau dacă era vorba de o convulsie inconștientă. Spasmele sale erau puternice, dar păreau aleatorii. Picioarele ei găsiră din nou fundul apei, iar fata reuși să obțină o poziție de echilibru pentru a rezista mai departe.

Privi în jur. Nimeni nu se uita la ea. Toți erau prea ocupați să-și salveze viețile.

După câteva clipe, mișcările lui Sim deveniră mai slabe. Destul de curând, rămase nemișcat. Treptat, fata își slăbi strânsoarea. Sim se lăsă încet la fund.

Nu mai apăru la suprafață.

Gâfâind, Gwenda merse prin apă până la mal. Se lăsă greu pe pământul ud. Își pipăi cingătoarea, căutându-și punga de piele: era în continuare acolo.

Nelegiuții nu ajunseseră să i-o fure, și ea reușise să o păstreze pe tot parcursul încercărilor prin care trecuse. Înăuntru era prețiosul filtru de dragoste preparat de Mattie Înțeleapta. Deschise punga să verifice... și nu găsi nimic în afară de niște cioburi de ceramică. Micuța fiolă se spărsese.

Începu să plângă.

Prima persoană pe care Caris o văzu făcând ceva rațional fu fratele lui Merthin, Ralph. N-avea pe el decât o pereche de izmene ude. Nu era rănit, în afară de umflătura de la nas, prezentă și înainte de incident. Ralph îl trase pe contele de Shiring din apă și îl așeză pe mal, lângă un cadavru îmbrăcat în livreaa casei lui. Contele avea o rană urâtă la cap, care îi putea fi fatală. Ralph părea epuizat de eforturile depuse și nu era deloc sigur cu privire la ce ar fi trebuit să facă mai departe. Caris se gândi ce să-i spună.

Aruncă o privire în jur. Pe partea aceea, malul era reprezentat de o serie de plaje înguste și noroioase, separate de stânci. Nu era prea mult loc unde să fie întinși morții și răniții: aceștia trebuiau duși în altă parte.

La câțiva metri distanță, niște trepte de piatră făceau legătura cu o poartă încastrată în zidul stăreției. Caris se hotărî. Arătând cu degetul spre poartă, i se adresă lui Ralph:

— Du-l pe conte pe acolo la stăreție. Pune-l jos cu atenție în catedrală, după care fugi la infirmerie. Spune-i primei călugărițe pe care o vezi să o aducă imediat pe stareța Cecilia.

Ralph păru bucuros să asculte de ordinele unei persoane hotărâte, așa că făcu imediat ce i se spusese.

Merthin intrase în apă și înainta cu pași greoi, dar Caris îl opri.

— Uită-te la mulțimea aia de idioți, rosti ea, indicând către capătul dinspre oraș al podului distrus. Zeci de oameni stăteau nemișcați, holbându-se la măcelul din fața lor. Adu-i aici pe toți bărbații în putere, continuă ea. Să înceapă să-i scoată pe oameni din apă și să-i ducă în catedrală.

Merthin șovăia.

— Nu pot să coboare până aici de acolo.

Caris își dădu seama că avea dreptate. Ar fi trebuit să treacă peste resturile podului, iar asta n-ar fi dus decât la creșterea numărului de răniți. Dar casele aflate în această parte a străzii principale aveau grădini care ajungeau până la zidul stăreției, iar casa de pe colț, aparținându-i lui Ben Rotarul, avea chiar o ușă mică în perete, astfel încât acesta putea să coboare la râu direct din grădină.

Merthin se gândea și el la același lucru.

— O să-i aduc prin casa lui Ben și o să trecem prin curtea lui din spate.

— Bine.

Merthin începu să se cațere pe pietre, împinse ușa și dispăru.

Caris aruncă o privire peste apă. O siluetă înaltă se apropia cu pași istoviți de mal, iar ea îl recunoscuse pe Philemon. Gâfâind, acesta o întrebă:

— Ai văzut-o pe Gwenda?

— Da... chiar înainte să se prăbușească podul, răspunse Caris. Fugea de Sim Telalul.

— Știu asta – dar unde e acum?

— N-o văd nicăieri. Cel mai bun lucru pe care-l poți face e să începi să-i scoți pe oameni din apă.

— Vreau să-mi găsesc sora.

— Dacă e în viață, sigur este printre cei care au nevoie să fie scoși din râu.

— Bine, mormăi Philemon și intră din nou în apă.

Caris dorea cu disperare să știe unde se aflau membrii familiei ei, dar erau prea multe de făcut aici. Își promise că avea să-și caute tatăl cât de curând posibil.

Silueta lui Ben Rotarul apărură în cadrul ușii din zid. Un bărbat scund cu umeri lați și grumaz ca de taur, acesta era căruțaș și își câștiga traiul mai mult cu ajutorul mușchilor decât al creierului. Coborî cu mișcări precipitate pe mal, după care începu să se uite încolo și-ncoace, fără să știe exact ce să facă.

La picioarele lui Caris zăcea unul dintre oamenii contelui Roland, îmbrăcat în livrea caracteristică, roșu cu negru, și aparent mort. Fata spuse:

— Ben, du-l pe omul acesta în catedrală.

Nevasta lui Ben, Lib, apărură și ea, ducând în brațe un băiețel de nici doi anișori. Aceasta era un pic mai inteligentă decât soțul ei și întrebă:

— Dar n-ar trebui să ne ocupăm mai întâi de cei vii?

— Trebuie să-i scoatem din apă înainte de a ne da seama dacă-s morți sau vii și nu putem lăsa trupurile aici, pe mal, pentru că o să-i încurce pe salvatori. Du-l în biserică, Ben.

Lib înțelese că spusele lui Caris erau logice.

— Ai face bine s-o asculți pe Caris, Ben, i se adresă ea soțului său.

Ben ridică trupul aparent fără niciun efort și plecă.

Caris își dădu seama că oamenii puteau fi transportați mai rapid pe târgi, în genul celor folosite de constructori. Călugării se puteau ocupa de procurarea lor. Dar unde erau călugării? îi spusese lui Ralph să o alerteze pe stareța Cecilia, dar deocamdată nimeni nu-și făcuse apariția.

Răniții trebuiau bandajați, tratați cu unguente și spălați cu diverse soluții: avea să fie nevoie de toți monahii, de ambele sexe. Trebuia chemat și Matthew Bărbierul: mai mult ca sigur aveau să apară multe cazuri de oase rupte care trebuiau puse la loc. Și Mattie Înțeleapta, care să le administreze poțiuni celor suferinzi, pentru a le ușura durerile. Caris trebuia să dea alarma, dar nu prea era dispusă să părăsească malul râului

înainte ca operațiunea de salvare să fi fost organizată cum se cuvine. Unde era Merthin?

O femeie se târa către mal. Caris intră în apă și o ajută să se ridice în picioare. Era Griselda. Rochia udă i se lipise de corp, iar Caris îi putea vedea sânii plini și conturul bombat al coapselor. Știind că era însărcinată, Caris o întrebă neliniștită:

— Ești bine?

— Cred că da.

— Nu sângerezi?

— Nu.

— Slavă Domnului! Caris aruncă o privire în jur și fu recunoscătoare să-l vadă pe Merthin ieșind din grădina lui Ben Rotarul, în fruntea unui șir de bărbați, dintre care unii purtau livreaua contelui. Strigă către el: Ia-o pe Griselda de braț. Ajut-o să urce treptele până la stăreție. Ar trebui să stea jos și să se odihnească o vreme. Adăugă totuși ca să-l liniștească: E bine, să știi.

Atât Merthin, cât și Griselda o priviră ciudat, iar Caris își dădu seama într-o fracțiune de secundă cât de neobișnuită era situația în care se afla. Ei trei rămaseră câteva momente prinși într-un fel de triumfi împietrit: viitoarea mamă, tatăl copilului și femeia care îl iubea.

Apoi Caris se îndepărtă, rupând vraja, și începu să dea ordine în stânga și-n dreapta.

Gwenda plânse câteva clipe, după care se opri. Motivul tristeții sale nu era neapărat flaconul acela spart: Mattie putea să facă alt filtru de dragoste, iar Caris i l-ar plăti, atât timp cât amândouă aveau să fie în viață. Lacrimile îi curgeau gândindu-se la toate lucrurile prin care trecuse în doar o zi și-o noapte – de la trădarea tatălui ei până la realizarea că picioarele îi sângerau.

Nu simțea nicio urmă de regret în privința celor doi oameni pe care-i ucisese. Sim și Alwyn încercaseră să o transforme într-o sclavă și să o oblige să se prostitueze. Meritau să moară. Oricum, faptul că-i omorâse nu reprezenta un delict, pentru că legea nu condamna pe nimeni care scăpa lumea de un nelegiuit. Cu toate acestea, nu-și putea controla tremuratul mâinilor. Era extrem de bucuroasă că reușise să-și învingă dușmanii și să-și câștige libertatea și, în același timp, era îngreșată de tot ce făcuse. N-avea să uite niciodată felul în care corpul muribund al lui Sim zvâcnise la final. Și se temea că imaginea lui Alwyn, cu vârful cuțitului ieșindu-i din orbită, avea să-i apară în vise. Cu inima copleșită de atât de multe sentimente contradictorii, îi era cu neputință să se oprească din tremurat.

Încercă să-și alunge omorurile din minte. Cine altcineva mai murise? Părinții ei aveau de gând să plece din Kingsbridge de ieri. Dar fratele ei, Philemon? Caris, prietena ei cea mai bună? Wulfric, bărbatul pe care-l iubea?

Aruncă o privire peste râu și se liniștește imediat în privința lui Caris. Aceasta se afla pe celălalt mal, cu Merthin, părând a organiza un grup de intervenție pentru scoaterea oamenilor din apă. Gwenda se simți inundată de un val de recunoștință: cel puțin nu rămăsese complet singură pe lume.

Dar Philemon? Fusesse ultimul om pe care-l văzuse înainte ca podul să se dărâme. Probabil că se prăbușise undeva în apropierea ei, ca toți cei din jur, dar nu reușea deloc să-l vadă.

Și unde era Wulfric? Se îndoia că acestuia i-ar fi plăcut spectacolul reprezentat de biciuirea unei vrăjitoare prin tot orașul. Cu toate acestea, știa că avusese de gând să se întoarcă astăzi în Wigleigh cu familia și era posibil – Doamne ferește! – să fi fost pe pod, în drum spre casă, atunci când acesta se surpase. Cercetă cu frenezie suprafața apei, căutând pata aurie a pletelor lui, rugându-se să-l vadă înotând cu putere către mal, și nu plutind cu fața în jos. Dar nu-l zări deloc.

Se hotărăște să traverseze râul. Nu știa să înoate, dar se gândi că, dacă ar fi avut o bucată mare de lemn care să o țină la suprafață, ar fi putut să dea din picioare în așa fel încât să se împingă spre celălalt mal. Găsi o scândură, o trase din apă și merse vreo 50 de metri mai în amonte, pentru a nu fi nevoită să treacă prin masa de trupuri. Apoi intră din nou în apă. Neînfricat, Skip o urmă. Era mai greu decât își închipuise, iar rochia udă o trăgea în jos, dar reuși să ajungă pe celălalt mal.

Alergă către Caris și se îmbrățișară.

— Ce s-a întâmplat? se interesă Caris.

— Am fugit.

— Și Sim?

— Era un nelegiuit.

— Era?

— E mort.

Caris păru surprinsă.

Gwenda adăugă repede:

— A murit când s-a prăbușit podul. Nici măcar prietena ei cea mai bună nu trebuia să știe exact circumstanțele morții lui. Continuă: I-ai văzut pe vreunul dintre ai mei?

— Părinții tăi au plecat din oraș ieri. Pe Philemon l-am văzut acum câteva clipe – te caută.

— Slavă Domnului! Dar Wulfric?

— Nu știu. N-a fost scos din râu. Logodnica lui a plecat ieri, dar părinții și fratele lui erau în catedrală azi-dimineață, la procesul lui Nell Nebuna.

— Trebuie să-l caut.

— Noroc!

Gwenda urcă în goană treptele care duceau la stăreție și traversă pajiștea. Câțiva dintre negustorii care avuseseră tarabe în târg își continuau netulburați operațiunile de împachetare a mărfii, și ei i se păru de-a dreptul incredibil că puteau să-și vadă de treburi când sute de oameni își găsiseră sfârșitul într-un asemenea accident. Curând însă își dădu seama că nu știau nimic: grozăvia se petrecuse în urmă cu doar câteva minute, deși ei îi păruseră a fi ore. Trecu de poarta stăreției și ajunse pe strada principală. Wulfric și familia lui stătuseră la hanul Bell.

Intră în fugă în clădire.

Un băiețandru stătea lângă un butoi de bere, cu o expresie înspăimântată pe chip.

Gwenda spuse:

— Îl caut pe Wulfric Wigleigh.

— Nu e nimeni aici, răspunse băiatul. Eu sunt ucenicul, m-au lăsat să păzesc berea.

Gwenda își dădu seama că cineva îi chemase pe toți la râu.

Făcu imediat cale-ntoarsă. Tocmai când ieșea pe ușă, îl văzu pe Wulfric.

Era atât de ușurată, încât îl îmbrățișă cu putere.

— Ești în viață – slavă Domnului! strigă ea.

— Cineva zicea că s-a prăbușit podul, spuse el. E adevărat deci?

— Da... e îngrozitor. Unde sunt ai tăi?

— Au plecat acum ceva timp. Eu am rămas în urmă să recuperez o datorie. Ridică o pungă mică din piele, cu bani. Sper că nu erau pe pod când s-a rupt.

— Știu cum putem afla, rosti Gwenda. Hai cu mine.

Îl apucă de mână. El o lăasă să-l conducă prin curtea stăreției fără să-și retragă palma dintr-a ei. Gwenda nu îl atinsese niciodată atât de mult timp.

Avea mâna mare, cu degetele aspre de muncă, dar cu podul palmei catifelat. În ciuda a tot ceea ce se întâmplase, atingerea pielii lui îi trimitea fiori în tot corpul.

Îl duse peste pajiște până în catedrală.

— Îi scot pe oameni din râu și-i aduc aici, îl lămurii ea.

Pe pardoseala de piatră a naosului se aflau deja 20–30 de trupuri, iar numărul lor sporea fără oprire. Câteva călugărițe se ocupau de răniți, părând niște creaturi insignifiante în comparație cu dimensiunile stâlpilor din jurul lor. Călugărul orb care dirija de obicei corul părea a fi conducătorul operațiunilor.

— Puneți-i pe morți în partea de nord! strigă el când Gwenda și Wulfric intrară în naos. Răniții în cea de sud.

Dintr-odată, Wulfric scoase un strigăt de surprindere și nefericire. Gwenda îi urmări privirea și-l recunoscă pe David, fratele lui, zăcând printre răniți.

Îngenuncheară amândoi lângă el. David era cu vreo doi ani mai mare decât Wulfric și avea aceeași constituție robustă. Băiatul respira și avea ochii deschiși, dar nu părea să-i vadă. Wulfric îi vorbi.

— Dave! spuse el încet, pe un ton înflăcărat. Dave, eu sunt, Wulfric.

Gwenda simți ceva lipicios și își dădu seama că David era întins într-o baltă de sânge.

Wulfric îl întrebă:

— Dave... unde sunt mami și tati?

Nu primi niciun răspuns.

Gwenda aruncă o privire în jur și o zări pe mama lui Wulfric. Aceasta se afla de cealaltă parte a naosului, în culoarul de nord, unde Carlus Orbul le spusese oamenilor să-i pună pe cei morți.

— Wulfric, făcu încetișor Gwenda.

— Ce e?

— Mama ta.

Băiatul se ridică și privi în direcția indicată de Gwenda.

— O, nu! suspină el.

Traversară împreună biserica. Mama lui Wulfric era întinsă lângă sir Stephen, lordul de Wigleigh – egalul ei acum. Era o femeie mărunțică – părea de-a dreptul uimitor că născuse niște fii atât de mari. Pe tot timpul vieții fusese zveltă și plină de energie, dar acum arăta ca o păpușă fragilă, palidă și slabă. Wulfric îi puse mâna pe piept, căutând să-i simtă bătăile inimii. Când apăsă, din gura femeii ieși un firicel de apă.

— S-a înecat, spuse el în șoaptă.

Gwenda își petrecu brațul pe după umerii lui largi, încercând să-l consoleze. Nu-și putea da seama dacă el îi observase sau nu gestul.

Un oștean îmbrăcat în livrea roșie cu negru a contelui Roland se apropie de ei, ducând în spate corpul neînsuflețit al unui bărbat masiv. Wulfric trase adânc aer în piept, îndurerat: era tatăl său.

Gwenda i se adresă oșteanului:

— Pune-l aici, lângă soția lui.

Wulfric era năucit. Nu spuse nimic, părând incapabil să conștientizeze tot ce se întâmpla. Ce putea Gwenda să-i spună bărbatului iubit într-o asemenea situație? Fiecare frază care-i venea în minte i se părea, invariabil, prostească. Dorea cu disperare să-l aline cumva, dar nu știa cum.

În timp ce Wulfric se holba la cadavrele părinților săi, Gwenda privi către cealaltă parte a bisericii, unde se afla fratele lui Wulfric. Se apropie repede de el. David stătea complet nemișcat. Ochii lui aveau o căutătură fixă și respirația i se oprise. Îi puse mâna pe piept: nu i se mai simțea inima bătând.

Cum să suporte Wulfric totul?

Își șterse lacrimile de pe chip și se întoarse lângă el. N-avea niciun rost să-i ascundă adevărul.

— Și David a murit, îi șopti ea.

Wulfric îi aruncă o privire absentă, ca și cum n-ar fi înțeles ce i se spusese. În mintea Gwendei se strecură bănuiala îngrozitoare că șocul suferit îl făcuse să-și piardă mințile.

Dar, într-un final, băiatul vorbi:

— Toți, murmură el. Toți trei. Toți morți.

Se uită la Gwenda, și aceasta văzu că ochii i se umpleau de lacrimi.

Își petrecu brațele pe după umerii lui și îi simți trupul cutremurându-se, pradă unor suspine neajutorate. Îl strânse bine.

— Bietul de tine, spuse ea. Bietul, dragul de tine.

— Slavă Domnului că n-am pierdut-o și pe Annet, hohoti el.

O oră mai târziu, trupurile morților și cele ale răniților acopereau mare parte din pardoseala naosului. Carlus Orbul, starețul adjunct, stătea în mijlocul acestui tablou împreună cu Simeon, vistiernicul cu chip uscățiv, care-i servea drept ochi. Carlus se afla la conducere pentru că starețul Anthony lipsea.

— Frate Theodoric, tu ești? întrebă Carlus, părând a recunoaște mersul călugărului cu ten alb și ochi albaștri care tocmai intrase. Caută-l pe gropar. Spune-i să ia cu el șase bărbați puternici, să-l ajute. O să avem nevoie de cel puțin 100 de morminte și, mai ales că e vară, trebuie să îngropăm morții cât se poate de repede.

— Imediat, frate, răspunse Theodoric.

Caris era impresionată de cât de bine putea Carlus să organizeze lucrurile, în ciuda faptului că era orb.

Îl lăsase pe Merthin să conducă operațiunea de scoatere a morților și a răniților din râu. Se asigurase că monahii – atât călugării, cât și călugărițele – fuseseră înștiințați cu privire la cele întâmplate, după care reușise să-i găsească pe Matthew Bărbierul și pe Mattie Înțeleapta. În cele din urmă, verificase dacă familia ei era teafără.

Doar unchiul Anthony și Griselda se aflaseră pe pod în momentul prăbușirii acestuia. Pe tatăl ei îl găsisese în sala gildei împreună cu Buonaventura Caroli. Edmund spusese:

— Acum chiar că nu mai au de ales, vor trebui să construiască un pod nou!

Apoi pornise şchiopătând către malul râului, unde pusese umărul la salvarea oamenilor. Ceilalţi erau în siguranţă: mătuşa Petranilla fusese în tot acest timp acasă, gătind; sora lui Caris, Alice, fusese cu Elfric la hanul Bell; vărul ei, Godwyn, fusese în catedrală, verificând lucrările de reparaţie la culoarul sudic al corului.

Griselda plecase acasă să se odihnească. Despre Anthony nu se ştia încă nimic. Caris nu ţinea prea mult la unchiul ei, dar în niciun caz nu-i dorea moartea şi privea neliniştită ori de câte ori câte un trup nou era adus în naos de la râu.

Stareţa Cecilia şi celelalte călugăriţe erau ocupate să spele rănilor, să aplice straturi de miere care să acţioneze ca tratament antiseptic, să pună bandaje şi să împartă cani cu bere fierbinte, cu mirodenii, care să-i mai întărească pe răniţi. Matthew Bărbierul, chirurgul energic şi eficient care slujise atât timp pe câmpul de bătălie, lucra împreună cu supraponderala Mattie Înțeleapta, care găfăia întruna şi le administra oamenilor leacuri calmante cu câteva minute înainte ca Matthew să le pună la loc oasele rupte de la mâini sau de la picioare.

Caris merse în transeptul sudic. Acolo, departe de zgomotul, de agitaţia şi de sângele din naos, călugării-medici stăteau îngrămădiţi în jurul trupului încă inconştient al contelui de Shiring. Acesta fusese dezbrăcat de veşmintele ude şi acoperit cu o pătură groasă.

— E în viaţă, spuse fratele Godwyn. Dar are o rană foarte gravă. Arată către partea din spate a capului bărbatului: O parte din craniu i-a fost zdrobită.

Caris aruncă o privire peste umărul lui Godwyn. Putea vedea craniul, precum crusta sfărâmată a unei plăcinte, pătat cu sânge. Prin spărturi se zărea materia cenuşie de dedesubt. Cu siguranţă nu se putea face nimic în cazul unei răni atât de grave.

Fratele Joseph, cel mai în vârstă dintre medici, era de aceeaşi părere. Acesta îşi trecu un deget peste puntea nasului său mare şi rosti, oarecum neclar din cauza danturii stricate:

— Trebuie să aducem moaştele sfântului, spuse el, prelungind consoanele de parcă ar fi fost beat, aşa cum vorbea de obicei. Sunt cea mai bună şansă de vindecare.

Caris nu avea prea mare încredere în puterea oaselor unui sfânt mort demult asupra craniului zdrobit al unui om viu. Bineînţeles, nu spuse nimic: ştia că avea nişte păreri ciudate în această privinţă şi de cele mai multe ori prefera să le păstreze numai pentru ea.

Fiii contelui – lordul William și episcopul Richard – urmăreau îndeaproape ceea ce se întâmpla. Cu silueta sa de soldat și părul negru, William era o versiune mai tânără a bărbatului care zăcea inconștient pe masă. Richard era mai blond și avea contururi mai rotunjite. Fratele lui Merthin, Ralph, stătea lângă ei.

— Eu l-am scos pe conte din apă, rosti el.

Era a doua oară când Caris îl auzea spunând acest lucru.

— Da, bravo, mormăi William.

Soția lui William, Philippa, era la fel de nemulțumită ca și Caris în privința verdictului dat de fratele Joseph.

— Nu puteți să faceți ceva prin care să-l ajutați pe conte? întrebă ea.

Godwyn îi răspunse:

— Rugăciunea e cel mai eficient leac.

Moaștele erau păstrate într-un compartiment încuiat, sub altar. Imediat ce Godwyn și Joseph plecară să le aducă, Matthew Bărbierul se aplecă asupra contelui, cercetând rana.

— N-o să se vindece niciodată așa, rosti el. Nici măcar cu ajutorul sfântului.

William i se adresă tăios:

— Ce vrei să spui?

Lui Caris i se păru că vorbise exact ca tatăl său.

— Craniul e un os ca toate celelalte, răspunse Matthew. Se poate repara singur, dar bucățile trebuie să se afle în poziția lor normală, altfel se vor suda strâmb.

— Crezi că știi tu mai multe decât călugării?

— Stăpâne, călugării știu cum să invoce ajutorul lumii spiritelor. Eu unul nu fac altceva decât să pun la loc oasele rupte.

— Și de unde ai căpătat tu cunoștințele astea?

— Am fost chirurg în armata regelui timp de mulți ani. Am mărșăluit alături de tatăl Domniei Tale, contele, în războaiele cu scoțienii. Am mai văzut capete sparte la viața mea.

— Și ce-ai face pentru tatăl meu acum?

Lui Caris i se părea că Matthew era oarecum intimidat de tirul de întrebări agresive la care-l supunea William.

— Aș scoate bucățile de craniu din creier, le-aș curăța și aș încerca să le pun la loc, în pozițiile lor firești.

Caris trase aer în piept, surprinsă. Abia dacă-și putea imagina o operațiune atât de îndrăzneță. Cum avea Matthew curajul să propună așa ceva? Și dacă nu reușea?

William îl întrebă:

— Și și-ar reveni?

— Nu știu, răspunse Matthew. Uneori, rănila la cap au efecte ciudate, lăsându-l pe om incapabil să mai meargă sau să

mai vorbească. Tot ce pot face eu e să-i repar craniul. Dacă vreți miracole, rugați-l pe sfânt.

— Deci nu poți promite succesul intervenției.

— Doar Dumnezeu este atotputernic. Oamenii trebuie să facă ce pot și să spered că o să iasă cât mai bine. Dar cred că tatăl Domniei Tale o să moară din cauza acestei răni, dacă rămâne netratată.

— Dar Joseph și Godwyn au studiat cărțile scrise de filosoffi-medici din vechime.

— Iar eu am văzut cu ochii mei, pe câmpul de bătălie, răniți murind sau revenindu-și. Domniile Voastre trebuie să hotărâți în cine aveți încredere și în cine nu.

William își îndreaptă privirea către soția sa. Philippa îl sfătuie:

— Hai să-l lăsăm pe bărbier să facă tot ce poate și să ne rugăm la Sfântul Adolphus să îl ajute.

William dădu din cap, în semn de consimțire.

— Bine, îi spuse el lui Matthew. Apucă-te de treabă.

— Conte trebuie să stea întins pe masă, începu hotărât Matthew. Trebuie așezat lângă fereastră, astfel încât lumina să cadă pe rana lui.

William pocni din degete către doi novici.

— Faceți tot ce vă cere bărbatul acesta, ordonă el.

Matthew adăugă:

— Nu am nevoie decât de un bol cu vin cald.

Călugării aduseră din infirmerie o masă alcătuită din câteva scânduri sprijinite pe două capre și o instalare lângă fereastra cea mare din transeptul sudic. Doi scutieri îl ridicară pe contele Roland pe masă.

— Cu fața în jos, vă rog, le ceru Matthew.

Cei doi întoarseră cu grijă trupul contelui.

Matthew avea la el o traistă din piele în care se aflau unelte ascuțite cu ajutorul cărora bărbierii își practica meseria. Scoase mai întâi o foarfecă mică. Apoi îndoi ușor gâtul pacientului, împingându-i capul în față, și începu să tundă cu grijă firele de păr din jurul răni. Conte avea părul negru și des, unsuros de la natură. Matthew îi reteză pe rând şuvițele și le lăsă să cadă pe pardoseală. După ce reuși să creeze un cerc în jurul răni, detaliile acesteia deveniră mult mai vizibile.

Fratele Godwyn apără din nou, aducând relicvariul, acea cutie din aur și fildeş în care erau păstrate craniul Sfântului Adolphus și oasele de la un braț și o palmă. Când văzu că Matthew începuse să-l trateze pe contele Roland, spuse plin de indignare:

— Ce se întâmplă aici?

Matthew își ridică privirea de la lucrul său.

— Dacă ai pune moaștele pe spatele contelui, cât mai aproape de capul lui, cred că sfântul o să-mi facă mâinile mai precise.

Godwyn ezita, evident înfuriat de faptul că un simplu bărbier preluase conducerea situației.

Lordul William interveni și el:

— Fă cum spune, frate, căci altfel e posibil ca vina pentru moartea tatălui meu să cadă asupra voastră.

Cu toate acestea, Godwyn nu se supuse. I se adresă în schimb lui Carlus Orbul, care se afla la câțiva metri depărtare:

— Frate Carlus, am primit ordin de la lordul William să...

— Am auzit ce-a spus lordul William, îl întrerupse Carlus. Ar fi mai bine să faci cum dorește.

Nu era răspunsul la care sperase Godwyn. Pe chipul său se așternu o expresie de frustrare mânioasă. Evident dezgustat, așează cutia cu moaște pe spatele lat al contelui Roland.

Matthew luă un forceps mic. Cu o atingere delicată, apucă marginea vizibilă a unei bucăți de os și o ridică, fără a atinge materia cenușie de dedesubt. Ca în transă, Caris îl privea. Osul se desprinsese imediat de cap, cu pielea și părul lipite încă de el. Matthew îl scufundă ușor în castronul cu vin cald.

Repetă această operațiune cu alte două bucăți mici de os. Rumoarea din naos – gemetele răniților și suspinele celor care-i pierduseră pe cei dragi lor – părea a se estompa, reducându-se la un simplu zgomot de fond. Cei care-l priveau pe Matthew stăteau tăcuți și nemișcați, formând un cerc solemn în jurul lui și al contelui aflat în stare de inconștiență.

Apoi bărbierul se ocupă de așchiile care rămăseseră atașate de restul craniului. Pentru fiecare în parte, începea prin a tăia părul din zonă, apoi spăla zona cu o pânză curată înmuiată în vin, după care folosea forcepsul pentru a apăsa osul ușor în ceea ce credea că era poziția sa de dinainte.

Din cauza tensiunii din aer, Caris de-abia putea respira. Nu admirase pe nimeni așa cum îl admira în acele momente pe Matthew Bărbierul. Era atât de curajos, de îndemânatic, de sigur pe sine! Și făcea toate acele operațiuni delicate pe trupul unui conte! Dacă lucrurile se sfârșeau tragic, probabil că avea să fie condamnat la moarte prin spânzurare. Dar, cu toate acestea, mâinile îi erau la fel de lipsite de tremur precum cele ale îngerilor sculptați în piatră deasupra intrării în catedrală.

În cele din urmă, puse la loc bucățile de os pe care le scoase din bolul cu vin, potrivindu-le unele lângă altele ca și cum ar fi reparat o oală spartă.

Apoi trase pielea de pe cap peste rană și o cusu cu îndemănare.

Acum craniul lui Roland era din nou complet.

— Conte trebuie să doarmă o zi și-o noapte, spuse el. Dacă se trezește, dați-i o doză puternică din somniferul preparat de Mattie Înțeleapta. Apoi trebuie să stea nemișcat 40 de zile și 40 de nopți. Dacă e nevoie, legați-l de pat.

Apoi o rugă pe stareța Cecilia să panseze capul rănitului.

Godwyn ieși din catedrală și porni în fugă spre malul râului, cu sângele clocotind de mânie. Nu exista nicio autoritate: Carlus îi lăsa pe toți să facă după cum poșteau. Starețul Anthony era slab, dar era mai bun decât Carlus. Trebuia să fie găsit cât mai curând.

Ca urmare a eforturilor susținute ale orășenilor, cele mai multe trupuri fuseseră scoase deja din apă. Cei care se aleseseră doar cu sperietura sau cu câteva vânătăi plecaseră spre casele lor. Cei care rămăseseră erau prinși într-un fel sau altul între resturile de lemn.

Godwyn era deopotrivă entuziasmat și speriat de posibilitatea ca Anthony să fi murit. Își dorea nespus ca la stăreție să fie instaurat un regim nou: o interpretare mai strictă a *Regulii benedictine* și o administrare meticuloasă a finanțelor. Dar, în același timp, era conștient că Anthony era protectorul său și că, sub conducerea unui alt stareț, era posibil să nu-și mai continue avansarea.

Merthin rechiziționase o barcă. El și alți doi bărbați tineri se aflau în mijlocul râului, unde cea mai mare parte a lemnului care alcătuiseră structura podului plutea acum la întâmplare.

Îmbrăcați doar în izmene, cei trei încercau să ridice o bârnă uriașă pentru a elibera pe cineva prins sub ea. Merthin era mic de statură, dar ceilalți doi păreau puternici și bine hrăniți, iar Godwyn presupuse că erau scutieri din suita contelui. În ciuda forței lor evidente, le era greu să mute din loc bârnele grele, pentru că nu se puteau sprijini de nimic altceva în afară de suprafața instabilă a bărcuței cu vâsle în care se aflau.

Godwyn stătea în mijlocul unei mulțimi de orășeni și privea, sfâșiat de speranțe contradictorii, cum cei doi scutieri ridicară o bucată de lemn, iar Merthin trase un trup de sub ea. După o examinare scurtă, strigă către cei de pe mal:

— Marguerite Jones – moartă.

Marguerite era o femeie în vârstă lipsită de importanță. Nerăbdător, Godwyn strigă:

— Nu-l vedeți pe nicăieri pe starețul Anthony?

Între bărbații din barcă avu loc un schimb de priviri, iar Godwyn își dădu seama că folosisese un ton prea poruncitor. Dar Merthin îi răspunse strigând:

— Văd o sutană de călugăr.

— Înseamnă că e părintele stareț! spuse Godwyn. Anthony era singurul călugăr despre care nu se știa încă unde se afla. Îți poți da seama în ce stare e?

Merthin se aplecă peste marginea bărcii. Neputând să se apropie suficient astfel, se lăsă în apă. Într-un final, anunță:

— Mai respiră.

Godwyn fu copleșit în același timp de extaz și de dezamăgire.

— Atunci scoateți-l, repede! țipă el. Vă rog, adăugă după o clipă.

Nu primi niciun semn că cei trei l-ar fi auzit, dar îl văzu pe Merthin scufundându-se pe sub o scândură aflată parțial sub nivelul apei și dându-le instrucțiuni celorlalți doi. Aceștia lăsară într-o parte bârna pe care o țineau în mâini, permițându-i să alunece ușor sub apă, după care se aplecară peste prora micii ambarcațiuni pentru a apuca scândura sub care se afla Merthin. Acesta din urmă părea a se lupta să smulgă poalele sutanei lui Anthony dintr-o aglomerare de scânduri și așchii.

Godwyn privea toate acestea, nemulțumit că nu putea face nimic pentru a grăbi operațiunea de salvare. Se întoarse către doi spectatori.

— Duceți-vă la stăreție și cereți să trimită doi călugări cu o targă. Le ziceți că v-a trimis Godwyn.

Cei doi porniră pe trepte și intrară în curtea stăreției.

În sfârșit, Merthin reuși să scoată silueta inconștientă de sub resturi. Îl trase pe stareț mai aproape, după care ceilalți doi îl ridicară în barcă. Merthin urcă și el la bord și începură să vâslească spre mal.

Câțiva voluntari energici îl ridicară pe Anthony din barcă și îl așezară pe targa adusă de călugări. Godwyn se grăbi să-l examineze. Respira, dar avea pulsul slab. Ochii îi erau închiși, iar chipul său avea o nuanță palidă, prevestitoare de rău. Pe cap și pe piept nu se vedeau decât vreo câteva zgârieturi ușoare, însă pelvisul îi era zdrobit și sângera.

Monahii săltară targa pe umeri. Godwyn porni înaintea lor spre catedrală.

— Faceți loc! strigă de cum intră.

Starețul fu purtat de-a lungul naosului până în zona corului, partea cea mai sacră a bisericii. Călugării primiră indicații să întindă corpul rănitului în fața altarului. Sutana îmbibată cu apă sublinia clar conturul șoldurilor și al picioarelor lui Anthony, contorsionate într-un asemenea hal încât numai partea de sus a trupului său mai părea omenească.

În numai câteva clipe, toți călugării se adunară în jurul trupului inconștient al starețului lor. Godwyn recuperează cutia cu moaștele sfântului de la contele Roland și o așeză la picioarele

lui Anthony. Joseph îi puse un crucifix de aur pe piept și îi petrecu mâinile în jurul lui.

Stareța Cecilia îngenunche lângă Anthony. Îi șterse fața cu o pânză înmuiată într-un lichid calmant. Îi spuse lui Joseph:

— Se pare că are multe oase rupte. Vrei să-l chemăm pe Matthew Bărbierul să se uite la el?

Fără să scoată vreun cuvânt, Joseph clătină din cap.

Răspunsul îl bucură pe Godwyn. Venind acolo, bărbierul ar fi pângărit acel loc sacru. Era mai bine ca lucrurile să fie lăsate la mila Domnului.

Fratele Carlus oficie ultimele rituri pentru rănit și le dădu tonul călugărilor pentru a cânta un imn.

Godwyn nu știa la ce să spere. De câțiva ani încoace își dorea cu ardoare ca regimul lui Anthony să ia sfârșit. Dar, în decurs de numai un ceas, *văzuse* exact ce s-ar instaura în lipsa unchiului său: o conducere duală, a lui Carlus și Simeon. Aceștia erau acoliții lui Anthony, așa că n-avea să fie deloc mai bine.

Dintr-odată, îl zări pe Matthew Bărbierul în spatele grupului de călugări, privind peste umerii acestora și cercetând jumătatea inferioară a trupului starețului. Godwyn tocmai se pregătea să-i ordone indignat să părăsească zona corului, dar bărbatul clătină aproape imperceptibil din cap, după care se îndepărtă.

Anthony deschise ochii.

Fratele Joseph strigă:

— Slavă Domnului!

Starețul părea că voia să vorbească. Stareța Cecilia, care stătea în continuare în genunchi lângă el, se aplecă spre chipul lui pentru a-i auzi cuvintele. Godwyn văzu buzele lui Anthony mișcându-se și își dori să fi putut auzi ce spunea. După câteva clipe, starețul tăcu.

Cecilia părea de-a dreptul șocată.

— E adevărat? întrebă ea.

Toți se uitau fix la ea. Godwyn întrebă:

— Ce a spus, soră Cecilia?

Nu primi niciun răspuns.

Ochii lui Anthony se închiseră. În el avu loc o schimbare subtilă. Rămase perfect nemișcat.

Godwyn se aplecă peste trupul starețului. Nu mai respira. Așeză o mână în dreptul inimii lui Anthony și își dădu seama că nu mai bătea. Îi apucă încheietura, căutându-i pulsul: nimic.

Se ridică.

— Starețul Anthony a părăsit lumea asta, spuse el. Fie ca Domnul să-și pogoare binecuvântarea asupra sufletului său și să-l primească cu brațele deschise în regatul Lui.

Toți călugării adăugară:

— Amin!

Un fior de emoție îl scutură pe Godwyn, care își spuse:
„Acum vor trebui organizate alegeri.”

Partea a III-a
iunie–decembrie 1337

Catedrala Kingsbridge era un loc al ororilor. Răniții gemeau și urlau, chinuiți de durere, cerând ajutorul lui Dumnezeu, al sfinților sau al mamelor lor. Cam la câteva minute se întâmpla ca cineva aflat în căutarea unei persoane dragi să o găsească moartă și să țipe din cauza șocului și a durerii. Morții și răniții zăceau în poziții grotești, din cauza oaselor rupte, plini de sânge, cu hainele sfâșiate sau ude. Pardoseala de piatră a bisericii era alunecoasă din cauza amestecului de apă, sânge și măr de pe malul râului.

În tot acest tablou îngrozitor exista însă o mică zonă de calm și de eficiență, în mijlocul căreia trebuia să stea Cecilia. Ca o pasăre mică și iute, aceasta trecea de la un rănit la altul. Era urmată de o turmă de călugărițe cu capetele acoperite de glugile raselor monahale, printre care se afla și sora Juliana, cea care o ajuta îndeaproape de mult timp și care acum era numită, în semn de respect, Julie cea Bătrână. Pe măsură ce examina fiecare pacient, stareța dădea indicații: să fie spălat, tratat cu unguente, să fie pansat sau să i se dea leacuri din plante. Pentru cazurile mai grave apela la ajutorul lui Mattie Înțeleaptă, al lui Matthew Bărbierul sau al fratelui Joseph. Vorbea destul de încet, dar clar, dând instrucțiuni simple și hotărâte. Astfel reușea să-i liniștească pe cei mai mulți dintre pacienți, însuflând speranță și calm în inimile rudelor lor.

Privind acestea, Caris își amintea cât se poate de intens ziua în care murise mama ei. Și atunci peste lume domnise teroarea și dezorientarea, deși numai în inima ei. La fel ca acum, stareța Cecilia păruse a ști exact ce să facă. Mămica murise în ciuda ajutorului ei, întocmai cum avea să se întâmple cu mulți dintre răniții de astăzi; dar moartea avusese ceva mai ordonat, sentimentul că se făcuse tot ce se putea.

Unii oameni invocau ajutorul Fecioarei sau al sfinților atunci când cineva era bolnav, dar asta nu făcea decât s-o înspăimânte și mai mult pe Caris, pentru că nu se putea ști dacă spiritele aveau să-i ajute sau dacă le auziseră rugăciunile măcar. Fetița de zece ani care fusese Caris pe atunci era conștientă că stareța Cecilia nu avea atâta putere ca sfinții, dar, chiar și așa, spiritul ei practic și aerul sigur pe sine îi însuflaseră atât speranță, cât și resemnare, într-un amestec care îi umpluse sufletul cu un fel de seninătate.

Acum Caris devenise parte din anturajul Ceciliei, fără să se fi decis efectiv în acest sens, fără măcar să conștientizeze ce se întâmpla. Urma ordinele date de cea mai hotărâtă persoană din jur, exact așa cum oamenii din oraș urmaseră indicațiile ei

după prăbușirea podului, când nimeni altcineva nu părea a ști ce să facă. Simțul practic și comportamentul alert al Ceciliei erau contagioase, iar cei din jurul său păreau să împrumute pe nesimțite o parte din competența ei calmă. Caris se trezi că ținea în mână un mic bol cu oțet în timp ce o novice frumoasă, pe nume Mair, înmuia o bucată de pânză în lichid și spăla sângele de pe chipul Susannei Chepstow, nevasta negustorului de lemne.

Munciră fără contenire până mult după lăsarea întunericului. Întrucât era vară și se întuneca târziu, toate trupurile care pluteau în apa râului fură scoase și transportate în catedrală înainte de căderea nopții – deși poate că nimeni n-avea să afle vreodată câte cadavre de înecați se lăsaseră la fund sau fuseseră purtate de curent în aval. Nu se știa nimic despre Nell Nebuna, care probabil că fusese trasă sub apă de căruță. În mod nedrept, călugărul-cerșetor Murdo supraviețuise, alegându-se doar cu o gleznă luxată, și plecase șchiopătând la hanul Bell, să se întremeze cu ceva bere tare și niște șuncă fiartă.

Cu toate acestea, tratarea răniților continuă și după ce se întunecă, la lumina lumânării. O parte dintre călugărițe ajunseră să fie răpuse de oboseală și se văzură nevoite să se oprească; altele, copleșite de proporțiile tragediei, cedară nervos, ajungând să nu mai înțeleagă instrucțiunile care li se dădeau și să se miște cu stângăcie, așa că trebuiră trimise să-și revină; dar Caris și câteva măicuțe stoice continuară să trudească până ce nu mai avură nimic de făcut. Era trecut de miezul nopții când fu legat ultimul bandaj, iar Caris traversă cu pași nesiguri pajiștea către casa tatălui ei.

Tăticul și Petranilla stăteau împreună în sala unde obișnuiau să ia masa, ținându-se de mâini și plângând moartea fratelui lor, Anthony. Edmund avea ochii plini de lacrimi, iar Petranilla se tânguia amarnic. Caris îi sărută pe amândoi, dar nu-i venea în minte nimic potrivit de spus într-o asemenea situație. Dacă s-ar fi așezat lângă ei, ar fi adormit pe scaun, așa că preferă să se ducă la etaj. Se băgă în pat lângă Gwenda, care stătea la ea, ca întotdeauna. Gwenda era cufundată într-un somn profund, așa că nu schiță nici măcar o mișcare atunci când Caris se întinse lângă ea.

Caris închise ochii, simțindu-și trupul extenuat și inima plină de durere și amărăciune.

Tatăl ei jelea un singur om dintre cei care pieriseră, dar ea simțea apăsarea durerii pentru ei toți. Se gândea la prietenii, vecinii și cunoștințele sale, care zăceau neînsuflețiți pe pardoseala rece, din piatră, a catedralei; își închipuia tristețea pe care o simțeau părinții, copiii, frații și surorile lor, iar toată

această suferință imensă o copleșea. Suspină în pernă. Fără să rostească vreun cuvânt, Gwenda o înconjură cu brațul și o strânse la pieptul ei. După câteva momente, oboseala o răpuse, așa că adormi.

Se trezi în zori. Lăsând-o pe Gwenda dormind dusă, se întoarse la catedrală și continuă să se ocupe de răniți. Cei mai mulți fură trimiși acasă. Cei care trebuiau ținuti sub observație – printre care și contele Roland, care nu-și recăpătase cunoștința – fură mutați în spital. Cadavrele fură așezate în rânduri ordonate în zona corului, aflată în capătul estic al bisericii, urmând a fi înmormântate.

Timpul trecea în zbor, fără ca fata să se odihnească mai mult de câteva clipe. Apoi, pe la sfârșitul acelei după-amiezi de duminică, stăreța Cecilia îi spuse lui Caris să facă o pauză. Tânăra aruncă o privire în jur și-și dădu seama că treaba era aproape terminată. Și-atunci începu să se gândească la viitor.

Până în momentul acela, simțise, la un nivel subconștient, că viața obișnuită se sfârșise și că trăia într-o lume a tragediilor și a ororilor.

Acum începea să-și dea seama că nenorocirea asta, ca toate celelalte, avea să treacă. Morții aveau să fie îngropați, răniții aveau să se vindece și, într-un fel sau altul, orașul avea să se zbată să revină la normal. Și își aminti că, înainte de tragedia colectivă, avusese loc o alta, la fel de violentă și de devastatoare în felul ei.

Îl găsi pe Merthin pe malul râului, cu Elfric și Thomas Langley, ocupat cu organizarea operațiunii de curățenie, beneficiind și de ajutorul a vreo 50 de voluntari. Ca urmare a stării de urgență, conflictul lui Merthin cu Elfric fusese lăsat deoparte. Cea mai mare parte a bucăților de lemn fusese recuperată din apă și bârnele fuseseră stivuite pe mal. Dar lemnăria care alcătua baza podului rămăsese parțial unită, iar o masă de bârne și scânduri încâlcite plutea la suprafață, mișcându-se ușor în sus și în jos odată cu undele râului, cu calmul inocent al unei fiare imense după ce își ucisese și devorase prada.

Bărbații încercau să fragmenteze resturile în bucăți suficient de mici pentru a fi manevrate. Era o misiune periculoasă, deoarece implica riscul constant ca din pod să se rupă și alte porțiuni și să-i rănească pe voluntari. Legaseră o funie de partea centrală a podului, pe jumătate scufundată, iar o echipă de bărbați vânjoși se afla acum pe mal și trăgea cu putere de funie. Pe la mijlocul râului plutea o barcă în care se zăreau Merthin, gigantul Mark Țesătorul și un vâslaș. Când cei de pe mal se odihneau, vâslașul punea barca în mișcare în așa fel încât să se apropie de resturile de lemn, iar Mark, îndrumat de

Merthin, ataca bârnele cu un topor uriaș. Apoi barca se îndepărta suficient cât să fie în siguranță, Elfric le dădea voluntarilor ordin și aceștia începeau să tragă din nou de funie.

Sub privirile lui Caris, o secțiune uriașă de pod se desprinsese din masa de resturi. Toți ovaționară, iar bărbații de pe mal traseră lemnăria spre ei.

Soțiile unora dintre voluntari sosiră pe mal cu bucăți de pâine și câni cu bere. Thomas Langley decise că era momentul să se ia o pauză. Cât timp oamenii se odihneau, Caris îl trase pe Merthin deoparte.

— Nu poți să te însori cu Griselda, spuse ea fără niciun preambul.

Această declarație bruscă nu-l surprinse deloc pe tânăr.

— Nu știu ce să fac, oftă el. Mă tot gândesc la asta.

— Vrei să faci câțiva pași cu mine?

— Bine.

Lăsară în urmă grupul de muncitori și porniră pe strada principală. După agitația din timpul Târgului de Lână, în oraș domnea acum o liniște mormântală. Toată lumea stătea în casă, îngrijindu-se de vreun rănit sau jelind o rudă decedată.

— Nu cred să existe multe familii în oraș care să nu aibă pe cineva mort sau rănit, zise Caris. Erau cam 1000 de oameni pe pod, care fie încercau să plece din oraș, fie priveau cum este chinuită Nell Nebuna. În catedrală se află peste 100 de cadavre, iar noi am tratat vreo 400 de răniți.

— Și au existat cam 500 de norocoși, completă Merthin.

— Și noi ne-am fi putut afla pe pod sau undeva pe aproape. Tu și cu mine am fi putut fi acum întinși în zona corului, reci și nemișcați. Însă ni s-a dat un dar: restul vieților noastre. Și nu trebuie să irosim acest dar din cauza unei greșeli.

— Nu e o greșală, spuse el tăios. E un copil – o persoană, cu un suflet.

— Și tu ești o persoană cu suflet – o persoană extraordinară. Gândește-te numai ce făceai mai devreme. Trei oameni conduc operațiunile de la râu. Unul este cel mai prosper constructor din oraș. Al doilea este matricularius la stăreție. Iar al treilea este... un simplu ucenic, care n-a împlinit nici 21 de ani. Și totuși, orașenii te ascultă cu aceeași promptitudine cu care-i ascultă pe Elfric și pe Thomas.

— Asta nu înseamnă că pot să uit de responsabilitățile mele.

Intrară în curtea stăreției. Pajiștea din fața catedralei fusese călcată în picioare de mulțimea care participase la târg, iar aici-colo era punctată de porțiuni noroioase și de bălți mari. În cele trei ferestre dinspre vest ale catedralei, Caris putea vedea reflexia soarelui apos și a câtorva nori vâluriți – o imagine

împărțită în trei, ca un triptic de altar. Se auzi clopotul care-i chema pe călugări la rugăciunea de seară.

— Gândește-te numai de câte ori ai spus c-ai vrea să mergi să vezi clădirile din Paris și din Florența. Ai de gând să renunți la asta? Își reîncepu fata pledoaria.

— Cred că da. Un bărbat nu-și poate abandona soția și copilul.

— Deci deja te gândești la ea ca la soția ta.

Merthin se întoarse către Caris.

— N-o să mă gândesc niciodată la ea ca la soția mea, rosti el cu amărăciune. Știi bine pe cine iubesc.

Spre deosebire de majoritatea cazurilor, Caris nu reuși să găsească un răspuns mușcător. Deschise gura, dar niciun cuvânt nu i se formă pe buze. În loc de asta, simți cum gâtul i se contractă dureros. Clipi pentru a-și alunga lacrimile și privi în pământ, încercând să-și ascundă emoția care o copleșea.

Merthin o prinse de brațe și o trase aproape de el.

— Știi, nu-i așa?

Caris se forță să-i susțină privirea. Vederea i se încetșă.

— Știu oare?

Merthin o sărută pe buze. Era un sărut nou, diferit de tot ce trăise Caris până atunci. Buzele lui se mișcau încet, dar insistent, lipite de-ale ei, ca și cum Merthin era hotărât să și-l întipărească în amintire, iar Caris își dădu seama, cu spaimă, că el credea că acela era ultimul lor sărut.

Se agăță de el, dorindu-și să nu se sfârșească niciodată, dar el se retrase mult prea devreme.

— Te iubesc, spuse el. Dar o să mă însor cu Griselda.

Viața și moartea își urmau cursul. Se nașteau copii și mureau bătrâni. Duminică, Emma a Măcelarului îl atacă pe soțul ei adulterin, Edward, cu cel mai mare satâr din prăvălia acestuia, într-un acces de furie născut din gelozie. Luni, una dintre găinile lui Bess Hampton dispăru și fu descoperită fierbând într-o oală deasupra focului din bucătăria lui Glynnie Thompson, drept pentru care Glynnie fu dezbrăcată și biciuită de John Conetabilul. Marți, Howell Tyler meșterea la acoperișul bisericii Sfântul Marcu, când o bârnă putredă cedă sub greutatea lui; bărbatul se prăbuși prin tavan și se zdrobi de pardoseala bisericii, murind pe loc.

Până miercuri, resturile podului fură adunate cu totul, excepție făcând ceea ce mai rămăsese în picioare din cei doi piloni principali, iar lemnele fură stivuite pe mal. Suprafața râului era acum liberă, așa că barjele și plutele putură să plece din Kingsbridge către Melcombe, încărcate cu mărfuri de la Târgul de Lână, având destinația Flandra sau Italia.

Când Caris și Edmund coborâră pe malul râului să vadă cum înaintau lucrările, Merthin tocmai construia, folosindu-se de lemnele scoase din apă, o plută care să asigure transportul de pe un mal pe celălalt.

— E mai bună decât o barcă, le explică el. Animalele pot urca și coborî ușor de pe ea, ba poate susține chiar și căruțe.

Edmund încuviință din cap, destul de mohorât.

— Va trebui să ne mulțumim cu ea pentru târgul săptămânal. Din fericire, vom avea un pod nou până la următorul Târg de Lână.

— Nu prea cred, răspunse Merthin.

— Dar ai zis că e un pod nou ar fi gata în mai puțin de-un an!

— Da, un pod de lemn. Dar dacă e să construim un pod de lemn, și acela o să se prăbușească.

— De ce?

— Hai să vedeți. Merthin îi conduse la o grămadă de bârne. Arată către niște stâlpi groși: Aceștia erau pilonii – probabil că fac parte dintre acei faimoși 24 de stejari, cei mai buni din regat, care au fost dăruți stăreției de către rege. Uitați-vă bine la capete.

Caris observă că trunchiurile uriașe fuseseră ascuțite la un capăt, deși, în timp, curgerea apei le rotunjise oarecum contururile.

Merthin spuse:

— Un pod de lemn nu are fundație. Stâlpii sunt pur și simplu înfiți în albie. Nu e suficient.

— Dar podul cel vechi a stat în picioare sute de ani! izbucni indignat Edmund.

Întotdeauna adopta un ton certăreț atunci când pleda pentru ceva.

Merthin era obișnuit cu el, așa că nu-i luă în seamă tonul.

— Și acum s-a prăbușit, continuă el răbdător. Ceva s-a schimbat. Pilonii de lemn erau odată suficient de stabili, dar nu și acum.

— Dar nu s-a schimbat nimic, nu? Râul a rămas același.

— Păi, în primul rând, dumneata ai construit un hambar și un debarcader pe mal, plus că ți-ai protejat proprietatea cu un zid. Mai mulți alți negustori au făcut același lucru. Vechea plajă noroioasă de pe malul sudic, unde mă jucam eu când eram mic, aproape că a dispărut. Albia râului s-a modificat. Drept urmare, apa curge mai repede ca înainte – mai ales după niște ploi abundente cum am avut noi anul acesta.

— Deci va trebui să facem un pod de piatră?

— Da.

Edmund ridică privirea și îl văzu pe Elfric stând alături de el și ascultând.

— Merthin spune că e nevoie de trei ani să construim un pod de piatră.

Elfric încuviință din cap.

— Trei sezoane de construcție.

Caris știa că cele mai multe lucrări de construcție se executau în lunile mai calde. Merthin îi explicase că pereții de piatră nu puteau fi construiți când exista riscul ca mortarul să înghețe înainte de a fi apucat să se întărească.

Elfric continuă:

— Un sezon pentru fundații, unul pentru arcade și încă unul pentru platformă. După fiecare etapă, mortarul trebuie lăsat trei luni să se întărească bine înainte de a pune stratul următor peste el.

— Trei ani fără pod, repetă Edmund pe un ton mohorât.

— Patru ani, dacă nu începem imediat.

— Ați face bine să pregătiți o estimare a costurilor pe care să o prezentați stăreției.

— Am început deja, dar e o sarcină anevoioasă. O să am nevoie de alte două-trei zile.

— Cât de repede poți.

Edmund și Caris se îndepărtară de mal și începură să urce pe strada principală. Edmund se deplasa energic, cu pașii săi șontăcăți. În ciuda faptului că avea un picior mai scurt, nu voia niciodată să se sprijine de altcineva. Pentru a-și menține echilibrul, își mișca brațele de parcă ar fi alergat. Orașenii știau că trebuiau să-i facă mult loc să treacă, mai ales când se grăbea.

— Trei ani! exclamă el în timp ce mergea. O să afecteze teribil Târgul de Lână. Nu știu cât timp o să ne ia să revenim la normal. Trei ani!

Când ajunseră acasă, o găsiră pe sora lui Caris acolo. Aceasta avea părul prins într-o coafură complicată, care-i ieșea parțial de sub pălărie și pe care o copiasse de la lady Philippa. Stătea la masă cu mătușa Petranilla. După expresia de pe chipurile lor, Caris își dădu imediat seama că până atunci vorbiseră despre ea.

Petranilla se grăbi spre bucătărie, de unde se întoarse cu bere, pâine și un vas cu unt proaspăt. Umplu o cană cu bere pentru Edmund.

Petranilla plânsese duminică, dar de atunci nu se mai arătase deloc îndurerată de moartea fratelui său Anthony. În mod surprinzător, Edmund, care nu-l plăcuse niciodată pe Anthony, părea să sufere mai mult: se întâmpla să i se umple ochii de

lacrimi în diverse momente ale zilei, deși lacrimile păreau să dispară la fel de repede cum apăruseră.

Acum era preocupat de veștile primite cu privire la pod. Alice tindea să pună la îndoială raționamentul lui Merthin, dar Edmund respinse iritat orice sugestie în acest sens.

— Băiatul ăla e un geniu, spuse el. Știe mai multe decât meșterii bătrâni, deși nici măcar nu și-a terminat ucenicia.

Pe un ton plin de amărăciune, Caris interveni:

— Și tocmai de-aia e mai mare păcatul să-și petreacă viața cu Griselda.

Alice sări să-și apere fiica vitregă.

— Dar nu e nimic în neregulă cu Griselda.

— Ba este, răspunse Caris. Nu îl iubește. L-a sedus pentru că iubitul ei a plecat din oraș, atâta tot.

— Asta-i povestea pe care ți-a servit-o Merthin? hohoti sarcastic Alice. Dacă un bărbat nu vrea s-o facă, n-o face și gata... crede-mă pe cuvânt.

Edmund își dresе vocea.

— Bărbații pot fi ispitiți, zise el.

— A, deci te dai de partea lui Caris, tăticle? întrebă Alice. N-ar trebui să mă mir, mereu faci așa.

— Nu e vorba de părți aici, răspunse Edmund. Un bărbat poate foarte bine să nu vrea la început să facă un lucru, după care să regretе că l-a făcut, dar, pentru scurt timp, dorințele sale se pot schimba – mai ales când o femeie își folosește farmecele.

— Farmece? De ce pornești de la presupunerea că ea i s-a oferit?

— N-am zis una ca asta. Dar, din câte am înțeles, totul a început când ea s-a pus pe plâns, iar el a vrut s-o aline.

Caris însăși îi spusese aceste lucruri.

Alice scoase un sunet care-i trăda dezgustul.

— Întotdeauna ai avut o slăbiciune pentru ucenicul ăla neascultător.

Caris întinse niște unt pe pâine, dar nu avea deloc poftă de mâncare. Spuse pe un ton ce se voia firesc:

— Presupun că vor avea vreo șase copii grași, că Merthin va moșteni afacerea lui Elfric și că o să rămână un meșter de provincie, ocupându-se cu construcția caselor negustorilor și gudurându-se pe lângă călugări ca să obțină contracte, exact ca socrul lui.

Petranilla interveni:

— Și-ar fi foarte norocos să reușească! O să fie unul dintre cetățenii de vază ai orașului.

— Merită un destin mai bun.

— Merită, zău? repetă Petranilla, prefăcându-se uluită. Fiul unui cavaler decăzut, care n-are un șiling să-i cumpere încălțări nevesti-sii! Și ce destin crezi tu că merită el?

Caris fu jignită de batjocura ei. Era adevărat că părinții lui Merthin nu erau decât niște rentieri scăpătați, care depindeau de stăreție pentru mâncare și băutură. În aceste condiții, moștenirea unei afaceri de succes în construcții ar fi reprezentat pentru Merthin o urcare spectaculoasă pe scara socială. Și totuși, ea simțea că merita mai mult de-atât. Nu putea spune exact ce viitor întrevedea pentru el. Pur și simplu știa că era un viitor diferit de cel al tuturor oamenilor din oraș și nu suporta gândul ca tânărul să-și trădeze chemarea.

Vineri, Caris o duse pe Gwenda la Mattie Înțeleapta.

Gwenda nu se grăbise să plece din oraș, pentru că Wulfric era încă acolo, ocupat cu înmormântarea familiei sale. Elaine, menajera lui Edmund, uscaserochia Gwendei în fața focului, iar Caris îi bandajaseră picioarele și îi dăduse o pereche de pantofi vechi de-ai ei.

Caris avea senzația că Gwenda nu spunea tot adevărul privind aventura ei în pădure. Spusese că Sim o dusesese într-un cuib de nelegiuți și că reușise să fugă; el pornise după ea și murise când se prăbușise podul. John Conetabilul era perfect mulțumit cu această poveste: nelegiuții trăiau în afara legii, după cum arăta și numele lor, așa că nici nu se puneau problema ca Sim să-și lase proprietățile moștenire. Gwenda era liberă. Dar Caris era sigură că în pădure se mai întâmplase ceva, ceva despre care Gwenda nu voia să vorbească. Caris nu făcuse presiuni asupra prietenei sale. Oricum, era mai bine ca unele lucruri să rămână îngropate.

Orașul fu ocupat toată săptămâna cu înmormântările. Circumstanțele extraordinare în care surveniseră decesele nu schimbau aproape cu nimic ritualurile de îngropăciune. Cadavrele trebuiau spălate – trupurile săracilor înfășurate în giulgiuri care să fie apoi cusute, cele ale bogaților puse în coșciuge, iar acestea, la rândul lor, închise cu capac și bătute în cuie –, după care trebuiau săpate gropile și plătiți preoții. Nu toți călugării erau hirotonisiți preoți, dar câțiva da, iar aceștia lucrau în schimburi, cât era ziua de lungă, oficiind slujbe de înmormântare în cimitirul aflat la nord de catedrală. În Kingsbridge existau și șase biserițe parohiale, iar preoții de acolo erau și ei la fel de ocupați.

Gwenda îl ajuta pe Wulfric cu organizarea înmormântărilor, luând asupra ei sarcinile ce le reveneau în mod tradițional femeilor, cum ar fi spălarea cadavrelor și înfășurarea lor în giulgiuri, și făcea tot ce putea pentru a-i mai alina suferința. El

era într-un fel de amortire uluită. Se ocupa destul de bine de detaliile înmormântărilor, dar petrecea ore întregi privind în gol, cu chipul străbătut de o ușoară încruntare concentrată, ca și cum ar fi încercat să găsească logica din spatele unui haos imens.

Până vineri înmormântările se sfârșiră, dar starețul interimar, Carlus, anunță că duminică avea să se țină o slujbă specială pentru sufletele tuturor celor decedați în accident, așa că Wulfric hotărî să rămână în Kingsbridge până luni. Din ce îi povestea Gwenda, Caris află că Wulfric părea recunoscător să aibă lângă el pe cineva din satul lui, dar nu se însuflețea decât atunci când vorbea de Annet. Caris se oferă să îi cumpere alt filtru de dragoste.

O găsiră pe Mattie Înțeleapta în bucătărie, preparând leacuri. În casa ei mică mirosea a ierburi, a ulei și a vin.

— Sâmbătă și duminică am folosit cam tot ce aveam, spuse ea când le văzu. Trebuie să-mi refac stocul.

— Înseamnă că ai câștigat și ceva bani, remarcă Gwenda.

— Da... asta dacă-i pot recupera de la oamenii respectivi.

Caris era de-a dreptul șocată.

— Se întâmplă să se fofileze fără să plătească?

— Unii da. Eu încerc mereu să iau banii înainte, cât încă au dureri. Dar dacă nu au bani la ei, e greu să refuzi să-i tratezi. Cei mai mulți plătesc după aceea, dar nu toți.

Caris era indignată pentru prietena ei.

— Și ce zic?

— Tot felul de lucruri. Că nu au bani, că poțiunea mea nu le-a făcut niciun bine, că li s-a dat împotriva voinței lor, orice. Dar nu-ți face griji. Există suficienți oameni cinstiți încât să-mi pot continua activitatea. Ce vă aduce la mine?

— Gwenda și-a pierdut filtrul de dragoste în accident.

— Asta se rezolvă ușor. Ce-ar fi să-i faci altul?

În timp ce fata pregătea amestecul, o întrebă pe Mattie:

— Cam câte sarcini ajung să fie pierdute?

Gwenda știa de ce întreba. Caris îi povestise toate detaliile dilemei în care se afla Merthin. Cât stătuseră împreună, cele două fete își petrecuseră majoritatea timpului discutând despre indiferența lui Wulfric sau despre principiile nobile ale lui Merthin. Caris chiar fusese tentată să-și cumpere și ea un filtru de dragoste și să i-l dea lui Merthin, dar în cele din urmă se abținuse.

Mattie îi aruncă o privire tăioasă, dar răspunse neangajat:

— Nimeni nu știe. De multe ori, femeilor li se întâmplă să nu le vină o lună, dar să le vină luna următoare. Oare au rămas însărcinate și au pierdut copilul sau a existat alt motiv? E imposibil să-ți dai seama.

— Aha.

— Oricum, niciuna din voi nu e însărcinată, dacă de asta vă temeți.

Gwenda întreabă repede:

— De unde știi?

— Pur și simplu uitându-mă la voi. Femeia se schimbă aproape imediat când rămâne grea. Nu mă refer numai la burtă și la sâni, ci și la piele, la felul în care se mișcă, la dispoziție. Eu observ lucrurile astea mai bine decât majoritatea oamenilor – de aceea mi se spune Înteapta. Deci cine e însărcinată?

— Griselda, fata lui Elfric.

— O, da, am văzut-o. Are trei luni.

Caris era uluită.

— Cât?

— Trei luni sau pe-aproape. Uită-te bine la ea. N-a fost niciodată slabă, dar acum e și mai voluptuoasă. Dar de ce ești atât de surprinsă? Presupun că e copilul lui Merthin, nu?

Mattie mereu ghicea lucrurile de felul acesta.

Gwenda îi aruncă o privire nedumerită lui Caris.

— Dar parcă mi-ai spus că s-a întâmplat de curând.

— Merthin n-a specificat, dar, din câte am înțeles eu, a fost de curând și nu s-a întâmplat decât o singură dată. Acum se pare că o făcea cu ea de luni bune!

Mattie se încruntă.

— De ce-ar minți?

— Ca să nu se pună într-o lumină chiar atât de proastă? sugeră Gwenda.

— Cum ar putea lucrurile să pară mai negre de-atât?

— Bărbații sunt ciudați, gândesc altfel decât noi.

— O să-l întreb, spuse Caris. Chiar acum.

Puse pe masă recipientul și lingura de măsurat.

— Și cu poțiunea mea de dragoste cum rămâne? făcu Gwenda dezamăgită.

— Termin eu prepararea, răspunse Mattie. Caris se grăbește prea tare.

— Mulțumesc, spuse Caris și ieși.

Merse direct pe malul râului, dar, în mod cu totul neobișnuit, Merthin nu se afla acolo. Nu-l găsi nici acasă la Elfric. Își dădu seama că cel mai probabil era în mansarda constructorilor.

În partea de vest a catedralei, ocupând unul dintre turnuri, se afla atelierul maistrului constructor. Caris ajunsese acolo urcând pe o scară îngustă, în spirală, aflată în interiorul contrafortului turnului. Atelierul era o încăpere mare, scăldată în lumina care pătrundea prin ferestrele înalte și înguste. De-a lungul unuia dintre pereți erau stivuite frumoasele șabloane de lemn folosite

inițial de cioplitorii în piatră care lucraseră la înălțarea catedralei. Acestea fuseseră păstrate cu grijă și erau întrebuințate acum la reparații.

Podeaua servea deopotrivă drept planșă de trasat. Scândurile fuseseră acoperite cu un strat de ghips, iar cel dintâi meșter al catedralei, Jack Constructorul, își trasase proiectul pe această suprafață, folosindu-se de instrumente ascuțite din metal. Semnele rezultate fuseseră albe la început, dar se șterseseră în timp, așa că peste desenele vechi puteau fi făcute altele noi. Când pardoseala ajungea să fie atât de plină de schițe încât acestea nu mai puteau fi descifrate, se turna un strat proaspăt de ghips și totul era luat de la capăt. Pergamentul, acea piele subțire pe care călugării copiau textele biblice, era mult prea scump pentru a putea fi folosit la desenarea proiectelor. Din câte știa Caris, în ultimii ani apăruse un nou material de scris, hârtia, dar această descoperire venea de la arabi, așa că monahii o respingeau ca fiind o invenție păgână a musulmanilor. Oricum, și aceasta trebuia importată din Italia și nu era mai ieftină decât pergamentul. Iar planșa de trasat oferea un alt mare avantaj: dulgherul putea să așeze o bucată de lemn pe podea, chiar deasupra desenului, și să-și cioplească matrița urmând întocmai liniile trase de maistrul constructor.

Merthin stătea în genunchi pe podea, ciopliind o bucată de lemn de stejar după un desen, dar nu făcea o matriță. Cioplea o roată cu 16 dinți. Pe pardoseală, lângă el, se afla o altă roată dințată, mai mică, iar Merthin se opri o clipă din cioplit pentru a verifica dacă dinții roților se potriveau perfect. Caris mai văzuse asemenea roți dințate la morile de apă, unde făceau legătura dintre zbaturi și piatra de măcinat.

Probabil că Merthin îi auzise pașii când urcase pe scară, dar era prea absorbit de munca sa pentru a-și ridica privirea către ea. Caris îl privi câteva secunde, cu inima sfâșiată de lupta între furia și dragostea pe care le simțea. Întreaga lui făptură avea acel aer de concentrare adâncă pe care ea îl cunoștea atât de bine: corpul lui zvelt era aplecat asupra piesei la care lucra, mâinile puternice și degetele îndemânaticе făceau modificările necesare, chipul îi era perfect imobil, iar privirea, fermă și încrezătoare. Avea grația desăvârșită a unui cerb care-și lăsa capul în jos pentru a bea dintr-un izvor. Caris își dădu seama că așa arăta un bărbat care se ocupa cu ceea ce fusese hărăzit să facă. Era stăpânit de o stare asemănătoare cu fericirea, dar mult mai profundă. Își punea în practică destinul.

Fără niciun preambul, Caris izbucni:

— De ce m-ai mințit?

În momentul acela, dalta lui alunecă peste lemn. Merthin scoase un strigăt de durere și se uită la unul dintre degete.

— Isuse! icni el și-și băgă degetul în gură.
— Îmi pare rău! spuse Caris. Te-ai lovit?
— Nu prea tare. Cu ce te-am mințit?
— M-ai făcut să cred că Griselda te-a sedus o dată.
Adevărul este că voi v-ați culcat împreună luni de zile.
— Ba nu, nu-i adevărat.
Merthin continua să-și sugă degetul din care-i curgea sânge.
— E gravidă în trei luni.
— N-are cum, s-a întâmplat acum două săptămâni.
— Ba este, îți poți da seama după silueta ei.
— Zău?
— Așa mi-a zis Mattie Înțeleapta. De ce-ai mințit?
Merthin o privi în ochi.
— Dar nu am mințit, rosti el. S-a întâmplat în duminica din săptămâna Târgului de Lână. Atunci a fost prima și singura dată.
— Și-atunci cum poate să fie sigură că e însărcinată, după numai două săptămâni?
— Habar n-am. Dar, ia spune-mi, de unde-și dau seama femeile de lucrul ăsta?
— Nu știi?
— N-am întrebat niciodată. Oricum, cu trei luni în urmă, Griselda era încă iubită...
— O, Doamne! strigă Caris. O scânteie de speranță se aprinse în inima ei. Era cu fostul ei iubit, Thurstan. Scânteia se transformă într-o flăcără. Înseamnă că e copilul lui... al lui Thurstan. Nu ești tu tatăl copilului!
— Crezi că e posibil?
Merthin parcă nici nu mai îndrăznea să spere.
— Bineînțeles... asta explică totul. Dacă s-ar fi îndrăgostit dintr-odată de tine, nu te-ar scăpa din ochi. Dar tu ai zis că nici nu te bagă în seamă.
— Eu am crezut că se poartă așa pentru că nu am vrut să mă însor cu ea.
— Nu te-a plăcut niciodată. Nu avea nevoie decât de un tată pentru copil. Thurstan a fugit – probabil atunci când ea i-a spus că e însărcinată –, iar tu erai acolo, chiar în casă, și suficient de prost încât să cazi în plasă. Ah, mulțumesc, Doamne!
— Mulțumește-i lui Mattie Înțeleapta, spuse Merthin.
Ochii lui Caris se opriră asupra palmei lui stângi. Din deget îi curgea un șuvoi gros de sânge.
— Ah, te-am făcut să te tai! strigă ea. Îi luă mâna și cercetă atent tăietura. Era mică, dar adâncă. Îmi pare atât de rău!
— Nu e nimic grav.

— Ba da, este, spuse ea, neștiind dacă se referă la tăietură sau la altceva.

Îi sărută mâna, simțindu-i sângele cald pe buze. Îi supse degetul, îndepărtând orice urmă de sânge de pe rană. Era un gest atât de intim, încât lui Caris îi păru aproape un act sexual, și închise ochii, în extaz. Înghiți, simțind gustul sângelui lui, și se cutremură de plăcere.

La o săptămână după prăbușirea podului, Merthin termină de construit un bac.

Acesta fu gata în zorii zilei de sâmbătă, exact la timp pentru târgul săptămânal care se ținea la Kingsbridge. Lucrase la el, la lumina lămpii, toată noaptea de vineri spre sâmbătă, iar Caris își dădu seama că nu avusese timp să discute cu Griselda și să-i spună că știa că bebelușul era al lui Thurstan. Când Caris și tatăl ei coborâră la râu pentru a vedea noutatea, primii comercianți tocmai soseau – femeii din satele înconjurătoare cu panere de ouă, țăranii cu căruțele încărcate cu unt și brânză și păstori cu turme de miei.

Caris admiră opera lui Merthin. Pluta era suficient de mare pentru a susține o căruță cu un cal fără a fi nevoie ca animalul să fie deshămat, și avea o balustradă solidă din lemn, ca nu cumva oile să cadă în apă.

Câte o platformă nouă de lemn construită pe fiecare mal asigura trecerea lină a căruțelor de pe uscat pe plută și invers. Pasagerii plăteau o taxă de un penny, încasată de un călugăr, întrucât bacul, ca și podul, aparținea stăreției.

Ingeniozitatea acestui sistem consta însă în mecanismul pe care Merthin îl pusese la punct pentru ca bacul să se poată deplasa între cele două maluri. O frânghie lungă fusese legată de capătul sudic al plutei, întinsă peste albia râului, petrecută pe după un stâlp, trasă din nou peste albie, înfășurată pe un scripete și prinsă în cele din urmă de capătul nordic al plutei. Prin intermediul unor roți dințate, scripetele era pus în legătură cu o altă roată, mai mare; aceasta era învârtită de un bou care mergea în ritm constant. Caris îl văzuse pe Merthin ciopliind roțile dințate cu o zi înainte. Acum, o pârghie le schimba poziția la intervale regulate, astfel încât scripetele funcționa și într-o direcție, și în cealaltă, în funcție de sensul de deplasare al plutei; datorită acestui artificiu nu era nevoie ca boul să fie scos din jug și întors.

— E destul de simplu, spuse Merthin pe când Caris se minuna la vederea instalației și, uitându-se mai de aproape, fata își dădu seama că avea dreptate.

Pârghia ridica pur și simplu roata cea mare de la nivelul de lucru și împingea în locul ei două roți mai mici, efectul fiind

inversarea direcției de acționare a scripetelui. Totuși, nimeni din Kingsbridge nu mai văzuse ceva de felul acesta.

În cursul dimineții, jumătate din locuitorii orașului sosiră să vadă uimitoarea mașinărie nouă a lui Merthin. Caris era cum nu se poate mai mândră de el. La rândul său, Elfric stătea țănoș lângă instalație, explicând mecanismul oricui îl întreba, asumându-și meritele pentru munca lui Merthin.

Caris se întreba cum de era cu puțință o asemenea obrăznicie. Elfric distrusese ușa lui Merthin – un act de violență care ar fi scandalizat întregul oraș, dacă nu ar fi fost umbrit de tragedia și mai mare a prăbușirii podului. Îl bătuse pe Merthin cu un băț, iar tânărul avea și acum chipul plin de vânătăi. Și participase la o înșelăciune menită să-l facă pe Merthin să se însoare cu Griselda și să crească un copil care nu era al lui. Tânărul continuase să lucreze cu el, considerând că urgența situației era mai mare decât gravitatea conflictului. Dar Caris nu știa cum putea Elfric să continue să-și țină capul sus în lume.

Bacul era minunat, dar insuficient.

Edmund fu primul care sublinie acest lucru. De cealaltă parte a râului, șirul de căruțe și de negustori se întindea pe drumul șerpuit, prin mahalale, până dincolo de orizont.

— Ar merge mai repede cu doi boi, spuse Merthin.

— De două ori mai repede?

— Nu chiar, nu. Dar aș mai putea construi unul.

— Există deja un al doilea, observă Edmund, arătând cu degetul.

Avea dreptate: Ian Barcagiul transporta cu barca sa cu vâsle mai mulți pasageri care veniseră pe jos. Ian nu putea lua la bord căruțe, refuza să primească animale în barcă și cerea doi penny de traversare. În mod normal, abia de câștiga cât să nu moară de foame: de două ori pe zi ducea un călugăr pe Insula Leproșilor și nu avea decât foarte puține alte angajamente. Dar astăzi și la el era coadă.

— Da, ai dreptate, făcu Merthin. Un bac nu se poate compara cu un pod.

— E o adevărată catastrofă! spuse Edmund. Veștile date de Buonaventura erau și așa suficient de rele. Dar asta... asta ar putea distruge orașul.

— Atunci trebuie să construiești un pod nou.

— Nu eu, ci stăreția. Stărețul a murit și nu se știe cât o să dureze până vor alege pe altcineva în locul lui. Va trebui să facem presiuni asupra stărețului interimar să ia o hotărâre. Mă duc să vorbesc cu Carlus chiar acum. Hai cu mine, Caris.

Urcară pe strada principală și intrară în stăreție. Cei mai mulți dintre vizitatori trebuiau să se ducă la spital și să îi spună

unuia dintre servitori că doreau să discute cu un călugăr; dar Edmund era o persoană prea importantă și prea mândră pentru a cere o audiență astfel. Starețul era seniorul Kingsbridge-ului, dar Edmund era starostele ghildei, conducătorul negustorilor care făceau din oraș ceea ce era, așa că îl trata pe stareț ca pe un partener. În plus, pe parcursul ultimilor 13 ani, starețul fusese fratele său mai mic. Așa că se îndreptă către casa lui, aflată la nord de catedrală.

Aceasta era o clădire cu ancadrament de lemn, ca a lui Edmund, cu un hol și un salon mare la parter și două dormitoare la etaj. Nu avea bucătărie, pentru că mesele starețului erau pregătite în bucătăria mănăstirii. Mulți episcopi și stareți locuiau în adevărate palate – iar episcopul de Kingsbridge avea o reședință elegantă la Shiring dar starețul din Kingsbridge trăia modest. Cu toate acestea, scaunele din casa lui erau confortabile, pereții erau acoperiți cu tapiserii înfățișând scene biblice și odăile aveau cămine mari, în care duidea focul pe timpul iernii.

Caris și Edmund sosiră pe la jumătatea dimineții, în intervalul în care călugării tineri trebuiau să muncească, iar cei vârstnici, să citească. Îl găsiră pe Carlus Orbul în sala mare a casei starețului, prins într-o discuție cu Simeon, vistiernicul.

— Trebuie să vorbim despre podul cel nou, spuse fără vreo introducere negustorul de lână.

— Foarte bine, Edmund, răspunse Carlus, recunoscându-l după glas.

Caris observă că nu fuseseră întâmpinați cu căldură și se întreabă dacă nu cumva picaseră într-un moment nepotrivit. Edmund simțea la fel de acut tensiunea din încăperea, dar era hotărât să acționeze în ciuda ei. Se așeză pe un scaun și începu:

— Când crezi că vor avea loc alegerile pentru funcția de stareț?

— Poți să iei loc și tu, Caris, spuse Carlus.

Fata n-avea nici cea mai mică idee privind modul în care călugărul își dăduse seama că era acolo.

— Nu s-a stabilit nicio dată fixă pentru alegeri, continuă el. Conte Roland are dreptul să nominalizeze un candidat, dar încă nu și-a recăpătat cunoștința.

— Nu putem aștepta! izbucni Edmund.

Caris era de părere că își începuse discursul prea abrupt, dar așa făcea el mereu, așa că se mulțumi să tacă.

— Trebuie să începem imediat lucrările la noul pod, insistă acesta. Lemnul nu ne ajută cu nimic, va trebui să construim un pod de piatră. O să dureze trei-patru ani dacă tergiversăm începerea lucrărilor.

— Un pod de piatră?

— E de cea mai mare importanță, am discutat cu Elfric și cu Merthin. Un alt pod de lemn s-ar prăbuși ca și celălalt.

— Dar nu te gândești cât costă?

— Vreo 250 de lire, în funcție de detaliile proiectului. Asta este estimarea lui Elfric.

Fratele Simeon interveni și el:

— Un pod nou din lemn ar costa 50 de lire, iar starețul Anthony a respins ideea asta săptămâna trecută tocmai pentru că era o cheltuială prea mare.

— Și uite ce-a ieșit din asta! 100 de oameni morți, mult mai mulți răniți, animale și căruțe pierdute, starețul decedat și contele cu un picior în groapă.

— Sper că nu vrei să spui că regretatul stareț Anthony ar fi de vină pentru toate acestea, rosti Carlus pe un ton rigid.

— Nu putem să ne prefacem că decizia lui a avut rezultate bune.

— Dumnezeu ne-a pedepsit pentru că păcătuim.

Negustorul oftă. Caris era plină de frustrare. Ori de câte ori greșeau, călugării aduceau în discuție numele lui Dumnezeu. Edmund spuse:

— E greu ca niște bieți oameni să cunoască intențiile lui Dumnezeu. Dar cunoaștem un alt lucru, și anume că fără pod orașul ăsta o să moară. Deja pierdem teren în favoarea celor din Shiring. Dacă nu construim un pod de piatră cât putem de repede, Kingsbridge va deveni în scurt timp un sătuc.

— Poate că ăsta este planul Domnului pentru noi.

Edmund începea să-și arate exasperarea.

— E oare cu puțință ca Domnul să fie atât de nemulțumit de călugării care-l slujesc? Pentru că, te rog să mă crezi, dacă Târgul de Lână și cel săptămânal dispar, nu va mai exista aici o stăreție cu 25 de călugări, 40 de călugărițe și 50 de angajați, cu infirmerie, cor și școală. Până și catedrala ar putea fi abandonată. Episcopul de Kingsbridge a locuit dintotdeauna la Shiring – ce-ar fi dacă negustorii prosperi de acolo s-ar oferi să-i construiască o catedrală splendidă în orașul lor, din profiturile afacerilor tot mai numeroase care s-ar încheia la târgul lor? Fără târg, fără oraș, fără catedrală, fără stăreție – asta vrei dumneata pentru locul acesta?

Carlus părea teribil de afectat. Cu siguranță nu se gândise că prăbușirea podului ar fi putut avea printre consecințele pe termen lung și schimbări în structura stăreției.

Dar Simeon i-o luă înainte:

— Dacă stăreția nu-și permite să construiască un pod de lemn, în mod clar n-are cum să înceapă construcția unuia de piatră!

— Dar trebuie!

— O să lucreze constructorii gratis?

— Sigur că nu. Trebuie să-și întrețină familiile. Dar v-am explicat deja modalitatea prin care orășenii ar putea aduna banii ăștia, împrumutându-i apoi stăreției cu garanția veniturilor obținute din taxa de trecere a podului.

— Să ne lipsiți de veniturile din taxa de pod! izbucni Simeon indignat. Iar ați venit cu păcăleala asta?

— Dar în momentul de față nu încasați deloc taxă de pod, îi atrase atenția Caris.

— Dimpotrivă, taxăm trecerea cu bacul.

— Constat că ați găsit bani să-l plătiți pe Elfric pentru acela.

— Și a costat cu mult mai puțin decât un pod – dar, chiar și așa, ne-a golit tezaurul.

— Taxele n-o să se ridice la cine știe ce sumă – bacul merge prea încet.

— În viitor, s-ar putea să vină un moment când stăreția își va permite să construiască un pod nou. Domnul o să se îngrijească să avem mijloacele necesare, dacă așa îi este voia. Și atunci taxele ne vor aparține.

— Dumnezeu ne-a trimis deja mijloacele necesare, replică Edmund. A inspirat-o pe fiica mea să imagineze o cale de a aduna banii la care nu s-a mai gândit nimeni, niciodată.

— Te rog să ne lași pe noi să hotărâm ce-a făcut Dumnezeu, spuse afectat Carlus.

— Foarte bine. Edmund se ridică, iar Caris îi urmă exemplul. Îmi pare foarte rău că adoptați această atitudine. E o catastrofă pentru Kingsbridge și pentru toți cei care trăiesc aici, inclusiv călugării.

— Eu trebuie să mă las condus de Domnul, nu de dumneata. Edmund și Caris se întoarseră și dădură să plece.

— Încă un lucru, dacă îmi dați voie, adăugă Carlus.

Edmund, care ajunsese deja la ușă, se întoarse.

— Bineînțeles.

— Mirenilor nu le este permis să intre în clădirile stăreției după cum poftesc. Data viitoare când dorești să mă vezi, te rog să mergi la casa de oaspeți și să trimiți un novice sau un servitor să mă caute, așa cum se obișnuiește.

— Sunt starostele ghildei parohiale! protestă Edmund. Întotdeauna am putut să intru direct la stareț.

— Fără nicio îndoială, faptul că starețul Anthony era fratele dumitale l-a făcut să șovăie în a aplica anumite reguli. Dar vremurile acelea au luat sfârșit.

Caris privi chipul tatălui său. În mod clar acesta își reprima furia care clocotea în el.

— Foarte bine, spuse acesta pe un ton încordat.

— Domnul să vă binecuvânteze!

Edmund ieși, iar Caris îl urmă.

Traversară împreună pajiștea plină de noroi, trecând pe lângă un pâlc jalnic de tarabe. Caris simțea pe deplin povara reprezentată de obligațiile tatălui ei. Cei mai mulți oameni nu-și făceau griji decât pentru asigurarea traiului familiei lor. Edmund se preocupa de soarta întregului oraș. Îi aruncă o privire furișă și văzu că avea chipul contorsionat într-o încruntătură teribilă. Spre deosebire de Carlus, Edmund nu era genul de om care să-și ridice mâinile către cer, lăsându-se în voia Domnului. El își frământa creierii pentru a găsi o soluție la problema cu care se confrunta. Caris își simți inima străbătută de un val de compătimire față de acest bărbat cu pas șontăcăit, care se zbătea pentru a înfăptui ce era mai bine, chiar dacă nu primea niciun ajutor de la mai-marii stăreției. În plus, nu se plângea niciodată în privința acestei responsabilități, și-o asuma pur și simplu. Toate acestea o făceau să-și dorească să se poată opri și să plângă în voie pentru el.

Părăsiră curtea mănăstirii și traversară strada principală. Când ajunseră la intrarea casei lor, Caris întrebă:

— Ce-o să facem?

— E evident, nu? veni răspunsul tatălui ei. O să ne asigurăm că fratele Carlus nu va fi ales stareț.

15

Godwyn își dorea să ajungă stareț la Kingsbridge. Tânjea din tot sufletul după o asemenea funcție. De-abia aștepta ocazia de a reforma situația financiară a stăreției, de a institui o administrare mai fermă a pământurilor și a celorlalte bunuri, astfel încât călugării să nu mai fie nevoiți să apeleze la stareța Cecilia ori de câte ori aveau nevoie de bani. Își dorea cu ardoare să impună o separare mai strictă a călugărilor de călugărițe, dar și de orășeni, astfel încât în stăreție să se poată respira aerul pur al sfinteniei. Dar mai presus de orice asemenea motive înălțătoare, tânjea după autoritatea și distincția pe care i le-ar fi conferit acest titlu. Noaptea, în închipuirile sale, era deja stareț.

— Curăță mizeria aceea din claustru! i-ar fi ordonat vreunui călugăr.

— Da, părinte stareț, ar fi venit răspunsul.

Lui Godwyn îi plăcea la culme cum suna „părinte stareț”.

— Bună ziua, episcopie Richard, ar spune el, fără pic de lingușire în glas, ci dintr-o simplă curtoazie prietenească.

Iar episcopul Richard i-ar răspunde, ca de la un demnitar clerical la altul:

— Și dumneata să ai parte de o zi bună, starețe Godwyn.

— Sper că totul e pe placul Sfinției Tale, arhiepiscop? ar întreba el, de data aceasta cu mai multă deferență în glas, dar tot ca un coleg mai tânăr al marelui prelat, nicidecum ca un inferior.

— O, da, Godwyn, te-ai descurcat excelent aici.

— Sunteți foarte bun cu noi.

Și poate că, într-o zi, pe când avea să se plimbe prin claustru cu un potentat în straie scumpe:

— Înălțimea Voastră ne face o mare cinste să viziteze umila noastră stăreție.

— Mulțumesc, părinte Godwyn, dar am venit să-ți cer sfatul.

Își dorea această funcție, dar nu era deloc sigur în ce mod ar fi putut să o obțină. Toată săptămâna învârti în cap această chestiune, în timp ce supraveghea cele aproximativ o sută de înhumări și pune la cale masa de duminică, destinată a fi atât slujba de înmormântare a lui Anthony, cât și o comemorare a sufletelor tuturor celor decedați odată cu prăbușirea podului.

Între timp, se ferea să discute cu cineva despre speranțele sale. Abia cu zece zile în urmă aflate care era prețul unei imagini fără pată. Se prezentase la canon cu *Cartea lui Timothy* și cu argumente solide în favoarea reformării mănăstirii, iar garda cea veche îl respinsese cu o coordonare perfectă, ca și cum s-ar fi vorbit dinainte, zdrobindu-l asemenea unui broscoi prins sub roata unui car.

N-avea de gând să lase una ca asta să se întâmple din nou.

Duminică dimineața, în timp ce călugării intrau încolonați în sala de mese pentru a-și lua micul dejun, un novice îi șopti lui Godwyn că mama sa îl aștepta în portalul de nord al catedralei. Drept urmare, Godwyn se retrase discret și se îndreptă spre locul menționat.

Pe când traversa claustrul și biserica, se simți inundat de o teamă nelămurită. Intuia ce se întâmplase. Ieri avusese loc un incident care o tulburase pe Petranilla. Aceasta stătuse trează jumătate de noapte, făcându-și tot felul de griji. Se trezise în zori cu un plan de bătaie, iar el juca un rol foarte bine delimitat în el. Mai mult ca sigur, atitudinea ei avea să fie cum nu se poate mai dominatoare și mai lipsită de răbdare. Probabil că planul ei era unul bun, dar, chiar dacă nu era, Petranilla avea să insiste să fie pus în aplicare.

Mama lui stătea în semiobscuritatea din portal, înfăolită într-o pelerină udă: ploua din nou.

— Fratele meu Edmund a venit ieri să discute cu Carlus Orbul, spuse ea. Mi-a zis că se poartă ca și cum ar fi deja stareț cu puteri depline, ca și cum alegerile ar fi o simplă formalitate.

Tonul ei avea ceva acuzator, de parcă Godwyn ar fi fost vinovat pentru asta, iar el răspunse defensiv:

— Garda veche s-a dat de partea lui Carlus chiar înainte ca trupul unchiului Anthony să apuce să se răcească. Nici nu vor să audă despre alți candidați.

— Hmm... Și tinerii?

— Vor să candidez, bineînțeles. Le-a plăcut modul în care l-am înfruntat pe starețul Anthony atunci când cu *Cartea lui Timothy*... chiar dacă nu am avut câștig de cauză. Dar eu nu am zis nimic.

— Mai sunt și alți candidați?

— Thomas Langley este mai degrabă un candidat marginal. Mulți nu sunt de acord cu el pentru că a fost cavaler în tinerețe și a ucis oameni, după cum a și recunoscut. Dar e capabil, își face treaba calm și eficient, nu-i tiranizează pe novici...

Pe chipul mamei sale apăru o expresie gânditoare.

— Care-i povestea lui? De ce s-a călugărit?

Teama lui Godwyn începu să se mai risipească. Se părea că Petranilla nu avea de gând să-l certe pentru că nu se grăbise să acționeze.

— Thomas afirmă că mereu a tânjit după viața sfântă și, când a venit aici să i se trateze o rană de sabie, s-a hotărât să nu mai plece niciodată.

— Îmi aduc aminte. Asta a fost acum zece ani. Dar n-am auzit nimic despre circumstanțele în care s-a ales cu rana aceea.

— Nici eu. Nu-i place să vorbească despre trecutul său violent.

— Cine a plătit pentru primirea lui la stăreție?

— E ciudat, dar nu știu.

Godwyn se minuna mereu de capacitatea mamei sale de a pune tocmai acele întrebări delicate, menite să releve esența lucrurilor. Poate că era întrucâtva despotică, dar nu avea cum să nu o admire.

— S-ar putea să fi fost episcopul Richard... parcă mi-aduc aminte că el a promis darul obișnuit în asemenea situații. Dar el personal n-ar fi avut resursele necesare – pe vremea aceea era un simplu preot, nu episcop. Poate că vorbea în numele contelui Roland.

— Să afli.

Godwyn șovăia. Pentru o astfel de informație ar fi trebuit să caute prin toate actele din biblioteca stăreției. Bibliotecarul, fratele Augustine, n-ar fi văzut nimic ciudat în această inițiativă a sacristanului, dar altcineva da. Apoi Godwyn ar fi fost pus în situația penibilă de a inventa o poveste plauzibilă pentru a explica demersurile sale. Dacă darul fusese o sumă de

bani, și nu pământ sau alte bunuri – situație neobișnuită, dar posibilă –, avea să fie nevoie să treacă prin registrele contabile...

— Ce e? întrebă tăios mama sa.

— Nimic. Ai dreptate. Godwyn își repetă în minte că atitudinea ei dominatoare nu era decât o manifestare a dragostei pe care i-o purta, poate singura pe care-o știa ea. Trebuie să fie însemnat undeva. Dacă stau să mă gândesc...

— Ce?

— Un asemenea dar este de obicei trâmbițat peste tot. Starețul îl anunță în biserică, invocă binecuvântări pentru donator, după care rostește o predică despre cum oamenii care dăruiesc pământuri stăreției își primesc răsplata în Ceruri. Dar nu-mi aduc aminte de nimic de genul acesta în perioada în care Thomas ni s-a alăturat.

— Atunci e cu atât mai important să cauți actul respectiv. Cred că Thomas are un secret. Iar un secret înseamnă întotdeauna o slăbiciune.

— O să cercetez problema. Ce crezi c-ar trebui să le spun celor care vor să particip la alegeri?

Petranilla îi adresă un zâmbet viclean.

— Cred că ar trebui să le spui că n-o să candidezi.

Când Godwyn plecă de lângă mama sa, masa de dimineață luase sfârșit.

Conform unei reguli vechi, cei care veneau târziu nu mai aveau voie să mănânce. Dar bucătarul, fratele Reynard, găsea mereu câte o bucățică pentru cei pe care-i simpatiza. Godwyn se duse la bucătărie, de unde căpătă o felie de brânză și un colț de pâine. Le mâncă stând în picioare, în timp ce servitorii de la stăreție aduceau înapoi castroanele de la micul dejun și frecau ceaunul din oțel în care se preparase terciul de ovăz.

Pe când mânca, Godwyn medita la sfatul primit de la mama sa. Cu cât se gândea mai mult la el, cu atât îi părea mai inteligent. Odată ce anunța că nu avea de gând să participe la alegeri, lucrurile pe care le-ar fi spus aveau să treacă drept părerile unui comentator lipsit de orice interes personal. Putea manipula alegerile fără să fie suspectat de motive egoiste, apoi putea acționa în ultimul moment. Se simțea străbătut de o undă generoasă de recunoștință pentru viclenia minții mamei sale și pentru inima ei de neclintit.

Fratele Theodoric îl găsi acolo. Chipul tânărului era îmbujorat de indignare.

— Fratele Simeon ne-a vorbit la micul dejun despre faptul că fratele Carlus ar trebui să devină stareț cu drepturi depline, începu el. În discursul lui n-a făcut decât să sublinieze că va

continua tradiția conducerii înțelepte a lui Anthony. Nu se va schimba nimic!

„Dă dovadă de viclenie”, remarcă Godwyn pentru sine. Simeon profitase de absența lui Godwyn pentru a spune, de pe o poziție de autoritate, lucruri pe care acesta le-ar fi combătut dacă ar fi fost de față. Se mulțumi să rostească doar atât, pe un ton compătimitor:

— Nu-i face deloc cinste o asemenea atitudine.

— Eu am întrebat dacă ceilalți candidați avea să li se permită să se adreseze monahilor la gustarea de dimineață, așa cum făcuse el.

Godwyn zâmbi larg.

— Bravo!

— Simeon a zis că nici nu e nevoie de alți candidați. Replica lui a fost: „Nu facem aici un concurs de tras la țintă.” După el, decizia a fost luată de mult: starețul Anthony l-a ales pe Carlus drept succesor, numindu-l stareț adjunct.

— Astea-s prostii.

— Exact. Ceilalți călugări sunt foarte furioși.

„Asta e foarte bine”, își spuse Godwyn. Carlus își jignise chiar și susținătorii, încercând să le răpească dreptul de a vota. Își submina propria candidatură.

Theodoric continuă:

— Cred c-ar trebui să facem presiuni asupra lui Carlus să se retragă din alegeri.

Godwyn ar fi vrut să-i spună: „Ești nebun?” Își mușcă limba și încercă să afișeze un aer care să dea de înțeles că medita la sugestia lui Theodoric.

— Crezi că ăsta e cel mai bun mod de a proceda? întrebă el, ca și cum ar fi fost sincer nesigur în această privință.

Întrebarea îl luă prin surprindere pe Theodoric.

— Ce vrei să spui?

— Zici că frații sunt cu toții furioși pe Carlus și pe Simeon. Dacă atitudinea asta persistă, n-o să voteze pentru Carlus. Dar, dacă el se retrage, garda veche va propune un alt candidat. S-ar putea ca a doua oară să aleagă mai bine. Ar putea fi vorba despre cineva popular... fratele Joseph, de exemplu.

Theodoric era de-a dreptul năucit.

— Nici nu mi-a trecut prin minte așa ceva.

— Poate c-ar trebui să sperăm că fratele Carlus o să rămână alesul vechii gărzi. Toată lumea știe că se opune oricărui fel de schimbare. Motivul pentru care e călugăr este că îi place să știe că fiecare zi va fi la fel ca toate cele dinaintea ei: o să facă aceleași drumuri, o să ocupe același loc, o să doarmă și-o să mănânce la aceleași ore și în aceleași condiții. Poate că e din cauza faptului că e orb, deși am impresia că, și dacă ar fi putut

să vadă, tot așa ar fi fost. Dar nu contează cauza. El crede că aici nu trebuie schimbat nimic. În realitate, puțini călugări sunt mulțumiți cu situația actuală – ceea ce înseamnă că fratele Carlus poate fi învins relativ ușor. Un candidat care ar reprezenta vechea gardă și ar promova necesitatea câtorva schimbări minore ar avea mult mai multe șanse de a câștiga. Godwyn își dădu seama că uitase să se arate ezitant și începuse să peroreze prea decis. Înfrânându-se degrabă, adăugă: Nu știi nici eu... tu ce crezi?

— Cred că ești un geniu, răspunse Theodoric.

„Nu sunt deloc un geniu, își spuse Godwyn în gând, dar învăț repede.”

Se îndreptă spre spital, unde-l găsi pe Philemon măturând în camerele private pentru oaspeți, aflate la etaj. Lordul William se afla în continuare acolo, veghindu-și tatăl, așteptând ca acesta să se trezească sau să moară. Lady Philippa îi era alături. Episcopul Richard se întorsese la palatul său din Shiring, dar era așteptat în cursul acelei zile, pentru a asista la slujba memorială.

Godwyn îl luă pe Philemon cu el în bibliotecă. Philemon de-abia știa să citească, dar avea să-i fie folositor la scoaterea actelor din locașurile lor.

Stăreția avea în posesie peste o sută de acte oficiale, numite și carte sau hrisoave. Cele mai multe erau titluri de proprietate asupra unor bucăți de teren, aflate în general lângă Kingsbridge, iar câteva erau împrăștiate prin diverse colțuri îndepărtate ale Angliei și Țării Galilor. Alte carte stipulau dreptul călugărilor de a pune bazele stăreției, de a-și construi biserica, de a lua piatră din cariera contelui de Shiring fără plată, de a parcela pământul din jurul stăreției în loturi de case și de a le închiria, de a ține procese, de a organiza un târg săptămânal, de a încasa o taxă pentru traversarea podului, de a ține un Târg de Lână anual și de a transporta bunuri până la Melcombe, fără să plătească taxe seniorilor diferitelor feude prin care trecea râul.

Actele erau scrise cu condeiul înmuiat în cerneală pe foi de pergament, respectiv bucăți de piele curățate cu mari eforturi, răzuite, înălbite și întinse. Cele mai lungi erau făcute sul și legate cu câte un șiret fin din piele. Erau păstrate într-un cufăr întărit cu oțel. Acest cufăr era încuiat, dar cheia era păstrată în bibliotecă, într-o lădiță sculptată.

Godwyn se încruntă dezaprobator când deschise cufărul. Cartele nu erau așezate în teancuri ordonate, ci azvârlite acolo în nicio ordine aparentă. Unele prezentau mici rupturi și aveau marginile ferfenițite, și toate erau acoperite de un strat generos de praf. „Ar trebui păstrate în ordine cronologică, reflectă

Godwyn, ba ar trebui chiar numerotate și lista cu numerele ar trebui fixată pe interiorul capacului, astfel încât orice document să poată fi identificat repede. Dacă o să devin stareț...”

Philemon scoase documentele unul câte unul, suflă peste ele pentru a îndepărta praful și le puse pe o masă, pentru ca Godwyn să le poată studia. Cei mai mulți oameni îl antipatizau pe Philemon. Vreo câțiva călugări vârstnici nu aveau încredere în el, dar Godwyn nu le împărtășea atitudinea: era greu să privești cu neîncredere un om care te trata ca pe un zeu. Majoritatea monahilor se obișnuiseră efectiv cu el – se afla de foarte mult timp la stăreție. Godwyn și-l aducea aminte pe când era un băiețandru, înalt și stângaci, ținându-se scai de călugări și întrebându-i mereu la care dintre sfinți era mai bine să se roage și dacă asistaseră vreodată la o minune.

Cele mai multe carte fuseseră scrise de două ori pe o singură foaie de pergament. Cuvântul „chirograf” fusese trecut cu majuscule între cele două copii, după care bucata de pergament fusese tăiată în două, în zigzag, astfel încât și cuvântul era scindat. Fiecare dintre părțile implicate păstra câte o jumătate din pergament, iar potrivirea celor două bucăți tăiate în zigzag era considerată dovadă că documentele erau originale.

Unele dintre bucățile de pergament aveau găuri, probabil acolo unde oaia de la care provenea pielea fusese mușcată de vreo insectă. Altele păreau a fi fost roase, într-un moment sau altul al existenței lor, probabil de șoareci.

Bineînțeles, toate erau redactate în latină. Cele mai recente erau mai ușor de citit, dar celelalte erau caligrafiate în stil vechi, ceea ce le făcea mai greu de descifrat. Godwyn le cerceta pe fiecare până ajungea la data întocmirii. Căuta ceva scris la puțină vreme după Sărbătoarea Tuturor Sfinților din urmă cu zece ani.

Studie fiecare pergament și nu găsi nimic.

Cel mai apropiat era un act datat câteva săptămâni mai târziu, prin care contele Roland îi dădea lui sir Gerald dreptul de a-și transfera pământurile în proprietatea stăreției, urmând ca, în schimb, să i se șteargă datoriile și ca sir Gerald și soția lui să fie întreținuți de călugări pentru tot restul vieților lor.

Godwyn nu era dezamăgit. Ba din contră. Thomas fie fusese primit fără darul obișnuit – ceea ce ar fi fost un lucru ciudat în sine –, fie hrisovul era păstrat altundeva, departe de priviri indiscrete. Oricum, i se părea din ce în ce mai probabil ca bănuielile Petranillei să fi fost întemeiate, iar Thomas să fie un om cu un secret.

În mănăstire nu existau multe locuri care să nu fie accesibile tuturor. Se pornea de la ideea că monahii nu aveau bunuri personale și nici taine. Deși unele mănăstiri bogate construiseră chilii personale pentru călugării în vârstă, la Kingsbridge toți dormeau în aceeași încăpere – cu excepția starețului. Aproape sigur, carta prin care se făcuse primirea lui Thomas la stăreție se afla în casa starețului.

Unde locuia acum Carlus.

Asta îngreuna lucrurile. Carlus n-ar fi fost dispus să-l lase pe Godwyn să caute prin casă. Oricum, era foarte probabil ca nici să nu fie nevoie de prea mari căutări: undeva la vedere trebuie să se fi aflat o cutie sau o traistă de piele cu documentele personale ale regretatului stareț Anthony – un caiet din zilele noviciatului, o scrisoare prietenească de la arhiepiscop, câteva predici. Probabil că fratele Carlus ceruse să fie cercetate după moartea lui Anthony. Dar n-avea niciun motiv să-i permită lui Godwyn să facă același lucru.

Absorbit de gândurile sale, Godwyn se încruntă. Oare putea să pună pe altcineva să caute? Edmund sau Petranilla puteau cere să vadă bunurile răposatului lor frate, iar lui Carlus i-ar fi fost greu să refuze o asemenea cerere. Dar ar fi îndepărtat cu siguranță orice document al stăreției mai înainte de a preda restul. Nu, trebuia să fie o căutare clandestină.

Atunci se auzi clopotul care îi chema pe călugări la ceasul al treilea canonic, sau terța, care se ținea în cursul dimineții. Godwyn își dădu seama că singurele momente în care Carlus n-avea să fie în casă erau cele din timpul slujbelor din catedrală.

Trebuia să plece de la terță. Putea inventa un pretext plauzibil. N-avea să fie ușor – era sacristan, adică exact persoana care nu trebuia să lipsească niciodată de la slujbe. Dar nu avea de ales.

— Vreau să vii la mine în biserică, îi spuse el lui Philemon.

— Bine, răspunse Philemon, deși părea îngrijorat – angajații stăreției nu aveau voie să intre în zona corului în timpul slujbelor.

— Vii exact după recitarea versetului. Intri și îmi spui ceva la ureche. Nu contează ce. Și nu-mi iei în seamă reacția, pur și simplu continui.

Philemon se încruntă, neliniștit, dar dădu din cap, în semn de consimțământ. Ar fi făcut orice pentru Godwyn.

Godwyn ieși din bibliotecă și se alătură procesiunii care intra în biserică. În naos nu se aflau decât vreo câțiva credincioși: cei mai mulți orășeni aveau să vină mai târziu, să asiste la mesa închinată victimelor prăbușirii podului. Călugării își ocupară locurile în zona corului și ritualul începu.

— Dumnezeu, vino în ajutorul meu, rosti Godwyn împreună cu ceilalți.

Terminară de recitat acest prim verset din Psaltire și începură să cânte un imn, când Philemon își făcu apariția. Toți călugării se holbară la el, așa cum au oamenii obiceiul ori de câte ori intervine ceva în timpul unui ritual familiar. Fratele Simeon se încruntă dezaprobat.

Carlus, care dirija corul călugărilor, simți că se întâmpla ceva deosebit și pe chipul său apărură o expresie nedumerită. Philemon veni direct la locul lui Godwyn și se aplecă.

— „Fericit bărbatul care n-a umblat în sfatul necredincioșilor”, spuse el în șoaptă.

Godwyn se prefăcu surprins și continuă să asculte în timp ce Philemon recita Psalmul I. După câteva clipe, dădu viguros din cap, ca și cum ar fi refuzat o cerere. Apoi își plecă din nou urechea spre el. Avea să fie nevoie să inventeze o poveste complicată pentru a explica toată această pantomimă.

Ar fi putut spune că mama lui îl chemase să discute despre înmormântarea fratelui ei, starețul Anthony, și că amenințase să intre chiar ea în zona corului dacă Philemon nu-i transmitea mesajul. Personalitatea dominatoare a Petranillei, la care se adăuga situația tristă în care se afla familia lor, ar fi făcut povestea aproape credibilă. Pe când Philemon termina de recitat psalmul, Godwyn își compuse o expresie resemnată, se ridică și îl urmă afară din catedrală.

Ocoliră cu pași grăbiți biserica pentru a ajunge la casa starețului. Un angajat tânăr mătura podeaua. N-avea să îndrăznească să pună la îndoială cuvântul unui călugăr. Era posibil să-i spună lui Carlus că Godwyn și Philemon fuseseră acolo... dar avea să fie deja prea târziu.

Godwyn era de părere că această casă era o rușine. Era mai mică decât locuința unchiului Edmund, de pe strada principală. Un stareț ar fi trebuit să aibă un palat pe măsura statutului său, așa cum avea episcopul. Această clădire nu avea nimic spectaculos. Pereții erau acoperiți cu câteva tapiserii, înfățișând scene biblice și ferindu-l pe ocupant de curent, dar, per total, decorul era mohorât și lipsit de imaginație.

Scotociră prin casă și găsiră destul de curând ceea ce căutau. La etaj, în dormitor, într-un cuțar de lângă pupitrul de rugăciune, se afla o mapă mare. Era făcută din piele maronie de capră și cusută cu fir stacojiu: Godwyn era sigur că fusese un dar plin de pioșenie făcut de vreunul dintre tăbăcarii de frunte ai orașului.

Privit atent de către Philemon, Godwyn deschise mapa.

Înăuntru se aflau vreo 30 de foi de pergament, întinse și protejate cu mai multe bucăți de pânză așternute între ele.

Godwyn le cercetă rapid.

Pe câteva erau scrijelite glose pe marginea Psalmilor: probabil că Anthony se gândise la un moment dat să scrie o carte de comentarii, dar se părea că această idee fusese abandonată. Cea mai surprinzătoare descoperire fu o poezie de dragoste, scrisă în latină. Intitulată *Virent Oculi*, era închinată unui bărbat cu ochii verzi. Unchiul Anthony avusese ochii verzi cu pete mici aurii, ca toți cei din familia sa.

Godwyn se întreabă cine era autoarea. Nu erau multe femei care să scrie suficient de bine în latină pentru a compune o poezie. Oare se îndrăgostise vreo călugăriță de Anthony? Sau era o poezie primită de la un bărbat? Pergamentul era vechi și îngălbenit: legătura amoroasă, dacă existase, se consumase probabil în tinerețea lui Anthony. Dar păstrase poezia. Poate că nu fusese chiar așa plictisitor cum și-l închipuise Godwyn.

Philemon întreabă:

— Ce e?

Godwyn se simțea vinovat. Trăsese cu ochiul într-un cotlon privat al vieții unchiului său și își dorea să nu fi făcut acest lucru.

— Nimic, răspunse el. Doar o poezie.

Luă următoarea foaie de pergament și găsi exact ceea ce căuta.

Era o cartă datată în ziua de Crăciun, în urmă cu zece ani. Era vorba despre o feudă de 200 de hectare aflată lângă Lynn, în Norfolk. Seniorul acesteia murise recent. Documentul atribuia poziția seniorială vacantă stăreției Kingsbridge și specifica anumite dări anuale – grâne, lână, viței și pui – care trebuiau plătite stăreției de către șerbii și arendașii care cultivau pământul. În act era nominalizat vătaful țăranilor, care avea responsabilitatea de a livra anual bunurile menționate. De asemenea, se mai pomeneau niște plăți în bani, care puteau fi făcute în locul bunurilor în sine – o practică des întâlnită, mai ales în situațiile în care feuda se afla la mulți kilometri de reședința seniorului.

Era o cartă obișnuită. În fiecare an, după recoltă, reprezentanții a zeci de comunități similare făceau un pelerinaj la stăreție pentru a livra dările cuvenite. Cei din apropiere veneau toamna devreme; alții soseau la intervale diverse pe tot parcursul iernii; dintre aceștia din urmă, cei aflați la distanțe mai mari nu ajungeau decât după Crăciun.

În document se specifica, de asemenea, că darul era făcut în semn de recunoștință pentru faptul că stăreția îl acceptase pe sir Thomas Langley în rândul monahilor săi. Și aici era vorba despre ceva obișnuit.

Dar actul avea și ceva cu totul ieșit din șabloane. Era semnat de regina Isabela.

Acesta era un aspect interesant. Isabela era soția necredincioasă a regelui Eduard al II-lea. Se răzvrătise împotriva ilustrului ei soț și îl încoronase, în locul lui, pe fiul lor în vârstă de 14 ani. La scurt timp după aceea, regele detronat murise, iar starețul Anthony asistase la înmormântarea sa, în Gloucester. Thomas sosise la Kingsbridge cam prin aceeași perioadă.

Timp de câțiva ani, regina și amantul ei, Roger Mortimer, domniseră peste Anglia, dar, destul de curând, Eduard al III-lea își exercitase autoritatea, în ciuda vârstei fragede. Noul rege avea în momentul de față 24 de ani și ținea frâiele puterii cu o mână de fier. Mortimer murise, iar Isabela, acum în vârstă de 42 de ani, ducea un trai retras, dar opulent în castelul Rising din Norfolk, nu departe de Lynn.

— Asta este! îi spuse Godwyn lui Philemon. Regina Isabela a fost cea care a aranjat ca Thomas să devină călugăr aici.

Philemon se încruntă.

— Dar de ce?

Deși lipsit de educație, Philemon era viclean.

— Da, chiar așa, de ce? făcu Godwyn. Poate că a vrut să-l răsplătească, să-i închidă gura sau poate și una, și alta. Iar asta s-a întâmplat chiar în anul loviturii de stat pe care a pus-o la cale.

— Probabil că Thomas a făcut ceva pentru ea.

Godwyn dădu din cap, în semn de încuviințare.

— O fi dus vreun mesaj, o fi deschis porțile unui castel, o fi trădat planurile regelui în favoarea ei sau i-o fi asigurat sprijinul vreunui baron important. Dar de ce e secret?

— Nu e, spuse Philemon. Vistiernicul trebuie să aibă cunoștință de acest act. Ca și toată lumea din Lynn. Cu siguranță vătafului îi mai scapă câte-o vorbă când vine aici.

— Dar nimeni nu știe că donația a fost făcută pentru Thomas – asta dacă nu cumva o fi văzut carta aceasta.

— Deci asta e secretul... că însăși regina Isabela a dăruit moșia aceea pentru primirea lui Thomas.

— Exact.

Godwyn începu să pună documentele la loc, așezând cu atenție fâșiile de pânză printre foile de pergament, după care vârî mapa în cufăr.

Philemon întrebă:

— Dar de ce o fi secret? Un asemenea aranjament nu are nimic necinstit sau rușinos – asemenea daruri se fac tot timpul.

— Nu știi de ce e secret și poate că nici nu e nevoie să aflăm. Faptul că unii vor să îl țină ascuns poate fi suficient

pentru a ne atinge scopul. Hai să ieșim din casa asta.

Godwyn se simțea mulțumit. Thomas avea un secret, iar el știa acest lucru. Asta îi conferea putere. Acum se simțea îndeajuns de sigur pe el încât să-l propună pe Thomas drept candidat pentru funcția de stareț. De asemenea, simțea și o anumită teamă: Thomas nu era deloc prost.

Se întoarseră în catedrală. Slujba se încheie câteva clipe mai târziu, iar Godwyn începu să pregătească biserica pentru slujba comemorativă. La ordinul lui, șase călugări ridicară sicriul lui Anthony și îl așezară pe un pupitru, în fața altarului, după care îl înconjurară cu lumânări. În naos începuseră să se adune din ce în ce mai mulți orășeni. Godwyn o salută cu o înclinare a capului pe verișoara sa Caris, care-și acoperise boneta obișnuită cu un vâl negru de mătase. Apoi îl zări pe Thomas, care aducea în biserică un jilț mare, bogat sculptat, ajutat de un novice. Acesta era tronul episcopului, numit și catedrală, care-i conferea bisericii statutul special, de catedrală.

Godwyn atinse ușor brațul lui Thomas.

— Lasă-l pe Philemon să se ocupe de asta.

Thomas se zbârli, gândindu-se că Godwyn încerca să-l ajute pentru că nu avea un braț.

— Mă descurc.

— Știu asta. Vreau să vorbesc ceva cu tine.

Thomas era mai în vârstă – avea 34 de ani, pe când Godwyn numai 31 dar Godwyn îi era superior în ierarhia monastică. Cu toate acestea, lui Godwyn îi era oarecum teamă de Thomas. Matriculariusul îl trata de obicei pe sacristan cu deferența cuvenită, dar chiar și așa Godwyn avea impresia că primește exact doza de respect pe care Thomas credea că o merită. Deși fostul cavaler se conforma în orice privință disciplinei impuse de Regula benedictină, părea totuși să-și fi păstrat o anumită independență și autonomie în acțiuni.

N-avea să fie ușor să-l înșele pe Thomas, dar exact asta intenționa Godwyn să facă.

Thomas trecu jilțul în mâinile lui Philemon, iar Godwyn îl trase după sine în culoarul lateral.

— Se spune că s-ar putea să ajungi stareț, deschise subiectul Godwyn.

— Am auzit spunându-se același lucru și despre tine, replică Thomas.

— Eu o să refuz să candidez.

Thomas ridică din sprâncene.

— Mă surprinzi, frate.

— Din două motive, își relua firul vorbelor Godwyn. Primul ar fi că sunt convins că te-ai descurca mai bine ca mine.

Pe chipul lui Thomas apăru o expresie și mai uimită. Probabil că nu-l suspectase niciodată pe Godwyn de o asemenea modestie. Și avea dreptate: Godwyn mințea.

— Al doilea, continuă sacristanul, este că tu ai mai multe șanse să câștigi. Acum, Godwyn spunea adevărul. Călugării tineri mă plac, dar tu ești simpatizat de toți, indiferent de vârstă.

Chipul frumos al lui Thomas căpătă un aer bănuitor. Aștepta relevarea elementului-cheie.

— Vreau să te ajut, spuse Godwyn. Cred că singurul lucru important e să avem un stareț care să reformeze această mănăstire și felul în care sunt administrate resursele sale.

— Cred c-aș putea să fac asta. Dar ce vrei în schimbul sprijinului tău?

Godwyn era prea versat încât să nu ceară nimic. Thomas nu s-ar fi încrezut nicicând într-o astfel de generozitate. Așa că inventă o minciună plauzibilă.

— Aș vrea să fiu numit stareț adjunct.

Thomas dădu aprobator din cap, dar nu consimți imediat.

— Cum anume m-ai ajuta tu?

— În primul rând, asigurându-ți susținerea orășenilor.

— Prin simplul fapt că Edmund Lânarul este unchiul tău.

— Nu-i chiar așa simplu. Orășenii sunt îngrijorați în privința podului. Carlus nu vrea să spună când o să înceapă reconstrucția, nici măcar dacă are de gând să facă așa ceva. Dacă eu îi dau asigurări lui Edmund că tu o să începi lucrările la pod imediat ce vei fi ales, vei avea susținerea întregului oraș.

— Dar asta n-o să-mi aducă voturile călugărilor.

— Nu fi așa sigur. Nu uita, alegerea călugărilor trebuie să fie ratificată de episcop. Cei mai mulți episcopi sunt suficient de prudenți încât să se intereseze care e părerea localnicilor, iar Richard e un om care nu-și dorește probleme. Dacă orășenii declară că te susțin pe tine, asta o să încline decisiv balanța.

Godwyn își dădea seama că Thomas nu avea încredere în el. Matriculariusul îl studia, iar Godwyn simți cum o picătură de sudoare i se rostogolea pe șira spinării în timp ce se lupta să-și golească fața de orice expresie sub privirea scrutătoare a fostului cavaler. Dar Thomas se gândea la argumentele aduse de Godwyn.

— Nu încape îndoială că avem mare nevoie de un pod nou, spuse el. Carlus e un nesăbuit să tergiverseze atât lucrurile.

— Prin urmare ai promite ceva ce oricum voiai să faci.

— Ești foarte convingător.

Godwyn își ridică mâinile, într-un gest defensiv.

— Nu cu intenție. Trebuie să faci numai ce simți tu că este voia Domnului.

Thomas părea sceptic. Nu credea că Godwyn era într-adevăr atât de dezinteresat.

— Bine, se mulțumi să spună. După care adăugă: Mă voi ruga ca lucrurile să-mi fie revelate în lumina potrivită.

Godwyn simțea că deocamdată n-avea să primească un angajament mai ferm de-atât din partea lui Thomas și că ar fi fost contraproductiv să insiste.

— Și eu voi face la fel, rosti el și se îndepărta.

Thomas avea să facă exact ceea ce promisese: să se roage pentru a găsi cel mai bun răspuns. Nu avea mai deloc dorințe personale. În funcție de ceea ce el credea că este voia Domnului, avea să candideze sau nu la funcția de stareț. Godwyn nu mai putea face nimic în această privință, cel puțin pentru moment.

În jurul coșciugului lui Anthony se ridica acum pâlălaia lumânărilor. Naosul începuse să se umple cu orășeni și țărani din satele învecinate. Godwyn scrută mulțimea, căutând chipul lui Caris, pe care o zărise cu câteva minute mai devreme. O găsi în transeptul sudic, cercetând schelăria construită de Merthin în spațiul culoarului lateral. Godwyn avea amintiri frumoase de pe vremea când Caris era o copilă, iar el, vărul cel mare și atotștiutor.

Încă de la prăbușirea podului, fata îi păruse neobișnuit de mohorâtă, însă astăzi era veselă. Se bucura: avea o slăbiciune pentru ea. Îi atinse ușor cotul.

— Pari fericită azi.

— Chiar sunt, spuse ea și îi zâmbi. Tocmai am descâlcit ițele unei încurcături romantice. Dar n-ai înțelege dacă ți-aș spune.

— Bineînțeles că nu. „Nici n-ai idee, continuă el în gând, câte încurcături romantice sunt printre călugări.” Dar nu zise nimic cu voce tare: era mai bine ca mirenii să nu afle păcatele care se comiteau între zidurile stăreției. Se mulțumi să spună doar atât: Tatăl tău ar trebui să-i vorbească episcopului Richard despre reconstruirea podului.

— Zău? făcu ea cu scepticism în glas. În copilărie, Caris îl considera pe Godwyn un soi de erou fantastic, dar acum nu îl mai privea cu atâta admirație. La ce bun? Nu e podul lui.

— Alegerea călugărilor pentru funcția de stareț trebuie aprobată de episcop. Richard ar putea spune că nu va fi de acord cu alegerea niciunui călugăr care refuză să construiască un pod nou. Poate că unii vor fi tentați să sfideze această declarație, dar cei mai mulți își vor da seama că nu are rost să voteze un om a cărui alegere n-o să fie ratificată de episcop.

- Înțeleg. Chiar crezi că sugestiile tatei vor fi ascultate?
- Absolut.
- Atunci o să-i sugerez să facă asta.
- Mulțumesc.

În momentul acela bătu clopotul. Godwyn se strecură afară din biserică și se alătură din nou procesiunii de monahi care se forma în claustru. Soarele se ridicase pe cer.

Tânărul sacristan avusese o dimineată extrem de lucrativă.

16

Wulfric și Gwenda plecară din Kingsbridge în zorii zilei de luni, urmând să parcurgă pe jos drumul lung până în satul lor, Wigleigh.

Caris și Merthin îi priviră cum traversau râul cu bacul cel nou construit de Merthin. Tânărul era încântat de cât de bine funcționa. Roțile dințate din lemn aveau să se uzeze destul de repede, Merthin era conștient de asta. Ar fi fost mai bine dacă ar fi avut roți din oțel, dar...

Caris avea alte gânduri.

- Gwenda e atât de îndrăgostită, suspină ea.
- N-are nicio șansă cu Wulfric, spuse Merthin.
- Nu se știe niciodată. E o fată hotărâtă. Gândește-te numai cum a fugit de la Sim Telalul.

— Dar Wulfric e logodit cu Annet aia, care e mult mai drăguță.

- Dragostea nu se reduce la cât de bine arăți.
- Lucru pentru care eu îi mulțumesc Domnului în fiecare zi.

Caris izbucni în râs.

- Mie-mi place la nebunie chipul tău aparte.
- Dar Wulfric s-a bătut cu fratele meu pentru Annet. Probabil că o iubește.

— Gwenda are un filtru de iubire.

Merthin îi adresă o privire dezaprobată.

— Deci nu crezi că e greșit ca o fată să manipuleze un bărbat să o ia de nevastă, deși el e îndrăgostit de altcineva?

Caris fu atât de surprinsă încât, preț de câteva clipe, rămase fără replică. Pielea catifelată de pe gâtul ei se făcu roz.

— Nu am privit niciodată lucrurile așa, spuse ea. E chiar același lucru?

— E asemănător.

— Dar nu-l forțezi... ea vrea pur și simplu să-l facă să o iubească.

— Ar trebui să încerce asta fără ajutorul unei poțiuni.

— Acum mi-e rușine că am ajutat-o.

— Prea târziu.

Wulfric și Gwenda coborâră de pe bac pe celălalt mal. Se întoarseră să le facă cu mâna, după care porniră pe drumul care străbătea mahalalele orașului, cu Skip mergând vesel în urma lor.

Merthin și Caris se îndreptară spre strada principală. Caris spuse:

— Nu ai vorbit cu Griselda.

— Chiar acum am de gând s-o fac. Nu știu dacă de-abia aștept discuția asta sau mi-e groază de ea.

— Nu ai de ce să te temi. Griselda e cea care a mințit.

— Adevărat. Merthin își duse mâna la față. Vânățiile aproape dispăruseră. Sper numai că taică-său n-o să devină iar violent.

— Vrei să vin și eu cu tine?

Lui Merthin i-ar fi plăcut să o aibă alături, ca să îl susțină, însă dădu din cap în semn că nu.

— Eu am provocat încurcătura asta, tot eu va trebui să o descurc.

Se opriră în dreptul casei lui Elfric.

— Noroc! îi spuse Caris.

— Mulțam!

Merthin o sărută fugar pe buze, rezistă ispitei de a o săruta din nou și intră.

Elfric stătea la masă și mânca pâine cu brânză. Avea o cană cu bere în față. Prin ușa deschisă, Merthin le putea vedea pe Alice și pe servitoare, care trebăluiau în bucătărie. Griselda nu se vedea nicăieri.

— Pe unde ai umblat? mormăi Elfric.

Merthin își spuse că, din moment ce nu avea de ce să se teamă, trebuia să se poarte ca atare, așa că nu luă în seamă întrebarea.

— Unde e Griselda?

— E încă în pat.

Merthin se apropie de piciorul scării și strigă:

— Griselda! Vreau să vorbesc cu tine.

Elfric interveni:

— N-avem timp de d-astea. Avem de lucru.

Din nou, Merthin îl ignoră.

— Griselda! Ai face bine să te scoli!

— Hei! mârâi Elfric. Da' cine te crezi, de-ai început să dai ordine?

— Vrei să mă însor cu ea, nu?

— Și ce dacă?

— Atunci ar face bine să se obișnuiască să-și asculte bărbatul când îi dă ordine. Ridică din nou tonul: Vino încoace

imediat, căci altfel va trebui să auzi ce-am de spus de la alții.

Griselda își făcu apariția în capul scării.

— Vin acum! răspunse iritată. Ce e cu toată agitația asta?

Merthin așteptă până ce ea ajunse jos și apoi spuse:

— Am aflat cine e tatăl copilului.

În ochii Griseldei apăru o licărire de frică.

— Nu fi prost, tu ești tatăl.

— Ba nu, e Thurstan.

— Nu m-am culcat niciodată cu Thurstan! Își aținti privirea către tatăl ei: Zău că nu m-am culcat cu el.

— Fata mea nu minte! tună Elfric.

Alice veni și ea din bucătărie.

— Așa e.

Merthin spuse:

— M-am culcat cu Griselda în duminica din săptămâna Târgului de Lână, adică acum 15 zile. Griselda e însărcinată în trei luni.

— Ba nu!

Merthin își aținti privirea către chipul lui Alice.

— Tu ai știut, nu? Alice își feri privirea. Merthin continuă: Și totuși ai mințit... ai mințit-o până și pe Caris, care ți-e soră.

— Nu știi tu de când e ea însărcinată, făcu Elfric batjocoritor.

— Uită-te la ea, răspunse Merthin. I se vede burta umflată. Nu prea mult, dar se vede.

— Ce știi tu despre lucrurile astea? Ești doar un băietan.

— Da... chiar pe asta vă bazați, pe neștiința mea, nu-i așa? Și-aproape că v-a mers.

Elfric își ridică arătătorul și-l mișcă de câteva ori într-o parte și-n alta, în semn de negare.

— Te-ai culcat cu Griselda și-acum o să te însori cu ea.

— A, nu, asta nu. Nu mă iubește. S-a culcat cu mine ca să facă rost de-un tată pentru copil, după ce Thurstan a fugit. Știu că am greșit, dar n-am de gând să mă pedepsesc pentru tot restul vieții însurându-mă cu ea.

Elfric se ridică de pe scaun.

— Ba chiar asta ai să faci.

— Ba nu.

— Trebuie.

— Nu.

Elfric se făcu roșu și țipă:

— O să te însori cu ea!

Merthin îi răspunse calm:

— De câte ori vrei să-ți spun „nu” ca să înțelegi?

Meșterul își dădu seama că vorbea cât se poate de serios.

— În cazul ăsta, te dau afară din atelierul meu, spuse el. Ieși din casa mea și să nu te mai prind niciodată pe-aici.

Merthin se așteptase la una ca asta și, auzind cuvintele, se simți de-a dreptul ușurat. Însemna că discuția luase sfârșit.

— Bine.

Încercă să treacă pe lângă Elfric. Meșterul îi blocă intenționat calea.

— Unde crezi că te duci?

— În bucătărie, să-mi iau lucrurile.

— Uneltele, vrei să spui.

— Da.

— Nu sunt ale tale. Eu le-am plătit.

— Dar ucenicii își iau mereu uneltele la sfârșitul...

— Tu nu ți-ai încheiat ucenicia, așa că nu iei nimic.

Merthin nu se așteptase și la asta.

— Dar ți-am fost ucenic șase ani și jumătate!

— Trebuie să faci șapte.

Fără unelte, Merthin nu-și putea câștiga existența.

— Nu e drept ce faci. O să depun o petiție la gilda dulgherilor.

— De-abia aștept, răspunse trufaș Elfric. O să fie interesant să te aud explicându-le tuturor că un ucenic care e dat afară pentru că a înșelat-o pe fiica stăpânului său ar trebui răsplătit cu o trusă de unelte. Toți dulgherii din ghildă au ucenici și cei mai mulți au și fiice, să știi. O să-ți dea un șut în fund de nu te vezi.

Merthin își dădu seama că avea dreptate.

— Aha, acum nu mai ești așa vesel, nu? observă Alice cu satisfacție.

— Nu, îi răspunse Merthin. Dar, orice s-o întâmpla cu mine, tot n-o să fie mai rău decât o viață întreagă cu Griselda și cu voi.

Mai târziu în aceeași dimineață, Merthin se duse la biserica Sfântul Marcu pentru a participa la înmormântarea lui Howell Tyler. Făcea asta în speranța că unul dintre ceilalți participanți avea să-i ofere o slujbă.

Ridicându-și privirea spre tavanul de lemn – biserica nu avea boltă de piatră –, Merthin putea distinge clar o gaură de forma unei siluete omenești, mărturie sinistră a felului în care-și găsisese sfârșitul Howell. Toți dulgherii prezenți la înmormântare erau de acord, în cunoștință de cauză, că acoperișul era putred. Cu toate acestea, concluzia lor venea abia după ce accidentul se produsese și nu-i mai folosea la nimic bietului Howell. În momentul de față, era clar că

acoperișul era prea șubred pentru a putea fi reparat, că trebuia demolat complet și construit altul.

Iar asta însemna închiderea temporară a bisericii.

Biserica Sfântul Marcu era un lăcaș sărac. Avea o avere demnă de milă, reprezentată de o singură fermă, aflată la vreo 16 kilometri de Kingsbridge, administrată de fratele preotului și care abia reușea să producă suficient pentru întreținerea familiei acestuia. Preotul, părintele Joffroi, trebuia așadar să se bazeze pe cei 8–900 de cetățeni din parohia sa, aflată în cea mai săracă parte a orașului, pentru acoperirea cheltuielilor curente. În general, cei care nu erau săraci lipiți pământului se pretindeau a fi, așa că dijmele lor adunate nu formau decât o sumă modestă. Părintele își câștiga existența de pe urma botezurilor, a cununilor și a înmormântărilor, pentru care încasa mult mai puțin decât călugării de la catedrală. Membrii parohiei sale se căsătoreau de foarte tineri, făceau mulți copii și mureau devreme, așa că avea mult de muncă. În felul acesta, ajungea să o ducă binișor. Închiderea bisericii l-ar fi lipsit însă de orice sursă de venit și nu ar fi avut cu ce să plătească serviciile meșterilor constructori.

Prin urmare, lucrările la acoperiș se opriseră.

La înmormântare participau toți constructorii din oraș, inclusiv Elfric. În biserică, Merthin încercă să-și ia o înfățișare cât mai puțin rușinată, dar era greu: cei mai mulți știau că fusese dat afară. Fusese tratat nedrept, însă, din păcate, nu era complet nevinovat.

Tânăra văduvă lăsată în urmă de Howell era prietenă cu Caris, care stătea acum de vorbă cu ea și cu întreaga familie îndurerată. Merthin se duse lângă Caris și îi povesti cum decursese discuția cu Elfric.

Părintele Joffroi oficia slujba înveșmântat într-o sutană veche. Gândurile lui Merthin erau însă concentrate asupra acoperișului. Era convins că trebuie să existe o modalitate de a-l înlătura fără a fi nevoie să se închidă biserica. De obicei, când reparațiile erau amânate ani de-a rândul și bârnele ajungeau să fie prea putrede pentru a suporta greutatea muncitorilor, se proceda la construirea unor schele de jur împrejurul bisericii și la dărâmarea acoperișului vechi în interiorul naosului. Apoi clădirea rămânea la mila elementelor naturii până ce noul acoperiș era ridicat și terminat.

Tânărul reflecta acum asupra posibilității de a construi un fel de trolu cu pivotare care să fie susținut de peretele gros și solid al bisericii și cu ajutorul căruia bârnele să fie înlăturate una câte una, trecute peste perete și stivuite în cimitir. Așa, tavanul de lemn avea să rămână intact, urmând să fie înlăturat abia după reconstruirea acoperișului.

În cimitir, Merthin cercetă cu atenție chipurile celor prezenți, întrebându-se care dintre ei ar fi fost dispus să-l angajeze. Se hotărî să-l abordeze pe Bill Watkin, proprietarul celui de-al doilea atelier ca mărime din oraș și concurentul direct al lui Elfric. Bill avea creștetul chel, înconjurat de o bordură de păr negru, o versiune naturală a tonsurii monahale. Majoritatea caselor noi din Kingsbridge erau construite de el. Ca și Elfric, avea angajați un zidar și un dulgher, câțiva muncitori necalificați și unu-doi ucenici.

Howell nu fusese un om avut, așa că trupul său fu coborât în groapă înfășurat într-un giulgiu, fără sicriu.

După ce părintele Joffroi se îndepărtă, Merthin se apropie de Bill Watkin.

— Bună ziua, meștere Watkin, începu el politicos.

Răspunsul lui Bill nu fu nicidecum călduros.

— Ce e, tinere Merthin?

— Am ieșit din atelierul lui Elfric.

— Știu asta, spuse Bill. Și mai știu și de ce.

— Ai auzit ceea ce susține Elfric că s-ar fi întâmplat.

— Nici nu-mi trebuie altceva.

Merthin își dădu seama că Elfric vorbise cu diverși meșteri înainte, în timpul și după slujba de înmormântare. Era convins că omisese faptul că Griselda rămăsese grea cu Thurstan, iar acum încerca să-l treacă pe Merthin drept tatăl copilului. Dar era în aceeași măsură convins că n-avea cum să-și facă vreun bine căutându-și scuze. Era mai bine să-și recunoască greșeala.

— Îmi dau seama că am greșit și îmi pare rău, dar sunt totuși un dulgher bun.

Bill dădu aprobator din cap.

— Bacul cel nou stă mărturie pentru asta.

Merthin fu încurajat de acest răspuns.

— Mă angajezi?

— Pe ce post?

— Ca dulgher. Chiar tu ai spus că sunt un meseriaș bun.

— Dar unde-ți sunt uneltele?

— Elfric n-a vrut să mi le dea.

— Și are dreptate, pentru că nu ți-ai terminat ucenicia.

— Atunci ia-mă pe lângă tine ca ucenic pentru șase luni.

— Și dup-aia să-ți dau o trusă nouă de scule? Nu-mi permit să fiu atât de generos.

Uneltele erau scumpe, deoarece fierul și oțelul se găseau greu.

— Atunci am să lucrez ca muncitor necalificat și-am să strâng bani ca să-mi cumpăr singur uneltele.

Avea să dureze mult timp, dar era de-a dreptul disperat.

— Nu.

— De ce nu?

— Pentru că și eu am o fată.

Acest argument era de-a dreptul scandalos.

— Dar nu sunt nicidecum un pericol pentru fecioare, să știi.

— Ești un exemplu prost pentru ucenici. Dacă tu scapi basma curată, ce-o să-i oprească pe alții să-și încerce și ei norocul?

— Asta-i nedrept!

Bill ridică din umeri.

— S-ar putea ca ție să ți se pară așa. Dar poți să-i întrebi pe toți ceilalți meșteri dulgheri din oraș. Vei descoperi că sunt de aceeași părere ca mine.

— Și eu ce-o să mă fac?

— Nu știi. Ar fi trebuit să te gândești la asta înainte să te întinzi cu fata aceea.

— Nu-ți pasă că în felul acesta pierzi serviciile unui dulgher bun?

Bill ridică din nou din umeri.

— Așa avem noi, ceilalți, mai mult de lucru.

Merthin se îndepărtă. Acesta era dezavantajul organizării în ghilde, își spuse el cu amărăciune: era în interesul lor să-i excludă pe alții, atât din motive bune, cât și rele. Mai puțini dulgheri însemnau venituri mai mari. N-aveau niciun interes să fie corecți.

Văduva lui Howell plecă, însoțită de mama ei. Eliberată de misiunea ei de compătimire, Caris veni la Merthin.

— De ce ești așa mohorât? îl întrebă ea. De-abia dacă-l cunoșteai din vedere pe Howell.

— S-ar putea să fie nevoie să plec din Kingsbridge, răspunse el.

Caris păli.

— De ce Dumnezeu ai face una ca asta?

Îi relatează conversația cu Bill Watkin.

— Așa că, vezi tu, n-o să mă angajeze nimeni în Kingsbridge și nu pot să lucrez pe cont propriu, pentru că nu am unelte. Aș putea trăi cu ai mei, dar nu pot să le iau îmbucătura de la gură. Va trebui să caut de lucru undeva unde nimeni nu știe nimic de Griselda. În timp, poate c-o să strâng destui bani cât să cumpăr un ciocan și-o daltă, după care să mă mut în alt oraș și să încerc să fiu primit în gilda dulgherilor.

Pe când îi explica aceste lucruri lui Caris, începu să-și dea seama de caracterul tragic al situației. Îi analiză trăsăturile familiare de parcă ar fi fost prima oară când le vedea și fu fermecat din nou de ochii ei verzi, scânteietori, de nasul mic, clar creionat, și de conturul hotărât al maxilarului. Gura ei, își dădea el seama, nu prea se potrivea cu restul trăsăturilor: era

prea mare, iar buzele, prea pline. Îi dezechilibra regularitatea fizionomiei în același mod în care firea ei senzuală îi submina latura rațională. Era o gură făcută pentru iubit, iar gândul că era posibil să fie nevoit să plece și să nu o mai poată săruta vreodată îl umplea de disperare.

Caris era în culmea indignării.

— Nu e corect! N-au niciun drept să facă așa ceva.

— Sunt de acord cu tine. Dar se pare că n-am cum să-i împiedic. Pur și simplu trebuie să mă împac cu gândul ăsta.

— O clipă... Hai să ne gândim bine. Ai putea să stai la ai tăi și să mănânci la mine acasă.

— Nu vreau să depind de altcineva pentru cele necesare traiului, ca taică-meu.

— Nici n-ar fi nevoie. Poți să cumperi uneltele lui Howell Tyler... văduva lui tocmai îmi spunea că nu cere decât o liră pe ele.

— N-am niciun ban.

— Cere-i împrumut lui taică-meu. Lui i-ai fost mereu simpatic și sunt convins că ți-ar da.

— Dar e interzis ca cineva să angajeze un dulgher care nu face parte din gildă.

— Interdicțiile pot fi încălcate. Trebuie să fie cineva în orașul ăsta suficient de disperat pentru a sfida regulile gildei.

Merthin își dădu seama că le permisese acelor meșteri bătrâni să-i înfrângă spiritul și-i fu recunoscător lui Caris pentru că refuza să accepte înfrângerea. Avea dreptate, bineînțeles: trebuia să rămână în Kingsbridge și să se împotrivească deciziei nedrepte a membrilor gildei. Și știa pe cineva care avea nevoie disperată de priceperea sa.

— Părintele Joffroi, rosti el.

— E disperat? De ce zici asta?

Merthin îi explică problema acoperișului.

— Atunci hai să mergem să discutăm cu el, spuse Caris.

Preotul locuia într-o casă mică, aflată în vecinătatea bisericii. Când sosiră tinerii, tocmai se îndeletnicea cu prepararea prânzului: niște pește sărat, însoțit de o tocană cu verdețuri de primăvară. Joffroi era un bărbat trecut de 30 de ani, cu o constituție de soldat: înalt, cu umerii lați. Avea un comportament mai degrabă dintr-o bucată, însă era cunoscut pentru faptul că lua mereu partea celor săraci.

Merthin deschise discuția:

— Pot să-ți repar acoperișul fără să fie nevoie să închizi biserica.

Joffroi îl fixă cu o privire precaută.

— Dacă poți, înseamnă c-ai fost trimis ca răspuns la rugăciunile mele.

— O să construiesc un trolu cu ajutorul căruia bărnele să poată fi ridicate de pe acoperiș și așezate în curtea cimitirului.

— Elfric te-a dat afară.

Preotul aruncă o privire jenată în direcția lui Caris. Aceasta spuse:

— Știu foarte bine ce s-a întâmplat, părinte.

— M-a dat afară pentru că n-am vrut să mă însor cu fiică-sa, răspunse Merthin. Dar copilul din pânțele ei nu este al meu.

Joffroi dădu din cap, în semn de consimțire.

— Unii sunt de părere că ai fost tratat nedrept. Nu-mi vine greu să cred așa ceva. Eu nu prea mă omor după ghilde – hotărârile lor sunt de cele mai multe ori egoiste. Oricum, tu nu ai apucat să-ți termini ucenicia.

— Poate vreun membru al gildei să-ți repare acoperișul fără să-ți închidă biserica?

— Din câte am auzit eu, tu n-ai nici măcar unelte trebuincioase.

— Lasă problema asta în seama mea.

Joffroi îl privi gânditor.

— Cât ceri?

Merthin își înălță capul.

— Patru penny pe zi, plus costul materialelor.

— Țsta-i salariu de dulgher calificat.

— Dacă nu am priceperea necesară, atunci nici n-ar trebui să mă angajați.

— Ești îndrăzneț.

— Încerc doar să-ți explic ce pot face.

— Aroganța nu e cel mai grav păcat din câte sunt pe lumea asta. Iar dacă nu-i nevoie să închid biserica, îmi pot permite să-ți dau patru penny pe zi. Cât ți-ar lua să construiești trolul de care vorbeai?

— Cel mult două săptămâni.

— N-o să-ți dau niciun ban până nu mă asigur că merge potrivit planului.

Merthin trase aer adânc în piept. Asta însemna să trăiască fără nicio lețcaie, dar știa că se putea descurca. Avea să locuiască împreună cu părinții săi și să mănânce la masa lui Edmund Lănarul. Cumva, trebuia să o scoată la capăt.

— Atunci plătești materialele și-mi pui deoparte simbria până când voi reuși să iau prima bărnă și să o așez în siguranță pe pământ.

Joffroi ezita.

— Puțini vor fi cei care vor vedea cu ochi buni asta... dar nu am de ales.

Întinse mâna. Merthin o prinse într-a sa și o strânse cu putere.

Pe tot drumul de la Kingsbridge la Wigleigh – cale de 32 de kilometri, o zi întreagă de mers pe jos – Gwenda speră să prindă ocazia de a folosi poțiunea de dragoste, dar fu dezamăgită.

Nu că Wulfric s-ar fi arătat circumspect. Dimpotrivă, era prietenos și deschis. Îi vorbi despre familia lui și-i povesti cum plângea în fiecare dimineață când se trezea și-și dădea seama că morțile celor dragi nu fuseseră doar un vis. Se purta foarte atent cu ea, întrebând-o mereu dacă nu se simțea obosită și dacă nu voia să se odihnească. Îi spuse că, din punctul lui de vedere, o bucată de pământ reprezenta un depozitar al speranțelor, ceva ce omul apăra o viață întreagă și lăsa moștenire urmașilor, iar atunci când se ocupa de pământul lui – plivind ogoarele, îngrădind pășunile sau curățându-le de pietre – omul își realiza, de fapt, menirea pe lume.

Ba chiar îl mângâie și pe Skip.

Până la apus, Gwenda era mai îndrăgostită de el ca niciodată. Din păcate, tânărul nu dădea niciun semn c-ar fi simțit față de ea și altceva în afară de un soi de camaraderie plină de afecțiune, dar nicidecum pasionată. Când se aflase în pădure cu Sim Telalul, își dorise din tot sufletul ca bărbatii să nu semene atât de mult cu animalele sălbatice; acum însă își dorea la fel de puternic ca Wulfric să fi avut ceva mai multă animalitate în el. Toată ziua se strădui să-i trezească interesul. În câteva rânduri, îl lăsase să-i întrezărească picioarele, care erau zvelte și frumos modelate. Când urcau câte o pantă, folosea efortul drept pretext pentru a respira adânc și a-și scoate sânii în față. Ori de câte ori i se iveau prilejul, se atingeau de el ca din întâmplare, îi puneau mâna pe braț sau pe umăr. Dar niciuna dintre aceste strategii nu-și atinse ținta. Gwenda știa prea bine că nu era drăguță, dar mai știa și că avea ceva care-i făcea pe mulți bărbați să se uite fix la ea și să respire pe gură. Totuși, nu încăpea îndoială că asupra lui Wulfric nu avea același efect.

La amiază se opriră să se odihnească și mâncară pâinea și brânza pe care le luaseră la ei. Băură apoi apă dintr-un izvor limpede, din căușul palmelor, așa că nu avu ocazia să-i strecoare filtrul de dragoste.

Chiar și așa, se simțea fericită. Îl avea doar pentru ea o zi întreagă. Îl putea privi, putea discuta cu el, îl putea face să râdă, îi putea împărtăși trăirile și, din când în când, reușea chiar să-l atingă. Se amăgea cu gândul că-l putea săruta oricând, dar că în momentul acela nu avea dispoziția necesară.

Era aproape ca și cum ar fi fost căsătoriți. Și totul se sfârși mult prea curând.

Ajunseră în Wigleigh seara devreme. Satul se afla pe coama unui deal, înconjurat de ogoare și veșnic bătut de vânturi. După două săptămâni petrecute în agitația din Kingsbridge, acest locșor familiar și liniștit le părea doar o adunătură de locuințe grosolane înșirate de-a lungul uliței care ducea la conac și la biserică. Conacul era la fel de mare ca o casă de negustor din Kingsbridge, cu dormitoare la etaj. Preotul, precum și țăranii mai înstăriți aveau la rândul lor case frumoase. Dar majoritatea locuințelor nu erau decât niște colibe cu două încăperi, una fiind ocupată în mod normal de animale, iar cealaltă servind drept bucătărie și dormitor pentru familie.

Biserica era singura clădire din piatră din sat.

Prima dintre casele mai înstărite aparținea familiei lui Wulfric. Avea ușile și obloanele închise, ceea ce-i conferea o înfățișare dezolantă. Tânărul trecu pe lângă ea pentru a ajunge la cea de-a doua casă mai mare, unde Annet locuia cu părinții ei. Îi adresă Gwendei o fluturare din mână, în semn de bună-ramas, și intra, zâmbind la gândul revederii logodnicei sale.

Gwenda simți junghiul ascuțit al pierderii, ca și cum tocmai s-ar fi trezit dintr-un vis minunat. Își înghiți nemulțumirea și porni peste ogoare. Ploaia de început de iunie le făcuse bine culturilor: grâul și ovăzul își înălțaseră spicele verzi, însă acum aveau nevoie de soare, care să le coacă.

Femeile din sat se mișcau încet de-a lungul rândurilor de spice, aplecate peste ele și ocupate cu smulsul buruienilor. Câteva îi făcură cu mâna.

Pe măsură ce se apropia de casă, Gwenda își simțea sufletul năpădit de un amestec de teamă și furie. Nu-și mai văzuse părinții din ziua în care tatăl ei o vânduse lui Sim Telalul pe o vacă. Aproape sigur, tati o credea în continuare cu Sim. Apariția ei avea să-l ia cu totul prin surprindere. Ce-avea să zică atunci când o s-o vadă? Și ce-avea să-i spună ea părintelui ei, care-i trădase încrederea?

Era sigură că mama ei nu știa nimic de vânzare. Tati îi spusese probabil că Gwenda fugise în lume cu vreun băiat. Mami avea să se înfurie teribil la aflarea adevărului.

Se bucura că-avea să-i vadă pe frații ei mai mici – Cath, Joanie și Eric. Abia acum își dădea seama cât de mult le dusesese dorul.

De cealaltă parte a ogorului de 40 de hectare, pe jumătate ascunsă de copacii de la marginea pădurii, se afla casa ei. Era chiar mai mică decât colibecele țăranilor de rând, neavând decât o singură încăpere, pe care noaptea o împărțeau cu vaca. Era

făcută din nuiele împletite, lipite cu un amestec de lut, paie și băligar. În acoperișul de stuf se căsca o gaură pe unde ieșea fumul de la focul din vatra aflată în mijlocul încăperii. Pe jos aveau pământ bătătorit. Casele de genul acesta nu rezistau mai mult de câțiva ani, după care trebuiau reconstruite. Văzând-o acum, Gwendei i se păru mai sărăcăcioasă ca niciodată. Era hotărâtă să nu-și petreacă viața într-un asemenea loc, făcând copii la cel mult doi ani, care să piară apoi din pricina foamei. N-avea de gând să trăiască precum mama ei. Mai degrabă ar fi murit.

Când ajunse cam la 100 de metri de casă, îl văzu pe tatăl ei venind spre ea. Avea o carafă în mână, iar Gwenda presupuse că se ducea să cumpere bere de la Peggy Perkins, mama lui Annet și berăreasa satului. Tati avea mereu bani în perioada aceasta a anului, pentru că găsea de lucru din plin pe ogoare.

La început, nici n-o observă.

Pe măsură ce tatăl ei se apropia pe poteca îngustă dintre două porțiuni cultivate, Gwenda îi cerceta silueta slăbănoagă: purta o haină lungă care-i ajungea până la genunchi, o scufie jerpelită și niște sandale făcute în casă, legate de picioare cu niște paie. Avea un mers în același timp furișat și voios: mereu arăta ca un străin agitat care încerca, plin de îndrăzneală, să pară la el acasă. Avea ochii apropiați, așezați de-o parte și de alta a unui nas mare, maxilarul pătrat și bărbia rotundă, ieșită în afară, ca un bumb, așa că fața sa arăta ca un triumphi neregulat; Gwenda știa că-i semăna în privința aceasta. Tatăl ei se uita cu coada ochiului la femeile care treceau pe câmp, ca și cum n-ar fi vrut cu niciun preț ca acestea să-și dea seama că le studia.

Când se apropie, îi aruncă una dintre privirile sale furișe, pe sub genele plecate. Apoi își lăsă aproape imediat privirea în pământ, după care și-o aținti din nou asupra ei. Gwenda își înălță bărbia și-i aruncă o privire semeață.

Pe chipul lui apăru o expresie de uluire.

— Tu! exclamă el. Ce s-a întâmplat?

— Sim Telalul nu era nicidecum un telal, era un nelegiuit.

— Și unde e acum?

— E în iad, tati. O să te întâlnești cu el acolo.

— Tu l-ai omorât?

— Nu. Se hotărâse de mult să mintă în această privință. Dumnezeu i-a luat zilele. Podul din Kingsbridge s-a prăbușit chiar în clipa în care Sim îl traversa. Dumnezeu l-a pedepsit pentru păcatul comis. Pe tine te-a pedepsit până acum?

— Dumnezeu îi iartă pe ai de sunt buni creștini.

— Asta-i tot ce ai să-mi spui? Că Dumnezeu îi iartă pe cei care sunt buni creștini?

— Cum ai reușit să fugi?
— Mi-am folosit mintea.
Pe chipul lui apăru o expresie vicleană.
— Ești o fată deșteaptă, spuse el.
Gwenda se uită fix la el, bănuitoare.
— Ce nelegiuire mai pui la cale?
— Ești o fată deșteaptă, repetă el. Du-te la maică-ta acum. O să primești o cană cu bere la masă.

Porni mai departe.

Gwenda se încruntă. Tati nu părea a se teme de reacția lui mami la aflarea adevărului. Poate-și imagina că, de rușine, Gwenda n-avea să-i spună nimic. Ei bine, se înșela amarnic.

Cath și Joanie erau afară și se jucau în țărână. Când o văzură pe Gwenda, se ridicară repede și porniră în goană către ea. Skip lătra entuziasmat. Gwenda își îmbrățișă surorile, amintindu-și că, la un moment dat, fusese convinsă că n-avea să le mai vadă vreodată; în clipa aceea, era însă cum nu se poate mai bucuroasă că înfipsese cuțitul în craniul lui Alwyn.

Intră în colibă. Mami ședea pe un scăunel, dându-i de mâncare micuțului Eric: îi ținea cănița cu lapte cu o mână fermă, ca nu cumva copilașul să verse vreo picătură. Când o zări pe Gwenda, lăsă să-i scape un țipăt de bucurie. Puse cănița jos, se ridică și o îmbrățișă. Gwenda începu să plângă.

Odată ce lacrimile începură să-i curgă pe obraji, îi fu cu neputință să le stăvilească. Plânse pentru că Sim o târâse afară din oraș legată cu o funie, pentru că-l lăsase pe Alwyn să o posede, pentru toți oamenii care muriseră când se prăbușise podul și pentru că Wulfric o iubea pe Annet.

Când suspinele i se mai ușurară, astfel încât să poată vorbi din nou, reuși să rostească:

— Tati m-a vândut. M-a vândut pentru o vacă, iar eu a trebuit să mă duc printre nelegiuți.

— Urât din partea lui, murmură mama ei.

— Mai rău de-atât! E un ticălos... un diavol.

Mami se desprinse din îmbrățișare.

— Să nu spui așa ceva.

— Dar e adevărat!

— E taică-tău.

— Un tată nu-și vinde copiii ca pe vite. Eu nu am tată.

— Ți-a dat de mâncare timp de 18 ani.

Gwenda se holbă la mama ei, incapabilă să-i înțeleagă atitudinea.

— Cum poți să fii atât de nepăsătoare? M-a vândut unor nelegiuți!

— Și ne-a făcut rost de o vacă. Așa că Eric are lapte acum, chiar dacă eu nu mai pot să-i dau piept. Iar tu te-ai întors, nu?

Gwenda era șocată.

— Îi iei apărarea?

— Doar pe el îl avem pe lumea asta. Nu e un prinț. Nu e nici măcar un țaran. E un pălmaș fără pământ. Dar s-a zbatut pentru familia lui vreme de 25 de ani. A muncit când a putut și-a furat atunci când n-a avut de ales. V-a ținut în viață pe tine și pe fratele tău și, dacă dă Domnul să ne meargă bine, la fel o să facă și cu Cath, Joanie și Eric. Oricât de multe i-ar fi păcatele, am duce-o mai rău fără el. Așa că să nu te aud spunând c-ar fi un diavol.

Gwenda era împietrită de uluire. Abia reușise să se obișnuiască cu gândul că tatăl ei o trădase. Acum trebuia să accepte faptul că maică-sa avea o inimă la fel de căinoasă. Era complet dezorientată, întocmai ca atunci când podul se mișcase sub picioarele ei: aproape că nu înțelegea ce i se întâmplă.

Tatăl ei intră în casă cu carafa cu bere. Nu păru a observa atmosfera tensionată. Luă trei căni de lemn de pe raftul de deasupra vetrei.

— Așa, spuse el vesel. Haideți să bem pentru întoarcerea fetei noastre celei mari!

După ce mersese toată ziua, Gwendei îi era foame și sete. Luă cana și sorbi cu nesaț. Dar știa la ce să se aștepte atunci când tatăl ei era într-o asemenea dispoziție.

— Ce mai pui la cale acum? îl întreabă ea.

— Ei, răspunse acesta, săptămâna viitoare nu e Târgul din Shiring?

— Și ce dacă?

— Păi... am putea s-o mai facem o dată.

Gwendei nu-i venea să-și creadă urechilor.

— Ce să mai facem o dată?

— Io te vând, tu pleci cu cumpărătorul, după care fugi și vii acasă. Nu-i mare sfârâială.

— Nu-i mare sfârâială?

— Și ne alegem cu o vacă, adică doișpe șilingi! Ei, io nu câștig cu brațele atâția bani decât în vreo juma' de an.

— Și dup-aia? Dup-aia ce facem?

— Păi mai sunt și alte târguri... la Winchester, la Gloucester, nici nu știu exact câte. Își umplu din nou cana cu bere. Ar putea fi chiar mai bine decât în anu' ăla când i-ai furat punga lu' sir Gerald!

Gwenda nu mai luă nicio înghițitură. Avea un gust amar în gură, ca și cum ar fi mâncat ceva stricat. Se gândi să-l contrazică. Îi veniră pe limbă tot soiul de vorbe grele – acuzații furioase, blesteme –, dar nu le rosti. Ceea ce simțea era dincolo de furie. Ce rost avea să pornească o ceartă? N-avea să-și

recapete niciodată încrederea în tatăl ei. Și, pentru că mami refuza să-i fie alături, Gwenda nu mai putea avea încredere nici în ea.

— Ce pot să mă fac? spuse ea cu glas tare, dar nu aștepta un răspuns de la nimeni din încăperea aceea.

Pentru familia ei devenise un simplu obiect, un produs de vândut la târguri. Dacă nu era dispusă să accepte situația, ce putea face?

Putea să plece.

Își dădu seama, cu o surprindere dureroasă, că acea casă nu mai era căminul ei. Realizarea îi zdruncină existența din temelii. Trăise în casa aceea de când se știa. Dar acum nu se mai simțea în siguranță acolo. Trebuia să plece. Iar asta nu săptămâna viitoare, își continuă ea șirul gândurilor; nici măcar a doua zi dimineată... trebuia să plece acum.

Nu avea unde să se ducă, dar asta nu schimba mare lucru. Să rămână acolo, să mănânce pâinea pe care tatăl ei i-o pune pe masă ar fi însemnat să se supună autorității sale. Ar fi însemnat să accepte evaluarea pe care acesta i-o făcuse, de obiect ce putea fi vândut. Îi părea rău că băuse prima cană cu bere. Singura ei șansă era să-l respingă imediat și să plece cât mai repede din casa lui.

Gwenda își aținti privirea asupra mamei ei.

— N-ai dreptate, îi spuse. Chiar e un diavol. Iar vechile legende au mare dreptate: când cazi la înțelegere cu un diavol, ajungi să plătești mai mult decât ai fi crezut.

Mami își feri privirea.

Gwenda se ridică. În mână ținea cana plină ochi. O înclină, turnând toată berea pe jos. Imediat, Skip începu să o lingă.

Tatăl ei izbucni furios:

— Am dat un sfert de penny pe carafa asta de bere!

— Adio, spuse ea și ieși.

18

Duminica următoare, Gwenda asistă la divanul de judecată la care avea să se decidă soarta bărbatului pe care-l iubea.

Divanul de judecată se ținea în biserică, după slujbă, și reprezenta întrunirea la care comunitatea sătască lua hotărârile importante. Chiar dacă unele dintre chestiunile supuse dezbaterii erau de natură conflictuală – dispute privind hotărele, acuzații de furt și viol, certuri legate de datorii –, cele mai multe erau de ordin practic, precum începutul aratului cu atelajul comun, de opt boi.

Teoretic, seniorul de la conac era cel care hotăra soarta șerbilor săi. Dar legea normandă – introdusă în Anglia cu trei

secole în urmă de către invadatorii veniți din Franța – îi obliga pe seniori să urmeze obiceiurile predecesorilor lor. Pentru a afla care erau aceste obiceiuri, trebuiau să se consulte în mod formal cu 12 bărbați de condiție bună din satul respectiv, care alcătuiau un fel de juriu. Astfel, în practică, judecățile acestea ajungeau să se negocieze între senior și săteni.

În duminica aceea însă Wigleigh nu avea senior. Sir Stephen murise când se prăbușise podul. Gwenda fusese cea care le adusese vestea sătenilor. De asemenea, le spusese că cel însărcinat cu numirea succesorului lui sir Stephen, contele Roland, fusese grav rănit. În ziua de dinaintea plecării ei din Kingsbridge, contele își recăpătase cunoștința pentru prima oară de la accident, dar avea febră și nu era în stare să rostească nicio propoziție cap-coadă, așa că nu existau mari șanse ca satul să capete un senior prea curând.

O asemenea situație nu era deloc neobișnuită. De multe ori se întâmpla ca seniorii să fie plecați: la război, în Parlament, la instanțe superioare unde-și apărau cauza în vreun proces sau, pur și simplu, servindu-și contele sau chiar pe rege. Contele Roland numea întotdeauna un secund, de obicei unul dintre fiii seniorului, dar, în acest caz, nu putuse face nici asta. În absența unui senior sau a unui reprezentant al acestuia, vătaful trebuia să administreze feuda cât de bine se pricepea.

Sarcina unui administrator sau vătaf era, teoretic, să pună în aplicare hotărârile seniorului, dar asta îi conferea, automat, o anumită putere asupra celorlalți. Dimensiunea acestei puteri depindea de preferințele personale ale seniorului: unii țineau frâiele moșiei cu o mână de fier, alții tindeau să le lase mai libere. Sir Stephen făcea parte din a doua categorie, însă contele Roland era cunoscut pentru strictețea cu care-și administra pământurile.

Nate Vătaful fusese administrator pentru sir Stephen și pentru sir Henry, care fusese senior înaintea acestuia, și probabil că avea să fie și administratorul următorului stăpân. Era cocoșat, iar trupul său mărunțel și cocârjat nu cunoștea o clipă de răgaz. Era lacom și viclean, veșnic la pândă în încercarea de a profita la maximum de puterea sa limitată, cerând mită de la săteni ori de câte ori i se ivea ocazia.

Gwenda îl antipatiza pe Nate. Nu o deranja lăcomia lui: toți vătafii aveau viciul acesta. Dar Nate era un om condus de ciuda față de ceilalți și de defectul său fizic. Tatăl său fusese vătaful contelui de Shiring, dar Nate nu-i moștenise funcția înaltă și dădea vina pe cocoșa lui pentru faptul că ajunsese să-și ducă zilele într-un sătuc uitat de lume precum Wigleigh. Părea să-i urască pe toți cei care erau tineri, puternici și frumoși. În timpul liber, îi plăcea să bea vin cu Perkin, tatăl lui

Annet – băutura fiind de fiecare dată achitată de acesta din urmă.

Problema ridicată astăzi în fața divanului de judecată privea pământul familiei lui Wulfric.

Era o parcelă mare. Țăranii nu erau toți egali și nici nu aveau la fel de mult pământ. Standardul era o parcelă de o falcă, ceea ce însemna 12 hectare prin părțile acelea ale Angliei. Teoretic, o falcă era suprafața pe care o putea cultiva un singur bărbat și, de obicei, din exploatarea acesteia se obținea o recoltă suficientă pentru a asigura hrana unei familii. Cu toate acestea, cei mai mulți țărani din Wigleigh aveau câte o jumătate de falcă, adică în jur de șase hectare. Drept urmare, erau obligați să găsească alte modalități de a-și întreține familiile: prindeau păsări sălbatice, pescuiau cu ajutorul unor plase pe care le lăsau peste noapte în pârâul care curgea prin Brookfield, meștereau cingători și sandale din fâșii ieftine de piele rămase de la croirea unor obiecte mai mari, țeseau stofe din lână pentru negustorii din Kingsbridge, ba făceau chiar și braconaj: vânau cerbi din pădurea regelui. Câțiva țărani aveau însă mai mult de-o falcă de teren. Perkin avea 40 de hectare, iar tatăl lui Wulfric, Samuel, avusese 36. Acești țărani înstăriți aveau nevoie de ajutor pentru a-și cultiva pământurile, fie din partea fiilor și a rudelor, fie din partea unor muncitori plătiți, cum era tatăl Gwendei.

La moartea unui șerb, parcela putea fi moștenită de văduva sa, de fii sau de o fiică măritată. În orice caz, preluarea trebuia ratificată de senior și era urmată de plata unei taxe de moștenire. Dacă lucrurile s-ar fi desfășurat în mod firesc, parcela lui Samuel ar fi fost moștenită automat de către cei doi fii ai săi și n-ar fi fost nevoie de niciun divan. Ar fi pus amândoi bani pentru achitarea taxei, după care fie ar fi împărțit pământul, fie l-ar fi cultivat împreună, îngrijindu-se totodată de mama lor. Dar unul din fiii lui Samuel murise odată cu el, ceea ce complica situația.

În general, la divan asistau toți adulții din sat. De data aceasta, Gwenda era deosebit de interesată de felul în care aveau să decurgă lucrurile. În ceasurile următoare se hotăra viitorul lui Wulfric, iar faptul că tânărul avea de gând să-și petreacă viitorul respectiv cu altcineva nu diminua nicidecum îngrijorarea Gwendei. Uneori era tentată să-i ureze o viață plină de nefericire alături de Annet, dar nu putea să facă una ca asta. Își dorea să-l vadă fericit.

După terminarea slujbei, în biserică fură aduse din conac un jilț mare de lemn și două bănci. Nate se așeză pe jilț, iar cei 12 membri ai divanului, pe cele două bănci. Restul sătenilor rămaseră în picioare.

Wulfric luă cuvântul, exprimându-se simplu:

— Tata avea 36 de hectare din feuda seniorului de Wigleigh, începu el. 20 de hectare au fost deținute de tatăl lui și 16 hectare, de unchiul lui, care a murit acum zece ani. Pentru că mama a murit, ca și fratele meu, și nu am nicio soră, eu sunt singurul moștenitor.

— Câți ani ai? întrebă Nate.

— 16.

— Deocamdată nici măcar nu poți să spui că ai fi bărbat.

Se părea că Nate avea de gând să complice lucrurile. Gwenda știa de ce. Voia mită. Dar Wulfric nu avea bani.

— Nu totul se reduce la anii de viață, răspunse Wulfric. Sunt mai înalt și mai puternic decât mulți bărbați în toată firea.

Aaron Appletree, unul dintre jurați, interveni:

— David Johns a moștenit pământul lui taică-său când avea 18 ani.

— 18 nu e 16, replică Nate. Nu-mi aduc aminte de vreo situație în care un băiat de 16 ani să fi primit drept de moștenire.

David Johns nu era jurat, ci stătea în picioare, în apropierea Gwendei.

— Și nici tata n-avea 36 de hectare de ogor, spuse el, ceea ce iscă un val de râsete.

Ca majoritatea, David nu avea decât o jumătate de falcă de pământ.

Un alt jurat luă cuvântul:

— 36 de hectare e prea mult pentru un bărbat în toată puterea cuvântului, darămite pentru un flăcăiaș. Nu degeaba se ocupau trei oameni de el până acum. Cel care vorbise era Billy Howard, un bărbat de vreo 25 de ani care o curtase pe Annet fără succes – poate tocmai de aceea voia să i se alăture lui Nate și să-i pună bețe-n roate lui Wulfric. Eu unul am 16 hectare, și tot trebuie să angajez muncitori cu ziua la vremea recoltei, încheie el.

Mai mulți bărbați dădură aprobator din cap. Gwenda începea să fie asaltată de presimțiri negre. În mod clar, discuțiile nu îi erau favorabile lui Wulfric.

— Pot să îmi iau ajutoare, ripostă acesta.

— Ai tu bani să plătești muncitori cu ziua?

Pe chipul lui Wulfric apărură o umbră de disperare, iar Gwenda ar fi făcut orice să-l aline.

— Punga tatălui meu s-a pierdut când s-a prăbușit podul și-am cheltuit toți banii pe care-i mai aveam pe înmormântare, spuse el. Dar pot să-i plătesc cu o parte din recoltă.

Nate dădu din cap, în semn de îndoială.

— Oamenii din sat își lucrează propriile pământuri, iar cei care nu au pământ sunt tocmiți deja până la toamnă. Și nimeni n-o să vrea să renunțe la o slujbă pentru care primește bani gheață pentru una care-i oferă o parte dintr-o recoltă care nu se știe cât de mare va fi.

— Pot să-mi adun recolta, rosti Wulfric cu o hotărâre înfocată în glas. Pot să lucrez zi și noapte, dacă e nevoie. O să vă dovedesc tuturor că pot să mă descurc.

Pe chipul lui frumos se citea atâta patimă, că Gwenda și-ar fi dorit să iasă în față și să strige din toate puterile că îl susține. Dar bărbații din jurul ei clătinau din cap neîncrezători. Cu toții știau că nimeni nu putea aduna recolta de pe 36 de hectare de unul singur.

Nate se întoarse către Perkin.

— Băiatul ăsta e logodit cu fata ta. Nu poți să-l ajuți?

Perkin își luă o expresie îngândurată.

— Poate c-ar trebui să-mi transferi pământul mie, deocamdată. Aș putea plăti eu taxa de moștenire. Apoi, când s-o însura cu Annet, poate să-și ia pământul în primire.

— Nu! strigă imediat Wulfric.

Gwenda știa exact de ce se împotriva atât de mult acestei idei. Perkin era cum nu se poate mai viclean. Dacă punea mâna pe pământ, avea să-și petreacă fiecare minuțel până la nuntă încercând să găsească o modalitate de a păstra lotul pentru sine.

Nate i se adresă lui Wulfric:

— Dacă n-ai bani, cum vei putea plăti taxa de moștenire?

— O să am bani când mi-oi aduna recolta.

— Asta dacă reușești s-o aduni. Și-apoi, s-ar putea să nu-ți ajungă. Taică-tău a plătit trei lire pentru pământurile lui taică-său și două lire pentru ale lui unchiu-său.

Gwendei i se tăie respirația pentru câteva clipe. Cinci lire însemna o avere. I se părea imposibil ca Wulfric să poată aduna atâția bani. Probabil că ar fi fost nevoie de toate economiile familiei lui.

Nate continuă:

— Și-apoi taxa se plătește înainte ca moștenitorul să ia în primire pământul, nu după recoltă.

Aaron Appletree spuse:

— Ei, Nate, în situația asta cred că te-ai putea arăta mai îngăduitor.

— Așa crezi? Un senior se poate arăta îngăduitor, pentru că are putere deplină asupra bunurilor sale. Dar dacă un vătaf se arată îngăduitor, atunci dă pomană aurul altcuiva.

— Totuși, noi nu facem decât o recomandare. Nicio hotărâre nu va fi definitivă până ce nu va fi aprobată de noul senior al

Wigleight-ului, oricine-ar fi acesta.

Gwenda își dădu seama că, teoretic, avea dreptate, dar, practic, era puțin probabil ca un senior nou să nu aprobe o moștenire de la tată la fiu.

Wulfric interveni:

— Domnule, taxele pe care le-a plătit tata n-au ajuns la cinci lire.

— Trebuie să verificăm registrele.

Răspunsul lui Nate sosi atât de repede, încât Gwenda își dădu seama că se așteptase ca Wulfric să conteste suma. Fata își aminti că, de obicei, Nate făcea în așa fel încât să se ia o pauză tocmai în mijlocul divanului. Din câte putea bănui ea, acest răgaz era menit să le dea părților implicate ocazia de a-i oferi mită. Poate-și închipuia că Wulfric avea ceva bani ascunși.

Doi jurați aduseră din sacristie cufărul cu registrele moșiei, în care erau consemnate deciziile divanului de judecată, scrise pe fâșii lungi și rulate de pergament. Nate știa să scrie și să citească – orice vătăf trebuia să aibă câțiva ani de școală pentru a ține registrele seniorului. Începu să caute prin cufăr după registrul cu pricina.

Gwenda își dădea seama că audierea lui Wulfric mergea prost pentru acesta. Vorbele sale simple și cinstea evidentă nu erau de-ajuns. Nate voia să încaseze cu orice chip taxa cuvenită seniorului. Perkin încerca să manipuleze situația în așa fel încât să pună el mâna pe pământ. Billy Howard voia să-i vadă pe Wulfric învins din pură invidie și răutate. Iar Wulfric nu avea bani pentru a da mită.

De asemenea, era foarte naiv. Credea că, dacă-și expunea situația, avea să i se facă dreptate. N-avea nici cea mai mică idee cum să gestioneze lucrurile astfel încât balanța să încline în favoarea lui.

Poate că ea l-ar putea ajuta. Cu un tată ca Joby, ar fi fost cu neputință să ajungă la vârsta aceea fără a deprinde câteva trucuri șirete.

În pledoaria sa, Wulfric nu scosese în evidență faptul că ar fi fost în interesul celor prezenți ca el să primească pământurile tatălui său. Așa că avea să o facă ea în locul lui. Se întoarse către David Johns, aflat lângă ea.

— Pe mine mă surprinde că voi, bărbații, nu priviți lucrurile astea cu mai multă îngrijorare, deschise ea discuția.

David Johns o privi cu viclenie.

— Da' unde vrei să ajungi cu asta, fătuc?

— Chiar dacă e vorba despre niște oameni care au murit pe neașteptate, se discută totuși despre o moștenire de la tată la fiu. Dacă-l lăsați pe Nate să-și facă mendrele acum, după aceea

totul va putea fi pus la îndoială. O să găsească mereu câte-un motiv să se împotrivească vreunei moșteniri. Nu vă e teamă că o să se amestece și atunci când o să fie vorba despre drepturile fiilor voștri?

Dintr-odată, David păru îngrijorat.

— S-ar putea să ai dreptate cu asta, măi fată, spuse el și se întoarse să vorbească cu vecinul aflat de cealaltă parte a sa.

De asemenea, Gwendei i se părea o greșeală ca Wulfric să ceară o decizie finală astăzi. Era mai bine să solicite o hotărâre preliminară, pe care juriul ar fi dat-o cu mai multă ușurință. Se duse să stea de vorbă cu Wulfric. Acesta era angajat într-o discuție în contradictoriu cu Perkin și cu Annet. Când Gwenda apăru lângă ei, Perkin o fixă cu o privire bănuitoare, iar Annet strâmbă din nas, dar Wulfric se purtă la fel de curtenitor ca întotdeauna.

— Ziua bună, draga mea tovarășă de călătorie, spuse el. Am auzit că ai plecat din casa tatălui tău.

— Avea de gând să mă vândă.

— Încă o dată?

— De câte ori aș fi reușit să fug de la cumpărător. Credea că a găsit găina cu ouăle de aur.

— Și unde stai acum?

— M-a primit văduva Huberts la ea. Și am lucrat pentru vătaf, pe pământurile seniorului. Un penny pe zi, din zori până-n seară... lui Nate îi place să-i vadă pe muncitori plecând acasă frânți de oboseală. Crezi că o să-ți dea moștenirea?

Wulfric se strâmbă.

— Nu prea pare dornic.

— O femeie ar putea pune lucrurile în mișcare altfel.

Wulfric păru surprins de cuvintele ei.

— Cum adică?

Annet îi aruncă o privire fioroasă, dar Gwenda refuză să o ia în seamă.

— O femeie n-ar cere să se ia astăzi o hotărâre, mai ales când toată lumea știe că ea n-o să fie definitivă. N-ar risca un „nu” doar pentru a obține un „poate”.

Pe fața lui Wulfric se întipări o expresie gânditoare.

— Și ce-ar face o femeie acum?

— Ar cere pur și simplu ca deocamdată să i se permită să lucreze pământul în discuție. Ar lăsa hotărârea pentru momentul în care va fi numit un senior. Ar ști că în acest răstimp toată lumea s-ar obișnui cu ideea că ea stăpânește pământul de fapt, așa că, atunci când o să apară stăpânul cel nou, aprobarea lui să nu pară decât o formalitate. Și așa ar obține ce vrea fără să le dea celorlalți ocazia să se împotrivească.

Wulfric nu era sigur.

— Păi...

— Nu e ceea ce vrei, dar e tot ce poți obține astăzi. Și cum să te poată refuza Nate, când nu are pe nimeni altcineva care să adune recolta?

Wulfric încuviință din cap. Calcula febril posibilitățile.

— Oamenii o să mă vadă strângând recolta și-o să se obișnuiască cu ideea. După aceea, le-ar părea nedrept să-mi refuze moștenirea. Și aș putea să plătesc taxa de moștenire sau cel puțin o parte din ea.

— Oricum, ai fi mult mai aproape de țelul tău decât ești acum.

— Mulțumesc. Ești foarte înțeleaptă.

Îi atinse brațul ușor, după care se întoarse din nou către Annet. Aceasta îi spusese ceva tăios, dar pe un ton scăzut. Tatăl ei părea iritat.

Gwenda se îndepărtă. „Nu-mi spune că sunt înțeleaptă, se revoltă ea în gând. Spune-mi că sunt... cum? Frumoasă? Niciodată. Iubirea vieții tale? Asta-i Annet. O prietenă adevărată? La naiba cu asta! Și-atunci ce vreau? De ce sunt atât de disperată să te ajut?”

Nu avea niciun răspuns la toate aceste întrebări.

Îl observă pe David Johns vorbind înfocat cu unul dintre jurați, Aaron Appletree.

Nate flutura sulul pe care erau însemnate deciziile divanului.

— Tatăl lui Wulfric, Samuel, a plătit 30 de șilingi pentru a-l moșteni pe tatăl său și o liră pentru a-l moșteni pe unchiu-său.

Un șiling însemna 12 penny. Nu existau monede pentru șilingi, dar oamenii își calculau totuși banii în acest etalon. 20 de șilingi însemnau o liră. Suma pe care o anunțase Nate era exact jumătate din cât declarase la început.

David Johns luă cuvântul:

— Pământurile tatălui ar trebui să-i rămână fiului, zise el. Nu vrem să-i lăsăm noului stăpân, indiferent cine-o să fie, impresia că poate numi moștenitori după bunul plac.

Din mulțimea de săteni se auzi un murmur de aprobare.

Wulfric făcu un pas înainte.

— Vătafe, știu bine că nu poți lua o hotărâre definitivă astăzi și eu sunt de acord să aștept până ce va fi numit noul senior al satului. Nu cer decât să mi se permită să lucrez pământul tatei. O să adun recolta, jur! Dacă nu reușesc, dumneata nu ai nimic de pierdut. Dacă totuși o să izbândesc, oricum nu-mi promiți nimic. Când o să vină noul stăpân, o să implor mila lui.

Nate părea încolțit. Gwenda era sigură că sperase să găsească o cale de a face niște bani de pe urma acestei situații.

Poate că așteptase mită de la Perkin, viitorul socru al lui Wulfric. Urmări cu atenție chipul lui Nate în timp ce acesta încerca să-i găsească nod în papură lui Wulfric. Câțiva săteni începură să şușotească, iar vătaful își dădu seama că nu era în avantajul lui să se arate șovăitor.

— Foarte bine, făcu el pe un ton binevoitor, care nu era totuși prea convingător. Juriul ce are de spus?

Aaron Appletree se consultă rapid cu ceilalți jurați, după care luă cuvântul:

— Cererea lui Wulfric e modestă și rezonabilă. Ar trebui să se ocupe de pământurile tatălui său până ce va fi numit următorul senior al satului nostru.

Gwenda răsuflă ușurată.

Nate spuse:

— Mulțumesc, stimați jurați.

Divanul fu suspendat, iar oamenii porniră spre casele lor, pentru masa de prânz. Cei mai mulți săteni își permiteau să mănânce carne o dată pe săptămână și de obicei alegeau să o facă duminică. Chiar și Joby și Ethna reușeau de multe ori să pună pe masă câte o tocană de veveriță sau de hârciog, iar în această perioadă a anului se găseau destui iepuri care să pice în capcanele sătenilor. Văduva Huberts avea un gât de oaie într-o oală care bolborosea pe foc.

La ieșirea din biserică, privirea Gwendei o întâlni pe cea a lui Wulfric.

— Bravo, îi spuse ea în timp ce-și croiau drum prin mulțime. N-a putut să te refuze, deși mi se pare că tare ar fi vrut.

— A fost ideea ta, îi răspunse el admirativ. Ai știut exact ce trebuia să spun. Nici nu știu cum să-ți mulțumesc.

Gwenda rezistă ispitei de a-i spune cum. Porniră să traverseze cimitirul, iar fata îl întrebă:

— Cum o să te descurci cu recolta?

— Nu știu.

— Ce-ar fi să mă iei să lucrez pentru tine?

— N-am niciun ban.

— Nu-mi pasă, lucrez pe mâncare.

Wulfric se opri la poartă, se întoarse către ea și-i aruncă o privire inocentă.

— Nu, Gwenda. Nu cred c-ar fi un lucru bun. Lui Annet nu i-ar plăcea și, sincer să fiu, ar avea dreptate.

Gwenda roși. Nu exista nicio îndoială privind sensul vorbelor lui. Dacă ar fi respins-o pentru că nu era bună de muncă sau așa ceva, n-ar mai fi fost nevoie de privirea aceea directă, nici de menționarea numelui logodnicei. Își dădu seama, plină de ciudă, că Wulfric știa că era îndrăgostită de el

și îi refuza oferta de ajutor pentru că nu voia să-i încurajeze pasiunea lipsită de orice speranță.

— Bine, răspunse ea în șoptă, coborându-și privirea în pământ. Cum zici tu.

Wulfric îi zâmbi prietenos.

— Dar îți mulțumesc pentru că te-ai oferit.

Gwenda nu-i răspunse și, după o clipă, băiatul se întoarse și se îndepărtă.

19

Gwenda se trezi înainte să se crape de ziuă.

Dormea pe paiele de pe podeaua casei văduvei Huberts. Cumva, mintea ei știa și-n somn cât era ora și o trezea chiar înainte de mijirea zorilor. Văduva, care dormea lângă ea, nu schiță nicio mișcare când Gwenda dădu la o parte pătura și se ridică. Bâjbâind prin întuneric, fata deschise ușa din spate și ieși în curte. Skip o urmă, scuturându-se.

Gwenda rămase nemișcată câteva clipe. Se simțea o adiere plăcută, ca mai întotdeauna în Wigleigh. Noaptea nu era tocmai întunecată, așa că putea distinge tot felul de forme vagi: cotețul de rațe, latrina, părul din grădină. Nu putea să vadă casa învecinată, care era cea a lui Wulfric, dar auzea mârâitul gros al câinelui său, legat în apropierea unui mic țarc de oi, așa că rosti câteva cuvinte pe un ton șoptit, astfel încât dulăul să-i recunoască glasul și să se liniștească.

Era un moment de pace profundă... dar, în ultima vreme, zilele ei cuprindeau chiar prea multe asemenea momente. Toată viața trăise într-o casă mică, alături de copii și de bebeluși care mai mereu cereau de mâncare, plângeau pentru că se loviseră, strigau să reclame o nedreptate sau țipau din cauza unei furii neajutorate, specifice copilăriei. N-ar fi crezut niciodată că o să i se facă dor de atmosfera aceea. Dar iată că i se făcuse acum că locuia cu o văduvă liniștită, care vorbea cu amabilitate, însă căreia îi plăcea la fel de mult și tăcerea. Câteodată, Gwenda tânjea după plânsetul unui copil, numai pentru a avea ocazia de a-l ridica pe micuț în brațe și a-l liniști.

Găsi găleata veche de lemn pe care văduva o ținea în curte, se spală pe față și pe mâini, după care se întoarse înăuntru. Dibui masa pe întuneric, deschise cutia cu pâine veche de o săptămână și-și tăie o felie groasă. Apoi plecă, mușcând din pâine din mers.

Satul era cufundat în tăcere: ea era prima care se trezise. Țăranii lucrau de la răsărit până la apus și, în perioada aceea a anului, asta însemna un număr istovitor de ore. Prețuiau fiecare clipită de odihnă. Numai că Gwenda se folosea și de intervalul

dintre ivirea zorilor și răsărit, și de cel dintre amurg și sfârșitul zilei.

Zorii apărură pe când ea lăsa casele din sat în urmă și pornea peste câmp. Wigleigh avea trei ogoare mari: Hundredacre, Brookfield și Longfield. Pe fiecare dintre ele erau cultivate plante diferite, în cicluri de câte trei ani. În primul an se semăna grâu și secară – cele mai valoroase cereale –, apoi urmau culturi mai puțin profitabile, cum ar fi orzul, ovăzul, mazărea și fasolea, iar în al treilea an, câmpul respectiv era lăsat pârloagă. Anul acesta, pe Hundredacre era grâu și secară, pe Brookfield erau diferite culturi de anul al doilea, iar Longfield fusese lăsat necultivat. Fiecare ogor era împărțit în fâșii de câte 40 de ari, iar parcela fiecărui șerb era alcătuită dintr-un număr de fâșii aflate pe toate cele trei mari câmpuri.

Gwenda se îndreptă spre Hundredacre și începu să smulgă buruienile de pe una dintre bucățile de pământ ale lui Wulfric, înlăturând plantele nou-apărute de ștevie creastă, gălbenele și pălămidă de printre tulpinile de grâu. Se simțea fericită lucrându-i pământul, ajutându-l, indiferent dacă el știa sau nu ce făcea ea. Ori de câte ori se apleca, îl scutea pe el de acest efort; de fiecare dată când smulgea câte o buruiană, îi sporea puțin recolta. Era ca și cum i-ar fi făcut nenumărate daruri mărunte. În timp ce muncea se gândea la el și-i vedea cu ochii minții chipul luminat de zâmbet ori îi auzea vocea – glasul acela gros de bărbat, dar însuflețit de entuziasmul unui băietan. Atingea spicele verzi ale grâului lui și-și închipuia că-i mângâie părul.

Plivi până la răsărit, după care trecu pe pământurile domeniale – cele ale seniorului, cultivate de pălmașii tocmiți de vătaf – și începu să muncească. Deși sir Stephen era mort, culturile sale tot trebuiau îngrijite, iar succesorul lui avea să ceară probabil o socoteală clară a câștigurilor de pe urma recoltării. La apus, după ce-și va fi câștigat pâinea pe ziua respectivă, Gwenda trecea pe altă bucată de pământ a lui Wulfric și muncea în continuare până la lăsarea întunericului – ba chiar mai mult, dacă luna dădea suficientă lumină.

Nu-i spusese nimic despre asta lui Wulfric. Dar, într-un sat cu doar 200 de locuitori, puține lucruri rămâneau mult timp secrete. Văduva Hubert o întrebuse, cu o curiozitate blândă și potolită, ce spera să obțină.

— O să se însoare cu fata lui Perkin, știi și tu... n-ai cum să-l întorci.

— Eu nu vreau decât să reușească în ce și-a propus, îi răspunsese Gwenda. Pentru că merită. E un om cinstit, cu o

inimă bună și e dispus să muncească până o cădea lat. Vreau să fie fericit, chiar dacă se însoară cu cățeaua aia.

Astăzi, lucrătorii domeniali erau pe Brookfield, culegând mazărea și fasolea văritică de pe pământurile seniorului, iar Wulfric era în apropiere, ocupat cu săparea unui șanț de scurgere: după ploile abundente de la începutul lui iunie, pământul devenise mlăștinos. Gwenda îl privea cum muncea, doar în pantaloni și cizme, cu spatele lui lat aplecându-se ritmic peste cazma. Se mișca fără încetare, ca o roată de moară acționată de forța unui curent. Doar sudoarea care-i strălucea pe piele îi trăda efortul. La amiază fu vizitat de Annet, frumoasă și gătită, cu o panglică verde în păr, care-i aduse o carafă cu bere și niște pâine cu brânză înfășurate în pânză de sac.

Vătaful sună dintr-un clopoțel, iar muncitorii se opriă din lucru și se retraseră către șirul de copaci de la capătul nordic al ogorului. Nate le împărți cidru, pâine și ceapă – mâncarea era inclusă în plata zilnică. Gwenda se așeză pe pământ, cu spatele sprijinit de trunchiul unui carpen și cu privirile ațintite asupra lui Wulfric și Annet, cu fascinația cu care un condamnat îi urmărește pe dulgheri în timp ce-i construiesc spânzurătoarea.

La început, Annet se purtă cu cochetăria ei obișnuită, privindu-l pe Wulfric cu capul înclinat, clipind languros, lovindu-l în joacă drept „pedeapsă” pentru ceva ce spusese, după care deveni serioasă, vorbindu-i insistent, în timp ce el părea să-și declare sus și tare nevinovăția.

Gwenda bănuia că Annet aflase că ea lucra pe pământurile lui Wulfric diminețile și serile. Într-un final, Annet plecă, având un aer irascibil, iar Wulfric își termină prânzul într-o singurătate îngândurată.

După ce mâncară, muncitorii folosiră cât le mai rămăsese din ora de pauză pentru a se odihni. Cei mai în vârstă se întinseră pe pământ și ațipiră, pe când tinerii prinseră a flecări între ei. Wulfric veni la Gwenda și se ghemui lângă ea.

— Îmi plivești pământurile, deschise el discuția.

Gwenda n-avea nicio intenție să-și ceară scuze.

— Presupun că te-a certat Annet.

— Nu vrea să muncești pentru mine.

— Și ce-ar vrea acum să fac, să bag buruienile înapoi în pământ?

Wulfric aruncă o privire în jur și coborî tonul, deși toată lumea putea bănui ce-și spuneau cei doi.

— Știu că ai intenții bune și-ți sunt recunoscător, dar apar probleme.

Gwendei îi plăcea să-l aibă atât de aproape. Trupul lui mirosea a pământ și a sudoare.

— Ai nevoie de ajutor, spuse ea. Iar Annet nu prea ți-e de mare folos.

— Te rog să n-o vorbești de rău. De fapt, cel mai bine ar fi să n-o aduci deloc în discuție.

— De acord, dar tu n-ai cum să aduni recolta de unul singur. Wulfric oftă.

— Ah, de-ar da soarele odată!

Rostind aceste cuvinte, își ridică involuntar privirea spre cer, cu reflexul specific țăranilor. Bolta era acoperită pe de-a-ntregul de nori grei. Culturilor nu le pria deloc vremea aceea umedă și răcoroasă.

— Lasă-mă să lucrez pentru tine, îl imploră Gwenda. Spune-i lui Annet că ai nevoie de ajutorul meu. Se presupune că bărbatul e stăpân peste nevastă, și nu invers.

— O să mă gândesc, răspunse el.

Dar a doua zi angajă un muncitor.

Acesta era un călător care își făcu apariția în sat pe la sfârșitul după amiezii. În lumina cenușie a amurgului, sătenii se adunară în jurul lui ca să-i audă povestea. Se numea Gram și venea din Salisbury. Susținea că nevasta și copiii îi muriseră când îi arse casa. Se îndrepta spre Kingsbridge, unde spera să capete de lucru, poate la stăreție. Fratele lui era călugăr acolo.

Gwenda spuse:

— Probabil că-l cunosc. Și fratele meu Philemon lucrează la stăreție de ani buni. Cum îl cheamă pe fratele tău?

— John. Erau doi călugări cu numele acesta, dar, înainte ca Gwenda să poată întreba care din ei era fratele lui Gram, acesta continuă: Când am pornit la drum, aveam ceva bani să-mi cumpăr de mâncare. Dar am fost jefuit de nelegiuîți, iar acum nu mai am nimic.

Vorbele acestea stârniră un val de compătimire printre țărani. Wulfric îl invită să doarmă în casa lui. A doua zi, sâmbătă, începură să lucreze împreună, iar străinul pretinse drept răsplată masă, găzduire și o parte din recoltă.

Gram trudi toată ziua de sâmbătă. Wulfric își ara pârla din Longfield ca să distrugă ciulinii. Era o muncă la care era nevoie de două perechi de brațe: Gram conducea calul, lovindu-l cu biciul când încetinea, iar Wulfric ținea coarnele plugului. Duminică se odihniră.

Tot duminică, la biserică, Gwenda izbucni în lacrimi când îi văzu pe Cath, Joanie și Eric. Nu-și dăduse seama cât de dor îi era de ei. După slujbă, maică-sa îi vorbi cu asprime:

— Îți sângerezi inima pentru Wulfric. Dacă-i plivești ogoarele nu înseamnă că o să-l faci să te iubească. Nu vezi că e căzut în cap după Annet aia care nu-i bună de nimic?

— Știu, răspunse Gwenda. Dar vreau să-l ajut oricum.

— Ar trebui să pleci din sat. Nu e nimic pentru tine aici.

Gwenda știa că mama ei avea dreptate.

— Așa o să fac, spuse ea. O să plec a doua zi după nunta lor. Mami coborî tonul:

— Dacă tot vrei neapărat să rămâi, fii cu ochii-n patru după taică-tău. N-a renunțat la ideea de a face rost de alți 12 șilingi.

— Ce vrei să spui? întrebă Gwenda.

Mami se mulțumi să clatine din cap cu obidă.

— Acum nu mai poate să mă vândă, rosti fata. Nu mai stau în casa lui. Nu-mi mai dă de mâncare și nici nu-mi asigură acoperiș deasupra capului. Lucrez pentru seniorul satului. Nu mai sunt la cheremul lui.

— Tu fii atentă, insistă mami, refuzând să dea mai multe detalii.

Când ieșiră din biserică, nou-venitul, Gram, se băgă în vorbă cu Gwenda, punându-i întrebări despre ea și propunându-i să facă o plimbare împreună după prânz. Gwenda ghici la ce se referea el când spunea „plimbare” și îl refuză categoric, dar mai târziu îl văzu cu Joanna, fata lui David Johns, o zgâtie bălaie de numai 15 ani și suficient de naivă încât să se lase păcălită de lingușirile unui nomad.

Luni, Gwenda smulgea buruienile din grâul lui Wulfric de pe Hundredacre, în semiobscuritatea de dinaintea răsăritului, când îl văzu pe Wulfric venind în goană spre ea. Chipul lui era negru de furie.

Fata îi sfidase dorința exprimată, lucrând în continuare pe ogoarele lui dimineața și seara, și se părea că împinsese lucrurile prea departe. Ce-avea să facă – avea să o bată? După felul în care îl provocase, putea să fie violent cu ea fără să se teamă de vreo pedeapsă – oamenii aveau să spună că ea și-o căutase cu lumânarea și, acum că plecase din casa alor ei, oricum nu avea pe nimeni care să-i țină partea și să-i sară în apărare. Era speriată. Wulfric îi spărsese nasul lui Ralph Fitzgerald; știa așadar foarte bine de ce era în stare.

Apoi își spuse să lase prostiile deoparte. Deși Wulfric fusese implicat în multe bătăi, n-auzise niciodată să fi lovit o femeie sau un copil. Oricum, furia lui o făcea să tremure.

Dar nu era vorba despre nimic de genul acesta. De îndată ce Wulfric ajunsese suficient de aproape încât să se facă auzit, strigă:

— L-ai văzut pe Gram?

— Nu, de ce?

Ajunse mai aproape și se opri, gâfâind.

— De când ești aici?

— M-am trezit înainte să se crape de ziuă.

Umerii lui Wulfric se lăsară.

— Înseamnă că, dacă a trecut pe-aici, a ajuns deja prea departe ca să-l mai prind din urmă.

— Ce s-a întâmplat?

— A dispărut... și calul meu cu el.

Așa se explica furia lui Wulfric. Un cal reprezenta un bun de preț – numai țăranii mai înstăriți, ca tatăl lui Wulfric, își puteau permite să cumpere unul. Gwenda își aminti cât de repede schimbase Gram subiectul când ea spusese că era posibil să-l cunoască pe fratele lui. Cu siguranță nu avea niciun frate la stăreție și nici nu-și pierduse nevasta și copiii într-un incendiu. Era un mincinos care se băgase pe sub pielea sătenilor cu intenția de a fura de la ei.

— Ce proști am fost să-i credem povestea, oftă ea.

— Iar eu cel mai mare dintre toți, să-l primesc în casa mea, rosti Wulfric cu amărăciune. A stat atât cât trebuie pentru ca animalele să ajungă să-l cunoască și calul să vrea să plece cu el. Nici câinele n-a lătrat când a ieșit din curte.

Inima Gwendei era plină de compasiune pentru Wulfric, care-și pierduse calul tocmai când avea cea mai mare nevoie de el.

— Nu cred c-a venit încoace, spuse ea gânditoare. N-avea cum să plece înaintea mea... era prea întuneric. Iar dacă ar fi venit după mine, l-aș fi văzut. Prin sat nu trecea decât un singur drum, iar acesta se termina la conac. Dar erau numeroase cărări care duceau peste câmpuri. Probabil c-a luat-

o pe poteca dintre Brookfield și Longfield – pe-acolo se ajunge cel mai repede în pădure.

— Calul n-are cum să meargă prea repede prin codru. Poate-am să reușesc totuși să-l prind din urmă.

Wulfric se răsuca pe călcâie și o luă din nou la goană.

— Noroc, strigă Gwenda în urma lui, iar el își flutură mâna, în semn că o auzise, dar nu-și mai întoarse capul.

Cu toate acestea, norocul nu fu de partea lui.

După-amiaza târziu, pe când Gwenda căra un sac cu mazăre de la Brookfield la hambarul seniorului, trecu pe lângă Longfield și îl văzu din nou pe Wulfric. Acesta își săpa terenul lăsat pârloagă cu o cazma. În mod evident, nu-l prinsese din urmă pe Gram și nici nu-și recuperase calul.

Fata lăsă sacul jos și traversă câmpul ca să-i vorbească.

— N-ai cum să reușești, îi spuse ea. Ai 12 hectare aici și n-ai arat decât... hmm, patru? Niciun om nu e în stare să sape opt hectare.

Wulfric nu se uită în ochii ei. Își vedea de săpat, cu chipul împietrit într-o expresie hotărâtă.

— N-am cum să ar cu plugul, replică el. Nu mai am cal.

— Pune-te pe tine în jug, îi sugeră ea. Ești puternic și nu trebuie să ari adânc – nu trebuie decât să distrugi ciulinii.

— N-am pe nimeni care să țină plugul drept.

— Ba ai.

Wulfric o fixă întrebător.

— O să-l țin eu, rosti ea.

El dădu din cap, în semn de refuz. Gwenda continuă:

— Ascultă-mă, ți-ai pierdut familia și acum ai rămas și fără cal. Nu te poți descurca de unul singur. Nu ai de ales. Trebuie să mă lași să te ajut.

El își întoarse privirea peste câmpuri, spre sat, iar Gwenda își dădu seama că se gândea la Annet.

— Eu o să fiu gata de treabă mâine-dimineață, adăugă Gwenda.

Privirea lui o învălui dintr-odată. Chipul îi trăda emoțiile care-l încercau.

Era sfâșiat de lupta dintre dragostea de pământ și dorința de a-i face pe plac lui Annet.

— O să-ți bat la ușă, zise Gwenda. O să arăm restul împreună.

Se întoarse și plecă, după care se opri și aruncă o privire în urmă.

Wulfric nu spuse „da”.

Dar nici „nu”.

Arară două zile, după care făcură fânul și culeseră legumele de primăvară.

Acum că Gwenda nu mai câștiga bani ca să-și plătească masa și găzduirea la văduva Huberts, avea nevoie de altă locuință, așa că se mută în șopronul lui Wulfric. Îi expuse motivele, iar el nu se opuse.

După prima zi, Annet încetă să-i mai aducă mâncare lui Wulfric la amiază, așa că Gwenda ajunse să pregătească ea însăși o traistă cu merinde pentru amândoi: pâine, o carafă cu bere, ouă fierte sau șuncă rece, ceapă verde sau sfeclă. Încă o dată, Wulfric acceptă schimbarea fără să comenteze.

Gwenda mai avea și acum filtrul de dragoste. Purta vasul mic din ceramică la gât, într-un săculeț de piele. Acesta stătea atârnat chiar între sânii ei, ascuns. Ar fi putut să i-l toarne oricând în bere, dar n-ar fi putut să profite de efectele poțiunii pe câmp, în toiul zilei.

În fiecare seară, Wulfric se ducea acasă la Perkin și lua cina cu Annet și familia ei, așa că Gwenda rămânea singură în bucătăria lui. La întoarcere, Wulfric era adesea mohorât, dar nu-i spunea nimic; Gwenda presupunea că cel mai probabil, băiatul trebuise să țină piept din nou criticilor lui Annet. Se ducea la culcare fără să mai mănânce sau să bea ceva, așa că Gwenda n-avea cum să-i strecoare filtrul de dragoste.

În sâmbăta de după fuga lui Gram, Gwenda își pregăti la cină o fiertură de verdețuri cu carne sărată de porc. Cămara lui Wulfric era ticsită cu mâncare pentru patru adulți, așa că avea de unde alege. Deși intraseră în luna iulie, seara era răcoroasă. După ce mănă, Gwenda puse încă un buștean pe foc și rămase nemișcată, privind cum se aprindea și gândindu-se la viața simplă și previzibilă pe care o dusesse până în urmă cu câteva săptămâni, și minunându-se de modul în care viața aceea dispăruse într-o clipită, odată cu podul din Kingsbridge.

Tresări când ușa de la bucătărie se deschise, închipuindu-și că Wulfric se întorsese mai devreme. De obicei, se retrăgea în șopron de îndată ce venea el, dar îi făceau plăcere cele câteva cuvinte prietenești pe care le schimbau înainte de culcare. Își ridică privirea entuziasmată, așteptându-se să-i vadă chipul frumos, dar avu parte de o surpriză neplăcută.

Nu era Wulfric, ci tatăl ei. Acesta era însoțit de un străin cu înfățișarea aspră.

Sări în picioare, înfricoșată.

— Ce vreți?

Skip începu să latre dușmănos, dar se retrase curând, temător.

Joby spuse:

— Ei, fătucă, nu tre' să-ți fie frică acum, doar sunt taică-tu.

Disperată, Gwenda își aminti avertismentul vag pe care mama ei i-l adresase la biserică.

— El cine e? întrebă ea, arătând către bărbatul străin.

— E Jonah din Abingdon, negustor de piei.

Privindu-l, Gwenda își dădu seama, cu un fior sinistru, că Jonah o fi fost cândva negustor și poate că era originar din Abingdon, dar acum avea cizmele tocite, hainele murdare, iar părul încâlcit și barba dezordonată stăteau mărturie că nu mai trecuse de ani buni pe la vreun bărbier de oraș.

Arătându-se mai curajoasă decât se simțea, Gwenda strigă:

— Plecați de lângă mine!

— Ți-am zis io că e drăcoasă, îi spuse Joby lui Jonah. Da' e fată bună și puternică.

Jonah vorbi și el:

— Nicio grijă! Își linse buzele în timp ce-o cerceta pe Gwenda, iar ea își dori să fi avut și altceva pe ea în afară de rochia subțire de lână pe care o purta. Am mai înfrânt io cerbicia câtorva la viața mea, adăugă el.

Gwenda nu mai avea nicio îndoială că tatăl ei își transformase amenințarea în realitate și o vânduse din nou. Crezuse că, plecând din casa lui, va fi în siguranță. Sătenii n-ar fi permis răpirea unei fete care lucra pentru unul de-ai lor. Dar afară era întuneric și era posibil să fie dusă departe înainte ca cineva să-și dea seama ce se întâmplase.

N-avea cine să o ajute.

Dar chiar și așa nu intenționa să se lase luată fără să lupte.

Aruncă o privire disperată în jur, căutând orice obiect care să poată fi folosit ca armă. Bușteanul pe care-l pusese pe foc în urmă cu câteva minute ardea puternic la un capăt, dar avea aproape jumătate de metru, iar celălalt capăt ieșea îmbietor din vatră. Se aplecă repede și îl înșfăcă.

— Acu', zău, nu-i nevoie de d-astea, spuse Joby. Doar nu vrei să-l lovești pe tăicuțu' tău bătrân, nu?

Făcu un pas spre ea.

În momentul acela, Gwenda fu inundată de un val de furie. Cum îndrăzneala să se numească „tăicuțul ei bătrân”, când încerca să o vândă? Dintr-odată, simți nevoia să-l lovească. Făcu un salt către el, ținând întărită și împingând bușteanul aprins înspre fața lui.

Joby sări înapoi, dar ea porni după el, înnebunită de furie. Skip lătra și el frenetic. Joby își ridică brațul ca să se apere, încercând să respingă bușteanul, dar și fata avea ceva putere. Mișcarea agitată a brațelor lui nu reuși s-o oprească pe Gwenda, care îi vârî capătul incandescent al lemnului în față. Când jarul îi atinse pielea de pe obraz, Joby scoase un urlat de

durere. Barba lui murdară luă foc, iar în încăpere se răspândi un miros îngreșător de carne friptă.

Apoi Gwenda fu înșfăcată din spate. Brațele lui Jonah o cuprinseseră, imobilizând-o. Scăpă lemnul aprins din mână.

Imediat, din paiele de pe podea se înălțară flăcări iuți. Îngrozit de foc, Skip ieși în fugă din casă. Gwenda prinse a se zbate înnebunită în strânsoarea lui Jonah, împingându-se într-o parte și într-alta, dar bărbatul era surprinzător de puternic. O ridică în brațe.

În cadrul ușii se ivi o siluetă înaltă. Gwenda nu-i zări decât conturul, după care respectivul dispăru. Brusc, își dădu seama că fusese aruncată pe jos. O clipă, rămase năucită. Când își veni în fire, Jonah stătea în genunchi peste ea și-i lega mâinile cu o funie.

Silueta aceea înaltă își făcu din nou apariția, iar Gwenda îl recunoscu pe Wulfric. De data aceasta, văzu că avea în mână o găleată mare din lemn de stejar. Cu o mișcare rapidă, goli găleata peste paiele care ardeau, stingând flăcările. Apoi apucă vasul altfel, îl balansă în aer și-l izbi puternic pe Jonah, chiar în moalele capului.

Gwenda simți cum strânsoarea bărbatului slăbește. Își încordă încheieturile și frânghia începu să se desfacă. Wulfric balansă din nou găleata și-l mai lovi o dată pe Jonah, și mai tare. Ochii acestuia se închiseră, iar trupul i se lăsă moale pe paiele de pe podea.

Joby stinse flăcările care-i devorau barba înăbușindu-le cu mânele, după care se lăsă în genunchi, gemând de durere.

Wulfric ridică trupul inconștient al lui Jonah de gulerul tunicii.

— Cine, Doamne iartă-mă, e ăsta?

— Îl cheamă Jonah. Tata a vrut să mă vândă lui.

Wulfric îl ridică pe bărbat de cingătoare, îl duse până la ușă, după care îl aruncă în drum.

Joby gemu:

— Ajută-mă, am fața pârlită.

— Să te ajut? strigă Wulfric. Mi-ai dat foc la casă, ai atacat-o pe femeia care muncește la mine și vrei să te ajut? Pleacă de aici!

Joby se ridică, gemând înduioșător, și porni clătînându-se către ușa din față. Gwenda își cercetă sufletul și nu găsi în el nici urmă de compasiune. Puțina dragoste pe care i-o purtase se stinsesese definitiv în seara aceasta. Privindu-l cum se îndepărtează, își dădu seama că spera să nu mai aibă nimic de-a face cu el vreodată.

Perkin apăru în cadrul ușii din spate cu o făclie.

— Ce s-a întâmplat? întrebă el. Mi s-a părut că aud țipete.

Gwenda o văzu pe Annet după umărul lui.

Wulfric îi răspunse:

— Joby a venit încoace cu alt netrebnic. Au încercat să o răpească pe Gwenda.

Perkin își dresе glasul.

— Se pare că te-ai descurcat tu.

— Fără probleme.

Wulfric își dădu seama că încă mai ținea găleata în mână și se grăbi să o pună jos.

Annet întrebă:

— Ai pățit ceva?

— Chiar nimic.

— Ai nevoie de ceva?

— Nu vreau decât să mă culc.

Perkin și Annet înțeleseseră aluzia și plecară. Se părea că nimeni altcineva nu auzise gălăgia produsă. Wulfric închise ușile.

La lumina focului, își aținti privirea asupra Gwendei.

— Cum te simți?

— Tremur toată.

Se așeză pe bancă și-și sprijini coatele pe masa de bucătărie.

Wulfric se duse la dulap.

— Bea un pic de vin ca să-ți revii.

Scoase un butoiăș, îl așeză pe masă și luă două căni de pe raft.

Dintr-odată, Gwenda deveni foarte atentă. Oare asta era șansa ei? Încercă să-și adune gândurile. Trebuia să acționeze repede.

Wulfric turnă vin în căni, după care puse butoiul înapoi în dulap.

Gwenda nu avu la dispoziție decât o secundă sau două. Cât timp el rămase întors cu spatele, fata băgă mâna în sân și scoase săculețul pe care-l purta la gât, legat cu un șnur de piele. Cu degetele tremurânde, apucă micul vas de ceramică, îi îndepărtă dopul și goli conținutul în cana lui Wulfric.

Tânărul se întoarse tocmai când ea își îndesa săculețul înapoi în sân. Văzând că el o privea, își pipăi gulerul, ca și cum n-ar fi făcut altceva decât să-și aranjeze ținuta. Fără să bănuiască nimic, Wulfric se așeză la masă, în fața ei.

Gwenda își ridică vasul cu vin, închinând:

— M-ai salvat, spuse ea. Mulțumesc.

— Îți tremură mâna, observă el. Ai tras o sperietură zdravănă.

Băură amândoi. Gwenda se întreba în cât timp filtrul avea să-și facă efectul.

Wulfric continuă:

— Tu m-ai salvat pe mine, ajutându-mă la câmp. Mulțumesc.

Luară încă o înghițitură.

— Nici nu știu ce e mai rău, spuse Gwenda. Să ai un tată ca al meu sau să pățești ca tine și să rămâi fără tată.

— Îmi pare rău pentru tine, făcu Wulfric gânditor. Cel puțin eu am amintiri frumoase despre părinții mei. Își goli cana. De obicei nu beau vin – nu-mi place starea de moliciune pe care ți-o dă însă ăsta e minunat.

Gwenda îl cerceta cu atenție. Mattie Înțeleapta îi spusese că avea să capete o dispoziție drăgăstoasă. Încerca așadar să descopere indiciile unei astfel de stări. Nu trecu mult și Wulfric începu să o fixeze cu privirea, de parcă atunci ar fi văzut-o pentru prima oară. După un timp, îi spuse:

— Știi, ai o față tare drăguță. Trăsăturile tale au multă blândețe în ele.

Acum se presupunea că avea să-și folosească farmecele feminine pentru a-l seduce. Dar, își dădu ea seama panicată, n-avea deloc experiență în această privință. Femeilor ca Annet cochetăria le venea firesc. Și totuși, când se gândea la lucrurile pe care le făcea Annet – zâmbetele aparent sfioase, cum se juca cu șuvițele care-i atingeau fața, cum flutura din gene nici măcar nu era tentată să le încerce. Pur și simplu s-ar fi simțit ridicolă.

— Ești bun să spui asta, murmură ea, folosind vorbele pentru a câștiga timp. Dar trăsăturile tale au altceva în ele.

— Ce?

— Putere. Puterea aceea care vine nu neapărat din mușchii tari, ci din hotărâre.

— Mă simt puternic în seara asta. Zâmbi larg. Tu ziceai că niciun om nu e în stare să sape 12 hectare de ogor... dar acum mă simt de parcă aș putea.

Gwenda își puse mâna peste a lui.

— Bucură-te de odihnă, făcu ea. Avem timp destul și pentru săpat.

Wulfric se uită la palma ei mică așezată peste mâna lui mare.

— Ce diferită e pielea ta de a mea, spuse el, ca și cum ar fi făcut o descoperire extraordinară. Uite: a ta e maronie, a mea e roz.

— Altă culoare a pielii, a părului, a ochilor. Stau și mă gândesc... cum ar arăta copiii noștri?

Gândul acesta îl făcu pe Wulfric să zâmbească. Apoi expresia lui se schimbă pe măsură ce-și dădea seama că ceva nu era în regulă cu ceea ce spusese ea.

Dintr-odată, chipul îi deveni sever. Dacă Gwendei nu i-ar fi păsat atât de mult de sentimentele lui pentru ea, schimbarea i-ar fi părut de-a dreptul comică. Pe un ton solemn, Wulfric rosti:

— Noi n-o să avem niciodată copii împreună.

Își retrase mâna.

— Hai să nu ne gândim la asta, spuse ea disperată.

— Nu-ți dorești câteodată...

Glasul lui se stinse.

— Ce?

— Nu-ți dorești niciodată ca lumea să fie altfel decât este?

Gwenda se ridică, ocoli masa și se așeză lângă el.

— Atunci schimbă lumea, șopti ea. Suntem singuri și e noapte. Poți să faci orice vrei. Se uită drept în ochii lui. Orice.

El o fixa stăruitor. Gwenda văzu dorința întipărită pe chipul lui și își dădu seama, cu un fior victorios, că tânjea după ea. Fusesse nevoie de o poțiune de dragoste pentru a scoate dorința aceasta la suprafață, dar era cu siguranță autentică. În clipa aceea, Wulfric nu-și dorea nimic mai mult pe lume decât să facă dragoste cu ea.

Și totuși, nu schița nicio mișcare.

Gwenda îi luă mâna într-a sa. El nu se împotrivi când ea o ridică spre buze. Îi privi câteva clipe degetele mari și aspre, după care îi lipi palma de gura ei. O sărută, apoi o linse cu vârful limbii și, în cele din urmă, i-o puse peste un sân.

Palma lui se închise peste el, făcându-l să pară foarte mic. Gura lui se deschise aproape insesizabil, iar ea descoperi că respira greu. Gwenda își lăsă capul un pic pe spate, gata să fie sărutată, dar el nu făcu nimic.

Se ridică, își trase repede rochia peste cap și o aruncă pe jos. Rămase goală în fața lui, cu trupul luminat fugar de focul din vatră. Wulfric se uita la ea, cu ochii mari și gura căscată, ca și cum ar fi fost martor la un miracol.

Gwenda îi luă din nou mâna. De data aceasta, o făcu să atingă locul moale dintre coapsele ei. Palma lui acoperi triumphiul de păr de acolo. Era atât de udă, încât degetul lui alunecă înăuntrul ei, iar ea scoase un geamăt involuntar de plăcere.

Însă nimic din toate acestea nu se petrecu din propria lui voință, iar fata înțelese că era paralizat de nehotărâre. O dorea, dar nu o uitase pe Annet. Gwenda putea să-l manevreze ca pe o marionetă toată noaptea, să profite chiar de trupul lui inert, dar asta n-ar fi schimbat lucrurile. Avea nevoie ca el să preia inițiativa.

Gwenda se aplecă înainte, ținându-i în continuare palma lipită de pubisul ei.

— Sărută-mă, îi spuse. Își apropie chipul și mai tare de al lui. Te rog, adăugă.

Era la nici trei centimetri de gura lui. N-avea de gând să se apropie mai mult de-atât: el trebuia să fie cel care să anuleze spațiul dintre ei.

Dintr-odată, Wulfric se mișcă.

Își retrase mâna, își întoarse chipul și se ridică.

— Nu e bine ce facem, șuieră el, iar Gwenda își dădu seama că pierduse.

Ochii i se umplură de lacrimi. Își luă rochia de pe podea și și-o ținu în fața trupului, acoperindu-și goliciunea.

— Îmi pare rău, continuă Wulfric. N-ar fi trebuit să fac nimic din toate astea. Te-am amăgit... am fost crud.

„Nu, n-ai fost, îi răspunse ea în gând. Eu am fost crudă. Eu te-am amăgit. Dar ai fost prea puternic. Prea cinstit, prea fidel. Ești prea bun pentru mine.” Nu spuse însă nimic cu glas tare.

Wulfric continua să-și ferească privirea de ea.

— Trebuie să te duci în șopron, rosti el. Culcă-te. O să ne simțim altfel dimineață. Poate că totul o să fie bine atunci.

Gwenda ieși în fugă pe ușa din spate, fără a se mai deranja să se îmbrace. Era o noapte senină, dar nu avea cine să o vadă și oricum nu i-ar fi păsat. Ajunse în șopron în numai câteva clipe.

Într-un capăt al construcției de lemn se afla un pod înălțat, unde se țineau paiele curate. Acolo dormise ea în fiecare noapte de când se mutase aici. Urcă scara și se aruncă în paie, prea nefericită pentru a se sinchisi de înțepăturile paielor pe pielea ei goală. Se lăsă în voia lacrimilor de dezamăgire și de rușine.

Într-un final, când reuși să se mai calmeze, se ridică și-și puse rochia, după care se înfășură într-o pătură. În timp ce făcea asta, i se păru că aude pași afară. Aruncă o privire printr-o gaură a peretelui de nuiete lipite cu pământ și băligar.

Luna plină se profila pe cerul senin, astfel încât reușea să vadă împrejurimile foarte clar. Wulfric era afară. Mergea către ușa șopronului. Inima Gwendei tresăltă. Poate că nu era totul pierdut. Dar, odată ajuns la ușă, Wulfric ezită. Se întoarse către casă, apoi, ajuns la ușa bucătăriei, se răsuci pe călcâie, veni din nou la șopron și se îndepărtă la fel de iute.

Gwenda îl privi mergând înapoi și-ncolo, cu inima bubuindu-i în piept, dar nu făcu nicio mișcare. Îl încurajase destul.

Trebuia să facă ultimul pas de unul singur.

Wulfric se opri lângă ușa bucătăriei. Trupul lui voinic se contura în lumina lunii: o dungă argintie care-i pornea din creștet și se topea în întuneric, în vârful cizmelor grele. Îl văzu

cât se poate de clar vârându-și mâna în ițari. Știa ce-avea să facă: îl surprinsese și pe fratele ei mai mare făcând întocmai. Îl auzi gemând când începu să se atingă în felul acela care imita împreunarea dintre un bărbat și o femeie. Gwenda se uita fix la el, atât de frumos în lumina lunii, irosindu-și astfel dorința, și își simțea inima frângându-i-se de suferință.

20

Godwyn își începu campania împotriva lui Carlus Orbul în duminica dinaintea sărbătorii nașterii Sfântului Adolphus.

În fiecare an, duminica aceea era marcată de o mesă specială care se oficia în catedrala Kingsbridge. Moaștele sfântului erau purtate prin biserică de către stareț, urmat de alaiul călugărilor, și cu toții se rugau pentru vreme bună în perioada adunării recoltei.

Ca întotdeauna, Godwyn trebuia să pregătească biserica pentru slujbă – să înfigă lumânările în sfeșnice, să pună tămâie în cădelnițe și să mute diverse mobile – cu ajutorul novicilor și al angajaților, printre care și Philemon. Sărbătoarea Sfântului Adolphus necesita un al doilea altar, o masă bogat sculptată, așezată pe o platformă care putea fi purtată prin biserică, după cum cerea tradiția. Godwyn puse acest altar în capătul estic al zonei de întretăiere a naosului cu transepturile și îl împodobi cu două sfeșnice argintate. În timp ce se ocupa cu toate acestea, se gândea cuprins de neliniște la atitudinea pe care intenționa s-o adopte.

Acum că-l convinsese pe Thomas să candideze la funcția de stareț, următorul pas era să elimine partea adversă. Carlus ar fi trebuit să fie o țintă destul de ușoară, dar lucrul acesta îl dezavantaja oarecum, pentru că Godwyn nu voia să pară nemilos.

Așeză în centrul altarului un crucifix relicvar – o cruce de aur incrustată cu pietre prețioase, care avea în mijloc o bucată de lemn din crucea pe care fusese răstignit Isus Cristos. Cu o mie de ani în urmă, aceasta fusese descoperită în mod miraculos de Elena, mama lui Constantin cel Mare, iar bucăți din ea se găseau în biserici din diferite zone ale Europei.

În timp ce Godwyn aranja podoabele altarului, o văzu pe stareța Cecilia trebăluind prin apropiere, așa că se opri din lucru pentru a vorbi cu ea.

— Se aude că domnul conte Roland și-ar fi recăpătat mințile, spuse el. Slăvit fie Domnul!

— Amin! răspunse ea. Febra l-a chinuit atât de mult, că ne-am temut pentru viața sa. Probabil că mintea i-a fost cuprinsă de vreo umoare rea după căzătură. Nimic din ce spunea nu

avea logică. Apoi, în dimineața asta, s-a trezit și a început să vorbească normal.

— L-ai vindecat.

— Dumnezeu l-a vindecat.

— Și totuși, ar trebui să-ți fie recunoscător dumitale.

Stareța Cecilia schiță un zâmbet.

— Ești tânăr, frate Godwyn. O să înveți în timp că oamenii puternici nu dau niciodată dovadă de recunoștință. Orice-ar primi consideră că li se cuvine.

Condescendența ei îl irită pe Godwyn, dar tânărul își ascunse nemulțumirea.

— Cel puțin acum vom putea să ne întrunim pentru alegerea noului stareț.

— Cine o să câștige?

— Zece călugări și-au dat cuvântul că vor vota cu fratele Carlus și doar șapte cu Thomas. Dacă punem la socoteală și voturile candidaților, scorul e de 11 la 8, cu șase călugări încă nehotărâți.

— Așadar nu e nimic sigur.

— Nu, însă Carlus conduce. Lui Thomas i-ar prinde bine susținerea dumitale, stareță Cecilia.

— Eu nu am drept de vot.

— Dar ai influență. Dacă ar fi să spui că mănăstirea are nevoie de un control mai strict al resurselor și de niște reforme, și că ai impresia că Thomas e omul potrivit să ne conducă în această direcție, ai reuși să-i aduci de partea lui pe unii dintre nehotărâți.

— Nu s-ar cuveni ca eu să mă plasez într-una din tabere.

— Poate că nu, dar ai putea sugera că n-o să ne mai ajuți cu bani dacă nu ne vom administra mai bine resursele. Ce-ar fi greșit în asta?

Ochii ei vioi sclipiră, străbătuți de o undă de amuzament: nu era chiar așa ușor de convins.

— Asemenea cuvinte n-ar fi decât un mesaj codat de susținere a lui Thomas.

— Da.

— Eu sunt total neutră. O să lucrez bucuroasă cu oricare din cei doi, depinde numai de voi pe cine alegeți. Și acesta e ultimul meu cuvânt în chestiunea pe care ai ridicat-o, frate.

Godwyn își plecă ușor capul, în semn de prețuire.

— Vă respect decizia, bineînțeles.

Stareța Cecilia dădu și ea aprobator din cap și se îndepărtă.

Godwyn era încântat. Nici nu se așteptase vreodată ca ea să-l susțină pe Thomas. Era o persoană cu înclinații conservatoare. Toată lumea presupunea că-l prefera pe Carlus. Dar acum Godwyn putea răspândi vestea că maica stareță ar fi

la fel de mulțumită cu oricare din cei doi candidați. De fapt, reușise să submineze susținerea ei implicită pentru Carlus. Era posibil ca Cecilia să se supere că-i folosea cuvintele în acest fel, dar n-avea să-și retragă declarația de neutralitate.

„Sunt foarte isteț, își spuse el. Chiar merit să ajung stareț.”

Cu toate că neutralizarea Ceciliei reprezenta un pas înainte, nu era nicidecum de-ajuns pentru a-l înfrânge pe Carlus. Godwyn trebuia să le demonstreze călugărilor cât de incompetent era Carlus când venea vorba de conducerea mănăstirii. În momentul de față, spera că prilejul i se va ivi chiar în ziua respectivă.

Între timp, Carlus și Simeon intraseră în biserică și repetau pentru slujbă. Carlus era starețul interimar, așa că trebuia să conducă procesiunea monahilor, purtând relicvariul din fildeș și aur în care se aflau moaștele sfântului. Simeon, vistiernicul și acolitul lui Carlus, îl ajuta să-și memoreze traseul, iar Godwyn observă cum Carlus își numără pașii făcuți în fiecare direcție, astfel încât să poată să se descurce și de unul singur. Credincioșii erau impresionați când îl vedeau pe Carlus mișcându-se încrezător, în ciuda faptului că era orb: li se părea o mică minune.

Procesiunea pornea întotdeauna din capătul estic al bisericii, unde erau ținute moaștele, sub altarul principal. Starețul descuia dulapul și scotea relicvariul, apoi îl purta pe culoarul nordic al zonei corului, de-a lungul transeptului nordic, pe culoarul nordic al naosului, de-a lungul capătului vestic, străbătând în cele din urmă centrul naosului, până la zona de întretăiere cu transepturile. Ajuns în acest punct, urca două trepte pentru a-l depune pe altarul secund, așezat în prealabil acolo de Godwyn. Sfintele moaște aveau să rămână acolo pe toată durata slujbei, pentru ca întreaga congregație să le poată privi.

Rotindu-și ochii prin biserică, atenția lui Godwyn fu atrasă de reparațiile care se făceau la culoarul sudic al zonei corului; se apropie deci ca să vadă cum evoluau. Merthin nu era prezent, din moment ce fusese dat afară de Elfric, dar metoda sa, surprinzător de simplă, era în continuare aplicată. În loc de montarea unor cofraje scumpe care să susțină zidăria cea nouă până la întărirea mortarului, fiecare piatră era fixată cu ajutorul unei simple funii petrecute peste marginea lungă, cu o greutate la capăt. Acest sistem nu putea fi folosit la realizarea nervurilor bolții, care erau alcătuite din blocuri zvelte de piatră, puse cap la cap, așa că nu scăpaseră cu totul de construirea cofrajelor; dar, oricum, grație lui Merthin, stăreția economisise o mică avere pe care altfel ar fi cheltuit-o pe lemnărie.

Godwyn își dădea seama că Merthin avea geniu, însă tot nu se simțea în largul lui în prezența tânărului dulgher și prefera să lucreze cu Elfric. În cazul acestuia putea fi sigur că va face tot ce-i va cere și nu-i va crea niciodată probleme, în timp ce Merthin tindea să meargă numai pe calea considerată de el a fi cea bună.

Carlus și Simeon plecară. Catedrala era pregătită pentru slujbă. Godwyn îi trimise la treburile lor pe cei care-l ajutaseră, în afară de Philemon, care mătura pardoseala din zona de întretăiere a naosului cu transepturile.

Pentru câteva clipe, măreața catedrală rămase goală, cu excepția lor.

Aceasta era ocazia pe care o așteptase Godwyn. Planul pe care-l încropise îi apărea acum limpede în minte. Șovăi o fracțiune de secundă, pentru că era îngrozitor de riscant. Dar hotărî să se încumete.

Îi făcu semn lui Philemon să se apropie.

— Acum, spuse el. Repede... mută platforma un metru mai în față.

În cea mai mare parte a timpului, catedrala nu reprezenta decât un loc de muncă pentru Godwyn. Era un spațiu care trebuia folosit, o clădire care trebuia reparată, o sursă de venit și, în același timp, o povară financiară. Dar, într-o ocazie ca aceasta, căpăta un aer maiestuos.

Flăcările lumânărilor pâlpâiau, reflectându-se pe suprafețele aurii ale sfeșnicelor; călugării și călugărițele, cu sutanele lor sobre, păreau a pluti printre pilaștrii străvechi de piatră, iar glasurile coriștilor se înălțau solemn către bolta înaltă. Nici nu era de mirare că, văzând toate acestea, mulțimea de sute de orășeni era redusă la tăcere.

Carlus conducea procesiunea. Toți monahii, de ambele sexe, cântau. Starețul deschise pe dibuite compartimentul de sub altarul principal și scoase relicvariul de fildeș și aur. Ținându-l deasupra capului, porni să facă ocolul bisericii. Cu barba sa albă și ochii nevăzători, era imaginea perfectă a unui sfânt nevinovat.

Avea să cadă în capcana lui Godwyn? Era simplu... chiar prea simplu. Aflat la câțiva pași în urma lui Carlus, Godwyn își mușcă buza de jos și încercă să-și păstreze calmul.

Congregația era năucită de admirație. Godwyn nu înceta să se minuneze de cât de ușor se lăsau oamenii manipulați. Nu puteau vedea moaștele și, chiar dacă ar fi putut, nu le-ar fi deosebit de alte rămășițe omenești. Dar, datorită aspectului opulent al casetei în care erau ținute, a frumuseții stranii a cântecelor intonate, a aspectului uniform al sutanelor

călugărilor și a arhitecturii mărețe care-i făcea pe toți să pară, prin comparație, niște pitici, se simțeau în prezența a ceva sacru.

Godwyn îl urmărea pe Carlus cu atenție. Când acesta ajunsese în mijlocul celei mai vestice travee a culoarului de nord, coti brusc spre stânga. Simeon era lângă el, gata să-l corecteze dacă greșea, dar nu fu necesar. Lucrurile mergeau bine: cu cât Carlus era mai sigur pe sine, cu atât creștea probabilitatea să se încurce la momentul crucial.

Numărându-și pașii, Carlus merse exact până în centrul naosului, după care se întoarse din nou, îndreptându-se către altar. În clipa aceea, cântecele conteniră, iar procesiunea de monahi continuă într-o tăcere plină de respect.

„Trebuie să fie ca atunci când mergi pe băjbâite până la latrină, în toiul nopții”, își spuse Godwyn. Carlus urmase acest drum de mai multe ori pe an, aproape toată viața sa. Acum se afla în postura de conducător al alaiului, ceea ce, mai mult ca sigur, îi dădea o stare de încordare; dar părea perfect calm, trădându-se că-și număra pașii doar printr-o ușoară mișcare a buzelor. Dar Godwyn se asigurase că această numărătoare avea să dea greș. Oare avea să se facă de râs? Sau avea să-și mascheze în vreun fel stângăcia?

Congregația se retrăgea temătoare din calea lor. Credincioșii știau că atingerea relicvariului putea face minuni, dar mai știau și că orice lipsă de respect arătată moaștelor putea atrage asupra lor consecințe dezastruoase. Spiritele celor morți erau mereu prezente, veghind asupra propriilor rămășițe pământești în timp ce așteptau Ziua Judecării, iar cei care duseseră vieți fără prihană aveau puteri aproape nelimitate de a-i răsplăti sau de a-i pedepsi pe cei vii.

Lui Godwyn îi trecu prin minte că era posibil ca Sfântul Adolphus să nu-l vadă cu ochi buni pentru ceea ce avea să se întâmple în catedrală. Fu cuprins de un fior brusc de groază, dar care nu dură mai mult de câteva clipe. Apoi se liniști singur, spunându-și că acționase pentru binele stăreției care găzduia moaștele și că sfântul, fiind extrem de înțelept și capabil să vadă în sufletele oamenilor, avea să înțeleagă că aceasta era cea mai bună soluție.

Când se apropie de altar, Carlus încetini, dar pașii săi își menținură lungimea. Lui Godwyn aproape că i se tăie respirația din cauza tensiunii.

Carlus păru a ezita în timp ce făcea pasul care, conform calculelor sale, ar fi trebuit să-l aducă la mică distanță de platforma unde se afla altarul secund. Godwyn privea neputincios, temându-se de vreo schimbare de ultim moment a programului.

Apoi, încrezător, Carlus porni mai departe.

Piciorul său lovi marginea platformei cu un metru mai înainte decât s-ar fi așteptat. În tăcerea din catedrală, sandaua lui se lovi răsunător de scândura de lemn. Bătrânul monah scoase un țipăt de surpriză și teamă. Avântul îi purtă trupul înainte.

Triumful explodează în inima lui Godwyn, dar bucuria nu dură decât o clipă, după care se declanșează dezastrul.

Simeon întinse mâna să-l prindă de braț pe Carlus, dar era prea târziu. Relicvariul zbură din brațele starețului interimar. Dinspre credincioși se ridică o exclamație involuntară de spaimă. Caseta prețioasă se izbi de pardoseala de piatră și se deschise, astfel încât oasele sfântului se împrăștiară care încotro. Carlus se prăbuși peste altarul din lemn sculptat, care alunecă la rândul său de pe platformă, cu tot cu ornamente și sfeșnice.

Godwyn era de-a dreptul înspăimântat. Situația era cu mult mai gravă decât se gândise el că va fi.

Craniul sfântului se rostogoli pe pardoseală și se opri exact la picioarele lui Godwyn.

Planul său dăduse rezultate, dar prea bine. Tânărul voise ca bătrânul stareț interimar să cadă și să apară neajutorat în fața tuturor, dar nu intenționase ca moaștele sfinte să ajungă să fie pângărite. Îngrozit, se holba la craniul de lângă el, iar orbitele goale păreau a-l fixa acuzator.

Oare ce pedeapsă teribilă avea să se abată asupra lui?

Era oare posibil să compenseze o greșeală atât de mare?

Pentru că se așteptase la un incident, era mai puțin surprins decât ceilalți, așa că fu primul care-și recăpătă stăpânirea de sine.

Rămânând drept, își ridică ambele brațe și strigă suficient de tare pentru a acoperi hărmălaia:

— Toată lumea în genunchi! Trebuie să ne rugăm!

Cei din față se lasară în genunchi, iar cei din spatele lor le urmară exemplul. Godwyn începu să rostească o rugăciune cunoscută, iar călugării și călugărițele i se alăturară. În timp ce întreaga biserică răsuna de cântec, el aduse relicvariul, care nu părea să fi suferit vreo stricăciune, în poziția sa firească. Apoi, mișcându-se cu o încetineală teatrală, luă craniul cu ambele mâini. Spaima superstițioasă care-l cuprinsese îl făcea să tremure din toate încheieturile, dar reuși să nu-l scape. Rostind cuvintele latinești ale rugăciunii, purtă craniul până la relicvariu și îl așeză înăuntru.

Observă că bătrânul stareț se ridica. Se întoarse către două călugărițe.

— Ajutați-l pe starețul adjunct să ajungă la spital, spuse el. Frate Simeon, stareță Cecilia, puteți să-l însoțiți?

Luă un alt os de pe jos. Era speriat, pentru că știa că vina îi aparținea mai degrabă lui decât lui Carlus, dar intențiile sale fuseseră bune, iar el spera că asta avea să-l îmbuneze pe sfânt. În același timp, era conștient că acțiunile sale se reflectau pozitiv în ochii celor prezenți: prelua inițiativa într-o situație de criză, ca un adevărat lider.

Totuși, acest moment de spaimă superstițioasă nu putea fi lăsat să se prelungească prea mult. Trebuia să adune oasele mai repede.

— Frate Thomas, rosti el. Frate Theodoric. Haideți să mă ajutați.

Philemon se desprinsese din mulțime, dar Godwyn îi făcu semn să se țină departe: nu era călugăr, iar oasele sfântului nu puteau fi atinse decât de oamenii Domnului.

Carlus ieși din biserică șchiopătând, ajutat de Simeon și de Cecilia, lăsându-l pe Godwyn stăpân absolut pe situație.

Godwyn îi chemă pe Philemon și pe Otho, un alt angajat al mănăstirii, și le porunci să îndrepte altarul. Aceștia îl așezară înapoi pe platformă. Otho ridică sfeșnicele, iar Philemon, crucifixul încrustat cu nestemate. Le puseră cu grijă pe altar, după care culeseră lumânările împrăștiate pe jos.

Toate oasele fuseseră adunate. Godwyn încercă să închidă capacul relicvariului, dar acesta sărise din balamale și atârna acum strâmb. Potrivindu-l cum putu mai bine, tânărul sacristan depuse ceremonios caseta pe altar.

Godwyn își aminti, exact la timp, că scopul lui era să-l arate pe Thomas, și nu pe sine, în postura de conducător al stăreției – cel puțin deocamdată. Luă cartea pe care o ținuse până atunci Simeon și i-o înmână lui Thomas. Acesta nu avea nevoie să i se spună ce să facă. Deschise cartea, găsi pagina potrivită și începu să citească versetele cu glas răsunător. Călugării și călugărițele se așezară pe două șiruri, de-o parte și de alta a altarului, după care prinseră a intona psalmii, cu Thomas în frunte.

Și așa reușiră să ducă la capăt mesa.

Imediat ce ieși din biserică, Godwyn începu din nou să tremure. Aproape că provocase un dezastru, dar, după câte se părea, reușise să scape basma curată.

Când alaiul călugărilor ajunse în claustru și se împrăstie, se înfiripară tot felul de discuții zgomotoase. Godwyn ascultă cu atenție comentariile monahilor. Unii erau de părere că pângărirea moaștelor era un semn că Dumnezeu nu-l voia pe Carlus ca stareț – exact reacția pe care o căutase Godwyn. Dar,

spre disperarea lui, mulți își exprimau compasiunea față de bătrânul orb. Iar asta nu corespundea dorințelor sacristanului. Își dădu seama acum că era posibil să-i fi asigurat lui Carlus avantajul unui val de simpatie.

Se mobiliză și porni cu pași grăbiți către spital. Trebuia să ajungă la Carlus când acesta era încă demoralizat și înainte de a afla de compasiunea pe care o trezise printre monahi.

Starețul adjunct stătea rezemat de tăblia patului, cu un braț prins într-o legătură petrecută pe după gât și cu capul înfășurat într-un bandaj. Era palid și părea tulburat, iar trăsăturile feței i se contractau nervos la fiecare câteva secunde. Simeon se afla lângă el.

Vistiernicul îi adresă lui Godwyn o privire bănuitoare.

— Presupun că ești încântat, spuse el.

Godwyn nu-l luă în seamă.

— Frate Carlus, cred că o să te bucuri să auzi că moaștele sfântului au fost repuse în locul lor cuvenit în zvon de imnuri și de rugăciune. Mai mult ca sigur, sfântul o să ne ierte pe toți pentru acest accident tragic.

Carlus clătină din cap.

— Nu există accidente pe lumea asta, murmură el. Totul este orânduit de Dumnezeu.

În sufletul lui Godwyn se născură speranțe noi. Vorbele bătrânului erau promițătoare.

Gândurile lui Simeon urmau aceeași linie; încercă să-l oprească pe Carlus.

— Nu te pripă, frate.

— E un semn, insistă Carlus. Dumnezeu nu dorește ca eu să devin stareț.

Exact asta sperase Godwyn să audă.

Simeon interveni:

— Asta-i o prostie.

Luă o cană de pe masa aflată lângă pat. Godwyn presupuse că în ea se afla vin cald amestecat cu miere, leacul recomandat de stareța Cecilia pentru majoritatea afecțiunilor. Simeon puse cana în mâna lui Carlus:

— Hai, bea.

Carlus luă o înghițitură, dar nu se lăsă deviat de la ce voia să spună.

— Ar fi un păcat să ignorăm un semn atât de grăitor.

— Semnele nu sunt atât de ușor de descifrat, protestă Simeon.

— Poate că nu. Dar, chiar și dacă ai avea dreptate, oare au să voteze frații pentru un stareț care nu e în stare nici măcar să poarte moaștele sfântului fără a se prăvăli?

Godwyn spuse:

— De fapt, unii dintre ei ar putea fi atrași în tabăra dumitale din compasiune.

Simeon îi aruncă o privire nedumerită, întrebându-se ce urmărea.

Avea dreptate să fie bănuitor. Godwyn juca rolul de avocat al diavolului pentru că voia să obțină din partea lui Carlus ceva mai mult decât o exprimare a unor îndoieli vagi. Oare îl putea face să formuleze o declarație fermă de retragere?

După cum spera Godwyn, Carlus îl contrazise.

— În funcția de stareț trebuie ales cineva pe care frații îl respectă și care îi poate conduce cu înțelepciune, nicidecum un individ care stârnește mila.

În glasul lui se simțea convingerea plină de amărăciune izvorâtă dintr-o viață întreagă de neputință.

— Presupun că așa e, făcu Godwyn cu o șovăială prefăcută, ca și cum ar fi rostit vorbele împotriva voinței sale. Asumându-și un risc, adăugă: Dar poate că fratele Simeon are dreptate și ar trebui să amâni luarea oricărei decizii definitive până o să-ți mai vii în fire.

— Sunt la fel de stăpân pe mine ca întotdeauna, replică bătrânul, refuzând să-și recunoască slăbiciunea în fața lui Godwyn. N-o să se schimbe absolut nimic. Mâine o să am exact aceleași păreri ca azi. Nu voi candida pentru funcția de stareț.

Acestea erau cuvintele pe care le așteptase Godwyn de la început. Se ridică brusc și-și plecă ușor capul, în semn de acceptare și totodată pentru a nu-și trăda expresia de triumf de pe chip.

— Ai vorbit la fel de limpede ca întotdeauna, frate Carlus, spuse el. O să le transmit celorlalți călugări dorințele dumitale.

Simeon deschise gura pentru a protesta, dar avântul său fu stăvilat de intrarea stareței Cecilia, care sosise în fugă pe scări. Era îmbujorată și, în mod clar, agitată.

— Conte Roland cere să-l vadă pe starețul adjunct, spuse ea. Amenință că o să se dea jos din pat, dar nu trebuie să se miște, pentru că e posibil ca oasele craniului să nu i se fi sudat complet. Dar nici fratele Carlus n-ar trebui să se miște.

Godwyn își aținti privirea către Simeon.

— O să mergem noi, rosti el.

Coborâră împreună treptele.

Godwyn se simțea bine. Carlus nici măcar nu bănuia că fusese manipulat. Se retrăsese din cursă din proprie voință, lăsându-l pe Thomas drept singur candidat. Iar Godwyn putea să-l elimine pe Thomas în orice moment dorea.

Planul lui avusese un succes uluitor – până acum.

Contele Roland stătea întins pe spate, cu capul înfășurat într-un strat gros de bandaje, dar, chiar și așa, tot reușea să emane o aură de putere. Probabil că bărbierul trecuse pe la el, pentru că avea chipul proaspăt ras, iar părul său negru – cel puțin în zonele care nu erau acoperite cu bandaje – fusese tuns. Era îmbrăcat cu o tunică scurtă de culoare purpurie și cu pantaloni noi, vopsiți, după cum cerea moda vremii, în două culori diferite: un crac roșu și unul galben. Deși era întins pe pat, purta cizme scurte din piele și o cingătoare la care atârna un pumnal.

Fiul său cel mare, William, și soția acestuia, Philippa, stăteau în picioare lângă pat. Tânărul său secretar, părintele Jerome, în sutană preoțească, ședea la un pupitru de scris din apropiere, cu condeiele și ceara pentru sigiliu pregătite.

Mesajul era cât se poate de clar: contele își reluase poziția de putere.

— A venit starețul adjunct? întrebă el cu un glas limpede și puternic.

Mintea lui Godwyn mergea mai repede decât a lui Simeon, așa că el fu cel care răspunse primul.

— Starețul adjunct Carlus a suferit un accident și zace și el în spital, domnule, spuse el. Eu sunt sacristanul, Godwyn, și am venit împreună cu vistiernicul, Simeon. Mulțumim Domnului pentru însănătoșirea dumneavoastră miraculoasă, pentru că numai El a ghidat mâinile călugărilor-doctori care v-au îngrijit.

— Bărbierul a fost cel care mi-a vindecat capul spart, replică Roland. Mulțumiți-i lui.

Pentru că nobilul stătea întins pe spate, privind în tavan, Godwyn nu-i putea vedea chipul bine. Îi remarcă însă expresia ciudat de absentă și se întrebă dacă nu cumva rănilor lui avuseseră totuși niște efecte permanente.

— Aveți tot ce vă trebuie pentru a sta confortabil? întrebă el.

— Dacă n-am, o să aflați voi destul de curând. Acum ascultați. Nepoata mea, Margery, o să se mărite cu fiul cel mic al lui Monmouth, Roger. Presupun că știți deja asta.

— Da.

Mintea lui Godwyn fu străfulgerată de o amintire: Margery, întinsă pe spate chiar în camera aceasta, cu picioarele ei albe în aer, preacurvind cu vărul ei, Richard, episcopul de Kingsbridge.

— Nunta a fost întârziată nepermis de mult din cauza rănilor pe care le-am suferit.

Asta nu era adevărat, își dădu seama Godwyn. Prăbușirea podului avusese loc cu doar o lună în urmă. Probabil că nobilul ținea să demonstreze că rănilor suferite nu-l afectaseră și că era

în continuare un personaj puternic, demn de o alianță cu contele de Monmouth.

Roland continuă:

— Nunta va avea loc în catedrala Kingsbridge, de azi în trei săptămâni.

Teoretic, contele ar fi trebuit să formuleze o cerere, nu să dea un ordin, iar un stareț ales poate că s-ar fi zbârlit la auzul unei asemenea aroganțe; dar, evident, nu exista un stareț în toată puterea cuvântului. Oricum, lui Godwyn nu-i veni în minte niciun motiv pentru care dorința contelui să nu fie îndeplinită ca atare.

— Foarte bine, domnule, spuse el. Voi face pregătirile necesare.

— Vreau ca, până la slujbă, noul stareț să fie deja instalat în funcție, urmă Roland.

Simeon lăsa să-i scape un sunet care-i trăda surprinderea.

Godwyn estimează la repezeală că această grabă se potrivea de minune cu planurile sale.

— Foarte bine, răspunse el. Erau doi candidați, însă astăzi starețul adjunct Carlus s-a retras, ceea ce înseamnă că mai rămâne numai fratele Thomas, matriculariusul. Putem organiza alegerile cât de devreme doriți.

Aproape nu-i venea să creadă ce noroc avea.

Simeon era perfect conștient că se confrunta cu înfrângerea.

— Un moment... începu el.

Dar Roland nu-l ascultă.

— Nu-l vreau pe Thomas, făcu el.

Godwyn nu se așteptase la asta.

Simeon rânji, încântat de această muștrare neașteptată.

Uimit, Godwyn spuse:

— Dar, domnule...

Roland nu permise să fie întrerupt.

— Cheamă-l pe vărul meu, Saul Cap-Alb, de la Sfântul Ioan-din-Pădure, porunci el.

Inima lui Godwyn se umplu de presimțiri întunecate. Saul era aproape de-o seamă cu el. Ca novici, fuseseră prieteni. Merseseră la Oxford împreună, dar se îndepărtaseră, Saul devenind mai cucernic, iar Godwyn, mai aplecat spre problemele lumești. Saul era, în momentul de față, starețul priceput al acelui schit îndepărtat, aflat sub patronatul Sfântului Ioan. Își lua foarte în serios jurământul monastic de modestie și nu și-ar fi avansat niciodată numele într-o astfel de cursă. Dar era inteligent, cucernic și simpatizat de toată lumea.

— Aduceți-l aici cât mai repede, adăugă Roland. Îl voi nominaliza drept candidat pentru funcția de nou stareț al mănăstirii Kingsbridge.

Merthin stătea pe acoperișul bisericii Sfântul Marcu, aflată în partea nordică a orașului Kingsbridge. De aici putea vedea întreaga așezare. Către sud-est, cotul râului mărginea stăreția, cuprinzând-o într-un fel de îmbrățișare protectoare. Cam un sfert din oraș era ocupat de clădirile stăreției și de pământurile din jurul lor – cimitirul, târgul, livada și grădina de legume –, iar catedrala se înălța dintre toate acestea ca un stejar într-un câmp de urzici. Angajații de la stăreție adunau legume în grădină, curățau gunoiul de la grajduri și descărcau niște butoaie dintr-un car.

Centrul orașului era ocupat de cartierul bogat, tăiat de strada principală, urcând panta dinspre râu așa cum probabil o făcuseră, în urmă cu câteva sute de ani, primii călugări. Mai mulți negustori înstăriți, ușor de identificat datorită culorilor vibrante ale straielor lor din lână fină, mergeau cu un aer preocupat de-a lungul străzii: negustorii erau mereu preocupați de ceva. O altă arteră importantă, drumul mare, străbătea orașul de la vest la est, întretăindu-se cu strada principală în unghi drept lângă colțul de nord-vest al stăreției. În același colț, Merthin recunoscuse acoperișul lat al casei breslelor, cea mai mare clădire din oraș după stăreție.

Pe strada principală, lângă hanul Bell, se afla poarta stăreției și, vizavi de ea, casa lui Caris, mai înaltă decât majoritatea celorlaltor clădiri. Lângă Bell se vedea o mulțime adunată în jurul călugărului Murdo. Deși neafiliat la vreun ordin monahal anume, acesta rămăsese în Kingsbridge după prăbușirea podului. Oamenii șocați și îndurerați erau deosebit de predispuși să dea atenție predicilor sale emoționante, ținute în plină stradă, așa că monahul-cerșetor primea o mulțime de monede de câte o jumătate sau un sfert de penny. Merthin era de părere că Murdo era un escroc, că revolta sa plină de pioșenie era doar o prefăcătorie, iar lacrimile sale, o fațadă în spatele căreia se ascundeau cinismul și lăcomia, dar el era în minoritate în ceea ce-l privea pe călugărul-cerșetor.

La capătul inferior al străzii principale, cioturile podului încă se mai ridicau din apă, iar în apropiere, bacul construit de Merthin traversa râul, purtând o căruță încărcată cu bușteni. Către sud-vest se afla sectorul industrial, unde erau concentrate abatoare, tăbăcării, berării, brutării și ateliere felurite – toate prea urât mirositoare și prea murdare pentru cetățenii de vază ai orașului; cu toate acestea, era un sector în care se câștigau o mulțime de bani. Râul se lărgea în dreptul lui, împărțindu-se în două brațe între care se întindea Insula Leproșilor. Merthin îl zări pe Ian Barcagiul cârmindu-și mica ambarcațiune către

insulă, transportând un călugăr care îi ducea probabil de mâncare unuia dintre puținii leproși rămași. Malul sudic al râului era tivit cu docuri și depozite, iar în dreptul multora dintre ele se vedeau plute și barje în curs de încărcare. Dincolo de ele se afla mahalaua Newtown, unde numeroase case săracăcioase se înșirau printre livezi, pășuni și grădini. Aici, angajații stăreției trudeau neobosiți pentru a procura hrana călugărilor și a călugărițelor.

În capătul dinspre nord al orașului, unde se afla și biserica Sfântul Marcu, se întindea cartierul sărac, alcătuit din casele înghesuite ale muncitorilor, văduvelor, bătrânilor și ale celor care n-aveau prea mare succes în întreprinderile lor. Biserica însăși era săracă – și tocmai acesta era norocul lui Merthin.

Cu patru săptămâni în urmă, părintele Joffroi, disperat fiind, îl angajase pe Merthin să construiască un trolu pivotant și să repare acoperișul bisericii. Caris îl convinsese pe Edmund să-i împrumute lui Merthin banii necesari pentru a cumpăra unelte. Merthin angajase un băiat de 14 ani, Jimmie, să-l ajute pentru o jumătate de penny pe zi. Iar astăzi trolul era gata.

Cumva, prin oraș se răspândise vestea că Merthin se pregătea să încerce o mașinărie nouă. Toată lumea fusese impresionată de bacul lui, iar mulți erau curioși să vadă ce mai reușise să facă acum. În cimitir se adunase o gloată de gură-cască, printre care părintele Joffroi, Edmund, Caris și câțiva dintre dulgherii din oraș, inclusiv Elfric. Dacă Merthin dădea greș astăzi, avea să o facă în fața prietenilor, dar și a dușmanilor săi.

Și asta nu era tot. Obținând acest contract, reușise să evite plecarea din oraș în căutare de lucru. Dar această amenințare atârna și acum asupra capului său. Dacă trolul nu-și făcea treaba, oamenii aveau să ajungă la concluzia că angajarea lui atrăgea ghinion. Aveau să spună că spiritele nu-l doreau în oraș. Iar asta însemna o presiune însemnată să plece. Ar fi fost nevoit să-și ia rămas-bun de la Kingsbridge... și de la Caris.

În ultimele patru săptămâni, cât se ocupase cu cioplirea și potrivirea diverselor părți ale trolului, se gândise pentru prima oară în mod serios că era posibil să o piardă, fapt care-l umpluse de suferință. Își dăduse seama că, pentru el, Caris reprezenta toată bucuria din lume. Dacă vremea era frumoasă, nu-și dorea decât să se plimbe cu ea, scăldați de razele soarelui; dacă auzea ceva amuzant, primul său gând era să-i spună și ei, să o vadă zâmbind. Munca lui îi făcea plăcere, mai ales când găsea soluții ingenioase la probleme aparent fără rezolvare; dar era o satisfacție rece, intelectuală, și Merthin știa prea bine că, fără Caris, viața sa avea să fie o iarnă permanentă.

Se ridică. Era timpul să-și pună priceperea la încercare.

Construise un trolu normal, dar care prezenta o trăsătură inovatoare. Ca toate trolurile, avea o funie care trecea printr-o serie de scripeți. În partea de sus a zidului bisericii, la marginea acoperișului, Merthin construise o structură de lemn asemănătoare cu o spânzurătoare, cu un braț care se întindea peste acoperiș. Frânghia era petrecută până la capătul acestui braț. La celălalt capăt al ei, jos în cimitir, se afla o roată verticală, care avea să fie învârtită de Jimmie. Toate acestea erau dispozitive obișnuite. Inovația era că acel cadru ca o spânzurătoare era dotat cu un dispozitiv rotativ, astfel încât brațul se putea mișca în lateral.

Pentru a se feri de soarta de care avusese parte Howell Tyler, Merthin își cuprinsese trunchiul cu o cingătoare; la rândul ei, aceasta era legată de un țaruș solid, înfipt în zid: dacă era să cadă, n-avea să se prăbușească mult. Astfel protejat, reuși să îndepărteze lespezile de ardezie de pe o porțiune de acoperiș, după care legă frânghia trolului de una dintre bârne. Apoi îi strigă lui Jimmie:

— Învârte roata!

Își ținu respirația. Era sigur că avea să meargă – trebuia să meargă –, dar, oricum, era un moment de mare tensiune.

Jimmie, aflat în cadrul roții de pe sol, începu să meargă, punând-o în mișcare. Roata se învârtea într-o singură direcție. Avea o frână care apăsa pe dinții asimetrici: fiecare dinte prezenta o latură ușor înclinată, pentru ca frâna să acționeze gradual asupra curburii roții, și o latură verticală, astfel încât orice mișcare inversă să fie oprită imediat.

Pe măsură ce roata se învârtea, bârna de pe acoperiș începu să se ridice. Când se desprinse cu totul, Merthin strigă:

— Ho!

Jimmie se opri, frâna se puse în funcțiune, iar bârna rămase suspendată în aer, balansându-se ușor. Până acum, toate bune. Următoarea etapă era cea în care lucrurile puteau lua o întorsătură urâtă.

Merthin întoarse dispozitivul rotativ, astfel încât brațul de lemn începu să se miște în lateral. Îl privea fix, ținându-și respirația. Structura de lemn era supusă unor forțe de tensiune noi în timp ce încărcătura brațului își schimba poziția. Lemnul trolului scârțâi. Brațul se răsuci la 180 de grade, purtând bârna peste acoperiș, până deasupra cimitirului. Dinspre mulțime se auzi un murmur colectiv de uimire: nu mai văzuseră niciodată un trolu al cărui braț să se poată roti.

— Las-o jos! strigă Merthin.

Jimmie acționează frâna, permițând încărcăturii să coboare smucit, câte 30 de centimetri odată, în timp ce roata se învârtea

și frânghia se desfășura.

Toată lumea privea într-o tăcere mormântală. Când bârna atinse pământul, izbucniră în aplauze.

Jimmie desfăcu frânghia din jurul bârnei.

Merthin își permise un moment de triumf. Trolitul funcționase.

Coborî cu ajutorul unei scări. Mulțimea îl primi cu ovații. Caris îl sărută. Părintele Joffroi îi strânse mâna.

— E o adevărată minune, spuse el. N-am mai văzut niciodată așa ceva.

— Nimeni n-a mai văzut, răspunse Merthin cu mândrie. Eu l-am inventat.

Alți câțiva orășeni veniră să-l felicite. Toți erau încântați că fuseseră martori la așa ceva – toți, cu excepția lui Elfric, care se uita cruciș la el din spatele mulțimii.

Merthin alese să-l ignore. I se adresă părintelui Joffroi:

— Ne-am înțeles să mă plătești dacă trolitul o să funcționeze.

— Iar eu o fac bucuros, răspunse preotul. Îți datorez opt șilingi până acum și, cu cât va trebui să te plătesc mai repede pentru desprinderea celorlalte bârne și reconstruirea acoperișului, cu atât mai bucuros voi fi. Își desfăcu trăistuța pe care o purta la brâu și scoase niște monede legate într-o bucată de pânză.

În clipa aceea, Elfric strigă:

— Ia stați!

Toate privirile se întoarseră către el.

— Nu poți să-l plătești pe băiatul acesta, părinte Joffroi, rosti el. Nu e dulgher calificat.

„Cu siguranță, asta nu se întâmplă cu adevărat. Nu se poate!” își spuse Merthin în gând. Își făcuse treaba – era prea târziu acum să i se refuze dreptul la plată. Dar lui Elfric nu-i păsa nici cât negru sub unghie de ce era corect și ce nu.

— Aiurea! replică Joffroi. A făcut ceea ce niciun alt dulgher din oraș n-ar putea să facă.

— Nu contează, nu e în gildă.

— Am vrut să intru, interveni Merthin. Voi n-ați vrut să mă primiți.

— E dreptul gildei să refuze.

— Eu zic că e o nedreptate, stăruie Joffroi, și mulți dintre locuitorii orașului vor fi de acord cu mine. A făcut șase ani și jumătate de ucenicie, fără altă plată decât merindele și un loc de dormit pe podeaua din bucătărie, și toată lumea știe că face lucrări de dulgher calificat de ani buni. N-ar fi trebuit să-l dai afară fără unelte.

Dinspre bărbății adunați în jur se iscă un murmur de aprobare. Toată lumea era de părere că Elfric mersese prea

departe.

Meșterul spuse:

— Cu tot respectul cuvenit unei fețe bisericești, această decizie îi aparține gildei, nu dumitale.

— Bine. Joffroi își încrucișă brațele peste piept. Tu-mi spui să nu-l plătesc pe Merthin – chiar dacă e singurul om din orașul ăsta în stare să-mi repare biserica fără să o închidă. Iar eu te sfidez. Îi înmână monedele lui Merthin. Acum poți să prezinți situația în fața tribunalului.

— Tribunalul starețului, mârâi Elfric, cu chipul schimonosit de ciudă. Când un om face o plângere legată de un preot, poate oare să aibă parte de o judecată dreaptă într-un tribunal ținut de niște călugări?

Aceste cuvinte treziră simpatia mulțimii. Nu puține fuseseră ocaziile în care tribunalul stăreției favorizase în mod nedrept cauzele clericilor.

Dar Joffroi replică tăios:

— Dar oare un ucenic își poate găsi dreptatea într-un județ ținut de meșteri?

Mulțimea izbucni în râs: cu toții apreciau înfruntările inteligente.

Elfric păru învins. Indiferent despre ce tribunal era vorba, putea câștiga într-o dispută cu Merthin, dar n-avea cum să iasă învingător când se înfrunta cu un preot. Pe un ton în care se ghicea frustrarea, spuse:

— E o zi foarte tristă pentru orașul ăsta când ucenicii încep să-și sfideze stăpânii și preoții se dau de partea unor asemenea băietani.

Dar știa că pierduse și se îndepărtă.

Merthin simțea în palmă greutatea monedelor: opt șilingi, 96 de penny de argint, două cincimi dintr-o liră. Ar fi trebuit să le numere, dar era prea fericit pentru a se deranja cu o astfel de formalitate. Câștigase primii săi bani.

Se întoarse către Edmund.

— Aceștia sunt banii dumitale, rosti el.

— Nu-mi da decât cinci șilingi acum, restul mi-i poți înapoia mai târziu, spuse Edmund cu generozitate. Păstrează niște bani și pentru tine – îi meriți.

Merthin zâmbi. Asta însemna că rămânea cu trei șilingi de cheltuială – mai mulți bani decât avusese vreodată. Nici nu știa ce să facă cu ei. Poate că avea să-i cumpere mamei sale un pui.

Era ora amiezii, iar mulțimea începu să se împrăstie, orașenii îndreptându-se către casele lor pentru masa de prânz. Merthin plecă împreună cu Edmund și Caris. Simțea că viitorul său era sigur. Își dovedise priceperea ca dulgher, iar acum că părintele Joffroi stabilise un precedent, puțini aveau

să fie aceia care să ezite să-l angajeze. Își putea câștiga existența. Putea să aibă casa lui. Se putea căsători.

Petranilla îi aștepta. În timp ce Merthin număra monedele echivalente cu cinci șilingi datorate lui Edmund, femeia puse pe masă un platou cu pește și mirodenii, făcut la cuptor, care răspândea un miros îmbietor. Pentru a sărbători succesul lui Merthin, Edmund turnă în cămile tuturor celor prezenți vin roșu de pe Valea Rinului.

Dar negustorul nu era nicidecum un om care să privească prea mult înspre trecut.

— Trebuie să începem lucrările la noul pod, spuse el pe un ton nerăbdător. Au trecut cinci săptămâni și nu s-a făcut nimic! Aș vrea să am proiectul gata. Așa am putea începe lucrările imediat ce s-ar alege noul stareț.

Merthin ciuli urechile.

— La ce anume te gândești?

— Știm că trebuie să fie un pod de piatră. Vreau să fie suficient de lat încât să poată trece două care pe el, unul lângă altul.

Merthin încuviință din cap.

— Și ar trebui să aibă câte o rampă la ambele capete, astfel încât oamenii să coboare de pe pod pe pământ uscat, nu pe malul mocirlos.

— Da... excelent.

Caris interveni:

— Dar cum faci să construiești ziduri de piatră în mijlocul râului?

— N-am idee, dar cu siguranță se poate, răspunse Edmund. Pe lume există o groază de poduri din piatră.

Merthin se lansă într-o explicație:

— Am auzit vorbindu-se despre asta. Se realizează mai întâi o structură specială, numită batardou, care să țină apa departe de locul unde construiești. E destul de simplu, dar se zice că trebuie să fii foarte atent să nu lase deloc apa să treacă.

Godwyn intră în încăpere cu un aer neliniștit. Teoretic, nu avea voie să le facă vizite celor din oraș – nu putea părăsi stăreția decât cu o treabă anume. Merthin se întrebă ce se întâmplase.

— Carlus și-a retras candidatura pentru postul de stareț, anunță el.

— O veste bună! exclamă Edmund. Ia și tu o cană de vin cu noi.

— Nu-i cazul să sărbătorești încă, spuse Godwyn.

— De ce nu? Așa, Thomas rămâne singurul candidat, iar Thomas vrea să construiască podul cel nou. Problema noastră e rezolvată.

— Dar Thomas nu mai e singurul candidat. Conteale îl nominalizează pe Saul Cap-Alb.

— Ah! Edmund rămase câteva clipe pe gânduri. Și asta e neapărat ceva rău?

— Da. Sunt mulți care-l plac pe Saul, plus că s-a dovedit un stareț priceput la Sfântul Ioan-din-Pădure. Dacă acceptă nominalizarea, cel mai probabil va primi voturile călugărilor care-l sprijineau înainte pe Carlus – ceea ce înseamnă că ar putea câștiga. Apoi, în calitate de candidat nominalizat de conte, vărul său, e foarte posibil ca Saul să facă așa cum dorește acesta –, iar contele s-ar putea opune construirii unui pod nou, pe motiv că așa Kingsbridge-ul i-ar atrage pe mulți dintre negustorii care altminteri ar face afaceri în Shiring.

Pe chipul lui Edmund apărură o expresie îngrijorată.

— Și nu putem face nimic?

— Eu sper că da. Cineva trebuie să se ducă la Sfântul Ioan să-i dea vestea lui Saul și să-l aducă la Kingsbridge. M-am oferit eu voluntar și nădăjduiesc că, într-un fel sau altul, o să pot să-l conving să refuze.

Petranilla interveni:

— S-ar putea ca asta să nu rezolve problema noastră.

Merthin o asculta cu atenție: nu-i era deloc simpatică, însă știa că era inteligentă. Femeia continuă:

— Conteale ar putea nominaliza alt candidat. Și orice om nominalizat de el s-ar putea opune construirii podului.

Godwyn dădu aprobator din cap.

— Deci, presupunând c-aș reuși să-l deturnez pe Saul, trebuie să ne asigurăm că a doua alegere a contelui va fi cineva care n-are nicio șansă de reușită.

— La cine te gândești? întrebă mama sa.

— Călugărul-cerșetor Murdo.

— Minunat!

Caris spuse:

— Dar el e îngrozitor!

— Exact, confirmă Godwyn. Lacom, bețiv, un adevărat parazit... un scandalagiu cu pretenții de puritate absolută. Călugării n-o să voteze niciodată pentru el. Tocmai de aceea vrem ca el să fie candidatul contelui.

Merthin își dădu seama că Godwyn era aidoma mamei sale, în sensul că avea un talent pentru acest gen de intrigi.

Petranilla întrebă:

— Și cum o să facem?

— Mai întâi trebuie să-l convingem pe Murdo să-și depună candidatura.

— Asta n-o să fie prea greu. Spune-i pur și simplu că ar avea șanse. I-ar plăcea la nebunie să ajungă stareț.

— De acord. Dar nu cred că e indicat s-o fac eu. Murdo m-ar privi imediat cu suspiciune. Toată lumea știe că eu îl susțin pe Thomas.

— O să vorbesc eu cu el, hotărî Petranilla. O să-i spun că noi doi avem păreri diferite și că eu nu îl vreau pe Thomas stareț. De asemenea, o să-i spun că sir Roland caută un candidat și că el ar putea fi omul potrivit. E foarte popular în oraș, mai ales printre cei săraci și neștiutori, care trăiesc cu iluzia că el e unul dintre ei. Pentru a obține nominalizarea, tot ce trebuie să facă e să arate clar că e dispus să fie marioneta contelui.

— Bine. Godwyn se ridică. O să încerc să fiu de față când Murdo o să stea de vorbă cu contele Roland.

O sărută pe mama sa pe obraz și ieși.

Peștele se terminase. Merthin își măncă felia groasă de pâine care-i servise drept farfurie și care acum se îmbibase cu sos. Edmund îi mai oferă o cană de vin, dar el refuză: îi era teamă ca nu cumva să cadă de pe acoperișul bisericii, unde avea să se întoarcă după prânz, dacă bea prea mult.

Petranilla se duse în bucătărie, iar Edmund intră în salon să tragă un pui de somn. Merthin și Caris rămaseră singuri.

Se mută pe bancă, lângă ea, și o sărută.

Caris îi spuse:

— Sunt tare mândră de tine.

Merthin radia. Și el era mândru de sine. O sărută din nou, de data aceasta un sărut prelung și umed care-i dădu o erecție. Îi atinse sânul prin pânza rochiei, strângându-i ușor sfârcul cu buricele degetelor.

Caris îi atinse erecția și chicoti.

— Vrei să te rezolv? întrebă ea în șoaptă.

Mai făcea asta câteodată, când tatăl ei și Petranilla dormeau, iar Merthin și ea erau singuri la parterul casei. Dar acum era ziua în amiaza mare și era posibil ca cineva să intre peste ei în orice moment.

— Nu! răspunse el.

— Aș putea s-o fac repede.

Îl strânse un pic mai tare.

— Mi-e prea rușine.

Se ridică și trecu de cealaltă parte a mesei.

— Îmi pare rău.

— Ei, poate că n-o să mai fie nevoie să facem asta prea mult.

— Ce anume?

— Să ne ascundem și să ne facem mii de griji că ar putea intra cineva peste noi.

Chipul lui Caris trăda faptul că fusese afectată de vorbele lui.

— Dar nu-ți place?

— Bineînțeles că-mi place! Dar ar fi mai bine dacă am fi singuri. Aș putea să-mi iau o casă, acum că sunt plătit.

— Nu ai fost plătit decât o dată.

— Adevărat... dar nu înțeleg de ce-ai devenit dintr-odată atât de pesimistă. Am zis ceva greșit?

— Nu, dar... de ce nu putem lăsa lucrurile așa cum sunt?

Această întrebare îl lăsă pe Merthin cu gura căscată.

— Pur și simplu vreau să facem mai mult, într-un loc unde putem fi singuri.

Ea îl fixă cu o privire sfidătoare.

— Eu sunt mulțumită de cum stau lucrurile acum.

— Ei, și eu... dar nimic nu durează la nesfârșit.

— De ce nu?

Merthin avea impresia că discută cu un copil.

— Pentru că nu ne putem petrece restul vieții locuind cu părinții și sărutându-ne fugar, când nu se uită nimeni. Trebuie să ne luăm o casă a noastră, să trăim ca soț și soție, să dormim împreună în fiecare noapte, să facem dragoste cu adevărat în loc să ne „rezolvăm” unul pe celălalt, să avem o familie.

— De ce? întrebă ea.

— Nu știu de ce, răspunse el exasperat. Așa merg lucrurile și n-o să încerc să-ți mai explic, pentru că tu ești hotărâtă să nu înțelegi nimic... sau, cel puțin, să te prefaci că nu înțelegi.

— Bine.

— Și-apoi, trebuie să mă întorc la muncă.

— Du-te atunci.

Nu reușea să o înțeleagă. De o jumătate de an încoace, dorea cu ardoare să se însoare cu Caris și presupusese că și ea simțea la fel. Acum se părea însă că lucrurile nu stăteau chiar așa. Mai mult, ea nu vedea cu ochi buni presupunerea lui. Dar oare Caris chiar își închipuia că puteau prelungi această relație adolescentină la infinit?

Se uită la ea, încercând să descifreze expresia chipului ei, dar nu văzu decât încăpățănare. Se întoarse și ieși.

Ajuns în stradă, șovăi. Poate c-ar fi trebuit să se întoarcă și s-o facă să-i spună exact ce era în mintea ei. Dar, amintindu-și expresia de pe chipul ei, își dădu seama că nu era momentul potrivit pentru asta. Porni așadar mai departe, îndreptându-se către biserica Sfântul Marcu și întrebându-se cum de era cu puțință ca o zi atât de frumoasă să devină atât de mohorâtă.

Godwyn pregătea Catedrala Kingsbridge pentru nunta cea mare. Biserica trebuia să arate cât mai bine. Pe lângă contele de Monmouth și contele de Shiring, la ceremonie aveau să participe numeroși baroni, precum și sute de cavaleri din anturajul acestora. Trebuiau înlocuite lespezile sparte, trebuiau făcute reparații în locurile în care zidăria suferise stricăciuni, ornamentele deteriorate trebuiau cioplite din nou, pereții trebuiau văruiți, pilaștrii trebuiau vopsiți, iar întreaga suprafață a mărețului edificiu trebuia măturată și frecată până ce avea să strălucească de curățenie.

— Și vreau ca lucrările la culoarul sudic al corului să fie terminate până atunci, i se adresează Godwyn lui Elfric în timp ce mergeau împreună prin biserică.

— Nu sunt sigur că se poate...

— Trebuie. Nu putem să avem schele în zona corului când oficiem o nuntă atât de importantă. Îl zări pe Philemon făcându-i semne disperate din cadrul ușii transeptului sudic. Te rog să mă scuzi.

— Dar n-am oamenii necesari! strigă Elfric în urma lui.

— Înseamnă că n-ar trebui să te mai pripești să-ți dai afară ajutoarele, îi spuse Godwyn peste umăr.

Philemon părea extrem de agitat.

— Fratele Murdo cere o audiență la conte, îl înștiință el.

— Bine!

Petranilla vorbise cu călugărul-cerșetor cu o seară înainte, iar în dimineața aceasta, Godwyn îl instruisese pe Philemon să pândească în apropierea casei de oaspeți în caz că Murdo avea să se arate pe acolo. Se așteptase ca acesta să vină destul de devreme.

Porni grăbit spre casa de oaspeți, cu Philemon în urma sa. Fu ușurat să vadă că Murdo încă mai aștepta în încăperea mare de la parter. Corpulentul călugăr se dichisise special pentru această ocazie: avea mâinile și fața curate, își pieptănase părul din jurul tonsurii și-și curățase petele cele mai evidente de pe sutană. Nu arăta ca un stareț, dar aproape că arăta ca un călugăr.

Godwyn îl ignoră și urcă scările direct. La ușa contelui făcea de strajă fratele lui Merthin, Ralph, care era unul dintre scutierii acestuia. Ralph era un tânăr chipeș, frumusețea sa fiind știrbită de nasul rupt recent. Scutierii mereu își fracturau câte-un os.

— Bună, Ralph, spuse prietenos Godwyn. Ce ai pățit la nas?

— M-am bătut cu un țăran nemernic.

— Ar fi trebuit să ai grijă să-ți fie repus osul la loc. Călugărul acela cerșetor de jos a urcat aici?

— Da. I-au spus să aștepte.

— Cine e cu contele?
— Lady Philippa și secretarul, părintele Jerome.
— Du-te și întreabă dacă mă pot primi.
— Lady Philippa spune că n-ar trebui să intre nimeni la conte.

Godwyn îi adresează lui Ralph un zâmbet ca între bărbați, având o semnificație cât se poate de clară: „Da, dar ea nu-i decât o femeie...”

Ralph îi răspunde cu un zâmbet identic, după care deschise ușa și-și strecură capul înăuntru.

— Fratele Godwyn, sacristanul? Întrebă el.

Urmă un interval de tăcere, după care lady Philippa ieși din încăpere și închise ușa în urma ei.

— Ți-am zis că nu intră nimeni, făcu ea pe un ton mânios. Contele Roland nu se odihnește cât ar trebui.

Ralph răspunde:

— Știu, milady, însă fratele Godwyn nu l-ar deranja pe conte dacă n-ar fi neapărat nevoie.

Ceva din tonul lui Ralph îl făcu pe Godwyn să-l privească. Deși cuvintele rostite de Ralph erau neutre, expresia de pe chipul său era una adoratoare. În momentul acela, Godwyn observă cât de voluptuoasă era Philippa. Aceasta purta o rochie roșu-închis strânsă cu o curea în talie, iar stofa fină de lână i se mula pe sâni și pe șolduri. Lui Godwyn i se părea că arăta ca o statuie reprezentând Tentația și își dori, o dată în plus, să poată găsi o modalitate de a le exclude pe femei din stăreție. Era destul de rău ca un scutier să se îndrăgostească de o femeie măritată, dar asemenea sentimente din partea unui călugăr ar fi fost o adevărată catastrofă.

— Îmi pare rău că trebuie să-l deranjez pe conte, interveni Godwyn. Dar la parter se află un călugăr-cerșetor care așteaptă să fie primit la Domnia Sa.

— Știu... Murdo. Chiar are treburi urgente de discutat?

— Dimpotrivă. Dar trebuie să-l previn pe conte, să-i spun la ce să se aștepte.

— Deci știi ce vrea acest călugăr-cerșetor?

— Cred că da.

— Ei bine, atunci cred că cel mai bine ar fi ca voi doi să intrați la conte împreună.

— Dar... începu Godwyn, după care se prefăcu a-și înăbuși câteva cuvinte de împotrivire.

Philippa își aținti privirea asupra lui Ralph.

— Adu-l pe călugărul-cerșetor aici, te rog.

Ralph îl chemă pe Murdo, iar Philippa îi pofti pe cei doi monahi în încăpere. Contele Roland stătea în pat, complet îmbrăcat, ca și data trecută, numai că acum își sprijinea capul

bandajat și jumătatea de sus a trunchiului pe mai multe perne din fulgi.

— Ce-i asta? întrebă el cu obișnuita-i proastă dispoziție. Ne întâlnim la canon? Ce vreți, călugărilor?

Privindu-l drept în față pentru prima oară de la prăbușirea podului, Godwyn fu șocat să vadă că toată partea dreaptă îi era complet paralizată: pleoapa îi era lăsată, obrazul abia dacă i se mișca, iar colțul gurii îi atârna moale. Imaginea era cu atât mai uimitoare, cu cât partea stângă a chipului său era foarte animată. Când Roland vorbise, jumătatea stângă a frunții i se încruntase, ochiul i se bulbucase și păruse a arunca un mănunchi de scânteii autoritare, iar cuvintele ieșiseră cu vehemență din colțul buzelor sale. Știa că rănila la cap puteau avea efecte imprevizibile, dar nu auzise niciodată de o asemenea manifestare.

— Nu vă holbați la mine, mârâi contele iritat. Arătați ca doi viței în fața unei porți noi. Spuneți de ce ați venit.

Godwyn făcu un efort să-și recapete prezența de spirit. Trebuia să fie foarte atent pe parcursul următoarelor câteva minute. Știa că Roland avea să respingă candidatura lui Murdo pentru funcția de stareț. Dar, oricum, voia să planteze în mintea contelui ideea că Murdo putea fi o alternativă pentru Saul Cap-Alb. Drept urmare, sarcina lui era să-l susțină. Paradoxal, avea să facă acest lucru opunându-i-se călugărului-cerșetor, arătându-i contelui că Murdo n-avea niciun fel de obligații față de frații întru credință – asta pentru că Roland dorea un stareț care să nu servească decât interesele sale. Dar, pe de altă parte, Godwyn nu trebuia să protesteze prea tare, pentru că nu voia ca sir Roland să-și dea seama cât de lipsită de șansă era, de fapt, candidatura lui Murdo. Era o cale extrem de alunecoasă, cu multe pericole de derapaje.

Murdo fu cel care deschise discuția, cu glasul lui sonor de amvon:

— Milord, am venit să vă cer să mă luați în calcul pentru funcția de stareț al mănăstirii Kingsbridge. Cred că...

— Nu atât de tare, pentru numele lui Dumnezeu! protestă Roland.

Murdo coborî tonul.

— Milord, cred că...

— De ce vrei să devii stareț? întrebă Roland, întrerupându-l din nou. Credeam că voi, călugării-cerșetori, nu sunteți, prin definiție, legați de nicio biserică.

Era un punct de vedere de modă veche. Inițial, călugării-cerșetori fuseseră monahi nomazi, care nu dețineau niciun fel de bunuri, dar la momentul respectiv mulți dintre ei ajunseseră

la fel de bogați precum frații lor din mănăstiri. Roland știa asta și nu făcea decât să-l provoace pe Murdo.

Acesta dădu răspunsul standard în asemenea situații:

— Cred că Dumnezeu acceptă cu dragă inimă ambele tipuri de sacrificiu.

— Așadar ești dispus să renunți la sutana de călugăr-cerșetor.

— Am ajuns să cred că talentul care mi-a fost hărăzit și-ar găsi folosul mai bine într-o stăreție, așa că da, sunt dispus să îmbrățișez *Regula benedictină*.

— Dar de ce să te iau eu în calcul pentru nominalizare?

— Sunt și preot hirotonisit.

— Avem destui preoți.

— Și am o activitate îndelungată în Kingsbridge și în împrejurimi care, dacă-mi permiteți să mă laud un pic, m-a făcut unul dintre cei mai influenți oameni în slujba Domnului din regiune.

În clipa aceea, părintele Jerome interveni pentru prima oară în discuție. Acesta era un tânăr sigur pe el, cu un chip care trăda inteligență, iar Godwyn simți că avea în față un om ambițios.

— E adevărat, spuse el. Fratele Murdo e deosebit de popular.

Evident, Murdo nu era la fel de popular și printre călugări – dar asta n-o știau nici Roland, nici Jerome, și Godwyn n-avea de gând să-i lumineze în această privință.

Nici Murdo n-avea vreo intenție de acest gen. Își lăsă capul în jos și spuse pe un ton lingușitor:

— Vă mulțumesc din inimă, părinte Jerome.

Godwyn interveni:

— E popular printre cei mulți și neștiutori.

— Așa cum era și Mântuitorul, replică Murdo.

— Călugării ar trebui să ducă vieți de sărăcie și de înfrânare, adăugă Godwyn.

Roland le curmă avântul:

— Hainele călugărului-cerșetor par destul de sărăcăcioase, iar în ceea ce privește înfrânarea mie unul mi se pare că monahii din Kingsbridge mănâncă mai bine decât mulți țărani.

— Fratele Murdo a fost văzut beat prin taverne! protestă Godwyn.

Murdo răspunse:

— *Regula benedictină* le permite călugărilor să bea vin.

— Numai dacă sunt bolnavi sau lucrează din greu la câmp.

— Eu țin predici pe ogoare.

Godwyn observă că Murdo era un adversar de temut în disputele verbale. Constatarea îl bucură, din moment ce nu

dorea chiar deloc să câștige această luptă. I se adresă lui Roland:

— Tot ce pot spune este că, în calitate de sacristan, v-aș sfătui insistent să nu-l nominalizați pe Murdo pentru funcția de stareț al mănăstirii Kingsbridge.

— S-a notat, răspunse rece Roland.

Philippa îi aruncă lui Godwyn o privire ușor surprinsă, și acesta realizează că se dăduse bătut un pic prea ușor. Dar Roland nu observase: el nu se încurca cu nuanțele.

Murdo nu terminase.

— Starețul acestei mănăstiri trebuie să-l slujească pe Dumnezeu, bineînțeles, dar, în ceea ce privește aspectele lumești, ar trebui să se lase ghidat de rege împreună cu baronii și conții Măriei Sale.

Vorbele acestea erau cum nu se poate mai clare, își dădu seama Godwyn. Murdo ar fi putut la fel de bine să spună: „O să fiu omul dumitale.” Era o declarație scandaloasă. Călugării ar fi fost îngroziți să audă una ca asta. Murdo ar fi pierdut orice susținere din partea lor pentru alegerea în funcția de stareț.

Godwyn nu spuse nimic, dar Roland îi adresă o privire întrebătoare.

— Ai ceva de adăugat, sacristane?

— Sunt convins că fratele aici de față n-a dorit să spună că stăreția Kingsbridge ar trebui să fie supusă contelui de Shiring în vreo chestiune, lumească sau de altă natură – nu-i așa, Murdo?

— Am zis ce-am zis, răspunse Murdo cu glasul său de amvon.

— De-ajuns, făcu Roland, plictisit dintr-odată de acest joc. Vă răciți amândoi gura de pomană. Eu o să-l nominalizez pe Saul Cap-Alb. Sunteți liberi.

Schitul Sfântul Ioan-din-Pădure era o versiune la scară redusă a stăreției Kingsbridge. Biserica era mică, la fel și claustrul și dormitorul din piatră; restul clădirilor erau niște structuri simple din lemn. La schit trăiau opt călugări și nicio călugăriță. Pe lângă rugăciune și meditație, călugării se ocupau cu agricultura: își cultivau singuri mare parte din cele necesare traiului și făceau o brânză de capră faimoasă în tot sud-vestul Angliei.

Godwyn și Philemon erau pe drum de două zile. Tocmai se lăsase seara când ieșiră din pădure și văzură în față o întindere nesfârșită de pământ defrișat în mijlocul căreia se înălța biserica. Imediat, Godwyn își dădu seama că temerile sale se adevereau și că vorbele pe care le auzise, cum că Saul Cap-Alb

facea treabă bună ca stareț al schitului, erau doar o mică parte din adevăr. Totul avea un aer ordonat și calculat: gardurile vii erau tunse cu grijă, șanțurile erau drepte, copacii din livadă erau plantați la distanțe egale, iar printre grânele de pe ogor nu se vedea nici urmă de buruiiană. Era sigur c-avea să descopere că slujbele se țineau exact la orele la care trebuiau ținute și că erau oficiate cu maximum de cucernicie. Nu-i mai rămânea decât speranța că talentul evident de conducător al lui Saul Cap-Alb nu-l făcuse și ambițios.

Pe când mergeau călare pe lângă ogoarele schitului, Philemon spuse:

— De ce vrea contele atât de mult să-l facă pe văru-său stareț la Kingsbridge?

— Din motivul pentru care i-a asigurat fiului său cel mic funcția de episcop de Kingsbridge, răspunse Godwyn. Episcopii și stareții sunt oameni puternici. Contele vrea să se asigure că orice personaj influent din preajma sa este un aliat și nicidecum un dușman.

— Și pe ce s-ar putea certa?

Pentru Godwyn era interesant să observe că tânărul Philemon începea să fie curios în privința jocului de șah al politicii și puterii.

— Pământuri, impozite, drepturi, privilegii... De exemplu, poate că starețul vrea să construiască un pod nou în Kingsbridge, ca să atragă mai mulți negustori la Târgul de Lână. Contele s-ar putea opune acestui plan, pe motiv că i-ar îndepărta pe negustori de târgul lui, cel de la Shiring.

— Dar nu prea văd cum se poate lupta un stareț cu un conte. Starețul nu are soldați...

— Un om al Bisericii poate influența mulțimile. Dacă își construiește predicile în așa fel încât să instige împotriva contelui sau invocă sfinții pentru a abate nenorociri asupra lui, oamenii vor începe să creadă că seniorul e blestemat. Apoi o să-i pună la îndoială puterea și se vor aștepta ca toate întreprinderile lui să fie sortite eșecului. Niciunui nobil nu-i convine să se afle într-o astfel de luptă cu un cleric care știe ce vrea. Gândește-te numai ce s-a întâmplat cu regele Henric al II-lea după uciderea lui Thomas Becket.

Pătrunseră în incinta fermei schitului și descălecară. Caii se repeziră la adăpătoare. Nu se vedea nimeni în jur, cu excepția unui călugăr cu poalele sutanei suflecate, ocupat cu scoaterea gunoiului dintr-o cocină aflată în spatele grajdurilor. Fără îndoială că era tânăr, dacă se ocupa cu o asemenea muncă. Godwyn strigă spre el:

— Hei, hei, flăcău! Vino și ajută-ne cu caii.

— Acușica! răspunse călugărul pe același ton ridicat. Termină de curățat adăpostul animalelor dând de încă vreo câteva ori cu grebla, după care sprijini unealta de peretele grajdului și porni către nou-veniți. Godwyn tocmai se pregătea să-i spună să se miște mai repede când recunoscu părul blond al lui Saul, care mărginea tonsura caracteristică monahilor benedictini.

Godwyn nu era de acord cu așa ceva. Starețul nu trebuia în niciun caz să curețe cocini. Modestia ostentativă era, la urma urmei, o demonstrație bătătoare la ochi. Cu toate acestea, în situația dată, comportamentul umil al lui Saul crea auspicii favorabile pentru intențiile lui Godwyn.

Îi adresă lui Saul un zâmbet prietenos.

— Salutare, frate. Nu era intenția mea să-i cer chiar starețului să-mi deshame calul.

— De ce nu? răspunse Saul. Cineva tot trebuie să o facă, iar voi ați călătorit toată ziua. Saul conduse caii în grajd. Frații sunt pe câmp, strigă el de-acolo. Dar se vor întoarce pentru vecernie. Ieși din nou. Haideți la bucătărie.

Ei doi nu fuseseră niciodată apropiați. Godwyn nu putea să nu simtă că pietatea lui Saul reprezenta o critică implicită la adresa lui. Saul se arăta întotdeauna prietenos, dar totodată dădea dovadă de o hotărâre liniștită și avea o abordare diferită a lucrurilor. Godwyn trebuia să aibă mare grijă să nu se enerveze. Deja se simțea destul de încordat.

Godwyn și Philemon îl urmară pe Saul prin curtea fermei și intrară într-o clădire cu un singur cat, dar cu acoperișul înalt. Deși era făcută din lemn, avea căminul și coșul din piatră. Plini de recunoștința celor osteniți, se prăvăliră pe o bancă grosolană, la o masă bine frecată. Saul le turnă două porții generoase de bere dintr-un butoi mare.

Se așeză în fața lor. Philemon bău pe săturate, fiind însetat, însă Godwyn se mulțumi să ia o înghițitură mică. Saul nu le oferă de mâncare, iar Godwyn își dădu seama că n-aveau să primească nimic până după vecernie. Oricum era prea încordat să poată mânca.

„Încă un moment delicat”, își spuse el neliniștit. Trebuise să protesteze față de candidatura lui Murdo în așa fel încât să nu-l facă pe Roland să renunțe la idee. Acum trebuia să-l invite pe Saul să accepte nominalizarea într-un fel care să facă propunerea imposibil de acceptat. Știa ce avea să spună, dar trebuia să potrivească totul cât mai bine. Orice pas greșit avea să trezească bănuielile lui Saul, iar consecințele erau greu de prevăzut.

Saul îi întrerupse brusc considerațiile îngrijorate.

— Ce vânt te aduce pe aici, frate? întrebă el.

— Conte Roland și-a recăpătat facultățile mintale.

— Slavă Domnului!

— Asta înseamnă că putem organiza alegerile pentru funcția de stareț.

— Bine. N-ar trebui să stăm prea mult fără conducător.

— Dar cine să fie acesta?

Saul evită să răspundă la întrebare.

— S-au vehiculat ceva nume de candidați?

— Fratele Thomas, matriculariusul.

— Ar fi un administrator bun. Nimeni altcineva?

Godwyn se mulțumi să-i servească o jumătate de adevăr.

— Nu oficial.

— Dar Carlus? Când am venit la Kingsbridge la înmormântarea starețului Anthony, starețul adjunct era principalul candidat.

— Consideră că nu e capabil să ducă la capăt îndatoririle pe care le presupune o astfel de funcție.

— Pentru că e orb?

— Poate că da. Saul nu știa că fratele Carlus căzuse în timpul slujbei ținute de sărbătoarea Sfântului Adolphus. Godwyn decise să nu-i spună nimic despre asta. Cert este că s-a gândit, s-a rugat și, într-un final, a luat această hotărâre.

— Și contele n-a nominalizat pe nimeni?

— Se gândește s-o facă. Godwyn șovăi. De aceea am și venit. Conte se gândește să te nominalizeze pe tine.

„Asta nu-i chiar o minciună, își spuse Godwyn. Pur și simplu accentul e pus în așa fel încât atenția să cadă pe alt aspect.”

— Sunt onorat.

Godwyn îl studie preț de câteva clipe.

— Dar nu complet surprins, mă gândesc, nu?

Saul roși.

— Te rog să mă ierți. Marele Philip era stareț aici, la Sfântul Ioan, când a fost ales stareț de Kingsbridge, iar alții au urmat același drum. Asta nu înseamnă, bineînțeles, că sunt vrednic, așa cum au fost ei. Dar mărturisesc că mi-a trecut prin minte lucrul acesta, da.

— Nu-i nimic de care să te rușinezi. Și ce părere ai avea despre această nominalizare?

— Ce părere? Saul părea năucit. De ce întrebă una ca asta? Dacă domnul conte dorește, o să mă nominalizeze; dacă frații mei mă vor stareț, mă vor vota, iar eu o să-mi dau seama că acesta e drumul pe care mi l-a hărăzit Domnul. Nu contează ce părere am eu despre asta.

Nu era deloc răspunsul pe care și l-ar fi dorit Godwyn. Avea nevoie ca Saul să se hotărască într-un fel sau altul. Toată

discuția aceasta despre Dumnezeu era contraproductivă.

— Nu e chiar atât de simplu, spuse el. Nu ești obligat să accepți nominalizarea. Tocmai de aceea m-a trimis contele aici.

— Nu prea-i stă în fire lui Roland să întrebe, când poate ordona.

Godwyn aproape că tresări. „Să nu uit niciodată cât de viclean e Saul”, își impuse el mental. Se grăbi să dea înapoi.

— Da, într-adevăr. Oricum, dacă intenționezi să refuzi, el trebuie să știe cât mai repede, astfel încât să nominalizeze pe altcineva.

Asta probabil că era adevărat, deși Roland nu menționase acest lucru.

— Nu mi-am dat seama că așa se procedează.

„Chiar nu se procedează așa”, îi răspunse Godwyn în gând. Însă cu glas tare spuse doar atât:

— Data trecută, când a fost ales starețul Anthony, noi doi eram novici, așa că nu prea știm cum s-a procedat.

— Corect.

— Tu te simți capabil să joci rolul de stareț de Kingsbridge?

— Nu, cu siguranță nu.

— Ah!

Godwyn se prefăcu dezamăgit, deși se bazase pe modestia lui Saul pentru a-i smulge un asemenea răspuns.

— Și totuși...

— Da?

— Cu ajutorul Domnului, cine știe ce se poate face?

— Total adevărat.

Godwyn își ascunse iritarea. Acest răspuns plin de smerenie fusese cât se poate de formal. În realitate, Saul considera că avea să se descurce în funcția de stareț.

— Bineînțeles, cred că ar trebui să meditezi și să te rogi în seara asta pentru cea mai bună alegere.

— Sunt convins că n-o să pot medita la nimic altceva. Se auzi un zvon îndepărtat de glasuri. Frații se întorc de la muncă, adăugă Saul.

— Putem să mai discutăm mâine-dimineață, replică Godwyn. Dacă te hotărăști să candidezi, trebuie să vii cu noi la Kingsbridge.

— Foarte bine.

Godwyn simțea că există un pericol destul de mare ca Saul să accepte nominalizarea. Dar mai avea un as în mânecă.

— Ar trebui să mai iei în considerare un lucru în rugăciunile tale, spuse el. Un nobil nu oferă niciodată un dar fără să ceară și ceva în schimb.

Pe chipul lui Saul apăru o expresie îngrijorată.

— La ce te referi?

— Conții și baronii împart titluri, pământuri, funcții, monopoluri... dar lucrurile acestea au mereu un preț.

— Iar în cazul acesta?

— Dacă vei fi ales, Roland se va aștepta să-și primească recompensa. La urma urmei, ești vărul lui și îi vei datora funcția. Asta înseamnă că vei deveni purtătorul lui de cuvânt la canon și că vei avea grijă ca inițiativele stăreției să nu se interpună intereselor lui.

— Va fi aceasta o condiție explicită a nominalizării?

— Condiție explicită? Nu. Dar, la sosirea în Kingsbridge, o să-ți adreseze mai multe întrebări, iar acestea vor fi formulate în așa fel încât să-i poți ghici intențiile. Dacă ții neapărat să fii un stareț independent, care să nu facă nicio favoare vărului și susținătorului său, o să nominalizeze pe altcineva.

— Nu mă gândisem la asta.

— Bineînțeles, ai putea și să-i dai răspunsurile pe care vrea să le audă și apoi să te răzgândești după alegeri.

— Dar asta ar însemna să fii ipocrit.

— Așa ar vedea-o unii.

— Așa ar vedea-o Domnul.

— Acesta e unul dintre lucrurile pentru care ar trebui să te rogi diseară, pentru ca Domnul să-ți lumineze mintea și să-ți ofere soluția potrivită.

În bucătărie își făcu intrarea un grup de călugări, murdari de noroi de la munca pe ogor și discutând zgomotos între ei. Saul se ridică să-i servească cu bere, dar chipul îi trăda îngrijorarea. Aceasta continuă să-i întunece trăsăturile și când se mutară în bisericuța schitului, care avea pictată deasupra altarului o scenă reprezentând Judecata de Apoi, pentru oficierea vecerniei. Nu se disipă nici când, în sfârșit, se așternu masa de seară, iar foamea lui Godwyn fu potolită de brânza delicioasă pe care o făceau călugării la schit.

Deși simțea dureri în tot corpul din cauza celor două zile petrecute în șa, Godwyn rămase treaz în noaptea aceea. Îi înfățișase lui Saul o dilemă etică. Cei mai mulți călugări ar fi fost dispuși să-și treacă sub tăcere vederile în discuțiile cu Roland și să promită un grad de servitute mai mare decât plănuiau să arate după instalarea în funcție. Oare Saul avea să găsească o modalitate de rezolvare a acestei dileme și să accepte nominalizarea? Godwyn se îndoia.

Când călugării se treziră în zori pentru utrenie, de pe chipul lui Saul tot nu dispăruse acea expresie îngrijorată.

După micul dejun, îi spuse lui Godwyn că nu putea accepta nominalizarea.

Godwyn nu se putea obișnui cu felul în care arăta chipul contelui Roland. Era o imagine din cale-afară de stranie. Contele purta acum o pălărie peste bandaje, care nu făcea decât să scoată în evidență paralizia părții drepte a chipului său. De asemenea, Roland părea mai irascibil decât de obicei, iar Godwyn își dădu seama că încă mai suferea de migrene cumplite.

— Unde e vărul meu, Saul? zise el imediat ce Godwyn intra în încăpere.

— Tot la Sfântul Ioan, milord. I-am transmis mesajul dumneavoastră...

— Mesajul? Era un ordin, nu un mesaj!

Lady Philippa, care stătea în picioare lângă pat, spuse cu blândețe:

— Nu vă agitați, milord... știți bine că vă face rău.

Godwyn rosti:

— Fratele Saul a hotărât că nu poate accepta nominalizarea.

— Și de ce dracu' nu?

— S-a tot gândit, s-a rugat...

— Bineînțeles că s-a rugat, asta fac toți călugării. Și ce motiv ți-a dat pentru faptul că mă sfidează?

— Nu se simte capabil să îndeplinească o funcție atât de dificilă.

— Aiureli. Ce funcție dificilă? Nu i se cere să conducă vreo câteva mii de cavaleri în bătălie – doar să se asigure că o mână de călugări își cântă imnurile la orele cuvenite.

Vorbele acestea erau total neadevărate, dar Godwyn își lăsă capul în jos și nu spuse nimic.

Tonul contelui se schimbă dintr-odată.

— Tocmai mi-am dat seama cine ești. Ești fiul Petranillei, nu-i așa?

— Da, milord. „Petranilla aceea pe care tu ai părăsit-o”, continuă în gând Godwyn.

— Era tare vicleană și pun prinsoare că și tu ești la fel. De unde știu eu că tu n-ai făcut tot ce-ai putut ca să-l convingi pe Saul să nu accepte? Tu îl vrei pe Thomas Langley ca stareț, nu?

„Planul meu e mult mai complex de-atât, prostule”, îi răspunse Godwyn în gând. Dar cu glas tare nu spuse decât atât:

— Saul m-a întrebat ce ați putea pretinde în schimbul nominalizării sale.

— Aaa, așa mai vii de-acasă. Și ce i-ai spus?

— Că vă veți aștepta să-l asculte pe cel care-i e văr, susținător și conte.

— Iar el e prea încăpățânat să accepte una ca asta, presupun. Bine. Așa să fie. Îl voi nominaliza pe călugărul-cerșetor cel

gras. Acum dispari din fața mea.

Godwyn fu nevoit să-și ascundă extazul în timp ce făcea o plecăciune și se retrăgea din încăpere. Penultima etapă a planului său funcționase de minune. Conte Roland nu avea nici cea mai mică bănuială că fusese manipulat astfel încât să-l nominalizeze pe candidatul cu cele mai mici șanse de reușită din câți cunoștea Godwyn.

Acum urma ultimul pas.

Ieși din casa de oaspeți și intră în claustru. Era ora de studiu dinaintea slujbei de la amiază, iar cei mai mulți călugări citeau, îi ascultau pe cei care citeau cu voce tare sau pur și simplu meditau. Godwyn îl zări pe Theodoric, tânărul său aliat, și-l chemă la el cu un semn din cap.

Pe un ton șoptit, îi spuse:

— Conte Roland l-a nominalizat pe fratele Murdo pentru funcția de stareț.

Theodoric fu atât de surprins, încât întrebă cu voce tare:

— Poftim?

— Sst!

— Dar așa ceva nu se poate!

— Normal că nu se poate.

— N-o să-l voteze nimeni. Pe chipul lui Theodoric apărură încet-încet lumina înțelegerii. Aaaa... acum îmi dau seama. Deci asta e bine pentru noi, de fapt.

Godwyn se minuna de fiecare dată când trebuia să explice lucruri de genul acesta, chiar și unor persoane inteligente. Nimeni nu vedea dincolo de suprafață, cu excepția sa și a mamei sale.

— Du-te și spune-le tuturor, dar discret. Nu-i nevoie să te arăți scandalizat. O să se înfurie suficient și fără încurajarea ta.

— Ar trebui să spun și că asta e bine pentru Thomas?

— În niciun caz.

— Bine, făcu Theodoric. Înțeleg.

Era evident că nu înțelegea, însă Godwyn simțea că putea avea încredere în el să-i urmeze instrucțiunile.

Godwyn plecă apoi în căutarea lui Philemon. Îl găsi ocupat cu măturarea sălii de mese.

— Ai idee unde e Murdo? întrebă el.

— Probabil prin bucătărie.

— Găsește-l și spune-i să te aștepte în casa starețului când toți călugării vor fi în biserică pentru slujba de la amiază. Dar fii atent, nu vreau să te vadă nimeni cu el.

— Bine. Și ce-i zic?

— Întâi și-ntâi îi zici: „Frate Murdo, nimeni nu trebuie să afle vreodată că știi asta de la mine.” E clar?

— Nimeni nu trebuie să afle vreodată că știi asta de la mine. Bine.

— Apoi îi arăți hrisovul pe care l-am găsit împreună. Ții minte unde e – în dormitor, lângă pupitrul de rugăciune, în mapa de piele de culoarea ghimberului din cufăr.

— Atâta tot?

— Îi atragi atenția că pământul donat în numele lui Thomas i-a aparținut inițial reginei Isabela și că lucrul acesta a fost ținut secret timp de zece ani.

Pe chipul lui Philemon se citea nedumerirea.

— Dar nu știm ce încearcă să ascundă Thomas.

— Nu. Însă în spatele oricărui secret se află un motiv.

— Nu crezi că Murdo va încerca să folosească informația asta împotriva lui Thomas?

— Bineînțeles că așa va face.

— Dar cum?

— Asta n-o știu, dar mai mult ca sigur o să fie în detrimentul lui Thomas.

Philemon se încruntă.

— Am crezut că noi trebuia să-l ajutăm pe Thomas.

Godwyn schiță un zâmbet.

— Exact asta crede toată lumea.

Apoi se auzi clopotul care-i chema pe toți la slujba de la amiază.

Philemon plecă în căutarea lui Murdo, iar Godwyn li se alătură celorlalți monahi în biserică. La unison cu aceștia, rosti pios:

— O, Doamne, pleacă-Ți privirea către mine și vino în ajutorul meu!

De data aceasta se rugă cu un entuziasm neobișnuit. În ciuda aerului încrezător pe care-l afișase în prezența lui Philemon, știa prea bine că mergea la risc. Mizase totul pe secretul lui Thomas, dar nu știa ce avea să vadă pe fața cărții de joc când avea să o întoarcă.

Totuși, era clar că reușise să-i agite pe călugări. Aceștia erau neliniștiți și cu chef de vorbă, iar Carlus trebui să ceară restabilirea liniștii de două ori în timpul intonării psalmilor. În general, monahii îi antipatizau pe călugării-cerșetori, pentru că afișau o atitudine de superioritate morală față de bunurile lumești, deși, în același timp, trăiau pe spinarea celor pe care-i denigrau. În mod special, îl antipatizau pe Murdo pentru că era plin de sine, lacom și bețiv. Ar fi ales pe oricare altul doar ca să se descotorosească de el.

Pe când ieșeau din biserică după slujbă, Simeon intră în vorbă cu Godwyn:

— Nu putem să-l acceptăm pe Murdo ca stareț, spuse el.

— Sunt de acord.

— Carlus și cu mine nu vom propune alt candidat. Dacă ne vom arăta dezbinați, contele va putea să-și prezinte candidatul drept un compromis necesar. Trebuie să ne lăsăm diferendele deoparte și să strângem rândurile în jurul lui Thomas. Dacă facem front comun, contelui îi va fi greu să ne învingă.

Godwyn se opri și-l privi în ochi pe Simeon.

— Mulțumesc, frate, spuse el, făcând un efort să se arate umil și să ascundă sentimentul de fericire supremă care-l stăpânea.

— O facem pentru binele stăreției.

— Știu. Dar apreciez generozitatea dumată.

Simeon salută din cap și se îndepărta.

Godwyn simțea mirosul victoriei.

Călugării se adunară în sala de mese pentru prânz. Murdo veni și el. Acesta nu participa la slujbe, însă nu pierdea nicio ocazie să-și umfle burdihanul. Toate mănăstirile aveau regula generală cum că orice călugăr sau călugăr-cerșetor era bine-venit la masă, deși puțini erau aceia care exploatau această regulă cu atâta perseverență ca Murdo. Godwyn îi studie chipul. Călugărul-cerșetor părea agitat, entuziasmat, de parcă ar fi avut vești pe care ardea de nerăbdare să le împărtășească tuturor. Cu toate acestea, se stăpâni cât timp se servi mâncarea și nu rosti niciun cuvânt pe toată durata mesei, ascultând cum un novice le citea din Scriptură.

Fragmentul ales era istoria Suzanei și a bătrânilor. Lui Godwyn i se părea o poveste mult prea ațățitoare pentru a fi citită cu glas tare într-o comunitate de celibatari. Dar astăzi nici măcar încercările celor doi bătrâni libidinoși de a o șantaja pe tânără să se împreuneze cu ei nu reușiră să capteze atenția călugărilor. Aceștia continuau să șușotească între ei și să se uite lung la Murdo.

După ce terminară de mâncat, iar profetul Daniel reușise să o salveze pe Suzana de la execuție, interogându-i separat pe cei doi bătrâni și arătând că versiunile lor nu se potriveau, călugării începură să se pregătească de plecare. În momentul acela, Murdo i se adresă lui Thomas:

— Când ai venit aici, frate Thomas, aveai o rană de sabie, din câte-mi amintesc.

Vorbise suficient de tare încât să-l audă toată lumea, iar ceilalți călugări se opriră să asculte.

Thomas îl fixă cu o privire împietrită.

— Da.

— Rană care, în cele din urmă, a dus la pierderea brațului stâng. Dar... mă întrebam... ai căpătat rana aceea slujind-o pe regina Isabela?

Thomas păli.

— Sunt călugăr la Kingsbridge de zece ani. Mi-am trecut în uitate viața de dinainte.

Murdo continuă netulburat:

— Întreb din cauza bucății de pământ pe care ai adus-o odată cu intrarea la mănăstire. Un sătuc foarte productiv din Norfolk. Două sute de hectare. Lângă Lynn, unde locuiește regina.

Godwyn îl întrerupse, prefăcându-se indignat.

— Ce știe un străin de proprietățile noastre?

— Ei, am citit carta de donație, răspunse Murdo. Lucrurile astea nu-s secrete.

Godwyn îi privi pe Carlus și pe Simeon care stăteau unul lângă altul.

Amândoi păreau surprinși. În calitate de stareț adjunct și vistiernic, ei știau deja lucrurile acestea. Probabil că se întrebau cum de reușise Murdo să găsească documentul cu pricina. Simeon deschise gura să spună ceva, însă Murdo fu cel care vorbi primul:

— Sau cel puțin n-ar trebui să fie secrete.

Simeon își închise gura la loc. Dacă solicita să afle cum de pusese Murdo mâna pe hrisov, s-ar fi trezit nevoit să răspundă la întrebările celorlalți privind motivul pentru care îl ținuse secret.

Murdo continuă:

— Iar ferma de la Lynn a fost donată mănăstirii de către... Făcu o pauză, pentru a crea un efect mai dramatic. Regina Isabela, încheie.

Godwyn aruncă o privire în jur. Pe chipurile călugărilor se citea consternarea, cu excepția lui Carlus și a lui Simeon care-și păstraseră o mină împietrită.

Călugărul Murdo se aplecă peste masă. Între dinți îi rămăseseră resturi de verdeață din tocana servită la masă.

— Te întreb din nou, făcu el pe un ton bătaios. Ai căpătat rana aceea slujind-o pe regina Isabela?

Thomas spuse:

— Toată lumea știe cu ce m-am ocupat înainte să devin călugăr. Am fost cavaler, am luptat în bătălii, am ucis oameni. Mi-am mărturisit păcatele și am primit iertare pentru ele.

— Un călugăr își poate lăsa trecutul în urmă, dar starețul mănăstirii Kingsbridge are o responsabilitate mai mare. El poate fi întrebat pe cine a ucis, de ce și – cel mai important – ce răsplată a primit pentru asta.

Thomas îl privea fix pe Murdo, fără să scoată niciun cuvânt. Godwyn încerca să-i descifreze expresia. Era fără îndoială rezultatul unei emoții puternice, dar care? Nu se vedea niciun

semn de vinovăție sau de stânjeneală: indiferent de natura secretului, Thomas nu considera că făcuse ceva rușinos. Expresia nu era nici una de furie. Tonul batjocoritor al lui Murdo ar fi putut incita în mulți porniri violente, dar Thomas nu părea a fi pe cale să izbucnească. Nu, sentimentul care-l stăpânea era diferit, mai rece decât stânjeneala, mai liniștit decât furia. Era – își dădu seama într-un târziu Godwyn – frică. Lui Thomas îi era teamă. De Murdo? Puțin probabil. Nu, îi era teamă de ceva ce se putea întâmpla din cauza lui Murdo, o consecință a faptului că acesta descoperise secretul.

Murdo își continuă atacul, ca un câine care se năpustește asupra osului.

— Dacă nu răspunzi la întrebare aici, în camera asta, o voi repeta în altă parte.

Calculele lui Godwyn necesitau ca Thomas să renunțe la candidatură acum. Dar asta nu era nicidecum o certitudine. Thomas era dur. Timp de zece ani, se dovedise tăcut, tenace și rezistent. Când fusese abordat de Godwyn pentru a candida la funcția de stareț, își închipuise probabil că trecutul putea fi îngropat odată pentru totdeauna. Mai mult ca sigur, își dădea seama că se înșelase. Dar cum avea să reacționeze acum, că realiza acest lucru? Avea să înțeleagă că greșise și avea să dea înapoi? Sau avea să strângă din dinți și să meargă mai departe? Godwyn își mușcă buza și se puse pe așteptat.

Într-un final, Thomas rupse tăcerea.

— Cred că ai dreptate în privința punerii acestei întrebări în altă parte, rosti el. Sau, cel puțin, cred că o să faci tot ce-ți stă în putere, indiferent cât ar fi de mârșav și de periculos, pentru a-ți transforma previziunea în adevăr.

— Doar nu sugerezi că...

— Nu-i nevoie să mai zici nimic! făcu Thomas, ridicându-se brusc în picioare.

Murdo se dădu puțin înapoi. Înălțimea și constituția soldățească ale lui Thomas combinate cu tonul amenințător reușiră performanța rară de a-l reduce la tăcere pe călugărul-cerșetor.

— Nu am răspuns niciodată la întrebările privind trecutul meu, continuă Thomas. Vocea sa curgea din nou liniștit, iar toți călugării din încăperea rămaseră într-o liniște perfectă, străduindu-se să nu piardă nicio silabă. Și nici n-o s-o fac vreodată, declară Thomas. Arată către Murdo: Dar... trântorul acesta... mă face să-mi dau seama că, dacă ar fi să ajung stareț, asemenea întrebări s-ar ivi mereu. Un călugăr își poate ține trecutul pentru sine, dar un stareț nu, acum înțeleg asta. Iar apoi, bineînțeles, vulnerabilitatea conducătorului se reflectă asupra întregii comunități. Mintea mea ar fi trebuit să mă ducă

la aceeași concluzie la care m-a adus răutatea lui Murdo – anume că un om care nu vrea să răspundă la întrebări legate de trecutul lui nu poate fi stareț. Drept urmare...

Tânărul Theodoric strigă:

— Nu!

— Drept urmare îmi retrag candidatura pentru funcția de stareț.

Godwyn își permise o expirație prelungă de satisfacție. Își atinsese obiectivul.

Thomas se așează; Murdo își luă un aer trufaș, iar restul începură să vorbească toți în același timp.

Carlus lovi cu degetele în masă, așa că, încet-încet, hărmălaia se potoli. Bătrânul orb spuse:

— Frate Murdo, din moment ce nu ai drept de vot în aceste alegeri, trebuie să-ți cer să ne lași singuri acum.

Cu un aer triumfător, Murdo ieși.

După ce călugărul-cerșetor se îndepărtă, Carlus continuă:

— Avem de-a face cu un dezastru... Murdo ca singur candidat!

Theodoric izbucni:

— Nu putem să-l lăsăm pe Thomas să se retragă!

— Dar tocmai a făcut-o!

Simeon spuse:

— Trebuie să găsim alt candidat.

— Da, rosti Carlus. Iar eu îl propun pe Simeon.

— Nu! reacționează Theodoric.

— Dați-mi voie să vorbesc, făcu Simeon. Trebuie să-l alegem pe acela dintre noi care va putea, cel mai probabil, să-i unească pe frați împotriva lui Murdo. Și nu sunt eu acela. Știu foarte bine că nu am destulă susținere printre tineri. Cred că știm cu toții cine s-ar bucura de sprijin din partea tuturor facțiunilor.

Se întoarse și-și aținti privirea asupra lui Godwyn.

— Da! zise Theodoric. Godwyn!

Călugării mai tineri izbucniră în urale, iar pe chipurile celor în vârstă apăru o expresie de resemnare. Godwyn clătină din cap, ca și cum n-ar fi îndrăznit să le răspundă. Ceilalți începură să bată ritmic în mese și să-i strige numele:

— God-wyn! God-wyn!

Într-un final, acesta se ridică. Inima îi era plină de fericire, dar își menținu chipul neclintit. Își ridică brațele, într-un gest care solicita să se facă liniște. Apoi, când în încăpere se instaură tăcerea, spuse pe un ton scăzut și plin de modestie:

— Mă voi supune dorinței fraților mei.

Monahii izbucniră într-o altă serie de urale.

Godwyn întârzie organizarea alegerilor. Conte Roland avea să fie înfuriat de rezultatul acestora, iar Godwyn voia să-i lase cât mai puțin timp pentru a se opune hotărârii călugărilor înainte de nuntă.

Adevărul era că Godwyn era speriat. Se înfrunta cu unul dintre cei mai puternici oameni din regat. În toată Anglia nu erau decât 13 conți. Împreună cu vreo 40 de baroni de rang inferior, 21 de episcopi și alți câțiva potentăți, aceștia conduceau Anglia. Când regele convoca Parlamentul, ei alcătuiau Camera lorzilor, grupul nobiliar, spre deosebire de Camera comunelor, compusă din cavaleri, nobili mărunți și negustori. Conte de Shiring era unul dintre cele mai importante și mai puternice personaje din categoria sa. Și totuși, fratele Godwyn, în vârstă de 31 de ani, fiul văduvei Petranilla, care nu avusese până atunci nicio altă demnitate în afară de cea de sacristan la stăreția Kingsbridge, se afla în conflict cu contele și, ceea ce era și mai periculos, avea să câștige.

Așa că șovăia, dar, cu șase zile înainte de nuntă, Roland puse piciorul în prag și spuse:

— Măine!

Deja soseau oaspeții pentru ceremonia nupțială. Conte de Monmouth se mutase în casa de oaspeți și ocupa camera de lângă cea a lui Roland. Lordul William și lady Philippa fuseseră nevoiți să se mute la hanul Bell. Episcopul Richard împărțea casa starețului cu Carlus. Baronii mai mărunți și cavalerii umpluseră toate tavernele din oraș, împreună cu nevestele și copiii, scutierii, servitorii și caii lor. Întregul oraș se bucura de o creștere precipitată a vânzărilor, care venea ca o mană cerească după profiturile dezamăgitoare înregistrate în urma ploiosului Târg de Lână.

În dimineața alegerilor, Godwyn și Simeon se duseră la vistierie, o încăpere mică, lipsită de ferestre, despărțită de bibliotecă printr-o ușă grea de stejar. Acolo se aflau prețioasele podoabe pentru slujbele speciale, închise într-un cufăr întărit cu oțel. În calitate de vistiernic, Simeon era cel care ținea cheile.

Alegerile reprezentau o încheiere mult amânată a acestei situații de provizorat sau cel puțin așa considera toată lumea, cu excepția contelui Roland. Nimeni nu suspecta manevrele ascunse ale lui Godwyn. Acesta trecuse printr-un moment extrem de tensionat când Thomas se întrebase cu glas tare cum de reușise călugărul-cerșetor Murdo să afle despre existența documentului reginei Isabela.

— Nu putea să-l fi descoperit din întâmplare – nimeni nu l-a văzut vreodată studiind în bibliotecă și, oricum, actul nu e ținut împreună cu celelalte, îi spusese Thomas lui Godwyn. Cineva trebuie să-i fi povestit despre el. Dar cine? Doar Carlus și Simeon știau unde se află. De ce să-i fi dezvăluit ei secretul? Mai mult ca sigur, nu voiau să-l ajute pe Murdo.

Godwyn se mulțumise să tacă, iar Thomas rămăsese la fel de nedumerit.

Simeon și Godwyn târâra cufărul vistieriei în bibliotecă, la lumină. Obiectele prețioase ale catedralei erau înfășurate în pânză albastră și protejate de mai multe straturi de piele. Pe când se ocupau cu sortarea lor, Simeon dezveli câteva, admirându-le și verificând să nu fi suferit vreo stricăciune. Printre ele se afla o plăcuță lată de aproximativ zece centimetri, din fildeș, sculptată delicat, înfățișând crucificarea Sfântului Adolphus, prilej cu care sfântul îl rugase pe Dumnezeu să le dea sănătate și viață îndelungată celor care-i venerau amintirea. Se mai aflau acolo numeroase sfeșnice și crucifixe, toate din aur sau argint, cele mai multe incrustate cu pietre prețioase. În lumina puternică venită prin ferestrele înalte ale bibliotecii, giuvaierele scânteiau, iar aurul lucea bogat. De-a lungul secolelor, aceste obiecte fuseseră dăruite stăreției de către diverși drept-credincioși. Valoarea lor era imensă: în cufărul acela era mai multă bogăție decât ajungeau să vadă vreodată la un loc cei mai mulți oameni.

Godwyn dăduse de o pateriță, sau cârjă episcopală, făcută din lemn incrustat cu aur, cu mânerul bătut cu numeroase pietre prețioase. Aceasta i se înmâna în mod ceremonios noului stareț la sfârșitul procesului de investitură. Cârja se afla tocmai la fundul cufărului, având în vedere că nu mai fusese folosită de 13 ani. Când Godwyn o scoase, Simeon slobozi un țipăt de surpriză.

Godwyn își ridică nervos privirea. Simeon ținea în mână un crucifix mare de altar, fixat pe un soclu.

— Ce s-a întâmplat? întrebă Godwyn.

Simeon îi arătă o scobitură puțin adâncă, aflată pe partea din spate a crucifixului, chiar sub traversă. Godwyn observă imediat că lipsea un rubin.

— Probabil a căzut, spuse el.

Aruncă o privire prin bibliotecă – erau singuri.

Îngrijorarea îi cuprinse pe amândoi. În calitate de vistiernic, respectiv sacristan, erau responsabili și aveau să fie trași la răspundere pentru orice pierdere.

Începură să cerceteze împreună obiectele din cufăr. Le desfăcură pe rând și scuturară cu grijă fiecare bucată de pânză albastră. Studiară apoi bucățile protectoare de piele.

Înnebuniți, căutară în cufărul gol și pe pardoseală. Rubinul nu era nicăieri.

Simeon vorbi primul:

— Când a fost folosit ultima oară crucifixul?

— La sărbătoarea Sfântului Adolphus, când a căzut Carlus. L-a dărâmat de pe altar.

— Poate că rubinul a căzut atunci. Dar cum se poate să nu fi observat nimeni?

— Piatra se afla pe spatele crucii. Însă cineva trebuie să o fi văzut pe jos, nu?

— Cine a ridicat crucifixul?

— Nu-mi amintesc, se grăbi să spună Godwyn. Totul s-a întâmplat foarte repede.

De fapt, își amintea perfect cum decurseseră lucrurile.

Philemon o făcuse.

Godwyn își derulă scena în minte. Philemon și Otho îndreptaseră altarul, așezându-l la loc pe platforma sa. Apoi Otho ridicase sfeșnicele, iar Philemon, crucifixul.

Cu o disperare crescândă, Godwyn își aminti incidentul cu dispariția brățării Philippei. Philemon furase din nou? Tremura gândindu-se numai în ce fel îl putea afecta acest lucru. Toată lumea știa că Philemon era acolitul neoficial al lui Godwyn. Un păcat atât de îngrozitor – furtul unei pietre prețioase de la un obiect sacru – i-ar fi acoperit de rușine pe toți cei asociați într-un fel sau altul cu făptașul.

Și, în mod clar, ar fi putut afecta alegerile.

Evident, Simeon nu știa exact ce se întâmplase, așa că acceptă fără alte întrebări incapacitatea prefăcută a lui Godwyn de a-și aminti cine anume ridicase crucifixul. Dar, mai mult ca sigur, alți călugări aveau să declare că văzuseră obiectul în cauză în mâinile lui Philemon. Godwyn trebuia să îndrepte lucrurile imediat, înainte ca vreo bănuială să se abată asupra lui Philemon. Dar, întâi și întâi, trebuia să scape de Simeon, astfel încât să poată acționa nestingherit.

— Trebuie să căutăm rubinul în biserică, spuse Simeon.

— Dar slujba a fost acum două săptămâni! protestă Godwyn. Nu se poate ca un rubin să stea pe jos atât timp fără să-l observe cineva.

— E puțin probabil, dar trebuie să verificăm.

Godwyn înțelese că trebuia să plece împreună cu Simeon și să aștepte o ocazie potrivită pentru a se îndepărta și a da de urma lui Philemon.

— Bineînțeles, făcu el. Puseră obiectele de cult la loc și încuiară ușa vistieriei. Pe când ieșeau din bibliotecă, Godwyn adăugă: Eu zic să nu suflăm niciun cuvânt despre asta până nu

suntem absolut siguri că rubinul s-a pierdut definitiv. N-are rost să ne învinovățim prematur.

— De acord.

Trecură în grabă prin claustru și intrară în biserică. Se opriră în centrul zonei de întreținere a naosului cu transepturile și cercetară pardoseala de jur împrejur. În urmă cu o lună, ideea că un rubin s-ar fi putut afla ascuns pe undeva pe acolo ar fi fost mai plauzibilă; dar lespezile pardoselii fuseseră reparate sau înlocuite de curând, așa că nu mai aveau crăpături sau muchii ciobite. Rubinul ar fi ieșit în evidență.

Simeon spuse:

— Acum, dacă stau bine să mă gândesc, nu Philemon a fost cel care a ridicat crucifixul?

Godwyn privi chipul lui Simeon. Exista oare o nuanță acuzatoare în expresia lui? Nu-și putea da seama.

— S-ar putea să fi fost el, răspunse Godwyn. Apoi își dădu seama că avea ocazia de a se îndepărta de vistiernic, așa că adăugă: Mă duc să-l aduc. Poate c-o să-și amintească exact unde stătea în momentul acela.

— Bună idee. Eu aștept aici.

Simeon se lăsă în genunchi și începu să pipăie pardoseala cu palmele, ca și cum rubinul putea fi găsit mai ușor cu ajutorul pipăitului decât cu cel al vederii.

Godwyn ieși în grabă. Se duse direct către dormitor. Dulapul pentru pături se afla la locul său. Îl trase de lângă perete, găsi piatra slăbită și o scoase. Își vârî mâna în ascunzătoarea unde Philemon ascunsese brățara Philippei.

Nu era nimic acolo.

Înjură în gând. N-avea să fie ușor.

„Va trebui să-l dau afară pe Philemon de la mănăstire, își spuse el în timp ce străbătea clădirile stăreției în căutarea lui. Dacă a furat rubinul, nu pot să-l mai acopăr. Trebuie să plece.”

Apoi își dădu seama, cu o tresărire disperată, că nu-l putea alunga pe Philemon – nu acum și poate că niciodată. Philemon fusese cel care-i arătase lui Murdo documentul semnat de regina Isabela. Dacă-l îndepărta, Philemon avea să-și recunoască fapta și să spună că fusese pus de Godwyn. Și avea să fie crezut. Godwyn își aminti nedumerirea lui Thomas privind persoana care-i împărtășise secretul lui Murdo și motivul pentru care o făcuse. Dezvăluirea lui Philemon ar fi fost cu atât mai credibilă cu cât ar fi răspuns la această a doua întrebare.

Iar o asemenea demascare ar fi trezit o mulțime de reacții indignate. Chiar dacă dezvăluirea avea să fie făcută după alegeri, ar fi subminat autoritatea lui Godwyn și i-ar fi știrbit puterea de a-i conduce pe călugări. Încet-încet, sacristanul își

dădu seama de urâtul adevăr: trebuia să-l protejeze pe Philemon pentru a se proteja pe sine.

Îl găsi pe Philemon măturând pardoseala din casa de oaspeți. Îi făcu semn să vină afară și îl conduse prin spatele bucătăriei, unde era puțin probabil să fie văzuți.

Îl privi drept în ochi și i se adresă astfel:

— Lipsește un rubin.

Philemon își feri privirea.

— Ce îngrozitor.

— E de la crucifixul de altar care s-a răsturnat când a căzut Carlus.

Philemon făcea pe neștiutorul.

— Dar cum să lipsească?

— E posibil ca rubinul să se fi desprins când crucifixul s-a lovit de pardoseală. Dar acum sigur nu mai e acolo – tocmai ce m-am uitat. Cineva l-a găsit și l-a păstrat.

— N-are cum.

Nevinovăția prefăcută a lui Philemon îl umplea pe Godwyn de o furie surdă.

— Prostule, toată lumea te-a văzut că ai ridicat crucifixul acela!

Glasul lui Philemon atinse o tonalitate mai ascutită.

— Nu știu nimic!

— Nu-ți pierde timpul cu minciuni! Trebuie să rezolvăm asta. Aș putea pierde alegerile din cauza ta.

Godwyn îl apucă pe Philemon de guler și-l ridică, sprijinindu-l de zidul brutăriei.

— Unde e?

Spre uluirea sa, Philemon începu să plângă.

— Pentru numele lui Dumnezeu, spuse dezgustat Godwyn. Lasă aiurelile – ești om în toată firea!

Philemon continua să suspine.

— Îmi pare rău! strigă el. Îmi pare rău!

— Dacă nu termini... Godwyn se controlă la timp. N-avea nimic de câștigat dacă-l certa pe Philemon. Acesta era de-a dreptul vrednic de milă. Cu mai multă blândețe în glas, continuă: Încearcă să te controlezi. Unde e rubinul?

— L-am ascuns.

— Da...

— În coșul căminului din sala de mese.

Godwyn se întoarse imediat și porni către încăperea respectivă.

— Sfântă Fecioară, să nu fi căzut în foc!

Philemon îl urmă, cu lacrimile uscându-i-se pe obraji.

— Nu se face focul în august. L-aș fi mutat înainte să vină vremea rece.

Intrară în sala de mese. Într-un capăt al acestei încăperi lungi se afla un șemineu lat. Philemon își băgă brațul pe coș și băjbâi încoace și-ncolo timp de câteva clipe, apoi scoase un rubin cât un ou de vrabie, plin de funingine. Îl șterse cu mâneca.

Godwyn îl luă.

— Acum vino cu mine, îi zise el.

— Ce-o să facem?

— Simeon o să găsească piatra asta.

Intrară în biserică. Simeon era în continuare în genunchi, ocupat cu căutarea.

— Așa, începu Godwyn, adresându-i-se lui Philemon. Încearcă să-ți aduci aminte exact unde erai când ai ridicat crucifixul.

Simeon se uită la Philemon și, văzând emoția întipărită pe chipul lui, îi vorbi cu blândețe:

— Nu-ți fie teamă, flăcău, nu ai greșit cu nimic.

Philemon merse în partea estică a zonei de întretăiere a naosului cu transepturile, aproape de treptele care duceau spre cor.

— Cred că aici.

Godwyn urcă cele două trepte și se uită pe sub băncile din zona corului, prefăcându-se a căuta. Reuși să strecoare rubinul sub una dintre ele, aproape de capătul dinspre culoar, astfel încât să nu poată fi văzut întâmplător. Apoi, ca și cum s-ar fi răzgândit privind locul cel mai bun unde să caute, se duse în partea de sud a corului.

— Vino și uită-te aici, Philemon, spuse el.

După cum sperase Godwyn, Simeon trecu în partea de nord și se lăsă din nou în genunchi, murmurând în același timp o rugăciune.

Godwyn se aștepta ca Simeon să vadă imediat rubinul. Se prefăcea a căuta prin culoarul lateral din sud, așteptând ca Simeon să-l găsească. Începu să creadă că Simeon avea mari probleme cu vederea. Poate că era nevoie să i se alăture și să-l „găsească” el însuși. Apoi, într-un final, Simeon strigă:

— Aa! Veniți aici!

Godwyn se prefăcu agitat.

— L-ai găsit?

— Da! Aleluia!

— Unde era?

— Chiar aici – sub băncile corului!

— Slăvit fie Domnul! spuse Godwyn.

Godwyn își repeta încontinuu să nu se teamă de contele Roland. În timp ce urca treptele de piatră ale casei de oaspeți

către camerele vizitatorilor, se întreba ce-i putea face contele. Chiar dacă Roland fusese capabil să se dea jos din pat și să-și scoată sabia din teacă, n-ar fi fost atât de nesăbuit încât să atace un călugăr în incinta unei mănăstiri – nici măcar regele n-ar fi îndrăznit să facă una ca asta.

Ralph Fitzgerald îi anunță sosirea, iar Godwyn intră.

Fiii contelui stăteau în picioare, de-o parte și de alta a patului: William, înalt, cu pantalonii săi cafenii de soldat, cizmele pline de noroi și fruntea lătită de un început de chelie; și Richard, în roba purpurie de episcop, cu trupul rotunjit drept mărturie a firii epicuriene și a faptului că poseda mijloacele necesare pentru a se complăce în tendințele sale naturale. William avea 30 de ani, fiind cu un an mai tânăr decât Godwyn; poseda voința puternică a tatălui său, dar aceasta era uneori îmblânzită de influența soției sale, Philippa. Richard avea 28 de ani și se presupunea că semăna cu regretata sa mamă, pentru că nu moștenise mai nimic din aerul impozant și dominator al tatălui său.

— Ei, călugăre? Începu contele vorbind cu partea stângă a gurii. V-ați ținut alegerile alea ale voastre?

Godwyn fu cuprins de ciudă din cauza adresării nepoliticoase a contelui. „Într-o zi, își jură el în gând, Roland o să-mi spună părinte stareț.” Indignarea îi dădu curajul necesar pentru a-i comunica lui sir Roland noutățile.

— Da, milord, răspunse el. Am onoarea să vă anunț că monahii de la Kingsbridge m-au ales pe mine stareț.

— Ce? mugi contele. Pe tine?

Godwyn își lăsă capul în jos, într-o atitudine de modestie prefăcută.

— Nimeni n-ar putea să fie mai surprins decât mine.

— Nu ești decât un băietan!

Această insultă îl făcu pe Godwyn să replice imediat:

— Sunt mai în vârstă decât fiul Domniei Tale, episcopul de Kingsbridge.

— Câte voturi ai obținut?

— 25.

— Și câte au fost pentru călugărul-cerșetor Murdo?

— Niciunul. Călugării au hotărât în unanimitate...

— Niciunul? urlă Roland. Trebuie să fie vreo conspirație la mijloc – asta-i trădare!

— Alegerile s-au ținut respectând toate regulile.

— Mă doare-n cot de regulile voastre. N-o să mă las ignorat de o grămadă de călugări efeminați!

— Eu sunt cel ales de frații mei, milord. Ceremonia de investitură va fi ținută duminica viitoare, înainte de nuntă.

— Alegerea călugărilor trebuie să fie ratificată de episcopul de Kingsbridge. Și te asigur că n-o să-ți ratifice numirea. Țineți din nou alegeri și, de data asta, să veniți cu rezultatul pe care-l vreau.

— Foarte bine, domnule conte Roland. Godwyn se îndreptă către ușa. Avea mai mulți ași în mânecă, dar n-avea de gând să-i pună pe masă deodată. Se întoarse și i se adresă lui Richard: Când Sfinția Voastră va dori să discute cu mine despre asta, mă va găsi în casa starețului.

Ieși.

— Nu ești stareț! strigă Roland în timp ce el închidea ușa.

Godwyn tremura. Roland era teribil, mai ales când se înfuria, ceea ce se întâmpla des. Dar Godwyn îi făcuse față, fără să dea niciun pas înapoi.

Petranilla avea să fie mândră de el.

Coborî treptele cu pași fermi, deși simțea că-i tremurau genunchii, și se îndreptă către casa starețului. Carlus se mutase deja. Pentru prima oară în 15 ani, Godwyn avea un dormitor numai al lui. Plăcerea îi era doar puțin știrbită de faptul că trebuia să împartă casa cu episcopul care, conform tradiției, era găzduit acolo când venea în vizită. Teoretic, episcopul era abate de Kingsbridge *ex officio* și, deși puterile sale erau limitate, avea un statut superior celui al starețului. Rar se întâmpla ca Richard să stea în casă în timpul zilei, dar se întorcea în fiecare seară să doarmă în cel mai bun dormitor.

Godwyn intră în sala de la parter, se așeză în jilțul cel mare și se puse pe așteptat. Era sigur că episcopul Richard avea să-și facă apariția în curând, cu instrucțiunile furioase ale tatălui său răsunându-i încă în urechi. Richard era un om bogat și puternic, dar nu era înspăimântător, asemenea contelui. Oricum, doar un călugăr îndrăzneț s-ar fi încumetat să-și sfideze episcopul. Iar Godwyn avea un avantaj în această înfruntare, pentru că știa un secret rușinos al lui Richard, care era la fel de bun ca un pumnal strecurat în mânecă.

Richard intră grăbit câteva minute mai târziu, arătând o încredere în sine despre care Godwyn știa prea bine că era contrafăcută.

— Am încheiat un târg pentru tine, spuse el fără nicio introducere. Poți să fii stareț adjunct, sub conducerea lui Murdo. O să te ocupi de administrarea problemelor de zi cu zi ale stăreției. Oricum, pe Murdo nu-l interesează acest lucru – el nu vrea decât prestigiul conferit de funcție. Tu vei avea toată puterea, iar tata va fi mulțumit.

— Dați-mi voie să mă lămuresc, replică Godwyn. Murdo e de acord să mă numească stareț adjunct. Apoi le dăm de știre călugărilor că el e singurul pe care îl veți ratifica. Și credeți că ei vor accepta una ca asta.

— Nu au de ales!

— Eu am altă sugestie. Spuneți-i contelui că monahii nu vor vota pe nimeni în afară de mine și că trebuie să mi se ratifice

numirea înainte de nuntă, altfel călugării nu vor participa la ceremonie. Și nici călugărițele.

Godwyn nu știa dacă monahii ar fi recurs la așa ceva – cu atât mai puțin stareța Cecilia și călugărițele –, dar se avântase prea mult pentru a-și mai lua acum măsuri de precauție.

— N-ar îndrăzni!

— Mă tem că da.

Pe chipul lui Richard apărură o expresie panicată.

— Tata n-o să accepte să-i fie forțată mâna!

Godwyn izbucni în râs.

— Slabe șanse să se întâmple așa ceva. Dar sper că poate fi făcut să asculte vocea rațiunii.

— Va spune că nunta trebuie să aibă loc oricum. Eu sunt episcop, pot să-i cunun pe cei doi, nu am nevoie de ajutorul călugărilor.

— Bineînțeles. Dar nimeni n-o să cânte, n-o să aprindă lumânări, n-o să recite psalmi, n-o să pună tămâie în candelă... Veți fi doar Sfinția Voastră și arhidiaconul Lloyd.

— Dar vor fi cununați.

— Și cum ar reacționa contele de Monmouth dacă fiul său ar avea parte de o nuntă atât de sărăcăcioasă?

— O să fie furios, dar o să accepte lucrurile așa cum sunt. Alianța dintre familii e mai importantă.

Godwyn își dădu seama că Richard avea dreptate și simți fiorul înghețat al eșecului iminent.

Era timpul să-și scoată din mânecă pumnalul ascuns.

— Îmi datorați o favoare, spuse el.

La început, Richard se prefăcu a nu înțelege despre ce vorbea.

— Da?

— Am trecut sub tăcere un păcat comis de Sfinția Voastră. Să nu vă prefaceți că ați uitat, nu s-a întâmplat decât acum două luni.

— A, da, foarte generos din partea ta.

— V-am văzut, cu ochii mei, pe Sfinția Voastră și pe Margery pe patul din camera de oaspeți.

— Sst, pentru numele lui Dumnezeu!

— Acum aveți ocazia să mă răsplătiți pentru generozitatea mea. Intervenți pe lângă tatăl dumneavoastră. Spuneți-i să cedeze. Spuneți-i că nunta este mai importantă. Insistați să-mi fie ratificată numirea.

Pe chipul lui Richard se citea disperarea. Părea zdrobit, prins între două forțe opuse.

— Nu pot! rosti el pe un ton în care se ghicea panica. Tata nu tolerează sfidarea. Știi bine cum e.

— Încercați.

— Am încercat deja! L-am forțat să accepte să devii stareț adjunct. Godwyn se îndoia de acest lucru. Aproape sigur Richard inventase povestea cu starețul adjunct, știind că o asemenea promisiune putea fi foarte ușor încălcată.

— Vă mulțumesc, spuse Godwyn și se grăbi să adauge: Dar nu-i de-ajuns.

— Mai gândește-te, imploră Richard. E tot ce-ți cer.

— Așa o să fac. Și vă sugerez să-i cereți tatălui dumneavoastră să facă același lucru.

— O, Doamne, gemu Richard. O să fie o adevărată catastrofă.

Nunta era programată pentru ziua de duminică. Sâmbătă, în locul liturghiei de la amiază, Godwyn porunci să se țină o repetiție, începând cu ceremonia de investitură a noului stareț și continuând cu slujba de cununie. Era o zi mohorâtă, cu cerul acoperit de nori joși și plini de ploaie, așa că în interiorul catedralei domnea întunericul. După repetiție, pe când călugării și călugărițele se îndreptau către reflectoriu, iar novicii făceau ordine în biserică, Godwyn fu abordat de Carlus și de Simeon, amândoi cu expresii solemne.

— A mers foarte bine, nu? întrebă Godwyn pe un ton voios.

Simeon spuse:

— Chiar crezi că ceremonia ta de investitură o să aibă loc?

— Bineînțeles.

— Noi am auzit că domnul conte a dat ordin să ținem din nou alegeri.

— Are dreptul să facă asta?

— Sigur că nu, răspunse Simeon. El are puterea de a nominaliza pe cineva, atâta tot. Dar susține că episcopul Richard n-o să-ți ratifice numirea ca stareț.

— V-a spus Richard așa ceva?

— Nu cu gura lui, nu.

— Mă gândeam eu. Credeți-mă, episcopul o să-mi ratifice numirea.

Godwyn își auzi propriul glas, aparent sincer și încrezător, și-și dori ca sentimentele sale să fie pe măsura lui. Carlus întrebă cu neliniște în voce:

— I-ai spus lui Richard că monahii vor refuza să ia parte la ceremonia nupțială?

— Da.

— Asta e foarte periculos. Nu e rolul nostru să ne opunem voinței nobililor.

Godwyn ar fi putut prezice de mult că bătrânul Carlus avea să dea înapoi la primul semn de împotrivire serioasă. Din

fericire, el nu intenționa să pună la încercare hotărârea călugărilor.

— Nu vom ajunge în situația asta, nu-ți face griji. E doar o amenințare de intimidare. Dar episcopul nu trebuie să afle acest lucru.

— Deci nu ai de gând să le ceri călugărilor să boicoteze nunta?

— Nu.

Simeon interveni:

— Faci un joc foarte periculos.

— Poate, dar sper că nu e nimeni în pericol în afară de mine.

— Nici măcar nu voiai să devii stareț. Nici nu voiai să ne lași să te propunem. Pur și simplu ai acceptat când celelalte manevre au dat greș.

— Nu vreau să fiu stareț, minți Godwyn. Dar nu trebuie să-i permitem contelui de Shiring să aleagă în locul nostru, și asta e mai important decât sentimentele mele personale.

Simeon îl fixă cu o privire plină de respect.

— Te porți foarte onorabil.

— Ca și dumneata, frate, nu-mi doresc decât să împlinesc voia Domnului.

— Binecuvântat să fii pentru eforturile tale!

Cei doi monahi bătrâni plecară. Godwyn simți un junghi de remușcare pentru că-i lăsase să creadă că acționa în mod total dezinteresat. Îl considerau un fel de martir. Dar era adevărat, se liniști el, că nu încerca altceva decât să îplinească voia Domnului.

Aruncă o privire în jur: biserica arăta acum la fel de îngrijit ca de obicei. Tocmai se pregătea să se ducă în casa starețului pentru a lua prânzul, când o văzu pe verișoara sa, Caris. Rochia ei albastră era o pată surprinzătoare de culoare, care spărgea cenușul monoton al bisericii.

— O să fii investit în funcție mâine? întrebă ea.

Godwyn zâmbi.

— Toată lumea mă întreabă asta. Răspunsul este *da*.

— Am auzit că sir Roland se împotrivește strașnic.

— O să piardă.

Ochii ei verzi și vicleni îl fixară pătrunzător.

— Te știu de când erai mic și-mi dau seama când minți.

— Nu mint.

— Te prefaci mai sigur decât ești de fapt.

— Acesta nu este un păcat.

— Tata își face griji în privința podului. Fratele Murdo e și mai dispus să-i facă pe plac contelui decât ar fi fost Saul Cap-Alb.

— Murdo n-o să ajungă stareț la Kingsbridge.

— Iar începi.

Godwyn era de-a dreptul iritat de perspicacitatea ei.

— Nu știu ce să-ți spun, replică el tăios. Am fost ales și am de gând să-mi ocup postul. Conte Roland ar vrea să mă oprească, dar nu are dreptul, iar eu mă lupt cu el cu toate mijloacele pe care le am la dispoziție. Sunt speriat? Da. Dar tot am de gând să-l înfrâng.

Caris zâmbi larg.

— Exact asta voiam să aud. Îl lovi ușor cu pumnul în umăr. Du-te și vorbește cu mama ta. E în casa starețului, te așteaptă. Asta voiam să-ți spun de fapt.

Rostind aceste vorbe, se întoarse și plecă.

Godwyn ieși prin transeptul nordic. „Caris e isteată”, își dădu el seama, cu un amestec de admirație și iritare. Îl manipulasă în așa fel încât îi expusese situația în care se afla cu mai multă sinceritate decât o făcuse față de oricine altcineva.

Dar se bucura că avea ocazia să discute cu mama lui. Toată lumea în afară de ea se îndoia de capacitatea lui de a câștiga această înfruntare. Ea avea să se arate încrezătoare în el și poate că avea să-i împărtășească vreo câteva idei strategice.

O găsi pe Petranilla în sala mare, așezată la masa așternută pentru două persoane și pe care se aflau câteva felii de pâine și un platou cu pește sărat. Godwyn o sărută pe frunte, rosti rugăciunea și luă loc lângă ea. Își permise un moment de plăcere triumfătoare.

— Ei bine, făcu el, acum sunt, cel puțin, stareț ales și iată-ne că luăm masa în casa starețului.

— Dar Roland încă se împotrivește numirii tale, replică ea.

— Cu mai multă forță decât m-aș fi așteptat. La urma urmei, el are dreptul să nominalizeze, nu să selecteze candidații. E de la sine înțeles că cei aleși de el nu au cum să iasă mereu învingători.

— Majoritatea conților ar accepta acest lucru, dar nu și el, spuse Petranilla. Mereu s-a crezut superior tuturor celor cu care a avut de-a face. În glasul ei se ghicea o amărăciune care, presupuse Godwyn, venea din amintirea logodnei ratate din urmă cu mai bine de 30 de ani. Petranilla schiță un zâmbet răzbunător: Dar nu va trece mult și-și va da seama cât de mult ne-a subestimat.

— Știe că sunt fiul tău.

— Înseamnă că și asta contează. Probabil că tu îi amintești de comportamentul dezonorant pe care l-a avut față de mine. E suficient să-l faci să te urască.

— E chiar păcat. Godwyn coborî tonul, în caz că vreun servitor ar fi tras cu urechea de dincolo de ușă: Până acum

planul nostru a funcționat perfect. Retragera din cursă, discreditarea tuturor contracandidaților... a fost genial.

— Poate. Dar încă e posibil să pierdem totul. I-ai mai zis ceva episcopului?

— Nu. I-am amintit că știu despre Margery. S-a speriat, dar nu suficient pentru a-și sfida tatăl, din câte se pare.

— Ar trebui să o facă. Dacă povestea iese la iveală, n-o să fie iertat niciodată. Ar putea sfârși cavaler de mână a doua, cam ca sir Gerald, irosindu-și zilele ca rentier. Nu-și dă seama de asta?

— Poate că are impresia că nu am curajul necesar pentru a da pe față ceea ce știu.

— Atunci va trebui să te prezinți în fața contelui cu această informație.

— Cerule mare! O să explodeze!

— Întărește-ți nervii.

Întotdeauna spunea asemenea lucruri. Tocmai de aceea aștepta cu atâta teamă întâlnirile cu ea. Mereu voia ca el să fie un pic mai îndrăzneț, să-și asume riscuri mai mari decât i-ar fi dictat firea. Dar nu putea niciodată să se eschiveze.

Petranilla continuă:

— Dacă se află că Margery nu e fecioară, nunta o să fie anulată. Roland nu vrea asta. O să accepte răul mai mic, adică să te aibă pe tine ca stareț.

— Dar o să-mi fie dușman tot restul vieții.

— Asta o să-ți fie, indiferent de ce-o să se întâmple.

„Slabă consolare”, își spuse Godwyn, dar nu se împotrivi, pentru că înțelegea că mama sa avea dreptate.

Se auzi un ciocănit ușor în ușă, iar lady Philippa intră.

Godwyn și Petranilla se ridicară în picioare.

— Trebuie să vorbesc cu tine, i se adresă Philippa lui Godwyn.

Acesta spuse:

— Pot să v-o prezint pe mama mea, Petranilla?

Petranilla făcu o reverență, după care rosti:

— Mai bine plec. Cu siguranță, milady, ați venit aici ca să încheiați un târg.

Philippa îi adresă o privire amuzată.

— Dacă știi asta, înseamnă că știi tot ce contează. Poate c-ar trebui să rămâi.

Cum cele două femei stăteau față în față, Godwyn observă că se asemănau: aceeași înălțime, aceeași constituție statuară și același aer poruncitor. Bineînțeles, Philippa era cu vreo 20 de ani mai tânără și avea o autoritate mai relaxată, combinată cu o nuanță de umor care contrasta cu hotărârea rigidă a Petranillei – poate pentru că Philippa avea un soț, pe când Petranilla și-l

pierduse pe-al ei. Totodată, Philippa era o femeie cu o voință puternică și care-și exercita puterea prin intermediul unui bărbat – lordul William –, iar Godwyn realiza de-abia acum că, la rândul ei, Petranilla își exercita influența tot prin intermediul unui bărbat – el însuși.

— Haideți să luăm loc, spuse Philippa.

Petranilla întreabă direct:

— Conte a aprobat ceea ce aveți de gând să propuneți?

— Nu. Philippa își ridică brațele într-un gest de neputință. Roland e prea mândru să aprobe dinainte o propunere care poate fi respinsă de cealaltă parte. Dacă obțin acordul lui Godwyn pentru ceea ce am să-i propun, atunci am o șansă să-l conving pe Roland să facă un compromis.

— Mă gândeam eu că așa stau lucrurile.

Godwyn spuse:

— Doriți ceva de mâncare, milady?

Philippa respinse oferta cu un gest precipitat.

— Așa cum stau lucrurile acum, toată lumea pierde, începuse ea. Nunta va avea loc, dar fără pompa și ceremonia cuvenite, astfel că alianța lui Roland cu contele de Monmouth va fi știrbită încă de la început. Episcopul va refuza să-ți ratifice alegerea ca stareț, Godwyn, astfel că arhiepiscopul va fi chemat să rezolve conflictul, iar acesta vă va respinge, atât pe tine, cât și pe Murdo, și va nominaliza pe altcineva, probabil un membru al personalului său de care vrea să se descotorosească. Nimeni nu va obține ce dorește. Am dreptate sau nu?

Întrebarea îi fusese adresată Petranillei, care scoase un sunet neangajant.

— Și atunci de ce să nu anticipăm compromisul arhiepiscopului? continuă Philippa. Să aducem un al treilea candidat acum. Numai că – îndreptă un deget către Godwyn – acest candidat trebuie să fie ales de tine... și să promită să te numească stareț adjunct.

Godwyn se gândi câteva clipe. Asta l-ar fi scutit de coșmarul de a-l înfrunța pe conte față în față și de a-l amenința cu dezvăluirea comportamentului fiului său. Dar acest compromis l-ar fi condamnat să dețină funcția de stareț adjunct o perioadă nedefinită de timp, iar apoi, după ce noul stareț avea să moară, ar fi trebuit să ducă aceeași bătălie încă o dată. În ciuda fricii, înclina mai degrabă spre un refuz.

Aruncă o privire către mama lui. Aceasta dădu din cap aproape imperceptibil, în semn de negație. Nici ei nu-i plăcea această propunere.

— Îmi pare rău, îi spuse Godwyn Philippei. Frații au organizat alegerile, iar rezultatul trebuie respectat.

Philippa se ridică.

— În acest caz, trebuie să-ți transmit mesajul care reprezintă motivul oficial al venirii mele aici. Mâine-dimineață, contele se va ridica din patul unde-a bolit atâta timp. Dorește să inspecteze catedrala și să se asigure că totul va fi gata la timp pentru nuntă. Ai să-l aștepți în biserică la ora opt. Toți călugării și călugărițele trebuie să fie pregătiți, cu robele de ceremonie, iar biserica trebuie să fie împodobită cu ornamentele obișnuite.

Godwyn își înclină ușor capul, în semn că înțelesese, iar Philippa plecă.

La ora indicată, Godwyn aștepta în biserica goală și tăcută.

Era singur: nu-l însoțea niciun călugăr. Nu se vedea nicio mobilă, cu excepția băncilor fixe din zona corului. Lumânările, crucifixe, pocalele și florile lipseau cu desăvârșire. Soarele apos care strălucise cu intermitențe printre nori mare parte din vara aceea proiecta acum o lumină slabă și rece prin naosul catedralei. Godwyn își ținea mâinile împreunate la spate pentru a le împiedica să tremure.

Exact la fix, contele intră.

Era însoțit de lordul William, lady Philippa, episcopul Richard, secretarul lui Richard, arhidiaconul Lloyd, și cel al contelui, părintele Jerome. Lui Godwyn i-ar fi plăcut să se fi înconjurat și el cu o suită, dar niciunul dintre călugări nu știa exact cât de riscant era planul său și, dacă ar fi știut, niciunul nu ar fi avut curajul necesar să-l susțină; așa că se hotărâse să dea piept cu contele de unul singur.

Bandajele din jurul capului lui Roland fuseseră desfăcute. Acesta mergea încet, dar cu pași siguri. „Probabil că se simte un pic amețit după atâtea săptămâni de stat în pat, își spuse Godwyn, dar pare hotărât să nu o arate.” În afară de paralizia care-i afecta jumătate din chip, Roland părea absolut normal. Mesajul pe care intenționa să-l transmită astăzi lumii întregi era că se însănătoșise complet și că revenise la putere. Iar Godwyn amenința să-i distrugă acest plan.

Ceilalți priveau biserica goală aproape nevenindu-le să-și creadă ochilor, dar contele nu se arătă deloc surprins.

— Ești un călugăr obraznic, i se adresă el lui Godwyn, vorbind cu partea stângă a gurii.

Godwyn nu mai avea nimic de pierdut arătându-se sfidător, așa că spuse:

— Și Domnia Voastră, un conte încăpățânat.

Roland își duse mâna la mânerul sabiei.

— Ar trebui să-mi trec spada prin pieptul tău pentru cuvintele astea.

— Chiar vă rog. Godwyn își întinse brațele de-o parte și de alta, gata să fie crucificat. Ucideți-l pe starețul de Kingsbridge aici, în catedrală, exact așa cum cavalerii regelui Henric I-au omorât pe arhiepiscopul Thomas Becket în Catedrala Canterbury. Trimiteți-mă pe mine în rai și pe Domnia Voastră în focurile eterne.

Philippa trase aer în piept, surprinsă de insolența lui Godwyn. William schiță o mișcare, ca și cum s-ar fi pregătit să-l reducă la tăcere pe Godwyn. Roland îl reținu cu un gest și i se adresă lui Godwyn:

— Episcopul tău îți ordonă să pregătești biserica pentru nuntă. Voi, călugării, n-ați depus un jurământ de ascultare?

— Lady Margery nu poate fi cununată aici.

— De ce nu – pentru că vrei tu să fii stareț?

— Pentru că nu e fecioară.

Mâna Philippei se duse involuntar la gură. Richard gemu. William își scoase spada din teacă. Roland exclamă:

— Asta-i trădare!

— Lăsați sabia deoparte, lord William. Nu-i puteți reda fecioria cu ea! strigă Godwyn.

Roland spuse:

— Ce știi tu despre asemenea lucruri, călugăre?

— Doi bărbați din această stăreție au fost martori la actul cu pricina, care a avut loc într-o cameră particulară din casa de oaspeți – chiar camera pe care o ocupați acum, milord.

— Nu te cred!

— Conte de Monmouth o s-o facă.

— N-ai îndrăzni să-i spui.

— Trebuie să-i explic de ce fiul lui nu se poate căsători cu Margery în Catedrala Kingsbridge – cel puțin până ce ea nu-și va fi mărturisit păcatul și va fi primit iertarea lui.

— Nu ai nicio dovadă care să susțină această calomnie.

— Am doi martori. Dar haideți s-o întrebăm pe fată. Am convingerea că va mărturisi. Cred că-l preferă pe cel care i-a răpit fecioria în defavoarea partidei politice alese de unchiul ei.

Încă o dată, Godwyn mergea la risc. Dar văzuse chipul lui Margery când o săruta Richard și, în momentul acela, fusese sigur că aceasta era îndrăgostită de el. Probabil că-i frânga inima faptul că era nevoită să se mărite cu fiul contelui de Monmouth. Unei femei atât de tinere i-ar fi fost foarte greu să mintă convingător dacă sentimentele sale erau atât de înfocate pe cât estima Godwyn.

Jumătatea mobilă a chipului lui Roland era contorsionată de furie.

— Și cine este bărbatul care a comis această nelegiuire? Pentru că, dacă îți poți dovedi afirmația, ticălosul o să

sfârșească în ștreang, jur! Iar dacă nu, tu o să ai parte de soarta asta. Hai să trimitem după el și să vedem ce are de spus.

— E deja aici.

Roland privi neîncrezător către cei patru bărbați din anturajul său – cei doi fii, William și Richard, plus cei doi preoți, Lloyd și Jerome.

Godwyn se uita fix la Richard.

Roland urmări direcția privirii lui Godwyn. Într-o clipă, toți ochii se ațintiră asupra episcopului.

Godwyn își ținea respirația. Ce-avea să spună Richard? Avea să vocifereze? Avea să-l acuze pe Godwyn de minciună? Avea să facă o criză de furie și să-și atace acuzatorul?

Dar pe chipul prelatului apărură o expresie de înfrângere, nu de furie, și, după câteva clipe, acesta își plecă fruntea și spuse:

— N-are niciun rost. Călugărul acesta blestemat are dreptate – Margery n-o să reziste interogatoriului.

Contele Roland păli.

— Cum ai îndrăznit? Pentru prima dată, nu striga, dar asta îl făcea cu atât mai înspăimântător. Fata pe care eu am promis-o fiului contelui... tu ai pângărit-o?

Richard nu scoase niciun cuvânt, ci își aținti privirea în pământ.

— Prostule, suieră contele. Trădătorule... Nemer...

Philippa îl întrerupse:

— Cine mai știe?

Această intervenție opri tirada contelui. Toți se uitau la ea acum.

— Poate că nunta va avea totuși loc, spuse ea. Slavă Domnului, contele de Monmouth nu e aici. Își aținti privirea asupra lui Godwyn: Cine mai știe despre asta în afară de cei aflați aici acum și cei doi bărbați de la stăreție care au fost martori?

Godwyn încerca să-și calmeze bătaile ca de ciocan ale inimii. Era atât de aproape de victorie, încât mai că-i simțea gustul pe buze.

— Nimeni altcineva, milady, răspunse.

— Noi toți, de partea contelui, putem păstra secretul, continuă ea. Oamenii tăi?

— Se vor supune starețului ales, rosti el, accentuând ușor cuvântul „ales”.

Philippa se întoarse către Roland.

— Atunci nunta poate avea loc.

— Cu condiția ca ceremonia de investitură să aibă loc înainte, adăugă Godwyn.

Toate privirile se întoarseră către contele.

Acesta făcu un pas înainte și, brusc, îl lovi pe Richard peste față. Era o lovitură puternică, venită din partea unui războinic care știa să-și transfere toată forța în ea. Deși Roland lovise cu palma deschisă, Richard fu doborât la pământ.

Episcopul rămase nemișcat, cu un aer înspăimântat și un firicel de sânge prelingându-i-se din gură.

Chipul contelui Roland era palid și acoperit de o peliculă de sudoare: își pusese toată puterea în lovitura aceea, iar acum părea zdruncinat. Se scurseră câteva secunde de tăcere. Într-un final, păru a-și reveni. Cu o privire plină de dispreț adresată siluetei violacee ghemuite pe jos, se întoarse și ieși din catedrală cu pași înceți, dar fermi.

24

Caris stătea pe pajiștea din fața Catedralei Kingsbridge împreună cu cel puțin jumătate din populația orașului, așteptând ca mireasa și mirele să iasă pe ușa imensă din vestul catedralei.

Nu era sigură de ce se afla aici. Nu mai privea căsnicia cu ochi buni din ziua în care Merthin terminase troliul și avuseseră o discuție neplăcută despre viitorul lor. Deși spusele lui fuseseră îndreptățite și logice, simțea o furie nestăpânită față de el. Bineînțeles că-și dorea să aibă casa lui și să trăiască împreună cu ea acolo; bineînțeles că-și dorea să doarmă cu ea în fiecare noapte și să aibă copii împreună. Asta voia toată lumea sau, cel puțin, toată lumea, mai puțin Caris.

Și, la urma urmei, și ea își dorea lucrurile acestea, într-un fel. I-ar fi plăcut să se întindă lângă el în fiecare seară, să-i cuprindă trupul suplu cu brațele ori de câte ori voia, să-i simtă mâinile iscusite pe piele în fiecare dimineață, la trezire, și să nască o versiune în miniatură a lui, pe care să o iubească și să o îngrijească amândoi. Dar nu voia celelalte lucruri inerente unei căsnicii. Voia un amant, nu un stăpân; voia să trăiască împreună cu el, nu să-și dedice viața lui. Și era furioasă pe Merthin pentru că o obligase să se confrunte cu această dilemă. De ce nu puteau continua așa cum erau acum?

Timp de trei săptămâni, abia dacă-i adresase câteva cuvinte. Se prefăcuse că suferea de o răceală de vară și chiar se alesese cu o bubă dureroasă în interiorul buzei, care-i oferea un pretext pentru a nu-l săruta. El continua să mănânce în fiecare zi acasă la ea și discuta prietenește cu tatăl ei, dar nu mai rămânea după ce Edmund și Petranilla se duceau la culcare.

Acum, buba lui Caris se vindecase și furia i se potolise. Tot nu voia să devină proprietatea lui Merthin, dar își dorea ca acesta să înceapă să o sărute din nou. Din păcate, nu se afla

lângă ea acum. Era în mulțime, la ceva distanță, și stătea de vorbă cu Bessie Bell, fiica proprietarului hanului Bell. Bessie era o fată mărunțică, avea un corp cu forme plăcute și genul acela de zâmbet pe care bărbații îl consideră ațâțător, iar femeile, demn de o târfă. Merthin îi spunea tot felul de lucruri care o făceau să râdă. Caris își întoarse privirea în altă parte.

Ușa mare de lemn a bisericii se deschise. Din rândul mulțimii porni o avalanșă de urale, iar mireasa își făcu apariția. Margery era o fată drăguță de 16 ani, îmbrăcată în alb, cu flori în păr. În urma ei venea mirele – un bărbat înalt, cu o mină serioasă, cu vreo zece ani mai mare decât ea.

Amândoi păreau complet nefericiți.

Abia dacă se cunoșteau. Până săptămâna aceasta, nu se întâlniseră decât o dată, în urmă cu șase luni, când cei doi conți aranjaseră căsătoria. Se zvonea că Margery era îndrăgostită de altcineva, dar, bineînțeles, nici nu se punea problema să nu i se supună contelui Roland. Iar noul ei soț avea un aer studios, ca și cum ar fi preferat să se afle într-o bibliotecă pe undeva, citind vreo carte despre geometrie. Cum avea să fie viața lor împreună? Era greu de închipuit că s-ar fi putut declanșa între ei același tip de pasiune care-i însuflețea pe Caris și pe Merthin.

Îl văzu pe Merthin venind spre ea prin mulțime și, brusc, își dădu seama că era nerecunoscătoare. Ce noroc că nu era nepoată de conte! Nimeni n-avea s-o oblige să facă o căsătorie aranjată. Era liberă să se mărite cu cel pe care-l iubea, iar ea căuta motive pentru a nu o face.

Îl primi cu o îmbrățișare și un sărut pe buze. El păru surprins, dar nu făcu niciun comentariu. Unii bărbați ar fi fost puși în încurcătură de această schimbare de atitudine, dar Merthin avea o constanță fundamentală care era greu de zdruncinat.

Rămaseră unul lângă altul, privindu-l pe contele Roland cum ieșea din biserică, urmat de contele și contesa de Monmouth, apoi de episcopul Richard și de starețul Godwyn. Caris observă că vărul ei părea în același timp mulțumit și temător – aproape ca și cum el ar fi fost mirele. Fără îndoială, motivul avea de-a face cu recenta investitură în funcția de stareț.

În urma lor se formă o escortă de cavaleri, cu oamenii contelui de Shiring în livreaua roșu cu negru a lui Roland, iar cei ai lui Monmouth în galben și verde. Alaiul porni către casa gildelor. Acolo contele Roland oferea un banchet invitaților de la nuntă. Edmund se număra printre ei, dar Caris reușise să se fofileze, așa că urma să fie însoțit de Petranilla.

Pe când cortegiul nupțial ieșea din curtea stăreției, peste oraș începu să cadă o ploaie ușoară. Caris și Merthin se adăpostiră în portalul catedralei.

— Hai cu mine în cor, spuse Merthin. Vreau să arunc o privire la reparațiile făcute de Elfric.

Biserica nu se golise încă de nuntași. Înaintând contra curențului, Merthin și Caris își croiră drum prin mulțimea din naos până în culoarul sudic al zonei corului. Această parte a catedralei era rezervată clericilor, iar aceștia nu ar fi văzut cu ochi buni prezența lui Caris acolo; din fericire, călugării și călugărițele plecaseră deja. Fata aruncă o privire în jur, dar nu avea cine să o vadă, cu excepția unei femei străine, o roșcată de vreo 30 de ani, care venise probabil pentru nuntă și acum părea a aștepta pe cineva.

Merthin își lăsă capul pe spate, pentru a cerceta plafonul boltit de deasupra culoarului. Lucrările de reparație nu se încheiaseră: o mică parte a bolții era acoperită cu o bucată de pânză albă, astfel încât, la o privire neatentă, tavanul părea terminat.

— Se descurcă binișor, remarcă Merthin. Mă-ntreb cât vor rezista reparațiile astea.

— Dar de ce n-ar rezista la nesfârșit? se miră Caris.

— Pentru că nu știm de ce s-a prăbușit bolta. Lucrurile astea nu se întâmplă degeaba, nu sunt acțiuni dictate de Dumnezeu, indiferent ce-ar spune preoții. Ceea ce a determinat acum prăbușirea o va mai face și altă dată.

— Nu se poate descoperi cauza?

— Nu e așa ușor. Cu siguranță, Elfric n-ar putea. Eu... poate că da.

— Dar ai fost dat afară.

— Exact. Rămase nemișcat câteva clipe, cu capul dat pe spate, după care spuse: Vreau să văd asta de sus. O să urc în mansardă.

— Vin și eu cu tine.

Priviră în jur, dar în catedrală nu mai era nimeni, cu excepția femeii roșcate care stătea în continuare în transeptul sudic. Merthin o conduse pe Caris către o ușă mică, dincolo de care se afla o scară în spirală. Caris începu să urce în urma lui, întrebându-se ce-ar spune călugării dacă ar ști că o femeie explora pasajele secrete ale catedralei. Scara dădea într-o mansardă, deasupra culoarului sudic.

Pentru Caris era fascinant să vadă cealaltă parte a bolții.

— Ce vezi tu acum se numește extradados, îi spuse Merthin.

Lui Caris îi plăcea modul în care el îi dădea informații legate de arhitectură, părându-i-se firesc ca ea să fie interesată

și știind că avea să înțeleagă. Niciodată nu făcea glume stupide cum că femeile n-ar fi în stare să priceapă aspectele tehnice.

Merthin înaintă pe platforma îngustă din mansardă, după care se întinse pentru a cerceta de aproape zidăria nou-construită. Jucăușă, Caris se întinse lângă el și-și petrecu brațul în jurul lui, ca și cum s-ar fi aflat în pat. Merthin atinse mortarul dintre pietre, după care-și puse degetul pe limbă.

— Se usucă destul de repede.

— Sunt convinsă că e periculos dacă e umezeală în crăpături.

Merthin își aținti privirea asupra ei.

— Îți dau eu ție umezeală în crăpătură.

— Deja ai făcut-o.

Merthin o sărută. Ea închise ochii, ca să savureze senzația mai bine.

După câteva secunde, Caris propuse:

— Hai la mine. O să avem toată casa la dispoziție – tata și mătușă-mea sunt la ospățul de nuntă.

Tocmai se pregăteau să se ridice, când auziră zvon de glasuri. Un bărbat și o femeie veniseră în culoarul sudic, chiar sub zona unde se făcuseră reparații. Vorbele lor nu erau decât foarte puțin estompate de pânza care acoperea gaura din plafon.

— Băiatul tău are 13 ani acum, rosti femeia. Vrea să devină cavalier.

— Toți băieții vor asta, veni răspunsul.

Merthin spuse în șoaptă:

— Să nu te miști – o să ne audă.

Caris presupuse că glasul de femeie îi aparținea străinei care asistase la nuntă. Vocea de bărbat îi era cunoscută și avea senzația că acela care vorbea era un călugăr, dar un călugăr nu putea să aibă un fiu.

— Iar fiica ta are 12 ani. O să fie foarte frumoasă.

— Ca mama ei.

— Oarecum. Urmă un scurt interval de tăcere, după care femeia continuă: Nu pot să stau mult, contesa ar putea să aibă nevoie de mine.

Deci făcea parte din suita contesei de Monmouth. Caris presupuse că, cel mai probabil, era una dintre doamnele de companie. Părea a vorbi despre copii cu un tată care nu-i mai văzuse de ani buni. Cine-ar fi putut să fie?

Bărbatul întrebă:

— De ce ai vrut să mă vezi, Loreen?

— Pur și simplu. Îmi pare rău că ți-ai pierdut brațul.

Caris scoase un sunet involuntar, surprinsă, după care-și acoperi gura cu mâna, sperând să nu fi fost auzită. Nu exista

decât un singur călugăr lipsit de braț: Thomas. Acum, că făcuse legătura cu numele lui, își dădu seama că îi recunoștea și glasul. Era oare posibil să aibă o soție? Și doi copii?

Caris se uită la Merthin și văzu, după expresia lui, că nici lui nu-i venea să creadă.

— Ce le-ai spus copiilor despre mine? întrebă Thomas.

— Că tatăl lor a murit, răspunse aspru Loreen. Apoi începu să plângă. De ce-ai făcut-o?

— N-am avut de ales. Dacă n-aș fi venit aici, aș fi fost ucis. Chiar și acum, nu ies aproape niciodată din mănăstire.

— De ce ar vrea cineva să te ucidă?

— Ca să apere un secret.

— Mie mi-ar fi fost mai bine dacă ai fi murit. Dacă aș fi fost văduvă, mi-aș fi putut găsi un soț, un tată pentru copiii mei. Dar așa am toate răspunderile unei soții și ale unei mame, fără să am și pe cineva care să mă ajute... pe cineva care să mă țină în brațe noaptea.

— Îmi pare rău că sunt încă în viață.

— Ah, nu voiam să spun asta. Nu vreau să mori. Te-am iubit cândva.

— Iar eu te-am iubit cât de mult poate un om ca mine să iubească o femeie.

Caris se încruntă. Ce voia să spună cu „un om ca mine”? Era oare unul dintre aceia care iubeau bărbații? Nu era deloc neobișnuit printre călugări.

Indiferent de înțelesul vorbelor lui, Loreen păru a înțelege, pentru că rosti cu blândețe în glas:

— Știu.

Urmă un interval prelung de tăcere. Caris știa că ea și Merthin n-ar fi trebuit să tragă cu urechea la o conversație atât de intimă, dar acum era mult prea târziu pentru a-și face simțită prezența.

Loreen murmură:

— Ești fericit?

— Da. Nu eram făcut să fiu soț, și nici cavaler. În fiecare zi mă rog pentru copiii mei și pentru tine. Mă rog pentru ca Domnul să-mi spele mâinile de sângele tuturor celor pe care i-am ucis. Duc viața pe care mi-am dorit-o întotdeauna.

— În cazul acesta, îți urez tot binele.

— Ești foarte generoasă.

— Probabil că n-o să mă mai vezi niciodată.

— Știu.

— Sărută-mă și să ne spunem bun-rămas.

Se așternu din nou tăcerea, apoi răsună un zgomot stins de pași. Caris stătea nemișcată, abia îndrăznind să respire. După o altă pauză, îl auzi pe Thomas plângând. Suspinele îi erau

înăbușite, dar păreau a veni din străfundul sufletului său. Ascultându-l, ochii i se umplură de lacrimi.

Într-un final, Thomas își redobândi stăpânirea de sine. Își trase nasul, își dresă vocea și murmură ceva care ar fi putut foarte bine să fie o rugăciune, după care se îndepărtă.

În sfârșit, ea și Merthin se puteau mișca. Se ridicară, porniră pe platforma îngustă de deasupra bolții și coborâră scara în spirală. Străbătură naosul fără un cuvânt. Caris se simțea de parcă avusese în față un tablou reprezentând o tragedie sfâșietoare, cu personajele prinse în poze dramatice, cu trecutul și viitorul ca niște enigme accesibile numai prin presupuneri.

Asemenea unui tablou, episodul trezea sentimente diferite în sufletele diferiților oameni, astfel că reacția lui Merthin nu coincidea cu a ei. Când ieșiră în aerul umed al după-amiezii de vară, acesta spuse:

— Ce poveste tristă!

— Pe mine mă umple de furie, izbucni Caris. Thomas i-a distrus viața femeii aceleia. Gândește-te, viața ei s-a terminat. Nu are soț, dar nu se poate mărita cu altul. E nevoită să crească doi copii de una singură. Thomas are măcar mănăstirea.

— Are și ea viața de curte din preajma contesei.

— Cum poți să compari una cu alta? întrebă iritată Caris. Probabil că e vreo rudă îndepărtată, ținută prin preajmă din milă și care trebuie să facă tot felul de treburi înjositoare, cum ar fi să o ajute pe contesă să se coafeze sau să-și aleagă hainele. N-are încotro – e prinsă ca într-o capcană.

— Și el la fel. L-ai auzit doar că nu poate părăsi mănăstirea.

— Dar Thomas are o funcție, e matricularius, ia hotărâri, face niște lucruri importante.

— Loreen are copii.

— Exact! Bărbatul are în grijă cea mai importantă clădire din ținut, iar femeia trebuie să rămână în umbră, cu copiii.

— Regina Isabela are patru copii și, o vreme, a fost una dintre cele mai importante persoane din țară.

— Dar pentru asta a trebuit să se descotorosească de soțul ei.

Își continuă drumul în tăcere, ieșind din curtea stăreției și pornind pe strada principală, după care se opriră în fața casei lui Caris. Aceasta își dădu seama că se certau din nou, pe același subiect ca data trecută: căsătoria.

Merthin spuse:

— O să mănânc la han.

Era vorba despre hanul tatălui lui Bessie Bell.

— Bine, răspunse cu tristețe în glas Caris.

Când Merthin plecă, fata strigă după el:

— Lui Loreen i-ar fi fost mult mai bine dacă nu s-ar fi măritat niciodată!

Merthin îi răspunse peste umăr:

— Și ce altceva să fi făcut?

Tocmai asta era problema, își dădu seama Caris, plină de frustrare, în timp ce intra în casă. Ce altceva să facă o femeie?

Casa era goală. Edmund și Petranilla plecaseră la ospățul de nuntă, iar servitorii erau liberi în după-amiaza aceea. Doar Scrap se afla acolo și o întâmpină pe Caris cu o fluturare leneșă a cozii. Fata îi mângâie capul cu un aer absent, după care se așează la masa din sala mare, dusă pe gânduri.

Oricare altă tânără din toată creștinătatea nu visa decât la clipa în care se va căsători cu bărbatul iubit – de ce era Caris atât de îngrozită de această perspectivă? De unde veneau aceste sentimente atât de puțin convenționale? În mod clar, nu de la mama ei. Rose nu dorise niciodată altceva decât să fie o soție bună pentru Edmund. Ea crezuse ceea ce spuneau bărbații despre inferioritatea femeilor. Supunerea ei o stânjenise mult timp pe Caris și, deși Edmund nu se plânsese niciodată, Caris bănuia că atitudinea ei îl plictisise mereu. Caris o respecta mai mult pe impunătoarea și detestabila ei mătușă Petranilla decât pe propria ei mamă atât de supusă.

Chiar și Petranilla permisesese ca bărbații să dea formă existenței sale. Ani la rând, făcuse eforturi și pusese la cale tot felul de intrigi pentru a asigura ascensiunea socială a tatălui ei până ce ajunsese starostele ghildei din Kingsbridge. Cel mai puternic sentiment care o guverna era ciuda: față de contele Roland, pentru că o respinsese, și față de soțul ei, pentru că murise. De când rămăsese văduvă, se dedicase trup și suflet carierei lui Godwyn.

Regina Isabela avusese parte de un parcurs similar. Aceasta își detronase soțul – regele Eduard al II-lea –, iar drept rezultat, amantul ei, Roger Mortimer, condusesse Anglia până ce fiul ei ajunsese suficient de matur și de sigur pe sine pentru a-l alunga.

Ce-avea să facă de-acum încolo Caris – să-și trăiască viața prin intermediul bărbaților? Tatăl ei voia să lucreze cu el în negoțul cu lână. Sau se putea ocupa de cariera lui Merthin, să-l ajute să obțină contracte pentru ridicarea bisericilor și a podurilor, extinzându-i afacerea până ce avea să devină cel mai bogat și mai important constructor din Anglia.

Fu trezită din meditația sa de o bătaie ușoară în ușă, după care silueta suplă, ca de pasăre, a stareței Cecilia, își făcu intrarea în încăpere.

— Bună ziua! spuse Caris surprinsă. Tocmai mă întrebam dacă toate femeile sunt condamnate să-și trăiască viețile prin

intermediul bărbaților... și iată că ai venit dumneata, un exemplu viu care demonstrează contrariul!

— Nu ai dreptate întru totul, răspunse Cecilia cu un zâmbet prietenos. Eu trăiesc prin Isus Cristos, care a fost bărbat, deși e și Dumnezeu.

Caris nu era sigură dacă asta făcea vreo diferență. Deschise dulapul și scoase un butoiăș cu cel mai bun vin pe care-l aveau în casă.

— Ai vrea o cană din vinul de Rin al tatei?

— Doar un pic, amestecat cu apă.

Caris umplu pe jumătate două căni cu vin, după care completă cu apă dintr-o carafă.

— Știi că tata și mătușa mea sunt la nuntă.

— Da. La tine am venit.

Caris își dăduse seama de asta. Stareței nu-i stătea în obicei să hoinărească prin oraș și să facă vizite fără un scop precis.

Cecilia luă o înghițitură de vin, după care continuă:

— M-am tot gândit la tine și la modul în care ai acționat când s-a prăbușit podul.

— Am greșit cu ceva?

— Dimpotrivă. Ai făcut totul perfect. Ai fost blândă, însă fermă cu răniții, mi-ai ascultat ordinele și, în același timp, ai luat inițiativa. Am rămas impresionată.

— Mulțumesc.

— Și mi s-a părut că... nu-ți plăcea ce făceai, bineînțeles, dar cel puțin aveai o anumită mulțumire sufletească.

— Oamenii sufereau, iar noi îi alinam – ce poate fi mai mulțumitor decât asta?

— Exact așa simt eu și tocmai de aceea sunt călugăriță.

Caris înțelese unde bătea.

— Eu n-aș putea să-mi petrec toată viața la stăreție.

— Aptitudinile naturale de care ai dat dovadă în îngrijirea bolnavilor nu reprezintă decât o parte din ce am observat la tine. Când oamenii au început să intre în catedrală cu răniții și morții, i-am întrebat cine le-a spus ce să facă. Răspunsul tuturor a fost Caris a Lănarului.

— Era evident că așa trebuia procedat.

— Da... ție îți era evident. Cecilia își aplecă trunchiul către ea, privind-o cu sinceritate: Puțini sunt oamenii dăruți cu talentul organizării. O știu bine – eu îl am și-l recunosc și la alții. Când toți ceilalți din jurul nostru sunt dezorientați, intră în panică sau sunt înspăimântați, tu și cu mine preluăm frâiele situației.

Caris își dădu seama că asta era adevărat.

— Cred că da, spuse ea fără nicio tragere de inimă.

— Te-am urmărit timp de zece ani – de când a murit mama ta.

— Dumneata i-ai alinat suferințele.

— Mi-am dat seama atunci, doar dintr-o privire, că aveai să devii o femeie excepțională. Iar sentimentele mele au fost confirmate cât ai urmat școala de la mănăstire. Ai 20 de ani acum. Probabil că te gândești ce-o să faci în viață. Iar eu cred că Domnul are o lucrare pregătită pentru tine.

— De unde știi ce planuri are Dumnezeu?

Cecilia se zbârli.

— Dacă oricine altcineva din oraș mi-ar pune întrebarea asta, i-aș ordona să îngenuncheze și să se roage pentru iertarea unui astfel de păcat. Dar tu m-ai întrebat cu sinceritate, așa că o să-ți răspund. Știu ce planuri are Dumnezeu pentru că accept învățăturile Bisericii Lui. Și sunt convinsă că Domnul vrea să fii călugăriță.

— Îmi plac prea mult bărbații.

— Și pentru mine a fost o mare problemă pe când eram tânără, dar te asigur că devine un impediment din ce în ce mai nesemnificativ cu fiecare an care trece.

— Nu suport să mi se spună cum să trăiesc.

— Nu vorbi ca o beghină.

— Ce e asta?

— Beghinele sunt călugărițe care nu acceptă niciun fel de reguli și-și consideră jurămintele a fi ceva temporar. Trăiesc împreună, își cultivă pământurile și-și duc vitele la pășunat, refuzând să se lase conduse de bărbați.

Pe Caris o fascinau poveștile despre femei care sfidau regulile.

— Și unde se găsesc asemenea călugărițe?

— Mai mult în Olanda. Aveau o conducătoare, Marguerite Porete, care a scris o carte numită *Oglinda sufletelor simple*.

— Mi-ar plăcea să o citesc.

— Nici nu se pune problema. Beghinele au fost condamnate de Biserică pentru „erezia spiritului liber” – credința că se poate atinge perfecțiunea spirituală aici, pe pământ.

— Perfecțiunea spirituală? Ce înseamnă asta? E doar o expresie ca toate celelalte.

— Dacă ești hotărâtă să-ți închizi mintea în fața lui Dumnezeu, n-o s-o înțelegi niciodată.

— Îmi pare rău, maică Cecilia, dar, ori de câte ori un om îmi spune ceva despre Dumnezeu, îmi vine în minte că oamenii sunt supuși greșelii, așa că adevărul ar putea fi cu totul altul.

— Cum ar putea spune Biserica un lucru greșit?

— Păi, musulmanii au alte concepții decât noi, de exemplu.

— Da, dar ei sunt păgâni!

— Ei zic despre noi că suntem necredincioși – e același lucru. Iar Buonaventura Caroli spune că pe lume sunt mai mulți musulmani decât creștini. Așa că una dintre aceste două Biserici greșeste.

— Ai grijă, făcu stareța Cecilia pe un ton sever. Nu permite ca plăcerea dezbaterii să te arunce în capcana blasfemiei.

— Îmi pare rău, maică stareță.

Caris știa că stareței îi plăceau duelurile verbale, însă întotdeauna intervenea un moment în care aceasta trecea de la dezbateri la predică, iar Caris trebuia să se oprească. Se simțea ușor înșelată de această tactică.

Cecilia se ridică.

— Știu bine că nu pot să te conving împotriva voinței tale, dar voiam să-ți spun cam ce gânduri am eu. N-ai putea face nimic mai bun pe lume decât să te alături mănăstirii noastre și să-ți dedici viața misiunii sacre a vindecării. Mulțumesc pentru vin.

Pe când Cecilia se îndrepta spre ieșire, Caris întrebă:

— Ce s-a întâmplat cu Marguerite Porete? Mai trăiește?

— Nu, răspunse stareța. A fost arsă pe rug.

Spunând acestea, ieși, închizând ușa în urma ei.

Caris rămase cu privirea ațintită asupra ușii. Viața unei femei era o casă cu ușile închise: nu putea fi ucenică, nu putea studia la universitate, nu putea deveni preot sau medic, nu putea trage cu arcul, nu se putea lupta cu sabia și nu putea nici să se mărite fără a se supune despotismului soțului ei.

Se întrebă oare ce făcea Merthin în momentul acela. Oare Bessie stătea la masă cu el la hanul Bell, privindu-l cum bea din cea mai bună bere a tatălui ei, zâmbindu-i ațățător, trăgând discret de rochie astfel încât să i se muleze pe piept și el să vadă ce sâni frumoși avea? Oare el se arăta fermecător și amuzant, oare o făcea să râdă? Oare ea-și întredeschidea buzele, să-și arate dinții regulați, oare-și lăsa capul pe spate, astfel încât el să admire pielea catifelată de pe gâtul ei alb? Oare el stătea de vorbă cu tatăl ei, Paul Bell, punând întrebări respectuoase și pline de interes despre cum mergeau afacerile, astfel încât mai târziu Paul să-i spună fiicei sale că Merthin era de soi bun, un tânăr pe cinste? Oare Merthin avea să se îmbete și să-și petreacă brațul pe după talia lui Bessie, lipindu-și palma de șoldul ei, iar apoi strecurându-și degetele viclean către locul acela sensibil dintre coapsele ei, care deja fremăta de dorul atingerii lui – exact așa cum făcuse odată cu Caris?

Ochii i se umplură de lacrimi. Se simțea ca o proastă. Avea cel mai bun bărbat din tot orașul și îl alunga în brațele unei fete de hangiu. De ce-și făcea rău singură?

În clipa aceea, Merthin intră în încăpere.

Caris îl privi printr-o ceață de lacrimi. Vedea atât de neclar, încât nu-i putea descifra expresia. Venise să se împace cu ea sau să o certe, să-și verse focul cu hotărârea dată de câteva halbe de bere?

Se ridică. Pentru câteva clipe, fu prinsă în tensiunea așteptării, în timp ce el închise ușa în urma lui, se apropie încet și se opri în fața ei.

Apoi Merthin vorbi:

— Indiferent ce faci sau spui, eu tot te iubesc.

Caris îl prinse în brațe și izbucni în plâns.

Merthin începu să-i mângâie părul și nu spuse nimic – exact ce trebuia să facă.

După un timp, începură să se sărute. Caris era devorată de foamea aceea familiară, mai puternică acum ca oricând: voia să-i simtă mâinile pe corpul ei, limba în gura ei, degetele înlăuntrul ei. O încercau senzații nebănuite și voia ca dragostea lor să-și găsească o nouă modalitate de exprimare.

— Hai să ne dezbrăcăm, șopti ea.

Nu mai făcuseră niciodată asta până atunci.

Merthin zâmbi de plăcere.

— Bine, dar dacă intră cineva?

— O să stea la ospăț ore întregi. Și, oricum, putem să mergem sus.

Se duseră în dormitorul ei. Caris își dădu jos pantofii cu mișcări nerăbdătoare. Apoi, brusc, se simți năpădită de timiditate. Ce-avea să creadă când avea să o vadă goală? Știa că-i plăcea fiecare bucățică din corpul ei: sânii, picioarele, gâtul, sexul – întotdeauna îi spunea ce frumoase erau în timp ce le săruta și le mângâia. Dar avea să observe că șoldurile ei erau prea late, că avea picioarele un pic prea scurte, sânii destul de mici?

El nu părea să aibă asemenea inhibiții. Își aruncă bluza cât colo, își trase pantalonii și rămase dezinvolt în fața ei. Trupul lui era subțire, dar puternic și părea plin de o energie reținută, ca un cerb tânăr. Caris observă pentru prima oară că părul dintre coapsele lui avea culoarea frunzelor toamna. Penisul lui stătea în sus, nerăbdător. Dorința se dovedi mai puternică decât timiditatea, așa că-și trase și ea repede rochia peste cap.

Merthin rămase nemișcat, uitându-se fascinat la trupul ei gol, dar Caris nu mai simțea niciun fel de stânjeneală – expresia de pe chipul lui o atâta mai mult decât o mângâiere intimă.

— Ești frumoasă, spuse el.

— Și tu.

Se întinseră unul lângă celălalt pe salteaua de paie pe care dormea ea de obicei. În timp ce se sărutau și se atingeau, Caris

își dădu seama că astăzi n-avea să fie satisfăcută de jocurile lor obișnuite.

— Vreau s-o fac cum trebuie, murmură ea.

— Adică să mergem până la capăt?

Gândul că ar putea rămâne însărcinată îi răsări în minte, dar îl alungă repede. Era prea înfierbântată ca să se gândească la consecințele faptelor lor.

— Da, răspunse ea în șoaptă.

— Și eu.

Merthin se întinse peste ea. Caris începea să realizeze că timp de jumătate din viața ei se întrebase cum avea să fie acest moment. Își ridică privirea către chipul lui. Văzu expresia aceea concentrată pe care o iubea atât de mult, expresia pe care o avea când muncea, când mâinile lui mici modelau lemnul cu tandrețe și îndemânare. Degetele lui desfăcură ușor petalele sexului ei. Era alunecoasă și tânjea după el.

Merthin spuse:

— Ești sigură?

Încă o dată, Caris alungă departe gândul că putea rămâne însărcinată.

— Sunt sigură.

Când el o pătrunse, Caris simți un val de panică. Se contractă involuntar, iar el șovăi, simțind că trupul ei i se împotriva.

— E-n regulă, spuse ea. Poți să împingi mai tare. N-o să-mi faci niciun rău.

Se înșela, căci, când el înaintă, simți un junghi puternic de durere. Nu se putu abține să nu țipe.

— Îmi pare rău, șopti el.

— Așteaptă un moment, zise ea.

Rămaseră nemișcați. El îi sărută pleoapele, fruntea și vârful nasului. Ea-i mângâie chipul și se uită în ochii lui căprui-aurii. Apoi durerea dispăru, făcând loc dorinței, iar ea începu să se miște, savurând senzația de a-l avea înlăuntrul ei pentru prima oară pe bărbatul pe care-l iubea. Era în culmea extazului să vadă cât de intensă era plăcerea lui. Merthin o privea fix, cu un zâmbet vag pe buze și o dorință imensă în ochi, în timp ce se mișcau din ce în ce mai repede.

— Nu pot să mă opresc, spuse el, gâfâind.

— Nu te opri, nu te opri.

Îl privea fascinată. În câteva secunde, fu copleșit de plăcere, ochii i se închiseră, iar gura i se deschise, întregul corp încordându-i-se precum coarda unui arc. Îi simți spasmele înlăuntrul ei, urmate de jetul fierbinte, și-și dădu seama că nimic din toată existența ei n-o pregătise pentru o asemenea fericire. O clipă mai târziu, și ea fu cuprinsă de convulsiile

extazului. Mai avusese parte de senzația aceasta, dar nu atât de puternică, așa că închise ochii și i se abandonă, strângându-i trupul cât putea de tare în timp ce se cutremura ca un copac în bătaia vântului.

Când totul trecu, rămaseră nemișcați mult timp. El își îngropase chipul în scobitura gâtului ei, iar ea-i simțea respirația neregulată pe piele. Caris îi mângâia spatele. Avea pielea umedă de transpirație. Treptat, inima ei își relua ritmul normal, iar întreaga ființă îi fu cuprinsă de un sentiment de mulțumire profundă, ca amurgul unei zile de vară.

— Așadar, spuse ea după o vreme, asta-i lucrul pentru care se agită toată lumea.

25

A doua zi după ce Godwyn fusese investit stareț de Kingsbridge, Edmund Lânarul se duse la casa părinților lui Merthin dis-de-dimineată.

Merthin avea tendința de a uita ce personaj important era Edmund, pentru că acesta îl trata ca pe un membru al familiei, dar Gerald și Maud se purtau de parcă ar fi primit o vizită neașteptată a regelui. Erau stânjeniți că Edmund vedea cât de sărăcăcioasă era casa lor. Nu avea decât o singură încăpere. Merthin și părinții lui dormeau pe saltele de paie așezate direct pe podea. Restul avutului lor consta dintr-un cămin, o masă și o curte mică în spatele casei.

Din fericire, cei trei se treziseră de la răsărit, se spălaseră, se îmbrăcaseră și făcuseră ordine. Oricum, când Edmund intra cu pașii lui sincopați, mama lui Merthin șterse un scăunel de praf, își netezi părul, închise ușa din spate, după care o deschise din nou și puse încă un buștean pe foc.

Tatăl lui făcu mai multe plecăciuni, își puse haina și-i oferii lui Edmund o cană cu bere.

— Nu, mulțumesc, sir Gerald, spuse Edmund, știind, fără îndoială, că familia nu avea atât de multă bere încât să-și permită să le ofere și vizitatorilor. Dar aș vrea un castronaș cu supă, lady Maud, dacă-mi permiteți.

Toate familiile țineau o oală cu ovăz pe foc, la care adăugau oase, cotoare de mere, păstăi de mazăre și alte resturi, toate fierbându-se încet zile la rând. Acest amestec, aromat cu sare și ierburi, devenea o supă care nu avea niciodată același gust două zile la rând. Era cea mai ieftină mâncare.

Încântată, Maud puse câteva polonice de supă într-un castron și îl așeză pe masă împreună cu o farfurie cu pâine și o lingură.

Merthin simțea și acum euforia după-amiezii trecute. Era ca și cum ar fi fost un pic amețit de băutură. Se culcase gândindu-se la trupul gol al lui Caris și se trezise cu zâmbetul pe buze. Dar își aduse aminte brusc de conflictul cu Elfric legat de Griselda. Un instinct fals îi spunea că Edmund avea să țipe la el: „Mi-ai pângărit fata!” și că avea să-l lovească peste față cu o scândură.

Nu fu însă decât o închipuire de moment, care dispăru când Edmund se așeză la masă. Acesta luă lingura, dar, înainte de a se apuca să mănânce, se întoarse spre Merthin.

— Acum, că avem un stareț, vreau să începem lucrul la podul cel nou cât mai curând posibil.

— Bine, răspunse Merthin.

Edmund înghiți o lingură de supă și își linse buzele.

— Asta-i cea mai bună supă pe care am gustat-o vreodată, lady Maud.

Pe chipul mamei lui Merthin apărură o expresie de încântare.

Merthin îi era recunoscător lui Edmund pentru că se purta atât de curtenitor cu părinții lui. Aceștia se simțeau umiliți de statutul lor decăzut și îi ungea la inimă să-l aibă pe conducătorul ghildei orășenești mâncând la masa lor și adresându-li-se cu „sir” și „lady”.

Apoi tatăl lui spuse:

— Era cât pe-aici să nu mă însor cu ea, Edmund – știai asta?

Merthin era sigur că Edmund mai auzise povestea, însă acesta răspunse:

— Doamne, nu... cum s-a întâmplat?

— Am văzut-o în biserică în Duminica Paștelui și m-am îndrăgostit de ea pe loc. Cred că erau 1000 de oameni în Catedrala Kingsbridge, dar ea era cea mai frumoasă femeie de acolo.

— Ei, Gerald, nu e nevoie să exagerezi acum, făcu Maud cu răceală.

— Apoi a dispărut în mulțime și nu mai puteam da de ea! Nu știam cum o cheamă. Am întrebat în stânga și-n dreapta cine era fata aceea frumoasă cu părul blond, dar lumea îmi răspundea că toate fetele erau frumoase și blonde.

Maud interveni:

— Am ieșit în grabă după slujbă. Stăteam la hanul Holly Bush, iar mama era bolnavă, așa că m-am dus repede să am grijă de ea.

— Am căutat prin tot orașul, continuă Gerald, dar n-am reușit să dau de ea. După Paște, toți s-au întors la casele lor. Eu locuiam în Shiring, iar ea, în Casterham, deși eu nu știam asta la vremea aceea. Am crezut că n-o s-o mai văd niciodată. Îmi

închipuiam că o fi fost un înger venit pe pământ să se asigure că toată lumea era la slujbă.

— Gerald, te rog... murmură lady Maud.

— Dar îmi pierdusem inima. Nu mă mai interesa nicio altă femeie. Deja mă resemnasem să-mi petrec viața tânjind după îngerul de la Kingsbridge. Și așa au trecut doi ani. După aceea am văzut-o la un turnir, în Winchester.

Ea spuse:

— Da, m-am trezit cu un străin care vine la mine și-mi zice: „Tu, după atâta vreme! Trebuie să te măriți cu mine acum, înainte să dispari din nou!” Am crezut că e nebun.

— Uimitor, făcu Edmund.

Merthin considera că bunăvoința lui Edmund fusese exploatată la maximum.

— Da, rosti el. Am înjghebat un proiect pe planșa de trasat din mansarda constructorilor de la catedrală.

Edmund dădu aprobator din cap.

— Un pod de piatră suficient de lat cât să încapă pe el două care unul lângă altul?

— Așa cum ai zis – și cu rampe la ambele capete. Și am găsit o modalitate de a-i reduce prețul cu aproape o treime.

— Uluiitor! Cum?

— Îți arăt imediat ce termini de mâncat.

Edmund înghiți restul de supă și se ridică.

— Gata. Hai să mergem. Se întoarse către Gerald și-și plecă ușor capul: Mulțumesc pentru ospitalitate.

— E o plăcere să vă avem aici, staroste.

Merthin și Edmund ieșiră și curând fură învăluiți în burnița ușoară de afară. În loc să pornească spre catedrală, Merthin îl conduse pe Edmund către râu. Mersul șontăcăit al lui Edmund îl făcea să fie recunoscut imediat, așa că aproximativ jumătate din oamenii de pe stradă îl salutau cu câteva cuvinte prietenoase sau cu o plecăciune respectuoasă.

Dintr-odată Merthin fu copleșit de emoție. Se gândea la proiectul podului de luni întregi. Pe când lucra la biserica Sfântul Marcu, supraveghindu-i pe tâmplarii care construiau acoperișul cel nou în timp ce-l demolau pe cel vechi, medita la provocarea pe care o reprezenta construcția unui pod de piatră.

Acum, pentru prima oară, ideile sale aveau să fie cercetate de altcineva.

Deocamdată Edmund nu avea nici cea mai mică idee cât de radical era proiectul lui Merthin.

Strada noroioasă șerpua la vale printre case și ateliere. Fortificațiile orașului căzuseră în paragină pe parcursul ultimelor două secole de pace, iar în unele locuri tot ce mai rămăsese din ele erau niște grămezi de pământ încorporate în

zidurile grădinilor. Pe malul râului erau amplasate manufacturile care necesitau cantități mari de apă, mai ales vopsitoriile de lână și tăbăcăriile.

Merthin și Edmund ieșiră pe malul mocirlos dintre un abator care emana un miros puternic de sânge și o fierărie de unde se auzea bubuitul puternic al baroaselor. Chiar în fața lor, peste o întindere îngustă de apă, se afla Insula Leproșilor. Edmund întrebă:

— De ce-am venit aici? Podul e la vreo 400 de metri mai sus.

— Era, răspunse Merthin. Trase aer adânc în piept și spuse: Cred c-ar trebui să-l construim pe cel nou aici.

— Un pod până pe insulă?

— Și încă unul de pe insulă până pe malul celălalt. Două poduri mici în loc de unul mare. Mult mai ieftin.

— Dar oamenii vor trebui să traverseze insula de la un pod la altul.

— Și de ce ar fi asta o problemă?

— Pentru că e o leprozerie!

— Nu mai există decât un singur lepros acolo. Iar el poate fi mutat în altă parte. Boala pare a se stinge de la sine.

Pe chipul lui Edmund se citea că era adâncit în gânduri.

— Deci toată lumea care intră în Kingsbridge va ajunge în locul ăsta, unde stăm noi acum.

— Va trebui să construim o stradă nouă și să dărâmăm câteva clădiri, dar costurile vor fi mici în comparație cu ce-am economisi la construcția podului.

— Iar în cealaltă parte...

— Este o pășune care aparține stăreției. Se vede tot de pe acoperișul bisericii Sfântul Marcu. Ideea mi-a venit când eram acolo sus.

Edmund era impresionat.

— Foarte inteligent. Chiar mă întreb de ce nu a fost pus podul aici de la bun început.

— Primul pod a fost ridicat acum câteva sute de ani. Probabil că râul arăta altfel pe-atunci. Malurile se schimbă și ele pe măsură ce trec secolele. Poate că brațul de apă dintre insulă și pășune era mai lat la vremea respectivă. În acest caz n-ar fi fost niciun avantaj dacă ar fi fost construit podul aici.

Edmund se uita peste apă, iar Merthin îi urmări privirea. Leprozeria era un pâlț de case dărăpănate, împrăștiate pe o arie de vreo două hectare. Insula era prea stâncoasă pentru a putea fi cultivată, dar era acoperită cu iarbă și câțiva copaci. Pe insulă se aflau o mulțime de iepuri pe care orășenii nu voiau nici în ruptul capului să-i vâneze și să-i mănânce, din cauza superstiției că ar fi posedați de sufletele leproșilor morți. Pe

vremuri, locuitorii ostracizați ai insulei creșteau găini și porci. Acum celor de la stăreție le era mai simplu să transporte acolo mâncarea necesară ultimului locuitor.

— Ai dreptate, făcu Edmund. N-a mai existat niciun caz nou de lepră în oraș de peste zece ani.

— Eu n-am văzut niciodată un lepros, rosti Merthin. Când eram mic, credeam că lumea spune „jegos” în loc de „lepros” și-mi închipuiam că pe insula aceea nimeni nu se spală niciodată.

Edmund izbucni în râs. Întorcându-se cu spatele la râu, își aținti privirea asupra clădirilor din jur.

— Va fi nevoie de ceva muncă de convingere, gândi el cu voce tare. Oamenii ale căror gospodării vor fi demolate trebuie să înțeleagă că sunt norocoși, pentru că vor fi mutați în alte case, mai bune, în timp ce vecinii lor nu. Și probabil că va fi nevoie ca insula să fie stropită cu apă sfințită, ca să-i convingem pe oameni că nu prezintă niciun pericol. Dar nu-i nimic imposibil.

— Am proiectat ambele poduri cu arcade ascuțite ca ale catedralei, spuse Merthin. O să fie frumoase.

— Arată-mi și mie.

Plecară de lângă râu și o luară la deal, străbătând orașul pentru a ajunge la stăreție. Pe zidurile catedralei se prelingeau picături de ploaie scurse dintr-o pătură joasă de nori, asemenea fumului emanat de niște vreascuri umede arzând. Merthin de-abia aștepta să-și revadă proiectele – nu mai fusese în mansardă de vreo săptămână – și să i le explice lui Edmund. Se gândise mult la modul în care curentul subminase structura de rezistență a podului și cum l-ar fi putut feri pe cel nou de aceeași soartă.

Îl conduse pe Edmund prin portalul de nord și urcară pe scara în spirală. Pantofii săi uzi alunecau pe treptele roase de piatră. Cu mișcări energice, Edmund își târa piciorul mai mic în urma sa.

În mansardă ardeau mai multe lămpi. La început, Merthin fu încântat, pentru că asta însemna că desenele sale aveau să se vadă mai clar. După care îl zări pe Elfric lucrând pe planșa de trasat.

Imediat fu năpădit de frustrare. Dușmănia dintre el și fostul său stăpân era la fel de mare ca întotdeauna. Elfric nu reușise să-i împiedice pe orășeni să-l angajeze pe Merthin, dar continuase să blocheze încercările acestuia de a intra în gilda dulgherilor, lăsându-l astfel într-o poziție ciudată, ilegală, dar acceptată. Atitudinea lui Elfric nu avea nicio noimă, dar indica dușmănie și ciudă.

Prezența lui Elfric puse capăt conversației firești dintre Merthin și Edmund. Tânărul își impuse să nu se arate prea sensibil. Dacă cineva trebuia să se simtă stânjenit, de ce să nu fie Elfric acela?

Îi ținu ușa lui Edmund, iar amândoi traversară încăperea până la planșa de trasat. Și-atunci avu parte de un șoc.

Elfric stătea aplecat deasupra ei desenând cu ajutorul unui compas pe un strat proaspăt de ghips. Acoperise complet podeaua, ascunzând schițele lui Merthin.

Acesta strigă, nevenindu-i să creadă:

— Ce-ai făcut?

Elfric îl fixă cu o privire disprețuitoare și-și continuă proiectul fără să scoată o vorbă.

— Mi-a acoperit desenul, îi spuse Merthin lui Edmund.

— Ce-ai de zis, omule? întrebă Edmund pe un ton poruncitor.

Elfric nu-și putea ignora socrul.

— Nu am de dat nicio explicație, rosti el. Planșa de trasat trebuie acoperită cu ghips din când în când.

— Da, dar tu ai turnat ghips peste niște proiecte importante!

— Da? Starețul nu l-a desemnat pe băiatul ăsta să proiecteze nimic, iar el nu a cerut permisiunea să folosească planșa de trasat.

Lui Edmund nu-i trebuia niciodată mult pentru a se înfuria, iar insolența calmă a lui Elfric îl stârni imediat.

— Nu face pe prostul! tună el. Eu i-am cerut lui Merthin să pregătească un proiect pentru podul cel nou.

— Îmi pare rău, dar numai starețul are autoritatea de a face asta.

— La naiba, gilda e cea care dă banii pentru pod!

— E doar un împrumut care va fi restituit.

— Dar tot ne dă dreptul să ne pronunțăm în ceea ce privește proiectul.

— Da? Va trebui să discuți cu starețul despre asta. Totuși, nu cred că va fi impresionat să vadă că ai ales un ucenic fără experiență care să-ți facă proiectul.

Merthin se uită la desenul pe care Elfric îl scrijelise pe suprafața de ghips.

— Presupun că acesta e proiectul tău pentru pod, spuse el.

— Starețul Godwyn mi-a încredințat contractul de construcție, răspunse Elfric.

Edmund era de-a dreptul șocat.

— Fără să ne consulte?

Pe un ton înciudat, Elfric replică:

— Dar ce e... nu vrei ca lucrarea să-i fie dată ginerelui dumitale?

— Arcade rotunde, murmură absent Merthin, ocupat în continuare cu studierea desenului lui Elfric. Și deschizături înguste. Câți piloni o să aibă?

Elfric nu era deloc dornic să-i răspundă, însă Edmund se uita la el, așteptând.

— Șapte, spuse Elfric.

— Podul de lemn nu avea decât cinci! exclamă Merthin. Și de ce sunt atât de groși, iar deschizăturile, atât de înguste?

— Ca să susțină greutatea unui drum pavat.

— Dar n-ai nevoie de piloni groși pentru asta. Uită-te la catedrala asta – coloanele suportă întreaga greutate a acoperișului, dar sunt subțiri și plasate la distanță una de alta.

Elfric rânji batjocoritor.

— Dar nimeni nu trece cu o căruță pe acoperișul unei biserici.

— Adevărat, dar...

În clipa aceea, Merthin se opri. Ploaia căzută pe suprafața întinsă a acoperișului catedralei probabil că era mai grea decât un car cu boi încărcat cu piatră, dar de ce să-i explice asta lui Elfric? Nu era misiunea lui să educe un constructor incompetent. Proiectul lui Elfric era slab, dar Merthin nu voia să-l facă mai bun, ci să-l înlocuiască cu al lui, așa că-și ținu gura.

Edmund își dădu și el seama că-și irosea energia.

— Decizia n-o să fie luată de voi doi, rosti el și plecă schiopătând.

În catedrală avea loc botezul fetei nou-născute a lui John Conetabilul, oficiat de starețul Godwyn. I se făcea această onoare pentru că era un angajat important al stăreției. Erau prezenți toți orășenii de vază. Deși John nu era nici bogat, nici nu avea relații sus-puse – tatăl său lucrase la grajdurile stăreției –, Petranilla spunea că oamenii respectabili ar trebui să aibă grijă să se arate prietenoși cu el și să-l susțină. Caris era de părere că toți catadicseau să fie amabili cu John întrucât aveau nevoie de el pentru a le apăra bunurile.

Ploua din nou, iar oamenii adunați în jurul cristelniței erau mai uzi decât fetea pe care starețul o stropea cu apă sfințită. Privind copilașul neajutorat, în sufletul lui Caris se iscau sentimente ciudate. De când se culcase cu Merthin, refuzase efectiv să se gândească la o eventuală sarcină, dar, oricum, simțea o nevoie caldă de a o proteja pe fetea aceea.

Fu botezată Jessica, după nepoata lui Avraam.

Vărul lui Caris, Godwyn, nu se simțise niciodată în largul lui în prezența bebelușilor și, de îndată ce scurtul ritual luă

sfârșit, dădu să plece. Dar Petranilla îl prinse de mâneca sutanei benedictine.

— Și cum rămâne cu podul? întrebă ea.

Vorbise pe un ton scăzut, dar Caris auzise și se hotărî să asculte cu atenție și restul conversației.

Godwyn îi răspunse:

— I-am cerut lui Elfric să pregătească proiectul și o estimare a costurilor.

— Bine. Ar trebui să ținem asta în familie.

— Elfric se ocupă de reparații și de tot ce se construiește la stăreție.

— S-ar putea să se amestece și alții.

— Eu voi hotărî cine se va ocupa de construirea podului.

Caris era suficient de iritată pentru a interveni.

— Cum îndrăznești? o interpelă ea pe Petranilla.

— Nu vorbeam cu tine, se răsti mătușa ei.

Caris nu luă în seamă acest răspuns.

— De ce să nu fie luat în calcul și proiectul lui Merthin?

— Pentru că el nu face parte din familie.

— Dar practic trăiește la noi!

— Da, dar tu nu ești măritată cu el. Dacă ai fi fost, lucrurile ar sta altfel.

Caris știa că, din acest punct de vedere, nu se afla într-o postură prea fericită, așa că schimbă abordarea.

— Mereu ai avut ceva împotriva lui Merthin, spuse ea. Dar toată lumea știe că e un constructor mai bun decât Elfric.

Sora ei, Alice, o auzi și interveni și ea în discuție.

— Elfric l-a învățat pe Merthin tot ce știe, iar acum nu-i mai ajungi cu prăjina la nas băietanului ăstuia!

Caris știa prea bine că aceste cuvinte nu erau adevărate, ceea ce o înfurie.

— Cine a făcut bacul? întrebă ea, ridicând tonul. Cine a reparat acoperișul de la biserica Sfântul Marcu?

— Merthin lucra cu Elfric când a construit bacul. Și nimeni nu l-a întrebat pe Elfric despre acoperișul de la Sfântul Marcu!

— Pentru că toată lumea știa că nu era în stare să rezolve problema!

Godwyn interveni:

— Vă rog! făcu el ridicând brațele ca și cum s-ar fi protejat de acest afront. Știu că-mi sunteți rude, dar eu sunt starețul și ne aflăm în catedrală. Nu se poate ca niște femei să-mi spună mie ce să fac, în public.

Edmund se alătură și el grupului.

— Exact asta voiam să zic și eu. Vorbiți încet.

— Ar trebui să-ți susții ginerele, spuse acuzator Alice.

Caris își dădu seama că Alice aducea din ce în ce mai mult cu Petranilla. Deși nu avea decât 21 de ani, iar Petranilla, mai mult de dublul vârstei ei, Alice afișa aceeași expresie dezaprobatore, cu gura strânsă. De asemenea, devenise mai voinică, iar pieptul îi împingea materialul rochiei în afară, ca vântul vela unei corăbii.

Edmund se uită sever la Alice.

— Această hotărâre nu se va lua pe baza relațiilor de familie, rosti el. Faptul că Elfric e însurat cu fata mea n-o să țină podul său în picioare.

Caris știa prea bine că tatăl ei era de neclintit în această privință. Considera că trebuie să faci întotdeauna afaceri cu partenerul cel mai de încredere și să angajezi cel mai competent om, indiferent de relațiile de prietenie sau de legăturile de familie. „Omul care are nevoie să se înconjoare de acoliți devotați nu are cu adevărat încredere în puterile sale, spunea el. Iar dacă acesta nu crede în sine, de ce ar trebui s-o fac eu?”

Petranilla interveni:

— Și-atunci cum se va face alegerea? îi aruncă o privire vicleană. În mod clar ai un plan.

— Stăreția și gilda vor lua în considerare proiectul lui Elfric și pe cel al lui Merthin, dar și pe cele ale altor meșteri, dacă vor exista, spuse hotărât Edmund. Toate proiectele trebuie desenate clar și însoțite de estimări de cost. Iar acestea trebuie verificate independent de alți constructori.

Alice mormăi:

— N-am mai auzit de așa ceva. Parc-ar fi un concurs de tras cu arcul. Elfric e constructorul oficial al stăreției, el ar trebui să facă și podul.

Tatăl ei n-o luă în seamă.

— La final, proiectanții vor trebui să răspundă la întrebările puse de cetățenii de vază ai orașului la o întrunire a ghidei parohiale. Și abia apoi – își aținti privirea asupra lui Godwyn, care se prefăcea a nu fi uluit de felul în care rolul său în procesul decizional fusese diminuat –, abia apoi starețul Godwyn va alege.

Întâlnirea se ținea în sala ghidei, pe strada principală. Aceasta avea sub ea un beci de piatră și deasupra o structură din lemn, cu acoperiș de țiglă și două coșuri din piatră. La parter se aflau o bucătărie mare unde se pregătea mâncarea pentru oșpețe, o temniță și biroul conetabilului. Nivelul principal era la fel de spațios ca o biserică, având 30 de metri lungime și zece metri lățime. Într-un capăt fusese improvizată o capelă. Pentru că bârnele suficient de lungi să susțină un

acoperiș lat de zece metri erau greu de găsit și scumpe, sala era împărțită pe jumătate de un rând de stâlpi din lemn care susțineau zona unde se îmbinau grinzile mai scurte.

Părea o clădire fără pretenții, construită din aceleași materiale ca cele mai umile locuințe din oraș, așa că nu era impunătoare. Dar, după cum spunea adesea Edmund, banii făcuți de oamenii de aici finanțau structura maiestuoasă de calcar și vitralii a catedralei. Iar sala ghildei era confortabilă într-un mod total lipsit de ostentație. Pereții erau acoperiți cu tapiserii, ferestrele erau înfundate cu geamuri, iar cele două șemineuri uriașe asigurau o temperatură plăcută iarna. Când afacerile mergeau bine, mâncarea servită aici era demnă de un ospăț regal.

Ghilda parohială fusese înființată în urmă cu câteva sute de ani, pe când Kingsbridge nu era decât un târgușor. Câțiva negustori se adunaseră pentru a strânge bani cu care să cumpere podoabe pentru catedrală. Dar când oamenii bogați ajung să mănânce și să bea împreună, discuțiile despre problemele cu care se confruntă sunt inevitabile. Curând strângerea de fonduri trecuse pe un plan secundar. Încă de la început ghilda fusese dominată de negustorii de lână, motiv pentru care în capătul sălii se afla și acum o balanță imensă și greutatea standard pentru un sac de lână – 165 de kilograme. Pe măsură ce Kingsbridge se dezvoltase, se formaseră și alte ghilde, pentru fiecare grup de meșteșugari în parte – dulgheri, zidari, berari, fierari –, dar conducătorii lor aparțineau și de ghilda parohială, care-și păstra întâietatea. Era o versiune mai puțin puternică a ghilldelor meșteșugărești care conduceau cele mai multe orașe englezești, dar acest tip de organizație era interzis aici de către seniorul orașului, starețul de Kingsbridge.

Merthin nu participase niciodată la întâlnirile sau la banchetele ținute aici, dar mai intrase în această sală de câteva ori, cu diferite treburi. Îi plăcea să-și lase capul pe spate pentru a cerceta structura geometrică deosebit de complicată a bânelor acoperișului, considerând-o o lecție despre modul în care greutatea unui acoperiș întins putea fi distribuită pe câțiva stâlpi subțiri din lemn. Cele mai multe elemente componente își aveau rostul, însă erau și unele care păreau inutile, ba chiar dăunătoare, pentru că distribuiau greutatea către zonele mai puțin rezistente. Iar asta pentru că nimeni nu știa exact ce anume făcea clădirile să stea în poziție verticală. Constructorii se lăsau ghidați de instinct și experiență, iar uneori se întâmpla să greșească.

În seara aceea, Merthin se afla într-o stare de neliniște extremă, așa că renunță să reflecteze la misterele structurii de lemn. Ghilda avea să-i evalueze proiectul pentru pod. Era cu

mult superior celui al lui Elfric, dar oare ei aveau să înțeleagă asta?

Elfric avusese avantajul unei planșe de trasat. Merthin ar fi putut să ceară permisiunea lui Godwyn de a o folosi și el, însă îi era frică de alte acte de sabotaj din partea lui Elfric, așa că-și făcuse singur ceva asemănător. Întinsese o bucată mare de pergament pe un cadru de lemn și-și desenase proiectul pe suprafața de piele, cu un condei înmuiat în cerneală. Astăzi modalitatea aceasta de proiectare putea reprezenta un avantaj, pentru că-și adusese desenul cu el, astfel încât membrii ghildei să-l aibă tot timpul în fața ochilor, în vreme ce proiectul lui Elfric nu era decât o amintire.

Își așază desenul înrămat la vedere, pe un trepied pe care-l construise special pentru asta. Pe măsură ce soseau, oamenii treceau și se uitau la el, deși îl văzuseră cel puțin o dată pe parcursul ultimelor zile. De asemenea, urcaseră și pe scara în spirală care ducea în mansarda constructorilor pentru a studia proiectul lui Elfric. Lui Merthin i se părea că cei mai mulți preferau proiectul lui, dar unii nu prea erau dispuși să susțină un tânăr în competiția cu un meșter cu experiență. Erau și mulți care nu-și comunicau impresiile.

Pe măsură ce sala se umplea, nivelul de zgomot creștea. Toți se găteau cu hainele cele bune când veneau la întrunirile ghildei, ca pentru slujbă: bărbații purtau mantale scumpe din lână, în ciuda temperaturii plăcute de afară, iar femeile afixau coafuri complicate. Deși, potrivit opiniei generale, femeile aveau un statut inferior și nu prezentau încredere, în practică, printre cetățenii cei mai bogați ai orașului se aflau și câteva reprezentante ale sexului slab. Printre ele era stareța Cecilia care acum stătea în rândurile din față împreună cu asistenta sa, călugărița cunoscută drept Julie cea Bătrână.

Era și Caris acolo – toată lumea știa că era mâna dreaptă a lui Edmund. Când fata se așază pe bancă, lângă el, Merthin fu străbătut de un curent de dorință, simțindu-i coapsa caldă lipită de a lui.

Toți meșterii din oraș trebuiau să facă parte dintr-o ghildă – cei care nu erau integrați în acest sistem nu puteau să-și exercite meșteșugul decât în zilele de târg. Chiar și călugării și preoții erau obligați să se alăture ghildei dacă voiau să practice o anumită meserie, ceea ce se întâmpla adesea. Când se întâmpla ca vreunul dintre membri să moară, văduva sa ducea mai departe afacerea. Betty Brutăreasa conducea cea mai prosperă brutărie din oraș; Sarah Hangița conducea hanul Holly Bush. Ar fi fost dificil și crud să împiedice niște femei ca acestea să-și câștige existența. Era mult mai ușor să fie incluse în ghildă.

În mod normal, Edmund era cel care prezida aceste întruniri, așezat într-un jilț mare, din lemn, aflat pe o platformă înaltă. Cu toate acestea, astăzi pe platforma respectivă se vedeau două jilțuri. Edmund se așeză pe unul și, când starețul Godwyn sosi, starostele îl invită să-l ocupe pe celălalt. Godwyn era însoțit de toți călugării mai în vârstă, iar Merthin fu încântat să-l vadă pe Thomas printre ei. Și Philemon făcea parte din anturaj, cu trupul lui deșirat și mișcările stângace, iar Merthin se întreabă în treacăt pentru ce l-o fi adus Godwyn cu el.

Godwyn nu părea a fi în apele sale. În deschiderea ședinței, Edmund avu grijă să afirme că starețul era cel care decidea în chestiunea podului și că alegerea finală îi aparținea. Dar toată lumea știa că, de fapt, Edmund preluase prerogativele alegerii, convocând această întrunire. Dacă în seara aceasta se ajungea la un consens clar, lui Godwyn i-ar fi fost greu să se opună dorinței exprimate de negustori într-o chestiune care ținea mai degrabă de comerț decât de religie. Edmund îl rugă pe Godwyn să înceapă cu o rugăciune, iar Godwyn îi făcu pe plac, dar știa prea bine că fusese manipulat și tocmai de aceea arăta de parcă ar fi simțit mereu în nări un miros neplăcut.

Edmund se ridică și spuse:

— Aceste două proiecte au fost făcute de Elfric și de Merthin, care au folosit aceleași metode de calcul.

Elfric interveni:

— Normal – doar a învățat de la mine.

În rândul celor mai în vârstă se iscă un val de râsete.

Era adevărat. Existau formule de calcul al costului pe metru pătrat de zid, pe metru cub de umplutură, pe metru pătrat de acoperiș și chiar pentru lucrări mai complicate, precum bolțile și arcadele. Toți constructorii foloseau aceleași metode, cu anumite variații individuale.

Calculule pentru estimarea costului podului fuseseră complicate, dar mai ușoare decât în cazul construirii unei biserici.

Edmund continuă:

— Fiecare a verificat calculele celuilalt, așa că nu încapă loc de discuții în privința asta.

Edward Măcelarul strigă:

— Da! Toți constructorii umflă prețurile în mod egal!

Această replică stârni o hărmălaie de râsete. Edward era simpatizat de bărbați pentru replicile sale acide și amuzante, iar de femei, pentru frumusețea și privirea languroasă a ochilor săi caprui. Cu toate acestea, nu era la fel de simpatizat și de soția sa care avea cunoștință de infidelitățile lui și-l atacase recent cu unul dintre cuțitele mari din măcelărie: bărbatul încă mai purta un bandaj la brațul stâng.

— Podul lui Elfric o să coste 285 de lire, spuse Edmund când râsetele se potoliră. Cel al lui Merthin ajunge la 307. Diferența e de 22 de lire, după cum cred că au calculat mai repede decât mine cei mai mulți dintre voi.

Aceste cuvinte stârniră câteva chicoteli înfundate: Edmund era adesea tachinat pentru că fiica lui făcea calculele în locul său. El folosea în continuare vechile cifre romane, pentru că nu se putea obișnui cu cifrele noi, arabe, cu ajutorul cărora calculele erau mult mai ușoare.

Un glas nou interveni:

— 22 de lire sunt o groază de bani.

Acesta era Bill Watkin, constructorul care refuzase să-l angajeze pe Merthin și care semăna cu un călugăr, cu creștetul lui chel.

Dick Berarul spuse:

— Da, dar podul lui Merthin e de două ori mai lat. Ar trebui să coste dublu, dar nu e cazul, pentru că e proiectat inteligent.

Lui Dick îi plăcea foarte mult berea făcută de el, așa că avea o burtă mare și rotundă, ca o femeie însărcinată.

Bill îi răspunse repede:

— În câte zile pe an avem noi nevoie de un pod suficient de lat pentru două care?

— În fiecare zi de târg și-n săptămâna Târgului de Lână.

— Nu-i adevărat, zise Bill. Doar un ceas dimineața și încă unul după-amiaza.

— Uite, chiar și acum, am așteptat două ore să treacă o căruță cu orz.

— Ar trebui să ai suficientă minte încât să-ți aduci orz într-una dintre zilele liniștite.

— Să știi că aduc în fiecare zi.

Dick deținea cea mai mare berărie din tot ținutul. Avea un cazan uriaș de cupru, cu o capacitate de peste 2000 de litri, drept pentru care taverna lui se numea *La cazanul de cupru*.

Edmund întrerupse această dispută.

— Mai sunt și alte probleme care apar din cauza întârzierii cu care se traversează podul, spuse el. Unii negustori se duc la Shiring, unde nu e pod și deci nici coadă. Alții își fac afacerile cât timp așteaptă la rând, după care pleacă acasă fără a mai intra în oraș, economisind taxa de pod și pe cea de târg. E tranzacționare ilicită, dar n-am reușit niciodată să stăvilim fenomenul acesta. Și mai trebuie să ne gândim și ce părere au oamenii despre Kingsbridge. Momentan, suntem orașul acela unde s-a prăbușit podul. Dacă avem de gând să recăpătăm tranzacțiile pierdute, trebuie să schimbăm lucrul acesta. Eu unul aș vrea să fim cunoscuți drept orașul cu cel mai bun pod din toată Anglia.

Edmund avea o mare influență în ghildă, iar Merthin începu să simtă mirosul victoriei.

Betty Brutăreasa, o femeie extrem de grasă, de peste 40 de ani, se ridică și arată către desenul lui Merthin.

— Ce-i asta, chiar în mijlocul parapetului, dincolo de pilon? întrebă ea. Aici, chestia asta mică ieșită în afară, peste apă, ca o platformă de vizionare. Pentru ce e, pentru pescuit?

Ceilalți izbucniră în râs.

— E un refugiu pentru pietoni, răspunse Merthin. Dacă mergi pe pod și apare dintr-odată contele de Shiring cu 20 de cavaleri călare, poți să te ferești din calea lor.

Edward Măcelarul spuse:

— Sper că e de-ajuns de mare încât să încapă și Betty acolo.

Toată lumea izbucni în râs, dar Betty își continuă șirul de întrebări:

— Și pilonul de sub el de ce e așa ascuțit până la apă? Pilonii lui Elfric nu sunt ascuțiți.

— Pentru a devia obiectele care plutesc în derivă. Uitați-vă la orice pod care traversează un râu – veți vedea că pilonii sunt ciobiți și crăpați. Ce credeți că-i face să fie așa? Probabil că toate lemnele – bușteni, scânduri de la clădirile demolate – pe care le vedeți plutind la vale și care se lovesc de piloni.

— Sau Ian Barcagiul când se îmbată, spuse Edward.

— Bărci sau lemne, toate vor produce mai puține pagube pilonilor mei ascuțiți. Cei ai lui Elfric vor fi loviți în plin.

Elfric contraatacă:

— Zidurile mele sunt prea puternice pentru a fi afectate de niște bucăți de lemn.

— Dimpotrivă, spuse Merthin. Arcadele tale sunt mai înguste decât ale mele, drept urmare apa va curge printre piloni mai repede, iar lemnele îi vor lovi cu mai multă putere, ceea ce înseamnă că se vor strica mai ușor.

Privind chipul lui Elfric, Merthin își dădu seama că meșterul nici nu se gândise la asta. Dar cei din public nu erau constructori de meserie – cum puteau decide ce era bine și ce nu?

În jurul bazei fiecărui pilon, Merthin desenase câte o grămadă de pietre neregulate, cunoscute printre constructori sub numele de prund de temelie. Acestea trebuiau să prevină erodarea pilonilor de către curentul de apă, așa cum se întâmplase cu podul cel vechi, din lemn. Dar nimeni nu întrebă despre prundul de temelie, așa că nu le explică nimic.

Betty avea și alte nelămuriri.

— De ce e atât de lung podul tău? Al lui Elfric începe la malul apei. Al tău începe cu mai mulți metri înainte. Nu e vorba despre o cheltuială inutilă aici?

— Podul meu are rampe la ambele capete, îi explică Merthin. Asta ca să cobori de pe pod pe pământ uscat, nu în mocirlă. Așa n-ar mai exista care împotmolite la mal care să blocheze trecerea mai mult de-o oră.

— Ar fi mai ieftin să pavezi drumul, spuse Elfric.

Glasul meșterului căpăta încet-încet o tonalitate disperată. Bill Watkin se ridică.

— Mie mi-e greu să mă hotărăsc cine are dreptate și cine nu, rosti el. Când cei doi se contrazic, e cu neputință să ajungi la o concluzie. Și gândiți-vă că eu sunt constructor – probabil că pentru cei care nu se pricep e și mai rău.

Vorbele sale stârniră murmure aprobatoare. Bill continuă:

— Deci cred că ar trebui să ne uităm la oameni, nu la proiecte.

Merthin se temuse de una ca asta. Rămase ascultând cu inima strânsă.

— Pe care din ei îl cunoașteți mai bine? întrebă Bill. Pe care din ei vă puteți baza? Elfric e constructor în orașul acesta de 20 de ani, de pe vremea când nu era decât un băietan. Putem vedea peste tot case înălțate de el care stau și acum în picioare. Putem vedea reparațiile pe care le-a făcut la catedrală. Pe de altă parte, îl avem și pe Merthin – un flăcău inteligent, știm, dar un pic cam băgăcios, plus că nu și-a terminat ucenicia. Nu există prea multe dovezi care să ateste că e capabil să se ocupe de cel mai mare proiect de construcție de care a avut parte orașul nostru de la ridicarea catedralei încoace. Eu unul știu în care dintre ei am încredere.

Se așeză.

Mai mulți participanți se declarară de acord cu acest punct de vedere. N-aveau să judece proiectele – aveau să decidă evaluând persoanele. Era înnebunitor de nedrept.

În clipa aceea, fratele Thomas luă cuvântul:

— A fost cineva din Kingsbridge măcar implicat într-un proiect care să necesite construirea sub nivelul apei?

Merthin știa bine că răspunsul era negativ. Își simți inima invadată de speranță. Această intervenție putea fi salvarea proiectului său.

Thomas continuă:

— Aș vrea să știu cum vor trata această problemă.

Merthin avea soluția pregătită, dar îi era teamă că, dacă vorbea primul, Elfric n-avea decât să repete ce spunea el. Își strânse buzele, sperând că Thomas – care de obicei îl ajuta – avea să înțeleagă mesajul.

Thomas întâlni privirea lui Merthin și spuse:

— Tu ce-ai face, Elfric?

— Răspunsul e mai simplu decât crezi, răspunse meșterul. Pur și simplu pui pietriș în râu, exact în locul unde vrei să înalți pilonul. Pietrișul rămâne pe fundul apei. Pui din ce în ce mai mult, până ce grămada depășește nivelul apei, după care-ți construiești pilonul pe temelia asta.

După cum se așteptase Merthin, Elfric venise cu cea mai grosolană soluție la problema propusă. Tânărul luă cuvântul:

— Metoda lui Elfric are două puncte slabe. Una e că grămada de pietriș nu e deloc mai stabilă sub apă decât pe uscat. În timp se va mișca și, când se va întâmpla asta, podul se va prăbuși. Dacă vrei un pod care să nu reziste mai mult de câțiva ani, bine. Dar eu cred că ar trebui să construim ceva care să ne țină vreme îndelungată. Auzi un zvon slab de aprobare. Continuă neabătut: A doua problemă e forma grămezii. Aceasta se va povârni în mod natural sub apă, îngustând spațiul de trecere pentru ambarcațiuni, mai ales când nivelul apei e scăzut. Iar arcadele lui Elfric sunt și așa înguste.

Iritat, Elfric interveni:

— Tu ce-ai face?

Merthin își reținu un zâmbet. Asta voia să audă – Elfric recunoscând că nu avea o soluție mai bună.

— O să aflați imediat, zise el. „Și-o să vă dați seama că mă pricep mai bine decât idiotul care mi-a făcut ușa bucăți”, își continuă el vorbele în gând. Aruncă o privire în jur. Atenția întregii săli era îndreptată asupra lui. Decizia tuturor depindea de ce avea să spună în continuare. Trase aer adânc în piept și începu: Mai întâi, aș lua un țăruș ascuțit de lemn și l-aș împlânta în albie. Apoi aș înfige încă unul lângă el, atât de aproape încât să-l atingă; și-ncă unul, și-ncă unul... Aș face efectiv un cerc de țăruși în jurul locului unde vreau să-mi construiesc pilonul.

— Un cerc de țăruși? repetă batjocoritor Elfric. N-ar reuși niciodată să țină apa departe de locul acela.

Fratele Thomas, care pusese întrebarea, spuse:

— Ascultă-l până la capăt, te rog. El așa a făcut când ai vorbit tu.

Merthin își reluă ideea:

— Apoi aș face un alt cerc de țăruși în interiorul primului, la o distanță de 15 centimetri.

Simțea că reușise să captiveze atenția publicului.

— Dar apa tot o să treacă prin ele, mârâi Elfric.

Edmund interveni:

— Taci, Elfric, e interesant ce spune.

Merthin continuă:

— Apoi aș turna lut și mortar în spațiul dintre cercuri. Amestecul acesta va împinge apa în afară, fiind mai greu. Plus

că va astupa găurile dintre țăruii de lemn, care vor deveni impenetrabili. Structura asta se numește stăvilă circulară. În încăperea se făcuse liniște deplină. Apoi aș scoate apa din interior cu găleata, lăsând la vedere fundul râului, după care aș construi o temelie de piatră și mortar.

Elfric era uluit. Atât Edmund, cât și Godwyn se holbau la Merthin, nevenindu-le să creadă.

Thomas spuse:

— Vă mulțumesc amândurora. În ceea ce mă privește, decizia e destul de ușor de luat.

— Da, completă Edmund, și eu sunt de aceeași părere.

Caris era surprinsă că Godwyn voise ca Elfric să facă un proiect pentru pod. Înțelegea că Elfric putea părea o alegere mai sigură, dar Godwyn era un reformist, nicidecum un conservator, și ea se așteptase să fie entuziasmat de proiectul inteligent și radical al lui Merthin. În loc de asta, încurajase timid alternativa precaută.

Din fericire, Edmund reușise să treacă dincolo de prima opțiune a lui Godwyn, iar acum Kingsbridge urma să aibă parte de un pod bine construit și frumos care va permite ca două care să traverseze râul în același timp. Dar dorința lui Godwyn de a da lucrarea unui lingușitor lipsit de imaginație în loc să i-o acorde unui bărbat îndrăzneț și talentat era de rău-augur.

Iar acceptarea senină a unei înfrângeri nu fusese niciodată punctul forte al lui Godwyn. Când era mic, Petranilla îl învățase să joace șah, lăsându-l să câștige pentru a-l încuraja, așa că-l provocase la o partidă pe unchiul său Edmund; dar după ce fusese învins de două ori se îmbufnase și refuzase să mai joace vreodată. Caris își putea da seama că întâlnirea de la sala ghildei îi dăduse exact aceeași dispoziție. Iar asta nu neapărat pentru că îi plăcea în mod deosebit proiectul lui Elfric. În mod clar, nu-i plăcea faptul că decizia nu mai depindea de el. A doua zi, când ea și tatăl ei se duseră la casa starețului, Caris se aștepta să se confrunte cu ceva probleme.

Godwyn îi salută rece și nu le oferă nimic de băut. Ca întotdeauna, Edmund se prefăcu a nu observa uşoarele ofense.

— Vreau ca Merthin să înceapă să lucreze imediat la pod, spuse el când se așeză la masa din sala mare a casei. Am promisiuni de la negustori că-mi vor da întreaga sumă prevăzută de bugetul lui Merthin...

— De la cine? îl întrerupse Godwyn.

— De la cei mai bogați negustori din oraș.

Godwyn continuă să-l privească întrebător pe Edmund.

Acesta ridică din umeri și spuse:

— 50 de lire de la Betty Brutăreasa, 80 de la Dick Berarul, 70 de la mine și câte zece lire de la alți 11.

— Nu știam că orășenii noștri au în posesie asemenea bogății, rosti Godwyn. Părea în același timp uluit și invidios. Domnul a fost bun cu noi.

Edmund adăugă:

— Suficient de bun să-i răsplătească pe oameni pentru munca și pentru grijile lor.

— Fără nicio îndoială.

— Tocmai de aceea trebuie să îi asigur că-și vor primi banii înapoi. După construcția podului, taxele încasate vor ajunge la gilda parohială, care le va folosi pentru achitarea împrumutului, dar cine va încasa bănuții de la cei care traversează podul? Cred că trebuie să fie un servitor al gildei.

— Nu am consimțit la așa ceva, spuse Godwyn.

— Știi, tocmai de aceea discutăm acum despre asta.

— Nu, voiam să zic că nu am consimțit ca taxele de trecere să revină gildei parohiale.

— Ce?

Caris se holba la Godwyn, uluită. Bineînțeles că fusese de acord – ce tot spunea? Vorbise cu ea și cu Edmund și-i asigurase că fratele Thomas...

— Aha, făcu ea. Ai promis că Thomas o să construiască podul, dacă o să fie ales stareț. Apoi, când Thomas s-a retras și tu ai fost propus, am presupus...

— Ați presupus, repetă Godwyn.

Pe buze îi flutura un zâmbet triumfător.

Edmund abia dacă reușea să se stăpânească.

— Nu-ncerca să ne tragi pe sfoară, Godwyn! spuse el pe un ton sugrumat. Știai bine care era înțelegerea!

— N-am știut nimic de genul ăsta, și ar trebui să mi te adresezi cu „părinte stareț”.

Glasul lui Edmund deveni mai puternic.

— Înseamnă c-am revenit la situația în care ne aflam și cu starețul Anthony, în urmă cu trei luni! Numai că acum, în loc să avem un pod nepotrivit, n-avem pod deloc. Și să nu-ți închipui că va fi construit fără nicio cheltuială din partea ta. Poate că orășenii sunt dispuși să-și dea economiile de-o viață stăreției în schimbul venitului sigur de pe taxa de pod, dar n-o să-și dea banii degeaba... părinte stareț.

— Atunci trebuie să ne descurcăm fără pod. Abia am fost ales – cum să încep prin a înstrăina un drept care a aparținut stăreției timp de secole?

— Dar e vorba numai despre ceva temporar! explodă Edmund. Și dacă nu faci asta, nimeni n-o să mai câștige bani

din taxa de pod, pentru că n-o să mai fie niciun blestemat de pod!

Caris era în culmea furiei, dar își mușcă limba și încercă din răputeri să-și dea seama ce urmărea Godwyn. Se răzbuna pentru seara trecută, dar chiar avea de gând să meargă până la capăt?

— Ce vrei? îl întrebă ea.

Edmund păru surprins de această întrebare, dar nu spuse nimic: motivul pentru care o adusese cu el pe Caris era că, de multe ori, aceasta sesiza lucruri care lui îi scăpau și punea întrebări care lui nu-i veneau în minte.

— Nu-nțeleg la ce te referi, răspunse Godwyn.

— Ai dat o lovitură neașteptată, spuse ea. Ne-ai prins pe picior greșit. Foarte bine. Recunoaștem că am făcut o presupunere care poate că e neîntemeiată. Dar care e scopul tău? Pur și simplu să ne faci să ne simțim prost?

— Voi ați cerut întrevederea asta, nu eu.

Edmund izbucni:

— Cum poți să vorbești așa cu unchiul și cu verișoara ta?

— Un moment, tăticule, rosti Caris. Era sigură că Godwyn avea un motiv ascuns, dar nu voia să recunoască. „Bine, își spuse ea în gând, va trebui să o luăm pe ghicite.” Lasă-mă să mă gândesc câteva minute, urmă ea.

Godwyn sigur voia podul – trebuia, căci altfel totul își pierdea logica. Chestiunea aceea cu înstrăinarea drepturilor străvechi ale stăreției era pur și simplu o înfloritură retorică, de genul exprimărilor pompoase pe care le învățau studenții la Oxford. Voia ca Edmund să cedeze și să se declare de acord cu alegerea proiectului lui Elfric? Nu credea una ca asta. În mod clar, lui Godwyn nu-i picase bine felul în care Edmund trecuse peste el și apelase la cetățeni, dar era imposibil să nu vadă că Merthin oferea un pod dublu pentru un preț aproape egal cu cel cerut de Elfric. Deci ce alt motiv putea să aibă?

Poate că voia pur și simplu un târg mai bun.

Caris bănuia că Godwyn cercetase cu atenție situația financiară a stăreției. După ce criticase ani de-a rândul ineficiența conducerii lui Anthony, acum se trezise confruntat cu provocarea de a se descurca mai bine decât acesta. Poate că n-avea să fie atât de ușor pe cât își închipuise. Poate că nu se pricepea atât de bine la bani și la treburile administrative pe cât crezuse. În disperare de cauză, voia podul și banii din taxa de trecere. Dar cum își închipuia că avea să obțină așa ceva?

— Ce-am putea să-ți oferim pentru a te face să te răzgândești? întrebă ea.

— Să construiți podul fără să încasați voi taxa, spuse el imediat.

Deci acesta era scopul lui. „Mereu ai fost cam viclean, Godwyn”, îl muștră ea în gând.

Avu un moment de inspirație și spuse:

— Despre câți bani discutăm?

Pe chipul lui Godwyn apăru o expresie bănuitoare.

— De ce vrei să știi asta?

Edmund interveni:

— Putem să ne înțelegem. Fără să-i punem la socoteală pe orășenii care nu plătesc taxa, pe pod trec cam o sută de oameni în fiecare zi de târg, iar căruțele plătesc câte doi penny. Acum, că nu avem decât bacul, încasările sunt mult mai mici.

Caris urmă:

— Să zicem 120 de penny pe săptămână, adică zece șilingi, ceea ce înseamnă 26 de lire pe an.

— Iar în săptămâna Târgului de Lână, vreo 1000 în prima zi și alți 200 în fiecare zi, completă Edmund.

— Asta înseamnă 2200, plus căruțele, să zicem 2400 de penny, adică zece lire. În total, ajungem la 36 de lire pe an. Caris își aținti privirea asupra lui Godwyn. E corect?

— Da, recunosc el cu părere de rău.

— Deci tu vrei de la noi 36 de lire pe an.

— Da.

— Imposibil! strigă Edmund.

— Nu neapărat, rosti Caris. Să zicem că stăreția i-ar acorda gildei un contract de închiriere a podului. Improvizând din mers, adăugă: Plus câte 40 de ari de teren la fiecare capăt al podului și insula din mijloc – contra a 36 de lire pe an, pe o perioadă nelimitată. Știa că, odată ce podul avea să fie construit, terenul acela avea să valoreze imens. Așa ai obține ce dorești, părinte stareț?

— Da.

Cu siguranță, Godwyn credea că obține 36 de lire pe an pentru ceva fără nicio valoare. N-avea nici cea mai mică idee cât urma să fie chiria pentru o parcelă de teren la capătul podului. „Cel mai prost negociator din lume e un om care se crede deștept”, își dădu seama Caris.

Edmund spuse:

— Dar cum ar recupera gilda costurile construcției?

— Cu proiectul lui Merthin, numărul de persoane și de căruțe care traversează podul ar trebui să crească. Teoretic, s-ar putea dubla. Tot ce e peste 36 de lire i-ar aparține gildei. Apoi am construi clădiri de-o parte și de alta pentru diferitele nevoi ale călătorilor – taverna, grajduri, ospătării. Ar trebui să fie profitabile... am putea cere o chirie frumușică.

— Nu știu, făcu Edmund. Mi se pare foarte riscant.

Timp de câteva secunde, Caris fu furioasă pe tatăl ei. Ea venise cu o soluție strălucită, iar el încerca să-i găsească nod în papură fără niciun motiv. După aceea își dădu seama că se prefăcea. Vedea strălucirea de entuziasm din ochii lui care nu putea fi ascunsă. Îi plăcea la nebunie ideea ei, dar nu voia ca Godwyn să știe cât de doritor era să o transforme în realitate. Își ascundea sentimentele de teamă că starețul ar putea încerca să negocieze o înțelegere mai bună. Era o strategie pe care tatăl și fiica o mai folosiseră și înainte, când se târguiau pentru vinderea unor baloturi de lână.

Din moment ce-și dăduse seama ce urmărea, Caris intră în jocul lui, prefăcându-se a-i împărtăși temerile.

— Știu că e riscant, spuse ea pe un ton mohorât. Am putea pierde tot. Dar ce altceva putem face? Suntem prinși între ciocan și nicovală. Dacă nu construim podul, s-a zis cu afacerea noastră.

Edmund dădu din cap neîncrezător.

— Oricum, nu pot să-mi dau consimțământul pentru întreaga gildă. Va trebui să mă consult cu oamenii care pun banii necesari. Nu știu cum vor reacționa. Îl privi în ochi pe Godwyn: Dar voi face tot posibilul să-i conving, dacă asta e cea mai bună ofertă a ta.

Godwyn nu făcuse efectiv nicio ofertă, realiză Caris; dar el uitase asta.

— Așa și este, rosti el pe un ton ferm.

„Te-am prins”, își zise Caris în gând, triumfătoare.

— Chiar că ești foarte vicleană, chicoti Merthin.

Stătea întins între picioarele lui Caris, cu capul pe coapsa ei și jucându-se cu părul ei pubian. Tocmai făcuseră dragoste pentru a doua oară în viața lor, iar lui i se păruse chiar mai minunat decât prima oară. În timp ce moțăiau, cuprinși de visarea amantilor satisfăcuți, Caris îi povestise negocierea purtată cu Godwyn. Merthin era impresionat.

Caris spuse:

— Cel mai bun lucru este că el e convins că a negociat la sânge. De fapt, un contract de închiriere pe o perioadă nedeterminată pentru pod și terenul din jurul lui e neprețuit.

— Oricum, e un pic trist că n-o să se priceapă mai bine la administrarea banilor stăreției decât unchiul său Anthony.

Erau în pădure, într-un luminiș ascuns de rugi de mure și umbrit de un pâlce de fagi înalți, unde un izvorăș curgea vesel peste o albie de pietre, formând un ochi de apă. Probabil că servea drept refugiu pentru îndrăgostiții clandestini de secole întregi. Se dezbrăcaseră și se scăldaseră în ochiul de apă înainte de a face dragoste pe malul acoperit cu iarbă. Oricine

ar fi călătorit prin pădure ar fi ocolit zona aceea mai deasă, așa că era foarte puțin probabil să fie descoperiți – poate doar de copiii plecați la cules de mure. Exact așa dăduse și Caris peste acest loc, după cum îi explicase lui Merthin.

Băiatul o întreabă cu un glas leneș:

— De ce ai cerut insula?

— Nu sunt sigură. În mod clar, nu e la fel de valoroasă ca terenul de pe cele două maluri și nu e bună nici de cultivat, dar s-ar putea să-i găsim o utilizare. Adevărul este că eram sigură că n-o să se împotrivescă, așa că am adăugat-o și pe ea.

— O să preiei afacerea tatălui tău într-o zi?

— Nu.

— Ești atât de hotărâtă? De ce?

— Regelui îi e prea ușor să impoziteze negoțul cu lână. Tocmai a impus o taxă suplimentară de o liră pe fiecare balot de lână – asta pe lângă cea existentă, de două treimi de liră. Prețul lânii e atât de mare acum, încât italienii au început să cumpere din alte țări, cum ar fi Spania. Afacerea asta depinde prea mult de toanele monarhului.

— Și totuși, ți-ar asigura existența. Ce altceva ai putea face?

Merthin conducea conversația către subiectul căsătoriei, un subiect pe care ea nu-l aborda niciodată.

— Nu știu. Zâmbi. Când aveam zece ani, voiam să devin doctor. Credeam că, dacă aș fi avut cunoștințe de medicină, aș fi putut să o salvez pe mama. Toți râdeau de mine. Nu știam că numai bărbații pot ajunge medici.

— Ai putea să ajungi o femeie-vraci, ca Mattie.

— Asta mi-ar scandaliza familia. Închipuie-ți ce-ar spune Petranilla! Stareța Cecilia crede că mi-e destinat să ajung călugăriță.

Merthin izbucni în râs.

— Ah, dacă te-ar vedea acum!

Îi sărută partea moale a interiorului coapsei.

— Probabil că ar vrea să facă și ea ce-ai făcut tu, rosti Caris. Știi ce zic oamenii despre călugărițe.

— Dar de unde ideea că ai vrea să intri la mănăstire?

— S-a tot gândit la ce-am făcut când s-a prăbușit podul. Am ajutat-o să aibă grijă de răniți. Mi-a zis că am un talent înăscut pentru asta.

— Chiar ai. Până și eu mi-am dat seama.

— N-am făcut altceva decât să duc la îndeplinire instrucțiunile ei.

— Dar oamenii păreau să fie alinați imediat ce vorbeai cu ei. Și-apoi tu mereu îi ascultai înainte de a le spune ce să facă.

Caris îi mângâie obrazul.

— N-aș putea niciodată să mă călugăresc. Te iubesc prea mult.

Triunghiul ei de păr avea o culoare maronie-roșcată, cu reflexe aurii.

— Ai o aluniță, observă el. Chiar aici, pe stânga, lângă crăpătură.

— Știu. O am de când eram mică. Înainte mi se părea urâtă. Am fost tare fericită când mi-a crescut părul, fiindcă speram că, așa, soțul meu n-o s-o vadă. Nu mi-am închipuit niciodată că cineva s-ar putea uita cu atâta atenție ca tine.

— Călugărul Murdo ar zice că ești vrăjitoare – ai face bine să nu îl lași s-o vadă.

— Nici dacă ar fi ultimul om de pe pământ.

— Țsta e defectul care te salvează de păcatul blasfemiei.

— Cum adică?

— În lumea arabă, fiecare operă de artă are un mic defect, astfel încât să nu comită sacrilegiul de a concura perfecțiunea lui Dumnezeu.

— De unde știi asta?

— Mi-a spus unul dintre negustorii florentini. Ascultă, crezi că ghilda parohială o să vrea insula?

— De ce întrebi?

— Pentru că mi-ar plăcea să fie a mea.

— Un hectar și jumătate de stânci și iepuri. De ce?

— Mi-aș construi un debarcader și un atelier. Piatra și lemnul care coboară pe râu ar putea să-mi fie livrate direct la debarcaderul meu. Iar când termin podul, mi-aș construi și o casă acolo.

— Bună idee. Dar nu ți-ar da-o gratis.

— Ce-ai zice dacă ar fi o parte din plata pentru pod? Aș putea să cedez, să zicem... jumătate din plata mea pentru doi ani.

— Iei patru penny pe zi... deci prețul insulei ar fi puțin peste cinci lire. Eu una zic că ghilda o să fie încântată să ia atât pentru un pământ neroditor ca acela.

— Ți se pare o idee bună?

— Cred c-ai putea, după ce termini podul și oamenii vor începe să circule ușor până și de pe insulă, să construiești câteva case acolo și să le închiriezi.

— Da, răspunse Merthin gânditor. O să discut cu tatăl tău despre asta.

26

Pe drumul de întoarcere către Earlcastle, la capătul unei zile de vânătoare, înconjurat de banda voioasă a celor din suita

contelui Roland, Ralph Fitzgerald era fericit.

Traversară podul asemenea unei armate invadatoare: cavaleri, scutieri și câini într-un vârtej nebun. Ploaia se abătea peste pământ sub forma unei burnițe ușoare, ca un fel de întâmpinare răcoroasă pentru vânători și animalele lor, cu toții fiind înfierbântați, obosiți și mulțumiți. Doborâseră câteva câprioare, îngrășate de belșugul de iarbă de peste vară, care aveau să le asigure un ospăț pe cinste, plus un cerb mare și bătrân, prea ațos pentru a fi bun de altceva decât ca hrană pentru câini, dar pe care-l ucisese pentru coarnele sale superbe.

Descălecară în curtea exterioară a castelului, care ocupa cercul inferior descris de șanțul de apărare construit în forma cifrei opt. Ralph îl deșeuă pe Griff, îi dădu un morcov, după care îl lăsă pe mâna unui grăjdar, să fie țeșălat bine. Băieții de la bucătărie târau în urma lor cadavrele însângerate ale animalelor ucise. Vânătorii povesteau cu glas tare pățaniile zilei, fălindu-se, glumind și râzând, amintindu-și salturi spectaculoase, căderi periculoase și situații din care scăpaseră ca prin minune. Nările lui Ralph fremătau simțind un miros pe care-l iubea – dat de amestecul de cai asudați, câini uzi, piele și sânge.

Își dădu seama că se afla chiar lângă lordul William de Caster, fiul cel mare al contelui.

— O distracție pe cinste, spuse el.

— Nemaipomenită, consimți William. Își scoase pălăria și-și scărpină creștetul afectat de un început de calviție. Păcat că l-am pierdut pe bătrânul Bruno, totuși.

Bruno, conducătorul haitei de ogari, se avântase să ucidă prada cu câteva secunde prea devreme. Când cerbul, obosit de atâta goană, se întorsese să-i înfrunte pe ogari, cu umerii tremurători plini de sânge, Bruno sărise la gâtul lui, dar, într-o ultimă izbucnire de energie și curaj, cerbul zvâcnise din cap, împingându-și gâtul muscular înainte, înfigându-și vârfurile ascuțite ale coarnelor în abdomenul moale al câinelui. Acest efort fusese cel final pentru cerb, iar câteva clipe mai târziu, ceilalți câini îi sfășiau leșul; dar în timp ce Bruno îi dădea lovitura de grație, intestinele lui se înfășuraseră pe coarnele cerbului asemenea unor frânghii încâlcite, iar William trebuise să-i curme chinurile, tăindu-i gâtul cu un pumnal lung.

— A fost un câine curajos, rosti Ralph, punându-și mâna pe umărul lui William, compătimitor.

— Ca un leu, da, încuviință William.

Pe loc, Ralph se hotărî să vorbească despre viitorul lui. Nici c-avea să prindă un prilej mai bun. Era în serviciul lui Roland de șapte ani; era viteaz și puternic; îi salvase viața seniorului

său când se prăbușise podul – și totuși, nu fusese avansat, rămăsese scutier. Ce i se putea cere mai mult?

Cu o zi înainte se întâlnise cu fratele său, din întâmplare, într-o tavernă de pe drumul dintre Kingsbridge și Shiring. Merthin, care pornise către cariera stăreției, avea o mulțime de vești. Avea să construiască cel mai frumos pod din toată Anglia. Avea să fie bogat și celebru. Părinții lor erau în culmea fericirii. Iar toate acestea îl făcuseră pe Ralph să se simtă și mai frustrat decât înainte.

Acum, pe când discuta cu lordul William, își dădu seama că nu-i venea în minte nicio introducere elegantă pentru subiectul care-l interesa, așa că se avântă pur și simplu:

— Au trecut trei luni de când i-am salvat viața tatălui Domniei Voastre, la Kingsbridge.

— Sunt mai mulți care se pretind autorii acestei fapte, replică William.

Expresia dură care-i apărură pe chip îi aminti lui Ralph de contele Roland.

— Eu l-am scos din apă.

— Și Matthew Bărbierul i-a reparat craniul, călugărițele i-au schimbat bandajele, iar călugării s-au rugat pentru el. Și totuși, cel care i-a salvat viața a fost Dumnezeu.

— Amin, spuse Ralph. Oricum, speram să primesc un semn anume de favoare.

— Tata e un om foarte greu de mulțumit.

Aflat în apropiere, cu chipul roșu de efort și plin de sudoare, Richard, fratele lui William, prinse din zbor remarca.

— Asta-i la fel de adevărat ca litera Bibliei, rosti el.

— Nu te plânge, îl mustră William. Severitatea tatei ne-a făcut puternici.

— Din câte-mi aduc eu aminte, ne-a făcut profund nefericiți.

William se îndepărtă, nefiind dispus să se contrazică cu fratele său pe o asemenea temă în fața unui inferior.

După ce caii fură duși la grajduri, bărbații porniră să traverseze curtea cu pași relaxați, trecând de bucătării, de barăci și de capelă, către un al doilea pod mobil care făcea legătura cu o curte interioară mai mică, aflată în bucla superioară a optului descris de șanțul de apărare al castelului. Aici se înălța reședința contelui, o fortăreață în stil tradițional, cu magazine la nivelul solului, o sală mare la primul etaj și un al treilea cat, mai mic, unde se afla dormitorul personal al contelui. Crengile celor câțiva copaci din jurul fortăreței erau mereu populate de o colonie de ciori, care patrulau pe ziduri cu solemnitatea unor ostași, croncănind nemulțumite.

Roland discuta senin cu soția lui William, lady Philippa – una dintre puținele persoane care-l puteau contrazice fără a-și

asuma riscuri serioase. Discutau despre castel.

— Nu cred că s-a schimbat în ultima sută de ani, zicea Philippa.

— Asta pentru că a fost proiectat foarte bine, îi răspunse Roland, rostind cuvintele cu partea stângă a gurii. Inamicul își epuizează mare parte din forță încercând să pătrundă în curtea exterioară, după care se trezește în fața unei noi provocări pentru a ajunge la fortăreață.

— Exact! spuse Philippa. A fost construit pentru a fi inexpugnabil, nu pentru confort. Dar când s-a întâmplat ultima oară ca un castel de prin părțile noastre să fie atacat? Eu n-am auzit despre așa ceva de când mă știu.

— Nici eu, de când eram un copilandru. Roland zâmbi strâmb, ridicându-și doar colțul stâng al gurii. Poate pentru că sistemele noastre de apărare sunt atât de puternice, încât nimeni nici nu mai încearcă.

— Era odată un episcop care arunca ghinde pe drum oriunde se ducea, pentru a se apăra de lei, urmă Philippa. Când i s-a spus că în Anglia nu există lei, episcopul a replicat: „Înseamnă că ghindele mele sunt mai eficiente decât aş fi crezut.”

Roland izbucni în râs.

Philippa adăugă:

— În zilele noastre, cele mai multe familii trăiesc în case mai confortabile decât asta.

Lui Ralph nu-i plăcea luxul, însă îi plăcea Philippa. În timp ce ea vorbea, fără să știe că era și el acolo, Ralph îi privea silueta voluptuoasă. Și-o închipuia întinsă sub el, contorsionându-și trupul gol, țipând de plăcere sau de durere sau și de una, și de alta. Dacă ar fi fost cavaler, ar fi avut și el o femeie ca ea.

— Ar trebui să dăruim fortăreața asta veche și să construiești o casă modernă, îi spuse Philippa socrului ei. Cu ferestre mari și cu multe șemineuri. Ai putea pune sala mare la parter, cu apartamentele familiei într-o parte, astfel încât să avem cu toții camere separate în care să dormim când venim în vizită; iar în celălalt capăt să fie bucătăria, astfel ca mâncarea să fie încă fierbinte când e servită la masă.

Dintr-odată Ralph își dădu seama că ar trebui să participe și el la această discuție.

— Știu cine v-ar putea proiecta o asemenea casă, interveni el.

Cei doi se întoarseră surprinși către el. Ce putea ști un scutier despre proiectarea unei case?

— Cine? întrebă Philippa.

— Fratele meu, Merthin.

Femeia îl fixă cu o privire gânditoare.

— Băiatul acela cu chip nostim care mi-a zis să cumpăr mătase verde, fiindcă se potrivește cu ochii mei?

— N-a avut nicio intenție să se arate lipsit de respect.

— Nu sunt chiar sigură în privința intențiilor lui. E constructor?

— E cel mai bun, răspuse Ralph cu mândrie în glas. El a făcut bacul cel nou de la Kingsbridge, după care a găsit o modalitate de a repara acoperișul de la biserica Sfântul Marcu, deși toată lumea credea că e imposibil, iar acum a primit comandă pentru a construi cel mai frumos pod din Anglia.

— Cumva, toate acestea nu mi se par surprinzătoare, spuse ea.

— Ce pod? se interesă Roland.

— Podul cel nou de la Kingsbridge. O să aibă arcade ascuțite ca o biserică și o să fie suficient de lat încât să permită trecerea a două care unul lângă altul!

— Eu n-am auzit nimic despre asta, zise Roland.

Ralph își dădu seama că sir Roland nu privea cu ochi buni această veste. Dar ce anume îl iritase?

— Dar podul trebuie reconstruit, nu?

— Nu neapărat, răspuse Roland. În ultima vreme, comerțul nu mai e atât de înfloritor încât să susțină două târguri atât de apropiate cum sunt cel de la Kingsbridge și cel de la Shiring. Dar, dacă tot trebuie să acceptăm târgul de la Kingsbridge, asta nu înseamnă că trebuie să stăm cu mâinile încrucișate când stăreția încearcă pe față să-i atragă pe negustorii care-și fac acum afacerile la Shiring.

În momentul acela, în încăpere intră și episcopul Richard, iar Roland îl abordă imediat:

— Nu mi-ai spus că se construiește un pod nou la Kingsbridge.

— Pentru că nu știu nimic despre un astfel de pod, replică Richard.

— Ar trebui, doar ești episcop de Kingsbridge.

La acest reproș, Richard se făcu stacojiu.

— Episcopul de Kingsbridge a locuit în sau lângă Shiring de pe vremea războiului civil dintre regele Ștefan și împărăteasa Matilda, adică de acum două secole. Asta le-a convenit mereu și călugărilor, și celor mai mulți dintre episcopi.

— Dar asta nu înseamnă că n-ar trebui să fii mereu cu ochii și urechile în patru. Ar trebui să știi ce se întâmplă acolo, măcar în linii mari.

— Din moment ce nu știu, poate că o să fii atât de bun să-mi spui și mie ce ai aflat.

Genul acesta de insolență detașată nu-l afecta niciodată pe Roland.

— O să fie suficient de lat pentru a permite trecerea a două care odată. Și-o să-i atragă pe toți negustorii care acum își fac afacerile la Shiring.

— Dar eu nu pot să fac nimic în privința asta.

— De ce nu? Grație funcției tale, tu ești abatele. Monahii ar trebui să facă așa cum spui tu.

— Și totuși, n-o fac.

— Poate c-o vor face, dacă le luăm constructorul. Ralph, poți să-ți convingi fratele să renunțe la proiect?

— Pot să încerc.

— Oferă-i o ocazie mai bună. Spune-i că vreau să-mi construiască un palat nou aici, la Earlcastle.

Ralph era încântat că primea o misiune specială direct din partea contelui, dar îi era și teamă. Nu reușise niciodată să-l convingă pe Merthin de ceva – lucrurile se întâmplaseră mai degrabă invers.

— Bine, spuse el.

— O să poată să meargă mai departe fără el?

— A primit contractul pentru că nimeni altcineva din Kingsbridge nu știe cum să construiască pe fundul râului.

Richard interveni:

— Cu siguranță nu e singurul om din Anglia care să fie în stare să proiecteze un pod.

— Da, dar dacă le luăm constructorul, sigur i-am întârzia, rosti William. Probabil că n-ar putea începe decât la anul.

— Înseamnă că merită, declară hotărât Roland. Peste jumătatea mobilă a feței lui se abătu o expresie de ură când adăugă: Starețul acela arogant trebuie învățat care îi e lungul nasului.

Ralph descoperi că viața lui Gerald și a lui Maud se schimbaseră. Mama lui purta o rochie nouă, de culoare verde, când se ducea la biserică, iar tatăl lui avea acum încălțări din piele. Acasă găsi o găscă umplută cu mere care se frigea deasupra focului din vatră, umplând unica încăpere cu un miros apetisant, dar și o bucată de pâine albă, din cea mai scumpă, care trona pe masă.

Ralph află repede că banii proveneau de la Merthin.

— Primește câte un penny pentru fiecare zi lucrată la Sfântul Marcu, îi spuse Maud cu mândrie. Și construiește o casă nouă pentru Dick Berarul. Și asta în timp ce se pregătește să ridice podul cel nou.

Pentru munca la pod avea să primească însă un salariu mai mic, îi explică Merthin în timp ce tatăl lor tăia gâsca, pentru că primise Insula Leproșilor ca parte din plată. Ultimul lepros

rămas, bătrân și imobilizat la pat, fusese mutat într-o căsuță aflată în livada stăreției, de cealaltă parte a râului.

Ralph descoperi că fericirea evidentă a mamei sale îi lăsa un gust amar. Încă din copilărie crezuse că destinul familiei se afla în mâinile sale. Pe când avea 14 ani fusese trimis departe de casă pentru a se alătura curții contelui de Shiring și fusese conștient, chiar și pe atunci, că era de datoria lui să repare umilința suferită de tatăl lui, devenind cavaler, poate chiar baron sau conte. Spre deosebire de el, Merthin fusese dat ucenic la un dulgher și plasat pe o traiectorie descendentă din punct de vedere social. Dulgherii n-aveau cum să ajungă cavaleri.

Îl consola oarecum faptul că tatăl lor nu părea impresionat de succesul lui Merthin. Când Maud vorbea despre proiectele de construcții, dădea semne de nerăbdare.

— Fiul meu cel mare pare să fi moștenit sângele lui Jack Constructorul, singurul meu strămoș de stirpe joasă, rosti el pe un ton mai degrabă uimit decât mândru. Dar, Ralph, ia spune-ne cum te descurci la curtea contelui Roland.

Din păcate, în timp ce Merthin le cumpăra părinților lor haine noi și mâncare scumpă, Ralph nu reușise să fie acceptat în rândul nobilimii. Tânărul scutier știa că ar fi trebuit să fie mulțumit că măcar unul dintre ei se bucura de succes și că, deși părinții lor își păstrau condiția umilă, măcar puteau trăi confortabil. Dar, deși mintea îl îndemna să se bucure, inima îi clocotea de ciudă.

Iar acum trebuia să-l convingă pe fratele lui să renunțe la pod. Problema cu Merthin era că niciodată nu vedea lucrurile în alb și negru. Nu semăna deloc cu cavalerii și scutierii printre care Ralph își petrecuse ultimii șapte ani din viață. Aceștia erau războinici. În lumea lor, loialitatea era o chestiune clară, vitejia era o virtute, iar la mijloc era mereu alegerea dintre viață și moarte. Niciodată nu era nevoie să gândească prea profund.

Dar Merthin medita îndelung la orice lucru. Nici cărți nu putea să joace fără să sugereze o schimbare a regulilor.

Merthin tocmai le explica părinților lor de ce acceptase un hectar și jumătate de stânci sterpe ca parte din plata pentru munca la pod:

— Toată lumea crede că pământul acela n-are nicio valoare pentru că e o insulă, spunea el. Ei nu-și dau seama că, atunci când podul o să fie construit, insula aceea o să facă parte din oraș. Orașenii vor merge pe pod exact așa cum merg acum pe strada principală. Iar un hectar și jumătate de pământ în oraș este foarte valoros. Dacă o să construiesc case acolo, chiriile o să fie o avere în sine.

Gerald rosti:

— Mai ai câțiva ani de așteptat până atunci.

— Deja obțin ceva venit de pe urma insulei. Jake Chepstow a luat cu chirie 20 de ari, ca să-și facă o cherestegerie. Aduce bușteni din Țara Galilor.

— De ce tocmai din Țara Galilor? întrebă Gerald. Pădurea Nouă e mai aproape – lemnele de-acolo ar trebui să fie mai ieftine.

— Ar trebui, dar contele de Shaftesbury cere o taxă la fiecare vad și pod de pe feuda lui.

Era o problemă cunoscută. Mulți seniori găseau modalități diverse pentru a impune taxe pentru bunurile care le tranzitau teritoriile.

Când începură să mănânce, Ralph îi spuse lui Merthin:

— Eu vin cu vești despre altă ocazie. Contele vrea să construiască un palat nou la Earlcastle.

Merthin îl fixă cu o privire suspicioasă.

— Te-a trimis să-mi ceri să i-l proiectez eu?

— Eu i-am sugerat că tu te-ai pricepe. Lady Philippa îi tot spunea ce demodată e fortăreața de-acolo, iar eu i-am asigurat că știu exact persoana potrivită cu care să discute despre o schimbare.

Maud era încântată.

— Nu-i așa că e minunat?

Merthin își păstra atitudinea sceptică.

— Și contele a zis că vrea să mă ocup eu?

— Da.

— Uimitor. Acum câteva luni nu găseam nimic de lucru. Acum am prea multe pe cap. Iar Earlcastle e la două zile distanță de aici. Nu văd cum aş putea să construiesc un palat acolo și un pod aici, în același timp.

— Ah, păi ar trebui să renunți la pod.

— Poftim?

— Lucrarea pentru conte are întâietate față de tot restul, evident.

— Nu cred că așa ceva e corect.

— Ascultă la mine, știu ce vorbesc.

— A zis el asta?

— Da, de fapt, să știi că a zis.

Tatăl lor li se alătură.

— E o ocazie minunată, Merthin, întări el. Să construiești palatul unui conte!

— Bineînțeles că e, răspuse Merthin. Dar un pod pentru un oraș e cel puțin la fel de important.

— Nu fi prost, îl repezi tatăl lui.

— Încerc din răputeri să nu fiu, replică sarcastic Merthin.

— Conte de Shiring e unul dintre cei mai importanți oameni din regat. Pe lângă el, starețul de Kingsbridge e un nimeni.

Ralph tăie o felie de pulpă de gâscă și o băgă în gură, dar abia dacă reuși să înghită. Se temuse de una ca asta. Merthin avea să-i facă probleme. Nu era dispus nici măcar să asculte ordinele tatălui lor. Niciodată nu fusese supus, nici măcar pe vremea când nu era decât un băiețel.

Ralph se simțea copleșit de disperare.

— Ascultă, spuse el. Conte nu vrea să se construiască podul cel nou. Crede că târgul de aici îi va atrage pe negustorii care acum fac afaceri la Shiring.

— Aha! exclamă Gerald. Nu vrei să te pui contra dorințelor contelui, Merthin.

— Despre asta era vorba aici, Ralph? întrebă Merthin. Roland îmi oferă contractul acesta doar pentru a mă împiedica să lucrez la pod?

— Nu doar pentru asta.

— Dar e o condiție. Dacă vreau să mă ocup de construcția castelului, trebuie să renunț la pod.

Exasperat, Gerald spuse:

— Nu ai de ales, Merthin! Conte nu cere, el dă ordine.

Ralph știa însă că un argument bazat pe autoritate nu era cel mai potrivit pentru a-l convinge pe Merthin.

Acesta replică:

— Nu cred că-i poate da ordine starețului de Kingsbridge, care m-a însărcinat să construiesc podul ăsta.

— Dar îți poate ordona ție.

— Da? Nu e seniorul meu.

— Nu fi nesăbuit, fiule. Nu poți ieși învingător dintr-o înfruntare cu un conte.

— Mă îndoiesc că Roland are ceva cu mine, tată. Asta e o problemă între conte și stareț. Roland vrea să se folosească de mine, așa cum un vânător se folosește de un ogar, dar cred că cel mai bine ar fi să mă țin departe de înfruntarea asta.

— Eu cred că ar trebui să faci ce spune contele. Nu uita că ți-e și rudă.

Merthin încercă o altă abordare.

— Te-ai gândit vreun pic ce act de trădare ar fi renunțarea mea față de starețul Godwyn?

Gerald scoase un sunet dezgustat.

— Cu ce suntem noi datori stăreției să-i fim loiali? Călugării au fost cei care ne-au obligat la un trai în sărăcie.

— Și vecinii noștri? Oamenii din Kingsbridge printre care am trăit în ultimii zece ani? Au nevoie de pod – e legătura lor cu lumea.

— Noi aparținem nobilimii, răspunse tatăl lui. Nu trebuie să luăm în considerare nevoile unor simpli negustori.

Merthin dădu din cap în semn de înțelegere.

— Poate că tu așa crezi, dar eu, ca simplu dulgher, nu sunt de aceeași părere.

— Aici nu e vorba despre tine! izbucni Ralph. Își dădu seama că trebuia să dea cărțile pe față. Conte mi-a dat o însărcinare. Dacă reușesc, s-ar putea să ajung cavaler sau cel puțin senior peste vreun sat. Dacă nu, voi rămâne scutier toată viața.

Maud spuse:

— E foarte important să încercăm cu toții să-i facem pe plac contelui.

Merthin părea tulburat. Era mereu dispus să-și contrazică tatăl, dar nu-i plăcea să se certe cu mama.

— Am fost de acord să construiesc podul, rosti el. Orașul se bazează pe mine. Nu pot să renunț.

— Ba bineînțeles că poți, insistă Maud.

— Nu vreau să mi se ducă buhul cum că n-aș fi serios.

— Toată lumea ar înțelege dacă i-ai da întâietate contelui.

— M-ar putea înțelege, dar nu m-ar respecta pentru asta.

— Ar trebui să pui familia pe primul loc.

— M-am luptat pentru podul ăsta, mamă, spuse Merthin cu încăpățănare în glas. Am făcut un proiect frumos și am convins întregul oraș să aibă încredere în mine. Nimeni altcineva nu-l poate construi – nu așa cum trebuie.

— Dacă-l sfidezi pe conte, o să-i afectezi toată viața lui Ralph! strigă ea. Nu-nțelegi asta?

— Întreaga lui viață n-ar trebui să depindă de ceva de genul ăsta.

— Dar așa stau lucrurile. Ești dispus să-ți sacrifici fratele doar de dragul unui pod?

— Cred că e ca și cum mi-ai cere să nu plec la război ca să salvez viețile unor oameni, replică Merthin.

— Hai, interveni Gerald, nu poți să compari un dulgher cu un soldat.

Ralph își dădu seama că era o remarcă total lipsită de tact. Arăta clar preferința lui Gerald pentru fiul mai mic. Ralph văzu că Merthin simțise înțepătura. Chipul fratelui său se înroși și acesta-și mușcă buza, pentru a-și reține un răspuns combativ.

După un interval de tăcere, Merthin vorbi pe un ton calm, pe care Ralph îl recunoscuse drept semn al unei hotărâri

irevocabile.

— Nu am cerut eu să ajung dulgher, spuse el. Ca și Ralph, voiam să fiu cavaler. O aspirație nebunească pentru unul ca mine, îmi dau foarte bine seama. Oricum, a fost hotărârea voastră ca eu să devin ceea ce sunt acum. După cum s-au aranjat lucrurile, mă pricep la meseria mea. Am de gând să transform alegerea asta forțată într-o reușită. Într-o zi mi-ar plăcea să construiesc cea mai înaltă clădire din Anglia. Asta m-ați făcut voi și vă sugerez să vă obișnuiți cu ideea.

Înainte să se întoarcă la Earlcastle cu veștile proaste, Ralph își frământă creierii încercând să găsească o modalitate de a-și transforma înfrângerea într-o victorie. Dacă nu-l putea convinge pe fratele său să renunțe la construirea podului, oare nu mai exista altă cale de a întârzia sau de a anula acest proiect?

N-avea niciun rost să stea de vorbă cu starețul Godwyn sau cu Edmund Lânarul, de-asta era sigur. Aceștia aveau să se arate și mai înverșunați decât Merthin și, oricum, n-aveau să se lase convinși de un simplu scutier. Ce-avea să facă sir Roland? Era posibil să trimită un grup de cavaleri ca să-i omoare pe cei care munceau la pod, dar o asemenea manevră n-ar fi făcut decât să iște mai multe probleme decât ar fi rezolvat.

Ideea veni tocmai de la Merthin. Acesta spusese că Jake Chepstow, negustorul de lemn care-și construise un depozit pe Insula Leproșilor, cumpăra bușteni din Țara Galilor pentru a evita taxele impuse de contele de Shaftesbury.

— Fratele meu consideră că trebuie să accepte autoritatea exercitată de starețul de Kingsbridge, îi spuse Ralph contelui, la întoarcere. Înainte ca acesta să aibă răgazul necesar pentru a se înfuria, adăugă: Dar s-ar putea să avem o modalitate mai bună de a întârzia ridicarea podului. Cariera stăreției se află în mijlocul feudei Domniei Voastre, între Shiring și Earlcastle.

— Dar le aparține călugărilor, mârâi Roland. Regele le-a dat-o acum câteva secole. Nu-i putem opri să-și ia piatra de acolo.

— Dar ați putea impune taxe pe ce vă tranzitează pământurile, răspunse Ralph. Se simțea vinovat: sabota proiectul atât de drag fratelui său. Era însă nevoit să o facă, așa că-și redusese conștiința la tăcere. Vor trebui să transporte piatra pe teritoriul Domniei Voastre. Carele lor grele vă vor distruge drumurile și vă vor mocirli vadurile. Ar trebui să plătească pentru asta.

— O să guițe ca niște godaci. Se vor duce cu jalba în proțap la rege.

— N-au decât, continuă Ralph pe un ton mult mai încrezător decât se simțea el în realitate. Asta o să ia timp. Nu mai sunt decât două luni anul acesta în care să se poată construi – vor trebui să se oprească înainte de primul îngheț. Cu ceva noroc, ați putea întârzia începutul lucrărilor la pod până anul viitor.

Roland îl fixă dur pe Ralph.

— S-ar putea să te fi subestimat, băiete, spuse el. Poate că ești bun și la altceva decât la scos conții pe jumătate înecați din apă.

Ralph își ascunse un zâmbet triumfător.

— Mulțumesc, milord.

— Dar cum să impunem taxa asta? De obicei e o răspântie, un vad, un loc anume pe unde trebuie să treacă orice căruță sau car.

— Din moment ce nu ne interesează decât blocurile de piatră, putem pur și simplu să trimitem un grup de oameni lângă carieră.

— Excelent, rosti contele. Și tu poți să le fii conducător.

Două zile mai târziu, Ralph se apropia de carieră cu patru oșteni călare și doi băieți care mânau câțiva cai de povară, în spatele cărora se aflau corturile și merindele necesare pentru o săptămână. Deocamdată, era foarte mulțumit de sine. I se dăduse o sarcină imposibilă și o întorsese în favoarea sa. Contele își dăduse seama că era bun și la altceva decât la scoaterea oamenilor din apă. Lucrurile mergeau promițător.

Nu se putea împăca deloc cu ceea ce îi făcea lui Merthin. Stătuse treaz mare parte din noapte, amintindu-și scene din copilărie, de pe vremea când erau mereu împreună. Întotdeauna își adorase fratele mai mare, întotdeauna îl admirase pentru inteligența lui. Se certaseră de multe ori, iar Ralph se simțise mereu mai rău când câștigase decât atunci când pierduse. Pe vremea aceea, fiecare ceartă era urmată inevitabil de o împăcare. Dar conflictele de oameni mari erau mai greu de șters cu buretele.

Nu-și făcea prea multe probleme în privința confruntării cu pietrarii călugărilor. N-ar fi trebuit să fie prea dificil pentru un grup de războinici. N-avea niciun cavaler cu el – asemenea misiuni erau mai prejos de demnitatea lor dar îl avea pe Joseph Woodstock, despre care știa că era un bărbat dur, și alți trei. Oricum, avea să se bucure când totul se va fi sfârșit și el își va fi atins țelul.

Tocmai se crăpase de ziuă.

Cu o noapte înainte își așezaseră tabăra într-o pădure aflată la câțiva kilometri de carieră. Ralph avea de gând să ajungă la timp pentru a intercepta prima căruță care se pregătea de plecare în dimineața aceasta.

Caii păseau ușor pe drumul frământat de copitele boilor și marcat de șanțuri adânci din cauza roților carelor grele. Soarele se ridica pe un cer noros, vârstă cu vine de albastru. Oamenii din grupul lui Ralph erau binedispuși, nerăbdători să-și exercite puterea asupra unor meșteri neînarmați, fără a se expune niciunui risc serios.

Ralph simți miros de lemn ars, după care zări firișoarele de fum ale mai multor focuri ridicându-se peste vârfurile copacilor. Câteva clipe mai târziu, descoperi că drumul se lăța într-un fel de luminiș mlăștinos, dincolo de care se afla cea mai mare groapă pe care o văzuse în viața lui. Era lată cam de 100 de metri și se întindea pe cel puțin 400 de metri. O rampă noroioasă cobora către corturile și colibe de lemn ale lucrătorilor de la carieră, care acum stăteau în jurul focurilor, pregătindu-și masa de dimineață. Câțiva se apucaseră deja de muncă, la ceva depărtare, iar Ralph auzea bufnetul înfundat al baroaselor care loveau muchiile stâncilor, astfel încât să desprindă bucăți mari din masa de piatră.

Cariera se afla la o zi distanță de Kingsbridge, așa că cei mai mulți căruțași ajungeau seara și plecau a doua zi dimineață. De unde stătea, Ralph reuși să distingă câteva care – niște pete întunecate pe fundalul cenușiu al carierei. O parte dintre ele se aflau în curs de încărcare, iar unul o pornise deja încet pe drumul dintre săpături și se îndrepta către rampa care făcea legătura cu exteriorul carierei.

Alertați de zgomotul făcut de copitele cailor, bărbații din carieră își ridicară privirile, dar nimeni nu se apropie de nou-veniți. Lucrătorii nu se grăbeau niciodată să intre în vorbă cu oștenii. Ralph se puse pe așteptat, răbdător. Din câte se părea, nu exista decât un singur loc pe unde se putea ieși din carieră – panta aceea de noroi care ducea exact în locul unde se aflau ei.

Prima căruță urcă încet pe rampă. Bărbatul care o conducea își îndemna boul folosind un bici cu coadă lungă, iar animalul își mișca greoi picioarele, mărturie vie a unei ciude mute. Căruța transporta patru blocuri uriașe de piatră, cioplite grosolan și purtând marca sculptată a bărbatului care le desprinsese din stâncă. Producția fiecărui lucrător era numărată o dată la carieră și încă o dată la locul de destinație, astfel încât pietrarul era plătit la numărul de blocuri.

Când căruța se apropie, Ralph văzu că omul de pe capră era un bărbat din Kingsbridge, Ben Rotarul. Acesta semăna un pic cu boul său, având gâtul gros și umerii masivi. Pe chip i se citea o ostilitate reținută. Ralph își dădu seama că era posibil să le facă probleme. Și totuși, putea fi supus.

Ben își mână boul către rândul de cai care blocau drumul. În loc să se oprească la distanță, bărbatul își lăsă animalul să se

apropie din ce în ce mai mult. Caii nu erau din cei învățați cu condiții de luptă, ci gloabe de toată ziua, așa că pufniră speriați și dădură înapoi. Boul se opri din proprie voință.

Atitudinea lui Ben îl înfurie pe Ralph care strigă:

— Ești un mocofan al dracului de obraznic!

Ben întrebă:

— De ce-mi stați în cale?

— Ca să încasăm taxa.

— Nu există nicio taxă.

— Pentru a transporta piatră pe pământurile contelui de Shiring, trebuie să plătești un penny pe fiecare încărcătură.

— N-am niciun ban.

— Înseamnă că trebuie să te întorci să iei.

— N-o să mă lăsați să trec?

Nesocotitul nu era așa de speriat cum s-ar fi convenit să fie, iar asta îl înfuria la culme pe Ralph.

— Să nu-ți închipui că poți să mă iei tu la întrebări, răspunse Ralph. Piatra rămâne aici până ce o să se achite taxa pentru ea.

Ben îi aruncă o privire furioasă care se prelungi neașteptat de mult, iar Ralph avu impresia că bărbatul lua în considerare posibilitatea de a-l dărâma de pe cal.

— Dar nu am niciun ban, repetă el într-un final.

Ralph ar fi vrut să-l străpungă cu tăișul sabiei, dar își controlă furia.

— Nu te preface a fi mai prost decât ești, pufni el disprețuitor. Întoarce-te la șeful carierei și spune-i că oamenii contelui nu te lasă să pleci.

Ben îl mai fixă ceva vreme, gândindu-se la implicațiile situației; apoi, fără niciun cuvânt, se întoarse și coborî pe rampă, lăsându-și căruța pe loc.

Ralph rămase așteptând, fumegând de furie și holbându-se la boul impasibil.

Ben intră într-o colibă de lemn aflată pe la jumătatea carierei. Ieși câteva minute mai târziu, însoțit de un bărbat zvelt, îmbrăcat cu o tunică maro.

La început, Ralph presupuse că al doilea individ era șeful carierei. Totuși, silueta aceea avea ceva cunoscut și, pe măsură ce bărbatii se apropiau, Ralph îl recunoscu pe fratele său, Merthin.

— O, nu! făcu el cu glas tare.

Nu era pregătit pentru una ca asta. Privindu-l pe Merthin cum urca rampa carierei, era chinuit de un sentiment copleșitor de rușine. Știuse că o asemenea acțiune presupunea să-și trădeze fratele, dar nu se așteptase ca Merthin să fie martor la tot.

— Bună, Ralph, spuse Merthin când se mai apropie. Ben zice că nu vrei să-l lași să treacă.

Disperat, Ralph își aminti că Merthin reușise întotdeauna să iasă învingător din orice discuție în contradictoriu. Se hotărî să își ia un aer cât mai oficial. Așa își putea ascunde sentimentele și n-avea cum să dea de necaz, căci nu făcea altceva decât să respecte instrucțiunile primite.

— Conte! s-a hotărât să-și exercite dreptul de a taxa transporturile de piatră care trec pe drumurile sale.

Merthin nu luă în seamă aceste cuvinte.

— N-ai de gând să te dai jos de pe cal, ca să stai de vorbă cu fratele tău?

Ralph ar fi preferat să rămână în șa, dar nu voia să refuze o propunere care părea mai degrabă o provocare, așa că descălecă. În clipa aceea avea impresia că fusese deja înfrânt.

— Pe aceste pământuri nu există nicio taxă pentru transporturile de piatră, spuse Merthin.

— Acum există.

— Călugării exploatează cariera de sute de ani. Catedrala din Kingsbridge e construită cu piatră de aici. Transporturile n-au fost nicicând taxate.

— Poate că seniorul a lăsat taxa deoparte ca favoare pentru biserică, replică Ralph, improvizând. Dar, în mod clar, nu e dispus să facă același lucru pentru un pod.

— Pur și simplu nu vrea ca orașul să aibă un pod nou. Acesta e motivul din spatele întregii tărașenii. Mai întâi te trimite pe tine să mă mituiești, după care, când vede că nu i-a mers, inventează o taxă nouă. Merthin se uită gânditor la Ralph: Asta a fost ideea ta, nu?

Ralph se simțea umilit. Cum de-și dăduse seama?

— Nu! protestă el, dar simți cum i se înroșeau obraji.

— Se vede pe fața ta că așa au stat lucrurile. Eu ți-am dat ideea, sunt sigur, când ți-am spus că Jake Chepstow aduce bușteni din Țara Galilor pentru a scăpa de taxa contelui de Shaftesbury.

Cu fiecare clipă care trecea, Ralph se simțea din ce în ce mai prost și mai furios.

— Nu există nicio legătură între cele două, susținu el cu încăpățănare.

— M-ai certat că pun podul mai presus de propriul frate, dar tu n-ai nicio problemă să-mi distrugi speranțele de dragul contelui tău.

— Nu contează a cui a fost ideea, contele a hotărât să taxeze transporturile de piatră.

— Dar nu are dreptul să facă așa ceva!

Ben Rotarul urmărea conversația cu atenție, stând lângă Merthin într-o poziție marțială, cu picioarele depărtate și mâinile în șolduri. În momentul acesta, i se adresă lui Merthin:

— Vrei să spui că oamenii ăștia n-au niciun drept să mă oprească?

— Exact asta spun.

Ralph ar fi vrut să-l avertizeze pe Merthin că era o greșeală să-l trateze pe un asemenea om ca și cum ar fi fost inteligent. Ben luă cuvintele lui Merthin drept o permisiune de a pleca. Șfichiui umerii boului cu vârful biciului. Animalul își plecă grumazul în jugul de lemn și începu să tragă.

Ralph strigă furios:

— Oprește!

Ben plesni din nou spinarea boului și răcni:

— Di!

Boul trase mai tare, iar căruța se clinti cu o smucitură care sperie caii. Bidiviul lui Joseph Woodstock necheză și se ridică în două picioare, cu ochii rotindu-i-se în orbite.

Joseph trase de frâu și reuși să recapete controlul animalului, apoi scoase dintr-unul din desagii legați de șa o bâta lungă din lemn.

— Stai locului când ți se ordonă, îi spuse el lui Ben.

Își îmboldi calul să înainteze și se avântă cu bâta.

Ben se feri, înșfăcă ghioaga și trase de ea.

Joseph era deja aplecat înainte. Smucitura bruscă îl făcu să-și piardă echilibrul, așa că se prăbuși de pe cal.

— O, nu! strigă Merthin.

Ralph știa de ce reacționase Merthin așa. Un oștean nu putea trece cu vederea o asemenea umilință. Acum nu se mai putea evita trecerea la violență. Dar lui Ralph nu-i părea deloc rău. Fratele său nu-i tratase pe oamenii contelui cu respectul pe care aceștia îl meritau, iar acum trebuia să suporte consecințele.

Ben ținea bâta lui Joseph cu ambele mâini. Joseph sări în picioare. Văzându-l pe Ben cu bâta, își duse mâna la pumnal. Dar Ben se mișcă mai repede – Ralph își dădu seama că masivul căruțaș avea ceva experiență de luptă, probabil participase la vreo bătălie în trecut. Ben roti bâta și lovi puternic chiar în creștetul lui Joseph. Acesta căzu la pământ, unde și rămase, inert.

Ralph mugi, infuriat. Își trase spada din teacă și se repezi la cărăuș.

Merthin strigă:

— Nu!

Ralph îl înjunghie pe Ben în piept, împingând lama printre coaste cu toată puterea. Aceasta trecu prin trupul voinic al lui

Ben și ieși pe cealaltă parte. Căruțașul se prăbuși pe spate și Ralph își trase spada din carnea lui. Din rană țâșni un jet abundent de sânge. Ralph fu străbătut de un curent de satisfacție profundă. Ben Rotarul n-avea să se mai arate insolent față de nimeni.

Îngenunche lângă Joseph. Ochii bărbatului priveau fix, fără să vadă. Nu avea puls. Era mort.

Într-un fel, asta era bine. Simplifica explicațiile. Ben Rotarul îl ucisese pe unul dintre oamenii contelui și murise pentru fapta lui. Nimeni n-avea să vadă vreo nedreptate în asta – cu atât mai puțin contele Roland care se arăta nemilos față de oricine nu i-ar fi recunoscut autoritatea.

Merthin nu vedea lucrurile în același fel. Chipul îi era contorsionat ca și cum ar fi suferit dureri groaznice.

— Ce-ai făcut? întrebă el de parcă nu i-ar fi venit să creadă. Ben Rotarul are acasă un băiețel de doi ani! Îl cheamă Bennie!

— Înseamnă că văduva ar face bine să-și caute alt bărbat, spuse Ralph. Și de data asta ar trebui să-și aleagă unul care să își știe lungul nasului.

27

Recolta era slabă. În august, soarele se arătase cu atâta zgârcenie, încât grânele abia dacă se copseseră prin septembrie. În satul Wigleigh oamenii erau mai toți posomorâți. Anul acesta nu se vedea nicăieri euforia care însoțea de obicei perioada recoltei: dansuri, băutură, idile neașteptate. Nefiind uscate suficient, grânele riscau să putrezească. Mulți săteni aveau să flămânzească până la primăvară.

Wulfric își recoltase ovăzul pe ploaie, secerând tulpinile ude în timp ce Gwenda mergea în spatele lui, legând snopii. În prima zi însoțită din septembrie, începuseră să secere grâul, cea mai valoroasă cultură, în speranța că vremea bună avea să țină suficient cât să se usuce boabele.

La un moment dat, Gwenda își dăduse seama că Wulfric era propulsat în acțiunile sale de furie. Pierderea bruscă a familiei sale îl înverșunase. Dacă ar fi putut, ar fi tras pe cineva la răspundere pentru pierderea sa, dar prăbușirea podului nu era decât un incident dictat de hazard, de spiritele rele sau o pedeapsă de la Dumnezeu. Așa că nu avea altă supapă pentru mânia pe care o simțea decât munca. Ea era mânată de dragoste, un sentiment la fel de puternic.

Când se crăpa de ziuă, erau deja pe câmp și nu se opreau până nu se întuneca atât de tare încât nu mai vedeau ce făceau. În fiecare seară, Gwenda se ducea la culcare chinuită de dureri

de spate și diminețile se trezea când îl auzea pe Wulfric trântind ușa bucătăriei, înainte de zori. Și totuși, erau mai în urmă cu recoltatul decât toți ceilalți.

Treptat-treptat, Gwenda simțea că atitudinea sătenilor față de ea și de Wulfric se schimba. Toată viața ei, Gwenda fusese privită de sus, întrucât era fiica dubiosului Joby, iar femeile o dușmăniseră când își dăduseră seama că voia să-l cucerească pe Wulfric și să-l îndepărteze de Annet. Pe Wulfric era greu să-l antipatizeze cineva, dar unii considerau că dorința sa de a moșteni o parcelă atât de mare era o dovadă de lăcomie și de lipsă de simț practic. Cu toate acestea, oamenii nu aveau cum să nu fie impresionați de eforturile lor de a aduna recolta. Un băiat și o fată încercau să facă munca a trei oameni în toată firea și se descurcau mai bine decât se așteptase cineva. Bărbații începeau să-l privească admirativ pe Wulfric, iar femeile ajunseseră chiar să o simpatizeze pe Gwenda. Într-un final, sătenii se strânseseră să-i ajute. Preotul, părintele Gaspard, se făcea a nu ști că lucrau și duminicile. După ce familia lui Annet termină de adunat recolta, tatăl fetei, Perkin, și fratele ei, Rob, i se alăturară Gwendei pe pământurile lui Wulfric. Chiar și mama Gwendei, Ethna, veni să dea o mână de ajutor. Când ultimele spice luară drumul hambarului lui Wulfric, mai-mai că se ivi o scânteiere a spiritului tradițional din vremea recoltei, odată cu vechile balade cântate de cei care se îndreptau spre casă în urma căruței.

Annet era și ea acolo, nerespectând zicala potrivit căreia trebuie mai întâi să împingi coarnele plugului dacă vrei să dansezi la vremea secerișului. Aceasta mergea lângă Wulfric, după cum avea dreptul, ca logodnică oficială. Gwenda o privea din spate, observând cu amărăciune cum își legăna șoldurile, își arunca părul pe spate și râdea frumos la tot ce spunea el. Cum putea Wulfric să fie atât de prost încât să se lase păcălit de trucurile acelea? Nu observase că Annet nu muncise niciun ceas pe pământurile lui?

Nu fusese fixată data nunții. Perkin era, în primul rând, un om viclean, așa că nu avea să-i permită fiicei sale să-și ia un angajament clar până ce chestiunea moștenirii nu va fi fost rezolvată.

Wulfric dovedise că era capabil să-și îngrijească pământul. Acum nimeni nu mai putea pune acest lucru la îndoială. Problema vârstei sale devenise irelevantă. Singurul obstacol rămas era taxa de moștenire. Oare avea să facă rost de suma necesară pentru a o achita? Totul depindea de cât primea pentru recolta strânsă. Aceasta era slabă, dar, dacă vremea nefavorabilă afectase o zonă mai întinsă, probabil că prețul grâului avea să fie mare. În condiții normale, o familie de

țărani înstăriți ar fi avut puși deoparte suficienți bani pentru a plăti taxa de moștenire, dar economiile părinților lui Wulfric se aflau acum pe fundul râului din Kingsbridge. Așa că nu se știa nimic sigur. Iar Gwenda putea să viseze în continuare că Wulfric avea să-și obțină moștenirea și, într-un fel sau altul, să ajungă să o iubească. Orice era posibil.

Tocmai când descărcau grânele în hambar, sosi Nathan Vătaful. Administratorul cel cocoșat era într-o stare de agitație extremă.

— Haideți la biserică, repede, făcu el. Toată lumea! Vă opriți chiar acum și veniți.

Wulfric spuse:

— Eu nu-mi las recolta sub cerul liber – ar putea să-nceapă ploaia.

Gwenda rosti împăciuitoare:

— O să tragem căruța înăuntru. Ce s-a întâmplat, Nate?

Vătaful deja pornise grăbit către următoarea casă.

— Vine noul senior! strigă el.

— Stai! Wulfric alergă după el. O să-l sfătuiești să-mi lase mie moștenirea?

Toată lumea rămase nemișcată, așteptând răspunsul.

Nathan se întoarse fără prea mare entuziasm și dădu ochii cu Wulfric. Era nevoit să privească în sus, pentru că Wulfric era mai înalt decât el cu vreo 30 de centimetri.

— Nu știu, spuse el încet.

— Am dovedit că-mi pot cultiva pământul – vezi și dumneata. Uită-te în hambar și-ai să te convingi!

— Te-ai descurcat bine, nu-i vorbă. Dar poți să plătești taxa de moștenire?

— Depinde de prețul grâului.

Annet rupse tăcerea:

— Tată? făcu ea.

Gwenda se întrebă ce-avea să urmeze.

Perkin părea să ezite.

Annet îl îmboldi din nou:

— Știi ce mi-ai promis.

— Da, îmi aduc aminte, mormăi Perkin într-un sfârșit. Garantez eu pentru taxa de moștenire, dacă seniorul îl lasă pe Wulfric să moștenească.

Mâna Gwendei se duse automat către gură.

Nathan se încruntă.

— O plătești tu pentru el? E vorba de două lire și zece șilingi.

— Dacă nu-i ajung banii, îi împrumut eu diferența. Bineînțeles, vor trebui să se căsătorească mai întâi.

Nathan coborî tonul:

— Și, în plus...?

Perkin spuse ceva atât de încet, încât Gwenda nu reuși să audă nimic, dar își putea da seama despre ce era vorba. Perkin îi oferea o mită vătafului, probabil o zecime din taxă, adică o sumă de cinci șilingi.

— Foarte bine, încuviință Nathan. O să-l sfătuiesc să moștenească Wulfric. Acum haideți repede la biserică!

Spunând acestea, plecă în goană.

Wulfric zâmbi larg și o sărută pe Annet. Toți ceilalți dădură mâna cu el.

Gwenda își simțea inima amorțită din cauza șocului. Speranțele ei se năruiseră. Annet fusese prea inteligentă. Îl convinsese pe tatăl ei să-i împrumute lui Wulfric banii necesari. Acesta avea să moștenească pământurile și să se însoare cu Annet.

Gwenda făcu un efort, alături de ceilalți, să împingă căruța în hambar, apoi merse în urma fericitei perechi prin sat, către biserică. Se terminase totul. Era puțin probabil ca un senior nou, necunoscând satul și oamenii din el, să se împotrivească recomandării vătafului într-o chestiune ca aceasta. Faptul că Nathan se sinchisise să-și negocieze mita arăta clar cât de încrezător era.

Evident, era parțial și vina ei. Se spetise să se asigure că Wulfric își strângea toată recolta, cu speranța deșartă că acesta avea să-și dea seama că ea i-ar fi fost o nevastă mult mai bună decât Annet. Toată vara, se muștră ea în timp ce mergea prin cimitir către ușa bisericii, nu făcuse altceva decât să-și sape propriul mormânt. Dar, gândind retrospectiv, își dădea seama că, dacă i s-ar fi oferit posibilitatea să se întoarcă în timp, ar fi făcut același lucru. „Orice s-ar întâmpla, își spuse Gwenda, el va ști întotdeauna că eu am fost cea care l-a ajutat, cea care a muncit alături de el.” Nu era însă decât o consolare slabă.

Cei mai mulți dintre săteni se aflau deja în biserică. Nu fusese nevoie ca Nathan să-i împingă prea tare de la spate. Erau dornici să-și prezinte omagiile noului senior și, în plus, erau curioși să vadă cum era: tânăr sau bătrân, urât sau chipeș, vesel sau posac, inteligent sau neghiob și – cel mai important – dacă era crud sau milos. Aspectele firii lui aveau să le afecteze viața pe toată perioada cât avea să le fie senior, ceea ce însemna ani buni sau chiar decenii. Dacă era om de înțeles, putea face multe lucruri care să transforme satul într-un loc vesel și prosper. Dacă era nesocotit, urmau să aibă parte de hotărâri lipsite de înțelepciune și de nedreptăți, de taxe împovărătoare și de pedepse aspre. Iar una dintre primele hotărâri pe care trebuia să le ia acest senior nou era legată de moștenirea pământurilor familiei lui Wulfric.

Hărmălaia conversațiilor se stinse, iar în tăcerea care se așternu se auzi sunetul metalic al unor harnașamente. Gwenda recunoscu glasul lui Nathan, care vorbea pe un ton scăzut și lingușitor, urmat de glasul autoritar al seniorului – un bărbat masiv, își dădu ea seama, sigur pe el, dar tânăr. Toată lumea privea fix ușa bisericii. Aceasta se deschise brusc.

Gwenda trase aer adânc în piept, înăbușindu-și un strigăt de surprindere.

Bărbatul care intră nu avea mai mult de 20 de ani. Era bine îmbrăcat, cu o haină din stofă scumpă de lână, iar la brâu purta sabie și pumnal.

Era înalt, iar chipul îi trăda trufia. Părea încântat că era senior de Wigleigh, deși în privirea lui arogantă se întrezărea și un licăr de nesiguranță. Avea părul închis la culoare, ușor buclat și un chip frumos, desfigurat însă de nasul spart.

Era Ralph Fitzgerald.

Primul divan ținut de Ralph avu loc în duminica următoare.

Între timp, Wulfric fusese cu moralul la pământ. Ori de câte ori îl privea, Gwenda simțea că o podideau lacrimile. Băiatul se plimba de colo colo cu ochii plecați și umerii lăsați în jos. Toată vara se arătase neobosit, muncind la câmp cu dârzenia supusă a unui cal de plug; dar acum părea extenuat. Făcuse tot ce se putea face, dar soarta îi fusese pusă în mâinile unui om care-l ura.

Gwenda ar fi vrut să-i spună ceva care să-i dea speranță, să-l înveselească, dar adevărul era că-i împărtășea pesimismul. Seniorii erau adesea meschini și răzbunători și nimic din firea lui Ralph nu o încuraja să creadă că acesta avea să se arate mărinimos. Pe când nu era decât un băiețel, era prost și violent. N-avea să uite niciodată ziua în care-i ucisese câinele cu arcul și cu săgețile lui Merthin.

Nu dădea niciun semn că s-ar fi schimbat față de cum era pe-atunci. Se mutase în conac împreună cu acolitul său, un scutier tânăr și masiv pe nume Alan Fernhill, și cât era ziulica de lungă nu făceau altceva decât să bea din vinul cel mai bun, să se ospăteze cu găinile din gospodărie și să le pipăie pe servitoare cu nepăsarea proprie celor din clasa lor socială.

Atitudinea lui Nathan îi confirma temerile. Vătaful nu se mai deranja să negocieze o mită mai mare – semn sigur că se aștepta ca întregul plan să eșueze.

Nici Annet nu părea să aibă o opinie prea bună despre perspectivele lui Wulfric. Gwenda observă că purtarea i se schimbase simțitor. Nu-și mai arunca părul pe spate cu atâta veselie, nu-și mai legăna șoldurile așa cum o făcea înainte, iar râsul ei ca o clipocire de izvor nu se mai auzea la fel de des.

Gwenda spera ca Wulfric să nu observe schimbarea de atitudine a lui Annet: avea suficiente motive de îngrijorare și așa. Dar parcă i se părea că tânărul nu mai stătea la Perkin până târziu, ca altădată, iar când se întorcea acasă era morocănos.

Duminică dimineață fu surprinsă să descopere că Wulfric încă mai nutrea o rază de speranță. La sfârșitul slujbei religioase, când părintele Gaspard îi cedă locul seniorului Ralph, îl văzu pe Wulfric murmurând cu ochii închiși o rugăciune, probabil către figura sa religioasă preferată, Fecioara Maria.

Cum era de așteptat, în biserică erau prezenți toți sătenii, inclusiv Joby și Ethna. Gwenda nu stătea lângă părinții ei. Vorbea uneori cu mama sa, dar numai când taică-său nu se afla în preajmă. Joby avea o pată roșie pe obraz, acolo unde Gwenda îl arsesese cu lemnul aprins. Bărbatul nu-i întâlnea niciodată privirea. Gwenda se temea în continuare de el, dar avea senzația că acum și lui îi era frică de ea.

Ralph se așeză pe un jilț mare din lemn, cântărindu-și șerbii din priviri ca un cumpărător la un târg de vite. Pe ordinea de zi a divanului se aflau o serie de anunțuri. Nathan îi înștiință cum se va proceda pentru adunarea recoltei de pe pământurile seniorului și care erau zilele de corvoadă pe moșie pentru fiecare țăran în parte, potrivit obiceiului. Nici nu se puse problema unei discuții. În mod clar, Ralph nu avea de gând să le ceară acordul șerbilor săi.

De asemenea, mai erau și alte detalii de pus la punct, în genul celor de care Nathan se ocupa în fiecare săptămână: de pe Hundredacre trebuiau adunate spicele până luni seara, astfel încât de marți dimineața vitele să poată fi duse la pășunat acolo, iar aratul de toamnă pe Longfield avea să înceapă de miercuri. În mod normal, s-ar fi iscat dispute minore legate de aceste planuri, fiindcă anumiți săteni mai certăreți găseau mereu motive pentru a propune alt program; astăzi însă erau cu toții tăcuți și așteptau să vadă cum avea să procedeze seniorul cel nou în privința moștenirii.

Când hotărârea fu rostită, aceasta veni ciudat de discret. Ca și cum n-ar fi făcut altceva decât să indice modul de realizare a unei operațiuni agricole, Nathan spuse:

— Lui Wulfric nu i se permite să moștenească pământurile tatălui său, pentru că nu are decât 16 ani.

Gwenda își aținti privirea asupra lui Ralph. Acesta încerca să-și suprimă un rânjel triumfător. Mâna i se ridică spre față – inconstient, își dădu ea seama – și-i atinse nasul deformat.

Nathan continuă:

— Seniorul Ralph se va gândi cum să procedeze cu aceste parcele și o să-și prezinte decizia mai încolo.

Wulfric gemu suficient de tare pentru ca toți să-l audă. Era decizia la care se așteptase, dar, acum că o auzea, impactul era totuși dureros. Gwenda îl privi cum se întoarce cu spatele, ascunzându-și fața, și se sprijini de perete, ca să nu se prăbușească.

— Atât pentru astăzi, încheie Nathan.

Ralph se ridică. Porni pe culoarul dintre strane cu pași înceți și privirea ațintită încontinuu asupra nefericitului Wulfric. „Ce senior o să ne fie, se întrebă Gwenda, dacă primul lui instinct e să-și folosească puterea pentru a se răzbuna?” Nathan mergea în urma lui Ralph, cu ochii în pământ, pentru că știa că se comisese o nedreptate. Când cei doi ieșiră din biserică, mulțimea începu să comenteze frenetic. Gwenda nu vorbea cu nimeni, privindu-l fix pe Wulfric.

Tânărul se întoarce din nou, arătându-și chipul pe care se citea o nefericire profundă. Ochii săi cercetară mulțimea până ce o localizară pe Annet.

Aceasta clocotea de furie. Gwenda așteptă ca privirea fetei să o întâlnească pe cea a lui Wulfric, dar Annet părea hotărâtă să nu se uite spre el.

Gwenda murea de curiozitate să știe cam ce-i trecea prin minte.

Annet porni către ușă, cu capul sus. Tatăl ei, Perkin, o urmă împreună cu restul familiei. De ce nu voia să-i vorbească lui Wulfric?

Probabil că aceeași întrebare se formase și în mintea lui, pentru că băiatul porni în urma ei.

— Annet! strigă el. Așteaptă!

Brusc, în biserică se lăsă tăcerea.

Annet se întoarce. Wulfric se afla chiar în fața ei.

— O să ne căsătorim totuși, nu? întrebă el.

Gwenda se crispă auzind intonația umilitoare de rugă din vocea lui. Annet îl privi fix, părând că se pregătește să spună ceva, dar nu scoase niciun sunet timp de câteva secunde cât o eternitate. Tot Wulfric fu cel care vorbi:

— Seniorii au nevoie de șerbi buni care să lucreze pământul. Poate că Ralph o să-mi dea o parcelă mai mică...

— I-ai spart nasul, spuse ea cu asprime în glas. N-o să-ți dea niciodată nimic.

Gwenda își aminti cât de încântată fusese Annet, la vremea respectivă, să-i vadă pe cei doi luptându-se pentru ea.

Wulfric continuă:

— Atunci o să muncesc cu ziua pe pământurile altora. Sunt puternic, o să am mereu de lucru.

— Dar o să fii sărac toată viața. Asta-mi oferi tu mie?

— O să fim împreună – exact așa cum am visat amândoi în ziua aia, în pădure, când mi-ai zis că mă iubești, nu-ți aduci aminte?

— Și ce fel de viață o să duc, măritată cu un pălmaș fără pământ? Întrebă Annet furioasă. Îți spun eu! Își ridică mâna și arată către mama Gwendei, Ethna, care stătea alături de Joby și de cei trei copii mici ai lor. O să ajung ca ea – cenușie la față de griji și slabă ca o coadă de mătură!

Joby fu jignit de aceste vorbe. Își agită brațul lipsit de palmă înspre Annet.

— Ai grijă ce spui, obrăznicătură arogantă!

Perkin făcu un pas înaintea fiicei sale și flutură din mâini, ca și cum ar fi încercat să liniștească apele.

— Iart-o, Joby, e supărată, nu a vrut să jignească pe nimeni.

Wulfric rosti:

— Cu tot respectul pentru Joby, eu nu sunt ca el, Annet.

— Ba ești! strigă ea. Nu ai pământ. De-asta e el sărac, de-asta o să fii și tu sărac, iar copiii tăi o să fie mereu flămânzi și nevestă-ta slabă și șleampătă.

Era adevărat. În vremurile grele, muncitorii fără pământ erau primii afectați. Concedierea angajaților era cea mai rapidă metodă de a face economii.

Oricum, Gwendei îi venea greu să creadă că o femeie putea refuza șansa de a-și petrece viața alături de Wulfric.

Și totuși, se părea că tocmai asta făcea Annet acum.

Wulfric își dădu seama și el de acest lucru. Spuse implorator:

— Nu mă mai iubești?

Își pierduse orice urmă de demnitate și arăta jalnic; și totuși, în momentul acela, Gwenda se simțea mai îndrăgostită de el ca oricând.

— Dragostea nu ține de foame, răspunse Annet și ieși din biserică.

Două săptămâni mai târziu, Annet se mărită cu Billy Howard.

Gwenda participă la nuntă, așa cum făcuseră toți sătenii, cu excepția lui Wulfric. În ciuda faptului că recolta fusese slabă, ospățul fu îmbelșugat. Prin această căsătorie erau unite două proprietăți mari: cele 40 de hectare ale lui Perkin cu cele 16 ale lui Billy. Mai mult, Perkin îi ceruse lui Ralph să-i dea pământurile familiei lui Wulfric. Dacă Ralph se declara de acord, copiii lui Annet puteau moșteni aproape jumătate din sat. Dar Ralph plecase la Kingsbridge, cu promisiunea că avea să-și exprime hotărârea la întoarcere.

Perkin dăduse cep unui butoi cu bere tare făcută de nevastă-sa și tăiasă o vacă. Gwenda mănca și bău pe săturate. Viitorul ei era prea incert pentru a refuza o porție de mâncare bună.

Se jucă împreună cu surorile sale mai mici, Cathie și Joanie, aruncând și prinzând o minge din lemn, apoi îl luă pe genunchi pe frățiorul ei Eric, care era încă un bebeluș, și-i cântă. După un timp, mama ei se așeză lângă ea și spuse:

— Și-acum ce-o să faci?

În adâncul sufletului ei, Gwenda n-o iertase complet pe Ethna. Vorbeau, iar mami îi puneă întrebări pline de îngrijorare. Gwenda nu se împăcase nici acum cu gândul că mama ei se dăduse de partea lui Joby, dar îi răspundea la întrebări.

— O să stau în hambarul lui Wulfric cât oi mai putea, rosti ea. Poate că o să reușesc să rămân acolo la nesfârșit.

— Și dacă Wulfric se mută – dacă, să zicem, pleacă din sat?

— Nu știu ce-o să fac atunci.

Deocamdată Wulfric lucra în continuare la câmp, arând miriștea și trecând cu grapa peste bucățile de pârloagă de pe parcelele care le aparținuseră părinților săi, iar Gwenda îl ajuta. Erau plătiți cu ziua de către Nathan, pentru că n-aveau să primească nimic din recolta următoare. Nathan fusese chiar bucuros că ei munceau acolo, pentru că altfel starea ogoarelor s-ar fi înrăutățit rapid. Aveau să-și continue activitatea până ce Ralph avea să decidă cine prelua aceste terenuri. Atunci aveau să fie nevoiți să-și ofere serviciile altcuiva.

— Unde e Wulfric acum? se interesă Ethna.

— Presupun că n-are dispoziția necesară pentru a sărbători nunta asta.

— Și ce sentimente are față de tine?

Gwenda îi adresă mamei sale o privire sinceră.

— Îmi spune că sunt cea mai bună prietenă pe care a avut-o vreodată.

— Ce înseamnă asta?

— Nu știu. Dar nu înseamnă „te iubesc”, nu?

— Nu, răspunse mama ei. Nu înseamnă asta.

Gwenda auzi zvon de muzică. Aaron Appletree cânta la cimpoi, încercând toate notele și pregătindu-se să înceapă o melodie. Îl văzu pe Perkin ieșind din casă cu două tobe mici legate la cingătoare. Sătenii aveau să înceapă să danseze.

Ea n-avea dispoziția necesară pentru dansat. Ar fi putut să stea de vorbă cu bătrânele din sat, dar știa că îi vor pune aceleași întrebări ca mama ei, iar ea nu voia să-și petreacă restul zilei explicându-le în ce situație dificilă se afla. Își aminti ultima nuntă din sat, când Wulfric se cherchelise puțin și dansase cu pași mari, îmbrățișând toate femeile, dar

preferând-o mai presus de orice pe Annet. Fără el, Gwenda nu se putea bucura cu adevărat de nicio sărbătoare. Îl puse pe Eric în brațele mamei sale și se îndepărtă. Câinele ei, Skip, rămase, pentru că știa că asemenea oștețe însemnau o mulțime de bucăți gustoase scăpate pe jos și o groază de resturi.

Intră în casa lui Wulfric, aproape sperând ca acesta să fie acolo, dar nu găsi pe nimeni. Era o clădire solidă din lemn, cu bârne groase care susțineau pereții, dar fără coș – numai cei bogați își permiteau un asemenea lux. Gwenda îl căută pe Wulfric în ambele încăperi de la parter și în dormitorul de la etaj. Casa era la fel de ordonată și de curată cum fusese în timpul vieții mamei lui, dar asta pentru că tânărul nu folosea decât o singură încăpere. Mânca și dormea în bucătărie. Casa era rece și neprimitoare. Era o locuință familială unde nu mai locuia nicio familie.

Se duse în hambar. Acesta era plin de baloturi de fân, care aveau să asigure hrana vitelor pe timp de iarnă, și de snopi de orz și de grâu care așteptau treieratul. Gwenda urcă scara care ducea în pod și se întinse pe fân. După o vreme, adormi.

Când se trezi, afară se întunecase. N-avea nici cea mai vagă idee ce oră era. Ieși pentru a arunca o privire spre cer. Luna se ițea din spatele norilor, destul de aproape de orizont, așa că Gwenda își dădu seama că nu trecuseră mai mult de două ceasuri de la căderea serii. Cum stătea în cadrul ușii hambarului, încă adormită pe jumătate, auzi niște suspine sfâșietoare.

Știu imediat că era Wulfric. Îl mai auzise o dată plângând, când văzuse cadavrele părinților și fratelui său pe pardoseala de piatră a Catedralei Kingsbridge. Plângea cu suspine puternice, care păreau a se rupe din adâncimile pieptului său. Auzindu-l cum jenea, Gwenda își simți ochii umplându-i-se de lacrimi.

După un timp, fata intră în casă.

Lumina lunii care pătrundea pe fereastră îi permitea să-l vadă. Stătea întins cu fața în jos pe paie de pe podea, cu spatele tresăltându-i în ritmul suspinelor. Sigur o auzise ridicând zăvorul, dar era prea prins în suferința sa pentru a-i păsa și nici măcar nu-și întoarse privirea către ea.

Gwenda îngenunche lângă el și îi atinse ușor părul lung. Wulfric nu reacționează în niciun fel. Rar se întâmplase ca Gwenda să aibă ocazia să-l atingă, iar faptul că-i mângâia părul era o încântare necunoscută până atunci. Mângâierile ei păreau a-l mai liniști, pentru că suspinele lui se stinseră de la sine.

După un timp, îndrăzni să se întindă lângă el. Se aștepta ca el să o îndepărteze, dar nu se întâmplă nimic de genul acesta.

Își întoarse fața către ea, cu ochii închiși. Ea-i tamponă ușor obrazii cu mâneca, iar el îi permise aceste gesturi intime. Gwenda ardea de dorința de a-i săruta pleoapele închise, dar îi era teamă să nu depășească o limită nerostită, așa că se abținu.

Câteva momente mai târziu, își dădu seama că Wulfric adormise.

Asta o mulțumea. Era un semn că se simțea în largul lui când era cu ea. Putea așadar să rămână cu el, cel puțin până se trezea.

Era toamnă, iar aerul nopții era rece. Când respirația lui Wulfric deveni mai înceată și mai constantă, Gwenda se ridică repede și luă pătura din cuierul de pe perete, unde stătea de obicei. O întinse peste el. Wulfric dormea în continuare, netulburat.

În ciuda temperaturii scăzute, își trase rochia peste cap și se lungi goală lângă el, aranjând pătura astfel încât să-i acopere pe amândoi.

Se apropie de el și-și lipi obrazul de pieptul lui. Îi putea auzi bătăile inimii și-i simțea adierea răsuflării pe creștet. Căldura emanată de trupul lui masiv o încălzi imediat. Încet-încet, luna coborî către asfințit, iar camera fu învăluită într-un întuneric profund. Gwenda simțea că ar fi putut rămâne așa pentru totdeauna.

Nu dormi deloc. N-avea nici cea mai mică intenție să irosească aceste momente atât de prețioase. Savura fiecare clipă, știind că era posibil să nu se mai întâlnească niciodată cu o asemenea ocazie. Îl atingea cu precauție, atentă să nu-l trezească. Prin bluza lui subțire de lână, vârfurile degetelor ei îi explorau mușchii pieptului și ai spatelui, oasele coastelor și ale șoldurilor, curbura umerilor și nodurile coatelor.

Wulfric se mișcă de mai multe ori în somn. O vreme rămase cu fața în sus, astfel încât ea își puse capul pe umărul lui și-și petrecu brațul peste abdomenul lui plat. Mai apoi, se întoarse cu spatele la ea, așa că Gwenda se lipi de el, luând forma de „S” a corpului său, apăsându-și sânii de spatele lui lat, șoldurile de ale lui, genunchii de interiorul genunchilor lui. După aceea, Wulfric se răsuci din nou spre ea, petrecându-și un braț peste umerii ei și un picior peste șoldurile ei. Piciorul lui era dureros de greu, dar Gwenda savura această durere ca dovadă că ceea ce se întâmpla nu era un vis.

Și totuși, el visa. În toiul nopții o sărută dintr-odată, împingându-și limba cu duritate în gura ei și prinzându-i un sân cu palma lui mare. Gwenda îi simți erecția în timp ce el se freca neîndemânatic de ea. Pentru scurt timp, Gwenda fu de-a dreptul uluită. Wulfric putea să o aibă oricum, dar nu-i stătea în fire să fie altfel decât blând. Își duse mâna între picioarele

lui și-i cuprinse penisul, care ieșise prin crăpătura pantalonilor. Apoi, la fel de brusc, Wulfric se întoarse și rămase întins pe spate, respirând ritmic, iar ea își dădu seama că nu se trezise nicio clipă, ci o atinsese în somn. În mod clar o visase pe Annet, se gândi ea plină de ciudă.

Gwenda nu dormea, dar visa. Își închipuia cum ar fi fost ca Wulfric să o prezinte unui străin, spunând: „Aceasta e soția mea, Gwenda.” Se imaginea însărcinată, dar lucrând în continuare la câmp și leșinând în toiul zilei – iar, în visul ei, Wulfric o lua în brațe și o ducea acasă, stropindu-i chipul cu apă rece. Și-l închipui la bătrânețe, jucându-se cu nepoții lor, răsfațându-i, dându-le mere și faguri cu miere.

„Nepoți?” se întrebă ea tristă. Într-adevăr, era o închipuire exagerată, având în vedere că nu pornise decât de la faptul că el îi permisesese să-și petreacă brațul peste pieptul lui în timp ce plângea.

Pe când Gwenda se gândea că, în curând, zorii aveau să mijească, iar șederea ei în Paradis se apropia de sfârșit, el începu să se miște. Ritmul respirației lui se schimbă. Se întoarse pe spate. Brațul ei alunecă pe pieptul lui, iar ea îl lăsă acolo, băgându-și palma la subsuoara lui. După câteva clipe, simți că Wulfric era treaz și se gândea. Rămase nemișcată, temându-se că, dacă făcea sau spunea ceva, avea să rupă vraja.

Într-un final, Wulfric se întoarse din nou către ea. Își trecu brațul în jurul trupului ei, iar Gwenda îi simți palma lipită de piele. O mângâie pe spate, dar ea nu-și dădea seama ce anume însemna această mângâiere: i se părea că Wulfric îi cerceta corpul, surprins să descopere că era goală. Mâna lui înaintă până la gâtul ei și coborî apoi spre curbura șoldului.

Într-un final, Wulfric rupse tăcerea. Ca și cum i-ar fi fost teamă să nu fie auzit și de altcineva, spuse în șoaptă:

— S-a măritat cu el.

Gwenda îi răspunse, tot în șoaptă:

— Da.

— Dragostea ei e slabă.

— Dragostea adevărată nu e niciodată slabă.

Palma lui rămase lipită de șoldul ei, înnebunitor de aproape de locurile unde ea își dorea să fie atinsă.

Wulfric întrebă:

— O să încetez vreodată să o iubesc?

Gwenda îi luă mâna și i-o mută.

— Are doi săni, exact ca ăștia, murmură ea.

Nu știa de ce făcea asta: se lăsa ghidată de intuiție, dispusă să-și asume consecințele, fie ele bune sau rele.

El gemu, iar ea îi simți palma închizându-i-se ușor peste un sân, apoi și peste celălalt.

— Și are păr aici jos, așa... continuă ea, mutându-i din nou mâna.

Respirația lui Wulfric deveni mai precipitată. Lăsându-i mâna acolo, Gwenda începu să-i exploreze trupul pe sub bluza de lână și descoperi că penisul i se întărise. Îl cuprinse în mâna ei și spuse:

— Atingerea ei se simte exact așa.

Wulfric începu să-și miște șoldurile ritmic.

Dintr-odată Gwenda se temu că întregul act avea să se sfârșească înainte de a se fi consumat pe de-a-ntregul. Nu voia asta. Avea să primească totul sau nimic. Îl împinse ușor pe spate, după care se ridică repede și îl încălecă.

— Înăuntru, e fierbinte și udă, spuse ea și se lăsă peste el.

Deși o mai făcuse înainte, senzațiile de atunci nu se comparau nici pe departe cu cele de acum; se simțea plină și totuși voia mai mult. Se împinse încet, venind în întâmpinarea avântului șoldurilor lui, apoi se ridică ușor, când el începu să se retragă. Își coborî chipul asupra lui și îi sărută gura înconjurată de firele de păr ale bărbii.

El îi cuprinse capul între palme și îi răspunse la sărut.

— Te iubește, îi șopti Gwenda. Te iubește foarte mult.

Wulfric țipă de plăcere, iar Gwenda începu să-i călărească șoldurile de parcă ar fi fost un mânz, cu trupul zgâlțâindu-se în sus și-n jos, până ce, într-un final, îl simți ejaculând înlăuntrul ei. Bărbatul slobozi un ultim geamăt, după care spuse:

— Ah, și eu te iubesc! Te iubesc, Annet!

28

Wulfric adormi din nou, dar Gwenda rămase trează. Era prea agitată ca să doarmă. Îi câștigase dragostea – nu se îndoia de asta. Aproape că nu conta că trebuise să se prefacă pe jumătate că era Annet. Făcuse dragoste cu ea cu atâta pasiune și o sărutase după aceea cu atâta tandrețe și recunoștință, încât ea simțea că avea să fie al ei pentru totdeauna.

Când inima ei își mai încetini ritmul, iar mintea i se mai calmă, începu să se gândească la moștenirea lui. Nu era dispusă să renunțe la ea, mai ales acum. În vreme ce afară se iveau zorii, ea-și frământa creierii căutând o modalitate de a întoarce situația în favoarea lor. Când Wulfric se trezi, îi spuse:

— Mă duc la Kingsbridge.

Aceste cuvinte îl luară prin surprindere pe Wulfric.

— De ce?

— Ca să aflu dacă mai există vreo posibilitate ca tu să poți moșteni totuși pământurile tatălui tău.

— Cum?

— Nu știu. Dar Ralph nu a dat încă parcelele altcuiva, așa că mai avem o șansă. Și tu meriți moștenirea asta – ai muncit din greu și ai suferit atât de mult...

— Ce-o să faci?

— O să vorbesc cu fratele meu, Philemon. El înțelege treburile astea mai bine decât noi. Poate-o să știe să mă îndrume.

Wulfric o privea ciudat.

Ea-l întrebă:

— Ce e?

— Tu chiar mă iubești, nu-i așa? murmură el.

Gwenda zâmbi, cu inima plină de fericire, și spuse:

— Hai s-o facem din nou, vrei?

A doua zi dimineață se afla la stăreția Kingsbridge, așezată pe banca de piatră de lângă grădina cu legume, așteptându-l pe Philemon. Cât durase drumul de la Wigleigh, rememorase fiecare clipă a nopții de duminică, savurând amintirea plăcerii fizice pe care o simțise, interpretând cuvintele care fuseseră rostite. Wulfric tot nu-i spusese că o iubea, dar întrebase: „Tu chiar mă iubești?” Și păruse încântat că ea îl iubea, deși era un pic uluit de puterea pasiunii ei.

Își dorea cu ardoare să-i recâștige pământurile la care avea dreptul prin naștere. Tânjea după ele aproape la fel de mult cum tânjise după el. Era o luptă pe care o ducea pentru amândoi. Chiar dacă el ajungea un biet pălmaș, ca Joby, ea tot avea să se mărite cu el; însă voia ceva mai bun pentru amândoi și era hotărâtă să-și atingă țelul.

Când Philemon ieși din curtea mănăstirii și intră în grădină pentru a o întâmpina, Gwenda observă imediat că purta rasă de novice.

— Holger! exclamă ea, atât de surprinsă încât îi folosi numele adevărat. Ai ajuns novice... așa cum ți-ai dorit mereu!

Philemon zâmbi mândru și nu luă în seamă faptul că-l strigase cu vechiul său nume.

— A fost una dintre primele decizii ale lui Godwyn ca stareț, spuse el. E un om minunat. Și e o onoare să-l slujesc.

Se așeză lângă ea pe bancă. Era o zi plăcută de toamnă, înnorată, dar fără ploaie.

— Și cum te descurci cu lecțiile?

— Înaintează încet. E greu să înveți să scrii și să citești când ești deja adult. Se strâmbă. Băieții avansează mai repede decât mine. Dar pot să copiez Tatăl nostru în latină.

Gwenda îl invidia pentru asta. Ea nu știa nici măcar să-și scrie numele.

— E minunat! făcu ea.

Fratele ei era pe cale să-și realizeze visul de-o viață, acela de a deveni călugăr. Poate că statutul său de novice avea să-i mai atenueze sentimentul că nu valora nimic – sentiment care, știa ea, era responsabil pentru faptul că uneori era viclean și pus pe înșelătorii.

— Și tu? întrebă el. De ce ai venit la Kingsbridge?

— Știai că Ralph Fitzgerald a ajuns senior de Wigleigh?

— Da. E aici, în oraș. Stă la hanul Bell și trăiește pe picior mare, mai nou.

— A refuzat să-l lase pe Wulfric să moștenească pământurile tatălui său. Îi povesti totul lui Philemon. Vreau să știu dacă decizia lui poate fi contestată, încheie ea.

Philemon scutură din cap.

— Pe scurt, nu. Wulfric ar putea să facă apel la contele de Shiring, bineînțeles, și să-i ceară să schimbe decizia lui Ralph, dar contele n-o să intervină decât dacă are vreun interes personal. Chiar dacă e de părere că decizia e nedreaptă – ca în cazul de față –, n-o să submineze autoritatea unui senior proaspăt numit. Dar de ce te preocupă atât de mult? Credeam că Wulfric o să se însoare cu Annet.

— Când Ralph și-a anunțat hotărârea, Annet l-a părăsit pe Wulfric și s-a măritat cu Billy Howard.

— Iar acum ai ocazia de a-l cuceri pe Wulfric.

— Cred că da.

Gwenda simți că roșea.

— Și cum îți dai seama de asta? întrebă el cu viclenie.

— Am profitat de el, îi mărturisi ea. Când era supărat în legătură cu nunta lui Annet, m-am băgat în patul lui.

— Nu-ți face probleme. Noi, cei născuți săraci, trebuie să ne folosim de șiretenie pentru a obține ce vrem. Scrupulele sunt pentru cei înstăriți.

Gwendei nu-i prea plăcea să-l audă vorbind astfel. Câteodată părea să creadă că orice putea fi scuzat și pus pe seama copilăriei lor grele. Dar acum era prea dezamăgită ca să-i mai ardă de asta.

— Chiar nu pot face nimic?

— Nu am zis asta. Într-adevăr, decizia nu poate fi contestată. Dar Ralph poate fi făcut să se răzgândească.

— În niciun caz de mine, sunt sigură.

— Nu știu. De ce nu te duci să vorbești cu verișoara lui Godwyn, Caris? Voi două sunteți prietene din copilărie. Dacă poate, o să te ajute. Și e în relații apropiate cu fratele lui Ralph, Merthin. Poate c-o să-ți dea el însuși o idee despre cum să procedezi.

Orice rază de speranță era mai bună decât întunericul total al deznădejzii. Gwenda se ridică pentru a pleca.

— Mă duc chiar acum la ea.

Se aplecă să-și sărute fratele de bun-rămas, după care-și dădu seama că un asemenea contact le era interzis acum. În loc de asta, îi strânse mâna, ceea ce i se păru ciudat.

— O să mă rog pentru tine, spuse el.

Casa lui Caris se afla vizavi de poarta stăreției. Când Gwenda intră, nu găsi pe nimeni în sala de masă, dar auzi zvon de glasuri venind din salon, unde Edmund își încheia de obicei afacerile. Bucătăreasa, Tutty, îi confirmă că starostele și fiica lui se aflau acolo. Gwenda se așeză să-și aștepte prietena, bătând nerăbdătoare din picior, dar, după câteva minute, ușa salonului se deschise.

Edmund ieși însoțit de un bărbat pe care Gwenda nu-l recunoscuse. Acesta era înalt și avea nările proeminente, ceea ce-i dădea un aer trufaș. Purta o robă neagră ca de preot, dar niciun crucifix sau alt simbol sacru. Edmund dădu din cap prietenos în direcția Gwendei și-i spuse străinului:

— O să te conduc înapoi la stăreție.

Caris veni și ea în urma celor doi bărbați și o îmbrățișă pe Gwenda.

— Cine era bărbatul acela? întrebă Gwenda imediat ce necunoscutul ieși.

— Îl cheamă Gregory Longfellow. E avocatul pe care l-a angajat starețul Godwyn.

— Pentru ce?

— Conte Roland împiedică stăreția să ia piatră din cariera care aparține călugărilor. Încearcă să taxeze fiecare căruță cu câte un penny. Godwyn o să-l reclame la rege.

— Și sunteți implicați și voi?

— În opinia lui Gregory, ar trebui să mergem pe argumentul că, fără pod, orașul nu are cum să-și achite impozitele. Se pare că asta e cea mai bună metodă de a-l convinge pe rege. Așa că tata o să meargă împreună cu Godwyn să depună mărturie în fața tribunalului regal.

— Și-o să te duci și tu?

— Da. Dar, spune-mi, ce vânt te aduce pe la noi?

— M-am culcat cu Wulfric.

Caris zâmbi.

— Zău? În sfârșit! Și cum a fost?

— Minunat. Am stat lângă el toată noaptea în timp ce dormea, după care, când s-a trezit... l-am convins.

— Spune-mi mai mult, vreau detalii!

Gwenda îi povesti lui Caris tot. La final, deși era nerăbdătoare să ajungă la scopul real al vizitei sale, adăugă:

— Dar ceva îmi spune că și tu ai vești asemănătoare.

Caris încuviință din cap.

— Și eu m-am culcat cu Merthin. I-am spus că nu vreau să mă mărit, iar el s-a dus la scroafa aia grasă de Bessie Bell, așa că eu m-am supărat numai gândindu-mă cum își scotea ea țâțele alea mari în față, ca s-o bage în seamă... după care el s-a întors și am fost atât de fericită, că a trebuit pur și simplu s-o fac cu el.

— Ți-a plăcut?

— La nebunie. E cel mai bun lucru care mi s-a întâmplat. Și parcă e din ce în ce mai bine. O facem ori de câte ori avem ocazia.

— Și dacă rămâi grea?

— Nici nu mă gândesc la asta. Nu-mi pasă dacă mor. Odată – își coborî tonul până la șoaptă odată ne-am scăldat într-un izvor din pădure și după aia m-a lins... acolo jos.

— Ah, dar asta e dezgustător! Și cum a fost?

— Bine. Și lui i-a plăcut.

— Dar tu nu i-ai făcut același lucru, nu?

— Ba da.

— Dar n-a...?

Caris dădu din cap afirmativ.

— În gura mea.

— Și nu ți s-a părut scârbos?

Caris ridică din umeri.

— Are un gust ciudat... dar e fascinant să simți cum se întâmplă, știi... și lui i-a plăcut la nebunie...

Gwenda era șocată, dar și intrigată. Poate că ar trebui să încerce și ea cu Wulfric. Știa un loc unde se puteau scălda, un izvor în pădure, departe de orice poteci...

Caris o întrerupse din visare.

— Dar n-ai bătut tu atâta cale doar ca să-mi povestești despre Wulfric.

— Nu. Am venit în legătură cu moștenirea lui. Gwenda îi înfățișă hotărârea lui Ralph. Philemon zicea că poate Merthin ar reuși să-l convingă pe Ralph să se răzgândească.

Caris clătină din cap cu pesimism.

— Mă îndoiesc. Sunt certați.

— O, nu!

— Ralph a fost cel care a împiedicat căruțele să plece din carieră. Din păcate, Merthin s-a nimerit și el acolo. S-a iscat o ceartă. Ben Rotarul l-a ucis pe unul dintre bătaușii contelui, iar Ralph l-a omorât pe Ben.

Gwenda scoase un suspin adânc.

— Dar Lib a Rotarului are un băiețel de numai doi ani!

— Iar acum micuțul Bennie a rămas fără tată.

Gwenda era tristă atât pentru ea, cât și pentru Lib.

— Deci o intervenție frățească n-o să fie de niciun ajutor.

— Hai totuși să mergem să vorbim cu Merthin. Azi lucrează pe Insula Leproșilor.

Ieșiră din casă și coborâră pe strada principală până la malul râului. Speranțele Gwendei aproape că dispăruseră. Toată lumea părea să creadă că nu existau prea multe șanse de reușită. Viața era tare nedreaptă.

Îl puseră pe Ian Barcagiul să le ducă până pe insulă. Caris îi spuse că podul cel vechi avea să fie înlocuit cu două poduri noi, cu insula servind drept punct de legătură.

Îl găsiră pe Merthin lucrând împreună cu ajutorul său, Jimmie, la stabilirea punctelor de sprijin ale noului pod. Folosea o măsură reprezentată de o țeavă de fier care avea aproximativ dublul unui stat de om, iar acum înfîșea țărui ascuțiți în solul stâncos, pentru a marca locurile unde trebuia săpată fundația.

Gwenda privi cum se sărutară Caris și Merthin. Era altfel. Sărutul lor avea acum o anumită notă de intimitate, de plăcere stârnită de corpurile lor, care părea nouă. Se potrivea cu sentimentele pe care le nutrea Gwenda față de Wulfric. Pe lângă faptul că-i deștepta dorința, trupul lui era acum al ei. I se părea că-i aparține așa cum îi aparținea propriul trup.

Ea și Caris se uitară în liniște cât timp Merthin termină ce avea de făcut, legând o sfoară între doi țărui. Apoi tânărul îi spuse lui Jimmie să strângă uneltele.

Gwenda deschise discuția:

— Presupun că nu poți face mare lucru fără piatră.

— Mă ocup de pregătiri. Dar am trimis toți zidarii la carieră. Pregătesc blocurile acolo, în loc să le cioplească aici. Deja ne facem provizii.

— Deci, dacă e să câștigați procesul în fața regelui, puteți începe să construiți imediat.

— Sper că da. Depinde de cât timp o să dureze procesul în sine – și de vreme. Nu putem construi în toiul iernii, ca nu cumva înghețul să ne strice mortarul. E deja octombrie. În mod normal, sezonul de construcție se încheie pe la mijlocul lui noiembrie. Aruncă o privire către cer. S-ar putea să avem un pic mai mult timp anul ăsta – norii păstrează căldura pământului.

Gwenda îi dezvălui pentru ce venise.

— Aș vrea să te pot ajuta, răspunse Merthin. Wulfric e un bărbat bun și bătaia aceea a avut loc numai din vina lui Ralph. Dar eu sunt certat cu fratele meu. Înainte de a-i cere o favoare, ar trebui să ne împăcăm. Iar eu nu pot să-l iert că l-a omorât pe Ben Rotarul.

„Al treilea răspuns negativ la rând”, își dădu seama Gwenda cu tristețe. Poate că întregul demers era unul lipsit de speranță

și ea fusese nesăbuită să creadă altfel.

Caris spuse:

— S-ar putea să fie nevoie să acționezi de una singură.

— Așa voi face, replică Gwenda pe un ton hotărât. Era timpul să nu mai ceară ajutor de la alții și să înceapă să se bazeze pe ea însăși – așa cum făcuse toată viața. Ralph e în oraș, nu?

— Da, încuviință Merthin. A venit să le spună părinților noștri despre avansare. Ei sunt singurii oameni din ținut care o sărbătorească.

— Dar nu stă la ei.

— Nu, e prea important acum pentru asta. Stă la Bell.

— Și care ar fi cea mai bună metodă de a-l convinge?

Merthin se gândi timp de câteva clipe.

— Pe Ralph l-a afectat foarte mult decăderea tatălui nostru – faptul că un cavaler a ajuns să fie rentier la stăreție. Va face orice lucru care, aparent, i-ar consolida poziția socială.

Gwenda se gândea la cuvintele lui Merthin în timp ce Ian Barcagiul vâslea înapoi spre oraș. Cum își putea prezenta cererea în așa fel încât Ralph să creadă că, dându-i ascultare, și-ar consolida poziția socială? Când acostară și porniră pe strada principală, era deja ora amiezii. Merthin se ducea la Caris acasă pentru masa de prânz, iar aceasta o invită să li se alăture, însă Gwenda era nerăbdătoare să vorbească cu Ralph, așa că se îndreptă direct spre hanul Bell.

Un servitor îi spuse că Ralph era la etaj, în cea mai bună cameră. Cei mai mulți dintre oaspeții hanului înnoptau în dormitorul comun; Ralph își sublinia noul statut ocupând singur o cameră – pentru care plătea, își dădea seama Gwenda, cu banii de pe recoltele sărace ale țăranilor din Wigleigh.

Ciocăni la ușă și intră. Ralph era înăuntru cu scutierul său, Alan Fernhill, un băiat de vreo 18 ani, cu umeri lați și un cap mic. Stăteau amândoi așezați la masă, pe care se aflau o carafă cu bere, o pâine și o pulpă de vită din care ieșea un fuior subțire de abur. Tocmai își terminau masa de prânz și păreau teribil de mulțumiți de soarta lor, cel puțin din perspectiva Gwendei. Spera că nu erau prea beți: când se aflau în starea aceea, bărbații nu mai erau capabili să discute cu o femeie, ci doar să facă observații neobrazate și să râdă incontrollabil de istețimea lor.

Ralph îi aruncă o privire cercetătoare prin semiîntunericul din încăpere.

— Ești una dintre țărăncile de pe moșia mea, nu?

— Nu, milord, dar aș vrea să devin. Mă numesc Gwenda, iar tatăl meu este Joby, un pâlmaș fără pământ.

— Și ce cauți atât de departe de sat? Nu e zi de târg.

Gwenda făcu un pas înainte, astfel încât să-i poată vedea chipul mai clar.

— Milord, am venit să pledez pentru Wulfric, fiul răposatului Samuel. Știu că nu a dat dovadă de respect în purtarea pe care a avut-o la un moment dat față de dumneavoastră, dar, de atunci, a suferit chinuri demne de Iov. Părinții și fratele său au murit când podul s-a prăbușit, toți banii familiei s-au pierdut cu ocazia aceasta, iar acum logodnica lui s-a măritat cu altcineva. Sper că sunteți de părere că Domnul l-a pedepsit aspru pentru greșeala pe care a comis-o față de dumneavoastră și că e timpul să vă arătați milostiv. Amintindu-și sfatul lui Merthin, adăugă: Milostivenia este specifică adevăraților nobili.

Ralph râgâi și oftă.

— Și ce-ți pasă ție dacă Wulfric îl moștenește pe taică-său ori ba?

— Îl iubesc, milord. Acum, că a fost părăsit de Annet, sper că poate o să se însoare cu mine – asta cu permisiunea dumneavoastră, bineînțeles.

— Vino mai aproape, porunci el.

Gwenda veni în centrul încăperii, rămânând în picioare în fața lui.

Privirea lui îi cerceta tot corpul.

— Nu ești o fată drăguță, spuse el. Dar ai tu ceva... Ești fecioară?

— Milord...

— În mod clar nu, hohoti el. Te-ai culcat cu Wulfric?

— Nu!

— Mincinoaso! Ralph rânji, savurând momentul. Ei, ce-ar fi dacă l-aș lăsa pe Wulfric să moștenească pământurile lui taică-său, până la urmă? Poate c-ar trebui... Cum ar fi?

— Atunci toată lumea din Wigleigh și nu numai și-ar da seama că sunteți un nobil adevărat.

— Lumea n-o să dea nici doi bani pe fapta mea. Dar tu, tu o să-mi fii recunoscătoare?

Gwenda avea senzația oribilă că știa exact unde ducea această discuție.

— Bineînțeles, profund recunoscătoare.

— Și cum ți-ai arăta recunoștința?

Gwenda făcu mai mulți pași cu spatele, apropiindu-se de ușă.

— În orice fel aș putea, fără a mă face de rușine.

— Ți-ai da rochia jos?

— Nu, milord.

— Aha. Deci n-ai fi atât de recunoscătoare, la urma urmei.

Gwenda întinse mâna către ușă și atinse clanța, dar nu ieși.

— Ce... ce-mi cereți, milord?
— Vreau să te văd goală. După aceea o să mă hotărâsc.
— Aici?
— Da.

Gwenda își mută privirea către Alan.

— De față cu el?

— Da.

Nu părea prea mult, să se expună în fața acestor bărbați – nu în comparație cu rezultatul, și anume recâștigarea moștenirii lui Wulfric.

Cu o mișcare rapidă, își desfăcu brâul și-și trase rochia peste cap. Își păstră rochia într-o mână, ținând-o pe cealaltă pe clanță și privindu-l sfidător pe Ralph. Acesta îi măsură corpul cu aviditate, după care aruncă o privire către scutierul său, cu un râșnet victorios, iar Gwenda înțelese că toate acestea erau, pe lângă altele, și o demonstrație de putere.

Ralph plescăi din buze.

— O vacă urâtă, dar are uger arătos... nu, Alan?

— Nu m-aș da în lături s-o mulg puțin, replică scutierul.

Ralph izbucni în râș.

Gwenda spuse:

— Acum o să-mi aprobați cererea?

Ralph își duse mâna între picioare și începu să se mângâie.

— Culcă-te cu mine, o îndemnă el. Pe patul acela.

— Nu.

— Hai... ai făcut-o deja cu Wulfric, nu ești fecioară.

— Nu.

— Gândește-te la pământuri – 36 de hectare, exact cât a avut taică-său.

Gwenda tocmai la asta se gândea. Dacă se declara de acord, Wulfric avea să obțină ce-și dorea, iar pe ei doi i-ar fi așteptat o viață de belșug. Dacă își menținea refuzul, Wulfric avea să ajungă un pâlmaș fără pământ, ca Joby, zbatându-se să câștige suficient cât să le dea de mâncare copiilor, de cele mai multe ori nereușind.

Și totuși, simplul gând îi făcea corpul să se încrânceneze. Ralph era un bărbat neplăcut, meschin și răzbunător, un tiran – cum nu se poate mai diferit de fratele său. Nu conta că era înalt și chipeș. Ar fi dezgustat-o să se culce cu cineva pe care îl detesta atât de mult.

Iar faptul că se iubise cu Wulfric cu doar o zi înainte făcea ca perspectiva de a se culca cu Ralph să pară și mai respingătoare. După noaptea ei de fericire și intimitate cu Wulfric, ar fi fost o trădare teribilă să-i permită altui bărbat s-o atingă.

„Nu fi proastă, își spuse ea. Pentru cinci minute de neplăcere, ești gata să te condamni la o viață întreagă de greutate?” Se gândi la mama ei, la bebelușii care îi muriseră. Își aduse aminte de furturile pe care ea și Philemon fuseseră forțați să le comită. Nu era mai bine să se prostitueze cu Ralph o dată, doar pentru câteva minute, decât să-și condamne copilașii nenăscuți încă la o viață de sărăcie?

Cât ea șovăia, Ralph nu mai spuse nimic. Dădea dovadă de înțelepciune: orice vorbe din partea lui n-ar fi făcut decât să-i întărească sentimentul de repulsie. Tăcerea îi servea mai bine interesele.

— Vă rog, murmură Gwenda într-un final. Nu mă obligați să fac asta.

— Aha, replică Ralph. Asta înseamnă că ești dispusă.

— E păcat! strigă ea disperată. Nu vorbea prea des despre păcat, dar credea că încă mai avea o șansă să-l impresioneze. E păcat să-mi cereți așa ceva și e păcat ca eu să mă declar de acord.

— Păcatele pot fi iertate.

— Ce-ar crede fratele dumneavoastră?

Asta-l făcu să se oprească. Pentru câteva momente, păru a ezita.

— Vă rog, continuă ea. Lăsați-l pe Wulfric să primească moștenirea.

Chipul lui deveni din nou dur.

— Eu am luat o hotărâre. Și n-o să mi-o schimb... decât dacă tu mă convingi. Și n-o să reușești dacă te mulțumești să mă rogi.

Ochii lui străluceau de dorință și respira oarecum precipitat, cu gura deschisă și buzele umezite întrezărindu-i-se printre firele bărbii.

Gwenda își lăsă rochia să cadă pe podea și veni spre pat.

— Îngenunchează pe saltea, îi porunci Ralph. Nu, cu spatele la mine.

Ea făcu așa cum i se spusese.

— Se vede mai bine din partea asta, făcu el, iar Alan izbucni în hohote zgomotoase de râs. Gwenda se întrebă dacă Alan avea să rămână ca să privească, dar Ralph îi spuse: Lasă-ne singuri.

Un moment mai târziu se auzi ușa închizându-se.

Ralph îngenunche pe pat în spatele Gwendei. Aceasta închise ochii și se rugă să fie iertată. Îi simți degetele groase cercetând-o. Îl auzi scuipând, după care începu să o frece cu palma umezită. O clipă mai târziu, o pătrunse. Gwenda gemu de rușine.

Ralph interpretă greșit sunetul scos de ea și rosti răgușit:

— Îți place, ai?

Ea se întrebă cât avea să dureze. Ralph începu să se miște ritmic. Pentru a-și micșora disconfortul, își potrivea mișcările după ale lui, iar bărbatul hohoti victorios, închipuindu-și că îi trezise poftele. Cea mai mare temere a Gwendei era că această experiență avea să-i păteze pentru totdeauna plăcerea de a face dragoste. În viitor, când avea să se culce cu Wulfric, avea să se gândească oare la momentele acestea?

Iar apoi, spre oroarea ei, un flux cald de plăcere începu să i se împrăștie prin vintre. Își simți chipul înroșindu-i-se de rușine. În ciuda dezgustului ei profund, trupul o trăda, așa că fu inundată de un val de umezeală, reducând frecarea avânturilor lui. Ralph simți schimbarea și începu să se miște mai repede. Scârbită de propria ființă, Gwenda încetă să-i mai răspundă, dar el îi înșfăcă coapsele, împingând-o și trăgând-o cu atâta forță, încât ea nu se putea împotrivi. Își aminti cu durere că trupul ei o trădase în același fel și cu Alwyn, în pădure. Și atunci, ca acum, voise ca trupul să-i fie o statuie împietrită, amorțit și impasibil; în ambele ocazii, acesta reacționase împotriva voinței ei.

Pe Alwyn îl ucisese cu cuțitul lui.

Nu putea să facă același lucru cu Ralph, chiar dacă ar fi vrut, pentru că era în spatele ei. Nu-l putea vedea și nu-și putea controla aproape deloc corpul. Era în mâinile lui. Se bucură când simți că se apropia de punctul culminant. În curând avea să se termine. O presiune asemănătoare creștea în propriile-i vintre. Se strădui să-și relaxeze trupul și să-și golească mintea de orice gând: ar fi fost prea umilitor să aibă și ea orgasm. Îl simți pe Ralph ejaculând înlăuntrul ei și se cutremură, dar nu de plăcere, ci de dezgust.

El gemu de plăcere, se retrase din ea și se întinse pe pat.

Gwenda se ridică repede și-și trase rochia pe ea.

— A fost mai bine decât mă așteptam, spuse Ralph, ca și cum i-ar fi făcut un fel de compliment politicos.

Gwenda ieși, trântind ușa în urma ei.

În duminica următoare, înainte de slujba religioasă, Nathan Vătaful veni acasă la Wulfric.

Gwenda și Wulfric stăteau în bucătărie. Își luaseră micul dejun și măturaseră în încăpere, iar acum Wulfric cosea o pereche de pantaloni din piele, în timp ce Gwenda împletea o cingătoare din bucăți de sfoară. Stăteau amândoi lângă fereastră, pentru a avea mai multă lumină – afară ploua din nou.

Gwenda se prefăcea a locui în continuare în hambar, astfel încât părintele Gaspard să nu se simtă jignit, dar își petrecea

noptile cu Wulfric. Tânărul nu-i vorbise despre căsătorie, spre dezamăgirea ei. Cu toate acestea, trăiau mai mult sau mai puțin ca soț și soție, așa cum făceau perechile care intenționau să se cunune când aveau să-și găsească timp și de asemenea formalități. Celor din clasele superioare, fie că făceau parte din mica sau din marea nobilime, nu li se permitea o asemenea larghețe de moravuri, dar printre țărani aceste lucruri se treceau adesea cu vederea.

Așa cum se temuse, acum se simțea ciudat când făcea dragoste cu el. Cu cât încerca mai mult să și-l alunge pe Ralph din minte, cu atât acesta îi apărea mai des în gânduri. Din fericire, Wulfric nu observase că dispoziția ei se schimbase. Făcea dragoste cu ea cu asemenea entuziasm și bucurie, încât aproape că-i anula conștiința vinovată, dar nu pe deplin.

Singura ei consolare era că Wulfric avea să moștenească până la urmă pământurile familiei sale. Asta compensa totul. Bineînțeles, lui nu-i putea spune acest lucru, pentru că ar fi întrebat-o cum reușise să-l facă pe Ralph să se răzgândească. Îi povestise conversațiile avute cu Philemon, cu Caris și cu Merthin și îi relatase o versiune parțială a întrevederii cu Ralph, spunându-i numai că acesta promisese să se mai gândească.

Așa că acum Wulfric era plin de speranță, nicidecum triumfător.

— Haideți la conac, imediat, amândoi! strigă Nathan, băgându-și capul ud pe ușă.

Gwenda întreabă:

— Ce vrea stăpânul Ralph?

— Și dacă subiectul nu vă interesează, n-o să veniți? replică sarcastic Nathan. Grăbește-te și nu pune întrebări stupide.

Gwenda își trase o pătură peste cap pentru a nu se uda în drum spre conac. Încă nu avea o pelerină. Wulfric făcuse ceva bani din vânzarea recoltei și ar fi putut să-i cumpere o pelerină, dar îi strângea pentru taxa de moștenire.

Merseră grăbiți prin ploaie până la conac. Acesta era o versiune mai mică a unui castel de nobil: parterul era ocupat de o sală mare cu o masă lungă, iar la catul superior se afla dormitorul personal al seniorului. Avea înfățișarea caracteristică acelor clădiri locuite de bărbații fără soții: pe pereți nu era nicio tapiserie, paiele de pe jos emanau un miros stătut, câinii mârâiau la nou-veniți, iar un șoarece ronțâia o coajă de pâine pe marginea dulapului.

Ralph ședea în capul mesei. În dreapta lui se afla Alan, care-i adresă Gwendei un zâmbet batjocoritor. Fata se strădui din răputeri să-l ignore.

Câteva minute mai târziu intră și Nathan. În urma lui veni Perkin, gras și viclean, frecându-și palmele și făcând plecăciuni lingușitoare, arătându-și părul atât de unsuros, încât părea a fi, de fapt, o tichie de piele. Împreună cu Perkin era noul său ginere, Billy Howard. Billy îi aruncă o privire triumfătoare lui Wulfric: „Am pus mâna pe iubita ta, părea să spună, iar acum o să pun mâna și pe pământurile tale.” Urma să aibă parte de un șoc.

Nathan se așeză la stânga lui Ralph. Ceilalți rămaseră în picioare.

Gwenda visa de mult momentul acesta. Era răsplata pentru sacrificiul făcut. De-abia aștepta să vadă expresia de pe chipul lui Wulfric când avea să afle că, până la urmă, o să-și primească pământurile. Avea să fie copleșit de bucurie – ca și ea. Viitorul lor era asigurat sau cel puțin cât se poate de asigurat într-o lume cu vreme imprevizibilă și prețuri oscilante la grâne.

Ralph spuse:

— În urmă cu trei săptămâni, am declarat că Wulfric, fiul lui Samuel, nu poate moșteni pământurile tatălui său, pentru că e prea tânăr.

Vorbea încet, cântărind bine fiecare cuvânt. „Îi place la nebunie asta, își dădu seama Gwenda. Să stea în capul mesei, să dea sentințe, cu toată lumea sorbindu-i fiecare cuvânt.”

— Wulfric a continuat să lucreze cu sârg, cât timp eu m-am gândit cui ar trebui să-i revină pământurile lui Samuel. Făcu o pauză, după care adăugă: Dar am ajuns să mă îndoiesc c-am făcut bine respingând cererea lui Wulfric.

Perkin tresări. Fusese convins că succesul avea să fie de partea sa, iar această întorsătură îl lua prin surprindere.

Billy Howard interveni:

— Ce-i asta? Am crezut că Nate...

Perkin îi dădu însă un ghiont care-l reduce la tăcere.

Gwenda nu-și putu reține un zâmbet de triumf.

Ralph rosti neabătut:

— În ciuda vârstei fragede, Wulfric s-a arătat capabil să preia moștenirea.

Perkin aruncă o privire furioasă către Nathan. Gwenda presupuse că Nathan îi promisese pământurile lui Perkin. Poate că mita fusese deja plătită.

Nathan era la fel de șocat ca Perkin. Timp de câteva momente, vătaful rămase holbându-se cu gura deschisă la Ralph, după care se întoarse pe rând, cu o expresie uluită, către Perkin și Gwenda.

Ralph continuă:

— În această privință, a fost bine susținut de Gwenda, cu o forță și o loialitate care m-au impresionat.

Nathan o privi fix, bănuitor. Nu încăpea îndoială că analiza posibilitățile. Își dădea seama că fata intervenise, iar acum se întreba cum de reușise să-l facă pe Ralph să se răzgândească. Poate chiar ghicea adevărul. Gwendei nu-i păsa ce credea el atât timp cât Wulfric continua să nu știe nimic.

Dintr-odată, Nathan păru să ia o hotărâre. Se ridică și își aplecă trunchiul deformat peste masă. Îi șopti ceva lui Ralph. Gwenda nu putu auzi ce anume.

— Zău? spuse Ralph pe un ton firesc. Cât?

Nathan se întoarse către Perkin și-i vorbi cu glas scăzut.

Gwenda izbucni:

— Un moment! Ce e cu sușotelile astea?

Pe chipul lui Perkin apăru o expresie furioasă, dar răspunse fără niciun entuziasm:

— Da, de acord.

— De acord cu ce? întrebă temătoare Gwenda.

— Dublu? făcu Nathan.

Perkin dădu din cap în semn de consimțire.

Sufletul Gwendei se întunecă sub apăsarea unei temeri groaznice.

Nathan zise tare:

— Perkin se oferă să plătească dublul taxei de moștenire, adică cinci lire.

Ochii lui Ralph sticliră.

— Asta schimbă situația.

Gwenda strigă:

— Nu!

Wulfric vorbi pentru prima oară de la începutul întrevederii:

— Taxa de moștenire e stabilită prin tradiție și e înregistrată în catastifele moșiei, spuse el cu glasul lui gros, de băiat maturizat mult prea repede. Nu se negociază, conchise el.

Nathan replică imediat:

— Taxele de moștenire se pot schimba totuși. Nu sunt menționate în registrul cadastral.

— Voi doi sunteți avocați? interveni Ralph. Dacă nu, țineți-vă gura. Taxa de moștenire e de două lire și zece șilingi. Orice altă sumă care-și schimbă proprietarul nu vă privește.

Gwenda își dădu seama, îngrozită, că Ralph era pe punctul de a renunța la târgul dintre ei. Rosti pe un ton scăzut, acuzator, pronunțând cuvintele încet, dar clar:

— Mi-ați promis ceva.

— De ce-aș face una ca asta? se miră Ralph.

Era singura întrebare la care Gwenda nu putea rosti răspunsul.

— Pentru că v-am implorat, spuse ea pe un ton slab.

— Iar eu am zis că o să mă mai gândesc. Dar nu am promis nimic.

Gwenda nu avea nicio putere să-l facă să se țină de cuvânt. Ar fi vrut să-l omoare.

— Ba da, mi-ați promis! exclamă ea.

— Seniorii nu negociază cu țărăncile.

Gwenda rămase cu privirea ațintită asupra lui, atât de uimită, încât nu-și mai găsea cuvintele. Totul fusese degeaba: drumul făcut pe jos până la Kingsbridge, umilința de a sta goală în fața lui și a lui Alan, actul rușinos pe care-l îndurase pe patul lui Ralph. Îl trădase pe Wulfric, iar acesta tot n-avea să-și primească moștenirea. Îndreptă un deget către Ralph și zise cu amărăciune în glas:

— În iad să te trimită Dumnezeu, Ralph Fitzgerald!

Ralph păli. Se știa că blestemul unei femei nedreptățite era foarte puternic.

— Ai grijă ce vorbești, mârâi el. Știi bine cum sunt pedepsite vrăjitoarele care fac farmece.

Gwenda se retrase. Nicio femeie nu putea trata cu ușurință o asemenea amenințare. Acuzația de vrăjitorie era ușor de lansat și greu de înlăturat. Și totuși, nu se putu abține să nu spună:

— Cei care nu sunt pedepsiți pe lumea asta vor fi judecați pe cealaltă.

Ralph nu-i luă în seamă cuvintele și se întoarse către Perkin.

— Unde sunt banii?

Perkin nu ajunsese bogat dezvoltându-le oamenilor unde-și ținea economiile.

— Îi aduc imediat, stăpâne.

Wulfric murmură:

— Hai să mergem, Gwenda. Aici nu există milă pentru noi.

Gwenda făcu un efort suprem să-și rețină lacrimile. Durerea luase locul furiei. După tot ce făcuseră, pierduseră totuși bătălia. Se întoarse cu capul plecat, pentru a-și ascunde sentimentele întipărite pe chip.

Perkin strigă în urma lor:

— Stai, Wulfric! Ai nevoie de un loc de muncă, iar eu am nevoie de ajutor. Vino să lucrezi pentru mine. Îți plătesc un penny pe zi.

Wulfric se înroși de umilința de a deveni un simplu pălmaș pe pământurile care aparținuseră până nu demult familiei sale. Perkin adăugă:

— Și Gwenda. Sunteți amândoi tineri și dornici de muncă.

Gwenda își dădu seama că nu avea nicio intenție răutăcioasă. Nu făcea decât să-și vadă de interesele sale, iar acum era nerăbdător să angajeze doi muncitori tineri și în

putere care să-l ajute să lucreze parcelele întinse de pământ de care dispunea. Nu-i păsa sau poate nu realiza că pentru Wulfric aceasta era umilirea supremă.

Perkin continuă:

— Asta înseamnă un şiling pe săptămână la amândoi. Veţi avea destul.

Wulfric îi aruncă o privire plină de amărăciune.

— Să lucrez pe-o simbrie pe pământurile care-au aparţinut familiei mele timp de zeci de ani? întrebă el retoric. Niciodată.

Se întoarse şi ieşi.

Gwenda îl urmă, întrebându-se: „Ce-o să ne facem acum?”

29

Sala mare din Westminster era uriaşă, mai mare decât interiorul multor catedrale. Era uluitor de lungă şi de lată, iar tavanul înalt îi era susţinut de un rând dublu de pilaştri. Era cea mai importantă încăpere din Palatul Westminster.

Roland se simţea ca acasă aici, observă Godwyn cu ciudă. Contele şi fiul său William se plimbau de colo colo în tunicile lor la modă şi pantalonii mulaţi, cu un crac roşu şi unul negru. Toţi conţii se cunoşteau între ei, aşa cum se cunoşteau şi cu majoritatea baronilor, şi-şi întâmpinau prietenii cu lovituri prietenoase pe umăr, se luau peste picior cu mutre jucăuşe şi râdeau zgomotos la propriile glume. Godwyn ar fi vrut să le reamintească faptul că şedinţele de judecată ținute în sala aceasta aveau puterea de a-i condamna pe oricare dintre ei la moarte, chiar dacă făceau parte din nobilime.

Prin comparaţie, el şi cei din anturajul său alcătuiau un soi de insulă de tăcere, vorbind doar între ei, şi atunci doar în şoaptă. Asta nu din respect, trebuia să recunoască, ci din cauză că erau emoţionaţi. Godwyn, Edmund şi Caris nu se simţeau în largul lor aici. Niciunul dintre ei nu mai fusese la Londra până acum. Singura persoană pe care o cunoşteau aici era Buonaventura Caroli, iar acesta era plecat din oraş. Nu ştiau pe unde să meargă, purtau haine demodate, iar banii cu care veniseră – despre care consideraseră că aveau să le fie mai mult decât suficienţi – erau pe terminate.

Pe Edmund nu-l putea intimida nimic, iar Caris avea un aer absent – ca şi cum ar fi fost preocupată de ceva mai important, deşi aşa ceva părea aproape imposibil –, dar Godwyn era chinat de nelinişte. Era un stareţ proaspăt ales care-l provoca pe unul dintre cei mai importanţi nobili din ţară. Iar în joc era chiar viitorul oraşului. Fără pod, Kingsbridge avea să moară. Stăreţia, care acum era inima pulsândă a unuia dintre cele mai mari oraşe din Anglia, avea să ajungă încet-încet un lăcaş

singuratic aflat în centrul unui sătuc, iar ultimii călugări aveau să-și țină slujbele în goliciunea răsunătoare a unei catedrale măcinate de timp și de vreme. Godwyn luptase atât să devină stareț doar pentru a-și vedea răsplata risipindu-se în vânt.

Confruntat cu o asemenea miză, Godwyn ar fi vrut să poată controla ceea ce se întâmpla, să se convingă că era mai viclean și mai inteligent decât toți ceilalți, la fel ca în Kingsbridge. Dar aici lucrurile stăteau tocmai pe dos, iar nesiguranța îl făcea să se simtă total dezorientat.

Singura sa consolare era Gregory Longfellow. Unul dintre prietenii lui Godwyn din anii petrecuți la universitate, Gregory avea o minte vicleană, foarte potrivită practicării avocaturii. Cunoștea bine mediul curții regale. Agresiv și sigur pe el, Gregory fusese cel care-l ghidase pe Godwyn prin labirintul procedurilor legale. El prezentase petiția stăreției în fața Parlamentului, așa cum mai prezentase multe înainte. Bineînțeles, plângerea lor nu fusese supusă dezbaterii în Parlament, ci fusese dată mai departe consiliului regal, care era supervizat de un cancelar. Echipa de avocați ai cancelarului – toți prieteni sau măcar cunoștințe de-ale lui Gregory – ar fi putut aduce chestiunea în atenția tribunalului regal, instanța unde se judecau disputele în care monarhul avea un interes; dar, așa cum Gregory prevăzuse, printre altele, decisese că problema era prea mărunță pentru a fi deranjat regele, așa că trimiseseră cazul în tribunalul pentru petiții comune.

Toate acestea duraseră șase săptămâni încheiate. Era deja sfârșitul lui noiembrie, iar vremea se răcea. Sezonul de construcție era foarte aproape de final.

Astăzi urmau să se prezinte în fața lui sir Wilbert Wheatfield, un judecător cu experiență, despre care se spunea că era printre cei bine văzuți de rege. Sir Wilbert era cel mai mic dintre fiii unui baron din nordul țării. Fratele său mai mare moștenise titlul și moșia tatălui lor, iar Wilbert devenise preot, studiasse Dreptul și venise la Londra, unde intrase în grațiile curții regale. Gregory îi avertizase că, în procesul dintre un conte și un călugăr, era predispus să încline balanța în favoarea celui dintâi, dar, cu toate acestea, era sigur că avea să pună interesele regelui mai presus de orice preferințe personale.

Judecătorul stătea la un pupitru ridicat pe o platformă, lângă peretele estic al palatului, între două ferestre care dădeau spre Green Yard și râul Tamisa. În fața lui se aflau doi funcționari, care ședeau la o masă lungă. Nu existau scaune și pentru părțile implicate în proces.

— Domnule, contele de Shiring a trimis oameni înarmați pentru a bloca accesul din și spre cariera deținută de stăreția Kingsbridge, începu Gregory imediat ce sir Wilbert își îndreptă

privirea către el. Glasul îi tremura, plin de o indignare prefăcută. Cariera, care este înconjurată de pământurile contelui, a fost dăruită stăreției de regele Henric I acum circa 200 de ani. O copie a cartei de donație a fost depusă la funcționarii dumneavoastră.

Sir Wilbert avea un chip rozaliu și părul cărunț. Impresia de bărbat chipeș fu însă stricată în momentul în care începu să vorbească, pentru că-și arată dinții cariați.

— Am documentul chiar în fața mea, confirmă el.

Contele Roland luă cuvântul fără a mai aștepta să fie poftit.

— Călugărilor li s-a dat cariera ca să-și construiască în Kingsbridge o catedrală, rosti el pe un ton tăgănat și aparent plictisit.

Gregory spuse repede:

— Dar în cartă nu este menționată vreo restricție de folosire a pietrei extrase de acolo.

— Acum vor să construiască un pod, urmă Roland.

— Pentru a-l înlocui pe cel care s-a prăbușit de Rusalii – un pod care a fost construit acum multe sute de ani, cu bârne dăruite de rege! interveni Gregory, ca și cum ar fi fost scandalizat de fiecare cuvânt al contelui.

— Nu au nevoie de permisiune pentru a reface un pod preexistent, declară sir Wilbert cu fermitate. Iar în cartă se menționează că regele dorește să încurajeze construirea unei catedrale, dar nu că ar trebui să cedeze drepturile asupra carierei după terminarea lăcașului, nici că li s-ar interzice să folosească piatra pentru orice alt scop.

Godwyn mai prinse inimă. Judecătorul părea a fi înțeles imediat dreptatea pledoariei stăreției.

Gregory făcu un gest cuprinzător, folosindu-și ambele mâini, cu palmele în sus, ca și cum judecătorul ar fi spus ceva cum nu se poate mai evident.

— Și, într-adevăr, domnule, asta au înțeles stareții de Kingsbridge și conții de Shiring timp de trei secole.

Nu era chiar adevărat. Această cartă stârnise dispute pe vremea starețului Philip. Dar sir Wilbert nu știa asta, așa cum n-o știa nici contele Roland.

Roland avea o atitudine arogantă, ca și cum ar fi fost sub demnitatea lui să se certe cu avocații, dar era o tactică derutantă: de fapt, ținea foarte bine frâiele discuției.

— Carta nu menționează că stăreția poate rămâne netaxată.

Gregory se încruntă.

— Și atunci de ce contele nu a impus nicio taxă până acum?

Roland avea răspunsul pregătit.

— Conții din trecut n-au cerut taxă, considerând că aceasta era contribuția lor la construcția catedralei. A fost vorba pur și

simplu despre un act de pietate. Dar nu există nicio pietate care să mă oblighe pe mine să subvenționez construirea unui pod. Și totuși, călugării refuză să plătească.

Brusc, balanța discuției se înclinase în cealaltă parte. „Ah, ce repede se schimbă, își spuse Godwyn. Nu seamănă deloc cu dezbaterile fraților la canon, care pot dura și ore întregi.”

Gregory ripostă:

— Iar oamenii contelui împiedică orice mutare a pietrelor din carieră, pe lângă faptul că au ucis un biet căruțaș.

— Atunci ar fi bine ca acest conflict să fie rezolvat cât mai repede cu putință, replică judecătorul. Ce are de spus stăreția la argumentul că domnul conte are dreptul să taxeze mărfurile care-i tranzitează feuda, care se folosesc de drumurile și de vadurile sale, indiferent de faptul că și-a exercitat sau nu acest drept înainte?

— Acela că, din moment ce blocurile de piatră nu-i tranzitează pământurile, ci sunt extrase de acolo, a percepe taxa e ca și cum le-ar cere călugărilor bani pentru ele, ceea ce contravine cartei semnate de Henric I...

Godwyn observă cu tristețe că judecătorul nu părea impresionat de această perspectivă asupra situației. Totuși, Gregory nu terminase:

— ... Și că regii care au dăruit orașului Kingsbridge un pod și o carieră au făcut-o pentru un motiv foarte bun: voiau ca stăreția și orașul să prospere. Iar starostele din Kingsbridge este aici, de față, să depună mărturie că orașul nu poate prospera fără pod.

Edmund făcu un pas înainte. Cu părul său neîngrijit și hainele provinciale, părea un necioplit de la țară în comparație cu nobilii cu straie luxoase din jur; dar, spre deosebire de Godwyn, Edmund nu se arăta deloc intimidat.

— Sunt negustor de lână, domnule, începu el. Fără pod, nu mai avem cum să facem negoț. Și, fără negoț, Kingsbridge n-are cum să plătească niciun fel de taxe către rege.

Sir Wilbert se aplecă înainte:

— Cât a dat orașul la ultima adunare a zeciuiei?

Judecătorul se referea la o taxă impusă periodic de Parlament, în valoare de o zecime sau o cincisprezecime din bunurile fiecărui cetățean.

Bineînțeles, nimeni nu plătea chiar o zecime – toți își subevaluau averile așa că suma de plată pentru fiecare oraș și ținut era fixă, iar povara financiară era distribuită mai mult sau mai puțin echitabil. Oamenii săraci și țăranii cu parcele foarte mici nu plăteau nimic.

Edmund se așteptase la această întrebare, așa că răspunse prompt:

— 1011 lire, domnule.

— Și care este efectul pierderii podului?

— La momentul acesta, după calculele mele, zeciuiala ar ajunge la mai puțin de 300 de lire. Dar cetățenii noștri continuă să facă afaceri în speranța că podul va fi reconstruit. Dacă speranța le va fi spulberată de hotărârea acestui tribunal, Târgul de Lână anual și cel săptămânal aproape că vor dispărea, iar valoarea zeciuiei ar scădea la sub 50 de lire.

— Aproape nimic, dacă ne gândim la nevoile suveranului, spuse judecătorul.

Nu le împărțasea tot ce știa, și anume că regele avea mare nevoie de bani, pentru că, în urmă cu doar câteva săptămâni, declarase război Franței.

Roland era iritat de această întorsătură a discuției.

— Audiența asta e dedicată finanțelor regale?

Sir Wilbert nu era un om ușor de intimidat, nici măcar de un conte.

— Acesta este tribunalul regal, zise el pe un ton blând. La ce anume vă așteptați?

— La dreptate, răspunse Roland.

— Și veți avea parte de ea. Vorbele judecătorului aveau o continuare, chiar dacă acesta nu o rosti: „Fie că vă place sau nu.” Edmund Lânarul, unde se află cel mai apropiat târg?

— La Shiring.

— Aha. Deci tranzacțiile care nu se vor mai face la voi se vor încheia în orașul contelui.

— Nu, domnule. Unele se vor muta, dar multe vor dispărea. Majoritatea negustorilor din Kingsbridge nu vor putea să facă afaceri la Shiring.

Judecătorul se întoarse către Roland.

— Ce sumă se adună la zeciuială de la Shiring?

Roland se consultă scurt cu secretarul său, părintele Jerome, după care spuse:

— 620 de lire.

— Și, dacă o să beneficiați și de tranzacțiile de la celălalt, ați putea să plătiți 1620 de lire?

— Bineînțeles că nu, răspunse furios contele.

Judecătorul continuă pe același ton calm:

— Deci faptul că dumneata te opui construcției podului l-ar costa scump pe rege, dacă ai reuși.

— Am drepturile mele, replică posac Roland.

— Iar monarhul le are pe ale sale. Există vreo modalitate în care ai putea compensa tezaurul regal pentru pierderea a 1000 de lire anual?

— Luptând alături de rege în Franța – lucru pe care negustorii de lână și călugării nu-l fac niciodată!

— Într-adevăr, încuviință sir Wilbert. Dar cavalerii dumitale vor trebui plătiți.

— Dar e de-a dreptul scandalos! izbucni Roland.

Era conștient că se afla pe punctul de a pierde. Godwyn încercă să nu-și ia un aer triumfător.

Judecătorului nu-i plăcea deloc ca cineva să-i numească procesele scandaloase. Își aținti privirea severă asupra lui Roland.

— Când ți-ai trimis oștenii să blocheze accesul din și către carieră, sunt convins că nu ai avut nici cea mai mică intenție să prejudiciezi interesele regelui.

Se opri, așteptând.

Roland simți că se apropia de o capcană, dar nu putea da decât un singur răspuns:

— Nu, bineînțeles că nu.

— Acum, că s-a clarificat acest lucru, anume că ridicarea unui pod nou servește scopurilor regelui, ca și cele ale stăreției Kingsbridge și ale orașului, presupun că te vei declara de acord ca exploatarea de piatră să fie redeschisă.

Godwyn își dădu seama cât de inteligent proceda sir Wilbert. Îl obliga pe Roland să consimtă la decizia sa, astfel încât să-i fie greu ca mai târziu să facă recurs personal la rege.

După o pauză lungă, Roland rosti:

— Da.

— Și ca piatra să fie transportată pe teritoriul dumitale fără a fi taxată.

Roland știa că pierduse. Glasul său tremura de furie când spuse din nou:

— Da.

— Asta e și decizia curții noastre, proclamă judecătorul. Cazul următor.

Era o victorie măreață, dar, cel mai probabil, venise prea târziu.

Noiembrie trecuse deja, lăsând locul lunii decembrie. În mod normal, lucrările de construcție se încheiau cam prin timpul acesta. Din cauza vremii ploioase, se părea că înghețul avea să survină destul de târziu în anul acela, dar, chiar și așa, nu le mai rămâneau decât cel mult două săptămâni. Merthin avea sute de blocuri de piatră fasonată stivuite la carieră, gata să fie zidite. Cu toate acestea, avea să dureze luni întregi să fie transportate cu căruța la Kingsbridge. Deși contele Roland pierduse procesul, reușise aproape sigur să întârzie construirea noului pod cu un an.

Caris se întoarse la Kingsbridge într-o dispoziție sumbră, împreună cu Edmund și cu Godwyn. Când își opriră caii lângă

râu, la periferia oraşului, Caris văzu că Merthin construisese deja barajele circulare. În fiecare dintre cele două canale care curgeau pe lângă Insula Leproşilor, capetele unor scânduri de lemn se îţeau din apă, la o înălţime de aproape un metru. Îşi aminti cum Merthin le explicase tuturor, în sala ghildei, că avea de gând să înfigă ţăruşi în albie, astfel încât să formeze două cercuri concentrice, după care să umple spaţiul dintre ele cu mortar pe bază de lut, pentru a face barajul impenetrabil. Apoi apa din interior avea să fie scoasă pentru ca meşterii constructori să poată clădi pilonii pe fundul râului.

Unul dintre lucrătorii lui Merthin, Harold Constructorul, se afla pe bac când traversară râul, iar Caris îl întrebă dacă barajele circulare fuseseră deja golite de apă.

— Nu încă, spuse el. Meşterul vrea să le lăsăm așa până ce-om fi în stare să începem să construim.

Caris observă cu plăcere că lui Merthin i se spunea acum „meşter”, în ciuda faptului că era atât de tânăr.

— Dar de ce? se interesă ea. Credeam că vrem să câștigăm cât mai mult timp cu putință.

— Zice că forța curentului pune mai multă presiune asupra barajului când acesta nu are apă înăuntru.

Caris se miră cum de știa Merthin asemenea lucruri. Acesta învățase noțiunile de bază de la primul său meşter, Joachim, tatăl lui Elfrie. Întotdeauna stătea mult de vorbă cu străinii care veneau în oraş, în special cu cei care văzuseră clădirile înalte din Florența și Roma. Și citise tot ce se scrisese despre construcția catedralei din *Cartea lui Timothy*. Dar părea să posede și o intuiție remarcabilă în privința acestor lucruri. Ea nu și-ar fi dat seama nici într-o mie de ani că un baraj gol e mai slab decât un baraj plin cu apă.

Deși intrară în oraş mai degrabă abătuți, voiră totuși să-i comunice imediat vestea cea bună lui Merthin și să afle dacă și ce se putea face până la sfârșitul sezonului de construcție. Oprindu-se doar pentru a-și încredința caii băieților de la grajduri, porniră în căutarea lui. Îl găsiră în mansarda constructorilor, aflată în turnul nord-vestic al catedralei. Merthin lucra la lumina oferită de câteva lămpi cu ulei, schițând proiectul unuia dintre parapete pe planșa de trasat.

Auzindu-i, își ridică privirea de la desenul său, le văzu chipurile și zâmbi larg.

— Am câștigat? întrebă el.

— Am câștigat, îi confirmă Edmund.

— Mulțumită lui Gregory Longfellow, adăugă Godwyn. A costat el o grămadă de bani, dar a meritat.

Merthin îi îmbrățișă pe cei doi bărbați – uitând, cel puțin pentru moment, conflictul cu Godwyn. O sărută pe Caris cu

tandrețe.

— Mi-a fost dor de tine, murmură el. Au trecut opt săptămâni! Parcă n-aveai să te mai întorci niciodată.

Caris nu spuse nimic. Avea să-i comunice ceva important, dar nu voia să o facă decât între patru ochi.

Tatăl ei nu-i observă reticența.

— Ei bine, Merthin, poți să te-apuci de lucru imediat.

— Perfect.

Godwyn spuse:

— Poți să începi să aduci pietre de la carieră chiar de mâine, dar presupun că e prea târziu să mai construim ceva până la primul îngheț.

— M-am tot gândit la asta, rosti Merthin. Aruncă o privire pe fereastră. Era pe la jumătatea după-amiezii, iar afară deja se întuneca. S-ar putea să existe o cale.

Edmund fu cuprins imediat de entuziasm.

— Ia zi, flăcău! Ce idee ți-a venit?

Merthin se întoarse către stareț.

— Ai fi dispus să oferi indulgențe voluntarilor care aduc piatră de la carieră?

Indulgențele erau acte speciale, care garantau iertarea de păcate. Asemenea unei sume de bani, indulgențele puteau funcționa ca plată pentru datoriile trecute sau puteau reprezenta un fel de credit pentru greșelile ulterioare.

— Aș putea, răspunse Godwyn. La ce anume te gândești?

Merthin i se adresă lui Edmund:

— Câți oameni din Kingsbridge au căruțe?

— Stai să mă gândesc, spuse Edmund, încruntându-se. Fiecare negustor cât de cât înstărit are una... așa că trebuie să fie vreo 200, pe puțin.

— Ce-ar fi dacă ne-am duce pe la fiecare și le-am cere să meargă la carieră și să aducă piatră?

Edmund se uită mirat la Merthin, după care un zâmbet larg i se lăți treptat pe față.

— Da, rosti el râspicat, asta-i o idee pe cinste!

— O să le spunem tuturor că toți ceilalți au promis deja că vor veni, continuă Merthin. O să fie ca un fel de sărbătoare. Pot să-și ia familiile cu ei, să-și facă provizii de mâncare și bere... Dacă aduce fiecare câte o încărcătură de pietre sau de pietriș, în două zile am avea de-ajuns ca să construim pilonii podului.

Caris își dădu seama că era o idee minunată. Era tipic pentru el să se gândească la ceva ce nu i-ar fi trecut nimănui altcuiva prin minte. Dar oare aveau să reușească?

— Și ce facem cu vremea? întrebă Godwyn.

— Ploile de anul acesta au fost o pacoste pentru țărani, dar au ținut departe frigul. Cred că mai avem o săptămână-două.

Edmund era entuziasmat, șontăcând încolo și-ncoace prin mansardă cu pașii lui sincopați.

— Dar dacă ai putea construi pilonii în următoarele câteva zile...

— Până la sfârșitul anului viitor am putea termina cea mai mare parte a lucrărilor.

— Am putea folosi podul în anul următor?

— Nu... dar stai un pic! Am putea pune o pasarelă de lemn peste piloni, ca o soluție temporară pentru Târgul de Lână.

— Astfel încât am avea un pod utilizabil peste doi ani și n-am rata decât un singur Târg de Lână!

— Ar trebui să terminăm drumul de piatră de deasupra după Târgul de Lână și apoi s-ar întări numai bine ca să fie folosit normal în al treilea an.

— La naiba, trebuie s-o facem! exclamă încântat Edmund.

Pe un ton precaut, Godwyn interveni:

— Trebuie mai întâi să golești barajele circulare.

Merthin aprobă cu o mișcare din cap.

— Va fi o muncă grea. În planul meu inițial, îi alocasem două săptămâni. Dar am o idee și pentru asta. Oricum, haideți să ne ocupăm mai întâi de organizarea transportului cu căruțele.

Porniră cu toții către ușă, plini de entuziasm. Când Godwyn și Edmund începură să coboare scara în spirală, Caris îl prinse pe Merthin de mânecă și-l reținu. El crezu că voia să-l sărute, dar ea îl trase deoparte.

— Trebuie să-ți spun ceva, începu ea.

— Încă ceva?

— Sunt însărcinată.

Îi urmări cu atenție chipul. La început, Merthin fu luat prin surprindere, după care sprâncenele sale maronii-roșcate se ridicară ușor. Apoi clipi, își înclină un pic capul și ridică din umeri, ca și cum ar fi zis: „Nimic surprinzător în asta.” Zâmbi, la început oarecum trist, dar apoi cu o fericire neîntunecată de nimic. Într-un final, ajunse să radieze de bucurie.

— E minunat! exclamă el.

O clipă, Caris îl detestă pentru prostia de care dădea dovadă.

— Ba nu, nu e!

— De ce nu?

— Pentru că nu vreau să-mi petrec viața ca sclava nimănui, chiar dacă acel cineva e chiar copilul meu.

— Sclavă? Toate mamele sunt slave?

— Da! Cum e posibil să nu știi că așa văd eu lucrurile?

Pe chipul lui apăru o expresie nedumerită și rănită, iar o parte a ei își dorea să se oprească, însă ținuse prea mult în suflet furia aceasta.

— Știam... cred, murmură el. Dar după aceea te-ai culcat cu mine, așa că am crezut... Șovăi câteva secunde. Trebuie să fi știut că era posibil să se întâmple... că avea să se întâmple, mai devreme sau mai târziu.

— Bineînțeles că am știut, dar m-am purtat de parcă n-aș fi fost conștientă de asta.

— A, da, înțeleg.

— Ia nu mai fi atât de înțelegător. Ești așa molâu!

În momentul acela, chipul lui se împietri. După o tăcere prelungă, rosti:

— Bine, atunci n-o să mai fiu înțelegător. Spune-mi numai faptele. Ce plan ai?

— N-am niciun plan, prostule. Știu numai că nu vreau să fac un copil.

— Deci tu nu ai un plan, iar eu sunt un prost și un molâu. Vrei ceva de la mine?

— Nu!

— Atunci ce cauți aici?

— Mai las-o încolo de logică!

Merthin oftă.

— O să mă opresc din a-ncerca să fiu cum vrei tu să fiu, pentru că n-are niciun sens ce spui. Porni pe lângă pereți, stingând lămpile. Eu mă bucur că o să avem un copilaș, aș vrea să ne căsătorim și să avem grijă împreună de el — asta presupunând că toanele tale de acum nu sunt decât ceva temporar. Își puse instrumentele de desenat într-o traistă de piele pe care și-o așeză pe umăr. Dar, deocamdată, ești prea arțăgoasă și aș prefera s-o lăsăm baltă. În plus, am de lucru. Se duse la ușă, unde se opri: Pe de altă parte, am putea să ne sărutăm și să ne împăcăm chiar acum.

— Pleacă! strigă ea.

Merthin își lăsă capul în jos pentru a încăpea pe ușa scundă și începu să coboare treptele în spirală.

Caris izbucni în plâns.

Merthin n-avea nici cea mai vagă idee dacă oamenii din Kingsbridge aveau să se arate dispuși să pună umărul la construcția podului.

Toți aveau propriile treburi, propriile griji: aveau să înțeleagă că acest efort comun era mai important? Nu era deloc sigur. Din lectura *Cărții lui Timothy* știa că, în momente de criză, starețul Philip avusese câștig de cauză apelând la oamenii de rând, cerându-le să lucreze împreună. Dar Merthin

nu era Philip. N-avea niciun drept să le dea ordine oamenilor, să-i conducă. Nu era decât un dulgher.

Făcură o listă a celor care aveau căruțe și îi împărțiră pe străzi. Edmund adună trei negustori înstăriți, iar Godwyn luă cu el zece călugări bătrâni și porniră doi câte doi pe la casele celor vizați. Merthin făcea echipă cu fratele Thomas.

Prima ușă la care bătură fu cea a lui Lib a Rotarului. Aceasta preluase conducerea afacerii lui Ben, cu căruțași plătiți.

— Puteți să vă bazați pe cele două căruțe ale mele, spuse ea. Și pe căruțașii mei să le conducă. Orice, numai să-i facem în ciudă blestematului ăluia de conte.

Dar a doua solicitare se soldă cu un refuz.

— Nu mă simt bine, se scuză Peter Vopsitorul, care avea o căruță pe care o folosea pentru a livra baloturile de stofă de lână vopsită în galben, verde și roz. Nu pot să plec la drum.

Lui Merthin i se părea că arăta cât se poate de sănătos – probabil că îi era teamă de o confruntare cu oamenii contelui. Merthin era sigur că, de data aceasta, n-avea să se iște niciun conflict, dar înțelegea de ce unii erau totuși speriați. Și dacă tuturor celorlalți le era frică?

A treia vizită fu la Harold Constructorul, un meșter tânăr care spera să lucreze câțiva ani buni la construcția podului. Acesta se declară imediat de acord.

— Jake Chepstow o să vină și el, spuse Harold. Am eu grijă de asta.

Harold și Jake erau prieteni la cataramă.

După aceea, aproape toți acceptară.

Nu era nevoie să li se explice cât de important era podul – toți cei care aveau o căruță erau, bineînțeles, negustori. În plus, era și tentația suplimentară a iertării de păcate. Dar cel mai important factor părea să fie promisiunea unei sărbători neașteptate. Mulți întrebau:

— Vine și cutărică?

Când auzeau că prietenii și vecinii lor se oferiseră voluntari, o făceau și ei, pentru că nu voiau să rămână pe dinafară.

Când terminară de vizitat familiile însemnate pe listă, Merthin se despărți de Thomas și coborî până la locul de andocare a feribotului. Căruțele trebuiau trecute pe celălalt mal în timpul nopții, pentru a fi gata de plecare la răsărit. Bacul nu transporta decât o singură căruță odată – traversarea a 200 avea să ia câteva ore bune. Era evident că tocmai de aceea aveau nevoie de un pod.

Un bou învârtea roata cea mare a mecanismului bacului, iar căruțele deja începuseră să treacă pe partea cealaltă. Pe malul opus, proprietarii își conduceau animalele către locuri de păscut, după care se întorceau în oraș și se duceau la culcare.

Edmund îi pusese pe John Conetabilul și pe vreo șase dintre adjuncții acestuia să-și petreacă noaptea în Newtown, păzind căruțele și animalele.

Bacul încă mai funcționa când Merthin se duse la culcare, cu vreo oră după miezul nopții. Se întinse pe pat și rămase un timp treaz, gândindu-se la Caris. Firea ei ciudată și imprevizibilă era unul dintre motivele pentru care o iubea atât, dar uneori era de-a dreptul imposibilă. Era cea mai inteligentă persoană din Kingsbridge și totuși exasperant de irațională.

Cel mai mult îl deranja însă faptul că îl numise slab. Nu era sigur c-avea s-o poată ierta vreodată pentru această insultă. În urmă cu zece ani, contele Roland îl umilise, spunând că nu putea să devină scutier și că nu era bun decât de ucenic la vreun dulgher. Dar nu era nicidecum slab. Se împotrivi despotismului lui Elfric, îl înfruntase pe starețul Godwyn în ceea ce privea proiectul podului și era pe punctul de a salva întregul oraș. „Oi fi eu mic, își spuse el, dar Dumnezeu știe că sunt puternic.”

Și totuși, nu-și dădea seama cum trebuia să procedeze în privința lui Caris și adormi făcându-și tot felul de griji.

Edmund îl trezi când se crăpă de ziuă. Aproape toate căruțele din Kingsbridge se aflau deja pe celălalt mal, într-o linie tremurată care se întindea prin mahalaua Newtown și pătrundea vreo 800 de metri în pădure. Fu nevoie de alte câteva ore pentru ca și oamenii să traverseze cu bacul. Efortul cerut de organizarea unei deplasări care era, efectiv, un soi de pelerinaj, îi distrăgea atenția lui Merthin de la problema reprezentată de Caris și de sarcina ei. Curând, pe pășunea de pe celălalt țărm al râului se iscă o debandadă veselă: zeci de oameni își căutau caii și boii, îi duceau la căruțe și îi înhămau. Dick Berarul aduse un butoi de bere și îl împărți participanților – „pentru a încuraja excursia”, spuse el dar rezultatele fură ambivalente: unii fură atât de „încurajați”, încât se văzură nevoiți să se întindă pe iarbă.

Pe malul dinspre oraș al râului se adunaseră o mulțime de spectatori. Când, în cele din urmă, șirul de căruțe se puse în mișcare, din rândurile acestora se ridicară urale zgomotoase.

Dar pietrele nu reprezentau decât o parte din problemă.

Merthin își concentra acum atenția asupra următorului obstacol. Dacă era să înceapă să zidească imediat ce se întorceau de la carieră, trebuia să golească barajele circulare în două zile în loc de două săptămâni. În timp ce uralele se stingeau, se adresă mulțimii cu glas răsunător. Acesta era cel mai potrivit moment pentru a le capta interesul, când entuziasmul părea să se mai risipească și începeau să se întrebe ce era de făcut în continuare.

— Am nevoie de cei mai puternici bărbați din oraș! strigă el. Ceilalți abandonară orice discuție, intrigăți.

— Există oare bărbați puternici în Kingsbridge? Aceste cuvinte erau, în parte, o manevră de ademenire: era o muncă grea, într-adevăr, dar solicitând doar ajutorul bărbaților puternici lansa o provocare care avea să li se pară absolut irezistibilă. Înainte ca toate aceste căruțe să se întoarcă de la carieră, va trebui să golim apa din barajele circulare. Va fi cea mai grea muncă pe care ați făcut-o vreodată – așa că n-am nevoie de molăi, vă rog. În timp ce rostea aceste cuvinte, se uită la Caris, aflată și ea în mulțime, și-i întâlnește privirea. O văzu tresărind: Caris își amintea că folosisese același cuvânt și știa că-l insultase. Orice femeie care se crede egală cu bărbații e bine-venită să ni se alăture, continuă el. Faceți-vă repede rost de câte o găleată și ne întâlnim pe malul din dreptul Insulei Leproșilor. Nu uitați – numai cei mai puternici!

Nu era sigur dacă reușise să-i atragă de partea sa. Tocmai când termina, zări silueta înaltă a lui Mark Țesătorul și își croi drum prin mulțime până la el.

— Mark, o să-i încurajezi tu să vină? întrebă el neliniștit.

Mark era un uriaș blând, foarte simpatizat în oraș. Chiar dacă era sărac, se bucura de influență, mai ales printre tineri.

— O să am eu grijă să vină toți flăcăii, spuse el.

— Mulțumesc.

După aceea, Merthin se duse la Ian Barcagiul.

— O să am nevoie de tine toată ziua sau așa sper. Să-i duci pe oameni până la barajele circulare și-napoi. Poți lucra pentru bani sau pentru o indulgență – e alegerea ta.

Ian nutrea o afecțiune neobișnuit de mare pentru sora soției sale, așa că probabil avea să prefere indulgența, fie pentru un păcat din trecut, fie pentru unul pe care intenționa să-l comită în curând.

Merthin își croi drum pe străzi până la mal, unde se pregătea să construiască podul. Puteau fi golite barajele circulare în doar două zile? Nu știa.

Se întrebă cam câți litri de apă se aflau în fiecare. Mii? Sute de mii? Trebuia să existe o metodă de calcul. Filosofii greci din vechime găsiseră mai mult ca sigur o formulă, dar, dacă o făcuseră, aceasta nu fusese predată la școala stăreției. Pentru a o afla, probabil că ar fi trebuit să studieze la Oxford, unde se aflau matematicieni faimoși în toată lumea, după spusele lui Godwyn.

Rămase așteptând chiar pe țărm, întrebându-se dacă avea să vină cineva.

Prima care sosi fu Megg Robbins, fiica vânjoasă a unui negustor de porumb, cu mușchii măriți de ani întregi de ridicat

saci cu grâne.

— Pot să-i întrec pe cei mai mulți dintre bărbații din orașul ăsta, spuse ea, iar Merthin nu-i puse deloc vorbele la îndoială.

Apoi sosi un grup de tineri, urmat de trei călugări novici.

Imediat ce Merthin adună zece persoane înarmate cu găleți, îl puse pe Ian să-i ducă spre cel mai apropiat din cele două baraje.

În interiorul barajului construisese un fel de prag aflat chiar deasupra nivelului apei, suficient de solid pentru a susține greutatea mai multor persoane. Mai multe scări coborau de la acest prag până pe fundul râului. În mijlocul barajului se afla o plută mare. Între această plută și prag era o distanță de aproximativ 60 de centimetri. Pluta era menținută în poziție centrală de câțiva țăruiși ieșiți în afară și care ajungeau până aproape de peretele barajului, în așa fel încât pluta nu se putea mișca mai mult de câțiva centimetri în orice direcție.

— Lucrați în perechi, le spuse el voluntarilor. Unul pe plută, unul pe prag. Cel de pe plută umple găleata și i-o dă celui de pe prag, care varsă apa peste margine, în râu. Când o dă înapoi pe cea goală, primește una plină.

Megg Robbins interveni:

— Ce se întâmplă când nivelul apei scade și nu mai putem să ajungem unul la altul?

— Bine gândit, Megg, cred că ai face bine să devii reprezentantul meu aici. Când nu mai ajungeți unul la altul, lucrați în echipe de trei, cu unul din echipă pe scară.

Megg înțelese imediat.

— Iar apoi în echipe de câte patru, cu doi pe scară...

— Da. Deși, până om ajunge la asta, va trebui să-i lăsăm pe oameni să se odihnească și să aducem alții.

— Exact.

— Puteți să începeți. O să aduc alți zece – mai e o groază de loc.

Megg îi întoarse spatele și le strigă celorlalți:

— Haideți, alegeți-vă cum vă împărțiți!

Muncitorii începură să-și scufunde gălețile în apă. Merthin o auzi pe Megg spunând:

— Haideți să lucrăm într-un ritm constant. Băgați, ridicați, aruncați! Un, doi, trei, patru. Ce-ați zice de-un cântec ca să ne intrăm în mână? Își ridică tonul, intonând pe un glas plăcut, de contralto:

„A fost-odat’ un cavaler frumos...”

Toți știau cântecul, așa că următorul vers fu cântat la unison:

— „Cu inimă curată și spadă ascuțită, da!”

Merthin îi privea. În câteva minute, toți se udară până la piele. Nu sesiza nicio diferență în nivelul apei. Avea să fie o

muncă grea și îndelungată.

Trecu peste marginea barajului și coborî în barca lui Ian.

Când ajunse la țărm, găsi alți 30 de voluntari care-l așteptau, cu gălețile în mâini.

Demară lucrările și la cel de-al doilea baraj, cu Mark Țesătorul ca responsabil, după care dublă numărul de voluntari în ambele locuri, apoi începu să înlocuiască echipele obosite cu oameni proaspăt veniți. Ian Barcagiul osteni și el, așa că-și lăsă fiul în loc. Nivelul apei din interiorul barajelor scădea centimetru cu centimetru, cu o încetineală extenuantă. Pe măsură ce nivelul scădea, lucrările se desfășurau și mai încet, pentru că gălețile trebuiau ridicate din ce în ce mai mult pentru a fi vărsate peste margine.

Megg fu prima care descoperi că era imposibil să ții o găleată plină într-o mână și una goală în cealaltă fără să te dezechilibrezi pe scară. Drept urmare, puse la punct un sistem de rulare a găleților într-un singur sens, care presupunea ca cele pline să urce pe o scară și cele goale să coboare pe alta. Mark institui același sistem în interiorul barajului unde lucra.

Voluntarii munceau o oră, după care se odihneau tot atât timp, dar Merthin nu se oprea deloc. El organiza echipele, supraveghea transportul de voluntari înspre și de la baraje, înlocuia gălețile care se stricau. Cei mai mulți dintre bărbați beau bere în timpul intervalelor de odihnă, așa că după-amiază apărură diverse incidente, fie pentru că scăpau gălețile din mâini, fie pentru că ajungeau să cadă de pe scări. Stareța Cecilia veni să aibă grijă de răniți, fiind ajutată de Mattie Înțeleapta și de Caris.

Prea repede lumina începu să se împutineze, așa că fură nevoiți să se oprească. Dar nivelul apei din ambele baraje ajungea acum puțin sub jumătatea pereților. Merthin le ceru tuturor să se întoarcă a doua zi dimineața, după care se duse acasă. După ce sorbi câteva linguri din supa făcută de mama sa, adormi chiar la masă, trezindu-se doar cât să-și ia o pătură și să se întindă în paiele de pe jos. Era încă întuneric când se deșteptă, și primul său gând fu dacă vreunul dintre voluntarii din ziua precedentă avea să revină să-l ajute.

Cum se crăpă de ziuă, porni repede către râu, cu inima plină de neliniște. Atât Mark Țesătorul, cât și Megg Robbins erau deja acolo. Mark mușca dintr-o bucată mare de pâine, iar Megg își lega șireturile de la o pereche de cizme în speranța că avea să reușească să nu se ude la picioare. Nimeni altcineva nu se mai arătă timp de jumătate de oră, și Merthin începu să se întrebe ce-avea să se facă fără voluntari. Apoi sosiră câțiva tineri, fiecare cu mâncarea la pachet, urmați de novicii de la stăreție și, în scurt timp, se strânse un grup compact.

Ian Barcagiul își făcu și el apariția, iar Merthin îl puse să îi transporte pe Megg și echipa ei; curând, lucrul reîncepu.

Era mai greu astăzi. Pe toți îi dureau mușchii ca urmare a eforturilor din ziua precedentă. Fiecare găleată trebuia ridicată mai mult de trei metri.

Dar sfârșitul era destul de aproape. Nivelul apei continua să scadă, iar voluntarii deja puteau să vadă fundul apei.

Pe la jumătatea după-amiezii începură să sosească primele căruțe cu piatră. Merthin îi ajută pe proprietari să descarce blocurile pe pășune și să-și transporte căruțele cu bacul înapoi în oraș. Puțin mai târziu, în barajul în care trudea Megg, pluta centrală se lovi de fundul râului.

Dar mai erau o mulțime de lucruri de făcut. După ce terminară de scos apa, muncitorii trebuiră să dezmembreze pluta și să scoată scândurile din interiorul barajului, una câte una. În urma acestei operațiuni, descoperiră o mulțime de pești în mâlul de pe fund, care trebuiră prinși cu plasa și împărțiți voluntarilor. Dar, când totul se sfârși, Merthin putea să stea, extenuat și triumfător, pe pragul din partea superioară a barajului și să privească abisul de aproape șapte metri din interior și suprafața plată și noroioasă a albiei.

A doua zi avea să verse câteva tone de pietriș în fiecare dintre găurile create, după care avea să toarne peste acest strat unul lichid de mortar care să îl transforme într-o fundație masivă și de neclintit.

După care avea să înceapă construcția podului.

Wulfric era teribil de deprimat.

Nu mânca mai nimic și uita să se spele. Se trezea din obișnuință când se crăpa de ziuă și se culca la loc când se întuneca, dar nu muncea și nici nu mai făcea dragoste cu Gwenda nopțile. Când aceasta îl întrebă ce se întâmpla cu el, Wulfric îi spuse:

— Nu știu, zău.

Răspundea la orice întrebare cu astfel de vorbe goale de conținut sau pur și simplu mormăia ceva neinteligibil.

Oricum nu era mare lucru de făcut pe ogoare. Aceasta era perioada în care sătenii stăteau lângă vetre, cosând încălțări din piele, ciopland lopeți din lemn, mâncând carne de porc sărată, mere coapte și varză murată. Gwenda nu-și făcea griji în privința hranei: Wulfric încă mai avea banii obținuți de pe urma vânzării recoltei. Dar era extrem de îngrijorată în privința lui.

Dintotdeauna Wulfric trăise pentru munca sa. Mulți săteni se plângeau mereu și nu se bucurau decât în zilele de sărbătoare, când se puteau odihni, dar el nu era așa. Pe el îl interesau

profund ogoarele, culturile, animalele și starea vremii. În zilele de duminică era mereu agitat până ce își găsea o ocupație care nu era interzisă de Biserică, iar în zilele de sărbătoare sfârșea prin a ocoli regulile privind abținerea de la muncă.

Știa că trebuia să facă ceva pentru a-l readuce la dispoziția lui obișnuită. Dacă nu, era posibil să capete o boală fizică. Iar banii lui n-aveau să ajungă la nesfârșit. Mai devreme sau mai târziu, aveau să fie nevoiți să muncească.

Cu toate acestea, nu-i dădu vestea până ce nu trecură două luni încheiate, iar ea fu sigură.

Apoi, într-o dimineață de decembrie, începu așa:

— Am ceva să-ți spun.

El scoase un sunet nedefinit. Stătea la masa din bucătărie, ocupat cu cioplirea unui băț, și nu-și ridică privirea de la lucrul său.

Gwenda se întinse peste masă și-i cuprinse încheieturile, oprindu-l din cioplit.

— Wulfric, vrei, te rog, să te uiți la mine?

Acesta se supuse, cu o expresie posomorâtă, neplăcându-i că i se cerea ceva, dar prea apatic pentru a se împotrivi.

— E ceva important, adăugă ea.

El o fixa în tăcere.

— O să am un copilăș, anunță ea.

Expresia lui nu se schimbă, dar lăsă cuțitul și bățul să-i cadă din mâini. Timp de câteva clipe, ea privi adânc în ochii lui.

— Ai înțeles ce-am zis? îl întrebă.

— Un copilăș.

— Da. O să avem un copil.

— Când?

Gwenda zâmbi. Era prima întrebare pe care o puneă de două luni încoace.

— Vara viitoare, chiar înainte de sezonul recoltei.

— Copilul are nevoie de îngrijire, rosti el. Ca și tine.

— Da.

— Trebuie să muncesc.

Pe chipul lui reveni expresia deprimată.

Gwenda își ținea respirația. Oare ce urma acum?

Wulfric oftă, după care-și încleștă maxilarul.

— O să mă duc să vorbesc cu Perkin, spuse el. O să aibă nevoie de ajutor pentru aratul de iarnă.

— Și la împrăștiat băligarul pe ogor, completă ea fericită. O să vin și eu cu tine. S-a oferit să ne angajeze pe amândoi.

— Bine. Wulfric încă o privea fix. Un copil, repetă el ca și cum ar fi vorbit despre o minune. Oare o fi băiețel sau fetiță?

Gwenda se ridică și ocoli masa, pentru a se așeza pe bancă lângă el.

— Tu ce-ai vrea să fie?
 — O fetiță. În familia mea n-au fost decât băieți.
 — Eu vreau un băiețel, o versiune mai mică a ta.
 — Poate c-o să avem gemeni.
 — Un băiețel și-o fetiță.
 Wulfric își trecu brațul pe după talia ei.
 — Ar trebui să-l rugăm pe părintele Gaspard să ne cunune cum se cuvine.
 Gwenda oftă, mulțumită, și-și lăsă capul pe umărul lui.
 — Da, răspunse ea. Poate c-așa ar trebui.

Merthin se mută din casa părinților săi chiar înainte de Crăciun. Își construisese o casă cu o singură încăpere pe Insula Leproșilor, care acum îi aparținea. Spunea că trebuia să păzească stocurile din ce în ce mai mari de materiale valoroase pe care le ținea pe insulă – cherestea, piatră, funii și unelte din oțel. În același timp, încetă să mai mănânce acasă la Caris.

În penultima zi de decembrie, Caris se duse la Mattie Înțeleapta.

— Nu-i nevoie să-mi spui de ce ai venit, o întâmpină Mattie. Ai trei luni?

Caris dădu din cap în semn de încuviințare, evitându-i privirea. Privea în jur, prin bucătărioara femeii, ticsită cu sticle și borcane. Mattie încălzea ceva într-o oală mică din oțel, iar aceasta emana un miros acid care-o făcu pe Caris să strănute.

— Nu vreau să fac un copil, rosti Caris.

— Ce bine-ar fi să am un pui fript pentru fiecare dată când am auzit cuvintele astea.

— Sunt rea?

Mattie ridică din umeri.

— Eu prepar poțiuni, nu mă avânt să-i judec pe oameni. Toți știu ce-i bine și ce-i rău, iar dacă nu, atunci de-aia există preoți pe lume, să-i îndrume.

Caris era dezamăgită. Sperase că Mattie avea să o înțeleagă și să o susțină. Pe un ton mai detașat, spuse:

— Ai o poțiune care să mă facă să scap de sarcina asta?

— Da...

Pe chipul lui Mattie apăru o expresie de stânjenală.

— E vreo problemă cu ea?

— Ca să scapi de o sarcină, trebuie efectiv să te otrăvești. Unele fete beau vreo câțiva litri de vin tare. Eu prepar o doză din mai multe ierburi toxice. Uneori funcționează, alteori nu. Dar întotdeauna te face să te simți îngrozitor.

— E periculos? Aș putea muri?

— Da, deși nu e la fel de riscant ca nașterea în sine.

— O vreau.

Mattie își luă oala de pe foc și o așeză pe o lespede de piatră să se răcească. Întorcându-se către suprafața ei de lucru, veche și plină de creștături, scoase un castronel din dulap și turnă în el mici cantități din diferite pulberi.

Caris rupse tăcerea:

— Ce e? Spui că nu judeci pe nimeni, dar mi se pare că nu ești deloc de acord cu ce vreau să fac.

Mattie dădu din cap afirmativ.

— Ai dreptate. Îi judec pe oameni, bineînțeles – toată lumea o face.

— Și mă judeci și pe mine.

— Mă gândesc că Merthin e un bărbat bun și îl iubești, dar mi se pare că nu reușești să găsești fericirea alături de el. Iar asta mă întristează.

— Crezi c-ar trebui să fiu ca celelalte femei, să mă arunc la picioarele unui bărbat.

— Din câte văd eu, asta pare să le facă fericite. Dar eu am ales o altă cale în viață. Și cred că și tu.

— Ești fericită?

— Nu m-am născut să fiu fericită. Dar îi ajut pe oameni, îmi câștig traiul și sunt liberă.

Turnă mixtura într-o cană, adăugă vinul și amestecă, pentru ca pulberile să se dizolve.

— Ai mâncat de dimineață?

— Doar niște lapte.

Puse și niște miere în cană.

— Bea asta și nu te deranja să mănânci de prânz – o să vomități tot.

Caris șovăi o clipă, după care dădu conținutul căni peste cap.

— Mulțumesc.

Poțiunea avea un gust rău, amar, care nu era mascat decât parțial de dulceața mierii.

— Ar trebui să se termine tot până mâine-dimineață – într-un fel sau altul.

Caris îi plăti și plecă. Pe drumul spre casă, se simțea stăpânită de un amestec ciudat de bucurie și tristețe. Îi părea bine că luase o decizie, după atâtea săptămâni de îngrijorare; dar avea totodată impresia că pierduse ceva, că-și luase rămas-bun de la cineva – de la Merthin, poate. Se întreba dacă separarea lor avea să fie permanentă. Putea să se gândească la această perspectivă cu calm, pentru că era încă furioasă pe el, dar știa că avea să-i ducă dorul. El avea să-și găsească altă iubită într-un final – poate pe Bessie Bell –, dar Caris era sigură că ea n-avea să facă același lucru. Ea n-avea să iubească pe nimeni așa cum îl iubise pe Merthin.

Când ajunse acasă, mirosul de carne de porc prăjită o îngrețoșă, așa că ieși din nou. Nu voia să bârfească împreună cu femeile de pe strada principală sau să discute despre afaceri cu băbății adunați în sala ghildei, așa că porni absentă către curtea stăreției, cu pelerina ei groasă bine înfășurată în jurul trupului, pentru a se proteja de aerul rece. Ajunse în cimitir, unde se așeză pe o piatră de mormânt, admirând peretele nordic al catedralei, minunându-se de perfecțiunea decorațiunilor sale sculptate și de grația contraforturilor.

Nu trecu mult până i se făcu rău.

Vomită pe un mormânt, dar avea stomacul gol, așa că pe gât nu-i curgea nimic în afară de un lichid acru. Începu să o doară capul. Ar fi vrut să se întindă, însă nu voia să se ducă acasă din cauza mirosului venit de la bucătărie. Se hotărî să meargă la spitalul călugărițelor. Mai mult ca sigur, acestea aveau să o lase să stea întinsă câteva minute. Ieși din cimitir, traversă pajiștea din fața catedralei și intră în casa de oaspeți. Dintr-odată, îi era teribil de sete.

Fu întâmpinată de blânda Julie cea Bătrână, cu chipul ei ridat.

— Ah, soră Juliana, spuse Caris pe un ton plin de recunoștință. Vrei, te rog, să-mi dai o cană cu apă?

Stăreția beneficia de apă adusă printr-un sistem de țevi din susul râului, rece, limpede și bună de băut.

— Ți-e rău, copilă? întrebă Julie cea Bătrână, neliniștită.

— Mi-e un pic greață. Dacă se poate, aș vrea să mă întind aici câteva momente.

— Bineînțeles. Mă duc după stareța Cecilia.

Caris se întinse pe una dintre saltelele de paie aliniate ordonat pe jos. Timp de câteva clipe se simți mai bine, după care durerea de cap deveni și mai aprigă. Julie se întoarse cu o carafă și o cană, însoțită de stareța Cecilia. Caris bău niște apă, vomită, după care mai bău un pic.

Cecilia îi puse câteva întrebări, după care spuse:

— Ai mâncat ceva stricat. Trebuie să iei un purgativ.

Caris îndura atâta durere, încât nu putu să răspundă în niciun fel. Cecilia plecă și se întoarse peste câteva secunde cu o sticlă și o lingură. Îi dădu lui Caris o lingură plină cu un lichid pe bază de melasă, cu gust de cuișoare.

Caris rămase întinsă pe spate, cu ochii închiși și dorindu-și din tot sufletul ca durerea să dispară. După o vreme, începu să aibă crampe, urmate de diaree incontrolabilă. Își dădu seama, vag, că aceasta fusese declanșată de melasă. După circa o oră, încetă. Julie o dezbracă, o spală, îi dădu o rasă de călugăriță în locul rochiei murdărite și o așeză pe o saltea curată. Se întinse și închise ochii, extenuată.

Starețul Godwyn veni să o consulte și declară că trebuia să i se ia sânge. O făcu să se ridice în capul oaselor și să-și întindă brațul, cu cotul deasupra unui castron mare. Apoi luă un cuțit ascuțit și-i creștă vena din scobitura brațului. Caris abia dacă simți durerea tăieturii sau zvâcnetul surd al sângerării. După o vreme, un călugăr îi bandajă brațul și îi spuse să apese bine locul cu degetele. Luă de lângă ea castronul cu sânge.

Era vag conștientă că veniseră să o vadă mai multe persoane: tatăl ei, Petranilla, Merthin. Julie cea Bătrână îi ducea din când în când o cană la buze, iar ea bea întotdeauna, pentru că simțea o sete de neostoit. La un moment dat observă că lumânările fuseseră aprinse și-și dădu seama că era noapte. Într-un final, alunecă într-un somn agitat și avu vise îngrozitoare, cu pete și bălți de sânge. De fiecare dată când se trezea, Julie îi dădea apă.

În cele din urmă, se trezi și văzu că se făcuse ziuă. Durerea se mai potolise, lăsând în urmă doar o migrenă surdă. Apoi simți că cineva îi spăla coapsele. Se ridică într-un cot.

O călugăriță novice cu un chip de înger stătea ghemuită lângă salteaua ei. Rochia lui Caris era suflecată în jurul taliei, iar călugărița o spăla cu o cârpă înmuiată în apă caldă. După o clipă, își aduse aminte care era numele fetei.

— Mair, rosti ea.

— Da, răspunse călugărița cu un zâmbet.

Când aceasta stoarse cârpa în castronul cu apă, Caris se sperie văzând lichidul înroșindu-se.

— Sânge! strigă ea înfricoșată.

— Nu-ți face griji, spuse Mair. Nu e decât ciclul lunar. Abundent, dar e normal.

Caris văzu că rochia și salteaua erau îmbibate cu sânge.

Se lăsă pe spate, privind tavanul. Ochiul ei se umplură de lacrimi, dar nu știa dacă plângea de ușurare sau de tristețe.

Nu mai era însărcinată.

Partea a IV-a
iunie 1338 – mai 1339

Luna iunie a anului 1338 fu uscată și însorită, dar Târgul de Lână se dovedi o adevărată catastrofă – pentru Kingsbridge în general și pentru Edmund Lânarul în special. Pe la mijlocul săptămânii, Caris își dădu seama că tatăl ei era ruinat.

Orașenii se așteptaseră la greutăți și se străduiseră din răputeri să le preîntâmpine. Îl angajară pe Merthin să construiască trei plute mari cu care să se poată traversa râul și care să suplimenteze traficul asigurat de bac și de barca lui Ian. Merthin ar fi putut să construiască mai multe, dar pe mal nu era suficient loc unde să acosteze. Curtea stăreției se deschise publicului cu o zi mai devreme, iar bacul rămase în funcțiune și noaptea, la lumina torțelor. Îl convinseră pe Godwyn să le permită proprietarilor de prăvălii din Kingsbridge să se posteze în zona de periferie și să-și vândă produsele celor care stăteau la coadă, în speranța că berea lui Dick Berarul și chiflele lui Betty Brutăreasa aveau să-i mai îmbuneze pe cârcotași.

În zadar însă.

La târg veniră mai puțini oameni ca de obicei, dar cozile fură mai lungi ca niciodată. Plutele construite nu reușeau să facă față și, mai mult, ambele maluri se înnămoliră într-atât, încât plutele se împotmoleau și era nevoie să fie tractate de atelaje de boi. Ca și cum n-ar fi fost de-ajuns, plutele erau greu de cârmit și, nu o dată, avură loc ciocniri care îi aruncară pe mai mulți pasageri în apă, deși, din fericire, nimeni nu se înecă.

Unii negustori anticipaseră aceste probleme și nu mai participară deloc. Alții făcuseră cale întoarsă când văzuseră lungimea cozilor. Dintre cei dispuși să aștepte o jumătate de zi pentru a intra în oraș, unii făcură tranzacții atât de puține și de sărăcăcioase, încât plecară după o zi-două. Deja, pe miercuri, bacul transporta mai mulți oameni care plecau decât care veneau.

În dimineața aceea, Caris și Edmund făcură un tur al lucrărilor de la pod împreună cu Guillaume din Londra. Acesta nu era un client atât de important ca Buonaventura Caroli, dar era cel mai bun de care avuseseră parte anul acesta, așa că îi dădeau cât mai multă importanță. Guillaume era un bărbat înalt și masiv, îmbrăcat cu o pelerină din stofă scumpă, italienească, colorată în roșu aprins.

Împrumutară pluta lui Merthin, care avea puntea ridicată și un trolu inclus, pentru transportarea materialelor de construcție. Pluta era propulsată de tânărul ajutor al lui Merthin, Jimmie.

Pilonii din mijlocul râului, pe care Merthin îi construise în atâta grabă în ultima lună a anului trecut, erau în continuare înconjurați de barajele circulare. Merthin le explicase lui Edmund și lui Caris că avea să păstreze aceste baraje până ce podul avea să fie aproape terminat, pentru a proteja picioarele de piatră de eventualele stricăciuni care puteau fi produse accidental chiar de lucrătorii săi. Când avea să le demonteze, intenționa să pună în loc câte o grămadă de pietre mari, despre care spunea că aveau să împiedice curentul să erodeze pilonii.

Coloanele groase de piatră crescuseră aidoma unor copaci, continuându-se cu arcade laterale care porneau către pilonii mai mici, construiți în apa mai puțin adâncă de lângă maluri. Aceștia, la rândul lor, dădeau naștere unor arcade care se uneau cu cele ale pilonilor centrali și, de cealaltă parte, se continuau până la rampa de pe mal. Peste zece zidari lucrau de zor pe schelăria complicată, agățată de pereții de piatră precum cuiburile pescărușilor de stânci.

Coborâra de pe plută pe Insula Leproșilor și îl găsiră pe Merthin cu fratele Thomas, supraveghind construirea rampei de la care podul avea să pornească peste brațul nordic al râului. Stăreția era în continuare proprietara podului, controlând fiecare etapă a lucrărilor, chiar dacă terenul pe care acesta era ridicat fusese concesionat gildei parohiale, iar construcția era finanțată prin împrumuturi de la diverși negustori.

Thomas se afla adesea pe șantier. Starețul Godwyn nutrea un interes de proprietar față de lucrări, mai ales față de modul în care avea să arate podul, considerând probabil că acesta trebuia să fie un fel de monument închinat propriei persoane.

Merthin își ridică ochii căprui-aurii către nou-veniți, iar inima lui Caris începu să bată mai repede. În ultima vreme abia dacă-l mai vedea, iar când se întâmpla să discute, abordau numai subiecte de afaceri; dar tot se simțea ciudat în prezența lui. Trebuia să facă un efort să-și controleze respirația, să-i întâlnească privirea cu o indiferență prefăcută și să-și păstreze ritmul vorbirii la cote normale.

Nu se împăcaseră cu adevărat după cearta avută. Ea nu-i spusese nimic despre avort, așa că el nu știa dacă ea pierduse sarcina din cauze naturale sau altfel. Niciunul din ei nu adusesese vorba despre asta. De două ori, Merthin venise să stea de vorbă cu ea în mod solemn, implorând-o să o ia de la capăt. De ambele dăți, ea-i spusese că n-avea să iubească niciodată alt bărbat, dar că nu intenționa să-și petreacă viața ca soția cuiva sau mama altcuiva.

— Și-atunci cum o să-ți petreci viața? o întrebă el, iar ea îi răspunse simplu că nu știa.

Merthin își pierduse înfățișarea băiețească. Acum avea părul și barba tunse cu atenție – devenise unul dintre clienții obișnuiți ai lui Matthew Bărbierul.

Purta o tunică roșiatică – după cum era obiceiul printre zidari – dar și o pelerină galbenă tivită cu blană, un semn al statutului său de meșter, și o tichie cu pană, care-l făcea să pară un pic mai înalt.

Elfric, care și acum ținea vechea dușmănie, protestase că Merthin se îmbrăca precum un meșter, argumentând că nu făcea parte din nicio ghildă. Merthin replicase că era meșter, iar soluția acestei probleme era, pur și simplu, să fie primit în ghildă. Prin urmare, lucrurile rămăseseră tot așa, nerezolvate.

Merthin nu avea decât 21 de ani, iar Guillaume se uită la el și exclamă:

— E tânăr!

Caris rosti pe un ton defensiv:

— E cel mai bun constructor din oraș de pe vremea când nu avea decât 17 ani.

Merthin îi mai spusese câteva cuvinte lui Thomas, după care veni la ei.

— Rampele oricărui pod trebuie să fie grele, cu fundații adânci, începu el, explicând aspectul masiv al capetelor de pod pe care le construia.

— Și de ce trebuie așa, tinere? întrebă Guillaume.

Merthin era obișnuit să fie luat de sus, așa că nu se impacientă. Zâmbind ușor, îi răspunse:

— Haideți să vă arăt. Ia stați cu picioarele cât mai depărtate, așa. Merthin îi arătă cum să stea, iar Guillaume – după o clipă de ezitare – îi urmă exemplul. Nu simțiți că s-ar putea îndepărta și mai mult?

— Ba da.

— Și capetele podului au tendința să se îndepărteze, precum picioarele dumneavoastră. Asta exercită o anumită tensiune asupra podului, așa cum simțiți acum în mușchii coapselor. Merthin își relua poziția normală și-și lipi cizma de pantoful din piele moale al lui Guillaume. Acum piciorul nu vi se mai poate mișca, iar tensiunea din coapse s-a mai micșorat, nu?

— Da.

— Rampa are același efect ca piciorul meu: susține structura și elimină tensiunea.

— Foarte interesant, făcu Guillaume în timp ce-și relua poziția firească, iar Caris își dădu seama că regreta faptul că-l subestimase pe Merthin.

— Haideți să vă arăt șantierul, spuse Merthin.

În ultimele luni, insula se schimbase complet. Toate lucrurile care ar fi putut aminti de vechea leprozerie

dispăruseră cu desăvârșire. Mare parte din pământul stâncos era ocupat de materialele de construcție: stive ordonate de piatră, de cherestea și colaci de sfoară. Insula era în continuare plină de iepuri, dar acum aceștia concureau pentru spațiu cu constructorii. De asemenea, pe insulă se aflau o fierărie, unde un meșter repara uneltele stricate și turna altele, câteva ateliere de zidari și noua casă a lui Merthin, mică, dar construită cu grijă și foarte bine proporționată. Dulgherii, cioplitorii în piatră și cei care făceau mortarul lucrau de zor pentru ca muncitorii de pe schele să aibă mereu materiale.

— Parcă sunt mai mulți oameni pe șantier decât de obicei, șopti Caris în urechea lui Merthin.

Merthin zâmbi larg.

— Am pus cât mai mulți în poziții vizibile, răspunse el încetșor. Vreau ca fiecare vizitator să observe cât de repede înaintăm cu construcția podului cel nou. Vreau să plece convinși că târgul se va desfășura normal anul viitor.

În partea de vest a insulei, departe de podurile gemene, se aflau magazii și șoproane amplasate pe parcelele de pământ pe care Merthin le închiriasse diferiților negustori din Kingsbridge. Deși cerea chirii mai mici decât cele care se practicau în oraș, Merthin câștiga deja mult peste suma pe care o plătea anual pentru concesiunea insulei.

De asemenea, se vedea foarte des cu Elizabeth Clerk. În opinia lui Caris, aceasta nu era decât o cățea înfumurată, dar, în afară de ea, era singura femeie din oraș suficient de inteligentă încât să reprezinte o provocare pentru Merthin. Aceasta avea o lădiță cu cărți pe care le moștenise de la tatăl său, episcopul, iar Merthin își petrecea serile în casa ei, citind. Caris nu știa dacă mai făceau și altceva în afară de asta.

Când terminară turul șantierului, Edmund îl însoți pe Guillaume înapoi în oraș, dar Caris mai rămase pentru a vorbi cu Merthin.

— Un client bun? întrebă el, în timp ce priveau împreună pluta care-i transporta pe cei doi.

— Nu i-am vândut decât doi saci de lână ieftină, pe un preț mai mic decât cel plătit de noi.

Un sac cântărea 165,5 kilograme de lână spălată și uscată. În anul acela, lâna ieftină se vindea cu 36 de șilingi pe sac, iar cea de calitate bună se vindea cu un preț dublu.

— De ce?

— Când prețurile scad, e mai bine să ai bani decât lână.

— Dar știați că afacerile o să meargă prost la târgul ăsta.

— Nu ne-am așteptat să meargă atât de prost.

— Sunt surprins. În trecut, tatăl tău a avut mereu o capacitate aproape supranaturală de a prevedea tendințele

pieței.

Caris șovăia.

— E efectul combinat al unei cereri slabe și al lipsei podului.

În realitate, și ea era surprinsă. Îl urmărise pe tatăl ei cumpărând lână în aceleași cantități ca de obicei și se întrebase de ce acesta nu alesese calea sigură, anume să cumpere mai puțin.

— Presupun că o să încercați să vindeți surplusul la Târgul din Shiring, spuse Merthin.

— Exact asta speră contele Roland să se întâmple. Problema este că noi nu suntem printre cei care participă constant la târgul acela. Negustorii din partea locului vor lua cei mai buni clienți. Așa se întâmplă și în Kingsbridge: tata și doi-trei alții fac tranzacții mari cu cei mai importanți cumpărători, lăsându-i pe negustorii mărunți și pe cei veniți de aiurea să se lupte pentru ce mai rămâne. Sunt sigură că negustorii din Shiring vor face același lucru. Poate c-o să vindem câțiva saci acolo, dar nu avem nicio șansă de a scăpa de toată marfa.

— Și ce-o să faceți?

— Tocmai de aceea am venit să vorbesc cu tine. S-ar putea să fim nevoiți să sistăm lucrările la pod.

El o fixă cu o privire neîncrezătoare.

— Nu, spuse el încet.

— Îmi pare foarte rău, dar tata nu mai are banii necesari. I-a băgat pe toți în lână brută pe care nu poate să o vândă.

Merthin arăta de parcă ar fi fost pălmuit. După câteva secunde, izbucni:

— Trebuie să găsim altă modalitate!

Caris înțelegea foarte bine starea lui și îl compătimea, dar nu găsea nimic încurajator de zis.

— Tata s-a angajat să dea 70 de lire pentru pod. Deja a dat jumătate. Restul, îmi pare rău să-ți spun, sunt în sacii de lână din depozitele sale.

— Nu se poate să nu mai aibă niciun ban.

— E foarte aproape de faliment. Iar același lucru e valabil pentru alți câțiva orășeni care au promis că vor contribui cu bani pentru pod.

— Aș putea încetini ritmul de construcție, murmură Merthin, deja disperat. Să concediez o parte dintre meșteri și să merg mai departe pe baza stocurilor de materiale pe care le am.

— Asta ar însemna să nu avem podul gata pentru târgul de anul viitor. Ar fi un necaz și mai mare.

— E totuși mai bine decât să sistăm complet lucrările.

— Cred că da, rosti ea. Dar nu lua nicio măsură deocamdată. După ce s-o termina Târgul de Lână, o să vedem noi ce e de făcut. Pur și simplu voiam să știi cum stau lucrurile.

Chipul lui Merthin își păstra paloarea.

— Mulțumesc, îți sunt recunoscător.

Pluta se întoarse și Jimmie rămase nemișcat, așteptând. În timp ce urca la bord, Caris întrebă pe un ton aparent obișnuit:

— Și ce mai face Elizabeth Clerk?

Merthin se prefăcu oarecum surprins de această întrebare.

— E bine, cred, răspunse el.

— Te vezi foarte des cu ea.

— Nu neapărat. Întotdeauna am fost prieteni.

— Da, bineînțeles, spuse Caris, deși nu era chiar adevărat.

Merthin o ignorase total pe Elizabeth mare parte a anului trecut, când el și Caris petreceau foarte mult timp împreună. Dar s-ar fi simțit înjosită să-l contrazică, așa că se mulțumi să tacă.

Își luară rămas-bun și Jimmie împinse pluta înspre malul opus. Merthin încerca să facă să pară că relația lui cu Elizabeth nu era o idilă. Poate că lucrurile chiar așa stăteau. Sau poate că nu se simțea în largul lui să recunoască față de Caris că era îndrăgostit de altcineva. Caris nu știa care dintre aceste variante era cea adevărată. Și totuși, un lucru era sigur: din punctul de vedere al lui Elizabeth, era o idilă. Caris își putea da seama doar văzând cum îl privea aceasta pe Merthin. Poate că Elizabeth se purta ca o fecioară de gheață față de ceilalți, dar în mod clar era topită după Merthin.

Pluta se lovi ușor de malul opus. Caris coborî și porni la deal, către centrul orașului.

Merthin fusese profund afectat de veștile pe care i le dăduse. Lui Caris îi venea să plângă când își amintea surprinderea și durerea întipărite pe chipul lui. Afișase aceeași expresie ca atunci când ea refuzase să reînceapă povestea lor de dragoste.

Încă nu știa cum avea să-și petreacă restul vieții. Întotdeauna presupusese că, indiferent de ce ar fi făcut, avea să trăiască într-o casă confortabilă, susținută de veniturile unei afaceri prospere. Acum, până și această presupunere se destrăma sub ochii ei. Își frământa mintea în căutarea unei soluții, a unei căi de ieșire din această încurcătură groaznică. Tatăl ei era straniu de senin, ca și cum nu ar fi înțeles pe deplin valoarea pierderilor suferite; dar Caris știa că nu putea sta cu mâinile în sân.

Mergând pe strada principală, trecu pe lângă fiica lui Elfric, Griselda, care-l ținea în brațe pe băiețelul ei în vârstă de șase luni. Îl botezase Merthin, în semn de reproș pentru că acesta nu

se căsătorise cu ea. Griselda încă mai păstra un aer de inocență rănită. Toată lumea recunoștea acum deschis faptul că Merthin nu era tatăl copilului, deși unii orășeni tot credeau că ar fi trebuit să se însoare cu ea, din moment ce se culcaseră împreună.

Când Caris ajunse în dreptul casei, tatăl ei tocmai ieșea. Ea rămase pironită locului, holbându-se uluită la el. Edmund nu era îmbrăcat decât în rufăria de corp: o cămașă lungă, izmene și ciorapi.

— Unde-ți sunt hainele? îl întrebă ea.

Edmund se privi și scoase un sunet dezgustat.

— Devin din ce în ce mai aiurit, mormăi el și intră înapoi în casă.

Probabil că-și scosese haina ca să se ducă la latrină, își dădu ea seama, și apoi uitase să se îmbrace din nou cu ea. Să fi fost din cauză că îmbătrânea? Nu avea decât 48 de ani și, în plus, părea că era vorba despre ceva mai mult decât de faptul că îl lăsa memoria. Simți cum teama i se strecoară în suflet.

Edmund se întoarse îmbrăcat normal. Traversară împreună strada principală și intrară în curtea stăreției. Edmund spuse:

— I-ai zis lui Merthin despre bani?

— Da. A fost teribil de șocat.

— Și ce-a zis?

— Că ar putea cheltui mai puțin încetinind ritmul construcției.

— Dar așa n-am mai avea podul gata la timp pentru târgul de anul viitor.

— Dar, după cum a remarcat chiar el, ar fi mai bine decât să abandonăm construcția acum, când e abia la jumătate.

Ajunseră la taraba lui Perkin Wigleigh, care vindea găini ouătoare. Cocheta lui fiică, Annet, mergea încolo și-ncoace cu o tavă cu ouă susținută de o curea petrecută pe după gât. În spatele tarabei, Caris o văzu pe prietena ei, Gwenda, care acum lucra pentru Perkin. Însărcinată în opt luni, cu sânii grei și abdomenul proeminent, Gwenda stătea dreaptă, cu mâna în șold, în poziția clasică a gravidelor care suferă de dureri de spate.

Caris calculă în gând că și ea ar fi fost însărcinată tot în luna a opta, dacă nu ar fi luat poțiunea preparată de Mattie. După avort, din sânii i se scursese lapte, iar ei i se păruse că acest fenomen reprezentase, de fapt, modul în care corpul ei îi reproșa ceea ce făcuse. Avea momente de regret, însă ori de câte ori analiza lucrurile rațional știa că, dacă s-ar fi putut întoarce în timp, ar fi făcut același lucru.

Gwenda întâlni privirea lui Caris și zâmbi. În ciuda probabilităților infime, Gwenda obținuse ceea ce-și dorise:

Wulfric o luase de soție. Era și el acolo, puternic ca un taur și parcă de două ori mai chipeș decât înainte, ridicând niște lăzi de lemn și încărcându-le într-o căruță. Caris era încântată s-o vadă pe Gwenda.

— Cum te simți azi? întrebă ea.

— M-a durut spatele toată dimineața.

— Nu mai e mult.

— Vreo două săptămâni, aș zice.

Edmund întrebă:

— Cine e, dragă?

— Nu ți-o amintești pe Gwenda?! exclamă Caris. A venit în casa ta cel puțin o dată pe an în ultimii zece ani!

Edmund zâmbi.

— Nu te-am recunoscut, Gwenda – probabil de la sarcină. Arăți bine, totuși.

Trecură mai departe. Caris știa că Wulfric nu-și obținuse moștenirea – Gwenda eșuase în această privință. Ceea ce nu știa exact era ce se întâmplase în luna septembrie a anului precedent, când Gwenda se dusese să discute cu Ralph. Se părea că acesta îi făcuse o promisiune pe care apoi o încălcase. Oricum, Gwenda îl ura acum pe Ralph cu o pasiune aproape înfricoșătoare.

În apropiere se afla un rând de tarabe unde câțiva negustori locali vindeau o stofă subțire, de culoare maro, cu țesătură rară, pe care-o cumpărau toți oamenii de condiție modestă pentru hainele pe care și le croiau acasă. Spre deosebire de negustorii de lână brută, vânzătorii de stofă păreau să aibă parte de tranzacții fructuoase. Negoțul cu lână brută viza cantități mari – absența câtorva cumpărători importanți putea anula profiturile obținute la un târg. Pe de altă parte, comerțul cu stofă viza cantități mici, vândute multor clienți. Toată lumea avea nevoie de materiale, așa că cererea era constantă. Poate că în vremuri grele se cumpărau un pic mai puțin, dar oamenii nu puteau umbla dezbrăcați.

În mintea lui Caris lua contur o idee vagă. Când negustorii de lână nu reușeau să-și vândă stocurile, uneori dădeau lâna la țesut și încercau să o vândă sub formă de stofă. Dar asta implica multă muncă și materialul țesut rar nu dădea mare profit. Oamenii de rând cumpărau ce era mai ieftin, așa că vânzătorii trebuiau să mențină prețurile mici.

Dintr-odată, privea tarabele cu stofe cu alți ochi.

„Oare ce sortiment aduce câștiguri mai mari?” se întrebă ea.

Materialul țesut rar costa 12 penny pe metru. Prețul creștea cu 50% pentru stofa îndesită – prin spălare – și chiar mai mult pentru stofele colorate altfel decât nuanța naturală a lânii, un maro monoton. Pe taraba lui Peter Vopsitorul se găsea stofă

verde, galbenă și roz la doi șilingi – 24 de penny – pe metru, chiar dacă nuanțele nu erau foarte intense.

Caris se întoarse către tatăl ei, să-i împărtășească ideea care i se forma în minte, dar, înainte de a apuca să deschidă gura, se întâmplă ceva care-i distrase atenția.

Prezența la Târgul de Lână îi deștepta lui Ralph amintirea neplăcută a celui din anul anterior, așa că-și atinge mereu nasul deformat. Cum se întâmplase una ca asta? Începuse cu faptul că o necăjise un pic pe țărăncuța aceea, Annet, după care îi dăduse amorezului ei necioplit o lecție de respect... dar, cumva, totul sfârșise cât se poate de umilitor pentru Ralph.

În timp ce se apropia de taraba lui Perkin, se consola amintindu-și ce se întâmplase de-atunci încolo. Îi salvase viața contelui Roland după prăbușirea podului; îi făcuse pe plac contelui cu purtarea lui hotărâtă la carieră și devenise senior, chiar dacă nu era vorba decât despre un sat mic, ca Wigleigh. Omorâse un om, pe Ben Rotarul – un căruțaș, așa că fapta n-avea nimic onorabil, dar, oricum, își dovedise sieși că putea să o facă.

Reușise chiar să se împace cu fratele său. Mama lor îi forțase să-și rezolve problemele, invitându-i pe amândoi la masă în ziua de Crăciun și insistând să dea mâna. Tatăl lor spusese că era un adevărat ghinion că, în mod întâmplător, slujeau doi stăpâni rivali; cu toate acestea, fiecare dintre ei avea datoria de a-și face treaba cât mai bine, asemenea soldaților aflați de cele două părți ale unui război civil. Ralph era încântat și credea că și Merthin simțea la fel.

Reușise să se răzbune pe Wulfric, lăsându-l fără moștenire și, în același timp, fără femeia iubită. Frumoasa Annet era măritată acum cu Billy Howard, iar Wulfric fusese nevoit a se mulțumi cu urâta, dar pasionala Gwenda.

Era păcat totuși că Wulfric nu părea mai afectat. Mergea cu capul sus, mândru, prin sat, ca și cum el, și nu Ralph, ar fi fost stăpân. Vecinii îl simpatizau și soția lui însărcinată îl adora. Deși Ralph îl învinsese pe toate planurile, Wulfric apărea în postura de erou. Poate pentru că nevasta lui era atât de pasională.

Lui Ralph i-ar fi plăcut să-i spună lui Wulfric despre vizita pe care i-o făcuse Gwenda la hanul Bell.

„M-am culcat cu nevastă-ta! i-ar fi strigat în față. Și i-a plăcut.”

Asta ar fi șters cu siguranță zâmbetul acela mândru de pe chipul lui Wulfric. Dar ar fi însemnat ca Wulfric să afle și că Ralph se dezisese în mod rușinos de promisiunea sa – ceea ce, din nou, l-ar fi făcut pe tânărul țaran să se simtă superior.

Ralph se cutremură la gândul disprețului cu care l-ar fi tratat Wulfric și ceilalți dacă ar fi aflat vreodată despre comportamentul său josnic. Mai ales fratele lui, Merthin, l-ar condamna pentru o asemenea faptă.

Nu, tăvăleala lui cu Gwenda trebuia să rămână secretă.

Erau cu toții la tarabă. Perkin fu primul care-l văzu pe Ralph apropiindu-se, așa că-și salută seniorul la fel de lingușitor ca întotdeauna:

— Bună ziua, stăpâne Ralph, spuse el, făcând o plecăciune.

Soția lui, aflată mai în spate, se grăbi să-i urmeze exemplul. Gwenda era și ea acolo, frecându-și mijlocul, ca și cum ar fi durut-o. Apoi Ralph o zări pe Annet, cu tava în brațe, și își aminti cum îi atinsese sânii mici, rotunzi și tari, ca ouăle pe care le vindea. Annet îl văzu c-o privea, și-și plecă fruntea, sfioasă. Ralph voia să-i atingă sânii din nou. „De ce nu? Doar sunt stăpânul ei”, își zise el. Apoi îl observă pe Wulfric undeva în spatele tarabei închiriate de Perkin. Băiatul încercase până atunci lăzi într-o căruță, dar se oprise și se uita fix la Ralph. Avusese grijă să-și golească fața de orice expresie, dar privirea îi era directă și neabătută. Nu era o privire insolentă, dar Ralph recunoscuse imediat unda de amenințare.

Părea să-i transmită: „Dacă o atingi, te omor.”

„Poate ar trebui s-o fac, își spuse Ralph. Lasă-l să mă atace. O să-mi bag imediat sabia în el. Un senior are dreptul să se apere de un țăran înnebunit de ură.” Susținând privirea lui Wulfric, Ralph ridică mâna să atingă sânul lui Annet, dar în momentul acela Gwenda scoase un țipăt puternic de durere și de neliniște, așa că toți ochii se întoarseră către ea.

31

Caris auzi un țipăt de durere și recunoscuse instantaneu glasul Gwendei. Simți un fior de teamă. Ceva era în neregulă. În câteva clipe, ajunse lângă taraba lui Perkin.

Gwenda ședea pe un scăunel, cu chipul palid contorsionat într-o grimasă de durere și mâna tot pe șold. Avea rochia udă.

Soția lui Perkin, Peg, spuse cu vioiciune:

— I s-a rupt apa. Încep muncile facerii.

— E devreme, rosti neliniștită Caris.

— Nu contează, copilașul o să vină în curând.

— E periculos. Caris luă o hotărâre: Haideți să o ducem la spitalul mănăstirii.

De obicei, femeile nu se duceau la spital pentru a naște, dar călugărițele aveau să o primească pe Gwenda la insistențele lui Caris. Toată lumea știa că un copil venit prea devreme pe lume era foarte sensibil.

Wulfric sosi și el. Caris fu surprinsă să constate cât de tânăr părea. Avea 17 ani și urma să devină tată.

Gwenda murmură:

— Parcă se învâрте lumea cu mine. O să-mi revin în câteva minute.

— Te duc eu, spuse Wulfric și o luă în brațe de parcă ar fi fost un fulg.

— Vino după mine, îl îndemnă Caris. Porni înaintea lui, printre tarabe, strigând: Faceți loc, vă rog, faceți loc!

În aproximativ un minut, ajunseră la spital.

Ușa era larg deschisă. Oaspeții de peste noapte plecaseră cu câteva ore bune înainte, așa că saltelele de paie erau stivuite acum lângă unul dintre pereți. Câțiva novici și angajați ai stăreției spălau podeaua cu apă turnată din mai multe găleți, frecând-o energic cu măturile. Caris i se adresă primei persoane care-i ieși în cale, o femeie între două vârste, desculță.

— Adu-o pe Julie cea Bătrână, repede. Spune-i că te-a trimis Caris.

Apoi fata găsi o saltea relativ curată și o așeză pe podea, lângă altar. Nu era prea sigură privind eficiența altarelor în alinarea suferințelor, dar de data aceasta se supuse convenției. Wulfric o așeză pe Gwenda pe saltea cu atâta grijă, încât ai fi crezut că era făcută din sticlă. Gwenda rămase întinsă pe spate, cu genunchii ridicați și picioarele depărtate.

Câteva clipe mai târziu, sosi și Julie cea Bătrână. Caris se gândi cu recunoștință la toate dățile când fusese alinată de această călugăriță, care probabil nu era cu mult trecută de 40 de ani, dar care părea extrem de bătrână.

— Aceasta este Gwenda din Wigleigh, începu Caris. S-ar putea să fie bine, dar copilașul va veni pe lume cu câteva săptămâni mai devreme, așa că mi s-a părut mai precaut să o aduc aici. Oricum, eram foarte aproape.

— Foarte înțelept din partea ta, spuse Julie, dând-o ușor la o parte pentru a îngenunchea lângă saltea. Cum te simți, dragă? i se adresă ea Gwendei.

Cât timp Julie vorbea cu Gwenda pe un ton scăzut, Caris aruncă o privire către Wulfric. Chipul lui frumos și tânăr era chinat de neliniște. Caris știa că nu intenționase niciodată să se însoare cu Gwenda – mereu o voise pe Annet. Cu toate acestea, acum părea la fel de îngrijorat pe cât ar fi fost dacă ar fi iubit-o de ani întregi.

Gwenda slobozi un țipăt de durere.

— Gata, gata, o liniști Julie. Îngenunche între picioarele Gwendei și aruncă o privire sub rochia ei. Bebelușul o să vină destul de repede, declară ea.

O altă călugăriță se apropie de ei, iar Caris o recunosc pe Mair, novicea cu chip angelic. Aceasta întreabă:

— Să o chem pe stareța Cecilia?

— Nu-i nevoie să o deranjezi, rosti Julie. Du-te numai până în magazie și adu-mi cutia de lemn pe capacul căreia scrie „Naștere”.

Mair porni grăbită.

Gwenda gemu:

— Ah, Doamne, ce doare...

— Împinge în continuare, o îndemnă Julie.

Wulfric întreabă:

— Dar, pentru numele lui Dumnezeu, ce nu e-n regulă?

— Nu e nimic în neregulă, îi răspunse Julie. E normal ce se întâmplă. Așa nasc femeile. Probabil că ești cel mai mic dintre copiii părinților tăi, căci altfel ai fi văzut-o pe mama ta în situația asta.

Și Caris era cea mai mică dintre copiii părinților ei. Știa că nașterea era dureroasă, dar nu asistase niciodată la una, iar acum era de-a dreptul șocată de cât de mari erau durerile.

Mair se întoarce și puse cutia de lemn pe podea, lângă Julie.

Gwenda se opri din gemut. Închise ochii și mușchii feței i se relaxară, încât ai fi crezut că dormea. Apoi, câteva minute mai târziu, țipă din nou.

Julie îi șopti lui Wulfric:

— Stai lângă ea și ține-o de mână.

El se supuse numaidecât.

Julie privea în continuare pe sub poalele rochiei Gwendei.

— Nu mai împinge acum, spuse ea după un timp. Respiră des și scurt.

Gâfâi sacadat, pentru a-i arăta Gwendei exact ce trebuia să facă. Tânăra se supuse și acest exercițiu păru să-i mai aline chinurile pentru câteva minute. Apoi țipă din nou.

Caris abia dacă mai putea suporta. Dacă așa se desfășurau lucrurile în condiții normale, cum era atunci când apăreau complicații? Dintr-odată, pierdu noțiunea timpului: totul se întâmpla foarte repede, dar suferința Gwendei părea fără sfârșit. Caris avea sentimentul acela de neajutorare pe care-l detesta atât și care o copleșise prima dată la moartea mamei sale. Voia să ajute, dar nu știa exact ce să facă, iar asta îi dădea o asemenea stare de neliniște încât își mușcă buza până ce simți gust de sânge.

Julie anunță:

— Vine copilașul.

Călugărița întinse brațele între picioarele Gwendei. Rochia alunecă și, dintr-odată, Caris văzu cât se poate de clar capul

copilului, cu fața în jos, acoperit de păr ud, ieșind dintr-o deschizătură întinsă neverosimil de mult.

— Doamne ajută-ne, nici nu-i de mirare că doare atât! exclamă ea îngrozită.

Julie susținu capul copilului cu palma stângă. Acesta se răsuci încet, după care îi ieșiră și umerii. Pielea îi era alunecoasă, fiind acoperită cu sânge și încă un lichid.

— Liniștește-te acum, spuse Julie. Aproape că s-a terminat. Copilul e frumos.

„Frumos?” își repetă Caris în gând. În opinia ei, arăta de-a dreptul oribil.

Din trupul Gwendei se ivi și trunchiul copilului, cu un cordon vânăt, gros și pulsând, care pornea din buric. Urmară apoi picioarele și tălpile. Julie apucă bebelușul cu amândouă mâinile. Era mititel, cu un cap nu cu mult mai mare decât palma lui Julie.

Ceva părea a fi în neregulă. Caris își dădu seama că bebelușul nu respira.

Julie apropie chipul copilașului de al ei și îi suflă în nările mititele.

Dintr-odată, micuțul deschise gura, trase aer în piept și țipă.

— Slavă Domnului, rosti Julie.

Îi șterse chipul cu mâneca rasei, curățând cu mișcări tandre pe lângă ochișori, urechi, nas și gură. Apoi duse micuțul nou-născut la piept, închizând ochii; în clipa aceea, Caris înțelese drama unei vieți de renunțare. Clipa trecu însă, iar Julie așeză copilașul pe pieptul Gwendei.

Aceasta se uită în jos.

— E băiat sau fată?

Caris își dădu seama că niciunul dintre ei nu verificase asta. Julie se aplecă și desfăcu piciorușele micuțului.

— Băiețel, răspunse ea.

Cordonul vânăt se opri din puls și se zbârci, devenind din ce în ce mai alb. Julie scoase din cutia de lemn două bucăți scurte de ață și legă strâns cordonul ombilical, apoi scoase un cuțit mic și foarte ascuțit, cu care reteză cordonul între cele două locuri unde legase.

Mair îi luă cuțitașul din mână și îi dădu o păturică. Julie ridică bebelușul de pe pieptul Gwendei, îl înfășură în păturică și i-l dădu înapoi. Mair aduse câteva perne pe care le puse la spatele Gwendei, pentru sprijin. Gwenda trase de decolteul rochiei și scoase prin el unul din sânii ei grei. Îi oferă copilului sfârcul, iar acesta începu să sugă. După vreun minut, micuțul păru să adoarmă.

Celălalt capăt al cordonului atârna și acum afară din Gwenda. Peste câteva minute, acesta se mișcă și din pântecul

ei alunecă o masă informă: placenta. Salteaua se îmbibă cu sânge. Julie ridică placenta, i-o dădu lui Mair și-i spuse scurt:

— Arde-o.

Julie cercetă zona pelviană a trupului Gwendei și se încruntă. Caris îi urmări direcția privirii și văzu că din trupul lăuzei curgea în continuare sânge. Julie șterse petele roșii de pe pielea Gwendei, dar acestea fură înlocuite imediat de altele.

Când Mair se întoarse, Julie îi zise:

— Adu-o imediat pe stareța Cecilia.

Wulfric întrebă:

— E ceva în neregulă?

— Sângerarea ar fi trebuit să se oprească până acum, răspunse Julie.

Dintr-odată, atmosfera deveni tensionată. Pe chipul lui Wulfric apărură o expresie înspăimântată. Copilașul începu să plângă, iar Gwenda îi vârî din nou sfârcul în gură. Micuțul supse un pic, după care adormi la loc. La fiecare câteva secunde, Julie își întorcea privirea către ușă.

Într-un final, Cecilia sosi. Aceasta se uită la Gwenda și întrebă:

— A ieșit placenta?

— Acum câteva minute.

— Ai pus copilul la sân?

— Imediat ce-am tăiat cordonul.

— O să consult un medic.

Cecilia se îndepărtă cu pași grăbiți.

Lipsi câteva minute. Când se întoarse, avea cu ea un vas mic din sticlă în care se afla un lichid gălbui.

— Starețul Godwyn a prescris asta, spuse ea.

Caris era indignată.

— Dar nu vrea să o examineze mai întâi pe Gwenda?

— În mod clar, nu, replică rece Cecilia. Pe lângă faptul că e medic, starețul Godwyn e preot și călugăr. Slujitorii Domnului nu pot să privească părțile intime ale femeilor.

— *Podex*, pufni disprețuitoare Caris.

În latină, cuvântul respectiv însemna „nemernic”.

Cecilia se făcu a nu o fi auzit. Îngenunche lângă Gwenda.

— Bea asta, dragă.

Gwenda înghiți leacul, dar continua să sângereze. Era palidă și părea mai slăbită decât fusese imediat după naștere. Bebelușul dormea mulțumit la sânul ei, dar toți ceilalți erau speriați. Wulfric se tot ridica și se așeza. Julie ștergea mereu sângele de pe coapsele Gwendei, cu o expresie care trăda faptul că mai avea puțin și izbucnea în plâns. Gwenda ceru ceva de băut, iar Mair îi aduse o cană cu bere.

Caris o luă pe Julie deoparte și-i spuse în șoaptă:

- O să moară din cauza sângerării!
- Am făcut tot ce-am putut, răspunse Julie.
- Ai mai văzut cazuri ca acesta până acum?
- Da, trei.
- Și cum s-au sfârșit?
- Femeile au murit.

Caris lăsa să-i scape un geamăt surd de disperare.

- Trebuie să fie ceva ce putem face!
- E în mâinile Domnului acum. Ai putea să te rogi.
- Nu la asta m-am referit.
- Ai grijă ce spui!

Imediat, Caris fu copleșită de vinovăție. Nu voia să se certe cu cineva atât de blând ca Julie.

— Îmi pare rău, soră. N-am vrut să contest puterea rugăciunii.

- Sper că nu.
- Dar nu sunt gata s-o las pe Gwenda în mâinile Domnului.
- Ai altă soluție?
- O să vezi.

Caris ieși cu pași repezi din spital.

Își croi drum nerăbdătoare printre clienții care se plimbau nepăsători prin târg. I se părea uimitor că oamenii continuau să cumpere și să vândă când drama vieții și a morții se desfășura la doar câțiva metri de ei. Dar nu puține fuseseră ocaziile în care ea însăși auzise că o viitoare mamă intrase în chinurile facerii și nu se oprise să se întrebe cum se desfășurau lucrurile, ci doar îi dorise femeii tot binele și-și văzuse de treabă.

Ieși din curtea stăreției și o luă la fugă pe străzi până la casa lui Mattie Înțeleapta. Bătu la ușă și o deschise. Spre ușurarea ei, Mattie era acasă.

- Gwenda tocmai a născut, îi spuse ea.
- Și ce s-a întâmplat? întrebă imediat Mattie.
- Copilul e bine, dar Gwenda încă mai sângerează.
- A ieșit placenta?
- Da.
- Sângerarea ar fi trebuit să se oprească.
- Poți s-o ajuți?
- Poate. O să încerc.
- Grăbește-te, te rog!

Mattie luă o oală de pe foc și se încălță, după care plecă împreună cu Caris, având grijă să-și încuie ușa.

Caris rosti cu vehemență în glas:

- Eu una n-o să fac niciodată un copil, jur!

Ajunseră într-un suflet la stăreție și intrară în spital. Caris observă că în aer plutea un miros puternic de sânge.

Mattie o salută cu deferință pe Julie cea Bătrână.

— Bună ziua, soră Juliana.

— Bună, Mattie. Julie îi aruncă o privire dezaprobatore. Crezi că o poți ajuta pe femeia aceasta, când leacurile binecuvântate de stareț nu au avut efect?

— Dacă vă rugați pentru mine și pentru pacientă, soră, cine știe ce se poate întâmpla?

Răspunsul lui Mattie era foarte diplomat, iar Julie se mai îmblânzi.

Mattie îngenunche lângă mamă și copil. Gwenda era din ce în ce mai palidă. Ținea ochii închiși. Bebelușul căuta orbește sfârcul, dar Gwenda părea prea obosită pentru a-l mai ajuta.

Mattie spuse:

— Trebuie să bea întruna, dar nu băuturi tari. Vă rog, aduceți-i o carafă cu apă caldă amestecată cu un păhărel de vin, apoi cereți-le celor de la bucătărie niște supă limpede, dacă au, caldă, însă nu fierbinte.

Mair se uită întrebător la Julie, care șovăi, după care rosti:

— Du-te, dar nu spune nimănui că urmezi indicațiile lui Mattie.

Mattie trase rochia Gwendei mai sus, expunându-i abdomenul. Pielea care fusese întinsă atât de mult în urmă cu câteva ore acum era flască și cutată. Mattie prinse între degete pielea moale, împlântându-și buricele degetelor ușor, dar ferm, în abdomenul Gwendei. Lăuza gemu, dar era un sunet care trăda disconfort, nu neapărat durere.

Mattie anunță:

— Uterul e moale. Nu s-a strâns. De-asta sângerează.

Wulfric, care părea gata să izbucnească în lacrimi, spuse:

— Poți să faci ceva pentru ea?

— Nu știu. Mattie începu să maseze abdomenul Gwendei, apăsându-i uterul cu degetele, prin pielea și carnea abdomenului. Uneori, dacă fac așa, uterul se strânge, rosti ea.

Toți o priveau în tăcere. Lui Caris aproape că-i era teamă să respire.

Mair reveni cu amestecul de apă și vin.

— Dă-i un pic, te rog, spuse Mattie fără a se opri din masat.

Mair duse o cană la buzele Gwendei, iar aceasta bău cu sete.

— Nu prea mult, o avertiză Mattie.

Mair îndepărtă cana.

Mattie își continua mișcările de masaj, privind din când în când către pelvisul Gwendei. Buzele lui Julie se mișcau ritmic, într-o rugăciune mută.

Sângele curgea fără conținere.

Cu o expresie îngrijorată, Mattie își schimbă poziția. Își puse palma stângă pe abdomenul Gwendei, chiar sub buric, după care apăsă cu palma dreaptă, exercitând presiune treptat.

Caris se temea că această apăsare avea să-i provoace durere pacientei, dar Gwenda părea a fi într-o stare de semiconștiență. Mattie se aplecă și mai mult peste Gwenda, până ce mâinile îi preluară întreaga greutate a corpului.

Julie exclamă:

— S-a oprit din sângerat!

Mattie nu-și schimbă poziția.

— Știe cineva de-aici să numere până la 500?

— Da, spuse Caris.

— Rar, te rog.

Caris începu să numere cu voce tare. Julie șterse din nou sângele de pe coapsele Gwendei, iar de data aceasta nu mai apărură alte dăre.

Călugărița începu să se roage cu voce tare:

— „Sfântă Fecioară, Maica Domnului Isus Cristos...”

Toți stăteau nemișcați, ca un grup de statui: mama și bebelușul pe saltea, femeia-vraci apăsând neconținut pe abdomenul mamei, soțul așteptând înlemnit, călugărița rugându-se, iar Caris numărând:

— 111, 112...

Pe lângă vocea ei și cea a lui Julie, Caris putea auzi zgomotele târgului de-afară, o hărmălaie de oameni care vorbeau toți odată. Efortul apăsării începuse să lase urme asupra expresiei lui Mattie, dar aceasta nu se clinti. Wulfric plângea în tăcere, cu chipul său ars de soare scăldat de lacrimi.

Când Caris ajunse la 500, Mattie slăbi treptat presiunea exercitată asupra abdomenului Gwendei. Toți priveau către ventrele ei, temându-se că aveau să vadă din nou sângele curgând.

Dar acest lucru nu se întâmplă.

Mattie scoase un suspin prelung de ușurare. Wulfric zâmbi. Julie rosti:

— Slavă Domnului!

— Mai dă-i să bea, te rog, spuse Mattie.

Încă o dată, Mair duse cana plină la buzele Gwendei. Aceasta deschise ochii și bău totul.

— O să fii bine acum, o încurajă Mattie.

Gwenda răspunse în șoaptă:

— Mulțumesc.

Apoi închise ochii.

Mattie își îndreptă privirea către Mair.

— Vezi dacă poți să-i aduci niște supă, spuse ea. Trebuie să-și recapete vlaga, căci altfel o să rămână fără lapte.

Mair dădu din cap, în semn de consimțire, și plecă.

Bebeluşul începu să plângă. Gwenda păru a-și mai reveni. Își mută copilăşul la celălalt sân şi îl ajută să găsească sfârşul,

apoi își ridică privirea către Wulfric și zâmbi.

Julie rosti cu admirație:

— Ce băiețel frumos!

Caris se uită din nou la bebeluș. Pentru prima dată, îl vedea ca pe o persoană, ca pe o ființă distinctă. Oare cum avea să fie – puternic și loial ca Wulfric sau slab și necinstit ca bunicul său Joby? Nu semăna cu niciunul din cei doi, își dădu ea seama.

— Cu cine seamănă? întrebă ea.

Julie spuse:

— La piele și la păr seamănă cu mama.

Sora avea dreptate, observă Caris. Băiețelul avea părul închis la culoare și pielea ușor măslinie, în timp ce Wulfric avea pielea albă și o coamă de păr blond-închis. Chipul copilului îi amintea de cineva și, după câteva clipe, își dădu seama că acel cineva era Merthin. Mintea îi fu invadată de un gând nebunesc, dar îl alungă imediat. Oricum, asemănarea exista.

— Știți de cine îmi aduce aminte? făcu ea.

Dintr-odată, întâlni privirea Gwendei. Ochii i se măriseră, chipul îi fu traversat fugar de o expresie de panică, iar capul i se mișcă abia perceptibil, în semn de interdicție. Totul se sfârși într-o fracțiune de secundă, dar mesajul era clar: „Taci!” Caris strânse din dinți.

— De cine? întrebă inocentă Julie.

Caris ezită, frământându-și disperată mintea în căutarea unui răspuns potrivit. Într-un final, găsi o sursă de inspirație.

— De Philemon, fratele Gwendei, zise ea.

— Bineînțeles, întări Julie. Cineva ar trebui să-l cheme să-și vadă nepoțelul.

Caris era uluită. Deci copilul nu era al lui Wulfric? Atunci al cui era? Nu putea fi al lui Merthin. Chiar dacă s-ar fi culcat cu Gwenda – căci nu era omul care să reziste ispitei –, cu siguranță n-ar fi păstrat secretul față de ea după aceea. Dacă nu era vorba despre Merthin...

În mintea lui Caris prinse contur un gând îngrozitor. Ce se întâmplase în ziua aceea, când Gwenda se dusese să-l roage pe Ralph să-i acorde lui Wulfric dreptul de a moșteni? Era oare cu puțință ca bebelușul să fie al lui Ralph? Era o posibilitate atât de sumbră, încât nici nu-ndrăznea să se gândească la toate implicațiile.

Se uită la Gwenda, apoi la copil și apoi la Wulfric. Acesta zâmbea bucuros, deși avea încă fața udă de lacrimi. Nu bănuia nimic.

Julie spuse:

— V-ați gândit ce nume o să-i puneți?

- A, da, răspunse Wulfric. Vreau să-l cheme Samuel.
- Gwenda dădu aprobator din cap, privind chipul băiețelului.
- Samuel, repetă ea. Sammy.
- Sam, după tatăl meu, zise fericit Wulfric.

32

„La un an după moartea lui Anthony, stăreția Kingsbridge e cu totul alta”, își spunea Godwyn plin de satisfacție, în timp ce se afla în catedrală, în duminica de după Târgul de Lână.

Principala diferență era separarea călugărilor de călugărițe. Aceștia nu se mai întâlneau unii cu alții în claustru, în bibliotecă sau în scriptoriu. Chiar și aici, în biserică, un paravan nou, din lemn de stejar sculptat, fusese ridicat la jumătatea zonei corului, pentru a-i împiedica să se uite unii la alții în timpul slujbelor. Singura parte a stăreției unde erau uneori obligați să se întâlnească era spitalul.

În predica sa, starețul Godwyn spuse că prăbușirea podului, care avusese loc cu un an în urmă, fusese pedeapsa divină pentru delăsarea din rândul monahilor și pentru păcatele orașenilor. Noul spirit de rigoare și puritate de la stăreție, atmosfera de cucernicie și supunere din oraș aveau să le asigure un trai mai bun, atât pe lumea aceasta, cât și pe cealaltă. Avea impresia că totul decursese chiar bine.

După aceea, luă prânzul cu fratele Simeon, trezorerul, în casa starețului. Philemon îi servi cu țipar înăbușit și cidru.

— Vreau să construiesc o nouă casă a starețului.

Chipul prelung și slab al lui Simeon păru a se lungi și mai tare.

— Ai un motiv deosebit pentru asta?

— Sunt convins că sunt singurul stareț din toată creștinătatea care locuiește într-o casă aidoma cu cea a unui tăbăcar. Gândește-te numai la oamenii pe care i-am avut oaspeți în ultimele 12 luni: contele de Shiring, episcopul de Kingsbridge, contele de Monmouth. Această clădire nu e potrivită pentru asemenea fețe nobile. Și asta aruncă o lumină proastă asupra noastră și a ordinului nostru. Avem nevoie de o clădire măreață, care să reflecte statutul stăreției Kingsbridge.

— Vrei un palat, conchise Simeon.

Godwyn detectă nota de dezaprobare din tonul lui Simeon, ca și cum l-ar fi bănuț că vrea să se glorifice pe sine, și nu stăreția.

— Poți să-i zici și palat, dacă vrei, răspunse el scortșos. De ce nu? Episcopii și stareții locuiesc în palate. Iar asta nu pentru confortul lor, ci pentru cel al oaspeților lor și pentru a menține reputația instituțiilor pe care le reprezintă.

— Bineînțeles, rosti Simeon, cedând în fața acestei argumentări. Dar nu-ți poți permite o astfel de inițiativă.

Godwyn se încruntă. Teoretic, călugării mai în vârstă erau încurajați să îl provoace la discuții în contradictoriu, dar adevărul era că Godwyn detesta să fie combătut.

— E ridicol ce spui, făcu el. Kingsbridge e una dintre cele mai bogate mănăstiri din ținut.

— Asta e părerea generală. Și, într-adevăr, avem o mulțime de resurse. Dar vara aceasta prețul lânii a scăzut din nou, pentru al cincilea an la rând. Venitul nostru e în scădere.

Dintr-odată, Philemon interveni:

— Am auzit că negustorii italieni cumpără acum lână din Spania.

Philemon se afla în plin proces de schimbare. De când își atinsese scopul, acela de a ajunge novice, își pierduse aerul de băiat stângaci și devenise atât de încrezător, încât putea să intervină într-o conversație purtată de stareț cu trezorierul, ba chiar să aducă informații interesante.

— S-ar putea, răspunse Simeon. De asemenea, în lipsa unui pod, Târgul de Lână a avut proporții mai reduse, așa că am câștigat mult mai puțin din taxe și impozite decât de obicei.

— Dar avem totuși mii de hectare de pământ cultivabil, îi atrase atenția Godwyn.

— Prin părțile noastre, unde se află majoritatea pământurilor, recolta a fost slabă anul trecut, din pricina ploilor care-au căzut aproape fără încetare. Mulți șerbi abia reușesc să-și țină zilele. E greu să-i obligi să-și plătească arenzile când sunt flămânzi...

— Oricum, trebuie să plătească, declară Godwyn. Și călugării flămânzesc, nu numai ei.

Philemon vorbi din nou:

— Dacă vătaful din sat spune că un șerb nu și-a plătit dările sau că o parte din teren e necultivată și, drept urmare, nu trebuie plătită arendă pe ea, nu avem cum să verificăm dacă spune adevărul sau nu. Vătafii pot fi mituiți de către șerbi.

Godwyn era năpădit de frustrare. Avusese numeroase discuții ca aceasta pe parcursul ultimului an. Mereu fusese hotărât să exercite un control mai strict asupra situației financiare a stăreției, dar de fiecare dată când încerca să schimbe lucrurile întâmpina obstacole.

— Ai vreo sugestie? îl întreabă el iritat pe Philemon.

— Să trimitem un inspector într-un tur al satelor stăreției. Să stea de vorbă cu vătafii, să arunce o privire asupra pământurilor, să intre în casele țăranilor despre care se spune că sunt muritori de foame.

— Dacă vătaful poate fi mituit, atunci și inspectorul va cădea pradă acelorași tentații.

— Nu și dacă e călugăr. Ce-am face noi cu banii?

Godwyn își aminti mai vechea predispoziție a lui Philemon către furt. Era adevărat că monahii nu aveau nevoie de bani, cel puțin teoretic, dar asta nu însemna că erau incoruptibili. Totuși, o vizită a unui inspector numit de stareț i-ar fi pus pe jar pe vătafi.

— E o idee bună, încuviință Godwyn. Ți-ar plăcea să fii tu inspectorul acesta?

— Aș fi onorat.

— Atunci așa rămâne. Godwyn se întoarse din nou către Simeon. Oricum, tot avem un venit uriaș.

— Și cheltuieli imense, răspunse Simeon. Dăm o parte din bani episcopului. Asigurăm hrana, îmbrăcămintea și cazarea a 25 de monahi, șapte novici și 19 rentieri ai stăreției. Avem 30 de angajați la bucătărie, la grajduri, pentru curățenie și așa mai departe. Cheltuim o avere pe lumânări. Rasele călugărilor...

— Bine, am înțeles ce vrei să spui, îl întrerupse Godwyn, pierzându-și răbdarea. Dar tot vreau să construim un palat.

— Și de unde-o să facem rost de bani în condițiile astea?

Godwyn oftă.

— De unde obținem mereu, în cele din urmă. O să-i cer stareței Cecilia.

Porni s-o caute câteva minute mai târziu. În mod normal, i-ar fi cerut să vină ea la el, ca să accentueze superioritatea bărbaților din cadrul bisericii, dar de data aceasta i se păru că era mai bine să o flateze.

Casa stareței era copia fidelă a locuinței starețului, dar avea o altă atmosferă. Pe jos erau covoare, pe scaune și pe pat se aflau perne, pe masă trona o vază cu flori, pereții erau împodobiți cu tablouri brodate, înfățișând scene din Biblie, iar în fața șemineului dormita o pisică. Cecilia tocmai își termina gustarea, alcătuită din niște carne de miel friptă și o cupă de vin rubiniu. Când Godwyn sosi, își puse un văl, conformându-se regulii introduse de acesta pentru situațiile în care călugăriile erau nevoiți să discute cu călugărițele.

Cu văl sau fără, stareța Cecilia continua să fie un mister pentru Godwyn. Aceasta îl felicitase formal pentru alegerea în funcția de stareț și se conformase fără să se plângă regulilor mai stricte legate de separarea călugărilor de călugărițe, făcând doar ocazional câte o remarcă practică privind cea mai eficientă modalitate de a administra spitalul. Nu i se opusese niciodată și totuși Godwyn avea impresia că nu era de partea lui. Parcă nu-l mai plăcea ca odinioară. Când era mai tânăr, reușea să o facă să râdă ca o fetișcană. Acum Cecilia nu se mai

arăta predispusă la așa ceva sau poate, pur și simplu, nu mai avea el dibăcia necesară.

Era dificil să discute nimicuri cu o femeie acoperită cu vâl, așa că atacă direct subiectul care-l adusese la ea.

— Cred că ar trebui să construim case noi pentru găzduirea oaspeților de neam și rang înalt, începu el. Una pentru bărbați și una pentru femei. Aceste două clădiri s-ar putea numi casa starețului și casa stareței, dar principalul lor scop ar fi să asigure confortul vizitatorilor în maniera cu care aceștia sunt obișnuiți.

— E o idee interesantă, răspunse Cecilia.

Ca întotdeauna, se arăta supusă, dar fără a trăda vreo urmă de entuziasm.

— Ar trebui să fie niște clădiri impresionante, din piatră, continuă Godwyn. La urma urmei, ești stareță aici de mai bine de zece ani și una dintre cele mai importante călugărițe din regat.

— Bineînțeles, vrem ca oaspeții noștri să fie impresionați nu de bogăția pe care o afișăm, ci de sfințenia stăreției și de cucernicia monahilor și a călugărițelor, spuse ea.

— Într-adevăr, dar clădirile ar trebui să simbolizeze tocmai acest lucru, la fel cum catedrala simbolizează măreția Domnului.

— Unde crezi că ar trebui să fie înălțate noile clădiri?

„Asta-i de bine, își zise Godwyn, deja trece la detalii.”

— Aproape de locurile unde se află casele cele vechi.

— Deci a ta ar veni aproape de aripa estică a catedralei, lângă sala capitulară, iar a mea, aici jos, lângă iaz.

Lui Godwyn îi trecu prin minte că stareța îl lua peste picior. Nu-i vedea expresia feței. „Impunerea vâlului are dezavantajele ei”, medită el.

— Poate că preferi altă locație, făcu el.

— Da, s-ar putea.

Urmă un interval scurt de tăcere. Lui Godwyn îi venea greu să abordeze subiectul banilor. Avea să fie nevoie să schimbe regula privind vâlurile – poate chiar să facă o excepție pentru stareță. Era pur și simplu prea dificil să negocieze în aceste condiții.

Din nou, fu forțat să atace subiectul frontal.

— Din păcate, eu nu voi putea contribui la costurile de construcție. Mănăstirea e foarte strâmtorată.

— La costurile pentru construirea casei stareței, vrei să spui? întrebă ea. Nici nu m-aș aștepta la așa ceva.

— Nu, mă refeream de fapt la costurile pentru casa starețului.

— Aha. Deci ai vrea ca mănăstirea de maici să plătească pentru casa ta, ca și pentru a mea.

— Mă tem că va trebui să-ți cer asta, da. Sper că nu te deranjează.

— Ei bine, dacă e pentru a spori prestigiul stăreției Kingsbridge...

— Știam eu c-o să înțelegi cum stau lucrurile.

— Ia să mă gândesc... Momentan construiesc un claustru nou pentru călugărițe, pentru că nu mai avem voie să-l împărțim pe cel existent cu călugării.

Godwyn nu făcu niciun comentariu. Îl irita faptul că stareța îl angajase pe Merthin să proiecteze claustrul în loc să apeleze la Elfric, care lucra mai ieftin. Asta reprezenta, în opinia lui, o extravaganță și o risipă de bani; dar nu era tocmai momentul potrivit să se pronunțe în această privință.

Cecilia continuă:

— Iar când termin cu asta, trebuie să construiesc o bibliotecă pentru călugărițe și să cumpăr și niște cărți pentru ea, din moment ce nu mai putem folosi biblioteca stăreției.

Pierzându-și răbdarea, Godwyn începu să bată din picior. Toate acestea i se păreau irelevante.

— După care o să avem nevoie de o alee acoperită până la biserică, pentru că acum venim pe altă cale decât călugării și nu avem nimic care să ne protejeze când e vremea urâtă.

— Mi se pare foarte rezonabil, comentă Godwyn, deși ar fi vrut să spună: „Lasă codelile!”

— Deci, făcu ea pe un ton concludiv, cred că ar trebui să luăm în considerare această propunere peste trei ani.

— Trei ani? Eu vreau să încep acum!

— A, nu cred că ne putem gândi la asta acum.

— De ce nu?

— Vezi tu, avem un buget clar pentru lucrările de construcție.

— Dar oare proiectul acesta nu e mai important decât celelalte?

— Trebuie să ne ținem de bugetul nostru.

— De ce?

— Astfel încât să ne păstrăm puterea și independența financiară, îi răspunse ea, după care adăugă cu subînțeles: Nu mi-ar plăcea să ajung să stau cu mâna întinsă.

Godwyn nu știa ce să mai zică. Mai rău, avea sentimentul sumbru că stareța Cecilia râdea în spatele vâlului. Nu putea suporta să se râdă de el. Se ridică brusc.

— Mulțumesc, maică Cecilia, rosti el glacial. Vom mai discuta despre acest lucru.

— Da, replică ea, peste trei ani. De-abia aștept.

Acum era sigur că râdea. Îi întoarse spatele și ieși cât putu de repede.

Ajuns înapoi în casa lui, se aruncă într-un jilț, clocotind de furie.

— O urăsc pe femeia aia, îi spuse el lui Philemon, care era în continuare acolo.

— A refuzat?

— A zis c-o să se gândească la asta peste trei ani.

— Asta-i mai rău decât un refuz, constată Philemon. E un refuz pe timp de trei ani.

— Suntem la mâna ei pentru că are bani.

— Eu ascult mereu ce spun bătrânii, făcu Philemon, aparent fără nicio legătură. E uimitor câte lucruri poți afla așa.

— La ce te referi?

— Când stăreția a construit mori, a săpat iazuri și a îngrădit țarcuri pentru iepuri, stareții au dat o lege prin care orășenii erau obligați să folosească dispozitivele stăreției și să plătească pentru asta. Nu aveau voie să-și macine porumbul sau să-și îndesească stofă de lână acasă, și nici să aibă iazuri ori să prăsească animale – trebuiau să cumpere de la noi. Legea aceea a fost făcută pentru ca stăreția să-și recupereze cheltuielile.

— Și legea asta nu s-a mai aplicat?

— Nu, s-a schimbat. În loc să interzică posesia anumitor lucruri, legea a-nceput să prevadă amenzi pentru respectivi. Și abia apoi a încetat să se mai aplice, în timpul conducerii starețului Anthony.

— Iar acum există câte o râșniță de mână în fiecare casă.

— Și toți negustorii de pește au iazuri, în oraș sunt vreo șase crescătorii de animale, iar vopsitorii își îndesesc singuri stofele punându-și nevestele și copiii să le calce în loc să le aducă la manufactura mănăstirii.

Godwyn devenea din ce în ce mai încântat.

— Dacă toți oamenii ăștia ar plăti o amendă pentru privilegiul de a se folosi de propriile dispozitive...

— S-ar strânge destul de mulți bani.

— O să guițe ca porcii. Godwyn se încruntă. Ne putem dovedi afirmațiile?

— În oraș sunt destui oameni care-și amintesc de aceste amenzi. În plus, legea e scrisă fără îndoială pe undeva prin actele stăreției – probabil în *Cartea lui Timothy*.

— Ai face bine să afli exact cât de mari erau amenzile respective. Dacă e să ne bazăm pe un precedent, ar trebui să o facem cum se cuvine.

— Dacă pot veni cu o sugestie...

— Bineînțeles.

— Ai putea anunța noul regim de la amvonul catedralei, la slujba de duminică dimineața. Asta ar sublinia faptul că e vorba despre vrerea lui Dumnezeu.

— Bună idee, spuse Godwyn. Exact așa o să fac.

33

— Am găsit o soluție, îl anunță Caris pe tatăl ei.

Acesta stătea pe jilțul de lemn din capul mesei, rezemat de spătar, zâmbind ușor. Caris cunoștea foarte bine expresia aceea. Trăda scepticism, dar și disponibilitate de a asculta.

— Spune, o încurajă el.

Caris era oarecum emoționată. Era sigură că ideea ei avea să dea roade – să salveze averea familiei și podul lui Merthin –, dar oare avea să reușească să-l convingă pe Edmund?

— Ducem lâna care ne-a rămas la tors și țesut, după care vopsim stofa obținută, explică ea pe scurt.

Își ținu respirația, așteptând reacția tatălui ei.

— Negustorii de lână recurg adesea la asta când afacerile merg prost, încuviință el. Dar spune-mi de ce crezi tu că ar merge. Cât ne-ar costa?

— Pentru curățat, tors și țesut, patru șilingi pe balot.

— Și câtă stofă ne-ar ieși?

— Dintr-un balot de lână de calitate slabă, pe care l-ai cumpărat cu 36 de șilingi și pentru care mai dai 4 șilingi pentru prelucrat, ai obține vreo 48 de metri de stofă.

— Care s-ar vinde cu...

— Dacă nu vopsim stofa, am vinde-o cu un șiling pe metru, deci am obține 48 de șilingi – cu 8 mai mult decât am investit.

— Nu e mult, având în vedere de câtă muncă o să fie nevoie.

— Dar nu aici voiam să ajung.

— Spune mai departe.

— Țesătorii vând stofa brută pentru că se grăbesc să-și recupereze investițiile. Dar, dacă mai cheltuim alți 20 de șilingi pentru îndesit stofa, după care o dăm la vopsit, poți obține un preț dublu – doi șilingi pe metru, 96 de șilingi pe lână dintr-un balot – cu 36 de șilingi mai mult decât ai investit!

Edmund o fixă cu o privire plină de îndoială.

— Dacă e așa ușor, de ce nu fac mai mulți asta?

— Deoarece nu au banii necesari pentru o asemenea investiție.

— Dar nici eu nu-i am!

— Ai trei lire de la Guillaume din Londra.

— Și să rămân fără niciun ban cu care să cumpăr lână pentru la anul?

— La prețurile de pe piață, ți-e mai bine așa.

Edmund izbucni în râs.

— Pe toți sfinții, ai dreptate. Foarte bine, poți să încerci cu niște lână de slabă calitate. Am cinci baloturi de lână aspră de Devon pe care n-am reușit niciodată s-o vând italienilor. Îți dau un balot din acestea, să văd dacă reușești să faci exact cum ai spus.

Două săptămâni mai târziu, Caris îl văzu pe Mark Țesătorul zdrobindu-și cu furie râșnița de mână.

Fu extrem de surprinsă să vadă un om sărac distrugând intenționat o instalație atât de valoroasă – atât de mult încât, pentru câteva momente, uită de propriile probleme.

Râșnița de mână era alcătuită din două discuri de piatră, fiecare ușor abraziv pe o parte. Cel mai mic era poziționat deasupra celui mai mare, potrivindu-se perfect într-o scobitură nu foarte adâncă, astfel încât fețele abrazive veneau în contact. Un mâner de lemn permitea întoarcerea discului superior, în timp ce piatra de dedesubt rămânea neclintită. Astfel, grăunțele puse între ele erau măcinate repede, obținându-se făină.

Majoritatea locuitorilor de condiție umilă din Kingsbridge aveau o râșniță de mână. Cei foarte săraci nu-și permiteau să dețină așa ceva, iar cei înstăriți nu aveau nevoie – ei puteau să-și cumpere făină gata măcinată la moară. Dar, pentru familiile precum cea a lui Mark Țesătorul, care aveau nevoie de fiecare bănuț câștigat ca să procure mâncare pentru copii, o râșniță de mână era o modalitate foarte bună de a economisi, un ajutor divin.

Mark așezase râșnița pe pământ, în fața căsuței lui. Împrumutase de undeva un baros din oțel, cu mâner lung de lemn. Doi dintre copiii săi se uitau la el – o fetiță slabă îmbrăcată într-o rochie zdrențăroasă și un băiețel gol, de niciun an. Bărbatul ridică barosul deasupra capului și-l lăsă să cadă, trasând un arc de cerc prin aer. Era o priveliște pe cînste: Mark era cel mai masiv bărbat din Kingsbridge, având niște umeri la fel de voinici ca ai unui cal de tracțiune. Discurile de piatră se fragmentară ca niște coji de ouă și se răspândiră în toate părțile.

Caris îl întrebă:

— Ce Dumnezeu faci aici?

— Trebuie să ne măcinăm porumbul la morile de apă ale starețului și să dăm a douăzecea parte ca taxă, îi răspunse Mark.

Tonul lui era aparent indiferent, dar fata se îngrozi.

— Am crezut că noile reguli nu se aplică decât morilor de vânt și de apă construite fără permisiune.

— Măine trebuie să pornesc prin oraș cu John Conetabilul, să căutăm prin casele oamenilor și să spargem toate rășnițele de mână. Și nu pot să las pe nimeni să spună că am și eu una. De-aia fac asta aici, în stradă, să mă vadă toți.

— Nu mi-am dat seama că Godwyn avea de gând să ia pâinea de la gurile săracilor, rosti Caris cu tristețe. Apoi își mobiliză mintea către propriile afaceri. Cum merge treaba?

— Am terminat.

— Ce repede!

— Iarna îmi ia mai mult. Dar vara, cu 16 ore de lumină, pot să țin șase metri pe zi, cu ajutorul lui Madge.

— Asta-i minunat!

— Hai înăuntru să-ți arăt.

Nevasta lui Mark, Madge, se afla lângă focul care ardea într-un capăt al unicei încăperi, cu un bebeluș în brațe și un băiețel timid lângă ea. Madge era cu peste 30 de centimetri mai scundă decât Mark, dar avea o constituție robustă. Avea un piept generos și un posterior proeminent și, ori de câte ori o vedea, lui Caris îi venea în minte imaginea unui porumbel dolofan. Maxilarul ei ușor ieșit în afară îi conferea o expresie agresivă care nu era întru totul înșelătoare. Deși avea o fire combativă, era o femeie bună la inimă, iar Caris o simpatiza. Madge îi oferă nou-venitei o cană de cidru, pe care Caris o refuză, știind că familia Țesătorului era prea săracă pentru a-și permite să se lipsească de ceva.

Războiul de țesut al lui Mark consta dintr-un cadru de lemn așezat vertical pe un suport. Acesta ocupa mare parte din spațiul de locuit. În spatele lui, aproape de ușă, se afla o masă cu două băncuțe de-o parte și de alta. În mod evident, membrii familiei dormeau pe jos, de jur împrejurul războiului.

— Eu țin fâșii înguste, îi explică Mark. Adică fac bucăți de stofă late de un metru și lungi de 12 metri. Nu pot să fac fâșii late, pentru că nu am loc pentru un război atât de mare. Lângă perete se aflau patru suluri de stofă țesută rar, de culoare maronie. Dintr-un balot de lână ies patru fâșii înguste, îi preciză Mark.

Caris îi adusese lâna brută dintr-un balot standard. Madge avusese grijă ca lâna să fie curățată, sortată și toarsă. Această ultimă operațiune era realizată de femeile sărace din oraș, iar de curățat și de sortat se ocupau copiii.

Caris pipăi stofa. Era încântată: realizase prima etapă a planului ei.

— De ce e țesută atât de rar? întrebă ea.

Mark o fixă cu o privire iritată.

— Rar? Eu țin cel mai strâns din tot Kingsbridge-ul!

— Știu... n-am vrut să te critic în vreun fel. Dar stofa italiană e altfel la pipăit – și totuși, e făcută din aceeași lână ca a noastră.

— Depinde în parte de puterea țesătorului, de cât de tare poate să apese firele, ca să le facă să se strângă bine.

— Nu cred că țesătorii italieni sunt mai puternici decât tine.

— Atunci e vorba despre războaie. Cu cât sunt mai bune, cu atât stofa va fi țesută mai des.

— De asta mă temeam și eu.

Asta însemna că nu putea concura cu stofele italienești de calitate decât dacă era să cumpere războaie de țesut italienești, ceea ce părea imposibil.

„S-o iau totuși treptat”, își impuse ea. Îl plăti pe Mark, numărându-i cei patru șilingi, din care acesta trebuia să dea cam jumătate femeilor care se ocupaseră de tors. Teoretic, Caris avea acum un profit de opt șilingi. Nu putea acoperi cu ei cine știe ce cheltuieli pentru construcția podului. Și, în ritmul acesta, ar fi avut nevoie de ani întregi să transforme în stofă toată lâna care-i rămăsese tatălui ei.

— Există vreo modalitate să obținem stofa mai repede? îl întreabă ea pe Mark.

Cea care îi răspunse fu Madge:

— Mai sunt și alți țesători în Kingsbridge, dar majoritatea lucrează numai cu negustorii de stofe. Și totuși, cred că te pot pune în legătură cu unii din afara orașului. De obicei, în satele mari există câte un țesător cu război propriu. Aceștia fac în general stofă pentru țărani, din firele de lână toarse de ei acasă. Dar dacă se plătește bine, ar fi cu siguranță dispuși să lucreze pentru tine.

Caris încercă să-și ascundă neliniștea.

— Bine, spuse ea. Ținem legătura. Între timp, vrei să-i duci tu stofa asta lui Peter Vopsitorul?

— Bineînțeles. Chiar acum mă duc.

Caris se întoarse acasă pentru a lua prânzul, absorbită de gânduri. Pentru a obține rezultate notabile, ar fi trebuit să cheltuiască mare parte din banii care-i mai rămăseseră tatălui ei. Dacă era să nu meargă, s-ar fi aflat într-o situație și mai sumbră decât acum. Dar ce altă soluție avea? Planul ei era riscant, dar era singurul pe care-l avea la dispoziție.

Ajunse tocmai când Petranilla pune pe masă un platou cu tocană de oaie. Edmund stătea în capul mesei. Eșecul financiar de la Târgul de Lână părea să-l fi afectat mai mult decât s-ar fi așteptat Caris. Exuberanța lui obișnuită nu se mai făcea simțită acum, iar Edmund părea adesea îngândurat, dacă nu chiar absent. Caris își făcea griji în privința lui.

— L-am văzut pe Mark Țesătorul spărgându-și râșnița de mână, spuse ea în timp ce se așeza. Cum se poate una ca asta?

Petranilla își înălță bărbia, cu un aer trufaș.

— Godwyn nu face altceva decât să-și exercite drepturile.

— Drepturile acelea sunt învechite – nu au mai fost revendicate de ani și ani. Unde altundeva ați mai auzit de o stăreție care să instituie asemenea reguli?

— În St. Albans, răspunse triumfătoare Petranilla.

Edmund interveni:

— Am auzit de St. Albans. Orașenii se răzvrătesc periodic împotriva mănăstirii.

— Stăreția Kingsbridge are tot dreptul să-și recupereze banii pe care i-a cheltuit cu construcția morilor, argumentă Petranilla. Exact așa cum tu, Edmund, vrei să-ți obții banii pe care-i investești în construcția podului. Cum te-ai simți dacă cineva ar construi un al doilea pod?

Edmund nu-i răspunse, așa că o făcu fiica lui:

— Depinde cât de curând s-ar întâmpla una ca asta, rosti ea. Morile stăreției au fost construite în urmă cu câteva sute de ani, ca și crescătoriile și iazurile. Nimeni nu are dreptul să țină pe loc dezvoltarea orașului la nesfârșit.

— Starețul are dreptul să încaseze ce i se cuvine, replică Petranilla cu încăpățănare.

— Ei bine, dacă o ține așa, n-o să mai aibă de la cine să încaseze ce i se cuvine. Oamenii se vor muta în Shiring. Acolo au voie să dețină râșnițe de mână.

— Nu înțelegi că nevoile stăreției sunt sfinte? întrebă Petranilla cu furie în glas. Călugării îl slujesc pe Dumnezeu! Prin comparație, viețile orașenilor sunt total lipsite de însemnătate.

— Asta e și părerea fiului tău?

— Bineînțeles.

— Exact de asta mă temeam.

— Nu crezi că misiunea unui stareț e sacră?

Caris nu avea un răspuns la această întrebare, așa că se mulțumi să ridice din umeri, ceea ce-o făcu pe Petranilla să arboreze o mină triumfătoare.

Mâncarea era bună, dar Caris era atât de tensionată, încât abia luă câteva înghițituri. De îndată ce comesenii ei își terminară porțiile, spuse:

— Trebuie să mă-ntâlnesc cu Peter Vopsitorul.

Petranilla protestă la acest anunț:

— Ai de gând să cheltuiești alți bani? Deja i-ai dat lui Mark Țesătorul patru șilingi din banii tatălui tău.

— Da, iar stofa pe care o am acum valorează cu 12 șilingi mai mult decât lâna brută, așa că am un profit de opt șilingi.

— Ba nu, nu ai, zise Petranilla. Nu ai vândut-o încă.

Petranilla exprima acum îndoieli pe care și Caris le împărtășea în momentele ei de pesimism, dar vorbele ei o iritară atât de mult, încât afișă un aer de bravură.

— Dar o s-o vând – mai ales dacă o vopsesc în roșu.

— Și cât o să-ți ia Peter pentru vopsitul și îndesitul a patru fâșii înguste?

— 20 de șilingi, dar stofa roșie o să valoreze dublu față de stofa maronie și rară, așa că o să câștigăm alți 28 de șilingi.

— Dacă o vinzi. Și dacă nu?

— O s-o vând.

Tatăl ei interveni în discuție:

— Las-o în pace, i se adresă el Petranillei. I-am spus că poate să încerce.

Castelul Shiring se înălța trufaș pe vârful unui deal. Aici locuia șeriful, care avea jurisdicție asupra întregului ținut. La poalele dealului se afla spânzurătoarea. Ori de câte ori avea loc câte o execuție, prizonierul era adus de la castel într-o căruță și spânzurat în fața bisericii.

Piața în care se afla spânzurătoarea era și locul unde se efectuau tranzacțiile comerciale. Târgul de la Shiring se ținea tot aici, între casa gildei și o clădire mare de lemn unde se desfășura negoțul cu lână. De jur împrejurul acestei piețe se găseau mai multe taverna, dar și impozantul palat episcopal. Edmund adusese 40 de baloturi de lână, cu ajutorul a zece căruțe și, la nevoie, își putea suplimenta stocul în decursul săptămânii.

Spre disperarea lui Caris, nu fu cazul. Vându zece baloturi în prima zi, după care nimic până la sfârșitul târgului, când mai vându alte zece, scăzând prețul sub cel de achiziție. Caris nu-și amintea să-l fi văzut vreodată pe Edmund la fel de deprimat ca acum.

Își scoase și ea la vânzare cele patru fâșii de stofă colorate în roșu-marونی și, până la sfârșitul săptămânii, metru cu metru, reuși să vândă trei din totalul de patru.

— Privește lucrurile astfel, îi spuse ea tatălui ei în ultima zi de târg. Înainte, aveai un balot de lână pe care nu-l puteai vinde și patru șilingi. Acum, ai 36 de șilingi și un sul de stofă.

Dar veselie ei era doar de fațadă. Era profund demoralizată. Se lăudase, plină de curaj, că avea să-și vândă stofa. Rezultatul nu era un eșec total, dar niciun triumf. Dacă nu reușea să-și vândă stofa cu un preț mai mare decât costurile, însemna că nu avea o soluție pentru problema lor. Ce-avea să facă mai departe? Plecă de la taraba tatălui său și porni prin târg, să vadă cum le mergea celorlalți vânzători de stofă.

Ca de obicei, cele mai bune stofe erau cele aduse din Italia. Caris se opri la taraba lui Loro Florentinul. Negustorii de stofă, precum Loro, nu cumpărau lână, deși de cele mai multe ori colaborau îndeaproape cu negustorii de lână brută. Caris știa că Loro își încredința câștigurile realizate în Anglia lui Buonaventura, care folosea banii pentru a cumpăra lână neprelucrată de la negustorii englezi. Apoi, când lâna ajungea la Florența, familia Buonaventura o vindea, iar din banii obținuți returna suma luată de la familia lui Loro. În acest fel, evitau să transporte cantități mari de aur și argint de-a latul Europei.

Pe taraba lui Loro nu se aflau decât două suluri de stofă, dar culorile erau mult mai intense decât cele pe care le puteau obține producătorii locali.

— Doar atât ai adus? îl întreabă Caris.

— Bineînțeles că nu. Restul s-a vândut.

Fata era surprinsă.

— Toți ceilalți au rămas cu marfă nevândută.

Italianul ridică din umeri.

— Stofa cea mai bună se vinde întotdeauna.

În mintea lui Caris începea să prindă contur o idee nouă.

— Cât costă stofa stacojie?

— Doar șapte șilingi pe metru, domniță.

Adică de șapte ori prețul stofei brute, maronie și rară.

— Dar cine-și poate permite să o cumpere?

— Episcopul a cumpărat destul de multă stofă roșie, lady Philippa, niște bucăți de stofă albastră și verde, câteva fete de berari și de brutari din oraș, niște seniori și nevestele lor din satele dimprejur... Chiar și în vremuri grele, tot sunt unii care prosperă. Ah, roșul acesta închis ți-ar veni de minune. Cu o mișcare iute, desfășură o bucată de stofă și o drapă pe umărul lui Caris. Minunat! Deja toată lumea se uită la dumneata.

Caris zâmbi.

— Acum îmi dau seama de ce ai atâta succes. Puse mâna pe stofă. Era țesută foarte strâns. Ea avea o pelerină de stofă stacojie italienească, cea moștenită de la mama ei. Era haina ei favorită. Cum obțineți roșul acesta?

— Cu roibă, ca toată lumea.

— Dar cum se face că iese o culoare atât de vie?

— Nu-i niciun secret. Vopsitorii folosesc alaun. Așa, culoarea devine mai intensă și nici nu se estompează în timp. O pelerină în nuanța aceasta, pentru dumneata, ar fi ceva minunat, o bucurie pentru totdeauna.

— Alaun, repetă ea. Dar vopsitorii englezi de ce nu folosesc alaun?

— E foarte scump. E adus tocmai din Turcia. Un astfel de lux nu e destinat decât femeilor deosebite.

— Iar albastrul?

— Ca ochii dumitale...

Caris avea ochii verzi, dar nu-l corectă.

— E o culoare atât de puternică!

— Vopsitorii englezi folosesc drobușor, dar noi preferăm indigoul din Bengal. Negustorii mauri îl aduc din India în Egipt, iar italienii îl cumpără din Alexandria. Zâmbi. Gândește-te numai cât a călătorit... doar pentru a-ți completa frumusețea extraordinară.

— Da, murmură Caris. Numai dacă te gândești...

Manufactura lui Peter Vopsitorul, aflată lângă râu, era o casă la fel de mare ca a lui Edmund, dar construită din piatră și lipsită de pereți sau alte delimitări interioare – doar un fel de înveliș. Înăuntru, două cazane mari stăteau suspendate deasupra a două vetre. Lângă fiecare dintre ele se afla un troliu, precum cele pe care le făcea Merthin pentru munca sa în construcții. Acestea erau folosite pentru a ridica baloturi uriașe de lână sau de stofă și a le coborî în lichidul din cazane. Pardoseala era întotdeauna udă, iar atmosfera, încărcată de aburi. Ucenicii lucrau desculți și îmbrăcați doar în pantaloni. Pe chipuri le curgeau neconținut șiroaie de sudoare, iar părul le era aproape ud. În manufactură domnea un miros acru pe care Caris îl simțea până în gât.

Îi arată lui Peter bucata de stofă nevândută.

— Vreau să obțin stacojiul acela intens pe care-l au stofele italienești, începu ea. Culoarea aceea se vinde cel mai bine.

Peter era un bărbat sumbru care părea mereu jignit, indiferent de ce i se spunea. Acum dădu posomorât din cap, ca și cum ar fi recunoscut că era vorba despre o critică justificată.

— O s-o vopsim din nou cu roibă.

— Și cu alaun, ca să fixăm culoarea și să o facem mai intensă.

— Noi nu folosim alaun. Niciodată n-am folosit. Nici nu știu pe cineva care s-o facă.

Caris înjură în gând. Nu se gândise să verifice. Presupusese că un meșter vopsitor avea să știe orice despre coloranți.

— Nu poți să încerci?

— Nu am alaun.

Caris oftă. Peter era fără îndoială unul dintre acei meșteri cărora li se părea imposibil de realizat tot ce nu încercaseră până atunci.

— Și dacă aș putea să-ți fac rost?

— De unde?

— De la Winchester, cred, sau de la Londra. Sau poate de la Melcombe.

Acesta era cel mai apropiat port, unde soseau zilnic corăbii din toată Europa.

— Și dacă aş avea, n-aş ști cum să-l folosesc.

— Nu ai cum să afli?

— De la cine?

— Bine, atunci o să încerc eu să aflu.

Peter dădu pesimist din cap.

— Nu știu...

Caris nu voia să se certe cu el: era singurul vopsitor important din oraș.

— O să trecem puntea asta când o să ajungem la ea, spuse ea pe un ton împăciuitoare. N-are rost să-ți mai răpesc din timp cu discuții acum. Întâi și-ntâi, trebuie să văd dacă pot face rost de niște alaun.

Caris plecă. Cine, din tot orașul, putea ști câte ceva despre alaun? Își dorea să-i fi pus mai multe întrebări lui Loro Florentinul. Călugării ar fi trebuit să cunoască asemenea lucruri, dar acum nu li se mai permitea să stea de vorbă cu femeile. Se hotărî să-i facă o vizită lui Mattie Înțeleapta. Aceasta amesteca mereu tot felul de ingrediente ciudate – poate că printre ele se număra și alaunul. Și mai important, dacă nu știa nimic, avea s-o recunoască deschis, spre deosebire de un călugăr sau un apotecar, care poate c-ar fi inventat niște aiureli doar din teama de a nu se face de rușine.

Primele cuvinte ale lui Mattie fură acestea:

— Cum se simte taică-tău?

— E un pic zdruncinat după eșecul de la Târgul de Lână, răspunse Caris. Era obișnuită ca Mattie să știe exact ce o frământa. A început să uite tot felul de lucruri. Pare mai bătrân.

— Ai grijă de el, continuă Mattie. E un om bun.

— Știu.

Caris nu era foarte sigură ce voia să spună Mattie.

— Petranilla nu se gândește decât la ea.

— Și p-asta o știu.

Mattie măcina ceva cu un mojar și un pistil. Împinse vasul către Caris.

— Dacă macini tu în locul meu, îți torn o cană cu vin.

— Mulțumesc.

Caris începu să macine.

Mattie turnă niște vin alb dintr-o carafă de piatră în două căni de lemn.

— De ce ai venit? Nu ești bolnavă.

— Știi ce e alaunul?

— Da. În cantități mici, îl folosim ca astringent, ca să grăbească închiderea rănilor. E bun și la oprirea diareei. Dar în cantități mari e otrăvitor. Ca majoritatea otrăvurilor, te face să vomی. Și-n poțiunea pe care ți-am dat-o anul trecut era niște alaun.

— Și ce e, o plantă?

— Nu, e o argilă. Maurii o scot din cariere din Turcia și Africa. Câteodată e folosită și de tăbăcari, pentru prelucrarea pieilor. Presupun că tu ai nevoie de alaun ca să vopsești stofă.

— Da.

Ca întotdeauna, procesele deductive ale lui Mattie păreau infailibile.

— Acționează ca agent caustic – ajută colorantul să intre în fibra lânii.

— Și de unde îl iei tu?

— Îl cumpăr de la Melcombe, răspunse Mattie.

Caris făcu drumul de două zile până la Melcombe, unde mai fusese de câteva ori înainte, însoțită de unul dintre angajații tatălui ei pe post de gardă de corp. Pe chei găsi un negustor care se ocupa cu negoțul de mirodenii, păsări în colivii, instrumente muzicale și tot felul de curiozități aduse din toate colțurile lumii. Acesta îi vându atât colorantul roșu obținut din rădăcină de roibă, o plantă cultivată în Franța, cât și tipul de alaun cunoscut sub numele de Spiralum, despre care susținea că era adus din Etiopia. Îi ceru șapte șilingi pentru un butoiăș de roibă și o jumătate de kilogram de alaun, iar ea habar nu avea dacă era un preț rezonabil sau nu. Respectivul negustor îi vându tot stocul de care dispunea și-i promise să-i mai aducă marfa de la următoarea corabie din Italia care avea să intre în port. Caris îl întreabă și ce cantități de colorant și de alaun trebuia să folosească, dar bărbatul nu știa nimic despre asta.

Când ajunsese acasă, începu să vopsească bucăți din sulul de stofă rămas nevândut, într-unul din ceaunele de gătit. Petranilla strâmbă din nas din cauza mirosului, așa că fata trebui să facă un foc în curtea din spate. Știa că trebuia să bage stofa în soluția cu colorant și să o fiarbă, iar Peter Vopsitorul îi spusese cât de concentrat trebuia să fie lichidul. Cu toate acestea, nimeni nu știa de cât de mult alaun era nevoie sau cum trebuia folosit acesta.

Începu un proces frustrant de încercări prin eroare. Încercă să înmoaie țesătura în soluție de alaun înainte de a o vopsi; să pună alaunul în același timp cu colorantul și chiar să fiarbă ulterior stofa vopsită în soluție de alaun. Încercă să folosească aceeași cantitate de alaun și de vopsea, după care mai mare, iar apoi mai mică. La sugestia lui Mattie, făcu experimente și cu

alte ingrediente: gale de stejar, calcar, zeamă de var, oțet și chiar urină.

Nu prea avea timp. În toate orașele, stofa nu putea fi vândută decât de membrii ghilldelor – cu excepția perioadelor de târg, când regulile erau mai laxe, însă toate târgurile se țineau vara. Ultimul era Târgul Sfântului Giles, care avea loc pe câmpul aflat la est de Winchester, pe 12 septembrie, sărbătoarea sfântului. Acum era jumătatea lunii iulie, așa că avea la dispoziție opt săptămâni.

Începea dimineața devreme și muncea până mult după lăsarea întinericului. Mișcările continue de rotire a stofei, de ridicare a acesteia din lichid și apoi de cufundare îi dădeau dureri de spate. Palmele i se înăspriră și se înroșiră de la contactul constant cu substanțele chimice agresive, iar părul îi căpătă un miros acru. Dar, în ciuda frustrării, se simțea adesea fericită, iar uneori fredona încet sau chiar cânta cu voce tare melodii vechi ale căror versuri abia dacă și le mai amintea, căci nu le mai cântase din copilărie. Din curțile lor, vecinii o urmăreau plini de curiozitate peste garduri.

Din când în când, în minte îi apărea întrebarea: „E oare asta soarta mea?” Declarase în repetate rânduri că nu știa cum avea să-și petreacă viața. Dar era posibil ca alegerea aceasta să nu fie neapărat una liberă. N-avea să i se permită să devină medic; un viitor în comerțul cu lână părea o idee proastă; nu voia să devină sclava unui soț și a copiilor lor – dar nu-i trecuse niciodată prin gând că era posibil să ajungă vopsitoare. Când se gândea la asta, își dădea seama că nu era ocupația pe care și-o dorea. Dar, din moment ce începuse, era hotărâtă să reușească – chiar dacă n-avea să fie destinul ei.

La început, nu reuși decât să-i dea stofei o culoare vag roșcată sau roz pal. Când începu să se apropie de nuanța de stacojiu pe care și-o dorea, descoperi, cu o frustrare înnebunitoare, că pigmentul se estompa când usca stofa la soare sau că se dizolva în apă atunci când stofa era spălată. Încercă vopsirea în două rânduri, dar efectul se dovedi a nu fi decât unul temporar. Peter îi dezvălui, destul de târziu, că materialul absorbea mai mult pigment dacă vopsea firele înainte de a fi țesute sau dacă vopsea lâna brută, dar asta ajuta la obținerea unei nuanțe mai intense, nu și la durabilitatea ei.

— Există o singură modalitate de a învăța cum să vopsești, și anume de la un meșter, îi spuse Peter de mai multe ori.

Caris își dădu seama că toți erau de aceeași părere. Starețul Godwyn învățase medicina citind cărți vechi de câteva sute de ani și prescria leacuri fără ca măcar să-și vadă pacienții. Elfric îl pedepsise pe Merthin pentru că redase parabola fecioarelor într-un mod inedit. Peter nici măcar nu încercase vreodată să

vopsească stofa în stacojiu. Doar Mattie își baza hotărârile pe ceea ce putea vedea cu ochii ei în loc să se lase în voia unei autorități considerate a fi infailibilă.

Într-o seară, Alice rămase până târziu privind-o, cu brațele încrucișate peste piept și buzele strânse într-un rictus dezaprobator. Pe măsură ce întunericul se îndesi în colțurile curții, lumina provenită de la focul lui Caris înroși treptat chipul schimonosit al lui Alice.

— Câți bani de-ai tatei ai cheltuit pe nebunia asta? întrebă ea.

Caris făcu adunarea:

— Șapte șilingi pentru roibă, o liră pentru alaun, 12 șilingi pentru stofă... 39 de șilingi.

— Doamne apără-ne!

Alice era de-a dreptul îngrozită.

Chiar și Caris era speriată de suma totală. Pentru majoritatea oamenilor din Kingsbridge, era o sumă care depășea câștigurile lor pe un an încheiat.

— E mult, dar o să câștig și mai mult, spuse ea.

Alice era furioasă.

— N-ai niciun drept să cheltuiești așa.

— N-am niciun drept? repetă Caris. Am permisiunea lui – de ce altceva aș mai avea nevoie?

— Tata a început să îmbătrânească. Nu ne mai putem încrede în judecata lui.

Caris se prefăcu a nu ști lucrurile acestea.

— Judecata lui e foarte bună... oricum, e mult mai bună decât a ta.

— Ne cheltuiești moștenirea!

— Asta te deranjează pe tine? Stai liniștită, o să ai mult de câștigat de pe urma mea.

— Nu vreau să-mi asum riscul ăsta.

— Riscul nu ți-l asumi tu, ci el.

— Oricum, n-ar trebui să arunce pe fereastră cu banii noștri!

— Fă bine și spune-i lui.

Alice plecă înfrântă, dar Caris nu era atât de încrezătoare pe cât se arăta. Era posibil să nu găsească niciodată rețeta potrivită. Și, în cazul acesta, ce-aveau să se facă ea și tatăl ei?

Când, în sfârșit, găsi formula bună, aceasta se dovedi remarcabil de simplă: o măsură de roibă și două de alaun pentru fiecare trei măsuri de lână. Mai întâi fierbea lâna în alaun, după care adăuga roiba în soluție, fără a o mai aduce la temperatura de fierbere. Dar trebuia să adauge încă un ingredient: zeamă de var. Abia dacă-i venea să creadă cât de minunată era culoarea rezultată. Avusese parte de un succes care-i depășea toate așteptările. Obținuse un roșu intens,

aproape identic cu cel al stofelor italienești. Era sigură că avea să pălească și că urma să sufere încă o dezamăgire, dar culoarea rămase identică, deși stofa fu uscată, spălată din nou și îndesită.

Îi dădu formula lui Peter și, sub supravegherea ei atentă, acesta folosi tot alaunul rămas pentru a vopsi într-unul din cazanele sale uriașe 12 metri de stofă de lână de cea mai bună calitate. După ce stofa fu îndesită, Caris tocmi un finisator să tragă toate firele rebele cu o cardă de scămoșat cu scaieți și să repare orice zone cu țesătură neregulată.

Se duse la Târgul Sfântului Giles cu un balot de stofă de un roșu perfect.

Pe când își desfășura marfa, fu abordată de un bărbat care vorbea cu accent londonez.

— Cât costă asta? întrebă el.

Caris își ridică privirea către el. Avea haine scumpe, fără a fi ostentative, și ea își dădu seama că avea în față un om bogat, dar nu de neam nobil. Încercând să-și mascheze tremurul vocii, îi răspunse:

— Șapte șilingi pe metru. E cea mai bună...

— Nu, voiam să știu prețul pentru tot balotul.

— Sunt 12 metri, așa că ar face 84 de șilingi.

Bărbatul frecă ușor stofa între arătător și degetul mare.

— Nu e țesută la fel de strâns ca stofa italienească, dar nu e rea. Îți dau 27 de florini de aur pentru tot.

Pentru că Anglia nu avea o monedă din aur proprie, era ceva obișnuit să se folosească moneda Florenței, florinul. Acesta valora aproximativ trei șilingi, 36 de penny de argint. Londonezul se oferea să-i cumpere toată stofa la un preț cu doar trei șilingi mai mic decât ar fi obținut vânzând-o metru cu metru. Dar Caris simțea că n-avea prea mari intenții să se târguiască – altfel ar fi început cu un preț mai mic.

— Nu, răspunse, minunându-se și ea de această îndrăzneală. Vreau prețul întreg.

— Bine, rosti el imediat, confirmând bănuiala instinctivă a lui Caris.

Aceasta privi, încântată, cum străinul își scoase punga de la brâu. Câteva clipe mai târziu, avea în mână 28 de florini de aur.

Cercetă atent una dintre monede. Era un pic mai mare decât un penny de argint. Pe o parte avea ștanțată o imagine cu Sfântul Ioan Botezătorul – sfântul protector al Florenței –, iar pe cealaltă, un crin, emblema Florenței. Puse banul pe talerul unei balanțe ca să-i compare greutatea cu un florin nou, pe care tatăl său îl ținea special în acest scop. Moneda era autentică.

— Mulțumesc, îi spuse ea, nevenindu-i să creadă că reușise.

— Numele meu e Harry Mercer, din cartierul Cheapside, din Londra, zise el. Tatăl meu e cel mai important negustor de stofe din Anglia. Când o să mai ai stacojiu din acesta, vino la Londra. O să cumpărăm tot ce poți să ne aduci, indiferent cât de mult.

— Hai să țesem toată lâna! îi spuse Caris tatălui ei când se întoarse acasă. Ai 40 de baloturi de lână. O să facem din toate stofă roșie.

— Asta înseamnă o investiție mare, răspunse el gânditor.

Caris era sigură că planul ei avea să se bucure de succes.

— Avem o mulțime de țesători prin zonă și toți sunt săraci. Peter nu e singurul vopsitor din Kingsbridge, îi putem învăța și pe alții să folosească alaunul.

— Când s-o afla secretul, o să se ia și alții după tine.

Caris știa că avea dreptate să se gândească la punctele slabe ale planului ei și la eventualele obstacole, dar, oricum, simțea că-și pierde răbdarea.

— Să ne copieze, n-au decât, replică ea. Pot să facă și ei bani.

Edmund n-avea de gând să se lase împins după voia ei.

— Dacă apare multă stofă pe piață, prețul o să scadă.

— Vor trebui să scadă tare mult pentru ca afacerea să nu mai fie profitabilă.

Edmund dădu din cap, în semn de aprobare.

— Adevărat. Dar poți să vinzi o asemenea cantitate în Kingsbridge și-n Shiring? Nu sunt atât de mulți oameni bogați cât să scapi tu de tot stocul.

— Atunci duc marfa la Londra.

— Bine. Edmund zâmbi și spuse: Ești foarte hotărâtă. E un plan bun, dar și dacă ar fi fost unul prost, probabil că tu ai fi în stare să-l faci să dea roade.

Caris se duse imediat la Mark Țesătorul și făcu aranjamentele necesare pentru ca acesta să înceapă lucrul la încă un balot de lână. De asemenea, o rugă pe Madge să ia una dintre căruțele lui Edmund și patru baloturi de lână și să pornească prin satele învecinate în căutare de țesători.

Dar ceilalți membri ai familiei lui Caris nu erau deloc încântați. A doua zi, Alice veni să prânzească la ei. Când se așezară, Petranilla i se adresă lui Edmund:

— Alice și cu mine suntem de părere că ar trebui să renunți la ideea de a face stofă.

Caris ar fi vrut ca tatăl ei să-i spună că hotărârea fusese luată deja și că era prea târziu acum să dea înapoi. Dar, în loc de asta, Edmund rosti pe un ton blând:

— Chiar așa? Spune-mi de ce.

— Pentru că ar însemna să riști toți banii pe care-i ai, de-asta!

— Și așa, totul e în pericol acum, făcu el. Am un depozit plin cu lână pe care nu pot să o vând.

— Dar ai putea să cazi din lac în puț.

— M-am hotărât să-mi asum riscul acesta.

Alice interveni:

— Dar nu e drept față de mine!

— De ce nu?

— Caris îmi cheltuiește moștenirea!

Chipul lui Edmund se întunecă.

— Încă n-am murit, spuse el.

Petranilla strânse din dinți, recunoscând intonația glasului lui, aparent calm; dar Alice nu observă cât de furios era și se avântă mai departe.

— Trebuie să ne gândim la viitor, rosti ea. De ce să i se permită lui Caris să-mi cheltuiască dreptul?

— Pentru că încă nu e dreptul tău și poate că n-o să fie niciodată.

— Nu poți să arunci pe fereastră banii care ar trebui să-mi revină mie.

— N-o să accept niciodată să mi se spună ce să fac cu banii mei – mai ales de către copiii mei, izbucni el cu atâta mânie în glas, încât până și Alice observă.

Pe un ton mai potolit, aceasta zise:

— N-am vrut să te supăr.

Edmund își dresă glasul. Nu era o scuză prea umilă, dar el nu putea niciodată să rămână multă vreme îmbufnat.

— Haideți să mâncăm și să nu mai vorbim despre asta, făcu el împăciuitor, iar Caris își dădu seama că proiectul ei supraviețuise unei alte încercări.

După prânz se duse la Peter Vopsitorul, să-l avertizeze că avea să primească o cantitate mare de stofă.

— Nu se poate, spuse el.

Acest răspuns o luă prin surprindere. Peter părea mereu mohorât, dar de obicei se conforma indicațiilor ei.

— Nu-ți face griji, nu vei fi nevoit să vopsești tu toată stofa, rosti ea. O să duc o parte și la ceilalți vopsitori.

— Nu vopsitul e problema, replică el. N-o să ne descurcăm cu îndesitul.

— De ce?

— Nu avem voie să o îndesim noi. Starețul Godwyn a dat un nou edict. Trebuie să folosim dârsta stăreției.

— Bine, atunci o să apelăm la ei.

— Dar mașinăria călugărilor e prea învechită. E veche și se tot strică. A fost reparată de nenumărate ori, așa că piesele de lemn sunt o amestecătură de vechi și nou, ceea ce nu dă niciodată rezultate bune. Îndesitul nu se face mai repede decât l-ar face oricine, călcând stofa în picioare într-o căldare plină cu apă. Și nu există decât o singură dârșă. Iar aceasta abia dac-o să poată face față producției normale a țesătorilor și vopsitorilor din Kingsbridge.

Această veste era de-a dreptul înnebunitoare. Planul ei n-avea să eșueze din cauza unei decizii stupide a vărului ei, Godwyn. Plină de indignare, spuse:

— Dar dacă dârșta lor nu poate face față, starețul trebuie să ne permită să ne îndesim stofa călcând-o cu picioarele!

Peter ridică din umeri:

— Spune-i lui asta.

— Chiar așa o să fac!

Porni către stăreție, dar, înainte de a ajunge acolo, își derulă din nou în minte toate aspectele problemei. Sala din casa starețului era folosită pentru întrevederile acestuia cu orășenii, dar, oricum, ar fi fost neobișnuit ca o femeie să intre acolo fără o programare prealabilă, iar Godwyn era din ce în ce mai sensibil la lucrurile acestea. Mai mult, era posibil ca o confruntare directă să nu fie cea mai bună modalitate de a-l face să se răzgândească. Își dădu seama că trebuia să-și acorde răgazul de a gândi lucrurile în detaliu, așa că se întoarse acasă și se așeză lângă tatăl ei, în salon.

— Tânărul Godwyn e pe poziții slabe cu asta, veni răspunsul lui Edmund. Nu a existat niciodată o taxă pentru folosirea dârștei. Potrivit legendei, a fost construită de un orășean, Jack Constructorul, pentru marele stareț Philip, iar, după moartea lui Jack, Philip a dăruit orașului pentru totdeauna dreptul de a o folosi.

— Și de ce nu au mai folosit-o oamenii?

— S-a stricat și cred că s-a iscat o ceartă cu privire la cine trebuia să plătească pentru întreținerea ei. Nu s-a putut ajunge la un compromis, iar oamenii au revenit la obiceiul de a-și îndesi singuri stofa, călcând-o cu picioarele.

— Ei, păi atunci nu are niciun drept să impună taxe și nici să-i oblige pe oameni să se folosească de ea!

— Chiar așa e.

Edmund trimise un mesaj la stăreție prin care solicita o întrevedere cu Godwyn, iar răspunsul primit îi comunica faptul că starețul era liber chiar în momentul respectiv, așa că Edmund și Caris traversară strada și intrară în casa starețului.

Văzându-l pe Godwyn, Caris realizează că acesta se schimbase mult în anul care trecuse de la alegerea sa. Nu mai avea nimic

din entuziasmul tineresc de odinioară. Părea precaut, ca și cum s-ar fi așteptat ca ei doi să aibă o atitudine agresivă. Cumva, Caris începea să se întrebe dacă vărul ei avea tăria de caracter necesară pentru a fi stareț.

Philemon era și el acolo, ridicol de dornic să aducă scaune și să toarne vin în pahare, dar și cu o notă nouă, mai sigură, în purtare, arătând deja ca un om care știa că se integra perfect în decor.

— Ei, Philemon, acum ești unchi, spuse Caris. Ce părere ai despre nepoțelul tău, Sam?

— Sunt călugăr novice, răspunse el afectat. Noi renunțăm la toate legăturile lumești.

Caris ridică din umeri. Știa că Philemon o iubea pe sora lui, Gwenda, dar, dacă el voia să pretindă că lucrurile stăteau altfel, ea nu avea de gând să se lanseze într-o discuție în contradictoriu cu el.

Edmund expuse succint problema în fața lui Godwyn:

— Lucrările la pod vor trebui sistate dacă negustorii de lână din Kingsbridge nu prosperă. Din fericire, am găsit o nouă sursă de venit. Caris a descoperit metoda de obținere a unei stoffe de culoare stacojie, calitatea întâi. Un singur lucru împiedică însă succesul acestei afaceri: obligația de a folosi dârsta stăreției.

— De ce? întrebă Godwyn. Stoffa stacojie poate fi îndesită cu ajutorul dârstei.

— Se pare că nu. E o mașinărie veche și învețată. Abia dacă poate satisface nevoile producției actuale de stofă. N-are cum să acopere și cantitățile suplimentare. Fie construiești o dârstă nouă...

— Nici nu se pune problema, îl întrerupse Godwyn. N-am bani pentru așa ceva.

— Foarte bine atunci, rosti Edmund. Va trebui să le dai voie oamenilor să îndesească stoffa după metoda veche, băgând-o într-o copaie cu apă și călcând-o cu tălpile goale.

Pe chipul lui Godwyn apărură o expresie pe care Caris o cunoștea foarte bine. Era rezultatul ciudei, a mândriei jignite și a unei încăpățănări duse la extrem. În copilărie, Godwyn își lua mereu aerul acesta când cineva i se opunea. Era un semn că avea de gând să-i forțeze pe ceilalți copii să-i dea ascultare sau, în caz că nu reușea, să bată din picior și să plece acasă. Iar asta nu era tot. În opinia lui Caris, Godwyn părea să se simtă umilit ori de câte ori era contrazis, ca și cum simpla idee că cineva considera că el s-ar putea înșela era insuportabil de chinuitoare. Indiferent de explicație, Caris își dădu seama de îndată ce-i văzu expresia că Godwyn n-avea să se arate de înțeleș.

— Știam că o să mi te împotrivești, îi spuse el lui Edmund pe un ton irascibil. Am impresia că tu crezi că stăreția există pentru Kingsbridge. Ei bine, va trebui să accepți că lucrurile stau exact invers.

Nu trecu mult până ce Edmund își pierdu răbdarea.

— Dar nu-ți dai seama că depindem unii de alții? Am crezut că înțelegi această interdependență – tocmai de aceea te-am ajutat să fii ales.

— Am fost ales de călugări, nu de negustori. Poate că orașul depinde de stăreție, dar stăreția există aici dinaintea orașului și putem să ne descurcăm și fără voi.

— În cazul acesta, veți continua să ființați ca un lăcaș izolat, nu ca inimă pulsândă a unui mare oraș.

Caris interveni și ea:

— N-ai cum să nu vrei ca orașul să prospere, Godwyn – altfel de ce te-ai dus la Londra să te judeci cu contele Roland?

— M-am prezentat în fața tribunalului regal să apăr drepturile străvechi ale stăreției – exact așa cum o fac aici, acum.

Indignat, Edmund spuse:

— Asta-i trădare! Te-am susținut să devii stareț pentru că ne-ai făcut să credem că aveai să construiești podul!

— Nu vă datorez nimic, răspunse Godwyn. Mama și-a vândut casa ca să mă trimită la universitate – unde era unchiul meu cel bogat atunci?

Caris era uluită că Godwyn încă le mai purta ranchiună pentru ceva ce se întâmplase cu mai bine de zece ani în urmă.

Expresia lui Edmund se transformă într-o mască a unei ostilități glaciale.

— Nu cred că ai dreptul să-i obligi pe oameni să folosească dârsta stăreției, punctă el.

Între Godwyn și Philemon avu loc un schimb fugar de priviri, iar Caris își dădu seama că știa lucrul acesta. Godwyn replică:

— Poate c-au existat vremuri când starețul, dintr-o pornire generoasă, a permis orășenilor să folosească dârsta fără taxă.

— Mașinăria a fost darul starețului Philip pentru oraș.

— N-am auzit nimic de genul ăsta.

— Trebuie să existe un document referitor la asta în arhiva voastră.

Godwyn se înfurie.

— Orășenii au lăsat dârsta să se strice, astfel încât stăreția trebuie să plătească pentru reparații. Lucrul ăsta e suficient pentru a anula orice donație.

Caris înțelese că Edmund avea dreptate: Godwyn se afla pe o poziție slabă. Știa despre donația făcută de starețul Philip,

dar avea de gând să treacă totul sub tăcere.

Edmund încercă din nou:

— Dar putem totuși să ajungem la o înțelegere, nu-i așa?

— Eu unul n-o să revin asupra edictului dat, declară Godwyn. Aș părea slab în fața oamenilor.

Caris realiza că exact asta îl deranja. Îi era teamă că oamenii din oraș aveau să nu-l mai respecte dacă își schimba hotărârea. Paradoxal, încăpățănarea sa avea la bază un fel de timiditate.

Edmund spuse:

— Niciunul dintre noi nu vrea să mai suporte cheltuielile și deranjul unei alte înfățișări dinaintea tribunalului regal.

La auzul acestor cuvinte, Godwyn replică tăios:

— Mă ameninți cu un proces?

— Eu încerc să evit asta. Dar...

Caris închise ochii, rugându-se ca cei doi să nu ducă disputa până la un punct de unde n-ar mai fi putut da înapoi. Rugăciunea ei rămase fără răspuns.

— Dar ce? întrebă provocator Godwyn.

Edmund oftă.

— Dar da, dacă îi obligi pe orășeni să folosească dârsta stăreției și le interzici să-și îndesească stofele acasă, voi face plângere la rege.

— Fie, spuse Godwyn.

34

Căprioara era tânără, de un an sau doi, cu trupul suplu, a cărui agilitate era dată de mușchii puternici, acoperiți de blana scurtă și moale. Se afla de cealaltă parte a luminișului și-și întindea gâtul lung printre crengile unui tufiș pentru a ajunge la un petic de iarbă măruntă.

Ralph Fitzgerald și Alan Fernhill stăteau drepti în șa, iar pașii cailor lor erau înăbușiți de covorul gros de frunze moarte. Căinii de vânătoare erau învățați de mici să nu scoată niciun zgomot, așa că nu-și făceau simțită prezența. Din aceste motive și poate pentru că se concentra asupra efortului de a ajunge la firele succulente de iarbă, căprioara nu-i auzi apropiindu-se decât atunci când era prea târziu.

Ralph fu cel care o văzu primul și arătă cu degetul înspre capătul luminișului. Alan avea un arc lung în mâna stângă, cu care-și ținea și frâul. Cu viteza dată de anii de practică, nu avu nevoie decât de o fracțiune de secundă pentru a potrivi o săgeată în arc și a trage.

Căinii reacționară mai încet. Intrară în alertă abia când auziră zbârnâitul corzii arcului și şuieratul săgeții străpungând aerul. Barley, cățeaua, rămase împietrită, cu capul ridicat și

urechile ciulite, iar Blade, puiul ei, care acum ajunsese mai mare decât ea, scoase un lătrat încet, speriat.

Săgeata avea aproape un metru lungime și se termina cu o pană de lebădă. Vârful îi era reprezentat de o tijă de fier lungă de cinci centimetri, în care vergeaua de lemn se îmbuca perfect. Era o săgeată de vânătoare, cu vârful ascuțit: dacă ar fi fost una de război, ar fi avut vârful pătrat, astfel încât să străpungă armura, nu să fie deviată de aceasta.

Alan trase bine, dar nu perfect. Nimeri căprioara în partea de jos a gâtului, iar săgeata se înfipse adânc. Animalul făcu un salt brusc, împuns de durere. Capul i se ivi deasupra tufișului. O clipă, Ralph crezu că avea să se prăbușească fără suflare, dar, puțin mai târziu, căprioara porni în salturi mari. Avea în continuare săgeata înfiptă în gât, dar sângele mai degrabă se scurgea decât țâșnea din rană, așa că probabil era prinsă între mușchi, fără a fi atins vreun vas de sânge important.

Câinii țâșniră ca și cum ar fi fost la rândul lor propulsați de coarda arcului, iar cei doi cai îi urmară fără a avea nevoie de îndemnuri din partea călăreților. Ralph era călare pe Griff, calul său de vânătoare preferat. Simțea valul acela de adrenalină care reprezenta, în mare parte, sensul existenței sale. Era un fel de vibrație a tuturor nervilor din corpul său, un impuls irezistibil de a striga cât îl țineau plămânii; era un fior puternic, atât de asemănător excitației sexuale încât i-ar fi fost greu să explice diferența dintre cele două.

Bărbații precum Ralph trăiau pentru luptă. Nu degeaba regele și baronii săi îi făceau seniori sau cavaleri, nu degeaba le dădeau sate și pământuri pe care să le stăpânească: o făceau pentru ca aceste proprietari să le asigure cai, scutieri, arme și armură ori de câte ori suveranul avea nevoie de ostași. Dar nu se purtau războaie în fiecare an. Uneori treceau chiar doi-trei ani fără nicio intervenție de restabilire a ordinii la granițele cu rebelii galezi sau cu barbarii scoțieni. Cavalerii aveau nevoie de o ocupație în aceste intervale. Trebuiau să-și păstreze condiția fizică și – cel mai important – setea de sânge. Soldații trebuiau să ucidă și o făceau mult mai eficient atunci când tânjeau după asta.

Soluția acestei probleme era vânătoarea. Toți nobilii, de la rege până la seniorii mărunți, cum era Ralph, vânau ori de câte ori aveau ocazia, adesea de mai multe ori pe săptămână. Era o ocupație plăcută pentru ei și îi menținea în formă, astfel încât să fie bine pregătiți indiferent când s-ar fi întâmplat să fie chemați la arme. Cu ocazia vizitelor sale frecvente la Earlcastle și Casterham, Ralph vâna cu contele Roland și cu fiul acestuia, lordul William. Când se afla în satul lui, Wigleigh, ieșea la vânătoare cu scutierul său, Alan, în pădurea

din jur. De obicei vâneau porci mistreți – masculii bătrâni nu aveau prea multă carne, dar vânarea lor era palpitantă, pentru că erau adversari redutabili. De asemenea, Ralph vâna vulpi și uneori chiar lupi. Dar căprioarele erau cel mai râvnit vânat: agile, rapide și, dacă reușea să ucidă vreuna, se alegea cu vreo 50 de kilograme de carne gustoasă pe care putea să o ia acasă.

Ralph savura acum senzația dată de greutatea și forța calului care-l purta prin pădure, acțiunea formidabilă a mușchilor animalului și bufniturile ritmice ale pașilor lui grei. Căprioara se făcu nevăzută prin frunziș, dar Barley știa pe unde o luase, iar caii porniră în urma câinilor.

Ralph ținea într-o mână o sulită – o tijă lungă de frasin cu vârful întărit în foc. În timp ce Griff se ondula și sărea, Ralph se aplecă mult în față, pentru a se feri de crengile joase, legănându-se la unison cu calul său, menținându-și cizmele în scări și păstrându-și echilibrul fără prea mare efort, doar apăsându-și genunchii de trupul cald al animalului.

Caii nu se strecurau la fel de repede precum căprioara printre tufișurile din pădure, așa că nu trecu mult și rămaseră destul de în urmă. Câinii se puteau deplasa însă mult mai rapid, iar Ralph le auzea lătrăturile înnebunite, care-l anunțau că se apropiaseră foarte mult de vânat. Apoi totul se cufundă în tăcere, iar Ralph află destul de repede de ce: căprioara ieșise dintre tufișuri și o apucase pe o cărare, așa că ogarii fuseseră lăsați în urmă. Și totuși, pe cărare caii puteau alerga mai repede, depășind câinii și câștigând teren față de animalul vânat.

Căprioara era din ce în ce mai slăbită. Ralph observă că avea sânge pe crupă și își dădu seama că unul dintre câini reușise să o muște. Pașii pe care-i făcea, chinuindu-se să scape, deveniseră neregulați. Căprioarele puteau atinge viteze mari, însă doar pentru scurt timp, și nu erau făcute să alerge în același ritm pe distanțe lungi.

Pe măsură ce se apropia de vânat, Ralph își simțea sângele clocotind în vene. Prinse frâiele calului mai strâns. Era nevoie de foarte multă forță să înfigi vârful unei sulite de lemn în trupul unui animal de talie mare: avea pielea groasă, mușchii fibroși, oasele tari. Gâtul era cel mai bun loc pentru asta, întrucât era cel mai moale, cu condiția să lovești pe lângă coloană și să nimerești vena jugulară. Trebuia să alege momentul potrivit, după care să înfigi arma cu toată puterea.

Văzând caii periculos de aproape, căprioara se năpusti, disperată, în tufișuri. Această manevră îi dădu un avans de câteva secunde. Caii încetiniră pentru a-și croi drum printre crengile înfrunzite, în timp ce căprioara își continuă salturile ritmice. Dar câinii o prinseră iarăși din urmă, iar Ralph

constată cu satisfacție că prada sa nu se mai putea îndepărta prea mult.

De obicei, câinii mușcau din ce în ce mai des vânatul, încetinindu-i înaintarea până când caii reușeau să îl prindă din urmă, iar vânătorul putea să-i dea lovitura de grație. Dar, de data aceasta, se întâmplă ceva neașteptat.

Când câinii și caii ajunseră foarte aproape de căprioară, aceasta se feri și o luă într-o parte. Blade, câinele mai tânăr, porni după ea cu mai mult entuziasm decât minte și ajunse în fața lui Griff. Calul alerga prea repede pentru a se opri sau pentru a evita măcar câinele, așa că-l lovi puternic cu una din copitele din față. Câinele era un mastif, cântărind nu mai puțin de 40 de kilograme, iar forța impactului îl făcu pe cal să se poticnească.

Ralph fu azvârlit din șa. Proiectat prin aer, dădu drumul sulitei. În clipa aceea, cea mai mare temere a sa era ca nu cumva calul să cadă peste el. Văzu însă, în fracțiunea de secundă dinainte de impactul cu pământul, că Griff reușise cumva să-și recapete echilibrul.

Ralph căzu pe un tufiș cu țepi. Chipul și mâinile îi fură zgâriate agonizant, dar crengile îi mai atenuează căderea. Chiar și așa, era furios la culme.

Alan trase de hățuri pentru a-și opri cât mai repede calul. Barley țâșnise după căprioară, dar se întoarse după câteva clipe: în mod evident, aceasta reușise să scape. Ralph făcu un efort să se ridice, înjurând. Alan îl prinse pe Griff, după care descălecă, ținând amândoi caii de frâie.

Blade zăcea nemișcat pe covorul de frunze uscate, cu un firicel de sânge scurgându-i-se din gură. Copita potcovită a lui Griff îl lovise drept în moalele capului. Barley se apropie de el, îl adulmecă, îl împunse cu nasul și-i linse sângele de pe bot, după care se îndepărtă cu o privire uluită. Alan împinse câinele cu vârful cizmei. Corpul animalului rămase inert. Blade nu mai respira.

— E mort, anunță Alan.

— Al naibii câine prost, merita să moară! izbucni Ralph.

Porniră cu caii de căpăstru prin pădure, căutând un loc unde să se odihnească. După un timp, Ralph auzi clipocitul unei ape curgătoare. Urmând direcția sunetului, ajunseră la un izvor iute. Recunoscă imediat cursul de apă: se aflau la o distanță destul de mică de câmpurile care țineau de Wigleigh.

— Hai să ne răcorim un pic, spuse el.

Alan priponi caii, după care scoase din desaga de la șa o carafă cu capac, două căni de lemn și o traistă din pânză cu merinde.

Barley se duse direct spre izvor și lipăi cu sete din apa rece. Ralph se trânti pe mal, cu spatele rezemat de un copac. Alan se așeză lângă el și-i dădu o cană cu bere și o felie de brânză. Ralph acceptă băutura, dar refuză mâncarea.

Scutierul cunoștea prea bine toanele stăpânului său, așa că nu spuse nimic cât timp Ralph bău, mulțumindu-se să-i umple din nou cana, fără a aștepta vreun îndemn. Deodată, auziră amândoi zvon de glasuri de femei. Alan se uită la Ralph, ridicând dintr-o sprânceană. Barley mârâi. Ralph se sculă, poruncindu-i cățelei să tacă, și porni cu pași ușori în direcția de unde se auzeau glasurile. Alan îl urmă.

La câțiva metri în josul pârâului, Ralph se opri și privi printre crengile tufișurilor. Pe malul apropiat al izvorului, aplecate deasupra albiei stâncoase în dreptul unei porțiuni cu bulboane, se aflau mai multe femei din sat, ocupate cu spălatul rufelor. Era o zi umedă de octombrie, răcoroasă, dar nu friguroasă, iar femeile aveau mânecile suflecate și poalele rochiilor ridicate până la jumătatea coapsei, ca să nu se ude.

Ralph le cercetă, una câte una. Printre ele se afla și Gwenda, suplă și musculoasă, împreună cu bebelușul ei de patru luni, pe care și-l legase la spate cu un soi de ham. O identifică pe Peg, soția lui Perkin, care freca izmenele bărbatului ei cu o piatră. Menajera de la conac, Vira, era și ea acolo. Aceasta era o femeie cu chip dur, de vreo 30 de ani, care îl fixase cu o privire atât de împietrită când îi atinsese fundul, încât nu mai repetase niciodată această familiaritate. Vocea pe care o auzise îi aparținea văduvei Huberts, o femeie foarte vorbăreată, fără îndoială pentru că trăia singură. Aceasta stătea în mijlocul pârâului, purtând cu celelalte o conversație la distanță, care înclina mai mult spre bârfă.

Și mai era Annet.

Tânăra stătea în picioare pe o stâncă, spălând un articol mărunț de îmbrăcăminte, aplecându-se din când în când să-l clătească, apoi ridicându-se pentru a-l putea freca bine. Avea picioare lungi și albe, care se continuau misterios sub poalele suflecate ale rochiei. Ori de câte ori se apleca, decolteul i se deschidea, lăsând la vedere contururile palide ale sânilor ei mici care atârnavă la fel de ispitor ca fructul interzis. Părul blond îi era ud la vârfuri, iar pe chipul ei frumos se întipărise o expresie irascibilă, ca și cum ar fi fost convinsă că nu era făcută pentru o asemenea muncă.

Din câte-și putea da seama Ralph, erau acolo de ceva vreme și, dacă văduva Huberts n-ar fi ridicat tonul să strige ceva, prezența lor ar fi trecut neobservată. Ralph se aplecă și rămase în genunchi în spatele unui tufiș, trăgând cu ochiul printre

crenguțele lipsite de frunze. Alan se ghemui și el lângă stăpânul său.

Lui Ralph îi plăcea să privească femeile pe furiș. O făcuse adesea în perioada adolescenței. Când se credeau neobservate, femeile se scărpinau, ședeau cu picioarele depărtate și vorbeau între ele despre lucruri pe care nu le-ar fi menționat niciodată în fața unui reprezentant al sexului masculin. Se purtau efectiv ca niște bărbați.

Își ospăta privirea cu imaginea sâtcenelor care nu bănuiau că sunt spionate și făcea eforturi să audă ce discutau. Urmărea trupul mărunț, dar puternic al Gwendei, amintindu-și cum arăta goală, ingenuncheată pe pat, și retrăind senzația pe care o avusese ținându-i șoldurile și trăgând-o spre el. Își aminti cum se schimbase atitudinea ei. La început fusese de o pasivitate rece, chinându-se să-și ascundă dușmănia și dezgustul față de ceea ce făcea; apoi observase o schimbare ușoară. Pielea de pe gâtul ei se înroșise, pieptul îi trădase respirația precipitată și își plecase capul, închizând ochii, ceea ce lui i se păruse a trăda un amestec de rușine și plăcere. Amintirea îl făcu să respire mai repede și, în ciuda aerului răcoros de octombrie, fruntea i se acoperi de o peliculă fină de sudoare. Se întreba dacă avea să i se mai ivească ocazia să se culce cu Gwenda.

Prea curând, femeile se pregătiră să plece. Împăturiră rufele umede, punându-le în coșuri, sau le strânsură în legături pe care și le așezară în echilibru pe cap, după care porniră pe cărarea de lângă izvor. Dar între Annet și mama ei se iscă o ceartă. Annet nu spălase decât jumătate din lucrurile pe care le adusese. Acum propunea să ducă jumătatea spălată acasă și se părea că Peg considera c-ar fi trebuit să stea să termine tot. Într-un final, Peg bătu din picior, iar Annet rămase pe loc, cu o expresie îmbufnată.

Lui Ralph aproape că nu-i venea să creadă ce noroc avea.

Pe un ton scăzut, îi spuse lui Alan:

— O să ne distrăm nițel cu ea. Strecoară-te în partea cealaltă, să n-aibă pe unde să fugă.

Alan dispăru în frunziș.

Ralph privi cum Annet înmuie automat rufele rămase în apa pârâului, după care se așeză pe mal, fixând apa cu un aer mohorât. Când Ralph estimă că celelalte femei se îndepărtasură suficient încât să nu mai audă niciun eventual strigăt și că Alan ajunsese în locul convenit, se ridică și porni către ea.

Tânăra îl auzi croindu-și drum printre tufișuri și-și ridică privirea, neliniștită. Ralph savură felul în care expresia ei se schimbă dintr-una surprinsă și curioasă într-una temătoare, când își dădu seama că era singură cu el în pădure. Se ridică

repede, dar el ajunsese deja lângă ea și o apucă ușor, dar ferm de braț.

— Ziua bună, Annet, spuse el. Ce cauți aici... singură-singurică?

Femeia privi peste umăr – sperând, își dădu el seama, să fie însoțit de alții, care să-l oprească –, iar chipul ei împrumută un aer disperat când n-o văzu decât pe Barley.

— Mă duc acasă, murmură ea. Mama tocmai a plecat.

— Nu te grăbi, replică el. Arăți atât de ațâțător așa, cu părul ud și genunchii goi...

Cu o mișcare grăbită, Annet încercă să-și împingă rochia în jos. Cu mâna liberă, Ralph îi prinse bărbia și o forță să se uite la el.

— Ce-ai zice de-un zâmbet? o întrebă el. Nu mai fi așa de îngrijorată. Nu ți-aș face niciun rău... doar sunt stăpânul tău.

Annet încercă să schițeze un zâmbet.

— Sunt un pic tulburată, spuse ea. M-ați speriat. Reuși să-și recapete o urmă din cochetăria ei obișnuită: Poate c-ar trebui să mă însoțiți acasă, continuă cu un zâmbet afectat. Fetele au nevoie de protecție în pădure.

— A, te protejez eu. O să am grijă de tine mult mai bine decât prostul acela de Wulfric sau de bărbatu-tău.

Își desprinse mâna de pe bărbia ei și îi cuprinse sânul. Era exact așa cum și-l amintea, mic și tare. Îi dădu drumul la braț pentru a-și putea folosi ambele mâini, câte una pe fiecare sân.

Dar, imediat ce îi dădu drumul, ea o rupse la fugă. Pe când gonea pe cărare, afundându-se în pădure, Ralph izbucni în râs. O clipă mai târziu, o auzi scoțând un țipăt de surpriză. Rămase pe loc, iar Alan i-o aduse înapoi, cu brațul răsucit la spate, astfel încât pieptul îi ieșea în afară, invitându-l parcă să-și satisfacă poftele.

Ralph scoase cuțitul, un pumnal ascuțit cu o lamă de 60 de centimetri.

— Dă-ți jos rochia! șuieră el.

Alan îi dădu drumul, dar Annet nu se supuse imediat.

— Vă rog, stăpâne, imploră ea. Întotdeauna am fost respectuoasă cu dumneavoastră...

— Dă-ți jos rochia sau te tai pe obraji și te las cu cicatrice pe toată viața!

Era o amenințare deosebit de eficientă pentru o femeie vanitoasă, iar Annet cedă imediat. Când își trase peste cap rochia simplă din stofă de lână, începu să plângă. Rămase strângând haina mototolită la piept, pentru a-și acoperi goliciunea, dar Alan i-o smulse din mână și o azvârli cât colo.

Ralph se holba la trupul ei gol. Annet stătea în picioare, cu privirea în pământ și chipul ud de lacrimi. Avea șolduri înguste

și o tufă proeminentă de păr blond-închis.

— Wulfric nu te-a văzut niciodată așa, nu? întrebă Ralph.

Annet clătină din cap, fără să-și ridice privirea.

Ralph își înfipse mâna între picioarele ei.

— Te-a atins vreodată aici?

Ea rosti printre suspine:

— Vă rog, stăpâne, sunt femeie măritată...

— Cu atât mai bine – nu trebuie să-ți faci griji în privința fecioriei. Întinde-te.

Annet încercă să se îndepărteze de el și dădu peste Alan, care-i puse repede piedică, astfel încât femeia căzu pe spate. Ralph o apucă de glezne, ca să nu poată să se ridice, dar Annet se zbătea disperată.

— Ține-o bine, îi spuse Ralph lui Alan.

Alan îi împinse capul în jos și-și așeză genunchii pe brațele ei, ținându-i apoi umerii cu palmele.

Ralph își scoase mădularul și începu să și-l frece, pentru a-l întări bine. Apoi îngenunche între coapsele lui Annet.

Aceasta începu să țipe, dar nimeni nu o auzi.

35

Din fericire, Gwenda fu printre primele persoane care o văzură pe Annet după incident.

Gwenda și Peg aduseseră acasă rufe de la pârâu și le puseseră la uscat în jurul focului din bucătăria casei lui Perkin. Gwenda lucra în continuare pentru Perkin, dar acum, toamna, când era mai puțin de muncă la câmp, o ajuta pe nevasta lui la treburile domestice. După ce se ocupaseră de rufe, începuseră să pregătească masa de prânz pentru Perkin, Rob, Billy, Howard și Wulfric. După aproximativ o oră, Peg spuse:

— Ce s-o fi întâmplat cu Annet?

— Mă duc să văd.

Gwenda se opri mai întâi să vadă ce-i făcea copilașul. Sammy stătea în coșulețul lui de nuiiele, înfășat într-o bucată de pătură veche, cu ochii lui negri și atenți privind fumul care se ridica din vatră și se aduna în bucle sub tavan. Gwenda îl sărută pe frunte, după care porni în căutarea lui Annet.

O luă de-a curmezișul ogoarelor măturate de vânt. Seniorul Ralph și Alan Fernhill trecură pe lângă ea în galop, îndreptându-se către sat. Din câte se părea, vânătoarea le fusese întreruptă. Gwenda intră în pădure și porni pe cărăruia care ducea la locul unde femeile din sat își spălau rufe. Înainte de a ajunge acolo, se întâlni însă cu Annet, care venea din direcția opusă.

— Ești bine? o întrebă Gwenda. Mama ta e îngrijorată.

— Sunt bine, răspunse Annet.

Gwenda vedea clar că ceva era totuși în neregulă.

— Ce s-a întâmplat?

— Nimic. Annet făcea tot posibilul să-i evite privirea. Nu s-a întâmplat nimic, lasă-mă în pace.

Gwenda se proțăpi în fața lui Annet și o cercetă din cap până-n picioare. Expresia de pe chipul ei îi arăta cât se poate de limpede că se produsese o nenorocire. La prima vedere, nu părea să aibă vreo rană fizică – deși cea mai mare parte a corpului ei era acoperită de rochia de lână –, dar apoi Gwenda observă niște pete întunecate pe materialul rochiei, care păreau a fi sânge.

Gwenda își aminti întâlnirea cu cei doi călăreți gonind ca vântul.

— Ți-a făcut ceva stăpânul Ralph?

— Mă duc acasă.

Annet încercă să o împingă la o parte pe Gwenda. Aceasta o prinse de braț ca să o oprească. Nu strânse tare, dar, oricum, Annet țipă de durere, iar palma cealaltă i se duse automat la brațul atins.

— Ești rănită! exclamă Gwenda.

Annet izbucni în lacrimi.

Gwenda își petrecu brațele pe după umerii lui Annet.

— Hai acasă, îi spuse ea. Hai să-i spui mamei tale ce s-a întâmplat.

Annet scutură din cap.

— Nu o să spun nimănui, hohoti ea.

„Prea târziu pentru asta”, își zise Gwenda în sinea ei.

Conducând-o pe Annet către casa lui Perkin, Gwenda analizează toate posibilitățile. Cu siguranță, Annet fusese atacată. Era posibil să fi fost atacată de unul sau mai mulți călători, deși pârâul nu se afla în apropierea vreunui drum. De asemenea, putea să fi fost vorba despre niște nelegiuți, dar trecuse multă vreme de când cineva mai văzuse vreun nelegiuit prin apropierea satului lor. Nu, cel mai probabil fusese atacată de Ralph și de Alan.

Peg era o femeie energică. O puse pe Annet să se așeze pe un scăunel și-i trase rochia peste umeri. Aceasta avea pe ambele brațe niște vânătăi umflate.

— Cineva te-a ținut la pământ, constată furioasă Peg.

Annet nu răspunse.

— Câți? Hai, spune odată!

Annet nu scoase niciun sunet, dar ridică două degete.

Peg se înroși toată de supărare.

— Te-au necinstit?

Annet dădu din cap în semn că da.

— Cine erau?

Annet dădu din nou din cap, de această dată în semn de negație.

Gwenda știa de ce nu voia să vorbească. Era periculos ca o țărăncă iobagă să-și acuze seniorul de un delict. Îi spuse lui Peg:

— I-am văzut pe Ralph și pe Alan venind călare dintr-acolo.

Peg o întrebă pe Annet:

— Ei au fost... Ralph și Alan?

Annet încuviință din cap.

Glasul lui Peg coborî până la șoaptă:

— Înseamnă că Alan te-a ținut cât a făcut-o Ralph.

Annet dădu din nou din cap.

Acum că aflase adevărul, Peg se îmbună. Își petrecu brațele pe după umerii fiicei sale și o îmbrățișă.

— Biata copilă, spuse ea. Biata de tine, fetița mea!

Annet începu să suspine.

Gwenda plecă.

Bărbații urmau să sosească în curând pentru masa de prânz și să afle că Ralph o violase pe Annet. Tatăl lui Annet, fratele, soțul și fostul ei iubit aveau să fie înnebuniți de furie. Perkin era prea bătrân pentru vreo faptă necugetată, Rob avea să se supună ordinelor tatălui său, iar Billy Howard nu era probabil suficient de curajos ca să facă valuri, dar Wulfric avea să fiarbă de mânie. Ar fi fost în stare să-l ucidă pe Ralph.

Iar asta însemna că ar fi sfârșit spânzurat. Gwenda trebuia să schimbe cursul evenimentelor, căci altfel risca să-și piardă soțul. Porni grăbită prin sat, fără să schimbe vreun cuvânt cu cineva, și se duse direct la conac. Ajunsă acolo, spera ca servitorii să-i spună că Ralph și Alan își terminaseră masa și ieșiseră din nou; dar era cam devreme și, spre disperarea ei, cei doi erau încă acasă.

Îi găsi în grajdul din spatele conacului, uitându-se la un cal cu o copită infectată. În mod normal, se simțea stânjenită în prezența lui Ralph sau a lui Alan, pentru că era sigură că ori de câte ori o vedeau își aminteau cum îngenunchease, goală, pe patul de la hanul Bell din Kingsbridge. Dar astăzi gândul acesta abia dacă se mai făcu simțit. Cumva, trebuia să-i determine să plece din sat – acum, înainte ca Wulfric să afle ce se întâmplase. Ce avea să le spună?

O clipă, rămase total în pană de idei. Apoi, în disperare de cauză, rosti:

— Stăpâne, a sosit mai devreme un mesager al contelui Roland.

Ralph era surprins.

— Când s-a întâmplat asta?

— Cam acum o oră.

Ralph își îndreaptă privirea către servitorul care ținea copita calului, pentru a putea fi cercetată. Acesta ridică din umeri.

— Aici n-a venit nimeni.

Evident, orice mesager s-ar fi dus la conac și ar fi discutat cu servitorii seniorului. Ralph se întoarse spre Gwenda.

— De ce ți-a transmis mesajul tocmai ție?

Disperată, Gwenda improvizează:

— M-am întâlnit cu el pe drum, chiar la marginea satului. A întrebat de seniorul Ralph, iar eu i-am zis că erați plecat la vânatoare și că aveți să vă întoarceți la masă, dar el n-a vrut să mai aștepte.

Un asemenea comportament era neobișnuit pentru un mesager, deoarece aceștia se opreau adesea să mănânce, să bea ceva și să-și lase caii să se odihnească. Ralph insistă:

— De ce se grăbea atât de tare?

Inventând din mers, Gwenda spuse:

— Trebuia să ajungă la Cowford înainte de apus... n-am îndrăznit să-l iau la întrebări.

Ralph își dresă vocea. Ultima parte era plauzibilă: nu era prea probabil ca un mesager al contelui Roland să se lase interogat de o țărăncă.

— De ce nu mi-ai zis mai devreme?

— Am venit pe câmp să vă întâlnesc, dar nu m-ați văzut și ați trecut în galop pe lângă mine.

— Aha. Cred că te-am văzut totuși. Nu contează... care e mesajul?

— Contește Roland vă cheamă la Earlcastle cât mai curând. Gwenda trase aer în piept și adăugă alte detalii îndoielnice: Mesagerul a zis să nu aștept până veți fi mâncat, ci să luați cai odihniți și să plecați imediat.

Spusele ei erau aproape imposibil de crezut, dar trebuia să-l îndepărteze cu orice preț pe Ralph înainte ca Wulfric să apară la conac.

— Zău? A zis și de ce are nevoie contele de mine atât de urgent?

— Nu.

— Hmm...

Ralph rămase pe gânduri câteva clipe, fără să spună nimic.

Gwenda întreabă neliniștită:

— Deci o să plecați?

Ralph o ținui cu o privire plină de furie.

— Asta nu te privește pe tine.

— Voiam doar să mă asigur că am reușit să vă transmit limpede că e vorba despre ceva urgent.

— Așa, voiai să te asiguri? Ei bine, puțin îmi pasă mie de ce vrei sau nu vrei tu. Dispari!

Gwenda fu nevoită să plece.

Se îndreptă spre casa lui Perkin. Ajunse exact când bărbații se întorceau de la câmp. Sam dormea liniștit și perfect mulțumit în coșulețul lui. Annet stătea pe același scaun, cu rochia trasă în jos, care-i lăsa la vedere vânătaile de pe brațe. Peg spuse pe un ton acuzator:

— Unde ai fost?

Gwenda nu-i răspunse, iar atenția lui Peg fu distrasă de intrarea lui Perkin, care întrebă imediat:

— Ce se petrece aici? Ce s-a întâmplat cu Annet?

Peg rosti:

— A avut ghinionul să se întâlnească cu Ralph și Alan când era singură în pădure.

Chipul lui Perkin se întunecă de mânie.

— Și de ce era singură?

— E vina mea, izbucni Peg și începu să plângă. Doar că a fost așa leneșă la spălat, cum e mereu, că am obligat-o să rămână acolo să termine rufe, după ce toate femeile au plecat acasă, și atunci au venit animalele alea.

— I-am văzut acum ceva vreme, călărind în viteză pe Brookfield, spuse Perkin. Probabil că de-acolo veneau. Părea speriat. E o situație foarte periculoasă, oftă el. E exact genul acela de lucru care poate distruge o familie.

— Dar noi n-am greșit cu nimic! protestă Peg.

— Vinovăția lui Ralph îl va face să ne urască pentru nevinovăția noastră.

Gwenda își dădu seama că temerile lui erau probabil întemeiate. Dincolo de purtarea sa lingușitoare, Perkin era un om viclean.

Soțul lui Annet, Billy Howard, intră și el, ștergându-și palmele pline de noroi pe cămașă. Fratele ei, Rob, se afla chiar în spatele lui. Billy se uită la vânătaile de pe corpul soției sale și spuse:

— Ce s-a întâmplat cu tine?

Peg răspunse în locul ei:

— Ralph și Alan.

Billy rămase nemișcat, holbându-se la nevasta lui.

— Ce ți-au făcut?

Annet își lăsă privirea în pământ și nu spuse nimic.

— Îi omor pe amândoi! răcni Billy, dar aceasta era, în mod evident, o amenințare goală: Billy era un bărbat blând, cu o constituție suplă, și nimeni nu-l văzuse vreodată luptându-se, nici măcar când se îmbăta.

Wulfric intră ultimul. Prea târziu, Gwenda își dădu seama cât de atrăgător arăta Annet. Aceasta avea gâtul lung și umeri frumoși, iar rochia coborâtă îi lăsa la vedere scobitura dintre sâni. Vânățiile acelea urâte nu făceau altceva decât să-i pună în valoare celelalte farmece. Wulfric o fixă cu admirație nedisimulată – nu-și putea ascunde niciodată sentimentele. Apoi, după o clipă, observă umflăturile și se încruntă.

Billy întrebă:

— Te-au violat?

Gwenda era cu ochii pe Wulfric. În timp ce tânărul conștientiza semnificația din spatele acestei imagini, pe chipul lui se întipări o expresie surprinsă și rănită, iar pielea lui deschisă la culoare se înroși sub impactul emoțiilor puternice.

Billy insistă:

— Te-au violat, femeie?

Gwenda simți un val de compasiune pentru mult detestata Annet. De ce-și închipuiau toți că aveau dreptul să o hărțuiască punându-i tot felul de întrebări?

Într-un final, Annet răspunse la întrebarea lui Billy cu o mișcare din cap, fără a scoate însă niciun sunet.

Fața lui Wulfric era descompusă de o furie neagră.

— Cine? mârâi el.

Billy spuse:

— Nu e treaba ta, Wulfric. Du-te acasă.

Perkin vorbi și el, cu glas tremurat:

— Nu vreau probleme. Nu trebuie să lăsăm întâmplarea asta să ne distrugă.

Billy se uită furios la socrul său.

— Ce vrei să spui? Că ar trebui să stăm cu mâinile în sân?

— Dacă ni-l facem dușman pe stăpânul Ralph, o să avem de suferit pentru tot restul vieții.

— Dar a violat-o pe Annet!

Wulfric întrebă pe un ton incredul:

— Ralph a făcut asta?

— Dumnezeu o să-l pedepsească, rosti Perkin.

— Și eu, Domnul mi-e martor, completă Wulfric.

Gwenda strigă:

— Te rog, Wulfric, nu!

Acesta se îndreptă spre ușă.

Gwenda se repezi la el, înnebunită de spaimă, și-l apucă de braț. Nu trecuseră decât câteva minute de când îi transmisese lui Ralph mesajul inventat. Chiar dacă o credea, Gwenda n-avea cum să știe cât de în serios avea să trateze urgența deplasării în cauză. Era foarte probabil să nu fi părăsit încă satul.

— Nu te duce la conac, îl imploră ea pe Wulfric. Te rog!

Wulfric se scutură cu brutalitate, eliberându-se din strânsoarea ei.

— Lasă-mă în pace, spuse el.

— Uită-te la copilașul tău! îl imploră ea, arătând către Sammy, care stătea în continuare tăcut în coșulețul lui. Ai de gând să-l lași orfan de tată?

Wulfric ieși.

Gwenda plecă după el, urmată de ceilalți bărbați. Wulfric mergea prin sat ca un înger al morții, cu pumnii încleștați de-o parte și de alta a coapselor, privind drept înainte, cu chipul contorsionat într-un rictus de furie. Mai mulți săteni care se îndreptau spre casă pentru masa de prânz i se adresară, dar nu primiră niciun răspuns. Unii se luară după el. În cele câteva minute de care avu nevoie pentru a ajunge la conac, în urma lui se adună o mică ceată. Nathan Vătaful ieși din casă și o întrebă pe Gwenda ce se întâmpla, dar aceasta nu putu spune decât atât:

— Opreți-l, cineva să-l oprească, vă rog!

Dar era în van: chiar dacă ar fi îndrăznit să încerce, niciunul dintre ei nu ar fi putut să-l imobilizeze pe Wulfric.

Acesta deschise cu forță ușa conacului și intră cu pași hotărâți. Gwenda se afla chiar în spatele lui, iar mulțimea se strecură imediat după ei.

Menajera, Vira, strigă indignată:

— Trebuia să bați la ușă!

— Unde ți-e stăpânul? întrebă Wulfric.

Vira văzu expresia lui Wulfric și chipul îi păli de teamă.

— S-a dus la grajd, spuse ea. Se pregătește să plece la Earlcastle.

Wulfric trecu pe lângă ea, împingând-o, și traversă bucătăria. Tocmai când el și Gwenda ieșeau pe ușa din spate, îi văzură pe Ralph și pe Alan încălecând. Gwendei îi venea să țipe de ciudă – ajunseseră cu doar câteva secunde prea devreme!

Wulfric făcu un salt înainte. Cu inspirația dată de disperare, Gwenda își întinse un picior și-l puse în fața gleznei lui Wulfric.

Bărbatul se prăbuși pe burtă, în noroi.

Ralph nu-i văzu pe niciunul. Își îmboldi calul, iar acesta ieși la trap din curte. Alan îi văzu, înțelese natura situației, hotărî că era mai bine să evite problemele și porni în urma lui Ralph. La ieșirea din curte, scutierul își îndemnă calul să pornească la galop, întrecându-l pe Ralph, drept pentru care bidiviul acestuia iuți și el pasul.

Wulfric se ridică repede, înjurând, și porni după ei. Gwenda se luă după el. Wulfric nu putea să prindă din urmă caii, dar

femeia era îngrozită la gândul că Ralph avea să privească în urmă și să se oprească, pentru a vedea ce era cu atâta agitație.

Dar cei doi bărbați savurau din plin energia cailor odihniți și, fără să arunce vreo privire înapoi, își continuă în viteză drumul până la ieșirea din sat. În câteva clipe, dispărură dincolo de orizont.

Wulfric se lăsa în genunchi în noroi.

Gwenda îl prinse din urmă și-l apucă de braț pentru a-l ajuta să se ridice. Wulfric o împinse într-o parte cu atâta forță, încât Gwenda se clătină și mai că se prăbuși. Era complet șocată: nu-i stătea deloc în fire să se poarte atât de brutal cu ea.

— Mi-ai pus piedică, spuse el în timp ce se ridica fără niciun ajutor.

— Ți-am salvat viața, replică ea.

Wulfric o fixă cu ură în privire și zise:

— N-o să te iert niciodată pentru asta.

Când Ralph ajunsese la Earlcastle află că, de fapt, contele Roland nu trimisese după el, cu atât mai puțin de urgență. În clipa aceea, în auzul lui Ralph, croncăniturile ciorilor de pe fortificații se transformă într-o serie nesfârșită de hohote batjocoritoare.

Alan încropi o explicație.

— Asta are legătură cu Annet, spuse el. Tocmai când plecam, l-am văzut pe Wulfric ieșind pe ușa din spate a conacului. La momentul acela n-am dat importanță, dar poate că avea de gând să te înfrunte.

Ralph tresări.

— Pun pariu că asta voia. Își duse mâna automat la pumnalul lung pe care-l purta la cingătoare. Ar fi trebuit să-mi dai de știre – tare mi-ar mai fi plăcut să am un pretext ca să-mi înfig cuțitul în burta lui.

— Și, fără îndoială, Gwenda știa asta, așa că se poate să fi născocit mesajul din partea contelui pentru a te îndepărta de bărbatul ei cu gânduri criminale.

— Bineînțeles, făcu Ralph. Asta ar explica de ce nimeni altcineva n-a văzut mesagerul cu pricina – nici n-a existat vreodată. Căteia șireată!

Ar fi trebuit pedepsită, dar asta avea să fie dificil. Probabil că Gwenda ar fi spus că acționase pentru binele tuturor, iar Ralph nu prea putea să afirme că aceasta greșise împiedicându-și soțul să-l atace pe seniorul satului. Mai rău, dacă făcea prea mult caz de înșelăciunea ei, ar fi atras atenția asupra faptului că ea se dovedise mai inteligentă decât el, că-l păcălise. Nu, n-avea să-i aplice nicio pedeapsă formală, deși ar fi putut găsi alte modalități, neoficiale, de a o învăța minte.

Din moment ce tot se afla la Earlcastle, profită de ocazie pentru a merge la vânătoare cu contele și suita lui și uită cu totul de Annet – asta până la sfârșitul celei de-a doua zile, când Roland îl chemă în camera sa. Acolo îl găsi însoțit doar de secretarul său particular, părintele Jerome.

Roland nu-l invită să ia loc.

— Preotul din Wigleigh e la castel, spuse el.

Ralph fu luat prin surprindere de aceste cuvinte.

— Părintele Gaspard? La Earlcastle?

Roland nu se deranjă să dea un răspuns la aceste întrebări retorice.

— A făcut o plângere cum că ai violat o femeie pe nume Annet, nevasta lui Billy Howard, unul dintre iobagii tăi.

Inima lui Ralph se opri pentru o fracțiune de secundă. Nu-și închipuise că țărani aveau curajul necesar pentru a se plânge la conte. Era foarte dificil ca un țăran să acuze un senior într-un proces. Dar puteau da dovadă de șiretenie: cineva din Wigleigh îl convinsese pe preot să facă plângerea.

Ralph se forță să afișeze un aer nepăsător.

— Prostii, răspunse el. Da, m-am culcat cu ea, dar a fost de acord. Îi adresă lui Roland un zâmbet ca de la bărbat la bărbat: Ba chiar dornică.

Pe chipul lui Roland apărură o expresie de dezgust, iar contele își întoarse privirea către părintele Jerome, întrebător.

Jerome era un tânăr educat și ambițios, genul de om care lui Ralph îi displăcea în mod deosebit. Secretarul luă cuvântul cu un aer înfumurat:

— Fata este și ea aici. Sau poate-ar trebui să zic femeie, deși nu are decât 19 ani. Are niște vânătăi urâte pe brațe și rochia pătată cu sânge. Spune că te-ai întâlnit cu ea din întâmplare în pădure, iar scutierul tău a ținut-o la pământ. Iar un bărbat pe nume Wulfric se află cu ea să depună mărturie că te-a văzut îndepărtându-te călare de locul cu pricina.

Ralph își dădu seama că, cel mai probabil, Wulfric fusese cel care-l convinsese pe părintele Gaspard să vină la Earlcastle.

— Nu e adevărat, protestă el, încercând să-și coloreze glasul cu o nuanță de indignare.

Jerome afișă un aer sceptic.

— De ce-ar minți femeia?

— Poate că ne-a văzut cineva și i-a spus bărbatului ei. Presupun că el a învinețit-o. Iar ea a țipat că a fost violată ca să-l facă să nu o mai bată. Și după-aia și-a murdărit rochia cu sânge de găină.

Roland oftă.

— E un pic cam trasă de păr, nu-i așa, Ralph?

Ralph nu era prea sigur în privința semnificației vorbelor contelui. Oare se aștepta ca oamenii lui să se poarte ca niște blestemați de călugări?

Roland continuă:

— Am fost avertizat că așa o să se întâmple. Nora mea a știut mereu că o să-mi faci necazuri.

— Philippa?

— Lady Philippa, pentru tine.

Mintea lui Ralph se luminează treptat, înțelegând, și acesta spuse pe un ton neîncercător:

— De-asta nu m-ați promovat după ce v-am salvat viața – pentru că o femeie a vorbit împotriva mea? Ce fel de armată vreți să aveți, dacă le lăsați pe femei să vă aleagă oamenii?

— Ai dreptate, bineînțeles, și tocmai de aceea, într-un final, am trecut peste cuvântul ei. Ceea ce nu-nțeleg femeile e că un bărbat fără ceva foc în vene nu e bun la altceva decât la deștelenit pământul. Nu ne putem duce la bătălie cu niște papă-lapte. Dar Philippa a avut dreptate când a zis c-o să-mi faci probleme. Nu vreau să fiu deranjat, pe timp de pace, de toți blestemații de popi jeluindu-se că vreo nevastă de șerb a fost necinstită. Să nu mai faci așa ceva. Nu mă interesează dacă te culci cu țărânci. Dacă e pe-așa, puțin îmi pasă chiar dacă te culci cu bărbați. Dar, dacă te legi de nevasta vreunuia, cu sau fără voia ei, fii pregătit să-l despăgubești pe soț în vreun fel. Cei mai mulți țărani pot fi cumpărați. Dar nu lăsa lucrurile astea să ajungă la mine.

— Da, stăpâne.

Jerome interveni:

— Și ce să-i spun lui Gaspard asta?

— Ia să mă gândesc, făcu Roland, încercând să găsească o soluție. Wigleigh se află la marginea domeniului meu, nu departe de feuda fiului meu William, nu-i așa?

— Da, răspunse Ralph.

— Cât de departe de graniță erai când ai întâlnit-o pe fata asta?

— Cam un kilometru și jumătate. Eram chiar dincolo de marginea satului.

— Nu contează. Se întoarse către Jerome. Toată lumea o să-și dea seama că nu e decât un pretext, dar spune-i părintelui Gaspard că incidentul a avut loc pe moșia lui William, așa că nu mă pot băga peste treburile lui.

— Foarte bine, milord.

Ralph întrebă:

— Și dacă se duc la William?

— Mă îndoiesc c-o vor face. Dar, dacă insistă, va trebui să ajungi la o înțelegere cu William. Într-un final, țăranii o să se

sature să tot umble cu jalba-n proțap.

Ralph încuviință din cap, ușurat. Stătuse cu inima strânsă la gândul că făcuse o greșală teribilă și că, la urma urmei, era posibil să plătească pentru că o violase pe Annet. Dar, într-un final, reușise să scape basma curată, așa cum se și așteptase să se întâmple.

— Mulțumesc, milord.

Se întreba ce părere ar avea fratele său despre toate acestea. Simplul gând îl umplea de rușine. Dar poate că Merthin n-avea să afle niciodată.

— Trebuie să facem plângere la lordul William, spuse Wulfric când se întoarseră în Wigleigh.

Întreaga populație a satului se adunase în biserică, pentru a discuta această problemă. Părintele Gaspard și Nathan Vătaful erau prezenți, dar, nu se știe cum, Wulfric părea să fie conducătorul, în ciuda vârstei fragede. Acesta ieșise în față, lăsându-i pe Gwenda și pe Sammy în mulțime.

Gwenda spera că, până la urmă, vor decide să nu mai insiste cu aceste acuzații. Asta nu pentru că ar fi vrut ca Ralph să rămână nepedepsit – dimpotrivă, i-ar fi plăcut să-l vadă fiert de viu. Ea omorâse doi bărbați pentru simplul fapt că o amenințaseră cu violul – această amintire îi năvăli repetat în minte pe parcursul discuției, făcând-o să se cutremure. Dar nu-i plăcea faptul că Wulfric își asumase rolul principal. Atitudinea lui era, într-o anumită măsură, o consecință a iubirii neostoite pe care tânărul i-o purta încă lui Annet, iar lucrul acesta o rănea și o întrista pe Gwenda. Dar, mai important, se temea pentru el. Dușmănia dintre el și Ralph îl costase deja moștenirea. În ce alt fel avea să se răzbune seniorul?

Perkin interveni:

— Eu sunt tatăl victimei și nu mai vreau alte probleme. E foarte periculos să te plângi de faptele unui senior. Fie că are sau nu dreptate, stăpânul găsește mereu o cale de a se răzbuna pe cei care-au făcut plângerea. Haideți să o lăsăm baltă.

— E prea târziu pentru asta, replică Wulfric. Deja am făcut o plângere sau cel puțin preotul nostru a făcut-o. Acum nu avem nimic de câștigat dând înapoi.

— Am mers suficient de departe, își continuă argumentația Perkin. Ralph a fost pus într-o situație stânjenitoare în fața contelui. Acum știe că nu poate face după cum îl taie capul.

— Dimpotrivă, rosti Wulfric. E convins că a scăpat fără să fie pedepsit. Mă tem că o să ne mai confruntăm cu situații de genul ăsta. Nicio femeie din satul nostru nu va mai fi în siguranță.

Gwenda însăși îi spusese lui Wulfric exact ce încerca Perkin să-i explice acum. Wulfric n-o luase în seamă. Abia dacă-i adresase vreun cuvânt de când îi pusese piedică în curtea din spate a conacului. La început, Gwenda crezuse că era doar îmbufnat, pentru că se simțise ridicol. Se așteptase să-i treacă odată întors de la Earlcastle. Dar se înșelase. Wulfric nu o atinsese, în pat sau în afara lui, timp de o săptămână; rar se întâmplase să-i întâlnească privirea și comunica doar prin cuvinte monosilabice și mormăieli incerte. Această stare de lucruri începea să își pună amprenta asupra ei.

Nathan Vătaful pufni:

— N-o să câștigați niciodată în lupta cu Ralph. Iobagii n-au cum să-și înfrângă seniorii.

— Nu sunt chiar atât de sigur, răspunse Wulfric. Toată lumea are dușmani. Poate că mai sunt și alții care vor să-l vadă pe Ralph înfrânat. Chiar dacă n-o să fie condamnat de vreun tribunal, trebuie să ne asigurăm că va avea probleme, că se va simți stânjenit, astfel încât să nu mai facă așa ceva niciodată.

Mai mulți săteni dădură aprobator din cap, dar nimeni nu luă cuvântul să-l susțină pe Wulfric, iar Gwenda începu să spere că soțul ei nu va avea câștig de cauză. Cu toate acestea, Wulfric era cunoscut pentru firea sa hotărâtă, așa că acum se adresă preotului:

— Dumneata ce părere ai, părinte Gaspard?

Gaspard era tânăr, sărac și onest. Nu se temea de nobili. Nu era un om ambițios – nu voia să devină episcop și să se alăture clasei conducătoare –, așa că nu simțea nevoia de a le face pe plac aristocraților.

— Annet a fost violată cu bestialitate, rosti el, liniștea din satul nostru a fost tulburată, iar Ralph a comis un păcat josnic, pentru care trebuie să se spovedească și să se căiască. Pentru victimă, pentru respectul nostru de sine și pentru a-l salva pe seniorul Ralph de flăcările iadului, trebuie să ne înfățișăm dinaintea lordului William.

În biserică se iscă o hărmălaie aprobatoare.

Wulfric își îndreptă privirea către Billy Howard și Annet, care stăteau unul lângă altul. Gwenda își dădu seama că, la urma urmei, oamenii aveau să acționeze după cum hotărau aceștia.

— Nu vreau probleme, mormăi Billy. Dar ar trebui să ducem la capăt ce-am început, asta pentru toate femeile din sat.

Annet nu-și ridică privirea, dar dădu din cap în semn de consimțământ, iar Gwenda realiză îndurerată că Wulfric câștigase.

— Ei bine, ai obținut ce-ai vrut, îi spuse în timp ce ieșeau din biserică.

El scoase un sunet ambiguu.

Gwenda insistă:

— Presupun așadar că vei continua să-ți pui viața în pericol pentru onoarea nevestei lui Billy Howard, asta în timp ce cu a ta refuzi să schimbi vreo vorbă.

Wulfric nu spuse nimic. Sammy simți ostilitatea din aer și începu să plângă.

Gwenda se simțea cuprinsă de disperare. Mișcase munții din loc pentru a-l cuceri pe bărbatul pe care-l iubea, se măritase cu el și-i născuse un copil, iar acum el o trata de parcă i-ar fi fost dușman. Tatăl ei nu se purtase niciodată așa cu mama ei – nu că Joby ar fi putut reprezenta un model pentru cineva. Dar nu avea nici cea mai vagă idee cum să procedeze. Încercase să se folosească de Sammy, ținându-l cu o mână în timp ce-l atingea pe Wulfric cu cealaltă, pentru a-l face să asocieze prezența ei cu cea a băiețelului pe care el îl adora și a-i câștiga astfel afecțiunea; dar Wulfric se îndepărtase, respingându-i pe amândoi. Încercase chiar să și-l apropie prin sex, apăsându-și sânii de spatele lui în timpul nopții, trecându-și mâna peste abdomenul lui, atingându-i penisul, dar nimic nu dădu rezultate – cum de altfel ar fi trebuit să bănuiască, având în vedere cât de refractar fusese el vara trecută, înainte ca Annet să se fi măritat cu Billy.

Acum, în culmea frustrării, ridică tonul:

— Ce se întâmplă cu tine? N-am făcut decât să încerc să-ți salvez viața!

— N-ar fi trebuit s-o faci, răspunse el.

— Dacă te lăsam să-l omori pe Ralph, ai fi sfârșit spânzurat!

— N-aveai dreptul.

— Ce mai contează dacă aveam sau nu dreptul?

— Asta-i filosofia de viață a lui taică-tău, nu?

Gwenda tresări.

— Ce vrei să spui cu asta?

— Taică-tău crede că nu contează dacă are sau nu dreptul să facă un lucru. Dacă așa obține cele mai bune rezultate, îl face și gata. Așa cum a făcut când te-a vândut pentru ca ceilalți să aibă ce mânca.

— M-a vândut să fiu violată! Eu ți-am pus piedică pentru a te salva de spânzurătoare. E cu totul altceva.

— Atât timp cât tu îți repeți asta, n-o să-l înțelegi niciodată... și nici pe mine.

Gwenda își dădu seama că n-avea să-i recâștige afecțiunea dacă se încapățâna să-i demonstreze că nu avea dreptate.

— Păi... nu înțeleg, zău.

— Mi-ai luat puterea de a decide. M-ai tratat exact așa cum a făcut-o taică-tău cu tine, ca și cum aş fi fost un obiect controlabil, nicidecum o persoană. Nu contează dacă aveam sau nu dreptate. Era dreptul meu să decid. Dar tu nu poţi să înţelegi asta, exact așa cum taică-tău nu poate să priceapă cu ce-a greşit în momentul în care te-a vândut.

Gwenda credea în continuare că cele două situaţii erau complet diferite, dar nu îl contrazise, pentru că observa că îl făcea şi mai furios. Wulfric ţinea foarte mult la independenţa sa, iar ea înţelegea asta, pentru că simţea la fel. Şi iată că acum i-o răpise. Spuse pe un ton temător:

— Cred... cred că înţeleg.

— Da?

— În orice caz, o să încerc să nu mai fac niciodată așa ceva.

— Bine.

Nu credea decât pe jumătate că greşise, dar îşi dorea cu disperare să pună capăt războiului dintre ei, așa că adăugă:

— Îmi pare foarte rău.

— În regulă.

Nu spusese mare lucru, dar Gwenda simţea că se mai îmbunase.

— Ştii că nu vreau să faci plângere la lordul William împotriva lui Ralph... dar, dacă eşti hotărât, eu n-o să încerc să te opresc.

— Mă bucur.

— De fapt, plusă ea, e posibil să te pot ajuta.

— Da? se miră el. Cum?

36

Locuinţa de la Casterham a lordului William şi a soţiei sale, lady Philippa, fusese pe vremuri un castel. Pe proprietate se mai găsea încă o fortăreaţă înconjurată de întărituri, dar aceasta căzuse în ruină şi servea drept grajd pentru vaci. Zidul din jurul curţii era intact, dar şanţul nu mai era umplut cu apă, ci era folosit în prezent pentru cultivarea legumelor şi a pomilor fructiferi. Acolo unde existase cândva un pod mobil se afla acum o rampă simplă care ducea la ghereta de la poartă.

Gwenda, cu Sammy în braţe, trecu pe sub arcada porţii împreună cu părintele Gaspard, Billy Howard, Annet şi Wulfric. Pe banca de la intrare stătea un oştean care făcea teoretic de pază, dar acesta văzu sutana preotului şi nu îi luă la întrebări. Atmosfera relaxată îi dădea speranţe Gwendei. Spera să poată obţine o audienţă particulară la lady Philippa.

Intrară în casă pe uşa principală şi se treziră într-o sală mare tradiţională, cu ferestre înalte, precum cele ale unei biserici.

Această încăpere părea a ocupa aproape jumătate din spațiul total al casei. Cel mai probabil, restul era reprezentat de camere particulare, după moda nouă, care pune accent pe intimitatea fiecărui membru al familiilor nobile și minimaliza considerentele de apărare.

Un bărbat între două vârste, îmbrăcat cu o tunică din piele, stătea la o masă, numărând creștăturile de pe un răboj. Își ridică fugar privirea către ei, își termină numărătoarea, notă ceva pe o tăbliță, după care spuse:

— Bună ziua, străinilor.

— Bună ziua, meștere vechil, răspunse Gaspard, deducând ocupația bărbatului. Am venit să vorbim cu lordul William.

— Îl așteptăm să se întoarcă înainte de cină, părinte, rosti politicos vechilul. Ce treabă aveți cu Domnia Sa, dacă-mi permiteți?

Gaspard prinse a-i explica problema, iar Gwenda se strecură înapoi afară.

Ocoli casa până în partea unde se aflau dependințele. Văzu o anexă de lemn despre care își dădu seama că era bucătăria. O slujnică stătea pe un scăunel, lângă ușa bucătăriei, cu un sac de varză alături, spălând de zor pământul de pe frunzele căpățânilor într-un vas mare cu apă. Era tânără și se uită cu drag la copilaș.

— Cât are? întrebă ea.

— Patru luni, aproape cinci. Îl cheamă Samuel. Noi îi spunem Sammy sau Sam.

Bebelușul îi zâmbi fetei, iar aceasta exclamă:

— Ah!

Gwenda începu:

— Sunt o femeie de rând, ca tine, dar am nevoie să vorbesc cu lady Philippa.

Fata se încruntă, iar pe chipul ei apăru o expresie îngrijorată.

— Eu nu-s decât slujnică la bucătărie, spuse ea.

— Dar mai mult ca sigur că o vezi din când în când. Ai putea să-i vorbești din partea mea.

Fata aruncă o privire în spate, ca și cum și-ar fi făcut griji să nu le audă cineva.

— Nu-mi place treaba asta.

Gwenda își dădu seama că era posibil ca misiunea ei să fie mai dificilă decât crezuse.

— N-ai putea să-i transmiți un mesaj din partea mea? insistă ea.

Slujnica scutură din cap.

Apoi se auzi un glas din bucătărie:

— Cine vrea să-mi transmită un mesaj?

Gwenda se alarmă, întrebându-se dacă nu cumva intrase în bucluc. Își îndreptă privirea către ușa bucătăriei.

Câteva secunde mai târziu, lady Philippa ieși în curte.

Nu era o femeie frumoasă, ba nici măcar foarte drăguță, ci mai degrabă arătoasă. Avea nasul drept și un maxilar care îi trăda hotărârea, iar ochii ei verzi erau mari și limpezi. Nu zâmbea, ba chiar era ușor încruntată, dar, oricum, chipul ei avea ceva prietenesc și plin de înțelegere.

Gwenda îi răspunse la întrebare:

— Sunt Gwenda din Wigleigh, milady.

— Wigleigh. Încruntarea Philippei deveni mai pronunțată. Și ce ai să-mi spui?

— E legat de seniorul Ralph.

— Mă temeam eu că despre el e vorba. Ei bine, hai înăuntru și lasă copilașul să se încălzească lângă focul din bucătărie.

Multe doamne de neam nobil ar fi refuzat să stea de vorbă cu cineva de condiție atât de umilă ca Gwenda, dar aceasta ghicise că Philippa avea o inimă mare dincolo de înfățișarea ei oarecum intimidantă. Intră în bucătărie în urma Philippei. Sammy începu să scâncească, iar Gwenda îl puse la sân.

— Poți să iei loc, zise Philippa.

Asta era și mai neobișnuit. În mod normal, șerbii trebuiau să stea în picioare când discutau cu o doamnă. Gwenda își dădu seama că Philippa era atât de binevoitoare datorită copilului.

— Bine, hai spune, începu Philippa. Ce a făcut Ralph?

— Poate vă mai amintiți, milady, o încăierare care a avut loc la Târgul de Lână din Kingsbridge, anul trecut.

— Sigur că da. Ralph a pipăit o țărancă, iar logodnicul chipeș și tânăr al acesteia i-a spart nasul. Băiatul n-ar fi trebuit să facă așa ceva, bineînțeles, dar Ralph e o brută.

— Chiar așa. Săptămâna trecută a dat din întâmplare peste aceeași fată, Annet, în pădure. Scutierul lui a ținut-o la pământ cât timp Ralph a violat-o.

— O, Doamne! Chipul Philippei îi trăda supărarea. Ralph e un animal, un porc... un vier sălbatic. Știam eu că nu trebuia făcut senior. I-am și zis socrului meu să nu-l ridice în rang.

— Păcat că domnul conte nu v-a urmat sfatul.

— Și presupun că logodnicul vrea să se facă dreptate.

Gwenda șovăi o clipă. Nu era sigură cât anume se cuvenea să dezvăluie din povestea lor complicată. Dar avea intuiția că ar fi fost o greșeală să ascundă ceva.

— Annet e măritată acum, milady, dar cu un alt bărbat.

— Și ce fată norocoasă s-a ales cu făt-frumosul de la târg?

— Wulfric s-a însurat cu mine.

— Felicitări!

— Deși se află aici, împreună cu soțul lui Annet, să depună mărturie.

Philippa îi adresează Gwendei o privire cercetătoare și părul ei se rostește un comentariu, dar apoi se răzgândește.

— Și de ce ați venit aici? Wigleigh nu se află pe moșia soțului meu.

— Incidentul a avut loc în pădure, iar contele spune că ține de jurisdicția lordului William, așa că el nu poate interveni.

— E doar un pretext. Roland intervine ori de câte ori are poftă. Pur și simplu nu vrea să pedepsească un om pe care l-a ridicat de curând în rang.

— Oricum, preotul din satul nostru e aici cu noi, ca să-i povestească lordului William ce s-a întâmplat.

— Și ce ați vrea să fac eu pentru voi?

— Sunteți femeie, înțelegeți situația. Știți bine cum inventează bărbații tot felul de scuze pentru viol. Susțin că fata i-a făcut ochi dulci agresorului sau că s-a purtat ațâțător.

— Da.

— Dacă Ralph scapă nepedepsit de data aceasta, s-ar putea să încerce din nou – poate chiar cu mine.

— Sau cu mine, spuse Philippa. Ar trebui să vezi cum se holbează la mine – exact cum se uită un câine flămând la o găscă, pe lac.

Aceste vorbe îi dădeau speranțe Gwendei.

— Poate veți reuși să-l faceți pe lordul William să înțeleagă cât de important e ca Ralph să nu scape basma curată din toată țărâșenia asta.

Philippa dădu aprobator din cap.

— Cred că pot.

Sammy se opri din supt și adormise. Gwenda se ridică.

— Mulțumesc, milady.

— Mă bucur că ai apelat la mine, spuse Philippa.

Lordul William îi chemă în fața lui în dimineața următoare. Îl găsiră în sala mare. Gwenda se bucură văzând-o pe lady Philippa stând lângă el. Femeia îi aruncă Gwendei o privire prietenoasă, iar aceasta speră că atitudinea ei însemna că discutase cu soțul ei.

William era un bărbat înalt, cu părul negru ca pana corbului, precum tatăl său, contele, și un început de chelie. În combinație cu barba și sprâncenele negre, porțiunea de scalp descoperită îi dădea un aer de autoritate plină de înțelepciune, confirmând reputația de care se bucura în ținut. Lordul examinează rochia pătată cu sânge și se uită la vânătăile lui Annet, care acum căpătaseră o culoare albăstrui. La vederea acestora, fruntea lui lady Philippa se adumbri. Gwenda presupuse că

reacția ei era cauzată nu atât de gravitatea rănilor, cât de imaginea sumbră a unui scutier voinic îngenunchind pe brațele fetei pentru a o țintui la pământ, în timp ce un alt bărbat o viola.

— Ei bine, până acum ai procedat corect, îi spuse William lui Annet. Te-ai grăbit să ajungi în satul cel mai apropiat, ți-ai arătat rănilor bărbaților cu reputație bună de acolo și ai dezvăluit numele celui care te-a atacat. Acum trebuie să depui o plângere scrisă la judecătorul de pace din Tribunalul Teritorial Shiring.

Pe chipul lui Annet se citea neliniștea.

— Ce înseamnă asta?

— O plângere scrisă e un act de acuzare, întocmit în latină.

— Eu nu știu să scriu nici în engleză, stăpâne, cu atât mai puțin în latină.

— Părintele Gaspard poate să o scrie pentru tine. Judecătorul va înainta plângerea unui juriu de acuzare, iar tu le vei povesti ce s-a întâmplat. Poți să faci asta? E posibil să-ți ceară detalii stânjenitoare, să știi.

Annet dădu afirmativ din cap, cu un aer hotărât.

— Dacă te cred, îi vor ordona șerifului să-l convoace pe seniorul Ralph în fața tribunalului, pentru a fi judecat. Apoi vei avea nevoie de doi garanți, adică doi oameni care să garanteze cu o sumă de bani că vei apărea la proces.

— Dar cine pot fi acești garanți?

— Părintele Gaspard poate fi unul din ei, iar eu voi fi celălalt. O să dau eu banii necesari.

— Mulțumesc, milord!

— Mulțumește-i soției mele, care m-a convins că nu pot permite ca pacea acestei feude să fie tulburată de un viol.

Annet îi aruncă lui lady Philippa o privire plină de recunoștință.

Gwenda se uită la Wulfric. Îi povestise deja conversația avută cu soția lordului. Acum, acesta îi întâlnește privirea și dădu ușor din cap, recunoscându-i reușita. Știa că i se datora în totalitate.

William continuă:

— La proces, vei povesti din nou ce ți s-a întâmplat. Prietenii tăi vor trebui să depună cu toții mărturie: Gwenda va spune că te-a văzut ieșind din pădure cu rochia pătată cu sânge, părintele Gaspard va declara că i-ai mărturisit ce s-a întâmplat, Wulfric va zice că i-a văzut pe Ralph și pe Alan îndepărtându-se de la locul unde s-a produs infracțiunea.

Cu un aer solemn, toți încuviințară din cap.

— Încă un lucru. Odată ce-ai început, nu mai poți da înapoi. Retragera plângerii reprezintă un delict și ai fi pedepsită aspru

– asta ca să nu mai vorbim de răzbunarea lui Ralph.

Annet rosti răspicat:

— N-o să mă răzgândesc. Dar ce-o să se întâmple cu Ralph? Cum va fi pedepsit?

— A, nu există decât o singură pedeapsă pentru viol, răspunse lordul William. O să fie spânzurat.

Își petrecură noaptea în sala mare a castelului împreună cu servitorii, scutierii și câinii lui William, înfășurați în pelerine și cuibăriți în așternutul de paie de pe podea. Când lumina răspândită de jarul din vatră începu să slăbească, Gwenda întinse ezitant mâna către soțul ei și îi atinse ușor brațul, mângâind stofa de lână a pelerinei lui. Nu mai făcuseră dragoste de dinainte de viol, așa că nu știa dacă Wulfric o mai dorea sau nu.

Îl înfuriase teribil atunci când îi pusese piedică: oare intervenția ei pe lângă lady Philippa compensa ceea ce făcuse?

Wulfric reacționează imediat, trăgând-o spre el și sărutându-i buzele. Gwenda se relaxă, plină de recunoștință, în brațele lui. O vreme, se jucară unul cu corpul celuilalt. Tânăra era atât de fericită, încât îi venea să plângă.

Aștepta ca el să se ridice peste ea, dar nu o făcu. Știa că era dornic, pentru că era foarte tandru, iar penisul i se întărise în mâna ei; dar poate că șovăia să o facă în prezența altora. Bineînțeles, se întâmpla ca oamenii să facă sex în aceste săli comune; era ceva normal, și nimeni nu-i băga în seamă. Dar poate că Wulfric era mai timid.

Cu toate acestea, Gwenda era hotărâtă să pecetluiască împăcarea lor, așa că, după un timp, se urcă peste el, trăgându-și pelerina peste amândoi. Când începură să se miște ritmic, văzu un adolescent care-i privea, cu ochii larg deschiși, de la câțiva metri depărtare. În asemenea situații, adulții obișnuiau să se uite în altă parte, din politețe, dar el era la vârsta la care sexul reprezenta un mister captivant și nu-și putea desprinde privirea de pe ei. Gwenda era atât de fericită, că aproape nu-i păsa. Îi întâlnește privirea, după care îi zâmbi, fără să-și întrerupă mișcările. Gura băiatului se deschise involuntar, iar acesta fu cuprins de o stânjeneală agonizantă. Cu o expresie chinuită, se întoarse și-și acoperi ochii cu brațul.

Gwenda trase pelerina peste capul ei și cel al lui Wulfric, își lipi fața de gâtul lui și se lăsă în voia plăcerii.

37

Mergând a doua oară în fața tribunalului regal, Caris se simțea încrezătoare. Spațiul vast al sălii principale din Palatul

Westminster nu o mai intimidă, așa cum nu o mai speriau nici nenumărații oameni bogați și puternici care se îngrămădeau în jurul băncilor judecătorilor. Mai fusese aici, știa cum funcționau lucrurile; tot ce i se păruse ciudat în urmă cu un an îi era acum familiar. Ba avea chiar și o rochie după moda londoneză, jumătate verde și jumătate albastră. Se amuza studiindu-i pe ceilalți și descifrându-le caracterul și starea după trăsături: siguri pe ei sau disperați, uluiți sau vicleni. Putea să recunoască persoanele care se aflau pentru prima dată în capitală după ochii măriți și privirile uluite, după aerul lor de nesiguranță, iar asta îi dădea un sentiment plăcut de încredere și de superioritate.

Singurele ei îndoieli erau legate de avocatul lor, Francis Bookman. Acesta era tânăr, foarte învățat și – ca mai toți avocații, își dădea ea seama – părea foarte sigur pe el. Era un bărbat mărunțel, cu părul de culoarea nisipului, cu mișcări iuți și veșnic dispus să se lanseze într-o discuție în contradictoriu. Privindu-l, în mintea lui Caris se ivea automat imaginea unei păsări obraznice pe un pervaz, ciugulind firimituri și îndepărtându-și agresivă toți rivalii. Le spusese că dosarul lor era inatacabil.

Bineînțeles, Godwyn era reprezentat de Gregory Longfellow. Acesta câștigase procesul împotriva contelui Roland, așa că Godwyn îi ceruse, după cum era de așteptat, să reprezinte din nou stăreția. Își dovedise abilitățile, în timp ce Bookman era practic un necunoscut. Cu toate acestea, Caris avea un as în mânecă, ceva ce avea să-l ia total prin surprindere pe Godwyn.

Godwyn nu dădea niciun semn că ar fi fost conștient că îi trădase pe Caris, pe tatăl ei și pe toți locuitorii din Kingsbridge. Întotdeauna se prezentase drept un reformator, sătul până peste cap de stilul lasă-mă-să-te-las al starețului Anthony, drept un om foarte receptiv la nevoile orașului, dornic să asigure prosperitatea călugărilor și a negustorilor în aceeași măsură. Apoi, în anul care trecuse de când devenise stareț, schimbase macazul, devenind chiar mai tradiționalist decât răposatul Anthony. Și totuși, nu părea să simtă vreun junghi de rușine. Caris se înroșea, mânioasă, ori de câte ori se gândea la asta.

Nu avea niciun drept să-i oblige pe locuitorii orașului să folosească dârsta stăreției. Celelalte edicte – interzicerea râșnițelor de mână, amenzile pentru iazuri și crescătorii – erau corecte din punctul de vedere al legii, deși erau scandalos de aspre. Dar folosirea dârstei trebuia să fie gratuită, iar Godwyn o știa. Caris se întreba dacă în concepția lui orice înșelăciune era justificabilă atât timp cât era făcută pentru a se împlini

lucrarea lui Dumnezeu. Doar monahii trebuiau să fie mai scrupuloși decât mirenii în ceea ce privește onestitatea, nu?

Deschise subiectul cu tatăl său, în timp ce așteptau în sala de tribunal să vină rândul procesului lor. Edmund îi spuse:

— Eu unul n-am niciodată încredere într-unul care se bate în piept, de la amvon, că ar fi un om moral. Oamenii de genul ăsta găsesc mereu pretexte pentru a încălca regulile proclamate chiar de ei. Aș prefera să fac afaceri cu un om care păcătuiește în fiecare zi, dar care crede că, pe termen lung, e în interesul lui să spună adevărul și să-și țină promisiunile. Nu prea sunt șanse să-și schimbe părerile în privința asta.

În asemenea momente, când tăticul era ca odinioară, Caris își dădea seama cât de mult se schimbase. În ultima vreme rar se mai întâmpla să fie viclean și ager la minte. Din ce în ce mai des, uita diverse lucruri și avea un aer absent. Caris bănuia că declinul începuse cu câteva luni înainte ca ea să observe ceva și că probabil acesta era de vină pentru incapacitatea lui de a anticipa prăbușirea pieței lânii.

După mai multe zile de așteptare, fură chemați în fața lui sir Wilbert Wheatfield, judecătorul cu față rozalie care dăduse câștig de cauză stăreției împotriva contelui Roland, în urmă cu un an. Când îl văzu pe judecător așezându-se la locul său, pe bancheta lipită de peretele estic al sălii, Caris începu să-și piardă treptat încrederea în reușita lor. Era înfricoșător ca un simplu muritor să fie investit cu atâta putere. Dacă lua hotărârea greșită, afacerea cu stofă a lui Caris avea să fie sortită eșecului, tatăl ei avea să fie ruinat și nimeni n-avea să mai poată susține construcția noului pod.

Când avocatul lor luă cuvântul, începu să se simtă însă mai bine. Francis făcu o scurtă prezentare a faptelor, spunând că dârsta fusese inventată de legendarul Jack Constructorul, care o construise pe prima, și că starețul Philip le dăduse orășenilor dreptul de a o folosi gratis.

Apoi Francis luă pe rând contraargumentele lui Godwyn, dezarmându-și preventiv adversarul.

— Este adevărat că dârsta nu a fost reparată la timp, e înceată și se strică des, rosti avocatul. Dar cum își poate susține starețul afirmația că orășenii au pierdut dreptul de folosință asupra ei? Dârsta este proprietatea stăreției, iar stăreția trebuie să o mențină în stare bună. Faptul că nu s-a achitat de această îndatorire nu schimbă cu nimic lucrurile. Orășenii nu au nici dreptul, nici obligația să o repare. Donația starețului Philip nu este marcată de niciun fel de condiții. Ajuns în acest punct al argumentării, Francis făcu apel la arma sa secretă: În cazul în care starețul ar încerca să pretindă că

donăția a fost condiționată, vă invit să citiți această copie a testamentului starețului Philip.

Godwyn era uluit. Încercase să lase impresia că testamentul se pierduse. Dar Thomas Langley fusese de acord să-l caute, ca o favoare pentru Merthin, și îl scosese pe ascuns din bibliotecă, pentru o zi: timp suficient pentru ca Edmund să îl dea la copiat.

Caris nu se putu abține să nu savureze expresia de surprindere și de scandalizare care apărură pe chipul lui Godwyn când își dădu seama că înșelăciunea sa fusese dată în vileag. Acesta făcu un pas înainte și spuse indignat:

— Cum a fost obținut?

Întrebarea în sine îl dădea de gol. Nu întrebare: „Unde a fost găsit?” cum ar fi fost firesc dacă într-adevăr testamentul ar fi fost pierdut.

Pe fața lui Gregory Longfellow se întipări o expresie iritată și avocatul îi făcu semn lui Godwyn, fluturând din mână; Godwyn se retrase, realizând că se dăduse singur de gol – dar, în mod clar, era prea târziu. Judecătorul trebuia să fi înțeles că singurul motiv pentru care Godwyn era furios și încercase să țină ascuns documentul era fiindcă acesta înclina balanța în favoarea orașenilor.

Francis trecu prin restul discursului său destul de repede – o decizie bună, consideră Caris, pentru că astfel duplicitatea lui Godwyn avea să fie încă proaspătă în mintea judecătorului cât timp Gregory expunea pledoaria apărării.

Dar abordarea lui Gregory îi luă total pe nepregătite.

Acesta făcu un pas înainte și i se adresă judecătorului:

— Domnule, Kingsbridge nu este o obște cu drepturi reglementate prin cartă regală.

Se limită la atât, ca și cum asta era tot ce avea de spus.

Era adevărat, teoretic. Cele mai multe orașe aveau o cartă regală care le conferea libertatea de a face comerț și de a organiza târguri fără obligații față de contele sau baronul local. Cetățenii lor erau oameni liberi, nefiind datori să se supună nimănui în afară de rege. Cu toate acestea, câteva orașe, printre care și Kingsbridge, rămăseseră în proprietatea unui senior, de obicei un episcop sau un stareț. În această situație se aflau, de exemplu, St. Albans și Bury St. Edmunds. Statutul lor era mai puțin clar.

Judecătorul rosti:

— Asta schimbă situația. Doar cetățenii liberi pot face apel la tribunalul regal. Ce ai de replicat la asta, Francis Bookman? Clienții tăi sunt șerbi?

Francis se întoarse către Edmund. Pe un ton scăzut, dar marcat de importanța subiectului, întrebă:

— Cetățenii orașului au mai figurat până acum ca parte într-un proces la tribunalul regal?

— Nu. Starețul a...

— Dar nici ghilda parohială? Chiar înainte să vii dumneata la conducerea ei?

— Nu există vreo însemnare care...

— Deci nu putem să ne bazăm pe vreun precedent. La naiba! Francis se întoarse către judecător. Chipul său trecu de la îngrijorare la siguranță de sine într-o fracțiune de secundă, și luă cuvântul ca și cum abia ar fi catadicsit să-și bată capul cu ceva atât de trivial: Domnule, locuitorii orașului sunt liberi. Se bucură de reprezentare în Parlament.

Gregory contraatacă rapid:

— Nu există o distribuție uniformă a reprezentativității parlamentare. Lucrurile diferă de la caz la caz.

Judecătorul spuse:

— Există o descriere scrisă a obiceiurilor din zonă privind reprezentativitatea?

Francis se uită la Edmund, care clătină din cap.

— Niciun stareț n-ar permite ca asemenea lucruri să fie puse în scris, mormăi el.

Francis își îndreaptă din nou atenția asupra judecătorului.

— Nu există niciun act scris, domnule, dar, în mod clar...

— Atunci tribunalul acesta trebuie să hotărască dacă sunteți sau nu oameni liberi, îl întrerupse judecătorul.

Edmund i se adresează direct judecătorului:

— Domnule, cetățenii din Kingsbridge se bucură de libertatea de a-și cumpăra și de a-și vinde casele.

Acesta era un drept important, care nu le era îngăduit serbilor.

— Dar aveți obligații feudale, răspunse Gregory. Trebuie să folosiți morile și iazurile stăreției.

Sir Wilbert spuse:

— Să le lăsăm încolo de iazuri. Problema principală e relația cetățenilor cu sistemul de justiție regală. Orașenii pot primi din proprie voință șeriful regal?

Gregory fu cel care dădu răspunsul:

— Nu, acesta trebuie să ceară permisiunea pentru a intra în oraș.

Edmund rosti indignat:

— Asta e decizia starețului, nu a noastră!

— Foarte bine, replică sir Wilbert. Cetățenii orașului fac parte din juri regale sau cer dispense?

Edmund ezită. Pe chipul lui Godwyn se citea extazul victoriei. Serviciul ca membru al unui juriu era o corvoadă

care lua mult timp și pe care toată lumea o evita, pe cât posibil. După o mică pauză, Edmund murmură:

— Cerem dispense.

— Asta lămurește lucrurile, spuse judecătorul. Dacă refuzați să faceți parte din juri pe motivul că sunteți șerbi, nu puteți iniția un proces, trecând peste capul seniorului, la tribunalul regal.

Gregory rosti triumfător:

— În lumina acestor spuse, vă rog să respingeți solicitarea orășenilor.

— Aceasta e decizia tribunalului, întări judecătorul.

Francis era scandalizat.

— Domnule, pot să iau cuvântul?

— Mai mult ca sigur nu, răspunse judecătorul.

— Dar, domnule...

— Încă un cuvânt de la tine și te voi acuza de sfidarea Curții.

Francis închise gura și-și lăsă capul în jos.

Sir Wilbert spuse:

— Următorul caz.

Un alt avocat luă cuvântul.

Caris era năucită.

Francis li se adresă ei și tatălui ei pe un ton de reproș:

— Ar fi trebuit să-mi spuneți că sunteți șerbi!

— Dar nu suntem.

— Judecătorul tocmai a hotărât că sunteți. Nu am cum să câștig un caz în care nu dețin toate informațiile.

Caris se hotărî să nu se certe cu el. Părea exact tipul de tânăr care nu putea să recunoască faptul că greșise.

Godwyn era atât de încântat de sine, încât părea gata să explodeze. Retrăgându-se, nu putu să se abțină să nu aplice o lovitură de final. Își agită un deget înspre Edmund și Caris și spuse pe un ton solemn:

— Sper ca în viitor să înțelegeți cât de înțelept e să vă supuneți voinței Domnului.

— Ei, du-te de-aici, îl repezi Caris și îi întoarse spatele. Apoi i se adresă tatălui ei: Țasta ne ia orice puteri! Am dovedit că avem drept de folosință asupra dârstei, dar Godwyn poate să ni-l refuze în continuare!

— Așa se pare, îi răspunse Edmund.

Caris se întoarse către Francis.

— Trebuie să fie ceva ce putem face, zise ea furioasă.

— Ei bine, începu acesta, ați putea face în așa fel încât Kingsbridge să devină o obște ca toate celelalte, cu o cartă regală care să vă stabilească drepturile și libertățile. Și așa ați avea acces la tribunalul regal.

În inima lui Caris se ivi o licărire de speranță.

— Și cum facem asta?

— Îi înaintați regelui o petiție.

— O să ne-o aprobe?

— Dacă mergeți pe argumentul că aveți nevoie de cartă pentru a fi în stare să vă plătiți impozitele, în mod clar v-ar lua în considerare.

— Atunci trebuie să încercăm.

Edmund o avertiză:

— Godwyn o să se înfurie la culme.

— N-are decât, spuse Caris îndârjită.

— Să nu subestimezi dificultatea a ceea ce vrei să faci, insistă tatăl ei. Știi cât de necruțător e, chiar și când e vorba despre conflicte minore. Ceva de genul acesta ar putea duce la un război total.

— Așa să fie, răspunse fata mohorâtă. Război total.

— Ah, Ralph, cum ai putut să faci așa ceva? întrebă mama lui.

Merthin studia chipul fratelui său în lumina neclară a casei lor părintești.

Ralph părea sfâșiat între dorința de a nega totul și cea de a se justifica.

Într-un final, Ralph spuse:

— M-a ademenit.

Maud era mai degrabă mâhnită decât furioasă.

— Dar, Ralph, e nevasta altuia!

— Nevasta unui țăran.

— Chiar și așa.

— Nu-ți face griji, mamă, nimeni n-o să condamne un senior pe baza mărturiei unui șerb.

Merthin nu era atât de sigur. Ralph era un senior de rang minor și se pare că își atrăsese dușmănia lui William de Caster. Nu se putea ști care avea să fie deznodământul procesului.

Tatăl lor replică sever:

— Chiar dacă nu te condamnă – lucru pentru care mă rog –, gândește-te numai ce rușine! Ești fiu de cavaler – cum de ai putut să uiți asta?

Merthin era îngrozit și supărat, dar nu surprins. Firea lui Ralph avusese întotdeauna o latură violentă. Când erau mici, el era mereu gata să se încaiere, iar Merthin se văzuse nevoit de multe ori să evite confruntările violente, detensionând atmosfera cu câteva cuvinte împăciuitoare sau cu câte o glumă. Dacă n-ar fi fost vorba despre fratele său, Merthin ar fi sperat ca autorul unei fapte atât de îngrozitoare să sfârșească în ștreang.

Ralph continua să se uite la Merthin. Dezaprobarea pe care o vedea pe chipul lui îl îngrijora mai mult decât cea a mamei sale. Întotdeauna își considerase fratele mai mare un reper moral. Merthin își dorea pur și simplu să se găsească o cale de a înfrâna pornirile lui Ralph, acum că nu-l mai avea pe el să-l țină departe de încurcături.

Discuția cu părinții lor, mâhniți de veștile primite, ar mai fi durat mult timp, dar se auzi un ciocănit în ușa casei lor modeste, urmat de intrarea lui Caris. Aceasta le zâmbi lui Gerald și lui Maud, deși expresia i se schimbă când îl văzu pe Ralph.

Merthin își dădu seama că venise să-l caute pe el. Se ridică.

— Nu știam că te-ai întors de la Londra, spuse acesta.

— Tocmai am ajuns, răspunse ea. Putem să stăm un pic de vorbă?

Merthin își aruncă o pelerină pe umeri și ieși cu ea în lumina cenușie a zilei reci de decembrie. Trecuse un an de când puseseră capăt relației lor. Știa că sarcina ei își găsisese sfârșitul la spital și bănuia că, într-un fel sau altul, Caris procedase astfel încât să aibă acel avort. În săptămânile următoare, o rugase de două ori să se întoarcă la el, dar ea refuzase. Era uluitor: simțea că ea încă îl mai iubea, dar era de neclintit. Renunțase la orice speranță și spera că, în timp, suferința avea să mai pălească. Până acum nu se întâmplase nimic de genul acesta. Inima îi bătea în continuare mai repede ori de câte ori o vedea, iar a sta de vorbă cu ea era ocupația care-l făcea cel mai fericit.

Porniră către strada principală și intrară la Bell. Cum era după-amiaza târziu, taverna era aproape goală. Comandară niște vin fiert cu mirodenii.

— Am pierdut procesul, începu Caris.

Merthin era de-a dreptul șocat.

— Cum e posibil așa ceva? Aveați testamentul starețului Philip...

— N-a contat. Dezamăgirea fetei era evidentă. Îi dădu și explicații: Avocatul cel deștept al lui Godwyn a mers pe ideea că locuitorii din Kingsbridge sunt șerbii stăreției, iar șerbii nu au dreptul de a compărea în fața tribunalului regal. Judecătorul a respins cazul.

Auzind acestea, Merthin se înfurie.

— Dar asta e o prostie. Înseamnă că starețul poate să facă orice vrea, indiferent de legi, de hrisoave...

— Știu.

Merthin își dădu seama că fata își pierde răbdarea pentru că el nu făcea altceva decât să rostească lucruri pe care și le

spusese ea însăși în repetate rânduri. Își suprimă indignarea și se strădui să gândească practic.

— Ce-o să faci?

— O să solicit să ni se întocmească o cartă regală, prin care să devenim oficial obște. Aceasta ar aduce cu sine eliberarea orașului de sub controlul stăreției. Avocatul nostru este de părere că avem un caz solid. Dar trebuie să luăm în calcul faptul că el a crezut și că o să câștigăm în procesul cu Godwyn. Și totuși, regele e disperat să facă rost de bani pentru războiul împotriva Franței. Are nevoie ca orașele să prospere și să-și plătească dărilor.

— Cât timp ar dura obținerea cartei?

— Asta-i vestea proastă – cel puțin un an, poate chiar mai mult.

— Și, între timp, tu nu poți să faci stofă stacojie.

— Nu, dacă trebuie să o îndesesc la dârsta cea veche.

— Deci va trebui să sistăm lucrările la pod.

— Nu văd cum am reuși altfel.

— La naiba!

Totul părea extrem de nedrept. Aveau ocazia de a reinstitui prosperitatea orașului, dar încăpățânarea unui singur om îi împiedica să-și pună planul în aplicare.

— Cât de mult ne-am înșelat cu toții în privința lui Godwyn, spuse Merthin.

— Nu-mi aduce aminte...

— Trebuie să facem în așa fel încât să nu mai fim controlați de el.

— Știu.

— Dar să găsim ceva mai rapid decât o procedură de-un an.

— Tare aș vrea să existe o modalitate.

Merthin își frământa mintea, încercând să găsească soluția salvatoare. În același timp, o privea pe Caris. Aceasta purta o rochie nouă de la Londra, în două culori, după cum era moda, ceea ce-i conferea un aer jucăuș, chiar dacă avea o expresie solemnă și neliniștită. Culorile, verde-închis și albastru, îi făceau ochii să strălucească și pielea să radieze. I se întâmpla des asta. Când era prins într-o discuție cu ea despre vreo problemă legată de pod – rareori se întâmpla să vorbească despre altceva își dădea seama dintr-odată cât de încântătoare era.

În timp ce-i contempla chipul, partea practică a minții sale, care căuta întotdeauna soluții pentru orice problemă, veni cu o propunere.

— Ar trebui să ne construim propria dârstă.

Caris scutură din cap în semn de refuz.

— Ar fi ilegal. Godwyn i-ar da ordin lui John Conetabilul să ne-o dărâme.

— Și dacă ar fi în afara orașului?
— Vrei să spui în pădure? Și așa e ilegal. I-ai avea mereu pe cap pe pădurarii regelui.

Pădurarii erau cei care impuneau respectarea legilor în pădure.

— Atunci nu în pădure. Altundeva.

— Oriunde-ar fi, tot ai avea nevoie de permisiunea unui senior.

— Fratele meu e senior.

Auzind de Ralph, pe chipul lui Caris apăru o expresie dezgustată, care apoi se schimbă, pe măsură ce se gândea mai bine la spusele lui Merthin.

— Să construim o dârstă la Wigleigh?

— De ce nu?

— Există vreun curs rapid de apă care să pună în mișcare roata?

— Cred că da, dar dacă nu, putem s-o punem în mișcare cu ajutorul câtorva boi, cum funcționează și bacul.

— Dar o să te lase Ralph?

— Bineînțeles. E fratele meu. Dacă i-o cer, n-o să mă refuze.

— Godwyn o să înnebunească de furie.

— Lui Ralph puțin îi pasă de Godwyn.

Merthin putea vedea că tânăra întreprinzătoare era mulțumită și încântată; dar ce sentimente avea față de el? Se bucura că găsiseră o soluție la problema lor și de-abia aștepta să-i dejoace planurile lui Godwyn, dar, dincolo de toate acestea, Merthin nu știa ce ascunde mintea ei.

— Hai să ne gândim bine la asta înainte de a ne bucura, spuse ea. Godwyn va interzice imediat scoaterea stofelor din Kingsbridge în scopul îndeșirii. Multe orașe au reguli de genul ăsta.

— I-ar fi foarte greu să impună o asemenea regulă fără cooperarea unei ghilde. Și, dacă o face, poți să eviți să intri sub incidența ei. Oricum, mare parte din stofă e țesută în satele din împrejurimi, nu?

— Da.

— Atunci n-o aduce în oraș. Trimite-o de la țesători direct la Wigleigh. O vopsești acolo, o îndesești în dârsta cea nouă, după care o duci la Londra. Godwyn n-o să aibă nicio putere asupra ta.

— Cât timp ți-ar lua să construiești o dârstă?

Merthin se gândi câteva secunde.

— Clădirea de lemn poate fi înălțată în câteva zile. Mașinăria va fi și ea tot din lemn, dar o să-mi ia mai mult să o fac, pentru că necesită măsurători precise. Cel mai greu o să fie

să găsesc oameni și materiale. Aș putea să termin la o săptămână după Crăciun.

— E minunat, spuse ea. Așa o să facem.

Elizabeth dădu cu zarul și își mută piesa rămasă în ultima căsuță de pe tabla de joc.

— Am câștigat! strigă ea. Și-așa se fac trei din trei. Banul jos!

Merthin îi întinse un penny de argint. Doar două persoane fuseseră vreodată în stare să-l învingă la table: Elizabeth și Caris. Nu îl deranja să piardă. Mai mult, era recunoscător că avea parte de un adversar redutabil.

Se lăsă pe spate, sprijinindu-se de spătar, și luă o înghițitură din cupa sa cu vin de pere. Era o după-amiază friguroasă de mijloc de ianuarie și deja se întunecase. Mama lui Elizabeth dormea pe un scaun, lângă foc, sforăind ușor, cu gura deschisă. Aceasta lucra la Bell, dar era mereu acasă când Merthin o vizita pe fiica ei. Merthin chiar prefera să fie așa. În felul acesta nu era nevoit să se decidă dacă să o sărute sau nu pe Elizabeth. Era o dilemă cu care nu voia să dea piept niciodată. Evident, i-ar fi plăcut să o sărute. Își amintea atingerea buzelor ei reci și a sânilor ei mici și fermi. Dar asta însemna să accepte că povestea lui de dragoste cu Caris se încheiase pentru totdeauna, lucru pentru care nu era încă pregătit.

— Ce se-aude cu dârsta de la Wigleigh? întrebă Elizabeth.

— E gata și funcționează, îi răspunse cu mândrie Merthin. Caris îndesește stofă acolo de o săptămână încoace.

Elizabeth ridică din sprâncene.

— Ea personal?

— Nu, e un mod de-a spune... De fapt, Mark Țesătorul e cel care supraveghează operațiunile și instruește niște oameni din sat ca să preia ei aceste sarcini.

— O să fie bine de Mark dacă devine ajutorul lui Caris. A fost sărac toată viața – asta e șansa lui cea mare.

— Noua afacere a lui Caris o să ne-aducă tuturor beneficii. O să pot să termin podul.

— E o fată inteligentă, zise Elizabeth pe un ton domol. Dar Godwyn ce părere are despre toate astea?

— Niciuna. Nu știu dacă a aflat până acum.

— Și totuși, o să afle.

— Nu cred că poate face nimic.

— E un om mândru. N-o să vă ierte niciodată că ați găsit o cale să-l păcăliți.

— Nu mă deranjează așa tare.

— Și cum rămâne cu podul?

— În ciuda tuturor problemelor, lucrările nu sunt decât cu vreo două săptămâni în urmă față de program. A trebuit să cheltuiesc ceva bani ca să recuperez din timpul pierdut, dar vom putea folosi podul – cu o platformă temporară din lemn – pentru următorul Târg de Lână.

— Tu și Caris ați salvat orașul.

— Nu încă... dar o s-o facem.

În momentul acela se auzi o ciocănitură la ușă, iar mama lui Elizabeth se trezi speriată.

— Cine-o fi? spuse ea. E deja întuneric afară.

Era unul dintre ucenicii lui Edmund.

— Meșterul Merthin e chemat la întrunirea ghildei parohiale, anunță băiatul.

— Pentru ce anume? îl întreabă Merthin.

— Meșterul Edmund mi-a zis să vă transmit că sunteți chemat la întrunirea ghildei parohiale, răspunse băiatul.

În mod clar, învățase mesajul pe de rost și nu știa nimic mai mult.

— Presupun că e ceva legat de pod, îi spuse Merthin lui Elizabeth. Sunt îngrijorați în privința costurilor. Își luă pelerina. Mulțumesc pentru vin... și pentru partidă.

— O să joc cu tine ori de câte ori vrei, replică ea.

Porni alături de ucenic către sala ghildei, aflată pe strada mare. Ghilda se reunise pentru o ședință de lucru, nu un ospăț. Cetățenii cei mai importanți din Kingsbridge, în număr de douăzeci și ceva, stăteau la o masă lungă, unii dintre ei sorbind din cănilor cu vin sau bere, și discutau pe ton scăzut. Merthin simți tensiunea și furia din atmosferă, iar asta-l făcu să fie oarecum temător.

Edmund stătea în capul mesei. Godwyn ședea lângă el. Starețul nu făcea parte din ghildă: prezența lui arăta că presimțirile lui Merthin erau îndreptățite și că întrunirea avea legătură cu podul. Cu toate acestea, Thomas, matriculariusul, nu era prezent, deși Philemon era. Ciudat.

Merthin avusese recent un mic conflict cu Godwyn. La începutul lucrărilor, tânărul încheiase un contract pe un an, în care se stipula o plată de doi penny pe zi, plus concesionarea Insulei Leproșilor. Trebuia reînnoit, iar Godwyn propusese să continue cu tariful de doi penny pe zi. Merthin insistase să primească patru penny, iar, într-un final, Godwyn cedase. Se plânsese cumva ghildei legat de asta?

Edmund luă cuvântul cu bruschetea-i caracteristică.

— Te-am chemat aici pentru că starețul Godwyn dorește să te concedieze din funcția de maestru constructor pentru lucrările la pod.

La auzul acestor vorbe, Merthin se simți ca izbit în plex. Nu se așteptase la așa ceva.

— Poftim? întrebă el. Dar Godwyn e cel care m-a numit!

Godwyn interveni:

— Și deci am dreptul să te concediez.

— Dar de ce?

— Lucrările au rămas în urma programului și au depășit bugetul.

— Au rămas în urmă pentru că domnul conte a blocat cariera și s-a depășit bugetul pentru că am fost nevoit să cheltui pentru a mai recupera.

— Astea-s invenții.

— Și tot invenție e și moartea unui căruțaș?

Godwyn replică iute:

— Ucis chiar de fratele tău!

— Ce legătură are asta cu concedierea mea?

Godwyn ignoră întrebarea.

— Un bărbat acuzat de viol! adăugă el.

— Nu poți să concediezi un maestru constructor din cauza purtării fratelui său.

— Cine ești tu să-mi spui ce pot și ce nu pot să fac?

— Sunt cel care îți construiește podul!

Însă, în clipa următoare, Merthin își dădu seama că mare parte din munca lui ca maestru constructor fusese făcută. Proiectase toate părțile mai complicate, făcuse machete de lemn care să ușureze munca zidarilor... Construisese barajele circulare, pe care nimeni altcineva nu știa să le facă. În plus, construisese macaralele plutitoare și troliile de care era nevoie pentru deplasarea blocurilor grele de piatră în mijlocul râului. Își dădu seama, cu mâhnire, că orice alt constructor putea termina lucrarea.

— Nu ți s-a dat nicio garanție că ți se va reînnoi contractul, spuse Godwyn.

Era adevărat. Merthin aruncă o privire în jur, căutând pe cineva care să-l susțină. Nimeni nu voia să-i întâlnească privirea. Bănuia că dezbătuseră deja toate acestea cu Godwyn. Brusc, fu copleșit de disperare. De ce se întâmplase una ca asta? Nu pentru că lucrările la pod ar fi fost în întârziere sau că depășise bugetul – întârzierea nu se produsese din vina lui Merthin și, oricum, era în plin proces de recuperare. Care era adevăratul motiv? Imediat ce formulă întrebarea, în minte îi veni și răspunsul.

— Asta-i din cauza dârstei de la Wigleigh! izbucni el.

Godwyn replică afectat:

— Nu există neapărat o legătură între cele două lucruri.

Edmund spuse încet, dar suficient de clar pentru a fi auzit:

— Călugăr mincinos.

Pentru prima oară, Philemon luă cuvântul:

— Ai grijă, staroste!

Acest avertisment nu-l stăvili pe Edmund.

— Merthin și Caris s-au dovedit mai deștepți decât tine, nu-i așa, Godwyn? Dârsta lor de la Wigleigh e cât se poate de legală. Tu singur ți-ai atras înfrângerea, prin lăcomie și încăpățănare. Iar acum te răzbuni.

Edmund avea dreptate. Nimeni nu îl întrecea pe Merthin în meseria lui. Godwyn sigur știa asta, dar, în mod clar, nu-i păsa.

— Și pe cine o să angajezi în locul meu? întrebă Merthin. După care își răspunse singur: Pe Elfric presupun.

— Asta nu s-a hotărât încă.

Edmund spuse:

— Altă minciună.

Philemon interveni din nou, de data aceasta cu un glas cu tonalități ascuțite:

— Poți fi adus în fața tribunalului ecleziastic pentru asemenea vorbe!

Merthin se întreba dacă toate acestea nu erau cumva doar o mișcare strategică, un mod prin care Godwyn îl silea să renegocieze contractul. I se adresă lui Edmund:

— Ghilda parohială e de acord cu starețul în această privință?

Godwyn pufni:

— Nu ține de ei să-și dea sau nu acordul!

Merthin nu-l luă în seamă și continuă să se uite întrebător la Edmund. Acesta avea o expresie rușinată pe chip.

— Nu putem nega faptul că starețul are acest drept. Membrii ghildei finanțează construcția podului prin împrumuturi, dar starețul este seniorul orașului. Este un punct asupra căruia am căzut de acord încă de la început.

Merthin își concentrează atenția asupra lui Godwyn.

— Mai aveți să-mi comunicați ceva, seniore stareț?

Așteptă câteva clipe, sperând că Godwyn avea să-și dezvăluie adevăratele intenții.

Dar Godwyn rosti împietrit:

— Nu.

— Atunci, noapte bună!

Mai așteptă o secundă. Nimeni nu zise nimic. Această liniște îi arătă limpede că totul se terminase.

Ieși din încăpere.

Ajuns afară, trase adânc în piept aerul rece al nopții. Aproape că nu-i venea să creadă ce se întâmplase. Nu mai era maistru constructor al lucrărilor la pod.

Porni pe străzile întunecate. Era o noapte cu cer senin, așa că stelele dădeau suficientă lumină pentru a se putea orienta prin oraș. Trecu pe lângă casa lui Elizabeth: nu simțea nevoia să-i vorbească. Ajuns în dreptul celei a lui Caris ezită, dar își continuă drumul, îndreptându-se către malul râului.

Bărcuța lui cu vâsle stătea legată în dreptul Insulei Leproșilor. Se urcă în ea și traversă brațul râului.

Când ajunse în fața casei sale, se opri câteva clipe și își ridică ochii spre stele, străduindu-se să-și alunge lacrimile. Adevărul era că, la urma urmei, nu se dovedise mai inteligent decât Godwyn – lucrurile se petrecuseră mai degrabă invers. Subestimase cât de departe avea să meargă starețul pentru a-i pedepsi pe cei care i se opuneau. Merthin se crezuse isteț, dar Godwyn se dovedise și mai isteț sau cel puțin mai lipsit de scrupule. Era gata să facă rău atât orașului, cât și stăreției, dacă era necesar, pentru a-și răzbuna mândria rănită. Iar asta îi asigurase victoria.

Merthin intră și se întinse pe pat, singur și înfrânt.

38

Ralph nu închise un ochi în noaptea dinaintea procesului său.

Văzuse mulți oameni murind prin spânzurare. În fiecare an, vreo 20–30 de bărbați și câteva femei erau purtați în căruța șerifului de la închisoarea din castelul Shiring către piața de la poalele dealului, unde-i aștepta ștreangul. Era ceva obișnuit, dar oamenii aceia rămăseseră în memoria lui Ralph, iar acum se întoarseră pentru a-l chinui.

Unii mureau repede, cu gâturile rupte de căderea bruscă; dar nu mulți. Majoritatea se sufocau încet. Dădeau din picioare, se zbăteau și deschideau gurile, într-un țipăt mut și fără suflare. Își făceau nevoile pe ei. Își aduse aminte de-o bătrână condamnată pentru vrăjitorie: când se prăbușise în laț își mușcase limba și o scuiase imediat, iar mulțimea din jurul spânzurătorii se dăduse înapoi, toți sperându-se de bucata însângerată de carne care zburase prin aer și aterizase în stratul gros de praf de pe jos.

Toți îl asigurau că nu avea să fie spânzurat, dar el nu-și putea scoate acest gând din minte. Oamenii spuneau că Roland nu putea permite ca unul dintre seniorii numiți de el să fie executat pe baza mărturiei unei țărănci. Cu toate acestea, până acum contele nu făcuse nimic pentru a interveni în favoarea sa.

Înfățișarea preliminară avusese drept rezultat trimiterea lui Ralph dinaintea judecătorului de pace din Shiring. Asemenea tuturor juriilor, și cel care se pronunțase în privința lui Ralph

fusese alcătuit în principal din cavaleri din ținut, toți vasali ai contelui Roland, dar, în ciuda acestui fapt, decizia fusese luată pe baza dovezilor aduse de țărani din Wigleigh. Bărbații – căci din juriu nu puteau face parte femei – nu șovăiseră în a-l pune sub acuzare pe unul de-ai lor. Mai mult, jurații manifestaseră, prin întrebările lor, un oarecare dezgust față de fapta lui Ralph, iar câțiva chiar refuzaseră să dea mâna cu el după înfățișare.

Ralph avusese de gând să o împiedice pe Annet să depună din nou mărturie închizând-o în conacul de la Wigleigh înainte să pornească spre Shiring. Și totuși, când se dusesse s-o caute, descoperise că femeia nu mai era acasă. Probabil că-i anticipase intențiile și plecase mai devreme, pentru a-l evita.

Astăzi, cazul avea să fie prezentat în fața altui juriu, dar, spre măhnirea lui Ralph, cel puțin patru dintre jurați făcuseră parte și din juriul de la înfățișarea preliminară. Din moment ce mărturiile părților aveau să fie identice, nu vedea cum acest nou grup de jurați avea să dea un verdict diferit, cu excepția situației în care asupra juraților avea să se exercite vreun fel de presiune, dar deja era foarte târziu pentru așa ceva.

Se sculă de cum se crăpă de ziuă și coborî la parterul hanului Tribunalului din piața orașului Shiring. În curtea din spate, găsi un băiat care tremura din toate încheieturile în timp ce se lupta să spargă gheața din puț și-i ceru să-i aducă pâine și bere. Apoi se duse în dormitorul comun și-l trezi pe fratele său, Merthin.

Se așezară împreună în salonul friguros, în care domnea mirosul berii și vinului servite cu o seară înainte, iar Ralph spuse:

— Mi-e teamă că o să mă spânzure.

— Și mie, răspunse Merthin.

— Nu știu ce să fac.

Băiatul aduse două câni cu capac pline cu bere și o jumătate de pâine. Ralph își luă berea cu o mână tremurătoare și sorbi prelung. Merthin mănca un pic de pâine, cu gesturi automate, încruntându-se și privind în sus cu coada ochiului, așa cum făcea mereu când căuta febril o soluție.

— Singura idee care-mi vine e să încercăm să o convingem pe Annet să renunțe la acuzație și să încheiem un fel de înțelegere. Va trebui să-i oferi o compensație.

Ralph clătină din cap.

— Nu mai poate să dea înapoi – nu e voie. O s-o pedepsească dacă face una ca asta.

— Știu. Dar ar putea să depună mărturie altfel, într-adins, lăsând loc îndoielilor. Cred că așa se procedează de obicei în asemenea cazuri.

În inima lui Ralph se aprinse o scânteie de speranță.

— Mă-ntreb dac-ar fi de acord.

Un servitor aduse un braț de lemne și îngenunche în fața căminului, pentru a face focul.

Merthin spuse gânditor:

— Cât de mult ai putea să-i oferi lui Annet?

— Am 20 de florini.

Asta însemna echivalentul a trei lire în penny de argint.

Merthin își trecu o mână prin părul său roșcat și ciufulit.

— Nu e prea mult.

— Pentru o țărancă, sunt o groază de bani. Pe de altă parte, ai ei sunt înstăriți.

— Nu ai un venit mare de pe urma Wigleigh-ului?

— A trebuit să cumpăr armură. Când ești senior, trebuie să fii mereu pregătit să pleci la război.

— Aș putea să-ți împrumut eu niște bani.

— Cât ai?

— 13 lire.

Ralph fu atât de uluit, încât, pentru o clipă, uită de necazurile sale.

— De unde ai făcut rost de atâția bani?

Merthin îl fixă cu o privire ușor jignită.

— Lucrez din greu și sunt plătit bine.

— Dar ai fost concediat din funcția de maestru constructor la pod.

— Mai am destule alte lucrări. Și închiriez și terenul de pe Insula Leproșilor.

Ralph era indignat.

— Deci un dulgher e mai bogat decât un senior!

— Spre norocul tău, aș zice. Cât crezi că o să vrea Annet?

Lui Ralph îi veni în minte un obstacol, iar fruntea i se înnegură din nou.

— Nu e vorba despre ea, ci despre Wulfric. El e capul răutăților.

— Bineînțeles. Merthin petrecuse mult timp la Wigleigh cât se ocupase de construcția dârstei și știa că Wulfric se însurase cu Gwenda abia după ce fusese părăsit de Annet. Atunci hai să vorbim cu el, spuse Merthin.

Ralph era de părere că n-avea să iasă nimic bun din asta, dar, pe de altă parte, nu mai avea nici ce să piardă.

Ieșiră în atmosfera mohorâtă a zilei friguroase și cenușii, acoperindu-se bine cu pelerinele pentru a se proteja de vântul tăios de februarie. Traversară piața și intrară la hanul Bell, unde erau găzduiți țăranii din Wigleigh – locurile fiindu-le plătite, bănuia Ralph, chiar de lordul William, fără al cărui ajutor procesul n-ar fi putut nici măcar să înceapă. Dar Ralph

nu avea nicio îndoială că adevăratul său dușman era soția voluptuoasă și necruțătoare a lui William, Philippa, care părea a-l urî, chiar dacă – sau poate tocmai pentru că – lui i se părea a fi o femeie fascinantă și atrăgătoare.

Wulfric se trezise și mânca terci de ovăz cu costiță afumată. Când îl văzu pe Ralph, se înfierbântă și se ridică de pe scaun.

Ralph își duse mâna la mânerul spadei, gata să se lupte cu el chiar acolo, dar Merthin făcu un pas precipitat înainte, cu mâinile întinse în fața sa, într-un gest împăciuator.

— Venim cu intenții prietenoase, Wulfric, rosti el. Nu te înfuria, căci altfel tu vei fi judecat, nu fratele meu.

Wulfric rămase în picioare, cu mâinile pe lângă corp. Ralph era dezamăgit: o luptă ar fi reușit să-i mai ușureze agonia așteptării.

Wulfric scuiă o bucată de șorici pe podea, înghiți, după care spuse:

— Și ce vreți, dacă nu ați venit să faceți scandal?

— Vrem să ajungem la o înțelegere. Ralph e dispus să-i plătească lui Annet zece lire ca despăgubire pentru ce i-a făcut.

Ralph era uluit de suma oferită. Merthin ar fi pus cea mai mare parte din bani, dar nu dădea niciun semn de ezitare.

Wulfric replică:

— Annet nu-și poate retrage acuzația – nu e voie.

— Dar își poate modifica mărturia. Dacă spune că inițial a fost de acord, după care s-a răzgândit când era prea târziu, juriul n-o să-l condamne pe Ralph.

Ralph cerceta febril chipul lui Wulfric, căutând un semn că se învoia, dar expresia acestuia din urmă rămase împietrită.

— Deci îi oferiți o mită ca să comită sperjur?

Ralph începea să fie năpădit de disperare. Vedeă clar că Wulfric nu voia ca Annet să primească banii aceia. Scopul lui era răzbunarea, nu despăgubirea pentru suferința îndurată. Voia ca totul să se încheie cu o execuție.

Merthin spuse pe un ton practic:

— Eu nu fac decât să ofer un alt fel de dreptate.

— Încerci să-l scoți pe frate-tău din încurcătură.

— N-ai face și tu la fel? Ai avut și tu un frate.

Ralph își aminti că fratele lui Wulfric murise, odată cu părinții lui, când se prăbușise podul. Merthin continuă:

— N-ai încerca să-i salvezi viața – chiar dacă a greșit?

Wulfric părea surprins de acest apel la sentimente. Cu siguranță, nu îi trecuse niciodată prin cap să se gândească la Ralph ca la o persoană iubită de rudele sale. Dar, după o clipă, își reveni și spuse:

— Fratele meu, David, n-ar fi făcut niciodată ce-a făcut Ralph.

— Bineînțeles, îi răspunse liniștitor Merthin. Dar, oricum, nu poți să mă condamni că vreau să găsesc o cale pentru a-l salva pe Ralph, mai ales dacă reușim asta fără să-i facem o nedreptate lui Annet.

Ralph admira măiestria cu care fratele său se folosea de cuvinte. „Zău c-ar fi în stare să convingă o pasăre să-i zboare în palmă”, se gândi el.

Dar Wulfric nu era ușor de convins.

— Sătenii vor ca Ralph să plece. Le e teamă că ar putea să facă și altă dată la fel.

Merthin ocoli acest argument.

— Poate că ar trebui să-i prezinți oferta noastră și lui Annet. Evident, ea trebuie să ia hotărârea finală.

Wulfric arboră o expresie gânditoare.

— Și cum am fi siguri că ați da banii?

Inima lui Ralph începu dintr-odată să bată mai tare. Wulfric se mai îmblânzea.

Merthin răspunse:

— Îi vom da lui Caris a Lânarului înainte de proces. Ea o să-i dea banii lui Annet după ce Ralph va fi declarat nevinovat. Voi aveți încredere în Caris, ca și noi.

Wulfric încuviință din cap.

— După cum spui și tu, nu e decizia mea. O să-i prezint oferta voastră.

Se duse la etaj.

Merthin dădu drumul aerului din piept cu un șuierat prelung.

— Doamne, omul ăsta e furios, nu glumă!

— Dar l-ai făcut să se mai înmoaie, rosti Ralph pe un ton admirativ.

— N-a fost de acord decât să transmită mesajul mai departe.

Se așezară la masa la care stătuse Wulfric. Un slujitor îi întrebă dacă voiau să ia gustarea de dimineață, dar refuzară amândoi. Sala era plină de oaspeți care cereau șuncă, brânză și bere. În general, aici trăgeau oamenii care participau la procese. Dacă nu aveau o scuză solidă, toți cavalerii din comitat, precum și celelalte personaje importante – clericii în vârstă, negustorii bogați și orice altă persoană cu un venit anual mai mare de 40 de lire – erau obligați să vină la ședințele de judecată. Printre ei se numărau lordul William, starețul Godwyn și Edmund Lânarul. De asemenea, Ralph și tatăl lui Merthin, sir Gerald, veneau regulat aici înainte să intre în dizgrație. Trebuiau să-și ofere serviciile în calitate de jurați și să se ocupe de diverse probleme, cum erau plata impozitelor sau alegerea reprezentanților locali în Parlament. În plus, prin zonă mișunau și o mulțime de acuzați, martori și garanți.

Existența unui tribunal asigura o groază de clienți pentru hanurile din orașul respectiv.

Wulfric se lăsa așteptat. Ralph spuse:

— Ce crezi că discută acolo sus?

Merthin îi răspunse:

— S-ar putea ca Annet să fie tentată să ia banii. Tatăl ei sigur ar susține-o, și poate că și bărbatu-său, Billy Howard. Dar Wulfric e genul de om care consideră că e mai important să spui adevărul decât să pui mâna pe niște bani. Soția lui, Gwenda, îl va susține din loialitate, iar părintele Gaspard ar face-o și el, dar din principiu. Și mai important, vor trebui să se consulte cu lordul William – care o să facă ce vrea Philippa. Iar ea te urăște, nu știi de ce. Pe de altă parte, femeile sunt mai predispuse să aleagă calea împăcării decât pe cea a înfruntării.

— Deci ar putea la fel de bine și să accepte, și să refuze.

— Exact.

Obişnuiții hanului își terminară gustarea de dimineată și începură să plece rând pe rând, traversând piața către hanul Tribunalului, unde se ținea ședința de judecată. În curând avea să fie prea târziu.

Într-un final, Wulfric se întoarse.

— Annet a refuzat, spuse el brusc și le întoarse spatele.

— Un moment! îl rugă Merthin.

Wulfric nu-l luă în seamă, ci urcă din nou scările și dispăru la etaj.

Ralph înjură. Pentru scurt timp, chiar sperase că lucrurile se vor rezolva. Acum, soarta lui era în mâinile juriului.

De afară se auzi zăngănitul unui clopot agitat puternic. Ajutorul de șerif îi chema pe toți cei interesați în sala de tribunal. Merthin se ridică. Fără nicio tragere de inimă, Ralph îi urmă exemplul.

Se întoarseră la hanul Tribunalului și intrară în sala mare din spate. În capătul opus, pe o platformă, se afla banca pe care avea să stea judecătorul. Deși se numea bancă, aceasta era mai degrabă un jilț sculptat din lemn, ca un tron. Când intrară ei, judecătorul nu era în cameră, însă grefierul său ședea la o masă în fața platformei, citind un sul de pergament. Într-o parte se aflau două bănci lungi, destinate juraților. Încăperea era goală în rest: toți ceilalți participanți stăteau în picioare, oriunde voiau. Disciplina era menținută de puterea judecătorului de a condamna pe loc orice persoană care se comporta inadecvat: nu era nevoie de un proces pentru stabilirea vinovăției într-un caz în care judecătorul însuși fusese martor. Ralph îl zări pe Alan Fernhill, care părea de-a dreptul îngrozit, și rămase lângă el, fără a-i adresa însă niciun cuvânt.

Ralph începu să se întrebe de ce acceptase să vină aici. Ar fi trebuit să găsească un pretext: o boală, o neînțelegere privind data înfățișării, un cal care să-și fi rupt piciorul pe drum. Dar asta nu i-ar fi adus decât o amânare. Într-un final, avea să vină șeriful, cu adjuncții săi înarmați, ca să-l aresteze; iar dacă fugea de ei, ar fi fost declarat nelegiuit.

Și totuși, era mai bine decât să fie spânzurat. Deja lua în calcul această variantă. Probabil că ar fi reușit să-și croiască drum, lovind în stânga și-n dreapta, până afară. Dar n-ar fi putut ajunge prea departe pe jos. Ar fi fost urmărit de jumătate din locuitorii orașului, iar dacă orășenii nu-l prindeau, ajutorii de șerif ar fi pornit după el, pe cai. Iar fuga ar fi fost considerată o recunoaștere a vinovăției. Așa cum stăteau lucrurile acum, încă mai exista o șansă de a fi achitat. Poate că Annet avea să fie prea intimidată pentru a depune mărturie clar. Poate că martorii-cheie n-aveau să se prezinte la judecată. Poate că sir Roland avea să intervină în ultimul moment.

Sala de judecată se umplu: Annet, sătenii, lordul William și lady Philippa, Edmund Lânarul și Caris, starețul Godwyn și asistentul său cel perfid, Philemon. Grefierul bătu în masă pentru a face liniște, iar judecătorul intră pe o ușă laterală. Acesta era sir Guy de Bois, proprietarul unei feude importante. Era chel și avea o burtă proeminentă. Din câte știa Ralph, era unul dintre vechii camarazi de arme ai contelui Roland, ceea ce putea fi în favoarea lui; dar, pe de altă parte, era unchiul Philippei, și nu era exclus ca aceasta să-i fi șoptit câteva răutăți la ureche. Judecătorul avea chipul îmbujorat al unei persoane care se desfătase cu niște carne sărată de vacă și cu o cană de bere tare la micul dejun. Se așeză, dădu un vânt zgomotos, oftă mulțumit și spuse:

— Bine, haideți să ne apucăm de treabă.

Contele Roland nu era de față.

Cazul lui Ralph fu primul abordat: era cel care-i interesa pe toți, inclusiv pe judecător. Se citi actul de acuzare, iar Annet fu chemată să depună mărturie.

Lui Ralph îi era ciudat de greu să se concentreze. Auzise toate aceste lucruri mai înainte, bineînțeles, dar ar fi trebuit să asculte cu atenție, căutând discrepanțe în vorbele lui Annet, orice semn de nesiguranță sau ezitare. Dar era cuprins de porniri fataliste. Dușmanii săi se desfășurau cu toată forța. Singurul său prieten puternic, contele Roland, nu venise. Doar fratele lui îi stătea alături, iar Merthin făcuse deja tot posibilul să-l ajute, și eșuase. Ralph era deja condamnat.

Urmară martorii: Gwenda, Wulfric, Peg, Gaspard. Ralph crezuse că avea putere absolută asupra oamenilor de pe feuda sa, dar, cumva, aceștia reușiseră să-l înfrângă. Președintele

juriului, sir Herbert Montain, era unul dintre cei care nu voiseră să dea mâna cu el după înfățișarea preliminară, iar acum punea întrebări care amplificau caracterul oribil al delictului: Cât de mare fusese durerea? Cât de mult sânge cursese? Plângea Annet?

Când îi veni rândul să vorbească, Ralph repetă povestea care nu convinsese juriul la prima înfățișare. Vorbi încet, poticnindu-se la unele cuvinte. Alan Fernhill se descurcă mai bine, spunând cu hotărâre că Annet fusese dornică să se culce cu Ralph și că cei doi amănți îi ceruseră să dispară cât timp ei se bucurau unul de celălalt, chiar lângă pârau. Dar jurații nu-l crezură: Ralph văzu asta pe fețele lor. Toate aceste proceduri aproape că ajunseră să-l plictisească. Își dorea să se termine mai repede, iar soarta să-i fie hotărâtă.

Când Alan se retrase, Ralph deveni conștient de o prezență nouă lângă umărul lui, iar un glas șoptit îi spuse:

— Ascultă la mine.

Ralph aruncă o privire peste umăr și îl văzu pe părintele Jerome, secretarul contelui; în minte i se formă gândul că tribunalul nu avea putere asupra preoților, chiar dacă aceștia comiteau infracțiuni.

Judecătorul se întoarse către juriu, cerând să fie dat verdictul.

Părintele Jerome murmură:

— Caii tăi sunt afară, înșeuati și pregătiți de drum.

Ralph rămase stană de piatră. Auzea bine? Se întoarse și bâigui:

— Poftim?

— Fugi.

Ralph aruncă o privire în spatele său. Între el și ușă se aflau cam 100 de oameni, mulți dintre ei înarmați.

— Nu se poate.

— Ieși pe ușa laterală, replică Jerome, arătând cu o ușoară înclinare a capului spre intrarea pe care venise judecătorul.

Ralph își dădu seama imediat că între el și ușa aceea nu se aflau decât sătenii din Wigleigh.

Președintele juriului, sir Herbert, se ridică, plin de sine.

Ralph întâlni privirea lui Alan Fernhill, care stătea lângă el. Alan auzise totul și îl privea, așteptând.

— Pleacă acum! șopti Jerome.

Ralph își duse mâna la sabie.

— Juriul îl declară pe seniorul Ralph de Wigleigh vinovat de viol, rosti juratul.

Ralph își scoase spada din teacă. Agitând-o prin aer, țâșni către ușă.

Urmă o clipă de tăcere năucită, după care toți începură să strige în același timp. Dar Ralph era singurul om din încăpere cu sabia în mână, și știa că ceilalți aveau nevoie de încă o secundă pentru a le trage pe ale lor de la brâu.

Singurul care încercă să-l oprească fu Wulfric, punându-se instinctiv în calea lui, fără a părea speriat, ci pur și simplu hotărât. Ralph își ridică spada și o lăsă apoi să cadă, cu toată puterea, țintind chiar în mijlocul capului lui Wulfric, cu intenția de a i-l despica în două. Dar Wulfric făcu un pas rapid în spate, și oarecum lateral. Cu toate acestea, vârful spadei îi atinse partea stângă a chipului, creștându-i obrazul de la tâmplă până la maxilar. Wulfric scoase un strigăt din cauza durerii subite; mâinile i se duseră automat la rană, iar Ralph îl depăși în fugă.

Deschise ușa repede, trecu pragul și se întoarse. Alan Fernhill țâșni pe lângă el. Președintele juriului se afla chiar în urma sa, cu spada scoasă din teacă și ridicată. Ralph avu parte de un moment de fericire în stare pură. Așa trebuiau rezolvate lucrurile – prin luptă, nu prin discuții. Indiferent dacă pierdea sau câștiga, era mai bine așa.

Cu un țipăt de extaz, se repezi către sir Herbert. Vârful spadei sale atinse pieptul juratului, sfâșiindu-i tunica de piele; dar bărbatul se aflase prea departe pentru ca tăișul armei să-i pătrundă printre coaste, așa că se alese cu o rană superficială. Cu toate acestea, sir Herbert scoase un țipăt – mai mult de frică decât de durere – și făcu un pas împleticit în spate, ciocnindu-se de ceilalți. Ralph le trânti ușa în nas.

Se trezi într-un coridor care se întindea pe toată lungimea clădirii, cu uși la ambele capete: una dădea către piață, iar cealaltă către grajduri. Unde se aflau caii? Jerome nu spusese decât că erau afară. Alan pornise deja către ușa din spate, așa că Ralph se luă după el. Când ieșiră în curte, hărmălaia care se auzea undeva în spatele lor îi anunță că ușa sălii de tribunal fusese spartă și că erau urmăriți.

În curte nu se vedea niciun cal.

Ralph o zbughi pe sub arcada care făcea legătura cu partea din față a clădirii.

Ajuns acolo, în fața ochilor îi apărură cea mai frumoasă imagine din lume: calul său de vânătoare, Griff, înșeuat și bătând cu piciorul în pământ, cu murgul de doi ani al lui Alan, Fletch, alături, amândoi ținuți de un băiat desculț, cu gura plină de pâine.

Ralph îi luă frâiele din mâini și sări în șa. Alan făcu același lucru. Își îmboldiră animalele tocmai când gloata din sala de tribunal se ivi de sub arcadă. Băiatul de la grajduri se aruncă într-o parte, îngrozit. Caii țâșniră înainte.

Cineva din mulțime aruncă un cuțit. Acesta se înfipse cam jumătate de centimetru în crupa lui Griff, după care căzu, nereușind să facă altceva decât să-l stimuleze și mai mult să gonească.

Porniră în galop pe străzi, împrăștiindu-i pe orașenii aflați în drum, fără să le pese de bărbații, femeile, copiii și animalele care ar fi putut sfârși sub copitele cailor. Ieșiră în cea mai mare viteză pe o poartă din zidul vechi al orașului, intrând într-o mahala cu case intercalate cu grădini de zarzavaturi și livezi. Ralph aruncă o privire în spate. Nu se vedea niciun urmăritor.

Bineînțeles, oamenii șerifului aveau să vină după ei, dar mai întâi trebuiau să-și înșeueze caii. Ralph și Alan se aflau deja la mai bine de un kilometru și jumătate de piață, iar caii lor nu dădeau niciun semn de oboseală. Cu cinci minute în urmă se împăcase cu gândul că avea să fie spânzurat. Acum era liber!

Drumul ajunsese la o răspântie. Alegând la întâmplare, Ralph o luă spre stânga. Cam la un kilometru și jumătate depărtare, peste ogoare, se vedea pădurea. Odată ajuns acolo, avea să iasă de pe drum și să dispară.

Dar ce-avea să facă mai departe?

39

— Conte Roland a jucat inteligent, îi spuse Merthin lui Elizabeth Clerk. A lăsat justiția să-și urmeze cursul până aproape de final. Nu l-a mituit pe judecător, nu a influențat juriul și nici nu i-a intimidat pe martori, ba chiar a evitat să se certe cu fiul lui, lordul William. Dar a scăpat de umilința de a-și vedea unul dintre oameni spânzurat.

— Și unde e fratele tău acum? întrebă ea.

— N-am nici cea mai vagă idee. Nu am mai vorbit cu el și nici măcar nu l-am mai văzut din ziua aceea.

Era sâmbătă după-amiaza, iar ei stăteau în bucătăria lui Elizabeth. Aceasta îi pregătise prânzul: șuncă fiartă cu mere înăbușite și verdețuri de iarnă, toate însoțite de o carafă cu vin pe care mama ei îl cumpăraseră sau poate că îl furaseră de la hanul unde lucra.

Elizabeth urmă:

— Ce-o să se întâmple acum?

— Condamnarea la moarte e în continuare valabilă. Nu poate să se întoarcă la Wigleigh sau să vină aici, la Kingsbridge, fără să fie arestat. Practic, fugind, a devenit un nelegiuit.

— Nu se poate face nimic în privința asta?

— Ar putea obține o amnistie de la rege, dar așa ceva costă o avere, mult mai mulți bani decât am putea aduna el și cu

mine.

— Dar ce părere ai tu acum despre el?

Merthin se crispă.

— Ei bine, merită să fie pedepsit pentru ce a făcut, bineînțeles. Dar, oricum, nu pot să-i doresc una ca asta. Sper doar că e bine, oriunde s-ar afla.

Îi povestise întâmplările de la procesul lui Ralph de multe ori în decursul ultimelor câteva zile, iar Elizabeth pusese cele mai perspicace întrebări. Era o fată inteligentă și empatică. Lui Merthin îi trecu prin minte că nu i-ar veni deloc greu să petreacă fiecare după-amiază de duminică astfel.

Mama ei, Sairy, moșăia lângă foc, ca de obicei, dar acum deschise ochii și spuse:

— O, Doamne! Am uitat de plăcintă. Se ridică, netezindu-și părul ciufulit. Am promis s-o rog pe Betty Brutăreasa să facă o plăcintă cu șuncă și ouă pentru ghilda tăbăcarilor. Măine, la Bell, se ține ospățul lor de dinaintea Postului Paștelui.

Își înfășură o pătură în jurul umerilor și ieși.

Nu îi stătea în obicei să-i lase singuri. Merthin se simți ușor stânjenit, dar Elizabeth părea destul de relaxată. Îl întrebă:

— Și ce faci acum, că nu mai lucrezi la pod?

— Construiesc o casă pentru Dick Berarul, printre altele. Dick e gata să se retragă din afaceri și să-l lase pe fiul lui la cârmă, dar zice că n-o să se oprească din muncit câtă vreme locuiește la Cazanul de cupru, așa că vrea o casă cu grădină în afara zidului de apărare al orașului.

— Aaa... e șantierul acela de dincolo de Câmpul Îndrăgostiților?

— Da. O să fie cea mai mare casă din Kingsbridge.

— Toți berarii sunt oameni înstăriți.

— Ți-ar plăcea să vezi și tu?

— Șantierul?

— Casa. Nu e gata, dar am ridicat pereții și i-am pus și acoperiș.

— Acum?

— Mai avem încă o oră până se înserează.

Elizabeth șovăia, ca și cum ar fi avut alt plan; dar apoi spuse:

— Mi-ar plăcea foarte mult.

Își puseră pelerinele groase, cu glugi, și ieșiră. Era prima zi din luna martie. Pe când mergeau pe strada principală, fulgi răzleți de zăpadă le biciuiau fețele. Luară bacul pentru a ajunge la șantierul de la periferie.

În ciuda fluctuațiilor înregistrate de negoțul cu lână, orașul părea să crească de la an la an, iar stăreția transforma din ce în ce mai mult teren de livadă și pășune în parcele de casă, pe

care le închiria. Merthin estima că acum erau în jur de 50 de locuințe care nu existaseră pe vremea când se mutase el la Kingsbridge, în urmă cu 12 ani, când nu era decât un băiețandru.

Noua casă a lui Dick Berarul era o clădire cu două caturi, așezată destul de departe de drum. Deocamdată nu avea obloane la ferestre sau uși, așa că golurile din pereți fuseseră acoperite temporar cu panouri din trestie împletită. Intrarea principală era blocată, dar Merthin o conduse pe Elizabeth prin spate, unde se afla o ușă temporară, cu încuietoare.

Ajutorul lui Merthin, Jimmie, care avea acum 16 ani, păzea casa de hoți. Acesta era un băiat superstițios, care se închina mai tot timpul și-și făcuse un obicei din a arunca sare peste umăr. Acum ședea pe o bancă în bucătărie, în fața unui foc mare, dar părea neliniștit.

— Bună seara, meștere, începu el. Acum, că ești aici, pot să mă duc să mănânc și eu? Lol Turner trebuia să-mi aducă cina, dar n-a venit.

— Ai grijă să te întorci înainte să se întunece.

— Mulțumesc.

Plecă în grabă.

Merthin trecu pragul și intră în casă.

— Patru camere la parter, spuse el, arătându-i fetei.

Lui Elizabeth nu-i venea să creadă.

— La ce le trebuie atâtea?

— Păi, una e pentru bucătărie, apoi avem un salon, o cameră de luat masa și o sală. Casa nu avea încă o scară interioară cum se cuvine, dar Merthin urcă pe o scară din lemn până la etaj și Elizabeth îl urmă. Patru dormitoare, făcu el când ajunse sus.

— Cine o să stea aici?

— Dick cu nevasta, băiatul lui, Danny, cu soția, și fiica lui, care probabil că n-o să rămână nemăritată la nesfârșit.

Cele mai multe familii din Kingsbridge locuiau într-o singură încăpere, iar membrii lor dormeau unii lângă alții, pe podea: părinți, copii, bunici și socri. Elizabeth exclamă:

— Casa asta are mai multe camere decât un palat!

Era adevărat. Deseori se întâmpla ca un nobil cu o suită impresionantă să locuiască într-o reședință cu două încăperi: un dormitor pentru el și nevasta lui și o sală mare pentru toți ceilalți. Dar Merthin proiectase mai multe case pentru negustorii înstăriți din Kingsbridge, iar luxul pe care și-l doreau cu toții era intimitatea. Din punctul lui de vedere, era vorba despre o nouă modă.

— Presupun că ferestrele vor fi înfundate cu geamuri, spuse Elizabeth.

— Da.

Aici se contura o altă modă. Merthin își amintea vremurile când în tot Kingsbridge-ul nu exista niciun geamgiu, iar locuitorii erau nevoiți să cheme un meșter itinerant o dată pe an sau chiar la doi ani. Acum orașul beneficia de serviciile permanente ale unui geamgiu.

Se întoarseră la parter. Elizabeth se așeză pe bancheta lui Jimmie, în fața căminului, și își încălzi mâinile întinzându-le spre foc. Merthin se așeză lângă ea.

— Într-o zi o să construiesc o casă ca asta pentru mine, rosti el. Și o să aibă o grădină mare, cu pomi fructiferi.

Spre surprinderea sa, Elizabeth își lăsă capul pe umărul lui.

— Ce vis frumos, murmură ea.

Amândoi priveau fix flăcările. Părul ei gădila obrazul lui Merthin. După o clipă, fata își puse o mână pe genunchiul lui. În tăcerea care-i înconjura, Merthin îi putea auzi respirația, ca și pe a lui, pe fundalul pocnetelor ocazionale ale focului.

— În visul tău, cine apare în casa aceea? întrebă ea.

— Nu știu.

— Tipic pentru un bărbat. Eu nu-mi pot imagina cum o să arate casa mea, dar știu cine s-ar afla în ea: soțul meu, niște copii, mama, un socru sau o soacră și trei servitori.

— Bărbații și femeile au visuri diferite.

Elizabeth își înălță capul, îl privi și-i atinse chipul.

— Și când le reunești, obții o viață.

Îl sărută pe gură.

Merthin închise ochii. Își amintea atingerea catifelată a buzelor ei din perioada idilei lor adolescente. Gura ei rămase o clipă lipită de a lui, după care se retrase.

El se simțea ciudat de detașat, ca și cum s-ar fi privit din exterior, dintr-un colț al încăperii. Nu-l încerca nicio emoție. O privi și observă din nou cât de încântătoare era. Se întrebă ce anume o făcea atât de frumoasă și își dădu seama imediat că totul se afla în armonie, precum părțile unei catedrale. Gura, bărbia, pomeții, fruntea ei – toate erau aidoma celor pe care le-ar fi proiectat el, dacă ar fi fost în postura lui Dumnezeu plâsmuind femeia.

Elizabeth îl fixa cu ochii ei albaștri și senini.

— Atinge-mă, spuse ea.

Își deschise pelerina.

El îi cuprinse ușor sânul în palmă. Își amintea că mai făcuse asta cu ani în urmă. Sâni ei erau tari și oarecum plați. Sfârcul ei se întări de îndată ce îl atinse, trădând faptul că aerul ei calm era doar de fațadă.

— Vreau să fiu și eu în casa ta de vis, șopti ea și îl sărută din nou.

Nu acționa sub impulsul inspirației de moment – așa ceva nu îi era deloc caracteristic lui Elizabeth. Se gândise mult la asta. Cât timp el o vizitase, bucurându-se de compania ei fără alte gânduri ascunse, ea își construise în închipuire imaginea vieții lor împreună. Poate că plănuise și această scenă. Așa s-ar fi explicat de ce mama ei îi lăsase singuri, invocând pretextul comandării unei plăcinte. Merthin aproape că-i dăduse peste cap planul propunând să-i arate casa lui Dick Berarul, dar ea reușise să improvizeze ceva asemănător.

Nu era nimic în neregulă cu o asemenea abordare detașată. Elizabeth era, la urma urmei, o persoană rațională. Acesta era unul dintre lucrurile care-i plăceau la ea. Și totuși, știa că, sub aparența senină, în sufletul ei clocoteau puternic pasiunile.

Ce i se părea în neregulă era lipsa sentimentelor sale. Nu îi stătea în fire să fie detașat și rațional când venea vorba de femei – ba chiar din contră. Când se îndrăgostise, sentimentele îl copleșiseră: avusese parte de furie, ciudă, dorință și tandrețe, toate în același timp. Acum se simțea interesat, flatat și atârnat, dar nu-și pierduse controlul.

Elizabeth simți că sărutul lui era mai degrabă cald și se retrase. Merthin văzu spectrul unei emoții reflectându-se pe chipul ei. Deși suprimată cu forță, își dădu seama că, dincolo de masca afișată, în sufletul ei se afla multă teamă. Prin firea ei, Elizabeth era atât de stăpânită, încât probabil că îi venea foarte greu să se arate atât de îndrăzneță și îi era groază să nu fie respinsă.

Se trase departe de el, se ridică și-și săltă poalele rochiei. Avea picioare lungi, frumos modelate, acoperite cu un păr blond aproape invizibil. Deși era înaltă și zveltă, trupul i se lățea chiar sub șolduri, într-o manieră de o feminitate încântătoare. Privirea lui se aținti neajutorată asupra triumphiului de păr care acoperea sexul ei. Părul ei era atât de blond, încât Merthin putea vedea umflătura palidă a labiilor printre firele scurte și creștătura delicată dintre ele.

Tânărul își ridică privirea către chipul ei și citi disperarea întipărită pe el. Încercase tot și își dădea seama că nimic nu avusese efect.

— Îmi pare rău, rosti Merthin.

Elizabeth își lăsă poalele să cadă.

— Ascultă, continuă el. Cred că...

Fata îl întrerupse:

— Nu spune nimic. Dorința ei se transforma în mânie. Orice ai spune n-ar fi altceva decât o minciună.

Avea dreptate. Merthin încerca să formuleze câteva cuvinte adevărate numai pe jumătate, dar care să o poată alina: că nu se simțea bine sau că Jimmie putea să se întoarcă dintr-un

moment într-altul. Dar ea nu voia să fie împăcată. Fusesse respinsă, iar pretextele șchioape n-ar fi făcut decât să-i dea impresia că-i vorbea de sus.

Se uita fix la el, iar pe chipul ei frumos durerea se lupta cu furia. Ochii i se umplură de lacrimi de frustrare.

— De ce nu? strigă ea, dar când Merthin deschise gura să-i răspundă, ea continuă: Taci! N-o să fie adevărat ce-o să spui. Din nou, avea dreptate. Se răsuci pe călcâie și dădu să plece, după care se întoarse. E din cauza lui Caris, adăugă ea, cu chipul pradă emoției. Vrăjitoarea aia te-a fermecat. Nu vrea să se mărite cu tine, dar nici nu te lasă să fii al altcuiva. E rea!

Într-un final, se îndepărtă. Deschise ușa cu o smucitură și ieși. Merthin o auzi suspinând o dată, după care nimic.

Își aținti privirea asupra flăcărilor.

— Ah, la dracu'! făcu el.

— Trebuie să-ți explic ceva, îi spuse Merthin lui Edmund o săptămână mai târziu, pe când ieșeau din catedrală.

Pe chipul lui Edmund apăru o expresie de ușor amuzament pe care Merthin o cunoștea. Era ca și cum starostele i-ar fi spus: „Am cu 30 de ani mai mult decât tine, și tu ar trebui să mă ascuți pe mine, nu să-mi dai lecții; dar îmi face plăcere să văd entuziasmul tinereții în acțiune. Și-apoi... Încă nu sunt prea bătrân să nu mai am ce învăța.”

— Bine, îi răspunse Edmund. Dar îmi explici la Bell. Vreau să beau o cană cu vin.

Intrară în tavernă și se așezară aproape de foc. Mama lui Elizabeth le aduse niște vin, dar rămase în tot acest timp cu nasul pe sus și nu le adresă niciun cuvânt. Edmund întrebă:

— Sairy e supărată pe tine sau pe mine?

— Lasă asta, făcu Merthin. Ai stat vreodată la marginea oceanului, cu picioarele goale în nisip... ai simțit vreodată cum marea îți spală tălpile?

— Bineînțeles. Toți copiii se joacă în apă. Chiar și eu am fost cândva doar un băiețandru.

— Îți aduci aminte cum acțiunea valurilor, care veneau și se retrăgeau, părea să sugă nisipul de sub marginile tălpilor tale, creând niște mici canale?

— Da. A trecut mult timp de-atunci, dar cred că știu la ce te referi.

— Exact asta s-a întâmplat cu podul cel vechi, de lemn. Curgerea râului a spulberat pământul de sub pilonul central.

— Cum ți-ai dat seama?

— După crăpăturile care se vedeau în lemnărie chiar înainte de prăbușire.

— Unde vrei să ajungi?

— Râul nu s-a schimbat. Va submina podul cel nou la fel de sigur cum a făcut-o cu cel vechi – dacă nu prevenim asta.

— Cum?

— În proiectul meu, fiecare pilon al podului nou era înconjurat de câte o grămadă de pietre mari. Acestea vor disipa curentul și-i vor slăbi efectul. E fix diferența dintre a fi gădilat de-un fir de ață și a fi biciuit c-o funie împletită strâns.

— De unde știi?

— L-am întrebat pe Buonaventura, imediat după prăbușirea podului, chiar înainte să plece la Londra. Mi-a zis că a văzut asemenea grămezi de pietre în jurul pilonilor podurilor din Italia și că se întrebase de multe ori care e scopul lor.

— Fascinant. Și-mi spui asta pentru cultura mea generală sau ai vreun scop anume?

— Oamenii ca Godwyn și ca Elfric nu înțeleg asta și nu m-ar asculta dacă le-aș spune. În cazul în care Elfric se încăpățânează să nu urmeze cu exactitate proiectul meu, vreau să fiu sigur că măcar o persoană cunoaște motivul pentru care grămezile acelea de pietre sunt necesare.

— Dar există deja o persoană care știe – tu.

— Eu plec din Kingsbridge.

Această veste îl luă cu totul prin surprindere pe Edmund.

— Pleci? întrebă el. Tu?

În momentul acela apărură și Caris.

— Să nu rămâi aici prea mult, i se adresă ea tatălui ei. Mătușa Petranilla pregătește prânzul. Vrei să mănânci și tu cu noi, Merthin?

Edmund îi spuse:

— Merthin pleacă din Kingsbridge.

Caris păli.

Văzându-i reacția, Merthin simți un fior de satisfacție. Caris îl respinsese, dar era mâhnită să audă că pleca din oraș. Își dădu însă imediat seama că era un sentiment nevrednic. Ținea prea mult la ea pentru a-și dori să sufere. Dar, oricum, s-ar fi simțit mai rău dacă ea ar fi primit vestea cu seninătate.

— De ce? întrebă Caris.

— Nu mai e nimic pentru mine aici. Ce să construiesc? Nu pot lucra la pod. Orașul are deja o catedrală. Nu vreau să fac case de negustori pentru tot restul vieții.

Pe un ton surd, ea spuse:

— Și unde-o să te duci?

— La Florența. Întotdeauna mi-am dorit să văd clădirile din Italia. O să-l rog pe Buonaventura Caroli să-mi dea câteva scrisori de recomandare. Poate o să călătoresc chiar împreună cu vreunul dintre transporturile lui de marfă.

— Dar ai pământ aici, în Kingsbridge.

— Chiar mă gândeam să vorbesc cu tine despre asta. N-ai vrea să-mi administrezi tu proprietatea? Ai putea să-mi încasezi chiriile, să-ți oprești un comision și să-i dai restul lui Buonaventura. El poate transfera banii în Florența printr-o scrisoare de credit.

— Nu vreau niciun blestemat de comision, rosti ea cu țâfnă în glas.

Merthin ridică din umeri.

— E ceva muncă la mijloc, ar trebui să primești niște bani pentru ea.

— Cum poți să iei lucrurile atât de ușor? Glasul ei căpătase o intonație stridentă, iar mai mulți oameni aflați în sala de mese de la Bell își ridicară privirile către ea. Caris nu-i luă în seamă. Asta înseamnă să-ți părăsești toți prietenii!

— Nu mă afectează prea tare. E minunat să ai prieteni. Dar eu aș vrea să mă însor.

Edmund vorbi și el:

— Dar sunt o groază de fete aici, în Kingsbridge, care s-ar mărita cu tine. Nu ești tu chipeș, dar câștigi bine și asta contează mai mult decât frumusețea.

Merthin schiță un zâmbet strâmb. Edmund putea fi dezarmant de sincer. Caris moștenise această trăsătură de la el.

— O vreme am crezut c-aș putea să mă însor cu Elizabeth Clerk, spuse el.

Edmund zise:

— Și eu am crezut.

— E un pește rece femeia aia, pufni Caris.

— Ba nu, nu este. Dar, când m-a întrebat, am dat înapoi.

— Aha... de-asta e mereu cu capsă pusă în ultima vreme, rosti Caris.

— Și de-asta nu vrea mama ei măcar să se uite la Merthin, completă Edmund.

— De ce ai refuzat-o? se interesă Caris.

— Nu există decât o singură femeie în tot Kingsbridge-ul cu care aș putea să mă însor, iar ea nu vrea să fie nevasta nimănui.

— Dar nu vrea să te piardă.

Merthin se înfurie dintr-odată.

— Și ce-ar trebui să fac? întrebă el. Ridicase tonul, iar oamenii din jur se opriră din vorbit pentru a-l asculta. Merthin continuă neabătut: Godwyn m-a concediat, tu m-ai respins și frate-meu e un nelegiuit. Pentru numele lui Dumnezeu, de ce să mai rămân aici?

— Nu vreau să pleci, spuse ea.

— Nu e de-ajuns! strigă el.

Acum deja nu mai vorbea nimeni în toată încăperea. Toată lumea îi cunoștea: proprietarul, Paul Bell, și fiica lui cu trup

atrăgător, Bessie; ospătărița cu părul grizonant, Sairy, mama lui Elizabeth; Bill Watkin, care nu voise să-l angajeze pe Merthin; Edward Măcelarul, despre care tot orașul știa că-și înșela nevasta; Jake Chepstow, chiriașul lui Merthin; călugărul-cerșetor Murdo, Matthew Bărbierul și Mark Țesătorul. Toți știau povestea lui Merthin și a lui Caris și urmăreau fascinați cearta dintre ei.

Lui Merthin nici că-i păsa. Puteau să asculte. Spuse mânios:

— N-o să-mi petrec toată viața pe lângă tine, așteptând, precum Scrap, să-mi acorzi puțină atenție. Vreau să devin soțul tău, dar n-am de gând să-ți fiu un fel de animal de companie.

— Bine atunci, răspunse ea cu un glas aproape imperceptibil.

Schimbarea bruscă a tonului ei îl surprinse pe Merthin, care nu era sigur ce voia să spună cu vorbele acelea.

— Bine, ce?

— Bine, mă mărit cu tine.

O clipă, Merthin fu prea șocat ca să mai scoată vreun cuvânt. Apoi o întrebă suspicios:

— Vorbești serios?

Caris își ridică privirea către el și zâmbi cu sfială.

— Da, vorbesc serios, rosti ea. Cere-mă.

— Bine. Trase aer adânc în piept. Vrei să te căsătorești cu mine?

— Da, vreau.

Edmund strigă:

— Uraaa!

Toți cei prezenți în tavernă izbucniră într-un ropot de aplauze și de urale.

Merthin și Caris începură să râdă.

— Chiar vrei?

— Da.

Se sărutară, după care Merthin o luă în brațe și o strânse cât putu de tare. Când îi dădu drumul, văzu că ea plângea.

— Niște vin pentru logodnica mea! strigă el. Un butoi, de fapt... puneți câte-o cană cu vin pentru toată lumea, ca să bea în sănătatea noastră!

— Imediat, făcu hangiul, iar toți ceilalți izbucniră din nou în urale.

O săptămână mai târziu, Elizabeth Clerk îmbracă rasa de novice.

Ralph și Alan erau într-o stare jalnică. Supraviețuiau cu carne de căprioară și apă de izvor, iar Ralph ajunsese să

tânjească după mâncăruri la care în mod normal ar fi strâmbat din nas, considerându-le nedemne de el: ceapă, mere, ouă, lapte. Dormeau în fiecare noapte în alt loc, încălzindu-se la focuri de vreascuri. Aveau amândoi câte o pelerină groasă, dar, dormind în aer liber, nu era suficient, așa că se trezeau tremurând în fiecare dimineață. Jefuiau orice persoană vulnerabilă pe care o întâlneau pe drum, dar mare parte din prada lor era fie sărăcăcioasă, fie de-a dreptul inutilă: haine zdrențuite, furaje și bani, cu care nu puteau cumpăra nimic în pădure.

O dată reușiră să fure un butoi cu vin. Îl rostogoliră vreo sută de metri în pădure, băură cât putură de mult și adormiră. Când se treziră, mahmuri și irascibili, își dădură seama că nu puteau să ia cu ei butoiul plin pe trei sferturi, așa că-l lăsară acolo.

Ralph se gândea cu nostalgie la traiul său trecut: conacul, focul care trosnea în cămin, servitorii, mesele... Dar, în momentele sale de pragmatism, își dădea seama că nu era tocmai viața pe care și-o dorea. Îl plictisea prea mult. Probabil de aceea o și violase pe Annet. Simțise nevoia de ceva palpitant.

După o lună petrecută în pădure, Ralph hotărî că trebuiau să se organizeze. Aveau nevoie de o tabără de bază, unde să-și construiască un fel de adăpost și să-și facă niște provizii de hrană. Și trebuiau să-și planuiască jafurile astfel încât să facă rost de lucruri cu adevărat valoroase, precum haine călduroase și alimente proaspete.

Cam prin vremea când în mintea sa prindeau contur aceste gânduri, hoinărelile lor îi aduseră pe niște dealuri aflate la câțiva kilometri depărtare de Kingsbridge. Ralph își amintea că aceste dealuri, mohorâte și golașe pe timpul iernii, erau folosite pe timp de vară ca pășuni de către ciobanii care-și construiseră niște adăposturi grosolane de piatră în cutele prezente în conformația solului. În adolescență, el și Merthin descoperiseră aceste sălașuri primitive într-o expediție de vânătoare, așa că se adăpostiseră într-unul dintre ele, aprinzând focul și frigându-și iepurii și potârnichele vânat. Își amintea că, încă de pe-atunci, tânjise după valul de adrenalină dat de vânătoare: nimic nu-i plăcea mai mult decât să urmărească și să tragă cu arcul asupra unei ființe înspăimântate, să-i curme chinul cu un cuțit sau cu o bâtă – și nimic nu egala senzația euforică de putere pe care i-o dădea luarea unei vieți.

Nimeni n-avea să vină aici înainte ca iarba de primăvară să fi crescut bine. Prin tradiție, se pornea la pășunat de Rusalii, exact în ziua în care se deschidea Târgul de Lână, adică peste două luni. Ralph alegea o colibă care părea suficient de solidă și

cei doi o transformară în casa lor. Nu avea uși sau ferestre, ci pur și simplu o deschizătură scundă pe unde se intra. Exista însă o gaură în acoperiș pe unde ieșea fumul, așa că aprinseră focul și dormiră la căldură pentru prima oară de o lună încoace.

Apropierea de Kingsbridge îi oferă lui Ralph o altă idee inteligentă. Își dădu seama că cel mai bun moment pentru jefuit era când oamenii se duceau la târg. Cu această ocazie, țăranii aveau asupra lor bucăți de brânză, butelci cu cidru, miere, prăjituri de ovăz – tot felul de lucruri de care aveau nevoie orășenii, ca și nelegiuții.

Târgul de la Kingsbridge se ținea duminică. Ralph pierduse socoteala zilelor săptămânii, dar află ce zi era întrebând un călugăr-cerșetor de pe drum, înainte de a-l „ușura” de trei șilingi și o găscă. În sâmbăta următoare, el și Alan așezară tabăra nu departe de drumul către Kingsbridge și rămaseră treji toată noaptea, lângă foc. În zori se postară lângă drum și rămaseră ascunși, așteptând.

Primul grup care se ivi la orizont transporta nutreț cu căruța. În Kingsbridge existau sute de cai și foarte puțină iarbă, așa că cererea de fân era mare. Cu toate acestea, lui Ralph nu-i trebuia o astfel de marfă: Griff și Fletch aveau provizii nesfârșite de hrană în pădure.

Ralph nu se plictisea așteptând. Pregătirea unei ambuscade era pentru el la fel de interesantă ca urmărirea unei femei dezbrăcându-se. Cu cât așteptarea era mai lungă, cu atât emoția era mai intensă.

Curând după aceea, auziră zvon de cântec. Firele de păr de pe ceafa lui Ralph se ridicară: i se părea că aude cântec de îngeri. Dimineața era învăluită într-o ceață alburie, așa că, atunci când văzură pentru prima dată ființele care cântau, acestea păreau a avea aureole. Alan, care era în mod evident muncit de aceleași gânduri ca Ralph, chiar lăsă să-i scape un suspin de teamă. Dar nu erau decât razele soarelui strălucind în ceața din spatele călătorilor. Grupul era alcătuit din țăranți, fiecare cu câte un coș cu ouă pe braț – o asemenea pradă aproape că nu merita efortul unui jaf. Ralph le lăsă să treacă fără să-și facă simțită prezența.

Soarele se ridică încă un pic. Ralph își făcea griji că, în curând, drumul avea să fie suficient de aglomerat încât orice jaf să devină dificil. Apoi o familie apărură în zare: un bărbat, o femeie trecută de 30 de ani și doi copii adolescenți, un băiat și o fată. Îi păreau vag cunoscuți: fără îndoială, îi văzuse la târgul din Kingsbridge în anii în care locuise acolo. Aveau cu ei bunuri variate. Soțul căra în spate un coș greu cu legume; femeia ducea pe umăr un laț lung de care erau atârdate mai

multe găini vii, legate; băiatul asuda sub povara unei șunci uriașe, iar fata purta o oală de lut care conținea, cel mai probabil, niște unt sărat. Lui Ralph îi ploua în gură numai gândindu-se la șunca aceea.

Fu cuprins de un val de adrenalină și îi făcu semn din cap lui Alan.

Când femeia ajunsese în dreptul lor, Ralph și Alan ieșiră din tufișuri în goană.

Femeia scoase un țipăt, iar băiatul strigă și el, înfricoșat.

Bărbatul încercă să-și lepede coșul cu o mișcare din umeri, dar, înainte ca încărcătura să-i cadă, Ralph îl străpunse cu sabia; lama îi pătrunse în abdomen pe sub coaste, ușor ascendent. Țipătul de agonie al bărbatului se curmă brusc în momentul în care vârful spadei îi pătrunse în inimă.

Alan se năpusti asupra femeii și-i reteză aproape de tot gâtul, astfel încât din tăietură țâșni un jet de sânge.

Euforic, Ralph se întoarse către fiu. Flăcăul reacționa repede: deja lăsase șunca să cadă și își scosese cuțitul. În timp ce arma lui Ralph își continua traiectoria, băiatul țâșni spre el și îl înjunghie. Era o lovitură de amator, prea nebunească pentru a fi periculoasă. Cuțitul nu nimeri pieptul lui Ralph, dar vârful se înfipse în carnea părții superioare a brațului său și valul de durere extremă îl făcu pe bărbat să dea drumul sabiei. Băiatul se răsuci pe călcâie și o rupse la fugă, înspre Kingsbridge.

Ralph aruncă o privire către Alan. Înainte de a se întoarce către fată, Alan îi curmă viața femeii, iar această întârziere aproape că-l costă viața. Ralph o zări pe fată îndreptându-și oala cu unt către Alan. Aruncată dibaci sau pur și simplu din întâmplare, oala îl nimeri pe acesta drept în ceafă și-l făcu să cadă lat la pământ, ca și cum ar fi fost izbit cu o halebardă.

Apoi fata porni în goană pe urmele fratelui ei.

Ralph se plecă, își luă sabia în mâna stângă și porni după cei doi.

Copiii erau agili, dar el avea picioare lungi, așa că în curând începu să câștige teren. Băiatul aruncă o privire peste umăr și îl văzu pe Ralph apropiindu-se. Spre uluirea lui Ralph, flăcăul se opri, după care porni în fugă spre el, strigând, cu pumnalul ridicat în mâna încheștată.

Ralph rămase pe loc și își ridică spada. La rândul lui, băiatul se opri suficient de departe încât Ralph să nu-l poată ajunge. Ralph făcu un pas înainte și atacă, agitând spada înspre tânărul său adversar, dar nu era decât un tertip. Băiatul se feri, după care, profitând de clipa în care Ralph se străduia să-și recapete echilibrul, încercă să pătrundă în spațiul lui de apărare și să-l înjunghie. Dar exact asta așteptase Ralph. Se dădu repede

înapoi, se ridică pe vârfuri și-și înfipse sabia în gâtul băiatului, împingând-o până ce capătul tăișului îi ieși prin ceafa.

Băiatul se prăbuși, mort, iar Ralph își trase sabia din corpul lui, mulțumit de precizia și de eficiența loviturii de grație pe care i-o administrase.

Își ridică privirea și văzu că fata se pierduse în depărtare. Își dădu seama imediat că nu putea să o prindă pe jos și, până ce avea să-l aducă pe Griff, ea va fi ajuns deja în Kingsbridge.

Se întoarse și se uită înapoi. Spre surprinderea sa, Alan se ridica, schițând mișcări nesigure.

— Am crezut că te-a omorât, spuse Ralph.

Își șterse spada pe tunică băiatului mort, o băgă în teacă și-și apăsă mâna stângă pe rana de pe brațul drept, încercând să stăvilească sângerarea.

— Mă doare capul ca dracu', răspunse Alan. I-ai omorât pe toți?

— Fata a scăpat.

— Crezi că ne-a recunoscut?

— S-ar putea să mă știe pe mine. Sigur am mai văzut familia asta.

— În cazul ăsta, o să avem pe nume și o condamnare pentru crimă.

Ralph ridică din umeri.

— E mai bine să mori spânzurat decât de foame. Aruncă o privire la cele trei cadavre. Ei, oricum, hai să-i luăm pe țărani ăștia din drum până nu vine altcineva.

Folosindu-se de brațul stâng, târî cadavrul bărbatului până la marginea drumului. Alan ridică trupul și-l aruncă în tufișuri. Procedară la fel cu femeia și cu băiatul. Ralph făcu tot posibilul ca trupurile neînsuflețite să nu poată fi zărite de trecători. Sângele de pe drum deja începuse să se închidă la culoare, confundându-se cu noroiul în care se îmbiba.

Ralph rupse o fâșie din rochia femeii și o legă strâns în jurul tăieturii de la braț. Încă îl mai durea, dar sângerarea se mai oprise. Simțea acea ușoară tristețe care-l cuprindea după o bătălie, asemănătoare cu senzația de după o partidă de sex.

Alan începu să adune prada.

— Producție bună, comentă el. Șuncă, găini, unt... aruncă o privire în coșul pe care-l cărase bărbatul:... Și ceapă! De anul trecut, sigur, dar tot e bună.

— Ceapa veche e mai bună decât deloc. Așa zice mereu mama.

Când Ralph se aplecă să ia oala cu unt care-l doborâse pe Alan, simți înțepătura unui obiect metalic în fund. Alan era în fața lui, ocupat cu găinile legate. Ralph mârâi:

— Cine...?

Se auzi un glas aspru:

— Nu te mișca.

Ralph nu se supunea niciodată unor asemenea instrucțiuni. Făcu un salt înainte, în direcția opusă celei din care auzise glasul, și se întoarse. Șase-șapte oameni se materializaseră ca din neant. Era uluit, dar reuși, folosindu-se de mâna stângă, să-și scoată sabia din teacă. Bărbatul aflat cel mai aproape de el – care-l și îmboldise probabil – își ridică arma pentru luptă, dar ceilalți începuseră deja să înșface prada, culegând găinile de pe jos și certându-se pe bucata de șuncă. Sabia lui Alan se ridică pentru a apăra găinile, iar Ralph începu să se lupte cu adversarul său. Își dădu seama că un grup de nelegiuți încerca să-l jefuiască. Era plin de indignare: omorâse niște oameni pentru merindele acelea, iar acum ei voiau să i le ia! Nu simțea nicio urmă de frică, ci doar mânie. Își atacă oponentul cu energia unei persoane ultragiutate, în ciuda faptului că era nevoit să lupte cu mâna stângă. Apoi se auzi un glas autoritar:

— Lăsați săbiile jos, proștilor!

Toți nou-veniții încremeniră. Ralph rămase cu sabia pregătită, temându-se că avea de-a face cu un tertip, și privi în direcția de unde venise glasul. Văzu un bărbat chipeș, de vreo 20 și ceva de ani, cu un aer aristocrat. Purta haine scumpe, dar extrem de murdare: o pelerină de stofă stacojie italienească plină de frunze și de crenguțe, o haină din brocart luxos marcată de o mulțime de zone mai întunecate care păreau a fi pete de mâncare și pantaloni strâmți, dintr-un material cafeniu care aducea a piele, dar care era zgâriat și plin de noroi.

— Mă distrează să fur de la hoți, spuse acesta. Vedeți voi, nu e o infracțiune.

Ralph era conștient că se afla la ananghie, dar, oricum, era intrigat.

— Tu ești cel căruia i se spune Tam Hiding? întrebă el.

— Când eram eu mic, circulau tot felul de povești despre Tam Hiding, răspunse bărbatul. Din când în când, apare câte unul care intră în pielea lui, ca un călugăr care joacă rolul lui Lucifer într-o piesă de teatru.

— Nu ești un nelegiuit de rând.

— Nici tu. Presupun că ești Ralph Fitzgerald.

Ralph încuviință printr-o mișcare din cap.

— Am auzit despre evadarea ta și chiar mă întrebam când o să dăm nas în nas. Tam aruncă o privire în susul și-n josul drumului. V-am găsit din întâmplare. Ce v-a făcut să alegeți locul ăsta?

— Am ales mai întâi ziua și ora. E duminică și cam prin timpul ăsta trec țăranii cu produse pe care să le vândă la târgul din Kingsbridge.

— Bine, foarte bine. De zece ani trăiesc în afara legii și nu mi-a dat prin minte una ca asta. Poate că ar trebui să ne facem asociați. Nu vrei să lași arma aia jos?

Ralph ezita, dar Tam era neînarmat, așa că nu vedea cum ar fi fost în dezavantajul său o asemenea mișcare. Oricum, el și Alan se aflau într-o inferioritate numerică atât de covârșitoare, încât cel mai bine era să evite o înfruntare. Cu mișcări încete, își băgă spada în teacă.

— E mai bine așa. Tam își petrecu un braț pe după umerii lui Ralph, iar acesta își dădu seama că aveau aceeași înălțime. Nu erau mulți cei care să fie la fel de înalți ca Ralph. Bărbatul îl conduse în pădure, spunând: Ceilalți o să aducă prada. Hai pe-aici. Avem multe de discutat noi doi.

Edmund bătu cu palma în masă.

— Am convocat această întrunire de urgență a ghildei parohiale pentru a discuta problema nelegiuirilor, spuse el. Dar, pentru că eu îmbătrânesc și devin din ce în ce mai leneș, am s-o rog pe fiică-mea să facă rezumatul situației.

Caris era acum membră a ghildei parohiale, datorită succesului ei în fabricarea stofei stacojii. Noua ei afacere salvase averea tatălui ei. De asemenea, aceasta adusese prosperitate și altor locuitori ai Kingsbridge-ului, mai cu seamă familiei Țesătorilor. Tatăl ei reușise să-și țină angajamentul de a contribui cu bani la construcția podului și, în avântul general, ceilalți negustori făcuseră la fel. Lucrările la pod înaintau repede – supervizate, din păcate, de Elfric, nu de Merthin.

În ultima vreme, tatăl ei mai lua doar rareori inițiativa. Nu mai era nici la fel de iute la minte ca altădată. Caris era îngrijorată pentru el, dar nu putea face nimic. Simțea în suflet aceeași furie ca atunci când mama ei fusese bolnavă. De ce nu putea fi ajutat? Nimeni nu înțelegea ce era în neregulă cu el; nimeni nu cunoștea numele bolii care-l lua în stăpânire. Toți spuneau că era vorba despre bătrânețe, dar nu avea nici 50 de ani încă!

Se ruga ca Edmund să apuce să-i vadă nunta. Avea să se cunune cu Merthin în Catedrala Kingsbridge în duminica de după Târgul de Lână, adică peste doar o lună. Nunta fiicei starostelui orașului era un eveniment important. Avea să se țină un ospăț în sala ghildei pentru toți cetățenii de vază și un picnic pe Câmpul îndrăgostiților pentru alte câteva sute de oaspeți. În unele zile tatăl ei petrecea ore întregi punând cap la cap meniul și sursele de distracție doar pentru a uita ce spusese și a începe de la zero a doua zi.

Își alungă toate acestea din minte și-și concentrează atenția asupra unei probleme care, spera ea, putea fi gestionată mai bine.

— În ultima lună a crescut considerabil numărul de atacuri ale nelegiuiților, începu ea. Acestea au loc mai ales duminica, iar victimele sunt, invariabil, oameni care vin cu produse proaspete la târgul din Kingsbridge.

Fu întreruptă de Elfric:

— Autorul e chiar fratele logodnicului tău! strigă el. Vorbește cu Merthin, nu cu noi.

Caris își impuse să nu se lase copleșită de exasperare. Soțul surorii ei nu rata nicio ocazie să o atace. Era dureros de conștientă că, cel mai probabil, Ralph era implicat în toate astea. Gândul acesta îl chinuia și pe Merthin. Pentru Elfric nu era însă decât un prilej de satisfacție răutăcioasă.

Dick Berarul spuse:

— Eu cred că Tam Hiding e de vină.

— Poate că e vorba despre amândoi, rosti Caris. Eu cred că e posibil ca Ralph Fitzgerald, care are ceva pregătire militară, să-și fi unit forțele cu o bandă de nelegiuiți, făcându-i să fie mai organizați și să dea atacuri mai eficiente.

Corpolenta Betty Brutăreasa, cea mai prosperă femeie din oraș, interveni și ea:

— Oricine-ar fi, o să ducă la pieirea orașului nostru. Nu mai vine nimeni la târg!

Exagera, însă era adevărat că numărul de participanți la târg scăzuse dramatic, iar efectele erau resimțite de aproape toate afacerile din oraș, de la brutării la bordeluri.

— Și totuși, reluă Caris, ce e mai grav este că peste patru săptămâni avem Târgul de Lână. O parte dintre cei prezenți aici au investit sume uriașe de bani în noul pod, care o să fie dat în folosință, cu un drum temporar din lemn, la timp pentru deschiderea târgului. Prosperitatea celor mai mulți dintre noi depinde de acest târg anual. Eu una am un depozit plin cu stofă stacojie scumpă de vânzare. Dacă se răspândește vestea că oamenii care vin la Kingsbridge sunt în pericol să fie jefuiți de nelegiuiți, s-ar putea să ne trezim fără clienți.

Era chiar mai îngrijorată decât se arăta. Nici ea, nici tatăl ei nu mai aveau bani. Tot ce câștigaseră era fie investit în construcția podului, fie băgat în lână și stofă stacojie. Târgul de Lână era șansa lor de a-și recupera banii. Dacă veneau puțini oameni, aveau să se confrunte cu probleme mari. Printre altele, cine ar fi plătit nunta?

Nu era singura îngrijorată. Rick Argintarul, conducătorul gildei bijutierilor, spuse:

— Asta ar însemna al treilea an prost la rând. Rick era un bărbat sclivisit, agitat, îmbrăcat întotdeauna impecabil. Pe unii dintr-ai mei i-ar termina, zău, continuă el. La Târgul de Lână încheiem jumătate din tranzacțiile pe un an întreg.

Edmund punctă:

— Ar termina întregul oraș. Nu putem permite să se întâmple așa ceva.

Alți câțiva se alătură acestei discuții. Caris, care prezida în mod neoficial ședința, îi lăsa să-și exprime nemulțumirea. Conștientizarea caracterului imperios necesar al intervenției i-ar fi făcut mai dispuși să accepte soluția radicală pe care avea de gând să o propună.

Elfric zise:

— Șeriful din Shiring ar trebui să intervină într-un fel. Pentru ce e plătit, dacă nu să mențină ordinea?

— Nu poate să răscolească toată pădurea, răspuse Caris. Nu are suficienți oameni.

— Dar contele Roland da.

Era o utopie, dar Caris lăsa discuția să-și urmeze cursul, astfel încât atunci când avea să vină cu propunerea, ei să fie conștienți că nu existau alternative.

Edmund i se adresa lui Elfric:

— Contele n-o să ne ajute – deja i-am cerut-o.

Caris, care fusese de fapt cea care scrisese misiva lui Edmund către contele Roland, spuse:

— Ralph a fost unul dintre oamenii contelui și încă mai e. Cred că ați observat că nelegiuții nu-i atacă pe drumeții care se duc la târgul din Shiring.

Elfric reacționează indignat:

— Țăranii aceia din Wigleigh n-ar fi trebuit să se plângă împotriva unui vasal al contelui – cine se cred?

Caris tocmai se pregătea să-i dea un răspuns înțepător, dar Betty Brutăreasa fu mai rapidă:

— Aha, deci tu crezi că seniorii ar trebui lăsați să violeze pe cine vor ei?

Edmund interveni:

— Asta e cu totul altceva, spuse el pe un ton ferm, manifestând ceva din vechea lui autoritate. S-a întâmplat, iar Ralph ne atacă pe noi acum, așa că problema este ce-o să facem *noi*. Șeriful nu ne poate ajuta, iar contele pur și simplu nu vrea.

Rick Argintarul întrebă:

— Dar lordul William? El le-a luat partea țăranilor din Wigleigh... e vina lui că Ralph a ajuns nelegiuit.

— L-am solicitat și pe el, zise Edmund. Mi-a răspuns că noi nu ne aflăm pe moșia lui.

— Asta-i problema cu senioratul stăreției peste oraș, oftă Rick. Cu ce te poate ajuta starețul când ai nevoie de protecție?

Caris spuse:

— Acesta e doar unul dintre motivele pentru care facem cerere să ni se elibereze o cartă de obște. Dacă am avea așa ceva, am fi sub protecția regelui.

Elfric mârâi:

— Dar avem un conetabil în oraș, el ce face?

Mark Țesătorul luă cuvântul. El era unul dintre adjuncții conetabilului.

— Suntem gata să facem tot ce e nevoie, rosti el. Pur și simplu spuneți-ne ce, și se va face.

Caris replică:

— Nimeni nu se îndoiește de vitejia voastră. Dar rolul vostru e de a vă ocupa de cei care fac probleme în oraș. John Conetabilul nu are posibilitatea de a-i vâna pe nelegiuiți prin codru.

Mark, care era în relații strânse cu Caris pentru că îi conducea dârsta de la Wigleigh, era ușor indignat.

— Ei bine, și atunci cine o are?

Caris condusesese discuția tocmai către această întrebare.

— De fapt, avem un războinic cu experiență care e dispus să ne ajute, spuse ea. Mi-am luat libertatea de a-i cere să vină în seara asta aici, iar acum așteaptă în capelă. Ridică un pic tonul: Thomas, poți să vii puțin?

Thomas Langley ieși din capela mică aflată într-unul din capetele sălii.

Rick Argintarul întrebă cu scepticism în glas:

— Un călugăr?

— Înainte de a deveni călugăr, Thomas a fost războinic, explică fata. Așa a ajuns să-și piardă brațul.

Elfric rosti îmbufnat:

— Ar fi trebuit să se ceară permisiunea membrilor gildei înainte de a fi lansată invitația.

Caris observă încântată că nimeni nu-l băgă în seamă: toți erau prea interesați să audă ce avea de spus matriculariusul.

— Trebuie să formați o poteră, începu Thomas. Din câte știm, banda de nelegiuiți numără 20–30 de bărbați. Nu sunt chiar mulți. Majoritatea orășenilor pot folosi cu succes arcul, grație antrenamentelor de fiecare duminică. O sută de oameni, bine pregătiți și bine conduși, ar putea să le vină de hac nelegiuiților fără prea mari probleme.

— Toate bune și frumoase, răspunse Rick Argintarul. Dar trebuie să-i găsim.

— Bineînțeles, făcu Thomas. Dar sunt sigur că avem în Kingsbridge pe cineva care știe unde sunt.

Merthin îi ceruse negustorului de lemne, Jake Chepstow, să-i aducă o lespede din Țara Galilor – cea mai mare pe care o putea găsi. Jake se întorsese din următoarea lui expediție după lemne cu o placă subțire de ardezie galeză cu o suprafață de peste un metru pătrat. Merthin o prinsese într-o ramă de lemn, iar acum o folosea pentru desenarea proiectelor.

În seara aceea, în timp ce Caris prezida ședința gildei parohiale, Merthin se afla în casa lui de pe Insula Leproșilor, lucrând la o hartă a insulei. Închirierea parcelelor de teren pentru docuri și depozite era cea mai mică dintre ambițiile sale. Vedea cu ochii minții o stradă întreagă cu hanuri și prăvălii care străbătea insula de la un pod la celălalt. Avea să construiască aceste clădiri chiar el și apoi avea să le închirieze negustorilor locali. Îl umplea de entuziasm să se gândească la viitorul orașului și să-și imagineze clădirile și străzile de care avea să fie nevoie. Era genul de lucru pe care ar fi putut să-l facă stăreția dacă ar fi avut parte de o conducere mai bună.

În planul lui era inclusă și o casă pentru el și Caris. Locuința sa micuță putea să le asigure intimitatea și confortul necesare pentru primii ani, dar mai târziu aveau să simtă nevoia de mai mult spațiu, mai ales dacă apărea pe lume și un copil. Își însemnase un loc pe malul estic, unde urmau să aibă parte de aer curat adus de râu. Mare parte din insulă era stâncoasă, dar în locul la care se gândea el exista și o mică zonă cu teren cultivabil unde puteau planta câțiva pomi fructiferi. În timp ce proiecta casa aceea în minte, savura din tot sufletul imaginea lor locuind împreună, zi după zi, pentru totdeauna.

Visarea lui fu întreruptă de un ciocănit în ușă. Tresări, speriat. În mod normal, pe insulă nu venea nimeni noaptea – cu excepția lui Caris, iar ea n-ar fi ciocănit.

— Cine e? strigă el oarecum agitat.

Thomas Langley intră în încăpere.

— Se presupune că monahii dorm la ora asta, îl întâmpină Merthin.

— Godwyn nu știe că sunt aici. Thomas aruncă o privire la placa de ardezie. Desenezi cu mâna stângă?

— Dreapta sau stânga, nu contează. Vrei o cană cu vin?

— Nu, mulțumesc. Trebuie să merg la utrenie în câteva ore și nu vreau să mă apuce somnul.

Merthin îl simpatiza pe Thomas. Între ei se stabilise o legătură aparte încă din ziua aceea, în urmă cu 12 ani, când Merthin îi promisese că, dacă Thomas ar fi murit, avea să ducă un preot la locul unde era îngropată scrisoarea. Mai târziu, când ajunseseră să lucreze împreună la reparațiile catedralei, Thomas se dovedise capabil să dea instrucțiuni clare și să se

poarte frumos cu ucenicii. Reușea să fie sincer în ceea ce privea chemarea sa religioasă fără a deveni însă vanitos: din punctul de vedere al lui Merthin, toți slujitorii Domnului ar fi trebuit să fie ca el.

Îi făcu semn lui Thomas să se așeze pe un scaun aflat lângă foc.

— Cu ce te pot ajuta?

— E vorba despre fratele tău. Trebuie să-l oprim.

Merthin se crispă, ca și cum ar fi fost străbătut de-un val brusc de durere.

— Dacă aș putea să fac ceva, n-aș ezita. Dar nu l-am mai văzut și, când o să se întâmple asta, nu sunt sigur că o să mă asculte. A existat o vreme când îmi cerea mereu sfatul și se lăsa îndrumat, dar cred că vremea aceea a apus de mult.

— Chiar acum vin de la întrunirea ghildei parohiale. Mi-au cerut să organizez o poteră.

— Să nu te aștepți ca eu să fac parte din ea.

— Nu, nu am venit pentru asta. Thomas schiță un zâmbet nesigur. Printre numeroasele tale talente uimitoare nu se numără și cele militare.

Merthin dădu din cap cu tristețe.

— Mulțam.

— Dar ai putea să mă ajuți într-un fel, dacă vrei.

Dintr-odată, Merthin începu să nu se mai simtă în largul său.

— Păi, spune-mi despre ce e vorba.

— Nelegiuirii sigur au o ascunzătoare undeva nu departe de Kingsbridge. Vreau să te gândești unde ar putea fi fratele tău. Probabil că e vorba despre un loc pe care-l cunoașteți amândoi – poate o peșteră sau vreo cabană de pădurar părăsită.

Merthin ezita. Thomas continuă:

— Știu că n-ai vrea cu niciun preț să-l trădezi. Dar gândește-te la prima familie pe care a atacat-o: un țăran cumsecade și muncitor, nevasta lui frumoasă, un flăcău de 14 ani și o fetiță. Acum trei dintre ei sunt morți, iar fetița a rămas orfană. Chiar dacă îți iubești fratele, trebuie să ne ajuți să-l prindem.

— Știu.

— Ai vreo idee privind locul unde s-ar putea ascunde?

Merthin nu era încă pregătit să răspundă la această întrebare.

— N-o să-l ucideți, nu?

— Dacă e posibil, nu.

Merthin clătină din cap.

— Nu e suficient. Am nevoie de o garanție.

Thomas rămase tăcut câteva secunde, după care spuse:

— Bine. O să-l prindem în viață. Nu știu cum, dar o să găsesc eu o modalitate. Promit!

— Mulțumesc. Merthin făcu o pauză scurtă. Știa că trebuia să coopereze, dar inima i se răzvrătea împotriva hotărârii raționale. După câteva clipe, se forță să vorbească: Când aveam vreo 13 ani, ne duceam câteodată la vânătoare, de multe ori împreună cu alți băieți mai mari. Rămâneam pe câmp toată ziua și frigeam animalele vânat. Uneori ajungeam chiar până la dealurile de calcar și ne întâlneam cu familiile care stăteau pe timpul verii acolo, cu oile la pășunat. Ciobănițele nu sunt așa sperioase și nici nu prea au rezerve – unele ne lăsau să le sărutăm. Zâmbi fugar. Iarna, când nu erau acolo, le foloseam colibele ca adăpost. S-ar putea ca Ralph să se ascundă în zonă.

— Mulțumesc, rosti Thomas.

Se ridică.

— Nu uita ce-ai promis.

— N-o să uit.

— Acum 12 ani ai avut încredere în mine și mi-ai încredințat un secret.

— Știu.

— Eu nu te-am trădat.

— Îmi dau seama.

— Acum îmi pun și eu încrederea în tine.

Merthin știa că vorbele sale puteau fi interpretate în două moduri: fie ca o rugămintă de reciprocitate, fie ca o amenințare subtilă. Era numai bine. Thomas putea înțelege ce voia din ele.

Thomas își întinse brațul zdravăn, iar Merthin îi strânse mâna.

— O să mă țin de cuvânt, spuse Thomas, după care ieși.

Ralph și Tam călăreau unul lângă celălalt, urmați de Alan Fernhill pe calul lui și de restul nelegiuitorilor, care mergeau pe jos. Ralph se simțea bine – avuseseră parte de încă o duminică plină de succese. Venise primăvara, iar țăranii începeau să aducă la târg produse proaspete, din anul respectiv. Membrii bandei cărau șase miei, un vas cu miere și mai multe burdufuri cu vin. Ca de obicei, nelegiuitorii nu se aleseseră decât cu răni minore, câteva tăieturi și vânătaii provocate de cele mai nesăbuite victime ale lor.

Parteneriatul lui Ralph cu Tam se dovedea extraordinar de profitabil. În câteva ore de luptă ușoară făceau rost de cele necesare unui trai luxos pentru o săptămână. Restul timpului și-l petreceau vânând ziua și bând serile. Scăpaseră de șerbii topârlani care să-i deranjeze cu tot felul de conflicte pentru hotare sau să încerce să-i ducă de nas pentru a nu-și plăti arenda. Singurul lucru care le lipsea aici erau femeile, iar astăzi rezolvaseră și asta, răpind două fete durdulii, surori, de 13, respectiv 14 ani.

Singurul regret al lui Ralph era că nu luptase niciodată pentru rege. Aceasta fusese ambiția sa încă din copilărie. Traiul de nelegiuit era prea ușor. Nu se putea simți mândru că ucidea șerbi neînarmați. Băiatul din el tânjea după glorie. Nu dovedise până acum, nici în fața lui, nici a altora, că avea în piept o inimă demnă de un cavaler adevărat.

Totuși, nu intenționa să lase gândurile acestea să-i strice buna dispoziție. Urcând pășunea în pantă unde se afla ascunzătoarea lor, se gândea cu plăcere la ospățul care-i aștepta în seara aceea. Aveau să frigă un miel la proțap și să bea smântână îndulcită cu miere. Iar fetele... Ralph hotărî că avea să le întindă una lângă cealaltă, astfel încât fiecare să-și vadă sora violată în mod repetat. Simplul gând îi făcea inima să bată mai tare.

Se aflau acum suficient de aproape pentru a vedea adăposturile de piatră. Ralph își spuse că n-aveau să mai poată folosi pentru mult timp aceste colibe. Iarba creștea și, curând, ciobanii urmau să apară în zonă. Paștele picase devreme anul acesta, așa că Rusaliile aveau să fie la scurt timp după 1 Mai. Nelegiuirile trebuiau să găsească o nouă bază.

Când ajunse la 50 de metri de prima colibă, fu de-a dreptul șocat să vadă pe cineva ieșind din ea.

El și Tam traseră de hățuri pentru a-și opri caii, iar ceilalți nelegiuiri se adunară în jurul lor, cu mâinile pe arme.

Bărbatul respectiv se apropie de ei, iar Ralph văzu că era vorba despre un călugăr. De lângă Ralph, Tam spuse:

— Ce Dumnezeu...?

Una din mânecile călugărului flutura ușor, goală fiind, iar Ralph își dădu seama că îl avea în față pe fratele Thomas din Kingsbridge. Thomas veni lângă ei ca și cum i-ar fi întâlnit din întâmplare pe stradă.

— Salutare, Ralph, zise el. Îți mai aduci aminte de mine?

Tam i se adresă tovarășului său:

— Îl cunoști pe omul ăsta?

Thomas se apropie de Ralph prin dreapta și-și întinse brațul teafăr pentru a-i strânge mâna. Ce dracu' făcea aici? Pe de altă parte, ce pericol putea să reprezinte un călugăr ciung? Uluit, Ralph luă mâna oferită în palma sa. Thomas își strecură degetele pe sub brațul său și-l prinse de cot.

Cu coada ochiului, Ralph zări ceva mișcându-se în colibele de piatră. Întorcându-și capul într-acolo, văzu un bărbat ieșind din cea mai apropiată, urmat imediat de un al doilea, apoi de alți trei; curând, văzu bărbați ieșind din toate colibele și punând săgeți în arcurile pe care le aveau în mâini. Își dădu seama că el și banda sa fuseseră prinși într-o ambuscadă, dar în clipa aceea strânsoarea din jurul cotului său se transformă într-

o menghină și, cu o smulgere bruscă și puternică, fu tras de pe cal.

Din rândul nelegiuitorilor se înalță un strigăt colectiv. Ralph se prăbuși la pământ, căzând pe spate. Calul lui, Griff, făcu vreo câțiva pași în lateral, speriat. Când Ralph încercă să se ridice, Thomas se lăsă pe el ca un trunchi de copac retezat, ținându-l și rămânând deasupra lui, ca un amant.

— Stai nemișcat și-o să scapi cu viață, îi spuse el la ureche lui Ralph.

Apoi Ralph auzi șuieratul câtorva zeci de săgeți pornind simultan din arcuri, un zbârnâit fatal inconfundabil, precum o pală bruscă de vânt în mijlocul unei furtuni cu tunete. Era un zgomot teribil – Ralph estima că trebuie să fi fost aproximativ o sută de arcași. Cu siguranță, până atunci stătuseră înghesuiți în adăposturile de piatră. Momentul în care Thomas îi strânsese mâna fusese, cel mai probabil, semnalul să iasă cu toții și să tragă.

Luă în considerare posibilitatea de a i se împotrivi lui Thomas și de a-l îndepărta de deasupra lui, dar apoi se răzgândi. Putea auzi țipetele nelegiuitorilor atinși de săgeți. Aflat la pământ, nu putea vedea mare lucru, dar unii dintre oamenii săi își scoteau săbiile. Totuși, erau prea departe de arcași: dacă porneau în fugă către dușmani, riscau să fie doborâți de săgeți înainte de a da vreo lovitură. Era un masacru, nu o bătălie. Pământul bubuia, izbit de copitele cailor, iar Ralph se întreba dacă Tam îi ataca pe arcași sau pur și simplu fugea.

Haosul domnea pretutindeni, însă această situație nu se prelungi prea mult. După câteva secunde, Ralph simți că nelegiuitorii se retrăceau.

Thomas se dădu jos de pe el, scoase un pumnal lung de sub rasa lui benedictină și spuse:

— Nici să nu-ți treacă prin cap să scoți sabia.

Ralph se ridică. Aruncă o privire către arcași și îi recunosc pe mulți dintre ei: corpolentul Dick Berarul, afemeiatul Edward Măcelarul, prietenosul Paul Bell, arțăgosul Bill Watckin – toți până la unul cetățeni lipsiți de cutezanță, care trăiau în spiritul respectului legii. Fusese prins de niște negustori.

Dar acesta nu era cel mai surprinzător lucru dintre toate.

Aruncă o privire curioasă către Thomas.

— Mi-ai salvat viața, călugăre, rosti el.

— Numai pentru că mi-a cerut-o fratele tău, răspunse glacial Thomas. Dacă ar fi fost după mine, ai fi murit înainte să fi apucat să te prăbușești de pe cal.

Închisoarea din Kingsbridge se afla la subsolul casei ghildelor. Temnița avea pereți de piatră, pământ pe jos și nicio fereastră. De asemenea, nu exista nici vatră, și se întâmpla din când în când ca prizonierii să moară de frig iarna; dar acum era mai, iar Ralph avea o pelerină groasă din lână care să-i țină de cald noaptea. De asemenea, avea și câteva piese de mobilier – un scaun, o băncuță și o masă mică – închiriate de la John Conetabilul și plătite de Merthin. De cealaltă parte a ușii masive de stejar, blocată de o bară transversală, se afla biroul lui John Conetabilul. În zilele de târg, el și adjuncții săi stăteau acolo, așteptând să fie chemați pentru a rezolva problemele apărute.

Alan Fernhill stătea în aceeași celulă cu Ralph. Acesta fusese doborât de o săgeată trasă de un arcaș din Kingsbridge, care-l nimerise în coapsă și, deși rana nu era serioasă, îl împiedicase să fugă. Dar Tam Hiding scăpase.

Era ultima lor zi aici. Șeriful trebuia să vină pe la amiază și să-i ducă la Shiring. Fuseseră deja condamnați la moarte, în absență, pentru violarea lui Annet și pentru delictele comise în sala de judecată, sub ochii instanței: rănirea președintelui juriului, rănirea lui Wulfric și evadarea. Odată ajunși la Shiring, aveau să fie spânzurați.

Cam cu o oră înainte de amiază, părinții lui Ralph îi aduseră prânzul: șuncă fierbinte, pâine proaspătă și o carafă cu bere tare. Merthin îi însoțea, iar Ralph își dădu seama că trebuiau să-și ia rămas-bun.

Tatăl lui îi confirmă bănuiala:

— N-o să venim la Shiring, spuse el.

Mama lui adăugă:

— Nu vrem să te vedem...

Glasul îi amuți, dar Ralph înțelese ce voia să spună. N-aveau de gând să meargă la Shiring pentru a-l vedea spânzurat.

Ralph bău berea, dar nu reuși să îmbuce nimic. Urma să fie dus la spânzurătoare, așa că i se părea că n-avea niciun rost să mai mănânce. Și, oricum, n-avea poftă de mâncare. Alan se servi copios din merindele aduse: părea să nu fie deloc conștient de soarta care-l aștepta.

Familia rămase într-o tăcere stingheră. Deși acestea erau ultimele lor minute petrecute împreună, nimeni nu știa exact ce să spună. Maud plângea în liniște, Gerald arunca priviri întunecate și furioase, iar Merthin stătea cu capul în mâini. Alan Fernhill arăta pur și simplu plictisit.

Ralph avea o întrebare pentru fratele său. O parte din el nu voia să i-o adreseze, dar își dădea seama că era ultima lui șansă de a o face.

— Când fratele Thomas m-a tras de pe cal, apărându-mă de săgeți, i-am mulțumit că mi-a salvat viața, spuse el. Apoi, privindu-l fix pe fratele său, continuă: Thomas mi-a zis că a făcut-o pentru tine, Merthin.

Merthin se mulțumi să dea aprobator din cap.

— Tu i-ai cerut-o?

— Da.

— Deci știai ce avea să se întâmple.

— Da.

— Și... de unde a știut Thomas unde să mă găsească?

Merthin nu-i răspunse. Ralph urmă stins:

— Tu i-ai spus, nu-i așa?

Tatăl lor era șocat.

— Merthin! strigă el. Cum ai putut să faci una ca asta?

Alan Fernhill icni:

— Porc trădător ce ești!

Merthin i se adresă lui Ralph:

— Omorai oameni! Țărani nevinovați, nevestele lor și copii! Trebuia să te oprească cineva!

Oarecum spre surprinderea sa, Ralph nu era furios. Avea o senzație de sufocare. Înghiți în sec și spuse:

— Dar de ce i-ai cerut fratelui Thomas să-mi cruțe viața? Pentru că voiai să sfârșesc în ștreang?

Merthin rosti, suspinând:

— Ralph, nu... Nu știu, făcu el apoi. Poate că voiam pur și simplu să trăiești încă un pic.

— Dar m-ai trădat. Ralph își dădu seama că era pe punctul de a ceda nervos. Simțea o apăsare pe creier, iar ochii i se umplură de lacrimi. M-ai trădat, repetă el.

Merthin se ridică și spuse cu furie:

— Doamne Dumnezeule, ai meritat-o!

Maud murmură:

— Nu vă certați.

Ralph dădu din cap cu tristețe.

— N-o să ne certăm, oftă el. Zilele alea au trecut.

În momentul acela se deschise ușa, iar John Conetabilul intră în celulă.

— A venit șeriful, anunță el.

Maud îl cuprinse pe Ralph în brațe și se agăță de el, plângând. După câteva clipe, Gerald o trase cu blândețe de lângă fiul lor.

John ieși din temniță, iar Ralph îl urmă. Era surprins că nu fusese legat cu funie sau cu lanțuri. Mai evadase o dată – nu se temeau că avea s-o facă din nou? Traversă biroul conetabilului și ieși. Părinții și fratele său îl urmară.

Probabil că plouase mai devreme, pentru că acum razele soarelui se reflectau pe suprafața udă a străzilor, iar Ralph fu nevoit să-și mijească ochii pentru a-i proteja de lumina puternică. Când ochii i se mai obișnuiră, îl recunoscu pe Griff, calul său, înșeuat. Văzându-l, inima i se umplu de bucurie.

— Tu nu m-ai trădat niciodată, băiete, nu?

Calul fornăi și bătu din picior, bucuros să-și vadă din nou stăpânul.

Șeriful și câțiva dintre adjuncții săi așteptau, călare și înarmați până-n dinți: aveau să-l lase pe Ralph să călărească alături de ei la Shiring, dar n-aveau de gând să-și asume vreun risc. Prizonierul își dădu seama că, de data asta, nici nu se punea problema unei evadări.

Apoi se uită din nou la ei. Șeriful era prezent, însă ceilalți bărbați înarmați nu erau adjuncții lui. Erau oameni de-ai contelui Roland. Și între ei era chiar contele, cu părul și barba de culoarea tăciunelui, călare pe un cal de luptă cenușiu. Ce căuta aici?

Fără să descalece, contele se aplecă și îi dădu un sul de pergament lui John Conetabilul.

— Citește asta, dacă poți, spuse Roland. E un act semnat de rege. Toți prizonierii din ținut sunt amnistiați și eliberați – cu condiția să vină cu mine și să se alăture armatei regelui.

Gerald strigă:

— Ura!

Maud izbucni în lacrimi. Merthin se uita peste umărul conetabilului și citea actul.

Ralph aruncă o privire spre Alan, care întrebă:

— Ce înseamnă asta?

— Înseamnă că suntem liberi! îi răspunse Ralph.

John Conetabilul încuviință:

— Chiar așa, dacă înțeleg eu bine. Se uită la șerif. Întăriți cele spuse?

— Da, făcu șeriful.

— Atunci nu mai e nimic de adăugat. Acești oameni sunt liberi să plece cu contele.

Conetabilul rulă la loc pergamentul.

Ralph se uită la fratele lui. Merthin plângea. Erau lacrimi de bucurie, de ciudă...?

Nu i se lăsă timp pentru a-și aprofunda dilema.

— Hai, rosti Roland nerăbdător. Am îndeplinit formalitățile, acum să ne așternem la drum. Regele e în Franța – avem mult

de mers!

Întoarse calul și porni în josul străzii principale.

Ralph își înfipse călcâiele în coastele lui Griff, iar calul porni la trap în urma contelui, plin de entuziasm.

41

— N-ai cum să câștigi, îi spuse Gregory Longfellow lui Godwyn, care stătea în jilțul impunător din sala mare a casei starețului. Regele o să emită o cartă de obște pentru Kingsbridge.

Godwyn se holba la el. Acesta era avocatul care-i adusese victoria în două procese la tribunalul regal, unul împotriva contelui, iar celălalt împotriva starostelui ghildei. Dacă un asemenea profesionist se declara învins însemna că, într-adevăr, înfrângerea era inevitabilă.

Dar nu putea accepta așa ceva. Dacă orașul devenea obște cu acte în regulă, stăreția avea să capete un rol secundar. Timp de sute de ani, orașul fusese condus exclusiv de stareț. În viziunea lui Godwyn, orașul nu exista decât pentru a sluji stăreția, care, la rândul ei, îl sluja pe Domnul. Acum stăreția avea să devină doar un pion într-un oraș condus de negustori, care slujeau zeul banilor. Iar Cartea Vieții avea să consemneze că starețul care a permis una ca asta era Godwyn.

Mâhnit, întrebă:

— Ești sigur?

— Întotdeauna sunt sigur, făcu Gregory.

Godwyn era iritat. Atitudinea trufașă a lui Gregory era binevenită în relațiile cu părțile adverse, dar când era îndreptată asupra lui, devenea de-a dreptul înnebunitoare. Furios, Godwyn rosti:

— Și ai bătut drumul până la Kingsbridge doar ca să-mi spui că nu poți duce până la capăt ce ți-am cerut?

— Și să-mi încasez onorariul, replică el pe un ton voios.

Godwyn își dorea să poată pune să fie aruncat în iaz, cu hainele lui londoneze cu tot.

Era în sâmbăta de dinaintea săptămânii de Rusalii și totodată ajunul Târgului de Lână. Afară, pe pajiștea care se întindea la vest de catedrală, sute de negustori își instalau tarabele și pavilioanele, iar strigătele și conversațiile lor se uneau într-o hărmălaie care se auzea chiar și în sala mare a casei starețului, unde Godwyn și Gregory stăteau la masă.

Philemon, care ședea pe o bancă lipită de perete, i se adresă lui Gregory:

— Poate că ați vrea să-i explicați părintelui stareț cum ați ajuns la o concluzie atât de pesimistă?

Glasul său avea un ton ascendent, în care se împleteau lingușeala și disprețul. Auzindu-l, Godwyn nu fu prea sigur că-i era pe plac.

Gregory nu reacționează în niciun fel la tonul folosit de Philemon.

— Bineînțeles, răspunse el. Regele e în Franța.

Godwyn punctă:

— E acolo de aproape un an, dar nu s-a întâmplat mare lucru.

— Ei, în iarna asta vom avea parte de acțiune.

— De ce?

— Probabil că ați auzit de atacurile franceze asupra porturilor noastre din sud.

— Am auzit, încuviință Philemon. Se spune că marinarii francezi le-au violat pe călugărițele de la Canterbury.

— Întotdeauna răspândim zvonul că dușmanul a violat călugărițe, rosti cu superioritate Gregory. Asta îi face pe oamenii de rând să susțină războiul. Dar, într-adevăr, au incendiat Portsmouth. Iar transporturile maritime au fost serios perturbate. Probabil că ați observat că a scăzut prețul lânii.

— Desigur.

— Asta e într-o anumită măsură din cauza dificultății de a o expedia spre Flandra. Iar prețul pe care-l plătiți pe vinul de Bordeaux a crescut din același motiv – transportul.

„Noi nu ne puteam permite să cumpărăm vin nici la prețurile vechi”, se gândi Godwyn, dar nu scoase niciun cuvânt.

Gregory continuă:

— Se pare că aceste atacuri nu sunt decât niște preliminatorii. Francezii adună o flotă de invazie. Spionii noștri spun că deja au peste 200 de vase ancorate la gura de vărsare a râului Zwyn.

Godwyn observă că Gregory vorbea despre „spionii noștri” ca și cum ar fi făcut parte din guvernare. De fapt, nu făcea altceva decât să transmită bârfele care-i ajunseseră la urechi. Dar, oricum, reușea să aibă un aer convingător.

— Dar ce legătură au francezii cu transformarea Kingsbridge-ului într-o obște?

— Impozitele. Regele are nevoie de bani. Ghilda parohială a mizat pe argumentul că, dacă negustorii nu mai sunt subordonați stăreției, orașul va deveni mai prosper și, drept urmare, va plăti impozite mai mari.

— Iar regele îi crede?

— Așa s-a întâmplat și-n alte părți. Tocmai de aceea regele instituie obști. Obștile înseamnă comerț, iar comerțul înseamnă venituri crescute din impozite.

„Bani și iar bani”, își zise Godwyn dezgustat.

— Și nu putem face nimic?

— Nu la Londra. Eu te-aș sfătui să te concentrezi asupra a ceea ce se poate face la Kingsbridge. Poți să convingi gilda parohială să-și retragă solicitarea? Cum e starostele? Poate fi mituit?

— Unchiul meu, Edmund? E cam bolnav, și starea lui se înrăutățește cu rapiditate. Dar fiică-sa, vară-mea Caris, e adevărata forță din spatele acestei manevre.

— Da, îmi aduc aminte de ea de la proces. Mi s-a părut cam arogantă.

„Râde ciob de oală spartă”, cugetă Godwyn cu amărăciune.

— E o adevărată vrăjitoare, oftă el.

— Chiar e? Asta ne-ar putea ajuta.

— Nu la propriu.

Philemon spuse:

— De fapt, părinte stareț, au existat ceva zvonuri.

Gregory ridică din sprâncene.

— Interesant!

Philemon continuă:

— E foarte bună prietenă cu o femeie-vraci pe nume Mattie, care face diverse poțiuni pentru orășeni.

Godwyn tocmai se pregătea să-și exprime disprețul față de ideea aceasta cu vrăjitoria, dar în ultima clipă se hotărî să tacă. Orice armă care putea anihila inițiativa transformării orașului în obște era, cel mai probabil, trimisă de Dumnezeu. „Poate că, cine știe, vară-mea chiar face vrăjitorii”, își spuse el.

Gregory rosti:

— Văd că eziți. Bineînțeles, dacă ți-e dragă vară-ta...

— Îmi era, când eram mici, murmură Godwyn și simți un fior de regret pentru cât de simple erau lucrurile pe-atunci. Dar îmi pare rău că nu a devenit o femeie cu frica lui Dumnezeu.

— În cazul ăsta...

— Trebuie să cercetez, făcu Godwyn.

Gregory spuse:

— Pot să-ți dau o sugestie?

Godwyn se cam săturase de sugestiile lui Gregory, dar nu avea curajul necesar pentru a-și exprima fățiș gândurile.

— Bineînțeles, zise el pe un ton exagerat de politicos.

— Cercetările în cazurile de erezie pot fi... mizerabile. N-ar trebui să-ți murdărești tu mâinile. Iar oamenii poate c-ar ezita să vorbească direct cu un stareț. Eu zic să delegi sarcina cuiva care să nu-i intimideze așa cum ai face-o tu. Novicele ăsta tânăr, de exemplu. Arată către Philemon, care radia de plăcere. Atitudinea lui mi se pare... practică.

Godwyn își aduse aminte că Philemon fusese cel care descoperise slăbiciunea episcopului: idila sa cu Margery. Fără

îndoială, era omul potrivit pentru o misiune murdară.

— Bine, consimți el. Vezi ce poți afla, Philemon.

— Mulțumesc, părinte stareț, spuse Philemon. Nimic nu mi-ar face o plăcere mai mare.

Duminică dimineața, în Kingsbridge continuau să sosească puhoai de oameni. Caris îi privea cum străbăteau pe jos, călare sau în căruțe cu două sau patru roți, trase de cai, cele două poduri de lemn ale lui Merthin, încărcate cu produse pentru târg. Imaginea aceasta îi umplea sufletul de bucurie. Nu existase nicio ceremonie grandioasă de deschidere – podul nu era cu adevărat terminat, deși se putea folosi, grație unei punți temporare din lemn, dar, oricum, se răspândise vestea că se putea circula pe el și că pe drum nu mai exista pericolul nelegiuitorilor. Venise chiar și Buonaventura Caroli.

Merthin sugerase instituirea unui nou sistem de încasare a taxei de pod, pe care gilda parohială îl pusese în aplicare cu entuziasm. În locul obișnuitei gherete de la capătul podului, care îngreuna foarte mult înaintarea, pusese zece oameni pe Insula Leproșilor, în gherete temporare întinse de-a curmezișul drumului dintre cele două poduri. Majoritatea călătorilor dădeau moneda de un penny fără a încetini măcar.

— Nici măcar nu e coadă, spuse Caris cu voce tare, vorbind singură.

Vremea era însorită și blândă, fără niciun semn care să te ducă cu gândul la ploaie. Târgul avea să fie un succes.

Iar peste o săptămână avea să se mărite cu Merthin.

Îndoilele nu-i dispăruseră cu totul. Ideea de a-și pierde independența, de a deveni proprietatea cuiva nu înceta să o îngrozească, deși știa că Merthin nu era genul de om care să profite și care să-și tiranizeze soția. În rarele ocazii în care-și mărturisise sentimentele – Gwendei, de exemplu, sau lui Mattie Înțeleapta – i se spusese că gândea ca un bărbat. Ei bine, poate că așa era, dar asta simțea și nu putea să schimbe lucrurile.

Dar perspectiva pierderii lui i se părea și mai sumbră. Ce i-ar mai fi rămas atunci, în afară de o afacere cu stofă care nu-i făcea sufletul să tresalte? Când, într-un final, Merthin își dezvăluise intenția de a părăsi orașul, viitorul îi păruse dintr-odată pustiu. Și își dăduse seama că singurul lucru mai rău decât să se mărite cu el era să nu se mărite cu el.

Sau cel puțin asta își spunea ea în momentele de optimism. Căci, atunci când stătea trează în pat noaptea, se vedea dând înapoi în ultima clipă, de cele mai multe ori chiar în mijlocul ceremoniei de nuntă, refuzând să rostească jurământul și ieșind în goană din biserică, spre consternarea întregii congregații.

Și totuși, acum, în lumina veselă a zilei, când lucrurile mergeau atât de bine, își dădea seama că erau gânduri nebunești. Avea să se mărite cu Merthin și avea să fie fericită.

Părăsi malul râului și străbătu orașul până la catedrala plină deja de credincioși care așteptau începerea slujbei de dimineață. Își aminti cum o pipăise Merthin în spatele unui stâlp. Simțea o anumită nostalgie după pasiunea nesăbuită de la începutul relației lor: conversațiile acelea lungi și înflăcărâte și săruturile furișe.

Îl găsi într-unul din primele rânduri al congregației, studiind culoarul sudic al corului – partea bisericii care se prăbușise sub ochii lor în urmă cu doi ani. Caris își aminti cum urcase deasupra bolții împreună cu Merthin și auzise acel îngrozitor schimb de replici dintre fratele Thomas și soția sa părăsită, care fusese catalizatorul tuturor temerilor ei și care o făcuse să-l refuze pe Merthin. Se strădui să-și alunge aceste gânduri din minte.

— Reparațiile par să reziste bine, rosti ea, ghicind la ce se gândea Merthin.

El o fixă cu o privire plină de îndoială.

— Doi ani nu înseamnă mai nimic în istoria unei catedrale.

— Nu se vede niciun semn de deteriorare.

— Tocmai asta face lucrurile atât de dificile. O slăbiciune ascunsă poate să-și continue lucrarea ani la rând, fără ca nimeni să bănuiască ceva, iar apoi catedrala se prăbușește brusc, fără niciun avertisment.

— Poate că nu există nicio slăbiciune.

— Trebuie să fie, insistă el pe un ton ușor iritat. A existat o cauză în spatele prăbușirii de acum doi ani. N-am descoperit nici până acum de ce s-a întâmplat, așa că nu am rezolvat problema cu adevărat. Și dacă n-am rezolvat-o, înseamnă că slăbiciunea există în continuare.

— Poate că s-a rezolvat de la sine.

Caris nu făcea altceva decât să-i ofere argumente din inerție, dar el îi luă vorbele foarte în serios.

— Nu prea se întâmplă ca structurile construite să se repare de la sine, dar ai dreptate, e posibil. Poate că a existat o scurgere de apă, de la vreun gargui crăpat, de exemplu, care poate că a fost deviată pe o traiectorie mai puțin dăunătoare.

Călugării începură să intre în alai, cântând, iar credincioșii rămaseră într-o tăcere mormântală. Călugărițele apărură și ele pe intrarea lor separată. Una dintre novice își ridică privirea – un chip frumos și palid în șirul de capete acoperite cu glugi negre. Era Elizabeth Clerk. Îi văzu pe Caris și pe Merthin împreună, iar strălucirea bruscă de răutate din ochii ei o făcu

pe Caris să se cutremure. Apoi Elizabeth își plecă din nou capul și dispăru în șirul anonim.

— Te urăște, observă Merthin.

— Crede că te-am împiedicat să te însori cu ea.

— Și are dreptate.

— Ba nu, nu are – ai fi putut să te căsătorești cu cine voiai!

— Dar eu nu te voiam decât pe tine.

— Te-ai jucat cu Elizabeth.

— Probabil că ei așa i s-a părut, spuse Merthin pe un ton plin de regret. Dar pur și simplu îmi plăcea să stau de vorbă cu ea. Mai ales după ce tu te răciseși atât față de mine.

Caris se simțea stânjenită.

— Știu. Dar Elizabeth se simte păcălită. Felul în care mă privește îmi dă fiori.

— Nu-ți fie frică. Acum e călugăriță. Nu-ți poate face niciun rău.

Apoi rămaseră tăcuți o vreme, stând unul lângă altul, cu umerii atingându-li-se complice și privind ritualul slujbei. Episcopul Richard ședea pe tronul aflat în capătul estic al catedralei, prezidând slujba religioasă. Caris știa că lui Merthin îi plăceau slujbele. Întotdeauna se simțea mai bine după aceea și susținea că exact acesta trebuia să fie efectul mersului la biserică. Caris venea pentru că altminteri oamenii ar fi privit-o cu suspiciune, dar avea îndoieli privind utilitatea acestui lucru. Credea în Dumnezeu, dar nu era sigură că El își revela vrerea în mod exclusiv unor oameni precum vărul ei, Godwyn. De ce ar ține un zeu să fie slăvit, de exemplu? Regii și conții aveau nevoie de dovezi ale venerării și, cu cât erau de rang mai mic, cu atât pretindeau mai mult respect. I se părea că unui Dumnezeu atotputernic nu i-ar păsa de modul în care oamenii din Kingsbridge îi cântau laudă, așa cum ei nu-i păsa dacă o căprioară din pădure se temea sau nu de ea. Uneori se întâmpla să-și exprime aceste idei, dar nimeni nu o lua în serios.

Gândurile ei alunecară către viitor. Solicitarea pentru carta de obște părea să aibă sorti de reușită. Probabil că tatăl ei avea să fie primul primar, dacă starea lui de sănătate avea să se mai îmbunătățească. Afacerea ei cu stofă avea să continue să se dezvolte. Mark Țesătorul avea să se îmbogățească. Având în vedere creșterea profiturilor orașului, ghilda parohială avea să construiască o clădire pentru tranzacțiile cu lână, astfel încât toți să poată face comerț în condiții confortabile, chiar pe vreme rea. Clădirea putea fi proiectată de Merthin. Chiar și stăreția avea să o ducă mai bine, deși Godwyn sigur n-avea să-i mulțumească vreodată.

Slujba ajunsese la sfârșit, iar monahii începură să se îndrepte către ieșirile lor separate. Un călugăr novice se desprinsese din

procesiune și se amestecă printre credincioși. Era Philemon. Spre surprinderea lui Caris, veni direct la ea.

— Putem să stăm un pic de vorbă? întrebă el.

Caris își reprimă un fior. Fratele Gwendei avea ceva respingător.

— Despre ce? răspunse ea la limita politeții.

— Vreau să-ți cer sfatul, spuse el cu o încercare de zâmbet fermecător. O știi pe Mattie Înțeleapta.

— Da.

— Ce părere ai despre metodele ei?

Caris îl fixă cu o privire dură. Unde bătea cu vorbele astea? Se hotărî ca, indiferent ce avea să urmeze, să o apere pe Mattie.

— Evident, nu a studiat textele vechi. Dar, cu toate acestea, leacurile ei dau rezultate – unele chiar mai bine decât cele prescrise de călugări. Cred că asta se datorează faptului că își bazează tratamentele pe ce a funcționat înainte, în loc să se ghideze după o teorie privind umorile din corp.

Oamenii din jur ascultau curioși, iar unii dintre ei interveniră neinvitați.

— I-a dat Dorei noastre o licoare care i-a scăzut febra, făcu Madge Țesătoarea.

John Conetabilul întări:

— Când mi-am rupt mâna și John Bărbierul a trebuit să-mi pună osul la loc, am scăpat de durere cu ajutorul unei poțiuni de-ale ei.

Philemon continuă:

— Și ce formule vrăjitoarești spune când își prepară amestecurile?

— Nicio formulă! răspunse Caris indignată. Le spune oamenilor să se roage când iau leacurile, pentru că doar Domnul are puterea de a-i vindeca – așa le spune.

— Crezi că e posibil să fie vrăjitoare?

— Nu! Asta-i de-a dreptul ridicol.

— Poate, numai că s-a înregistrat o plângere la tribunalul ecleziastic.

Caris se simți străbătută de un fior de gheață.

— Din partea cui?

— Nu pot să spun. Dar mi s-a cerut să fac cercetări.

Caris era uluită. Cine putea fi dușmanul lui Mattie? I se adresa lui Philemon:

— Ei bine, tu, dintre toți, știi foarte bine cât de bună e Mattie – i-a salvat viața surorii tale când l-a născut pe Sam. Dacă n-ar fi fost Mattie, Gwenda ar fi murit din cauza sângerării.

— Așa se pare.

— Se pare? Gwenda e în viață, nu?

— Da, bineînțeles. Deci ești sigură că Mattie nu-l invocă pe diavol?

Caris observă că această întrebare fusese adresată pe un ton ușor mai ridicat, ca și cum Philemon ar fi vrut să se asigure că cei din jur aveau să-l audă. Era nedumerită, însă nu avea nicio îndoială privind răspunsul pe care trebuia să-l dea.

— Bineînțeles că sunt sigură! Îți și jur, dacă vrei.

— Nu e nevoie, rosti Philemon pe un ton alunecos. Mulțumesc pentru informații.

Salută printr-o înclinare ușoară a capului și se îndepărtă, strecurându-se prin mulțime.

Caris și Merthin porniră către ieșire.

— Ce prostie! izbucni Caris. Mattie, vrăjitoare!

Merthin părea îngrijorat.

— Te-ai aștepta ca Philemon să caute dovezi și mărturii împotriva ei, nu?

— Da.

— Și-atunci de ce a venit la tine? Ar fi putut presupune că tu, dintre toți, aveai să negi acuzația adusă. De ce ar fi atât de dornic să o apere?

— Nu știu.

Ieșiră pe ușa imensă din vestul catedralei și porniră pe pajiște. Soarele strălucea peste cele câteva sute de tarabe încărcate cu bunuri divers colorate.

— Nu are nicio logică, urmă Merthin. Iar asta mă neliniștește.

— De ce?

— E exact ca în cazul problemei ce a determinat prăbușirea culoarului sudic al corului. Dacă nu o vezi, s-ar putea să acționeze ascuns, ca să-ți facă rău – și nu o să-ți dai seama de nimic până în momentul în care totul se prăbușește.

Stofa stacojie care se vindea la taraba lui Caris nu era la fel de bună precum cea vândută de Loro Florentinul, deși trebuia să cunoști foarte bine lâna ca să-ți dai seama de diferență. Nu era țesută la fel de des, pentru că războaiele de țesut italienești erau superioare celor autohtone. Culoarea era la fel de intensă, dar nu era perfect uniformă pe toată lungimea balotului de stofă, pentru că, fără îndoială, vopsitorii italieni erau mai pricepuți. Drept urmare, Caris cerea cu o zecime mai puțin decât cerea Loro pe stofa lui.

Oricum, era de departe cea mai bună stofă roșie englezească de care avusese parte târgul din Kingsbridge, așa că vânzările erau mari. Mark și Madge vindeau bucăți mai mici, la metru, măsurând și tăind pentru clienții obișnuiți, iar Caris se ocupa

de cumpărătorii interesați de cantități mari, negociind reduceri pentru un balot sau chiar șase cu producători de draperii din Winchester, din Gloucester și chiar din Londra. Luni pe la prânz știa deja că avea să-și vândă toată marfa până la sfârșitul săptămânii.

Când vânzările se mai răreau din cauză că toată lumea se duceau să ia prânzul, Caris pornea să se plimbe prin târg. Simțea o satisfacție profundă. Ea și Merthin triumfaseră, doborând toate obstacolele. Se oprea la taraba lui Perkin ca să stea de vorbă cu cunoștințele ei din Wigleigh. Chiar și Gwenda învinsese. Era fericită, măritată cu Wulfric – un lucru care păruse la început imposibil – și lângă ea se afla copilașul lor, Sammy, în vârstă de un an, care stătea pe jos, durduliu și mulțumit de tot și toate. Ca de obicei, Annet vindea ouă stivuite frumos pe o tavă. Iar Ralph se dusesese în Franța să lupte pentru rege și era posibil să nu se mai întoarcă niciodată.

Mai încolo era Joby, tatăl Gwendei, ocupat cu vânzarea unor piei de veveriță. Privindu-l, Caris își amintea cât de ticălos putea fi. Dar se părea totuși că acum nu mai avea nicio putere asupra Gwendei.

Caris se opri la taraba tatălui ei. Îl convinsese să cumpere cantități mai mici de lână anul acesta. Piața internațională de lână n-avea cum să meargă bine când englezii și francezii își atacau porturile și își incendiau corăbiile.

— Cum merg vânzările? îl întreabă ea.

— Sunt constante, răspunse Edmund. Cred că am estimat numai bine.

Uitase că ea fusese cea care estimase totul, nu el, că ea îl sfătuisese să fie precaut. Dar asta nu era o problemă din punctul de vedere al lui Caris.

Bucătăreasa lor, Tutty, sosi cu prânzul lui Edmund: tocană de oaie într-o oală, o bucată de pâine și o carafă cu bere. Era important să se arate prosper, dar nu exagerat. Edmund îi explicase lui Caris, cu mulți ani în urmă, că, deși clienții trebuiau să creadă că își achiziționau produsele de la un negustor de succes, nu le-ar fi plăcut să aibă impresia că sporeau averea cuiva care era deja putred de bogat.

— Ți-e foame? o întreabă el.

— Sunt lihnită.

Edmund se ridică să tragă spre ei vasul cu tocană, apoi se clătină, scoase un sunet ciudat, ceva între un geamăt și un țipăt, și se prăbuși.

Bucătăreasa țipă îngrozită.

Caris strigă și ea:

— Tăticule!

Dar știa că n-avea să-i răspundă. Văzând cum căzuse la pământ, ca o greutate inertă, ca un sac de ceapă, își dădea seama că era inconștient. Făcu un efort imens pentru a se stăpâni. Îngenunche lângă el. Era în viață și respira greu. Caris îl apucă de încheietură și-i căută pulsul: era puternic, dar rar. Chipul i se îmbujorase. Întotdeauna avusese tenul mai roșu, dar acum culoarea era mai pronunțată decât de obicei.

Tutty îngăimă:

— Ce s-a întâmplat? Ce s-a întâmplat?

Caris se forță să pară calmă.

— A avut o criză, spuse ea. Adu-l încoace pe Mark Țesătorul. El ar putea să-l care pe taticul la spital.

Bucătăreasa o rupse la fugă pentru a-i îndeplini ordinul. Oamenii de la tarabele învecinate se adunară în jurul lor. Dick Berarul veni și el și zise:

— Bietul Edmund – cu ce te pot ajuta?

Dick era prea bătrân și prea gras pentru a-l ridica pe Edmund. Caris îi răspunse:

— Vine Mark acum să-l ducă la spital. Începu să plângă. Sper că o să fie bine, adăugă ea.

Mark își făcu apariția imediat. Îl ridică pe Edmund cu ușurință, purtându-l cu blândețe pe brațele lui puternice, și porni către spital, croindu-și drum prin mulțime, strigând:

— Atenție! Faceți loc, vă rog! Avem un rănit aici, un rănit!

Caris mergea în urma lui, înnebunită. Abia dacă mai vedea ceva printre lacrimi, așa că se păstră aproape de spatele lat al lui Mark. Ajunseră la spitalul stăreției și intrară. Caris fu recunoscătoare să vadă chipul noduros și atât de familiar al surorii Julie cea Bătrână.

— Cheam-o pe stareța Cecilia, cât de repede poți! îi spuse Caris.

Bătrâna călugăriță porni în grabă, iar Mark îl așeză pe Edmund pe o saltea de paie aflată lângă altar.

Edmund era în continuare inconștient și stătea cu ochii închiși, respirând precipitat. Caris îi puse mâna pe frunte: nu era nici prea rece, nici prea caldă. Ce determinase atacul acesta? Totul se întâmplase foarte brusc. Vorbea normal, după care, imediat, se prăbușise inconștient. Cum de se putea întâmpla așa ceva?

Veni stareța Cecilia. Eficiența ei agitată reuși, ca de fiecare dată, să o mai liniștească pe Caris. Călugărița îngenunche lângă salteaua de paie și puse mâna pe pieptul lui Edmund, încercând să-i simtă bătăile inimii, apoi îi luă pulsul. Îi ascultă atent respirația și-i atinse fața.

— Adu-i o pernă și o pătură, i se adresă ea lui Julie. Apoi cheamă-l pe unul dintre călugării-medici.

Se ridică și o privi pe Caris.

— A avut o criză, rosti ea. E posibil să-și revină. Tot ce putem face e să ne asigurăm că are tot confortul. Medicul s-ar putea să recomande să i se ia sânge, dar, în afară de asta, singurul tratament sunt rugăciunile noastre.

Aceste cuvinte nu erau de-ajuns pentru Caris.

— Mă duc s-o chem pe Mattie! strigă ea.

Ieși în fugă din clădire și străbătu târgul, amintindu-și că făcuse același lucru și anul trecut, când Gwenda fusese în pericol de a muri din cauza sângerării. De data aceasta era vorba despre tatăl ei, iar ea simțea un alt fel de panică. Fusese îngrijorată până la disperare pentru Gwenda, dar acum era ca și cum întreaga ei lume se prăbușea. Teama ca nu cumva tatăl ei să moară îi dădea același sentiment îngrozitor pe care-l avea uneori în vis, când se vedea pe acoperișul Catedralei Kingsbridge, fără nicio soluție de a ajunge jos, în afara unui salt.

Efortul fizic de a alerga pe străzi reuși să o mai calmeze puțin, iar când ajunse la casa lui Mattie era din nou stăpână pe emoțiile sale. Mattie sigur avea să știe ce era de făcut. Avea să spună: „Am mai văzut așa ceva, știu ce o să se întâmple mai departe, uite aici tratamentul care ajută bolnavul să o scoată la capăt.”

Caris bătău la ușă. Neprimind niciun răspuns, încercă nerăbdătoare ușa și descoperi că era descuiată. Dădu buzna înăuntru, strigând:

— Mattie, trebuie să vii la spital imediat, e vorba de tata!

Camera din față era goală. Caris trase draperia care ascundea bucătăria. Mattie nu era nici acolo. Caris începu să se tânguiască:

— Ah, de ce-oi fi plecat de-acasă tocmai acum?

Aruncă o privire în jur, încercând să găsească vreun indiciu care să-i spună unde s-ar fi putut duce Mattie. Abia atunci observă cât de golașă părea încăperea. Toate borcănașele și sticlutele ei dispăruseră, iar rafturile erau goale acum. Nu se mai vedeau mojarale și pistilele pe care Mattie le folosea la măcinatul ingredientelor, nici oalele mici pentru fiert și topit, nici cuțitele pentru tocatul ierburilor... Caris se întoarse în partea din față a încăperii și văzu că dispăruseră și bunurile personale ale lui Mattie: trusa ei de cusut, cănile pentru vin din lemn șlefuit, șalul brodat pe care-l atârname pe perete, cu rol decorativ, și pieptenele din os sculptat pe care-l prețuia nespus.

Mattie își strânsese lucrurile și plecase.

Iar Caris putea bănui și de ce. Probabil că auzise despre întrebările puse de Philemon în biserică, cu doar o zi înainte. Conform tradiției, tribunalul ecleziastic se întrunea în sâmbăta

săptămânii Târgului de Lână. Cu doar doi ani în urmă, călugării profitaseră de această ocazie pentru a o judeca pe Nell Nebuna, sub acuzația absurdă de erezie.

Evident, Mattie nu era nicidecum o eretică, dar, așa cum aflaseră multe femei înaintea ei, era greu să o dovedească. Probabil că-și calculase șansele de a supraviețui unui asemenea proces, iar rezultatul o înspăimântase. Fără să spună nimic nimănui, își împachetase toate bunurile și plecase din oraș. Probabil că găsisese vreun țăran care se întorcea acasă de la târg și îl convinsese să o ia și pe ea în căruța lui. Caris și-o închipui plecând în zori, cu vechiul ei cufăr în căruță, cu gluga pelerinei trasă bine, pentru a-i ascunde chipul. Nimeni nu putea bănuși măcar unde plecase.

— Ce-o să se aleagă de noi? se întrebă Caris, făcând pereții goi să răsună.

Mattie știa mai bine decât oricine din Kingsbridge cum să-i ajute pe bolnavi. Acesta era cel mai prost moment dintre toate să dispară, tocmai când Edmund zăcea fără cunoștință la spital. Caris era copleșită de disperare.

Se așeză pe scaunul lui Mattie, gâfâind încă din cauza efortului depus alergând până acolo. Voia să pornească în fugă înapoi spre spital, dar parcă nu avea niciun rost. Nu putea să-și ajute tatăl. Nimeni nu putea.

„Orașul trebuie să aibă o persoană care să-i vindece pe bolnavi, își spuse ea; cineva care să nu se bazeze pe rugăciuni, pe apă sfințită sau pe luat sânge, ci pe leacuri simple care au mai dat roade și înainte.” Iar cum stătea așa în casa goală a lui Mattie, își dădu seama că nu exista decât o singură persoană care s-ar fi potrivit acestui profil, care știa metodele folosite de Mattie și credea în filosofia ei practică. Iar acea persoană era chiar ea.

Mintea îi fu inundată de lumina orbitoare a revelației, iar Caris rămase nemișcată, uluită de implicațiile acestui gând. Știa rețetele principalelor poțiuni făcute de Mattie: una pentru calmarea durerii, una cu rol de vomitiv, una pentru spălarea rănilor și una pentru scăderea febrei. Știa pentru ce erau folosite mai toate ierburile des întâlnite: mărarul era bun pentru indigestie, chimenul dulce, pentru scăderea febrei, ruta, pentru flatulență, măcrișul-de-baltă, pentru infertilitate. Știa și tratamentele pe care Mattie nu le-ar fi prescris niciodată: cataplasme cu băligar, leacuri care conțineau argint și aur, versete din Biblie scrise pe bucăți de piele și care erau legate de porțiunea suferindă a trupului...

Și avea instinctul necesar pentru toate acestea. Așa spusese și stareța Cecilia când practic o rugase să devină călugăriță. Ei bine, n-avea să intre la mănăstire, dar poate că avea să-i ia

locul lui Mattie. De ce nu? Afacerea cu stofă putea fi condusă foarte bine și de Mark Țesătorul – oricum, el făcea cea mai mare parte din muncă.

Avea să caute alte femei-vraci – în Shiring, în Winchester, poate chiar la Londra – și avea să le pună întrebări despre metodele folosite, despre ce avea efect și ce nu. Bărbații erau reticenți în a dezvălui secretele meșteșugurilor lor – „misterele” lor, cum le spuneau, ca și cum tăbăcirea pieilor sau facerea potcoavelor implicau puteri supranaturale –, dar, de obicei, femeile erau dispuse a-și împărtăși cunoștințele altor femei.

Avea de gând chiar să citească o parte din textele străvechi ale călugărilor. Era posibil să fie ceva adevăr în ele. Poate că instinctul despre care vorbea Cecilia avea să o ajute să separe semnele tratamentelor practice de neghina aiurelilor preoțești.

Se ridică și părăsi casa. Se întoarse cu pași înceți, îngrozită de ce avea să găsească la spital. Deja se resemnase în fața sorții. Tatăl ei avea să se însănătoșească sau nu. Tot ce putea face ea era să-și pună în practică hotărârea în așa fel încât, pe viitor, dacă cineva drag ei ar fi căzut bolnav, să știe cum să-l ajute.

Făcu un efort să-și alunge lacrimile în timp ce străbătea aglomerația din târg pentru a ajunge la clădirile stăreției. Când intră în spital, abia dacă îndrăzni să-l privească pe tatăl ei. Se apropie de salteaua pe care zăcea și care era înconjurată de oameni: stăreța Cecilia, Julie cea Bătrână, fratele Joseph, Mark Țesătorul, Petranilla, Alice, Elfric.

„Ce-o fi o fi”, își spuse ea. Atinse umărul surorii ei, Alice, care se dădu la o parte, făcându-i loc. Într-un final, Caris se uită la tatăl ei.

Acesta era în viață și își recăpătase cunoștința, deși arăta palid și obosit. Își aținti ochii asupra ei, încercând să schițeze un zâmbet.

— Cred că te-am speriat, murmură el. Îmi pare rău, draga mea.

— Ah, slavă Domnului! spuse Caris și începu să plângă.

Miercuri dimineața, Merthin veni la taraba lui Caris, într-o stare de consternare extremă.

— Betty Brutăreasa mi-a pus o întrebare ciudată, spuse el. Voia să știe cine are să candideze împotriva lui Elfric la alegerile pentru funcția de staroste al ghildei.

— Ce alegeri? întrebă Caris. Tata e staroste... aah. Își dădu seama ce se întâmpla. Elfric încerca să-i convingă pe oameni că Edmund era prea bătrân pentru a se mai achita de îndatoririle funcției și că orașul avea nevoie de un nou staroste.

Totodată, își făcea cunoscută intenția de a candida. Trebuie să-l anunțăm imediat pe tata, zise ea.

Caris și Merthin plecară din târg și traversară strada principală pentru a ajunge la casa lui Edmund. Acesta părăsise spitalul stăreției cu o zi înainte, spunând – pe bună dreptate – că monahii nu știau decât să-i ia sânge, ceea ce-l făcea să se simtă mai rău. Fusesse dus acasă și instalat în salonul de la parter.

În dimineața aceasta stătea rezemat de mai multe perne, pe patul său improvizat. Părea atât de slăbit, încât Caris ezita să-l tulbure cu veștile aduse, însă Merthin se așeză lângă el și-i relatează sec ceea ce se întâmplase.

— Elfric are dreptate, rosti Edmund după ce Merthin termină de vorbit. Uită-te la mine. Abia dacă pot sta drept. Ghilda parohială are nevoie de o nouă conducere. Nu poate fi reprezentată cum trebuie de un bolnav.

— Dar o să te simți mai bine în curând! exclamă Caris.

— Poate. Dar îmbătrânesc. Trebuie să fi observat cât de distrat am fost în ultima vreme. Uit tot felul de lucruri. Și nici n-am reușit să reacționez suficient de repede la prăbușirea pieței de lână brută – am pierdut o groază de bani anul trecut. Slavă Domnului, ne-am recuperat rezervele cu stofă stacojie, dar asta e meritul tău, Caris, nu al meu.

Evident, ea știa toate acestea, dar era în continuare indignată.

— Și ai de gând să-l lași pe Elfric să preia funcția ta?

— Sigur că nu. Ar fi un staroste dezastruos. E prea în cărdășie cu Godwyn. Chiar și după ce-o să devenim obște, vom avea nevoie de un staroste care să poată ține piept stăreției.

— Cine altcineva ar putea să se descurce bine ca staroste?

— Du-te și vorbește cu Dick Berarul. E unul dintre cei mai bogați oameni din oraș, iar starostele trebuie să fie avut pentru a fi respectat de ceilalți negustori. Lui Dick nu-i e frică de Godwyn sau de ceilalți călugări. El ar fi un conducător bun.

Caris își dădu seama că nu avea nicio tragere de inimă să facă așa cum i se spusese. I se părea că asta însemna să accepte că tatăl ei avea să moară. Tatăl ei era staroste de când se știa ea. Nu voia deloc ca lucrurile să se schimbe.

Merthin îi înțelegea reținerea, dar o îndemnă să treacă la acțiune.

— Trebuie să acceptăm cursul vieții, spuse el. Dacă ne facem că nu vedem ce se întâmplă, vom sfârși conduși de Elfric. Și el ar fi o catastrofă – ar fi în stare chiar să retragă cererea pentru carta de obște.

Aceste cuvinte o făcură să se hotărască.

— Ai dreptate, rosti Caris. Hai să vorbim cu Dick.

Dick Berarul avea mai multe care trase în locuri strategice din târg. În fiecare se afla câte un butoi uriaș. Copiii, nepoții și rudele lui de-abia reușeau să facă față cererilor. Caris și Merthin îl găsiră pe negustor cu halba în mână, dând un bun exemplu clienților săi, în timp ce-și privea familia muncind cu spor spre câștigul lui. Îl luară deoparte și îi explicară pentru ce veniseră.

Dick îi spuse lui Caris:

— După moartea tatălui tău, presupun că averea lui va fi împărțită egal între tine și sora ta, nu?

— Da.

Edmund îi dezvăluise deja lui Caris ce conținea testamentul său.

— Când moștenirea lui Alice se va adăuga averii lui Elfric, acesta va deveni un om foarte bogat.

Caris își dădu seama că era posibil ca jumătate din banii pe care-i câștiga cu afacerea ei cu stofă stacojie să ajungă în mâinile surorii ei. Nu se mai gândise la asta înainte, pentru că nu putea concepe că tatăl ei avea să moară. Era un adevărat șoc pentru ea. Banii în sine nu o interesau prea mult, dar nu voia să-l ajute pe Elfric să ajungă staroste.

— Nu e vorba numai despre cine e mai bogat, replică ea. Avem nevoie de cineva care va ține partea negustorilor și se va lupta pentru ei.

— Atunci trebuie să propuneți un candidat rival, făcu Dick.

— N-ai vrea să candidezi dumneata? îl întrebă ea direct.

Dick clătină din cap.

— Nu vă răciți gura de pomană încercând să mă convingeți. La sfârșitul săptămânii acesteia îmi voi lăsa afacerea pe mâna fiului meu cel mare. Am de gând să-mi petrec restul zilelor bând bere, în loc să o produc.

Luă o înghițitură prelungă din ulcica pe care o ținea în mână și râgâi, satisfăcut.

Caris își dădu seama că trebuia să-i accepte refuzul: părea destul de ferm în decizia sa.

— Și pe cine crezi că ar trebui să abordăm? urmă ea.

— Nu există decât o posibilitate, spuse Dick. Tu.

Caris era uluită.

— Eu? Dar de ce?

— Tu ești forța din spatele campaniei pentru carta de obște. Podul logodnicului tău a salvat Târgul de Lână, iar afacerea ta cu stofă a readus prosperitatea orașului după căderea pieței de lână. Ești fiica actualului staroste și, deși nu e o funcție care să poată fi moștenită, oamenii cred că liderii nasc, la rândul lor,

lideri. Și au dreptate. Practic, tu ai acționat ca staroste de aproape un an, de când pe tatăl tău au început să-l lase puterile.

— A avut vreodată orașul o femeie staroste?

— Din câte știu eu, nu. Și nici pe cineva atât de tânăr ca tine. Aceste două lucruri vor fi în dezavantajul tău. Nu zic c-o să câștigi. Îți spun doar că nimeni altcineva nu are șanse mai mari de a-l înfrânge pe Elfric.

Caris avea o ușoară senzație de amețală. Era posibil așa ceva? Putea ea să se achite de o asemenea sarcină? Și cum rămânea cu hotărârea ei de a deveni vindecătoare? Oare nu existau alți oameni în oraș care să se descurce mai bine ca ea în funcția de staroste?

— Dar Mark Țesătorul? întrebă ea.

— El ar fi bun, mai ales că o are și pe nevasta aia vicleană a lui. Dar oamenii din oraș continuă să se gândească la el ca la un țesător sărac.

— Da, dar acum e un om înstărit.

— Mulțumită stofei tale stacojii. Dar, vezi tu, oamenii nu-i privesc cu ochi buni pe nou-îmbogățiți. Ar spune pur și simplu că Mark e un țesător parvenit. Ei vor un staroste dintr-o familie de condiție bună – pe cineva al cărui tată să fi fost bogat și, dacă se poate, la fel și bunicul.

Caris își dorea să-l învingă pe Elfric, dar se temea că nu se va ridica la înălțimea așteptărilor. Se gândea la răbdarea și la viclenia de care dădea dovadă tatăl ei, la veselie și ospitalieră, la energia lui inepuizabilă. Avea ea aceste calități? Își aținti privirea asupra lui Merthin.

Acesta spuse:

— Ai fi cel mai bun staroste de care a avut parte orașul ăsta vreodată.

Încrederea lui neclintită reuși să o facă să se hotărască.

— Bine, răspunse ea. Am s-o fac.

Godwyn îl invită pe Elfric să ia prânzul cu el în vinerea din săptămâna Târgului de Lână. Comandă un prânz scump: lebădă cu ghimber și miere. Philemon le servi bucatele și li se alătură la masă.

Orășenii se hotărâseră să aleagă un nou staroste și, într-o perioadă remarcabil de scurtă, apăruseră doi contracandidați: Elfric și Caris.

Godwyn nu-l simpatiza deloc pe Elfric, dar îl considera util. Nu era un constructor foarte bun, dar reușise să intre în grațiile starețului Anthony și, drept urmare, câștigase contractul pentru reparațiile la catedrală. Când Godwyn preluase funcția de stareț, îl clasificase pe Elfric drept un lingău servil și îl ținuse mai departe în funcția de constructor oficial al stăreției. Elfric

nu era un individ popular, dar fie îi angaja, fie le dădea contracte celor mai multor constructori și furnizori de materiale din oraș, așa că aceștia, la rândul lor, se purtau curtenitor cu el în speranța de a obține de lucru. Din moment ce reușiseră să-i câștige favorurile, toți aceștia voiau, fără îndoială, ca Elfric să rămână într-o poziție din care să le poată acorda tot felul de facilități. Iar asta îi dădea o bază de susținători foarte puternică.

— Mie nu-mi plac lucrurile nesigure, încep Godwyn.

Elfric gustă din carnea de lebădă și scoase un sunet apreciativ.

— Referitor la...?

— La alegerile pentru funcția de staroste.

— Prin natura lor, alegerile sunt nesigure – asta în afară de situația în care nu există decât un singur candidat.

— Situație pe care eu unul o prefer.

— Și eu, atâta vreme cât acel candidat sunt eu.

— Exact ce spuneam.

Elfric își ridică privirea de la mâncarea din fața sa.

— Da?

— Ia zi, Elfric... cât de mult vrei să devii staroste?

Elfric înghiți îmbucătura pe care o avea în gură.

— Îmi doresc funcția asta, răspunse el. Glasul său era un pic răgușit, așa că se opri și sorbi puțin vin. Și o merit, continuă el cu o notă de indignare crescândă în voce. Sunt la fel de bun ca oricare dintre ei, nu? De ce să nu fiu staroste?

— Ai merge mai departe cu cererea pentru carta de obște?

Elfric se holbă la el. Pe un ton gânditor, rosti:

— Îmi ceri să o retrag?

— Dacă ești ales staroste, da.

— Și te oferi să mă ajuți să fiu ales?

— Da.

— Dar cum?

— Prin eliminarea rivalei tale.

Elfric îl fixă cu o privire sceptică.

— Nu văd cum ai putea reuși una ca asta.

Godwyn îi făcu un semn din cap lui Philemon, care spuse:

— Cred că fata aceasta, Caris, e eretică.

Elfric scăpă cuțitul din mână.

— O s-o judecați pe Caris pentru vrăjitorie?

— Nu trebuie să menționezi nimănui nimic despre asta, se grăbi să adauge Philemon. Dacă află înainte, s-ar putea să fugă.

— Așa cum a făcut-o Mattie Înțeleapta.

— I-am lăsat pe orășeni să creadă că Mattie a fost prinsă și că ea o să fie judecată sâmbătă de tribunalul ecleziastic. Dar, în

ultimul moment, o altă persoană va fi pusă sub acuzare.

Elfric încuviință din cap.

— Și, din moment ce e vorba despre un tribunal ecleziastic, n-o să fie nevoie de acte de punere sub acuzare sau de jurați – cum nu se poate mai convenabil. Se întoarce către Godwyn: Iar dumneata vei fi judecătorul.

— Din păcate nu, făcu Godwyn. Episcopul Richard va prezida audierea, așa că trebuie să ne construim un caz solid.

— Aveți ceva dovezi? întrebă Elfric cu glasul încărcat de scepticism.

Godwyn răspunse:

— Câteva, dar am vrea să adunăm mai multe. Ce avem până acum ar fi de-ajuns dacă acuzata ar fi o bătrână fără familie sau prieteni, ca Nell Nebuna. Dar Caris e bine-cunoscută în oraș și provine dintr-o familie bogată și influentă, după cum nu cred că e nevoie să-ți precizez tocmai ție.

Philemon interveni:

— Avem mare noroc că tatăl ei e prea bolnav pentru a se ridica din pat – Dumnezeu a aranjat lucrurile în așa fel încât să nu poată să o apere.

Godwyn dădu aprobator din cap.

— Și totuși, trebuie să ne prezentăm cu dovezi solide.

— La ce anume vă gândiți? întrebă Elfric.

Philemon fu cel care răspunse:

— Ne-ar ajuta dacă un membru al familiei ar declara de bunăvoie în fața tribunalului că a auzit-o invocându-l pe diavol sau că a întors vreo cruce cu susul în jos sau că a vorbit cu vreun spirit într-o cameră goală.

Timp de câteva secunde, Elfric îi privi ca și cum nu ar fi realizat semnificația acelor cuvinte; apoi pe chip i se așternu lumina înțelegerii.

— Aaa! exclamă el. Adică eu?

— Gândește-te foarte bine înainte de a răspunde.

— Îmi cereți să vă ajut s-o trimitem pe cumnata mea la spânzurătoarea din Gallows Cross.

Godwyn preciză:

— Pe cumnata ta, verișoara mea – da.

— Bine, o să mă gândesc.

Godwyn vedea întipărite pe chipul lui Elfric ambiție, lăcomie și îngâmfare și se minuna cum Dumnezeu folosea chiar și slăbiciunile oamenilor pentru a-și atinge scopurile Sale sfinte. Putea ghici exact ce se petrecea în mintea lui Elfric. Funcția de staroste era una obositoare pentru un bărbat altruist ca Edmund, care își exercita puterea doar pentru folosul negustorilor din oraș; dar pentru cineva mereu cu ochii în patru

după ocazii de căpătuire, o asemenea poziție oferea nenumărate șanse de profit și mărire.

Philemon continuă pe un ton lin și sigur:

— Dacă nu ai fost martor la nimic suspect, atunci, bineînțeles, lucrurile se opresc aici. Dar te rog să-ți cercetezi cu grijă amintirile.

Godwyn observă din nou cât de multe învățase Philemon în ultimii doi ani. Servitorul stângaci al stăreției dispăruse. În locul lui se afla acum un bărbat care vorbea ca un arhidiacon.

— S-ar putea să fi existat întâmplări care, la vremea respectivă, să fi părut perfect nevinovate, dar care capătă o înfățișare sinistră în lumina a ceea ce ți s-a spus azi. Gândindu-te bine, s-ar putea să îți dai seama că aceste întâmplări nu au fost la fel de inocente cum ți-au părut la început.

— Înțeleg ce vrei să spui, frate, murmură Elfric.

Urmă o tăcere prelungă. Niciunul dintre ei nu se mai atinse de mâncare. Godwyn aștepta răbdător hotărârea lui Elfric.

Philemon adăugă:

— Și, bineînțeles, dacă ar fi ca fata să moară, atunci întreaga avere a lui Edmund i-ar reveni celeilalte surori, Alice... nevasta ta.

— Da, făcu Elfric. M-am gândit la asta.

— Și-atunci? întrebă Philemon. Îți amintești ceva care să ne fie de ajutor?

— O, da, răspunse într-un final Elfric. Îmi vin în minte chiar mai multe asemenea lucruri.

42

Caris nu reușise să descopere adevărul despre Mattie Înțeleapta. Unii oameni susțineau că fusese prinsă și că era închisă într-o temniță la stăreție. Alții spuneau că avea să fie judecată în absență. Un al treilea curent de opinie susținea că altcineva avea să fie judecat pentru erezie. Godwyn refuzase să răspundă întrebărilor ei, iar restul călugărilor ridicaseră pur și simplu din umeri.

Sâmbătă dimineața, Caris se duse la catedrală hotărâtă să o apere pe Mattie fie că era de față sau nu și să ia cuvântul pentru orice altă femeie care s-ar fi confruntat cu această acuzație absurdă. De ce le urau călugării și preoții atât de tare pe femei? O venerau pe Fecioara Maria, dar vedeau în orice altă femeie întruparea diavolului. Ce era în neregulă cu ei?

Într-un tribunal laic ar fi avut loc o audiere preliminară de punere sub acuzare, cu juriu, iar Caris ar fi putut afla dinainte care erau eventualele dovezi împotriva lui Mattie. Dar Biserica își făcea propriile reguli.

Indiferent ce aveau să spună, Caris avea să declare sus și tare că Mattie era o adevărată vindecătoare care folosea ierburi și leacuri, încurajându-i pe oameni să se roage la Dumnezeu pentru a se însănătoși. Mai mult ca sigur, o parte dintre numeroșii orășeni pe care-i ajutase aveau să îi ia apărarea.

Caris stătea împreună cu Merthin în transeptul nordic și-și amintea de sâmbăta din urmă cu doi ani, când fusese judecată Nell Nebuna. Caris declarase în fața tribunalului că Nell era nebună, dar inofensivă. Vorbele ei nu serviseră la nimic.

Astăzi, ca și atunci, în biserică se adunase o mulțime impresionantă de orășeni și vizitatori, toți sperând să fie martori la marele și dramaticul spectacol: acuzații, contraacuzații, certuri, istericale, blesteme și vederea unei femei biciuite pe străzile orașului și care apoi avea să fie spânzurată la Gallows Cross. Călugărul-cerșetor Murdo era și el prezent. Întotdeauna se înființa oriunde aveau loc procese de senzație. Acestea îi ofereau ocazia de a se manifesta cum știa mai bine: isterizând întreaga congregație.

Cât așteptau sosirea clericilor, mintea lui Caris rătăcea în voie. Mâine, în biserica aceasta, avea să se mărite cu Merthin. Betty Brutăreasa și cele patru fiice ale sale lucrau deja de zor la frământatul pâinii și al plăcintelor pentru ospăț. Mâine-seară, Caris și Merthin aveau să se culce împreună în casa lui de pe Insula Leproșilor.

Nu-și mai făcea griji privind căsătoria. Luase o hotărâre și era pregătită să accepte consecințele ei. Adevărul era că se simțea fericită. Câteodată se întreba cum de era posibil să fi fost atât de speriată. Merthin nu putea să transforme pe nimeni într-un sclav – pur și simplu nu-i stătea în fire. El se purta frumos până și cu ajutorul său, Jimmie.

Mai presus de orice îi plăcea gradul de intimitate sexuală dintre ei. Era cel mai bun lucru de care avusese parte vreodată. Abia aștepta să aibă o casă și un pat numai al lor, să poată face dragoste când voiau, la culcare sau dimineața, înainte de sculare, în mijlocul nopții sau chiar în toiul zilei.

Într-un final, călugării și călugărițele își făcură intrarea, în frunte cu episcopul Richard, însoțit de secretarul său, arhidiaconul Lloyd. După ce toți se așezară la locurile lor, starețul Godwyn se ridică și spuse:

— Suntem aici să judecăm acuzația de erezie împotriva lui Caris, fiica lui Edmund Lânarul.

Mulțimea începu să freamăte.

Merthin strigă:

— Nu!

Toată lumea se întoarse să se uite la Caris. Aceasta era atât de speriată, încât îi era rău fizic. Nici măcar nu bănuise așa

ceva. Acuzația o lovise ca o ghioagă în moalele capului, abătută asupra ei în întuneric. Uluită, nu reuși să îngaime decât atât:

— De ce?

Nimeni nu-i dădu vreun răspuns.

Își aduse aminte că tatăl ei o avertizase că Godwyn avea să reacționeze dur la amenințarea gildei de a obține o cartă de obște:

„Știi cât de necruțător e, chiar și când e vorba despre dispute minore, spusese Edmund. Așa ceva o să ducă la un război total.” Caris se cutremură acum amintindu-și propriul răspuns:

„Fie – război total.”

Chiar și așa, șansele de succes ale lui Godwyn ar fi fost mai mici dacă tatăl ei ar fi fost sănătos. Edmund s-ar fi luptat cu el până ce l-ar fi forțat să dea înapoi, și chiar l-ar fi distrus. Dar o înfruntare de una singură era cu totul altceva. Caris nu avea puterea, autoritatea sau sprijinul popular de care se bucura tatăl ei – nu încă. Fără el, devenise vulnerabilă.

O zări pe mătușa ei, Petranilla, în mulțime. Aceasta era una dintre puținele persoane care nu se uitau la Caris. Cum putea să stea acolo fără să spună nimic? Bineînțeles, îl susținea pe fiul ei, Godwyn, în toate – dar sigur avea să-l oprească, n-avea să-l lase să o condamne la moarte, nu? La un moment dat susținuse că voia să-i fie ca o mamă lui Caris. Oare avea să-și amintească de asta? Cumva, Caris își dădu seama că răspunsul la această întrebare era unul negativ. Îi era prea devotată fiului ei. Și de aceea nu o putea privi în ochi pe Caris. Se hotărâse deja să nu se interpună în calea lui Godwyn.

Philemon se ridică.

— Sfinția Voastră, domnule episcop, începu el, adresându-se în mod formal judecătorului, apoi se întoarse către mulțime: După cum știe toată lumea, femeia cunoscută cu numele Mattie Înțeleapta a fugit din oraș, prea speriată și prea vinovată pentru a se supune judecății. Caris o vizita de mulți ani pe această femeie. Cu doar câteva zile în urmă i-a luat apărarea, în fața mai multor martori, chiar aici, în catedrală.

Deci acesta era motivul pentru care Philemon se interesase de Mattie, își dădu seama Caris. Întâlni privirea lui Merthin. Logodnicul ei fusese îngrijorat pentru că nu-și putuse da seama ce urmărea Philemon. Avusese dreptate să-și facă griji. Acum știau de ce.

În același timp, o parte a minții ei se minuna de transformarea lui Philemon. Băiatul acela stângaci și nefericit era acum un bărbat încrezător, arogant care stătea în fața episcopului, a starețului și a orășenilor la fel de plin de venin ca un șarpe pregătit să atace.

Philemon continuă:

— S-a oferit să jure că Mattie nu e vrăjitoare. De ce ar face așa ceva... dacă nu cumva pentru a-și ascunde propria vinovăție?

Merthin strigă:

— Pentru că e nevinovată, și la fel e și Mattie, ipocrit mincinos ce ești!

Risca să fie pus în obezi pentru sfidare, dar mai erau și alții care strigau în același timp, așa că insulta lui nu primi răspuns.

Philemon rosti neabătut:

— Nu cu mult timp în urmă, Caris a vopsit lână într-un mod miraculos – exact în aceeași nuanță ca stofa italienească, ceva ce vopsitorii din Kingsbridge nu au reușit niciodată. Cum a reușit asta? Prin vrăji!

Caris auzi huruitul vocii de bas a lui Mark Țesătorul:

— Nu e adevărat!

— Bineînțeles, nu putea s-o facă la lumina zilei. A aprins un foc în curtea din spate, după cum a fost văzută de cei care locuiesc în apropiere.

Caris observă, plină de presimțiri rele, că Philemon făcuse cercetări amănunțite. Stătuse de vorbă cu vecinii ei.

— Și a incantat rime ciudate. De ce?

Caris fredonase de una singură ca să-și mai alunge plictiseala cât timp fiersese vopsele și înmuiase bucăți de stofă, dar Philemon reușea acum să preschimbe acele cântecele nevinovate în dovezi ale colaborării cu forțele răului. Apoi își coborî vocea până la o șoaptă dramatică, menită să stimuleze emoțiile publicului:

— Asta pentru că invocă ajutorul misterios al Prințului Întunericului... (în momentul acesta ridică brusc tonul, ajungând să strige) Lucifer!

Cei prezenți suspinară de groază.

— Stofa aia are culoarea roșie a lui Satan!

Caris se uită la Merthin. Acesta era uluit și speriat.

— Proștii ăștia încep să-i dea crezare! spuse el.

Caris începea să-și recapete curajul.

— Nu dispera, făcu ea. Încă nu mi-a venit rândul să iau cuvântul.

Merthin o apucă de mână.

— Asta nu e singura vrajă pe care a rostit-o, urmă Philemon pe un ton mai normal. Mattie Înteapta făcea și filtre de dragoste. Privi acuzator prin mulțime. Poate că în biserica asta se află chiar acum păcătoase care s-au folosit de puterile lui Mattie pentru a-i vrăji pe bărbați.

„Printre care și sora ta”, completă Caris în gând. Oare Philemon știa despre asta?

Călugărul spuse mai departe:

— Această novice va depune mărturie.

Elizabeth Clerk se ridică. Începu să vorbească pe un ton liniștit, cu ochii plecați, imaginea perfectă a modestiei monastice:

— Rostesc sub jurământ în speranța că sufletul îmi va fi salvat, începu ea. Eram logodită cu Merthin Constructorul.

Merthin strigă:

— Mincinoaso!

— Eram îndrăgostiți și foarte fericiți, continuă Elizabeth. Dar, dintr-odată, s-a schimbat. Parcă era un străin. S-a răcit brusc.

Philemon o întreabă:

— Ai observat altceva neobișnuit, soră?

— Da, frate. L-am văzut ținând cuțitul cu mâna stângă.

Din mulțime se auziră strigăte de uimire. Acesta era un semn recunoscut că respectivul fusese vrăjit, deși, după cum Caris știa prea bine, Merthin era ambidextru.

Elizabeth adăugă:

— Apoi a anunțat că o să se însoare cu Caris.

Era uimitor, își dădea seama Caris, cum adevărul putea fi distorsionat doar un pic pentru a căpăta un aspect sinistru. Ea știa ce se întâmplase cu adevărat. Merthin și Elizabeth fuseseră prieteni până când Elizabeth arătase clar că voia mai mult. În momentul acela, Merthin îi spusese că nu-i împărtășea sentimentele, drept pentru care încetaseră să se mai vadă. Dar o vrajă diavolească făcea totul să pară mult mai palpitant.

Poate că Elizabeth se convinsese singură că spunea adevărul. Dar Philemon știa prea bine că era o minciună. Iar Philemon era instrumentul prin care acționa Godwyn. Cum își putea împăca vărul ei conștiința cu o asemenea răutate? Se consola oare cu gândul că totul era justificabil atât timp cât era în interesul stăreției?

Elizabeth își termină depoziția:

— Eu nu pot iubi alt bărbat. Și de aceea am hotărât să-mi dedic viața slujirii Domnului.

Se așeză.

Caris își dădu seama că era o mărturie cu greutate, iar starea ei de spirit se întunecă precum cerul de iarnă. Faptul că Elizabeth devenise călugăriță făcea ca declarația ei să fie extrem de convingătoare. Practic, era un fel de șantaj emoțional: „Cum ați putea să nu mă credeți, când am făcut un asemenea sacrificiu?”

În biserică se așternuse liniștea. Nu mai era vorba despre spectacolul caraghios al condamnării unei bătrâne nebune. Erau martori la lupta pentru viața unei concitadine a lor.

Philemon spuse:

— Dar ceea ce o condamnă mai mult decât orice, Sfinția Voastră, este mărturia ultimului martor, chiar un membru al familiei acuzatei: cumnatul ei, Elfric Constructorul.

Caris trase aer în piept, surprinsă. Era acuzată de vărul ei, Godwyn; de fratele celei mai bune prietene, Philemon; și de Elizabeth – dar asta era și mai rău. Faptul că soțul propriei surori lua cuvântul împotriva ei însemna o trădare uluitoare. Dar fără îndoială că Elfric n-avea să mai fie respectat de nimeni după asta.

Elfric se ridică în picioare. Expresia de sfidare de pe chipul lui arăta cât se poate de limpede că îi era rușine de fapta sa.

— Rostesc sub jurământ în speranța că sufletul îmi va fi salvat, începu el.

Caris aruncă o privire în jur, căutând-o pe Alice, dar nu reuși să o găsească. Dacă ar fi fost acolo, aceasta l-ar fi oprit mai mult ca sigur pe Elfric. Bărbatul trebuie să-i fi ordonat să stea acasă sub un motiv sau altul. Probabil că nu știa nimic despre toate acestea.

Elfric spuse:

— Caris vorbește cu prezențe nevăzute, în camere goale.

— Spirite? îl încurajă Philemon.

— Mă tem că da.

Din mulțime se iscă un murmur de oroare.

Caris era conștientă că se întâmpla des să vorbească singură. Întotdeauna i se păruse un obicei inofensiv, poate doar ușor stânjenitor. Tatăl ei susținea că toți oamenii cu imaginație bogată vorbeau singuri. Iar acum acest obicei era folosit împotriva ei. Își încleștă maxilarul, reprimându-și protestele. Era mai bine să-și lase acuzatorii să-și epuizeze mijloacele, după care să le respingă afirmațiile una câte una.

— Când face lucrul ăsta? îl întreabă Philemon pe Elfric.

— Când se crede singură.

— Și ce spune?

— E greu să deslușești cuvintele. Parcă vorbește o limbă străină.

Mulțimea reacționează și la această afirmație: se spunea că vrăjitoarele și apropiații lor aveau propria limbă pe care nimeni altcineva nu o putea înțelege.

— Și ce pare a spune?

— După tonul vocii ei, cere ajutor, se roagă să aibă noroc, îi blestemă pe cei care-i fac necazuri, lucruri d-astea.

Merthin strigă:

— Astea nu-s dovezi! Toată lumea se uită către el, în timp ce Merthin adăugă: A recunoscut că nu înțelege cuvintele – acum inventează pur și simplu!

Se auzi un mormăit neclar de susținere din partea spectatorilor mai raționali, dar nu era atât de puternic sau de plin de indignare pe cât ar fi vrut Caris.

Episcopul Richard luă cuvântul pentru prima oară:

— Păstrați liniștea, făcu el. Cei care obstrucționează desfășurarea procesului vor fi evacuați de către conetabil. Continuă, te rog, frate Philemon, dar nu-ți îmboldi martorul să-și înflorească mărturia atunci când a recunoscut deja că nu cunoaște adevărata natură a lucrurilor.

„Măcar a vorbit ca un om imparțial”, își spuse Caris. Richard și familia lui nu-l simpatizau deloc pe Godwyn după conflictul de la nunta lui Margery. Pe de altă parte, în calitate de membru al clerului, era posibil ca Richard să nu vrea deloc ca orașul să iasă de sub controlul stăreției. Poate că avea să fie cel puțin neutru. Speranțele ei se mai ridicară un pic.

Philemon se întoarse către Elfric.

— Crezi că apropiații cărora li se adresează o ajută în vreun fel?

— Mai mult ca sigur, răspunse Elfric. Prietenii lui Caris, cei pe care-i place, au parte de noroc. Merthin a devenit un constructor de succes, deși nici măcar nu și-a terminat ucenicia ca tâmplar. Mark Țesătorul era sărac, dar acum e înstărit. Prietena ei, Gwenda, s-a măritat cu Wulfric, chiar dacă acesta era logodit cu altcineva. Cum ar fi cu puțință asemenea lucruri, dacă nu cu ajutor din partea unor forțe nefirești?

— Mulțumesc.

Elfric se așează.

În timp ce Philemon prezenta un rezumat al mărturiilor, Caris făcea eforturi disperate să alunge valul de teroare care amenința să o copleșească. Încercă să-și scoată din minte imaginea lui Nell Nebuna legată de spatele unei căruțe și biciuită pe străzi. Se sforță să se gândească la ce avea să spună în apărarea ei. Avea să ridiculizeze fiecare afirmație rostită, dar era posibil să nu fie de-ajuns. Trebuia să le explice tuturor de ce martorii declaraseră lucruri mincinoase despre ea și să arate clar ce motive avuseseră.

Când Philemon termină, Godwyn o întrebă dacă avea ceva de spus. Pe un ton ridicat, în care auzi mai multă încredere în sine decât simțea, Caris răspunse:

— Bineînțeles că am. Își croi drum până în fața mulțimii: n-avea să-și lase acuzatorii să monopolizeze poziția de autoritate. Nu se grăbi deloc, făcându-i pe toți să aștepte. Se apropie de jilțul judecătorului și-l privi în ochi pe Richard: Sfinția Voastră, rostesc acestea sub jurământ în speranța că sufletul îmi va fi salvat. Se întoarse către mulțime și adăugă: Lucru pe care observ că Philemon a uitat să-l menționeze.

Godwyn o întrerupse:

— Ca monah, nici nu e nevoie să jure.

Caris ridică tonul:

— Cu atât mai bine pentru el, căci altfel ar arde în focurile iadului pentru minciunile pe care le-a înșirat astăzi!

„Ăsta a fost un punct în favoarea mea”, își spuse, iar speranțele i se mai treziră la viață.

Se adresa mulțimii. Deși decizia avea să fie luată de episcop, acesta avea să fie puternic influențat de reacția oamenilor prezenți acolo. Nu era un om care să se lase condus de credința în anumite principii înalte.

— Mattie Înțeleapta a vindecat o mulțime de oameni din orașul ăsta, începu Caris. Cu exact doi ani în urmă, când podul cel vechi s-a prăbușit, ea a îngrijit răniții cot la cot cu stareța Cecilia și cu celelalte călugărițe. Privind prin biserică azi, văd o mulțime de oameni care au beneficiat de leacurile ei în perioada aceea îngrozitoare. A auzit-o cineva invocându-l pe diavol atunci? Dacă da, să facă bine să vorbească! Se opri o clipă, lăsând tăcerea care urmă să pătrundă în conștiința publicului. Apoi arată către Madge Țesătoarea: Mattie ți-a dat o poțiune care a scăzut febra copilului tău. Ce ți-a spus?

Madge părea speriată. Nimeni nu-și dorea să fie chemat ca martor în apărarea unei vrăjitoare. Dar Madge îi datora multe lui Caris. Își îndreptă umerii, aruncă o privire curajoasă în jur și replică:

— Mattie mi-a zis: „Roagă-te Domnului, căci numai El are puterea de a vindeca.”

Caris indică spre conetabil:

— John, Mattie te-a ajutat să scapi de durere când Matthew Bărbierul ți-a pus la loc oasele rupte. Ce ți-a spus?

John era obișnuit să vorbească în favoarea acuzării, așa că și el avu inițial un aer stânjenit, dar rosti adevărul pe un ton puternic:

— Mi-a zis: „Roagă-te Domnului, căci numai El are puterea de a vindeca.”

Fata se întoarse către mulțime.

— Toată lumea știe că Mattie nu era nicidecum o vrăjitoare. În cazul ăsta, ar spune fratele Philemon, de ce a fugit? O întrebare la care răspunsul nu e greu de găsit. S-a temut că se vor vehicula tot felul de minciuni despre ea, așa cum s-au vehiculat despre mine. Care dintre voi, femeilor, în cazul în care ați fi acuzate pe nedrept de erezie, v-ați putea dovedi cu ușurință nevinovăția în fața unei instanțe alcătuite din preoți și călugări? Își plimbă privirea prin mulțime, lăsând-o să poposească asupra femeilor influente din oraș: Lib a Rotarului, Sarah Hangița, Susanna Chepstow. De ce amestecam vopselele

noaptea? reluă ea. Pentru că zilele erau prea scurte! Ca mulți dintre voi, tata nu reușise să-și vândă lâna anul trecut, iar eu voiam să transform baloturile de lâna brută într-un produs pe care să-mi recuperez banii. A fost foarte greu să descopăr formula, dar am reușit, muncind din greu, timp de multe ceasuri, zi și noapte, dar fără ajutorul lui Satan. Se opri un moment să-și tragă răsuflarea. Când reîncepu, o făcu pe alt ton, mai jucăuș: Sunt acuzată că l-aș fi vrăjit pe Merthin. Trebuie să recunosc că, în această privință, dovezile aduse împotriva mea sunt puternice. Uitați-vă la sora Elizabeth. Ridică-te, te rog, soră.

Fără nicio tragere de inimă, Elizabeth se conformă.

— E frumoasă, nu-i așa? întrebă Caris. Și e și inteligentă. Plus că e fiica unui episcop. Ah, iertați-mă, Sfinția Voastră, n-a fost intenția mea să mă arăt nerespectuoasă.

Mulțimea chicoti la auzul acestei împunsături cutezătoare. Godwyn arboră un aer ultragiat, dar episcopul Richard se mulțumi să-și înăbușe un zâmbet.

— Sora Elizabeth nu înțelege cum ar putea vreun bărbat să mă prefere pe mine în locul ei, continuă Caris. Nici eu. Surprinzător, Merthin mă iubește pe mine, așa banală cum sunt. Nu pot să dau o explicație pentru asta. Din public se auziră alte chicoteli. Îmi pare rău că Elizabeth e atât de furioasă, spuse Caris. Dacă am fi trăit în vremea Vechiului Testament, Merthin ar fi putut să aibă două soții și toată lumea ar fi fost fericită. Această remarcă smulse mulțimii adevărate hohote de râs. Caris așteptă ca hărmălaia să se mai potolească, după care rosti pe un ton grav: Lucrul pentru care-mi pare cel mai rău e că gelozia obișnuită a unei femei dezamăgite ajunge pretext, în vorbele deloc demne de încredere ale unui novice, pentru o acuzație atât de gravă cum este cea de erezie.

Philemon se ridică să protesteze la afirmația că vorbele sale nu ar fi fost de încredere, dar episcopul Richard își flutură mâna spre el, spunând:

— Las-o să vorbească, las-o să vorbească!

Caris hotărî că-și atinsese ținta în ceea ce o privea pe Elizabeth, așa că trecu mai departe.

— Mărturisesc că mi se mai întâmplă să folosesc cuvinte vulgare când sunt singură – mai ales dacă îmi lovesc din greșeală piciorul de vreo mobilă. Dar poate că vă întrebați de ce propriul meu cumnat ar susține că mormăielile mele sunt invocații către spiritele rele. Mă tem c-am să vă răspund pe șleau. Făcu o mică pauză, după care spuse pe un ton solemn: Tata e bolnav. Dacă moare, averea lui va fi împărțită între mine și sora mea. Dar, dacă eu mor înainte de asta, sora mea va primi totul. Iar sora mea e nevasta lui Elfric. Se opri din nou,

aruncând priviri întrebătoare către mulțime: Sunteți surprinși? Îi interpelă ea. Și eu. Dar s-au văzut oameni care au ucis pentru mult mai puțini bani de-atât. Făcu vreo câțiva pași în direcția gloatei, ca și cum ar fi terminat, iar Philemon se ridică de pe banca pe care stătuse în acest timp. Caris se întoarse și i se adresează în latină: *Caput tuum in ano est.*

Doi călugări izbucniră în hohote zgomotoase, iar Philemon se înroși.

Caris se întoarse către Elfric.

— N-ai înțeles ce-am spus acum, nu-i așa, Elfric?

— Nu, răspunse acesta ușor îmbufnat.

— Motiv pentru care poate ai crezut că folosesc aceeași limbă sinistră, vrăjitoarească. Se întoarse din nou către Philemon: Frate, tu știi în ce limbă am vorbit, nu-i așa?

— Latină, răspunse acesta.

— Poate că ești așa bun încât să ne și traduci ce ți-am spus.

Philemon își îndreptă privirea către episcop, așteptând să intervină. Dar Richard era amuzat de acest schimb de replici, așa că-i spuse doar atât:

— Răspunde la întrebare.

Cu o expresie furioasă, Philemon se supuse.

— A zis: Ai capul băgat în fund.

Orășenii izbucniră într-un râs isteric, iar Caris se întoarse la locul ei.

Când se reinstaură o oarecare liniște, Philemon începu să vorbească, dar Richard îl întrerupse.

— Nu e nevoie, făcu el. Ți-ai expus bine cazul împotriva ei, iar ea s-a apărat cu putere. Mai există cineva care să aibă ceva de spus la această acuzație?

— Eu am, Sfinția Voastră.

Călugărul-cerșetor Murdo ieși în fața mulțimii. Unii dintre orășeni ovaționau, alții murmurau dezaprobator: Murdo trezea reacții contradictorii.

— Erezia este un păcat, începu el, modulându-și timbrul vocii înspre tonalități de predică. Corupe sufletele femeilor și ale bărbaților...

— Mulțumesc, frate, dar știu și eu care sunt efectele ereziei, îi tăie vorba Richard. Mai ai și altceva de spus? Dacă nu...

— Doar atât, răspunse Murdo. Sunt de acord și reiau...

— Dacă s-a mai spus...

— ... comentariul Sfinției Voastre că e un caz solid și că apărarea este și ea la fel de puternică.

— Caz în care...

— Vă propun o soluție.

— Bine, frate Murdo, care e soluția ta? În cât mai puține cuvinte.

— Trebuie cercetată dacă poartă sau nu Semnul Diavolului.

Caris avu impresia că inima i se oprise din bătut.

— Bineînțeles, rosti episcopul. Parcă îmi aduc aminte că ai făcut o sugestie identică într-un proces anterior.

— Într-adevăr, Sfinția Voastră, pentru că diavolul sugerează cu lăcomie sângele fierbinte al acoliților săi prin sfârcul lui special, exact așa cum pruncul nou-născut sugerează din sânii umflați...

— Da, mulțumesc, frate, nu-i nevoie de alte detalii. Maică Cecilia, ești amabilă să ieși alte două călugărițe și să o duceți pe acuzată într-un loc unde să o puteți examina?

Caris se uită la Merthin. Acesta era palid de spaimă. Amândoi se gândeau la același lucru.

Caris avea o aluniță.

Era micuță, însă călugărițele aveau să o găsească – exact în locul despre care se credea că diavolul era cel mai interesat: pe partea stângă a vulvei, chiar lângă despicătură. Era maro-închis, iar părul roșcat-auriu din jur nu o ascundea deloc. Prima dată când Merthin o observase, glumise pe seama ei: „Fratele Murdo ar zice că ești vrăjitoare – ai face bine să nu i-o arăți.” Iar Caris răsese și spusese: „Nici dacă ar fi ultimul bărbat de pe pământ.”

Cum putuseră s-o trateze cu atâta nepăsare? Acum avea să fie condamnată la moarte din cauza ei.

Arunca priviri disperate în toate părțile. Ar fi fugit, însă era înconjurată de sute de persoane, dintre care unii ar fi oprit-o. Văzu mâna lui Merthin încleștată pe mânerul cuțitului pe care-l purta la brâu, dar, chiar dacă acel cuțit ar fi fost o sabie, iar el, un mare luptător – ceea ce nu era –, tot n-ar fi putut să-și croiască drum printr-o asemenea mulțime.

Stareța Cecilia veni la ea și o apucă de mână. Caris se hotărî să fugă imediat ce avea să iasă din biserică. Nu i-ar fi fost greu să se elibereze odată ajunsă în claustru.

Dar apoi Godwyn ordonă:

— Conetabile, ia-l pe unul dintre adjuncții tăi și condu-o pe această femeie la locul de examinare. Să stai lângă ușă până se termină totul.

Cecilia n-ar fi putut să o oprească pe Caris, dar doi bărbați da.

John se uită la Mark Țesătorul, care, în mod normal, ar fi fost prima sa alegere. Speranțele lui Caris reînviară pentru câteva clipe: Mark îi era prieten credincios. Dar se părea că John Conetabilul știa acest lucru, pentru că îi întoarse spatele lui Mark și îi făcu semn lui Christopher Fierarul.

Cecilia trase ușor de mâna lui Caris.

Ca o somnambulă, Caris se lăsă condusă afară din biserică. Ieșiră pe ușa dinspre nord – Cecilia și Caris, urmate de sora Mair și de Julie cea Bătrână, cu John Conetabilul și Christopher Fierarul venind după acestea. Traversară claustrul, intrară în încăperile călugărițelor și se opriră în dormitor. Cei doi bărbați rămaseră afară.

Cecilia închise ușa.

— Nu-i nevoie să mă examinați, spuse Caris pe un ton lipsit de inflexiuni. Am o aluniță.

— Știm, răspunse Cecilia.

Caris se încruntă.

— De unde știți?

— Te-am spălat. Arată către Mair și Julie. Toate trei. Când ai venit suferindă la spital, acum două Crăciunuri. Mâncaseși ceva care te otrăvise. Cecilia nu știa sau se prefăcea a nu-și fi dat seama că fata luase o poțiune pentru a-și curma sarcina. Stareța continuă: Vomităi și făceai pe tine, plus că sângerai de jos. A fost nevoie să fii spălată de mai multe ori. Am văzut toate alunița.

Sufletul lui Caris fu copleșit de un val de disperare neagră. Închise ochii.

— Deci acum o să mă condamnați la moarte, rosti ea cu glasul coborât până aproape de șoaptă.

— Nu neapărat, spuse Cecilia. S-ar putea să existe o altă cale.

Merthin era în culmea disperării. Caris era prinsă într-o capcană. Avea să fie condamnată la moarte și nu exista nicio modalitate de a o ajuta. Nu ar fi putut să o salveze nici măcar dacă ar fi fost ca Ralph, cu umeri lați, o sabie în mână și o sete neostoită de sânge. Se uita fix, îngrozit, la ușa pe care ea dispăruse. Știa foarte bine unde era alunița lui Caris și era sigur că stareța Cecilia și ajutoarele ei aveau să o găsească – se afla chiar în locul unde aveau să se uite cu cea mai mare atenție.

În jurul lui se porniseră conversații însuflețite. Oamenii aduceau argumente în favoarea sau împotriva lui Caris, reluau cele afirmate în timpul audierilor, dar Merthin rămăsese într-un soi de bulă izolatoare. Abia dacă reușea să urmărească spusele celor din jur; pentru el, vorbele lor sunau ca bubuiturile îndepărtate a o sută de tobe.

Se trezi că se holba la Godwyn, întrebându-se la ce se gândea acesta. Merthin îi putea înțelege pe ceilalți – Elizabeth era consumată de gelozie, Elfric era mânat de lăcomie, iar Philemon era condus de răutate pură –, dar comportamentul starețului îl lăsa perplex. Godwyn crescuse împreună cu

verișoara sa, Caris, și știa sigur că aceasta nu era vrăjitoare. Și totuși, era pregătit să o lase să moară. Cum putea face un lucru atât de crud? Ce scuză invoca în fața conștiinței sale? Oare se amăgea cum că toate acestea erau pentru gloria lui Dumnezeu? Godwyn părăsise cândva un om luminat și cumsecade, opusul starețului Anthony, cel atât de conservator. Dar se dovedise mai rău decât predecesorul său: Godwyn era mai necruțător când venea vorba de urmărirea acelorași obiective învechite.

„Dacă ea moare, își făgădui Merthin, o să-l omor pe Godwyn.”

Părinții lui veniră la el. Fuseseră amândoi în catedrală încă de la începutul procesului. Tatăl lui spuse ceva, dar Merthin nu reuși să înțeleagă ce.

— Poftim? bâigui el.

Apoi se deschise ușa dinspre nord, iar mulțimea amuți. Stareța Cecilia intră singură și închise ușa în urma ei. Imediat se iscară șoaapte curioase. Ce se mai întâmplase?

Cecilia se apropie de jilțul episcopului.

Richard întrebă:

— Ei bine, maică stareță? Ce ai de declarat în fața tribunalului?

Cecilia rosti încet:

— Caris și-a mărturisit...

Din mulțime se înalță un murmur surprins. Cecilia ridică tonul:

— ... Și-a mărturisit păcatele.

În biserică se făcu din nou liniște. Ce însemna asta? Stareța continuă:

— Acestea i-au fost iertate...

— De către cine? o întrerupse Godwyn. Călugărițele nu pot ierta păcatele mirenilor!

— De către părintele Joffroi.

Merthin îl cunoștea bine pe Joffroi. Acesta era preotul de la biserica Sfântul Marcu, unde Merthin se ocupase de reparația acoperișului. Joffroi nu îl simpatiza deloc pe Godwyn.

Dar ce se întâmpla? Toată lumea aștepta ca stareța să le explice.

Aceasta urmă:

— Caris a cerut să fie primită ca novice aici, la stăreție...

Din nou, fu întreruptă de o hărmălaie de strigăte și comentarii surprinse din partea orășenilor adunați în catedrală. Stareța strigă pentru a acoperi glasurile lor:

— ... Iar eu am acceptat-o în rândul nostru!

Se iscă un haos general. Merthin îl putea vedea pe Godwyn țipând cât putea de tare, dar nu reuși să-i deslușească vorbele. Elizabeth era furioasă; Philemon se holba la Cecilia cu o ură

plină de venin; Elfric părea uluit; Richard era amuzat. Minte lui Merthin derula și ea implicațiile acestei evoluții a faptelor. Oare episcopul avea să accepte soluția? Însemna că procesul se sfârșea aici? Însemna că iubita lui, Caris, era salvată de la execuție?

În cele din urmă, tumultul reacțiilor se mai atenuă. Imediat ce reuși să se facă auzit, Godwyn luă cuvântul, cu chipul palid de furie.

— A mărturisit sau nu păcatul ereziei?

— Secretul spovedaniei este sfânt, răspunse Cecilia imperturbabilă. Nu știu ce i-a spus preotului și, chiar dacă aș ști, nu v-aș putea dezvălui asta.

— Are pe trup semnul lui Satan?

— Nu am cercetat-o.

Merthin își dădu seama că răspunsul dat era unul evaziv, dar Cecilia adăugă repede:

— Nu era necesar, odată ce îi fuseseră iertate păcatele.

— Așa ceva e inacceptabil! mugi Godwyn. Renunțase la prefăcătorie cum că Philemon ar fi fost acuzatorul. Stareța nu poate obstrucționa desfășurarea unui proces într-un asemenea mod!

Episcopul Richard spuse:

— Mulțumim, părinte stareț...

— Ordinul dat de instanță trebuie executat!

Richard ridică tonul:

— De ajuns!

Godwyn deschise gura pentru a-și continua protestele, dar se răzgândi.

Richard continuă:

— Nu am nevoie de alte argumente. Am ajuns la o hotărâre, iar acum voi anunța sentința.

Peste biserică se pogorî o tăcere profundă.

— Propunerea ca numitei Caris să i se permită să intre la mănăstirea de maici e de-a dreptul interesantă. Dacă e vrăjitoare, va fi incapabilă să-și exercite farmecele în atmosfera sfântă a acestui lăcaș. Diavolul nu poate intra aici. Pe de altă parte, dacă nu e vrăjitoare, vom fi fost scutiți de la condamnarea unei femei nevinovate. Poate că mănăstirea nu ar fi fost alegerea lui Caris, dar se va consola cu o existență dedicată slujirii Domnului. Drept urmare, ținând cont de toate acestea, consider că avem de-a face cu o soluție satisfăcătoare.

Godwyn interveni:

— Și ce s-ar întâmpla dacă ea ar decide să părăsească mănăstirea?

— Bine punctat, făcu episcopul. Tocmai de aceea o condamn în mod formal la moarte, dar îi suspend sentința atât

timp cât rămâne călugăriță. Dacă renunță la jurămintele depuse, condamnarea va intra în vigoare și va trebui pusă în aplicare.

„Acesta-i sfârșitul, își spuse Merthin disperat: o condamnare pe viață.” Își simțea ochii umplându-i-se cu lacrimi de disperare.

Richard se ridică. Godwyn anunță:

— Ședința tribunalului se suspendă!

Episcopul ieși, urmat de alaiul monahilor prezenți.

Merthin se mișca de parcă ar fi fost într-un vis. Mama lui îi spunea ceva pe un ton consolator, dar el o ignoră. Se lăsă purtat de mulțime către ușa mare dinspre vest și apoi pe pajiștea din curtea catedralei. Negustorii își împachetau produsele rămase și își demontau tarabele: Târgul de Lână de anul acesta luase sfârșit. Merthin își dădu seama că Godwyn obținuse ce voia: cu Edmund pe moarte și Caris înlăturată, Elfric avea să devină staroste, iar cererea pentru eliberarea unei carte de obște avea să fie retrasă.

Privi către zidurile de piatră cenușie ale clădirilor stăreției: Caris era acolo, undeva. Porni în direcția aceea, luptându-se cu fluxul mulțimii, și se îndreptă spre spital.

Încăperea era goală. Podeaua fusese măturată și era impecabil de curată, iar saltelele de paie folosite de oaspeții care-și petreceau câte o noapte aici erau stivuite ordonat lângă pereți. Pe altarul aflat în capătul estic al încăperii ardea o lumânare. Merthin măsură camera cu pași rari, fără să fie sigur ce avea să facă mai departe.

Își aminti, din *Cartea lui Timothy*, că strămoșul său Jack Constructorul fusese pentru scurt timp novice la stăreție. Autorul insinua că Jack fusese cooptat mai degrabă împotriva voinței sale și că nu se adaptase ușor disciplinei monastice; oricum, noviciatul său luase sfârșit destul de brusc, în împrejurări peste care Timothy trăsesese, plin de tact, vâlul discreției.

Dar episcopul Richard decretase că, dacă iubita lui Merthin avea să părăsească vreodată mănăstirea, asupra ei urma să se abată condamnarea la moarte.

În încăperea intra o călugăriță tânără. Când își dădu seama cine era Merthin, pe chipul ei apărură o expresie speriată.

— Ce cauți aici? îl întreabă ea.

— Trebuie să vorbesc cu Caris.

— Mă duc să întreb, spuse ea și ieși în grabă.

Merthin se uită la altar, la crucifixul de pe el și la tripticul atârnat pe perete, pe care era reprezentată Elisabeta a Ungariei, patroana spitalelor. Unul dintre cele trei panouri o înfățișa pe sfântă, care fusese prințesă în timpul vieții pe Pământ, cu o

coroană pe cap și dându-le de mâncare săracilor; cel de-al doilea o prezenta construind un spital; iar în al treilea era redat miracolul transformării merindelor pe care ea le purta sub pelerină în trandafiri. Ce-avea să facă o fată precum Caris într-un asemenea loc? Era mai degrabă sceptică în convingeri, ba chiar punea la îndoială preceptele Bisericii. Nu credea că o prințesă putea transforma pâinea în trandafiri. „De unde știi asta?” întreba ea ori de câte ori se aduceau în discuție povești în care lumea credea orbește – despre Adam și Eva, arca lui Noe, David și Goliat, ba chiar despre nașterea lui Isus Cristos. Avea să fie ca o pisică sălbatică închisă într-o cușcă.

Trebuia să-i vorbească, să afle ce se petrecea în mintea ei. Mai mult ca sigur, avea deja un plan pe care el nu reușea să-l întrevadă. Aștepta nerăbdător întoarcerea călugăriței. Aceasta nu mai apăru, în schimb sosi Julie cea Bătrână.

— Slavă cerului! strigă el. Julie, trebuie să o văd pe Caris imediat!

— Îmi pare rău, tinere Merthin, rosti călugărița. Caris nu vrea să te vadă.

— Nu fi absurdă, făcu el. Suntem logodiți – trebuie să ne căsătorim mâine. Trebuie să mă primească să vorbim!

— Acum e novice. N-o să se mai mărite.

Merthin ridică tonul:

— Dacă așa stau lucrurile, nu crezi că ar trebui să mi-o spună chiar ea?

— Nu se cuvine să-ți răspund eu la această întrebare. Știe că ești aici, dar nu vrea să te primească la ea.

— Nu te cred.

Merthin trecu pe lângă bătrâna călugăriță și se strecură iute pe ușa pe care aceasta intrase. Ajunse într-un mic hol. Nu mai fusese niciodată acolo: puțini erau bărbații care pătrunseseră vreodată în zona stăreției rezervată maicilor. Deschise o altă ușă și se trezi în clausturul călugărițelor. Acolo văzu mai multe membre ale comunității monahale: unele citeau ori se plimbau meditativ încolo și-ncoace, iar altele vorbeau între ele cu glasuri șoptite.

Porni în fugă de-a lungul arcadei clausturului. O călugăriță îl zări și scoase un țipăt. El nu o băgă în seamă. Ajunse la o scară, urcă treptele în grabă și intră în prima încăpere care i se ivi dinaintea ochilor. Își dădu seama că era vorba despre un dormitor. Pe podea se aflau două șiruri de saltele, pe fiecare fiind împăturită ordonat câte o pătură. Nu era nimeni acolo. Ieși din nou pe coridor și încercă altă ușă. Aceasta era încuiată.

— Caris! strigă el. Ești acolo? Vorbește-mi, te rog! Începu să bată cu pumnul în ușă. Își juli pielea de la încheieturi până

la sânge, dar abia dacă simțea durerea fizică. Deschideți! țipa disperat. Deschideți!

O voce care venea de undeva din spatele său îi spuse:

— Îți deschid eu.

Merthin se întoarse surprins și o văzu pe stareța Cecilia.

Aceasta luă o cheie din cele pe care le purta la brâu și descuie calmă ușa. Merthin se năpusti înăuntru. Se trezi într-o încăpere strâmtă, cu o singură fereastră. De jur împrejur, pereții erau acoperiți cu rafturi pe care se aflau haine frumos împăturite.

— Aici ne ținem rasele de iarnă, rosti Cecilia. E o magazie.

— Unde e? strigă Merthin.

— E într-o cameră încuiată la cererea ei. Tu nu ai cum să găsești camera aceea și, chiar dacă ai face-o, nu ai putea intra. Nu vrea să te vadă.

— Și de unde știu eu că nu e moartă?

Merthin își auzi glasul fluctuând din cauza emoției puternice, dar nici că-i păsa.

— Merthin, mă cunoști, răspunse Cecilia. Nu e moartă. Se uită la mâna lui. Te-ai rănit, spuse ea cu compasiune în glas. Hai cu mine să-ți dau cu niște unguent pe tăieturile astea.

Merthin se uită la mâna sa, după care la ea.

— Ești o diavoliță! strigă el.

O luă la goană pe unde venise, prin spital, trecând pe lângă o Julie speriată, și ajunse afară. Își croi drum prin haosul din fața catedralei și ieși pe strada principală. Îi veni ideea să meargă să vorbească cu Edmund, dar o alungă cu hotărâre: mai bine să-i dea altcineva teribila veste. În cine se putea încrede? Primul nume care-i veni în minte fu cel al lui Mark Țesătorul.

Mark și familia sa se mutaseră într-o casă mare de pe strada principală, cu un depozit special construit la parter pentru a ține baloturile de stofă. Acum nu mai aveau războiul de țesut în bucătărie: de această operațiune se ocupau alții, ei nefăcând altceva decât să coordoneze afacerea. Mark și Madge stăteau pe o bancă, amândoi cu chipuri solemne. Când Merthin intră, Mark se ridică brusc.

— Ai vorbit cu ea? strigă el.

— Nu mă lasă.

— Asta-i revoltător! făcu Mark. N-au niciun drept să o împiedice să se vadă cu bărbatul cu care trebuia să se căsătorească!

— Călugărițele zic că nu vrea să mă primească.

— Nu le cred.

— Nici eu. Am intrat și am căutat-o, dar n-am reușit să dau de ea. Sunt o mulțime de uși încuiate pe-acolo.

— Trebuie să fie într-una din cămăruțele alea.

— Știu. Vrei să vii cu mine, cu un ciocan, și să mă ajuți să sparg fiecare ușă până ce-om găsi-o?

Mark căpătă un aer stânjenit. Chiar dacă era puternic, nu suporta violența.

Merthin insistă:

— Trebuie s-o găsesc – ar putea fi moartă!

Înainte ca Mark să poată răspunde, Madge spuse:

— Am o idee mai bună.

Cei doi își întoarseră privirile către ea.

— Mă duc eu la mănăstire, continuă Madge. Călugărițele nu vor privi cu ochi atât de răi o femeie. Poate c-o vor convinge pe Caris să mă primească.

Mark aprobă printr-o mișcare din cap.

— Măcar așa vom ști că e în viață.

Tonul lui Merthin se mai înmuie:

— Dar... am nevoie de mai mult de-atât. Ce se petrece în mintea ei? Are de gând să aștepte până ce toată agitația asta o să se potolească, după care o să fugă? Ar trebui să încerc să o scot de acolo? Sau ar trebui pur și simplu să aștept – și, dacă da, cât? O lună? Un an? Șapte?

— O s-o întreb, dacă mă lasă să intru la ea. Madge se ridică. Voi așteptați aici.

— Nu, eu unul vin cu tine, se împotrivi Merthin. O să te aștept afară.

— În cazul ăsta, ce-ar fi să vii și tu, Mark, să-i ții de urât lui Merthin?

Adică să-l ferească pe Merthin de belele, voia să spună ea de fapt, dar acesta nu ridică nicio obiecție. Le ceruse ajutorul. Și era recunoscător că avea doi oameni de încredere alături.

Se întoarseră în grabă în curtea stăreției. Mark și Merthin rămaseră lângă spital, iar Madge intră. Merthin văzu cățeaua bătrână a lui Caris, Scrap, care stătea lângă ușă, așteptându-și stăpâna să iasă.

Cam la jumătate de ceas după plecarea lui Madge, Merthin spuse:

— Cred că au lăsat-o să intre, căci altfel s-ar fi întors până acum.

— Om vedea, răspunse Mark.

Priviră cum ultimii negustori își strânseseră lucrurile și plecară, lăsând în urmă o pajiște călcată în picioare. Merthin se plimba încolo și-ncoace, în timp ce Mark stătea nemișcat, ca o statuie reprezentându-l pe Samson. Se scurse un ceas, apoi un altul. În ciuda nerăbdării sale, această întârziere îl bucura pe Merthin, pentru că, aproape sigur, Madge stătea de vorbă cu Caris.

Soarele se cufunda încet în spatele liniei orizontului când Madge se întoarse. Avea un aer solemn, iar chipul îi era ud de lacrimi.

— Caris e în viață, rosti ea. Și nu a pățit nimic, fizic sau mintal. Are judecata intactă.

— Și ce-a zis? întrebă Merthin pe un ton nerăbdător.

— O să-ți povestesc totul, cuvânt cu cuvânt. Haideți să ne așezăm în grădină.

Se îndreptară spre parcela cultivată cu legume și se așezară pe banca de piatră de acolo, privind apusul. Atitudinea potolită a lui Madge îl umplea de presimțiri rele pe Merthin. Purtarea ei îi dădea de înțeles cât se poate de limpede că veștile pe care le aducea erau proaste. Se simțea total deznădăjduit.

— E adevărat că nu vrea să stea de vorbă cu mine? începu el.

Madge oftă.

— Da, e adevărat.

— Dar de ce?

— Asta am întrebat-o și eu. Mi-a răspuns că i-ar frânge inima să te vadă.

Merthin începu să plângă.

Madge continuă pe un ton scăzut, dar clar:

— Stareța Cecilia ne-a lăsat singure, astfel încât să putem vorbi fără ocolișuri și fără să fim auzite de altcineva. Caris crede că Godwyn și Philemon sunt hotărâți să se descotorosească de ea din cauza cererii pentru carta de obște. În mănăstire e în siguranță, dar, dacă ar fi să plece vreodată, o s-o găsească și o s-o omoare.

— Ar putea fugi și aș duce-o la Londra! izbucni Merthin. Godwyn n-ar putea să ne găsească nicicând acolo!

Madge încuviință din cap.

— Asta i-am spus și eu. Am discutat îndelung. Ea e de părere că ați rămâne fugari pentru tot restul vieții. Și nu vrea să te condamne la o asemenea soartă. Crede că destinul tău e să fii cel mai mare constructor al generației tale. Că o să fii celebru. Dar că, atâta vreme cât ea e cu tine, vei fi nevoit mereu să minți în legătură cu cine ești și să te ascunzi de lumina zilei.

— Nu-mi pasă!

— A intuit c-o să spui asta. Dar e convinsă că-ți pasă totuși și, mai mult, crede că ar *trebui* să-ți pese. Oricum, pentru ea e important. Nu vrea să te văduvească de destinul tău, chiar dacă tu i-o ceri.

— Dar ar putea să mi-o zică în față!

— Îi e teamă că ai face-o să se răzgândească.

Merthin își dădu seama că Madge spunea adevărul. Și că nici stareța nu-l mințise. Caris nu voia să-l vadă. Era atât de îndurerat, încât aproape că nu mai putea să respire. Înghiți în sec, își șterse lacrimile de pe chip cu mâneca și se strădui să vorbească:

— Dar ce-o să facă?

— O să se împace cât mai mult cu soarta ei. O să încerce să fie o călugăriță bună.

— Caris urăște Biserica!

— Știu că nu s-a arătat niciodată prea respectuoasă față de clerici. Trăind în orașul ăsta, nici n-are cum să te mire asta. Dar crede că o să găsească o anumită consolare dedicându-și viața semenilor ei.

Merthin medită câteva clipe la aceste cuvinte. Mark și Madge îl priveau, neîndrăznind să spună nimic. Merthin și-o putea închipui pe Caris lucrând în încăperea sumbră a spitalului, îngrijindu-i pe bolnavi. Dar cum se împăca oare cu gândul că avea să-și petreacă jumătate din noapte cântând și rugându-se?

— S-ar putea să încerce să-și ia zilele, făcu el după o pauză lungă.

— Nu cred, răspunse Madge pe un ton plin de convingere. E îngrozitor de tristă, dar nu mi-o închipui alegând această cale de scăpare.

— Ar putea să omoare pe cineva.

— Asta e mai probabil.

— Pe de altă parte, continuă Merthin încet și fără nicio tragere de inimă, s-ar putea să găsească un fel de fericire în traiul ăsta.

Madge nu spuse nimic. Merthin o fixa cu privirea. Femeia dădu din cap, în semn de încuviințare.

Își dădu seama că acesta era teribilul adevăr. Era posibil ca iubita lui să fie fericită. Își pierdea căminul, libertatea și viitorul soț; dar, la urma urmei, era totuși posibil să fie fericită.

Nu mai rămânea nimic de spus.

Merthin se ridică.

— Mulțumesc că îmi sunteți prieteni, făcu el și începu să se îndepărteze.

Mark strigă:

— Unde te duci?

Merthin se opri și se întoarse. Așteptă răbdător ca ideea din mintea lui să prindă contur. Când acest lucru se întâmplă, rămase uluit. Însă își dădu seama imediat că era chiar ideea potrivită. Nu numai că era potrivită, era chiar perfectă.

Își șterse lacrimile de pe chip și îi privi pe Mark și pe Madge, în lumina roșie a soarelui muribund.

— Mă duc la Florența, spuse el. La revedere!

Partea a V-a
martie 1346 – decembrie 1348

Sora Caris străbătu claustrul călugărițelor și intră cu pași sprinteni în spital. Înăuntru se aflau trei pacienți, întinși pe saltelele de paie. Julie cea Bătrână era acum prea neputincioasă pentru a participa la slujbe sau pentru a urca treptele care duceau la dormitorul comun al călugărițelor. Bella a Berarului, soția fiului lui Dick Berarul, Danny, își revenea după o naștere complicată. Iar Rickie Argintarul, în vârstă de 13 ani, își rupsesse un braț pe care Matthew Bărbierul i-l pusese la loc. De asemenea, mai erau prezente alte două persoane, care stăteau pe o bancă de lângă perete, discutând: o călugăriță novice, Nellie, și un servitor al stăreției, Bob.

Privirea ei experimentată măsură scurt încăperea. Lângă fiecare pat se afla o farfurie murdară. Ora mesei trecuse de mult.

— Bob! strigă ea.

Bărbatul se ridică imediat.

— Ia farfuriile astea. Suntem într-o mănăstire, curătenia este o virtute. Hai, repede!

— Îmi cer iertare, soră, spuse el.

— Nellie, ai dus-o pe Julie cea Bătrână la latrină?

— Nu încă, soră.

— Întotdeauna are nevoie să se ducă după masă. Și mama era la fel. Hai, du-o repede, înainte să aibă un „accident”.

Nellie o ajută pe bătrâna călugăriță să se ridice.

Caris încerca să-și cultive virtutea răbdării, dar, după șapte ani de mănăstire, tot nu reușise și o enerva faptul că era nevoită să repete mereu instrucțiunile. Bob știa că trebuia să strângă vasele imediat ce pacienții terminau de mâncat – Caris îi spusese de nenumărate ori lucrul acesta. Nellie cunoștea foarte bine nevoile lui Julie. Și, cu toate acestea, stăteau pe bancă și bârfeau până ce Caris îi surprindea cu o inspecție-fulger.

Luă castronul cu apă care fusese folosită la spălatul mâinilor și traversă încăperea pentru a o arunca afară. Un bărbat pe care nu-l cunoștea se ușura pe peretele exterior. Presupuse că era un călător care spera să obțină un loc de dormit peste noapte la stăreție.

— Data viitoare să folosești latrina din spatele grajdului, îl atenționează ea tăios.

El rânji la ea, ținându-și penisul în mână.

— Și tu cine ești? întrebă el obraznic.

— Eu conduc spitalul ăsta și, dacă vrei să rămâi peste noapte aici, va trebui să te porți mai frumos.

— Aaa! făcu el. Ești din alea de le place să comande, ha?

Scutură alene ultimele picături.

— Ia-ți mädularul cel jalnic din fața mea, căci altfel n-o să poți să rămâi peste noapte nici în oraș, darămite la stăreție.

Caris aruncă apa din castron înspre vintrele lui. Surprins, bărbatul făcu un salt înapoi, cu nădragii uzi leoarcă.

Caris se întoarse în clădire și umplu din nou castronul de la fântână. O conductă subterană aducea apă curată de la un izvor aflat mai sus de oraș până la fântânile din claustre, bucătării și spital. Una dintre ramificațiile acestui curs de apă spăla și latrinele. Într-o zi, Caris avea de gând să construiască o latrină chiar lângă spital, astfel încât pacienții senili, precum Julie cea Bătrână, să nu fie nevoiți să se deplaseze mult.

Străinul o urmă înăuntru.

— Spală-te pe mâini, spuse ea, înmânându-i castronul.

După o clipă de șovăială, bărbatul se supuse.

Caris îl privi. Era cam de vârsta ei, 29 de ani.

— Cum te cheamă? întrebă ea.

— Gilbert din Hereford, sunt pelerin, răspunse bărbatul. Am venit să mă rog la moaștele Sfântului Adolphus.

— În acest caz, ești bine-venit să stai o noapte la spital, cu condiția să te arăți respectuos față de mine și față de toți cei de aici, de altfel.

— Da, soră.

Caris porni spre claustru. Era o zi blândă de primăvară, iar soarele își revărsa razele peste pietrele din curte, netezite de trecerea timpului. În culoarul vestic, sora Mair le învăța pe fetele de la școală un imn nou, iar Caris se opri pentru a le privi de la distanță. Oamenii spuneau că Mair arăta ca un înger: avea pielea albă, ochii strălucitori și o gură cu buze frumos arcuite. Teoretic, școala era una dintre atribuțiile lui Caris – ea era responsabilă cu vizitatorii, astfel că trebuia să se ocupe de orice mirean care intra în stăreție. În urmă cu aproape 20 de ani, și ea fusese elevă aici.

În clasă erau zece eleve, cu vârste cuprinse între nouă și 15 ani. Unele erau fiice ale negustorilor din Kingsbridge, altele proveneau din familii nobile. Imnul, având ca temă bunătatea lui Dumnezeu, se sfârși, iar una dintre fete întrebă:

— Soră Mair, dacă Domnul este bun, de ce mi-a lăsat părinții să moară?

Era viziunea personală a copilei asupra unei întrebări clasice, care ajungea să fie rostită de toți tinerii inteligenți, mai devreme sau mai târziu: Cum de se întâmplă lucruri rele? Odinioară, Caris pusese și ea aceeași întrebare. Se uită, plină de interes, la cea care rostise cuvintele acelea: era Tilly Shiring, nepoata de 12 ani a contelui Roland, o fată cu un aer

jucăuș pe care Caris o simpatiza. Mama lui Tilly murise din cauza sângerării, la nașterea ei, iar tatăl ei își rupsese gâtul într-un accident de vânătoare ce avusese loc nu cu mult după aceea, așa că micuța fusese crescută la curtea contelui.

Mair îi dădu un răspuns liniștitor despre căile misterioase ale Domnului. În mod clar, Tilly nu fu mulțumită, dar nu reuși să-și exprime îndoielile, așa că preferă să tacă. Caris era sigură că întrebarea avea să mai apară.

Mair dădu tonul pentru repetarea imnului, după care veni către Caris, să schimbe câteva cuvinte cu ea.

— O fată isteță, constată Caris.

— Cea mai bună din clasă. Într-un an-doi o să intre în dezbateri aprige cu mine.

— Îmi aduce aminte de cineva, spuse Caris încruntându-se. Tot încerc să-mi amintesc cum era mama ei...

Mair atinse ușor brațul lui Caris. Gesturile de afecțiune între călugărițe erau interzise, dar Caris nu respecta cu strictețe aceste reguli.

— Îți aduce aminte chiar de tine, făcu Mair.

Caris izbucni în râs.

— N-am fost niciodată atât de drăguță.

Dar Mair avea dreptate: chiar și în copilărie, Caris pusese mereu întrebări pline de scepticism. Mai târziu, când devenise novice, se lansa în câte o discuție în contradictoriu la fiecare lecție de teologie. După doar o săptămână, stareța Cecilia fusese nevoită să-i ordone să nu vorbească în timpul lecțiilor. Apoi Caris începuse să încalce regulile mănăstirii de maici și să răspundă la muștrări cu întrebări privind raționamentele din spatele preceptelor de disciplină. Din nou, îi fusese ordonat să tacă.

Curând după aceea, stareța Cecilia îi propusese un târg. Astfel Caris putea să-și petreacă mare parte din timp în spital – o ocupație care-i făcea plăcere – și să lipsească de la slujbe ori de câte ori era nevoie. În schimb, Caris trebuia să înceteze să sfideze regulile de disciplină și să-și păstreze principiile teologice doar pentru ea. Fără niciun entuziasm și destul de mohorâtă, Caris fusese de acord, dar Cecilia era o femeie înțeleaptă, așa că micul lor aranjament funcționa de minune. Dădea roade în continuare, pentru că acum Caris își petrecea majoritatea timpului supervizând activitatea spitalului. Lipsea la mai mult de jumătate din slujbe și rar se întâmpla să facă sau să spună ceva care să submineze regulile mănăstirii.

Mair zâmbi.

— Ești drăguță acum, rosti ea. Mai ales când râzi.

Pentru câteva momente, Caris rămase fermecată de ochii azurii ai lui Mair. Apoi auzi un țipăt de copil.

Se îndepărtă. Țipătul nu venise dinspre grupul de fete din claustru, ci dinspre spital. Străbătu grăbită micul hol care despărțea cele două structuri. Christopher Fierarul purta în brațe o fetiță de vreo opt ani. Copila, pe care Caris o recunoscuse a fi fiica lui, Minnie, țipa de durere.

— Întinde-o pe o saltea, spuse Caris.

Christopher se supuse.

— Ce s-a întâmplat?

Christopher era un bărbat puternic, dar panica pusese stăpânire pe el, așa că vorbi pe un ton ciudat de ascuțit:

— S-a împiedicat în atelierul meu și a căzut cu brațul pe un fier înroșit. Ajut-o cumva, soră, repede, o doare atât de tare!

Caris mângâie ușor obrazul copilei.

— Gata, gata, Minnie, o să calmăm imediat durerea.

Caris estimează că extractul de mac era prea puternic – exista riscul să producă moartea unui copil atât de mic. În mod clar, avea nevoie de un sedativ mai ușor.

— Nellie, du-te în farmacie și adu-mi borcanul pe care scrie „Esență de cânepă”. Să mergi repede, dar să nu alergi – dacă te-mpiedici și spargi vasul, va fi nevoie de câteva ore bune să facem alt amestec.

Nellie pleacă în grabă.

Caris cercetă brațul lui Minnie. Fetița avea o arsură urâtă, dar, din fericire, nu era vorba decât de pielea brațului; nu aducea deloc cu arsurile periculoase, întinse pe tot corpul, pe care le văzuse la oamenii surprinși de incendii în casele lor. Mare parte din antebrațul copilei era acoperit cu bășici urâte, iar în mijloc pielea arsese cu totul, lăsând la vedere carnea carbonizată de dedesubt.

Ridică privirea, căutând pe cineva care să o poată ajuta, și o văzu pe Mair.

— Du-te la bucătărie și adu-mi o litră de vin și una de ulei de măsline, în două căni separate, te rog. Amândouă trebuie să fie calde, dar nu fierbinți.

Mair pleacă.

Caris i se adresează copilei:

— Minnie, trebuie să încerci să nu mai ții. Știu că te doare, dar trebuie să mă asculți. O să-ți dau un medicament care o să-ți mai aline durerea.

Țipetele micuței se mai potoliră, preschimbându-se încet-încet în suspine.

Nellie sosi cu esența de cânepă. Caris turnă un pic într-o lingură, după care bagă lingura în gura deschisă a lui Minnie și o ținu de nas. Copila înghiți. Țipă din nou, dar, după aproximativ un minut, începu să se mai calmeze.

— Dă-mi un șervet curat, îi spuse Caris lui Nellie.

În spital se foloseau o mulțime de șervete, iar dulapul din spatele altarului era mereu plin cu bucăți de pânză, din ordinul lui Caris.

Mair se întoarse din bucătărie cu uleiul și cu vinul. Caris puse un șervet pe podea, lângă salteaua lui Minnie, și îi trase brațul ars peste bucata de pânză.

— Cum te simți? întrebă ea.

— Mă doare, se jelui Minnie.

Caris dădu din cap mulțumită. Acestea erau primele cuvinte coerente obținute de la micuța pacientă. Ce fusese mai rău trecuse.

Pe măsură ce extractul de cânepă își făcea efectul, Minnie părea din ce în ce mai somnoroasă. Caris spuse:

— O să-ți pun ceva pe mână ca să nu te mai doară atât de tare. Încearcă să nu te miști, da?

Minnie dădu aprobator din cap.

Caris turnă un pic de vin cald pe încheietura lui Minnie, unde arsura era mai puțin gravă. Copila tresări, dar nu încercă să-și tragă brațul. Încurajată, Caris mișcă încet carafa în susul brațului, turnând vin pe porțiunile mai arse, pentru a le curăța. Apoi făcu același lucru cu uleiul de măsline, care avea rolul de a calma zona și de a proteja carnea de influențele nefaste din aer. Într-un final, luă alt șervet și îl înfășură ușor pe braț, pentru a ține muștele la distanță de rană.

Minnie gemea, însă era pe jumătate adormită. Caris se uită neliniștită la chipul ei. Obrajii i se îmbujoraseră de efort. Era un semn bun – dacă ar fi pălit, ar fi însemnat că doza administrată fusese prea puternică.

Caris avea mereu emoții când folosea medicamente. Puterea acestora diferea de la un lot la altul și nu cunoștea metoda exactă prin care să le măsoare. Dacă era prea slab, medicamentul era inefficient; dacă era prea puternic, devenea periculos. Îi era frică mai ales să nu cumva să le administreze doze prea mari copiilor, deși părinții înnebuniți de griji făceau întotdeauna presiuni asupra ei să le dea medicamente puternice.

În momentul acela, în spital intră fratele Joseph. Acesta era bătrân acum – se apropia de 60 de ani – și își pierduse toți dinții, dar era în continuare cel mai bun călugăr-medic al stăreției. Christopher Fierarul se ridică imediat.

— Ah, frate Joseph, slavă Domnului că ești aici, spuse el. Fetița mea a suferit o arsură îngrozitoare.

— Hai să aruncăm o privire, făcu Joseph.

Caris se dădu înapoi, ascunzându-și iritarea. Toată lumea credea că monahii erau niște doctori foarte pricepuți, capabili să înfăptuiască adevărate miracole, în timp ce călugărițele nu

faceau decât să hrănească și să spele pacienții. Caris încetase de mult să se mai lupte cu această atitudine, dar continua să o deranjeze.

Joseph luă șervetul și se uită la brațul pacientei. Împunse carnea arsă cu degetele. Minnie scânci în somnul ei indus de extractul de cânepă.

— O arsură gravă, dar nu fatală, decretă el. Se întoarse către Caris: Fă o cataplasma din trei părți grăsime de găină, trei părți băligar de capră și o parte plumb alb și pune-o peste arsură. Acest amestec o să scoată puroiul la suprafață.

— Da, frate.

Caris se îndoia de eficiența cataplasmelor. Observase că multe răni se vindeau bine fără scoaterea la suprafață a puroiului, considerat de călugări a fi un semn bun. Știa din experiență că anumite răni se infectau serios sub asemenea unguente. Dar călugării nu erau de acord – cu excepția fratelui Thomas, care era convins că-și pierduse brațul din cauza cataplasmei prescrise de starețul Anthony cu aproape 20 de ani în urmă. Totuși, aceasta era încă una dintre bătăliile în care Caris cedase. Metodele călugărilor erau susținute de autoritatea lui Hipocrate și a lui Galen, vechii autori de tratate de medicină, iar toată lumea era de acord că aveau dreptate.

Joseph plecă. Caris se asigură că Minnie se simțea bine și că tatăl ei era liniștit.

— Când o să se trezească, o să-i fie sete. Ai grijă să bea pe săturate – bere slabă sau vin cu apă.

Nu se grăbea deloc să prepare cataplasma. Avea să-i acorde lui Dumnezeu câteva ore bune să-și facă lucrarea fără ajutor înainte de a începe tratamentul prescris de Joseph. Probabilitatea ca monahul-medic să se întoarcă pentru a verifica starea fetei era mică. O trimise pe Nellie să adune excremente de capră de pe pajiștea aflată la vest de catedrală, după care se îndreptă spre farmacie.

Aceasta se afla lângă biblioteca monahilor. Din păcate, farmacia ei nu avea ferestre la fel de mari ca biblioteca. Era o încăpere mică și întunecată. Beneficia însă de un blat de lucru, niște rafturi pentru fiole și vase și o mică sobă pentru încălzirea ingredientelor.

Într-un dulap ținea un carnetel. Pergamentul era scump, iar hârtia se folosea doar la copierea Sfintei Scripturi. Dar, cu toate acestea, Caris adunase mai multe petice de hârtie de formă neregulată, rămase de la tăierea foilor standard, și le cususe. Pe ele ținea evidența fiecărui pacient cu probleme serioase. Însemna data, numele pacientului, simptomele și tratamentul administrat; apoi, mai târziu, adăuga rezultatele obținute, notând exact câte ore sau zile durase până când

bolnavul se simțise mai bine sau mai rău. Deseori trecea în revistă cazurile vechi pentru a-și îmborsăta memoria în ceea ce privea eficiența diferitelor tratamente.

Pe când nota vârsta lui Minnie, îi veni în minte că și copilul ei ar fi avut acum opt ani, dacă nu ar fi luat poțiunea dată de Mattie Înțeleapta. Fără niciun motiv concret, era convinsă că acel copil ar fi fost o fetiță. Se întrebă cum ar fi reacționat dacă fiica ei ar fi suferit un accident. Ar fi reușit să-și păstreze calmul? Sau ar fi fost aproape înnebunită de spaimă, precum Christopher Fierarul?

Tocmai terminase de înregistrat cazul, când auzi clopotul care vestea slujba de seară, așa că porni spre catedrală. După aceea călugărițele aveau să ia cina, apoi să meargă la culcare, pentru a apuca să se odihnească înainte de utrenie, care se ținea la ora trei dimineața.

În loc să se culce, Caris se întoarse în farmacie pentru a prepara cataplasma. Nu o deranja băligarul de capră – oricine lucra într-un spital vedea lucruri mult mai rele de-atât. Dar se întreba cum de-și închipuia fratele Joseph că așa ceva putea să vindece carnea arsă.

Oricum, avea să aplice cataplasma abia de dimineață. Minnie era o copilă sănătoasă: probabil că-și va fi revenit destul de mult până atunci.

În timp ce lucra, Mair intră în încăpere.

Caris se uită la ea surprinsă.

— De ce nu ești în pat la ora asta?

Mair se opri lângă ea, în dreptul blatului de lucru.

— Am venit să te ajut.

— Nu e nevoie de doi oameni ca să faci o catapasmă. Ce-a zis sora Natalie?

Natalie era stareța adjunctă, responsabilă cu disciplina, și nimeni nu putea părăsi dormitorul noaptea fără permisiunea ei.

— Doarme dusă. Chiar crezi că nu ești drăguță?

— Te-ai dat jos din pat ca să mă întrebi asta?

— Merthin trebuie să fi crezut că ești.

Caris zâmbi.

— Da, așa e.

— Ți-e dor de el?

Caris termină de amestecat cataplasma și merse să-și spele mâinile într-un castron.

— Mă gândesc la el în fiecare zi, rosti ea. Acum e cel mai bogat arhitect din Florența.

— De unde știi?

— Primesc vești despre el la fiecare Târg de Lână, de la Buonaventura Caroli.

— Merthin primește vești despre tine?

— Ce vești? Nu e nimic de spus. Sunt călugăriță.

— Tânjești după el?

Caris se întoarse și o privi pe Mair drept în ochi.

— Călugărițelor le e interzis să tânjească după bărbați.

— Dar nu și după femei, murmură Mair, aplecându-se și sărutând-o pe Caris pe gură.

Caris fu atât de surprinsă încât, pentru o clipă, rămase stană de piatră. Mair prelungi sărutul. Atingerea unor buze de femeie era catifelată, nu ca cea a buzelor lui Merthin. Era șocată, dar nu îngrozită. Trecuseră șapte ani de când nu o mai sărutase nimeni și acum își dădu seama, dintr-odată, cât de mult îi lipsise senzația.

Tăcerea fu întreruptă de un zgomot puternic în biblioteca de alături.

Mair tresări și se retrase, vinovată.

— Ce-a fost asta?

— A sunat ca o ladă care-a căzut pe podea.

— Dar cine-ar putea să fie acolo?

Caris se încruntă.

— N-are cum să fie cineva în bibliotecă atât de târziu. Călugării și călugărițele dorm.

Pe chipul lui Mair apăru o umbră de teamă.

— Ce-ar trebui să facem?

— Păi, ar fi cazul să ne ducem să vedem ce se întâmplă.

Ieșiră din farmacie. Deși biblioteca se afla chiar alături, trebuiră să străbată claustrul călugărițelor și pe cel al călugărilor pentru a ajunge la ușa acesteia. Era o noapte întunecoasă, dar amândouă trăiau aici de mulți ani, așa că se puteau orienta și cu ochii închiși. Când ajunseră la destinație, văzură o lumină licărind dincolo de ferestrele înalte. Ușa, care în mod normal era încuiată pe timpul nopții, era acum întredeschisă.

Caris o dădu la perete.

La început, nu reuși să deslușească imaginea din fața ei. Văzu un dulap cu ușile larg deschise, o ladă pe o masă, o lumânare alături și o siluetă în umbră. După o clipă, își dădu seama că dulapul cu pricina era tezaurul, unde se păstrau cartele și alte lucruri de valoare, iar lada era cufărul în care se țineau ornamentele de aur și argint, cu pietre prețioase, folosite la slujbele speciale oficiate în catedrală. Bărbatul acela din umbră lua obiecte din ladă și le puneă într-un fel de traistă.

Individul își ridică privirea, iar Caris îl recunoscuse. Era Gilbert din Hereford, pelerinul care sosise în ziua aceea la stăreție. Numai că nu era nicidecum pelerin și probabil că nu era nici măcar din Hereford. Era un hoț.

Se priviră fix câteva clipe, fără ca vreunul dintre ei să schițeze vreo mișcare.

Apoi Mair țipă.

Gilbert stinse lumânarea.

Caris trase de ușă, închizând-o, pentru a-l mai întârzia câteva secunde. Apoi țâșni prin claustru și de acolo într-o nișă, trăgând-o pe Mair după ea.

Se aflau la baza scării care ducea la dormitorul călugărilor. Țipătul lui Mair probabil că-i trezise pe bărbați, dar era posibil să reacționeze cu încetineală.

— Spune-le călugărilor ce se întâmplă! îi strigă Caris lui Mair. Hai, fugi!

Mair o luă la goană pe scări.

Caris auzi un scârțâit și presupuse că venea de la ușa bibliotecii. Își încordă auzul în încercarea de a distinge pașii hoțului pe lespezile din claustru, dar probabil că Gilbert era un hoț cu ceva experiență, pentru că se deplasa fără niciun zgomot. Își ținu respirația, străduindu-se să o localizeze pe a lui. Apoi la etaj se stârni o agitație teribilă.

Probabil că hoțul își dăduse seama că avea doar câteva secunde la dispoziție pentru a scăpa, pentru că începuse să alerge, iar Caris îi auzi în sfârșit pașii.

Nu-i păsa prea mult de prețioasele obiecte de cult ale catedralei, fiind convinsă că aurul și pietrele nestemate erau mai degrabă pe placul starețului și al episcopului decât pe placul lui Dumnezeu; dar simțea o antipatie profundă față de Gilbert și nu suporta ideea ca acesta să se îmbogățească jefuind stăreția. Așa că ieși din nișa unde stătuse până atunci.

Abia dacă putea distinge ceva, dar era clar că pașii precipitați veneau spre ea. Își întinse brațele, pentru a se apăra, iar el se izbi de ea în plin. Impactul o dezechilibra, dar Caris se agăță de hainele lui, așa că se prăvăliră amândoi. Se auzi un zgomot metalic în momentul în care traista cu potire și crucifixe se izbi de pardoseală.

Durerea căderii o umplu de furie pe Caris, așa că dădu drumul hainelor și întinse mâinile către locul unde bănuia că era fața lui. Dădu de o porțiune de piele expusă și își înfipse unghiile în ea, trăgând în jos. Bărbatul mugi de durere și Caris îi simți sângele curgând pe sub unghiile ei.

Dar el era mai puternic. O prinse de mâini și se urcă peste ea. În capul scării de la dormitorul călugărilor se ivi o lumină și, dintr-odată, Caris îl văzu pe Gilbert – iar el o văzu pe ea. Îngenuncheat deasupra ei, acesta o lovi cu pumnii în față, mai întâi cu cel drept, apoi cu cel stâng, după care din nou cu cel drept. Femeia lăsă să-i scape un țipăt de durere.

Lumina se intensifică. Monahii coborau împleticit treptele. Caris o auzi pe Mair strigând:

— Las-o în pace, diavole!

Gilbert sări în picioare și băjbâi după traista sa, dar era prea târziu: brusc, Mair se repezi la el înarmată cu un obiect teșit. Hoțul încasă o lovitură în cap, se întoarse pentru a riposta, dar se prăbuși sub valul de călugări care se năpustise asupra lui.

Caris se ridică în picioare. Mair veni la ea și se îmbrățișară.

Mair o întrebă:

— Ce-ai făcut?

— L-am blocat și apoi l-am zgâriat pe față. Tu cu ce l-ai lovit?

— Cu crucea de lemn de pe peretele dormitorului.

— Ei bine, zise Caris, nu prea a avut succes lecția cu întoarcerea celuiilalt obraz.

44

Gilbert din Hereford fu judecat de tribunalul ecleziastic, declarat vinovat și condamnat de către starețul Godwyn la o pedeapsă pe măsura păcatului jefuitorilor de biserici: avea să fie jupuit de viu. Avea să i se îndepărteze pielea în stare de conștiență, după care avea să fie lăsat să moară din cauza sângerării.

Ziua execuției coincidea cu întrunirea săptămânală a lui Godwyn cu stareța Cecilia. La aceasta participau și adjuncții lor: starețul adjunct Philemon și stareța adjunctă Natalie. Așteptând în sala mare a casei starețului sosirea călugărițelor, Godwyn îi spuse lui Philemon:

— Trebuie să le convingem să construiască o nouă trezorerie. Nu putem continua să ne ținem obiectele de valoare într-o ladă, în bibliotecă.

Philemon rosti dus pe gânduri:

— Și ar urma să împărțim clădirea?

— N-avem de ales. Nu ne putem permite să plătim pentru ridicarea ei.

Godwyn se gândea plin de regret la ambițiile pe care le avusese cândva, în tinerețe, de a reforma situația financiară a mănăstirii și de a-i reda bogăția de altădată. Acest lucru nu se întâmplase, iar el nu reușea să înțeleagă de ce. Fusesse dur, forțându-i pe orășeni să folosească și să plătească morile, dârstele, iazurile și crescătoriile de iepuri ale mănăstirii, dar ei găseau mereu modalități de a ocoli regulile lui – cum era, de exemplu, inițiativa de a construi o dârstă într-un sat învecinat. Le dăduse sentințe aspre celor prinși braconând sau tăind lemne în pădurea stăreției. Și rezistase ispitei de a pleca

urechea la cei care-l îndemnau să cheltuiască banii stăreției pe construirea de mori și dârste sau să irosească cheresteaua stăreției concesionând-o cărbunarilor și topitorilor de fier. Era sigur că atitudinea sa era cea potrivită, dar nu-i adusese venitul mărit pe care știa că-l merita.

— Deci îi vei cere Ceciliei banii necesari, făcu gânditor Philemon. S-ar putea să existe anumite avantaje în a ne ține bunurile laolaltă cu cele ale călugărițelor.

Godwyn își dădu seama în ce direcție mergeau gândurile viclene ale lui Philemon.

— Dar nu i-am spune asta și Ceciliei.

— Bineînțeles că nu.

— Bine, o să-i propun.

— Și cât așteptăm...

— Da.

— A apărut o problemă în satul Long Ham, de care ar trebui să ai cunoștință.

Godwyn încuviință din cap. Long Ham era unul dintre zecile sate vasale care plăteau arendă stăreției.

Philemon explică:

— Are legătură cu parcela unei văduve, Mary-Lynn. După moartea soțului ei, a fost de acord să-l lase pe vecinul ei să cultive pământul – un bărbat pe nume John Nott. Acum văduva s-a recăsătorit și vrea înapoi pământul, pentru ca noul ei bărbat să se ocupe de el.

Godwyn era nedumerit. Acesta era un conflict minor, tipic țărănesc, prea vulgar pentru a necesita intervenția sa.

— Și vătaful ce spune?

— Că pământul ar trebui înapoiat văduvei, din moment ce aranjamentul a fost dintru început unul temporar.

— Atunci așa trebuie făcut.

— Da, însă există un inconvenient. Sora Elizabeth are un frate vitreg și două surori vitrege în Long Ham.

— Aha.

Godwyn bănuise de la început că interesul deosebit al lui Philemon avea un motiv anume. Sora Elizabeth, fosta Elizabeth Clerk, ocupa funcția de matricularius la mănăstirea de maici, fiind responsabilă de clădirile mănăstirii. Era tânără și isteță, așa că în viitor avea să urce pe scara ierarhiei bisericești. Ar fi fost un aliat valoros.

— Sunt singurele ei rude, în afară de mamă, care lucrează la Bell, continuă Philemon. Elizabeth ține foarte mult la aceste neamuri de la țară, care o privesc cu mult respect, considerând-o cel mai sfânt membru al familiei lor. Când vin la Kingsbridge, aduc daruri pentru mănăstirea de maici – fructe, miere, ouă și alte asemenea.

— Și?

— John Nott este fratele vitreg al surorii Elizabeth.

— Elizabeth ți-a cerut să intervii?

— Da. Și m-a rugat să nu îi menționez nimic stareței Cecilia despre cererea ei.

Godwyn știa prea bine că lucrurile de genul acesta erau preferatele lui Philemon. Îi plăcea la nebunie să fie considerat o persoană importantă și să-și folosească influența pentru a favoriza o parte sau alta într-un conflict. Asemenea situații îi hrăneau orgoliul, care nu era niciodată satisfăcut pe deplin. Plus că era atras de orice chestiune clandestină. Faptul că Elizabeth nu voia ca superioara ei să afle despre această cerere îl umplea de încântare. Însemna că îi cunoștea un secret rușinos. Și-avea să-l stocheze în memoria sa, precum avarul punga cu galbeni.

— Și ce vrei să faci? întrebă Godwyn.

— Bineînțeles, e decizia dumitale, dar eu unul sugerez să-l lăsăm pe John Nott să păstreze parcela. Elizabeth ne-ar fi îndatorată, iar asta n-are cum să nu ne fie de folos într-un moment sau altul.

— Da, dar ar fi o nedreptate față de văduvă, replică Godwyn cu o ușoară stânjeneală în glas.

— Sunt de acord. Dar lucrul acesta trebuie pus în balanță cu interesele stăreției.

— Iar lucrarea Domnului e mai importantă. Foarte bine. Spune-i tu vătafului.

— Văduva își va primi răsplata în viața de apoi.

— Da, chiar așa.

Existase o vreme în care Godwyn ezita să aprobe intrigile ascunse ale lui Philemon, dar aceasta trecuse de mult. Philemon se dovedise prea util – așa cum mama lui Godwyn, Petranilla, prevăzuse cu mulți ani în urmă.

Se auzi o bătaie ușoară în ușă, după care Petranilla însăși își făcu intrarea în încăpere. Aceasta trăia acum cu tot confortul într-o casă mică din Candle Court, în apropierea străzii principale a orașului.

Fratele ei Edmund îi lăsase o moștenire generoasă, suficientă pentru a-i ajunge până la sfârșitul vieții. Avea 58 de ani, trupul ei înalt era acum fragil și cocoșat, plus că mergea în baston, însă mintea îi funcționa în continuare ca o capcană de urși. Ca întotdeauna, Godwyn se bucura să o vadă, însă în același timp îi era teamă să nu fi făcut ceva care să nu fie pe placul ei.

Acum, Petranilla era capul familiei. Anthony murise la prăbușirea podului, iar Edmund se stinsese și el în urmă cu șapte ani, așa că ea era ultima rămasă din generația lor. Nu

ezita niciodată să-i spună lui Godwyn ce să facă. Se purta la fel și cu nepoata ei Alice. Soțul lui Alice, Elfric, era starostele gildei parohiale, dar ea nu se sfia să-i dea ordine. Autoritatea ei se extindea și asupra nepoatei vitrege, Griselda, plus că îl teroriza pe fiul de opt ani al acesteia, micul Merthin. Judecata îi era la fel de zdravănă ca întotdeauna, așa că, de cele mai multe ori, toți i se supuneau. Dacă, dintr-un motiv sau altul, nu prelua comanda, i se cerea oricum părerea. Godwyn nu era deloc sigur în ce mod s-ar fi putut descurca fără ea. În rarele ocazii în care treceau peste cuvântul ei, toți se străduiau din răputeri să ascundă ceea ce făcuseră. Singura care îi ținea piept era Caris.

— Să nu îndrăznești să-mi spui tu mie ce să fac, se răstise ea la Petranilla în mai multe ocazii. Nu uita că ai stat cu mâinile în sân când au vrut să mă omoare.

Petranilla se așeză și aruncă o privire prin cameră.

— Nu e suficient, făcu ea.

Se întâmpla de multe ori să-și spună părerea dintr-odată, fără nicio introducere, dar, oricum, Godwyn se fâstăcea când o auzea vorbind astfel.

— Ce vrei să spui?

— Ar trebui să ai o casă mai bună.

— Știu.

În urmă cu opt ani, Godwyn încercase să o convingă pe stareța Cecilia să finanțeze construcția unui palat. Aceasta promisese că avea să-i dea banii peste trei ani, dar, când sosise momentul, îl anunțase pur și simplu că se răzgândise. Godwyn era sigur că asta era din cauza a ceea ce-i făcuse lui Caris. După procesul acela de erezie, farmecele sale nu mai avuseseră niciun efect asupra Ceciliei și devenise aproape cu neputință să scoată vreun ban de la ea.

Petranilla continuă:

— Îți trebuie un palat unde să primești episcopi, arhiepiscopi, baroni și conți.

— În ultima vreme, rar s-a mai întâmplat să ne viziteze asemenea persoane. Conteul Roland și episcopul Richard se află de ani buni în Franța.

Regele Eduard invadase nord-estul Franței în 1339 și petrecuse întregul an 1340 acolo; apoi, în 1342, își mutase armata în nord-vestul Franței și se luptase în Britania. În 1345, trupele engleze purtaseră bătălii în regiunea viticolă Gasconia, din sud-vestul Franței. Acum, Eduard se întorsese în Anglia, dar numai pentru a aduna o altă armată de invazie.

— Roland și Richard nu sunt singurii nobili din țară, făcu Petranilla tăfnoasă.

— Ceilalți nu vin niciodată aici.

Tonul ei se înăspri.

— Poate pentru că nu ai cum să-i găzduiești în stilul cu care sunt obișnuiți și la care se așteaptă. Ai nevoie de o sală de ospete, de o capelă privată și de niște dormitoare spațioase.

Godwyn presupuse că mama sa rămăsese trează toată noaptea gândindu-se la asta: mereu rumega bine ideile, după care își lansa concluziile asemenea unor săgeți. Se întreba ce adusese în prim-plan acest subiect, dintre toate.

— Pare un plan foarte extravagant, rosti el, încercând să tragă de timp.

— Dar chiar nu înțelegi? replică ea tăios. Stăreția nu are influența pe care ar putea-o avea, pur și simplu pentru că tu nu te întâlnești niciodată cu oamenii puternici din regat. Când o să ai un palat cu camere frumoase unde să-i găzduiești, o să vină, nu-ți face griji.

Probabil că avea dreptate. Mănăstirile bogate, precum cele din Durham și St. Albans, chiar se plâneau privind numărul vizitatorilor nobili și chiar de sânge regal pe care erau nevoite să-i găzduiască.

Petranilla continuă:

— Ieri am comemorat moartea tatălui meu.

„Deci asta a iscat totul, își spuse Godwyn. Și-a amintit de ascensiunea spectaculoasă a bunicului.”

— Ești stareț de aproape nouă ani, reluă Petranilla, și nu vreau să te plafonezi. Arhiepiscopii și regele ar trebui să te ia în calcul pentru o episcopie, pentru a conduce o abație mare cum e Durham sau chiar pentru o misiune pe lângă Papă.

Godwyn presupusese mereu că postul de stareț la Kingsbridge avea să fie rampa sa de lansare către funcții mai înalte, dar, realiza acum, își lăsase ambițiile să se risipească în vânt. I se părea că nu trecuse decât puțin timp de la câștigarea alegerilor pentru postul de stareț. Simțea că abia apucase să preia frâiele stăreției. Dar mama lui avea dreptate, trecuseră mai bine de opt ani.

— De ce nu te iau în considerare pentru funcții mai importante? întrebă ea retoric. Pentru că nu știu că exiști! Ești starețul unei mănăstiri mari, dar nu ai făcut cunoscut acest lucru. Arată-ți măreția! Construiește un palat. Poftește-l pe arhiepiscopul de Canterbury să-ți fie oaspete. Capelei dă-i hramul sfântului tău preferat. Anunță-l pe rege că ai un dormitor regal pe care l-ai construit special în speranța că te va vizita.

— Stai un pic, să le luăm pe rând, protestă Godwyn. Nimic nu mi-ar plăcea mai mult decât să construiesc un palat, dar nu am banii necesari.

— Atunci binevoiește și fă rost de ei, spuse ea.

Ar fi vrut să o întrebe cum, însă, chiar atunci, cele două conducătoare ale mănăstirii de maici intrară în încăpere. Petranilla și Cecilia se salutară cu o politețe precaută, după care Petranilla își luă la revedere.

Stareța Cecilia și sora Natalie luară loc. Cecilia împlinise 51 de ani; avea părul vârstat cu fire albe și vederea îi slăbise. Încă se mai mișca de colo colo cu vioiciune, ca o pasăre ocupată, vârându-și capul în fiecare încăpere, ciripind mereu instrucțiuni pentru călugărițe, novice și servitori; dar anii o mai înmuiaseră, iar acum se străduia din răputeri să evite conflictele.

Cecilia ținea în mână un sul de pergament.

— Mănăstirea de maici a primit o moștenire, spuse ea în timp ce se instala confortabil. De la o femeie cucernică din Thornbury.

Godwyn se interesă:

— Cât?

— 150 de lire în monede din aur.

Godwyn fu atât de surprins, încât tresări. Era o sumă uriașă. Era îndeajuns pentru a acoperi cheltuielile de construcție a unui palat modest.

— Mănăstirea de maici a primit-o... sau stăreția?

— Mănăstirea de maici, răspunse Cecilia pe un ton ferm. Acest pergament este o copie a testamentului ei.

— Și de ce v-a lăsat atâția bani?

— Se pare că odată, pe când se întorcea de la Londra, s-a îmbolnăvit, iar noi am îngrijit-o.

În momentul acesta, Natalie luă cuvântul. Avea cu câțiva ani mai mult decât Cecilia și era o femeie cu un chip rotund și o fire blândă.

— Problema noastră e următoarea: unde-o să ținem banii?

Godwyn îi aruncă o privire lui Philemon. Natalie le oferise pe tavă deschiderea subiectului pe care plănuiseră să-l aducă în discuție.

— Acum ce faceți cu banii pe care-i aveți? o întrebă el.

— Îi ținem în dormitorul stareței, la care nu se poate ajunge decât trecând prin dormitorul comun.

Ca și cum atunci i-ar fi venit ideea pentru prima dată, Godwyn spuse:

— Poate că ar trebui să cheltuim o mică parte din moștenire pe construirea unei trezorerii noi.

— Cred că e nevoie, încuviință Cecilia. O clădire simplă din piatră, fără ferestre și cu o ușă solidă, din stejar.

— O să fie gata repede, zise Godwyn. Și nici n-ar trebui să coste mai mult de 5–10 lire.

— Din motive de siguranță, noi suntem de părere că ar trebui să facă parte din catedrală.

— Aha.

De aceea veniseră călugărițele să discute planul cu Godwyn. N-ar fi fost nevoie să-l consulte dacă era vorba despre o clădire ridicată în partea lor de stăreție, dar biserica era teren comun.

Godwyn replică:

— Ar putea fi înălțată lângă zidul catedralei, în colțul format de transeptul nordic cu zona corului, iar intrarea să se facă numai din biserică.

— Da... exact la asta mă gândeam și eu.

— O să discut cu Elfric azi, dacă vrei, și o să-i cer să ne facă o estimare de costuri.

— Chiar te rog.

Godwyn se bucura că reușise să scoată de la Cecilia o mică parte din câștigul ei, dar nu era nici pe departe mulțumit. După discuția avută cu mama lui, își dorea cu disperare să pună mâna pe mai mult. I-ar fi plăcut să-i ia pe toți. Dar cum?

Tocmai atunci se auzi bătând clopotul catedralei, așa că toți patru se ridicară și ieșiră.

Bărbatul condamnat se afla pe pajiștea de lângă peretele vestic al catedralei. Era gol, legat strâns de mâini și de picioare de un cadru dreptunghiular din lemn poziționat vertical. Vreo o sută de orășeni se adunaseră în apropiere, așteptând să înceapă execuția. Călugării și călugărițele de rând nu fuseseră invitați: se considera că nu se cuvenea să fie martori la acte de vărsare de sânge.

Călăul era Will Tăbăcarul, un bărbat de vreo 50 de ani, a cărui piele căpătase o nuanță maronie din cauza meseriei sale. Acum purta un șorț curat, din pânză groasă. Stătea în picioare, lângă o masă mică pe care își așezase cuțitele. Tocmai ascuțea unul dintre ele pe o piatră, iar sunetul metalic îl făcu pe Godwyn să se cutremure.

Godwyn rosti mai multe rugăciuni, sfârșind cu o implorare ad-hoc, în engleză, ca moartea acestui hoț să slujească lucrării lui Dumnezeu prin înfricoșarea altora într-atât încât să nu cadă niciodată în acest păcat. Apoi dădu din cap în direcția lui Will Tăbăcarul, semn că putea începe.

Will se poziționă în spatele hoțului legat fedeleș. Luă un cuțit mic cu vârful ascuțit și îl înfipse în mijlocul cefei lui Gilbert, după care trase în jos, lăsând în urmă o linie prelungă, până la baza coloanei vertebrale. Gilbert mugi de durere, iar sângele țâșni abundant din tăietură. Will făcu încă o creștătură, de-a lungul umerilor bărbatului, creând forma literei T.

Apoi Will schimbă cuțitul, alegând unul cu o lamă lungă și subțire. Îl introduse cu grijă în locul în care cele două tăieturi se întâlneau și trase un colț de piele. Gilbert țipă din nou. Apoi, ajutându-se de degetele mâinii stângi, Will începu să desprindă cu grijă pielea de pe spatele lui Gilbert.

Acesta începu să urle.

Sora Natalie scoase un sunet înăbușit, se întoarse și o luă la goană înspre stăreție. Cecilia închise ochii și începu să se roage. Godwyn se simțea străbătut de valuri de greață. Cineva din mulțime leșină. Singurul care privea imperturbabil totul era Philemon.

Will lucra cu repeziciune, mânuindu-și cuțitul ascuțit în așa fel încât acesta să secționeze grăsimea de sub piele și să lase la vedere fibrele împletite ale mușchilor de dedesubt. Sângele curgea din belșug, așa că se oprea la fiecare câteva secunde să-și șteargă mâinile pe șorț. Gilbert țipa la fiecare tăietură, într-o agonie perpetuă. Nu trecu mult și pielea de pe spate ajunse să-i atârne în două bucăți mari.

Will îngenunche pe pământ, într-o baltă de sânge adâncă de mai bine de doi centimetri, și începu să se ocupe de picioare.

Țipetele conteniră brusc: se părea că Gilbert își pierduse cunoștința. Godwyn era ușurat. Voise dintr-adins ca bărbatul acela să sufere îngrozitor pentru că încercase să jefuiască o biserică – și voise ca orășenii să fie martori la chinurile hoțului dar, cu toate acestea, îi fusese foarte greu să-i asculte țipetele.

Will își continuă neperturbat munca, aparent fără să-i pese dacă victima sa era conștientă sau nu, până ce toată pielea de pe spate – de pe trunchi, brațe și picioare – fu desprinsă. Apoi trecu în față. Tăie în jurul gleznelor și al încheieturilor, după care desprinse pielea în așa fel încât aceasta ajunse să atârne de umerii și de șoldurile victimei. Continuă să lucreze de la pelvis în sus, iar Godwyn își dădu seama că încerca să înlăture pielea dintr-o singură bucată. Nu trecu mult și pe corp nu mai rămăsese piele decât pe cap.

Gilbert încă mai respira.

Will făcu o serie de incizii atente în jurul craniului, apoi își lăsă cuțitele jos și-și mai șterse o dată mâinile. Într-un final, apucă pielea de pe umeri și trase brusc în sus. Fața și scalpul se desprinseră de pe craniu, rămânând totuși atașate de restul pielii.

Will ridică pielea însângerată a lui Gilbert ca pe un trofeu de vânatoare, iar mulțimea izbucni în urale.

Lui Caris nu-i plăcea deloc ideea de a împărți trezoreria cu călugării. O bombardase pe Beth cu atât de multe întrebări

despre siguranța banilor, încât aceasta o duse, într-un final, să cerceteze chiar ea locul respectiv.

Godwyn și Philemon se aflau ca din întâmplare în catedrală, iar când le văzură pe călugărițe, porniră și ei în urma lor.

Trecură pe sub o arcadă nou-construită în peretele sudic al corului, după care pătrunseră într-un mic hol și se opriră în fața unei uși solide, întărite cu fier. Sora Beth scoase o cheie mare, din oțel. Aceasta era o femeie smerită, cu o atitudine rezervată, ca majoritatea călugărițelor.

— Asta este cheia noastră, îi spuse ea lui Caris. Cu ea avem oricând acces la trezorerie.

— Cred și eu, din moment ce am plătit pentru construcția ei, răspunse tăios Caris.

Intrară într-o încăpere pătrată, de dimensiuni reduse. Înăuntru se aflau o masă pentru numărat, parțial acoperită cu un teanc de suluri de pergament, câteva scaune fără spătar și un cufăr mare, cu întărituri de oțel.

— Cufărul e prea mare să fie scos pe ușă, îi atrase atenția Beth.

— Și cum l-ați băgat aici? se interesă Caris.

Cel care îi răspunse fu Godwyn:

— Pe bucăți. A fost asamblat de dulgher chiar aici, în cameră.

Caris îi aruncă o privire glacială lui Godwyn. Omul acesta încercase s-o omoare. De la procesul de vrăjitorie încoace, simțea față de el o ură nemărginită și evita cât de mult posibil să-i vorbească. Acum rosti pe un ton sec:

— Călugărițele vor avea nevoie de o cheie a acestui cufăr.

— Nu-i nevoie, replică repede Godwyn. Înăuntru se află ornamentele bătute cu nestemate ale catedralei, care sunt responsabilitatea sacristanului, iar acesta e întotdeauna un călugăr.

— Arată-mi, îi ceru Caris.

Își putea da seama că starețul se simțea jignit de tonul ei și că era tentat să o refuze, dar în același timp voia să se arate deschis și fără niciun gând ascuns, așa că făcu un efort și se supuse. Scoase o cheie din punga pe care o avea la brâu și deschise cufărul. Pe lângă podoabele catedralei, înăuntru se mai aflau și câteva zeci de suluri de pergament: cartele stăreției.

— Deci nu sunt numai ornamentele, observă Caris, simțindu-și bănuielile confirmate.

— Sunt și documentele oficiale.

— Inclusiv cartele călugărițelor, insistă ea.

— Da.

— Caz în care vom primi și noi o cheie.

— Eu ziceam să copiem toate cartele și să păstrăm copiile în bibliotecă. Ori de câte ori avem nevoie de un document anume, putem consulta copia din bibliotecă, astfel încât originalele, atât de prețioase, să rămână încuiate, în siguranță.

Beth nu suporta conflictele, așa că interveni, oarecum agitată:

— Pare o idee destul de practică, soră Caris.

Înciudată, Caris spuse:

— Atât timp cât călugărițele vor avea mereu acces la documentele lor, într-o formă sau alta... Dar cartele erau un subiect secundar. Adresându-se mai degrabă lui Beth decât lui Godwyn, continuă: Și mai important, unde ne ținem banii?

Beth replică:

— În niște locașuri ascunse din podea. Sunt patru – două pentru călugări și două pentru noi. Dacă te uiți cu atenție, o să vezi lespezile necimentate.

Caris studie pardoseala timp de câteva clipe, după care rosti:

— Nu le-aș fi observat dacă nu mi-ai fi spus, dar acum le văd. Pot fi încuiate?

— Presupun că ar putea, făcu Godwyn. Dar așa ar fi mai mult decât evident că banii sunt acolo, iar ascunderea lor sub lespezi nu și-ar mai avea rostul.

— Înseamnă că atunci călugării și călugărițele au acces unii la banii altora.

Philemon interveni. Se uită acuzator la Caris și spuse:

— Dar ce cauți tu aici? Ești responsabilă cu vizitatorii – n-ai nicio treabă cu trezoreria.

Caris îl detesta pur și simplu pe Philemon. Avea impresia că putea fi numit oricum, numai ființă umană nu. Părea să nu aibă nicio noțiune a binelui și a răului, niciun fel de principii sau de scrupule. În timp ce pe Godwyn îl disprețuia fiindcă era un om nemilos care știa că face rău, pe Philemon îl asocia mai degrabă cu un animal malefic, un câine turbat sau un mistreț.

— Am un simț al observației foarte bun, îi răspunse ea.

— Ești tare neîncrezătoare, mârâi el plin de ciudă.

Caris izbucni într-un râs lipsit de orice urmă de veselie.

— E chiar ironic să aud așa ceva de la unul ca tine, Philemon.

Acesta se prefăcu rănit de remarca ei.

— Nu-nțeleg la ce te referi.

Beth vorbi din nou, încercând să mențină o atmosferă pașnică:

— Voiam pur și simplu ca sora Caris să arunce o privire aici pentru că ea pune întrebări care mie nu-mi vin în minte.

Caris spuse:

— De exemplu, cum putem fi sigure că monahii n-o să ia din banii călugărițelor?

— O să-ți arăt, făcu Beth. De un cârlig fixat în perete atârna o scândură solidă de stejar. Folosind-o pe post de pârghie, ridică o lespede. Dedesubt se afla un spațiu gol în care fusese introdus un cufăr cu întărituri de oțel. Am comandat niște cufere cu zăvor pe dimensiunile acestor locașuri, continuă ea.

Băgă mâna înăuntru și scoase cufărul.

Caris îl cercetă cu atenție. Părea solid. Capacul era prins în balamale, iar partea din față era asigurată cu un lacăt mare din oțel.

— De unde ai luat lacătele? întrebă ea.

— Sunt făcute de Christopher Fierarul.

Asta era o veste bună. Christopher era un cetățean respectabil al orașului, care nu și-ar fi riscat reputația vânzând vreunui hoț copii ale cheilor.

Caris nu reuși să găsească alt cusur aranjamentelor. Poate că-și făcuse griji degeaba. Dădu să plece.

În momentul acela apăru Elfric, însoțit de un ucenic cu un sac pe umăr.

— Putem să punem avertismentul? întrebă meșterul.

Philemon răspunse:

— Da, chiar te rog.

Ajutorul lui Elfric scoase din sac ceva care semăna cu o bucată mare de piele.

Beth spuse:

— Ce-i aia?

— Așteaptă, făcu Philemon. O să vezi.

Ucenicul ridică obiectul în dreptul ușii.

— Am așteptat să se usuce, adăugă Philemon. E pielea lui Gilbert din Hereford.

Beth lăsă să-i scape un țipăt de groază.

Caris izbucni:

— E de-a dreptul dezgustător!

Pielea se îngălbenise, iar părul începuse să cadă de pe scalp, dar se putea distinge încă figura: urechile, găvanele ochilor și o gaură în locul gurii, care părea să rânjească tâmp.

— Asta ar trebui să-i bage în sperieți pe hoți, rosti Philemon satisfăcut.

Elfric scoase un ciocan și începu să bată în cuie pielea pe ușa trezoreriei.

Cele două călugărițe plecară. Godwyn și Philemon așteptară ca Elfric să-și termine sinistru sarcină, după care intrară înapoi în trezorerie.

— Cred că suntem în siguranță, murmură Godwyn.

Philemon dădu aprobator din cap.

— Caris e o femeie bănuitoare, dar la toate întrebările ei a primit răspunsuri satisfăcătoare.

— Caz în care...

Philemon închise ușa și o încuie. Apoi ridică lespeda de deasupra unuia dintre locașurile călugărițelor și scoase cufărul.

— Sora Beth ține o sumă mică de bani pentru nevoile de zi cu zi undeva în camerele lor, îi explică Philemon lui Godwyn. Vine aici doar pentru a depune sau a retrage sume mai mari. Întotdeauna se duce la celălalt locaș, unde sunt în principal monede de argint, de un penny. Nu deschide cufărul acesta aproape niciodată, și tocmai aici e moștenirea.

Întoarse cufărul și se uită la balamaua din spate. Aceasta era fixată în lemn cu patru cuie. Scoase din buzunar o daltă cu lama subțire și un clește. Godwyn se întrebă de unde luase uneltele, dar nu-și exprimă gândurile cu voce tare. Uneori era mai bine să nu cunoști prea multe detalii.

Philemon strecură lama ascuțită a dălții pe sub marginea balamalei de fier și împinse. Balamaua se desprinse ușor de lemn și, încurajat, bărbatul începu să apese mai tare. Acționa cu delicatețe și răbdare, asigurându-se că stricăciunile n-aveau să fie vizibile la prima vedere. Încet-încet, partea plată a balamalei se deplasă, iar cuiele ieșiră din lemn. Când se creă suficient loc pentru a prinde cuiele cu cleștele, le scoase pe rând. Apoi putu să îndepărteze balamaua și să ridice capacul.

— Uite banii lăsați de femeia cucernică din Thornbury, spuse el.

Godwyn aruncă o privire în cufăr. Monedele erau ducați venețieni. Pe una dintre cele două fațete ale acestor bani de aur era înfățișat dogele Veneției îngenunchind în fața Sfântului Marcu, iar pe cealaltă, Fecioara Maria înconjurată de stele, care sugerau că se afla în rai. Ducății erau echivalentul florinilor florentini și aveau aceeași dimensiune, greutate și puritate a metalului. Valorau fiecare câte trei șilingi, respectiv 36 de penny de argint. Acum Anglia avea propriile monede de aur – nobilii, jumătățile de nobili și sferturile de nobili –, dar acestea fuseseră puse în circulație de nici doi ani, așa că nu înlocuiseră încă monedele de aur străine.

Godwyn luă 50 de ducați, care valorau șapte lire și zece șilingi. Philemon închise capacul cufărului. Înfășură fiecare cui în câte o fâșie subțire de piele, ca să le facă să se întepenească bine în găurile lor, după care prinse la loc balamaua. Puse cufărul înapoi în locaș și potrive lespeda deasupra.

— Bineînțeles, vor observa lipsa, mai devreme sau mai târziu, făcu el.

— S-ar putea să treacă ani buni până atunci, răspunse Godwyn. O să găsim o soluție la momentul potrivit. Ieșiră, iar

Godwyn încuie ușa, după care se întoarce spre adjunctul său: Găsește-l pe Elfric și ne întâlnim toți trei în cimitir.

Philemon plecă. Godwyn se îndreptă spre capătul estic al cimitirului, dincolo de actuala casă a starețului. Era o zi răcoroasă de mai, iar adierea proaspătă îi făcea sutana să-i fluture în jurul picioarelor. O capră nepriponită păștea printre pietrele funerare. Godwyn o privi dus pe gânduri.

Știa că risca să intre într-un conflict teribil cu călugărițele. Nu credea că aveau să descopere lipsa banilor vreme de un an sau chiar mai mult, dar nu putea fi sigur. În momentul în care aflau avea să se iște un adevărat tărăboi. Dar ce anume puteau să-i facă? El nu era asemenea lui Gilbert Hereford, să fure bani pentru sine. Luase moștenirea oferită de o femeie cucernică pentru a servi niște scopuri sacre.

Își alungă orice grijă din minte. Mama sa avea dreptate: dacă voia să avanseze în carieră, trebuia să-și consolideze poziția de stareț.

Când Philemon se întoarce însoțit de Elfric, Godwyn spuse:

— Vreau să construiesc palatul starețului aici, la răsărit de clădirea existentă.

Elfric încuviință din cap.

— O alegere foarte bună, dacă-mi permiteți, domnule părinte – aproape de sala capitulară și de capătul estic al catedralei, dar despărțit prin cimitir de locul unde se desfășoară târgul, așa că veți avea liniște și intimitate.

— La parter vreau o sală mare de ospete, continuă Godwyn. Lungă cam de 35 de metri. Trebuie să fie o încăpere somptuoasă, impresionantă, potrivită pentru primirea nobililor, poate chiar a familiei regale.

— Prea bine.

— Și o capelă în partea de est a parterului.

— Dar palatul se va afla la numai câțiva pași distanță de catedrală.

— Oaspeții de viță nobilă nu doresc întotdeauna să fie văzuți de ceilalți. Trebuie să li se ofere posibilitatea de a se ruga în particular dacă doresc.

— Și la etaj?

— Dormitorul starețului, bineînțeles, cu un altar și un pupitru de scris. Și trei camere spațioase pentru oaspeți.

— Splendid.

— Cât o să coste?

— Peste 100 de lire... poate chiar 200. O să schițez proiectul, după care o să vă fac o estimare mai precisă.

— Să nu treacă de 150 de lire. Mai mult de-atât nu-mi pot permite.

Chiar dacă se întreba de unde făcuse rost Godwyn dintr-odată de 150 de lire, Elfric nu dădu glas gândurilor sale.

— Înseamnă că ar fi cazul să-mi fac provizii de piatră cât mai repede, spuse el. Puteți să-mi dați niște bani ca să încep?

— Cât vrei... cinci lire?

— Zece ar fi mai bine.

— Îți dau șapte lire și trei șilingi, în ducați, rosti Godwyn și îi înmână cele 50 de monede de aur pe care le luase din cufărul călugărițelor.

Trei zile mai târziu, în timp ce monahii și călugărițele ieșeau din catedrală după slujba de la amiază, sora Elizabeth i se adresă lui Godwyn.

În mod normal, călugărițele și călugării nu aveau voie să discute între ei, așa că Elizabeth fu nevoită să invoce un pretext. Din întâmplare, în naosul bisericii se afla un câine care lătrase pe tot parcursul slujbei. Căinii intrau adesea în interiorul lăcașului de cult și făceau un tărăboi teribil, dar de obicei nu erau luați în seamă. Cu toate acestea, Elizabeth ieși acum din rândul călugărițelor pentru a alunga câinele. Fu nevoită să traverseze șirul de călugări și își sincroniză mișcările în așa fel încât trecu chiar prin fața lui Godwyn. Zâmbi spăsită și spuse:

— Îmi cer iertare, părinte stareț. Apoi continuă pe un ton scăzut: Te rog să vii în bibliotecă și să ne întâlnim acolo, ca din întâmplare.

Apoi porni să gonească animalul, care o zbughi pe ușa dinspre vest. Intrigat, Godwyn se duse în bibliotecă și se așeză, citind din *Regula benedictină*. Nu mult după aceea, apărură și Elizabeth și luă *Evangelhia după Sfântul Matei*. Călugărițele își construiseră propria bibliotecă după ce Godwyn preluase funcția de stareț, pentru a marca mai bine separarea între bărbații și femeile din stăreție; dar când își luaseră cărțile din biblioteca monahilor, aceasta rămăsese aproape goală, așa că Godwyn revenise asupra deciziei sale. Acum clădirea construită de călugărițe era folosită ca sală de clasă în perioadele cu vreme neprielnică studiului sub cerul liber.

Elizabeth se așeză cu spatele la Godwyn, astfel încât cine ar fi intrat să nu aibă impresia că ei doi puneau ceva la cale, dar suficient de aproape pentru ca el să o audă clar.

— Am simțit nevoia să-ți aduc ceva la cunoștință, încep ea. Surorii Caris nu-i place faptul că banii călugărițelor sunt ținuti în trezoreria cea nouă.

— Știam deja asta, replică Godwyn.

— A convins-o pe sora Beth să numere banii pentru a se asigura că sunt toți acolo. M-am gândit că ai vrea să știi asta, pentru eventualitatea în care ai fi... împrumutat o parte din ei.

Godwyn își simți inima oprindu-i-se pentru o fracțiune de secundă. O numărătoare ar fi însemnat descoperirea unei lipse de 50 de ducați din rezervele mănăstirii de maici. Plus că avea nevoie de restul sumei din cufăr pentru a-și construi palatul. Nu se așteptase la asta atât de curând. O blestemă în gând pe Caris. Cum putuse bănuși ceea ce el făcuse pe căi atât de ascunse?

— Când? întrebă el cu o intonație neobișnuită în glas.

— Astăzi. Nu știu la ce oră – ar putea fi oricând. Dar Caris a cerut cât se poate de clar să nu fi prevenit în avans.

Trebuia să pună ducații înapoi, și încă repede.

— Mulțumesc foarte mult, făcu el. Apreciez că mi-ai spus.

— Asta pentru că și dumneata ai fost binevoitor cu ruda mea din Long Ham, zise ea, după care se ridică și ieși.

Godwyn porni grăbit în urma ei. Ce noroc avea că Elizabeth se simțea îndatorată față de el! Instinctul lui Philemon pentru intrigi era neprețuit. Tocmai când acest gând i se forma în minte, îl zări pe Philemon în claustru.

— Ia-ți uneltele și ne întâlnim în trezorerie! îi spuse în șoaptă.

Apoi ieși din stăreție.

Traversă grăbit pajiștea și ieși în strada principală. Nevasta lui Elfric, Alice, moștenise casa lui Edmund Lânarul, una dintre cele mai mari din oraș, împreună cu banii pe care Caris îi câștigase vopsind stofă. Elfric trăia acum în condiții luxoase.

Godwyn bătu la ușă și intră în sala mare. Alice stătea la masă, pe care se vedeau resturile prânzului. Împreună cu ea erau fiica sa vitregă, Griselda, și fiul acesteia, micul Merthin. Nimeni nu mai credea acum că Merthin Fitzgerald ar fi fost tatăl băiatului – acesta semăna perfect cu fostul iubit al Griseldei, Thurstan, care fugise din oraș. Griselda se măritase cu unul dintre angajații tatălui ei, Harold Constructorul. Oamenii politicoși îl numeau pe micuțul de opt ani Merthin Haroldson, iar ceilalți îi spuneau Merthin Bastardul.

Când îl văzu pe Godwyn, Alice se ridică repede de pe scaun.

— Vai, părinte stareț, ce plăcere să te avem în casa noastră! Dorești o cupă cu vin?

Godwyn nu luă în seamă vorbele ei politicoase și ospitaliere.

— Unde e Elfric?

— E sus, trage un pui de somn înainte să se întoarcă la muncă. Ia loc în salon, mă duc să-l chem.

— Te rog, grăbește-te.

Godwyn intră în cealaltă cameră. Aici se aflau două scaune care păreau confortabile, dar el se mulțumi să facă vreo câțiva pași încolo și-ncoace.

Elfric intră, frecându-se la ochi.

— Îmi cer scuze, mormăi el. Eu tocmai...

— Cei 50 de ducați pe care ți i-am dat acum trei zile... Îl întrerupse Godwyn. Îi vreau înapoi.

Pe chipul lui Elfric apărură o expresie surprinsă.

— Dar banii aceia erau pentru piatră.

— Știu pentru ce erau! Trebuie să mi-i dai chiar acum.

— Am cheltuit o parte din ei ca să-i plătesc pe căruțași să-mi aducă piatră de la carieră.

— Cât de mult?

— Cam jumătate.

— Ei, poți să pui banii ăștia de la tine, nu?

— Dar nu mai vrei să construiești palatul?

— Bineînțeles că vreau, dar îmi trebuie banii aceia. Lasă întrebările și dă-mi-i.

— Și eu ce să fac cu piatra pe care am cumpărat-o?

— Păstrează-o. O să primești banii înapoi, nu am nevoie de ei decât pentru câteva zile. Hai, repede!

— Bine. Așteaptă aici... dacă nu-ți e cu supărare...

— Nu plec nicăieri.

Elfric ieși. Godwyn se întrebă unde-și ținea banii. De obicei, economiile erau ținute în vatră, sub lespedea de cremene. Constructor fiind, probabil că Elfric avea o ascunzătoare mai ingenioasă. Oriunde s-ar fi dus, meșterul se întoarse în câteva clipe.

Numără 50 de monede de aur în palma lui Godwyn.

Starețul spuse:

— Eu ți-am dat ducați – unele dintre monedele acestea sunt florini.

Florinul avea aceeași dimensiune, dar era ștanțat cu alte imagini: pe o parte era chipul lui Ioan Botezătorul, pe cealaltă, o floare.

— Nu am la fel! Ți-am zis că am cheltuit o parte din ei. Dar au aceeași valoare, nu?

Așa era. Oare călugărițele aveau să observe diferența?

Godwyn vărsă banii în punga de la brâu și plecă fără să mai rostească vreun cuvânt.

Se întoarse în catedrală și îl găsi pe Philemon în trezorerie.

— Călugărițele au de gând să facă o verificare, îi explică el cu răsuflarea tăiată. Am luat banii înapoi de la Elfric. Deschide cufărul, repede!

Philemon descoperi locașul din pardoseală, scoase cufărul și îndepărtă cuiele din găurile lor. Dădu la o parte capacul lăzii.

Godwyn strecură monedele de-acolo printre degete. Erau numai ducați.

N-avea ce face. Săpă în stratul de bani și își vărsă florinii la fund.

— Acum închide-l și pune-l la loc, ordonă el.

Philemon se conformă.

Pentru o clipă, Godwyn se simți ușurat. Infracțiunea sa era parțial ascunsă. Măcar acum n-avea să mai bată la ochi.

— Vreau să fiu de față când îi numără, îi spuse el lui Philemon. Îmi fac griji dacă o să observe niște florini amestecați printre ducați.

— Știi când au de gând să vină?

— Nu.

— O să pun un novice să măture pardoseala din zona corului. Când o să vină Beth, o să ne cheme.

Philemon avea un mic cerc de novici care-l admirau și erau întotdeauna gata să facă orice le spunea.

Cu toate acestea, se dovedi că nu era nevoie de serviciile novicelui. Tocmai când să iasă din trezorerie, dădură nas în nas cu sora Beth și cu sora Caris.

Godwyn se prefăcu a fi în mijlocul unei conversații despre registre.

— Va trebui să ne uităm pe un registru anterior, frate, i se adresă el lui Philemon. A, ziua bună, surorilor.

Caris deschise ambele locașuri ale călugărițelor și scoase cele două cufere.

— Vă pot ajuta cu ceva? întrebă Godwyn.

Caris nu-l luă în seamă.

Beth fu cea care-i răspunse:

— Vrem doar să verificăm ceva, mulțumim, părinte stareț. N-o să dureze mult.

— Vă rog, vă rog, făcu el binevoitor, deși inima îi bubuia în piept ca un ciocan.

Caris rosti pe un ton iritat:

— Nu-i nevoie să ne cerem scuze că suntem aici, soră Beth. E trezoreria noastră, iar aceștia sunt banii noștri.

Godwyn deschise un registru pe pergament, iar el și Philemon se prefăcură a-l studia. Beth și Caris numărară argintul din primul cufăr: sferturi și jumătăți de penny, penny, câțiva luxemburgi și penny falși făcuți din aliaj de argint, care erau folosiți ca mărunțiș. Printre aceste monede se aflau și câțiva bani de aur: florini, ducați și alții asemenea – genovezi, din Genova, și reali, din Napoli – plus niște moutoni franțuzești, de dimensiuni mai mari, și nobili noi, englezești. Beth verifică totalul obținut cu cel dintr-un carnet mic. După ce terminară, spuse:

— Exact cât trebuia.

Puseră toate monedele la loc în cufăr, îl încuiară și îl coborâră înapoi în locașul său subteran.

Apoi începură să numere monedele de aur din celălalt cufăr, așezându-le în teancuri de câte zece. Când ajunseră aproape de fundul lăzii, Beth se încruntă și scoase un sunet care trăda nedumerire.

— Ce e? întrebă Caris.

Godwyn se simți cuprins de un val de spaimă vinovată.

Beth îngăimă:

— Cufărul ăsta conține doar moștenirea de la femeia aceea cucernică din Thornbury. I-am ținut separat.

— Și...?

— Bărbatul ei făcea negoț cu venețienii. Eram sigură că întreaga sumă e în ducați. Dar sunt și niște florini aici.

Godwyn și Philemon încremeniră, ascultând.

— Ciudat, zise Caris.

— Poate c-am greșit.

— E oarecum suspect.

— Nu prea, rosti Beth. Hoții nu au obiceiul să pună bani în trezorerii, nu?

— Ai dreptate, n-au acest obicei, răspunse Caris fără nicio trageră de inimă.

Își terminară numărătoarea. Aveau 100 de grămăjoare a câte zece monede, în valoare de 150 de lire.

— Exact cifra din registrul meu, făcu Beth.

— Deci fiecare bănuț e la locul lui, conchise Caris.

Beth întări:

— Ți-am spus eu c-așa o să fie.

45

Caris petrecu multe ceasuri gândindu-se la sora Mair.

Fusese luată prin surprindere de sărutul ei, dar și mai mult de reacția pe care acesta i-o stârnise. Până atunci, nu se simțise atrasă de Mair și nici de vreo altă femeie. Un singur om o făcuse să tânjească să fie sărutată, atinsă și pătrunsă, iar acesta era Merthin. Locuind la mănăstire, învățase să trăiască lipsită de orice contact fizic. Singura mână care o atingea într-un mod sexual era chiar a ei, în întunericul dormitorului comun, când își amintea zilele idilei lor și-și îngropa fața în pernă, astfel încât celelalte călugărițe să nu-i audă gemetele.

Nu simțea pentru Mair aceeași dorință fierbinte pe care i-o inspira Merthin. Dar acesta era la peste 1600 de kilometri depărtare și nu-l mai văzuse de șapte ani. În plus, Mair îi era dragă. Poate datorită chipului ei angelic sau ochilor ei albaștri,

poate ca răspuns la blândețea de care dădea dovadă la spital sau la școală...

Mair vorbea întotdeauna frumos cu Caris și, când nu le vedea nimeni, îi atinge brațul sau umărul, iar o dată îi atinsese chiar obrazul. Caris nu o respingea, dar nu îi răspundea cu aceeași monedă. Și nu pentru că ar fi considerat acest lucru un păcat. Era sigură că Dumnezeu, în înțelepciunea Lui, nu putea formula o regulă care să le interzică femeilor să-și producă plăcere unele altora sau chiar lor înseși. Dar îi era teamă să n-o dezamăgească pe Mair. Avea intuiția că sentimentele acesteia erau puternice și hotărâte, în timp ce ale ei erau neclare. „E îndrăgostită de mine, își spunea ea, dar eu nu sunt îndrăgostită de ea. Dacă o sărut din nou, s-ar putea să se nască în ea speranța că vom fi suflete-pereche pe viață și nu-i pot promite una ca asta.”

Așa că nu făcu nimic – până în săptămâna Târgului de Lână.

Târgul din Kingsbridge își revenise de pe urma eșecului din 1338. Negoțul cu lână brută era încă afectat de amestecul regelui, iar italienii nu veneau decât o dată la doi ani, dar noile ramuri de activitate, țesutul și vopsitul stofei, compensau scăderea acestei piețe. Orașul nu se bucura totuși de prosperitatea meritată, pentru că interdicția starețului Godwyn de a se folosi dârste private făcuse ca manufacturile să fie mutate în satele învecinate. Dar, chiar și așa, cea mai mare parte a producției de stofă se vindea la târg și devenise cunoscută sub numele de „Stacojia de Kingsbridge”.

Podul lui Merthin fusese terminat de Elfric, iar oamenii circulau în număr mare pe platforma dublă, cu căruțele și cu animalele lor de povară.

Astfel, în sâmbăta de dinaintea deschiderii oficiale a târgului, spitalul era plin ochi cu oaspeți.

Iar unul dintre ei era bolnav.

Îl chema Maldwyn Bucătarul și făcea delicatese sărate, din făină și bucățele de carne sau pește, pe care le prăjea în unt la foc iute și le vindea, șase pentru un sfert de penny. La scurt timp după sosire, fusese cuprins de o durere puternică de burtă, urmată de vomă și diaree. Caris îi repartizase un pat lângă ușă.

De mult voia să construiască o latrină specială pentru spital, astfel încât să poată supraveghea îndeaproape gradul de curățenie de acolo. Dar acest obiectiv rămăsese doar un alt punct pe lista de îmbunătățiri pe care spera să le pună în practică. Avea nevoie de o farmacie nouă, lipită de spital, spațioasă și bine luminată, unde să-și prepare medicamentele și să-și noteze detaliile cazurilor întâlnite. Și încerca să găsească o modalitate de a le oferi pacienților mai multă intimitate. Acum toți oaspeții puteau să privească în voie cum naștea o

femeie, cum un alt pacient făcea o criză sau cum vomita un copilăș. Caris era de părere că oamenii suferinzi trebuiau să aibă încăperi mici doar pentru ei, asemănătoare capelelor private dintr-o catedrală. Dar nu era sigură cum se putea realiza acest lucru: spitalul nu era suficient de mare. Avusese mai multe discuții cu Jeremiah Constructorul – ucenicul lui Merthin de pe vremuri –, dar acesta nu-i prezentase vreo soluție mulțumitoare.

A doua zi dimineață, alți trei oaspeți prezentau aceleași simptome ca Maldwyn Bucătarul.

Caris le servi oaspeților micul dejun și îi îndemnă să plece. Doar bolnavilor li se permitea să rămână. Pardoseala spitalului era mai murdară decât de obicei, așa că puse să fie măturată și spălată. Apoi se duse în catedrală să asiste la slujbă.

Episcopul Richard nu era de față. Acesta făcea parte din suita regelui, care se pregătea să invadeze din nou Franța – Richard considerase întotdeauna că funcția sa religioasă era mai degrabă o modalitate de a-și susține stilul de viață opulent. În absența sa, dioceza era condusă de arhidiaconul Lloyd care încasa arenzile și dijmele episcopului, boteza copiii și oficia slujbele cu o tenacitate de catâr și cu o eficiență lipsită de orice imaginație – o trăsătură ilustrată strălucit de faptul că de această dată rosti o predică greoaie despre cum Dumnezeu era mai important decât banii, destul de nepotrivită având în vedere că deschidea unul dintre cele mai renumite târguri din Anglia.

Cu toate acestea, lumea era binedispusă, așa cum se întâmpla de obicei în prima zi de târg. Pentru orașeni și pentru țăranii din împrejurimi, Târgul de Lână era punctul culminant al întregului an. Oamenii câștigau bani din vânzarea produselor și îi pierdeau la jocurile de noroc de prin hanuri. Fetele voinice de țăranii se lăsau seduse de băieții fercheși de la oraș. Țăranii prosperi plăteau prostituatele locale pentru „servicii” pe care nu îndrăzneau să le ceară propriilor soții. Această săptămână nu trecea niciodată fără o crimă, ba uneori chiar mai multe.

Caris zări printre credincioși silueta masivă, luxos îmbrăcată a lui Buonaventura Caroli, și inima începu să-i bată mai repede. Poate că avea vești despre Merthin. Trecu absentă prin etapele slujbei, mormăind automat cuvintele psalmilor. La ieșire, izbuti să întâlnească privirea lui Buonaventura. Acesta îi zâmbi. Caris încercă să-i transmită, printr-o mișcare aproape imperceptibilă a capului, că voia să-i vorbească. Nu era sigură că bărbatul o înțelese.

Și totuși, se duse la spital – singurul loc din toată stăreția unde o călugăriță putea să aibă o discuție cu un bărbat mirean

iar Buonaventura sosi și el nu mult după aceea. Purta o haină scumpă, de culoare albastră, și pantofi cu vârfurile ascuțite. Îi spuse direct:

— Ultima dată când te-am văzut, episcopul Richard tocmai binecuvântase intrarea ta în rândul călugărițelor.

— Acum sunt responsabilă cu vizitatorii, replică ea.

— Felicitări! Nu m-aș fi așteptat să te adaptezi atât de bine vieții monastice.

Buonaventura o cunoștea de când era mică.

— Nici eu, rosti ea râzând.

— Stăreței pare că-i merge bine.

— Ce te face să spui una ca asta?

— Văd că Godwyn construiește un palat nou.

— Da.

— Înseamnă că are bani.

— Presupun că da. Dumneata ce mai faci? Ți merge bine negoțul?

— Avem ceva probleme. Războiul dintre Anglia și Franța a tulburat serios transporturile, iar taxele impuse de regele vostru fac lâna englezească mai scumpă decât cea spaniolă. Dar, pe de altă parte, e și mai bună calitativ.

Negustorii mereu se plâneau de taxele impuse. Caris abordă subiectul care o interesa de fapt:

— Ai ceva noutăți despre Merthin?

— Întâmplarea face să am, răspunse Buonaventura și, deși tonul lui fu la fel de detașat ca întotdeauna, Caris detectă o urmă de ezitare. Merthin s-a căsătorit.

Caris avu impresia că tocmai primise un pumn în plex. Nu se așteptase la așa ceva, nici măcar nu luase în calcul o asemenea posibilitate. Cum putea Merthin să facă una ca asta? Era... erau...

Bineînțeles, nu exista niciun motiv pentru care să nu se căsătorească. Ea îl respinsese de nenumărate ori, iar ultima dată o făcuse într-un mod extrem, intrând la mănăstire. Era chiar curios că așteptase atât de mult. Nu avea niciun drept să se simtă rănită.

Făcu un efort să schițeze un zâmbet.

— Ce minunat! zise ea. Te rog să-i transmiți felicitările mele. Cine e fata respectivă?

Buonaventura se prefăcu a nu-i observa suferința.

— O cheamă Silvia, răspunse el pe un ton la fel de relaxat ca și cum i-ar fi împărtășit niște bârfe inofensive. E mezina unuia dintre cei mai importanți cetățeni ai orașului, Alessandro Christi, un negustor de condimente orientale, care deține mai multe corăbii.

— Câți ani are?

Buonaventura zâmbi larg.

— Alessandro? Păi, cred că e cam de-o vârstă cu mine...

— Nu mă tachina! Caris îi era recunoscătoare lui Buonaventura că înveselea un pic atmosfera. Câți ani are Silvia?

— 23.

— Cu șase ani mai tânără decât mine.

— E o fată frumoasă...

Caris intuit că mai era ceva.

— Dar...?

Buonaventura își înclină un pic capul, ca și cum ar fi vrut să-și ceară iertare.

— E recunoscută pentru limba ei ascutită. Bineînțeles, știi și tu, lumea vorbește vrute și nevrute... dar poate de aceea a și rămas necăsătorită atât timp – în Florența, fetele se mărită înainte de 18 ani.

— Sunt convinsă că e adevărat, zise Caris. Singurele fete din Kingsbridge care-i plăceau lui Merthin eram eu și Elizabeth Clerk, și amândouă suntem niște scorpii.

Buonaventura izbucni în râs.

— Nu-i deloc așa.

— Când a fost nunta?

— Acum doi ani. Nu mult după ce ne-am văzut noi.

Caris realizează că Merthin se însurase abia după ce ea devenise călugăriță. Probabil că auzise de la Buonaventura că făcuse și ultimul pas. Și-l închipuia așteptând și sperând, timp de mai bine de patru ani, într-o țară străină, iar masca ei fragilă de voioșie începu să se crape.

Buonaventura adăugă:

— Și au un copil... o fetiță pe nume Lolla.

Era prea mult. Toată durerea pe care Caris o simțise în urmă cu șapte ani – suferința aceea despre care crezuse că dispăruse pentru totdeauna – se revărsă asupra ei, într-un asalt de neoprit. Își dădu seama că nu-l pierduse pe Merthin atunci, în 1339. El rămăsese credincios amintirii ei ani de-a rândul. Dar acum destinele lor se despărțiseră pentru totdeauna.

Tremura, cuprinsă parcă de friguri. Simțind că-și pierde stăpânirea de sine, spuse pe un ton șovăielnic:

— Mi-a făcut plăcere să te văd și să aflu ce s-a mai întâmplat, dar trebuie să mă întorc la munca mea.

Pe chipul lui se abătu o umbră de îngrijorare.

— Sper că nu te-am tulburat prea tare. M-am gândit că ai prefera să știi.

— Nu mă compătimi – nu pot suporta una ca asta.

Îi întoarse spatele și se îndepărtă în grabă.

Străbătu claustrul cu fruntea plecată, pentru a-și ascunde chipul. Căutând un loc unde să poată fi singură, urcă în goană scările care duceau la dormitorul comun. În timpul zilei, acesta era pustiu. Imediat ce intră, începu să suspine. Dincolo de încăperea comună se afla dormitorul maicii Cecilia. Nimeni nu avea voie să intre acolo fără invitație, dar Caris pătrunse oricum și trânti ușa în urma ei. Se prăbuși pe patul Ceciliei, fără să-i pese că îi căzuse acoperământul de pe cap. Își îngropă fața în salteaua de paie și se lăsă în voia lacrimilor.

După un timp simți o mână atingându-i capul și mângâindu-i părul tuns scurt. Nu auzise pe nimeni intrând. Nu știa cine ar fi putut să fie și nici nu-i păsa. Dar, oricum, încet-încet, începu să se liniștească. Suspinele i se răriră, lacrimile îi secară, iar furtuna sentimentelor se mai potoli. Se întoarse și își ridică privirea către persoana care o mângâia. Era Mair.

Caris spuse:

— Merthin s-a însurat – are o fetiță.

Începu să plângă din nou.

Mair se întinse pe saltea și-i cuprinse capul în brațe. Caris își lipi fața de sânii moi ai lui Mair, lăsând rasa de lână a acesteia să-i absoarbă lacrimile de pe obraji.

— Gata, gata... murmură Mair.

După un timp, Caris se mai calmă. Era prea sleită pentru a mai simți durerea. Și-l închipuia pe Merthin ținând în brațe un bebeluș cu părul negru și înțelegea cât de fericit trebuia să fie. Se bucura că era fericit și, încet, alunecă într-un somn profund.

Boala care debutase cu cazul lui Maldwyn Bucătarul se întinse ca un foc de vară prin mulțimea de târgoveți. Luni trecu din spital în taverne, apoi, marți, de la vizitatori la orașeni. Caris notă simptomele în carnetelul ei: începea cu dureri abdominale, urmate de vomă și diaree, și dura între 24 și 48 de ore. După aceea, adulții își reveneau treptat, însă boala era fatală pentru bătrâni și pentru copiii mici.

Miercuri, boala se întinse și în rândul călugărițelor și al elevelor lor. Atât Mair, cât și Tilly se îmbolnăviră. Caris îl căută pe Buonaventura la hanul Bell și îl întrebă, plină de îngrijorare, dacă doctorii italieni aveau vreun leac pentru asemenea boli.

— Nu există leac, spuse el. Cel puțin niciunul eficient, deși doctorii prescriu întotdeauna câte-un medicament, ca să stoarcă bani de la oameni. Dar unii medici arabi sunt de părere că se poate întârzia răspândirea acestor boli.

— Da? Caris era interesată. Negustorii susțineau că doctorii musulmani erau mai pricepuți decât cei creștini, deși călugării-medici negau cu ferveare una ca asta. Cum?

— Ei cred că te îmbolnăvești când o persoană bolnavă te privește. Că vederea funcționează asemenea unor raze care pornesc din ochi și ating lucrurile pe care le vezi – ca atunci când pui degetul să verifici dacă un obiect este cald, uscat sau tare. Dar razele acestea pot transmite și bolile. Drept urmare, poți evita să te îmbolnăvești dacă nu intri în camera unui suferind.

Caris se îndoia că o boală putea fi transmisă prin intermediul privirii. Dacă așa ceva ar fi fost adevărat, după slujbele importante ținute în catedrală, membrii congregației s-ar fi molipsit de orice boală pe care ar fi avut-o episcopul. Mai mult, ori de câte ori se întâmpla ca regele să fie bolnav, acesta i-ar fi infectat și pe sutele de oameni cu care intra în contact. Și, mai mult ca sigur, cineva ar fi observat asemenea lucruri.

Totuși, ideea că un bolnav nu trebuia să stea în aceeași încăpere cu restul părea destul de convingătoare. Aici, în spital, boala lui Maldwyn păruse a se întinde pur și simplu de la pacient la cei aflați în apropierea lui: soția și rudele bolnavului erau primii afectați, după care urmau cei din paturile învecinate.

De asemenea, Caris observase și că anumite tipuri de boli – deranjamentele la stomac, tusea, răceala, bubele de orice fel – apăreau în număr mult mai mare în zilele de târg. Singura concluzie logică era că se transmiteau de la unii la alții.

Miercuri seara, la cină, jumătate dintre cei aflați în spital erau afectați de boală; apoi, joi dimineața, toți o căpătaseră. Mai mulți servitori de-ai stăreției muriră, așa că sora Caris începu să ducă lipsă de oameni pentru curățenie.

Observând haosul de la micul dejun, stareța Cecilia propuse ca spitalul să fie închis.

Caris era gata să ia în calcul orice posibilitate. Era întristată de faptul că nu putea face nimic să se lupte cu boala aceasta și devastată de murdăria care domnea în spital.

— Dar unde-o să doarmă oamenii? întrebă ea.

— Trimite-i la taverne.

— Tavernele se confruntă cu aceeași problemă. Am putea să-i ducem în catedrală.

Cecilia clătină din cap.

— Godwyn nu acceptă ca țăranii să vomite în naos câtă vreme în biserică se oficiază slujbe.

— Indiferent de locul unde vor dormi, ar trebui să despărțim bolnavii de oamenii sănătoși. Din ce spune Buonaventura, numai așa putem întârzia răspândirea acestei boli.

— E logic.

Lui Caris îi veni dintr-odată o idee, ceva ce acum îi apărea drept evident, deși cu puțin timp în urmă nu i-ar fi dat prin

gând.

— Poate că n-ar trebui să îmbunătățim condițiile din spital, rosti ea. Poate că ar trebui să construim unul nou, doar pentru bolnavi, și să-l păstrăm pe cel vechi pentru pelerini sau pentru alți vizitatori sănătoși.

Cecilia o privi îngândurată.

— Ar fi scump.

— Avem 150 de lire. Imaginația lui Caris începu să lucreze febril. Și am putea include și o farmacie nouă. Am putea face camere private pentru cei care suferă de boli cronice.

— Interesează-te cât ar costa. Ai putea să-l întrebi pe Elfric.

Caris nu-l suporta pe Elfric. Îl antipatizase chiar și înainte de a depune mărturie împotriva ei. Și nu voia să fie el cel care-i construia noul spital.

— Elfric e ocupat cu construirea palatului lui Godwyn, zise ea. Aș prefera să discut cu Jeremiah.

— Chiar te rog.

Caris simți un val de afecțiune pentru Cecilia. Deși era un adevărat zbir și ținea să impună o disciplină strictă, își lăsa ajutoarele să ia decizii proprii. Înțelesese întotdeauna pasiunile divergente care o conduceau pe Caris în viață. În loc să încerce să le suprimă, Cecilia găsisese modalități să se folosească de ele. Îi repartizase o sarcină care o pasiona și-i oferea posibilitatea de a-și consuma energia, care altfel s-ar fi canalizat în încercări de rebeliune. „Iată-mă, cugetă Caris, incapabilă să rezolv criza cu care mă confrunt, iar superioara mea mă încurajează să demarez un proiect nou care nu se va realiza decât pe termen lung.”

— Mulțumesc, maică stareță, spuse ea.

Mai târziu, în aceeași zi, Caris îl luă pe Jeremiah la o plimbare printre dependințele stăreției pentru a-i explica proiectul său. Bărbatul rămăsese la fel de superstițios ca în adolescență, văzând chiar și în cele mai mărunte întâmplări lucrarea sfinților sau a diavolilor. Cu toate acestea, era un constructor plin de imaginație, dispus să accepte idei noi: învățase meserie de la Merthin. Nu trecu mult până hotărâră cel mai bun loc pentru ridicarea noului spital, la sud de clădirile adiacente bucătăriei. Avea să fie separat de restul clădirilor, astfel încât bolnavii să aibă cât mai puțin contact cu cei sănătoși; totodată, mâncarea nu avea să fie transportată pe o distanță lungă și călugărițele aveau să poată intra ușor în noua clădire, chiar din claustru. Cu tot cu farmacia, cu latrinele cele noi și un etaj superior cu încăperi private, Jeremiah era de părere că avea să coste circa 100 de lire – mare parte din moștenirea primită.

Caris discută și cu stareța Cecilia despre locul ales. Acest teren nu aparținea nici călugărilor, nici călugărițelor, așa că planurile lor de construcție trebuiau aprobate și de Godwyn.

Îl găsiră pe stareț pe propriul șantier, unde își construia noul palat. Pereții exteriori erau gata și peste ei fusese montat acoperișul. Caris nu mai vizitase șantierul de câteva săptămâni și fu surprinsă de dimensiunea construcției – palatul avea să fie la fel de mare ca noul ei spital. Înțelegea acum de ce Buonaventura spusese că era impresionant: sala de mese era mai mare decât refectoriul călugărițelor. Șantierul era împânzit de muncitori, ca și cum Godwyn s-ar fi grăbit să termine lucrările. Zidarii așezau bucățile de ceramică divers colorată ale pardoselii, creând un model geometric, câțiva tâmplari ciopleau uși, iar un sticlar își montase un cuptor unde să facă materialul pentru geamuri. Godwyn cheltuia o grămadă de bani.

El și Philemon îi arătau noua clădire arhidiaconului Lloyd, asistentul episcopului. Godwyn se depărtă de cei doi când le văzu pe călugărițe. Cecilia spuse:

— Nu-ți întrerupe treburile din cauza noastră, dar, când vei fi terminat, poți să vii lângă spital, să te întâlnești cu mine? Trebuie să-ți arăt ceva.

— Bineînțeles, răspunse Godwyn.

Caris și Cecilia se întoarseră, străbătând pajiștea din fața catedralei. Vinerea era ziua chilipirurilor la Târgul de Lână, când negustorii își vindeau marfa rămasă la preț redus, ca să nu fie nevoiți să o care înapoi acasă. Caris îl zări pe Mark Țesătorul, care acum avea un chip rotund și o burtă proeminentă, îmbrăcat cu o haină din stofă stacojie de lână, din producția proprie. Cei patru copii ai săi erau și ei în spatele tarabei, ajutând la vânzare. Caris o îndrăgea mai ales pe Dora, care acum avea 15 ani și care moștenise încrederea în sine a mamei sale, dar într-un trup mai suplu.

— Arăți ca un om prosper, i se adresă Caris lui Mark, zâmbind larg.

— Bogăția asta ar fi trebuit să fie a ta, rosti el. Tu ai descoperit procesul de vopsire. Eu n-am făcut altceva decât să-ți ascult instrucțiunile. Aproape că am impresia că te-am tras pe sfoară.

— Tot ce-ai primit e răsplată pentru munca ta, îl liniști ea.

Nu o deranja deloc faptul că Mark și Madge profitaseră de pe urma invenției ei. Deși îi plăcuseră provocările cu care se confruntase cât timp se ocupase de afaceri, nu tânjise niciodată după bani – poate și pentru că mereu considerase că aceștia i se cuveneau, din moment ce crescuse într-o familie înstărită. Indiferent de motiv, nu simțea niciun regret că familia

Țesătorul făcea o avere care ar fi putut să fie a ei. Viața de la stăreție, lipsită de orice posesiuni materiale, părea să i se potrivească foarte bine. Și era încântată să-i vadă pe copiii prietenilor ei sănătoși și bine îmbrăcați. Își amintea vremea când toți cei șase membri ai familiei trebuiau să doarmă pe podeaua unicei încăperi a casei lor, încăpere ocupată în mare parte de războiul de țesut.

Ea și Cecilia se îndreptară spre capătul sudic al stăreției. Terenul din jurul grajdurilor părea a face parte dintr-o fermă. Pe el se aflau câteva clădiri mărunte: un porumbar, un coteț de găini și un șopron pentru unelte. Găinile râcăiau în pământ, iar porcii rămău în gunoaiele de la bucătărie. Caris simțea un impuls puternic de a pune totul în ordine.

Godwyn și Philemon li se alăturară nu după mult timp, însoțiți de Lloyd. Cecilia arată către terenul de lângă bucătăria și spuse:

— O să construiesc un spital nou și vreau să-l înalț acolo. Ce părere ai?

— Un spital nou? întrebă Godwyn. Dar de ce?

Lui Caris i se păru că detectează o undă de neliniște pe chipul lui, fapt care o nedumeri.

Cecilia urmă:

— Vrem să avem un spital pentru bolnavi și o casă de oaspeți separată, pentru vizitatorii sănătoși.

— Ce idee neobișnuită!

— Ne-a venit din cauza bolii la stomac pe care a adus-o Maldwyn Bucătarul. Desigur, acesta este un caz extrem, dar se întâmplă des ca bolile să se întindă foarte repede în timpul târgurilor, iar unul dintre motivele pentru care oamenii se molipsesc poate fi faptul că bolnavii și cei sănătoși mănâncă, dorm și merg la latrină laolaltă.

Godwyn se simți jignit.

— Aha! făcu el. Deci călugărițele sunt medici acum, nu?

Caris se încruntă. Genul acesta de batjocură nu intra în comportamentul tipic al lui Godwyn. De obicei, își folosea farmecul pentru a obține lucrurile pe care le voia, mai ales când discuta cu oameni puternici, așa cum era Cecilia. Această manifestare de orgoliu rănit ascundea fără îndoială ceva.

— Bineînțeles că nu, replică Cecilia. Dar știm cu toții că unele boli se iau de la un pacient la altul – e evident.

Caris interveni:

— Doctorii musulmani cred că bolile se transmit dacă te uiți la persoana suferindă.

— A, chiar așa? Ce interesant! Godwyn își încărcase cuvintele cu o doză consistentă de sarcasm. Aceia dintre noi care și-au petrecut șapte ani din viață studiind medicina la

universitate se bucură întotdeauna să primească lecții despre boli de la niște călugărițe tinere care abia și-au terminat noviciatul.

Caris nu se lăsă intimidată. Nu avea nici cea mai mică intenție să-i arate respect unui ipocrit mincinos care încercase să o omoare, așa că spuse:

— Dacă nu crezi că bolile se transmit, de ce nu-ți dovedești sinceritatea venind în seara asta să dormi în spital, lângă sute de oameni care suferă de greață și de diaree?

Cecilia îi aruncă o privire severă.

— Soră Caris! De-ajuns. Se întoarse către Godwyn: Iart-o, părinte stareț. Nu a fost intenția mea să te implic într-o dezbatere despre boli cu o simplă călugăriță. Nu voiam decât să mă asigur că nu vei obiecta la alegerea făcută privind locul de construcție.

— Oricum, nu puteți să-l construiți acum, rosti Godwyn. Elfric e prea ocupat cu palatul.

— Nu-l vrem pe Elfric – o să se ocupe Jeremiah, i-o tăie Caris.

Cecilia se întoarse către ea.

— Caris, taci! Nu-ți uita locul. Să nu-mi mai întrerupi niciodată discuția cu părintele stareț.

Caris își dădu seama că nu-i era de niciun ajutor Ceciliei și, împotriva instinctelor sale, își lăsă capul în jos și murmură:

— Îmi cer iertare, maică stareță.

Cecilia i se adresă lui Godwyn:

— Problema nu e când o să construim, ci unde.

— Mă tem că nu sunt de acord cu asta, răspunse Godwyn bățos.

— Și unde ai prefera să fie amplasată noua clădire?

— Nu cred că aveți nevoie deloc de un nou spital.

— Te rog să mă ierți, însă eu sunt cea care conduce mănăstirea de maici. Nu poți să-mi dictezi cum să-mi cheltuiesc banii. Cu toate acestea, de obicei ne consultăm când e vorba să ridicăm clădiri noi – deși trebuie menționat că tu ai uitat să dai dovadă de aceeași politețe când a fost vorba de palatul tău. Dar, chiar și așa, eu îți cer părerea – însă doar în ceea ce privește locul pe care se va afla clădirea.

— Trebuie să se ajungă la o înțelegere, interveni Lloyd neangajat.

Caris se încruntă, nedumerită. De ce-i păsa lui Godwyn de clădirea lor? El își construia palatul la nord de catedrală. Pentru el nu conta dacă înălțau și ele un spital nou aici, la sud de biserică, unde rar se întâmpla să vină vreun călugăr. Ce-l îngrijora?

Godwyn ridică tonul:

— Ți-am spus și repet: eu nu sunt de acord nici cu locul, nici cu decizia de a construi, și-am încheiat discuția!

Caris își dădu seama dintr-odată, într-o străfulgerare de inspirație, care era motivul din spatele comportamentului lui Godwyn. Fu atât de șocată, încât îl rosti fără voia ei:

— Ne-ai furat banii!

Cecilia o admonestă:

— Caris! Ți-am spus doar...

— A furat moștenirea primită de la femeia din Thornbury! exclamă Caris atât de scandalizată, încât trecu peste autoritatea Ceciliei. Așa a făcut rost de banii necesari pentru palatul lui, evident. Iar acum încearcă să ne oprească, pentru că știe că ne vom duce la trezorerie și vom descoperi că banii noștri au dispărut!

Era atât de plină de indignare, încât simțea că era gata să explodeze.

Godwyn spuse:

— Nu fi absurdă.

Era o reacție atât de slabă, încât Caris știu imediat că atinsese un punct sensibil. Confirmarea acestui fapt nu reuși să facă altceva decât să-i sporească furia.

— Dovedește-o! strigă ea. Făcu un efort să vorbească mai calm. Mergem acum la trezorerie și verificăm cuferele. N-ai avea nimic împotrivă, nu-i așa, părinte stareț?

Philemon intră și el în discuție:

— Ar fi total sub demnitatea noastră și nici nu se pune problema ca starețul să se supună unei asemenea proceduri.

Caris nu-l luă în seamă.

— În vistieria călugărițelor ar trebui să fie 150 de lire în monede de aur.

— Nici nu se pune problema, declară Godwyn.

Caris continuă:

— Ei bine, în mod clar călugărițele vor trebui să-și verifice vistieria, acum că s-a formulat o acuzație. Își mută privirea asupra Ceciliei, care dădu din cap în semn de acord. Astfel, dacă starețul preferă să nu fie de față, fără nicio îndoială arhidiaconul va fi dispus să participe în calitate de martor.

Expresia lui Lloyd arăta limpede că ar fi preferat să nu fie implicat în această dispută, dar i-ar fi fost dificil să refuze rolul de arbitru, așa că mormăi:

— Dacă pot fi de ajutor ambelor părți, bineînțeles...

Mintea lui Caris lucra cu febrilitate.

— Cum ai deschis cufărul? întrebă ea. Încuietoarea e făcută de Christopher Fierarul, iar el e prea cinstit ca să-ți dea o copie a cheii și să te ajute să furi de la noi. Probabil că ai spart cufărul, după care l-ai reparat. Ce-ai făcut, i-ai scos balamaua?

Îl văzu pe Godwyn aruncând o privire involuntară către starețul adjunct. Aha, zise ea triumfătoare, deci Philemon a fost cel care a scos balama. Dar starețul a fost cel care a luat banii și i-a dat lui Elfric.

Cecilia interveni:

— Gata cu speculațiile. O să ne ducem la trezorerie, o să deschidem cufărul și cu asta basta.

Godwyn spuse:

— Nu a fost vorba despre furt.

Toți cei prezenți îl fixară cu privirile. Urmă o tăcere surprinsă.

Cecilia fu cea care vorbi prima:

— Deci recunoști!

— Nu a fost vorba despre furt, repetă Godwyn. Banii sunt folosiți pentru binele stăreției și pentru gloria lui Dumnezeu.

Caris izbucni din nou:

— Nu contează. Nu erau banii tăi!

— Sunt banii Domnului, răspunse Godwyn cu încăpățănare în glas.

Cecilia spuse:

— Au fost lăsați mănăstirii de maici. Știi bine asta. Ai văzut și tu testamentul.

— Nu știu nimic despre niciun testament.

— Ba bineînțeles că știi. Ți l-am dat să faci o copie...

Glasul Cecilei se frânse.

Godwyn repetă:

— Nu știu nimic despre niciun testament.

— L-a distrus, observă Caris. A zis că o să facă o copie și că o să pună originalul în cufăr, în trezorerie... dar l-a distrus.

Cecilia se holba la Godwyn cu gura deschisă.

— Ar fi trebuit să-mi dau seama, rosti ea. După ce ai încercat să-i faci lui Caris... n-ar fi trebuit să mai am vreodată încredere în tine. Dar am crezut că sufletul tău mai poate fi salvat. M-am înșelat teribil.

Caris spuse:

— Bine că ne-am făcut noi o copie, înainte să ți-l dăm.

Inventa, cuprinsă de disperare.

— Un fals, evident, pufni Godwyn.

Caris replică:

— Dacă banii ar fi fost ai tăi, n-ar mai fi fost nevoie să ne spargi cufărul ca să pui mâna pe ei. Dar hai-deți să mergem să aruncăm o privire în trezorerie. Așa o să rezolvăm dilema, într-un fel sau altul.

Philemon se amestecă din nou:

— Faptul că s-a umblat la balama nu dovedește nimic.

— Deci am avut dreptate! zise Caris. Cum de știi tu despre balama? Sora Beth nu a mai deschis locașul acela de la prima verificare, iar cufărul era în regulă atunci. Probabil că l-ați scos voi mai apoi, dacă știți că s-a umblat la el.

Pe chipul lui Philemon apărură o expresie uluită, dar nu mai spuse nimic.

Cecilia i se adresă lui Lloyd:

— Arhidiacone, dumneata ești reprezentantul episcopului. Cred că e de datoria dumată să-i ordoni starețului să înapoieze banii călugărițelor.

Lloyd părea îngrijorat. Se întoarse către Godwyn.

— Ți-au mai rămas bani?

Caris exclamă plină de furie:

— Când ai prins hoțul, nu-l întrebi dacă-și poate permite să înapoieze câștigurile obținute pe căi necinstite!

Godwyn mormăi:

— Mai mult de jumătate au fost deja cheltuiți cu palatul.

— Lucrările de construcție trebuie să fie oprite imediat, zise Caris. Lucrătorii trebuie concediați chiar azi, clădirea trebuie dărâmată, iar materialele trebuie vândute. Trebuie să înapoiezi tot, până la ultimul bănuț. Ce nu poți plăti cu bani gheață, după demolarea palatului, va fi compensat prin terenuri și bunuri.

— Refuz una ca asta, răspunse Godwyn.

Cecilia i se adresă din nou lui Lloyd:

— Arhidiacone, te rog să-ți faci datoria. Nu poți permite ca unul dintre subordonații episcopului să fure de la un altul, chiar dacă amândoi înfăptuiesc lucrarea Domnului.

Lloyd spuse:

— Nu pot lua asupra mea sarcina judecării unei asemenea dispute. E un caz prea grav.

Văzând slăbiciunea lui Lloyd, Caris rămase mută de furie.

Cecilia protestă:

— Dar trebuie!

Lloyd părea prins între ciocan și nicovală, dar dădu încăpățânat din cap.

— Acuzații de furt, de distrugere a unui testament, de fals... Așa ceva trebuie judecat de episcop în persoană.

Cecilia spuse:

— Dar episcopul Richard e în drum spre Franța – nimeni nu știe când o să se întoarcă. Între timp, Godwyn cheltuiește niște bani furați!

— Din păcate, nu am cum să intervin, puse punct discuției Lloyd. Trebuie să vă prezentați cazul în fața episcopului Richard.

— Foarte bine atunci, rosti Caris. Ceva din tonul ei îi făcu pe toți să-și întoarcă privirile către ea. În cazul ăsta, nu putem

face decât un singur lucru. O să mergem să ne prezentăm plângerea în fața episcopului nostru.

46

În iulie 1346, regele Eduard al III-lea adună la Portsmouth cea mai mare flotă de invazie pe care o văzuse vreodată Anglia, numărând aproape o mie de vase. Vânturile potrivnice întârziară debutul călătoriei lor, dar, într-un final, pe data de 11 iulie, ridicară ancora fără să se știe care le era destinația.

Caris și Mair ajunseră în Portsmouth două zile mai târziu, ratându-l la mustață pe episcopul Richard, care plecase împreună cu regele.

Hotărâra să urmeze armata în Franța.

Nu fusese deloc ușor să primească aprobare nici măcar pentru călătoria până la Portsmouth. Stareța Cecilia le invitase pe călugărițe la canon pentru a discuta propunerea, iar unele dintre ele fuseseră de părere că sora Caris s-ar expune atât unor pericole fizice, cât și morale. Dar era ceva obișnuit ca surorile să mai părăsească mănăstirile, nu numai în pelerinaje, ci și în comisioane de afaceri care le purtau la Londra, la Canterbury sau chiar la Roma. Iar călugărițele de la Kingsbridge își voiau înapoi banii care le fuseseră furați.

Cu toate acestea, Caris nu era sigură că ar fi primit permisiunea de a traversa Canalul. Din fericire, nu era într-o situație care să-i îngăduie să o ceară.

Chiar dacă ar fi cunoscut destinația flotei regale, ea și Mair n-ar fi putut să o urmeze, pentru că toate vasele din porturile sudice ale Angliei fuseseră rechiziționate pentru invazie. Așa că rămaseră ca pe ace, la o mănăstire aflată chiar lângă Portsmouth, așteptând vești.

Caris află mai târziu că regele Eduard și armata sa debarcaseră pe o plajă largă, la St.-Vaast-la-Hogue, pe coasta nordică a Franței, lângă Barfleur. Totuși, flota nu se întoarse imediat. În loc de asta, vasele înaintară de-a lungul coastei, către est, timp de două săptămâni, urmărind armata invadatoare până la Caen. Ajungând acolo, navele își umplură calele cu pradă de război: bijuterii, stofe scumpe și veselă de aur și argint pe care armatele lui Eduard le rechiziționaseră de la cetățenii înstăriți din Normandia. Abia apoi, flota se întoarse.

Una dintre primele nave sosite fu *Grace*, o navă de transport având o cală largă, cu prova și pupa rotunjite. Căpitanul ei, un marinar cu chipul bătucit de capriciile vremii, pe nume Rollo, nu mai prididea cu laudele la adresa regelui. Fusese plătit

foarte puțin pentru folosirea vasului și a oamenilor săi, iar mare parte din pradă o câștigase prin propriile forțe.

— Cea mai mare oaste pe care-am văzut-o vreodată, spunea cu satisfacție Rollo. După estimările sale, era vorba despre cel puțin 15 000 de oameni, cam jumătate dintre aceștia fiind arcași, armata având și circa 5000 de cai. Aveți de muncă, nu glumă, dacă vreți să îi prindeți din urmă, continuase el. Eu vă duc până la Caen, ultimul loc pe unde știu c-au trecut, și puteți să le luați urma de-acolo. În orice parte ar fi apucat-o, o să fie cam cu o săptămână înaintea voastră.

Caris și Mair negocieră un preț cu Rollo, după care se imbarcară pe *Grace* însoțite de doi ponei solizi, Blackie și Stamp. Aceștia nu puteau merge mai repede decât caii armatei, dar Caris se gândea că soldații englezi trebuiau să se oprească destul de des să poarte bătălii, așa că aveau să reușească să-i prindă din urmă.

Când ajunseră în partea franceză a Canalului și pătrunseră în estuarul râului Orne, într-o dimineață însorită de august, Caris adulmecă briza și simți mirosul neplăcut de cenușă veche. Cercetând priveliștea oferită de cele două maluri ale râului, văzu că terenurile cultivate erau negre. Arătau de parcă recoltele fuseseră incendiate pe câmp.

— Așa se obișnuiește, le lămură Rollo. Tot ce nu poate fi luat de armată trebuie distrus, altfel i-ar putea fi de ajutor dușmanului.

Apropiindu-se de portul Caen, trecură pe lângă calele mai multor corăbii carbonizate, probabil incendiate din același motiv.

— Nimeni nu știe care e planul regelui, le spuse căpitanul. S-ar putea să o ia înspre sud și să înainteze până la Paris sau să cotească spre nord-est, către Calais, în speranța că se va întâlni acolo cu aliații săi flamanzi. Dar o să puteți să mergeți ușor pe urmele lui. Pur și simplu nu vă abateți de la linia câmpurilor arse.

Înainte de debarcare, Rollo le oferă o bucată de șuncă.

— Mulțumim, dar avem niște pește afumat și ceva brânză tare în desagi, îi spuse Caris. Și bani – putem cumpăra orice altceva am avea nevoie.

— N-o să vă folosească prea mult banii, răspunse căpitanul. S-ar putea să n-aveți ce să cumpărați cu ei. O armată seamănă cu un nor de lăcuste, rade tot de pe fața pământului. Luați șunca.

— Ești foarte bun. Rămas-bun.

— Roagă-te pentru mine, te rog, soră. Am comis păcate grele la viața mea.

Caenul era un oraș cu vreo câteva mii de case. Ca și în Kingsbridge, cele două jumătăți ale sale, Orașul Vechi și Orașul Nou, erau împărțite de un râu, Odonul, care era traversat de podul Sfântul Petru. Pe mal, lângă pod, câțiva pescari își vindeau captura. Caris întrebă care era prețul unui țipar. Îi fu greu să înțeleagă răspunsul primit: pescarul vorbea într-un dialect francez pe care ea nu-l mai auzise. Când în sfârșit își dădu seama ce-i spunea bărbatul, prețul o lăsă cu gura căscată. Realiză cu inima strânsă că în zonă rămăsese atât de puțină mâncare, încât ajunsese mai valoroasă decât pietrele prețioase. Acum îi era recunoscătoare lui Rollo pentru avântul său de generozitate.

Hotărâseră că, dacă era să le ia ceva la întrebări, aveau să spună că erau călugărițe irlandeze în drum spre Roma. Cu toate acestea, acum, în timp ce ea și Mair se îndepărtau de râu, Caris se întrebă neliniștită dacă nu cumva localnicii aveau să-și dea seama din accentul ei că era englezoaică.

Nu se vedeau prea mulți localnici. Ușile dărâmate și obloanele sparte lăsau la vedere case goale. Peste tot domnea o tăcere spectrală – nicăieri nu se zărea vreun negustor care să-și laude marfa în gura mare, nicăieri nu se auzeau glasuri de copii certându-se sau clopote de biserică. Puținii supraviețuitori erau ocupați cu îngroparea morților. Bătălia avusese loc în urmă cu mai bine de o săptămână, dar grupuri mici de bărbați cu chipuri sumbre încă mai scoteau cadavre din clădiri și le încărcau în căruțe. Se părea că armata engleză masacrase la întâmplare bărbați, femei și copii. Trecură pe lângă o biserică în a cărei curte se săpase o groapă uriașă și văzură cum localnicii aruncau cadavrele în acest mormânt comun, fără sicrie sau măcar giulgiuri, în timp ce un preot intona încontinuu slujba de înmormântare. Duhoarea era de nedescris.

Un bărbat bine îmbrăcat făcu o plecăciune în fața lor și le întrebă dacă aveau nevoie de ajutor. Purtarea sa plină de importanță sugera că aveau de-a face cu un cetățean de vază, atent ca oamenii Bisericii aflați în trecere să nu pățească niciun rău. Caris îi refuză oferta de ajutor, observând că franceza sa normandă nu diferea nicidecum de cea a unui nobil englez. Deduse că era posibil ca oamenii din clasele inferioare să aibă tot felul de dialecte locale diferite, în timp ce clasa conducătoare folosea același limbaj, cu un accent comun, care nu ținea cont de granițe.

Cele două călugărițe o luară pe drumul care ducea către est, bucuroase să lase în urmă străzile care păreau bătute. Zona rurală era și ea pustie. Caris simțea mereu pe limbă gustul amar de cenușă. Multe dintre ogoarele sau livezile aflate de-o

parte și de alta a drumului fuseseră incendiate. Cam la fiecare câțiva kilometri dădeau de câte o grămadă de ruine carbonizate care fuseseră cândva un sat. Țăranii fie fugiseră din fața armatei, fie pieriseră în înfruntare, pentru că nu se vedeau multe semne de viață: câteva păsări sau câte-un porc sau un pui omis de ghearele celor care luau tot pentru nevoile armatei, iar uneori câte-un câine care adulmeca resturile, oarecum nedumerit, încercând să găsească mirosul stăpânului său în vreo grămadă de cenușă rece.

Următoarea lor destinație era o mănăstire de maici aflată la vreo jumătate de zi de mers față de Caen. Ori de câte ori se putea, voiau să-și petreacă noaptea într-un așezământ religios – mănăstire de maici, mănăstire de călugări sau spitalul vreunui așezământ mai important –, așa cum o făcuseră și în drumul lor de la Kingsbridge la Portsmouth. Știau numele și așezarea a 51 de astfel de instituții aflate între Caen și Paris. Dacă le puteau găsi, în graba lor pe urmele înnegrite de foc ale regelui Eduard, ar fi avut cazare și mâncare gratis, ar fi fost la adăpost de hoți și, ar fi adăugat stareța Cecilia, de tentațiile cărnii, precum băuturile tari și compania bărbaților.

Instinctele Ceciliei erau ascuțite, însă aceasta nu sesizase că între Caris și Mair plutea un alt fel de tentatie. Din această cauză, Caris refuzase inițial cererea lui Mair de a o însoți. O interesa în principal să se deplaseze repede și nu voia să-și complice misiunea implicându-se într-o încurcătură pasională sau refuzând s-o facă. Pe de altă parte, avea nevoie de o tovarășă curajoasă și inventivă. Acum se bucura că o alesese pe Mair: dintre toate călugărițele, ea era singura care avea îndrăzneala necesară să pornească pe urmele armatei engleze în Franța.

Plănuise să poarte cu ea o discuție sinceră înainte de plecare și s-o facă să înțeleagă că nu trebuia să existe vreun semn de afecțiune fizică între ele cât timp erau departe de Kingsbridge. Dincolo de orice alt motiv, puteau avea necazuri teribile dacă erau văzute. Dar, nici ea nu știa cum, nu reușise să inițieze această discuție sinceră. Așa că iată-le acum mergând prin Franța cu situația neclarificată, ca un al treilea călător invizibil călărind între ele pe un cal care nu făcea niciun zgomot.

La amiază se opriră lângă un izvor aflat la marginea unei păduri, unde se afla o pajiște care scăpase neincendiată și unde puteau paște căluții. Caris tăie două felii din șunca oferită de Rollo, iar Mair scoase din bagaje o bucată de pâine veche pe care o aveau de la Portsmouth. Băură apă din pârâu, chiar dacă avea gust de cenușă.

Caris își suprimă nerăbdarea de a porni mai departe și se forță să le permită cailor să se odihnească pe parcursul celei

mai fierbinți ore din zi. Apoi, tocmai când se pregăteau să plece, tresări când își dădu seama că cineva o privea. Încremeni, cu calupul de șuncă într-o mână și cuțitul în cealaltă.

Mair întrebă:

— Ce s-a întâmplat?

Apoi urmări direcția privirii lui Caris și înțelese.

Doi bărbați stăteau la câțiva metri distanță, la umbra copacilor, holbându-se la ele. Păreau a fi destul de tineri, dar era greu să-și dea seama cu siguranță, pentru că aveau chipurile înnegrite de funingine și hainele murdare.

După o clipă, Caris li se adresă în franceza normandă:

— Domnul să vă binecuvânteze, fiii mei!

Cei doi nu răspunseră. Caris își dădu seama că nu erau siguri ce aveau să facă. Dar care erau posibilitățile pe care le luau în calcul? Jaful? Violul? Oricum, chipurile lor aveau o expresie de animale de pradă.

Era speriată, dar se forță să gândească la rece. Indiferent de celelalte lucruri pe care le-ar fi putut voi, cei doi sigur erau înfometați, așa că îi spuse lui Mair:

— Repede, dă-mi două bucăți din pâinea aia.

Mair tăie două felii din pâinea mare. Caris tăie și ea două bucăți din calupul de șuncă. Le puse pe pâine, după care o îndemnă pe Mair:

— Dă-le câte una la fiecare.

Mair părea înspăimântată, dar traversă pajiștea cu pași lipsiți de orice șovăială și le oferă celor doi mâncarea.

Aceștia își înșfăcară porțiile și începură să înfulece. Caris mulțumi stelei ei norocoase că ghicise bine.

Băgă repede șunca în desaga de la șa și cuțitul la brâu, după care încălecă pe Blackie. Mair îi urmă exemplul, îndesând pâinea în traistă și urcând pe șaua lui Stamp. Caris se simțea mai în siguranță când era pe cal.

Cel mai înalt din cei doi veni către ele, cu mișcări iuți. Caris fu tentată să-și îmboldească poneiul și să pornească repede, dar nu avu timpul necesar — în secunda următoare, mâna bărbatului cuprinse frâul. Acesta i se adresă, cu gura plină:

— Mulțumesc, zise el cu accentul greoi al dialectului local.

Caris îi răspunse:

— Mulțumește-i Domnului, nu mie. El m-a trimis să vă ajut. Căci El veghează asupra voastră. Și vede tot.

— Mai ai carne în desagă.

— Dumnezeu îmi va spune cui să o dau.

Urmă un interval de tăcere, timp în care bărbatul se gândi la răspunsul primit, după care rosti:

— Binecuvântează-mă.

Caris avea rețineri în a-și întinde brațul drept, pentru a schița gestul tradițional de binecuvântare – și l-ar fi îndepărtat prea mult de cuțitul pe care-l avea la brâu. Acesta nu era decât un cuțit cu lama scurtă, de mâncare, de genul celor pe care-l purtau asupra lor toți bărbații și toate femeile, dar era îndeajuns de bun pentru a tăia dosul mâinii care ținea frâul și a o face să-i dea drumul.

Apoi avu o idee inspirată.

— Foarte bine, spuse ea. Îngenunchează.

Bărbatul șovăia.

— Trebuie să îngenunchezi pentru a primi binecuvântarea mea, insistă ea pe un ton oarecum ridicat.

Încet, bărbatul îngenunche, ținându-și în continuare mâncarea în mână.

Caris își întoarse privirea asupra tovarășului lui. După o clipă, și cel de-al doilea bărbat făcu același lucru.

Caris îi binecuvântă pe amândoi, după care îl îmboldi pe Blackie și acesta porni într-un trap rapid. După câteva clipe, aruncă o privire peste umăr. Mair era aproape, în spatele ei. Cei doi bărbați înfometați stăteau în picioare, privind fix în urma lor.

În timp ce înaintau în lumina după-amiezii, Caris medita la acest incident. Soarele strălucea vesel, ca și cum ar fi luminat o zi frumoasă în iad. Din loc în loc se vedea câte un fuior de fum care se ridica din vreun petic de pădure sau din vreun hambar calcinat. Treptat, își dădu seama că peisajul de țară nu era complet părăsit. Văzu o femeie însărcinată care culegea păstăi de fasole dintr-un ogor scăpat neatins de torțele englezilor; chipurile speriate a doi copii care le priveau de printre pietrele înnegrite ale unui conac; și mai multe grupuri mici de bărbați adunați la marginea pădurilor, care se mișcau cu iuțeala concentrată a celor care caută resturi. Acești bărbați o umpleau de îngrijorare. Păreau hămesiți, iar bărbații hămesiți erau periculoși. Se întrebă dacă nu cumva era cazul să nu-și mai facă probleme privind viteza lor de înaintare și să înceapă să-și facă griji privind siguranța lor.

De asemenea, găsirea lăcașelor religioase unde plănuiseră să se oprească avea să fie mai dificilă decât își închipuise Caris. Nu anticipase faptul că armata engleză avea să lase asemenea distrugeri în urma sa. Presupusese că avea să găsească o mulțime de țărani care să-i dea indicații. Chiar și în circumstanțe normale, era îndeajuns de greu să primești informații despre drum de la niște oameni care nu călătoriseră niciodată mai departe de cel mai apropiat târg. Acum interlocutorii săi aveau să fie cu atât mai lunecoși, speriați sau conduși de gânduri criminale.

Știa, după poziția soarelui pe cer, că se îndreptau către est și presupuse, privind șanțurile adânci săpate în noroi de roțile carelor, că se aflau pe drumul principal. Destinația din seara aceea era un sat numit după mănăstirea de maici din centrul său: Hôpital-des-Soeurs. Pe măsură ce umbra din fața ei se alungea, începu să privească în jur din ce în ce mai neliniștită, căutând pe cineva căruia să-i ceară indicații.

La vederea lor, copiii fugeau îngroziți. Caris nu era încă suficient de disperată încât să se apropie de bărbații cu chipurile supte de foame. Spera să întâlnească o femeie. Nu văzuse nicăieri vreo femeie tânără și începea să bănuiască soarta cumplită pe care o avuseseră odată ajunse în mâinile invadatorilor englezi. Din când în când se întâmpla să zărească, în depărtare, câteva siluete singuratice adunând recolta de pe vreun ogor care scăpase neincendiat, dar nu avea nicio tragere de inimă să se îndepărteze atât de mult de oraș.

Într-un final găsiră o bătrână ridată care ședea sub un măr, lângă o casă din piatră cu aspect impunător. Aceasta mânca niște mere mici, culese din copac cu mult înainte să se coacă. Părea înspăimântată. Caris descălecă, pentru a părea mai puțin intimidantă. Bătrâna încercă să-și ascundă merindele sărăcicioase în cutele rochiei, dar nu avu suficientă putere încât să o rupă la fugă.

Caris i se adresă politicos:

— Bună seara, maică. Poți să-mi spui dacă drumul ăsta duce la Hopital-des-Soeurs?

Femeia păru să facă un efort să-și recapete stăpânirea de sine și răspunse inteligibil. Arătând în direcția în care se îndreptau, zise:

— Prin pădure și peste deal.

Caris observă că nu mai avea dinți. Își dădu seama, plină de milă, că trebuie să-i fi fost aproape imposibil să mestече merele verzi doar cu gingiile.

— Cât de departe e? întrebă ea.

— Cale lungă.

La vârsta ei, orice distanță însemna cale lungă.

— Putem ajunge acolo înainte de căderea nopții?

— Pe cal, da.

— Mulțumim, maică.

— Aveam o fiică, spuse bătrâna. Și doi nepoți. De 14 și 16 ani. Niște flăcăi pe cinste.

— Îmi pare rău să aud una ca asta.

— Englezii, continuă bătrâna. Să dea Dumnezeu să ardă în focurile iadului!

În mod clar, nu-i trecea prin minte că Mair și Caris puteau fi englezoaice.

Aceste cuvinte lămuriră dilema lui Caris: localnicii nu puteau distinge naționalitatea străinilor.

— Cum îi chema pe băieți, maică?

— Giles și Jean.

— Mă voi ruga pentru sufletele lui Giles și Jean.

— Aveți ceva pâine?

Caris aruncă o privire în jur, să se asigure că nu mai era nimeni prin preajmă, gata de atac, dar descoperi că erau singure. Dădu din cap înspre Mair, care scoase din desaga ei ce mai rămăsese din pâine și i-o întinse femeii.

Aceasta o înșfăcă și începu să o molfăie cu gingiile ei lipsite de dinți.

Caris și Mair plecară.

— Dacă ne tot dăm mâncarea de pomană, o să murim de foame, constată Mair.

— Știu, răspunse Caris. Dar cum să-i refuzi?

— Nu ne putem îndeplini misiunea dacă suntem moarte.

— Dar, la urma urmei, suntem călugărițe, zise aspru Caris. Trebuie să-i ajutăm pe cei nevoiași și să-l lăsăm pe Dumnezeu să decidă când ne vine timpul să murim.

Mair era total surprinsă.

— Nu te-am mai auzit niciodată vorbind astfel.

— Tata nu-i suporta pe oamenii care țineau predici despre morală. „Toți suntem buni când ne convine, spunea mereu, dar asta contează prea puțin. Moralitatea iese la iveală atunci când ai vrea din tot sufletul să faci ceva rău – când ai putea să faci avere de pe urma unei afaceri necinstite, să săruți buzele fragede ale nevestei vecinului sau să torni o minciună ca să scapi dintr-o încurcătură teribilă; atunci ai nevoie de regulile ei.” Sustinea mereu că integritatea e precum o sabie: n-ar trebui s-o fluturi prin aer decât atunci când ești pe cale să ți-o pui la încercare. Nu că tata ar fi știut mare lucru despre săbii.

O vreme, Mair nu spuse nimic. Poate că medita la vorbele lui Caris sau poate că, pur și simplu, nu voia să se lanseze într-o discuție în contradictoriu – Caris nu era deloc sigură ce se petrecea în mintea ei.

De fiecare dată când vorbea despre Edmund, Caris își dădea seama cât de mult îi lipsea. După moartea mamei ei, acesta devenise piatra de temelie a existenței sale. Fusese mereu alături de ea, mereu pregătit ori de câte ori avusese nevoie de înțelegere și de compasiune, de sfaturi pline de viclenie sau pur și simplu de informații: știa atât de multe despre lume. Acum, când se întorcea în direcția de unde veneau înainte toate acestea, nu găsea decât un loc gol.

Străbătura un petic de pădure, după care începură să urce o pantă, așa cum le spusese bătrâna. Privind în valea nu foarte

adâncă de dincolo de creastă, văzură alt sat ars, identic cu toate celelalte, singura excepție fiind reprezentată de un mănunchi de clădiri de piatră care păreau să alcătuiască o mică mănăstire.

— Probabil că e Hopital-des-Soeurs, zise Caris. Slavă Domnului!

În timp ce se apropiau de obiectivul lor pentru ziua respectivă, Caris își dădu seama cât de mult se obișnuise cu viața de mănăstire. Pe când coborau dealul, se trezi că anticipa cu plăcere ritualul spălării mâinilor, masa consumată în tăcere, culcarea odată cu lăsarea întinericului, ba chiar și pacea somnoroasă a utreniei ținute la trei dimineața. După toate lucrurile îngrozitoare pe care le văzuse azi, siguranța oferită de acele ziduri cenușii i se părea ispititoare, așa că îl îmboldi pe Blackie, deja obosit, să pornească la trap.

Nu se simțea nicio mișcare, dar asta nu era neapărat ceva surprinzător: era o clădire mică dintr-un sat și n-avea de ce să se aștepte să vadă agitația întâlnită într-o stăreție mare precum Kingsbridge. Și totuși, din hornul de la bucătărie ar fi trebuit să se ridice o coloană de fum, căci era ora la care se pregătea masa de seară. Pe măsură ce se apropiau, Caris sesiză alte semne rău-prevestitoare și, treptat, descurajarea îi învăluí sufletul ca un giulgiu. Cea mai apropiată clădire, care părea a fi o biserică, nu avea acoperiș. Ferestrele nu erau decât niște orbite goale, lipsite de obloane sau de geam. Unii dintre pereții de piatră erau înnegriți, ca și cum ar fi fost biciuiți de fuioare de fum.

Peste tot domnea tăcerea: nu se auzea niciun zvon de clopot, de strigăte de grăjdari sau de ajutoare de la bucătărie. Trăgând de dârlogii calului, Caris își dădu seama, mohorâtă, că mănăstirea era părăsită. În plus, fusese incendiată, la fel ca toate celelalte clădiri din sat. Majoritatea zidurilor de piatră rămăseseră în picioare, dar acoperișurile de lemn se prăbușiseră, ușile și restul lemnăriei arseseră, iar geamurile de la ferestre se spărseseră din cauza căldurii.

Mair suspină, nevenindu-i să-și creadă ochilor:

— Au dat foc unei mănăstiri?

Caris era la fel de surprinsă. Crezuse că, invariabil, armatele invadatoare lăsau clădirile eclesiastice neatinse. Oamenii spuneau că era una dintre regulile de fier ale războiului. Orice comandant n-ar fi ezitat să execute pe loc un soldat care ar fi violat integritatea unui așezământ religios. Considerase toate acestea ca fiind de la sine înțelese.

— Până aici cu cavalerismul... zise ea.

Descălecară și porniră pe jos, călcând cu grijă printre bărnele și resturile carbonizate, croindu-și drum până la

dependințele mănăstirii. Tocmai când se apropiau de ușa bucătăriei, Mair lăasă să-i scape un țipăt și spuse:

— O, Doamne, ce-i aia?

Caris îi răspunse fără ezitare:

— E o călugăriță moartă.

Cadavrul întins pe pământ era gol, dar pe cap se vedea părul tuns scurt, specific călugărițelor. Nu se știe cum, trupul nu fusese atins de incendiu. Femeia era moartă de aproximativ o săptămână. Păsările îi ciuguliseră deja ochii, iar membrele purtau semnele mușcăturilor unui animal necrofag.

De asemenea, sânii îi fuseseră tăiați cu un cuțit.

Mair întrebă uimită:

— Englezii au făcut asta?

— Ei bine, francezii sigur nu.

— Soldații noștri au și aliați străini, nu? Galezi, germani și așa mai departe. Poate că ei au fost de vină.

— Toți se supun ordinelor regelui nostru, răspunse Caris cu o dezaprobare sumbră în ton. El i-a adus aici. Tot ceea ce fac e responsabilitatea lui.

Se holbau la tabloul hidos din fața lor. Sub privirile lor, din gura cadavrului ieși un șoarece. Mair țipă și se întoarse cu spatele.

Caris o îmbrățișă.

— Calmează-te, îi spuse ea pe un ton ferm, mângâindu-i în același timp părul pentru a o liniști. Hai, adăugă după câteva clipe. Să plecăm de-aici.

Se întoarseră la locul unde-și lăsaseră caii. Caris făcu un efort să nu cedeze impulsului de a o îngropa pe călugărița moartă: dacă întârziu, avea să le prindă noaptea aici. Dar unde să se ducă? Plănuiseră să doarmă la mănăstire.

— Ne întoarcem la bătrâna aceea care stătea sub măr, hotărî ea. Casa ei e singura clădire întreagă pe care-am văzut-o de când am ieșit din Caen. Aruncă o privire neliniștită înspre soarele care dădea în scapăt. Dacă ne forțăm un pic caii, putem să ajungem înainte să se întunece de tot.

Își îmboldiră căluții obosiți și porniră din nou la drum. În fața lor, soarele se scufunda cu repeziciune dincolo de orizont. Când ajunseră la casa de lângă măr, ultimele gene de lumină cenușie se topeau în zare.

Bătrâna se bucură să le vadă întorcându-se, așteptându-se ca ele să-și împartă mâncarea cu ea, ceea ce Mair și Caris și făcură. Mâncară pe întuneric. Aflară că pe bătrână o chema Jeanne. Nu aveau foc în vatră, dar vremea era blândă, iar cele trei femei se întinseră una lângă alta, înfășurate în pături. Neavând totală încredere în gazda lor, Caris și Mair se culcară strângând în brațe desagii în care își țineau merindele.

Caris rămase trează o vreme. Era încântată să fie pe drum, după ce trebuiseră să aștepte atât de mult în Portsmouth, și mulțumită de ritmul în care înaintaseră în aceste ultime două zile. Dacă-l găsea pe episcopul Richard, era sigură că acesta avea să-l oblige pe Godwyn să dea înapoi banii luați de la călugărițe. Episcopul nu era nicidecum imaginea integrității imaculate, dar avea vederi largi și, în stilul său apatic, împărțea dreptatea cu obiectivitate. Godwyn nu obținuse ce voise nici măcar cu ocazia procesului de erezie. Instinctul îi spunea că-l putea convinge pe Richard să-i dea o scrisoare prin care să-i ordone lui Godwyn să vândă din bunurile stăreției pentru a înapoia banii furați.

Dar își făcea griji pentru siguranța sa și a lui Mair. Presupunerea ei că soldații n-aveau să se atingă de călugărițe se dovedise destul de greșită: ceea ce văzuseră la Hopital-des-Soeurs nu lăsa loc de îndoială. Ea și Mair trebuiau să se deghizeze.

În zori, când se trezi, o întrebă pe Jeanne:

— Nepoții dumitale... mai ai hainele lor?

Bătrâna deschise un cufăr de lemn.

— Ia ce vrei, zise ea, eu oricum nu am cui să le dau.

Luă o găleată și ieși să aducă apă.

Caris începu să caute printre hainele din cufăr. Jeanne nu ceruse bani. Caris presupuse că, după moartea atâtor oameni, hainele nu mai aveau cine știe ce valoare.

— Ce pui la cale? se interesă Mair.

— Călugărițele nu sunt deloc în siguranță, zise Caris. O să devenim paji, în slujba unui nobil mărunț – Pierre, senior de Longchamp, din Bretania. Stăpânul nostru a fost capturat de englezi, iar stăpâna ne-a trimis să-l găsim și să-i negociem răscumpărarea.

— De acord, rosti Mair entuziasmată.

— Gilles și Jean aveau 14 și 16 ani, așa că, dacă avem noroc, o să ni se potrivească hainele astea.

Caris alese o tunică, niște ciorapi lungi și o pelerină cu glugă, toate având culoarea mohorâtă a lânii nevopsite. Mair găsi un costum asemănător pe verde, cu mâneci scurte, și o cămașă de purtat pe dedesubt. De obicei, femeile nu purtau lenjerie de corp, dar bărbații da și, din fericire, Jeanne spălase cu drag albiturile nepoților ei decedați. Caris și Mair aveau să-și păstreze însă încălțărilor: pantofii practici ai călugărițelor nu difereau de cei purtați de bărbați.

— Ne îmbrăcăm cu ele? întrebă Mair.

Își traseră peste cap rasele monahale. Caris nu o văzuse niciodată pe Mair dezbrăcată și acum nu putu să se abțină să nu tragă cu ochiul. Trupul gol al tovarăsei sale o lăsă fără

răsuflare. Pielea lui Mair părea să strălucească discret, ca o perlă roz. Avea sâni generoși, cu sfârcuri virginale, roz pal, și un tufiș generos de păr pubian deschis la culoare. Dintr-odată, Caris conștientiză că trupul ei nu era la fel de frumos. Își feri privirea și începu să-și pună repede hainele pe care le alesese.

Îmbracă tunica. Aceasta era exact ca o rochie de femeie, numai că se oprea la genunchi în loc să ajungă până la glezne. Își trase izmenele de pânză și pantalonii strâmți, după care se încălță la loc.

Mair o întrebă:

— Cum arăt?

Caris o studie preț de câteva clipe. Mair își pusese o pălărioară de băiat peste părul ei blond, tuns scurt, și o înclinase un pic. Zâmbea larg.

— Pari atât de fericită! exclamă Caris surprinsă.

— Întotdeauna mi-au plăcut hainele de băiat, răspunse ea. Începu să se plimbe cu pași clătinați încolo și-ncoace prin încăperea mică. Așa merg, preciză ea. Întotdeauna ocupă mai mult spațiu decât au, de fapt, nevoie.

Imitația era atât de reușită, încât Caris izbucni în râs.

În mintea lui Caris încolți dintr-odată o idee.

— Și va trebui să urinăm din picioare?

— Eu pot, dar nu cu izmene pe mine. N-am deloc precizie.

Caris chicoti.

— Nu putem să renunțăm la izmenele astea scurte – o pală neașteptată de vânt ne poate expune... deghezarea.

Mair izbucni în râs, apoi începu să se uite fix la Caris într-un fel ciudat, dar nu neapărat nefamiliar, cercetând-o din cap până în picioare, privind-o în ochi și susținându-i privirea.

— Ce faci? întrebă Caris.

— Așa se uită bărbații la femei, ca și cum ar fi proprietarii noștri. Dar ai grijă – dacă te uiți așa la un bărbat, devine agresiv.

— Chestia asta ar putea fi mai grea decât mi-am închipuit.

— Ești prea frumoasă, continuă Mair. Trebuie să ai fața murdară.

Se duse la vatră și-și înnegri mâinile cu cenușă, mânjind apoi chipul lui Caris cu ea. Atingerea ei era ca o mângâiere.

„Fața mea nu e frumoasă, îi răspunse Caris în gând; nimeni n-a văzut-o așa... cu excepția lui Merthin, bineînțeles...”

— Prea mult, spuse Mair după câteva secunde și șterse o parte din negreală cu cealaltă palmă. Așa e mai bine, declară ea, apoi mânji și mâna lui Caris și-o îndemnă: Acum murdărește-mă și tu pe mine.

Caris întinse ușor un strat de negreală pe gâtul și pe maxilarul lui Mair, făcând-o să pară a avea o ușoară barbă. Era

un moment de intimitate profundă, cum o privea așa intens și-i atingea pielea cu tandrețe. Murdări și fruntea și obrajii lui Mair. Aceasta arăta acum ca un băiat frumușel, dar nu mai semăna deloc cu o femeie.

Se studiară reciproc. Curbura roșiatică a buzelor lui Mair se destinse într-un zâmbet. Caris se trezi cuprinsă de un sentiment de anticipație, ca și cum dintr-un moment în altul avea să se întâmple ceva. Apoi se auzi un glas întrebând:

— Unde sunt călugărițele?

Se întoarseră amândouă, vinovate. Jeanne stătea în cadrul ușii, cu o găleată cu apă în mână și o expresie înfricoșată.

— Ce le-ați făcut? insistă bătrâna. Caris și Mair izbucniră în hohote de râs și abia atunci le recunoscuseră Jeanne.

— Ah, da' cum v-ați schimbat! exclamă ea.

Băură niște apă, iar Caris împărți peștele afumat care le mai rămăsese pentru gustarea de dimineață. În timp ce mânca, își spuse că era un semn bun că Jeanne nu le recunoscuse. Cu puțină grijă, poate că aveau să scape basma curată din toată încurcătura aceasta.

Își luară rămas-bun de la Jeanne și plecară. Cum urcau dealul de dinaintea satului Hopital-des-Soeurs, soarele apăru chiar în fața lor, aruncându-și razele roșiatice asupra mănăstirii de maici, ceea ce făcu ruinele să arate de parcă ar fi fost în flăcări. Caris și Mair străbătură satul la trap, încercând să nu se gândească la cadavrul mutilat al călugăriței care zăcea acolo, printre resturile calcinate, și își continuară drumul înspre soarele abia răsărit.

47

În data de 22 august, armata engleză bătea deja în retragere.

Ralph Fitzgerald nu era sigur cum de se întâmplase ca lucrurile să ia o asemenea turnură. Trecuseră peste Normandia ca o furtună, devastând-o de la vest la est, jefuind și pârjolind, și nimeni nu reușise să le țină piept. Ralph fusese în elementul lui. În campanie, un soldat putea să înșface tot ce vedea – mâncare, bijuterii, femei – și să omoare pe oricine-i stătea în cale. Era exact genul de viață pe care și-o dorise dintotdeauna.

Regele era un om pe gustul lui Ralph. Lui Eduard al III-lea îi plăcea teribil să se lupte. Când nu era la război, își petrecea mare parte din timp organizând turniruri elaborate și simulări de bătălii costisitoare, cu armate de cavaleri îmbrăcați în uniforme croite special pentru aceste ocazii. În campanie, era mereu pregătit să conducă un raid sau un atac-fulger, punându-și viața în pericol fără a se opri să cântărească riscurile și beneficiile, așa cum ar fi făcut-o un negustor din Kingsbridge.

Cavalerii mai în vârstă și conții comentau adesea pe marginea brutalității sale și protestaseră față de incidente precum violarea sistematică a femeilor, dar lui Eduard nu-i păsa. Când auzise că niște cetățeni din Caen aruncaseră cu pietre în soldații care le jefuiau casele, ordonase ca toți locuitorii orașului să fie uciși și nu dăduse înapoi decât atunci când se văzuse confruntat cu protestele virulente ale lui sir Godfrey de Harcourt și ale altora.

Lucrurile începuseră să meargă prost când ajunseseră la fluviul Sena. La Rouen găsiseră podul distrus și orașul – aflat de cealaltă parte a apei – puternic fortificat. Regele Filip al VI-lea al Franței în persoană era acolo, cu o armată impresionantă.

Englezii mășăluiseră în amonte, căutând un loc pe unde să poată trece fluviul, dar descoperiseră că Filip își luase măsuri de precauție: toate podurile erau fie bine apărute, fie în ruine. Înaintaseră până la Poissy, oraș aflat la doar 32 de kilometri de Paris, iar Ralph fusese convins că aveau să atace capitala; soldații mai în vârstă clătinaseră însă din cap, plini de înțelepciune, și-i spusese că așa ceva era imposibil. Parisul era un oraș cu 50 000 de locuitori, iar aceștia n-aveau cum să nu fi auzit despre cele întâmplate la Caen, așa că probabil erau pregătiți să lupte până la moarte, știind că n-avea să li se arate deloc milă.

Dacă regele nu intenționa să atace Parisul, întrebese Ralph, atunci care era planul său? Nimeni nu știa, iar Ralph bănuia că Eduard nu avea niciun plan, în afară de acela de a face prăpăd.

Orașul Poissy fusese evacuat, iar inginerii englezi reușiseră să îi reconstruiască podul – în timp ce armata respingea atacurile francezilor –, astfel că, într-un final, traversaseră fluviul.

Ajunși în acest punct, realizaseră că Filip adunase o armată cu mult mai mare decât cea engleză, așa că Eduard hotărâse să pornească rapid către nord, cu scopul de a-și uni forțele cu trupele anglo-flamande care invadaseră teritoriul francez din nord-est.

Filip pornise pe urmele lui.

Astăzi englezii își așternuseră tabăra la sud de alt râu impunător, Somme, și descoperiseră că francezii apelau la aceeași strategie pe care o folosiseră la Sena. Soldații trimiși în recunoaștere raportau că toate podurile fuseseră distruse, iar orașele de pe malurile râului aveau fortificații puternice. Și mai rău, un detașament englez văzuse, pe malul opus, stindardul celebrului și înspăimântătorului aliat al Franței: Ioan, regele orb al Boemiei.

Eduard începuse ofensiva cu 15 000 de oameni în total. În cele șase săptămâni ale campaniei, mulți dintre aceștia căzuseră în luptă, iar alții dezertaseră, cu gândul de a se întoarce acasă cu desagii de la șa plini cu aur. Ralph estima că mai rămăseseră 10 000 de soldați. Rapoartele iscoadelor indicau că la Amiens, aflat la câțiva kilometri în amonte, Filip avea poziționată o forță de 60 000 de pedestrași și o armată de cavalerie formată din 12 000 de oameni, ceea ce însemna un avantaj numeric copleșitor. Ralph era mult mai îngrijorat decât fusese când debarcase în Normandia. Englezii aveau probleme serioase.

A doua zi mășăluiră în aval, spre Abbeville, locul unde se afla ultimul pod înainte ca Somme să-și lărgească albia, formând un estuar; dar cetățenii de vază ai orașului cheltuiseră sume importante, de-a lungul anilor, pentru întărirea zidurilor orașului, iar englezii își dădură seama imediat că acestea erau impenetrabile. Orașenii erau atât de siguri pe poziția lor, încât trimiseră o armată numeroasă de cavaleri să atace avangarda armatei engleze și avu loc o înfruntare sălbatică înainte ca localnicii să se retragă dincolo de fortificațiile orașului lor.

Când armata lui Filip părăsi Amiens-ul și începu să avanseze către sud, Eduard se trezi prins în capcană, într-unul din vârfurile unui triunghi: în dreapta avea estuarul, în stânga – marea, iar în spate – oastea franceză, cu soldații dornici să vadă sângele invadatorilor curgând în valuri.

În după-amiaza aceea, contele Roland veni să discute cu Ralph.

Acesta lupta în detașamentul lui Roland de șapte ani. Contele nu-l mai considera un băiat neexperimentat. Deși îi lăsa în continuare impresia că nu-l simpatiza prea mult, îl respecta și-l folosea mereu pentru a întări o porțiune mai slabă a liniei de atac, a conduce o misiune sau a organiza un raid. Ralph pierduse trei degete de la mâna stângă și, ori de câte ori era obosit, șchiopăta de când lancea unui francez îi fracturase tibia, în anul 1342, într-o luptă purtată lângă Nantes. Cu toate acestea, regele nu-l făcuse deocamdată cavaler, o omisiune care-i umplea sufletul de amărăciune lui Ralph. În ciuda faptului că adunase o cantitate impresionantă de pradă de

război – din care cea mai mare parte era păstrată în siguranță la un aurar din Londra –, tânărul se simțea neîmplinit. Știa că și tatăl său ar fi fost la fel de nemulțumit. Asemenea lui Gerald, Ralph lupta pentru onoare, nu pentru bani, dar, în tot acest timp, nu urcase nici măcar o treaptă pe scara aristocrației.

Când sosi Roland, Ralph ședea într-un lan de grâu aproape copt, care fusese călcat în picioare de soldați. Era însoțit de Alan Fernhill și de alți șase camarazi și își mânca mohorât prânzul alcătuit din supă de mazăre cu ceapă – mâncarea era pe terminate și nu mai aveau carne. Ca și tovarășii săi, Ralph se simțea obosit de marșurile nesfârșite, descurajat de priverile podurilor distruse și a orașelor bine apărate și speriat de ceea ce avea să se întâmple când armata franceză avea să-i prindă din urmă.

Roland era acum bătrân, cu părul și barba de culoare albă, dar încă mai mergea cu spatele drept și vorbea pe un ton autoritar. Învățase să-și mențină o mimică impasibilă, astfel încât oamenii rareori observau că partea dreaptă a chipului îi era paralizată. I se adresă direct lui Ralph:

— Apa din estuarul râului Somme este influențată de maree. La reflux, s-ar putea să fie foarte puțin adâncă în anumite locuri. Dar fundul e acoperit cu un strat gros de mâl, așa că nu ne ajută prea mult.

— Deci nu putem traversa, zise Ralph.

Știa însă că Roland nu venise până la el pentru a-i da numai vești proaste, iar starea de spirit i se îmbunătăți.

— S-ar putea să existe un vad – un loc unde fundul apei e mai tare, continuă Roland. Dacă e așa, atunci francezii sigur îl știu.

— Și vrei ca eu să aflu.

— Cât mai repede. Avem niște prizonieri pe ogorul de alături.

Ralph dădu din cap, în semn de refuz.

— E posibil ca soldații să fie originari de oriunde din Franța sau chiar din alte țări. Singurii care ne pot oferi informația de care avem nevoie sunt localnicii.

— Nu mă interesează pe cine interoghezi. Tu să vii până la căderea nopții, la cortul regelui, cu răspunsul.

Spunând acestea, Roland se îndepărtă.

Ralph își goli castronul și se ridică agil, bucuros că avea în față un obiectiv agresiv.

— Înșeuăți caii, flăcăi.

Încă îl mai avea pe Griff. În mod miraculos, calul său preferat supraviețuise celor șapte ani de război. Griff era ceva mai mic decât un cal de război, dar avea mai mult curaj decât bidiviii masivi pe care-i preferau cei mai mulți dintre cavaleri.

Acum avea deja o îndelungată experiență de luptă, iar copitele sale cu potcoave de oțel reprezentau o armă suplimentară atunci când erau prinși într-o încheștare. Ralph era mai atașat de el decât de majoritatea camarazilor săi umani. De fapt, singura ființă de care se simțea mai apropiat decât de Griff era fratele său, Merthin, pe care nu-l mai văzuse de ani buni și pe care era posibil să nu-l mai întâlnească vreodată, pentru că acesta se mutase în Florența.

Se îndreptară către nord-est, în direcția estuarului. Ralph estima că orice țăran care locuia la maximum o jumătate de zi distanță de mal știa despre vad, dacă acesta exista. Probabil că se foloseau de el constant când traversau râul ca să vândă și să cumpere vite sau să meargă la târguri și la festivaluri religioase. Bineînțeles, n-aveau să fie dispuși să le divulge vreo informație invadatorilor englezi, dar el știa cum să rezolve acest mic impediment.

Se îndepărtară de taberele armatei și intrară pe un teritoriu care încă nu avusese de suferit de pe urma trecerii miilor de soldați și unde oile încă mai pășteau pe pajiști, iar recoltele se coceau pașnic pe ogoare. Ajunseră într-un sat de unde estuarul era încă vizibil, la orizont. Își îmboldiră caii să pornească într-un galop mărunț pe drumul punctat de smocuri de iarbă care ducea către sat. Colibele cu o încăpere sau două ale șerbilor îi aminteau lui Ralph de Wigleigh. După cum anticipase, țăranii o rupseră la fugă în toate direcțiile, femeile purtându-și în brațe bebelușii și copilașii mai mari, iar bărbații înșfăcând câte-o secure sau o seceră.

Ralph și tovarășii săi urmaseră acest scenariu de vreo 20–30 de ori în ultimele câteva săptămâni. Erau specialiști în culegerea de informații. De obicei, conducătorii armatei voiau să știe unde-și ascunseseră localnicii proviziile. Când auzeau că englezii se apropiau de localitatea lor, țăranii vicleni își duceau vitele și oile în mijlocul pădurii, își ascundeau sacii de făină în gropi, iar baloturile de fân în clopotnița bisericii. Știa că, cel mai probabil, aveau să moară de foame dacă își dezvăluiau ascunzătorile, dar întotdeauna mărturiseau, mai devreme sau mai târziu. Alteori, armata avea nevoie de indicații privind direcția de deplasare către un oraș important, un pod cu importanță strategică, o abație fortificată ș.a.m.d. La asemenea întrebări, țăranii răspundeau fără nicio ezitare, dar era necesar să se asigure că nu mințeau, pentru că era posibil ca unii mai șireți să încerce să păcălească armata invadatoare, știind că soldații n-aveau cum să se întoarcă și să-i pedepsească.

Și de data aceasta, Ralph și oamenii lui începură să-i fugărească pe țăranii speriați prin grădini și pe câmpuri,

ignorându-i pe bărbați și concentrându-se asupra femeilor și a copiilor. Ralph știa că, dacă reușea să captureze câțiva dintre aceștia, soții și tații lor aveau să se întoarcă.

Prinse din urmă o fată de aproximativ 13 ani. Își mână calul în paralel cu ea timp de câteva secunde, privindu-i expresia îngrozită. Copila avea părul și pielea închise la culoare și trăsături simple. Era fragedă, însă avea un corp rotunjit, de femeie – exact genul său. Îi amintea de Gwenda. Într-o situație puțin diferită, și-ar fi făcut poftele cu ea, așa cum făcuse cu multe fete asemănătoare în ultimele săptămâni.

Dar astăzi avea alte priorități. Îl struni pe Griff în așa fel încât să-i taie calea. Fata încercă să-l evite, se împletici și căzu pe brânci într-o parcelă cultivată cu legume. Ralph sări de pe cal și, tocmai când fata se ridica, o înșfăcă rapid. Aceasta scoase un țipăt și-l zgârie pe față, așa că el îi dădu un pumn în abdomen ca să o reducă la tăcere, după care o apucă de părul lung. Ținându-și calul de dârlogi, începu să o târască înapoi, către sat. Fata se împiedică și căzu, dar el nu se opri, trăgând-o cu brutalitate de păr, așa că ea făcu un efort să se ridice, plângând de durere. După aceea nu se mai întâmplă să cadă.

Se adunară în biserica mică de lemn. Cei opt soldați englezi capturaseră patru femei, dar și șase copii, între care doi bebeluși. Îi obligară pe prizonieri să se așeze pe pardoseală, chiar în fața altarului. Câteva clipe mai târziu, în biserică intră în fugă un bărbat, mormăind ceva în dialectul local, implorând. Alți patru veniră după el.

Ralph era încântat.

Stătea în picioare lângă altar, care era reprezentat doar de o masă de lemn vopsită în alb.

— Liniște! strigă el, agitându-și sabia.

Nou-veniții amuțiră. Apoi Ralph arată către un tânăr.

— Tu! Ce ești?

— Pielar, domnule. Vă rog, nu le faceți rău nevesti-mii și copilului nostru, nu v-au greșit cu nimic.

Ralph arată către un alt bărbat:

— Tu?

Fata pe care o prinsese el trase adânc aer în piept, înspăimântată, iar Ralph își dădu seama că erau înrudiți – probabil erau tată și fiică.

— Doar un sârman văcar, domnule.

— Văcar? Asta era numai bine. Și cât de des treci cu cireada pe celălalt mal al râului?

— O dată sau de două ori pe an, domnule, când merg la târg.

— Și pe unde e vad?

Bărbatul ezită.

— Vad? Nu există niciun vad. Trebuie să trecem pe podul de la Abbeville.

— Ești sigur?

— Da, domnule.

Ralph aruncă o privire către ceilalți.

— Vă-ntreb pe toți: e adevărat ce spune?

Toți dădură afirmativ din cap.

Ralph rămase o clipă pe gânduri. Erau speriați – îngroziți chiar –, dar era posibil să mintă.

— Dacă-l aduc aici pe preot, cu Biblia lui, sunteți dispuși să jurați pe sufletele voastre că nu e niciun vad pe unde să se poată traversa estuarul?

— Da, domnule.

Dar asta ar fi necesitat prea mult timp. Ralph își aținti privirea asupra fetei pe care o prinsese.

— Vino încoace.

Fata făcu un pas înapoi.

Văcarul se lăsă în genunchi.

— Vă rog, domnule, nu-i faceți rău copilei mele... n-a greșit cu nimic, n-are decât 13 ani...

Alan Fernhill ridică fata de parcă ar fi fost un sac cu ceapă și i-o aruncă lui Ralph, care o prinse și o păstră în strânsoarea sa.

— Mă mințiți, toți mă mințiți. Sunt sigur că există un vad. Iar eu am nevoie să-mi spuneți exact unde e.

— Bine, bâigui văcarul. O să vă spun, dar lăsați fata în pace.

— Unde e vadul?

— La un kilometru și jumătate mai jos de Abbeville.

— Și cum se numește satul?

Această întrebare păru să-l pună în încurcătură pe văcar. După câteva clipe, rosti:

— Nu e niciun sat, dar se vede un han pe celălalt mal.

Mințea. Nu călătorise la viața lui, așa că nu știa că lângă orice vad era întotdeauna un sat.

Ralph luă mâna fetei și o puse pe altar. Își scoase cuțitul. Cu o mișcare iute, îi tăie unul dintre degete. Lama grea retează cu ușurință oasele ei fragile. Fata scoase un țipăt de durere, iar sângele îi țâșni într-un jet care se revărsă peste vopseaua albă a altarului. Țăranii țipară la rândul lor, îngroziți. Văcarul făcu un pas hotărât înainte, mișcare în care se ghicea furia din sufletul său, dar fu oprit de vârful sabiei lui Alan Fernhill.

Ralph o apucă bine pe fată cu o mână, iar cu cealaltă ridică pumnalul în vârful căruia stătea înfipt degetul tăiat.

— Ești diavolul în persoană, icni văcarul, tremurând din cauza șocului.

— Ba nu, nu sunt. Ralph mai fusese confruntat cu această acuzație, dar tot îl irita. Salvez viețile a mii de oameni, adăugă

el. Și, dacă mă obligați, o să-i tai și restul degetelor, unul câte unul.

— Nu, nu!

— Atunci spune-mi unde e vadul și nu mă mai minți.

Își flutură cuțitul prin aer.

Văcarul strigă:

— Blanchetaque, se numește Blanchetaque, vă rog, dați-i drumul!

— Blanchetaque? repetă Ralph.

Se prefăcea a fi sceptic, dar, de fapt, i se părea că lucrurile căpătau o turnură promițătoare. Era un cuvânt necunoscut, dar parcă însemna ceva asemănător unei platforme albe și nu era genul de lucru pe care l-ar fi putut inventa pe loc un bărbat înspăimântat.

— Da, domnule, se numește așa pentru că sunt niște pietre albe pe fundul râului, ca să poți trece prin mâl.

Era panicat, plângea necontrolat, așa că, mai mult ca sigur, spunea adevărul, își dădu seama Ralph. Văcarul bâigui mai departe:

— Oamenii zic că pietrele alea au fost puse acolo în vechime, de romani. Vă rog... lăsați-mi fetița în pace.

— Unde e?

— La 16 kilometri mai jos de Abbeville.

— Nu la un kilometru și jumătate?

— De data asta spun adevărul, domnule, pe mântuirea sufletului meu că așa e.

— Și cum se numește satul?

— Saigneville.

— Și se poate trece mereu prin vad sau doar la reflux?

— Doar când se lasă apa mai mică, domnule, mai ales dacă se trece cu animale sau cu o căruță.

— Dar tu știi orele de flux și reflux.

— Da.

— Așa, acum nu mai am decât o singură întrebare pentru tine, dar e foarte importantă. Dacă îmi dai impresia că mă minți, îi tai toată mâna.

Fata țipă. Ralph continuă:

— Știi că vorbesc serios, nu?

— Da, domnule, vă spun orice!

— Când e apa mică mâine?

Pe chipul văcarului se întipări o expresie de panică.

— Ă... ăăă... stați să calculez!

Bărbatul era atât de agitat, încât abia dacă mai reușea să gândească logic.

Pielarul interveni:

— Vă spun eu. Frate-meu a traversat ieri, așa că știu bine. Apa o să fie mică pe la mijlocul dimineții, cu două ore înainte de amiază.

— Da! încuviință văcarul. Exact așa! Eu acum încercam să socotesc. Pe la jumătatea dimineții sau un pic mai târziu. După care, iar, pe seară.

Ralph nu dădu drumul mâinii însângerate a fetei.

— Cât de sigur ești?

— Ah, domnule, cum vă văd și cum mă vedeți, vă jur!

Probabil că bărbatul nu mai vedea clar acum, atât de îngrozit era. Ralph aruncă o privire către tânărul pielar. Pe chipul lui nu se vedea nicio urmă de înșelătorie, de sfidare sau de dorință de a-i fi pe plac: părea chiar puțin rușinat de sine, ca și cum ar fi fost forțat, împotriva voinței sale, să facă un lucru greșit.

„Mi-au spus adevărul, își dădu seama Ralph, exultând; am reușit.”

— Blanchetaque, mai rosti el o dată. La 16 kilometri în aval față de Abbeville, în dreptul satului Saigneville. Pietre albe pe fundul râului. Refluxul pe la jumătatea dimineții de mâine.

— Da, domnule.

Ralph dădu drumul încheieturii fetei, iar aceasta fugi, suspinând, la tatăl ei, care o cuprinse în brațe. Ralph privi în jos, către băltoaca de sânge de pe masa albă care servea drept altar. Era chiar mare, pentru o fetișcană atât de fragilă.

— În regulă, flăcăi, le spuse el soldaților săi. Am terminat aici.

Trompetele îl treziră pe Ralph odată cu ivirea zorilor. Nu aveau timp să aprindă focul sau să mănânce de dimineață: armata ridică tabăra imediat. 10 000 de oameni trebuiau să străbată 16 kilometri până la jumătatea dimineții, majoritatea pe jos.

Detașamentul prințului de Wales conducea marșul, urmat de cel al regelui, după care venea convoiul de bagaje, iar mai apoi ariergarda. Fură trimise iscoade care să afle cât de departe se afla armata franceză. Ralph era în avangardă împreună cu prințul în vârstă de 16 ani care purta același nume ca tatăl său, Eduard.

Sperau să-i ia prin surprindere pe francezi cu traversarea râului Somme prin vad. Noaptea trecută, regele spusese:

— Bravo, Ralph Fitzgerald!

Dar Ralph învățase de mult că asemenea cuvinte nu aveau nicio însemnătate. Îndeplinise multe misiuni utile și vitejești pentru regele Eduard, contele Roland și alți nobili, dar tot nu fusese făcut cavaler. De data aceasta, simți mai puțină ciudă decât de obicei. Astăzi, viața îi era în pericol mai mult ca

niciodată și se bucura că găsisese o ieșire pentru sine, așa că nu prea-i păsa dacă era cineva care să aprecieze contribuția sa la salvarea întregii armate.

În timpul marșului, zeci de mareșali regali și de vicemareșali patrulau constant, îndrumând formațiunile armatei în direcția corectă, menținând unitatea corpului de soldați, păstrând detașamentele oarecum separate și întorcându-i din drum pe cei care se îndepărtau sau rămâneau în urmă. Mareșalii erau cu toții nobili, pentru că trebuiau să aibă autoritatea necesară pentru a da ordine. Regele Eduard era extrem de strict în privința mărșăluirii organizate.

Se îndreptau către nord. Terenul se undula ușor, într-o pantă lină, către o creastă de unde puteau vedea strălucirea îndepărtată a estuarului. De acolo, coborâra prin niște ogoare cultivate cu porumb. Când treceau prin sate, mareșalii aveau grijă să nu existe jafuri, pentru că nu voiau ca soldații să care bagaje suplimentare în drumul lor către celălalt mal. De asemenea, renunțară să incendieze recoltele, de teamă ca nu cumva fumul să-i arate dușmanului exact unde se aflau.

Când conducătorii ajunseră la Saigneville, soarele tocmai se ițea de după orizont. În ceața dimineții, satul se vedea neclar, cam la 10 metri deasupra râului. De pe mal, Ralph trecu în revistă un obstacol formidabil: aproape doi kilometri și jumătate de apă și mlaștină. Putea vedea pietrele alburii de pe fund, care marcau vadul. De cealaltă parte a estuarului se afla un deal înverzit. Când soarele se ridică din stânga sa, zări pe panta opusă o licărire de metal și o străfulgerare de culoare, iar inima i se umplu de disperare.

Lumina din ce în ce mai puternică îi confirmă bănuielile: inamicul îi aștepta. Francezii știau unde era vadul, bineînțeles, iar un comandant înțelept se pregătise pentru posibilitatea ca și englezii să-i descopere amplasarea. Așa că manevra lor nu era nicidecum o surpriză.

Ralph se uită atent la apă. Aceasta curgea către vest, arătând că refluxul era în toi; dar era prea adâncă pentru a se putea merge prin ea. Trebuiau să aștepte.

Armata engleză continua să se adune pe mal, sporind în fiecare minut cu sute și sute de soldați. Dacă regele ar fi încercat acum să-și întoarcă armata din drum, s-ar fi iscat o confuzie de nedescris.

O iscoadă se întoarse, iar Ralph ascultă cum îi relata noutățile prințului de Wales. Armata regelui Filip plecase din Abbeville și se apropia de malul râului.

Iscoada fu trimisă înapoi, să afle cât de repede se deplasa armata inamică.

Ralph realiză, cu inima înghețată de spaimă, că nu aveau cum să se întoarcă; englezii trebuiau să traverseze râul.

Studie malul opus, încercând să-și dea seama cât de mulți luptători erau poziționați acolo. După estimarea lui, erau peste 1000. Dar cel mai mare pericol îl reprezenta armata de zeci de mii de soldați care venea spre ei dinspre Abbeville. Din numeroasele sale înfruntări cu francezii, Ralph învățase că aceștia erau extraordinar de curajoși – ba chiar nesăbuiți uneori –, dar și teribil de indisciplinați. Mărșăluiau în dezordine, nu se supuneau dispozițiilor comandanților și uneori atacau pentru a-și dovedi vitejia în situații în care ar fi fost mai înțelept să aștepte. Dacă ar fi putut să treacă peste obiceiurile lor păguboase și să ajungă aici în următoarele câteva ceasuri, ar fi prins armata engleză chiar în mijlocul apei. Cu inamici pe ambele țărmuri ale râului, englezii ar fi fost spulberați.

Iar după prăpădul pe care-l făcuseră în ultimele șase săptămâni, nu se puteau aștepta să li se arate milă.

Gândurile lui Ralph se îndreptară către armura sa. Avea o armură completă pe care o luase de la un cadavru rămas după bătălia purtată la Cambrai în urmă cu șapte ani, dar aceasta se afla într-o căruță din convoiul cu bagaje. Mai mult, nu era sigur că putea să meargă aproape doi kilometri și jumătate prin apă și mâl încotoșmănat astfel. Acum purta un coif de oțel și o pelerină scurtă din zale, toată protecția pe care și-o putea permite în timpul marșurilor. N-avea de ales – trebuia să se descurce cu acestea. Ceilalți aveau echipamente asemănătoare. Cei mai mulți dintre infanteriști își țineau coifurile atârdate la brâu și le puneau pe cap doar când se apropiau de inamic. Nimeni nu mărșăluia purtând armură completă.

Soarele se înalță de-a binelea către est. Nivelul apei scăzu până ce ajunse la genunchi. Nobilii se îndepărtară de anturajul regelui, cu ordine privind începerea traversării. Fiul contelui Roland, William de Caster, fu cel care dădu instrucțiuni grupului din care făcea parte și Ralph:

— Arcașii pornesc primii și încep să tragă imediat ce ajung suficient de aproape de inamic, le spuse William.

Ralph îl fixă cu o expresie împietrită. Nu uitase că William încercase să-l trimită la spânzurătoare pentru o faptă de care se făcuseră vinovați peste jumătate dintre soldați în ultimele săptămâni.

— Apoi, când ajungeți pe mal, arcașii se împart și se postează în stânga și-n dreapta, ca să le facă loc cavalerilor și oștenilor.

Ralph își zise că părea un plan destul de simplu; ordinele erau întotdeauna astfel. Dar avea să fie o înfruntare sângeroasă. Inamicul avea să fie poziționat perfect, pe panta de

lângă râu, pentru a-i ataca pe soldații englezi, care aveau să înainteze, neprotejați și cu pași greoi, prin apă.

Oamenii lui Hugh Despenser conduceau ofensiva, purtând stindardul distinctiv, negru pe alb. Arcașii săi porniră prin vad, ținându-și arcurile deasupra nivelului apei, iar cavalerii și infanteriștii se repeziră în urma lor, stropind la fiecare pas. Oamenii lui Roland îi urmară și nu trecu mult până ce caii lui Ralph și Alan se avântară și ei în apă.

O distanță de doi kilometri și jumătate nu era mare, însă Ralph își dădu seama, abia acum, că a o parcurge prin apă dura mult, chiar și pentru un cal. Adâncimea râului varia: în anumite locuri mergeau pe o suprafață mlăștinoasă, în altele apa le ajungea pedestrașilor până la talie. Oamenii și animalele obosiră repede. Soarele de august îi bătea în cap, în timp ce picioarele le amorțeau din cauza apei reci. Și, în același timp, privind înainte, puteau distinge clar linia armatei dușmane care-i aștepta pe malul nordic.

Ralph cerceta oastea inamică din ce în ce mai încordat. Prima linie, poziționată de-a lungul malului, era alcătuită din arcași. Știa că aceștia nu erau francezi, ci mercenari italieni, numiți generic genovezi, dar de fapt proveniți din diverse părți ale Italiei. Arcurile lor aveau un ritm mai încet de tragere decât arcurile lungi englezești, dar genovezii aveau suficient răgaz pentru a-și fixa săgețile în timp ce țintele lor se mișcau greoi prin apa puțin adâncă. În spatele arcașilor, pe panta verde, se aflau pedestrași și cavaleri gata de atac.

Privind în urmă, Ralph văzu mii de englezi traversând în urma sa. Din nou, își dădu seama că întoarcerea nu era nicidecum o opțiune viabilă; de fapt, cei din urmă îi împingeau efectiv pe cei aflați în față.

Acum putea vedea clar oastea dușmană. De-a lungul malului erau înșirate pavezele, scuturi grele, din lemn, folosite de arcași. De îndată ce englezii ajunseră suficient de aproape, genovezii începură să tragă.

De la o distanță de aproape 300 de metri, nu aveau precizie, iar proiectilele lor se abătură asupra armatei engleze cu o forță diminuată. Cu toate acestea, câțiva cai și oameni fură atinși. Răniții se prăbușiră și fură purtați în aval, condamnați la înec. Caii răniți își agitau picioarele în apă, însângerând-o. Inima lui Ralph bătea mai repede decât de obicei.

Pe măsură ce englezii se apropiau de mal, precizia arcașilor genovezi creștea, iar proiectilele se abăteau asupra lor cu mai multă putere. Arcurile lor erau încete, dar proiectau în aer săgețile cu vârf de oțel cu o forță teribilă. De jur împrejurul lui Ralph, oameni și cai se prăbușeau în fiecare minut. Unii dintre cei loviți mureau pe loc. Ralph conștientiză, cu un fior

prevestitor de rău, că nu putea face nimic pentru a se proteja: fie avea noroc, fie avea să moară. Atmosfera se încărcase cu hărmălaia îngrozitoare specifică bătăliilor: şuieratul săgeților mortale, blestemele și înjurăturile rostite de răniți, nechezatul cailor în agonie.

Arcașii din avangarda armatei engleze ripostau. Arcurile lor, lungi de aproape doi metri, aveau capetele în apă, așa că erau nevoiți să le țină într-un unghi nefiresc, iar fundul apei, pe care trebuiau să-și mențină echilibrul, era alunecos, dar își dădeau toată silința.

Săgețile trimise de arcurile genovezilor nu puteau străpunge armura decât de la distanță mică, dar, oricum, niciun englez nu purta cine știe ce îmbrăcăminte de protecție. În afară de coifuri, nu prea aveau cu ce să se apere de grindina mortală.

Dacă ar fi putut, Ralph s-ar fi întors și ar fi fugit. Dar, în spatele lui, 10 000 de oameni și jumătate pe-atât de cai înaintau neîncetat, astfel încât l-ar fi călcat în picioare și l-ar fi înecat dacă ar fi încercat să se retragă. Nu avea alternativă, așa că-și lipi capul de grumazul lui Griff și-l îmboldi să meargă mai departe.

Arcașii care supraviețuiseră ajunseră în sfârșit într-o zonă cu apă foarte puțin adâncă și începură să-și folosească arcurile lungi cu mai multă eficiență. Traseră cu boltă, peste partea de sus a pavezelor. Odată ce începeau, arcașii englezi puteau trage 12 săgeți pe minut. Tijele acestora erau din lemn – de obicei de frasin –, dar aveau vârful de oțel și, când cădeau ca o ploaie, erau de-a dreptul înspăimântătoare. Dintr-odată, rafalele de săgeți din partea opusă se răriră. Câteva scuturi căzură. Genovezii erau nevoiți să se retragă, iar englezii începură să se apropie și mai mult de mal.

Imediat ce arcașii ajunseră să pună piciorul pe uscat, se împărțiră pe două coloane, lăsând malul liber pentru avansarea cavalerilor, care se năpustiră din apa puțin adâncă spre liniile inamice. Ralph, al cărui cal încă mai mergea prin apă, participase la suficiente bătălii pentru a ști care era, de obicei, tactica francezilor în asemenea situații: aveau nevoie să se mențină pe poziții, pentru ca arcașii lor să continue să-i măcelărească pe englezii de pe mal și din apă. Dar codul onoarei cavalerești nu le permitea nobililor francezi să se ascundă în spatele arcașilor de obârșie umilă, așa că rupseră rândurile și se avântară în luptă cu cavalerii englezi, renunțând astfel la avantajul oferit de poziția lor. În sufletul lui Ralph apăru o licărire slabă de speranță.

Genovezii se dădură înapoi, iar pe mal se dezlănțui un adevărat masacru. Inima lui Ralph bubuia puternic, cuprinsă de frică și tensiune. Francezii aveau în continuare avantajul de

a ataca de sus în jos, plus că erau protejați de armuri: măcelărită nenumărați oameni de-ai lui Hugh Despenser. Avangarda atacatorilor intră cu zgomot în apa mică de lângă mal, hăcuindu-i pe englezii aflați încă în vad.

Arcașii contelui Roland ajunseră la margine chiar înaintea lui Ralph și a lui Alan. Cei care scăpară cu viață urcară pe mal și se împărțiră pe flancuri. Ralph avea impresia că soarta englezilor era pecetluită și că pe el îl aștepta în mod sigur un sfârșit crâncen, dar n-avea unde să se ducă decât înainte și, dintr-odată, se trezi atacând, cu capul lipit de gâtul lui Griff, cu sabia în aer, îndreptându-se direct către francezi. Se feri din calea unei săbii menite să-l lovească și urcă pe mal. Lovi fără rost într-un coif de oțel, după care Griff se ciocni de un alt cal. Calul francez era mai mare, însă și mai tânăr, așa că se sperie și se împiedică, aruncându-și călărețul în noroi. Ralph îl întoarse pe Griff, se retrase și se pregăti să atace din nou.

Sabia nu-l prea ajuta atunci când adversarii aveau armuri, dar era un bărbat masiv călare pe un cal curajos, așa că cea mai bună soluție era să-i răstoarne pe soldații inamici de pe caii lor. Atacă din nou. În acest stadiu al bătăliei deja nu mai simțea nici urmă de frică. Din contră, era stăpânit de o furie îmbătătoare care-l făcea să omoare tot mai mulți adversari. Când bătălia era în toi, i se părea că timpul stă în loc, iar lupta se dă de pe o clipă pe alta. Mai târziu, când înfruntarea se încheia și el se regăsea în viață, era uluit să vadă soarele apunând și să constate că trecuse o zi întreagă. Acum se năpustea mereu asupra inamicilor, ferindu-se de săbiile lor, lovind ori de câte ori vedea vreo ocazie, fără să încetinească vreodată, pentru că i-ar fi fost fatal.

La un moment dat – poate după câteva minute, poate după câteva ceasuri își dădu seama, fără să-i vină să creadă, că englezii nu mai erau măcelăriți. De fapt, chiar păreau a câștiga teren și speranțe. Se desprinseseră din haosul bătăliei și se opri, gâfâind, ca să evalueze situația.

Malul era acoperit cu cadavre, dar erau la fel de mulți francezi ca și englezi, iar Ralph realiză cât de nebunesc fusese atacul francezilor. În clipa în care cavalerii din ambele tabere începuseră să se înfrunte, arcașii genovezi încetaseră să-și mai folosească armele, de teamă să nu-i nimerească pe cei aflați de partea lor, așa că inamicul nu mai putuse să-i ia la țintă pe englezi de parcă ar fi fost niște rațe sălbatice pe oglinda unui iaz. După aceea, englezii se revărsaseră din estuar cu miile, urmând cu toții aceleași ordine: arcașii se despărțeau și mergeau către flancuri, cavalerii și pedestrașii năvălind înainte, astfel încât francezii erau copleșiți de simpla inechitate numerică. Aruncând o privire înapoi către râu, Ralph văzu că

nivelul apei creștea, așa că englezii aflați încă în apă erau disperați să iasă, indiferent de soarta care-i aștepta pe celălalt mal.

În timp ce Ralph își recăpăta ritmul normal al respirației, observă că francezii își pierdeau din impetuozitate. Forțați să dea înapoi, alergați în susul pantei, copleșiți de armata care ieșea împleticindu-se din apa tot mai adâncă, începură să se retragă. Englezii porniră după ei, aproape nevenindu-le să creadă cât de mult noroc aveau; și, așa cum se întâmpla adesea, nu fu nevoie de prea mult timp pentru ca retragerea să se transforme într-o fugă în toată regula, cu fiecare pe cont propriu.

Ralph își trecu din nou privirea peste estuar. Convoiul cu bagaje era în mijlocul apei, cu caii și boii trăgând căruțele grele peste vad, biciuiți nebunește de căruțași, pentru a întrece marea. Deja pe malul celălalt începuseră ostilitățile. Probabil că avangarda armatei regelui Filip ajunsese la estuar și atacase puținii soldați rămași în urmă. Lui Ralph i se păru că recunoaște culorile cavaleriei ușoare boemiene. Dar veniseră prea târziu.

Se lăsă moale în șa, cuprins de o senzație subită de ușurare. Bătălia se încheiase. În mod incredibil, în ciuda tuturor probabilităților, englezii scăpaseră din capcana pe care le-o întinseseră francezii.

Momentan, erau în siguranță.

48

Caris și Mair ajunseră în vecinătatea orașului Abbeville pe 25 august și fură întristate să descopere că armata franceză trecuse deja pe-acolo. Zeci de mii de soldați pedestrași și arcași își așezaseră tabăra pe câmpurile din jurul orașului. Pe drum auzeau nu doar graiurile regionale franceze, ci și limbile vorbite în regiuni mai îndepărtate: Flandra, Boemia, Italia, Savoia, Mallorca.

Francezii și aliații lor îi urmăreau pe regele Eduard al Angliei și armata condusă de el – ca și Caris și Mair. Caris se întreba prin ce metodă ar fi putut să câștige teren în această cursă nebunească.

Când trecură printre porțile impunătoare și intrară în oraș, după-amiaza târziu, străzile erau pline de nobili francezi. Caris nu mai văzuse niciodată atât de multe haine luxoase, arme scumpe, cai magnifici și pantofi noi, nici măcar la Londra. S-ar fi zis că întreaga aristocrație franceză se adunase acolo. Hangiii, brutarii, jonglerii ambulanți și prostituatele orașului lucrau non-stop pentru a satisface nevoile oaspeților lor.

Tavernele erau ticsite cu conți, iar în fiecare casă erau câte doi-trei cavaleri care dormeau pe jos.

Abația Sfântul Petru se afla pe lista de lăcașuri religioase unde Caris și Mair plănuiseră să ceară găzduire. Dar, chiar dacă ar fi purtat în continuare straie monahale, tot le-ar fi fost greu să intre în vreuna dintre camerele rezervate pentru vizitatori: regele Franței apelase la ospitalitatea abației, iar el și anturajul său ocupau tot spațiul disponibil. Cele două călugărițe de la Kingsbridge, deghizate drept Christophe și Michel de Longchamp, fură îndrumate către biserica impunătoare a abației, unde mai multe sute de scutieri din suita regală, îngrijitori de cai și alți servitori își puteau găsi un culcuș pe timpul nopții pe pardoseala rece din naos. Cu toate acestea, mareșalul care se ocupa de treburile administrative le spuse că nu mai era loc și pentru ele, așa că aveau să fie nevoite să-și petreacă noaptea pe câmp, ca toți ceilalți străini de condiție modestă.

Transeptul nordic fusese transformat în spital pentru răniți. În drum spre ieșire, Caris se opri pentru a privi un chirurg care cosea o tăietură adâncă din obrazul unui oștean care gemea întruna. Chirurgul lucra repede, cu îndemânare, iar, când termină, Caris îi spuse plină de admirație:

— Ai cusut rana foarte bine.

— Mulțumesc, răspunse el. Aruncând o privire către ea, bărbatul adăugă: Da' de unde te pricepi tu la lucruri de-astea, flăcăiaș?

Caris se pricepea pentru că îl privise de-atâtea ori pe Matthew Bărbierul făcând lucruri similare, dar acum trebuia să inventeze rapid o poveste, așa că spuse:

— La Longchamp, tata e chirurg în serviciul seniorului.

— Și-acum ai venit aici cu seniorul vostru?

— A fost prins de englezi, iar doamna ne-a trimis pe mine și pe fratele meu să-i negociem răscumpărarea.

— Hmm... Cred că ați fi făcut mai bine să vă duceți direct la Londra. Dacă nu e acolo de pe-acum, mai mult ca sigur că o să ajungă în curând. Totuși, dacă tot ești aici, poți să-ți câștigi un pat pentru la noapte ajutându-mă.

— Bucuros.

— Ți-ai văzut vreodată tatăl spălând rănilor cu vin cald?

Caris ar fi putut realiza această operațiune și în somn. După doar câteva minute, ea și Mair făceau ceea ce știau mai bine – îi îngrijeau pe suferinzi. Cei mai mulți fuseseră răniți în ziua precedentă, în bătălia purtată la vadul râului Somme. Nobilii răniți trebuiau îngrijiți cu prioritate, iar chirurgul abia acum ajungea și la oamenii de rând. Lucrarea încontinuu timp de câteva ceasuri. Seara lungă de vară se transformă încet-încet în

noapte adâncă, așa că în biserică fură aduse lumânări. Într-un final, toate oasele dislocate sau fracturate fură repuse în poziția firească, extremitățile zdrobite fură amputate, rănilor fură cusute, iar bărbatul care se ocupa de toate acestea, Martin Chirurghien, le duse în refectoriu pentru a lua masa de seară.

Fură tratate ca membre ale suitei regale și li se servi tocană de carne de oaie cu ceapă. Nu mai mâncaseră carne de o săptămână. Primiră chiar și niște vin roșu bun. Mair îl bău cu mare poftă. Caris se bucura că aveau ocazia să-și recapete puterile, dar încă își frământa mintea privind modalitatea prin care ar fi putut să-i prindă din urmă pe englezi.

Un cavaler veni la masa lor și spuse:

— Vă dați seama că în sala de mese a abatelui, de alături, patru regi și doi arhiepiscopi mănâncă împreună, la aceeași masă? Începu să-i numere pe degete: Regii Franței, Boemiei, Romei și cel al Mallorcăi, plus arhiepiscopii de Rouen și de Sens.

Caris hotărî că trebuia să vadă și ea așa ceva. Ieși din încăperea pe ușa care părea să facă legătura cu bucătăria. Văzu mai mulți servitori purtând platouri încărcate către o altă încăperea și aruncă o privire pe ușa deschisă.

Bărbații din jurul mesei erau, fără nicio îndoială, de rang înalt – pe platouri se vedeau păsări fripte, pulpe uriașe de vită și de oaie, budinci bogate și piramide de fructe confiate. În capul mesei stătea, cel mai probabil, regele Filip, un bărbat de 53 de ani cu un păr ciufulit, grizonant și o barbă blondă. Lângă el se afla un bărbat mai tânăr care îi semăna și care vorbea cu înflăcărare:

— Englezii nu sunt nobili, spunea el cu chipul îmbujorat de furie. Sunt ca niște hoți care fură noaptea, după care o rup la fugă.

Martin apărură lângă umărul lui Caris și-i șopti la ureche.

— Acela e stăpânul meu, Charles, conte de Alençon, fratele regelui.

În sala de ospăț, un glas necunoscut interveni:

— Nu sunt de acord.

Caris observă imediat că cel care vorbise astfel era orb și își dădu seama că, probabil, era regele Ioan al Boemiei. Acesta continuă:

— Englezii nu mai pot fugi mult. Li se termină rezervele de mâncare și sunt obosiți.

Charles spuse:

— Eduard vrea să-și unească forțele cu armata anglo-flamandă care invadează nord-estul Franței dinspre Flandra.

Ioan dădu din cap, în semn de dezacord.

— Am aflat chiar azi că armata aceea a început să se retragă. Cred că Eduard va fi nevoit să se oprească și să lupte. Și, din punctul lui de vedere, cu cât mai curând, cu atât mai bine, căci, cu fiecare zi care trece, oamenii lui o să fie din ce în ce mai descurajați.

Charles replică pătimaș:

— Atunci poate reușim să-i prindem mâine. După ce-au făcut în Normandia, ar trebui să moară până la ultimul: cavaleri, nobili, chiar și Eduard în persoană!

Regele Filip își puse mâna pe brațul lui Charles, făcându-l să tacă.

— Furia fratelui nostru este de înțeles, rosti el. Crimele englezilor sunt de-a dreptul dezgustătoare. Dar nu uitați: când înfruntăm dușmanul, cel mai important e să dăm uitării conflictele dintre noi — certuri, ranchiune — și să avem încredere unii în ceilalți, cel puțin în timpul bătăliei. Avem mai mulți oameni decât englezii, dar trebuie să fim uniți în luptă, să acționăm ca o singură armată. Haideți să bem pentru unitate.

„Interessant toast”, își spuse Caris în timp ce se retrăgea discret. În mod clar, regele nu se putea baza întru totul pe faptul că aliații săi aveau să acționeze ca o echipă. Dar, din ceea ce aflase, o îngrijora posibilitatea ca o altă bătălie să aibă loc în curând, poate chiar a doua zi. Ea și Mair trebuiau să fie cu băgare de seamă, să nu se trezească amestecate în tot acel haos.

În timp ce se întorcea în refectoriu, Martin îi spuse încet:

— Ca și regele, ai și tu un frate nedisciplinat.

Caris observă că Mair se cherchelise. Exagera cu rolul ei de băiat, șezând cu picioarele rășchirate și coatele pe masă.

— Pe toți sfinții, bună tocană, dar mă face să trag vânturi ca dracu', pufni călugărița cu chip angelic îmbrăcată în haine de bărbat. Îmi pare rău de putoare, flăcăi.

Își umplu din nou cupa și luă o înghițitură zdravănă.

Bărbații izbucniră în hohote indulgente, amuzați de vederea unui băiat care se îmbăta pentru prima dată, aducându-și aminte, fără îndoială, de incidente stânjenitoare din trecutul lor.

Caris o apucă de braț:

— E timpul să mergi la culcare, frățioare, zise ea. Hai, repejor.

Mair se lăsă dusă, fără să schițeze vreun gest de împotrivire.

— Frate-meu se poartă ca o babă, le spuse ea celor prezenți. Dar mă iubește... nu-i așa, Christophe?

— Da, Michel, te iubesc, răspunse Caris, iar bărbații izbucniră din nou în râs.

Mair se ținea strâns de ea. Caris o duse înapoi în biserică și găsi locul din naos unde-și lăsaseră păturile. O făcu pe Mair să se întindă și o acoperi cu una dintre pături.

— Sărută-mă de noapte bună, Christophe, murmură Mair.

Caris o sărută pe buze, după care-i spuse:

— Ești beată. Culcă-te. Trebuie să pornim mâine devreme.

Caris însă mai rămase trează o vreme, făcându-și tot felul de griji. Ea și Mair aproape că prinseseră din urmă armata engleză și pe episcopul Richard, dar, totodată, exact același lucru făcuseră și francezii. Ar fi trebuit să se țină departe de câmpul de luptă. Pe de altă parte, dacă ea și Mair rămâneau blocate în spatele armatei franceze, era posibil să nu se mai intersecteze nicicând cu englezii.

Drept urmare, își dădu seama că soluția era să pornească dis-de-dimineată și să încerce să câștige un avans față de francezi. O armată atât de mare nu avea cum să se deplaseze prea repede – probabil că era nevoie de câteva ore doar pentru a poziționa detașamentele în ordinea necesară pentru marș. Dacă ea și Mair se grăbeau, poate că aveau să reușească să se mențină în frunte. Era riscant, dar, de când plecaseră din Portsmouth, fiecare zi însemnase asumarea unor riscuri.

Se lăsă să alunece în brațele unui somn odihnitor și se trezi când clopotul începu să bată, anunțând utrenia, puțin după trei dimineța. O trezi pe Mair și nu-i arătă niciun pic de compasiune când aceasta se plânse că o durea capul. În timp ce călugării cântau psalmi în biserică, Mair și Caris se duseră la grajduri și-și luară căluții. Cerul era senin, așa că lumina stelelor era suficientă pentru a se orienta.

Brutarii din oraș lucraseră toată noaptea, așa că putură să-și cumpere niște pâine pentru călătorie. Dar porțile orașului erau în continuare închise: fură nevoite să aștepte, nerăbdătoare, până în zori, tremurând în aerul răcoros și mâncând pâine proaspăt scoasă din cuptor.

Pe la patru și jumătate, ieșiră în sfârșit pe poarta orașului Abbeville și o porniră către nord-vest, de-a lungul malului drept al râului Somme, în direcția în care, din câte auziseră, se deplasa și armata engleză.

Nu străbătuseră mai mult de 400 de metri când auziră trompetele care anunțau trezirea armatei campate în oraș. Ca și Caris, regele Filip se hotărâse să pornească la drum cât mai devreme. Pe câmpurile din jurul orașului, soldații începură să se vânture încoace și-ncolo. Mai mult ca sigur, mareșalii își primiseră ordinele cu o seară înainte, pentru că păreau să știe foarte bine ce trebuiau să facă, și nu trecu mult până ce armata se puse în mișcare, pornind în aceeași direcție ca Mair și Caris.

Caris încă mai spera să-i ajungă din urmă pe englezi înaintea trupelor franceze. În mod evident, francezii aveau să fie nevoiți să se oprească și să se regroupeze înainte de bătălie. Acest interval ar fi trebuit, teoretic, să le dea celor două călugărițe suficient timp pentru a ajunge la compatrioții lor și a se pune la adăpost, undeva dincolo de câmpul de bătălie. Nu voia să se trezească prinse între cele două armate. Începea să creadă că fusese chiar nesăbuită să plece în această misiune. Neștiind nimic despre războaie, nu putuse să-și închipuie dificultățile și pericolele pe care le implica o asemenea călătorie. Dar acum era prea târziu pentru regrete. Și ajunseseră până aici fără să pătească nimic.

Soldații care mășăluiau nu erau francezi, ci italieni. Aceștia aveau arcuri din oțel și mănunchiuri de săgeți de fier. Erau prietenoși, iar Caris sporovăia cu ei într-un amestec de franceză normandă, latină și italiană pe care o învățase din conversațiile cu Buonaventura Caroli. Soldații îi spuseră că, în bătălie, ei erau în prima linie și trăgeau cu arcul din spatele pavezelor grele din lemn, care acum erau transportate în carele aflate undeva mai în spate. Se plângeau că fuseseră nevoiți să-și ia masa de dimineață în grabă, își exprimau disprețul față de cavalerii francezi, pe care-i considerau impulsivi și certăreți, și vorbeau cu admirație de conducătorul lor, Ottone Doria, care putea fi văzut mergând câțiva metri mai în față.

Soarele urcă încet pe boltă și toți ajunseră să sufere de căldură. Întrucât era posibil ca bătălia să izbucnească în cursul zilei, arcașii purtau haine groase, bine matlasate, coifuri și genunchiere și își duceau arcurile și săgețile la șold. Spre amiază, Mair spuse că, dacă nu se opreau să se odihnească un pic, avea să leșine. Caris era și ea extenuată – erau în șa din zori – și știa că și caii lor aveau nevoie de o pauză. Astfel, în ciuda dorințelor ei, fu obligată să se oprească în timp ce miile de arcași treceau mai departe.

Caris și Mair își adăpară călușii în Somme, și mai mâncară niște pâine. Când porniră din nou, ajunseră să meargă alături de cavalerii și oștenii francezi. Caris îl recunoscuse pe colericul frate al lui Filip, Charles, călărind în fruntea detașamentului. Se aflau în rând cu grosul armatei franceze, dar nu puteau face altceva decât să meargă mai departe și să spere că avea să li se ofere ocazia de a o depăși.

Pe la amiază, un ordin derutant începu să circule din gură-n gură. Se părea că englezii nu se aflau la vest de ei, cum se crezuse, ci la nord, iar regele francez ordonase trupelor să cotească în această direcție – nu în coloană, ci toți în același timp. Bărbații din jurul lui Caris și Mair, conduși de contele Charles, ieșiră de pe drumul de lângă râu și porniră pe o cărare

îngustă, printre ogoare. Cu inima grea, Caris făcu și ea același lucru.

Își auzi numele de împrumut strigat de un glas cunoscut, iar Martin Chirurgien veni lângă ea.

— E haos, spuse el mohorât. Ordinea de marș a fost total distrusă.

Câțiva bărbați călărind pe cai iuți apărură de peste câmp și-l salutară pe contele Charles.

— Iscoade, o lămuri Martin și porni către ei, ca să audă ce aveau de spus.

Căluții lui Caris și Mair îl urmară din instinct.

— Englezii s-au oprit, auziră. Au luat poziție defensivă pe o colină de lângă orașul Crecy.

Martin șopti:

— Acela e Henri de Moine, un vechi camarad al regelui Boemiei.

Charles se arătă încântat de aceste vești.

— Înseamnă că vom avea parte de o bătălie azi! exclamă el, iar cavalerii din jurul lui înălțară un șir dezlânat de urale.

Henri ridică o palmă, într-un gest precaut.

— Noi am sugera mai degrabă ca toate unitățile să se oprească și să se regrupeze, zise el.

— Să ne oprim acum? mugi Charles. Când englezii sunt, în sfârșit, dispuși să stea pe loc și să dea piept cu noi? Haideți să ne aruncăm asupra lor!

— Oamenii și caii noștri au nevoie de odihnă, rosti calm Henri. Regele e departe, undeva în spate. Lăsați-i timp să ne prindă din urmă și să arunce o privire asupra locului unde se va purta bătălia. Azi poate să dea dispoziții pentru un atac care să aibă loc mâine, când oamenii vor fi odihniți.

— La dracu' cu dispozițiile! Sunt doar câteva mii de englezi. O să-i copleșim pur și simplu.

Henri făcu un gest de neajutorare.

— Eu nu pot să vă spun ce să faceți, milord. Dar îl voi ruga pe fratele dumneavoastră, regele, să ne comunice ordinele sale.

— Roagă-l! Roagă-l! răspunse Charles fără să se oprească din mers.

Martin i se adresă lui Caris:

— Nu știu de ce-o fi așa de necumpătat stăpânul meu.

Caris replică gânditoare:

— Presupun că trebuie să le dovedească celorlalți că e suficient de curajos pentru a prelua conducerea țării, chiar dacă, prin simplul fapt că s-a născut mai târziu, nu e rege.

Martin îi aruncă o privire surprinsă.

— Ești foarte înțelept, pentru un simplu băiat.

Caris își feri privirea și-și jură în sinea sa să nu-și mai uite falsa identitate. Nu detectase nicio notă de ostilitate în glasul lui Martin, dar avea impresia că îi stârnise deja bănuielile. Chirurg fiind, cunoștea foarte bine diferențele de structură osoasă dintre bărbați și femei și era posibil să fi observat că cele ale lui Christophe și Michel de Longchamp nu se încadrau în tiparul sexului lor. Din fericire, nu abordă acest subiect.

Cerul începea să se acopere cu nori, dar aerul era în continuare cald și umed. În stânga, aproape de linia orizontului, apărură o pădure, iar Martin îi spuse lui Caris că aceasta era Pădurea Crecy. Nu puteau fi prea departe de englezi, dar pentru Caris și Mair problemele de-abia acum începeau. Trebuiau să găsească o modalitate să se desprindă din rândurile francezilor și să li se alăture englezilor, fără să fie ucise nici de unii, nici de alții.

Apropierea pădurii avu efectul de a aglomera flancul stâng al armatei în marș, astfel încât pe drumul pe care mergea Caris ajunseră să se înghesuie foarte mulți soldați, iar diversele detașamente se încurcă definitiv.

De-a lungul armatei circulau curieri care aduceau noi ordine din partea regelui: armata trebuia să se oprească și să așeze tabăra. Speranțele lui Caris se reaprinseseră: acum ar fi avut șansa să o ia înaintea armatei franceze. Observară o altercație între Charles și un curier, iar Martin se grăbi să afle despre ce era vorba. Se întoarse însă cu o expresie care arăta că nu-i venea să-și creadă urechilor.

— Conte Charles refuză să se supună ordinelor! îi împărtăși el lui Caris.

— De ce? întrebă Caris cu sufletul cuprins de neguri.

— E de părere că fratele lui e prea precaut. El, Charles, n-o să fie atât de simandicos încât să se oprească pentru a se odihni atunci când are în față un inamic atât de slab.

— Dar credeam că într-o bătălie toată lumea trebuie să se supună ordinelor regelui.

— Așa ar trebui. Dar, pentru nobilii francezi, nimic nu e mai important decât codul lor cavaleresc. Mai degrabă ar muri decât să se arate lași.

Armata își continuă marșul, sfidând ordinele primite.

— Mă bucur că sunteți aici, rosti Martin. O să am nevoie din nou de ajutorul vostru. Fie că învingem, fie că pierdem, până la apus o să avem o mulțime de răniți.

Caris își dădu seama că nu exista cale de scăpare. Dar, nici ea nu știa de ce, parcă nu mai voia să se îndepărteze. Ba chiar constată cu surprindere că se afla într-un fel de expectativă ciudată. Dacă oamenii aceștia erau suficient de nebuni încât să

se repeadă unii la alții cu săbii și arcuri, ea ar fi putut măcar să le fie de ajutor răniților.

Nu trecu mult și conducătorul arcașilor, Ottone Doria, apărură prin mulțime, călărind în sens contrar deplasării generale – nu fără dificultate, având în vedere înghesuiala –, pentru a sta de vorbă cu Charles de Alençon.

— Oprește-ți oamenii! strigă el la conte.

— Cum îndrăznești să-mi dai tu ordine?

— Ordinele sunt date de rege! Trebuie să ne oprim, dar oamenii mei nu pot face asta pentru că ai tăi îi împing de la spate!

— Atunci lasă-i să-și continue marșul.

— Suntem deja în raza vizuală a dușmanului. Dacă mergem mai departe, va trebui să ne batem.

— Așa să fie.

— Dar oamenii au mărșăluit toată ziua. Le e foame, le e sete și sunt obosiți. Iar arcașii mei nu au paveze.

— Le e prea frică să lupte fără scuturi?

— Îmi faci oamenii lași?

— Dacă nu vor să lupte, da.

O clipă, Ottone nu spuse nimic, apoi începu să vorbească încet, astfel încât Caris abia dacă-i auzea cuvintele:

— Ești un nesăbuit, Alençon. Și o să fii în iad până la căderea nopții.

Apoi își întoarse calul și se îndepărtă.

Caris simți picături de apă pe față și își ridică privirea către cer. Începea să plouă.

49

Ploaia fu abundentă, însă de scurtă durată și, când se opri, Ralph privi peste vale și văzu, cu un fior de teamă, că dușmanul sosise.

Englezii ocupau coama unui deal orientat pe axa sud-vest – nord-est. În spatele lor, către nord-vest, se afla o pădure. În față și în părți se înălțau versanții dealului. Flancul lor drept se afla către orașul Crécy-en-Ponthieu, situat pe valea râului Maye.

Francezii se apropiau dinspre sud.

Ralph era poziționat în flancul drept al armatei engleze împreună cu oamenii contelui Roland, aflați sub comanda tânărului prinț de Wales. Erau așezați în formația „grapă”, care se dovedise atât de eficientă în luptele cu scoțienii. În stânga și în dreapta sa se aflau formațiuni triunghiulare de arcași, asemănătoare dinților unei grape. Între acești dinți, poziționați mai în spate, erau cavalerii – fără cai – și oștenii. Acest tip de

dispunere era o inovație radicală, cu care mulți dintre cavaleri nu erau de acord: acestora le plăcea să lupte călare și se simțeau vulnerabili fără cai. Dar regele era de neclintit: toți trebuiau să lupte ca pedestrași. În fața rândurilor de cavaleri, soldații săpaseră capcane – gropi de circa 30 de centimetri adâncime și lățime – pentru a împiedica bidiviii armatei franceze.

În dreapta lui Ralph, la marginea crestei, tronau trei mașinării nemaivăzute: bombardiere sau tunuri, care foloseau praf de pușcă pentru a proiecta în aer niște pietre rotunde. Acestea fuseseră transportate prin Normandia, dar nu fuseseră folosite până atunci și nimeni nu știa sigur dacă aveau să funcționeze. Astăzi regele Eduard era nevoit să apeleze la toate mijloacele pe care le avea la dispoziție, pentru că dușmanii erau de până la șapte ori mai numeroși.

În flancul stâng al armatei engleze, oamenii contelui de Northampton erau poziționați în aceeași formațiune de grapă. În spatele primei linii se desfășura un al treilea batalion, condus de rege, aflat în așteptare. În spatele regelui se întindeau două rânduri de obstacole menite să asigure retragerea. Primul era alcătuit din căruțele cu bagaje, așezate în cerc, unde se aflau noncombatanții – bucătari, ingineri și grăjdari – care stăteau în interior împreună cu caii. Cel de-al doilea era pădurea în sine unde, în caz de nevoie, supraviețuitorii armatei engleze puteau fugi, iar cavalerii francezi, călare fiind, nu-i puteau urmări cu ușurință.

Așteptau acolo încă din zori, fără altceva de mâncare decât supă de mazăre cu ceapă. Ralph purta de data aceasta armură completă și se copsese toată ziua în căldura verii, așa că ploaia fusese o binecuvântare. De asemenea, transformase panta pe care francezii trebuiau să o urce în atac într-o întindere de noroi, ceea ce mărea pericolul de alunecare.

Ralph putea ghici care avea să fie tactica francezilor. Arbaletrierii genovezi aveau să tragă din spatele scuturilor, pentru a rări prima linie a englezilor. Apoi, când vor fi făcut suficiente pagube, aveau să se dea la o parte, iar cavalerii francezi aveau să atace, călare pe bidiviii lor de război.

Nu exista nimic mai înspăimântător decât atacul acela al cavalerilor. Numit și *furor franciscus*, acesta era arma supremă a nobilimii franceze. Codul lor cavaleresc îi făcea să nu mai ia în considerare grija pentru siguranța personală. Caii aceia uriași, cu călăreții acoperiți de armură din cap până-n picioare, în așa fel încât păreau oameni de oțel, se năpusteau cu o forță incredibilă, zdrobind arcași, scuturi, săbii și oșteni.

Bineînțeles, nu dădea mereu rezultatele scontate. Atacul putea fi respins, mai ales când terenul îi avantaja pe cei care se

apărau, așa cum era cazul aici. Cu toate acestea, francezii nu se descurajau ușor: aveau să atace din nou. Și beneficiau de o superioritate numerică atât de copleșitoare, încât Ralph nu vedea cum ar fi putut englezii să le țină piept la nesfârșit.

Era speriat, dar, în același timp, nu regreta că făcea parte din armată. Timp de șapte ani, dusesese viața palpitantă pe care și-o dorise dintotdeauna, în care cei puternici erau cavaleri, iar cei slabi nu contau absolut deloc. Avea 29 de ani și rar se întâmpla ca războinicii să supraviețuiască până la această vârstă. Comisese păcate cumplite, dar îi fuseseră iertate toate, chiar și în dimineața aceasta, de către episcopul de Shiring, care stătea acum lângă tatăl său, contele, înarmat cu un buzdugan înfricoșător – normele bisericești le interziceau preoților să facă vărsare de sânge și tocmai de aceea în luptă purtau arme fără tăiș.

Arbaletrierii, îmbrăcați cu tunicile lor albe, ajunseră la baza pantei. Arcașii englezi, care până atunci șezuseră pe jos, cu săgețile înfipite cu vârful în pământ în fața lor, începură acum să se ridice și să-și încordeze arcurile. Ralph presupunea că pe majoritatea îi încercau aceleași sentimente – un amestec de ușurare că așteptarea cea lungă se terminase și teamă la gândul că șansele erau atât de puțin favorabile lor.

Ralph era de părere că mai aveau o groază de timp. Putea vedea clar că genovezii nu aveau pavezele cele grele, care erau un element esențial al tacticii lor de luptă. Era sigur că bătălia n-avea să înceapă până ce n-aveau să fie aduse scuturile.

Ceva mai în spate, mii de cavaleri se revărsau în vale dinspre sud, la stânga și la dreapta arbaletrierilor. Soarele se arătă din nou, luminând culorile vii ale stindardelor și bucățile de material care acopereau corpul cailor. Ralph recunoscu blazonul lui Charles, conte de Alençon, fratele regelui Filip.

Arbaletrierii se opriră la baza pantei. Erau mii și mii. Ca la un semnal, scoaseră cu toții un strigăt teribil. Unii chiar făcură un salt. Se auzi zvon de trompete.

Era strigătul lor de luptă, destinat să sperie inamicul, și poate că ar fi avut efect asupra unor alți dușmani, numai că armata engleză era alcătuită din războinici experimentați aflați la capătul unei campanii de șase săptămâni, așa că era nevoie de ceva mai mult decât un țipăt pentru a se speria. Își priviră dușmanii, impasibili.

Apoi, spre marea uimire a lui Ralph, genovezii își ridicară armele și lansară prima rafală de săgeți.

Ce făceau? Nu aveau scuturi!

Zgomotul stârnit fu brusc și îngrozitor, sfichiuitul a 5000 de proiectile aruncate prin aer. Dar arbaletrierii erau prea departe pentru ca săgețile lor să-și atingă ținta. Poate că nu luaseră în

calcul faptul că trăgeau în sus, iar soarele după-amiezii, vizibil în spatele englezilor, probabil că le bătea în ochi. Indiferent de motiv, cert este că proiectilele metalice se înfipseră în pământ, fără a reuși să atingă liniile inamice.

Urmară o străfulgerare de foc și o bubuitură ca de tunet venite din mijlocul primei linii engleze. Uluit, Ralph văzu un nor de fum ridicându-se din locul unde se aflau noile bombardiere. Făceau un zgomot impresionant, dar, când își întoarse privirea către armata dușmană, nu văzu prea mari pagube. Cu toate acestea, mulți arbaletrieri fură atât de surprinși, încât uitară să-și reîncarce armele.

În momentul acela, prințul de Wales le ordonă arcașilor săi să înceapă să tragă.

2000 de arcuri lungi fură ridicate. Știind că erau prea departe pentru a trage paralel cu pământul, arcașii țintiră către cer, proiectându-și intuitiv săgețile pe o traiectorie curbă. Toate arcurile se încordară simultan, aducând cu niște spice de grâu pe un ogor mângâiat de o briză de vară; apoi săgețile fură lansate, coardele arcurilor vibrând atât de puternic, încât sunetul rezultat părea bătaia unui clopot de biserică. Proiectilele, mai rapide decât orice pasăre, se ridicară în aer, după care o porniră în jos și se abătură asupra arbaletrierilor ca o grindină.

Rândurile dușmanilor erau înghesuite, iar hainele matlasate ale genovezilor nu le ofereau o protecție prea mare. Un arcaș nu avea nevoie decât de cinci secunde să smulgă o săgeată din pământ, să o potrivească în locașul ei, să încordeze arcul, să țintească, să tragă și să întindă mâna după o alta. Bărbații experimentați, care făceau regulat acest lucru, se mișcau chiar mai repede. Într-un singur minut, asupra arbaletrierilor neprotejați se abătură nici mai mult, nici mai puțin de 20 000 de săgeți.

Era un masacru, iar urmarea era inevitabilă: se întoarseră și o luară la fugă.

În câteva secunde, genovezii ieșiră din raza de acțiune a arcurilor lungi, iar englezii nu mai traseră, răsând datorită succesului neașteptat și batjocorindu-i pe inamici. Dar apoi arbaletrierii dădură piept cu altă dificultate. Cavalerii francezi înaintau. O turmă înghesuită de arbaletrieri puși pe fugă se ciocni de o masă de călăreți care de-abia așteptau să atace. Pentru câteva momente, în armata franceză domni haosul.

Ralph era uluit să-i vadă pe soldații din armata inamică luptându-se între ei. Cavalerii își scoaseră săbiile și începură să-i hăcuiască pe arbaletrieri, care-și descărcară armele spre călăreți, după care continuară să se lupte cu ei cu cuțitele. Nobilii francezi ar fi trebuit să încerce să oprească măcelul,

dar, din câte putea vedea Ralph, călăreții cu armurile cele mai scumpe și caii cei mai mari se aflau în primele rânduri ale înclăștării, atacându-și camarazii cu o furie crescândă.

Cavalerii îi împinseră pe arbaletrieri înapoi pe pantă, până ce ajunseră din nou în raza de acțiune a arcurilor lungi englezești. Încă o dată prințul de Wales le dădu ordin oamenilor săi să tragă. Acum grindina de săgeți căzu atât peste arcași, cât și peste călăreți. În cei șapte ani de bătălii prin care trecuse, Ralph nu văzuse niciodată așa ceva. Sute de dușmani zăceau morți sau răniți și niciun englez nu avea nici măcar o zgârietură.

Într-un final, cavalerii francezi se retraseră, iar restul de arcași se împrăștiară care încotro. În urma lor, panta de sub poziția englezilor rămase acoperită cu trupuri. Cuțitarii galezi și cei din Cornwall se năpustiră din rândul armatei engleze și începură să le curme viețile francezilor răniți, recuperând săgețile intacte în scopul refolosirii și, fără nicio îndoială, jefuind cadavrele, dacă tot se aflau acolo. În același timp, copiii de trupă le aduseră arcașilor mănunchiuri de săgeți noi din convoiul cu bagaje.

Urmă un interval de acalmie, dar acesta nu dură prea mult.

Cavalerii francezi se regrupară, unindu-și forțele cu luptătorii abia sosiți, care continuau să se reverse în vale cu miile. Privindu-i, Ralph putea vedea clar că luptătorilor care serveau sub culorile lui Alençon li se alăturară războinici din Flandra și din Normandia. Stindardul contelui de Alençon înaintă către prima linie, după care se auziră trâmbițele, iar călăreții se puseră în mișcare.

Ralph își trase viziera și își scoase spada din teacă. Se gândi la mama sa. Știa că aceasta se ruga pentru el ori de câte ori se ducea la biserică și acum simți un val cald de recunoștință față de devotamentul ei. Apoi își concentră atenția asupra mișcărilor dușmanului.

Caii uriași ai cavalerilor se urneau încet, mișcările fiindu-le stingherite de greutatea cavalerilor în armuri de oțel. Soarele, ajuns la apus, își reflecta lumina roșiatică pe vizierele francezilor, iar drapelele se zbăteau în briza serii. Treptat, bufnetul ritmic al copitelor deveni mai puternic, iar ritmul atacului se accelerează. Cavalerii strigau, încurajându-și caii și camarazii, și-și agitău săbiile și sulitele în aer. Se năpusteau asemenea unui val către plajă, părând a deveni mai mari și mai rapizi pe măsură ce se apropiau. Ralph avea gura uscată și-și simțea inima bubuind ca o tobă imensă.

Atacatorii ajunseră suficient de aproape pentru a intra în bătaia arcurilor, iar prințul dădu din nou ordin să se tragă. Încă

o dată, săgețile se ridicară în văzduh și căzură peste francezi ca o ploaie fatală.

Cavalerii care atacau erau acoperiți cu armură și doar câte o săgeată ținută cu noroc se mai întâmpla să nimerească în punctele vulnerabile în care piesele armurii se uneau. Dar caii lor nu aveau decât niște plăci de oțel care le protejau capul și grumazul, așa că erau ținte sigure. Când săgețile li se înfîneau în umeri sau în crupe, unii cădeau morți, alții se poticneau, iar alții se întorceau, să fugă. Țipetele de durere ale animalelor umplură imediat atmosfera. Ciocnirile cailor îi făcură pe mulți cavaleri să se prăbușească, alăturându-se cadavrelor arbaletrierilor genovezi. Cei care alergau în urmă se deplasau prea repede pentru a face vreo manevră evazivă, așa că trecură în viteză peste trupurile celor căzuți.

Dar erau mii de cavaleri, care se revărsau neîncetat către armata engleză.

Distanța față de dușman se micșoră, iar arcașii începură să tragă săgețile pe o traiectorie paralelă cu solul. Când atacul ajunsese la 100 de metri de prima linie, arcașii trecură la un alt tip de săgeți, cu vârf aplatizat, special pentru a străpunge armura de oțel. Acum îi puteau ucide pe călăreți, deși dacă nimereau caii era la fel de bine.

Pământul era deja ud din cauza ploii, iar atacul cavalerilor întâlnește în curând gropile-capcană săpate anterior de englezi. Caii aveau așa un avânt, încât doar puțini dintre ei puteau să calce într-o astfel de groapă, adâncă de 30 de centimetri, fără să se împleticească. Mulți se prăvăliră, aruncându-și călăreții în calea celorlalți cai.

În plin atac, cavalerii se fereau din dreptul arcașilor, după cum plănuiseră și englezii, așa că se deplasau într-un fel de coloană îngustă, asupra căreia englezii trăgeau săgeți din stânga și din dreapta.

Acesta era elementul principal al strategiei engleze. În acest moment, deveni evidentă înțelepciunea din spatele deciziei de a-i obliga pe cavalerii englezi să lupte fără cai. Dacă ar fi fost pe cai, nu ar fi putut rezista impulsului de a porni la atac și atunci arcașii ar fi fost nevoiți să înceteze să mai tragă, de teamă să nu-și ucidă compatrioții. Dar, pentru că oștenii și cavalerii rămâneau la locurile lor, inamicii puteau fi măcelăriți în număr mare, fără ca englezii să înregistreze victime.

Dar nu era suficient. Francezii erau prea numeroși și prea curajoși. Veneau întruna și, într-un final, ajunseră la corpul de cavaleri și oșteni pedestri, în unghiul format de pozițiile arcașilor, ceea ce dădu startul adevăratei lupte.

Caii călcară în picioare primele linii ale trupelor engleze, dar atacul le fusese încetinit de urcarea anevoioasă a pantei

noroioase, plus că fură nevoiți să se oprească în momentul în care dădură piept cu armata densă a englezilor. Ralph se trezi brusc în mijlocul acțiunii, evitând lovituri potențial fatale, abătute de sus în jos, lovind cu sabia picioarele cailor, încercând să îi ologească prin cea mai simplă și mai sigură metodă, și anume tăierea tendoanelor. Lupta era crâncenă: englezii nu aveau unde să se ducă, iar francezii știau că, dacă se retrăgeau, aveau să fie nevoiți să treacă prin aceeași grindină mortală de săgeți.

De jur împrejurul lui Ralph, războinicii se prăbușeau ca muștele, hăcuți cu lovituri de săbii sau de securi, după care erau călcați în picioare de copitele cu potcoave de oțel ale cailor de luptă. Îl zări pe contele Roland doborât de spada unui francez. Fiul lui Roland, episcopul Richard, își învârtea buzduganul pentru a-și proteja părintele căzut, dar un cal de război îl izbi pe Richard cu umărul, dându-l la o parte, iar contele fu călcat în picioare.

Englezii fură forțați să dea înapoi, iar Ralph realizează că francezii aveau o țintă precisă: prințul de Wales.

Lui Ralph nu-i era nicidecum drag adolescentul de 16 ani care mereu se bucurase de privilegii, dar știa că ar fi fost o lovitură teribilă pentru moralul englezilor dacă prințul ar fi fost capturat sau ucis. Ralph se trase înapoi și un pic către stânga, alăturându-se celor care îngroșau scutul de luptători din jurul prințului. Dar și francezii își intensificară eforturile, plus că ei erau pe cai.

Apoi Ralph se trezi luptând cot la cot cu prințul, pe care-l recunoscuse după haina sa în pătrățele, cu flori de crin pe fundal alb și un leu heraldic pe fond roșu. O clipă mai târziu, un călăreț francez se năpusti asupra prințului cu o secure, iar acesta se prăbuși.

Era un moment critic.

Ralph făcu un salt înainte și își împinse spada către atacator, strecurându-i lama lungă în subsuoară, acolo unde se uneau două bucăți de armură. Avu satisfacția de a simți cum vârful de oțel pătrunde în carne și văzu sângele țâșnind din rană.

Altcineva se poziționa cu picioarele de-o parte și de alta a prințului prăbușit și începu să-și mânuiască sabia grea cu ambele mâini, țintind atât către cai, cât și către oameni. Ralph îl recunoscuse drept purtătorul stindardului regelui, Richard FitzSimon, care-și pusese steagul jos, în așa fel încât să-l acopere pe stăpânul său culcat. Pentru câteva momente, Richard și Ralph se luptară cu sălbăticie pentru a-l apăra pe fiul regelui, fără să știe dacă mai era în viață sau nu.

Apoi primiră întăriri. Contele de Arundel apărură cu un grup mare de oșteni, toți odihniți și pregătiți de luptă. Nou-veniții se

avântară în bătălie cu entuziasm, așa că răsturnară situația în favoarea lor. Francezii începură să dea înapoi.

Prințul de Wales se ridică în genunchi. Ralph își trase viziera de pe ochi și-l ajută să se ridice în picioare. Băiatul părea să fie rănit, însă nu grav, iar Ralph se îndepărtă și luptă mai departe.

Curând după aceea francezii cedară. Grație curajului și caracterului nebunesc al strategiei lor, reușiseră să rupă liniile engleze, dar nu de tot. Acum fugeau, mulți dintre ei prăbușindu-se în timp ce parcurgeau zona aflată în bătaia arcașilor, împleticindu-se pe panta însângerată care făcea legătura cu propriile linii. Din rândurile englezilor se ridică un val de urale, ostenite, dar triumfătoare.

Încă o dată galezii invadară câmpul de bătălie, tăind gâturile răniților și adunând mii de săgeți. Arcașii se apucară și ei să adune proiectile folosite pentru a-și reînnoi stocul. Din spate, bucătarii apărură printre luptători cu carafe cu bere sau vin, iar chirurșii veniră în grabă să se ocupe de nobilii răniți.

Ralph îl zări pe William de Caster aplecat deasupra contelui Roland. Acesta respira, dar avea ochii închiși și părea pe moarte.

Ralph își șterse sabia însângerată pe pământ și-și ridică viziera pentru a bea o cană cu bere. Prințul de Wales se apropie de el și-l întrebă:

— Cum te cheamă?

— Ralph Fitzgerald de Wigleigh, milord.

— Ai luptat vitejește. Măine vei fi sir Ralph, dacă regele își pleacă urechea la dorințele mele.

Ralph radia de plăcere.

— Mulțumesc, milord.

Prințul schiță o mișcare grațioasă din cap, în semn de acceptare, și se îndepărtă.

50

Caris urmărise primele stadii ale bătăliei din cealaltă parte a văii. Văzuse încercarea arbaletrierilor genovezi de a fugi și felul în care fuseseră masacrați de cavalerii din propria tabără.

Apoi văzuse primul mare atac și fusese efectiv îngreșată. Sute de cavaleri se prăbușeau sub valurile de săgeți englezești, pentru a fi călcați în picioare de copitele imenșilor cai de război. Era prea departe pentru a urmări luptele corp la corp, dar văzuse străfulgerări de spade și luptători secerați de lovituri și-i venise să plângă. În anii de când era călugăriță văzuse multe răni grave – oameni care căzuseră de pe schele înalte, care se răniseră cu unelte ascuțite, care avuseseră

accidente de vânătoare – și fusese întotdeauna copleșită de durere și de un sentiment de irosire pentru fiecare mână amputată, picior zdrobit sau afectare permanentă a funcțiilor creierului. O revolta să vadă cum oamenii își făceau intenționat asemenea rele unii altora.

Multă vreme, i se păruse că balanța bătăliei se putea înclina înspre oricare din cele două tabere. Dacă ar fi fost acasă, auzind vești despre război, poate că ar fi sperat ca englezii să învingă, dar, după tot ce văzuse în ultimele săptămâni, se simțea cuprinsă de o neutralitate dezgustată. Nu se putea identifica cu englezii care uciseseră țărani și incendiaseră ogoare și nu o consola câtuși de puțin faptul că ei comiseseră aceste atrocități în Normandia, și nu pe teritoriu propriu. Bineînțeles, puteau să spună că francezii meritau o asemenea pedeapsă pentru că incendiaseră Portsmouth-ul, dar asta era o gândire de-a dreptul prostească – atât de prostească, încât ducea la imagini oribile, precum cea a bătăliei de azi.

Francezii se retraseră, iar ea presupuse că aveau să se regrupeze și să se reorganizeze, după care aveau să-l aștepte pe rege, care să pună la punct un plan de bătaie. Încă mai beneficiau de avantajul superiorității numerice, era clar chiar și pentru Caris: în vale se aflau zeci de mii de soldați și alte mii soseau în continuare.

Dar francezii nu se regrupară. În loc de asta, fiecare batalion nou-sosit pornea direct la atac, aruncându-se într-un mod de-a dreptul sinucigaș pe panta care urca spre poziția ocupată de englezi. Următoarele atacuri fură și mai cumplite decât primul. Unii luptători erau secerați de arcași chiar înainte de a ajunge la rândurile de englezi; restul se încheștau cu soldații pedestri. Panta de dincolo de liniile engleze ajunse să lucească de sângele scurs din rănilor a sute de oameni și de cai.

După primul atac, Caris se uitase doar ocazional către locul unde se desfășura bătălia. Îngrijirea răniților francezi care fuseseră îndeajuns de norocoși pentru a putea părăsi câmpul de bătălie îi ocupa tot timpul. Martin Chirurgien își dăduse seama că se pricepea la fel de bine la chirurgie ca și el, așa că le lăsase pe ea și pe Mair să-i folosească instrumentele fără nicio restricție, permițându-le să lucreze independent. Ceas după ceas, ele curățară, cusură și bandajară nenumărate răni.

Din prima linie veneau vești care anunțau pierderi masive. Charles de Alençon era printre cei mai importanți nobili căzuți în luptă. Caris nu-și putu reține gândul că-și meritase soarta. Văzuse cu ochii ei de ce entuziasm prostesc și de ce indisciplină crasă dăduse dovadă. După câteva ore, se anunță moartea regelui Ioan al Boemiei, iar Caris se miră ce fel de nebunie îl putea face pe un orb să participe la o bătălie.

— Pentru numele lui Dumnezeu, de ce nu se opresc odată? îl întreabă ea pe Martin când îi aduse o cană cu bere, să se mai întrezeze.

— De frică, răspunse el. Le e frică să nu cadă în dizgrație. Să părăsească bătălia fără să fi dat vreo lovitură dușmanului ar fi rușinos. Mai degrabă ar muri decât să facă așa ceva.

— Ei bine, sunt mulți cărora chiar li s-a îndeplinit această dorință, spuse Caris pe un ton sumbru, după care-și goli cana cu bere și se întoarse la muncă.

Cunoștințele ei despre corpul uman și înțelegerea mecanismelor sale avansau în salturi. Putea analiza în detaliu fiecare părticică a trupului: creierul de sub craniul sfărâmat, interiorul gâtului, mușchii brațului, crestați de tăișul săbiilor, inima și plămânii la cei ale căror coaste fuseseră zdrobite, amalgamul greșos al intestinelor, articulațiile oaselor la șold, genunchi și gleznă. Descoperi mai multe într-o oră petrecută pe câmpul de bătălie decât într-un an petrecut la spitalul stăreției. Realiză brusc că așa reușise Matthew Bărbierul să acumuleze atâtea cunoștințe. Nici nu era de mirare că era atât de încrezător în capacitățile sale.

Carnagiul continuă până la lăsarea nopții. Englezii aprinseră torțe, temându-se de un atac-surpriză la adăpostul întunericului. Dar Caris ar fi putut să le spună că nu-i pândeau niciun pericol. Francezii erau înfrânți. De unde se afla, Caris auzea strigătele soldaților francezi care-și căutau rudele și camarazii căzuți. Regele, care sosise la timp pentru a se alătura unuia dintre ultimele atacuri disperate, părăsi câmpul de bătălie. După aceea retragerea deveni generală.

Dinspre râu se ridică o pătură de ceață, umplând valea și ascunzând luminile îndepărtate. Din nou, Caris și Mair lucra la lumina torțelor până noaptea târziu, făcând tot ce le stătea în putință pentru răniți. Toți cei care erau în stare să meargă, fie și șchiopătând, se grăbiră să plece, depărtându-se cât de mult posibil de englezi, sperând să evite operațiunea sângeroasă de „lichidare” care urma să aibă loc, în mod evident, a doua zi. După ce Caris și Mair hotărâră că nu mai era nimic de făcut pentru cei aflați acolo, se îndepărtară discret.

Aceasta era șansa lor.

Își găsiră căluții și îi conduseră de dârlogi, luminându-și drumul cu o torță. Ajunseră în fundul văii, pe terenul neutru dintre cele două armate. Ascunse de ceață și de întuneric, își lepădară hainele băiețești. Timp de câteva secunde, fură teribil de vulnerabile, două femei goale în mijlocul unui câmp de bătălie. Dar nu le putea vedea nimeni, iar în clipa următoare, își trăgeau rasele monahale peste cap. Își băgară hainele

bărbătești în desagi, în caz că puteau să mai aibă nevoie de ele: erau la mare depărtare de casă.

Caris hotărî să abandoneze torța, de teamă că vreunui arcaș englez i-ar fi venit ideea să tragă către lumină, fără să mai pună întrebări. Ținându-se de mână, astfel încât să nu se piardă una de alta prin ceață, porniră din nou, trăgându-și căluții după ele. Nu vedeau nimic în calea lor: ceața anula puțină lumină oferită de lună și de stele. Se îndreptau spre mal, către liniile engleze. În aer plutea un miros de măcelărie. Pământul era acoperit cu atât de multe cadavre de cai și oameni, încât nu puteau să le ocolească. Erau nevoite să strângă din dinți și să calce pe leșuri. Nu trecu mult și pantofii le fură acoperiți cu un amestec de noroi și de sânge.

Cadavrele de pe jos începură să se rărească și, curând, dispărură cu desăvârșire. În timp ce se apropiau de armata engleză, Caris fu cuprinsă de un sentiment de ușurare. Ea și Mair călătoriseră sute de kilometri, trăiseră în condiții grele timp de două săptămâni și-și riscaseră viețile – totul pentru acest moment. Aproape că uitase de scandalosul furt comis de starețul Godwyn – 150 de lire sustrase din vistieria călugărițelor care era chiar motivul pentru care porniseră în această călătorie. Cumva, după toată vărsarea de sânge la care fusese martoră, parcă nu mai părea atât de important. Și totuși, avea să-și prezinte plângerea în fața episcopului Richard și să ceară un verdict drept pentru mănăstirea de maici.

Drumul era mai lung decât își închipuise Caris când privise valea la lumina zilei. Agitată, se întrebă dacă nu cumva, din cauza ceții, merseseră în altă direcție. Poate că se întâmplase să cotească și să treacă pe lângă tabăra engleză. Poate că armata se afla acum în spatele lor. Își încordă auzul, încercând să distingă ceva – 10 000 de oameni nu puteau fi în totalitate tăcuți dar ceața înăbușea orice zgomot.

Se agăță de convingerea că, din moment ce regele Eduard își așezase oastea pe vârful dealului, iar ele mergeau chiar la deal, n-aveau cum să nu se îndrepte către ei. Dar faptul că nu vedeau nimic în jur o umplea de teamă. Dacă li s-ar fi ivit vreo prăpastie în cale, ar fi putut să cadă în ea fără să bănuiască nimic.

Lumina zorilor transforma ceața într-o boare perlată când, în sfârșit, auzi un glas. Se opri. Era un bărbat care vorbea încet, într-un fel de murmur. Mair îi strânse mâna, emoționată la culme. Se auzi glasul unui alt bărbat. Nu putea distinge limba pe care o foloseau. Se temea să nu fi mers în cerc și să fi ajuns tocmai în tabăra francezilor.

Se întoarse către glasul respectiv, ținând-o în continuare pe Mair de mână. Prin ceața cenușie zări strălucirea unor flăcări și

se îndreptă spre ele, cu sufletul plin de recunoștință. Pe măsură ce se apropia, auzea glasurile din ce în ce mai clar și-și dădu seama, teribil de ușurată, că vorbeau engleză. Câteva secunde mai târziu, distinse un grup de bărbați așezați în jurul focului. Cei mai mulți dormeau înfășurați în pături, dar trei dintre ei stăteau în capul oaselor și vorbeau. Apoi Caris zări un bărbat în picioare, privind atent printre vălătucii de ceață, probabil servind drept santinelă, deși faptul că nu le observase apropierea dovedea că misiunea sa era de-a dreptul imposibilă.

Pentru a le atrage atenția, Caris spuse încet:

— Domnul să vă binecuvânteze, bărbați ai Angliei!

În mod evident, reuși să-i sperie. Unul dintre ei chiar scoase un strigăt înfricoșat. Santinela întrebă, cu întârziere:

— Cine e acolo?

— Două călugărițe de la stăreția Kingsbridge, răspunse Caris. Bărbații se holbau la ele, cuprinși de o spaimă superstițioasă, iar ea își dădu seama că probabil credeau că erau spirite. Nu vă faceți griji, suntem ființe de carne și oase, ca și căluții ăștia.

— Kingsbridge ai spus? făcu unul dintre bărbați, surprins. Te știi, adăugă el, ridicându-se. Te-am mai văzut.

Caris îl recunoscu și ea.

— Lord William de Caster, murmură ea.

— Sunt conte de Shiring acum, zise el. Tata a murit acum o oră, din cauza rănilor căpătate.

— Fie ca sufletul să i se odihnească în pace. Am venit să discutăm cu fratele Domniei Voastre, episcopul Richard, care e și abatele nostru.

— Ați ajuns prea târziu, remarcă William. Și fratele meu a trecut în lumea celor drepti.

Puțin mai târziu, în aceeași dimineață, după ce stratul de ceață se ridicase și câmpul de luptă, semănând cu un abator imens, era luminat de razele soarelui, contele William o conduse pe Caris la regele Eduard.

Toată lumea era uluită de povestea celor două călugărițe care urmaseră armata engleză traversând Normandia, iar soldații care dăduseră piept cu moartea cu doar o zi înainte erau fascinați de aventurile lor. William îi spusese lui Caris că, mai mult ca sigur, regele avea să dorească să audă povestea chiar din gura ei.

Eduard al III-lea era rege de 19 ani, dar nu avea decât 33 de ani. Înalt, cu umerii largi, acesta era un bărbat mai degrabă impunător decât chipeș, cu trăsături care păreau modelate special pentru o poziție de putere: nas mare, pomeți înalți și o coamă bogată de păr, dar care începea să se rărească un pic

spre fruntea înaltă. Caris înțelegea acum de ce oamenii îl asemuiau cu un leu.

Monarhul ședea pe un scăunel, în fața cortului său, îmbrăcat după cum era moda, cu ciorapi în două culori și o pelerină cu marginile în zigzag. Nu purta armură sau arme: francezii plecaseră, iar Eduard trimisese chiar un detașament de trupe care să-i doboare și să-i ucidă pe cei care mai întârziuau prin zonă. Era înconjurat de câțiva baroni, care stăteau însă în picioare.

În timp ce povestea cum ea și Mair căutaseră mâncare și adăpost prin peisajul devastat al Normandiei, Caris se întreba dacă nu cumva regele se simțea criticat de relatarea greutăților îndurate. Și totuși, suferințele oamenilor nu păreau să se reflecte nicicum asupra sa. Era încântat de aventurile ei de parcă ar fi auzit pățaniile cuiva scăpat dintr-un naufragiu.

Își încheie povestea mărturisindu-i dezamăgirea suferită când, după ce bătuse atâta drum, aflase că episcopul Richard, care, spera ea, avea să-i facă dreptate, murise.

— Vă implor, maiestate, să-i ordonați starețului de Kingsbridge să înapoieze călugărițelor banii pe care i-a furat.

Eduard schiță un zâmbet trist.

— Ești o femeie curajoasă, dar nu știi nici cel mai mic lucru despre politică, rosti el cu condescendență. Regele nu se poate amesteca într-un conflict ecleziastic cum este acesta. Dacă am face-o, ne-am trezi cu toți episcopii pe cap, protestând în gura mare.

Probabil că așa era, își dădu seama Caris, dar asta nu-l împiedica pe rege să se amestece în treburile Bisericii când acest lucru servea scopurilor sale. Cu toate acestea, nu spuse nimic.

Eduard continuă:

— Și ar fi rău pentru cauza voastră. Biserica ar fi atât de scandalizată, încât toți clericii din regat s-ar opune hotărârii noastre, fără să mai conteze dacă e dreaptă sau nu.

Caris realizează că spusele regelui erau adevărate. Dar acesta nu era atât de lipsit de putere pe cât se pretindea a fi.

— Știu că vă veți aminti de nedreptatea suferită de călugărițele de la Kingsbridge, rosti ea. Când o să numiți noul episcop de Kingsbridge, vă rog, spuneți-i povestea noastră.

— Bineînțeles, răspunse regele, dar Caris avea certitudinea că o să uite.

Întrevederea părea să se fi încheiat, așa că William luă cuvântul:

— Maiestate, acum că ați binevoit să confirmați ridicarea mea în rangul de conte peste domeniul tatălui meu, rămâne de hotărât cine o să fie lord de Caster.

— A, da. Fiul nostru, prințul de Wales, a sugerat numele lui sir Ralph Fitzgerald, care a fost făcut cavaler ieri, pentru că i-a salvat viața.

Caris murmură:

— O, nu!

Regele nu o auzi, dar William da și, în mod clar, îi împărtășea sentimentele. Nu reuși să-și ascundă indignarea și spuse:

— Ralph a fost nelegiuit, vinovat de numeroase jafuri, crime și violuri, până ce a obținut o amnistie regală pentru a se alătura armatei Maiestății Voastre.

Regele nu fu atât de impresionat pe cât s-ar fi așteptat Caris.

— Și totuși, replică el, Ralph a luptat cu noi șapte ani. Și-a câștigat dreptul de a beneficia de o a doua șansă.

— Așa este, încuviință William cu diplomație. Dar, având în vedere problemele pe care le-am avut cu el în trecut, mi-ar plăcea să-l văd stabilit undeva unde să trăiască pașnic un an-doi, înainte de a fi înnobilit.

— Ei bine, tu o să-i fii senior, așa că trebuie să vă înțelegeți, recunoscui Eduard. N-o să ți-l impunem împotriva voinței tale. Cu toate astea, prințul dorește să primească și altă răsplată. Regele rămase pe gânduri timp de câteva momente, după care spuse: Nu ai o verișoară de măritat?

— Ba da, Matilda, răspunse William. Noi îi spunem Tilly.

Caris o cunoștea pe Tilly. Era elevă la școala de la mănăstirea de maici.

— Exact, rosti Eduard. Era pupila tatălui tău, Roland. Tatăl ei avea trei sate, undeva lângă Shiring.

— Maiestatea Voastră are o memorie excelentă.

— Mărit-o pe lady Matilda cu Ralph și dă-i satele tatălui ei, spuse regele.

Caris era îngrozită de o asemenea idee.

— Dar fata nu are decât 12 ani! izbucni ea.

William se încruntă la ea.

— Sst!

Regele Eduard o fixă cu o privire glacială.

— Copiii aristocraților trebuie să se maturizeze repede, soră. Regina Philippa avea 14 ani când m-am căsătorit cu ea.

Caris știa că ar fi trebuit să tacă, dar nu putea. Tilly nu era decât cu patru ani mai în vârstă decât fiica pe care ar fi avut-o ea, dacă ar fi născut copilul lui Merthin.

— E o mare diferență între 12 și 14 ani, adăugă ea disperată.

Atitudinea tânărului rege deveni și mai scorțoasă.

— În prezența regelui, oamenii nu-și dau cu părerea decât dacă li se cere s-o facă. Iar regele nu cere aproape niciodată părerea femeilor.

Caris își dădu seama că o luase pe o cale greșită. Obiecțiile ei cu privire la această căsătorie nu erau legate atât de mult de vârsta lui Tilly, ci mai degrabă de caracterul lui Ralph.

— O cunosc pe Tilly, insistă ea. Nu puteți să o măritați cu bruta aceea de Ralph.

Mair îi șopti speriată:

— Caris! Nu uita cu cine vorbești!

Eduard își mută privirea asupra lui William.

— Ia-o de-aici, Shiring, înainte să spună ceva care nu va putea fi trecut cu vederea.

William o apucă pe Caris de braț și o îndepărtă cu fermitate de anturajul regal. Mair se retrase la rândul ei. În urma lor, Caris îl auzi pe rege comentând:

— Abia acum înțeleg cum de-a supraviețuit în Normandia – mai mult ca sigur, localnicii erau prea speriați de ea ca să o atace.

Nobilii din jurul lui izbucniră în râs.

— Cred că ești nebună! șuieră William.

— Credeți? repetă Caris. Se îndepărtaseră de rege suficient pentru a nu mai fi auziți, așa că ridică tonul: În ultimele săptămâni, regele a fost cauza morții a mii de bărbați, femei și copii, plus că a pus să le fie incendiate ogoarele și casele. Iar eu am încercat să scap o fetiță de 12 ani de căsătoria cu un criminal. Mai spuneți-mi o dată, lord William, care dintre noi e nebun?

51

În anul 1347, țăranii din Wigleigh avură parte de o recoltă slabă. Sătenii făcură ceea ce făceau de obicei în asemenea situații: mâncară mai puțin, amânară cumpărarea de pălării și cingători și dormiră mai înghesuiți unii într-alții, ca să stea cât de cât la căldură. Bătrâna văduvă Huberts muri pe neașteptate; Janey Jones decedă din cauza unor accese de tuse pe care, în alte condiții, le-ar fi putut duce pe picioare încă un an; iar nou-născutul Joanei David, care altfel ar fi avut o șansă de supraviețuire, nu mai ajunse la vârsta de un an.

Gwenda își supraveghea neliniștită cei doi băieței. Sam, acum în vârstă de opt ani, era bine dezvoltat pentru vârsta lui, și puternic: oamenii spuneau că avea statura lui Wulfric, deși Gwenda știa că, de fapt, semăna cu tatăl său adevărat, Ralph Fitzgerald. Chiar și așa, în decembrie era deja evident că Sam slăbise. David, botezat astfel după fratele lui Wulfric, care murise când se prăbușise podul din Kingsbridge, avea șase ani. Acesta semăna cu Gwenda, fiind mărunțel, cu părul și pielea mai întunecate. Mâncarea săracăcioasă îi periclitase și lui

starea de sănătate, iar toată toamna suferise de boli minore: o răceală, apoi o urticarie și apoi o tuse.

Totuși, Gwenda își luă băieții cu ea când se duse cu Wulftric să termine semănatul grâului de iarnă pe pământul lui Perkin. Un vânt teribil de rece mătura fără milă câmpul. Ea presăra semințele printre brazde, iar Sam și David goneau păsările îndrăznețe care încercau să înhațe grăunțele înainte ca Wulftric să întoarcă brazdele peste ele. Cum alergau de colo colo, sărind și strigând, Gwenda se minuna cum de oamenii aceia în miniatură, cu trupurile lor perfect funcționale, ieșiseră din trupul ei. Cei doi transformaseră sarcina alungării păsărilor într-un fel de joc, o întrecere, iar Gwenda își simțea sufletul umplându-i-se de încântare, văzând cât de miraculoasă era imaginația lor. Ei, care făcuseră cândva parte din trupul ei, aveau acum gânduri pe care ea nu le cunoștea.

În zbenguiala lor, noroiul li se lipea de încălțări. La marginea câmpului se afla un izvorăș cu ape repezi, pe malul căruia se ridica dârsta construită de Merthin în urmă cu nouă ani. Munca le era acompaniată de bubuitul îndepărtat al ciocanelor imense de lemn mișcate ritmic. Dârsta era condusă acum de doi frați excentrici, Jack și Eli, amândoi necăsătoriți, fără pământ, ajutați de un ucenic care le era nepot. Ei erau singurii săteni care nu avuseseră de suferit de pe urma recoltei slabe: Mark Țesătorul le plătea aceleași salarii și iarna.

Era o zi scurtă, de mijloc de iarnă. Gwenda și familia sa terminară treaba tocmai când cerul cenușiu începea să se întunece, iar cețurile amurgului coborau în pădurea îndepărtată. Erau cu toții obosiți.

Le mai rămăsese o jumătate de sac de sămânță, așa că îl luară pentru a i-l înapoia lui Perkin. Pe când se apropiau de locuința acestuia, îl văzură însă venind din direcția opusă. Mergea pe lângă o căruță condusă de fiica sa, Annet. Fuseseră la Kingsbridge să vândă merele și perele de anul trecut, culese din livada lui Perkin.

Annet își păstra încă silueta de fetișcană, deși avea acum 28 de ani și un copil. Atrăgea atenția asupra aspectului ei tineresc purtând o rochie un pic prea scurtă și o coafură fermecător de răvășită. Gwendei i se părea că arăta de-a dreptul ridicol. Opinia îi era împărtășită de toate femeile din sat, dar de niciun bărbat.

Gwenda fu surprinsă să vadă că încărcătura de fructe era aproape intactă.

— Ce s-a întâmplat? întrebă ea.

Chipul lui Perkin era întunecat.

— Oamenii din Kingsbridge îndură o iarnă grea, ca și noi, răspunse el. Nu au bani să cumpere mere. Din astea va trebui

să facem cidru.

Erau chiar vești proaste. De când îl știa Gwenda pe Perkin, acesta nu se întorsese niciodată de la târg cu atât de multe produse nevândute.

Annet nu părea afectată. Îi întinse o mână lui Wulfric, care o ajută să coboare din căruță. Când puse piciorul pe pământ, se împletici și se sprijini de pieptul lui.

— Aaah! exclamă ea și-și recăpătă echilibrul.

Wulfric se îmbujoră de plăcere.

„Idiot orb ce ești”, îl admonestă Gwenda în gând.

Intrară. Perkin se așeză la masă, iar nevasta sa, Peg, îi aduse un bol cu supă de legume. Bărbatul tăie o felie groasă dintr-o pâine aflată pe masă. Apoi Peg își servi restul familiei: Annet, soțul ei, Billy Howard, fratele lui Annet, Rob, și nevasta acestuia. Puse puțină mâncare și în fața fiicei de patru ani a lui Annet, Amabel, și a celor doi băieței ai lui Rob. Apoi îi invită pe Wulfric și pe ai lui să ia loc.

Gwenda înfulecă înfometată supa. Era mai groasă decât cea pe care o făcea ea: Peg puneă și pâine veche în ea, în timp ce în casa Gwendei pâinea nu rezista niciodată suficient de mult încât să se învechească. Membrii familiei lui Perkin primiră câni cu bere, dar Gwendei și lui Wulfric nu le fură oferite; în vremuri grele, ospitalitatea avea limite.

Perkin era mereu glumeț cu clienții săi, dar în restul timpului era destul de acru, iar atmosfera din casa lui era mereu mai mult sau mai puțin mohorâtă. Începu să povestească, pe un ton descurajat, despre târgul din Kingsbridge. Cei mai mulți dintre negustori avuseseră parte de o zi proastă. Singurii care înregistraseră vânzări satisfăcătoare fuseseră cei care vindeau bunuri de bază, cum erau porumbul, carnea și sarea. Nimeni nu mai cumpăra acum celebra stofă stacojie de Kingsbridge.

Peg aprinse o lampă. Gwenda ar fi vrut să se ducă acasă, dar ea și Wulfric așteptau să-și primească plata. Copiii începură să facă năzbâtii, alergând prin cameră și lovindu-se de adulți.

— Li se apropie ora de culcare, spuse Gwenda, deși nu era chiar adevărat.

Într-un final, Wulfric rosti:

— Dacă ne dai simbria, Perkin, noi om pleca acum.

— N-am bani, răspunse Perkin.

Gwenda se holbă la el. În cei nouă ani de când ea și Wulfric lucrau pentru el, nu spusese niciodată una ca asta.

Wulfric insistă:

— Dar trebuie să ne primim simbria. Trebuie să mâncăm.

— Ați primit niște supă, nu? replică Perkin.

Gwenda era de-a dreptul scandalizată.

— Lucrăm pentru bani, nu pentru supă!

— Ei bine, bani nu am, repetă Perkin. M-am dus la târg să-mi vând merele, dar nimeni nu le-a cumpărat, așa că am mai multe mere decât am putea mânca și niciun ban.

Gwenda era atât de șocată, încât nu știa ce să spună. Nici nu-i trecuse prin minte că exista posibilitatea ca Perkin să nu-i plătească. Dându-și seama că nu putea face nimic pentru a-l forța, își simți inima străbătută de un fior rece de teamă.

Wulfric rosti rar:

— Și ce ar trebui să facem? Să ne ducem pe Longfield și să scoatem semințele din pământ?

— Va trebui să vă rămân dator cu simbria pe o săptămână, spuse Perkin. O să vă plătesc când se mai îndreaptă lucrurile.

— Și săptămâna viitoare?

— N-o să am bani nici săptămâna viitoare – de unde credeți c-o să-i scot?

Gwenda interveni:

— O să mergem la Mark Țesătorul. Poate că ne va angaja el la îndesitul lânii.

Perkin clătină din cap.

— Am vorbit cu el ieri, la Kingsbridge, și l-am întrebat dacă are de lucru pentru voi. A zis că nu. Nu mai vinde suficientă stofă. O să-i țină în continuare pe Jack, Eli și pe băiat, și-o să lucreze pe stoc până ce negoțul o să-și revină, dar nu-și poate permite să angajeze alți muncitori.

Wulfric era uluit.

— Și noi cum să supraviețuim? Tu cum o să te descurci cu aratul de primăvară?

— Puteți lucra pe mâncare, sugeră Perkin.

Wulfric se uită la Gwenda. Femeia își înăbuși cu greu un răspuns plin de ciudă. Ea și familia ei se aflau într-o situație foarte delicată, iar acesta nu era cel mai bun moment pentru a începe un conflict. Trebuia să gândească repede. Nu prea aveau de ales: fie mâncau, fie flămânzeau.

— O să lucrăm pe mâncare, iar tu ne rămâi dator cu banii, spuse ea.

Perkin clătină din cap.

— Ceea ce spui tu ar putea fi corect...

— E corect!

— Bine, e corect, dar, oricum, eu nu-mi permit așa ceva. Nu știu când o să am banii necesari. Aș putea să ajung să vă dătez o liră întreagă până la Rusalii! Puteți să lucrați pentru mâncare sau deloc.

— Va trebui să ne dai mâncare la toți patru.

— Da.

— Dar numai Wulfric o să lucreze.

— Nu știu...

— O familie are și alte trebuințe în afară de mâncare. Copiii au nevoie de haine. Un bărbat trebuie să aibă cizme. Dacă nu mă poți plăti, trebuie să găsească o modalitate de a face rost de aceste lucruri.

— Cum?

— Nu știu. O clipă, nu mai spuse nimic. Adevărul era că nu avea nici cea mai vagă idee. Făcu un efort să respingă valurile de disperare care amenințau să o copleșească. S-ar putea să fie nevoie să-l întreb pe tata cum se descurcă.

Peg interveni:

— Dacă aș fi în locul tău, eu una nu aș face asta. Joby o să te sfătuiască să furi.

Gwenda se simți jignită. Cu ce drept adopta Peg o atitudine atât de îngâmfată? Joby nu angajase pe nimeni doar ca să-l anunțe la sfârșitul săptămânii că nu avea cu ce să-l plătească. Dar își mușcă limba și spuse cu blândețe în glas:

— Mi-a dat de mâncare timp de 18 ierni, chiar dacă la final a trebuit să mă vândă unor nelegiuiți.

Peg își aruncă trufașă capul pe spate și începu să strângă cu mișcări bruște castroanele de pe masă.

Wulfric murmură:

— Ar trebui să plecăm.

Gwenda nu schiță nicio mișcare. Oricare ar fi fost avantajele pe care le-ar fi putut câștiga, acestea trebuiau revendicate acum. În momentul în care aveau să iasă din casă, Perkin avea să considere înțelegerea încheiată, așa că termenii nu puteau fi renegociați. Își frământa creierii să găsească o soluție. Amintindu-și că Peggy nu le dăduse bere decât celor din familia ei, Gwenda spuse:

— Dar n-o să ne scoți ochii cu pește vechi și bere îndoită cu apă. Ne vei da de mâncare exact ce mâncați voi – carne, pâine, bere, orice-ar fi.

Peg scoase un sunet disprețuitor. Gwenda avea impresia că plănuiase să facă exact asta.

— Firește, adăugă Gwenda, asta numai dacă ai pretenția ca Wulfric să muncească la fel de mult ca tine și Rob.

Toți cei prezenți știau destul de bine că Wulfric muncea mai mult decât Rob și chiar dublu față de Perkin.

— De acord, mormăi Perkin.

— Iar acesta nu e decât un aranjament de criză. Imediat ce faci rost de bani, trebuie să începi din nou să ne plătești ca înainte – câte un penny pe zi pentru fiecare.

— Da.

Urmă un scurt interval de tăcere. Wulfric o întrebă:

— Asta-i tot?

— Cred că da, zise Gwenda. Tu și Perkin ar trebui să dați mâna, să pecetluiți înțelegerea.

Cei doi bărbați făcură întocmai.

Luându-și copiii, Gwenda și Wulfric plecară. Afară se întunecase complet. Stelele nu se vedeau din cauza norilor, așa că trebuiră să-și croiască drum spre casă orientându-se după pâlpâirile care răzbăteau prin crăpăturile obloanelor și pe lângă marginile ușilor din vecini. Din fericire, mai parcurseseră acest drum de o mie de ori înainte.

Wulfric aprinse o lampă și apoi focul în timp ce Gwenda băgă copiii în pat. Deși aveau dormitoare la etaj – încă mai locuiau în casa mare care fusese ocupată de părinții lui Wulfric –, dormeau cu toții în bucătărie, pentru că era mai cald.

În timp ce-și înfășura băieții în păături și îi așeza lângă foc, Gwenda se lupta cu disperarea. Întregul ei proces de maturizare fusese marcat de convingerea că n-avea să ducă aceeași viață ca mama ei, confruntându-se mereu cu griji și nevoi. Aspirase la independență: un petic de pământ, un soț muncitor, un senior înțelegător. Wulfric tânjea să recupereze terenul pe care-l lucrase tatăl său toată viața. Eșuaseră în toate aceste privințe. Ea era săracă, iar soțul ei, un muncitor fără pământ, al cărui angajator nu-l putea plăti nici măcar cu un penny pe zi. Își dădea seama că de ce se temuse nu scăpase, iar acest gând îi aduse lacrimi amare în ochi.

Wulfric luă o butelcă de lut de pe un raft și-și turnă niște bere într-o cană de lemn.

— Savureaz-o, spuse Gwenda acru. N-o să poți să-ți mai cumperi singur bere o vreme.

Wulfric răspunse pe un ton firesc, de conversație relaxată:

— E uimitor că Perkin nu mai are bani. E cel mai înstărit om din sat, în afară de Nathan Vătaful.

— Perkin are bani, răspunse Gwenda. Are o oală cu penny de argint sub vatră. Am văzut-o cu ochii mei.

— Și-atunci de ce nu ne plătește?

— Nu vrea să intre în economiile lui.

Wulfric nu se așteptase la așa ceva.

— Dar ar putea să ne plătească dacă ar vrea?

— Bineînțeles.

— Și-atunci eu de ce lucrez pe mâncare?

Gwenda scoase un oftat iritat. Wulfric înțelegea atât de greu lucrurile uneori!

— Pentru că aveai de ales între asta sau nimic.

Wulfric simțea că fuseseră trași pe sfoară.

— Ar fi trebuit să insistăm să ne plătească.

— Și de ce n-ai făcut-o?

— Păi eu nu știam de oala cu bani de sub vatră.

— Pentru numele lui Dumnezeu, tu chiar crezi că un om atât de bogat ca Perkin poate săraci din cauză că n-a reușit să vândă o căruță de mere? De când a pus mâna pe pământurile tatălui tău, cu atâția ani în urmă, are cea mai mare parcelă din tot satul. Normal că are economii!

— Da, înțeleg.

Gwenda privi flăcările cât timp Wulfric își termină berea, după care se culcară. Wulfric îi înconjură trupul cu brațele, iar ea își sprijini capul pe pieptul lui, dar nu voia să facă dragoste cu el. Era prea furioasă. Își spuse că nu trebuia totuși să-și verse nervii pe soțul ei: Perkin fusese cel care-o dezamăgise, nu Wulfric. Dar era furioasă la culme și pe Wulfric. În timp ce-l ghicea pe cale să se cufunde într-un somn profund, își dădu seama că, în fond, furia ei nu era legată de simbria lor. Aici era vorba despre un ghinion care îi lovea pe toți din când în când, precum vremea proastă sau mucegaiul orzului.

Și-atunci, care era cauza?

Își aminti felul în care Annet se lăsase să cadă, lipindu-se de Wulfric la coborârea din căruță. Când își amintea zâmbetul cochet al lui Annet și îmbujorarea de plăcere a lui Wulfric, îi venea să-l plesnească peste obraz. „Sunt furioasă pe tine, îi spuse ea în gând, pentru că ușuratica aia de doi bani, cu capul sec, încă te mai poate juca pe degete.”

În duminica de dinaintea Crăciunului, în biserică, după slujbă, se ținu divan. Era frig, iar sătenii se înghesuiau unii într-alții, înfășurați în pelerine sau în pături. Nathan Vătaful conducea ședința. Seniorul conacului, Ralph Fitzgerald, nu mai dăduse prin Wigleigh de ani buni. Cu atât mai bine, din punctul de vedere al Gwendei. Și-apoi, acum era sir Ralph, cu un domeniu care cuprindea alte trei sate, așa că probabil nu-l interesau prea mult atelajele cu boi și pășunile.

În săptămâna aceea murise Alfred Shorthouse. Acesta era un văduv fără copii, cu o parcelă de patru hectare.

— Nu are moștenitori de sânge, spuse Nate Vătaful. Iar Perkin e dispus să-i preia pământul.

Gwenda era surprinsă. Cum își putea permite Perkin să mai ia alte pământuri? Era prea surprinsă pentru a reacționa imediat, iar Aaron Appletree, cântărețul la cimpoi, fu primul care vorbi:

— Alfred a fost bolnav încă de astă-vară. N-a arat astă-toamnă și nici n-a semănat grâu de iarnă. Toată munca asta trebuie făcută acum. Perkin o să aibă mult de lucru.

Nate replică agresiv:

— Ceri pământul pentru tine?

Aaron scutură din cap.

— În câțiva ani, când băieții mei o să fie suficient de mari ca să mă ajute, tare aș vrea, spuse el. Acum n-aș putea să mă descurc cu el.

— Eu pot, rosti Perkin.

Gwenda se încruntă. În mod clar, Nate voia ca Perkin să fie cel care obținea parcela. Fără îndoială, i se promisese o mită. Știuse în tot acest timp că Perkin avea bani. Dar nu o interesa prea mult să dea pe față duplicitatea acestuia. Se gândea cum putea să întoarcă situația aceasta în avantajul ei și, totodată, să-și scoată familia din sărăcie.

Nate sugeră:

— Ai putea să angajezi încă un muncitor, Perkin.

— Un moment, interveni Gwenda. Perkin nu poate să plătească nici muncitorii pe care îi are acum. Cum să mai ia alte pământuri?

Perkin fu luat prin surprindere, dar nici nu putea nega spusele Gwendei, așa că se mulțumi să tacă.

Nate se adresă mulțimii:

— Și-atunci cine poate să-l ia?

Gwenda răspunse repede:

— Îl luăm noi.

Nate păru surprins. Femeia adăugă:

— Wulfric lucrează pentru mâncare. Eu nu am de lucru. Avem nevoie de pământ.

Observă că mai mulți săteni dădeau afirmativ din cap. Nimănui din sat nu-i plăcea ceea ce făcuse Perkin. Toți se temeau că vor ajunge și ei în aceeași situație.

Nate înțelese că planul său era în pericol să eșueze.

— Dar nu vă puteți permite taxa, zise el.

— O s-o plătim puțin câte puțin.

Nate clătină din cap.

— Eu vreau niște arendași care să poată plăti imediat. Aruncă o privire printre sătenii adunați în biserică. Cu toate acestea, nimeni nu se oferea. David Johns? întrebă el.

David era un bărbat între două vârste, ai cărui fii aveau pământurile lor.

— Acum un an aș fi zis da, rosti el. Dar ploaia din timpul recoltei m-a cam lăsat pe uscat.

În mod normal, patru hectare de pământ disponibil i-ar fi făcut pe țăranii mai ambițioși să se întreacă în oferte, dar era un an slab. Gwenda și Wulfric erau altfel. În primul rând, Wulfric nu încetase niciodată să tânjească după o parcelă a sa. Cea a lui Alfred nu era moștenirea lui Wulfric, dar era mai bună decât nimic. Oricum, Wulfric și Gwenda erau disperați.

Aaron Appletree interveni:

— Dă-i-l lui Wulfric, Nate. E un muncitor harnic, o să termine aratul la timp. Iar el și nevasta lui merită o șansă – au avut parte numai de ghinioane până acum.

Nate părea indispus, dar vorbele lui Aaron fură întâmpinate cu un vuiet de consimțământ din partea țăranilor. În ciuda faptului că erau săraci, Wulfric și Gwenda erau respectați în sat.

Era un concurs de împrejurări extrem de favorabil. Pe măsură ce se contura posibilitatea unui trai mai bun pentru Gwenda și ai ei, aceasta se simțea cuprinsă de entuziasm.

Dar Nate părea să aibă în continuare îndoieli.

— Sir Ralph nu-l suportă pe Wulfric, zise el.

Mâna lui Wulfric se duse automat către obraz, atingând cicatricea făcută de sabia lui Ralph.

— Știu, replică Gwenda. Însă Ralph nu e aici.

52

După moartea contelui Roland în bătălia de la Crecy, mai mulți oameni urcară pe scara socială. Fiul său cel mare, William, deveni conte, senior al comitatului Shiring, răspunzător în fața regelui. Un văr al lui William, sir Edward Courthouse, deveni lord de Caster, preluă conducerea celor 40 de sate ale domeniului în calitate de vasal al contelui și se mută în fosta casă a lui William și a Philippei, din Casterham. Iar sir Ralph Fitzgerald deveni lord de Tench.

Pentru următoarele 18 luni, niciunul dintre ei nu se întoarse acasă. Erau prea ocupați călătorind cu regele și omorând francezi. Apoi, în 1347, se instalează o stare de relativă acalmie. Englezii cuceriseră și ocupaseră valorosul oraș-port Calais, dar, în afară de asta, rezultatele obținute erau departe de a justifica un deceniu de lupte – cu excepția, evident, a cantității impresionante de pradă de război.

În ianuarie 1348, Ralph își luă în primire noile proprietăți. Tench era un sat mare, cu 100 de familii de țărani, iar domeniul includea și alte două sate mici, aflate în apropiere. Ralph deținea în continuare și Wigleigh-ul, care se afla la jumătate de zi călare de noua sa reședință.

Călărind prin Tench, Ralph simțea fiorul plăcut al mândriei. Așteptase mult acest moment. Șerbii se plecau în fața lui, iar copiii îl priveau fix de după poalele mamelor lor. El era seniorul fiecărei persoane de acolo și proprietarul tuturor obiectelor din jur.

Casa era amplasată într-un fel de incintă întărită. Intrând călare, urmat de o căruță plină cu pradă adunată din Franța, Ralph observă că zidurile de apărare se aflau de ceva timp în

ruină și că suferiseră stricăciuni serioase. Se întrebă dacă era cazul să le repare. Orașenii din Normandia neglijaseră să se ocupe de fortificațiile așezărilor în care locuiau, iar lui Eduard al III-lea îi venise astfel ușor să pătrundă în ele. Pe de altă parte, probabilitatea unei invazii în sudul Angliei era acum foarte mică. În prima etapă a războiului, cea mai mare parte a flotei franceze fusese distrusă în portul Sluys, iar din acel moment, Canalul Mânecii intrase sub controlul Angliei. În afara unor atacuri minore venite din partea piratilor, fiecare bătălie de la întâmplările din Sluys încoace fusese dusă pe pământ francez. Având în vedere toate acestea, nu prea credea că era nevoie să reconstruiască fortificațiile din jurul noului său conac.

Câțiva grăjdari se grăbiră să ia în primire caii. Ralph îl lăsa pe Alan Fernhill să supravegheze descărcarea bunurilor sale, iar el se îndreptă spre noua sa casă. Șchiopăta: piciorul la care se rănise îl dureau mereu după câteva ore de mers călare. Tench Hall era un conac din piatră. Era impresionant, observă el cu satisfacție, deși avea nevoie de ceva reparații, lucru deloc surprinzător, de vreme ce rămăsese nelocuit de la moartea tatălui lui lady Matilda. Cu toate acestea, era construit în stil modern. În casele de modă veche, dormitorul seniorului era ca un gând tardiv, lipit de încăperea principală, numită și sala mare, dar Ralph putea să-și dea seama, privind clădirea de afară, că aici camerele particulare ocupau jumătate din volumul clădirii.

Intră în sala mare și observă cu iritare că sir William, contele de Shiring, îl aștepta acolo.

În capătul îndepărtat al încăperii se afla un jilț mare din lemn sculptat de culoare închisă, cu modele cu o puternică încărcătură simbolică: îngeri și lei pe spătar și pe brațe, șerpi și monștri pe picioare. În mod clar, acesta era jilțul seniorului conacului. Dar pe el stătea William.

Mare parte din plăcerea lui Ralph se evaporă instantaneu. Nu se putea bucura de sentimentul de proprietate asupra unui conac nou când era supravegheat atent de propriul senior. Era ca și cum s-ar fi culcat cu o femeie în timp ce soțul acesteia trăgea cu urechea de dincolo de ușa închisă.

Își mască iritarea și-l salută politicos pe contele William. Acesta i-l prezintă pe bărbatul care stătea în picioare lângă el.

— Acesta este Daniel. E vătaf aici de 20 de ani și a administrat bine conacul și moșia, pentru tata, cât timp Tilly s-a aflat sub tutela lui.

Ralph îl salută pe vătaf cu o mișcare rigidă din cap. Mesajul lui William era clar: voia ca Ralph să-l lase pe Daniel să-și continue activitatea ca vătaf. Dar Daniel fusese omul contelui

Roland, iar acum avea să fie omul contelui William. Ralph nu avea nici cea mai mică intenție să-și lase domeniul gestionat de unul dintre oamenii contelui. Vătaful său avea să-i fie credincios lui și numai lui.

William așteptă ca Ralph să spună ceva legat de Daniel. Cu toate acestea, Ralph nu era dispus să se lanseze într-o asemenea discuție. Cu zece ani în urmă, ar fi sărit imediat la ceartă, ba chiar ar fi fost gata să se bată, dar învățase multe lucruri în deceniul petrecut în vecinătatea regelui. Nu era obligat să aibă aprobarea contelui în ceea ce privea numirea unui vătaf, așa că nici nu intenționa să o ceară. N-avea să spună nimic până nu pleca William, după care avea să-l anunțe pe Daniel că i se repartizau alte sarcini.

Timp de câteva clipe, atât William, cât și Ralph păstrară o tăcere încăpățânată, după care impasul fu depășit. Se auzi o ușă deschizându-se dinspre apartamentele particulare, iar silueta înaltă și elegantă a lui lady Philippa își făcu apariția în încăpere. Trecuseră mulți ani de când Ralph o văzuse ultima oară, dar pasiunea tinerească pe care o simțise pentru ea se întoarse cu forța unei lovituri de pumn, lăsându-l fără răsuflare. Era mai în vârstă – probabil că se apropia de 40 de ani, calculă el –, dar arăta înfloritor. Poate că trupul ei era un pic mai rotunjit față de cum și-l amintea el, cu șoldurile mai pline și sânii mai bogați, dar asta nu făcea decât să-i sporească atractivitatea. Ca de obicei, mergea ca o regină. Și, ca întotdeauna, văzând-o, Ralph se întrebă plin de ciudă de ce nu putea și el să aibă o soție ca ea.

În trecut, Philippa abia catadicsea să-i remarce prezența, dar azi îi zâmbi, îi strânse mâna și-i spuse:

— L-ai cunoscut pe Daniel?

Și ea voia ca administratorul contelui să fie păstrat în funcție – de aceea purtarea ei era atât de curtenitoare. Constatarea nu făcea decât să-l îndârjească pe Ralph în hotărârea lui de a se descotorosi de respectivul.

— Abia am ajuns, răspunse el neangajat.

Philippa îi expuse motivul prezenței lor acolo.

— Voiam să fim aici când o s-o cunoști pe tânăra Tilly. Știi bine, ea face parte din familia noastră.

Ralph le ordonase călugărițelor de la stăreția Kingsbridge să o aducă pe logodnica sa la conac, ca să îl cunoască. Băgăcioase ca de obicei, călugărițele îl anunțaseră, în mod clar, pe contele William.

— Lady Matilda a fost pupila contelui Roland, fie-i țărâna ușoară, spuse Ralph, accentuând faptul că tutoratul se încheiase odată cu moartea lui Roland.

— Da, și mă așteptam ca regele să îi transfere titlul de tutore soțului meu, în calitate de moștenitor al contelui Roland.

În mod clar, Philippa ar fi preferat ca lucrurile să stea așa.

— Dar Maiestatea Sa nu a făcut-o, replică Ralph. Mi-a dat-o mie de soție.

Deși încă nu avusese loc nicio ceremonie, fata devenise imediat responsabilitatea lui Ralph. De fapt, William și Philippa nu aveau niciun drept să fie azi aici, ca și cum i-ar fi substituit pe părinții lui Tilly. Dar William era seniorul lui Ralph, așa că putea veni în casa lui ori de câte ori poftea.

Ralph nu voia să se certe cu William. Acestuia i-ar fi fost mult prea ușor să-i facă viața grea. Pe de altă parte, noul conte își depășea autoritatea în această situație – probabil la insistențele soției sale. Dar Ralph nu avea de gând să se lase dominat. Ultimii șapte ani îi dăduseră încrederea necesară pentru a-și apăra independența, după cum era dreptul său.

Oricum, savura duelul verbal cu Philippa. Îi oferea un pretext pentru a o putea privi fix. Își aținti privirea pe linia hotărâtă a maxilarului și pe curba plină a buzelor ei. În ciuda purtării ei îngâmfate, era obligată să se înfrunte cu el. Aceasta era cea mai lungă discuție pe care o avuseseră vreodată.

— Tilly e foarte tânără, adăugă Philippa.

— O să împlinească 14 ani anul acesta, rosti Ralph. Exact aceeași vârstă avea și regina când s-a măritat cu regele nostru – după cum chiar acesta a subliniat față de mine și de contele William, după bătălia de la Crecy.

— Ziua de după o bătălie nu e neapărat cel mai bun moment de a decide soarta unei tinere, urmă Philippa pe un ton scăzut.

Ralph n-avea de gând să lase această replică să treacă nesancționată.

— Eu unul mă simt îndatorat să mă supun deciziilor formulate de Maiestatea Sa.

— Ca noi toți, murmură ea.

Ralph simțea că o înfrânsese. Era o senzație sexuală, aproape ca și cum s-ar fi culcat cu ea. Satisfăcut, se întoarse către Daniel.

— Viitoarea mea soție ar trebui să ajungă exact la timp pentru prânz, zise el. Asigură-te că o să avem parte de un adevărat festin.

Philippa interveni:

— Am dat deja ordinele necesare pentru asta.

Ralph își întoarse încet capul până ce privirea i se aținti din nou asupra ei. Philippa depășise limitele politetii intrând în bucătărie și dând instrucțiuni.

Ea era conștientă de asta, așa că roși.

— N-am știut la ce oră aveai să ajungi, completă ea.

Ralph nu spuse nimic. Philippa n-avea să-și ceară scuze, dar el era mulțumit că o obligase să-și explice acțiunile – o concesie importantă pentru o femeie atât de mândră ca ea.

De afară răzbăteau tot felul de zgomote, care păreau a fi făcute de niște cai. Curând, în sală intrară părinții lui Ralph. Nu-i mai văzuse de ani întregi, așa că se grăbi să-i îmbrățișeze.

Erau amândoi trecuți de 50 de ani, dar lui Ralph i se părea că mama lui îmbătrânise mai repede. Avea părul alb și chipul ridat. Spinarea îi era ușor încovoiată, ca a bătrânelor. Tatăl lui părea mai în putere. Asta se datora în parte emoțiilor care-l încercau în aceste momente: era îmbujorat de mândrie și-i strânse mâna lui Ralph, scuturându-i-o ca și cum ar fi mânuit o pompă de apă. În barba sa roșcată nu se vedeau deloc fire albe, iar silueta sa zveltă nu-și pierduse încă agilitatea. Amândoi purtau haine noi – Ralph le trimisese banii pentru ele. Sir Gerald avea o haină groasă, din lână, iar lady Maud, o pelerină de blană.

Ralph pocni din degete către Daniel.

— Adu vin, spuse el.

O clipă, vătaful păru gata să protesteze față de faptul că era tratat ca un servitor. Își înghiți însă mândria și porni cu pași grăbiți către bucătărie.

Ralph urmă apoi:

— Conte William, lady Philippa, dați-mi voie să vi-i prezint pe tatăl meu, sir Gerald, și pe mama mea, lady Maud.

Îi era teamă că William și Philippa aveau să-i privească de sus pe părinții săi, dar aceștia îi salutară cu destul de multă politețe.

Gerald i se adresă lui William:

— Am fost tovarăș de arme cu tatăl dumitale, fie-i țărâna ușoară. De fapt, domnule conte William, te știu de când erai un băiețel, deși probabil că dumneata nu-ți mai aduci aminte de mine.

Ralph ar fi vrut ca tatăl lui să nu mai atragă atenția asupra trecutului său glorios. Asta nu făcea altceva decât să evidențieze cât de mult decăzuseră.

Dar William păru a nu observa asta.

— Ei, ca să vezi, cred că-mi aduc totuși aminte, replică el. Probabil că nu făcea decât să se arate politicoș, dar Gerald era încântat. Bineînțeles, îmi aduc aminte de dumneata ca fiind un uriaș înalt de cel puțin doi metri și jumătate.

Gerald, care era scund, izbucni într-un râs încântat.

Maud aruncă o privire în jur și spuse:

— Ei, ce casă frumoasă, Ralph.

— Voiam să o împodobesc cu toate comorile pe care le-am adus din Franța, rosti el. Dar abia am ajuns.

O servitoare de la bucătărie aduse o carafă cu vin și niște cupe pe o tavă, iar toți cei prezenți luară câteva înghițituri. Vinul era bun, de Bordeaux, observă Ralph, limpede și dulce. Inițial, asta îl făcu să recunoască faptul că Daniel avea măcar meritul de a asigura o bună aprovizionare a casei; dar apoi își dădu seama că, timp de mulți ani, nu se aflase nimeni aici care să bea un asemenea vin – cu excepția lui Daniel, evident.

I se adresă mamei sale:

— Aveți ceva vești despre Merthin?

— O duce foarte bine, spuse ea cu mândrie. E însurat și are și o fiică, plus că e bogat. Construiește un palat pentru familia lui Buonaventura Caroli.

— Dar nu i-au dat încă titlul de conte, nu?

Ralph se prefăcu a glumi, dar, de fapt, evidenția faptul că Merthin, în ciuda succesului său, nu câștigase un titlu nobiliar și că el, Ralph, era cel care transformase în realitate speranțele tatălui lor, reintroducând familia în rândul aristocrației.

— Nu încă, răspunse tatăl său vesel, ca și cum ar fi existat cu adevărat posibilitatea ca Merthin să devină conte în Italia, ceea ce-l irită pe Ralph, dar numai pe moment.

Mama lui îi întrerupse nerăbdătoare:

— Am putea să ne vedem camerele?

Ralph ezită. Ce voia să spună prin „camerele”? Îi trecu prin minte ideea îngrozitoare că era posibil ca părinții lui să-și închipuie că aveau să locuiască acolo. Nu putea permite una ca asta: n-ar fi făcut altceva decât să-i amintească mereu, prin simpla lor prezență, de anii de rușine prin care trecuse familia lor. În plus, i-ar fi stricat total imaginea. Pe de altă parte, își dădea seama acum, era rușinos ca un nobil să-și lase părinții să locuiască într-o căsuță cu o singură cameră, ca rentieri ai stăreției.

Trebuia să se mai gândească la asta. Deocamdată, rosti doar atât:

— N-am apucat să văd nici eu camerele. Sper că o să stați confortabil câteva nopți.

— Câteva nopți? repetă mama lui imediat. Ai de gând să ne trimiți înapoi în coliba noastră din Kingsbridge?

Ralph era extrem de stânjenit că mama lui spunea așa ceva cu William și Philippa de față.

— Nu cred că e loc suficient ca să locuiți și voi aici.

— Cum știi asta, dacă încă nu ai văzut camerele particulare?

Daniel interveni discret:

— A venit un sătean din Wigleigh, sir Ralph. Se numește Perkin. Vrea să-și prezinte omagiile și să discute cu dumneavoastră o chestiune urgentă.

În mod normal, Ralph l-ar fi repezit pe vâtaf pentru că îndrăzne să-i întrerupă discuția, dar, de data aceasta, era recunoscător că-i oferea o cale de scăpare.

— Aruncă o privire prin camere, mamă, spuse el. Eu o să mă ocup de țăranul ăsta.

William și Philippa plecară împreună cu părinții lui în camerele particulare, iar Daniel îl aduse pe Perkin în sala mare. Acesta se arătă la fel de lingușitor ca întotdeauna.

— Sunt atât de bucuros să văd că v-ați întors teafăr și nevătămat din războiul cu francezii, începu el.

Ralph aruncă o privire către mâna sa stângă, de unde-i lipseau trei degete.

— Ei bine, aproape nevătămat, replică el.

— Tuturor oamenilor din Wigleigh le pare foarte rău că ați fost rănit, stăpâne, dar gândiți-vă la lucrurile câștigate ca recompensă! Titlul de cavaler, încă trei sate și mâna în căsătorie a lui lady Matilda!

— Mulțumesc pentru felicitări, dar care era problema urgentă pe care voiai să o discuți cu mine?

— Stăpâne, n-o să vă rețin prea mult. Alfred Shorthouse a murit fără să aibă vreun moștenitor natural care să preia cele patru hectare de pământ ale sale, așa că m-am oferit să lucrez eu pământul, chiar dacă trecem prin vremuri foarte grele, și, după furtunile din august...

— Lasă-ncolo vremea.

— Bineînțeles. Pe scurt, Nathan Vătaful a luat o decizie cu care cred că nu ați fi de acord.

Ralph simțea că-și pierde răbdarea. Nu prea-i păsa care dintre țărani lucra cele patru hectare de ogor ale lui Alfred.

— Indiferent de ce-a decis Nathan...

— I-a dat pământul lui Wulfric.

— Aha.

— Unii săteni au zis că Wulfric îl merita, pentru că nu avea pământ deloc. Dar nu poate plăti taxa necesară și, oricum...

— Nu e nevoie să mă convingi tu, răspunse Ralph. N-o să permit ca scandalagiul ăla să aibă vreo bucată de pământ din domeniul meu.

— Mulțumesc, stăpâne. Să-i spun lui Nathan Vătaful că doriți ca eu să iau în stăpânire cele patru hectare?

— Da, făcu Ralph. Îi văzu pe conte și pe contesă ieșind din camerele particulare, cu părinții lui în urma lor. În cel mult două săptămâni o să vin și eu, ca să îmi impun decizia în mod oficial.

Apoi, cu un gest, îl concedie pe Perkin.

În momentul acela sosi lady Matilda.

Aceasta intră în sala mare, flancată de două călugărițe. Una din ele era fosta iubită a lui Merthin, Caris, care încercase să-i spună regelui că Tilly era prea tânără pentru măritiş. De cealaltă parte a fetei se afla călugărița care o însoțise pe Caris până la Crecy, o femeie cu chip angelic al cărui nume Ralph nu îl știa. În urma lor, probabil în calitate de gardă de corp, se afla călugărul cu un singur braț care-l capturase atât de inteligent pe Ralph în urmă cu nouă ani, fratele Thomas.

Iar în centru se afla Tilly. Ralph își dădu seama imediat de ce călugărițele voiseră să împiedice căsătoria. Pe chipul ei se reflecta o inocență copilărească. Avea pistrui pe nas și o strungăreață între dinții din față. Arunca priviri speriate în toate direcțiile. Caris accentuase și mai mult aspectul ei copilăresc, îmbrăcând-o într-o rasă albă, monahală, cu un acoperământ de cap simplu, dar veșmintele austere nu reușeau totuși să ascundă curbele femeiești ale corpului aflat sub ele. În mod clar, Caris voia ca Tilly să pară prea tânără pentru a se căsători. Dar efectul obținut asupra lui Ralph fu cel opus.

Unul dintre lucrurile pe care le învățase Ralph slujindu-l pe rege era că, în multe cazuri, un bărbat putea pune stăpânire pe situație pur și simplu vorbind primul. Așa că rosti pe un ton hotărât:

— Vino aici, Tilly.

Fata se desprinsese dintre cele două femei și se apropie de el. Însoțitoarele ei ezitară, dar rămaseră pe loc.

— Eu sunt soțul tău, îi spuse Ralph fetei. Numele meu este sir Ralph Fitzgerald, lord de Tench.

Tilly părea înspăimântată.

— Mă bucur să vă cunosc, milord.

— Aceasta este casa ta acum, ca atunci când erai o copilă, iar tatăl tău era stăpân aici. Acum ești lady de Tench, așa cum a fost și mama ta pe vremuri. Te bucuri să te întorci în casa familiei tale?

— Da, milord.

Părea oricum, numai fericită nu.

— Sunt sigur că, la mănăstire, călugărițele ți-au spus că trebuie să fii o soție supusă și să faci tot ce-ți stă în putere pentru a-i fi pe plac soțului tău, care îți este domn și stăpân.

— Da, milord.

— Iar aici sunt mama și tatăl meu, care acum sunt și părinții tăi.

Tilly făcu o mică reverență către Gerald și Maud.

Ralph continuă:

— Vino aici.

Își întinse mâinile către ea.

Tilly îl imită instinctiv, după care-i văzu mâna stângă, ciuntită. Scoase un sunet dezgustat și se trase un pic înapoi.

Lui Ralph îi veni imediat pe limbă o înjurătură cumplită, dar făcu un efort și nu o rosti. Își recăpătă destul de greu stăpânirea de sine și adăugă pe un ton aparent relaxat:

— Nu te teme de mâna mea rănită. Ar trebui să fii mândră de ea. Mi-am pierdut degetele acelea slujindu-l pe rege.

Rămase cu ambele brațe întinse, așteptând.

Sforțându-se, fata îi luă mâinile într-ale ei.

— Acum poți să mă săruți, Tilly.

Ralph stătea jos, iar ea se afla în picioare, în fața lui. Tilly se aplecă și-i oferă obrazul. Ralph își puse mâna rănită pe ceafa ei și-i întoarse capul, după care îi sărută buzele. Simți incertitudinea fetei și își dădu seama că Tilly nu mai fusese sărutată de niciun bărbat. Rămase o vreme cu gura lipită de-a ei, parțial pentru că buzele ei erau atât de dulci și parțial pentru a-i înfuria pe cei care-i priveau. Apoi, cu o mișcare înceată și hotărâtă, își apăsă mâna întreagă de pieptul ei și-i pipăi sânii. Aceștia erau plini și rotunzi. În mod clar, Tilly nu mai era un copil.

Îi dădu drumul și suspină mulțumit.

— Trebuie să ne cununăm repede, spuse el. Se întoarse către Caris care, în mod clar, făcea eforturi pentru a-și reprima furia. În Catedrala Kingsbridge, de duminică în patru săptămâni, hotărî el. Se uită la Philippa, însă i se adresă lui William. Din moment ce ne căsătorim în urma dorinței exprese a Maiestății Sale, regele Eduard, aș fi onorat dacă ați putea participa, conte William.

William dădu scurt din cap, în semn de acceptare.

Caris luă cuvântul pentru prima dată:

— Sir Ralph, starețul de Kingsbridge îți trimite salutările sale și dorește să-ți spun că va fi onorat să officieze ceremonia, asta dacă nu cumva, bineînțeles, noul episcop dorește să o officieze chiar Sfinția Sa.

Ralph dădu din cap, politicos.

Apoi Caris adăugă:

— Dar noi, cei care am avut-o în grijă pe această copilă, suntem de părere că e prea tânără pentru traiul conjugal cu soțul ales pentru ea.

Philippa interveni:

— Și eu sunt de aceeași părere.

Tatăl lui Ralph vorbi și el:

— Știi și tu, fiule, eu am așteptat ani la rând să mă însor cu mama ta.

Ralph nu avea chef să audă din nou povestea aceea veche.

— Spre deosebire de tine, tată, mie chiar regele mi-a dat ordin să mă însor cu lady Matilda.

Mama lui spuse:

— Poate că ar trebui să mai aștepti, fiule.

— Am așteptat mai mult de un an! Avea 12 ani când mi-a dat-o regele.

Caris urmă:

— Căsătorește-te cu copila, da, cu toată pompa necesară, dar mai las-o să se întoarcă la mănăstirea de călugărițe pentru încă un an. Las-o să crească suficient pentru a fi o femeie în toată puterea cuvântului. Apoi vei putea să o aduci în casa dumitale.

Ralph pufni disprețuitor.

— Într-un an aş putea foarte bine să mor, mai ales dacă regele hotărăște să pornească o campanie nouă în Franța. Între timp, familia Fitzgerald are nevoie de un moștenitor.

— E o copilă...

Ralph o întrerupse, ridicând tonul:

— Nu e nicidecum o copilă, uitați-vă la ea! Rasa asta stupidă de călugăriță nu poate să-i ascundă sânii.

— E vorba despre grăsime...

— Are păr ca toate femeile? întrebă Ralph.

Tilly suspină, auzindu-l vorbind atât de pe șleau, iar obrajii i se înroșiră de rușine.

Caris ezită.

Ralph continuă cu îndârjire:

— Poate că mama ar trebui să o cerceteze din partea mea, după care să-mi spună.

Caris scutură din cap.

— Nu-i nevoie de așa ceva. Tilly are păr acolo unde au femeile, iar copiii nu.

— Mi-am dat seama. Am văzut... Ralph se întrerupse, dându-și seama că nu toți cei de față voiau să știe în ce circumstanțe văzuse el trupurile goale ale unor fete de vârsta lui Tilly. Am ghicit, văzându-i silueta, se corectă el, evitând privirea mamei sale.

Glasul lui Caris căpătă o intonație imploratoare, rareori auzită la ea.

— Dar, sir Ralph, mintea ei este în continuare de copil.

„Nu mă interesează mintea ei”, îi răspunse Ralph în gând, dar nu-și exprimă ideea.

— Are patru săptămâni pentru a învăța ceea ce nu știe, făcu el. Îi adresa lui Caris o privire cunoscătoare: Sunt convins că poți să o înveți totul.

Caris roși. Bineînțeles, călugărițele n-ar fi trebuit să știe nimic despre intimitatea conjugală, însă Caris fusese iubita

fratelui său.

Mama lui interveni împăciuitoare:

— Poate dacă ajungem la un compromis...

— Nu înțelegi, mamă, nu-i așa? izbucni el, întrerupând-o grosolan. Nimeni nu-și face griji, de fapt, pentru vârsta ei. Dacă ar fi fost să mă însor cu fata unui măcelar din Kingsbridge, nu le-ar fi păsat nici dacă ar fi avut nouă ani. Toată tevatura asta e pentru că Tilly e de obârșie nobilă, nu înțelegi? Ei cred că ne e superioară! Își dădea seama că striga și putea vedea clar expresiile uimite ale celor din jur, dar nu-i păsa. Nu vor ca verișoara contelui de Shiring să se mărite cu fiul unui cavaler sărăcit. Vor să amâne căsătoria, sperând că eu voi fi ucis în bătălie înainte ca aceasta să fie consumată. Se șterse la gură. Dar fiul acestui cavaler sărăcit a luptat în bătălia de la Crecy și i-a salvat viața prințului de Wales. Asta-i tot ce contează pentru rege. Își plimbă privirea de la unul la altul: William, îngâmfat, Philippa, plină de ciudă, Caris, furioasă, iar părinții săi, împietriți. Așa că ați face bine să acceptați realitatea. Ralph Fitzgerald e cavaler și lord, camarad de arme cu regele. Și o să se însoare cu lady Matilda, verișoara contelui, fie că vă place, fie că nu!

Timp de câteva secunde, în încăpere domni o tăcere apăsătoare.

Într-un final, Ralph se întoarse către Daniel.

— Acum poți să servești masa, îi ordonă el.

53

Într-o zi din primăvara anului 1348, Merthin se trezi ca dintr-un somn bântuit de un coșmar pe care nu putea să și-l amintească pe deplin. Se simțea speriat și slăbit. Deschizând ochii, constată că se afla într-o încăpere luminată de mai multe raze de lumină strecurate printre obloanele pe jumătate închise. Văzu plafonul înalt, pereții albi și plăcile roșii de gresie ale pardoselii. Aerul avea o temperatură plăcută. Încet-încet, reveni la realitate. Se afla în dormitorul său, în casa lui, în Florența. Fusese bolnav.

Mai întâi își aminti de boală. Aceasta debutase cu o erupție pe piele: pete vineții-negricioase pe piept, apoi pe brațe, după care peste tot. Curând după aceea, se trezise cu o umflătură, o *bubo*, la subsuoară. Făcuse febră și căzuse la pat, transpirând și învălmășind cearșafurile în zbaterile sale. Vomitase și tușise sânge. Crezuse că avea să moară. Dar cea mai rea dintre toate fusese o sete îngrozitoare, de neostoit, care-l făcuse să-și dorească să se poată arunca în râul Arno cu gura deschisă.

Nu fusese singurul care suferise astfel. Mii de italieni căzuseră victime acestei epidemii, zeci de mii. Jumătate dintre muncitorii de pe șantierul său muriseră, așa cum se întâmplase și cu cei mai mulți dintre servitorii săi. Aproape toți cei care se molipseau mureau în mai puțin de cinci zile. I se spunea *la moria grande*, moartea cea mare.

Dar el supraviețuise.

Avea sentimentul supărător că, în timpul în care fusese bolnav, luase o decizie crucială, dar nu și-o putea aminti. Cu cât își frământa mintea mai tare, cu atât memoria sa devenea mai neclară, până când realizează că pierduse orice urmă a amintirii.

Se ridică în capul oaselor. Își simțea membrele slăbite, iar pentru câteva clipe, i se păru că întreaga încăpere se învârtea cu el. Văzu că purta o cămașă de noapte curată, din pânză, și se întreabă cine îl îmbrăcase cu ea. După o scurtă așteptare, se ridică.

Avea o casă cu patru niveluri și o curte. Clădirea fusese proiectată și construită chiar de el, cu o fațadă plată în locul caturilor superioare tradiționale, ieșite în afară. În plus, introdusese în proiect și alte elemente arhitectonice neobișnuite la o reședință, cum erau ferestrele cu arcade și coloanele clasice. Vecinii îi numiseră locuința *palagetto*, un palat în miniatură. Asta fusese acum șapte ani. Între timp, mai mulți negustori florentini prosperi îi comandaseră construirea altor *palagetti*, iar cariera lui luase avânt.

Florența era republică, neavând un prinț sau un duce care să o conducă, dar era dominată de o elită de familii de negustori, aflate veșnic în conflict. În oraș locuiau mii de țesători, dar cei care făceau avere erau negustorii. Aceștia își cheltuiau banii construindu-și reședințe luxoase, ceea ce făcea din acest oraș locul perfect pentru ca un arhitect tânăr și talentat să prospere.

Se îndreptă către ușa dormitorului și o strigă pe soția sa:

— Silvia! Unde ești?

Deja îi venea firesc să vorbească în dialectul toscan, după nouă ani petrecuți aici.

Apoi își aminti. Și Silvia fusese bolnavă. La fel și fiica lor de trei ani. O chema Laura, dar se obișnuiseră să-i imite pronunția copilărească, așa că-i spuneau Lolla. Inima îi fu prinsă brusc în ghearele unei spaime teribile. Mai trăia Silvia? Dar Lolla?

Casa era cufundată în tăcere. Ca și orașul, își dădu el seama. După unghiul razelor de soare care pătrundeau în camere, trebuia să fie pe la jumătatea dimineții. Se aștepta să audă strigătele șoimarilor de pe străzi, păcănitul copitelor și duduitul

roților de lemn ale carelor, zgomotul înăbușit al miilor de conversații... dar nimic.

Urcă treptele scării interioare. La cât de slăbit era, efortul îl lăsa fără răsuflare. Deschise ușa de la camera fetei. Aceasta părea goală. De teamă, trupul îi fu acoperit imediat cu o peliculă de sudoare. Văzu pătuțul Lollei, cufărul mic în care îi țineau hainele, lădița pentru jucării, o măsuță și două scaunele. În cele din urmă o văzu și pe Lolla într-un colț, așezată pe jos, îmbrăcată cu o rochiță curată și jucându-se cu un căluț de lemn cu picioarele prinse în încheieturi mobile. Merthin lăsa să-i scape un strigăt de ușurare. Fetița îl auzi și-și ridică privirea.

— Tati, zise ea pe un ton liniștit.

Merthin o luă în brațe.

— Ești în viață, murmură el în engleză.

Se auzi apoi un zgomot, iar Maria intră în încăpere. Aceasta era o femeie cu părul grizonant, trecută de 50 de ani. Era doica Lollei.

— Stăpâne! exclamă ea. V-ați ridicat din pat – sunteți mai bine?

— Unde ți-e stăpâna? întrebă el.

Chipul Mariei se întunecă.

— Îmi pare foarte rău, dar stăpâna a murit.

Lolla gânguri:

— Mama nu mai e.

Merthin avu impresia că tocmai fusese izbit cu ceva în moalele capului. Năucit, i-o întinse Mariei pe Lolla. Mișcându-se lent și cu atenție, se întoarse și ieși din încăpere, după care coborî la *piano nobile*, catul principal. Cuprinse cu privirea masa lungă, scaunele goale, covoarele de pe jos și picturile de pe pereți. I se părea că se afla în casa altcuiva.

Se opri în fața unui tablou reprezentând-o pe Fecioara Maria împreună cu mama ei. Pictorii italieni erau superiori celor englezi și tuturor celorlalți, iar artistul acesta îi dăduse Sfintei Ana chipul Silviei. Soția lui avea o frumusețe mândră, cu un ten măsliniu impecabil și trăsături nobile, dar pictorul surprinsese și pasiunea sexuală care mocnea în privirea trufașă a ochilor ei căprui.

Era greu să conceapă că Silvia nu mai exista, pur și simplu. Se gândea la trupul ei zvelt și-și amintea cum se minunase, de nenumărate ori, de cât de perfecți erau sânii ei. Trupul acela, cu care el se aflase într-o intimitate completă, zăcea acum în pământ, pe undeva. Când își imaginea asta, ochii i se umplură în sfârșit de lacrimi și începu să suspine de durere.

„Unde o fi îngropată?” se întrebă el, în suferința sa. Își amintea că în Florența încetaseră să se mai țină înmormântări: oamenii ajunseseră să fie înspăimântați de gândul de a ieși din

casele lor. Pur și simplu târau trupurile afară și le lăsau pe stradă. Hoții, cerșetorii și bețivii orașului se reprofilaseră: acum deveniseră gropari sau *becchini* și cereau sume imense pentru a lua cadavrele și a le depune în mormintele comune. Era posibil ca Merthin să nu afle niciodată unde era îngropat trupul Silviei.

Fuseseră căsătoriți patru ani. Privindu-i imaginea, înveșmântată în costumul roșu al Sfintei Ana, după cum cerea convenția, Merthin avu un acces de sinceritate dureroasă și se întreabă dacă o iubise vreodată cu adevărat. Îi era foarte dragă, dar nu simțea pentru ea o pasiune arzătoare. Avea un spirit independent și o limbă ascuțită, iar el fusese singurul bărbat din toată Florența cu suficient curaj să-i facă curte, chiar dacă tatăl ei era atât de bogat. În schimb, ea-i fusese complet devotată. Dar evaluase corect profunzimea afecțiunii lui.

„La ce te gândești?” îl întreba uneori, iar el tresărea vinovat, pentru că își amintea de Kingsbridge. Curând, această întrebare se schimbă în: „La cine te gândești?” Merthin nu rostea niciodată numele lui Caris, dar Silvia intuise: „Trebuie să fie vorba despre o femeie, pot să-mi dau seama după expresia ta.” Într-un final începuse să vorbească despre „englezoaica ta”. Spunea: „Îți aduci aminte de englezoaica ta” și avea întotdeauna dreptate. Dar părea să accepte lucrurile așa cum erau. Merthin îi era credincios. Și o adora pe Lolla.

Puțin mai târziu, Maria îi aduse niște supă și o bucată de pâine.

— Ce zi e? o întreabă el.

— Marți.

— Cât timp am zăcut?

— Două săptămâni. Ați fost foarte bolnav.

Se întreba de ce supraviețuise. Unii oameni nu erau atinși de boală, ca și cum ar fi avut o protecție naturală; dar cei care se molipseau mureau aproape toți. Cu toate acestea, procentul infim care supraviețuia avea un noroc dublu, pentru că nu se mai întâmpla să se îmbolnăvească a doua oară.

După ce mănca, se simți mai întremat. Își dădu seama că trebuia să-și reclădească viața. Avea bănuiala că mai luase această decizie o dată, pe când zăcea bolnav, dar, din nou, era chinuit de faptul că firul amintirilor îi aluneca printre degete.

Prima lui sarcină era să afle câte dintre rudele sale mai erau în viață.

Duse vasele în bucătărie, unde Maria o hrănea pe Lolla cu pâine înmuiată în lapte de capră. Merthin o întreabă:

— Dar părinții Silviei? Sunt în viață?

— Nu știu, răspunse doica. Nu am auzit nimic de ei. Nu ies decât să cumpăr mâncare.

— Atunci ar fi bine să aflu chiar eu.

Se îmbracă și coborî la parter. Aici era amenajat un atelier, iar curtea din spatele casei era folosită pentru depozitarea pietrei și a lemnului. Nici înăuntru, nici afară nu se vedea vreun muncitor.

Ieși din casă. Cele mai multe dintre clădirile din vecinătate erau din piatră, unele dintre ele fiind chiar foarte impunătoare: în Kingsbridge nu existau case care să se compare cu acestea. Cel mai bogat om din Kingsbridge, Edmund Lânarul, trăise într-o casă de lemn. Aici, în Florența, numai săracii locuiau în asemenea clădiri.

Strada era pustie. Nu o văzuse niciodată atât de goală, nici măcar în toiul nopții. Efectul era de-a dreptul straniu. Se întreabă câți oameni muriseră: o treime din populație? O jumătate? Oare spiritele lor se aflau în continuare pe alei și prin colțurile umbrite, privindu-i cu invidie pe cei care avuseseră norocul de a supraviețui?

Casa familiei Christi se afla pe strada următoare. Socrul lui Merthin, Alessandro Christi, fusese primul prieten pe care și-l făcuse în Florența. Coleg de școală cu Buonaventura Caroli, Alessandro îi dăduse lui Merthin prima sa comandă, construirea unui depozit simplu. Și era, bineînțeles, bunicul Lollei.

Ușa *palagetto*-ului lui Alessandro era încuiată. Acest fapt era, în mod clar, neobișnuit. Merthin bătu și așteptă. Într-un final, ușa fu deschisă de Elizabetta, o femeie mărunțică și dolofană, care era spălătoreasă lui Alessandro. Aceasta se holbă la el, uluită.

— Sunteți în viață! exclamă ea.

— Bună, Betta, zise el. Și eu mă bucur că ești în viață.

Femeia se întoarse și strigă înspre odăi:

— E seniorul englez!

Le spusese că nu era senior, dar servitorii nu-l credeau. Intră.

— Alessandro? întrebă el.

Elizabetta clătină din cap și începu să plângă.

— Și stăpâna ta?

— Amândoi sunt morți.

Lângă intrare se afla o scară care ducea la etajul principal. Merthin urcă încet, surprins de cât de slăbit se simțea și acum. Ajuns în salon, se așeză pentru a-și recăpăta suflul. Alessandro fusese un om bogat, iar în încăpere erau adunate covoare, tapiserii, tablouri, obiecte incrustate cu pietre prețioase și cărți.

— Cine mai e aici? o întrebă el pe Elizabetta.

— Doar Lena și copiii ei.

Lena era o sclavă asiatică, un element neobișnuit, dar deloc unic în rândul gospodăriilor înstărite din Florența. Aceasta avea doi copilași cu Alessandro, un băiat și o fată, iar el îi trata exact ca pe urmașii săi legitimi; de fapt, Silvia chiar remarcase o dată, cu sarcasm, că se arăta mai afectuos cu ei decât o făcuse vreodată cu ea și cu fratele ei. Situația lor era considerată mai degrabă excentrică decât scandaloasă de către sofisticații florentini.

Merthin urmă:

— Dar signor Gianni?

Gianni era fratele Silviei.

— A murit. Și soția lui. Bebelușul e aici, cu mine.

— Doamne!

Betta rosti pe un ton nesigur:

— Și familia dumneavoastră, seniore?

— Soția mea a murit.

— Îmi pare foarte rău.

— Dar Lolla a supraviețuit.

— Slavă Domnului!

— Maria are grijă de ea.

— Maria e o femeie bună. N-ați vrea să gustați ceva?

Merthin dădu din cap, în semn de accept, iar servitoarea se îndepărtă.

Copiii Lenei se apropiară de el, mulțumindu-se să-l privească fix: un băiat cu ochii negri, care semăna cu Alessandro, și o fetiță frumoasă, de patru ani, care avea ochii asiatici ai mamei sale. Apoi veni și Lena, o femeie frumoasă, de 20 și ceva de ani, cu piele aurie și pomeți înalți. Îi aduse o cupă de argint plină cu vin negru, toscan, și o tavă cu migdale și măslina.

— O să veniți să locuiți aici, seniore? se interesă femeia.

Merthin fu luat prin surprindere de întrebare.

— Nu cred... dar de ce?

— Casa vă aparține acum. Făcu un gest cuprinzător, arătând către bogățiile familiei Christi. Totul e al dumneavoastră.

Merthin își dădu seama că avea dreptate. El era singura rudă adultă a lui Alessandro care supraviețuise molimei. Asta făcea din el moștenitorul socrului său și tutorele a încă trei copii, pe lângă Lolla.

— Totul, insistă Lena, privindu-l țință.

Merthin îi întâlni privirea și realizează că, de fapt, ea se oferea și pe sine.

Analiză această perspectivă. Casa era superbă. Era căminul copiilor Lenei, era un loc cunoscut Lollei, ba chiar și bebelușului lui Gianni: toți copiii aveau să fie fericiți aici. Moștenise suficienți bani încât să nu-și mai facă niciodată griji

în privința traiului. Lena era o femeie inteligentă și cu experiență, și-și putea imagina cu destul de mult entuziasm plăcerile pe care i le-ar fi oferit intimitatea cu ea.

Ea-i citi gândurile. Îi luă palma și i-o lipi de pieptul ei. Merthin simți, prin materialul subțire de lână al rochiei, sânii ei moi și calzi.

Dar nu voia asta. Trase mâna Lenei la sine și o sărută.

— O să am grijă de tine și de copiii tăi, îi spuse. Nu-ți face griji.

— Mulțumesc, seniore, murmură ea, dar păru dezamăgită, iar ceva din ochii ei îi arăta lui Merthin că oferta nu fusese una exclusiv practică.

Sperase cu adevărat că el avea să-i fie mai mult decât un nou proprietar. Dar asta era o parte din problemă. Merthin nu-și putea închipui cum ar fi fost să facă dragoste cu o ființă al cărei proprietar era. Ideea aceasta îi era dezagreabilă, ba chiar aproape respingătoare.

Luă o înghițitură de vin și simți că se mai întrema. Dacă nu era atras de o viață ușoară, plină de lux și plăceri carnale, atunci ce voia? Familia lui era aproape distrusă: doar Lolla îi mai rămăsese. Dar încă mai avea munca sa. În oraș avea trei șantiere unde se înălțau clădiri proiectate de el. N-avea de gând să renunțe la această profesie pe care o iubea atât. Nu supraviețuise morții celei mari pentru a deveni un parazit. Își aminti de ambiția sa din tinerețe, aceea de a construi cea mai înaltă clădire din Anglia. Avea să continue de unde rămăsese. Avea să-și revină de pe urma pierderii Silviei, cufundându-se în proiectele sale de construcție.

Se ridică pentru a pleca. Lena își petrecu brațele în jurul lui.

— Mulțumesc, făcu ea. Mulțumesc că ați zis că o să aveți grijă de copilașii mei.

Merthin o mângâie ușor pe spate.

— Sunt copiii lui Alessandro, rosti el. Conform legii florentine, copiii sclavilor nu erau și ei sclavi. Când o să se facă mari, o să fie bogați.

Îi desprinse ușor brațele și coborî la parter.

Toate casele aveau ușile încuiate și obloanele trase. Pe treptele de la intrare ale unora dintre ele, Merthin zări forme acoperite cu giulgiuri, despre care știa că erau cadavre. Pe străzi apăruseră acum câteva persoane, dar cei mai mulți erau din păturile sărace ale societății. Orașul avea un aspect atât de dezolant, încât îi umplea sufletul cu o neliniște sumbră. Florența era cel mai mare oraș din lumea creștină, o metropolă comercială zgomotoasă unde se produceau zilnic mii de metri de stofă fină de lână, un târg unde se vehiculau sume imense de bani, fără alte garanții decât o scrisoare de la Antwerp sau

promisiunea rostită de un prinț. Cum mergea pe aceste străzi tăcute și goale, Merthin își dădu seama că era ca și cum ar fi văzut un cal rănit, care se prăbușise și nu mai putea să se ridice: o putere imensă fusese dintr-odată redusă la nimic. Nu întâlni pe nimeni din cercul său de cunoștințe. Presupunea că prietenii săi stăteau închiși în casele lor – asta dacă mai erau în viață.

Se duse mai întâi într-o piață aflată în apropiere, în vechiul oraș roman, unde construia o fântână pentru municipalitate. Pusese la punct un sistem elaborat care să-i permită să recicleze aproape toată apa, astfel încât fântâna să nu sece pe timpul verilor lungi și uscate din Florența.

Dar, când ajunse în piață, văzu că nimeni nu lucra pe șantier. Țevile subterane fuseseră fixate și acoperite înainte ca el să se îmbolnăvească, iar între timp fusese terminat și primul rând de zidărie, reprezentând marginea fântânii. Cu toate acestea, aspectul prăfuit, părăsit al pietrelor dovedea că nu se mai lucrase nimic aici de câteva zile bune. Mai rău, o mică piramidă de mortar întărit pe o scândură de lemn se prăbuși într-un nor de praf când o lovi el cu piciorul. Ba văzu chiar și niște unelte lăsate în dezordine pe pământ. Era o minune că nu fuseseră furate.

Fântâna avea să fie uluitoare. În atelierul lui Merthin, cel mai bun sculptor din oraș dădea formă piesei centrale sau cel puțin cu asta se ocupase până de curând. Merthin era dezamăgit că lucrările fuseseră sistate. Constructorii nu muriseră, nu-i așa? Poate că doar așteptau să vadă dacă Merthin avea să-și revină.

Acesta era cel mai mic dintre proiectele sale, deși era unul prestigios. Lăsă piața în urmă și porni spre nord, să inspecteze un altul. Dar, pe măsură ce se îndepărta de piață, începu să-și facă griji. Nu se întâlnise cu nimeni care să știe suficient de multe pentru a-i oferi o perspectivă mai amplă asupra situației. Ce se alesese din guvernul orașului? Molima se stingea sau se întea? Care era situația în restul peninsulei italice?

„Trebuie să iau lucrurile pe rând”, își impuse el.

Al doilea proiect al său era construcția unei case pentru Giulielmo Caroli, fratele mai mare al lui Buonaventura. Aceasta avea să fie un adevărat *palazzo*, o clădire înaltă cu fațadă dublă al cărei proiect avea în centru o scară impunătoare, mai lată decât unele dintre străzile orașului. Zidurile parterului fuseseră deja înălțate. Fațada era ușor înclinată, dând impresia de clădire fortificată. Deasupra acesteia se aflau însă două ferestre mari, cu arcade ascuțite și model trilobat. Aceste elemente de design arătau că oamenii care locuiau în clădirea respectivă erau pe cât de puternici, pe

atât de rafinați, adică exact mesajul pe care voia să-l transmită familia Caroli.

Fusesse ridicată și schelăria pentru construirea celui de-al doilea cat, dar nimeni nu lucra. Pe schele ar fi trebuit să se afle cinci zidari, muncind de zor la așezarea blocurilor de piatră. Singura persoană prezentă era un bărbat în vârstă care avea funcția de îngrijitor și-și ducea zilele într-o colibă de lemn, pitită în spatele șantierului. Când sosi Merthin, acesta ședea lângă un foc pe care se frigea un pui. Nesăbuitul folosisese niște lespezi scumpe de marmură pentru a forma vatra.

— Unde sunt ceilalți? îl întreabă Merthin fără niciun alt preambul.

Îngrijitorul sări în picioare.

— Signor Caroli a murit, iar fiul lui, Agostino, n-a mai vrut să-i plătească pe oameni, așa că au plecat... cei care nu muriseră adică.

Asta era o lovitură serioasă. Familia Caroli era una dintre cele mai bogate din Florența. Dacă ei considerau că nu-și mai puteau permite să construiască, înseamnă că treceau cu toții printr-o criză gravă.

— Deci Agostino a supraviețuit?

— Da, stăpâne, l-am văzut azi-dimineață.

Merthin îl cunoștea pe tânărul Agostino. Nu era la fel de inteligent ca tatăl său și unchiul lui, Buonaventura, așa că își suplina această lipsă printr-o atitudine precaută și conservatoare. N-avea să reînceapă lucrările decât atunci când avea să fie sigur că finanțele familiei își vor fi revenit în urma epidemiei de ciumă.

Cu toate acestea, Merthin era încrezător că al treilea și cel mai mare dintre proiectele sale avea să continue. Construia o biserică pentru un ordin de călugări-cerșetori aflați în grațiile negustorilor orașului. Șantierul se afla la sud de oraș, așa că Merthin traversa podul cel nou.

Acesta fusese terminat cu doar doi ani în urmă. Merthin însuși lucrase la el, sub conducerea arhitectului-șef, pictorul Taddeo Gaddi. Podul trebuia să reziste la presiunea exercitată de apele repezi la topirea zăpezii, iar Merthin ajutase la proiectarea pilonilor. Acum, în timp ce traversa, se întristă când văzu că toate prăvăliile mici ale aurarilor aflate pe pod erau închise – alt semn rău-prevestitor.

Biserica, având hramul Sant' Anna dei Frari, era cel mai ambițios proiect al său de până acum. Era mare, asemănătoare în multe privințe cu o catedrală – călugării-cerșetori erau bogați –, deși nu se compara cu Catedrala Kingsbridge. În Italia existau și catedrale gotice, cea din Milano fiind una dintre cele mai mari, dar italienilor cu concepții progresiste nu

le plăceau arhitectura engleză și cea franceză: ferestrele imense și contraforturile volante li se păreau mai degrabă o excentricitate. Obsesia pentru lumină, care era normală în nord-vestul Europei, unde vremea era mai tot timpul mohorâtă, părea de-a dreptul perversă în înșorita Italie, unde oamenii tânjeau după umbră și răcoare. Italienii se identificau cu arhitectura clasică a Romei antice, ale cărei ruine se vedeau peste tot. Le plăceau frontoanele și arcadele rotunjite și respingeau sculpturile exterioare în favoarea modelelor decorative cu piatră și marmură de diferite culori.

Dar Merthin avea să-i surprindă până și pe florentini cu biserica aceasta. Proiectul era reprezentat de o serie de cuburi, fiecare acoperit cu câte un dom – cinci la rând, și câte două de-o parte și de alta a zonei de întretăiere. Auzise despre domuri pe când se afla în Anglia, dar nu văzuse unul până ce nu vizitase catedrala din Siena. În Florența nu existau încă. Luminatorul avea să fie reprezentat de un rând de ferestre rotunde, numite *oculi*. În loc de stâlpi înguști care să se avânte către cer, această biserică urma să aibă sfere, forme complete, ca simbol al suficienței practice, caracteristică negustorilor din Florența.

Fu dezamăgit, dar nu surprins să vadă că pe schele nu se afla niciun zidar, că niciun muncitor nu rostogolea blocuri de piatră, că nicio femeie nu amesteca mortarul cu spatula. Șantierul era la fel de pustiu ca celelalte două. Totuși, era încrezător că, în cazul acesta, putea reîncepe proiectul. Ordinele religioase aveau o existență proprie, independentă de cea a indivizilor care le alcătuiau. Merthin străbătu șantierul și intră în mănăstirea fraților călugări.

Întregul lăcaș era cufundat în tăcere. Așa și trebuiau să fie mănăstirile, bineînțeles, dar liniștea cu care se confrunta acum avea ceva înfricoșător. Trecu prin vestibul și intră în camera de așteptare. De obicei, aici se afla un călugăr care studia Biblia în intervalele dintre vizitatori, dar astăzi încăperea era goală. Plin de presimțiri sumbre, Merthin trecu de o altă ușă și intră în claustru. Perimetrul acestuia era pustiu.

— Hei! strigă el. E cineva aici?

Glasul îi reverberă în spațiul demarcat de arcadele de piatră.

Începu să caute peste tot. Călugării dispăruseră cu desăvârșire. În bucătărie găsi trei bărbați care ședeau la masă, bând vin și mâncând șuncă. Aceștia purtau haine scumpe, pe care de obicei și le puteau permite numai negustorii, dar aveau părul încâlcit, bărbile neîngrijite și mâinile murdare: erau săraci îmbrăcați în hainele unor morți. Când Merthin intră, îl fixară cu priviri vinovate, dar în același timp sfidătoare.

Merthin îi întrebă:

— Unde sunt frații călugări?
— Au murit toți, îi răspunse unul dintre ei.
— Toți?
— Până la unul. I-au îngrijit pe cei care cădeau bolnavi, vezi dumneata, așa că s-au molipsit toți.

Merthin vedea clar că bărbatul respectiv era beat. Cu toate acestea, părea să spună adevărul. Cei trei stăteau foarte în largul lor în bucătăria mănăstirii, mâncând din hrana monahilor și bându-le vinul. În mod clar, știau că nu mai rămăsese nimeni care să obiecteze la un asemenea comportament.

Merthin se întoarse pe șantierul unde trebuia ridicată noua biserică. Pereții corului și ai transepturilor fuseseră înălțați, iar *oculi* luminatorului erau vizibili. Se așeză în mijlocul zonei de întretăiere a naosului cu transepturile, printre stivele de piatră, și începu să-și admire opera. Cât timp avea să fie amânat proiectul său? Dacă toți călugării muriseră, cine avea să le moștenească banii? Din câte știa el, aceștia nu făceau parte dintr-un ordin monastic mai mare. Era posibil ca episcopul să ceară drept de moștenire, ca și papa, de altfel. Practic, era o încurcătură juridică atât de mare, încât probabil aveau să treacă ani buni până să se rezolve.

În dimineața aceasta luase hotărârea de a se cufunda în muncă pentru a-și vindeca rana provocată de moartea Silviei. Acum era clar că, cel puțin pentru moment, nu avea nimic de lucru. Încă de când începuse reparația acoperișului bisericii Sfântul Marcu din Kingsbridge, în urmă cu zece ani, avusese mereu cel puțin un proiect de construcție în lucru. Fără muncă, se simțea total dezorientat. Și intra în panică.

Se smulsese din ghearele bolii pentru a-și găsi întreaga existență distrusă. Faptul că era, brusc, foarte bogat nu făcea decât să amplifice senzația de coșmar pe care i-o dădea această realizare. Lolla era singura ființă care-i mai rămăsese.

Nu știa ce să facă în continuare. Într-un final avea să se ducă acasă, dar nu-și putea petrece toată ziua jucându-se cu fetița lui de trei ani și discutând cu Maria. Așa că rămase pe loc, așezat pe un disc cioplit în piatră, menit să facă parte dintr-o coloană, și continuă să privească spațiul care avea să devină cândva naosul bisericii sale.

În timp ce soarele cobora lent pe traiectoria sa, Merthin rememora perioada în care zăcuse, bolnav. Fusesse sigur că avea să moară. Procentul de supraviețuitori era atât de mic, încât nu se așteptase deloc să se numere printre norocoși. În momentele sale de luciditate, își trecuse în revistă existența, considerând-o deja încheiată. Ajunsese să-și dea seama de ceva important, știa asta, dar, de când își revenise, nu reușise să-și

amintească de ce anume. Acum, în liniștea oferită de biserica neterminată, își aduse aminte că realizase că tăcuse o greșeală teribilă. Dar care fusese aceasta? Se certase cu Elfric, se culcase cu Griselda, o respinsese pe Elizabeth Clerk... Toate aceste decizii îi aduseseră necazuri, dar niciuna nu putea fi considerată o greșeală capitală.

Zăcând în pat, transpirând, tușind, chinuit de sete, aproape că voise să moară; voise și nu prea. Ceva îl făcuse să se agațe totuși de viață, iar acum își aminti ce.

Voise să o mai vadă pe Caris.

Acesta era lucrul fundamental pentru care trăia. În delirul său, îi văzuse chipul și plânsese îndurerat că avea să moară aici, la mii de kilometri distanță de ea. Greșeala vieții sale era faptul că o părăsise.

Odată recuperată amintirea care se ascunsese de el atâta vreme, își dădu seama de adevărul orbitor al acestei revelații și își simți sufletul plin de o fericire stranie.

Se gândea că nu avea nicio logică. Ea intrase la mănăstire. Refuzase să-l vadă și să-și justifice hotărârea. Dar inima sa nu asculta de vocea rațiunii, iar acum îi spunea că trebuia să fie acolo unde era și ea.

Se întreba oare ce făcea ea acum, în timp ce el stătea într-o biserică înălțată pe jumătate, într-un oraș aproape distrus de ciumă. Ultima dată afluase că fusese făcută călugăriță de către episcop. Decizia aceea era irevocabilă sau așa se spunea: Caris nu acceptase niciodată directivele despre care ceilalți susțineau că ar fi legi imuabile. Pe de altă parte, odată ce lua o hotărâre, era de obicei imposibil să o faci să se răzgândească. Fără nicio îndoială, era cât se poate de decisă să-și vadă de noua sa viață.

Dar asta nu conta. Voia să o revadă. Să nu o facă ar fi fost cea de-a doua greșeală capitală a vieții sale.

Iar acum era liber. Tot ceea ce-l lega de Florența dispăruse. Soția sa murise, ca și toate rudele dobândite prin această căsătorie, cu excepția a trei copii. Singura supraviețuitoare a familiei clădite de el era fiica sa, Lolla, pe care avea să o ia cu el. Era atât de mică, încât era sigur că abia avea să-și dea seama că părăsiseră ceea ce cunoștea ea a fi casa ei.

Își spuse că era o acțiune de maximă însemnătate. Întâi și-ntâi, trebuia să prezinte în fața justiției testamentul lui Alessandro și să facă aranjamentele necesare pentru a asigura traiul copiilor – Agostino Caroli avea să-l ajute cu asta. Apoi avea să-și transforme averea în aur și să aranjeze transferul ei în Anglia. Familia Caroli se putea ocupa și de asta, presupunând că rețeaua lor internațională de comerț nu se destrămase. Rămânea ultimul aspect, și cel mai greu – să

parcurea cei peste 1600 de kilometri care despărteau Florența de Kingsbridge, străbătând astfel mare parte din Europa.

Și toate acestea fără să aibă nici cea mai mică idee dacă iubita sa Caris avea să consimtă să-l vadă, atunci când, în sfârșit, va fi ajuns în Kingsbridge.

În mod clar, era o hotărâre care necesita o chibzuință îndelungată și meticuloasă.

Dar se decise în doar câteva secunde.

Avea să se întoarcă acasă.

54

Merthin părăsi Italia în compania a 12 negustori, originari din Florența și din Lucca. Se imbarcă din Genova, având ca destinație vechiul port Marsilia. De acolo porniră pe uscat către Avignon, reședința papei de mai bine de 40 de ani și locul unde se afla cea mai luxoasă Curte europeană, dar și cel mai urât mirositor oraș prin care trecuse Merthin vreodată. Se alăturară apoi unui grup numeros de clerici și de pelerini care se îndreptau către nord.

Toată lumea călătorea în grupuri, cu cât mai mari, cu atât mai bine. Negustorii transportau cu ei bani și bunuri scumpe pe care intenționau să le vândă, așa că aveau nevoie de ostași pentru a-i apăra de nelegiuiri. Erau bucuroși de companie: veșmintele preoțești și însemnele pelerinilor puteau să-i facă pe hoți să stea departe, și chiar și călătorii obișnuiți, cum era Merthin, contribuiau la formarea unui avantaj numeric.

Merthin încredințase mare parte din averea sa familiei Caroli din Florența. Rudele lor din Anglia aveau să-i dea bani peșin. Familia Caroli făcea astfel de tranzacții internaționale tot timpul, iar Merthin se folosisese de rețeaua lor și în urmă cu nouă ani, când transferase o avere mai mică din Kingsbridge în Florența. Dar, oricum, știa că acest sistem nu era complet infailibil: se întâmpla uneori ca asemenea familii să dea faliment, mai ales dacă împrumutau bani unor personaje nedemne de încredere, cum erau regii și prinții. Tocmai de aceea își pusese servitoarea să-i coasă o sumă mare de bani, în florini de aur, de țesătura cămășii sale de piele.

Lollei îi plăcea călătoria. Fiind singurul copil din caravană, toți se agitau în jurul ei. În timpul zilelor lungi petrecute călare, fetița stătea în șaua în fața lui Merthin, în siguranță între brațele lui, în timp ce ținea frâiele în palme. Când era ziua de lungă, Merthin îi cânta, îi repeta poezii și ghicitori, îi spunea povești și-i vorbea despre lucrurile pe care le vedeau – copaci, mori, poduri, biserici. Probabil că fetița nu înțelegea nici

jumătate din tot ce-i spunea el, dar sunetul vocii lui o făcea fericită.

Până atunci, Merthin nu mai petrecuse niciodată atât de mult timp cu fiica lui. Acum erau împreună ceas după ceas, zi după zi, săptămână după săptămână. Spera ca prezența lui continuă să compenseze, într-un fel, dispariția mamei ei. Cu siguranță, în ceea ce-l privea pe el, rețeta funcționa: fără Lolla, Merthin s-ar fi simțit îngrozitor de singur. Copila nu mai aducea vorba despre mami, dar, din când în când, își petrecea mânuțele pe după gâtul lui și îl strângea în brațe disperată, ca și cum i-ar fi fost frică să-i dea drumul.

Singurul moment în care simți o undă de regret fu când se opri în fața mării catedrale din Chartres, la aproape 100 de kilometri de Paris. În capătul vestic avea două turnuri. Cel dinspre nord nu era terminat, dar cel sudic era înalt de 105 metri. Văzând-o, își amintea cât de mult tânjise odată să proiecteze asemenea clădiri. Era puțin probabil să-și satisfacă această ambiție în Kingsbridge.

Rămase în Paris două săptămâni. Ciurma nu ajunsese până aici, iar Merthin simțea o ușurare imensă să vadă cum viața își urma cursul normal în acest mare oraș și cum, în locul priveliștii dezolante a străzilor pustii și a cadavrelor abandonate pe trepte, oamenii cumpărau, vindeau și circulau încoace și-ncolo. Starea de spirit i se mai însenină și abia atunci își dădu seama cât de afectat fusese de ororile pe care le lăsase în urmă, în Florența. Admira catedralele și palatele din Paris, făcând schițe în care reproducea detaliile care îl interesau în mod deosebit. Avea cu el un carnetel din hârtie, un suport nou pentru scris, foarte popular în Italia.

La plecarea din Paris, se alătură unei familii care se întorcea în Cherbourg. Auzind-o pe Lolla vorbind, oamenii presupuneau că Merthin era italian, iar el nu-i contrazicea, pentru că englezii erau detestați cu foc în nordul Franței. Împreună cu familia respectivă și suita lor de servitori, Merthin traversează Normandia într-un ritm relaxat, cu Lolla în șaua în fața sa și calul lor de povară urmându-i, legat de harnașamentul calului pe care îl călăreau amândoi. Ori de câte ori avea ocazia, Merthin admira îndelung bisericile și abațiile care supraviețuiseră valului de devastare semănat în urmă cu doi ani de invazia regelui Eduard al Angliei.

Ar fi putut să meargă mai repede, dar își spunea mereu că nu făcea altceva decât să profite la maximum de o ocazie cu care poate că n-avea să se mai întâlnească vreodată, și anume aceea de a vedea o gamă largă de stiluri și procedee arhitectonice. Cu toate acestea, în momentele sale de sinceritate cu sine, trebuia să recunoască faptul că îi era teamă de ceea ce avea să găsească la revenirea în Kingsbridge.

Se întorcea acasă la Caris, dar era posibil ca ea să nu mai fie aceeași Caris pe care o lăsase cândva în urmă. Era posibil să se fi schimbat, atât fizic, cât și mintal. Unele călugărițe se îngrășau dezgustător de mult, singura lor plăcere pe lumea aceasta fiind mâncarea. Dar i se părea mai probabil ca iubita lui Caris să fi devenit eteric de slabă, înfometându-se într-un extaz al renunțării la toate nevoile lumești. După atât timp, era posibil să se fi transformat într-o fanatică religioasă, rugându-se cât era ziua de lungă și flagelându-se pentru tot felul de păcate imaginare. Sau poate că murise între timp.

Acesta era cel mai negru coșmar al său. În adâncul inimii, știa că n-avea să găsească o Caris obeză sau obsedată de religie. Iar dacă era să fi murit, cel mai probabil ar fi aflat, așa cum aflase de moartea tatălui ei, Edmund. Avea să fie aceeași Caris, mărunțică și ordonată, isteată, organizată și hotărâtă. Dar își făcea nenumărate griji în privința modului în care avea să-l primească. Ce simțea pentru el acum, după nouă ani? Se gândea la el cu indiferență, ca la o amintire prea îndepărtată pentru a-i mai trezi vreun fel de afecțiune, în același fel în care se gândea el, de exemplu, la Griselda? Sau încă mai tânjea după el, undeva în profunzimile sufletului ei? N-avea niciun răspuns la toate aceste întrebări, de unde și neliniștea sa.

Debarcară la Portsmouth și călătoriră de acolo în tovărășia unui alt grup de negustori. Se despărțiră de aceștia la răspântia Mudford, negustorii continuându-și drumul spre Shiring, în timp ce Merthin și Lolla trecură apele puțin adânci ale râului, direct prin vad, și o luară pe drumul către Kingsbridge. Era chiar păcat, cugetă Merthin, că nu exista niciun indicator

vizibil privind drumul către Kingsbridge. Se întrebă oare câți negustori mergeau mai departe, la Shiring, doar pentru că nu-și dădeau seama, pur și simplu, că orașul Kingsbridge era mai aproape.

Era o zi caldă de vară, iar soarele lumina vesel când ajunseră suficient de aproape încât să-și vadă destinația. Primul lucru pe care-l observă fu vârful turnului de la catedrală, pe deasupra copacilor. „Cel puțin nu s-a prăbușit”, își spuse Merthin; reparațiile lui Elfric rezistaseră timp de 11 ani. Era păcat că turnul nu putea fi zărit de la răspântia Mudford – asta ar fi crescut considerabil numărul celor care ar fi venit în oraș.

Pe măsură ce se apropiau, Merthin se trezi năpădit de un amestec de entuziasm și teamă, care-i dădea o senzație de greață. Timp de câteva secunde, crezu că va fi nevoit să descalece și să verse. Încercă să se calmeze. Ce se putea întâmpla? Chiar dacă se dovedea că îi devenise perfect indiferent lui Caris, n-avea să moară din cauza asta.

Remarcă mai multe clădiri noi, înălțate la marginea cartierului Newtown. Splendida casă pe care o construisese pentru Dick Berarul nu se mai afla la marginea Kingsbridge-ului, pentru că orașul se extinsese dincolo de ea.

Când văzu podul, uită de temerile sale pentru câteva momente. Cu silueta marcată de linii curbe, elegante, acesta se ridica zvelt de pe malul râului și ateriza plin de grație pe insula aflată în mijlocul cursului de apă. De cealaltă parte a insulei, podul sălta din nou, traversând cel de-al doilea braț. Piatra alburie din care era construit lucea sub razele soarelui. Oameni și căruțe circulau pe el în ambele direcții. Această imagine îi făcu inima să i se dilate de mândrie. Era exact cum sperase: frumos, util și solid. „Eu l-am făcut, își spuse în gând, și e bun.”

Dar, când se apropie mai mult, avu parte de un șoc. Zidăria părții dinspre el avea stricăciuni în zona din jurul pilonului central. Vedeă cât se poate de clar crăpăturile apărute între blocurile de piatră, reparate stângaci cu niște benzi metalice care, cu siguranță, erau opera lui Elfric. Era de-a dreptul revoltat. Din loc în loc, acolo unde fuseseră înfipte cuiele care fixau benzile de fier, pornea câte o dără inestetică de rugină. Această imagine îl purtă automat cu 11 ani în urmă, când cercetase lucrările de reparație făcute de Elfric la vechiul pod de lemn. „Toată lumea poate să greșească, își spuse el, dar cei care nu învață din greșelile comise n-au cum să nu le repete.”

— Proștii naibii, zise el tare.

— Proștii naibii, repetă Lolla. Era în plin proces de învățare a limbii engleze.

Porni pe pod. Observă cu bucurie că partea superioară pe care se circula fusese finisată bine și fu încântat de modelul parapetului – o barieră solidă cu chei de boltă care aminteau de modelele pietrăriei de la catedrală.

Insula Leproșilor era în continuare plină de iepuri. Merthin își păstrase calitatea de arendaș al insulei. În absența sa, Mark Țesătorul încasase chiriile celor care-și aveau casele, atelierelor și depozitele acolo, plătitise arenda la care avea dreptul anual stăreția, păstrase un procent hotărât de comun acord pentru serviciile sale și îi trimisese restul lui Merthin, prin intermediul familiei Caroli. La final, era vorba despre o sumă mică, dar care creștea câte puțin în fiecare an.

Casa pe care Merthin și-o construise pe insulă avea un aspect îngrijit, fiind evident locuită: obloanele erau deschise, iar treptele de la intrare erau măturate. Aranjase ca Jimmie să locuiască acolo. Își dădu seama că acum Jimmie trebuia să fie bărbat în toată firea.

La capătul dinspre insulă al celei de-a doua porțiuni de pod, un bătrân pe care Merthin nu-l recunoscuse ședea la soare, încasând taxa de trecere. Merthin îi plăti un penny. Bărbatul se uită fix la el – ca și cum ar fi încercat să-și aducă aminte unde îl mai văzuse înainte –, dar nu spuse nimic.

Orașul i se părea în același timp familiar și străin. Pentru că era în mare parte identic cu ceea ce cunoștea el, schimbările i se păreau lui Merthin de-a dreptul miraculoase, ca și cum s-ar fi petrecut peste noapte: un rând de colibe fusese dărâmat, fiind înlocuit de mai multe case frumoase; în locul unde fusese cândva o casă mare și mohorâtă, locuită de o văduvă înstărită, se afla acum un han aglomerat; un puț dispăruse pentru a face loc unui drum pavat; o casă gri fusese văruiată în alb.

Trase la hanul Bell, aflat pe strada principală, chiar lângă poarta stăreției. Acesta era neschimbat: o tavernă cu un vad atât de bun, că avea să reziste probabil sute de ani. Își lăsă caii și bagajul în grija unui servitor de la grajduri și intra, ținând-o de mână pe Lolla.

Hanul Bell era aidoma tavernelor de peste tot: în partea din față avea o cameră mare, mobilată cu mese și bănci grosolan finisate, iar în spate, o zonă unde erau depozitate butoaiele de bere și de vin și unde se pregătea mâncarea. Pentru că era un han cunoscut și profitabil, paiele de pe jos erau schimbate frecvent, pereții erau proaspăt văruiți, iar pe timp de iarnă, în vatră ardea mereu un foc mare. Acum, pe timp de vară, toate ferestrele erau deschise, iar camera de la stradă era mângâiată de o briză ușoară.

Câteva clipe mai târziu, Bessie Bell își făcu apariția în sala de mese, venind din camera din spate. În urmă cu nouă ani,

Bessie fusese o fetișcană cu un corp ispititor; acum, se transformase într-o femeie voluptuoasă. Se uită la el fără să-l recunoască, dar Merthin observă că îl categorisi drept un client cu dare de mână.

— Bună ziua, drumețule, spuse ea. Cu ce vă putem servi, pe dumneata și pe fetiță?

Merthin zâmbi larg.

— Aș vrea să-mi închiriezi camera voastră particulară, dacă se poate, Bessie.

În momentul în care Merthin deschise gura, Bessie își dădu seama cu cine avea de-a face.

— Doamne! strigă ea. E chiar Merthin Podarul!

Merthin îi întinse mâna, dar ea îl cuprinse cu brațele și îl strânse la piept. Întotdeauna avusese o slăbiciune pentru el. Îi dădu drumul și-i cercetă chipul.

— Ce barbă ți-ai lăsat! Te-aș fi recunoscut mai repede fără ea. E fetița ta?

— O cheamă Lolla.

— Ei, da' ce frumușică ești! Cred că mama ta e o femeie tare frumoasă.

— Soția mea a murit, spuse Merthin.

— Ce păcat. Dar Lolla e suficient de mică încât să uite. Și soțul meu a murit.

— Nu știam că te-ai măritat.

— L-am cunoscut după ce ai plecat tu. Richard Brown, din Gloucester. S-a dus acum un an.

— Îmi pare rău să aud asta.

— Tata a plecat la Canterbury, în pelerinaj, așa că momentan conduc hanul de una singură.

— Întotdeauna l-am simpatizat pe tatăl tău.

— Și el ținea la tine. Îi plac oamenii care au ceva în cap. Nu s-a dat niciodată în vânt după Richard al meu.

— Aha. Merthin își dădu seama că discuția lor luase o turnură prea intimă. Ce știi despre părinții mei?

— Nu mai stau aici, în Kingsbridge. Acum locuiesc în casa cea nouă a fratelui tău, în Tench.

Merthin aflase, prin intermediul lui Buonaventura, că Ralph devenise lord de Tench.

— Probabil că tata e foarte încântat.

— E mândru ca un păun. Bessie zâmbi, după care chipul i se întunecă, într-o expresie de îngrijorare. Probabil că ești înfometat și obosit. O să le zic băieților să-ți ducă bagajele sus, după care o să-ți aduc o cană cu bere și niște supă.

Se întoarse și dădu să intre în camera alăturată.

— Ești foarte amabilă, dar...

Ajunsă în dreptul ușii, Bessie se opri.

— Ți-aș fi foarte recunoscător dacă ai putea să-i dai niște supă Lollei. Eu am ceva de făcut.

Bessie dădu din cap, în semn de acord.

— Bineînțeles. Se aplecă, pentru a ajunge cu chipul la nivelul celui al Lollei. Vrei să vii cu mătușica Bessie? Cred că ai putea să mănânci o felie întreagă de pâine. Ți place pâinea proaspătă?

Merthin traduse întrebarea în italiană, iar Lolla dădu fericită din cap, acceptând oferta.

Bessie îi aruncă o privire lui Merthin.

— Te duci s-o vezi pe sora Caris, nu?

Deși nu avea motiv să se simtă vinovat, Merthin tresări.

— Da, răspunse el. E tot aici, nu?

— O, da. E responsabilă cu oaspeții de la mănăstirea de maici. Nu m-ar mira să ajungă stareță într-o zi. Bessie o luă pe Lolla de mână și o duse în camera din spate. Noroc! îi strigă ea peste umăr.

Merthin ieși. Bessie putea fi oarecum sufocantă, dar afecțiunea ei era sinceră, și Merthin îi era recunoscător că-l primise cu atâta entuziasm. Intră în curtea stăreției. Se opri să admire imensa fațadă vestică a catedralei, care avea aproape 200 de ani, dar era la fel de impunătoare ca în prima zi.

Observă o clădire nouă, din piatră, ridicată la nord de biserică, dincolo de cimitir. Era un palat de dimensiune medie, cu o intrare impunătoare și etaj. Fusese construit în apropierea locului unde se afla înainte casa starețului, așa că, cel mai probabil, preluase funcția acelei clădiri modeste, reședința lui Godwyn. Se întrebă de unde făcuse rost starețul de banii necesari.

Se apropie. Palatul era grandios, însă lui Merthin nu-i plăcea arhitectura sa. Niciun element nu amintea de catedrala care se înălța atât de aproape. Detaliile erau executate neglijent. Partea de sus a cadrului ușii, voit ostentativ, bloca o parte a unei ferestre de la etaj. Cel mai grav era că palatul fusese construit pe o axă diferită față de cea a bisericii, astfel încât forma un unghi ciudat cu aceasta.

Fără îndoială, fusese făcut de Elfric.

Pe o treaptă a scării de la intrare stătea o pisică dolofană, neagră, cu excepția vârfului cozii care era alb. Văzându-l pe Merthin, îl ținui cu o privire plină de răutate.

Acesta se îndepărtă și porni încet spre spital. Pajiștea de lângă catedrală era pustie și nu se auzea niciun zgomot: azi nu era zi de târg. Entuziasmul și teama puseră din nou stăpânire pe el, făcându-l să simtă un gol în stomac. Avea s-o vadă pe Caris dintr-un moment în altul. Ajunse la ușă și intră cu discreție. Încăperea prelungă părea mai luminoasă decât și-o

amintea el: toate obiectele fuseseră frecate bine, iar acum străluceau de curăţenie. Pe saltelele de paie de pe jos erau întinşi câţiva oameni, majoritatea în vârstă. În faţa altarului, o novice tânără recita nişte rugăciuni cu voce tare. Merthin aşteptă ca aceasta să termine. Era atât de emoţionat, încât se simţea mai bolnav decât pacienţii de pe saltele. Venise cale de 1600 de kilometri pentru momentul acesta. Oare bătuse drumul degeaba?

Într-un final, călugăriţa spuse „amin” pentru ultima oară şi se întoarse. Merthin nu o cunoştea. Femeia se apropie de el şi i se adresează politicos:

— Domnul să te binecuvânteze, străine!

Merthin trase adânc aer în piept.

— Am venit să o văd pe sora Caris, spuse el.

Adunările la canon ale călugăriţelor se ţineau în refectoriu. În trecut, folosiseră împreună cu călugării sala capitulară de formă octogonală, aflată lângă colţul nord-estic al catedralei. Din păcate, atmosfera de neîncredere apărută între monahii de ambele sexe era atât de puternică, încât călugăriţele nu voiau să-şi asume riscul ca fraţii călugări să le audă discuţiile şi deliberările. Aşa că se întruneau în camera lungă şi golaşă unde îşi luau masa.

Deţinătoarele de funcţii monahale şedeau de o parte a unei mese, cu stareţa Cecilia în mijloc. Nu aveau stareţă adjunctă: Natalie murise în urmă cu o săptămână, la 57 de ani, iar Cecilia nu îi numise încă o înlocuitoare. În dreapta Ceciliei se aflau trezoriera, Beth, şi călugăriţa care ocupa funcţia de matricularius, Elizabeth, cunoscută pe vremuri sub numele de Elizabeth Clerk. În stânga stareţei stăteau chelăreasa, Margaret, care era responsabilă cu proviziile mănăstirii, şi subordonata ei, Caris, responsabilă cu vizitatorii. În faţa lor se aflau restul de 30 de călugăriţe, aşezate pe rândurile de bănci ordonate special pentru această întrunire.

După o rugăciune şi citirea versetului zilnic, stareţa Cecilia anunţă noutăţile:

— Am primit o scrisoare de la Sfinţia Sa, episcopul, ca răspuns la plângerea formulată de noi împotriva stareţului Godwyn pentru sustragerea banilor noştri.

Printre călugăriţe se iscă un val de murmure, trădând nerăbdarea acestora. Răspunsul era aşteptat de multă vreme. Regele Eduard numise un succesor pentru episcopul Richard abia la un an de la decesul acestuia. Conte William îl susţinuse din toate puterile pe Jerome, administratorul dibace care lucrase în subordinea tatălui său, dar, într-un final, Eduard îl alesese pe Henri de Mons, o rudă a soţiei lui din Hainault, o

localitate din nordul Franței. Episcopul Henri venise în Anglia pentru ceremonia de învestire, apoi se dusesese la Roma pentru a fi uns de către papă, după care se întorsese și se instalase în palatul de la Shiring înainte de a răspunde la scrisoarea oficială a Ceciliei, în care aceasta își expunea plângerea.

Cecilia continuă:

— Episcopul refuză să ia vreo măsură în ceea ce privește furtul, motivând că incidentul a avut loc în timpul episcopului Richard și că trecutul e mort și îngropat.

Călugărițele suspinară, profund surprinse. Acceptaseră răbdătoare toate întârzierile, nădăduind că, într-un final, avea să li se facă dreptate. Acest refuz era de-a dreptul șocant pentru ele.

Caris citise misiva mai devreme. Ea nu era la fel de uluită ca restul călugărițelor. Nu era nimic surprinzător în faptul că noul episcop nu voia să-și înceapă mandatul printr-un conflict cu starețul de Kingsbridge. Scrisoarea îi arăta că Henri avea să fie un conducător pragmatic, nu un om cu principii. În această privință, nu diferea de cei mai mulți dintre bărbații care ocupau funcții importante în ierarhia Bisericii.

Totuși, asta nu însemna că era mai puțin dezamăgită. Decizia episcopului o silea să-și abandoneze, cel puțin pentru viitorul previzibil, visul de a construi un spital nou, unde bolnavii să fie izolați de oaspeții sănătoși. Își impusese să nu sufere din cauza acestei renunțări: stăreția funcționase sute de ani fără să aibă parte de un asemenea lux, așa că proiectul mai putea aștepta un deceniu-două. Pe de altă parte, o înfurie teribilă să vadă cât de repede se răspândeau bolile infecțioase, precum cea adusă de Maldwyn Bucătarul la Târgul de Lână din urmă cu doi ani. Nimeni nu înțelegea exact cum se transmiteau aceste afecțiuni – prin privirea unei persoane bolnave, prin atingere sau, pur și simplu, prin traiul la comun, dar era evident că, în multe cazuri, indivizii se molipseau unii de la alții, iar apropierea de bolnavi conta. Însă deocamdată trebuia să uite de acest proiect.

Un nou val de proteste înăbușite se ridică din rândul călugărițelor. Glasul lui Mair răsună limpede, acoperindu-le pe celelalte:

— Călugării o să fie și mai îngâmfați decât până acum.

Caris își dădu seama că avea dreptate. Godwyn și Philemon scăpaseră nepedepsiți pentru un furt pe față. Aceștia susținuseră mereu că, din moment ce banii fuseseră folosiți pentru slava lui Dumnezeu, însușirea banilor călugărițelor nu era un furt, iar acum aveau să considere că episcopul îi răzbunase pentru îndurarea unor acuzații nedrepte. Era o înfrângere plină de amărăciune, mai ales pentru Caris și Mair.

Dar stareța Cecilia n-avea de gând să-și irosească timpul cu regrete.

— Această decizie nu este vina niciuneia dintre noi, poate cu excepția mea, spuse ea. Pur și simplu am avut prea multă încredere în ceilalți.

„Tu ai avut încredere în Godwyn, eu nu”, completă Caris în gând, dar nu scoase niciun sunet. Aștepta să audă ce avea să spună Cecilia mai departe. Știa că stareța urma să facă niște schimbări în ceea ce privea funcțiile monastice, dar nimeni nu știa ce hotărâse.

— Oricum, trebuie să avem mai multă grijă de-acum încolo. Ne vom construi propria vistierie, la care călugării să nu aibă acces; de fapt, sper chiar că aceștia nu vor ști nici măcar unde se află. Sora Beth se va retrage din funcția de trezorieră, primind mulțumirile noastre pentru lunga perioadă în care ne-a servit cu o loialitate neclintită, iar sora Elizabeth o să-i ia locul. Am încredere totală în Elizabeth.

Caris încercă să-și controleze expresia feței, astfel încât să nu reflecte dezgustul pe care-l simțea. Elizabeth depusese mărturie că ea ar fi fost vrăjitoare. Trecuseră nouă ani de atunci, iar Cecilia o iertase pe Elizabeth, dar Caris n-avea s-o facă niciodată. Și totuși, acesta nu era singurul motiv din spatele antipatiei lui Caris. Elizabeth era acră și mereu pusă pe ceartă, iar ciuda pe care o simțea îi influența deciziile și acum. În opinia lui Caris, în asemenea oameni nu puteai să ai niciodată încredere: erau întotdeauna predispuși să ia hotărâri pe baza preconcepțiilor lor.

Cecilia continuă:

— Sora Margaret a cerut permisiunea de a se retrage din funcția pe care o deține, iar funcția de chelăreasă va fi preluată de sora Caris.

Aceasta ascultă vestea cu dezamăgire. Sperase să fie numită stareță adjunctă, respectiv să fie mâna dreaptă a Ceciliei. Încercă să schițeze un zâmbet încântat, dar îi venea foarte greu. În mod evident, Cecilia n-avea să numească o stareță adjunctă. Prefera două subordonate rivale, Caris și Elizabeth, pe care să le lase să se lupte între ele pentru funcția respectivă. Caris întâlnește privirea lui Elizabeth și citi în ea o ură abia reținută.

Cecilia vorbește mai departe:

— Sub supravegherea lui Caris, sora Mair va deveni responsabilă cu vizitatorii.

Mair radia de bucurie. Era încântată că fusese promovată și fericirea îi era sporită de faptul că avea să lucreze în subordinea lui Caris. Această decizie era și pe placul lui Caris. Mair împărtășea exigențele sale privind curățenia și

neîncrederea în unele tratamente prescrise de călugări, cum era luarea de sânge.

Caris nu obținuse ce voia, dar încercă să arboreze un aer fericit în timp ce stareța anunța alte câteva numiri în funcții mai puțin importante. După ce întrunirea se încheie, se duse la Cecilia și îi mulțumi.

— Să nu-ți închipui că a fost o decizie ușor de luat, zise stareța. Elizabeth e inteligentă și hotărâtă, plus că e un factor stabil în situații în care tu ești total imprevizibilă. Dar tu ești inventivă și ai darul de a scoate la iveală ce au oamenii mai bun. Am nevoie de voi amândouă.

Caris nu putea contrazice analiza Cecilei în ceea ce o privea. „Chiar mă cunoaște, își spuse ea plină de frustrare, mai bine decât oricine pe lumea asta, acum că tata a murit și Merthin a plecat.” Simți un val de afecțiune pentru Cecilia. Aceasta era ca o cloșcă, mereu în mișcare, mereu ocupată, având mereu grijă de puișorii ei.

— O să fac tot ce pot pentru a mă ridica la înălțimea așteptărilor dumitale, promise Caris.

Ieși din încăpere. Trebuia să verifice cum se simțea Julie cea Bătrână. Indiferent de directivele pe care le dădea călugărițelor mai tinere, nimeni nu avea grijă de Julie ca ea. Își închipuiau probabil că o bătrână neputincioasă nu avea nevoie de prea mult confort. Caris era singura care se asigura că Julie primea o pătură când era frig afară, ceva de băut când îi era sete și că era ajutată să ajungă la latrină la orele la care avea de obicei nevoie. Caris se hotărî să-i ducă o băutură caldă, o infuzie de plante care mereu părea a o înveseli. Se duse în farmacie și puse un vas mic cu apă pe foc, la fiert.

Mair intră și ea și închise ușa.

— Nu-i așa că e minunat? zise ea. O să lucrăm tot împreună! Își petrecu brațele pe după gâtul lui Caris și o sărută pe buze.

Caris o îmbrățișă la rândul ei, după care se desprinsă ușor.

— Nu mă săruta așa, o dojeni ea.

— Dar o fac pentru că te iubesc.

— Și eu te iubesc, dar nu în același fel.

Era adevărat. Caris era foarte atașată de Mair. Deveniseră extrem de intime în Franța, când își riscaseră viețile. Caris chiar se trezise că era atrasă de frumusețea lui Mair. Într-o noapte, într-o tavernă din Calais, când avuseseră la dispoziție o încăpere cu o ușă ce putea fi încuiată, Caris cedase, în sfârșit, avansurilor lui Mair. Aceasta o mângâiasă și o sărutase pe Caris aproape peste tot, iar Caris făcuse același lucru. Mair spusese că aceea fusese cea mai frumoasă noapte din viața ei.

Din păcate, Caris nu simțise la fel. Pentru ea, experiența fusese plăcută, dar nu extaziantă și nu voise să o repete.

— E-n regulă, rosti Mair. Atât timp cât mă iubești, chiar și puțin, sunt fericită. N-o să încetezi niciodată să mă iubești, nu-i așa?

Caris turnă apa clocotită peste ierburi.

— Când o să fii la fel de bătrână ca Julie, promit c-o să-ți aduc și ție infuzie din asta, ca să-ți păstrezi sănătatea.

Ochii lui Mair se umplură de lacrimi.

— E cel mai frumos lucru pe care mi l-a zis cineva vreodată.

Caris nu intenționase ca vorbele ei să pară un jurământ de dragoste veșnică.

— Lasă sentimentalismele, replică ea cu blândețe în glas. Strecură infuzia într-o cană de lemn. Hai să vedem cum se simte Julie.

Traversară claustrul și intrară în spital. Lângă altar se afla un bărbat cu barbă roșcată, stufoasă.

— Domnul să te binecuvânteze, străine! spuse Caris.

Bărbatul acela i se părea cunoscut. Nu-i răspunse la salut, ci o fixă stăruitor cu ochii săi căprui-aurii. Abia atunci îl recunoscuse. Scăpă cana din mână.

— O, Doamne! exclamă ea. Tu!

Cele câteva momente de dinainte ca ea să-l fi recunoscut fuseseră extraordinare, iar Merthin avea certitudinea că avea să le prețuiască pentru tot restul vieții sale, indiferent ce avea să se întâmple mai departe. Privea plin de dorință chipul pe care nu-l văzuse de nouă ani și-și aminti, cu o surpriză care semăna cu șocul simțit atunci când te-arunci în apele reci ale unui râu într-o zi fierbinte de vară, cât de dragă îi fusese fața ei. Abia dacă se schimbase: toate temerile sale fuseseră nefondate. Nici măcar nu părea mai în vârstă. Caris avea acum 30 de ani, calculă el, dar era la fel de zveltă și de vioaie ca la 20. Intrase în spital cu pași repezi și având un aer de autoritate energică, ținând în mână o cană în care avea, cel mai probabil, un medicament; apoi se uitase la el, se oprise și scăpase cana din mână.

Merthin zâmbi larg, simțindu-se incredibil de fericit.

— Ești aici! zise ea. Credeam că ești la Florența!

— Sunt foarte bucuros că m-am întors, îi răspunse el.

Caris își coborî privirea către lichidul de pe jos. Călugărița aflată lângă ea spuse:

— Nu-ți face probleme pentru asta, curăță eu. Du-te și vorbește cu el.

Cealaltă călugăriță era frumoasă și avea ochii plini de lacrimi, observă Merthin, dar era prea entuziasmat ca să-i dea

prea multă atenție.

Caris întrebă:

— Când te-ai întors?

— Am ajuns acum o oră. Arăți bine.

— Iar tu arăți... ca un bărbat în toată puterea cuvântului.

Merthin izbucni în râs.

Caris continuă:

— Ce te-a făcut să te întorci?

— E o poveste lungă, rosti el. Dar mi-ar plăcea să pot să ți-o spun.

— Bine, hai afară.

Îi atinse ușor brațul și-l conduse afară din clădire. Teoretic, călugărițele nu aveau voie să-i atingă pe ceilalți și nici să poarte discuții între patru ochi cu bărbați, dar, pentru Caris, aceste reguli avuseseră mereu un caracter opțional. Merthin se bucura că ultimii nouă ani n-o făcuseră să respecte autoritatea regulilor.

Merthin arată spre banca din grădina de legume.

— Știi, am stat chiar aici, cu Mark Țesătorul și Madge a lui, în ziua în care ai intrat la mănăstire, acum nouă ani. Madge mi-a zis că ai refuzat să mă vezi.

Caris încuviință printr-o mișcare din cap.

— A fost cea mai nefericită zi din viața mea, dar știam că, dacă te-aș fi văzut, durerea ar fi fost mult mai puternică.

— Și eu simțeam la fel, numai că voiam să te văd, indiferent cât de nefericit m-ar fi făcut asta.

Caris îl fixă pe Merthin cu ochii ei verzi cu pete aurii, care-și păstraseră aceeași candoare dintotdeauna.

— Asta sună ca un reproș.

— Poate chiar e. Eram foarte furios, foarte supărat pe tine. Indiferent de ce hotărâseși, simțeam că îmi datorai o explicație.

Merthin nu intenționase ca discuția să decurgă astfel, dar nu se putea abține să-și spună părul.

Caris nu era dispusă să-și ceară iertare.

— Dar e destul de simplu. Abia dacă suportam gândul de a te părăsi. Dacă aș fi fost obligată să vorbesc cu tine, cred că m-aș fi omorât.

Aceste cuvinte îl luară prin surprindere pe Merthin. Timp de nouă ani, fusese convins că atitudinea ei din ziua despărțirii lor fusese una egoistă. Își aminti că ea avusese mereu capacitatea de a-l face să-și revizuiască atitudinile. Nu era deloc comod acest proces, însă nu trebuia să piardă din vedere nici că, de cele mai multe ori, Caris avea dreptate.

Nu se așezară pe bancă, ci se îndepărtară de ea și porniră să se plimbe pe pajiștea de lângă catedrală. Cerul se întunecase, iar soarele fusese acoperit de nori.

— În Italia circulă o molimă teribilă, zise el. I se spune *la moria grande*.

— Am auzit de ea, răspunse Caris. Nu s-a întins și în sudul Franței? Din ce se zvonește, cred că e îngrozitoare.

— M-am molipsit și eu. Mi-am revenit, ceea ce e uimitor. Soția mea, Silvia, a murit.

Caris păru total surprinsă, șocată chiar.

— Îmi pare foarte rău, murmură ea. Cred că ești foarte trist.

— Toate rudele ei au murit, precum și toți clienții mei. Mi s-a părut un moment potrivit să mă întorc acasă. Tu ce-ai mai făcut?

— Tocmai ce-am fost numită chelăreasă, rosti ea, evident mândră de sine.

După măcelul la care fusese martor, bucuria ei îi părea lui Merthin aproape trivială. Dar, cu toate acestea, asemenea evenimente erau importante în viața unei mănăstiri. Merthin își ridică privirea către biserică.

— Florența are o catedrală imensă, spuse el. Cu o mulțime de modele din piatră de diferite culori. Dar mie îmi place mai mult așa: forme sculptate, toate de aceeași nuanță.

În timp ce el cerceta turnul – piatră cenușie pe fundalul cenușiu al cerului –, începu să plouă.

Se adăpostiră în biserică. În naos se aflau vreo zece persoane, răspândite ici-colo: vizitatori care admirau arhitectura, localnici cucernici care se rugau, doi călugări novici care măturau pardoseala.

— Îmi aduc aminte cum te-am pipăit odată în spatele aceluia stâlp, făcu Merthin cu un zâmbet larg.

— Și eu îmi aduc aminte, zise ea, însă nu-și ridică privirea către el.

— Iubirea mea pentru tine e la fel de vie ca-n ziua aceea. Asta e adevăratul motiv pentru care m-am întors.

Caris se întoarse către el și-l fixă cu furie în ochi.

— Dar te-ai însurat.

— Și tu ai devenit călugăriță.

— Dar cum ai putut să te însori cu ea... cu Silvia... dacă mă iubeai pe mine?

— Am sperat c-o să pot să te uit. Dar n-am reușit. Apoi, când am crezut c-o să mor, mi-am dat seama că n-o să te pot da uitării niciodată.

Furia lui Caris dispăru la fel de repede cum apăruse, și ochii i se umplură de lacrimi.

— Știu, răspunse ea ferindu-și privirea.

— Și tu simți la fel.

— Sentimentele mele nu s-au schimbat niciodată.

— Ai încercat să le schimbi?

Caris îi întâlnește privirea.

— E o călugăriță...

— Aceea frumoasă, care era cu tine în spital?

— Cum de ți-ai dat seama?

— A început să plângă când m-a văzut. Chiar m-am întrebat de ce.

Pe chipul lui Caris apăru o expresie vinovată, iar Merthin presupuse că se simțea exact așa cum o făcea el când Silvia spunea: „Te gândești la englezoaica ta.”

— Mair mi-e dragă, zise Caris. Și mă iubește. Dar...

— Dar nu m-ai uitat.

— Nu.

Merthin se simțea victorios, dar încercă să-și ascundă exaltarea.

— În cazul ăsta, făcu el, ar trebui să renunți la jurămintele depuse, să părăsești mănăstirea și să te măriți cu mine.

— Să plec de la mănăstire?

— Va trebui mai întâi să obții o amnistie pentru condamnarea de vrăjitorie, îmi dau seama de asta, dar sunt sigur că se poate – o să-i mituim pe episcop, pe arhiepiscop și chiar pe papă, dacă va fi nevoie. Îmi pot permite.

Caris se îndoia că era atât de ușor pe cât credea el. Dar nu asta era principala ei problemă.

— Nu e vorba că n-aș fi tentată, rosti ea. Dar i-am promis Ceciliei că o să-i demonstrez că nu a greșit atunci când a avut încredere în mine... Trebuie să o ajut pe Mair să se descurce în funcția de responsabilă cu vizitatorii... trebuie să construim o visterie nouă... și sunt singura care are grijă cum trebuie de Julie cea Bătrână...

Merthin era năucit.

— Și toate astea sunt atât de importante?

— Bineînțeles că sunt! răspunse ea mânioasă.

— Credeam că o mănăstire de maici înseamnă un grup de femei bătrâne care se roagă toată ziua.

— Și-i vindecă pe cei bolnavi, le dau de mâncare săracilor și gestionează mii de hectare de teren. Viața la mănăstire e la fel de importantă ca înălțarea de poduri și biserici.

Merthin nu se așteptase la asta. Caris fusese mereu sceptică în ceea ce privea chestiunile religioase. Intrase la mănăstire constrânsă de împrejurări, pentru că aceasta fusese singura modalitate de a-și salva viața. Dar acum se părea că ajunsese să-și iubească pedeapsa.

— Ești ca un prizonier care nu are nicio tragere de inimă să-și părăsească temnița, chiar dacă ușa e larg deschisă, remarcă el.

— Ușa nu e larg deschisă. Ar trebui să renunț la jurămintele făcute. Stareța Cecilia...

— Va trebui să rezolvăm problemele astea pe rând. Hai să începem imediat.

Caris părea nefericită.

— Nu sunt sigură.

Merthin își dădea seama că era sfâșiată între cele două posibilități, iar asta îl uluia.

— Ești chiar tu? întrebă el, nevenindu-i să creadă. Înainte urai ipocrizia și falsitatea pe care le vedeai a fi la ele acasă la stăreție. Lene, lăcomie, necinste, despotism...

— Astea sunt încă adevărate în ceea ce-i privește pe Godwyn și pe Philemon.

— Pleacă atunci.

— Și ce să fac mai departe?

— Să te măriți cu mine, evident.

— Atâta tot?

Din nou, Merthin era uluit.

— E tot ce vreau.

— Ba nu, nu e. Tu vrei să proiectezi palate și castele. Vrei să construiești cea mai înaltă clădire din toată Anglia.

— Dacă ai nevoie de cineva de care să ai grijă...

— Poftim?

— Am o fetiță. O cheamă Lolla. Are trei ani.

Această veste păru să potolească agitația din mintea lui Caris. Oftă.

— Dețin o funcție importantă într-o mănăstire cu 35 de călugărițe, zece novice și 25 de angajați, cu școală, spital și o farmacie, iar tu-mi ceri să dau cu piciorul la tot pentru a dădăci o fetiță pe care nici măcar n-am văzut-o vreodată.

Merthin renunță să se mai contrazică cu ea.

— Tot ce știu e că te iubesc și că vreau să fiu cu tine.

Caris râse – un râs nenatural, forțat.

— Dacă ai fi spus asta și numai asta, ai fi putut să mă convingi.

— Nu înțeleg, făcu el. Mă refuzi sau nu?

— Nu știu, răspunse ea.

55

Merthin rămase treaz mare parte din noapte. Era obișnuit să doarmă în taverne, iar sunetele pe care le scotea Lolla în somn îl linișteau; dar în seara aceasta nu reușea să-și ia gândul de la Caris. Era șocat de felul cum reacționase la întoarcerea lui. Își dădea seama acum că nu luase niciodată în calcul ce avea să simtă Caris odată revenit în viața ei. Se complăcuse într-o

seamă de coșmaruri nerealiste despre cum s-ar fi putut schimba ea și, în adâncul sufletului său, sperase să aibă parte de o împăcare plină de bucurie. Bineînțeles că ea nu-l uitase; dar Merthin ar fi trebuit să-și dea seama că nu era posibil ca o femeie ca ea să-și fi petrecut ultimii nouă ani jelindu-l – pur și simplu nu era genul.

Totuși, nu ar fi ghicit niciodată că ea ar putea fi atât de atașată de munca pe care o făcea la stăreție. Întotdeauna fusese mai mult sau mai puțin ostilă în ceea ce privea Biserica. Având în vedere cât de periculos era să critici religia în orice fel, nu s-ar fi mirat dacă ar fi ascuns chiar și de el profunzimea scepticismului ei. Așa că era un adevărat șoc să afle acum că nu era deloc dornică să plece de la mănăstire. Anticipase teama de condamnarea la moarte rostită de episcopul Richard sau îndoiala că avea să i se permită să renunțe la jurămintele depuse, dar nu bănuise că era posibil ca ea să găsească viața la mănăstire atât de plină de satisfacții, încât să ezite să-i devină soție.

Era mânios pe ea. Își dorea să-i fi strigat în față: „Am călătorit 1600 de kilometri ca să te cer de soție – cum poți să spui că nu ești sigură?” Îi veneau în minte și alte remarci usturătoare pe care ar fi putut să i le servească. Poate că era bine că nu se gândise la ele la momentul respectiv. Conversația lor se încheiase cu rugămintea ei de a-i acorda o perioadă pentru a-și reveni din surpriza întoarcerii lui neașteptate și pentru a se gândi la ce era de făcut. El consimțise – nu avusese de ales dar asta îl lăsase într-un fel de suspensie agonizantă, precum cea a unui om crucificat.

Într-un final, Merthin alunecă într-un somn tulbure.

Ca de obicei, Lolla îl trezi devreme și coborâra amândoi în salon ca să mănânce câte o porție de terci de ovăz. Merthin își reprimă impulsul de a se duce direct la spital și de a vorbi din nou cu Caris. Aceasta îi ceruse timp și nu-l ajuta cu nimic să facă presiuni asupra ei. Își dădu seama că era posibil să aibă parte și de alte surprize, așa că era indicat să se pună la curent cu ce se mai întâmplase în Kingsbridge. După gustarea de dimineață, se duse să-l vadă pe Mark Țesătorul.

Familia Țesătorilor locuia pe strada principală, într-o casă mare care fusese cumpărată la scurt timp după ce Caris îi inițiasse în afacerea cu stofă. Merthin își amintea zilele în care cei doi soți și cei patru copii ai lor trăiau într-o singură încăpere, nu cu mult mai mare decât războiul de țesut la care lucra Mark. Casa lor cea nouă avea un parter mare, din piatră, care le servea de prăvălie și depozit. Camerele de locuit se aflau la etaj. Merthin o găsi pe Madge în prăvălie, verificând o încărcătură de stofă stacojie care tocmai sosise de la una dintre

dârstele lor din afara oraşului. Femeia avea aproape 40 de ani acum, iar în părul negru îi apăruseră fire albe. Scundă fiind, devenise chiar dolofană, cu un piept proeminent şi un posterior mare. Văzând-o, lui Merthin îi veni în minte imaginea unui porumbel, însă unul agresiv, din cauza conturului proeminent al bărbiei şi a aerului hotărât.

Împreună cu ea erau doi tineri, o fată frumoasă, de vreo 17 ani, şi un băiat voinic, cu vreo doi ani mai mic. Merthin şi-i aminti pe cei doi copii mai mari ai Țesătorilor: Dora, o fetiță slabă, îmbrăcată cu o rochiță zdrențuită, şi John, un băiețel sfios. Erau chiar aceștia, numai că între timp crescuseră. Acum, John ridica baloturile de stofă aparent fără efort, în timp ce Dora le ținea socoteala, făcând creștături pe un băț. Privindu-i, Merthin se simțea bătrân. „N-am decât 32 de ani”, își spuse el, dar apoi își dădu seama că, în comparație cu John, avea o vârstă înaintată.

Când îl văzu, Madge scoase un strigăt de bucurie şi de surprindere. Îl îmbrățișă, îl sărută pe obraji acoperiți de barbă, după care se agită teribil în jurul Lollei.

— Mă gândeam că ar putea să vină să se joace cu copiii tăi, zise cu mahnire Merthin. Dar, bineînțeles, copiii tăi sunt mult prea mari pentru asta.

— Dennis şi Noah sunt la școala de la stăreție, replică Madge. Au 13 şi 11 ani. Dar Dora o să-i țină de urât Lollei – îi plac la nebunie copiii.

Tânăra o luă pe Lolla în brațe.

— Pisica vecinilor a făcut pui, îi spuse ea fetei. Vrei să-i vezi?

Lolla răspunse într-un șir de cuvinte în italiană, pe care Dora le interpretează ca fiind un consimțământ, iar cele două pleacă.

Madge îl lăsa pe John să termine de descărcat căruța şi-l conduse pe Merthin sus.

— Mark s-a dus la Melcombe, îl informă ea. Exportăm o parte din stofa noastră în Bretania şi în Gasconia. Ar trebui să se întoarcă azi sau mâine, cel târziu.

Merthin luă loc în salon şi acceptă cana cu bere oferită.

— Kingsbridge pare să o ducă bine, remarcă el.

— Negoțul cu lână brută a scăzut. Din cauza taxelor impuse pe timp de război. Totul trebuie vândut prin intermediul a câțiva negustori mari, astfel încât regele să-și încaseze partea. Mai sunt încă vreo câțiva negustori aici – Petranilla continuă afacerea lui Edmund –, dar nici nu se compară cu ce era altădată. Din fericire, negoțul cu stofă finisată a ajuns să ia locul celui cu lână brută, cel puțin la noi.

— Godwyn e în continuare stăreț?

— Din păcate, da.

— Tot vă mai face probleme?

— E foarte conservator. Se opune oricărei schimbări și-și exercită dreptul de veto în orice chestiune care ne-ar aduce prosperitatea. De exemplu, Mark a propus să avem târg și sâmbăta, nu doar duminica, să vedem cum ar fi.

— Dar ce motiv ar putea avea să se împotrivescă?

— A zis că asta le-ar permite oamenilor să vină doar la târg, nu și la biserică, lucru care ar fi rău.

— Unii poate că s-ar fi dus la biserică și sâmbăta.

— Godwyn vede întotdeauna jumătatea goală a paharului, niciodată pe cea plină.

— Dar ghilda parohială îi ține piept, nu?

— Nu prea des. Elfric e staroste acum. El și Alice s-au ales cu aproape toată averea lui Edmund.

— Dar starostele nu trebuie să fie neapărat cel mai bogat om din oraș.

— Dar de obicei așa se întâmplă. Nu uita că Elfric le dă de lucru multor meșteri – dulgheri, zidari, lucrători la mortar, schelari – și cumpără de la toți cei care se ocupă cu negoțul de materiale de construcție. Orașul e plin de oameni care depind mai mult sau mai puțin de el.

— Iar Elfric a fost dintotdeauna apropiat de Godwyn.

— Exact. El primește toate lucrările de construcție de la stăreție – ceea ce înseamnă toate proiectele publice.

— Și e un constructor atât de prost!

— Ciudat, nu-i așa? rosti Madge pe un ton meditativ. Ai zice că Godwyn ar trebui să vrea meșterul cel mai priceput. Dar nu. Pentru el, nu contează decât cine e mai supus, cine face exact cum vrea el, fără să pună vreo întrebare.

Merthin se simțea oarecum deprimat. Nimic nu se schimbase: dușmanii săi erau tot la putere. Poate c-avea să-i fie greu să-și reia vechea viață.

— Deci nu primesc niciun fel de vești bune. Se ridică. Acum cred c-o să mă duc să arunc o privire la insula mea.

— Sunt sigură că Mark o să te caute imediat ce se întoarce din Melcombe.

Merthin se duse să o ia pe Lolla, însă aceasta se distra atât de tare, încât o lăsă cu Dora și porni să străbată orașul, îndreptându-se către râu. Mai aruncă o privire la crăpăturile apărute la pod, dar nu avea nevoie să le studieze prea mult: cauza era evidentă. Făcu un tur al Insulei Leproșilor. Nu se schimbase mare lucru: în capătul vestic se aflau câteva docuri și depozite și doar o singură casă, cea pe care i-o închiriasse lui Jimmie, în capătul estic, lângă drumul care lega cele două segmente de pod.

Când luase în stăpânire insula, avusese o mulțime de planuri ambițioase pentru dezvoltarea ei. Bineînțeles, în timpul exilului său nu se întâmplase nimic în acest sens. Acum se gândea că putea face câte ceva. Străbătu atent terenul, făcând măsurători aproximative, imaginând clădiri și chiar străzi, până ce se făcu ora prânzului.

O luă pe Lolla și se întoarse la Bell. Bessie le servi o tocană gustoasă din carne de porc, îngroșată cu orz. Taverna nu era aglomerată, iar Bessie li se alătură la masă, aducând și o carafă din cel mai bun vin al ei. După ce mâncară, îi turnă încă o cană, iar el îi povesti ideile care-i veniseră.

— Drumul care străbate insula e ideal pentru a construi prăvălii de-o parte și de alta, zise el.

— Și taverne, sublinie ea. Hanul meu și Holly Bush sunt cele mai aglomerate pur și simplu pentru că sunt atât de aproape de catedrală. Orice loc pe unde oamenii trec continuu e numai bun pentru o tavernă.

— Dacă aş construi o tavernă pe Insula Leproșilor, tu ai putea să o conduci.

Bessie îi adresă o privire directă.

— Am putea-o conduce amândoi.

Merthin îi zâmbi. Își simțea stomacul plin cu mâncare și vin, iar oricărui bărbat i-ar fi plăcut să se rostogolească prin pat cu ea, să se bucure de trupul ei moale și rotund; dar nu avea să se întâmple.

— Am ținut foarte mult la soția mea, Silvia, spuse el. Dar, în tot timpul cât am fost căsătoriți, m-am gândit la Caris. Și Silvia știa asta.

Bessie își feri privirea.

— E chiar trist.

— Exact. Și n-am de gând să-i fac una ca asta și altei femei. Dacă n-o s-o pot avea pe Caris, n-o să mă mai însor niciodată. Nu sunt un bărbat bun, dar nu sunt nici atât de rău.

— S-ar putea ca iubita ta Caris să nu se mărite niciodată cu tine.

— Știu asta.

Femeia se ridică, strângând blidele în care fusese mâncarea.

— Ești un bărbat bun, rosti ea. Prea bun.

Se întoarse în bucătărie.

Merthin o băgă pe Lolla în pat să-și facă somnul de după-amiază, după care se așeză pe o bancă aflată în fața tavernei, privind către Insula Leproșilor, făcând schițe pe o lespede mare și bucurându-se de razele blânde ale soarelui de septembrie. Nu reuși să muncească prea mult, pentru că aproximativ jumătate dintre cei care treceau pe lângă el se

opreau pentru a-i ura bun-venit și a-l întreba ce făcuse în ultimii nouă ani.

Către seară, văzu silueta masivă a lui Mark Țesătorul conducând la deal o căruță în care avea un butoi. Mark fusese întotdeauna un adevărat uriaș, dar acum, remarcă Merthin, era un uriaș rotofei.

Merthin îi strânse mâna enormă.

— Am fost la Melcombe, începu Mark. Mă duc la fiecare câteva săptămâni.

— Ce ai în butoi?

— Vin de Bordeaux, luat direct de pe corabie – de unde am obținut și vești. Știai că prințesa Joan a plecat către Spania?

— Da.

Fiecare persoană bine informată din Europa știa că fiica de 15 ani a regelui Eduard avea să se mărite cu prințul Pedro, moștenitorul tronului Castiliei. Această căsătorie avea să pecetluiească o alianță între Anglia și cel mai mare dintre regatele iberice, astfel încât Anglia să se poată concentra exclusiv asupra războiului interminabil cu Franța, fără a se teme de intervenții din sud.

— Ei bine, urmă Mark, Joan a murit de ciumă în Bordeaux.

Merthin era surprins: parțial pentru că poziția lui Eduard în război devenise brusc una șubredă, dar mai ales pentru că ciuma se întinsese atât de departe.

— Molima a ajuns până în Bordeaux?

— Marinarii francezi ziceau că sunt stive de cadavre pe toate străzile, atât de gravă e situația.

Asemenea vești îl nelinișteau pe Merthin. Crezuse că lăsase *la moria grande* mult în urma sa. Doar n-avea să ajungă până în Anglia, nu? Nu se temea în privința sa: nimeni nu se îmbolnăvea de ciumă de două ori, așa că era în siguranță, iar Lolla se număra printre cei care, dintr-un motiv sau altul, erau imuni. Dar se temea pentru toți ceilalți – mai ales pentru Caris.

Mark avea însă alte preocupări.

— Te-ai întors la țanc. Unii dintre negustorii mai tineri au început să se sature de Elfric ca staroste. E marioneta lui Godwyn. Am de gând să mă propun drept candidat pentru funcția lui. Tu ai putea avea multă influență. Ghilda parohială se întrunește chiar în seara asta – vino și tu, o să te facem membru imediat.

— Și n-o să conteze că nu mi-am terminat ucenicia?

— După tot ce-ai construit, aici și în străinătate? Nu prea cred.

— Bine.

Dacă voia să-și dezvolte insula, Merthin trebuia să fie membru în ghilda parohială. Oamenii găseau mereu motive

pentru care să obiecteze la ridicarea de clădiri noi și era posibil să aibă nevoie de o asemenea susținere. Dar nu era la fel de încrezător ca Mark în privința acceptării sale.

Mark își duse butoiul acasă, iar Merthin intră în han, să-i dea de mâncare Lollei. La apusul soarelui, Mark se întoarse la Bell, iar Merthin porni alături de el pe strada principală. Încet-încet, după-amiaza caldă se transforma într-o seară răcoroasă.

Casa ghildei îi păruse o clădire pe cinste lui Merthin în urmă cu atâția ani, când se ridicase și-și prezentase proiectul de pod în fața negustorilor de seamă ai orașului. Dar acum că văzuse clădirile publice grandioase din Italia, îi părea dărăpănată și lipsită de grație. Se întrebă ce părere avuseseră oamenii ca Buonaventura Caroli și Loro Florentinul când o văzuseră pentru prima oară, cu beciul ei grosolan din piatră unde se aflau temnița și bucătăria, și sala principală cu rândul de pilaștri care se înșirau stângaci pe centru, pentru a susține acoperișul.

Mark îl prezentă celor câțiva bărbați care se mutaseră în Kingsbridge sau ajunseseră să aibă succes în afaceri de când Merthin plecase. Și totuși, Merthin putea să recunoască multe dintre chipurile prezente acolo, chiar dacă erau un pic mai îmbătrânite. Îi salută pe acei puțini dintre negustori pe care nu i întâlnise în ultimele două zile. Printre ei se afla și Elfric, îmbrăcat ostentativ cu o haină din brocart cu fir de argint. Acesta nu se arătă deloc surprins – în mod clar, cineva îl anunțase că Merthin se întorsese –, dar îl fixă cu o privire fioroasă în care se ghicea o ostilitate nedisimulată.

Pe lângă negustori, mai erau de față starețul Godwyn și adjunctul său, fratele Philemon. Merthin observă că, ajuns la 42 de ani, Godwyn semăna cu unchiul său Anthony, cu chipul străbătut de linii descendente care i se adunau în jurul gurii, trădând o perpetuă nemulțumire. Afișă un aer de afabilitate care poate că ar fi indus în eroare pe oricine nu l-ar fi cunoscut. Și Philemon se schimbase. Nu mai era slab și stângaci. Se împlinise ca un negustor prosper și se mișca de colo colo cu un aer de încredere arogantă, deși Merthin avea impresia că vede, dincolo de această fațadă, neliniștea permanentă și ura de sine a unui broscoi care se împăuna tocmai pentru a părea ceva ce nu era. Philemon dădu mâna cu el ca și cum ar fi fost nevoit să atingă un șarpe. Pentru Merthin, era trist să vadă că vechile dușmănii se stingeau atât de greu.

Un tânăr chipeș cu părul negru se închină când îl văzu pe Merthin, după care se identifică drept vechiul protejat al acestuia, Jimmie, cunoscut acum drept Jeremiah Constructorul. Merthin era încântat să afle că se descurca suficient de bine

pentru a fi membru în gilda parohială. Oricum, din câte se părea, era la fel de superstițios ca întotdeauna.

Mark le împărtăși tuturor celor cu care vorbea veștile despre prințesa Joan. Merthin răspunse câtorva întrebări neliniștite legate de ciură, dar negustorii din Kingsbridge erau mai preocupați de faptul că eșecul de a încheia o alianță cu Castilia putea prelungi războiul cu Franța, ceea ce dăuna serios afacerilor.

Elfric se așeză pe jilțul din fața balanței imense pentru cântărit baloturi de lână și deschise ședința gildei. Mark propuse imediat ca Merthin să fie făcut membru.

Deloc surprinzător, Elfric se opuse.

— Nu a fost primit până acum în gildă pentru că nu și-a terminat ucenicia.

— Adică pentru că nu a vrut să se însoare cu fiică-ta, spuse unul dintre negustori, iar toți ceilalți izbucniră în râs.

Merthin avu nevoie de câteva momente pentru a-l identifica pe cel care intervenise: era Bill Watkin, constructorul de case, cu creștetul chel înconjurat acum de păr grizonant.

— Pentru că nu e un meșter care să se ridice la înălțimea standardelor noastre, insistă cu încăpățănare Elfric.

— Cum poți să spui asta? protestă Mark. A construit case, biserici, palate...

— Și podul nostru, care se crapă după numai opt ani.

— Tu l-ai construit, Elfric.

— Am urmat întocmai proiectul lui Merthin. În mod clar, arcadele nu sunt suficient de solide să susțină platforma și greutatea călătorilor și a căruțelor care traversează. Benzile de oțel pe care le-am pus eu nu au reușit să prevină lărgirea crăpăturilor. Drept urmare, eu zic să susținem arcadele de-o parte și de alta a pilonului central, la ambele poduri, cu un al doilea rând de piatră, astfel încât să le dublăm grosimea. M-am gândit că acest subiect o să fie adus în discuție, așa că am pregătit o estimare a costurilor.

Probabil că Elfric își concepuse planul de atac în momentul în care auzise că Merthin se întorsese în oraș. Întotdeauna îl considerase un dușman: nimic nu se schimbase. Cu toate acestea, nu reușea să înțeleagă care era adevărata problemă în ceea ce privea podul, iar asta îi dădea lui Merthin șansa de a se impune.

Acesta i se adresează în șoaptă lui Jeremiah:

— Vrei să faci ceva pentru mine?

— După tot ce-ai făcut tu pentru mine? Orice!

— Du-te repede la stăreție și cere să vorbești imediat cu sora Caris. Spune-i să găsească proiectul original pe care l-am făcut

eu pentru pod. Ar trebui să fie în biblioteca stăreției. Și apoi adu-l aici.

Jeremiah se strecură afară.

Elfric continuă:

— Trebuie să vă spun, onorați membri ai gildei, că am discutat deja cu starețul Godwyn, care mi-a spus că stăreția nu-și poate permite să plătească lucrările de reparație. Va trebui să le finanțăm noi, așa cum am făcut cu construcția, urmând să ne primim banii înapoi din încasările taxei de trecere.

Acest anunț îi făcu pe toți să murmure, nemulțumiți. Urmă o discuție lungă și plină de iritare despre cât de mulți bani trebuia să dea fiecare membru al gildei. Merthin simțea cum animozitatea se întetea. În mod clar, aceasta și fusese intenția lui Elfric. Merthin se tot uita către ușă, dorindu-și cu ardoare ca Jeremiah să se întoarcă mai repede.

Bill Watkin interveni:

— Poate că Merthin ar trebui să plătească reparațiile, dacă e nevoie de ele din cauza proiectului său defectuos.

Merthin nu se mai putea ține deoparte. Renunță la orice precauție.

— Sunt de acord, rosti el.

Instantaneu, în încăpere se lăsă o tăcere uluită.

— Dacă proiectul meu e de vină pentru apariția crăpăturilor, o să repar podul pe cheltuiala mea, continuă el nesăbuit.

Podurile erau construcții costisitoare: dacă se înșela, îl putea costa jumătate din avere.

Bill replică:

— Frumos, n-am ce zice.

Merthin urmă:

— Dar mai întâi am ceva de spus, dacă onorații membri ai gildei îmi vor permite.

Își aținti privirea asupra lui Elfric. Acesta șovăia, căutând, în mod clar, un motiv care să-i permită să refuze.

— Lasă-l să vorbească, rosti Bill, iar cuvintele sale fură întărite de acceptul exprimat în devălmășie de ceilalți.

Fără nicio trageră de inimă, Elfric dădu aprobator din cap.

— Mulțumesc, făcu Merthin. Când o arcadă e slabă, se crapă într-un mod caracteristic. Pietrele din partea de sus a arcadei sunt împinse în jos, așa că marginile lor inferioare se depărtează, iar crăpăturile apar sus, în intrados – partea de interior.

— Adevărat, confirmă Bill Watkin. Am văzut de multe ori crăpături din acestea. De obicei nu pun în pericol construcția.

Merthin continuă:

— Dar nu cu astfel de crăpături avem de-a face la pod. Contrar convingerilor lui Elfric, arcadele acelea sunt suficient

de solide: grosimea arcadei este de o douăzecime din diametrul ei de la bază, adică proporția standard, indiferent de țară.

Constructorii confirmară prin mișcări din cap. Știau cu toții proporția respectivă.

— Părțile de sus ale arcadelor sunt intacte. Dar există crăpături orizontale în locul în care fiecare arcadă se desprinde de pilonii centrali, de o parte și alta a acestora.

Bill luă din nou cuvântul:

— Uneori se văd asemenea crăpături în boltirea cvadripartită.

— Ceea ce nu e cazul la pod, sublinie Merthin. Bolțile sunt simple.

— Și atunci care e cauza?

— Elfric nu a respectat proiectul meu.

Starostele protestă:

— Ba da!

— Am specificat în el să se pună câte o grămadă de pietre, nefixate cu mortar, de-o parte și de alta a pilonilor.

— Câte o grămadă de pietre? repetă batjocoritor Elfric. Și tu zici că astea ți-ar fi putut ține podul în picioare?

— Da, chiar așa, răspunse Merthin.

Își putea da seama că toți constructorii aflați în încăpere erau de acord cu Elfric în această privință. Dar nu știau nimic despre construcția podurilor, care se deosebeau de orice alt tip de clădiri, pentru că trebuiau să se susțină în apă.

— Grămezile de pietre erau un element esențial al proiectului, preciză Merthin.

— Nici nu erau în proiect.

— N-ai vrea să ne arăți desenele, Elfric, ca să dovedești?

— Planșa de trasat a fost acoperită de mult.

— Mi-am desenat proiectul pe pergament. Ar trebui să fie în biblioteca stăreției.

Elfric se uită la Godwyn. În momentul acela, complicitatea dintre ei era bătătoare la ochi, iar Merthin spera că și restul membrilor gildei o vedeau. Godwyn spuse:

— Pergamentul e scump. Desenul acela a fost răzuit de mult, iar foaia de pergament a fost refolosită.

Merthin dădu din cap, ca și cum l-ar fi crezut pe Godwyn. Jeremiah nu dădea niciun semn că s-ar întoarce. Merthin realizează că era posibil să fie nevoit să câștige înfruntarea aceasta fără ajutorul proiectului original.

— Pietrele ar fi prevenit problema care determină acum apariția crăpăturilor, rosti el.

Philemon interveni:

— E normal să susții asta. Dar de ce te-am crede? E vorba despre cuvântul tău împotriva celui al lui Elfric.

Merthin își dădu seama că era posibil să fie nevoit să riște. „Totul sau nimic”, își spuse el.

— O să vă dovedesc care e problema la lumina zilei, dacă sunteți de acord să ne întâlnim la râu mâine în zori.

Pe chipul lui Elfric se vedea clar că ar fi dorit să refuze provocarea, dar Bill Watkin i-o luă înainte:

— Mi se pare corect! O să venim cu toții acolo.

— Bill, poți să aduci cu tine doi băieți isteți care să fie totodată înotători și scufundători buni?

— Da, sigur.

Elfric scăpase din mână frâiele întrunirii, așa că Godwyn interveni, arătând că, de fapt, el era păpușarul din spatele acțiunilor acoliților săi.

— Ce fel de șaradă pui la cale? întrebă el furios.

Dar era prea târziu. Merthin reușise deja să le stârnească celorlalți curiozitatea.

— Lăsați-l să-și demonstreze ideea, zise Bill. Dacă e doar o păcăleală, o să aflăm cu toții destul de repede.

Tocmai atunci sosi Jeremiah. Merthin fu încântat să vadă că avea în mână un cadru de lemn pe care era prinsă o foaie mare de pergament. Elfric se holba la Jeremiah, profund șocat.

Godwyn păli și spuse:

— Cine ți-a dat aia?

— O întrebare edificatoare, comentă Merthin. Seniorul stareț nu întreabă ce reprezintă desenul, nici de unde a apărut – pare să știe aceste lucruri. Îl interesează doar cine l-a dat.

Bill se grăbi să liniștească apele:

— Nu contează asta. Arată-ne proiectul, Jeremiah.

Jeremiah se duse în fața balanței uriașe și întoarse cadrul de lemn, astfel încât toată lumea să poată vedea desenul. La capetele pilonilor se vedeau grămezile de pietre despre care vorbise Merthin.

Acesta se ridică.

— Dimineață o să vă explic și cum funcționează.

Vara era pe sfârșite, iar pe malul râului era de-a dreptul răcoare în zori. Cumva, în oraș se dusesse vorba că urma să aibă loc ceva spectaculos și, pe lângă membrii ghildei parohiale, pe mal se aflau și vreo 2–300 de oameni care așteptau cu sufletul la gură să vadă înfruntarea dintre Merthin și Elfric. Chiar și Caris era de față. Merthin își dădu seama că interesul orașenilor pentru tehnica de construcție trecuse deja pe plan secund. El era tânărul care contesta autoritatea bătrânului mascul dominant, iar turma înțelegea prea bine asta.

Bill Watkins aduse doi flăcăi de 12–13 ani, dezbrăcați în izmene, care tremurau de zor. Aceștia se dovediră a fi băieții

cei mici ai lui Mark Țesătorul, Dennis și Noah. Dennis, cel de 13 ani, era scurt și vânjos ca mama lui și avea părul castaniu-roșcat, de culoarea frunzelor toamna. Noah, care era mai mic cu doi ani, era mai înalt și probabil că avea să devină la fel de voinic ca taică-său. Merthin se identifica mai degrabă cu roșcatul cel scund. Se întreba dacă Dennis era stânjenit, așa cum fusese el la vârsta lui, de faptul că avea un frate mai mic care era și mai înalt, și mai puternic decât el.

Merthin credea că Elfric avea să obiecteze la faptul că scufundătorii erau tocmai fiii lui Mark, pe motiv că acesta din urmă ar fi putut să-i instruiască ce să spună. Totuși, Elfric nu zise nimic. Se vedea clar că Mark era prea cinstit pentru ca cineva să-l bănuiască de cea mai mică duplicitate, și poate că Elfric – sau mai bine zis Godwyn – își dădea seama de acest lucru.

Merthin le spuse băieților ce aveau de făcut:

— Înotați până la pilonul central, după care vă scufundați. O să descoperiți că pilonul e neted pe cea mai mare parte a lungimii sale. Apoi o să găsiți fundația – o grămadă de pietre unite cu mortar. Când ajungeți pe fundul râului, pipăiți cu grijă pe sub fundație. Probabil că n-o să puteți să vedeți nimic – apa va fi prea plină de mâl. Dar voi să vă țineți respirația cât puteți de mult și să cercetați bine pe lângă bază. După aceea, ieșiți la suprafață și ne spuneți exact ce găsiți.

Amândoi băieții săriră în apă și porniră înot. Merthin li se adresă orășenilor adunați pe mal:

— Fundul acestui râu nu e din piatră, ci din mâl. Curentul se învâрте în jurul pilonilor podului și trage mâlul de sub aceștia, lăsând în urmă o adâncitură unde nu se află altceva decât apă. Exact asta s-a întâmplat cu vechiul pod de lemn. Pilonii de stejar nu se mai sprijineau deloc în albia râului, ci atârnav de structura de sus. De aceea s-a și prăbușit. Pentru a preveni fenomenul, am menționat în proiectul meu niște grămezi de piatră brută la baza pilonilor. Rolul lor este de a slăbi forța curentului în locul respectiv, acesta nemaleușind să submineze structura. De vreme ce grămezile de piatră nu au fost ridicate, pilonii au fost afectați. Nu mai susțin podul, ci atârnă de el și tocmai de aceea au apărut crăpături în locurile unde pilonii se unesc cu arcadele.

Elfric pufăi sceptic, dar ceilalți constructori păreau intrigati de această idee. Cei doi băieți ajunseră în mijlocul cursului de apă, atinseră pilonul central, traseră aer în piept și dispărură în adânc.

Merthin continuă:

— Când o să se întoarcă, ne vor spune că pilonul nu mai stă pe fundul râului, ci atârnă peste un gol plin cu apă, suficient de

mare cât să încapă un om în el.

Spera că avea dreptate.

Amândoi băieții rămaseră sub apă surprinzător de mult. Merthin se simțea ca și cum n-ar fi avut aer, ca și cum ar fi fost legat empatic de trăirile lor. Într-un final, un creștet roșcat apărură la suprafață, urmat de unul castaniu. Cei doi băieți schimbă câteva cuvinte, dând aprobator din cap, ca și cum și-ar fi confirmat că văzuseră același lucru. Apoi porniră către mal.

Merthin nu știa precis dacă diagnosticul dat mai devreme fusese corect, dar nu putea găsi nicio altă explicație pentru crăpăturile apărute. Și simțise nevoia să se arate extrem de sigur pe sine în fața celorlalți. Dacă acum se dovedea că nu avusese dreptate, avea să pară cu atât mai ridicol.

Băieții ajunseră la țărm și ieșiră din apă cu pași nesiguri și gâfâind. Madge le dădu pături pe care și le înfășurară în jurul umerilor tremurători. Merthin îi lăsă câteva secunde, să-și recapete ritmul normal al respirației, după care întrebă:

— Ei bine? Ce-ați găsit?

— Nimic, zise Dennis, cel mai mare dintre frați.

— Cum adică nimic?

— Nu e nimic acolo, la baza pilonului.

Pe chipul lui Elfric apărură o expresie de triumf.

— Adică doar mărul albiei, vreți să spuneți.

— Nu! făcu Dennis. Niciun pic de măr – doar apă.

Noah completă:

— E o gaură acolo de poți să te bagi în ea... lejer! Pilonul ăla mare atârână pur și simplu în apă, fără să aibă nimic sub el.

Merthin făcu un efort să nu arate cât de ușurat se simțea.

Elfric izbucni:

— Dar tot nu e nimeni care să garanteze că o grămadă de pietre ar fi putut rezolva problema asta!

Nimeni nu-l asculta însă. În ochii mulțimii, Merthin își dovedise teoria. Se adunară în jurul lui, făcând comentarii și punând întrebări. După câteva momente, Elfric se îndepărtă singur.

O clipă, Merthin simți un junghi de compasiune pentru el. Apoi își aminti cum, pe vremea când era ucenic, Elfric îl lovise peste față cu o scândură, iar mila se evaporă în aerul rece al dimineții.

56

A doua zi dimineață, un călugăr veni să-l viziteze pe Merthin la hanul Bell. Când își dădu gluga jos, Merthin nu-l recunoscu din prima. Apoi observă că brațul stâng al

călugărului fusese amputat de la cot și-și dădu seama că era fratele Thomas, acum trecut de 40 de ani, cu barba plină de fire albe și riduri adânci în jurul ochilor și gurii. Merthin se întreabă dacă secretul său continua să rămână la fel de periculos și acum, după atâția ani. Oare viața lui ar fi fost încă amenințată, dacă adevărul ieșea la iveală?

Dar Thomas nu venise să vorbească despre asta.

— Ai avut dreptate în privința podului, începu el.

Merthin încuviință printr-o mișcare din cap. Această recunoaștere avea totuși un gust amar. Avusese dreptate, dar starețul îl concediasse și, drept urmare, podul său n-avea să fie niciodată perfect.

— La vremea aceea, am vrut să explic importanța pietrelor, replică el. Dar știam că Elfric și Godwyn nu erau dispuși să-și plece urechea la mine. Așa că i-am spus lui Edmund Lânarul, dar el a murit.

— Ar fi trebuit să-mi spui mie.

— Îmi doresc să o fi făcut.

— Hai cu mine în biserică, urmă Thomas. Din moment ce îți poți da seama de atâtea lucruri după câteva crăpături, aș vrea să-ți arăt ceva, dacă-mi permiți.

Îl conduse pe Merthin în transeptul sudic. Aici și în culoarul sudic al zonei corului, Elfric reconstruise arcadele după prăbușirea parțială care avusese loc în urmă cu 11 ani. Merthin își dădu seama imediat ce-l îngrijora pe Thomas: crăpăturile reapăruseră.

— Ai zis c-o să ne confruntăm cu aceeași problemă, rosti Thomas.

— Dacă nu descoperim cauza, da.

— Aveai dreptate. Elfric s-a înșelat de două ori.

Merthin simți o scânteie de entuziasm. Dacă turnul trebuia reconstruit...

— Tu înțelegi asta, dar Godwyn?

Thomas nu-i răspunse la întrebare.

— Și care crezi că ar putea fi cauza acestei probleme?

Merthin se concentrează asupra situației. Se tot gândise la ce se întâmpla aici, cu intermitențe, de ani buni.

— Acest turn nu este cel construit inițial, nu? întreabă el. Din ce am citit eu în *Cartea lui Timothy*, a fost reconstruit și făcut mai înalt.

— Cam acum 100 de ani, da – când comerțul cu lână brută era înfloritor. Crezi că l-au făcut prea înalt?

— Depinde cât de adâncă e fundația.

Locul pe care era construită catedrala cobora ușor către sud, spre râu, iar acest lucru putea influența starea clădirii. Merthin porni prin zona de întreținere, pe sub turn, către transeptul

nordic. Se opri lângă pilastrul masiv aflat în colțul nord-estic al zonei de întretăiere și își ridică privirea de-a lungul arcadei care se întindea peste capul său, străbătând culoarul nordic, și se unea cu peretele.

— Eu îmi fac griji în privința culoarului sudic, zise Thomas, oarecum iritat. Aici nu sunt probleme.

Merthin arată către plafon.

— E o crăpătură pe partea interioară a arcadei – intradosul – exact în dreptul bolții, spuse el. Același lucru se poate întâmpla și cu un pod, când pilonii nu sunt fixați bine în pământ și încep să se îndepărteze ușor unii de alții.

— Ce vrei să spui – că turnul se îndepărtează de transeptul nordic?

Merthin reveni în zona de întretăiere a naosului cu transepturile și cercetă arcada omoloagă, din partea de sud.

— Și asta e crăpată, dar pe suprafața exterioară, extradadosul, vezi? Și peretele de deasupra ei e crăpat.

— Dar nu sunt niște crăpături prea mari.

— Dar ne arată exact ce se întâmplă. În partea de nord, arcada e solicitată de o forță de tragere; în sud, e împinsă. Asta înseamnă că turnul se deplasează către sud.

Thomas ridică o privire neliniștită spre plafon.

— Pare drept.

— Nu se vede cu ochiul liber. Dar, dacă urci în turn și arunci un fir cu plumb din vârful uneia dintre coloanele de la întretăierea naosului cu transepturile, chiar sub locul de unde pornește arcada, vei vedea că locul unde se așază firul cu plumb pe pardoseală va fi la câțiva centimetri distanță de baza coloanei. Pe măsură ce se apleacă, turnul se desprinde de peretele corului, loc unde stricăciunile se arată a fi cele mai mari.

— Și ce se poate face?

Merthin voia să-i spună: „Trebuie să-mi încredințezi sarcina de a construi un turn nou.” Dar o asemenea de declarație ar fi fost prematură.

— Trebuie cercetată mai bine problema înainte de a demara orice lucrări de construcție, răspunse el, înăbușindu-și pornirile entuziaste. Am stabilit că aceste crăpături au apărut din cauză că turnul se deplasează – dar de ce?

— Și cum o să aflăm asta?

— Săpăm o groapă, rosti Merthin.

Într-un final, Jeremiah fu cel care săpă groapa. Thomas nu voia să-l angajeze direct pe Merthin. Spunea că era și așa suficient de greu să-l convingă pe Godwyn să plătească pentru aceste cercetări, din moment ce starețul nu părea să aibă vreun ban de care să se poată lipsi. Dar nu putea să-i încredințeze

lucrarea lui Elfric, care ar fi declarat că nu era nimic de aflat. Așa că soluția de compromis fu vechiul ucenic al lui Merthin.

Jeremiah învățase multe de la fostul său stăpân și-i plăcea să lucreze repede. În prima zi, înlătură lespezile de piatră din transeptul sudic. În ziua următoare, oamenii lui începură să sape pământul din jurul pilastrului uriaș din colțul de sud-est al întretăierii naosului cu transepturile.

Pe măsură ce groapa se adânci, Jeremiah construi un scripete de lemn pentru a ridica pământul înlăturat. Deja în a doua săptămână construi și scări de lemn care coborau de-o parte și de alta a gropii, astfel încât muncitorii săi să poată ajunge la baza ei.

Între timp, ghilda parohială îi încredință lui Merthin contractul pentru reparațiile la pod. Elfric nu era de acord cu această decizie, bineînțeles, dar nu se afla într-o postură în care să-și permită să spună că el ar fi fost cel mai potrivit pentru o asemenea lucrare, așa că abia dacă se deranjă să obiecteze.

Merthin se apucă de lucru cu rapiditate și multă energie. Construi baraje circulare în jurul celor doi piloni cu probleme, secă zona din jurul lor și începu să umple găurile de sub ei cu pietriș și mortar. Apoi avea să înconjoare pilonii cu grămezile de pietre a căror importanță o intuise încă de la început. La sfârșit, avea să înlătore benzile de metal montate de Elfric și să umple crăpăturile cu mortar. Dacă fundația era solidă, crăpăturile n-aveau să reapară.

Dar lucrarea pe care și-o dorea cu adevărat era cea de reconstruire a turnului.

N-avea să fie ușor. Proiectul său ar fi trebuit să obțină aprobarea stăreției și a ghidei parohiale, care, în momentul de față, erau conduse de cei mai mari dușmani ai săi, Godwyn și Elfric. În plus, Godwyn trebuia să facă rost și de bani.

Pentru început, Merthin îl încurajă pe Mark să își depună candidatura pentru funcția de staroste, ca înlocuitor al lui Elfric. Starostele era ales anual, în Ziua Tuturor Sfinților, 1 noiembrie. În practică, cei mai mulți starosti erau realeși până ce se retrăgeau din funcție sau mureau. Cu toate acestea, nu încăpea îndoială că era permis ca alți candidați să concureze cu conducătorul actual. La urma urmei, Elfric însuși își depusese candidatura când Edmund Lânarul era încă în funcție.

Mark nu avea nevoie să fie împins prea mult de la spate. Își dorea din tot sufletul să pună capăt conducerii lui Elfric. Acesta era atât de apropiat de Godwyn, încât ghilda parohială aproape că-și pierduse utilitatea. În realitate, orașul era condus de stăreție – o instituție cu concepții înguste, conservatoare, care privea cu suspiciune orice idee nouă și nu se preocupa nicidecum de interesele orașenilor.

Așa se face că cei doi candidați începură să-și adune cât mai mulți susținători. Elfric avea partizanii săi, în mare parte oameni cărora le dădea de lucru sau de la care cumpăra materiale. Cu toate acestea, ieșise incredibil de prost din controversa legată de pod, iar cei care-l susțineau nu o făceau cu prea mare entuziasm. Spre deosebire de ei, simpatizanții lui Mark erau exuberanți.

Merthin mergea zilnic să vadă lucrările din interiorul catedralei și să cerceteze fundația coloanei imense, dezgropată treptat de muncitorii lui Jeremiah. Aceasta era făcută din același tip de piatră ca restul bisericii, blocurile fiind așezate în rânduri ordonate, unite prin straturi de mortar, dar mai puțin atent finisate, din moment ce nu erau făcute să fie vizibile. Privind în jos, fiecare rând era mai mare decât precedentul, formând un fel de piramidă. Pe măsură ce săpăturile înaintau, Merthin cerceta fiecare strat, în căutarea vreunui semn de slăbiciune, dar nu găsi nimic de genul acesta. Era însă încrezător că, într-un final, avea să-l identifice.

Merthin nu-și împărtăși cu nimeni planurile. Dacă bănuielile sale erau corecte și turnul înălțat în secolul al XIII-lea era pur și simplu prea greu pentru fundațiile clădite în secolul al XII-lea, soluția avea să fie una drastică: turnul trebuia dărâmat, urmând să fie construit unul nou. Iar noul turn putea fi cel mai înalt din toată Anglia.

Într-o zi de la mijlocul lui octombrie, Caris veni la locul săpăturilor. Era dimineața devreme, iar soarele tomnatic îi arunca lumina anemică pe fereastra cea mare din peretele estic. Femeia se opri pe marginea gropii, cu gluga ridicată, formând un fel de aură în jurul capului ei. Inima lui Merthin începu să bată mai repede. Poate că avea să-i dea un răspuns. Începu să urce scara către suprafață, plin de entuziasm.

Ea era la fel de frumoasă ca întotdeauna, deși, în lumina crudă a soarelui, Merthin putea observa micile semne pe care cei nouă ani scurși le lăsaseră pe chipul ei. Pielea nu îi mai era la fel de netedă, iar la colțurile gurii îi apăruseră niște încrețituri minuscule. Dar ochii ei verzi aveau în continuare acea strălucire vioaie și inteligentă pe care el o iubea atât de mult.

Porniră împreună de-a lungul culoarului sudic al naosului și se opriră lângă stâlpul care îi amintea mereu lui Merthin de ziua în care o pipăise acolo.

— Mă bucur să te văd, zise el. Te-ai tot ascuns de când m-am întors.

— Sunt călugăriță, e normal să stau mai mult ascunsă.

— Dar te gândești totuși să renunți la jurămintele depuse.

— Nu am luat nicio hotărâre deocamdată.

Merthin era uluit.

— De cât timp ai nevoie?

— Nu știu.

El își feri privirea. Nu voia ca ea să-și dea seama cât de mult îl răneau ezitățile ei. Nu spuse nimic. Ar fi putut să-i spună că era absurdă, însă la ce bun?

— Presupun că o să te duci să-ți vizitezi părinții la Tench la un moment dat, urmă ea.

El încuviință din cap.

— Chiar curând – sigur sunt dornici să o vadă pe Lolla.

El însuși ardea de nerăbdare să-și vadă părinții și n-ar fi pregetat să plece dacă n-ar fi fost absorbit de munca la pod și la turn.

— În cazul ăsta, aș vrea să discuți cu fratele tău despre Wulfric din Wigleigh.

Merthin ar fi vrut să discute despre el și Caris, nu despre Wulfric și Gwenda. Răspunse pe un ton destul de rece:

— Ce vrei să-i spun lui Ralph?

— Wulfric lucrează doar pe mâncare, pentru că Ralph refuză să-i dea un lot cât de mic de pământ pe care să-l cultive pentru a-și întreține familia.

Merthin ridică din umeri.

— Wulfric i-a spart nasul lui Ralph.

Simțea că discuția lor începea să degenereze într-o ceartă și se întrebă de ce era furios. Caris nu mai vorbise cu el de săptămâni bune, dar își întrerupsese tăcerea de dragul Gwendei. Își dădu seama că era gelos pe locul pe care-l ocupa Gwenda în inima ei. Își spuse că era o emoție josnică, dar tot nu se putea descotorosi de ea.

Caris roși de iritare.

— Asta a fost acum 12 ani! Nu crezi c-ar fi timpul ca Ralph să înceteze să-l mai pedepsească?

Merthin uitase discuțiile aprinse pe care le purta pe vremuri cu Caris, dar acum recunoscuse senzația dată de această ciocnire de păreri contradictorii. Îi răspunse indiferent:

— Bineînțeles că ar putea să înceteze – așa cred eu, cel puțin. Dar nu contează decât ce crede el.

— Atunci vezi dacă nu poți să-l faci să se răzgândească, spuse ea.

Lui Merthin nu-i pică bine atitudinea ei de comandă.

— Sunt servitorul dumneavoastră, dispus să execut orice ordin, replică el pe ton de glumă.

— De ce ești atât de ironic?

— Pentru că nu sunt servitorul tău, bineînțeles, deși tu ai impresia că sunt. Și mă simt oarecum ridicol pentru că îți tot fac pe plac.

— Ah, pentru Dumnezeu! izbucni ea. Te simți jignit că ți-am cerut așa ceva?

Dintr-un motiv care-i scăpa, Merthin era sigur că ea se hotărâse să-l respingă și să rămână la mănăstire. Încercă totuși să-și țină emoțiile sub control.

— Dacă am fi fost un cuplu, ai fi putut să-mi ceri orice. Dar, cât timp tu-ți păstrezi posibilitatea de a mă respinge, mi se pare că-ți asumi prea multe drepturi.

Știa că vorbele sale sunau pompos, dar nu se putea abține. Dacă și-ar fi arătat adevăratele sentimente, ar fi izbucnit în lacrimi.

Caris era prea înfierbântată de propria indignare pentru a-i observa suferința.

— Dar nici măcar nu e pentru mine! protestă ea.

— Îmi dau seama că-mi ceri asta tocmai pentru că ai o fire generoasă, dar tot mi se pare că te folosești de mine.

— Bine, atunci n-o face.

— Bineînțele că o s-o fac.

Dintr-odată, Merthin nu se mai putu stăpâni. Se întoarse și se îndepărtă de ea. Tremura tot din cauza unui sentiment pe care nu-l putea identifica. Ajunse la locul săpăturilor. „E o prostie”, își zise el. Se întoarse și privi înapoi, dar Caris dispăruse.

Stătea exact pe buza prăpastiei, privind în jos, așteptând ca furtuna din sufletul său să se mai potolească.

După un timp, își dădu seama că săpăturile ajunseseră într-un stadiu crucial. La vreo zece metri sub el, lucrătorii trecuseră de fundația de piatră și începeau să dezvelească straturile de dedesubt. Acum nu mai putea face nimic în ceea ce privea relația sa cu Caris. Cel mai bine era să se concentreze asupra muncii sale. Trase aer adânc în piept, înghiți în gol și începu să coboare scara de lemn.

Acesta era momentul adevărului. Suferința provocată de discuția cu Caris i se mai ostoi în timp ce urmărea eforturile neconținute ale muncitorilor. Lopată după lopată de pământ greu erau înlăturate și ridicate la suprafață. Merthin studia stratul de pământ aflat sub fundație. Părea a fi un amestec de nisip și pietriș mărunț. Pe măsură ce lucrătorii săpau, amestecul nisipos se scurgea efectiv în groapa care se adâncea.

Merthin le ordonă să se oprească.

Îngenunche și luă un pumn din materia aceea nisipoasă. Nu semăna nicidecum cu solul de la suprafață. Nu părea însă niciun strat natural, drept urmare, cel mai probabil, fusese pus acolo de constructori. Entuziasmul descoperirii i se revărsă în valuri peste suflet, depășind durerea provocată de Caris.

— Jeremiah! strigă el. Vezi dacă-l poți găsi pe fratele Thomas – cât mai repede!

Le spuse lucrătorilor să continue să sape, dar să facă o gaură mai îngustă: în acest stadiu, lucrările puteau deveni periculoase pentru structura de piatră. După o vreme, Jeremiah se întoarse însoțit de Thomas, și toți trei priviră cum săpătorii adânceau și mai tare groapa. Într-un final, stratul nisipos se termină, iar sub el se dovedi a fi solul mîlos, existent acolo în mod firesc.

— Mă întreb ce-o fi chestia asta nisipoasă, zise Thomas.

— Cred că știu eu, răspunse Merthin.

Încerca să nu se arate mândru de victoria sa. Cu ani în urmă, prezisese că reparațiile lui Elfric n-aveau să țină atât timp cât nu se știa cauza problemei, și avusese dreptate – dar niciodată nu era înțelept să le dai oamenilor peste nas cu: „V-am spus eu”.

Thomas și Jeremiah îl priveau, așteptând.

Merthin le explică:

— Când sapi groapa pentru fundație, acoperi fundul ei cu un amestec de pietriș și mortar. Apoi pietrăria se pune peste acesta. E un sistem cât se poate de bun, atât timp cât adâncimea fundației este proporțională cu înălțimea clădirii.

Thomas îl întrerupse nerăbdător:

— Știm amândoi asta.

— Ce s-a întâmplat aici însă? Un turn mult mai înalt a fost înălțat pe o fundație care nu era gândită pentru el. În 100 de ani, apăsarea exercitată de greutatea suplimentară a măcinat stratul de pietriș cu mortar până l-a făcut nisip. Acesta nu are unitate, drept urmare, sub presiune, se deplasează înspre exterior, permițând pietrăriei să se scufunde. Efectul e mai accentuat în partea de sud pur și simplu pentru că terenul se înclină în mod natural în direcția aceea.

Merthin era profund satisfăcut că-și dăduse seama de toate acestea.

Ceilalți doi păreau îngândurați.

— Presupun că va trebui să ranforsăm fundația, rosti Thomas.

Jeremiah clătină din cap.

— Înainte de a întări fundația cu straturi în adâncime, ar trebui să înlăturăm partea nisipoasă, așa că am rămâne cu baza zidului în aer. Și turnul s-ar prăbuși.

Thomas era năucit.

— Și atunci ce putem face?

Își îndreptară amândoi privirile către Merthin. Acesta spuse:

— Să construim un acoperiș temporar peste întretăiere, să înălțăm niște schele și să demolăm turnul, piatră cu piatră. Și abia apoi să ranforsăm fundația.

— Asta înseamnă că va trebui să construim un turn nou.

Exact asta voia Merthin, dar nu se exprimă în acest sens. Dacă ar fi făcut-o, era posibil ca Thomas să creadă că judecata îi fusese într-o anumită măsură influențată de ambiție.

— Mă tem că da, răspunse Merthin, împrumutând tonului său o notă prefăcută de regret.

— Starețului Godwyn n-o să-i placă asta.

— Știu, replică Merthin. Dar nu cred că are de ales.

A doua zi, Merthin plecă din Kingsbridge, cu Lolla în fața lui, pe șau. În timp ce străbăteau pădurea, gândurile sale se întorceau obsesiv către schimbul de replici tăioase avut cu Caris. Știa că se arătase lipsit de generozitate. Ce manevră prostească, mai ales că încerca să-i recâștige dragostea. Ce-i venise? Cererea lui Caris era perfect rezonabilă. De ce să nu-i facă un serviciu femeii cu care voia să se căsătorească?

Dar ea nu se declarase de acord să se mărite cu el. Încă își mai rezerva dreptul de a-l respinge. Aceasta era sursa mâniei lui. Caris își exercita privilegiile unei logodnice, fără a-și asuma însă angajamentul necesar pentru a căpăta acest statut.

Înțelegea acum că fusese meschin din partea lui să se împotrivească pe acest motiv. Se purtase prostește și transformase ceea ce ar fi putut fi un moment încântător de intimitate într-o ciorovăială.

Pe de altă parte, supărarea lui era cât se poate de reală. Cât de mult credea Caris că avea să aștepte un răspuns? Cât de mult era pregătit să aștepte? Nu-i plăcea să se gândească la asta.

Oricum, n-ar fi avut decât de câștigat dacă l-ar fi putut convinge pe Ralph să nu-l mai persecute pe Wulfric.

Satul Tench se afla în celălalt capăt al comitatului, iar în drum spre el, Merthin petrecu o noapte în Wigleigh-ul cel mereu bătut de vânturi. Îi găsi pe Gwenda și pe Wulfric slabi după o a doua vară ploioasă. Cicatricea lui Wulfric părea să iasă și mai mult în evidență acum că avea obraji scobiți. Micuții lor erau palizi, nasurile le curgeau și aveau bube la gură.

Merthin le dădu o pulpă de oaie, un butoiuș cu vin și un florin de aur, spunând că ar fi fost daruri de la Caris. Gwenda puse carnea pe foc, să se frigă. Era extrem de furioasă, suierând și scuipând în toate direcțiile – exact ca bucata de carne sfârâindă – în timp ce vorbea despre nedreptatea care le fusese făcută.

— Perkin are aproape jumătate din pământul satului! zise ea. Singurul motiv pentru care îl poate îngriji pe tot e acela că

îl are pe Wulfric care muncește cât trei. Și totuși, continuă să ceară mai mult și să ne țină pe noi în sărăcie.

— Îmi pare rău că Ralph ține și acum dușmănie, făcu Merthin.

— Dar chiar Ralph a provocat bătaia aceea! răbufni Gwenda. Chiar și lady Philippa a zis asta.

— Certuri vechi, comentă filosofic Wulfric.

— O să încerc să-l fac să privească lucrurile rațional, promise Merthin. Dacă – deși e puțin probabil – o să-și plece urechea la vorbele mele, voi ce vreți, de fapt, de la el?

— Ei, începu Wulfric, pe chip întipăririi o expresie absentă, deloc obișnuită pentru el. În fiecare duminică mă rog să primesc înapoi pământurile pe care le-a îngrijit tata.

— Asta n-o să se întâmple niciodată, interveni repede Gwenda. A avut Perkin grijă să pună mâna pe ele și n-o să i le mai ia nimeni. Și, dacă ar fi să moară, are un fiu și-o fată măritată, plus nepoți care se fac mai puternici pe zi ce trece. Dar am vrea și noi o parcelă a noastră. De 11 ani, Wulfric a muncit din greu pentru a da de mâncare copiilor altora. E timpul să mai tragă și el foloase de pe urma puterii lui.

— O să-i spun fratelui meu că v-a pedepsit destul, replică Merthin.

A doua zi, el și Lolla plecară din Wigleigh către Tench. Merthin era și mai hotărât să intervină pentru Wulfric. Iar asta nu numai pentru că voia să-i facă pe plac lui Caris și să se revanșeze pentru atitudinea lui meschină. Pur și simplu era indignat și trist că doi oameni atât de cinstiți și de muncitori ca Wulfric și Gwenda erau atât de săraci și de slabi, iar copiii lor, atât de bolnăvicioși, doar din cauza dorinței de răzbunare a lui Ralph.

Părinții lui locuiau într-o casă din sat, nu în conacul Tench. Merthin era uimit de cât de mult îmbătrânise mama lui, deși aceasta se înveseli imediat când o văzu pe Lolla. Tatăl lui arăta mai bine.

— Ralph e foarte bun cu noi, rosti Gerald pe un ton defensiv care-l făcu pe Merthin să creadă tocmai contrariul.

Casa era destul de plăcută, dar Merthin știa că ar fi preferat să locuiască la conac, cu Ralph. Merthin bănuia că Ralph nu voia ca mama lui să vadă tot ceea ce făcea.

Cei doi îi arătară locuința, iar Gerald îl întrebă pe Merthin cum mai mergeau lucrurile în Kingsbridge.

— Afacerile merg bine, în ciuda războiului regelui cu francezii, răspunse Merthin.

— Aha... dar Eduard trebuie să lupte pentru dreptul său din naștere, spuse tatăl lui. La urma urmei, e moștenitorul legitim al tronului Franței.

— Eu unul cred că ăsta e doar un vis, tată, rosti Merthin. Indiferent de câte ori regele nostru o să invadeze Franța, nobilimea de acolo n-o să accepte niciodată un englez ca rege. Și niciun suveran nu poate să domnească fără susținerea conților săi.

— Dar trebuia să oprim atacurile francezilor asupra porturilor noastre de pe coasta sudică.

— N-a mai existat nicio problemă majoră de la bătălia de la Sluys, când am distrus flota franceză – adică de acum opt ani. Oricum, incendierea ogoarelor țăranilor n-are cum să stăvilească atacurile piraților; ba chiar s-ar putea să le sporească numărul.

— Francezii îi susțin pe scoțieni, care ne tot invadează comitatele nordice.

— Și nu crezi că am putea ține piept mai bine atacurilor scoțiene dacă armata noastră ar fi în nordul Angliei, și nu în nordul Franței?

Gerald părea nedumerit. Probabil că până atunci nici nu-i trecuse prin minte să pună la îndoială rațiunea acestui război.

— Ei bine, Ralph a fost făcut cavaler, replică el. Și i-a adus mamei tale un sfeșnic frumos din argint de la Calais.

Cam la asta se reducea totul, își dădu seama Merthin. Adevăratele motive din spatele războiului erau prada și gloria.

Pleacă cu toții la conac. Ralph era la vânătoare cu Alan Fernhill. În sala mare se afla un jilț uriaș din lemn sculptat, care era, evident, al seniorului. Merthin văzu o fată în ultimele luni de sarcină despre care crezu inițial că nu era decât o servitoare, dar care-i fu prezentată drept soția lui Ralph, Tilly. Aceasta se duse în bucătărie să aducă niște vin.

— Câți ani are? o întrebă Merthin pe mama sa, cât timp fata lipsi.

— 14.

Nu era ceva neobișnuit ca fetele să rămână însărcinate la 14 ani, dar, oricum, Merthin era convins că așa ceva nu ar fi trebuit să se întâmple într-o familie respectabilă. Asemenea sarcini la vârste fragede apăreau de obicei în familiile regale, unde exista o presiune politică deosebită de a avea moștenitori, și printre țăranii cei mai săraci și ignoranți, care nu știau să se ferească de așa ceva. Păturile mijlocii ale societății mențineau totuși niște standarde de respectabilitate.

— E un pic cam mică, nu? întrebă el încet.

Maud răspunse:

— Toți i-am cerut lui Ralph să mai aștepte, dar el n-a vrut.

În mod clar, nici ea nu era de acord cu ce se întâmplase.

Tilly se întoarse însoțită de o servitoare care aducea o carafă cu vin și niște mere. Merthin își dădu seama că ar fi fost chiar

drăguță, dar părea epuizată. Tatăl lui i se adresă cu o voioșie forțată:

— Înveselește-te, Tilly! Soțul tău o să se întoarcă în curând... doar nu vrei să-l întâmpini cu așa o față tristă, nu?

— M-am săturat de sarcina asta, spuse ea. Nu-mi doresc decât ca bebelușul să iasă cât mai repede posibil.

— N-o să mai dureze mult, o încurajă Maud. Trei-patru săptămâni, aș zice.

— Parcă nu se mai termină.

Auziră ropot de cai afară, iar Maud spuse:

— Cred că a venit Ralph.

În așteptarea fratelui său, pe care nu-l mai văzuse de nouă ani, Merthin se trezi că, așa cum se întâmpla întotdeauna, era stăpânit de un amestec haotic de sentimente. Afecțiunea pe care o simțea pentru Ralph era mereu umbrită de conștientizarea relelor pe care le făcuse acesta. Violarea lui Annet nu fusese decât începutul. Cât timp se aflase în afara legii, Ralph ucisese bărbați, femei și copii nevinovați. Călătorind prin Normandia, Merthin auzise de atrocitățile comise de armata regelui Eduard și, deși nu știa exact ce făcuse Ralph, ar fi fost o prostie să spere că se ținuse departe de violuri, incendieri, jafuri și măceluri. Dar, cu toate acestea, Ralph era fratele lui.

Merthin era sigur că și Ralph se confrunta cu sentimente contradictorii. Era posibil să nu-l fi iertat pe Merthin că dezvăluisese ascunzătoarea sa de pe vremea când era un nelegiuit. Și, deși Merthin îl făcuse pe fratele Thomas să promită că Ralph n-avea să fie ucis, știuse că, odată capturat, acesta avea să sfârșească probabil în ștreang. Ultimele cuvinte pe care i le spusese Ralph lui Merthin, în temnița din beciul casei ghildei din Kingsbridge, fuseseră: „M-ai trădat.”

Ralph intră împreună cu Alan, amândoi plini de noroi. Merthin era uluit să vadă că Ralph șchiopăta. Acesta avu nevoie de numai câteva clipe pentru a-l recunoaște pe Merthin. Apoi îi zâmbi larg.

— Fratele meu cel mare! zise el din toată inima.

Era o glumă veche a lor: Merthin era mai în vârstă, dar era mai mic de statură decât Ralph.

Se îmbrățișară. În ciuda a tot, Merthin simți un val de căldură inundându-i sufletul. „Cel puțin suntem amândoi în viață, își spuse el, chiar dacă lumea e stăpânită de război și de ciumă.” Când se despărțiseră, se îndoise că aveau să se mai vadă vreodată.

Ralph se aruncă în jilțul cel mare.

— Adu niște bere, ne e sete! i se adresă el lui Tilly.

Merthin își dădu seama că, la urma urmei, n-avea să primească reproșuri.

Îl studie pe fratele său. Ralph se schimbase față de ziua aceea din 1339, când plecase la război. Pierduse câteva degete de la mâna stângă, probabil în bătălie. Avea o înfățișare dezordonată: chipul îi era străbătut de vene roșiatice, din cauza băuturii, iar pielea, uscată și descuamată pe alocuri.

— Ați avut succes la vânătoare? se interesă Merthin.

— Am adus acasă o căprioară la fel de grasă ca o vacă, răspunse Ralph plin de satisfacție. O să-i mănânci ficatul diseară, la masă.

Merthin îl întrebă cum fusese să lupte în armata regelui, iar Ralph relatează câteva dintre momentele importante ale războiului. Tatăl lor era plin de entuziasm.

— Un cavaler englez face cât zece de-ai francezilor! declară el. Iar bătălia de la Crecy a dovedit asta.

Răspunsul lui Ralph fu surprinzător de cumpănit.

— Un cavaler englez nu diferă prea mult de unul francez, zic eu. Dar francezii n-au înțeles încă formațiunea de grapă în care ne poziționăm noi armata, cu arcași de-o parte și de alta a cavalerilor care luptă însă pedestri și a oștenilor de rând. Ei încă se aruncă asupra noastră în valuri sinucigașe și s-ar putea să mai continue așa o bucată de vreme. Dar o să se prindă ei la un moment dat, iar atunci o să-și schimbe strategia. Între timp, noi suntem aproape invincibili în apărare. Din păcate însă formațiunea de grapă nu ne e de niciun ajutor în atac, așa că, la urma urmei, noi nu am cucerit mare lucru.

Merthin era uimit să vadă cât de mult se maturizase fratele său. Războiul îi conferise o profunzime și o subtilitate a gândirii de care nu mai dăduse dovadă până atunci.

La rândul său, Merthin vorbește despre Florența: dimensiunea incredibilă a orașului, bogăția negustorilor, bisericile și palatele. Ralph era fascinat mai ales de faptul că acolo existau sclave.

Afară se lăsa noaptea, iar servitorii aduseră lămpi și lumânări, după care puseră cina pe masă. Ralph bea cantități mari de vin. Merthin observă că fratele lui de-abia dacă schimba două vorbe cu Tilly. Poate că nu era deloc surprinzător. Ralph era un războinic în vârstă de 31 de ani care-și petrecuse jumătate din viața adultă în armată, în timp ce Tilly era o fată de 14 ani care fusese educată la mănăstirea de maici. Ce subiecte comune de conversație ar fi putut avea?

Mai târziu, după ce Gerald și Maud se întorseseră la ei acasă, iar Tilly se dusesse la culcare, Merthin atacă subiectul pe care Caris îl rugase să-l aducă în discuție. Era mai optimist decât înainte. Ralph dădea semne de maturizare. Îl iertase pe

Merthin pentru ceea ce se întâmplase în 1339, iar analiza sa lucidă în ceea ce privea tacticile englezilor și cele ale francezilor fusese lipsită de orice șovinism instinctual.

Merthin spuse:

— În drumul meu, am petrecut o noapte în Wigleigh.

— Aud că dârsta merge întruna.

— Comerțul cu stofă stacojie a devenit o afacere înfloritoare, de pe urma căreia Kingsbridge are mult de câștigat.

Ralph ridică din umeri.

— Mark Țesătorul își plătește chiria la timp.

Era de părere că era sub demnitatea unui nobil să discute chestiuni de afaceri.

— Am tras peste noapte la Gwenda și la Wulfric, continuă Merthin. Știi că Gwenda e prietenă cu Caris încă din copilărie.

— Îmi aduc aminte ziua aceea în care ne-am întâlnit toți cu sir Thomas Langley, în pădure.

Merthin aruncă o privire fugitivă spre Alan Fernhill. Își respectaseră jurământul făcut în copilărie și nu spusese nimic nimănui despre acel incident. Merthin voia ca secretul să fie păstrat în continuare, pentru că avea senzația că era important pentru Thomas, deși nu avea nicio idee de ce. Dar Alan nu schiță nicio reacție: băuse o groază de vin și nu mai avea agerimea necesară pentru a pricepe aluziile.

Merthin depăși subiectul cu rapiditate.

— Caris m-a rugat să discut cu tine despre Wulfric. E de părere că l-ai pedepsit suficient pentru bătaia aceea. Iar eu sunt de acord cu ea.

— Mi-a spart nasul!

— Eram acolo, nu-ți aduci aminte? Nici tu nu ai fost nevinovat. Merthin încercă să înfățișeze lucrurile cât mai relaxat. Adevărul este că i-ai pipăit logodnica. Cum o cheamă, că nu-mi mai aduc aminte?

— Annet.

— Ei bine, dacă țâțele ei n-au meritat să te alegi cu nasul spart, atunci vina e numai a ta, că n-ai știut să alegi.

Alan izbucni în râs, dar Ralph nu era la fel de amuzat.

— Wulfric aproape că m-a trimis la spânzurătoare, stârnindu-l pe lordul William împotriva mea, după ce lui Annet i s-a năzărit c-aș fi violat-o.

— Dar nu ai fost spânzurat. Și i-ai tăiat obrazul lui Wulfric cu sabia, când ai fugit de la tribunal. O rană oribilă – i se vedeau măselele prin tăietură. O să aibă mereu cicatricea aceea.

— Foarte bine.

— L-ai pedepsit pe Wulfric timp de 11 ani. Nevasta lui e numai piele și os, iar copiii îi sunt bolnavi. Nu crezi c-ai făcut suficient, Ralph?

— Nu.

— Ce vrei să spui?

— Nu e suficient.

— De ce? strigă Merthin în culmea indignării. Nu te înțeleg.

— Voi continua să-l pedepsesc pe Wulfric, să fac tot posibilul să bată pasul pe loc, și-i voi umili pe el și pe femeile lui.

Merthin fu luat prin surprindere de sinceritatea lui Ralph.

— Pentru numele lui Dumnezeu, dar de ce?

— În mod normal, n-aș răspunde la o asemenea întrebare. Am învățat că rar se întâmplă să-ți faci vreun bine explicându-te. Dar tu ești fratele meu mai mare și, încă din copilărie, mi-am dorit mereu ca tu să mă înțelegi și să-mi aprobi faptele.

Merthin își dădu seama că Ralph nu se schimbase cu adevărat, cu excepția faptului că acum părea să se cunoască și să se înțeleagă într-un mod pe care nu-l putuse stăpâni când era mai tânăr.

— Motivul este unul simplu, continuă Ralph. Lui Wulfric nu-i e frică de mine. Nu era speriat nici în ziua aceea, la Târgul de Lână, și nici acum nu e, după tot ce i-am făcut. Și tocmai de aceea trebuie să continue să sufere.

Merthin era îngrozit.

— Dar asta înseamnă o condamnare pe viață.

— În ziua în care o să văd frică în privirea lui când se uită la mine, o să aibă parte de tot ce dorește.

— E atât de important pentru tine? întrebă Merthin, nevenindu-i să creadă. Ca oamenii să se teamă de tine?

— E cel mai important lucru din lume, răspunse Ralph.

57

Întoarcerea lui Merthin afecta întregul oraș. Caris observa schimbările, plină de uimire și de admirație. Totul începuse cu victoria în fața lui Elfric, la întâlnirea ghidei parohiale. Oamenii își dădeau seama că orașul ar fi putut să rămână fără pod din cauza incompetenței lui Elfric, iar asta îi trezise din apatie. Dar toți știau că Elfric nu era decât marioneta lui Godwyn, astfel că adevărata țintă a resentimentelor lor era stăreția.

Iar atitudinea oamenilor față de stăreție se schimba încet-încet. Deasupra orașului plutea o atmosferă de sfidare. Caris se simțea și ea plină de optimism. Mark Țesătorul avea șanse destul de mari să câștige alegerile din prima zi de noiembrie și

să devină staroste. În acest caz, starețul Godwyn n-avea să mai dirijeze lucrurile după bunul plac, și poate că orașul avea să înceapă să se dezvolte: târg sâmbăta, dârste noi, un tribunal independent în care negustorii se puteau încrede.

Dar își petrecea mare parte din timp gândindu-se la situația ei. Întoarcerea lui Merthin fusese un cutremur care zguduise fundația existenței ei. Prima ei reacție fusese una de groază în fața perspectivei de a abandona toate obiectivele pentru care muncise timp de nouă ani, de a le părăsi pe Cecilia – care-i era ca o mamă – pe Mair, cea atât de iubitoare, și pe Julie cea Bătrână, suferindă; și, mai ales, spitalul ei, cu mult mai curat, mai eficient și mai primitiv decât fusese înainte de venirea ei aici.

Dar, pe măsură ce zilele deveneau mai scurte și mai reci, iar Merthin termină reparațiile la pod și începu să lucreze la strada și la clădirile pe care voia să le construiască pe Insula Leproșilor, hotărârea lui Caris de a rămâne la mănăstire începu să se clatine. Restricțiile monastice pe care ea ajunsese să nu le mai observe începură să o sufoce din nou. Devoțiunea lui Mair, care înainte era o diversiune romantică plăcută, începu să o irite. Începu să se gândească la viața pe care ar putea-o duce în calitate de soție a lui Merthin.

Se gândea mult la Lolla și la copilul pe care ar fi putut să-l aibă cu Merthin. Lolla avea ochii închiși la culoare și părul negru, probabil exact ca mama ei. Fiica lui Caris ar fi putut avea ochii verzi ai celor din familia Lânarilor. Ideea de a renunța la tot pentru a avea grijă de fiica altei femei o îngrozise pe Caris la nivel teoretic, dar, imediat ce o cunoscuse pe fetiță, se împlânzi.

Evident, nu putea discuta cu nimeni de la stăreție despre asta. Maica Cecilia i-ar fi spus că trebuia să se țină de jurămintele făcute; Mair ar fi implorat-o să rămână. Așa că se chinuia nopțile, pradă unor gânduri contradictorii.

Cearta avută cu Merthin în legătură cu Wulfric o umpluse de disperare. După ce el plecase de lângă ea, se dusese în farmacie și plânsese. De ce era totul atât de greu? Nu voia decât să facă ce era mai bine.

În timp ce Merthin era la Tench, Caris i se confesă lui Madge Țesătoarea.

La două zile după plecarea lui Merthin, Madge veni la spital puțin după ivirea zorilor, când Caris și Mair făceau turul pacienților.

— Îmi fac griji pentru Mark al meu, începu ea.

Mair îi spuse lui Caris:

— Am fost ieri să-l consult. A fost la Melcombe și, la întoarcere, a făcut febră și s-a deranjat la stomac. Nu te-am

înștiințat pentru că nu mi s-a părut a fi ceva grav.

— Acum tușește sânge, continuă Madge.

— Mă duc să-l văd, rosti Caris.

Țesătorii îi erau prieteni vechi: prefera să se ocupe chiar ea de Mark. Luă o geantă în care ținea niște medicamente de bază și porni cu Madge spre casa ei de pe strada principală.

Camerele de locuit se aflau la etaj, deasupra prăvăliei. Cei trei fii ai lui Mark stăteau în salon, cu o expresie neliniștită pe chip. Madge o duse pe Caris într-un dormitor care mirosea urât. Caris era obișnuită cu mirosul din camerele cu bolnavi: un amestec de sudoare, vomă și dejecții. Mark zăcea pe o saltea de paie, transpirând abundent. Abdomenul său uriaș ieșea în evidență, de parcă ar fi fost însărcinat. Fiica lui, Dora, stătea lângă el.

Caris îngenunche lângă Mark și-l întrebă:

— Cum te simți?

— Rău, răspunse Mark cu un glas croncănit. Pot să primesc ceva de băut?

Dora îi dădu lui Caris o cană cu vin, iar aceasta o duse la buzele lui Mark. I se părea ciudat să vadă un bărbat așa vânjos ajuns într-o asemenea stare de neajutorare. Mark păruse dintotdeauna invulnerabil. O speria boala lui, ca și cum ar fi văzut un stejar pe lângă care trecuse toată viața doborât dintr-odată de un fulger.

Caris îi atinse fruntea. Ardea: nici nu era de mirare că era atât de însetat.

— Lasă-l să bea cât de mult dorește, spuse ea. Berea slabă e mai bună decât vinul.

Nu-i dezvălui lui Madge că era îngrijorată și nedumerită în privința bolii de care suferea Mark. Febra și deranjamentul la stomac erau simptome obișnuite, dar tusea și sângele expectorat erau semne periculoase.

Scoase un vas cu apă de trandafiri din geantă, înmuie o bucățică de pânză în lichid și-i șterse cu ea fața și gâtul. Efectul de liniștire fu imediat. Apa avea să-l răcorească puțin, iar parfumul acoperea duhoarea din cameră.

— O să-ți dau soluție din aceasta din farmacia mea, i se adresă ea lui Madge. Medicii prescriu comprese cu ea pentru inflamațiile cerebrale. Febra e fierbinte și umedă, iar trandafirii sunt răcoroși și uscați, așa spun călugării. Oricum, indiferent de motiv, o să-l mai aline.

— Mulțumesc.

Dar Caris nu știa niciun leac eficient împotriva expectorațiilor cu sânge. Călugării-medici ar fi diagnosticat starea ca fiind cauzată de un exces de sânge și ar fi recomandat ca bolnavului să i se ia sânge. Acesta era însă un tratament

prescris pentru aproape orice problemă, iar Caris nu credea în eficiența lui.

În timp ce tampona gâtul lui Mark, observă un simptom despre care Madge nu menționase nimic. Pe gâtul și pe pieptul lui apăruseră mai multe pete negre-vineții.

Era o boală cu care ea nu se mai confruntase și era total nedumerită, dar nu-și arată deloc nesiguranța de față cu Madge.

— Hai înapoi cu mine să-ți dau niște apă de trandafiri.

Soarele se ridica pe boltă în timp ce ele parcurgeau distanța dintre casă și spital.

— Ai făcut mult bine familiei mele, zise Madge. Eram cei mai săraci din oraș înainte ca tu să pui bazele afacerii cu stofă stacojie.

— Dar energia și hărnicia voastră au făcut din ea un succes.

Madge încuviință printr-o mișcare din cap. Știa foarte bine ce făcuse.

— Oricum, n-am fi avut nimic dacă n-ai fi fost tu.

Aționând din impuls, Caris o luă pe Madge cu ea prin claustru și intrară amândouă în farmacie, în așa fel încât să poată discuta între patru ochi. În mod normal, mirenilor nu le era permis acest lucru, dar se mai făceau și excepții, iar Caris avea o poziție suficient de importantă pentru a decide când puteau fi încălcate asemenea reguli.

Erau singure în cămăruța înghesuită care servea drept farmacie. Caris umplu un vas mic de lut cu apă de trandafiri și îi ceru lui Madge șase penny. Apoi spuse:

— Mă gândesc să plec de la mănăstire.

Madge dădu afirmativ din cap, deloc surprinsă.

— Toată lumea se întreabă ce-o să faci.

Caris era uluită că oamenii din oraș îi ghiciseră preocuparea.

— Dar cum de știi?

— Nu e nevoie de puteri magice, e destul de evident. Ai intrat la mănăstire doar pentru a scăpa de condamnarea la moarte pentru vrăjitorie. După cât ai muncit aici, ar trebui să obții o amnistie. Tu și Merthin erați îndrăgostiți și întotdeauna mi s-a părut că sunteți foarte potriviți unul pentru altul. Iar acum el s-a întors. N-ai cum să nu te gândești măcar să te căsătorești cu el.

— Dar pur și simplu nu știu cum ar fi viața mea ca nevastă a cuiva.

Madge ridică din umeri.

— Cam ca a mea poate. Mark și cu mine conducem afacerea cu stofă împreună. Eu trebuie să organizez și gospodăria – toți soții se așteaptă la asta dar nu e așa greu, mai ales dacă ai bani suficienți pentru a-ți lua servitori. Iar copiii vor fi mereu mai

degrabă responsabilitatea ta decât a lui. Dar mă descurc, așa cum o să te descurci și tu.

— Din câte spui, nu pare foarte palpitant.

Madge zâmbi.

— Presupun că deja cunoști părțile bune: să te simți iubită și adorată; să știi că există o persoană pe lumea asta care o să fie mereu de partea ta; să te bagi în pat în fiecare seară cu un bărbat puternic și tandru... pentru mine, asta e definiția fericirii.

Cuvintele simple ale lui Madge creionau un tablou impresionant, iar Caris se simți năpădită brusc de o dorință aproape de nesuportat. Simțea că de-abia aștepta să părăsească traiul rece, dur și lipsit de iubire de la stăreție, unde cel mai mare păcat era să atingi o altă ființă umană. Dacă Merthin ar fi intrat în încăperea în momentul acela, Caris i-ar fi smuls hainele și și-ar fi făcut poftele cu el chiar acolo, pe podea.

Observă că Madge o privea cu un zâmbet ușor în colțul buzelor, citindu-i gândurile, așa că roși.

— E-n regulă, zise Madge. Înțeleg. Puse cei șase penny pe bancă și luă vasul. Aș face bine să mă duc acasă, ca să am grijă de bărbatul meu.

Caris își recăpătă stăpânirea de sine.

— Încearcă să-i asiguri tot confortul și vino să mă chemi imediat ce apare vreo schimbare în starea lui.

— Mulțumesc, soră, rosti Madge. Nu știu ce ne-am face fără tine.

Pe drumul de întoarcere la Kingsbridge, Merthin era absorbit de gânduri. Nici chiar flecăreala vioaie și fără înțeles a Lollei nu reuși să-l scoată din starea aceea. Ralph învățase o mulțime de lucruri, dar nu se schimbase în aspectele sale fundamentale. Era în continuare un bărbat crud. Își neglija soția-copil, abia dacă-și tolera părinții și era răzbunător până la limita obsesiei. Îi plăcea să fie senior, dar nu simțea nicio obligație față de țăranii aflați sub puterea sa. Avea impresia că tot ce vedea în jur – inclusiv oamenii – nu exista decât pentru plăcerea lui.

Cu toate acestea, Merthin era plin de optimism în ceea ce privea Kingsbridge-ul. Erau semne favorabile că Mark avea să fie ales staroste în Ziua Tuturor Sfinților și că totul avea să înceapă să înflorească.

Merthin se întoarse în ultima zi de octombrie, Ajunul Zilei Tuturor Sfinților. Anul acesta, sărbătoarea pica într-o vineri, așa că pe drum nu se vedeau puhoaiile de vizitatori care veneau când noaptea spiritelor rele pica între ziua de sâmbătă și duminică, așa cum se întâmplase în anul în care Merthin

avea 11 ani și o întâlnise pe Caris, pe atunci de 10 ani. Cu toate acestea, oamenii erau agitați și se pregăteau să se ducă la culcare imediat ce avea să însereze.

Pe strada principală se întâlni cu fiul cel mare al lui Mark Țesătorul, John.

— Tata e la spital, îl anunță băiatul. Are febră.

— Prost moment să se îmbolnăvească, răspunse Merthin.

— E o zi nefastă.

— Nu mă refeream la dată. Trebuie să fie prezent la întrunirea gildei parohiale de mâine. Starostele nu poate fi ales în absență.

— Nu cred că o să meargă la vreo întrunire mâine.

Acesta era un răspuns îngrijorător. Merthin duse caii la hanul Bell și o lăsă pe Lolla în grija lui Bessie.

Pe când intra în curtea stăreției, dădu nas în nas cu Godwyn și cu mama lui. Presupuse că luaseră prânzul împreună, iar acum Godwyn o conducea pe Petranilla la poartă. Erau absorbiți într-o conversație neliniștită, iar Merthin își dădu seama că, cel mai probabil, erau îngrijorați de perspectiva ca marioneta lor, Elfric, să piardă postul de staroste al gildei. Când îl văzură, se opriră brusc din vorbit. Petranilla rosti pe un ton insinuant:

— Mi-a părut rău să aflu că Mark nu se simte bine.

Forțându-se să fie politicoasă, Merthin răspunse:

— Nu e vorba decât de o febră.

— Ne vom ruga să se însănătoșească repede.

— Mulțumesc.

Merthin intră în spital. O găsi pe Madge foarte supărată.

— A tot tușit sânge, zise ea. Și nu pot să-i potolesc setea.

Ținea o cană cu bere la buzele lui Mark, care bea de zor.

Pe chipul și pe brațele lui Mark se vedeau o mulțime de pete purpurii. Transpira și îi curgea sânge din nas.

Merthin spuse:

— Nu te simți prea bine azi, nu-i așa, Mark?

Bolnavul nu-l văzu, dar răspunse cu un glas spart:

— Mi-e foarte sete.

Madge îi duse din nou cana la buze. I se adresă lui Merthin:

— Indiferent cât de mult bea, îi e sete întruna.

În glasul ei se citea o notă de panică pe care Merthin nu o mai simțise niciodată la ea.

El însuși era plin de spaimă. Mark mergea frecvent la Melcombe, unde stătuse de vorbă cu marinarii din Bordeaux-ul afectat de ciumă.

În momentul de față, întâlnirea de a doua zi a gildei parohiale era cea mai mică dintre grijile lui Mark. Acest lucru era valabil și pentru Merthin.

Primul impuls al lui Merthin fu să strige că se aflau cu toții în pericol de moarte. Dar, în secunda următoare, își încleștă bine fălcile și păstră tăcerea. Nimeni nu pleca urechea la un om cuprins de panică și, în plus, încă nu era sigur. Exista o posibilitate, chiar dacă era redusă, ca boala lui Mark să nu fie cea de care se temea el. Când avea să fie sigur, intenționa să se retragă cu Caris într-un loc unde să poată sta de vorbă între patru ochi și să-i explice totul, logic și cu calm. Dar asta trebuia să se întâmple destul de curând.

Caris spăla chipul lui Mark cu un lichid cu miros dulceag. Avea o expresie împietrită pe care Merthin o cunoștea prea bine: își ascundea sentimentele. În mod clar, știa ce gravă era boala lui Mark.

Bolnavul strângea în mână ceva care părea a fi o bucățică de pergament. Merthin presupuse că pe ea avea scrisă o rugăciune sau un verset din Biblie, ba poate chiar o formulă magică. Mai mult ca sigur, aceasta fusese ideea lui Madge – Caris nu credea deloc în puterea vindecătoare a cuvintelor scrise.

Starețul Godwyn intră în spital, urmat, ca de obicei, de Philemon.

— Depărtați-vă de pat! zise imediat starețul adjunct. Cum să se însănătoșească omul, dacă nu poate vedea altarul?

Merthin și cele două femei se depărtară de bolnav, iar Godwyn se aplecă asupra lui. Atinse fruntea și gâtul lui Mark, după care-i luă pulsul.

— Arată-mi urina, ceru el.

Călugării-medici puneau mare preț pe examinarea urinei pacientului. Spitalul avea o serie de vase de sticlă, numite urinare, pentru acest scop. Caris îi dădu unul lui Godwyn. Nu era nevoie de un ochi de expert pentru a vedea că urina lui Mark avea sânge în ea.

Godwyn îi înapoie urinarul lui Caris.

— Bărbatul acesta suferă de o supraîncălzire a sângelui, decretă el. Trebuie să i se ia sânge, după care să i se dea să mănânce mere și burtă de vacă.

Din ceea ce văzuse și trăise în Florența, Merthin știa că vorbele lui Godwyn nu erau decât niște prostii, dar nu spuse nimic. În mintea sa, aproape că nu mai existau îndoieli în privința motivului pentru care Mark se simțea atât de rău. Petele, sângerarea, setea: aceasta era exact boala de care suferise și el în Florența, cea care provocase moartea Silviei și a rudelor ei. Era *la moria grande*.

Kingsbridge-ul fusese atins de ciumă.

Pe când noaptea se pogora asupra Ajunului Zilei Tuturor Sfinților, respirația lui Mark Țesătorul deveni din ce în ce mai

anevoioasă. Caris vedea cum puterile îi slăbeau cu fiecare minut care trecea. Simțea neputința aceea plină de furie pe care o încerca ori de câte ori nu putea să ajute un pacient. Mark trecu într-o stare de inconștientă agitată, transpirând și trăgând aer în piept cu efort, deși avea ochii închiși și nu dădea semne că ar fi fost conștient de ce se petrecea în jurul său. La sugestia lui Merthin, Caris pipăi subsuorile lui Mark și găsi niște umflături mari, ca un fel de furuncule. Nu ceru să afle ce însemna asta: avea să-l ia la întrebări mai târziu. Călugărițele se rugau și intonau imnuri în timp ce Madge și cei patru copii ai ei stăteau lângă bolnav, copleșiți de o durere neputincioasă.

Într-un final, trupul lui Mark fu cuprins de o serie de convulsii, iar din gură îi țâșni un jet de sânge. Apoi trupul i se relaxă, nu mai schiță nicio mișcare, și respirația i se opri.

Dora începu să plângă zgomotos. Cei trei fii păreau uluiți și încercau din răputeri să-și rețină lacrimile, nedemne de niște bărbați. Madge suspina, îndurerată.

— Era cel mai bun om din lume, îi spuse ea lui Caris. De ce-a trebuit Dumnezeu să ni-l ia?

Caris trebuia să-și înăbușe propria durere. Pierderea suferită de ea era neînsemnată față de cea cu care se confruntau ei. Nu știa de ce Dumnezeu îi lua atât de des tocmai pe oamenii buni, lăsându-i în viață pe cei răi, semănând astfel și mai multă nedreptate pe lume. În momente ca acestea, ideea că exista o zeitate binevoitoare care veghea asupra tuturor părea de-a dreptul de necrezut. Preoții spuneau că boala este o pedeapsă pentru păcate. Mark și Madge se iubeau, aveau grijă de copiii lor și munceau din greu: de ce să fi fost pedepsiți?

La dilemele teologice nu avea să primească niciun răspuns, dar momentan Caris avea și alte întrebări, mai degrabă practice. Era profund îngrijorată în privința bolii lui Mark și bănuia că Merthin știa câte ceva despre ea. Își înghiți lacrimile.

Mai întâi îi trimise pe Madge și pe copiii ei acasă, să se odihnească, și le ceru călugărițelor să pregătească trupul pentru înmormântare. Apoi îi spuse lui Merthin:

— Vreau să vorbesc cu tine.

— Și eu cu tine, replică el.

Observă că avea un aer speriat. Asta era ceva rar. I se făcu și mai frică.

— Hai în biserică, zise ea. Acolo putem discuta fără să ne deranjeze nimeni.

Un vânt rece mătura în voie pajiștea de lângă catedrală. Era o noapte senină, așa că se puteau orienta ușor la lumina oferită de stele. Lângă altar, călugării făceau pregătirile necesare pentru slujba de Ziua Tuturor Sfinților. Caris și Merthin se opriră în colțul de nord-vest al naosului, departe de călugări,

astfel încât să poată discuta fără să fie auziți de altcineva. Caris tremura, așa că își strânse rasa în jurul corpului. Îl întreabă direct:

— Știi de ce boală a murit Mark?

Merthin trase aer în piept, ezitând.

— De ciumă, răspunse el. *La moria grande*.

Caris dădu din cap, în semn de aprobare. Tocmai de asta se temuse. Dar, oricum, trebuia să-l chestioneze.

— După ce ți-ai dat seama?

— Mark se ducea frecvent la Melcombe și stătea de vorbă cu marinarii din Bordeaux, unde străzile sunt pline de cadavre.

Caris dădu din nou din cap.

— Tocmai ce se întorsese. Dar nu voia să-l creadă pe Merthin. Totuși, insistă ea, cum poți să fii sigur că e vorba de ciumă?

— Simptomele sunt aceleași: febră, pete vineții, aproape negre, sângerare, umflături la subsuori și, mai ales, o sete continuă. Crede-mă, îmi amintesc toate astea foarte bine. Am fost printre puținii care au avut norocul să-și revină. Aproape toți mor în cel mult cinci zile, de obicei mai puțin de-atât.

Caris avea impresia că venise ziua teribilă a Judecății. Auzise povești îngrozitoare despre ce se întâmplase în Italia și în sudul Franței: familii întregi ucise, cadavre neîngropate care putrezeau în voie în palate goale, copilași orfani care rățăceau pe străzi, plângând, vite care mureau de foame prin sate, din moment ce nu mai avea nimeni grijă de ele. Oare aceleași lucruri aveau să se întâmple și în Kingsbridge?

— Și doctorii italieni ce făceau?

— Se rugau, cântau imnuri, luau sânge, prescriau leacurile lor favorite și cereau sume imense de bani pentru serviciile lor. Dar toate metodele încercate de ei au fost în zadar.

Stăteau aproape unul de celălalt și vorbeau în șoaptă. În lumina slabă proiectată de lumânările aprinse de călugări la ceva distanță de ei, Caris îi putea distinge fața. O privea cu o intensitate ciudată. Caris își dădea seama că era profund emoționat, dar i se părea că motivul nu era durerea provocată de moartea lui Mark. Toată atenția lui era concentrată asupra ei.

— Cum sunt doctorii italieni în comparație cu cei englezi? se interesă Caris.

— După musulmani, se spune că doctorii italieni ar fi cei mai învățați din lume. Ba chiar am auzit că taie cadavre ca să afle mai multe despre boli. Dar n-au reușit să vindece pe nimeni atins de ciumă.

Caris refuza să accepte că, într-adevăr, nu era nimic de făcut.

— Dar nu se poate să fim chiar legați de mâini și de picioare.

— Nu. Nu îi putem vindeca pe suferinzi, dar unii oameni cred că poți scăpa de boală.

Entuziasmată, Caris întreabă:

— Cum?

— Se pare că se întinde de la o persoană la alta.

Femeia încuviință din cap.

— Asta se întâmplă în cazul multor boli.

— De obicei, când se molipsește vreun membru al familiei, se îmbolnăvesc și ceilalți destul de repede. Factorul principal este apropierea.

— Da, e logic. Unii susțin că te îmbolnăvești pentru că te uiți la o persoană suferindă.

— În Florența, călugărițele ne sfătuiau să stăm în casă cât de mult posibil, să evităm reuniunile sociale, piețele sau întrunirile gildelor sau ale diverselor consilii.

— Și slujbele de la biserică?

— Nu, de astea nu ziceau, deși erau mulți oameni care nu mai veneau nici la biserică.

Aceste vești erau în asentimentul părerilor pe care Caris și le formase de-a lungul anilor: poate că metodele ei aveau să limiteze răspândirea ciumei.

— Dar călugărițele, medicii, oamenii care n-aveau de ales, care trebuiau să stea cu bolnavii și să-i atingă?

— Preoții refuzau să asculte spovedaniile făcute în șoaptă, astfel încât să nu se apropie prea mult de credincioși. Călugărițele purtau măști de pânză care le acopereau gura și nasul, astfel încât să nu respire același aer cu bolnavii. Unele își spălau mâinile cu oțet ori de câte ori atingeau vreun pacient. Preoții-medici spuneau că niciuna dintre măsurile acestea n-avea să schimbe cu nimic evoluția molimei, dar, oricum, cei mai mulți au plecat din oraș.

— Și aceste măsuri de precauție au ajutat cu ceva?

— E greu de zis. Au fost puse în aplicare doar atunci când epidemia a luat avânt. Plus că nu au fost acțiuni sistematice – pur și simplu fiecare făcea cum considera de cuviință.

— Oricum, trebuie să încercăm.

Merthin încuviință printr-o mișcare din cap. După un scurt interval de tăcere, spuse:

— Există totuși o măsură de precauție sigură.

— Care?

— Fuga.

Caris își dădu seama că în tot acest timp așteptase să spună tocmai asta.

Merthin continuă:

— E și o zicală: „Fugi din timp, departe, și nu te grăbi să te întorci.” Oamenii care au făcut asta au scăpat nevătămați.

— Nu putem să plecăm.

— De ce?

— Nu fi absurd. Sunt 6–7000 de oameni în Kingsbridge – nu pot să plece cu toții din oraș. Unde s-ar duce?

— Nu mă refeream la ei – doar la tine. Fii atentă la mine, sunt șanse să nu fi luat boala de la Mark. Madge și copiii ei s-au molipsit aproape sigur, dar tu ai petrecut mai puțin timp lângă el. Dacă ești bine, am putea fugi. Am putea să plecăm azi, tu, eu și Lolla.

Caris era îngrozită de felul în care el presupunea că boala se întinsese deja. Oare era condamnată la moarte?

— Și... unde să ne ducem?

— În Țara Galilor sau în Irlanda. Trebuie să găsim un sătuc izolat, unde abia dacă apare un străin o dată pe an.

— Tu ai avut boala asta. Mi-ai zis că nu se poate să o iei și a doua oară.

— Așa e. Iar unii nu se molipsesc deloc. Probabil că Lolla e printre ei. Dacă nu a luat boala de la mama ei, nu prea cred că o s-o ia de la altcineva.

— Și atunci de ce vrei să fugi în Țara Galilor?

Merthin se mulțumi să o fixeze cu privirea aceea plină de intensitate, iar Caris își dădu seama că teama pe care o detectase în atitudinea lui era pentru ea. Era îngrozit de gândul că ea era în pericol să moară. Imediat, ochii i se umplură de lacrimi. Își aduse aminte ce-i spusese Madge:

— Să știi că pe lumea asta e o persoană care o să fie mereu de partea ta.

Indiferent ce făcea Caris, Merthin încerca din răspuțuri să aibă grijă de ea. Caris se gândea la biata Madge, zdrobită de durerea pierderii acelui om care fusese mereu de partea ei. Cum putea ea, Caris, să se gândească măcar să-l respingă pe Merthin?

Dar o făcu.

— Nu pot să plec din Kingsbridge, îi spuse. Nu acum, dintre toate momentele. Toți se bazează pe mine dacă e să se îmbolnăvească cineva. Când o să se declanșeze molima, eu sunt cea la care vor apela. Dacă ar fi să fug... of, nu știu cum să explic asta.

— Cred că înțeleg, rosti Merthin. Ai fi ca un soldat care fuge de pe câmpul de bătălie imediat ce este trasă prima săgeată. Te-ai simți ca o lașă.

— Da... și că aș trișa, după toți anii ăștia cât am pretins că aș fi călugăriță și că trăiesc pentru a-i sluji pe ceilalți.

— Știam că așa o să vezi lucrurile, replică Merthin. Dar trebuia să încerc.

Tristețea din glasul lui aproape că-i frânse inima, mai ales când adăugă:

— Și presupun că asta înseamnă că n-o să renunți la viața monahală în viitorul apropiat.

— Nu. Toți vin la spital să fie ajutați. Trebuie să rămân la stăreție, să-mi fac datoria. Trebuie să fiu călugăriță.

— Bine, atunci.

— Nu fi atât de mohorât.

Pe un ton din care răzbătea tristețea, Merthin întrebă:

— Și de ce să nu fiu mohorât?

— Ziceai că ciuma a omorât jumătate din populația Florenței?

— Cam așa.

— Deci cel puțin jumătate din oameni nu s-au molipsit.

— Ca Lolla. Nimeni nu știe de ce. Poate că au o putere specială. Sau poate, pur și simplu, boala lovește la întâmplare, ca un nor de săgeți trimise înspre tabăra inamică, omorându-i pe unii și cruțându-i pe alții.

— Oricum, am destule șanse să scap.

— Una din două.

— Da, e ca și cum ai da cu banul.

— Cap sau pajură, zise el. Viață sau moarte.

58

La înmormântarea lui Mark Țesătorul veni rășchitate de oameni. Acesta fusese unul dintre cetățenii cei mai importanți ai orașului, dar aici era vorba despre mai mult de-atât. Din satele înconjurătoare sosiră foarte mulți țesători săraci, dintre care unii merseseră pe jos ore bune pentru a ajunge în Kingsbridge. Merthin își dădea seama că Mark fusese neobișnuit de iubit de semenii săi. Combinația dintre trupul său uriaș și firea sa blândă era irezistibilă.

Era o zi ploioasă și, cum stăteau în jurul mormântului, capetele dezvelite ale bogaților și ale săracilor erau ude learcă. Pe chipurile celor care-l plângeau, lacrimile fierbinți se amestecau cu picăturile reci de ploaie. Madge își trecuse brațele pe după umerii fiilor ei mai mici, Dennis și Noah. De-o parte și de alta a lor stăteau fiul cel mare, John, și singura fiică a Țesătorilor, Dora. Amândoi erau mult mai înalți decât mama lor și, de la depărtare, ar fi putut părea părinții celor trei persoane scunde din mijloc.

Plin de presimțiri sumbre, Merthin se întrebă care dintre copiii lui Madge avea să moară primul.

Şase bărbați voinici gemeau de efort în timp ce coborau în groapă sicriul neobișnuit de greu. Apoi groparii începură să arunce cu lopețile pământul ud peste coșciug, iar mulțimea adunată se împrăștie.

Fratele Thomas se apropie de Merthin, trăgându-și gluga pentru a se proteja de ploaie.

— Stăreția nu are banii necesari pentru reconstruirea turnului, zise el. Godwyn l-a însărcinat pe Elfric să-l demoleze pe cel vechi, după care să facă un acoperiș peste zona de întreținere și atât.

Merthin își desprinsese gândurile de la subiectul apocaliptic al ciumei.

— Și cum o să-l plătească Godwyn pe Elfric pentru asta?

— Călugărițele sunt cele care dau banii.

— Credeam că-l detestă pe Godwyn.

— Sora Elizabeth este vistiernică. Godwyn are grijă să se poarte bine cu rudele ei, care sunt chiriașele stăreției. Majoritatea celorlalte călugărițe îl detestă, într-adevăr, dar au nevoie de biserică.

Merthin nu renunțase la speranța de a reconstrui turnul mai înalt decât fusese înainte.

— Dacă aş putea face rost de banii necesari, ar fi dispusă stăreția să construiască un turn mai înalt?

Thomas ridică din umeri.

— Greu de spus.

În după-amiaza aceea, Elfric fu reales stareț al gildei parohiale. După întrunire, Merthin îl căută pe Bill Watkin, cel mai înstărit constructor din oraș, după Elfric.

— Odată ce fundațiile vor fi reparate, turnul ar putea fi înălțat chiar mai mult, abordă el subiectul.

— Nu văd de ce nu, consimți Bill. Dar la ce bun?

— Ca să poată fi văzut de la răscrucea Mudeford. Mulți călători – pelerini, negustori și așa mai departe – nu o iau pe drumul spre Kingsbridge, ci își continuă calea către Shiring. Orașul pierde o sumă mare în taxe de trecere din cauza asta.

— Godwyn o să spună că nu-și poate permite o așa construcție.

— Ia gândește-te numai, zise Merthin. Ce-ar fi dacă turnul cel nou ar fi finanțat în același mod ca podul? Negustorii din oraș ar putea da cu împrumut banii și i-ar recupera din taxele pentru trecerea podului.

Bill se scărpină în părul scurt, care îi încadra chelia din creștet și care semăna cu tonsura monastică. Spusele lui Merthin erau de-a dreptul neobișnuite.

— Dar turnul nu are nimic de-a face cu podul.

— Și contează asta?

— Cred că nu.

— Taxele de trecere a podului nu sunt decât o garanție că împrumutul va fi restituit.

Bill luă în calcul interesele sale personale.

— O să mi se încredințeze mie vreo parte din lucrare?

— Ar fi un proiect mare – fiecare constructor din oraș ar primi câte o parte.

— Mi-ar prinde bine.

— În regulă. Ascultă, dacă eu proiectez un turn mare, o să mă susții în fața gildei parohiale, la următoarea întrunire?

Bill îl fixă cu o privire neîncrezătoare.

— Nu prea îi văd eu pe membrii gildei aprobând un proiect extravagant.

— Nu cred că trebuie să fie extravagant, ci doar înalt. Dacă pun un dom peste zona de întretăiere a naosului cu transepturile, pot să-l construiesc fără să mai fie nevoie să-l centrez.

— Un dom? Asta-i o idee nouă.

— Am văzut o mulțime de domuri în Italia.

— Înțeleg cum am putea scădea cheltuielile, în cazul ăsta.

— Iar turnul poate fi acoperit cu o turlă zveltă de lemn, care ar reduce din costuri și ar arăta minunat.

— Te-ai gândit la toate, nu?

— Nu chiar. Dar e un proiect care mi s-a tot învârtit prin minte încă de când m-am întors din Florența.

— Ei, mie unul îmi sună bine – ar fi prielnic și pentru afaceri, și pentru oraș.

— Și pentru sufletele noastre.

— O să fac tot ce pot ca să te ajut să obții aprobarea.

— Mulțumesc.

În timp ce se îndeletnicea cu activități mai mult sau mai puțin banale, precum lucrările de reparație la pod și construirea unor case noi pe Insula Leproșilor, Merthin medita îndelung la felul în care avea să arate proiectul pentru turn. Această preocupare îl ajuta să-și devieze gândurile de la imaginile obsesive reprezentând-o pe Caris căzând pradă ciumei și care-i înghețau sângele în vine. Se gândea mult la turnul sudic al bisericii din Chartres. Acesta îi părea o adevărată capodoperă, chiar dacă din punct de vedere arhitectonic era un pic cam demodat, fiind construit în urmă cu două secole.

Își amintea foarte clar că îi plăcuse la el felul în care se făcea trecerea de la corpul pătrătos al turnului la forma octogonală a turlei de deasupra sa. În vârful turnului, cocoțate pe fiecare dintre cele patru colțuri, erau niște pinaclyuri dispuse pe exterior, în diagonală. La același nivel, în mijlocul fiecărei laturi a pătratului, se aflau lucarne cu o formă asemănătoare

celelalte a pinaculurilor. Aceste opt structuri se potriveau perfect cu cele opt laturi înclinate ale turlei care se ridica în spatele lor, astfel încât ochiul abia dacă percepea modul în care pătratul se schimbase în octogon.

Cu toate acestea, turnul de la Chartres era inutil de gros după standardele secolului al XIV-lea. Turnul lui Merthin urma să aibă coloane zvelte și ferestre mari, pentru a scădea greutatea pe care trebuia să o susțină pilaștrii de jos și a reduce tensiunea la care era supusă zidăria, permițând vântului să treacă prin ele.

Își făcu propria planșă de trasat în atelierul său de pe insulă. Îi plăcea să petreacă ore întregi proiectând fiecare detaliu, dublând și cvadruplând ogivele vechii catedrale pentru a obține dimensiunile ferestrelor largi ale noului turn și aducând la zi modelele snopilor de coloane și ale capitulurilor.

Ezita în ceea ce privea înălțimea. Nu avea cum să calculeze cât de înalt trebuia să fie turnul pentru a fi vizibil de la răscrucea Mudford. Așa ceva nu se putea determina decât prin încercare și eroare. Odată terminat turnul de piatră, putea să înalțe o turlă provizorie, după care să se ducă la Mudford într-o zi cu cer senin și să afle dacă putea fi văzută sau nu. Catedrala era construită pe un teren înalt, iar la Mudford drumul urca o pantă înainte de a coborî în vadul pe unde se făcea trecerea. Instinctul îi spunea că, dacă îl înălța un pic mai mult decât era turnul din Chartres – adică în jur de 120 de metri – era de-ajuns.

Turnul Catedralei Salisbury era înalt de 121,2 metri.

Merthin își schiță proiectul având ca obiectiv o înălțime de 121,5 metri.

Într-o zi, în timp ce stătea aplecat peste planșa de trasat, desenând pinaculurile care aveau să facă parte din acoperiș, Bill Watkin veni la el în atelier.

— Ce părere ai? îl întreabă Merthin. Are nevoie de o cruce în vârf, care să arate către Ceruri? Sau de un înger, care să ne vegheze?

— N-are nevoie nici de una, nici de alta, răspunse Bill. Turnul acesta n-o să fie construit.

Merthin se ridică, ținând în continuare un echer în mâna stângă și un cui ascuțit de desenat în dreapta.

— Ce te face să spui asta?

— Am primit o vizită din partea fratelui Philemon. Am considerat potrivit să te anunț și pe tine cât mai curând posibil.

— Și ce-a avut de zis șarpele acela?

— S-a prefăcut a fi plin de intenții bune. Voia să-mi dea un sfat, pentru binele meu. A zis că n-ar fi înțelept din partea mea

să susțin vreun proiect făcut de tine pentru reconstruirea turnului.

— De ce nu?

— Pentru că asta l-ar irita pe starețul Godwyn, care nu are de gând să-ți aprobe proiectul, indiferent cum ar arăta acesta.

Merthin nu putea spune că era surprins. Dacă Mark Țesătorul ar fi devenit staroste, raportul de forțe din oraș s-ar fi schimbat, iar Merthin ar fi putut să câștige contractul pentru înălțarea unui nou turn. Dar moartea lui Mark întorsese șansele împotriva sa. Cu toate acestea, se agățase de speranța că visul său era totuși realizabil, iar acum simțea durerea unei crunte dezamăgiri.

— Și presupun că o să-i dea contractul lui Elfric, nu?

— Cam asta sugerau vorbele lui.

— N-o să se învețe minte niciodată?

— Când ai de-a face cu un om mândru, trebuie să știi că pentru el orgoliul contează mai mult decât mintea.

— Și gilda parohială o să plătească pentru un turn mic și îndesat care să fie proiectat de Elfric?

— Probabil că da. Poate că n-o să fie prea încântați de idee, dar o să facă rost de banii necesari pentru înălțarea lui. În ciuda a tot, membrii gildei sunt mândri de catedrala noastră.

— Incompetența lui Elfric aproape că i-a lăsat fără pod! izbucni Merthin indignat.

— Ei știu asta.

Merthin își lăsa orgoliul rănit să se manifeste.

— Dacă nu le-aș fi spus eu care era problema cu turnul, s-ar fi prăbușit – și poate că ar fi dărâmat toată catedrala.

— Și pe-asta o știu. Dar n-au de gând să-l înfrunte pe stareț doar pentru că se arată nedrept față de tine.

— Bineînțeles că nu, zise Merthin, ca și cum o asemenea purtare i s-ar fi părut perfect rezonabilă.

Dar, de fapt, își ascundea amărăciunea. El făcuse mai multe decât Godwyn pentru Kingsbridge și îl rănea foarte tare faptul că orașenii nu-l susținuseră niciodată prea mult. Dar, de asemenea, știa și că majoritatea oamenilor acționau doar pe baza intereselor personale imediate.

— Oamenii sunt nerecunoscători, replică Bill. Îmi pare rău.

— Da, rosti Merthin. Nu-i nimic.

Îi aruncă o privire directă lui Bill, după care își feri ochii. Își aruncă apoi cât colo instrumentele de desenat și plecă.

În timpul laudei de la ceasul întâi, Caris fu surprinsă când, aruncându-și privirea de-a lungul naosului, zări o femeie pe culoarul nordic, în genunchi în fața unei mici picturi murale înfățișându-l pe Isus ridicat din morți. Lângă ea era aprinsă o lumânare și, la lumina pâlpâitoare aruncată de flacăra acesteia, Caris distinse trupul vânjos și bărbia proeminentă a lui Madge Țesătoarea.

Madge rămase acolo pe tot parcursul slujbei, fără să fie deloc atentă la psalmi, aparent cufundată în rugăciune. Poate

că îl ruga pe Dumnezeu să-i ierte păcatele lui Mark și să-l lase să se odihnească în pace – nu că Mark ar fi comis multe păcate, din câte știa Caris. Era mai probabil ca Madge să-l roage pe Mark să-i trimită ceva noroc din lumea spiritelor. Aceasta avea să continue afacerea cu stofă, cu ajutorul celor doi copii mai mari. Așa se obișnuia când un negustor murea, lăsând în urmă o văduvă îndurerată și o afacere înfloritoare. Și totuși, era clar că Madge simțea nevoia ca eforturile ei să primească binecuvântarea răposatului ei soț.

Dar această explicație nu reușea să o satisfacă pe deplin pe Caris. Poziția lui Madge avea ceva tensionat, intens, nemișcarea ei sugera o înflăcărare deosebită, ca și cum ar fi implorat divinitatea să-i acorde o favoare importantă.

La sfârșitul slujbei, când călugării și călugărițele porniră spre ieșire în procesiune, Caris se desprinsese din rândul lor și traversă marea de întuneric care domnea în naos, îndreptându-se către lumina izolată a lumânării.

Auzindu-i pașii, Madge se ridică. Recunoscând chipul lui Caris, i se adresă pe un ton acuzator:

— Mark a murit de ciumă, nu-i așa?

Deci asta era.

— Cred că da, murmură Caris.

— Și nu mi-ai spus.

— Nu sunt sigură și nu voiam să te sperii – ca să nu mai vorbesc despre întregul oraș – pe baza unei simple presupuneri.

— Am auzit că a ajuns în Bristol.

Deci se vorbea în oraș despre boală.

— Și în Londra, completă Caris.

Vestea îi fusese adusă de un pelerin.

— Ce-o să se întâmple cu noi toți?

Tristețea o înjunghie pe Caris în inimă, ca o durere fizică.

— Nu știu, minți ea.

— Din câte am auzit, se întinde de la om la om.

— Asta e valabil pentru multe boli.

De pe chipul lui Madge dispăru orice semn de agresiune, aceasta fiind înlocuită de o expresie imploratoare care-i frângea inima lui Caris. Aproape în șoaptă, femeia întrebă:

— Copiii mei o să moară?

— Nevasta lui Merthin a avut ciumă, rosti Caris. A murit, la fel și toate rudele ei, dar Merthin și-a revenit, iar Lolla nu s-a molipsit.

— Deci copiii mei o să fie bine?

Nu asta spusese Caris.

— S-ar putea. Sau s-ar putea ca unii să se îmbolnăvească și să scape.

Acest răspuns n-o mulțumi deloc pe Madge. Ca mai toți pacienții, ea voia certitudini, nu posibilități.

— Ce pot să fac ca să-i protejiez?

Caris își aținti privirea asupra picturii care-L reprezenta pe Cristos.

— Faci deja tot ce poți, zise ea.

Simțea că-și pierde controlul asupra emoțiilor sale. În timp ce un suspin i se ridica incontrollabil în piept, se întoarse pentru a-și ascunde sentimentele și ieși rapid din catedrală.

Se așază în claustrul călugărițelor, unde rămase nemișcată timp de câteva minute, încercând să-și recapete stăpânirea de sine, după care se duse la spital, așa cum făcea de obicei la ora aceea.

Mair nu era acolo. Probabil că fusese chemată să îngrijească vreun bolnav în oraș. Caris își văzu de îndatoririle sale, supraveghind distribuirea micului dejun printre pacienți și oaspeți, asigurându-se că încăperea era curățată temeinic și verificând starea bolnavilor. Munca îi mai alina durerea pricinuită de discuția cu Madge. Îi citi un psalm lui Julie cea Bătrână. După terminarea tuturor treburilor, Mair tot nu apăruse, așa că plecă în căutarea ei.

O găsi în dormitor, întinsă cu fața în jos pe patul ei. Inima lui Caris începu să bată mai repede.

— Mair! Ești bine? o întrebă ea.

Mair se întoarse. Era palidă și transpira abundant.

— Ai febră, spuse Caris, reprimându-și spaima care i se ridica din stomac asemenea unui val de gheață. Când ai început să te simți rău?

— Tușeam de ieri, răspunse cu greutate Mair. Dar am dormit bine și m-am și sculat de dimineață. Apoi, când mă duceam spre sala de mese pentru micul dejun, am simțit dintr-odată că o să vomit. M-am dus la latrină, după care am venit aici și m-am întins pe pat. Cred că am adormit... ce oră e acum?

— Mai e puțin și sună clopotul pentru terță. Dar ești învoită.

„Ar putea fi o boală obișnuită”, își spuse Caris. Atinse ușor gâtul lui Mair, după care trase în jos de răscoiala cămășii ei.

Mair schiță un zâmbet slab.

— Încerci să te uiți la pieptul meu?

— Da.

— Ei, voi, călugărițele, sunteți toate la fel – nu urmăriți decât un singur lucru.

Din câte putea vedea Caris, pe pielea ei nu erau niciun fel de pete. Poate că nu era decât o răceală.

— Simți vreo durere?

— Am un loc îngrozitor de sensibil la subsuoară.

Acest detaliu nu-i dădea prea multe informații lui Caris. Umflăturile dureroase la subsuoară sau în zona vintrelor se întâlneau nu numai în cazurile de ciumă, ci și în numeroase alte boli.

— Hai să te ducem la spital, rosti ea.

Când Mair își ridică puțin capul, Caris văzu că perna era pătată cu sânge.

Simți un șoc la fel de puternic ca o lovitură în plex. Mark Țesătorul tușise cu sânge. Iar Mair fusese prima persoană care îl îngrijise pe Mark la începutul bolii sale – îl vizitase înaintea lui Caris.

Caris își ascunse teama și o ajută pe Mair să se ridice. Ochii i se umplură de lacrimi, dar făcu un efort și se stăpâni. Mair își petrecu brațul pe după talia lui Caris și-și sprijini capul pe umărul ei, ca și cum ar fi avut nevoie de susținere ca să poată să meargă. Caris își trecu și ea brațul pe după umerii ei. Coborâră amândouă treptele, străbătură claustrul și intrară în spital.

Caris o întinse pe Mair pe o saltea aflată aproape de altar. Aduse o cană cu apă rece de la fântâna din claustru. Bolnava bău cu sete. Caris îi șterse fața și gâtul cu apă de trandafiri. După un timp, Mair păru să alunece într-un somn liniștit.

Apoi sună clopotul care-i chema la ceasul al treilea. În mod normal, Caris avea permisiunea să nu participe la această slujbă, dar astăzi simțea nevoia unui răgaz de reculegere. Se alătură alaiului de călugărițe care înaintau ordonat spre biserică. Blocurile cenușii de piatră păreau reci și dure astăzi. Incanta automat, în timp ce sufletul îi era devastat de o adevărată furtună.

Mair avea ciumă. Nu-i apăruseră pete, dar avea febră, îi era sete și tușise sânge. Probabil că avea să moară.

Caris se simțea teribil de vinovată. Mair o iubea cu o devoțiune profundă. Ea nu putuse niciodată să răspundă la această iubire, nu în modul pe care și-l dorea Mair. Iar acum, Mair era pe moarte. Caris ar fi vrut ca lucrurile să fi stat altfel. Ar fi trebuit să poată să o facă fericită. Ar fi trebuit să-i poată salva viața. În timp ce cânta psalmii, lacrimile i se scurgeau pe obraji, și spera ca, în caz că acestea erau observate, să se creadă că se afla într-o stare de extaz religios.

La sfârșitul slujbei, o călugăriță novice o aștepta neliniștită la ușa transeptului sudic.

— A venit cineva la spital și vrea să vorbească urgent cu tine, soră, o anunță fata.

Ajunsă acolo, Caris o găsi pe Madge Țesătoarea, palidă de spaimă.

Nu avea nevoie să o întrebe ce se întâmplase. Își luă trusa medicală și plecă amândouă în mare grabă. Traversară pajiștea de lângă catedrală, luptând cu vântul mușcător de noiembrie, și se duseră direct la casa Țesătorilor, de pe strada principală. Copiii lui Madge așteptau în salonul de la etaj. Cei mai mari stăteau la masă, având pe chip expresii speriate; băieții mai mici zăceau amândoi pe jos.

Caris îi examină repede. Toți patru aveau febră. Fetei îi curgea sânge din nas. Cei trei băieți tușeau.

Cu toții prezentau pete negre-vineții pe umeri și pe gât.

Madge spuse:

— E aceeași boală de care a murit și Mark, nu? Au ciumă.

Caris încuviință din cap.

— Îmi pare rău.

— Atunci sper că o să mor și eu, rosti femeia. Așa o să fim toți împreună, în Ceruri.

59

La spital, Caris institui măsurile de precauție despre care îi vorbise Merthin. Tăie fâșii de pânză pe care călugărițele să și le lege peste gură și nas când se ocupau de bolnavii de ciumă. În plus, le obligă pe toate să-și spele mâinile cu oțet și apă ori de câte ori atingeau un pacient. Toate călugărițele se aleseră cu mâinile crăpate din cauza contactului cu lichidul astringent.

Madge își internă cei patru copii, după care se îmbolnăvi și ea. Julie cea Bătrână, care avusese patul exact lângă cel pe care zăcuse Mark Țesătorul, se molipsi de asemenea. Caris nu putea face mare lucru pentru ei. Le tampona fețele cu apă de trandafiri ca să-i mai răcorească, le dădea apă rece și limpede de la fântâna din claustru, le curăța trupurile de vomă și aștepta să le vină sfârșitul.

Era prea ocupată să se gândească la propria moarte. Observa un fel de admirație plină de teamă în privirile orășenilor, când o vedeau alinând chinurile celor care căzuseră victimă ciumei; totuși, nu i se părea deloc c-ar fi o martiră altruistă. Din punctul ei de vedere, nu era decât o persoană căreia nu-i plăcea să stea cu mâinile în sân în fața unei nenorociri, preferând să acționeze într-un fel sau altul. Asemenea tuturor celorlalți, era bântuită de o întrebare cruntă: „Cine o să fie următoarea persoană lovită de boală?” Dar, de fiecare dată, și-o alunga cu fermitate din minte.

Starețul Godwyn veni și el să-i examineze pe pacienți. Refuză să poarte masca de pânză, catalogând-o drept o prostie de-a femeilor. Dădu același diagnostic ca mai înainte,

supraîncălzire a sângelui, și spuse că trebuia să li se ia sânge și să fie hrăniți doar cu mere acre și burtă de berbec.

Nu prea conta ce mâncau pacienții, din moment ce, spre final, oricum vomitau tot ce îngerău; dar Caris era sigură că luarea de sânge n-ar fi făcut decât să le agraveze starea. Deja sângerau prea mult: tușeau, expectorând sânge, vomitau sânge și urinau cu sânge. Dar călugării erau medici școliți, așa că trebuia să le urmeze instrucțiunile. Nu avea timpul necesar pentru a se mai înfuria când vedea un călugăr sau o călugăriță îngenunchind lângă un pacient, ținându-i brațul drept, tăindu-i o venă cu un cuțitaș ascuțit și păstrându-i membrul nemișcat în timp ce aproximativ o jumătate de litru de sânge prețios se scurgea într-un castron așezat pe jos.

Caris stătu la căpătâiul lui Mair în ultimele ei momente, ținând-o de mână, fără să-i pese dacă cineva ar fi avut ceva de obiectat. Pentru a-i mai ușura chinurile, îi dădu o cantitate mică din medicamentul cu mac pe care Mattie o învățase să-l prepare. Mair tușea în continuare, dar nu mai avea dureri așa de mari. După o criză de tuse, respira mai ușor pentru o scurtă perioadă și putea chiar să vorbească.

— Mulțumesc pentru noaptea aceea, în Calais, spuse ea în șoptă. Știu că nu ți-a plăcut cu adevărat, dar eu m-am simțit ca-n rai.

Caris făcea eforturi pentru a nu izbucni în plâns.

— Îmi pare rău că nu ți-am fost ce voiai tu să fiu.

— M-ai iubit totuși în felul tău. Știu asta.

Începu din nou să tușească. După ce accesul luă sfârșit, Caris îi șterse sângele de pe buze.

— Te iubesc, murmură Mair și închise ochii.

Caris își dădu în sfârșit frâu liber lacrimilor, fără să-i pese cine ce vedea sau ce credea. Prin perdeaua lichidă care-i acoperea ochii, văzu cum Mair devine din ce în ce mai palidă și respirația îi slăbește până ce, într-un final, se opri cu totul.

Caris rămase pe loc, așezată pe pardoseală, lângă salteaua de paie, ținând mâna moartei într-a sa. Chiar și așa, palidă și nemișcată pentru totdeauna, Mair era în continuare frumoasă. Lui Caris îi veni în minte că o singură persoană o mai iubea așa cum o făcuse Mair: Merthin. I se părea ciudat că respinsese și dragostea lui. Era ceva în neregulă cu ea, își dădu ea seama; suferea de vreun soi de malformație a sufletului care o făcea să fie altfel decât celelalte femei și să nu accepte cu bucurie iubirea.

Mai târziu în noaptea aceea, cei patru copii ai lui Mark Țesătorul decedară; la fel și Julie cea Bătrână.

Caris era în pragul disperării. Chiar nu putea face nimic? Ciuma se răspândea cu repeziciune și-i ucidea pe toți cei pe

care-i atingea. Era ca și cum s-ar fi aflat într-o închisoare, întrebându-se care dintre ceilalți prizonieri avea să fie dus la spânzurătoare. Oare în Kingsbridge avea să se întâmple la fel ca în Florența și Bordeaux, astfel încât cadavrele să ajungă să fie lăsate pe străzi? În duminica următoare, pe pajiștea de lângă catedrală avea să se țină târg. Sute de oameni din toate satele aflate suficient de aproape încât locuitorii lor să poată străbate pe jos distanța până la Kingsbridge aveau să vină să cumpere, să vândă și să se amestece printre orășeni, prin biserici și taverne. Câți aveau să se întoarcă acasă bolnavi, pe moarte chiar? Când se simțea astfel, îngrozitor de neputincioasă în confruntarea cu puteri necunoscute și copleșitoare, înțelegea de ce oamenii își ridicau mâinile către cer și declarau că totul era controlat de lumea spiritelor. Dar ei nu-i stătea în fire să facă asta.

Ori de câte ori un membru al comunității monastice murea, se ținea o slujbă de înmormântare specială la care participau toți călugării și călugărițele și în cadrul căreia se rosteau o seamă de rugăciuni suplimentare pentru sufletul plecat în lumea dreptilor. Atât Mair, cât și Julie cea Bătrână fuseseră simpatizate – Julie pentru inima ei bună, iar Mair pentru frumusețea ei –, așa că multe dintre călugărițe plâneau. Copiii lui Madge fură înhumați și ei cu același prilej, așa că erau prezenți și vreo câteva sute de orășeni. Madge era prea bolnavă să părăsească spitalul.

Se adunaseră cu toții în cimitir, sub cerul cenușiu ca ardezia. Lui Caris i se părea că vântul care bătea dinspre nord aducea miros de zăpadă. Fratele Joseph rosti rugăciunile tradiționale de la marginea mormântului, iar cele șase coșciuge fură coborâte în gropi.

Un glas din mulțime puse o întrebare care-i frământa pe toți.

— O să murim cu toții, frate Joseph?

Joseph era cel mai simpatizat dintre călugării-medici. Acum avea aproape 60 de ani și era complet lipsit de dinți. Întotdeauna se remarcase printr-o purtare caldă cu bolnavii, deși era un intelectual adevărat.

— Toți o să murim, prietene, dar nimeni nu știe când. Tocmai de aceea trebuie să fim mereu pregătiți să ne înfățișăm dinaintea Domnului.

Betty Brutăreasa luă și ea cuvântul, punând, ca de obicei, cele mai dificile întrebări.

— Ce putem face ca să oprim ciuma? E ciumă, nu-i așa?

— Cea mai bună protecție e rugăciunea, răspunse Joseph. Și, în caz că Domnul a hotărât să vă ia totuși la El, veniți la biserică și spovediți-vă de păcate.

Dar Betty nu era genul de om care să se dea bătut ușor.

— Merthin spune că, în Florența, oamenii se închideau în casele lor, ca să evite să vină în contact cu bolnavii. Credeți că e o idee bună?

— Nu. Au scăpat florentinii de ciumă?

Toate privirile se întoarseră către Merthin, care stătea cu Lolla în brațe.

— Nu, n-au scăpat, rosti el. Dar poate că ar fi murit chiar mai mulți dacă n-ar fi procedat astfel.

Joseph dădu din cap, în semn de contestare.

— Dacă te-nchizi în casă, înseamnă că nu mergi la biserică. Sfințenia casei lui Dumnezeu pe pământ e cel mai bun medicament.

La auzul acestor vorbe, Caris nu mai putu să tacă.

— Ciuma se ia de la o persoană la alta, spuse ea cu mânie în glas. Dacă vă feriți de alți oameni, aveți mai multe șanse să nu vă molipsiți.

În momentul acela interveni starețul Godwyn.

— Deci femeile au ajuns medici acum, nu?

Caris nu-l luă în seamă.

— Ar trebui să nu mai ținem târgul săptămânal, continuă ea. Așa am salva multe vieți.

— Să nu mai ținem târgul! repetă el batjocoritor. Și cum am putea face asta? Trimițând mesageri în toate satele?

— Închizând porțile orașului, răspunse ea. Blocând podul. Făcând tot posibilul ca în oraș să nu mai intre niciun străin.

— Dar în oraș există deja oameni bolnavi.

— Ar trebui să închidem toate tavernele. Să anulăm întrunirile tuturor ghilldelor. Să interzicem praznicele de nuntă.

Merthin spuse:

— În Florența au renunțat chiar la întrunirile consiliului orășenesc.

Elfric vorbi și el:

— Și-atunci cum vom mai face afaceri?

— Dacă faci afaceri, mori, rosti Caris. Și asta înseamnă să-ți omori și nevasta, și copiii. Așa că... alege.

Betty Brutăreasa interveni:

— Eu una nu vreau să-mi închid prăvălia – aș pierde o groază de bani. Dar, dacă așa reușesc să scap, o s-o fac.

Auzind-o, Caris începu să nutrească oareșce speranțe, dar Betty i le spulberă din nou:

— Doctorii ce zic? Ei știu cel mai bine.

Caris gemu suficient de tare încât să fie auzită.

Starețul Godwyn spuse:

— Ciuma a fost trimisă de Dumnezeu pentru a ne pedepsi păcatele. Lumea stă sub semnul păcatului. Erezia, desfrâul și lipsa de respect sunt în floare. Bărbații pun sub semnul

întrebării orânduirea autorității, femeile își arată trupurile, copiii nu-și mai ascultă părinții. Domnul e furios, iar mânia Sa e teribilă. Nu încercați să fugiți din fața dreptății Sale! O să vă găsească și-n gaură de șarpe!

— Ce ar trebui să facem?

— Dacă vreți să trăiți, trebuie să mergeți la biserică, să vă spovediți de păcate, să vă rugați și să duceți o viață mai curată.

Caris știa că nu avea niciun rost să comenteze sau să-l contrazică, dar nu se putu abține să nu remarce:

— Un om flămând trebuie să se ducă la biserică, dar și să mănânce.

Stareța Cecilia o dojeni:

— Soră Caris, ar trebui să încetezi cu comentariile.

— Dar am putea salva atâtea...

— De-ajuns, am spus.

— Dar e vorba despre o chestiune de viață și moarte!

Cecilia coborî tonul:

— Și totuși, nu-și pleacă nimeni urechea la vorbele tale. Renunță.

Caris știa că stareța avea dreptate. Indiferent cât de bine și-ar fi expus argumentele, oamenii aveau să-i creadă pe preoți, nu pe ea. Își mușcă buza și nu mai scoase niciun cuvânt.

Carlus Orbul dădu tonul la un imn, iar călugăriile porniră înapoi, în procesiune, către biserică. Călugărițele îi urmară, iar mulțimea se împrăștie.

Tocmai când treceau din biserică în claustru, stareța Cecilia strănută.

În fiecare seară, Merthin o culca pe Lolla în camera lor de la Bell. Îi cânta, îi recita poeme sau îi spunea povești. Acesta era momentul zilei când ea îi vorbea, punându-i acele întrebări uluitoare, specifice copiilor de vârsta ei – unele infantile, altele profunde, iar altele de-a dreptul hilare.

În seara respectivă, în timp ce el îngâna un cântec de leagăn, fetița izbucni în lacrimi.

Merthin o întrebă ce o supăra atât.

— De ce-a murit Dora? se jelui micuța.

Deci asta era. Lolla se atașase de fiica lui Madge, Dora. Petrecuseră mult timp împreună, antrenându-se în diverse jocuri de numărare și împletindu-și părul una alteia.

— A avut ciumă, răspunse Merthin.

— Și mama a avut ciumă, spuse Lolla. Trecu de la engleză la italiană, limbă pe care nu o uitase: *La moria grande*.

— Și eu am avut, dar m-am făcut bine.

— Ca și Libia.

Libia era păpușa de lemn pe care o adusese cu ea de la Florența.

— Și Libia s-a îmbolnăvit de ciumă?

— Da. Strănuta, era fierbinte și avea pete pe piele, dar o călugăriță a vindecat-o.

— Mă bucur foarte tare. Înseamnă că e în siguranță. Nimeni nu se îmbolnăvește de ciumă de două ori.

— Și tu ești în siguranță, nu-i așa?

— Da. Lui Merthin i se părea că, odată ajunși la acest aspect optimist, era bine să încheie discuția. Culcă-te acum, da?

— Noapte bună, murmură ea.

Merthin se duse către ușă.

— Bessie e în siguranță?

— Culcă-te, o îndemnă Merthin.

— O iubesc pe Bessie.

— Drăguț din partea ta. Noapte bună.

Închise ușa.

La parter, salonul era gol. Oamenii se fereau acum de locurile aglomerate. În ciuda protestelor lui Godwyn, mesajul lui Caris își făcuse efectul.

Simți imediat mirosul unei ciorbe apetisante. Lăsându-și nasul să-l ghideze, intra în bucătărie. Bessie amesteca într-o oală aflată pe foc.

— Ciorbă de fasole cu șuncă, îl informă ea.

Merthin se așeză la masă împreună cu tatăl ei, Paul, un bărbat masiv, trecut de 50 de ani. Luă o bucată de pâine, în timp ce Paul îi turna o cană de bere. Bessie le puse în față câte un castron cu ciorbă.

Merthin își dădu seama că Bessie și Lolla începeau să se atașeze din ce în ce mai tare una de alta. Angajase o doică, a cărei îndatorire era să aibă grijă de Lolla în timpul zilei, dar fetița își petrecea serile cu Bessie și chiar o prefera pe aceasta.

Merthin avea o casă pe Insula Leproșilor, dar era mică, mai ales în comparație cu *palagetto*-ul său din Florența, cu care se obișnuise. Era complet mulțumit să-l lase pe Jimmie să locuiască în fosta lui căsuță. Merthin se simțea bine aici, la Bell. În han era cald și curat, plus că avea parte de mâncare sățioasă și băutură bună. Își achita nota de plată în fiecare sâmbătă, dar, în celelalte privințe, era tratat ca un membru al familiei. Nu se grăbea deloc să se mute într-o casă a sa.

Pe de altă parte, nu putea locui aici la nesfârșit. Și, când avea să se mute, era posibil ca pe Lolla să o întristeze faptul că trebuia să se despartă de Bessie. Prea mulți oameni din viața ei o părăsiseră. Avea nevoie de stabilitate. Poate că era indicat să se mute acum, înainte ca fetița să se atașeze iremediabil de Bessie.

După ce mâncară, Paul se duse la culcare. Bessie îi turnă lui Merthin încă o cană de bere și se așezară amândoi lângă foc.

— Câți oameni au murit în Florența? întrebă ea.

— Mii. Zeci de mii, probabil. Nimeni n-a putut ține socoteala.

— Mă întreb care dintre noi o să fie următorul.

— Și eu mă gândesc la asta tot timpul.

— Aș putea fi chiar eu.

— Mă tem că e foarte posibil.

— Mi-ar plăcea să mă mai culc o dată cu un bărbat, înainte să mor.

Merthin zâmbi, dar nu scoase niciun cuvânt.

— N-am mai fost cu un bărbat de când s-a dus Richard al meu, adică de mai bine de un an.

— Ți-e dor de el.

— Dar tu? De când nu te-ai mai culcat cu o femeie?

Merthin nu mai făcuse sex de când se îmbolnăvisese Silvia. Aducându-și aminte de ea, simți un junghi de durere. Nu fusese suficient de recunoscător pentru dragostea ei.

— Tot cam atât, zise el.

— Cu soția ta?

— Da, odihnească-se în pace.

— E cam mult să stai fără să iubești.

— Da.

— Dar tu nu ești genul de bărbat care să se însoțească cu oricine. Tu vrei o femeie pe care să o iubești.

— Cred că ai dreptate.

— Și eu sunt la fel. E minunat să te culci cu un bărbat, cel mai bun lucru pe lumea asta, dar numai dacă îl iubești cu adevărat și el pe tine la fel. Eu una nu am avut decât un singur bărbat, soțul meu. Nu m-am culcat cu nimeni altcineva.

Merthin se întreba dacă era adevărat. Nu putea fi sigur. Bessie părea sinceră. Dar era genul de lucru pe care o femeie l-ar fi spus oricum, indiferent dacă era sau nu așa.

— Dar tu? se interesă ea. Câte femei?

— Trei.

— Soția ta și, înainte de ea, Caris și... cine altcineva? Ah, mi-am adus aminte – Griselda.

— Nu-ți dau nume.

— Stai liniștit, toată lumea știe.

Merthin zâmbi cu tristețe. Bineînțeles, toată lumea știa. Poate că nu erau siguri, dar bănuiau și, de obicei, bănuiau bine.

— Câți ani are micul Merthin al Griseldei – șapte? Opt?

— Zece.

— Am genunchii grași, spuse Bessie. Își ridică poalele rochiei ca să-i arate. Niciodată nu mi-au plăcut genunchii mei,

ba chiar îi detestam, dar lui Richard îi plăceau.

Merthin se uită. Femeia avea genunchi rotunzi, cu gropițe. Îi putea vedea pulpele albe.

— Mi-i săruta, continuă ea. Era un om tare drăguț.

Își aranjă rochia, ca și cum ar fi netezit-o, dar o ridică și, pentru o clipă, Merthin zări peticul ademenitor de păr dintre picioarele ei.

— Mă săruta peste tot, mai ales după baie. Îmi plăcea. Îmi plăcea la nebunie. Un bărbat îi poate face tot ce vrea unei femei care-l iubește, nu crezi?

Lucrurile merseseră suficient de departe. Merthin se ridică.

— Probabil că ai dreptate, dar genul ăsta de vorbe nu duce decât într-o singură direcție, așa că mă duc la culcare înainte să cad în păcat.

Bessie îi adresă un zâmbet trist.

— Somn ușor, zise ea. Dacă ți se face urât, eu sunt aici, lângă foc.

— O să țin minte.

O așezară pe stareța Cecilia pe un pat, nu pe o saltea, și îl depuseră chiar în fața altarului, cel mai sfânt loc din tot spitalul. Călugărițele cântau și se rugau lângă pat zi și noapte, pe rând. Cineva îi tampona în permanență chipul cu apă de trandafiri, iar de lângă ea nu lipsea o cană cu apă rece de fântână. Dar niciuna dintre aceste măsuri nu schimbă cu nimic evoluția lucrurilor. Starea ei se înrăutăți la fel de repede ca a celorlalți: începu să-i curgă sânge din nas și din vagin, respirația îi deveni din ce în ce mai anevoioasă, iar întregul corp îi era chinuit de o sete de neostoit.

În a patra noapte după primul strănut, trimise după Caris.

Aceasta dormea adânc. Zilele ei erau extenuante: spitalul era plin ochi cu bolnavi. Era cufundată într-un vis în care toți copiii din Kingsbridge erau bolnavi de ciumă și, în timp ce ea alerga de colo colo prin spital încercând să-i îngrijească, se făcea că se molipsea la rândul ei. Unul dintre copii o trăgea de mânecă, dar ea nu-l lua în seamă și încerca disperată să găsească o modalitate de a se descurca cu atâția pacienți acum că era atât de bolnavă... Realiză apoi că cineva o scutura de umăr din ce în ce mai tare, zicând:

— Trezește-te, soră, te rog, maica stareță are nevoie de tine!

Se trezi. O novice îngenunche lângă patul ei, ținând o lumânare în mână.

— Cum se simte? întrebă Caris.

— Alunecă spre lumea dreptilor, dar încă mai poate vorbi și vrea să te vadă.

Caris se ridică din pat și-și puse sandalele. Era o noapte extrem de geroasă. Ea nu purta decât rasa monahală, așa că luă o pătură de pe pat și și-o aruncă peste umeri, apoi coborî în goană treptele de piatră.

Spitalul era plin de muribunzi. Saltelele de pe pardoseală erau aliniate ca oasele de pește, astfel încât pacienții care puteau să se ridice în capul oaselor să poată vedea altarul. În jurul saltelelor erau adunate rudele bolnavilor. În aer se simțea miros de sânge. Caris luă o fâșie curată de pânză dintr-un coș aflat lângă ușă și și-o legă peste gură și nas.

Lângă patul Ceciliei, patru călugărițe îngenuncheate cântau. Cecilia stătea întinsă pe spate, cu ochii închiși, și, inițial, Caris se temu că ajunsese prea târziu. Apoi bătrâna stareță păru a-i simți prezența. Își întoarse capul și deschise ochii.

Caris se așeză pe marginea patului. Înmuie o cârpă într-un bol cu apă de trandafiri și șterse o dâră de sânge de pe buza superioară a Ceciliei.

Stareța respira chinuit. Printre șuierături și gâfâieli, aceasta spuse:

— A supraviețuit cineva acestei boli teribile?

— Numai Madge Țesătoarea.

— Tocmai cea care nu voia să trăiască.

— Toți copiii ei au murit.

— Și eu o să mor curând.

— Nu spune asta.

— Uiți ce ești. Noi, călugărițele, nu ne temem de moarte. Pe tot parcursul vieților noastre tânjim după întâlnirea cu Isus, în Rai. Când moartea vine să ne ia, o primim cu brațele deschise.

Acest discurs lung o extenuase. Trupul îi era zguduit de o tuse convulsivă.

Caris îi șterse sângele de pe bărbie.

— Da, maică stareță. Dar cei care rămân în urmă pot să plângă.

Ochii i se umplură de lacrimi. Le pierduse pe Mair și pe Julie cea Bătrână, iar acum mai avea puțin și o pierdea și pe Cecilia.

— Nu plânge. Lacrimile sunt pentru alții. Tu trebuie să fii puternică.

— Nu înțeleg de ce.

— Cred că planul Domnului pentru tine e să-mi iei locul și să devii stareță.

„În cazul acesta, are niște preferințe foarte ciudate, își spuse Caris în sinea ei. De obicei alege persoane cu o viziune mai ortodoxă asupra Sa.” Dar învățase de mult că nu avea niciun rost să spună asemenea lucruri cu glas tare.

— Dacă surorile o să mă aleagă, o să fac tot ce pot.

— Eu cred că te vor alege.

— Sunt sigură că sora Elizabeth va dori să fie luată și ea în considerare pentru această funcție.

— Elizabeth e inteligentă, dar tu ești iubitoare.

Caris își lăsa capul în jos. Cecilia avea probabil dreptate. Elizabeth ar fi fost o stareță prea aspră. Caris era cea mai potrivită persoană pentru conducerea mănăstirii de maici, chiar dacă nu credea neapărat în viața trăită în rugăciune și înmuri. Dar credea în munca de la școală și de la spital. Doamne ferește ca Elizabeth să ajungă să conducă spitalul!

— Mai e ceva. Cecilia își coborî glasul până la șoptă, iar Caris fu nevoită să se aplece până-n dreptul buzelor ei. Ceva ce mi-a spus Anthony pe patul lui de moarte. A ținut secretul până aproape de sfârșit, iar acum îmi dau seama că și eu am făcut la fel.

Caris nu era sigură că voia să preia povara unui secret atât de grav. Cu toate acestea, faptul că stareța se afla pe moarte o făcea să treacă dincolo de asemenea scrupule.

Cecilia rosti:

— Regele cel bătrân nu a murit din cauza unei căzături.

Caris era șocată. Acest lucru se întâmplase cu mai bine de 20 de ani în urmă, dar își amintea și acum zvonurile care circulasera peste tot. Asasinarea unui rege era cel mai grav delict imaginabil, deoarece combina crima cu trădarea, amândouă fiind infracțiuni capitale. Simpla cunoaștere a acestor lucruri era un pericol. Nici nu era de mirare că Anthony păstrase secretul.

Cecilia continuă:

— Regina și amantul ei, Mortimer, voiau să scape de Eduard al II-lea. Moștenitorul tronului nu era decât un băiețel pe-atunci, așa că Mortimer a devenit rege în toate privințele, mai puțin cu numele. Pe de altă parte, această stare de fapt nu a durat atât de mult pe cât sperase el, fiindcă tânărul Eduard al III-lea s-a maturizat foarte repede.

Stareța tuși din nou, dar mai slab.

— Mortimer a fost executat când eu eram adolescentă. Dar nici măcar Eduard n-a vrut să se știe ce s-a întâmplat cu adevărat cu tatăl său. Așa că secretul a rămas secret.

Caris era uluită. Regina Isabela mai trăia și acum, într-o reședință luxoasă din Norfolk, respectată de toți, în calitatea sa de mamă a suveranului. Dacă oamenii aflau că avea mâinile pătate cu sângele soțului ei, regatul avea să fie zguduit de un adevărat seism politic. Caris se simțea vinovată doar cunoscând aceste informații teribile.

— Deci a fost asasinat? întrebă ea.

Cecilia nu-i răspunse. Caris se uită mai atent la ea. Stareța stătea nemișcată, cu chipul golit de orice expresie și ochii privind în sus. Murise.

60

În ziua de după moartea Ceciliei, Godwyn o invită pe sora Elizabeth să ia prânzul cu el.

Era un moment periculos. Moartea Ceciliei perturbase echilibrul puterii. Godwyn avea nevoie de mănăstirea de maici întrucât cea de călugări nu era funcțională în mod independent: nu reușise să-i îmbunătățească situația financiară. Și totuși, cele mai multe dintre călugărițe erau supărate pe el din cauza banilor pe care îi luase, așa că se arătau teribil de ostile. Dacă ajungeau să fie controlate de o stareță hotărâtă să se răzbune – Caris –, poate mănăstirea de călugări își putea găsi sfârșitul.

Îi era frică și de ciumă. Dacă se molipsise și el? Dacă murea Philemon? Asemenea scenarii de coșmar îl umpleau de spaimă, dar reușea să le împingă undeva într-un colț îndepărtat al minții sale. Era hotărât să nu lase ciuma să-l distragă de la planurile sale pe termen lung.

Alegerea stareței era un pericol imediat. Își închipuisese fără să vrea cum ar fi fost ca mănăstirea de călugări să se desființeze, ca el să părăsească Kingsbridge-ul acoperit de rușine, obligat să devină un călugăr de rând în vreun alt lăcaș, subordonat unui stareț care să-i impună o disciplină strictă și care să-l umilească. Dacă se întâmpla una ca asta, se gândea serios să-și pună capăt zilelor.

Pe de altă parte, această situație reprezenta nu numai o amenințare, ci și o ocazie. Dacă gestiona lucrurile inteligent, poate se alegea cu o stareță care-l înțelegea și care avea să-i permită să o dirijeze. Iar Elizabeth era cea mai bună candidată pentru acest rol.

Desigur, ar fi fost o conducătoare cu aere de stăpână, care ar fi pus mare preț pe demnitatea sa. Dar ar fi putut lucra cu ea. Era o persoană pragmatică: o dovedise atunci când îl avertizase că sora Caris intenționa să verifice vistieria. Ar fi fost aliata sa.

Elizabeth intră cu capul sus. Godwyn își dădu seama că aceasta știa că, dintr-odată, devenise importantă, și savura fiecare moment. Se întrebă neliniștit dacă avea să fie de acord cu planul pe care voia să i-l propună. Era posibil să fie nevoie de o abordare extrem de diplomată.

Elizabeth aruncă o privire prin impunătoarea sală de ospete.

— Ai construit un palat splendid, spuse ea, amintindu-i subtil că îl ajutase să obțină banii pentru ridicarea lui.

Godwyn realizează că Elizabeth nu intrase niciodată în palatul său, deși fusese terminat în urmă cu un an. Prefera să nu permită accesul femeilor în partea stăreției care aparținea mănăstirii de călugări. Până astăzi, doar Petranilla și Cecilia fuseseră primite în palat. Îi răspunde:

— Mulțumesc. Cred că prin el câștigăm respectul nobililor și al celor puternici. Deja am avut cinstea de a-l găzdui în aceste camere pe arhiepiscopul de Monmouth.

Godwyn folosisese ultimii dintre florinii călugărițelor pentru a cumpăra tapiserii înfățișând scene din viețile sfinților profeți. Elizabeth privi o imagine care-l reprezenta pe Daniel în cușca leilor.

— E foarte reușită, remarcă ea.

— Da, e din Arras.

Elizabeth ridică dintr-o sprânceană.

— Aia de sub dulap e pisica ta?

Godwyn scoase un sunet de iritare.

— Nu pot să scap de ea, minți el.

Goni animalul din încăpere. Călugării nu aveau voie să țină animale de companie, însă lui i se părea că pisica avea darul de a-l liniști.

Se așezară la un capăt al mesei lungi de banchete. Lui Godwyn îi plăcea faptul că se afla aici cu o femeie, care stătea la masă ca și cum i-ar fi fost egală, dar își ascunde disconfortul.

Comandase un fel de mâncare scump, carne de porc cu ghimber și mere. Philemon le turnă în cupe vin de Gasconia. Elizabeth gustă din carnea de porc și spuse:

— Delicios.

Pe Godwyn mâncarea nu-l interesa decât în măsura în care reușea să-i impresioneze pe oaspeți, dar Philemon începu să mănânce cu lăcomie.

Starețul abordă imediat chestiunea presantă care era și motivul întrevederii lor.

— Cum ai de gând să câștigi alegerile astea?

— Cred că sunt o candidată mai bună decât sora Caris, zise ea.

Godwyn detectă emoția reprimată cu care călugărița rostise numele oponentei ei. În mod clar, era încă furioasă că Merthin o respinsese în favoarea lui Caris. Iar acum avea să se angajeze într-o nouă întrecere cu vechea ei rivală. Godwyn era conștient că, de data aceasta, Elizabeth avea să facă orice pentru a câștiga.

Era un semn bun.

Philemon o întreabă:

— De ce crezi că ești mai bună?

— Sunt mai în vârstă decât Caris, începui Elizabeth. Sunt la mănăstire de mai mult timp și chiar am mai multă vechime ca demnitar monastic. Plus că m-am născut și am crescut într-o casă cu o atmosferă profund religioasă.

Philemon clătină din cap, respingându-i argumentele.

— Nimic din toate astea nu va influența câtuși de puțin alegerile.

Elizabeth ridică din sprâncene, surprinsă de lipsa lui de diplomatie, iar Godwyn speră că Philemon n-avea să fie prea brutal cu ea. „Avem nevoie ca ea să fie maleabilă, ar fi vrut el să-i șoptească acolitului său. N-o face să intre în defensivă.”

Philemon continuă fără nicio mustrare de conștiință:

— Nu ai decât un an de experiență în plus față de Caris. Și tatăl tău, episcopul – fie-i țărâna ușoară –, e un punct care te defavorizează, nicidecum un avantaj. La urma urmei, episcopii n-ar trebui să aibă urmași.

Elizabeth se îmbujoră.

— Nici stareții n-ar trebui să aibă pisici.

— Dar aici nu discutăm despre stareț, replică Philemon iritat.

Se purta de-a dreptul insolent, iar Godwyn se crispă. Starețul era versat în ceea ce privea ascunderea ostilității și afișarea unei fațade charismatice și prietenoase, dar Philemon nu reușise să-și însușească această artă.

Cu toate acestea, Elizabeth abordă lucrurile cu calm.

— Și atunci de ce m-ai invitat aici, dacă nu am șanse să câștig? Se întoarse către Godwyn: Nu prea îți stă în fire să pui să se pregătească mâncare cu ghimber – știm cu toții cât e de scump – doar pentru plăcerea de a savura o masă bună.

— Ai dreptate, răspunse Godwyn. Vrem să devii stareță și o să facem tot ce putem pentru a te ajuta.

Philemon completă:

— Și-o să începem printr-o perspectivă realistă asupra șanselor tale. Pe Caris o plac toți – călugărițele, călugării, negustorii și nobilii. Munca pe care o face reprezintă un mare avantaj. Cei mai mulți dintre călugări, majoritatea călugărițelor și sute de orășeni au ajuns la spital cu diverse suferințe și au fost alinați de ea. Prin comparație, pe tine abia dacă te văd la față. Ești vistiernică, ceea ce înseamnă că ești rece și calculată.

— Apreciez sinceritatea, spuse Elizabeth. Poate c-ar trebui să renunț de pe-acum.

Godwyn nu-și putea da seama dacă aceasta fusese o remarcă ironică.

— Tu n-ai cum să câștigi, rosti Philemon. Dar ea ar putea pierde.

— Nu o mai face pe enigmaticul, e obositor, replică tăios Elizabeth. Spune-mi în cuvinte simple unde vrei să ajungi.

„Înțeleg acum de ce nu e simpatizată de ceilalți”, remarcă Godwyn în sinea lui.

Philemon se prefăcu a nu-i observa tonul.

— Sarcina ta, în aceste câteva săptămâni care vor urma, este să o distrugi pe Caris, punctă el. Trebuie să o transformi, în mintea călugărițelor, dintr-o soră plăcută, muncitoare și plină de compasiune într-un monstru.

În privirea lui Elizabeth apăru o licărire de entuziasm.

— Se poate?

— Cu ajutorul tău, da.

— Zi mai departe.

— Le mai pune pe călugărițe să poarte măști de pânză în spital?

— Da.

— Și să se spele pe mâini?

— Da.

— Aceste practici nu au nicio bază în Galen sau altă autoritate din medicină și, în mod clar, nici în Biblie. Pare să nu fie vorba decât despre simple superstiții.

Elizabeth ridică din umeri.

— Se pare că doctorii italieni cred că ciurma se răspândește prin aer. Te poți molipsi privind persoana bolnavă, atingând-o sau inspirând aerul expirat de ea. Nu înțeleg cum...

— Și de unde le-a venit ideea asta italienilor?

— Poate pur și simplu de la observarea evoluției pacienților.

— L-am auzit pe Merthin susținând că doctorii italieni sunt cei mai buni – cu excepția arabilor.

Elizabeth încuviință din cap.

— Am auzit și eu asta.

— Deci toată tărășenia asta cu purtatul măștilor vine probabil de la musulmani.

— Posibil.

— Cu alte cuvinte, e o practică păgână.

— Cred că da.

Philemon se lăsă pe spătar, ca și cum și-ar fi desăvârșit demonstrația.

Elizabeth nu înțelesese încă.

— Deci o putem învinge pe Caris spunând că a introdus o superstiție păgână în mănăstire?

— Nu chiar, rosti Philemon cu un zâmbet viclean. Spunem că practică vrăjitoria.

Abia atunci văzu unde bătea călugărul.

— Bineînțeles! Aproape că uitasem povestea asta.

— Dar ai depus mărturie împotriva ei la proces!

— A trecut mult timp de-atunci.

— Aș fi crezut că e cu neputință să uiți că dușmanca ta a fost acuzată cândva de un asemenea păcat, zise Philemon.

În mod clar, Philemon nu uita niciodată asemenea lucruri, reflectă Godwyn. Cunoașterea slăbiciunilor oamenilor, exploatarea lor fără pic de scrupule, acestea erau specialitățile sale. Godwyn se simțea vinovat uneori când se gândea la proporțiile răutății din sufletul lui Philemon. Dar această răutate îi era atât de utilă, încât își reprima orice îndoieli. Cine altcineva ar fi putut imagina această modalitate de a otrăvi mințile călugărițelor împotriva iubitei lor Caris?

Un novice aduse un platou cu mere și brânză, iar Philemon mai turnă câte o cupă de vin. Elizabeth spuse:

— Da, e un plan bun. Dar te-ai gândit și la detaliile punerii lui în practică?

— E important să pregătim terenul, răspunse Philemon. Niciodată nu trebuie să formulezi o acuzație în mod clar decât atunci când părerea ta ajunge să fie împărtășită de un număr mare de oameni.

Godwyn își dădu seama, plin de admirație, cât de priceput era Philemon la acest joc.

— Și cum aș putea obține asta? se interesă Elizabeth.

— Acțiunile sunt mai eficiente decât cuvintele. Refuză să porți masca respectivă. Dacă te întreabă careva de ce, pur și simplu ridici din umeri și spui încet că ai auzit că e o practică musulmană și că tu preferi mijloacele creștinești de protecție. Încurajează-ți prietenele să nu mai poarte măști, ca modalitate de susținere a poziției tale. Și nici nu te mai spăla pe mâini prea des. Când le observi pe celelalte urmând instrucțiunile date de Caris, încruntă-te dezaprobat, dar nu spune nimic.

Godwyn încuviință din cap. Viclenia lui Philemon se apropia uneori de geniu.

— Deci n-ar trebui să menționez nimic de erezie?

— Poți să vorbești despre asta cât vrei tu, dar fără să faci legătura direct cu Caris. Spune, de exemplu, că ai auzit că în alt oraș a fost executată o femeie eretică sau una care-l venera pe Satan și a reușit să arunce în depravare o întreagă mănăstire de maici, poate în Franța.

— N-aș vrea să afirm ceva ce nu e adevărat, răspunse Elizabeth bătoasă.

Philemon uita uneori că nu toți erau la fel de lipsiți de scrupule ca el.

Godwyn se grăbi să dreagă această gafă:

— Bineînțeles că nu – Philemon nu vrea să spună decât că ar trebui să repeți aceste povești dacă și când le auzi, pentru a le reaminti călugărițelor de pericolul atotprezent.

— Foarte bine.

Se auzi clopotul care-i chema la slujba de la ora trei după-amiaza, iar Elizabeth se ridică.

— Nu trebuie să lipsesc de la slujbă. Nu vreau să-mi observe careva absența și să bănuiască ceva.

— Ai dreptate, făcu Godwyn. Oricum, am ajuns la un acord în ceea ce privește planul nostru.

Elizabeth dădu scurt din cap.

— Fără măști.

Godwyn observă că avea totuși îndoieli. O întrebă:

— Doar nu-ți închipui că au vreun efect împotriva bolii, nu?

— Nu, răspunse ea. Nu, bineînțeles că nu. Cum ar putea?

— Exact.

— Mulțumesc pentru prânz.

Apoi ieși.

Godwyn considera că întrunirea mersese bine, dar grijile nu i se risipiseră în totalitate. Îi spuse neliniștit lui Philemon:

— Nu cred că Elizabeth o să poată să le convingă de una singură pe celelalte că sora Caris se îndeletnicește în continuare cu vrăjitoria.

— Sunt de acord. S-ar putea să aibă nevoie de ajutor.

— Te gândești la o predică?

— Exact.

— O să vorbesc despre ciumă de la amvonul din catedrală.

Pe chipul lui Philemon apărură o expresie gânditoare.

— S-ar putea să fie periculos să o atacăm direct pe Caris. Totul s-ar putea întoarce împotriva noastră.

Godwyn îi dădea dreptate. În eventualitatea unui conflict deschis între el și Caris, probabil că orășenii aveau să o susțină pe ea.

— N-o să-i pomenesc numele.

— Pur și simplu plantează semințele îndoielii în mințile lor și lasă-i să ajungă singuri la concluzia dorită de noi.

— O să pun accent pe erezie, venerarea Satanei și pe practicile păgâne.

Tocmai atunci intră mama lui Godwyn, Petranilla. Aceasta era foarte cocoșată acum și mergea cu ajutorul a două bastoane, dar capul ei mare stătea în continuare drept, ieșind în afară, trufaș și depășind cu mult linia umerilor ei osoși.

— Cum a mers? întrebă ea.

Ea îl impulsionase pe Godwyn să o atace pe Caris și fusese de acord cu planul lui Philemon.

— Elizabeth o să acționeze așa cum vrem noi, zise Godwyn, simțindu-se mulțumit de sine.

Îi plăcea să-i dea vești bune mamei sale.

— Bine. Acum vreau să vorbesc cu tine despre altceva. Se întoarse către Philemon: N-o să avem nevoie de tine.

Pentru o clipă, pe chipul starețului adjunct apăru o expresie rănită, precum cea a unui copil care primise o palmă din senin. Deși el însuși se arăta brutal în purtare, era extrem de susceptibil la jigniri. Cu toate acestea, își reveni rapid și se prefăcu neafectat, ba chiar un pic amuzat de purtarea ei trufașă.

— Bineînțeles, doamnă, rosti el cu o deferență exagerată.

Godwyn îi spuse:

— Ocupă-te tu de slujbă în locul meu, da?

— Prea bine.

După ce Philemon se retrase, Petranilla se așeză la masa mare și începu:

— Știu că eu te-am îndemnat să stimulezi talentele acelui tânăr, dar trebuie să recunosc că acum mi se face pielea ca de găină când îl văd.

— E mai util ca niciodată.

— Nu poți să ai încredere totală într-un om fără scrupule. Dacă e dispus să-i trădeze pe ceilalți, de ce nu te-ar trăda și pe tine?

— O să țin minte asta, rosti Godwyn, deși avea impresia că ajunsese atât de legat de Philemon, încât nu-și mai putea închipui cum ar fi fost să funcționeze fără el. Totuși, nu voia să-i dezvăluie mamei sale acest lucru. Schimbând subiectul, spuse: Nu vrei o cupă cu vin?

Petranilla refuză cu o mișcare din cap.

— Deja pericolul să mă răstorn e suficient de mare și fără vin. Stai jos și ascultă-mă.

— Bine, mamă.

Se așeză lângă ea, la masă.

— Vreau să pleci din Kingsbridge înainte ca epidemia asta de ciumă să se întindă și mai tare.

— Nu pot să fac una ca asta. Dar tu ai putea să pleci...

— Eu nu contez! Oricum o să mor curând.

Acest gând îl umplu pe Godwyn de panică.

— Nu spune asta!

— Nu fi prost. Am 60 de ani. Uită-te la mine – nici măcar nu mai pot să stau dreaptă. E timpul să mă duc. Dar tu nu ai decât 42 de ani – și te așteaptă lucruri mărețe! Ai putea ajunge episcop, arhiepiscop, ba chiar cardinal.

Ca de obicei, ambițiile ei nelimitate în ceea ce-l privea îi provocau lui Godwyn o senzație de vertij. Chiar avea șanse să devină cardinal? Sau era vorba, pur și simplu, despre faptul că mama sa era orbită de dragostea pe care i-o purta? Nu știa.

— Nu vreau să mori de ciumă înainte de a-ți fi realizat menirea, încheie ea.

— Mamă, n-o să mori.

— Nu te mai gândi la mine! zise ea furioasă.

— Nu pot să părăsesc orașul. Trebuie să mă asigur că surorile n-o s-o aleagă pe Caris stareță.

— Fă-le să țină alegerile repede. Dacă nu reușești, pleacă oricum și lasă alegerile în mâinile Domnului.

Godwyn era îngrozit de ciumă, însă se temea și de eșec.

— Dacă o aleg pe Caris, aș putea pierde totul!

Tonul ei se mai îmblânzi.

— Godwyn, ascultă-mă. Nu am decât un copil, pe tine. Nu aș suporta să te pierd.

Schimbarea bruscă a tonului ei îl șocă atât de mult pe Godwyn, încât nu mai spuse nimic.

Petranilla continuă:

— Te rog, te implor, pleacă din orașul ăsta și du-te undeva unde nu ai cum să te molipsești de ciumă.

De când se știa, Godwyn n-o văzuse niciodată pe mama lui implorând. Iar asta îl umplea de neliniște. Era speriat. Ca să o facă să tacă, îi spuse:

— Lasă-mă să mă gândesc.

— Ciuma asta, reluă ea. E ca o fiară în pădure. Când o vezi, nu stai să te gândești – o rupi la fugă.

Godwyn își rosti predica în duminica de dinainte de Crăciun.

Era o zi uscată, cu cerul acoperit de nori alburii plutind la mare înălțime – un fel de boltă rece a Raiului. Turnul central al catedralei era acoperit cu un cuiabar de schele din lemn și frânghii de care Elfric se folosea în lucrarea de demolare a turnului. La târgul de pe pajiște, puținii negustori înfrigurați abia dacă încheiau câte-o tranzacție cu o mână de clienți îngrijorați. Dincolo de târg, întinderea de iarbă înghețată din cimitir era punctată de cafeniul a peste 100 de morminte dreptunghiulare, recent săpate.

Dar biserica era plină. Pojghița de gheață pe care Godwyn o observase pe pereți în timpul utreniei se topise de la căldura pe care o răspândeau miile de trupuri adunate în naos cu mult înainte de sosirea lui. În așteptarea începerii slujbei de Crăciun, credincioșii se înfășuraseră bine în hainele și pelerinele lor groase, de culoarea pământului, și stăteau înghesuiți unii într-alții, ducându-l pe Godwyn cu gândul la niște vite închise într-un țarc. Știa clar că veniseră în număr atât de mare din cauza ciumei. Congregația din oraș, de câteva mii de oameni, fusese sporită cu alte câteva sute din satele

învecinate, toți căutând protecția divină împotriva unei boli care făcuse deja cel puțin o victimă pe fiecare stradă și în fiecare sat. Godwyn le înțelegea spaima. Chiar și el se ruga cu mai multă fervoare în ultima vreme.

În mod normal, numai oamenii din primele rânduri urmăreau slujba într-o tăcere solemnă. Cei aflați mai în spate stăteau de vorbă cu prietenii și vecinii, iar tinerii își găseau tot felul de distracții în naos. Dar astăzi nu se auzeau prea multe zgomote. Toate capetele erau întoarse către călugări și călugărițe, și toți ochii urmăreau cu o atenție ieșită din comun fiecare etapă a ritualurilor. Oamenii din mulțime murmurau răspunsurile exact la timp, încercând cu disperare să se învâluie în mantia sfințeniei. Godwyn le studia chipurile, descifrându-le expresiile. Iar numitorul comun era groaza. Ca și el, se întrebau, plini de teamă, cine avea să fie următorul care avea să strănute, căruia să-i curgă sânge din nas sau care să descopere pete vineții pe piept.

Chiar în primul rând îi putea vedea pe contele William și pe soția sa, Philippa, împreună cu fiii lor, Roland și Richard, care deveniseră bărbați în toată firea, și cu fiica cea mică, Odila, care nu avea decât 14 ani. William conducea ținutul în același stil ca tatăl său, Roland, impunând ordine și dreptate cu o mână de fier care, ocazional, dădea dovadă de cruzime. Părea îngrijorat: epidemia de ciumă apărută pe domeniul său era un factor pe care nu-l putea controla, indiferent cât de aspre erau ordinele sale. Philippa își ținea brațul petrecut pe după umerii fiicei ei, ca și cum ar fi încercat să o protejeze.

Lângă ei stătea sir Ralph, lord de Tench. Ralph nu se pricepuse niciodată să-și ascundă sentimentele, iar acum părea îngrozit. Nevasta lui, doar o copilă, purta în brațe un băiețel de câteva luni. Godwyn îl botezase nu cu mult timp în urmă cu numele Gerald, după bunicul său, care asistase la slujba respectivă împreună cu bunica, Maud.

Privirea lui Godwyn se mută apoi către fratele lui Ralph, Merthin. Când acesta se întorsese de la Florența, Godwyn sperase că sora Caris avea să renunțe la jurămintele depuse și că avea să plece de la mănăstire. Se gândea că, în calitate de nevestă a unui cetățean de rând, ar fi fost o pacoste mai mică. Dar nu se întâmplase așa. Merthin o ținea de mână pe fiica sa, născută în Italia. Lângă ei stătea Bessie, de la hanul Bell. Tatăl lui Bessie, Paul, murise de ciumă.

Destul de aproape se afla familia în care Merthin refuzase să intre: Elfric cu fiica sa, Griselda, și băiețelul pe care-l numiseră Merthin – care acum avea zece ani – și Harry Constructorul, bărbatul cu care Griselda se măritase după ce renunțase la orice speranță de a se căsători cu Merthin cel

mare. Lângă Elfric se afla cea de-a doua soție a acestuia, verișoara lui Godwyn, Alice. Elfric se tot uita în sus. El fusese cel care construise acoperișul temporar de deasupra zonei de întretăiere a naosului cu transepturile, iar acum fie își admira opera, fie își făcea griji în privința rezistenței ei.

Cea mai evidentă absență era cea a episcopului de Shiring, Henri de Mons. În mod normal, episcopul era cel care oficia slujba de Crăciun. Cu toate acestea, nu venise. Muriseră atât de mulți clerici, încât episcopul era foarte ocupat cu vizitarea parohiilor și găsirea înlocuitorilor pentru cei decedați. Deja umbla vorba că făcuse concesii în ceea ce privea condițiile pentru hirotonisire, investind ca preoți tineri sub 25 de ani și chiar bărbați născuți în afara căsătoriei.

Godwyn păși în fața congregației, pentru a-și începe predica. Sarcina sa era deosebit de delicată. Intenționa să stârnească panică și ură în ceea ce-o privea pe cea mai simpatizată persoană din tot Kingsbridge-ul. Și trebuia să o facă fără să-i rostească numele, ba chiar fără a-i lăsa pe oameni să creadă că avea o atitudine ostilă față de ea personal. Trebuia ca aceștia să se năpustească furioși asupra ei, iar atunci când aveau să o facă, să fie convinși că era ideea lor, nicidecum a lui.

Nu orice slujbă conținea în mod obligatoriu și o predică. Numai cele ținute la ocazii importante, când în biserică se adunau mulțimi însemnate, includeau și un discurs al său, iar acesta nu era în mod necesar o predică. De multe ori făcea anunțuri, transmitea mesaje de la arhiepiscop sau de la rege legate de evenimente naționale: victorii militare, impozite, nașteri sau morți în familia regală. Dar astăzi lucrurile aveau să stea altfel.

— Ce e boala? începu el.

În biserică era deja liniște, dar, la auzul acestor vorbe, congregația rămase total nemișcată. Godwyn rostise întrebarea care-i preocupa pe toți cei prezenți.

— De ce trimite Domnul boli și molime care să ne chinuie și să ne ucidă?

Întâlni privirea mamei sale, care stătea în spatele lui Elfric și al lui Alice, și își aminti brusc de previziunea ei că avea să moară în curând. Timp de o secundă, încremeni de frică, incapabil să mai scoată vreun sunet. Membrii congregației începură să se agite, așteptând. Dându-și seama că, tăcând, atenția lor se putea concentra pe altceva, se simți năpădit de panică, iar asta îi prelungi încremenirea. Dar reuși să treacă peste aceste momente.

— Boala e pedeapsă pentru păcat, reluă el.

De-a lungul anilor, își dezvoltase un stil de a predica. Nu-i stătea în fire să bată câmpii, cum se întâmpla cu fratele Murdo. El vorbea într-un stil colocvial, afișând mai degrabă o atitudine rațională decât una demagogică. Se întrebă cât de potrivită era această metodă acum, când avea nevoie să stârnească un val de ură suficient de puternic încât să-i îndemne pe toți să treacă la acțiune. Dar Philemon îl asigurase că-i va da un aer mai convingător.

— Ciuma este o boală necruțătoare, așa că știm că Dumnezeu a abătut asupra noastră o pedeapsă cu totul specială.

Aceste vorbe treziră un ecou grav, venit din partea credincioșilor, ceva între un murmur și un geamăt. Exact asta voiau să audă. Reacția lor îl încurajă.

— Trebuie să ne întrebăm ce păcate am comis, de merităm o astfel de pedeapsă.

În timp ce rostea aceste cuvinte, o observă pe Madge Țesătoarea, care stătea singură în mulțime. Data trecută când venise la biserică, avea un soț și patru copii. Îi veni ideea de a evidenția faptul că ea se îmbogățise folosind vopsele fabricate prin vrăjitorie, dar se hotărî totuși că nu era tactica potrivită. Madge era mult prea respectată și simpatizată în oraș.

— Vă spun că Domnul ne pedepsește pentru erezie. Sunt oameni pe lumea aceasta – în orașul acesta – chiar în această catedrală, acum – care pun la îndoială autoritatea Sfintei Biserici a Domnului și a preoților ei. Se îndoiesc de taina sacră care transformă pâinea în adevăratul trup al lui Cristos; neagă eficiența slujbelor pentru sufletele celor morți; ba chiar afirmă că e idolatrie să te rogi în fața statuilor sfinților.

Acestea erau exemple uzuale de erezie care făceau subiectul dezbaterilor dintre preoții-studenți de la Oxford. Puțini erau oamenii din Kingsbridge cărora să le pese despre asemenea dileme, iar Godwyn citi dezamăgire și plictiseală pe chipurile celor din mulțime. Simți că le pierdea din nou atenția, și simți din nou marea de panică înălțându-i-se în piept.

În disperare de cauză, adăugă:

— În orașul acesta sunt persoane care practică vrăjitoria.

Această frază le captă atenția. Dinspre spectatori se auzi un vaier colectiv de uimire.

— Trebuie să fim cu ochii în patru împotriva manifestărilor religioase neadevărate, continuă Godwyn. Nu uitați că doar Dumnezeu poate vindeca boala. Rugăciunea, spovedania, penitența – acestea sunt remediile consfințite de creștinism. Ridică un pic tonul și declară răspicat: Orice altceva e blasfemie! Decise totuși că nu se exprimase suficient de clar. Trebuia să pună punctul pe *i*: Asta pentru că, dacă Domnul

trimite o pedeapsă asupra noastră și noi încercăm să scăpăm de ea, oare nu ne împotrivim voinței Sale? Putem să ne rugăm Lui să ne ierte păcatele și poate că, în înțelepciunea Sa, ne va vindeca. Dar leacurile eretice nu vor face altceva decât să înrăutățească situația.

Publicul era captivat de vorbele sale, iar el se lăsa purtat de căldura propriului discurs:

— Ascultați-mi sfatul! Formulele magice, folosirea superstițiilor populare, a incantațiilor necreștinești și, mai ales, a practicilor păgâne – toate acestea sunt vrăjitorie, toate acestea sunt interzise de Sfânta Biserică a Domnului Dumnezeu.

Adevăratul său public, astăzi, era alcătuit din cele 32 de călugărițe care stăteau în spatele lui, în corul bisericii. Până acum, doar puține dintre ele își arătaseră dezacordul față de Caris și susținerea pentru Elizabeth, refuzând să poarte măștile care să le protejeze de ciumă. Așa cum stăteau lucrurile acum, Caris putea câștiga lejer alegerile de săptămâna viitoare.

Avea nevoie să le transmită călugărițelor mesajul că ideile medicale ale lui Caris erau eretice. Așa că spuse:

— Oricine se face vinovat de asemenea practici – făcu o pauză retorică, aplecându-se înainte și privindu-i fix pe membrii congregației –, orice persoană din orașul acesta – apoi se întoarse și privi în spatele său, la rândurile de călugărițe și de călugări din zona corului – sau chiar din stăreție – se întoarse înapoi –, oricine, vă spun, oricine care se face vinovat de asemenea practici ar trebui ostracizat.

Apoi lăsă să se scurgă câteva secunde de tăcere, astfel încât cuvintele sale să aibă un efect maxim.

— Și fie ca Domnul să aibă milă de sufletele lor, încheie el.

61

Paul Bell fu înmormântat cu trei zile înainte de Crăciun. Toți cei care se adunară lângă mormântul său în gerul de decembrie fură invitați la Bell, să bea în amintirea sa. Fiica lui, Bessie, era acum proprietara. Aceasta nu voia să jelească de una singură, așa că le turna tuturor cu generozitate din cea mai bună bere pe care o avea. Lennie Scripcarul cântă și el melodii triste la instrumentul său cu cinci coarde, iar participanții la priveghi deveniră din ce în ce mai melancolici și mai înlăcrimați pe măsură ce se chercheleau.

Merthin stătea într-un colț cu Lolla. De la târgul din ziua anterioară cumpărase niște stafide dulci din Corint – o delicată scumpă. Acum le împărțea cu Lolla, învățând-o în același timp să numere. Numără nouă stafide pentru el, dar,

când veni vorba să le numere pe-ale ei, o făcu din doi în doi, spunând:

— Unu, trei, cinci, șapte, nouă.

— Nu! exclamă ea. Nu e bine!

Râdea, știind bine că el nu făcea altceva decât să o tachineze.

— Dar am numărat câte nouă pentru fiecare, protestă el.

— Dar tu ai mai multe!

— Ei, cum de s-o fi întâmplat una ca asta?

— Nu le-ai numărat bine, prostuțule.

— Atunci mai bine le-ai număra tu corect, să vedem dacă te descurci mai bine decât mine.

Bessie se așeză lângă ei. Era îmbrăcată cu cea mai bună rochie a ei, care îi era un pic cam strâmtă.

— Pot să primesc și eu câteva stafide? întrebă ea.

Lolla spuse:

— Da, dar să nu-l lași pe tati să le numere.

— Nicio grijă, răspunse Bessie. Îi știu eu șmecheriile.

— Poftim, îi spuse Merthin lui Bessie. Una, trei, nouă, 13... aaah, 13 sunt prea multe. Cred că aș face bine să mai iau din ele. Luă înapoi trei stafide. 12, 11, zece. Așa, acum ai zece stafide.

Lollei i se părea teribil de amuzant.

— Dar nu are decât una! zise ea.

— Iar am numărat greșit?

— Da! Se uită la Bessie: Amândouă îi știm șmecheriile.

— Bine, atunci numără-le tu.

În momentul acela ușa se deschise și o pală de aer înghețat năvăli în încăpere. O clipă mai târziu intră și Caris, înfășurată într-o pelerină groasă. Merthin zâmbi: de fiecare dată când o vedea, era bucuros că era teafără și în viață.

Bessie îi aruncă o privire temătoare, dar o întâmpină politicos:

— Bună seara, soră, rosti ea. Frumos din partea dumitale să-ți aduci aminte de tata.

Caris replică:

— Îmi pare rău că ai rămas fără el. Era un om bun.

Și ea adoptase o atitudine de politețe formală. Merthin își dădu seama că aceste două femei se considerau rivale în ceea ce privea afecțiunea lui. Iar el chiar nu-și dădea seama ce făcuse pentru a merita o asemenea devoțiune din partea lor.

— Mulțumesc, îi spuse Bessie lui Caris. Vrei o cană cu bere?

— Foarte generos din partea ta, dar nu, mulțumesc. Trebuie să vorbesc ceva cu Merthin.

Bessie își îndreptă privirea către Lolla.

— Vrei să prăjim niște alune pe foc?

— Da, da!

Bessie se îndepărtă cu Lolla de mână.

Merthin dădu din cap, în semn de salut.

— Bessie are o inimă plină de căldură și nu are copii.

Pe chipul lui Caris apăru o expresie tristă.

— Nici eu nu am copii... dar poate că nu am căldură în inimă.

Merthin îi atinse ușor palma.

— Eu știu că nu e așa, zise el. Ai atâta căldură în suflet, încât tu n-ai grijă doar de un copil-doi, ci de zeci de oameni.

— Frumos din partea ta să vezi lucrurile astfel.

— E adevărat, atâta tot. Cum merg lucrurile la spital?

— Situația e de-a dreptul insuportabilă. Spitalul e plin de muribunzi, iar eu nu pot face nimic altceva pentru ei decât să-i îngrop.

Merthin își simți sufletul copleșit de un val de compasiune. Caris era mereu foarte dedicată, foarte competentă, dar eforturile din ultima vreme își puseseră amprenta asupra ei. Totuși, nu era dispusă să dezvăluie acest lucru decât în fața lui.

— Pari obosită, zise el.

— Chiar sunt, Dumnezeu mi-e martor.

— Presupun că-ți faci griji și pentru alegeri.

— Chiar în privința aceasta am venit să-ți cer ajutorul.

Merthin ezita. În inima lui se dădea o luptă între o seamă de sentimente contradictorii. O parte din el voia ca ea să-și realizeze ambiția și să devină stareță. Dar, în această situație, avea să fie vreodată soția lui? Cumva, nutrea și speranța rușinos de egoistă ca ea să piardă alegerile și să renunțe la călugărie. Dar, oricum, avea să o ajute în orice fel voia ea, pentru simplul motiv că o iubea.

— De acord, îi spuse.

— Predica rostită ieri de Godwyn mi-a făcut mult rău.

— Of, Doamne, n-o să scapi niciodată de acuzația aceea ridicolă de vrăjitorie? E atât de absurdă!

— Ei bine, oamenii sunt proști. Predica a avut un efect puternic asupra călugărițelor.

— După cum era și intenția lui Godwyn, evident.

— Fără nicio îndoială. Puține dintre ele au crezut-o pe Elizabeth când le-a zis că măștile mele din pânză erau păgânești. Doar prietenele ei apropiate au refuzat să-și mai pună mască: Elaine, Cressie, Jeannie, Rosie și Simone. Dar, când celelalte au auzit mesajul repetat de la amvonul catedralei, situația s-a schimbat. Surorile mai influențabile au încetat să mai folosească măștile. Unele chiar evită să facă o

alegere fățișă, nemaivenind în spital. Doar câteva le mai poartă: eu și patru călugărițe apropiate mie.

— Chiar mă temeam de asta.

— Acum, că stareța Cecilia, Mair și Julie cea Bătrână au murit, nu mai sunt decât 32 de călugărițe cu drept de vot. Nu e nevoie decât de 17 voturi pentru a câștiga. La început, Elizabeth avea cinci susținătoare devotate. Predica i-a atras alte 11. Plus votul ei, avem 17. Eu nu am decât cinci și, chiar dacă ar fi să câștig toate voturile călugărițelor nehotărâte, tot aș pierde.

Merthin era furios pentru ea. Probabil că era dureros să fie respinsă astfel, după tot ce făcuse pentru mănăstire.

— Și ce poți face?

— Ultima mea speranță e episcopul. Dacă el se pune contra lui Elizabeth și anunță că n-o să confirme alegerea ei, poate că unele dintre susținătoarele ei se vor răzgândi și atunci aș avea o șansă.

— Și cum ai putea să-i influențezi judecata?

— Eu nu, dar tu ai putea – sau, mai precis, ghilda parohială.

— Da, presupun că da...

— Ghilda se reunește chiar în seara asta. Presupun că o să te duci și tu.

— Da.

— Gândește-te. Godwyn are deja orașul în puterea sa. E în relații apropiate cu Elizabeth – rudele ei sunt chiriașii stăreției, iar Godwyn a avut mereu grijă să îi favorizeze. Dacă ajunge stareță, o să fie la fel de supusă ca Elfric. Lui Godwyn n-o să i se mai opună nimeni, în interiorul și în afara stăreției. Ar însemna efectiv moartea orașului.

— Adevărat, dar nu știu dacă membrii ghildei vor fi de acord să intervină pe lângă episcop...

Dintr-odată, pe chipul ei apărură o expresie teribil de descurajată.

— Tu încearcă, te rog. Dacă refuză, asta este.

Disperarea ei îl impresiona, și Merthin și-ar fi dorit să poată fi mai optimist în legătură cu ceea ce avea să se întâmple.

— O să încerc, bineînțeles.

— Mulțumesc. Se ridică. Probabil că ai o seamă de sentimente contradictorii legate de asta. Mulțumesc că-mi ești prieten adevărat.

Merthin schiță un zâmbet strâmb. El voia să-i fie soț, nu prieten. Dar trebuia să se mulțumească cu orice primea.

Caris ieși în gerul de afară.

Merthin li se alătură lui Bessie și Lollei lângă foc și gustă din alunele coapte de ele, dar gândurile îi erau acaparate de ceea ce avea să se întâmple. Influența lui Godwyn era nefastă,

dar, chiar și așa, puterea sa crescuse încontinuu. De ce? Poate pentru că era un om ambițios și lipsit de conștiință – o combinație de temut.

Când se lăsă întunericul, o culcă pe Lolla și o plăti pe fiica unui vecin să aibă grijă de ea. Bessie lăsă taverna în grija ospătăriței, Sairy. Purtând pelerine groase, porniră pe strada principală către casa gildei pentru întrunirea sezonieră a acestei organizații.

În capătul sălii gildei se afla tradiționalul butoi cu bere, pus acolo pentru membri. Aruncând o privire prin încăpere, Merthin își dădu seama că sărbătorirea avea un caracter forțat Crăciunul acesta. Negustorii băuseră la priveghiul lui Paul Bell, iar unii dintre cei care intrau acum își umplură cănila din nou, cu atâta poftă încât ai fi crezut că nu mai simțiseră gustul berii de o săptămână. Poate că băutura îi făcea să nu se mai gândească la ciură.

Bessie era una dintre cele patru persoane care erau prezentate în seara aceasta ca membri noi. Celelalte trei erau fiii cei mari ai unor negustori de vază care muriseră. Merthin își zise că, cel mai probabil, Godwyn, ca senior al orașenilor, se bucura că-i crescuseră veniturile de pe urma taxelor de moștenire.

Când terminară cu problemele obișnuite, Merthin deschise subiectul alegerii unei noi starețe.

— Dar asta nu ne privește pe noi, replică imediat Elfric.

— Dimpotrivă, rezultatul va afecta negoțul în orașul nostru timp de ani buni de-acum încolo, poate chiar decenii, îl contrazise Merthin. Stareța e una dintre cele mai bogate și mai puternice persoane din Kingsbridge, iar noi ar trebui să facem tot posibilul pentru a ne alege cu o stareță care nu va stânjeni mersul afacerilor.

— Dar nu putem face nimic – nu avem drept de vot.

— Dar avem influență. Am putea face o petiție către episcop.

— Nu s-a mai întâmplat niciodată așa ceva.

— Ei bine, acesta nu e un motiv să nu încercăm.

Bill Watkin interveni:

— Cine candidează pentru post?

Merthin răspunse:

— Îmi cer scuze, am crezut că știți cu toții. Sora Caris și sora Elizabeth. Eu cred că ar trebui să o susținem pe Caris.

— Bineînțeles că da, pufni Elfric. Și toți știm de ce!

Această remarcă stârni un val de râsete. Toată lumea cunoștea povestea îndelungată, cu suișuri și coborâșuri, a iubirii dintre Merthin și Caris.

Merthin zâmbi.

— Haideți, râdeți după pofta inimii – nu mă supăr. Dar nu uitați că sora Caris a crescut într-o familie care s-a ocupat cu negoțul de lână și și-a ajutat tatăl, așa că înțelege problemele și provocările cu care se confruntă negustorii, în timp ce rivala ei e fiică de episcop și, drept urmare, e mai predispusă să fraternizeze cu starețul.

Elfric era roșu ca un rac fiert – parțial din cauza berii consumate, își dădu seama Merthin, dar în mare parte din cauza furiei care-i clocotea în suflet.

— De ce mă urăști, Merthin? întrebă el.

Merthin fu luat prin surprindere de o asemenea întrebare.

— Eu credeam că lucrurile stau tocmai invers.

— Mi-ai sedus fiica, după care ai refuzat să te însori cu ea. Ai încercat să mă împiedici să construiesc podul. Am crezut că am scăpat de tine, dar după aceea te-ai întors și m-ai făcut de rușine cu crăpăturile apărute la arcadele podului. Nici nu te întorseseși bine, că ai încercat să mă dai jos din funcția de staroste și să mă înlocuiești cu prietenul tău, Mark. Ba chiar ai sugerat că zidurile catedralei au crăpat din vina mea, deși turnul a fost construit înainte să mă nasc eu. Te-ntreb din nou, de ce mă urăști atât de mult?

Merthin nu știa ce să spună. Cum putea Elfric să nu știe ce îi făcuse? Dar Merthin nu voia să poarte această discuție în fața întregii ghilde parohiale – i se părea de-a dreptul copilăresc.

— Nu te urăsc, Elfric. Mi-ai fost un stăpân crud pe când eram ucenic, ești un constructor jalnic și te guduri pe lângă Godwyn, dar, cu toate astea, nu te urăsc.

Unul dintre noii membri, Joseph Fierarul, spuse:

— Asta faceți voi la ședințele ghildei parohiale – vă țineți de certuri prostesti?

Merthin se simțea nedreptățit. Nu el fusese cel care transferase conflictul în plan personal. Dar, dacă spunea asta, celorlalți avea să li se pară că nu făcea altceva decât să continue cearta lor stupidă. Așa că se mulțumi să tacă și-și notă în minte că Elfric era la fel de viclean ca întotdeauna.

— Joe are dreptate, zise Bill Watkin. Nu am venit aici ca să-i auzim pe Merthin și pe Elfric ciorovăindu-se.

Merthin era îngrijorat de cât de dispus părea Bill Watkin să-l bage în aceeași oală cu Elfric. În general, de la disputa privind crăpăturile din structura podului, membrii ghildei îl simpatizau pe Merthin și aveau o atitudine ușor ostilă față de Elfric. De fapt, dacă Mark nu ar fi murit, ar fi avut șanse să îl detroneze pe Elfric din funcția de staroste. Dar, între timp, se schimbase ceva.

Merthin reluă:

— Putem să ne întoarcem la problema pusă în discuție, petiția către episcop în favoarea lui Caris ca stareț?

— Eu sunt împotriva acestei idei, declară Elfric. Starețul Godwyn o vrea pe Elizabeth.

În momentul acesta, interveni un glas nou.

— Eu sunt de acord cu Elfric. Nu vrem să ne punem rău cu părintele stareț.

Cel care vorbise era Marcel Mungiul, care avea contract cu stăreția să furnizeze lumânări de ceară pentru biserică. Godwyn era cel mai important client al său. Merthin nu era deloc surprins de atitudinea lui.

Totuși, cea a următorului vorbitor reuși să-l șocheze. Acesta era Jeremiah Constructorul, care spuse:

— Nu cred că ar trebui să sprijinim pe cineva care a fost acuzat de erezie.

Scuipă de două ori pe jos, în stânga și-n dreapta, și își făcu cruce.

Merthin era mult prea uluit ca să-i poată răspunde. Jeremiah fusese mereu superstițios și temător, dar Merthin nu și-ar fi închipuit niciodată că asta l-ar fi făcut să-și trădeze mentorul.

Ceea ce însemna că sarcina de a o apăra pe Caris cădea pe umerii lui Bessie.

— Acuzația aceea a fost ridicolă de la bun început, zise ea.

— Și totuși, n-a fost niciodată declarată nefondată, replică Jeremiah.

Merthin se holba la el, dar Jeremiah nu voia cu niciun preț să-i întâlnească privirea.

— Dar ce te-a apucat, Jimmie? întrebă Merthin.

— Nu vreau să mor de ciură, răspunse Jeremiah. Ai auzit și tu predica. Oricine promovează practici păgâne trebuie ostracizat. Iar noi vorbim aici să intervenim pe lângă episcop să o numească stareț – ori asta numai ostracizare nu e.

Dinspre ceilalți se iscă un murmur de acord, iar Merthin își dădu seama că balanța opiniei publice se înclinase în sens contrar. Ceilalți nu erau la fel de creduli ca Jeremiah, dar îi împărtășeau temerile. Ciuma îi speriasse pe toți, subminându-le capacitatea de a gândi rațional. Predica lui Godwyn fusese mai eficientă decât își închipuise vreodată Merthin.

Era gata să renunțe, dar apoi gândul îi zbură la Caris, la cât de ostenită și de demoralizată îi păruse, așa că mai încercă o dată.

— Eu am mai trecut prin asta, la Florența, rosti el. Vă avertizez de pe-acum, preoții și călugării nu vor salva pe nimeni de ciură. Voi i-ați înmânat orașul pe tavă lui Godwyn, și totul degeaba.

Jeremiah spuse:

— Vorbele tale aduc pericolos de mult a blasfemie.

Merthin aruncă o privire în jur. Ceilalți erau de acord cu Jeremiah. Erau prea speriați pentru a mai gândi logic. Nu mai putea face nimic.

Hotărâra să nu ia nicio măsură în ceea ce privea alegerea stareței și, curând după aceea, ședința se încheie într-o atmosferă oarecum mohorâtă, membrii luând cu toții bețe aprinse din șemineu pentru a-și lumina drumul spre case.

Merthin hotărî că era prea târziu să-i mai relateze lui Caris ce se întâmplase – călugărițele, ca și monahii, se duceau la culcare la lăsarea serii și se trezeau înainte de ivirea zorilor. Cu toate acestea, lângă casa ghildelor se afla o siluetă înfășurată într-o pelerină groasă care îl aștepta. Spre surprinderea lui, lumina torței îi înfățișă chipul îngrijorat al lui Caris.

— Ce s-a întâmplat? întrebă ea cu neliniște în glas.

— Am dat greș, făcu el. Îmi pare rău.

La lumina roșiatică dată de torță, Merthin văzu expresia ei rănită.

— Ce-au zis?

— Nu vor să intervină. Au crezut predica lui Godwyn.

— Proștii!

Porniră împreună pe strada principală. Când ajunseră la poarta stăreției, Merthin spuse:

— Pleacă de la mănăstire, Caris. Nu de dragul meu, ci de dragul tău. Nu poți să muncești sub comanda lui Elizabeth. Te urăște și-o să se opună oricărui plan al tău.

— Ei, încă nu a câștigat.

— Dar o s-o facă totuși – chiar tu ai spus-o. Renunță la călugărie și mărită-te cu mine.

— Căsătoria e și ea un jurământ. Dacă-mi calc jurămintele făcute în fața Domnului, ce motiv ai avea să crezi că o să-mi respect promisiunea făcută față de tine?

Merthin zâmbi.

— Merg la risc.

— Lasă-mă să mă gândesc.

— Te tot gândești de luni de zile, replică Merthin cu ciudă în glas. Dacă nu pleci acum de la mănăstire, n-o s-o mai faci niciodată.

— Dar nu pot să plec acum. Oamenii au nevoie de mine mai mult ca oricând.

Merthin începu să se înfurie.

— N-o să ți-o mai cer la nesfârșit, să știi.

— Știu.

— De fapt, asta e ultima dată când te rog, acum.

Caris începu să plângă.

— Îmi pare rău, dar nu pot lăsa baltă spitalul în toiul unei epidemii de ciumă.

— Spitalul!

— Și oamenii din oraș.

— Și la tine când o să te gândești?

Flacăra torței îi făcea lacrimile să strălucească.

— Au atât de multă nevoie de mine!

— Sunt nerecunoscători cu toții: călugărițe, călugări, orășeni. Și Dumnezeu mi-e martor că am aflat asta pe propria piele.

— Dar asta nu contează.

Merthin dădu din cap, acceptându-i hotărârea, suprimându-și mânia egoistă.

— Dacă așa simți tu, ar trebui să-ți faci datoria.

— Mulțumesc pentru înțelegere.

— Pur și simplu aș fi vrut ca lucrurile să fi mers altfel.

— Și eu.

— Mai bine ai lua tu torța asta.

— Mulțumesc.

Caris luă creanga aprinsă la un capăt și se îndepărtă. Merthin rămase nemișcat, privind-o și întrebându-se: „Așa se termină totul? Asta e sfârșitul?” Caris mergea în stilul ei caracteristic, cu pași hotărâți și încrezători, dar avea capul plecat. Trecu dincolo de poartă și se făcu nevăzută.

Luminile hanului Bell luceau vesele prin crăpăturile obloanelor și ale ușii. Merthin intră.

Ultimii câțiva clienți își luau rămas-bun cu glasuri împleticite, iar Sairy aduna cămile goale și ștergea mesele. Merthin verifică dacă totul era în ordine cu Lolla, care dormea dusă, și achită suma convenită fetei care avusese grijă de ea. Se gândi să se ducă la culcare, dar știa că n-avea să poată să adoarmă. Era prea tulburat. De ce ajunsese în seara aceasta la limita răbdării, spre deosebire de celelalte seri? Se enervase. Dar, își dădu el seama pe măsură ce se calma, furia sa își avea originea în frică. Dincolo de tot și de toate, era îngrozit de gândul că iubita sa Caris avea să se molipsească de ciumă și să moară.

Se așeză pe o bancă din salonul hanului și-și scoase cizmele. Rămase acolo, privind fix flăcările din vatră, întrebându-se de ce nu putea avea parte de lucrul pe care și-l dorea cel mai mult pe lume.

Bessie intră și ea și-și atârână pelerina într-un cui. Sairy plecă, iar Bessie încuie ușa. Se așeză în fața lui Merthin, ocupând jilțul pe care obișnuia să stea tatăl ei.

— Îmi pare rău pentru ce s-a întâmplat la ședința gildei, încep ea. Nu sunt sigură cine are dreptate sau nu, dar știu că

ai rămas cu un gust amar.

— Mulțumesc că m-ai susținut oricum.

— Mereu o să te susțin.

— Poate că e timpul să încetez să mai port bățaliile lui Caris.

— Sunt de acord. Dar înțeleg de ce te întristează atât de mult asta.

— Mă întristează și mă înfurie. Se pare că mi-am irosit jumătate din viață așteptând-o pe Caris.

— Dragostea nu e niciodată irosită.

Merthin își ridică privirea către chipul ei, surprins. După câteva clipe de tăcere, spuse:

— Ești o femeie înțeleaptă.

— Nu mai e nimeni în casă cu noi, în afară de Lolla, urmă ea. Toți oaspeții au plecat. Se ridică de pe scaun și îngenunche în fața lui. Aș vrea să te alin, îi spuse. În orice fel pot.

Merthin îi privi chipul rotund și prietenos și-și simți trupul răspunzându-i printr-o zvâcnire. Trecuse foarte mult timp de când nu mai simțise un trup moale de femeie în brațele sale. Dar clătină din cap.

— Nu vreau să mă folosesc de tine.

Bessie zâmbi.

— Nu-ți cer să te însori cu mine. Nici măcar nu-ți cer să mă iubești. Tocmai mi-am îngropat tatăl, tu ai fost dezamăgit de Caris și avem nevoie amândoi de un trup cald pe care să-l ținem în brațe.

— Ca să amortim durerea, ca și cum am bea o carafă de vin.

Bessie îi luă mâna într-ale ei și-i sărută palma.

— Mai bine decât dacă am bea vin, rosti ea.

Îi apăsă mâna pe sânul ei. Acesta era plin și moale, iar Merthin suspină, mângâindu-l. Bessie își ridică fața către el, iar Merthin se aplecă și-i sărută buzele. Ea lăsă să-i scape un mic geamăt de plăcere. Era un sărut delicios, ca o băutură rece într-o zi caniculară, iar Merthin nu voia să se mai oprească.

În cele din urmă, Bessie se desprinse de el, gâfâind. Se ridică în picioare și-și trase rochia de lână peste cap. Trupul ei gol părea trandafiriu în lumina jucăușă a flăcărilor. Parcă era făcut numai din curbe: coapse rotunde, burtă rotundă, sâni rotunzi. Rămânând în continuare așezat, Merthin își puse mâinile pe talia ei și o trase spre el. Îi sărută pielea caldă de pe abdomen, apoi mugurii rozalii ai sânilor. Își ridică privirea către chipul ei îmbujorat.

— Vrei să mergem sus? murmură el.

— Nu, răspunse ea cu respirația întretăiată. Nu mai pot aștepta atât.

Alegerile pentru funcția de stareță fură ținute a doua zi după Crăciun. În dimineața aceea, Caris era atât de deprimată, încât abia dacă reuși să se mobilizeze suficient pentru a se da jos din pat. Când se auzi clopotul care îi chema pe monahi la utrenie, fu puternic tentată să-și tragă pătura peste cap și să spună că nu se simțea bine. Dar nu se putea preface bolnavă când, în jurul ei, oamenii mureau pe capete, așa că, într-un final, făcu un efort și se sculă.

Porni cu pași târșâiți pe lespezile înghețate ale claustrului, alături de Elizabeth, amândouă aflându-se în fruntea procesiunii de călugărițe care intrau în biserică. Ajunseseră la un astfel de acord pentru că erau candidate la aceeași funcție și niciuna nu era dispusă să îi dea întâietate celeilalte. Dar lui Caris nu-i mai păsa acum. Rezultatul nu era decât deznodământul pe care-l anticipase de mult, numai că reușise să-l mai amâne o perioadă. Rămase nemișcată în zona corului, căscând și tremurând, ascultând și repetând automat psalmii și pasajele biblice. Era furioasă. Mai târziu, Elizabeth avea să fie aleasă stareță. Caris simțea un val de ciudă față de surori, care o respinseseră, îl detesta pe Godwyn pentru dușmănia sa și îi disprețuia pe negustorii din oraș pentru că refuzaseră să intervină.

Avea impresia că întreaga ei viață nu era decât un eșec. Nu reușise să construiască noul spital la care visase atât, iar acum îi era clar că n-avea să o facă niciodată.

De asemenea, simțea un fel de ciudă și față de Merthin, pentru că-i făcuse o ofertă pe care ea nu o putea accepta. Pentru el, căsătoria lor avea să fie o completare a traiului său de arhitect. Pentru ea, căsătoria ar fi înlocuit activitatea căreia i se dedicase ani de-a rândul. Tocmai de aceea șovăise atât de mult timp. Nu era vorba nicidecum că nu l-ar fi vrut. Tânjea după el cu fiecare fibră a ființei sale, atât de mult încât abia dacă mai rezista.

Murmură ultimele răspunsuri rituale și apoi, cu pași mecanici, ieși din biserică în fruntea procesiunii de surori. Pe când traversau din nou claustrul, cineva din spatele ei strănută. Era prea descurajată pentru a se mai întoarce și a vedea despre cine fusese vorba.

Călugărițele urcară treptele care duceau la dormitorul comun. Când intră în încăpere, Caris auzi undeva în spate o respirație îngreunată și își dădu seama că cineva rămăsese în urmă. Flacăra lumânării îi dezvălui că era vorba despre responsabilă cu novicele, sora Simone – o femeie severă, între două vârste, care în mod normal era o călugăriță

conștiincioasă, nicidecum genul care să piardă vremea. Caris își legă o fâșie de pânză peste gură și nas și îngenunche lângă salteaua lui Simone. Aceasta transpira abundant și părea foarte speriată.

Caris o întreabă:

— Cum te simți?

— Îngrozitor, răspunse Simone. Am avut niște vise ciudate.

Caris îi puse mâna pe frunte. Era foarte fierbinte.

Simone spuse:

— Pot să capăt ceva de băut?

— Imediat.

— Cred că e doar o răceală.

— În mod clar, ai febră.

— Dar nu am ciumă totuși, nu? Nu mă simt așa rău.

— O să te ducem oricum la spital, răspunse Caris evaziv.

Poți să mergi?

Simone făcu un efort să se ridice în picioare. Caris luă o pătură de pe pat și o puse pe umerii bolnavei.

În timp ce se îndreptau către ușă, Caris auzi un alt strănut. De data aceasta, zgomotul venise de la sora Rosie, călugărița dolofană care ocupa funcția de matricularius. Caris își aținti privirea asupra ei, observând că părea speriată. Caris alese o altă călugăriță la întâmplare.

— Soră Cressie, du-o pe Simone la spital până ce o examinez eu pe Rosie.

Cressie o luă pe Simone de braț și o conduse pe scările care dădeau în claustru.

Caris ridică lumânarea către chipul lui Rosie. Și ea transpira abundant. Caris îi trase în jos gulerul rasei monahale. Pe umerii și pe sânii ei se vedeau o mulțime de pete mici, purpurii.

— Nu, zise Rosie. Nu, te rog, nu.

— S-ar putea să nu fie nimic, minți Caris.

— Nu vreau să mor de ciumă! exclamă Rosie cu glasul spărgându-i-se.

Caris rosti pe un ton liniștitor:

— Păstrează-ți calmul și vino cu mine.

O apucă ferm de braț.

Rosie se împotrivi.

— Nu, o să-mi revin!

— Încearcă să rostești o rugăciune, o îndemnă Caris. Hai...

Ave Maria...

Rosie începu să se roage și, câteva secunde mai târziu, Caris reuși să o conducă afară din dormitor.

Încăperea prelungă a spitalului era plină de muribunzi înconjuțați de familiile lor și, în ciuda orei, mulți dintre ei erau

treji. În aer plutea un miros puternic de trupuri transpirate, vomă și sânge. Singurele surse de lumină erau niște lămpi cu seu care răspândeau o strălucire discretă. Combinată cu flăcările lumânărilor de pe altar, aceasta reușea să străpungă cât de cât întunericul. De pacienți se ocupau câteva călugărițe care le aduceau apă și îi curățau. Dintre acestea, unele purtau masca de pânză, altele nu.

Fratele Joseph, cel mai în vârstă dintre călugării-medici și cel mai simpatizat dintre aceștia, era și el acolo. Tocmai îi dădea ultima împărtășanie lui Rick Argintarul, conducătorul ghildei bijutierilor, și stătea aplecat să audă spovedania rostită în șoaptă, înconjurat de copiii și nepoții negustorului.

Caris îi făcu loc și lui Rosie și o convinse să se întindă. Una dintre călugărițe îi aduse o cană cu apă de la fântână. Rosie stătea nemișcată, însă privirea îi aluneca neliniștită în toate direcțiile. Își cunoștea soarta și era înspăimântată.

— Fratele Joseph o să vină imediat să stea de vorbă cu tine, îi spuse Caris.

— Ai avut dreptate, soră Caris, murmură Rosie.

— La ce te referi?

— Simone și cu mine am fost printre primele prietene ale surorii Elizabeth care au refuzat să poarte masca – și uite ce-am pățit.

Caris nu se gândise la asta. Oare avea să se dovedească – într-un mod oribil, prin decesul celor care nu fuseseră de acord cu ea – că avusese dreptate? Ar fi preferat să se fi înșelat.

Se duse să vadă cum se mai simțea Simone. Aceasta stătea întinsă, ținând-o de mână pe Cressie. Simone era mai bătrână și mai calmă decât Rosie, dar și în ochii ei se citea spaima. Strângea cu înfrigurare mâna lui Cressie, ca și cum ar fi avut nevoie de un punct de sprijin.

Caris aruncă o privire către Cressie. Aceasta avea o pată întunecată deasupra buzei superioare. Caris întinse mâna și o șterse cu mâneca rasei ei.

Și Cressie se numărase printre călugărițele care abandonaseră primele măștile de pânză.

Se uită la pata de pe mâneca lui Caris.

— Ce e? întrebă ea.

— Sânge, răspunse Caris.

Alegerile se ținură în refectoriu, cu o oră înainte de prânz. Caris și Elizabeth stăteau una lângă alta la o masă aflată într-un capăt al încăperii prelungi, iar celelalte călugărițe ședeau pe băncile dispuse în rânduri.

Totul se schimbase. Simone, Rosie și Cressie zăceau în spital, doborâte de ciumă. Aici, în sala de mese, celelalte două

călugărițe care refuzaseră inițial să poarte măștile, Elaine și Jeannie, prezentau simptome incipiente, Elaine strănutând, iar Jeannie transpirând. Fratele Joseph, care îi tratase de la bun început pe bolnavii de ciumă fără niciun fel de protecție, căzuse și el bolnav. Toate celelalte călugărițe reîncepuseră să-și lege fâșiile curate de pânză peste gură și nas. Dacă acesta era un indicator al susținerii lui Caris, însemna că deja câștigase.

Toate erau tensionate și nu reușeau să-și găsească liniștea. Sora Beth, care deținuse până nu demult funcția de vistiernică și era acum cea mai în vârstă dintre călugărițe, deschise întrunirea cu o rugăciune. Nu termină însă bine de citit, că mai multe călugărițe luară cuvântul în același timp. Glasul care le acoperi pe celelalte fu cel al surorii Margaret, fosta chelăreasă.

— Caris avea dreptate, iar Elizabeth s-a înșelat! strigă ea. Cele care au refuzat să poarte masca sunt acum pe moarte.

Vorbele ei iscară un val de murmure aprobatoare.

Caris spuse:

— Mi-aș fi dorit ca lucrurile să stea altfel. Aș fi preferat ca Rosie, Simone și Cressie să fie aici cu noi și să voteze împotriva mea.

Era cât se poate de sinceră. Se săturase să vadă atâția oameni murind. Toate acestea o făceau să înțeleagă că orice alte preocupări nu erau decât mărunțișuri.

Elizabeth se ridică.

— Propun să amânăm alegerile, rosti ea. Trei călugărițe au decedat și alte trei sunt în spital. Ar trebui să așteptăm până ce epidemia de ciumă o să treacă.

Această manevră o luă prin surprindere pe Caris. Crezuse că Elizabeth nu mai avea cum să evite înfrângerea, dar se înșelase. Deși nimeni n-avea să mai voteze pentru Elizabeth, susținătorii ei preferau probabil ca hotărârea definitivă să nu fie luată acum.

Apatia lui Caris dispăru ca prin farmec. Dintr-odată, își aminti toate motivele pentru care voia să devină stareță: să modernizeze spitalul, să învețe mai multe fete să scrie și să citească, să ajute orașul să prospere. Dacă Elizabeth avea să fie aleasă în locul ei, avea să fie o adevărată catastrofă.

Imediat, opinia lui Elizabeth fu susținută de bătrâna soră Beth:

— N-ar trebui să ne ținem alegerile într-o atmosferă de panică și să ne exprimăm o opțiune pe care e posibil să o regretăm mai târziu, când ne vom fi calmat.

Declarația ei părea regizată dinainte: în mod clar, Elizabeth plănuise asta. Dar, își dădu seama Caris cu oarecare neliniște, argumentul nu era neapărat nerezonabil.

Margaret spuse indignată:

— Beth, tu zici asta numai pentru că ești conștientă că Elizabeth o să piardă.

Caris se abținu să ia cuvântul, de teamă să nu stârnească un comentariu identic în ceea ce o privea.

Sora Naomi, care nu-și declarase susținerea față de niciuna dintre candidate, interveni:

— Problema este că nu avem conducătoare. Stareța Cecilia, fie-i țăărâna ușoară, nu a numit o stareță adjunctă după moartea lui Natalie.

— Și acesta e un lucru atât de rău? întrebă Elizabeth.

— Da! îi răspunse sora Margaret. Nu știm nici măcar cine trebuie să meargă în fruntea procesiunii!

Caris hotărî să-și asume riscul de a formula o idee strict practică.

— Există o sumă de decizii care trebuie luate, mai ales în ceea ce privește moștenirea acelor proprietăți ale mănăstirii noastre arendate unor oameni care au murit de ciumă. Ar fi dificil de gestionat fără o stareță.

Sora Elaine, una dintre cele cinci prietene ale lui Elizabeth care o susținuseră de la început, luă acum poziție împotriva amânării.

— Nu-mi plac deloc alegerile, spuse ea. Strănută, după care continuă: Sunt un prilej de vrajbă între surori și creează tot felul de neînțelegeri. Eu, una, vreau să ne hotărâm și să trecem mai departe, unite, pentru a ține piept acestei molime îngrozitoare.

Cuvintele ei treziră câteva ovații de susținere.

Elizabeth îi aruncă o privire mânioasă lui Elaine. Aceasta îi sesiză intenția și adăugă:

— Vedeți, nici măcar nu pot să exprim o părere pacifistă fără ca Elizabeth să se uite la mine de parcă aș fi trădat-o!

Elizabeth își lăsă ochii în jos.

Margaret interveni:

— Haideți să votăm. Cine e pentru Elizabeth să spună „eu”.

O clipă, nu se auzi niciun glas. Apoi Beth rosti încet:

— Eu.

Caris așteptă ca și altcineva să vorbească, dar Beth era singura dispusă să-și dea votul pentru Elizabeth.

Inima lui Caris începu să bată mai repede. Oare era pe punctul de a-și atinge obiectivul?

Margaret urmă:

— Cine e în favoarea lui Caris?

Răspunsurile veniră imediat. Din rândurile călugărițelor se înălță un cor hotărât de acorduri. Lui Caris i se părea că aproape toate călugărițele votaseră pentru ea.

„Am reușit, jubilă ea în gând. Sunt stareță. Iar acum putem începe cu adevărat să schimbăm lucrurile.”

Margaret spuse:

— În cazul acesta...

Un glas bărbătesc rosti brusc:

— Stați!

Mai multe călugărițe suspinară, speriate, iar una chiar scoase un țipăt. Toate privirile se întoarseră către ușă. În cadrul ei stătea Philemon. Probabil că trăsesse cu urechea de afară, cugetă Caris.

Philemon spuse:

— Înainte să continuați...

Caris nu era dispusă să tolereze așa ceva. Se ridică și îl întrerupse:

— Cum îndrăznești să intri în mănăstirea noastră? Nu ai primit permisiunea să vii aici și nu ești deloc bine-venit. Pleacă, acum!

— Am fost trimis de părintele stareț...

— N-are niciun drept...

— E cel mai mare demnitar religios din Kingsbridge, iar, în absența unei starețe sau a unei starețe adjuncte, el are autoritate și asupra călugărițelor.

— Nu mai suntem lipsite de stareță, frate Philemon. Caris făcu un pas către el. Tocmai ce-am fost aleasă.

Călugărițele nu-l puteau suporta pe Philemon, așa că, în momentul acela, izbucniră în urale.

Starețul adjunct spuse:

— Părintele Godwyn nu permite organizarea acestor alegeri.

— Prea târziu. Spune-i că stareța Caris conduce acum mănăstirea de maici – și îl dădu efectiv afară.

Philemon se retrase, pufnind:

— Nu ești stareță până ce alegerea ta nu va fi ratificată de episcop!

— Afară! îi strigă Caris.

Călugărițele preluară îndemnul, transformându-l într-o incantație:

— Afară! Afară! Afară!

Acest atac reuși să-l intimideze pe Philemon. Nu era obișnuit să fie sfidat. Caris făcu încă un pas spre el, ceea ce-l sili pe Philemon să facă și el unul înapoi. Părea uimit de ceea ce se întâmpla, dar și speriat. Incantația călugărițelor câștigă în intensitate. Brusc, călugărul se răsuci pe călcâie și ieși grăbit.

Călugărițele începură să râdă și să înalțe urale.

Dar Caris își dădea seama că ultimele cuvinte ale lui Godwyn erau adevărate. Alegerea ei trebuia ratificată de episcopul Henri.

Iar Godwyn avea să facă tot ce-i stătea în putere să împiedice asta.

O echipă de voluntari din oraș defrișase o jumătate de hectar din pădurea care se întindea de cealaltă parte a râului, iar Godwyn se afla în plin proces de sfințire a solului ca loc de îngropăciune. Toate cimitirele din perimetrul delimitat de zidurile orașului erau pline, iar spațiul disponibil în cel de lângă catedrală se micșora văzând cu ochii.

Godwyn străbătea laturile parcelei, biciuit de vântul rece și mușcător, stropind în stânga și-n dreapta cu apă sfințită, care îngheța imediat ce atingea pământul, în timp ce călugării și călugărițele îl urmau într-un șir ordonat, cântând un psalm. Deși slujba nu ajunsese încă la sfârșit, groparii lucrau de zor. Lângă mormintele aliniate ordonat se înălțau maluri de pământ proaspăt răscolit, cât mai aproape unele de altele, pentru a face economie de spațiu. Dar nici suprafața aceasta n-avea să le ajungă prea mult timp, așa că voluntarii lucrau deja la defrișarea următorului hectar de pădure.

În momente ca acesta, Godwyn trebuia să facă eforturi serioase pentru a-și păstra stăpânirea de sine. Ciuma era ca o maree atotcuprinzătoare, de neoprit, înecând totul în calea sa. Călugării înmormântaseră o sută de persoane în săptămâna de dinainte de Crăciun, iar numărul de morți era într-o perpetuă creștere. Fratele Joseph murise în ziua anterioară, iar alți doi călugări erau în spital, bolnavi. Când avea să se sfârșească totul? Aveau să moară toți oamenii din lume? Oare avea să moară și Godwyn?

Era atât de speriat, încât se opri, uitându-se fix la aspersorul de aur folosit pentru stropirea cu apă sfințită, ca și cum n-ar fi avut nici cea mai vagă idee despre cum ajunsese acesta în mâna sa. Timp de câteva secunde, fu stăpânit de o panică atât de puternică, încât orice mișcare îi era imposibilă. Apoi, Philemon, aflat în fruntea procesiunii de monahi, îl împinse ușor de la spate. Godwyn făcu un pas precipitat înainte, după care își reluă marșul. Trebuia să-și alunge aceste gânduri înspăimântătoare din minte.

Își concentrează atenția asupra problemei reprezentate de alegerile ținute de călugărițe. Reacțiile la predica rostită de el fuseseră atât de favorabile, încât crezuse că victoria lui Elizabeth era sigură. Situația se răsturnase cu o rapiditate șocantă, iar resuscitarea enervantă a popularității lui Caris îl luase prin surprindere. Intervenția *in extremis* a lui Philemon fusese o măsură disperată, luată pur și simplu prea târziu. Când se gândea la asta, Godwyn simțea impulsul de a țipa efectiv.

Dar războiul nu se încheiase încă. Caris îl tratase de sus pe Philemon, dar adevărul era că nu-și putea considera noua poziție ca fiind sigură până nu obținea binecuvântarea episcopului Henri.

Din păcate, Godwyn nu avusese încă prilejul de a intra în grațiile lui Henri. Noul episcop, care nu știa nicio boabă de engleză, nu vizitase Kingsbridge-ul decât o singură dată. Pentru că era de atât de puțin timp episcop, Philemon nu aflase încă dacă avea vreo slăbiciune care să-l poată face manevrabil. Dar era bărbat și preot, așa că, în mod normal, ar fi trebuit să se alieze cu Godwyn împotriva lui Caris.

Godwyn îi scrisese o misivă lui Henri în care-i relata că sora Caris le vrăjise pe călugărițe, făcându-le să creadă că le putea salva de ciumă. Expusese în detaliu povestea vieții lui Caris: acuzația de erezie, procesul și sentința dată în urmă cu opt ani, salvarea de către Cecilia. Spera ca, la venirea în Kingsbridge, Henri să-și fi format deja o prejudecată solidă împotriva lui Caris.

Dar când avea să vină Henri? Era ceva cum nu se poate mai neobișnuit ca episcopul să nu participe la masa de Crăciun oficiată în catedrală. O epistolă semnată de eficientul, dar deloc inventivul arhidiacon Lloyd explicase că Henri era ocupat cu numirea unor clerici noi care să le ia locul celor care muriseră de ciumă. Era posibil ca Lloyd să fie împotriva lui Godwyn: era omul contelui William, din moment ce-și datora funcția răposatului frate al contelui, Richard; iar tatăl lui William și al lui Richard, contele Roland, nu-și ascunsese niciodată dușmănia față de Godwyn. Dar decizia n-avea să fie luată de Lloyd, ci de Henri. Era greu de prevăzut ce-avea să se întâmple. Godwyn avea senzația că scăpase din mâini frâiele situației. Cariera îi era amenințată de Caris, iar viața îi era pusă în pericol de necruțătoarea ciumă.

Exact când ceremonia de sfințire ajunsese la final, peste pământul înghețat începu să cadă o ninsoare ușoară. Dincolo de limita parcelei devenite cimitir, șapte procesiuni funerare stăteau pe loc, așteptând ca totul să fie gata. La semnalul lui Godwyn, porniră. Primul cadavru era în coșciug, dar restul nu erau înfășurate decât în giulgiuri, purtate pe târgi. Chiar și când lucrurile mergeau bine, sicriele erau un lux rezervat numai celor înstăriți; acum însă, că lemnul se scumpise, iar cei care făceau sicrie se confruntau cu o cerere foarte mare, doar cei foarte bogați își mai puteau permite să fie înhumați în coșciuge.

În fruntea primei procesiuni se afla Merthin, cu fulgi de nea prinși în părul și barba sa de culoarea cuprului. O ducea în brațe pe fetița lui. Godwyn deduse că bogata răposată trebuia

să fie Bessie Bell. Aceasta murise fără a avea în urmă vreo rudă și îi lăsase hanul lui Merthin. „Banii se lipsesc de omul ăsta ca frunzele ude de cizme”, reflectă Godwyn cu amărăciune. Merthin avea deja Insula Leproșilor și averea făcută în Florența. Acum devenise și proprietarul celui mai prosper han din Kingsbridge.

Godwyn cunoștea prevederile testamentului lui Bessie, pentru că stăreția avea dreptul să încaseze o taxă de moștenire și se alesese astfel cu un procent bun din valoarea hanului. Merthin achitase suma în florini de aur, fără să clipească.

Singura consecință bună a epidemiei de ciumă era că, dintr-odată, stăreția avea o mulțime de bani.

Godwyn oficia slujba de înmormântare pentru toate cele șapte cadavre. Acum, așa se desfășurau lucrurile în mod obișnuit: o înmormântare dimineața și una după-amiaza, indiferent de numărul de morți. Nu erau suficienți preoți în Kingsbridge pentru ca fiecare persoană să aibă parte de o înhumare individuală.

Acest gând alimentă viziunile de coșmar care-l hărțuiau pe Godwyn. Începu să rostească precipitat cuvintele slujbei, văzându-se pe sine într-una din gropi; reuși cu greu să-și recapete controlul și să continue.

Într-un final, slujba luă sfârșit, iar Godwyn conduse alaiul de monahi înapoi în catedrală. Intrară în biserică și, odată ajunși în naos, rupseră rândurile. Călugării se întoarseră la îndatoririle lor obișnuite. O călugăriță novice se apropie emoționată de Godwyn și îi spuse:

— Părinte stareț, ați fi atât de bun încât să veniți până la spital?

Lui Godwyn nu-i plăcea să primească mesaje prin intermediul novicilor.

— Pentru ce? replică el tăios.

— Îmi pare rău, părinte, nu știu... mi s-a spus doar să vă chem.

— O să vin când o să pot, zise el iritat.

Nu avea nimic urgent de făcut, dar, ca să-și sublinieze importanța, mai întârzie în catedrală, discutând cu fratele Eli despre rasele călugărilor.

Câteva minute după aceea, traversă claustrul și intră în spital.

Călugărițele erau adunate în jurul unui pat care fusese așezat în fața altarului. Godwyn își dădu seama că, cel mai probabil, era vorba despre un pacient important. Se întreba cine putea fi. Una dintre călugărițele care lucrau la spital se întoarse către el. Aceasta purta o mască de pânză peste nas și gură, dar Godwyn recunoscu ochii verzi cu pete aurii ai membrilor familiei sale:

era Caris. Deși putea vedea atât de puțin din fața ei, își dădu seama că avea o mimică ciudată. Se aștepta să citească antipatie și dispreț pe chipul ei, dar, în loc de acestea, nu regăsi decât compasiune.

Se apropie de pat, cu un sentiment de agitație crescândă. Când îl văzură, celelalte călugărițe se dădură la o parte, pline de respect. O clipă mai târziu, privirea îi coborî asupra pacientei.

Era mama lui.

Capul mare al Petranillei se sprijinea pe o pernă albă. Asuda, iar din nas îi curgea un firicel de sânge. O călugăriță îl șterse, dar acesta reapăru imediat. O altă călugăriță îi oferî bolnavei o cană cu apă. Pe pielea ridată a gâtului Petranillei se vedeau mai multe pete violacee.

Godwyn țipă, ca și cum ar fi primit o lovitură năprasnică. Se holba la ea, îngrozit. Mama lui îl privea cu ochi îndurerați. Nu era nicio îndoială: căzuse victimă epidemiei de ciumă.

— Nu! strigă el. Nu! Nu!

Simțea o durere insuportabilă în piept, ca și cum ar fi fost înjunghiat.

Îl auzi pe Philemon, aflat lângă el, spunând pe un ton speriat:

— Încearcă să-ți păstrezi calmul, părinte stareț.

Dar nu putea să-i asculte îndemnul. Deschise gura să țipe, însă nu reuși să scoată niciun sunet. Dintr-odată, simți că se desprinde de trupul său și pierde orice control asupra propriilor mișcări. Apoi văzu o ceață neagră ridicându-se dinspre pardoseală și învăluindu-l, ridicându-se treptat în jurul lui până ce-i acoperi nasul și gura, împiedicându-l să mai respire, coborându-i peste ochi, orbindu-l. Într-un final, își pierdu cunoștința.

Godwyn zăcu timp de cinci zile. Nu mănăca nimic și nu bău decât atunci când Philemon îi ducea cana la buze. Nu putea gândi coerent. Nu se putea mișca, pentru că nu reușea să se hotărască ce să facă. Suspina, dormea, după care se trezea și începea din nou să suspine. Era vag conștient că, la un moment dat, fusese vizitat de un călugăr care-i pusese mâna pe frunte, îi luase o mostră de urină, declarase că suferă de febră cerebrală și pusese să i se ia sânge.

Apoi, în ultima zi a lunii decembrie, un Philemon cu chip speriat îi aduse vestea morții mamei sale.

Godwyn se ridică. Puse să fie bărbierit, îmbrăcă o rasă nouă și se duse la spital.

Călugărițele scăldaseră și îmbrăcaseră trupul neînsuflețit. Părul Petranillei fusese periat cu grijă și trupul îi era acoperit

cu o rochie făcută din stofă de lână scumpă, italienească. Văzând-o astfel, cu chipul marcat de paloarea morții și ochii închiși pentru totdeauna, Godwyn simți din nou un junghi de panică, precum cele care-l copleșiseră atât timp; dar de data aceasta putu să și-l înăbușe.

— Duceți-i trupul în catedrală, ordonă el.

În mod normal, onoarea așezării în catedrală pentru priveghi nu le era rezervată decât monahilor, preoților și aristocraților; dar Godwyn știa că nimeni n-avea să îndrăznească să se opună.

După ce se făcu mutarea, iar corpul fu așezat în fața altarului, Godwyn îngenunche lângă mama sa și începu să se roage. Rugăciunile îl ajutau să-și atenueze spaima și, încet-încet, își dădu seama ce avea de făcut mai departe. Când, într-un final, se ridică, îi dădu ordin lui Philemon să convoace imediat o întrunire în sala capitulară.

Se simțea nesigur, dar știa că trebuia să facă o efort și să-și recapete stăpânirea de sine. Întotdeauna fusese binecuvântat cu puterea de a-i convinge pe ceilalți să acționeze după cum voia el. Iar acum trebuia să-și folosească la maximum acest dar.

După ce monahii se adunară, începu să le citească din Cartea Facerii:

— „După acestea, Dumnezeu L-a încercat pe Avraam și i-a spus așa: «Avraame, Avraame!» Iar el a răspuns: «Iată-mă, Doamne, aici sunt!» Și Dumnezeu i-a zis: «Ia pe fiul tău, pe singurul tău fiu, Isaac, pe care-l iubești, și du-te în ținutul Moria și adu-Mi-l ofrandă, ars pe rug, pe un munte pe care ți-l voi arăta Eu!» Și Avraam s-a trezit dimineța în zori, și-a înșeuat asinul, și-a luat doi servitori cu el și pe fiul său, Isaac; a tăiat lemnele pentru rug, s-a ridicat și s-a dus la locul ales de Dumnezeu pentru jertfă.”

Godwyn își ridică privirea din carte. Călugării îl priveau cu atenție. Știau cu toții povestea lui Avraam și a lui Isaac. Ei erau mai interesați de el, de Godwyn. Erau în gardă, precauți, întrebându-se ce urma.

— Ce ne învață povestea lui Avraam și a lui Isaac? întrebă el pur retoric. Dumnezeu îi poruncește lui Avraam să-și sacrifice fiul – nu doar primul său venit pe lume, ci singurul fiu, născut când el avea deja 100 de ani. A protestat Avraam la auzul unei asemenea cereri? A implorat milă? L-a contrazis pe Dumnezeu? A încercat el să sublinieze că sacrificarea lui Isaac ar fi fost crimă, infanticid, un păcat îngrozitor? Godwyn lăsa această serie de întrebări să se dezvolte în mintea spectatorilor săi pe parcursul a câteva clipe de tăcere, după care-și coborî privirea către paginile cărții și citi: „Și Avraam s-a trezit dimineța în zori, și-a înșeuat asinul...” Își ridică din nou ochii

spre frații călugări. Se poate ca Domnul să ne încerce și pe noi. Se poate să ne poruncească să facem unele lucruri care pot părea greșite. Poate că o să ne spună să facem ceva ce pare un păcat. Dar, când se va întâmpla una ca asta, trebuie să ne amintim de Avraam.

Godwyn folosea stilul său de predicare pe care-l știa a avea cea mai mare încărcătură persuasivă: ritmic, dar în același timp colocvial. Liniștea desăvârșită din sala capitulară îi demonstra limpede că le captase atenția: nimeni nu se foia, nu vorbea în șoaptă cu vecinul și nici nu se auzeau cizmele frecate de pardoseala de piatră.

— Nu trebuie să punem porunca sub semnul întrebării, rosti el. Nu trebuie să ne opunem. Când Domnul ne călăuzește, noi trebuie să-l urmăm – indiferent cât de păcătoase, absurde sau crude par dorințele Sale pentru mințile noastre slabe, de simpli oameni. Suntem nevolnici și umili. Înțelegerea noastră se înșală adesea. Nu ne e dat să luăm decizii, să facem alegeri. Datoria noastră e simplă. Trebuie să ne supunem.

Apoi le spuse ce trebuiau să facă.

Episcopul ajunsese după lăsarea serii. Era aproape de miezul nopții când suita episcopală intră în curtea stăreției; își luminaseră calea cu ajutorul torțelor. Cei mai mulți ocupanți ai stăreției erau în pat de câteva ore bune, dar câteva călugărițe trebuiau încă prin spital, iar una dintre ele veni să o trezească pe Caris.

— A venit episcopul, o anunță aceasta.

— Și de ce vrea să-mi vorbească? întrebă Caris somnoroasă.

— Nu știu, maică stareță.

Bineînțeles că nu știa. Caris se dădu jos din pat și-și puse o pelerină.

Ajunsă în claustru, se opri pentru o clipă. Luă o înghițitură prelungă de apă și trase adânc în piept, de vreo câteva ori, aerul rece al nopții, limpezindu-și mintea de orice urmă de somn. Voia să-i facă o impresie bună episcopului, astfel încât acesta să nu-i ridice probleme în ceea ce privea ratificarea alegerii sale ca stareță.

Arhidiaconul Lloyd era în spital, cu un aer obosit și vârful nasului său lung înroșit de frig.

— Vino și întâmpină-ți episcopul, spuse el iritat, ca și cum Caris ar fi trebuit să fie trează, așteptându-i.

Caris îl urmă spre ieșire. Lângă ușă, afară, se afla un servitor care ținea în mână o torță aprinsă. Traversară pajiștea până la locul unde episcopul aștepta, încă pe cal.

Acesta era un bărbat mărunțel, cu un potcap mare, și, după toate aparențele, sătul de greutatea călătoriei.

Caris i se adresa în franceza normandă:

— Bine ați venit la stăreția Kingsbridge, Sfinția Voastră!

Henri îi răspunse tăfnos:

— Tu cine ești?

Caris îl mai văzuse și în alte ocazii, dar nu vorbise niciodată cu el.

— Sunt sora Caris, stareța aleasă de călugărițe.

— Vrajitoarea.

Caris avu impresia că inima i se scufundă în piept asemeni unei pietre de moară. Probabil că Godwyn încercase deja să otrăvească mintea lui Henri. Dintr-odată, spaima i se transformă în indignare.

— Nu, Sfinția Voastră, nu există nicio vrăjitoare aici, spuse ea pe un ton mai tăios decât ar fi fost prudent. Doar un grup de călugărițe obișnuite care fac tot ce pot pentru un oraș lovit de o epidemie de ciumă.

Henri îi ignoră vorbele.

— Unde e starețul Godwyn?

— În palatul său.

— Ba nu, nu e!

Arhidiaconul Lloyd o învrednici cu o explicație:

— Am fost deja acolo. Clădirea e goală.

— Chiar așa?

— Da, replică iritat arhidiaconul. Chiar așa.

În momentul acela, Caris zări pisica lui Godwyn, de neconfundat datorită vârfului alb al cozii. Novicii o numeau Arhiepiscopul. Animalul mergea de-a lungul laturii vestice a catedralei și se uita nedumerit în spațiile dintre stâlpi, ca și cum și-ar fi căutat stăpânul.

Caris era complet luată prin surprindere de această stare de fapt.

— Ce ciudat... poate că Godwyn s-a hotărât să își petreacă noaptea în dormitorul comun, cu ceilalți călugări.

— Și de ce ar face una ca asta? Sper că nu avem de-a face cu păcate de desfrânare aici.

Caris clătină din cap, respingând o asemenea ipoteză. Episcopul îl bănuia pe Godwyn de încălcarea jurământului său de castitate, dar Godwyn nu era nicidecum predispus la acest tip de păcate.

— A fost foarte afectat de faptul că mama lui s-a îmbolnăvit de ciumă. A avut un fel de criză și a rămas fără cunoștință. Femeia a murit azi.

— Dacă s-ar fi simțit rău, mie mi s-ar fi părut mai rezonabil să doarmă în patul său.

Orice era posibil. Reacția lui Godwyn la moartea Petranillei nu putea fi prevăzută, din moment ce purtarea sa recentă

fusesse atât de neobișnuită. Caris spuse:

— Ar dori Sfinția Voastră să discute cu unul dintre subalternii săi?

Henri răspunse indispus:

— Dacă aş putea să dau de vreunul, da!

— Poate că, dacă-l voi conduce pe arhidiaconul Lloyd la dormitorul comun...

— Cât mai curând!

Lloyd luă o torță de la un servitor, iar Caris îl conduse cu pași repezi prin catedrală și claustrul călugărilor. Totul era cufundat în tăcere, așa cum era obiceiul în mănăstiri la acea oră din noapte. Ajunseră lângă scara care ducea la dormitorul comun, iar Caris se opri.

— Mai bine ați urca singur, rosti ea. Nu se cuvine ca o călugăriță să-i vadă pe monahi în paturile lor.

— Bineînțeles.

Lloyd urcă treptele cu torța în mână, lăsând-o în întuneric. Caris rămase așteptând, intrigată. Îl auzi strigând: „Hei! E cineva?”, dar nu-i răspunse nimeni, totul fiind stăpânit de o tăcere stranie. Apoi, după câteva secunde, Lloyd o chemă pe un ton ciudat:

— Soră?

— Da.

— Poți să urci.

Uluită, Caris urcă treptele și intră în dormitor. Se opri lângă Lloyd și scrută încăperea la lumina nesigură oferită de torța aprinsă. Saltelele de paie ale călugărilor erau așezate ordonat pe jos, în două rânduri, de-o parte și de alta a camerei, dar niciuna nu era ocupată.

— Nu e nimeni aici, spuse Caris.

— Chiar nimeni, întări Lloyd. Ce Dumnezeu s-a întâmplat?

— Nu știu, dar pot să ghicesc, răspunse Caris.

— Atunci luminează-mă, te rog.

— Nu e evident? rosti ea. Au fugit.

Partea a VI-a
ianuarie 1349 – ianuarie 1351

La plecare, Godwyn luase cu el toate obiectele de valoare din vistieria călugărilor și toate cartele. Printre acestea se aflau și cartele călugărițelor, pe care nu reușiseră să le recupereze din cufărul încuiat al monahilor. De asemenea, luase și sfintele podoabe, inclusiv moaștele Sfântului Adolphus împreună cu relicvariul neprețuit în care erau așezate.

Caris descoperi acest lucru în dimineața următoare, pe 1 ianuarie, Sărbătoarea Tăierii împrejur a lui Cristos. Merse împreună cu sora Elizabeth și episcopul Henri la vistieria aflată lângă transeptul sudic al catedralei. Atitudinea lui Henri față de ea era de o formalitate bătoasă, fapt care o îngrijora; dar el era oricum un om țăfnos din fire, așa că poate la fel se purta și cu ceilalți.

Pielea jupuită de pe corpul lui Gilbert din Hereford se afla și acum prinsă în cuie de ușă. În timp, aceasta se întărise, se îngălbenise și emana un miros slab de putreziciune.

Dar ușa nu era încuiată.

Intrară. Caris nu mai fusese în această încăpere de când Godwyn sustrăsese cele 150 de lire ale călugărițelor pentru a-și construi palatul. După acest incident, surorile își construiseră propria vistierie.

Observară imediat ce se întâmplase. Lespezile care ascundeau cele două locașuri fuseseră ridicate fără a mai fi puse înapoi, iar capacul sipetului cu întărituri de oțel era deschis. Locașurile și cufărul erau goale.

Caris își dădu seama că disprețul ei pentru Godwyn era răzbunat acum. Medic învățat, preot și conducător al unei comunități de monahi, Godwyn dăduse bir cu fugiții tocmai când oamenii aveau cea mai mare nevoie de el. În mod clar, acum aveau să-și dea seama toți care era adevărata lui față.

Arhidiaconul Lloyd era scandalizat.

— A luat tot!

Caris i se adresă lui Henri:

— Iar acesta este omul care voia ca Sfinția Voastră să-mi anuleze alegerea.

Episcopul Henri își dresă vocea, fără a se pronunța într-un fel sau altul.

Elizabeth încerca disperată să găsească o scuză pentru comportamentul lui Godwyn.

— Sunt sigură că părintele stareț a luat cu el obiectele de preț ca să se asigure că vor fi în siguranță.

Această remarcă îl irită suficient pe Henri pentru a-i da un răspuns.

— Prostii, zise el glacial. Dacă servitorul îți golește punga și dispăre fără să-ți dea de veste înainte, în mod clar nu-ți păstrează banii în siguranță, ci i-a furat.

Elizabeth încercă o strategie diferită.

— Eu cred că asta a fost ideea lui Philemon.

— Starețul adjunct? Henri o privi disprețuitor. Godwyn conduce stăreția, nu Philemon. Godwyn e răspunzător de tot.

Elizabeth fu redusă la tăcere.

Caris își dădu seama că, cel mai probabil, Godwyn își revenise din șocul produs de moartea mamei sale, cel puțin pentru o perioadă. Era o realizare remarcabilă faptul că îi convinsese pe călugări să-l urmeze în exil. Se întreba chiar unde se vor fi dus.

Episcopul Henri se gândea la același lucru.

— Dar unde-or fi fugit lașii aceștia nemernici?

Caris își aminti cum încercase Merthin să o convingă să plece cu el. „În Țara Galilor sau în Irlanda, insistase el. Trebuie să găsim un sătuc izolat, unde abia dacă apare un străin o dată pe an.”

Caris îi spuse episcopului:

— Probabil că stau ascunși într-un loc izolat, pe unde nu trece mai nimeni.

— Află exact unde, ceru el.

Caris își dădu seama că opoziția față de alegerea ei dispăruse odată cu Godwyn. Era copleșită de un val de bucurie la gândul că triumfase, însă făcu un efort să nu arate cât de încântată era.

— O să pun niște întrebări prin oraș, replică ea. E imposibil să nu-i fi văzut cineva plecând.

— Bine, spuse episcopul. Oricum, nu cred că se vor întoarce prea curând, așa că, între timp, va trebui să te descurci cât poți de bine fără niciun bărbat. Continuă să administrezi stăreția normal, cu călugărițele. Adu un preot parohial care să officieze mesele în catedrală – asta dacă a mai rămas vreunul în viață. Voi nu puteți să țineți slujbe, dar puteți să-i spovediți pe credincioși – arhiepiscopul a emis o dispensă specială, pentru că au murit foarte mulți slujitori ai Bisericii.

Caris nu era dispusă să îl lase să treacă sub tăcere problema alegerii ei.

— Îmi ratificați alegerea ca stareță? întrebă ea.

— Bineînțeles, răspunse el iritat.

— În acest caz, înainte să accept onoarea de a fi...

— Tu nu ai ce hotărî, maică stareță, spuse el indignat. E datoria ta să mi te supui.

Caris voia postul cu disperare, dar hotărî să se prefacă a avea exact atitudinea contrară. Avea de gând să se târguiască la

sânge.

— Trăim în vremuri ciudate, nu-i așa? începu ea. Ați conferit călugărițelor autoritatea de a asculta spovedanii. Din câte am auzit, ați scurtat perioada de pregătire pentru a deveni preot, dar tot nu îi puteți hirotonisi suficient de repede pentru a ține pasul cu decesele provocate de ciumă.

— Ai de gând să exploatezi dificultățile cu care se confruntă Biserica pentru a-ți atinge scopurile?

— Da, e nevoie să faceți ceva pentru a-mi asigura posibilitatea de a vă îndeplini instrucțiunile.

Henri oftă. În mod clar, nu-i plăcea să i se vorbească așa. Dar, după cum bănuise Caris, avea nevoie de ea mai mult decât ea de el.

— Prea bine, despre ce e vorba?

— Vreau să convocați o ședință a tribunalului ecleziastic și să redeschideți procesul meu pentru vrăjitorie.

— Pentru numele lui Dumnezeu, dar de ce?

— Ca să mă declarați nevinovată, bineînțeles. Până n-o să am acest verdict de partea mea, mi-ar fi dificil să exercit orice fel de autoritate. Oricine n-ar fi de acord cu deciziile mele le-ar putea submina cu ușurință, subliniind faptul că suspiciunile în ceea ce mă privește n-au fost înlăturate.

Mintea ordonată, de secretar, a arhidiaconului Lloyd agreea această idee.

— Ar fi bine să scăpăm de chestiunea asta odată pentru totdeauna, Sfinția Voastră.

— Bine, atunci, consimți Henri.

— Mulțumesc. Caris își permise acum să se lase în voia unui val de încântare și ușurare, plecându-și capul astfel încât ceilalți să nu observe expresia de triumf reflectată pe chipul ei. Mă voi strădui să aduc onoare poziției de stareță de Kingsbridge.

— Să nu uiți ce ți-am cerut legat de fuga lui Godwyn. Aș vrea să primesc un răspuns înainte de a părăsi orașul.

— Starostele gildei parohiale e un acolit de-ai lui Godwyn. Dacă e să știe cineva unde a plecat, atunci el e acela. Mă voi duce să vorbesc cu el.

— Chiar acum, te rog.

Caris plecă. Episcopul Henri era lipsit de orice farmec, însă părea competent și ea credea că avea să poată lucra cu el. Spera să fie genul de conducător care să ia hotărâri pe baza meritelor unui caz în loc să se dea de partea celor pe care-i credea aliați. Ar fi fost o schimbare plăcută.

Trecând pe lângă Bell, fu tentată să intre și să-i dea lui Merthin vestea cea bună. Totuși, se hotărî că era mai bine să vorbească întâi cu Elfric.

În stradă, chiar în fața tavernei Holly Bush, îl văzu pe Duncan Vopsitorul întins pe jos. Soția lui, Winnie, stătea pe banca de lângă tavernă, plângând. Caris crezu că bărbatul fusese rănit cumva, dar Winnie rosti printre sughituri:

— E beat.

Caris era de-a dreptul șocată.

— Dar nu e nici măcar vremea prânzului!

— Unchiul lui, Peter Vopsitorul, s-a molipsit de ciumă și a murit. Nevasta și copiii acestuia au murit și ei, așa că Duncan a moștenit toți banii lor, iar acum îi cheltuiește pe vin. Nu mai știu ce să fac.

— Hai să-l ducem acasă, spuse Caris. Te ajut eu să-l ridici.

Îl apucară amândouă de câte un braț și reușiră să-l ridice în picioare. Ținându-l în poziție verticală, reușiră să-l facă să meargă, târâș-grăpiș, până la casa lui. Îl așezară pe podea și-l acoperiră cu o pătură.

Winnie se tângui:

— Așa face în fiecare zi. Zice că nu merită să mai muncești, pentru că o să murim cu toții de ciumă. Ce să mai fac?

Caris rămase pe gânduri câteva clipe.

— Îngroapă banii în grădină, acum, cât doarme. Când s-o trezi, spune-i că i-a pierdut pe toți jucând zaruri cu un negustor de mărunțișuri care a plecat din oraș.

— Aș putea face asta, zise Winnie.

Caris traversă strada ca să ajungă la casa lui Elfric și intră. Sora ei, Alice, stătea în bucătărie, ocupată cu cârpitul unor șosete. Nu mai erau apropiate de când Alice se măritase cu Elfric, iar relația lor se răcise și mai mult după mărturia depusă de Elfric împotriva lui Caris la procesul pentru erezie. Obligată să aleagă între soț și soră, Alice îi fusese loială lui Elfric. Caris o înțelegea, însă din clipa aceea începuse s-o perceapă ca pe o străină.

Când Alice o văzu, scăpă din mână ciorapul la care lucra.

— Ce cauți aici? întrebă ea.

— Călugării au dispărut cu toții, îi răspunse Caris. Probabil că au fugit peste noapte.

— Deci asta era! exclamă Alice.

— I-ai văzut?

— Nu, dar am auzit zgomote care păreau a veni de la o mulțime de bărbați și de cai. Nu făceau gălăgie – de fapt, dacă stau să mă gândesc, cred că se străduiau chiar să se deplaseze în liniște –, dar nu poți să faci caii să nu scoată niciun sunet, iar bărbații fac zgomot mergând pur și simplu. M-am trezit când au trecut, dar nu m-am ridicat din pat să văd ce se întâmplă – era prea frig. De-aia ai venit în casa mea, pentru prima dată după zece ani?

— Nu știai că aveau să fugă?

— Asta au făcut, au fugit? Din cauza ciumei?

— Presupun că da.

— Mai mult ca sigur, nu. Ce rost mai au medicii, dacă fug de molime? Alice era tulburată de acest comportament al protectorului soțului ei. Nu pot să înțeleg.

— Mă întrebam dacă Elfric știa ceva despre asta.

— Și dacă știa, mie nu mi-a spus nimic.

— Unde pot să-l găsesc?

— La Sfântul Petru. Rick Argintarul a lăsat niște bani bisericii, iar preotul a hotărât să refacă pardoseala din naos.

— Mă duc să-l întreb.

Caris se întreabă dacă nu cumva trebuia să facă o încercare de a se arăta politicoasă. Alice nu avea copii ai ei, dar avea o fiică vitregă.

— Ce mai face Griselda? rosti ea.

— E foarte bine, e fericită, răspunse Alice cu un strop de sfidare în glas, ca și cum ar fi crezut că sora ei ar fi preferat să audă contrariul.

— Și nepotul vostru?

Caris nu reuși să-și impună să folosească numele copilașului, respectiv Merthin.

— E un drăgălaș. Și o să mai avem un nepot.

— Mă bucur pentru ea.

— Da. Până la urmă, la cum au evoluat lucrurile, mai bine că nu s-a măritat cu Merthin al tău.

Caris refuză să se lase atrasă într-o astfel de discuție.

— Mă duc să-l caut pe Elfric.

Biserica Sfântul Petru se afla în capătul de vest al orașului. Pe când Caris străbătea străzile șerpuitoare care duceau către lăcașul unde trebuia Elfric, dădu peste doi bărbați care se băteau. Aceștia își strigau tot felul de blesteme și se loveau nebunește cu pumnii. Două femei, probabil soatele lor, țipau și ele ascutit, proferând tot felul de insulte, întregul spectacol fiind urmărit de o mulțime de vecini. Ușa celei mai apropiate case fusese dărâmată. Pe jos se vedea o cușcă făcută din nuiiele în care se aflau trei găini vii.

Caris se duse direct către cei doi și se postă între ei.

— Opriți-vă în clipa asta, le spuse ea. Vă ordon în numele Domnului!

Cei doi nu aveau nevoie de mai multe argumente. Probabil că-și epuizaseră mânia în decursul primelor schimburi de lovituri, iar acum erau chiar recunoscători că aveau un pretext ca să se oprească. Se dădură înapoi și-și lăsară mâinile pe lângă corp.

— Ce se întâmplă aici? întrebă Caris pe un ton poruncitor.

Cei doi începură să vorbească de-a valma, ca și nevestele lor.

— Pe rând! zise Caris. Arată către cel mai masiv din cei doi bărbați, un individ cu părul negru, a cărui față chipeșă își pierduse orice farmec din cauza vânătăii de la un ochi. Tu ești Joe Fierarul, nu? Explică-mi!

— L-am prins pe Toby Peterson că fura găinile lui Jack Marrow. A dărâmat ușa.

Toby era un bărbat mai mic de statură, dar cu o vitejie demnă de un cocoș de lupte.

— Jack Marrow avea să-mi dea cinci șilingi – am tot dreptul să iau găinile acelea!

Joe continuă:

— Jack și toată familia sa au murit de ciumă acum două săptămâni. Eu le-am dat de mâncare găinilor de atunci încolo. Dacă n-aș fi fost eu, ar fi fost moarte. Dacă e să le ia cineva, atunci eu ar trebui s-o fac.

Caris le răspunse:

— Înseamnă că aveți amândoi dreptul la ele, nu? Toby pentru datorie, iar Joe pentru că le-a întreținut pe cheltuiala lui.

Cei doi păreau luați prin surprindere de ideea că era posibil ca amândoi să aibă dreptate.

Caris spuse:

— Joseph, ia una dintre găinile din cușcă.

Toby interveni:

— Da' ia stați un pic...

— Ai încredere în mine, Toby, insistă Caris. Știi bine că nu ți-aș face vreo nedreptate, nu-i așa?

— Ei, nu pot să spun că nu-i așa...

Joe deschise cușca și luă o găină slabă, cu penajul maro, de picioare. Capul păsării se întorcea smucit dintr-o parte în alta, ca și cum ar fi fost uimită să vadă că lumea întreagă se întorsese cu susul în jos.

Caris urmă:

— Așa, acum dă-i-o nevestei lui Toby.

— Poftim?

— Te-aș trage eu în piept, Joseph?

Fără niciun entuziasm, Joe îi dădu găina soției lui Toby, o femeie drăguță, din soiul celor care par mereu îmbufnate.

— Poftim, atunci, Jane.

Femeia luă imediat pasărea.

Caris i se adresă:

— Acum mulțumește-i lui Joe.

Pe chipul lui Jane apăru o expresie irascibilă, dar rosti:

— Mulțumesc, Joseph Fierarul.

Caris spuse:

— Așa, acum, Toby, dă-i o găină lui Ellie a Fierarului.

Toby se supuse, cu un zâmbet sfios. Soția lui Joe, Ellie, care era în ultimul trimestru de sarcină, zâmbi la rândul ei și spuse:

— Mulțumesc, Toby Peterson.

Începeau să-și revină la normal și să-și dea seama cât de nesăbuite fuseseră faptele lor.

Jane se interesă:

— Și cu a treia găină cum rămâne?

— Ajung și la asta, o liniști Caris.

Își îndreptă privirea către mulțimea de spectatori și arătă către o fată cu privire isteță, de vreo 11–12 ani.

— Cum te cheamă?

— Jesca, maică stareță. Sunt fiica lui John Conetabilul.

— Ia cealaltă găină și du-o la biserica Sfântul Petru, iar acolo dă-i-o părintelui Michael. Spune-i că Toby și Joe o să vină să ceară iertare pentru păcatul lăcomiei.

— Da, soră.

Jesca luă cea de-a treia găină și plecă.

Soția lui Joe, Ellie, rosti:

— Poate vă aduceți aminte, stareță Caris, că ați ajutat-o pe sora mai mică a soțului meu, Minnie, când s-a ars la mână, în atelier.

— A, da, bineînțeles, spuse Caris. A fost o arsură urâtă, își aminti ea. Cred că are 10 ani acum, nu?

— Da, exact.

— Și e bine?

— Foarte bine, mulțumită dumitale și milei lui Dumnezeu.

— Mă bucur să aud asta.

— N-ați vrea să intrați un pic, să beți o cană cu bere, maică stareță?

— Chiar aș vrea, însă mă grăbesc. Se întoarse către cei doi bărbați: Domnul să vă binecuvânteze și să nu vă mai certați.

Joe răspunse umil:

— Mulțumesc.

Caris plecă.

Toby strigă în urma ei:

— Mulțumesc, maică.

Ea îi făcu un semn cu mâna, fără să se mai întoarcă.

Observă alte câteva case în care părea că se intrase cu forța, cel mai probabil pentru a fi jefuite după moartea locatarilor lor. Caris își dădea seama că cineva trebuia să ia măsuri în această privință. Dar, cu Elfric ocupând funcția de staroste și cu starețul fugit din oraș, nu exista nimeni care să ia inițiativa.

Ajunse la biserica Sfântul Petru și îl găsi pe Elfric înconjurat de o echipă de muncitori și ucenici, ocupați cu pavarea naosului. De jur împrejurul lor se vedeau stive de lespezi, iar

muncitorii pregăteau suprafața, turnând nisip și netezindu-l cu niște bețe. Elfric verifica dacă suprafața obținută era perfect dreaptă, cu ajutorul unui instrument complicat, alcătuit dintr-un cadru de lemn și un fir de sfoară de care era suspendată o bucată de plumb. Aducea puțin cu o spânzurătoare în miniatură, amintindu-i lui Caris că Elfric încercase să o trimită la moarte în urmă cu zece ani, acuzând-o de vrăjitorie. Era surprinsă să-și dea seama că nu simțea niciun dram de ură față de el. Era prea meschin pentru a merita atâta atenție din partea ei. Când îl privi, nu simți nimic altceva decât dispreț.

Așteptă până ce Elfric termină, după care îi spuse fără niciun preambul:

— Știai că Godwyn și restul călugărilor au dat bir cu fugiții?

Voise să-l ia prin surprindere și își dădu seama, după expresia lui uluită, că nu știuse nimic despre acest lucru.

— De ce ar...? Când...? Ah, azi-noapte?

— Nu i-ai văzut.

— Dar am auzit ceva.

— Eu i-am văzut, se amestecă unul dintre muncitori. Rămase sprijinit de lopată și continuă: Tocmai ieșeam de la Holly Bush. Era întuneric, dar ei aveau torțe. Starețul era călare, iar restul mergeau pe jos, dar aveau o groază de bagaje: butoaie cu vin, roți de brânză și altele asemenea.

Caris știa deja că Godwyn golise cămărilor călugărilor. Nu încercase să ia nimic din proviziile călugărițelor, care erau ținute separat.

— Pe la ce oră era asta?

— Nu prea târziu – pe la nouă-zece.

— Ai vorbit cu ei?

— Le-am zis doar noapte bună.

— Și ai idee cam în ce direcție au luat-o?

Muncitorul clătină din cap.

— Au luat-o pe pod, dar nu am văzut în ce parte au apucat-o la Gallows Cross.

Caris se întoarse către Elfric.

— Gândește-te bine la ultimele câteva zile. Ți-a zis Godwyn ceva care, în perspectiva a ceea ce știm acum, să facă referire la plecarea lui? A menționat vreun nume de loc – Monmouth, York, Antwerp, Bremen?

— Nu. Chiar nu știam.

Elfric părea indispus de faptul că nu fusese prevenit, ceea ce-o făcea pe Caris să creadă că spunea adevărul.

Dacă Elfric era surprins, atunci era puțin probabil ca altcineva să fi știut despre planurile lui Godwyn. Acesta fugise de ciumă și, în mod clar, nu voise ca cineva să-l urmeze, aducând boala cu sine.

„Pleacă din timp, du-te departe și stai cât mai mult acolo”, spusese Merthin.

Godwyn putea fi oriunde.

— Dacă primești vreo veste de la el sau de la vreunul dintre călugări, te rog să mă anunți, adăugă Caris.

Elfric nu răspunse. Caris ridică tonul, pentru a se asigura că o auzeau toți muncitorii:

— Godwyn a furat toate ornamentele prețioase ale catedralei, preciză ea.

Din rândul ascultătorilor se ridică un murmur scăzut de indignare. Orășenii erau foarte posesivi când venea vorba despre ornamentele bisericii – la urma urmei, unii dintre meșteșugarii mai înstăriți contribuiseră la cumpărarea lor.

— Episcopul vrea ca ele să fie recuperate, continuă ea. Oricine îl ajută pe Godwyn, chiar prin ascunderea locului unde se află, se face vinovat de sacrilegiu.

Elfric părea năucit. Își construise întreaga existență pe baza relației bune cu Godwyn. Iar acum, protectorul său nu mai era aici.

— Dar s-ar putea să existe un motiv perfect întemeiat... mormăi el.

— Dacă există, atunci de ce Godwyn n-a zis nimic nimănui? Sau de ce nu a lăsat măcar o scrisoare?

Elfric nu putea oferi niciun răspuns la aceste întrebări.

Caris își dădu seama că avea să fie nevoie să discute cu toți negustorii importanți și, cu cât mai repede avea să se întâmple asta, cu atât mai bine aveau să decurgă lucrurile.

— Aș vrea să convoc o întrunire, i se adresă ea lui Elfric. Apoi găsi o formulare mai persuasivă a aceleiași idei: Episcopul vrea ca ghilda parohială să se întrunească azi, după prânz. Te rog să-i anunți tu pe membri.

— Prea bine, răspunse Elfric.

Caris știa deja că aveau să se prezinte toți, plini de curiozitate.

Ieși din biserică și porni înapoi către stăreție. Tocmai când trecea pe lângă taverna White Horse, văzu ceva care-o făcu să se oprească din drum. O fată stătea de vorbă cu un bărbat mult mai în vârstă, iar comportamentul lor avea ceva care-o neliniști imediat pe Caris. Întotdeauna fusese foarte sensibilă când venea vorba despre vulnerabilitatea adolescentelor – poate că-și amintea de sine la vârsta respectivă, poate din cauza fiicei pe care nu o născuse. Se retrase în cadrul unei uși și îi cercetă de la depărtare.

Bărbatul avea haine săracăcioase, cu excepția unei căciuli de blană. Caris nu îl cunoștea, dar ghicea că era un muncitor cu ziua care moștenise acea căciulă. În ultima vreme muriseră atât

de mulți oameni, încât exista un surplus de articole de lux, așa că imagini precum cea a muncitorului respectiv nu mai aveau nimic ieșit din comun. Fata avea aproximativ 14 ani și era drăguță, cu un trup frumos, de adolescentă. Caris observă cu dezaprobare că încerca din rășputeri să se arate cochetă, deși nu era prea convingătoare. Bărbatul scoase niște bani din punga de la brâu, iar apoi cei doi începură să se certe. Totuși, asta nu-l opri pe bărbat să pună mâna pe sânul mic al fetei.

Caris văzuse suficient. Se duse glonț spre ei. Bărbatul nu avu nevoie să se uite mai mult de o dată la rasa ei monahală pentru a se îndepărta repede. Fata îi adresă o privire în același timp vinovată și plină de ciudă. Caris o apostrofă:

— Ce făceai cu bărbatul acela – încercai să-ți vinzi trupul?

— Nu, maică.

— Spune-mi adevărul! De ce l-ai lăsat să-ți pună mâna pe sân?

— Nu știu ce să fac! Nu am nimic de mâncare și acum dumneata l-ai gonit.

Fata izbucni în lacrimi.

Caris o credea în ceea ce privea faptul că era înfometată. Era slabă și palidă.

— Hai cu mine, rosti ea. O să-ți dau ceva de mâncare. O luă de braț și porni cu ea către stăreție. Cum te cheamă? o întrebă.

— Ismay.

— Și câți ani ai?

— 13.

Ajunseră la stăreție, iar Caris o duse pe Ismay la bucătărie, unde se pregătea masa de prânz a călugărițelor sub supravegherea unei novice pe nume Oonagh. Responsabila cu bucătăria, Josephine, murise de ciumă.

— Dă-i copilei acesteia niște pâine cu unt, îi spuse Caris lui Oonagh.

Se așeză și o privi pe fată mâncând. În mod clar, Ismay nu mai pusese nimic în gură de câteva zile. Înfulecă jumătate dintr-o pâine de două kilograme înainte de a începe să mănânce mai încet.

Caris îi turnă o cană de cidru.

— De ce nu aveai ce mânca? o întrebă pe copilă.

— Toată familia mi-a murit de ciumă.

— Cu ce se ocupa tatăl tău?

— Era croitor și știu și eu să cos foarte frumos, dar nimeni nu mai cumpără haine – toată lumea ia ce vrea din casele celor care au murit.

— Deci asta era motivul pentru care încercai să te prostituezi.

Fata își lăsă ochii în pământ.

— Îmi pare rău, maică stareță. Mi-era tare foame.

— Era prima oară când încercai?

Ismay clătină din cap, refuzând să o privească în ochi pe Caris.

Ochii lui Caris se umplură cu lacrimi de furie. Ce fel de bărbat ar face sex cu o fetiță de 13 ani, pe jumătate moartă de foame? Ce fel de Dumnezeu ar aduce o copilă într-o asemenea stare de disperare?

— Ți-ar plăcea să locuiești aici, cu călugărițele, și să muncești la bucătărie? o întrebă ea. Așa ai avea mâncare destulă.

Ismay își ridică privirea către ea, entuziasmată.

— Ah, da, maică, mi-ar plăcea asta.

— Atunci așa o să fie. Poți începe prin a ajuta la pregătirea prânzului călugărițelor. Oonagh, ți-o prezint pe fata care o să te ajute de-acum încolo la bucătărie.

— Mulțumesc, maică stareță, chiar aveam nevoie de ajutor.

Caris ieși din bucătărie și intră îngândurată în catedrală, pentru a participa la slujba de la amiază. Începea să-și dea seama că ciurma nu era o boală care îi afecta pe oameni doar la nivel fizic. Ismay nu căzuse victimă molimei, dar sufletul ei fusese într-un pericol teribil.

Episcopul Henri preluă sarcina ofierii slujbei, permițându-i astfel lui Caris să mediteze în voie. Caris își dădu seama că la întrunirea ghildei parohiale nu trebuia să vorbească doar despre fuga călugărilor. Era timpul să organizeze orașul, astfel încât să fie contracarate efectele ciumei. Dar cum?

Învărti toate aceste probleme în minte pe parcursul mesei de prânz. Din diverse motive, se aflau într-un moment favorabil luării unor decizii importante. Avându-l pe episcop aici, gata să-i susțină autoritatea, putea impune măsuri care s-ar fi lovit altfel de tot felul de obstacole.

De asemenea, era un moment bun să obțină ce dorea de la episcop. Ei bine, iată o idee folositoare...

După prânz, se duse să stea de vorbă cu episcopul, care se instalase în palatul starețului. Îl găsi la masă împreună cu arhidiaconul Lloyd. Primiseră mâncare adusă de la bucătăria mănăstirii de maici și sorbeau tacticoși din cupele cu vin în timp ce servitorii de la bucătărie strângeau masa.

— Sper că v-a plăcut mâncarea, Sfinția Voastră, spuse Caris politicoasă.

Henri era mai puțin țăfnos ca de obicei.

— A fost bună, mulțumesc, maică stareță – o știucă foarte gustoasă. Ai ceva vești despre starețul nostru fugar?

— Din câte se pare, a avut mare grijă să nu lase niciun indiciu privind destinația sa.

— Ce dezamăgire!

— Pe când mergeam prin oraș, punând întrebări, am fost martoră la mai multe incidente care m-au umplut de îngrijorare: o fată de 13 ani care încerca să-și vândă trupul; doi cetățeni în mod normal disciplinați care se băteau pentru lucrurile unui vecin mort de ciumă; un bărbat beat înainte de amiază...

— Toate astea sunt efectele molimei. La fel se întâmplă peste tot.

— Eu cred că ar trebui să acționăm în așa fel încât să contracărăm aceste efecte.

Episcopul ridică din sprâncene. Se părea că nu-i trecuse prin gând să ia asemenea măsuri.

— Cum?

— Starețul e seniorul orașului Kingsbridge. El trebuie să ia inițiativa.

— Da, însă starețul a dispărut.

— Ca episcop, Sfinția Voastră sunteți abatele nostru. Eu una cred că ar trebui să rămâneți aici, în Kingsbridge, cu titlu permanent, și să conduceți orașul.

De fapt, acesta era ultimul lucru pe care și-l dorea Caris. Din fericire, șansele ca episcopul să fie de acord cu una ca asta erau foarte mici: avea mult prea multe obligații în alte locuri. Ea nu voia decât să-l încolțească pentru a-l obliga să ia o hotărâre.

Henri șovăia. Timp de o fracțiune de secundă, Caris își făcu griji că se înșelase în privința lui și că avea să-i accepte sugestia. Dar apoi episcopul spuse:

— Nici nu se pune problema. Fiecare oraș din dioceza mea se confruntă cu aceleași probleme. În Shiring e mai rău decât aici. Trebuie să fac eforturi pentru a ține unită pânza creștinătății, iar preoții îmi mor pe capete. Nu am timpul necesar pentru a mă ocupa de bețivi și de prostituate.

— Ei bine, cineva trebuie să preia rolul starețului de Kingsbridge. Orașul are nevoie de un conducător moral.

Arhidiaconul Lloyd interveni:

— Sfinția Voastră, mai e și problema persoanei îndreptățite să primească banii care se cuvin stăreției, să întrețină catedrala și celelalte clădiri, să gestioneze terenurile și arende șerbilor...

Henri replică:

— Ei bine, tu va trebui să faci toate astea, stareță Caris.

Caris se prefăcu a lua în calcul această sugestie, ca și cum nu i-ar fi trecut prin minte.

— M-aș putea ocupa de sarcinile mai puțin importante – gestionarea banilor și a pământurilor călugărilor dar sunt

lucruri pe care numai Sfinția Voastră le-ar putea face. Eu una n-aș putea oficia ritualurile sfinte.

— Am discutat deja problema asta, răspunse el, pierzându-și răbdarea. Hirotonisesc preoți noi cât pot de repede. Tu ocupă-te de restul.

— Aproape că mi se pare că-mi cereți să fiu stareț *de facto*.

— Exact asta vreau.

Caris avu grijă să nu-și arate bucuria. I se părea prea frumos să fie adevărat. Așa, acționa ca un stareț în toate privințele, mai puțin în cele de care nu-i păsa. Dar care erau capcanele ascunse care nu-i veneau acum în minte?

Arhidiaconul Lloyd rosti:

— Atunci mai bine m-ați lăsa să întocmesc o scrisoare cu toate astea, în caz că se trezește nevoie să-și impună autoritatea.

Caris adăugă:

— Dacă vreți ca orașul să vă respecte dorințele, s-ar putea să fie nevoie să le arătați clar că asta este decizia Sfinției Voastre. Chiar acum are loc o întrunire a ghildei parohiale. Dacă Sfinția Voastră dorește, mi-ar plăcea să participați la ea și să faceți anunțul de față cu toți cetățenii de vază.

— În regulă, haideți să mergem atunci.

Părăsiri palatul lui Godwyn și străbătură strada principală până la casa ghillor. Membrii organizației așteptau cu toții, dornici să afle ce se întâmplase cu călugării. Caris începu prin a le spune tot ce știa despre asta. Mai mulți oameni auziseră sau văzuseră procesiunea plecând în exil după lăsarea întinericului, deși nimeni nu își dăduse seama sau nu bănuise măcar că toți monahii părăseau orașul.

Le ceru să fie numai ochi și urechi în caz că ar auzi vești privind un grup de călugări călătorind cu multe bagaje.

— Dar trebuie să acceptăm posibilitatea ca frații să nu se întoarcă prea curând. Și, legat de asta, Sfinția Sa episcopul are de făcut un anunț.

Voia ca vestea să vină de la el, nu de la ea.

Henri își drese glasul și spuse:

— Am ratificat alegerea lui Caris ca stareț și am numit-o stareț *de facto*. Vă rog să o tratați ca reprezentantă a autorității mele și ca senior al vostru în toate privințele, cu excepția celor rezervate numai preoților hirotonisiți.

Caris le urmărea chipurile. Elfric era furios la culme. Merthin zâmbea ușor, ghicind că ea ajunsese în această poziție în urma unor manevre abile. Era încântat pentru ea și pentru oraș, dar gura sa avea și un fel de rictus trist care arăta că știa clar că această avansare o îndepărta de brațele lui. Toți ceilalți păreau bucuroși. Orașenii o cunoșteau și aveau încredere în ea,

plus că își câștigase loialitatea lor rămânând aici, în timp ce Godwyn fugise.

Caris era hotărâtă să profite la maximum de această situație.

— În prima zi în care îndeplinesc funcția de stareț, vreau să mă ocup urgent de trei chestiuni, spuse ea. În primul rând, beția. Astăzi l-am văzut pe Duncan Vopsitorul leșinat în stradă înainte de ora prânzului. Sunt convinsă că un asemenea comportament contribuie la instalarea unei atmosfere de destrăbălare în oraș, ultimul lucru de care am avea nevoie acum, când ne confruntăm cu o criză atât de gravă.

Aceste vorbe treziră un val de sunete aprobatoare. Ghilda parohială era alcătuită predominant din negustorii mai în vârstă și mai conservatori ai orașului. Dacă aceștia se îmbătau vreodată dimineața, o făceau acasă, unde nu puteau fi văzuți de nimeni.

Caris continuă:

— Am să-i acord lui John Conetabilul permisiunea de a-și lua încă un adjunct și o să-i dau instrucțiuni să aresteze orice persoană aflată în stare de ebrietate în timpul zilei. Acești oameni vor fi băgați la închisoare până ce se vor fi trezit.

Chiar și Elfric dădea aprobator din cap.

— A doua chestiune este ce se întâmplă cu bunurile celor care mor fără să lase în urmă moștenitori. În dimineața asta i-am găsit pe Joseph Fierarul și pe Toby Peterson bătându-se pentru trei găini care i-au aparținut lui Jack Marrow.

Sala se umplu de hohotele celor prezenți, stârnite de ideea că doi oameni în toată firea puteau să se lupte pentru asemenea fleacuri. Caris își clarificase în gând soluția la această problemă.

— În principiu, aceste bunuri îi revin seniorului local care, pentru locuitorii din Kingsbridge, este stăreția. Cu toate acestea, nu vreau să umplu clădirile stăreției cu haine vechi, așa că propun ca această regulă să nu se aplice atunci când e vorba despre bunuri care valorează sub două lire. În loc de asta, cei doi vecini aflați cel mai aproape de locuința decedatului trebuie să încuie casa, pentru a se asigura că nu se fură nimic; apoi, bunurile trebuie inventariate de preotul paroh, care va asculta și toate pretențiile eventualilor creditori ai răposatului. În situațiile în care nu există preot paroh, problema trebuie expusă în fața mea. După ce se plătesc eventualele datorii, bunurile personale ale decedatului – haine, mobilă, mâncare și băutură – vor fi împărțite între vecini, iar orice bani gheață rămași vor fi donați bisericii parohiale.

Aceste măsuri fură primite și ele cu o atitudine aprobatoare, vădită de murmurele și de mișcările din cap ale celor din auditoriu.

— În al treilea rând, trebuie să vă spun că am găsit o orfană de 13 ani încercând să-și vândă trupul în fața tavernei White Horse. Numele ei e Ismay și a făcut-o pentru că nu avea ce să mănânce. Caris își plimbă privirea prin încăpere, cu o strălucire provocatoare. Poate să-mi spună ceva cum e posibil așa ceva într-un oraș creștin? Toate rudele ei sunt moarte, dar chiar nu avea prieteni sau vecini? Ce fel de om lasă o copilă să moară de foame?

Edward Măcelarul rosti pe un ton scăzut:

— Ismay a Croitorului e o fată destul de obraznică.

Caris nu era dispusă să accepte asemenea pretexte.

— Are 13 ani!

— Tot ce spun e că e posibil să i se fi oferit ajutor, numai că n-a acceptat.

— Și de când le permitem noi copiilor să ia asemenea hotărâri de capul lor? Dacă un copil rămâne orfan, e datoria fiecăruia dintre noi să avem grijă de el. Ce altă semnificație are religia noastră, dacă nu asta?

Cu toții păreau rușinați.

— Pe viitor, când un copil rămâne fără părinți, vreau ca doi dintre cei mai apropiați vecini să-l aducă la mine. Cei care nu pot fi dați în grija unei familii prietene se vor muta la stăreție. Fetele pot locui cu călugărițele, iar dormitorul călugărilor le va servi drept locuință băieților. Dimineața vor participa cu toții la lecții, iar după-amiaza vor munci, fiecare după puteri.

Această soluție primi și ea aprobarea tuturor.

Elfric luă cuvântul:

— Ai terminat, stareță Caris?

— Cred că da, asta dacă nu vrea ceva să discutăm mai în amănunt măsurile pe care le-am propus.

Nimeni nu spuse nimic, iar membrii gildei începură să se foiască pe scaune, ca și cum întrunirea luase sfârșit.

Dar Elfric era de altă părere.

— Unii dintre bărbații prezenți aici s-ar putea să-și aducă aminte că m-au ales ca staroste al gildei.

Tonul său era plin de ciudă. Toți ceilalți se foiau, nerăbdători.

— Tocmai am fost martori la acuzarea starețului de Kingsbridge de furt și la condamnarea lui fără să aibă parte de un proces drept, continuă el.

Această afirmație fu primită prost. Dinspre membrii gildei se auzi un cor de mormăituri dezaprobatore. Nimeni nu-l credea nevinovat pe Godwyn.

Elfric nu luă în seamă atmosfera din sală.

— Am stat aici ca niște sclavi și am lăsat o femeie să ne dicteze legile după care o să funcționeze orașul ăsta. În baza

autorității cui vor fi aruncați în închisoare bețivii? A ei. Cine va fi judecător cu puteri supreme în chestiunile de moștenire? Ea. Cine va hotărî ce se va întâmpla cu orfanii din oraș? Ea. Și voi ce-ați ajuns? Oare nu sunteți bărbați?

Betty Brutăreasa îi răspunse răspicat:

— Nu.

Bărbații izbucniră în hohote.

Caris hotărî să nu intervină. Nu era necesar. Aruncă o privire către episcop, întrebându-se dacă acesta avea să-și impună puterea în fața lui Elfric, și văzu că prelatul stătea rezemat de spătar, cu gura închisă bine: în mod clar, își dăduse seama și el că Elfric ducea o bătălie pierdută din start.

Elfric ridică tonul:

— Eu zic să respingem desemnarea unei femei ca stareț, chiar dacă e vorba doar despre numirea ei ca stareț *de facto*, și să-i refuzăm acesteia dreptul de a veni în mijlocul gildei parohiale și de a da ordine!

Mai mulți negustori începură să scoată mormăieli prevestitoare de revoltă. Doi sau trei chiar se ridicară, ca și cum ar fi vrut să plece, dezgustați. Cineva îi strigă:

— Las-o baltă, Elfric.

Dar starostele insistă.

— Iar aceasta e o femeie care a fost găsită vinovată de vrăjitorie și condamnată la moarte!

Deja toți membrii gildei se ridicaseră în picioare. Unul ieși.

— Vino înapoi! strigă Elfric. Nu am încheiat ședința!

Nimeni nu-l băgă în seamă.

Caris li se alătură celor ajunși lângă ușă, așteptând să poată ieși. Le făcu loc episcopului și arhidiaconului. Dar ea fu ultima care plecă. Ajunsă în cadrul ușii, se întoarse și se uită la Elfric. Acesta stătea singur, în celălalt capăt al încăperii.

Caris se îndepărtă și ea.

64

Trecuseră 12 ani de când Godwyn și Philemon vizitaseră pentru ultima oară schitul Sfântul Ioan-din-Pădure. Godwyn își amintea că, la vremea respectivă, fusese impresionat de aspectul îngrijit al ogoarelor, de faptul că gardurile vii erau frumos tăiate, șanțurile erau curățate cu atenție, iar merii, plantați în linii drepte în livezi. Locul arăta la fel și acum. În mod cert, nici Saul Cap-Alb nu se schimbase între timp.

Godwyn și caravana sa traversară o tablă de șah reprezentată de ogoarele înghețate și se îndreptară către pâlcul de clădiri care alcătuiau schitul. Când se apropiară, Godwyn observă că fuseseră făcute îmbunătățiri. În urmă cu 12 ani, clădirea mică

de piatră a bisericii, claustrul și dormitorul călugărilor erau înconjurate de mai multe construcții mărunte, din lemn: o bucătărie, niște grajduri, o lăptărie, o brutărie. Acum observă că acareturile fragile din cherestea dispăruseră, iar complexul din piatră anexat bisericii crescuse corespunzător.

— Corpul de clădiri e mai sigur decât înainte, remarcă Godwyn.

— Asta din cauza creșterii numărului de nelegiuiți odată cu întoarcerea soldaților care au luptat în războiul cu Franța, îi răspunse Philemon.

Godwyn se încruntă.

— Nu-mi amintesc să mi se fi cerut permisiunea pentru mărirea clădirii.

— Nu ți-a fost cerută.

— Hmm.

Din păcate, nu prea se putea plânge. Cineva ar fi putut întreba cum de fusese posibil ca Saul să facă asemenea modificări fără ca Godwyn să știe despre ele – asta dacă nu cumva Godwyn își neglijase îndatorirea de a supraveghea organizațiile aflate în subordinea sa.

În plus, îi convenea de minune faptul că lăcașul era greu accesibil intrușilor.

Cele două zile petrecute pe drum reușiseră să-l mai calmeze într-o măsură. Moartea mamei sale îl aruncase într-o frenezie plină de teamă. Cu fiecare ceas petrecut în Kingsbridge devenea mai sigur că avea să moară de ciumă. Cu greu reușise să se adune suficient pentru a se adresa fraților la canon și a organiza exodul. În ciuda elocinței de care dăduse dovadă, câțiva dintre călugări avuseseră îndoieli în ceea ce privea fuga. Din fericire, cu toții depuseseră un jurământ de ascultare, iar obiceiul de a face după cum li se spunea se dovedise mai puternic. Cu toate acestea, nu începuse să se simtă mai în siguranță până ce grupul de călugări nu traversase podul, luminându-și calea cu torțele, și pornise în noaptea nemărginită.

Se simțea în continuare aproape de limitele rațiunii. Din când în când, aluneca într-un soi de meditație pe diferite subiecte și își propunea să o întrebe pe Petranilla ce părere avea, după care își dădea seama că nu-i mai putea cere sfatul niciodată, iar panica i se ridica din nou, ca un val de fiere, în gâtlee.

Fugea de molima de ciumă, dar ar fi trebuit să o facă în urmă cu trei luni, după moartea lui Mark Țesătorul. Oare se hotărâse prea târziu? Făcea eforturi disperate să-și alunge spaima din suflet. N-avea să se simtă în siguranță decât atunci când avea să se izoleze departe de restul lumii.

Își forță gândurile să se concentreze asupra prezentului. În perioada aceasta a anului nu era nimeni pe câmp, dar, în curtea cu pământ bătătorit din fața schitului, zări o mână de călugări care munciau: unul potcovea un cal, un altul repara un plug, iar câțiva întorceau mânerul unei prese de cidru.

Cu toții se opriră și, uluiți, rămaseră cu privirile pironite asupra mulțimii de vizitatori care se apropia de ei: 20 de călugări, șase novici, patru căruțe și zece cai de povară. Godwyn nu-i lăsase în urmă decât pe servitorii stăreției.

Unul dintre monahii care lucraseră până atunci la presa de cidru se desprinsese din grup și porni spre nou-veniți. Godwyn îl recunoscu pe Saul Cap-Alb. Păstraseră legătura datorită vizitelor anuale ale lui Saul la Kingsbridge, dar acum, pentru prima oară, Godwyn observă șuvițe albe în părul blond-cenușiu distinctiv al lui Saul.

În urmă cu 20 de ani, studiaseră împreună la Oxford. Saul fusese un student strălucit, învățând cu ușurință și dând dovadă de abilitate în orice dezbateri. De asemenea, era și cel mai cucernic dintre toți cei de acolo. Dacă ar fi fost mai puțin înclinat către spiritualitate și și-ar fi gândit cariera în mod strategic, nu lăsând lucrurile la cheremul lui Dumnezeu, ar fi putut deveni stareț de Kingsbridge. Oricum, după moartea starețului Anthony, când se organizaseră alegeri, Godwyn îl păcălise destul de ușor pe Saul să refuze nominalizarea contelui Roland.

Cu toate acestea, Saul nu era nicidecum slab. Avea o anumită încăpățănare specifică oamenilor care erau conștienți de corectitudinea căii alese, trăsătură de care Godwyn se temea. Oare astăzi avea să se conformeze, supus, planului lui Godwyn sau avea să-i facă probleme? O dată în plus, Godwyn făcu un efort să-și reprime panica și să-și păstreze calmul.

Cercetă cu atenție chipul lui Saul. Starețul schitului Sfântul Ioan era surprins să-l vadă și, în mod clar, deloc încântat. Își compusese cu grijă o expresie de ospitalitate politicoasă, dar nu zâmbea.

În timpul campaniei pentru funcția de stareț, Godwyn îi făcuse pe toți să creadă că nu era interesat de putere, dar îi eliminase cu grijă pe toți candidații care ar fi avut șanse, inclusiv pe Saul. Oare Saul bănuia că fusese tras pe sfoară?

— Bună ziua, părinte stareț, rosti Saul când se apropie suficient pentru a fi auzit cu ușurință. Vizita dumitale este o binecuvântare neașteptată.

Deci nu avea să se arate ostil pe față. Fără îndoială, credea că un asemenea comportament ar fi contravenit jurământului de ascultare pe care-l depusese. Godwyn se simțea de-a dreptul ușurat. Îi spuse:

— Domnul să te binecuvânteze, fiule. A trecut multă vreme de când am vizitat pentru ultima oară schitul acesta.

Saul își îndreptă privirea către călugări și către convoiul cu provizii.

— Se pare că e vorba de mai mult de o simplă vizită.

Nu se oferi să-l ajute pe Godwyn să coboare de pe cal. Era ca și cum ar fi vrut să primească o explicație înainte de a-i invita înăuntru – ceea ce era de-a dreptul ridicol: nu avea niciun drept să-și alunge superiorul în ierarhia ecleziastică.

Și totuși, Godwyn se trezi că-i oferea o explicație:

— Ai auzit de molima de ciumă?

— Am auzit ceva zvonuri, răspunse Saul. N-am avut prea mulți vizitatori care să ne țină la curent cu noutățile.

Era un semn bun. Tocmai raritatea vizitatorilor îl atrăsese pe Godwyn aici.

— Boala a ucis sute de oameni în Kingsbridge. M-am temut c-avea să distrugă și comunitatea noastră monastică. Tocmai de aceea i-am adus pe călugări aici. S-ar putea să fie singura modalitate prin care să ne asigurăm supraviețuirea.

— Sunteți bine-veniți aici, evident, indiferent de motivul aflat în spatele vizitei voastre.

— Asta e de la sine înțeles, replică bătos Godwyn.

Era furios că Saul îl determinase să se justifice.

Saul părea îngândurat.

— Nu sunt sigur dacă o să avem loc să dormim cu toții...

— Asta o să hotărâsc eu, spuse Godwyn, reimpunându-și autoritatea asupra situației. Poți să-mi arăți clădirile în timp ce la bucătărie se pregătește cina.

Descălecă fără niciun ajutor și intră în schit.

Saul fu nevoit să-l urmeze.

Întregul așezământ avea o înfățișare minimalistă, curată, care arăta clar cât de mult ținea Saul la jurământul de sărăcie depus de călugări. Dar astăzi Godwyn era mai interesat de cât de ușor putea fi izolat acest loc de intruși. Din fericire, credința lui Saul în ordine și control îl făcuse să proiecteze clădiri care aveau puține puncte de acces. În schit nu se putea intra decât prin trei locuri: prin bucătărie, pe la grajduri sau prin biserică. Fiecare intrare era dotată cu o ușă solidă care putea fi blocată bine de câte o bară transversală.

Dormitorul comun era mic, din moment ce găzduia în mod normal 9–10 călugări, iar starețul nu avea dormitor separat. Singura modalitate de găzduire a încă 20 de monahi era să li se permită să doarmă în biserică.

Lui Godwyn îi venise ideea să ia el dormitorul pentru sine, dar în camera respectivă nu avea unde să ascundă comorile catedralei și, pe de altă parte, nu era dispus să le scape din

ochi. Din fericire, mica biserică a schitului avea o capelă laterală de dimensiuni reduse, care putea fi închisă la nevoie, iar Godwyn o ocupă drept dormitor propriu. Restul călugărilor de la Kingsbridge împrăștiară paie pe podeaua de pământ bătătorit a bisericii și se descurcară și ei cum putură.

Mâncarea și vinul fură duse la bucătărie și în cămări, dar Philemon transportă ornamentele în dormitorul improvizat de Godwyn în capelă. Starețul adjunct reușise să stea de vorbă cu mai mulți călugări de la schit.

— Saul are propria manieră de conducere, îi relatează el superiorului său. Le cere fraților să se supună întru totul Domnului și *Regulii benedictine*, dar toți spun că nu se poziționează pe sine mai presus de ei. Doarme laolaltă cu ceilalți, mănâncă aceleași mâncăruri ca ei și, în general, nu se bucură de niciun privilegiu. Evident, îl plac pentru asta. Dar există un călugăr care este pedepsit în mod constant: fratele Jonquil.

— Da, îmi aduc aminte de el.

Jonquil avusese mereu probleme și pe vremea când era novice la Kingsbridge – pentru că întârzia, avea o ținută neglijentă, era leneș și lacom. Îi lipsea puterea de stăpânire și probabil că fusese atras către traiul monastic tocmai de ideea că cineva avea să-i impună anumite reguli pe care el nu se putea constrânge pe sine să le respecte.

— Mă îndoiesc că o să ne fie de prea mare folos, decretă Godwyn.

— Dacă-i dăm o șansă cât de mică, el se va desprinde din rândul comunității de la schit, rosti Philemon. Dar nu are niciun pic de autoritate. Nimeni n-o să-l urmeze.

— Și nu au nicio plângere în ceea ce-l privește pe Saul? Nu doarme până târziu, nu le impune sarcini neplăcute, nu-și păstrează cel mai bun vin pentru sine?

— Se pare că nu.

— Hmm...

Saul era la fel de corect ca întotdeauna. Godwyn era dezamăgit, dar nu foarte surprins.

În timpul vecerniei, Godwyn observă cât de solemni și de disciplinați erau frații de la Sfântul Ioan. De-a lungul anilor, îi trimisese la acest schit pe toți călugării care-i făceau probleme: pe cei răzvrățiți, pe cei instabili psihic, pe cei care erau predispuși să pună sub semnul întrebării învățăturile Bisericii și să fie atrași de ideile eretice. Saul nu se plânsese niciodată, ba chiar nu se întâmplase să trimită pe cineva înapoi. Se părea că avea capacitatea de a-i transforma în călugări-model.

După slujbă, Godwyn își trimise majoritatea oamenilor în sala de mese, să ia cina, păstrându-i lângă el doar pe Philemon

și pe doi călugări mai vânjoși. Apoi, când rămaseră singuri în biserică, îi spuse lui Philemon să păzească ușa care făcea legătura cu claustrul, după care le dădu ordin călugărilor tineri să mute altarul de lemn și să sape o groapă în locul unde se afla acesta în mod obișnuit.

Când groapa ajunsese să fie suficient de adâncă, Godwyn aduse ornamentele catedralei din capela unde se instalase, pregătindu-se să le îngroape sub altar. Dar, înainte de a termina, în cadrul ușii apărură Saul.

Godwyn îl auzi pe Philemon rostind:

— Părintele stareț dorește să fie lăsat singur.

Apoi răsună glasul lui Saul:

— Atunci poate să mi-o spună chiar el.

— M-a rugat pe mine să opresc orice eventuali vizitatori.

Tonul lui Saul deveni mai puternic.

— N-o să mă las ținut departe de propria biserică – cu atât mai puțin de voi!

— O să mă bruschezi pe mine, starețul adjunct al Kingsbridge-ului?

— O să te iau de gulerul rasei și-o să te arunc în fântână dacă nu te dai la o parte din calea mea!

Godwyn interveni. Ar fi preferat ca Saul să nu știe nimic, dar nu era să fie.

— Lasă-l să intre, Philemon! strigă el.

Philemon se dădu la o parte, iar Saul intră cu pași hotărâți. Văzu bagajele și, fără să ceară permisiune, deschise gura unui sac și se uită înăuntru.

— Doamne Dumnezeule! exclamă el, scoțând un potir suflat cu argint. Ce sunt toate astea?

Godwyn era tentat să-i spună, tăios, să nu-și ia superiorii la întrebări. Era posibil ca Saul să fi acceptat o asemenea muștrare: credea, cel puțin în principiu, în faptul că monahii trebuiau să aibă o atitudine umilă. Dar Godwyn nu voia ca bănuielile să înceapă să germineze în mintea lui Saul, așa că rosti:

— Am adus comorile catedralei cu mine.

Saul schiță un rictus de dezgust.

— Înțeleg că asemenea zorzoane sunt considerate potrivite unei catedrale mărețe, dar vor părea nelalocul lor într-un schit umil din mijlocul pădurii.

— Nu va trebui să le privești. O să le ascund. Nu-i nimic rău în a ști unde sunt, deși intenționez să te scutesc de povara acestei cunoașteri.

Pe chipul lui Saul apărură o expresie bănuitoare.

— Dar de ce le-ai adus aici?

— Pentru a fi în siguranță.

Acest răspuns nu reuși să-l mulțumească pe Saul.

— Mă miră faptul că episcopul ți-a dat voie să le iei de la locul lor.

Episcopul nu fusese consultat, bineînțeles, dar Godwyn nu recunoscuse asta.

— În momentul de față, lucrurile merg atât de rău în Kingsbridge, încât nu suntem siguri că ornamentele ar fi în siguranță între zidurile stăreției.

— Dar ar fi mai în siguranță decât aici, nu? Știi bine, suntem înconjurați de nelegiuiri. Slavă Domnului că nu ai dat de niciunul în drumul până aici.

— Domnul veghează asupra noastră.

— Și asupra podoabelor Sale, presupun.

Atitudinea lui Saul se apropia de sfidare, dar Godwyn nu-l certă, temându-se ca o reacție exagerată să nu fie interpretată drept un semn de vinovăție. Cu toate acestea, nu putu să nu remarce că smerenia lui Saul avea niște limite. Poate că, la urma urmei, Saul știa că fusese tras pe sfoară în urmă cu 12 ani.

Godwyn schimbă subiectul:

— Te rog să le spui fraților să rămână în sala de mese după cină. O să le adresez câteva cuvinte imediat ce voi fi terminat aici.

Saul acceptă această manevră de concediere și ieși. Godwyn îngropă ornamentele, cartele stăreției, moaștele sfântului și aproape toți banii. Călugării puseră înapoi pământul înlăturat, îl bătoriră bine și reasezară altarul pe locul obișnuit. Le mai rămase ceva pământ, pe care-l împrăștiară afară.

Apoi se duseră în sala de mese. Încăperea, de dimensiuni reduse, era plină ochi acum că monahilor de la schit li se adăugaseră și cei de la Kingsbridge. La pupitrul dintr-un capăt al încăperii stătea în picioare un călugăr care citea un pasaj din Evanghelia după Marcu, dar care tăcu în momentul intrării lui Godwyn.

Godwyn îi făcu semn să își reia locul la masă.

— Acesta este un refugiu sfânt, începu el. Domnul a trimis o molimă teribilă care să ne pedepsească pentru păcatele noastre. Am venit aici să ne curățăm de aceste păcate, departe de influența corupătoare a orașului.

Godwyn nu intenționase să deschidă o discuție cu monahii, însă starețul Saul îl interpelă:

— Ce păcate, mai precis, părinte Godwyn?

Godwyn improviză:

— Oamenii au început să pună la îndoială autoritatea Sfintei Biserici a Domnului; femeile pun din ce în ce mai mult preț pe ațâțarea bărbaților; călugării nu au reușit să se izoleze total de

societatea femeilor; călugărițele au căzut în capcana ereziei și a vrăjitoriei.

— Și cât o să dureze curățarea de aceste păcate?

— Vom ști că am reușit când ciurma o să dispară.

Un alt călugăr de la schit luă cuvântul, iar Godwyn îl recunoscu pe Jonquil, un bărbat masiv, cu mișcări slab coordonate și o expresie nebunească în priviri.

— Cum vă veți curăța de aceste păcate?

Godwyn era surprins că monahii de aici își permitau să-și ia la întrebări superiori.

— Prin rugăciune, meditație și post.

— Postul e o idee bună, zise Jonquil. Nu avem prea multă mâncare de dat.

Această remarcă stârni câteva râsete.

Godwyn simțea că riscă să-și scape auditoriul de sub control. Bătu în pupitru pentru a face liniște.

— De acum înainte, oricine vine aici din afară reprezintă un pericol pentru noi, decretă el. Vreau ca toate căile de acces în schit să fie blocate cu bare transversale zi și noapte. Niciun călugăr nu are voie să iasă fără permisiunea mea expresă, care nu va fi acordată decât în situații urgente. Toți vizitatorii trebuie goniți. O să ne încuiem aici până ce această molimă teribilă se va stinge.

Jonquil insistă:

— Dar dacă...

Godwyn îl întrerupse:

— Nu am cerut să mi se dea sugestii, frate. Îi fixă pe cei prezenți cu priviri feroce, forțându-i să tacă. Sunteți călugări, iar datoria voastră e să vă supuneți, spuse el. Iar acum, haideți să ne rugăm.

Se confruntă însă cu o situație de criză chiar în ziua următoare.

Godwyn avea senzația că ordinele sale fuseseră acceptate de Saul și de restul călugărilor de la schit numai cu caracter provizoriu. Toți fuseseră luați prin surprindere și, la momentul respectiv, nu putuseră ridica prea multe obiecții; astfel, în lipsa unui motiv puternic de a se răzvrăti, se supuseseră instinctiv superiorului lor. Totuși, Godwyn nu se aștepta ca această stare de lucruri să dureze prea mult timp.

Cântau slujba de la ceasul al șaselea. Aerul din mica biserică era înghețat bocnă. Godwyn își simțea trupul înțepenit și îndurerat de o noapte petrecută în condiții aspre. Îi era dor de palatul său cu șemineuri generoase și paturi moi. Lumina cenușie a zorilor hibernali începea să se ivească la ferestre

când, dinspre ușa groasă încastrată în peretele de vest al bisericii, se auzi o serie de bubuituri puternice.

Godwyn se încordă imediat. Își dorea să fi avut la dispoziție o zi-două în plus pentru a-și consolida poziția.

Le făcu semn călugărilor să ignore bătăile în ușă și să continue slujba. Acestea deveniră mai puternice, fiind însoțite acum și de strigăte. Saul se ridică pentru a se duce la ușă, dar Godwyn îl opri cu un gest, și, după un interval de ezitare, Saul se supuse. Godwyn era hotărât să rămână ferm pe poziții. Dacă monahii nu făceau nimic, străinii aveau să fie nevoiți să plece.

Cu toate acestea, Godwyn începu să-și dea seama că era extraordinar de dificil să-i convingă pe oameni să nu facă nimic.

Călugării erau prea distrași de zgomotele de afară pentru a se mai putea concentra asupra psalmilor. Toți șușoteau între ei și priveau peste umăr, către capătul de vest al bisericii. Versetele intonate sunau acum dezlânat, fiind lipsite de orice coordonare. Într-un final, glasurile amuțiră pe rând, până ce ajunse să se audă numai vocea lui Godwyn.

Acesta era în culmea furiei. Dacă i-ar fi urmat exemplul, ar fi putut să ignore întreruperea. Mâniat de slăbiciunea lor, își părăsi locul și străbătu naosul destul de scurt până la ușa blocată cu o bară transversală.

— Ce e? strigă el.

— Dați-ne drumul înăuntru! se auzi răspunsul, înăbușit de obstacolele fizice.

— Nu puteți intra, le răspunse Godwyn pe un ton ridicat. Plecați!

Saul apăru lângă el.

— Refuzi să-i primești în biserică? întrebă el pe un ton îngrozit.

— Ți-am spus deja, răspunse Godwyn. Fără vizitatori.

Bătăile în ușă începură din nou.

— Dați-ne drumul înăuntru!

Saul strigă:

— Cine sunteți?

Urmă o pauză, după care glasul de afară spuse:

— Suntem oameni ai pădurii.

Philemon interveni:

— Nelegiuiți.

Saul replică indignat:

— Păcătoși ca noi, și copii ai Domnului.

— Dar asta nu-i un motiv să-i lăsăm să ne ucidă.

— Poate că ar trebui să aflăm dacă asta le e intenția.

Saul se duse la fereastra aflată în dreapta ușii. Biserica era o clădire joasă, iar pervazurile ferestrelor erau sub nivelul

ochilor. Niciuna dintre ferestre nu era înfundată cu geamuri: interiorul era izolat termic doar cu ajutorul unor obloane de pânză subțire. Saul deschise oblonul și se ridică pe vârfuri pentru a arunca o privire afară.

— De ce ați venit aici? le strigă el străinilor.

Godwyn auzi răspunsul:

— Unul dintre noi e bolnav.

Godwyn îi spuse lui Saul:

— O să discut eu cu ei.

Saul îl privea înmărmurit.

— Depărtează-te de fereastră! îi ordonă Godwyn.

Fără niciun entuziasm, Saul se conformă.

Godwyn strigă:

— Nu vă putem primi. Plecați!

Saul se holba la el, nevenindu-i să-și creadă urechilor.

— Ai de gând să alungi un bolnav de la ușa noastră? Suntem călugări și medici!

— Dacă bărbatul acela are ciumă, oricum nu putem să-l ajutăm cu nimic. Dar, primindu-l, aducem moartea printre noi.

— Dar, evident, soarta noastră e în mâinile Domnului. El decide, nu noi.

— Domnul nu ne permite să ne sinucidem.

— Nu știi ce are bărbatul acela. Poate că nu are decât o mână ruptă.

Godwyn deschise la rândul său fereastra din stânga ușii, perechea celei la care stătea Saul, și aruncă o privire afară. Văzu un grup de șase indivizi cu înfățișări grosolane, strânși ciorchine în jurul unei târgi pe care o puseseră în fața ușii bisericii. Aveau haine scumpe, dar murdare, ca și cum ar fi dormit pe jos în straiile de duminică. Acesta era un semn distinctiv al tâlharilor, care furau haine luxoase de la călători și le murdăreau foarte repede. Erau foarte bine înarmați, cu săbii, pumnale și arcuri lungi de calitate – posibil soldați lăsați la vatră.

Pe targă zăcea un bărbat care transpira abundent – chiar dacă era o dimineață geroasă de ianuarie – și căruia îi curgea sânge din nas. Dintr-odată, lui Godwyn îi reveni în minte scena aceea din spital, cu mama sa pe patul de moarte, cu firicelul de sânge care nu mai contenea să-i înroșească buza superioară, indiferent cât de des îl ștergea călugărița. Gândul că putea muri în aceleași condiții îl înnebunea atât de tare, încât îi venea să se arunce de pe acoperișul catedralei din Kingsbridge. Ar fi fost infinit mai bine să moară într-o secundă de durere copleșitoare în loc să zacă trei, patru sau poate cinci zile delirând și îndurând o sete agonizantă.

— Bărbatul acela are ciumă! exclamă Godwyn și sesiză chiar și el nota de isterie din glasul său.

Unul dintre nelegiuți făcu un pas înainte și spuse:

— Te cunosc! Ești starețul de Kingsbridge.

Godwyn încercă să-și recapete stăpânirea de sine. Aruncă o privire temătoare și mânioasă către bărbatul care era în mod evident conducătorul nou-veniților. Avea un aer de siguranță arogantă, caracteristic nobililor, și fusese fără îndoială chipeș cândva, deși frumusețea îi fusese întunecată de anii de trai în condiții mizere. Godwyn întrebă:

— Și tu cine ești, de vii să bați cu pumnii într-o ușă de biserică în timp ce frații călugări înalță rugi către Domnul?

— Unii îmi spun Tam Hiding, replică nelegiuitul.

Din rândul călugărilor se ridică un suspin colectiv: Tam Hiding era o adevărată legendă. Fratele Jonquil strigă:

— O să ne omoare pe toți!

Saul se întoarse către Jonquil.

— Taci, îl liniști el. O să murim când vrea Dumnezeu, nici măcar cu o clipită mai înainte sau mai târziu.

— Da, părinte.

Saul reveni la fereastră și spuse:

— Anul trecut ne-ai furat găinile.

— Îmi pare rău, părinte, rosti Tam. Eram pe jumătate morți de foame.

— Și-acum îndrăzniți să ne cereți ajutorul?

— Pentru că susțineți în predicile voastre că Domnul iartă.

Godwyn i se adresă lui Saul:

— Lasă-mă să mă ocup eu de asta!

Lupta din sufletul lui Saul se reflecta pe chipul lui, care părea, pe rând, rușinat și plin de revoltă; dar, într-un final, își lăsă capul în jos, fără să mai adauge vreun cuvânt.

Godwyn îi spuse lui Tam:

— Domnul îi iartă pe cei care se căiesc cu adevărat.

— Ei bine, numele acestui bărbat este Win Pădurarul și se căiește cu adevărat pentru multele sale păcate. Ar dori să fie primit în biserică pentru a se ruga să fie vindecat sau, dacă e prea târziu pentru asta, a muri într-un loc sfânt.

Unul dintre ceilalți nelegiuți strănută.

Saul se îndepărtă de fereastră și rămase nemișcat în fața lui Godwyn, cu mâinile în șolduri.

— Nu putem să nu-i primim!

Godwyn făcu un efort să se calmeze.

— Ai auzit și tu cum a strănutat – nu înțelegi ce înseamnă asta? Se întoarse către ceilalți călugări, pentru a se asigura că toți aveau să audă ce spuse mai departe: Au ciumă cu toții!

Din rândurile monahilor se ridică un murmur colectiv de spaimă. Asta și voia Godwyn, să-i sperie. În acest fel, aveau să îl susțină dacă Saul se hotăra să nu se supună autorității sale.

Saul insistă:

— Trebuie să-i ajutăm, chiar dacă au ciumă. Viețile nu ne aparțin, ca să le apărăm ca pe niște odoare de aur îngropate în pământ. Ne-am dăruit Domnului pentru ca El să ne folosească după cum dorește, așa că viețile ni se vor încheia când Domnul consideră că trebuie sacrificate planurilor Sale sacre.

— Să-i primim pe nelegiuții aceia ar fi sinucidere curată. O să ne omoare pe toți!

— Suntem slujitori ai Domnului. Pentru noi, moartea este o reunire fericită cu Cristos. Avem oare de ce ne teme, părinte stareț?

Godwyn își dădu seama că purtarea sa era una speriată, în timp ce vorbele lui Saul erau calme și rezonabile. Făcu un efort pentru a afișa un aer de seninătate filosofică.

— E un păcat să ne căutăm singuri moartea.

— Dar dacă moartea ne apare în cale în decursul datoriei noastre sfinte, o îmbrățișăm cu bucurie în suflet.

Godwyn realizează că putea să dezbată această problemă cu Saul toată ziua fără a ajunge la vreun rezultat. Nu așa trebuia să-și impună autoritatea. Închise oblonul de la fereastra pe care se uitase.

— Închide fereastra din partea ta, frate Saul, și vino aici, îi ordonă el.

Își aținti privirea asupra lui, în așteptare. După o clipă de șovăială, Saul se conformă. Godwyn urmă:

— Care sunt cele trei jurăminte pe care le-ai depus, frate?

Urmă un interval de tăcere. Saul înțelegea perfect ce se petrecea. Godwyn refuza să se înfrunte cu el de pe o poziție de egalitate. La început, Saul lăsă impresia că avea să refuze să răspundă, dar obișnuința traiului monahal învinse obstința, așa că rosti:

— De sărăcie, de castitate și de ascultare.

— Și cui îi ești dator cu ascultare?

— Domnului, *Regulii benedictine* și starețului meu.

— Iar starețul tău se află chiar în fața ta. Îmi recunoști poziția?

— Da.

— Poți să spui așa: „Da, părinte stareț.”

— Da, părinte stareț.

— Acum o să-ți spun ce trebuie să faci, iar tu te vei supune. Godwyn aruncă o privire în jur: Iar voi toți întoarceți-vă la locurile voastre.

Urmără câteva clipe de tăcere înghețată. Nimeni nu făcu nicio mișcare, nimeni nu scoase niciun sunet. Situația putea evolua în orice fel, își dădu seama Godwyn: ascultare sau revoltă, ordine sau anarhie, victorie sau înfrângere. Își ținu respirația.

Într-un final, Saul se mișcă. Își lăsă capul în jos și se îndepărtă. Parcurse lungimea culoarului lateral și își reluă poziția din fața altarului.

Toți ceilalți făcură același lucru.

De afară se mai auziră câteva strigăte, dar păreau a fi mai degrabă îndemnuri de plecare. Poate că nelegiuiții își dăduseră seama că nu-i puteau obliga pe medici să le trateze camaradul bolnav.

La rândul său, Godwyn reveni la altar și se întoarse cu fața la ceilalți călugări.

— Vom termina psalmul la care am rămas, spuse el și începu să cânte.

Slavă Tatălui
Și Fiului
Și Sfântului Duh

Glasurile călugărilor sunau în continuare spart. Aceștia erau mult prea agitați pentru a adopta atitudinea potrivită. Dar cel puțin se afla fiecare la locul lui, urmând rutina zilnică. Godwyn avusese câștig de cauză.

Precum a fost întru începuturi
E acum
Și-o să fie veșnic
O lume fără sfârșit
Amin.

— Amin, repetă Godwyn.
Unul dintre călugări strănută.

65

Curând după fuga lui Godwyn, Elfric muri de ciumă.

Lui Caris îi părea rău pentru Alice, văduva lui, dar, în afară de asta, abia dacă se putea abține să nu se bucure că acesta trecuse pe lumea cealaltă. Toată viața sa, Elfric îi tiranizase pe cei slabi și se gudurase pe lângă cei puternici, iar minciunile pe care le spusese la procesul ei aproape că o trimiseseră pe eșafod. Lumea era un loc mai bun fără el. Chiar și afacerea sa

avea să fie condusă mai bine de ginerele său, Harold Constructorul.

Ghilda parohială îl alege pe Merthin ca staroste, în locul lui Elfric. Merthin declară mai apoi că era ca și cum ar fi fost numit căpitan al unui vas care se scufunda cu rapiditate.

Pe măsură ce morțile se succedau monoton și oamenii își îngropau rudele, vecinii, prietenii, clienții și angajații, oroarea constantă începu să-și pună amprenta asupra multora dintre ei, transformându-i în adevărate brute, astfel că nicio faptă de violență și de cruzime nu li se mai părea șocantă. Oamenii care credeau că aveau să moară în curând își pierdeau orice dorință de a-și înfrâna impulsurile, indiferent de consecințe.

Împreună, Merthin și Caris se luptau să păstreze în Kingsbridge ceva care să aducă măcar a atmosferă de normalitate. Organizarea orfelinatului se dovede cea mai apreciată parte a programului impus de Caris. După calvarul pierderii părinților lor din cauza ciumei, copiii erau recunoscători să se afle în siguranță între zidurile stăreției. Îngrijirea lor și efortul constant de a-i învăța să citească și să cânte imnuri scoteau la suprafață instinctele materne îndelung suprimate ale unora dintre călugărițe. Acum că erau mai puține persoane care trebuiau hrănite din proviziile de iarnă, aveau mâncare din belșug. Iar stăreția Kingsbridge era plină de clinchetul glasurilor de copii.

În oraș însă lucrurile nu stăteau nici pe departe la fel de bine. Certurile violente privind bunurile decedaților continuau. Oamenii intrau pur și simplu în casele celor morți și luau tot ce le atrăgea atenția. Copiii care moșteniseră bani sau câte un depozit plin cu stofă sau porumb erau uneori adoptați de vecini lacomi care nu voiau altceva decât să pună mâna pe aceste bunuri. În pragul disperării, Caris vedea cum perspectiva de a obține ceva gratis scotea la iveală cele mai rele aspecte ale naturii umane.

Eforturile lui Caris și ale lui Merthin de a stăvili declinul comportamentului social nu înregistrară decât un succes parțial. Caris era profund dezamăgită de rezultatul măsurilor lui John Conetabilul în privința beției. Rămași singuri din cauza deceselor, văduvele și văduvii păreau disperați să găsească noi parteneri și nu era deloc ieșit din comun să vezi oameni de vârstă a doua îmbrățișându-se pătimaș într-o tavernă sau chiar în cadrul ușilor. Caris nu avea obiecții prea mari la acest comportament, însă descoperi că îmbinarea beției cu desfrânarea publică ducea adesea la apariția conflictelor. Dar, cu toate acestea, Merthin și ghilda parohială nu reușeau să le pună capăt.

Tocmai în momentul în care oamenii ar fi avut nevoie de o întărire a fibrei lor spirituale, fuga călugărilor produsese exact efectul contrar. Îi demoralizase pe toți. Reprezentanții Domnului plecaseră: Atotputernicul părăsise orașul. Unii spuneau că moaștele sfântului aduseseră dintotdeauna noroc, iar acum, că nu se mai aflau în catedrală, orașul nu se mai bucura de favoarea divină. Lipsa crucifixelor și a sfeșnicelor din materiale prețioase la slujbele săptămânale le reamintea tuturor că orașul Kingsbridge era condamnat. Și-atunci, ce motiv ar mai fi existat pentru a nu se îmbăta și a nu preacurvi chiar în stradă?

Până la jumătatea lunii ianuarie, orașul pierduse cam 1000 din cei 7000 de locuitori ai săi. Și în alte orașe lucrurile stăteau aproximativ la fel. În ciuda măștilor impuse de Caris, procentul de morți era mai mare în rândul călugărițelor, fără nicio îndoială din cauza faptului că erau mereu în contact cu cei care căzuseră pradă molimei. Fuseseră 35 de măicuțe, iar acum nu mai trăiau decât 20. Dar circulau zvonuri că existau mănăstiri unde muriseră aproape toți slujitorii Domnului, lăsând doar câțiva, ba chiar unul singur, pentru a duce mai departe lucrarea divină, așa că se considerau norocoase. Între timp, Caris scurtase perioada de noviciat și intensificase educația nou-venitelor, astfel încât să nu se ducă lipsă de ajutoare la spital.

Merthin îl angajă pe ospătarul de la Holly Bush și îi dădu sarcina administrării hanului Bell. De asemenea, luă în slujba sa și o fată isteată, de 17 ani, pe nume Martina, care să aibă grijă de Lolla.

Apoi ciuma păru a-și pierde din puteri. După ce îngropase câte 100 de oameni pe săptămână înainte de Crăciun, Caris observă că numărul scăzu la 50 pe săptămână în ianuarie, ba chiar la 20 în februarie. Își permise să spere că acest coșmar se apropia de final.

Una dintre persoanele ghinioniste care se îmbolnăviră în această perioadă era un bărbat cu părul negru, de vreo 30 și ceva de ani, care fusese, fără îndoială, chipeș cândva. Venise din afara orașului.

— Ieri am crezut că am prins o răceală, rosti el când intră pe ușa spitalului. Dar acum îmi curge sânge din nas și nu se mai oprește, orice aș face.

În tot acest timp își apăsa o cârpă murdară peste nări.

— Îți găsesc un loc unde să te întinzi, îi spuse Caris prin masca de pânză pe care o purta.

— E ciumă, nu? întrebă el, iar Caris observă cu surprindere că în glasul lui se ghicea mai degrabă o resemnare calmă decât

panica pe care o sesiza de obicei. Poți să faci ceva ca să mă vindeci?

— Putem să-ți asigurăm confortul și ne putem ruga pentru tine.

— Asta nu mă ajută prea mult. Nici măcar dumneata nu crezi în ce spui, se vede clar.

Caris era șocată de ușurința cu care acest străin îi ghicise gândurile și sentimentele.

— Nu știi ce vorbești, protestă ea slab. Sunt călugăriță, trebuie să o cred.

— Poți să-mi spui adevărul, să știi. Cât de repede o să mor?

Caris îl țintui cu privirea. Bărbatul îi zâmbea, adresându-i un surâs fermecător care, ghici ea, topise câteva inimi la viața lui.

— Cum de nu ți-e frică? îl întrebă ea. Tuturor celorlalți le e.

— Nu cred în predicile preoților. Îi aruncă o privire vicleană. Și am o bănuială că nici dumneata nu crezi.

Caris n-avea nicio intenție să se lase atrasă într-o astfel de discuție cu un străin, indiferent cât de fermecător era acesta.

— Aproape toți cei care se îmbolnăvesc de ciumă mor după trei-cinci zile, îi spuse ea sec. Puțini supraviețuiesc, nimeni nu știe de ce.

El primi vestea destul de bine.

— Exact așa cum bănuiam.

— Poți să stai întins aici.

El îi adresă din nou zâmbetul acela de bărbat periculos.

— O să mă ajute cu ceva?

— Dacă nu te întinzi singur, n-o să treacă mult până o să cazi oricum.

— În regulă.

Bărbatul se întinse pe salteaua de paie pe care i-o arătase Caris. Aceasta îi oferă o pătură și-l întrebă:

— Cum te cheamă?

— Tam.

Caris îi studie chipul. Dincolo de farmecul indiscutabil, sesiză o latură crudă a personalității sale. Poate că pe unele femei le seducea, cugetă ea, dar, dacă nu reușea, era foarte probabil să le violeze pur și simplu. Avea pielea tăbăcită de traiul în aer liber și nasul roșu caracteristic băutorilor. Purta haine scumpe, dar murdare.

— Știu cine ești, rosti ea. Nu-ți e teamă că o să fii pedepsit pentru păcatele pe care le-ai comis?

— Dacă aș fi crezut asta, nu le-aș fi făcut. Dumneata te temi că o să arzi în flăcările iadului?

Aceasta era o întrebare pe care, în mod normal, Caris o evita, dar simțea că acest nelegiuit aflat pe moarte merita un răspuns cinstit și direct.

— Cred că tot ce fac se reflectă în ceea ce sunt, spuse ea. Atunci când sunt curajoasă și puternică, atunci când am grijă de copii, de săraci și de bolnavi, devin o persoană mai bună. Iar când sunt crudă, lașă sau spun minciuni, devin mai puțin merituoasă și nu mă mai pot respecta. Asta este pedeapsa divină în care cred.

Tam o privea gânditor.

— Tare îmi doresc să te fi întâlnit acum 20 de ani.

Caris scoase un sunet dezaprobator.

— Aș fi avut 12 ani pe-atunci.

El ridică sugestiv dintr-o sprânceană.

Caris hotărî că lucrurile merseseră suficient de departe. Bărbatul începea să flirteze, iar ei începea să îi placă. Îi întoarse spatele.

— Ești o femeie curajoasă să te ocupi cu așa ceva, îi strigă el. Probabil că o să mori din cauza asta.

— Știu, răspunse ea întorcându-se din nou cu fața la el. Dar asta mi-e destinul. Nu pot să fug de oamenii care au nevoie de mine.

— Starețul vostru nu pare a fi de aceeași părere.

— A dispărut.

— Oamenii nu pot să dispară pur și simplu.

— Voiam să spun că nimeni nu știe unde s-au dus starețul Godwyn și ceilalți călugări.

— Ba eu știu, zise Tam.

Vremea de sfârșit de februarie era însoțită și blândă. Caris părăsi orașul Kingsbridge călare pe un căluț cenușiu-închis, îndreptându-se către schitul Sfântul Ioan-din-Pădure. Merthin o însoțea, pe șaua unui cal voinic, negru ca tăciunele. În mod normal, plecarea unei călugărițe însoțite doar de un bărbat ar fi ridicat multe sprâncene în oraș, dar trăiau vremuri ciudate.

Pericolul reprezentat de nelegiuiri scăzuse considerabil. Tam Hiding îi spusese, înainte să moară, că mulți își găsiseră sfârșitul din cauza ciumei. De asemenea, scăderea bruscă a numărului de locuitori lăsase în urmă un surplus de mâncare, vin și haine – lucrurile pe care nelegiuirii le furau în mod obișnuit. Tâlharii care supraviețuiseră moliemei puteau să intre pur și simplu în orașele-fantomă apărute și în satele părăsite pentru a lua orice poșteau.

La început, Caris se simțise copleșită de ciudă să afle că Godwyn se afla la doar două zile cale de Kingsbridge. Și-l închipuise refugiat într-un loc îndepărtat, de unde să nu se mai întoarcă niciodată. Cu toate acestea, se bucura că avea șansa de a recupera banii, obiectele de preț ale stăreției și, mai ales,

cartele călugărițelor, de o importanță vitală ori de câte ori apărea vreo dispută în ceea ce privea drepturile de proprietate.

Când și dacă avea să poată să-l înfrunte pe Godwyn, intenționa să-i ordone să restituie bunurile stăreției, în numele episcopului. Avea o misivă scrisă de Henri ca dovadă a autorității cu care era investită. Dacă Godwyn refuza să o facă și după consultarea acestui document, era hotărâtă să dovedească, dincolo de orice îndoială, că el nu voia să păstreze în siguranță bunurile luate, ci că le furase. Apoi episcopul putea lua măsuri legale ca să le recupereze sau, pur și simplu, să vină la schit cu un contingent de soldați.

Deși era dezamăgită de faptul că Godwyn nu ieșise definitiv din viața ei, Caris savura ideea de a-l pune față în față cu lașitatea și necinstea lui.

În timp ce se îndepărta de oraș, își aminti că ultima sa călătorie lungă fusese în Franța, cu Mair – când fiecare zi fusese o aventură incredibilă. Ori de câte ori se gândea la Mair, îi simțea lipsa. Dintre toți cei care muriseră de ciumă, cel mai mult îi era dor de Mair: chipul ei frumos, inima plină de blândețe, iubirea pe care i-o oferea...

Dar era o adevărată bucurie să-l aibă pe Merthin numai pentru ea timp de două zile. Urmând drumul care șerpuia prin pădure, călărind unul lângă altul, vorbeau întruna despre orice le venea în minte, exact așa cum făceau pe când erau adolescenți.

Merthin era plin de idei strălucite, ca întotdeauna. În ciuda ciumei, construia prăvălii și taverna pe Insula Leproșilor și îi spunea că avea de gând să demoleze hanul pe care-l moștenise de la Bessie Bell și să-l reconstruiască, dar dublu ca dimensiuni.

Caris bănuia că el și Bessie fuseseră amanți – de ce altceva i-ar fi lăsat hanul tocmai lui? Dar Caris știa totodată că ea era singura vinovată pentru asta. Ea era cea pe care o voia cu adevărat Merthin, iar Bessie fusese alegerea a doua. Amândouă știuseră acest lucru. Totuși, Caris era asaltată de gelozie și de furie ori de câte ori și-l închipuia pe Merthin în pat cu hangița aceea durdulie.

La amiază se opriă să se odihnească lângă un izvor. Mâncară pâine, brânză și niște mere, merindele pe care le aveau la ei mai toți călătorii, cu excepția celor foarte înstăriți. Le dădură cailor ceva grăunțe: nu aveau iarbă suficientă pentru a se reface după efortul de a purta în spate doi călăreți. După ce mâncară, rămaseră întinși la soare timp de câteva minute, dar solul era prea rece și prea umed ca să poată dormi, așa că se ridicară destul de repede și porniră mai departe.

Regăsiseră destul de repede intimitatea aceea plină de afecțiune pe care o împărtășeau în tinerețe. Merthin putuse mereu să o facă să râdă, iar, după atât timp petrecut în spitalul înțesat cu muribunzi, Caris chiar avea nevoie de ceva veselie. Nu trecu mult și uită să mai fie furioasă în legătură cu Bessie.

Mergeau pe un drum folosit de călugării de la Kingsbridge de sute de ani și înnoptară la popasul obișnuit, aflat la mijlocul distanței: hanul Red Cow din orașelul Lordsborough. La cină mâncară carne de vită friptă și băură bere tare.

Caris tânjea deja după el. Ultimii zece ani păreau să i se fi șters cu totul din amintire, și ardea de dorință să-l ia în brațe și să facă dragoste cu el ca la începutul idilei lor. Dar nu era să fie. Hanul Red Cow avea două dormitoare, unul pentru bărbați și unul pentru femei, motiv pentru care, fără nicio îndoială, fusese preferat mereu de monahi. Caris și Merthin se despărțiră pe hol, iar Caris rămase trează, ascultând sforăiturile unei neveste de cavaler și respirația șuierătoare a unei negustorese de mirodenii, mângâindu-se și dorindu-și ca mâna dintre coapsele ei să fi fost a lui Merthin.

Se trezi obosită și tristă și-și mâncă gustarea de dimineață cu gesturi automate. Dar Merthin părea atât de fericit că erau împreună, încât nu trecu mult și dispoziția i se luminează. Până ce ieșiră din Lordsborough, discutau și râdeau cu aceeași bună dispoziție din ziua precedentă.

Drumul pe care-l aveau de parcurs în această a doua zi străbătea o zonă cu pădure deasă și toată dimineața nu dădură de niciun alt călător. Conversația lor căpătă o notă mai personală. Caris află mai multe amănunte despre perioada petrecută de Merthin în Florența: cum o întâlnise pe Silvia, ce fel de persoană fusese aceasta. Caris ar fi vrut să-l întrebe: „Cum era când făceai dragoste cu ea? Era diferit față de cum era cu mine? Dacă da, în ce fel?” Dar, cu toate acestea, se abținu, considerând că asemenea întrebări ar fi reprezentat o încălcare a intimității Silviei, chiar dacă aceasta era moartă. Oricum, putea deduce multe din tonul lui Merthin. Se simțise bine în pat cu Silvia, își dădea ea seama, chiar dacă relația lor nu fusese la fel de pasională ca aceea pe care Merthin o avusese cu Caris.

Nefiind obișnuită să petreacă atât timp în șa, Caris își simțea întregul trup cotropit de durere, așa că fu ușurată când se opriră să ia prânzul și putu să descalece. După ce mâncară, se așezară pe pământ cu spatele sprijinit de un trunchi de copac, pentru a se odihni și a lăsa mâncarea să li se așeze bine în stomac înainte de a-și relua călătoria.

Caris se gândea la Godwyn și se întreba ce avea să găsească la Sfântul Ioan-din-Pădure, când, dintr-odată, simți că ea și

Merthin aveau să facă dragoste în câteva momente. Nu-și putea explica în ce fel căpătase această certitudine – nici măcar nu se atingeau –, dar nu avea absolut nicio îndoială. Se întoarse să-l privească și-și dădu seama că și el simțea același lucru. Îi zâmbi trist, iar Caris zări în ochii lui zece ani de speranțe și regrete, dureri și lacrimi.

Merthin îi luă mâna într-a lui și-i sărută palma, după care-și lipi buzele de partea moale, din interior, a încheieturii ei, și închise ochii.

— Îți simt pulsul, spuse el încetișor.

— Nu poți să-ți dai seama de prea multe după puls, suspină ea. Va trebui să mă examinezi îndeaproape.

Merthin îi sărută fruntea, pleoapele și nasul.

— Sper că n-o să te rușinezi când o să te văd goală.

— Nu-ți face probleme – nu am de gând să mă dezbrac pe vremea asta.

Izbucniră în valuri de chicoteli.

Merthin rosti cu seriozitate prefăcută:

— Poate sunteți atât de amabilă cât să vă ridicați poalele rasei, astfel încât să încep controlul.

Caris întinse mâna și apucă tivul robei. Purta ciorapi până la genunchi. Ridică poala încet, dezvelindu-și gleznele, gambele, genunchii, după care pielea albă a coapselor. Avea o dispoziție jucăușă, dar, undeva într-un cotlon al minții, se întreba dacă el observa schimbările pe care timpul le produsese asupra corpului ei. Slăbise, dar, în același timp, fundul i se lățise. Pielea îi era oarecum mai puțin elastică și mai puțin catifelată. Sâni nu-i mai erau la fel de tari și de ridicați. Ce-avea să creadă? Își alungă grijile și continuă jocul început.

— Credeți că ajunge, având în vedere scopul examinării?

— Nu prea.

— Dar mă tem că nu port pantalonași – asemenea lux e considerat nepotrivit pentru noi, călugărițele.

— Noi, medicii, suntem obligați să fim foarte meticuloși, indiferent cât de neplăcute ni se par aceste sarcini.

— Vai, vai, spuse ea cu un zâmbet. Ce păcat! Bine, atunci...

Privindu-i chipul, își ridică poalele rasei până deasupra șoldurilor.

Merthin se holba la corpul ei, iar Caris putea vedea clar că respira precipitat.

— Da, da, rosti el. E un caz grav. De fapt... Își ridică privirea către chipul ei, înghiți și continuă: Deja nu mai pot glumi în legătură cu asta.

Caris își petrecu brațele în jurul lui și-l trase către ea, strângându-l cât putea de tare, agățându-se de el ca și cum l-ar fi salvat de la înec.

— Fă dragoste cu mine, Merthin, zise ea. Acum, repede!

În lumina caldă a după-amiezii, schitul Sfântul Ioan-din-Pădure părea complet liniștit – semn sigur că ceva era în neregulă, își dădu seama Caris. Micul așezământ era prin tradiție independent în ceea ce privea hrana monahilor și era înconjurat de ogoare. După ploile recente, suprafețele cultivabile ar fi trebuit să fie acum în plin proces de arare și de netezire cu grapa. Nu se vedea însă nimeni robotind pe ele cât puteai cuprinde cu privirea.

Când se apropiară mai mult, observară că în micul cimitir de lângă biserică se afla un rând de morminte proaspăt săpate.

— Se pare că ciuma a ajuns chiar și pe-aici, spuse Merthin.

Caris încuviință din cap.

— Deci planul laș al lui Godwyn de a o lăsa în urmă s-a dovedit un eșec.

Nu-și putea reprima un sentiment de satisfacție și de răzbunare.

Merthin continuă:

— Mă întreb dacă s-a îmbolnăvit și el.

Caris se trezi că spera că așa stăteau lucrurile, dar îi era prea rușine pentru a-și exprima gândurile.

Străbătură amândoi mănăstirea tăcută până la clădirea unde se aflau, în mod evident, grajdurile. Ușa era deschisă, iar caii fuseseră lăsați afară și puteau fi văzuți pascănd pe o pajiște de pe malul unui iaz. Nu apăru nimeni care să-i ajute pe vizitatori să descalece.

Lăsară grajdurile în urmă și porniră către interiorul schitului. Peste tot domnea o tăcere stranie, iar Caris se întrebă dacă nu cumva toți călugării muriseră. Aruncară o privire în bucătărie, care, observă Caris, nu era atât de curată pe cât ar fi trebuit, și în brutărie, unde focul de la cuptor era de mult stins. Pașii lor reverberau în gol, amplificați de arcadele reci și cenușii din claustru. Apoi, pe când se apropiau de intrarea în biserică, dădură de fratele Thomas.

— Ne-ați găsit! exclamă acesta. Slavă Domnului!

Caris îl îmbrățișă. Știa că trupurile femeiești nu stârneau nicio ispită în sufletul lui Thomas.

— Mă bucur că ai supraviețuit, spuse ea.

— M-am îmbolnăvit, dar mi-am revenit, îi explică el.

— Nu-s mulți cei care au norocul ăsta.

— Știu.

— Spune-ne ce s-a întâmplat.

— Godwyn și Philemon au plănuit totul foarte bine, începu Thomas. Aproape că nu am primit niciun avertisment cu privire la ce avea să se întâmple. Godwyn a vorbit la canon și

ne-a citit povestea lui Avraam și a lui Isaac pentru a ne arăta că Domnul ne cere uneori lucruri care pot părea greșite. Apoi ne-a anunțat că în noaptea aceea o să plecăm. Cei mai mulți dintre frați se bucurau că puteau fugi de ciumă, iar celor care aveau îndoieli li s-a spus să-și aducă aminte de jurământul de ascultare depus.

Caris încuviință printr-o mișcare din cap.

— Îmi pot închipui. Nu e deloc greu să te supui unor ordine care par a fi în interesul tău.

— Nu sunt deloc mândru de mine.

Caris atinse ușor ciotul brațului său stâng.

— N-am vrut să sune ca o dojană, Thomas.

Merthin interveni:

— Dar, oricum, sunt surprins că nimeni n-a suflat o vorbă referitor la locul unde vă îndreptați.

— Asta pentru că Godwyn nu ne-a dezvăluit unde ne duceam. Mulți dintre noi nu am aflat decât după ce am sosit aici – a trebuit să-i întrebăm pe călugării schitului unde suntem.

— Dar ciuma v-a prins din urmă.

— Ați văzut deja cimitirul. Toți călugării de la Sfântul Ioan sunt îngropați acolo, cu excepția starețului Saul, care e înhumat în biserică. Aproape toți oamenii de la Kingsbridge au murit. Câțiva au fugit după izbucnirea bolii printre noi – doar Dumnezeu știe ce s-a întâmplat cu ei.

Caris își aduse aminte că Thomas fusese mereu foarte apropiat de un călugăr cu fire blândă, cu câțiva ani mai tânăr decât el. Șovăind, întreabă:

— Și fratele Matthias?

— A murit, răspunse Thomas, după care ochii i se umplură de lacrimi și-și feri privirea, stânjenit.

Caris își puse o mână pe umărul lui.

— Îmi pare foarte rău.

— Atât de mulți oameni au fost loviți de astfel de pierderi, murmură Thomas.

Caris își dădu seama că ar fi fost mai ușor pentru Thomas să lase deoparte subiectul morții lui Matthias.

— Dar Godwyn și Philemon?

— Philemon a dat bir cu fugiții. Godwyn e bine, sănătos – el nu s-a îmbolnăvit.

— Aduc un mesaj pentru Godwyn din partea episcopului.

— Da, mă așteptam la asta.

— Cred că ar fi mai bine să ne duci la el.

— E în biserică. A improvizat un culcuș într-o capelă laterală. E convins că tocmai de asta nu s-a îmbolnăvit. Haideți cu mine.

Traversară claustrul și intrară în biserica mică. Înăuntru mirosea mai degrabă ca un dormitor comun. Pictura murală de pe extremitatea estică a lăcașului, care înfățișa Judecata de Apoi, părea acum extrem de potrivită cu circumstanțele. Pământul bătătorit din naos era acoperit cu paie, marcate din loc în loc de câte o pătură, ca și cum acolo dormiseră mai mulți oameni; dar singura persoană din întreaga încăpere era Godwyn. Acesta stătea cu fața în jos pe pământul din fața altarului, cu brațele întinse în lături. Timp de o fracțiune de secundă, Caris crezu că era mort, însă apoi își dădu seama că, pur și simplu, adoptase poziția penitenței totale.

Thomas îl anunță:

— Părinte stareț, ai doi vizitatori.

Godwyn nu se clinti. În mod normal, Caris ar fi presupus automat că Godwyn se dădea în spectacol pentru a impresiona, însă nemișcarea sa avea ceva care-o făcea să creadă că el căuta în mod sincer iertarea divină.

Apoi Godwyn se ridică încet și se întoarse către ei.

Caris observă că era palid și slab, iar chipul îi trăda oboseala și neliniștea.

— Voi, rosti el.

— Ai fost dat în vileag, Godwyn! izbucni ea.

N-avea de gând să i se adreseze cu „părinte”. Era un ticălos, iar ea îl prinsese asupra faptei. Cumva, simțea o satisfacție profundă.

Godwyn murmură:

— Presupun că Tam Hiding v-a spus unde sunt.

Caris remarcă faptul că mintea îi era la fel de ageră ca întotdeauna.

— Ai încercat să fugi din calea justiției, dar ai dat greș.

— Nu am de ce să mă tem de justiție, replică el sfidător. Am venit aici în speranța că o să pot salva viețile fraților. Greșeala mea e că am plecat prea târziu.

— Un om fără pată nu se strecoară afară din oraș noaptea.

— Trebuia să păstrez secretul în ceea ce privea destinația mea. Dacă cineva ar fi vrut să ne urmeze aici, n-aș fi avut cum să-mi realizez scopul.

— Dar nu era nevoie să furi ornamentele catedralei.

— Nu le-am furat. Le-am luat ca să mă asigur că sunt păstrate în siguranță. Când lucrurile vor intra în normalitate, o să le duc înapoi la locul lor.

— Și-atunci de ce nu ai spus nimănui că intenționei să le iei?

— Dar am făcut-o. Am scris o misivă către episcopul Henri. Nu a primit scrisoarea mea?

Caris se simțea din ce în ce mai descurajată. Doar n-avea să scape basma curată din toate acestea, nu-i așa?

— Sigur că nu, răspunse ea. Nu s-a primit nicio scrisoare și nu cred să fi fost trimisă vreodată.

— Poate că mesagerul a murit de ciumă înainte de a o duce la destinație.

— Și cum îl chema pe acest mesager care a dispărut fără urmă?

— N-am știut niciodată. Philemon l-a angajat.

— Iar Philemon nu e aici... cât de convenabil! spuse ea cu sarcasm în glas. Ei bine, n-ai decât să susții ce vrei, dar episcopul Henri te acuză despre furtul bunurilor din vistierie și m-a trimis aici pentru a solicita înapoierea lor. Am cu mine o scrisoare prin care ți se ordonă să-mi predai totul mie, imediat.

— N-o să fie nevoie. O să i le înapoiez chiar eu.

— Nu asta îți ordonă episcopul să faci.

— Eu o să fiu cel care decide care e cea mai bună cale de acțiune.

— Refuzul tău este o dovadă în plus că aici e vorba de furt.

— Sunt sigur că-l pot convinge pe episcopul Henri să vadă lucrurile într-o altă lumină.

Cuprinsă de disperare, Caris realizează adevărata problemă: Godwyn era capabil să facă una ca asta. Putea fi foarte convingător, iar Henri, ca majoritatea episcopilor, avea să evite orice înfruntare, atât timp cât se putea. Simțea că trofeul victoriei îi scăpa printre degete.

Godwyn își dădea seama că reușise să întoarcă situația în favoarea lui și își permise chiar un mic zâmbet de satisfacție. Lucrul acesta o umplea de furie, dar nu avea ce să mai zică. Tot ce putea să facă era să se întoarcă și să-i relateze episcopului Henri ce se întâmplase.

Aproape că nu-i venea să creadă. Oare Godwyn chiar avea să se întoarcă în Kingsbridge, reluându-și poziția de stareț? Cum își închipuia oare c-avea să mai poată ține fruntea sus în Catedrala Kingsbridge, după tot răul pe care îl provocase stăreției, orașului și bisericii? Chiar dacă episcopul îi accepta întoarcerea, orașenii aveau să se revolte, nu? Era o perspectivă sumbră, dar, pe de altă parte, avuseseră loc și lucruri mai ciudate de-atât. Oare chiar nu exista dreptate pe lume?

Se holba la el. Expresia de triumf de pe chipul lui, își dădu seama ea, probabil că era contrabalansată de cea de înfrângere de pe al ei.

Apoi văzu ceva ce răsturnă din nou echilibrul situației.

Pe buza superioară a lui Godwyn, chiar sub nara stângă, se ivise un firicel de sânge.

A doua zi dimineată, Godwyn nu se mai ridică din pat.

Caris își puse masca de pânză și îl îngriji. Îi scălda chipul în apă de trandafiri și îi dădea vin îndoit cu apă ori de câte ori cerea ceva de băut. De fiecare dată când îl atingea, își spăla mâinile în oțet.

În afară de Godwyn și Thomas, în schit se mai aflau alți doi monahi, ambii novici de la Kingsbridge. Și ei erau pe moarte din cauza ciumei, așa că îi aduse din dormitorul comun în biserică și îi luă și pe ei în grijă, mișcându-se de la unul la altul ca o umbră.

Îl întrebă pe Godwyn unde erau comorile catedralei, dar acesta refuză să-i spună.

Merthin și Thomas începură să caute prin tot schitul. Primul loc unde se uitară fu locul de sub altar. După cât de afânat era pământul acolo, era clar că în locul respectiv fusese îngropat ceva destul de recent. Cu toate acestea, când săpară – Thomas reușea să mânuiască lopata surprinzător de bine cu o singură mână –, nu găsiră nimic. Orice fusese ascuns inițial acolo, fusese în mod evident mutat.

Luară la scotocit fiecare încăpere cu pereți reci, care reverberau la orice sunet, ba se uitară chiar și în brutăria părăsită și în rezervoarele goale ale berăriei, dar nu găsiră nici urmă de ornamente, moaște sau carte.

După prima noapte, Thomas părăsi discret dormitorul – fără să-i ceară cineva acest lucru – și îi lăsă pe Merthin și pe Caris să doarmă singuri. Nu comentă nimic, nici măcar nu făcu vreun gest sugestiv sau vreun semn cu ochiul. Recunoscători pentru complicitatea lui discretă, cei doi se băgară sub mai multe pături și făcură dragoste. După aceea, Caris rămase trează. Observă că undeva pe sub acoperiș își ducea zilele o bufniță, lansându-și pe timpul nopții strigătul sinistru; ocazional, Caris auzea și țipătul vreunui animaluț care-și găsea sfârșitul în ghearele ei. Se întreba dacă avea să rămână însărcinată. Nu voia să renunțe la vocația ei, dar nu putea rezista ispitei de a rămâne în brațele lui Merthin. Așa că refuza, pur și simplu, să se gândească la viitor.

În a treia zi, în timp ce Caris, Merthin și Thomas luau prânzul în sala de mese, Thomas spuse:

— Când Godwyn o să-ți ceară de băut, să refuzi să îi dai până nu-ți spune unde a ascuns comoara.

Caris se gândi o vreme la vorbele acestea. Ar fi fost cum nu se poate mai corect. Dar, de asemenea, ar fi fost și o formă de tortură.

— Nu pot să fac așa ceva, rosti ea. Știu că o merită, dar conștiința nu mi-ar ierta-o. Dacă un bolnav îmi cere de băut,

trebuie să-i dau. Asta-i mai important decât toate ornamentele de aur și nestemate din toată creștinătatea.

— Nu-i datorezi niciun fel de compasiune. El nu a dat dovadă de așa ceva în ceea ce te privește.

— Am transformat biserica în spital, dar n-am de gând să o las să devină cameră de tortură.

Expresia de pe chipul lui Thomas arăta că era tentat să continue discuția în contradictoriu, dar, cu o clătinare din cap, Merthin îl convinge să renunțe.

— Hai să ne gândim, Thomas, făcu el. Când ai văzut ultima oară podoabele acestea?

— În noaptea în care am sosit, spuse Thomas. Se aflau în desagi de piele și în câteva lăzi purtate de caii de povară. Au fost descărcate odată cu restul bagajelor și cred că au fost duse în biserică.

— Apoi ce s-a întâmplat cu ele?

— Nu le-am mai văzut. Dar, după slujba de seară, când ne-am dus cu toții la masă, am observat că Godwyn și Philemon au rămas în biserică împreună cu alți doi călugări, Juley și John.

Caris spuse:

— Dă-mi voie să ghicesc: Juley și John erau amândoi tineri și puternici.

— Da.

— Deci probabil atunci au îngropat bogățiile sub altar, conchise Merthin. Dar când le-au dezgropat?

— Trebuie să fi fost într-un moment în care nu era nimeni în biserică, și asta nu se putea întâmpla decât în timpul meselor.

— Au mai lipsit de la alte mese?

— De la mai multe, cel mai probabil. Godwyn și Philemon s-au purtat întotdeauna ca și cum regulile monastice nu îi priveau și pe ei. Faptul că lipseau de la mese sau de la slujbe nu era atât de neobișnuit încât să-mi aduc aminte de câte ori am remarcat că nu erau alături de ceilalți.

Caris insistă:

— Îți amintești ca Juley și John să mai fi lipsit o a doua oară? Probabil că Godwyn și Philemon au avut nevoie de ajutor și de data asta.

— Nu neapărat, interveni Merthin. E mult mai ușor să sapi în pământul care a fost deja afânat. Godwyn are 43 de ani, iar Philemon, 44. Dacă voiau cu adevărat, se puteau descurca fără niciun ajutor.

În noaptea aceea, Godwyn începu să aiureze. Uneori părea să dea citate din Biblie, alteori rostea predici, iar din când în când invoca tot felul de pretexte. Caris îl ascultă un timp, sperând să se aleagă cu ceva indicii privind tezaurul dispărut.

— Marele Babilon s-a prăbușit și toate popoarele au simțit gustul amar al mâniei stârnite de desfrânarea de acolo; iar din tronul divin s-au iscat flăcări și fulgere... și toți negustorii de pe fața pământului o să plângă. Căiți-vă, ah, căiți-vă, toți cei care v-ați destrăbălat cu târfa târfelor! Totul a fost făcut pentru un scop înalt, pentru gloria lui Dumnezeu, pentru că scopul scuză mijloacele. Dați-mi ceva de băut, ah, pentru Dumnezeu, dați-mi ceva de băut!

Tonul apocaliptic al delirului său era probabil influențat și de vederea picturii murale unde erau înfățișate chinurile iadului.

Caris îi duse o cană la buze.

— Unde sunt ornamentele catedralei, Godwyn?

— Am văzut șapte sfeșnice de aur, bătute cu perle și pietre prețioase, înfășurate în mătăsuri bogate, purpurii și stacojii... erau într-o arcă făcută din cedru și santal, și argint. Am văzut o femeie călare pe o bestie stacojie, cu șapte capete și zece coarne, pline de nume blasfemiatoare.

Naosul răsuna de ecourile aiurelilor sale.

A doua zi, cei doi novici își dădură sufletul. În după-amiaza aceea, Thomas și Merthin îi îngropară în cimitirul aflat la nord de schit. Era o zi rece și umedă, însă efortul îi făcuse să transpire. Thomas oficia slujba de înhumare. Caris stătea lângă mormânt împreună cu Merthin. Acum, când realitatea părea a se sfârâma în mii de cioburi, ritualurile ajutau la menținerea unei aparențe de normalitate. În jurul lor erau mormintele proaspăt săpate ale tuturor celorlalți călugări, cu excepția lui Godwyn și a lui Saul. Trupul lui Saul se afla îngropat în micul cor al bisericii, o onoare rezervată numai celor mai respectați dintre stareți.

După slujbă, Caris intră din nou în biserică și rămase cu privirea ațintită asupra mormântului lui Saul din zona corului. Partea aceea a bisericii avea o pardoseală de lespezi. În mod clar, acestea fuseseră desprinse pentru a săpa mormântul. Când le fixaseră la loc, călugării ciopliseră pe una dintre pietre o inscripție.

Îi era greu să se concentreze, avându-l în colțul bisericii pe Godwyn, care aiura în continuare despre bestii cu șapte capete.

Merthin îi observă expresia gânditoare și îi urmări direcția privirii. Ghici imediat ideea care prinsese contur în mintea ei. Pe un ton îngrozit, spuse:

— Dar Godwyn n-avea cum să fi ascuns bogățiile în sicriul lui Saul Cap-Alb, nu?

— E greu să-ți închipui că niște călugări ar fi în stare să încalce sanctitatea unui mormânt pentru scopurile lor josnice,

replică ea. Dar, pe de altă parte, în felul acesta ornamentele ar fi rămas în biserică.

Thomas căzu la rândul său pe gânduri.

— Saul a murit cu o săptămână înainte de sosirea voastră. Philemon a dispărut două zile mai târziu.

— Deci Philemon ar fi putut să-l ajute pe Godwyn să sape mormântul.

— Da.

Cei trei se uitau unul la altul, încercând să ignore bâlbâielile lui Godwyn.

— Nu există decât o singură modalitate să aflăm, spuse Merthin.

Cei doi bărbați își aduseră lopețile din lemn. Ridicărea lespedei care purta inscripția funerară și pe celelalte din jurul ei, după care se puseră pe săpat.

În decursul anilor, Thomas își dezvoltase o tehnică de a săpa cu o singură mână. Înfîșea cazmaua în pământ cu brațul teafăr, o împingea ușor oblic, după care o ridica de la baza cozii de lemn. Ca urmare a acestor eforturi, brațul său drept devenise foarte musculos.

Cu toate acestea, dura mult. În ultima vreme, majoritatea mormintelor erau puțin adânci, dar pentru starețul Saul călugării săpaseră o groapă normală, de aproape doi metri adâncime. Afară se lăsa noaptea, iar Caris aduse câteva lumânări. În lumina veșnic mișcătoare a flăcărilor, diavoli de pe pictura murală păreau a se mișca.

Atât Thomas, cât și Merthin stăteau acum în picioare în groapă, peste nivelul pardoselii nevindându-li-se decât capetele. Deodată, Merthin spuse:

— Fiți atenți. Am dat de ceva.

Caris zări niște material murdar care aducea cu pânza înmuiată în ulei și folosită uneori pe post de giulgiu.

— Ai găsit cadavrul, constată ea.

Thomas întrebă:

— Dar unde e sicriul?

— A fost îngropat în coșciug?

Acestea nu erau decât pentru cei bogați: săracii erau înhumați doar în giulgiuri.

— Bineînțeles, răspuse Thomas. Am văzut cu ochii mei. Suntem în mijlocul pădurii, avem lemn destul. Toți călugării au fost îngropați în sicrie, până s-a îmbolnăvit fratele Silas – el era dulgherul nostru.

— Ia stați un pic, zise Merthin.

Își împinse cazmaua în pământul de la capătul giulgiului și ridică alți câțiva bulgări de glod. Apoi bătu ușurel cu vârful

lopeții, iar Caris auzi bufnetul produs de ciocnirea a două suprafețe de lemn.

— Iată și sicriul, dedesubt, adăugă el.

Thomas întrebă:

— Dar cum a ieșit trupul?

Caris simți un fior de teamă.

Din colțul în care se afla auzi glasul lui Godwyn, devenit dintr-odată mai puternic:

— Și-o să fie chinuit cu foc și pucioasă de față cu îngerii cei sfinți, iar fumul chinului său o să se ridice spre Ceruri într-o veșnicie.

Thomas i se adresă lui Caris:

— Nu poți să-i faci ceva ca să tacă?

— N-am niciun medicament la mine.

Merthin rosti:

— Dar nu e nimic supranatural aici. Eu unul cred că Godwyn și Philemon au scos trupul și au umplut sicriul cu bogățiile furate.

Thomas reuși să-și recapete autocontrolul.

— Atunci am face bine să aruncăm o privire în sicriu.

Dar, înainte de asta, erau nevoiți să mute cadavrul înfășurat în giulgiu. Merthin și Thomas se aplecară și apucară trupul de umeri și de genunchi. Când reușiră să-l ridice până la nivelul umerilor lor, realizează că singura modalitate de a-l scoate din groapă era să-l arunce pe pardoseala bisericii. Cadavrul căzu cu un bufnet surd. Pe chipurile celor doi se citea spaima. Chiar și Caris, care nu credea în multe dintre lucrurile vehiculate în legătură cu lumea spiritelor, era speriată de ceea ce făceau și se trezi că se tot uita, agitată, peste umăr, către cotloanele umbroase ale bisericii.

Merthin înlătură pământul de pe sicriu, în timp ce Thomas se duse să aducă o rangă de oțel. Apoi ridicară împreună capacul coșciugului.

Caris ținea două lumânări deasupra mormântului, astfel încât cei doi să vadă ce făceau.

Înăuntrul sicriului se afla un alt trup înfășurat în giulgiu.

Thomas spuse:

— Asta-i foarte ciudat!

Tremurul din glasul său era imposibil de ignorat.

— Haideți să gândim logic, rosti Merthin.

Tonul său era calm și stăpânit, dar Caris – care-l cunoștea ca nimeni altcineva – își putea da seama că făcea mari eforturi pentru a se controla.

— Cine e în sicriu? întrebă el. Haideți să vedem.

Se aplecă, apucă giulgiul cu ambele mâini și îl rupse de-a lungul cusăturii din dreptul feței. Respectivul bărbat murise în

urmă cu o săptămână, așa că trupul îi emana un miros groaznic; totuși, nu se descompusese prea mult, având în vedere că stătuse în pământul rece de sub pardoseala bisericii neîncălzite. Chiar și în lumina nesigură oferită de lumânările aduse de Caris, nu încăpea nicio îndoială asupra identității răposatului: chipul îi era delimitat de o bordură de păr blond-cenușiu, imposibil de confundat.

Thomas vorbi primul:

— E Saul Cap-Alb.

— În sicriul făcut pentru el, completă Merthin.

Caris puse întrebarea evidentă:

— Și atunci cine e celălalt mort?

Merthin strânse giulgiul în jurul capului lui Saul și puse la loc capacul sicriului.

Caris îngenunche lângă celălalt trup neînsuflețit. Avusese de-a face cu foarte multe cadavre, dar nu mai dezgropase niciunul, iar mâinile îi tremurau puternic. Cu toate acestea, desfăcu giulgiul și dezvălui chipul mortului. Spre oroarea ei, acesta avea ochii deschiși și părea a se holba în gol. Făcu un efort să închidă pleoapele reci.

Era un călugăr masiv pe care nu îl cunoștea. Thomas se ridică pe vârfuri pentru a privi dincolo de buza mormântului și spuse:

— E fratele Jonquil. A murit a doua zi după ce starețul Saul a trecut în lumea dreptilor.

Caris întrebă:

— Și a fost înmormântat...?

— În cimitir... sau cel puțin așa am crezut cu toții.

— Într-un sicriu?

— Da.

— Numai că el e aici.

— Dacă stau să mă gândesc, sicriul lui era destul de greu, făcu Thomas. Am ajutat și eu la căratul lui...

Merthin spuse:

— Înțeleg ce s-a întâmplat. Jonquil a fost așezat aici, în biserică, în sicriu, înainte de înmormântare. Cât timp ceilalți monahi erau la masă, Godwyn și Philemon au deschis lada de lemn și au scos cadavrul. Apoi au săpat din nou mormântul lui Saul și au pus trupul pe coșciugul starețului. După aceea au pus pământul la loc.

— Deci trebuie să săpăm în mormântul lui Jonquil, conchise Thomas.

Caris aruncă o privire rapidă către ferestrele bisericii. Acestea erau întunecate. În timp ce ei fuseseră ocupați cu dezgroparea lui Saul, afară se lăsase noaptea.

— Am putea-o lăsa pe mâine, sugeră ea.

Cei doi bărbați rămaseră tăcuți timp de câteva clipe, după care Thomas spuse:

— Haideți să terminăm odată cu asta.

Caris se duse la bucătărie, luă două crengi din grămada cu lemne pentru foc, le aprinse, după care se întoarse în biserică.

Tocmai când ieșeau, îl auziră pe Godwyn strigând:

— Iar tăvălugul mâniei Domnului a fost pornit în jurul orașului, iar din fructele păcatului a început să țâșnească sânge, astfel că pământul a ajuns să fie inundat până la zăbalele cailor.

Caris se cutremură. Era o imagine înspăimântătoare din Apocalipsa Sfântului Ioan care o dezgustase mereu. Făcu un efort să și-o alunge din minte.

La lumina roșiatrică a torțelor, porniră cu pași iuți către cimitir. Caris era de-a dreptul bucuroasă să se îndepărteze de pictura murală și de delirul nebunesc al lui Godwyn. Găsiră piatra funerară a lui Jonquil și începură să sape.

Cei doi bărbați săpaseră deja în ziua respectivă mormintele novicilor și goliseră groapa lui Saul. Acesta era cel de-al patrulea efort de acest fel de la prânz încoace. Merthin părea obosit, iar Thomas transpira abundent.

Dar continuau să sape, refuzând să se dea bătuți. Încet-încet, groapa se adânci, iar grămada de pământ de lângă ea se înălță. Într-un final, o lopată se lovi de capacul de lemn al sicriului.

Caris îi dădu lui Merthin ranga, după care îngenunche pe marginea gropii, ținând ambele torțe. Merthin desprinse capacul coșciugului și îl aruncă lângă mormânt.

Înăuntru nu se afla nicidecum un cadavru. În locul lui, în interior erau înghesuite bine mai multe traiste și lădițe. Merthin deschise o traistă de piele și scoase un crucifix bătut cu pietre prețioase.

— Aleluia, spuse el extenuat.

Thomas deschise o cutie, dezvăluind un rând de suluri de pergament, așezate ordonat unul lângă altul, ca niște pești într-o ladă: hrisoavele.

Caris simți efectiv cum povara de griji îi alunecă dintr-odată de pe umeri. Reușise să recupereze cartele mănăstirii de maici.

Thomas băgă mâna într-o altă traistă. Când se uită la obiectul pe care-l găsisese, descoperi că era vorba despre un craniu. Scoase un strigăt înspăimântat și-l scăpă din mână.

— Sfântul Adolphus, rosti Merthin pe un ton realist. Pelerinii străbat sute de kilometri ca să atingă caseta în care sunt păstrate în mod normal moaștele. Luă craniul și-l puse înapoi în traistă, adăugând: Suntem tare norocoși.

— Pot să vă dau o sugestie? întrebă Caris. Trebuie să ducem toate lucrurile astea înapoi în Kingsbridge, cu căruța. Ce-ar fi

să le lăsăm în sicriu? Sunt deja împachetate, iar sicriul ne poate ajuta, în ideea că o să-i țină pe hoți la distanță.

— Bună idee, încuviință Merthin. Atunci o să ridicăm pur și simplu coșciugul din groapă.

Thomas se întoarse la schit și aduse niște frânghii, cu ajutorul cărora reușiră să scoată sicriul. Apoi fixară capacul la loc, după care legară funiile în jurul lăzii de lemn pentru a-l târî pe pământ și a-l băga în biserică.

Tocmai când se pregăteau să înceapă, auziră un strigăt.

Fără să vrea, Caris scoase un țipăt de spaimă.

Își întoarseră privirile către biserică. O siluetă întunecată alerga către ei, cu ochii bulbucăți și cu șuvoaie de sânge curgându-i din gură. Văzând-o, Caris se confruntă cu câteva momente de teroare în stare pură. Dintr-odată, toate superstițiile prostești pe care le auzise vreodată despre spiritele morților părură să prindă viață. Apoi își dădu seama că cel pe care-l avea în fața ochilor nu era altul decât Godwyn. Cumva, acesta găsisese forța de a se ridica din culcușul unde trăgea să moară. Ieșise cu pași împleticiți din biserică și văzuse torțele, iar acum, însuflețit de închipuirile sale nebunești, alerga către ele.

Îl priveau toți trei, atât de fascinați încât nu puteau schița nicio mișcare.

Godwyn se opri și se uită la sicriu, apoi la mormântul gol și, în lumina neliniștită a torțelor, lui Caris i se păru că zărește o scânteiere de înțelegere pe chipul lui cuprins de convulsii. Apoi, dintr-odată, Godwyn păru să-și piardă puterile și se prăbuși. Căzu pe grămada de pământ de lângă mormântul gol al lui Jonquil, după care se rostogoli de pe ea și ateriză direct în groapă.

Caris, Merthin și Thomas se apropiară de buza mormântului și se uitară înăuntru.

Godwyn zăcea pe spate, fixându-i cu ochi goi și sticloși.

66

La scurt timp după ce se întorsese la Kingsbridge, Caris se hotărî să plece din nou.

Imaginea pe care o păstra în minte când se gândea la schitul Sfântul Ioan-din-Pădure nu era reprezentată de cimitir, nici de cadavrele dezgropate de Merthin și de Thomas, ci de ogoarele îngrijite pe care acum nu mai avea cine să le cultive. Pe drumul spre casă, cu Merthin lângă ea și Thomas mânănd căruța, văzuse o mulțime de parcele de teren aflate în aceeași stare, ceea ce-i prevestea o criză serioasă.

Călugării și călugărițele își obțineau cea mai mare parte a veniturilor din arende și chirii. Șerbii cultivau cereale și creșteau vite pe pământurile stăreției și, în loc să plătească unui cavaler sau unui conte pentru acest privilegiu, își achitau dările starețului sau stareței. Tradiția cerea ca aceștia să aducă o parte a recoltei lor la catedrală – 12 saci de făină, trei oi, un vițel, o căruță de ceapă –, dar acum cei mai mulți plăteau în bani peșin.

Însă, dacă terenul nu era cultivat de nimeni, nu aveau să se plătească nici arende. Și, în situația aceasta, ce aveau să mai mănânce călugărițele?

Ornamentele catedralei, banii și documentele pe care le adusese de la Sfântul Ioan-din-Pădure erau ascunse în siguranță în vistieria cea nouă pe care stareța Cecilia o construisese cu ajutorul lui Jeremiah într-un loc unde nu putea fi găsită cu ușurință. Fuseseră recuperate toate ornamentele, cu excepția unuia, un sfeșnic de aur dăruit de ghilda lumânărilor, organizația care reprezenta interesele meșterilor care se ocupau cu manufacturarea lumânărilor. Acela dispăruse fără urmă.

Caris organizează o mesă duminicală triumfătoare, în care prezintă moaștele recuperate ale sfântului protector al orașului. Îl numi pe Thomas responsabil cu băieții din orfelinat – unii dintre aceștia erau suficient de mari să aibă nevoie de o prezență masculină puternică. Ea se mută în palatul starețului, gândindu-se cu plăcere cât de îngrozit ar fi fost Godwyn dacă ar fi știut că acum era ocupat de o femeie. Apoi, după ce termină cu toate aceste detalii, pleacă la Outhenby.

Valea Outhen era o zonă fertilă cu sol argilos, aflată la cale de o zi de Kingsbridge. Aceasta le fusese donată călugărițelor în urmă cu un secol de un cavaler bătrân care făcuse o ultimă încercare de a câștiga iertarea divină pentru o viață întreagă de păcate. De-a lungul râului Outhen erau înșirate cinci sate. Pe ambele maluri ale acestuia se întindeau ogoare care acopereau inclusiv pantele ușoare ale dealurilor joase din zonă.

Ogoarele erau împărțite în parcele alocate diferitelor familii de țărani. După cum se temuse Caris, multe dintre ele nu erau cultivate. Epidemia de ciumă modificase componența așezărilor, dar nimeni nu avusese inteligența sau poate îndrăzneala necesară pentru a reorganiza repartizarea pământului în conformitate cu noile circumstanțe. Caris se vedea nevoită să facă ea însăși lucrul acesta. Avea o idee generală cu privire la măsurile care trebuiau luate, iar restul detaliilor avea să le lămurească pe parcurs.

O luase cu ea pe sora Joan, o călugăriță tânără care abia își terminase stadiul de noviciat. Aceasta era o fată isteță care-i

amintea lui Caris de ea însăși în urmă cu zece ani – nu din punctul de vedere al înfățișării – pentru că Joan avea părul negru și ochii albaștri –, ci al minții agere, mereu în căutare de explicații, și al atitudinii de ușor scepticism.

Se îndreptară spre cel mai mare dintre sate, Outhenby. Vechilul care se ocupa de întreaga vale, Will, locuia într-o casă mare din lemn, aflată lângă biserică. Acesta nu era acasă, dar îl găsiră pe cel mai îndepărtat câmp, ocupat cu semănarea ovăzului; era un bărbat masiv, cu mișcări încete. Parcela învecinată fusese lăsată necultivată, astfel că iarba și buruienile crescuseră în voie, fiind însă retezate ritmic de cele câteva oi care pășteau acolo.

Will Vechilul venea la stăreție de câteva ori pe an, de obicei pentru a aduce arende adunate din sate, așa că o cunoștea pe Caris, dar fu descumpănit să dea ochii cu ea pe teren propriu.

— Soră Caris! exclamă el când o recunoscuse. Ce vă aduce aici?

— Sunt stareța Caris acum, Will, și am venit să mă asigur că terenurile călugărițelor sunt gospodărite cum se cuvine.

— Aha. Will clătină din cap. Facem tot ce putem, după cum și vedeți, dar am pierdut atât de mulți oameni, încât ne e greu, foarte greu.

Vechilii mereu se plâneau că lucrurile mergeau foarte greu, dar, în cazul acesta, era chiar adevărat.

Caris coborî din șa.

— Hai să facem câțiva pași și să-mi povestești mai în detaliu.

La câteva sute de metri depărtare, pe panta ușoară a unei coline, văzu un țăran care ara cu un plug tras de opt boi. Acesta opri animalele și o fixă curios, așa că ea porni în direcția respectivă.

Will începu să-și recapete stăpânirea de sine. Mergând alături de ea, spuse:

— Bineînțeles, nu i se poate cere unei femei a Domnului, ca Domnia Voastră, să știe prea multe despre cultivarea pământului, dar o să vă explic cât pot de bine aspectele mai delicate.

— Ar fi frumos din partea ta. Caris era obișnuită să fie tratată cu condescendență de bărbații ca Will. În decursul timpului, învățase că era mai bine să nu îi provoace, ci mai degrabă să le întrețină un sentiment fals de siguranță, pentru că așa afla mai multe lucruri. Câți muncitori ai pierdut din cauza ciumei?

— A, mulți oameni.

— Cât de mulți?

— Păi, să mă gândesc, William Jones și cei doi băieți ai lui; după aceea Richard Dulgherul și nevastă-sa...

— N-am nevoie să știu cum îi chema, rosti ea, controlându-și sentimentul de exasperare. Câți, aproximativ?

— Va trebui să mă gândesc un picuț.

Ajunseră la plugul văzut de Caris. Conducerea unui atelaj de opt boi necesita ceva pricepere, iar plugarii erau, de obicei, printre cei mai inteligenți oameni din sat. Caris i se adresa tânărului din fața ei:

— Câți oameni din Outhenby au murit de ciumă?

— Cam 200, așa zice eu.

Caris îl cercetă cu o privire atentă. Era un bărbat scund, dar vânjos, cu o barbă blondă și stufoasă. Avea un aer extrem de sigur pe sine, după cum se întâmpla de obicei în cazul tinerilor.

— Tu cine ești? îl întrebă ea.

— Mă cheamă Harry, iar pe tata, Richard, soră sfântă.

— Eu sunt stareța Caris. Cum ai ajuns la numărul acesta, de 200?

— Păi, din câte știu eu, sunt 42 de morți aici, în Outhenby. Lucrurile stau la fel de rău în Ham și în Shortacre, ceea ce înseamnă că în total ar fi vreo 120. Longwater a scăpat fără victime, dar în Oldchurch au murit până la unul, în afară de moș Roger Breton, adică încă 80, și așa ajungem la 200.

Caris se întoarse către Will.

— 200 din câți locuitori, pe toată valea?

— Aăă, să vedem...

Harry Plugarul i-o luă înainte:

— 1000, cam pe-acolo, atâția erau înainte de ciumă.

Will se tângui:

— Tocmai de aceea mă și vedeți semănându-mi singur parcela. În mod normal, aş fi angajat muncitori pentru asta, dar acum n-am pe cine. Au murit cu toții.

Harry adăugă:

— Sau au plecat să lucreze în altă parte, pe bani mai mulți.

Caris prinse ideea din zbor.

— Poftim? Cine oferă bani mai mulți?

— Unii dintre țăranii mai înstăriți din valea cealaltă, zise indignat Will. Nobilii plătesc un penny pe zi, adică exact cât au primit mereu muncitorii și cât ar și trebui să primească; dar sunt unii care își închipuie că pot face după cum îi taie capul.

— Cu toate acestea, ceva îmi spune că ei și-au semănat deja ogoarele, replică stareța.

— Dar pe lumea asta e vorba și de ce e bine și ce e rău, izbucni Will.

Caris arătă către parcela necultivată unde pășteau oile.

— Și pământul acela? De ce n-a fost arat?

Will răspunse:

— Bucata aceea era a lui William Jones. El și băieții lui au murit, iar nevastă-sa a plecat să stea cu soră-sa, în Shiring.

— Și n-ai căutat alt arendaș?

— N-am pe cine, maică stareță.

Harry interveni din nou:

— Nu în condițiile de dinainte, oricum.

Will îl săgetă cu o privire furioasă, dar Caris îl întreabă:

— Ce vrei să spui cu asta?

— Vedeți dumneavoastră, prețurile au scăzut, chiar dacă e primăvară, și porumbul era scump de obicei.

Caris dădu din cap, în semn de încuviințare. Acestea erau principiile de funcționare a pieței, toată lumea le știa: dacă scădea numărul de cumpărători, prețurile scădeau și ele.

— Dar oamenii tot trebuie să trăiască, într-un fel sau altul.

— Problema e că ei nu vor să cultive grâu, orz și ovăz, dar sunt nevoiți să semene ce li se spune – cel puțin așa stau lucrurile în valea noastră. Așa că un om care vrea să ia ceva pământ în arendă preferă să se ducă în altă parte.

— Și altundeva în ce condiții vor munci?

Will interveni furios:

— Ei vor să facă după capul lor.

Harry răspunse la întrebarea adresată de Caris:

— Preferă să fie arendași liberi, să-și plătească dărilor în bani peșin decât să fie șerbi obligați să muncească o zi pe săptămână pe pământurile seniorului. În plus, vor să cultive fiecare ce dorește.

— Ce anume?

— Cânepă, în, mere sau pere – lucruri pe care știu sigur că le pot vinde la piață. Poate câte ceva diferit în fiecare an. Dar așa ceva nu s-a permis niciodată în Outhenby. Harry păru să-și acorde o secundă pentru a-și aduna gândurile, după care adăugă: Nu vreau să vă jignesc în vreun fel, maică stareță, și nici pe Domnia Sa, Will Vechilul, care-i un om cinstit, după cum știe toată lumea.

Caris înțelese imediat cum stăteau lucrurile. Vechilii erau oameni conservatori. Când lucrurile mergeau bine, asta aproape că nu conta: metodele vechi erau suficiente. Dar acum traversau o perioadă de criză.

Își luă cel mai impunător aer de care era în stare.

— Bine, acum ascultați-mă cu atenție. Will, o să-ți spun exact ce trebuie să faci.

Will păru surprins: crezuse că i se cerea sfatul, nicidecum că avea să primească ordine.

— Întâi și-ntâi, de-acum încolo n-o să mai arați pe dealuri. E o prostie, când avem atâta pământ necultivat.

— Dar...

— Taci și ascultă. Oferă fiecărui arendaș la schimb, ar pe ar, pământ bun de luncă pe terenurile de pe versanții dealurilor.

— Și cu dealurile ce facem?

— Le transformi în pășuni – vitele mai aproape de poale și oile mai sus. Pentru asta nu ai nevoie de mulți oameni, doar de câțiva băieți care să le mâne încolo și-ncoace.

— Aha, mormăi Will.

Era evident că ar fi vrut să se împotrivescă, dar nu putea găsi suficient de repede un contraargument.

Caris continuă:

— Dacă nici după redistribuire nu vei găsi destui arendași pentru parcelele de luncă, dă-le în arendă liberă, cu plata în bani, oricui e dispus să le ia.

Arenda liberă însemna că respectivul arendaș nu avea statut de țăran șerb și nu era nevoit să lucreze pe pământurile seniorului sau să obțină permisiunea acestuia pentru a se căsători sau a-și construi o casă. Tot ce trebuia să facă era să-și plătească arenda.

— Dar așa vă spălați pe mâini de vechile obiceiuri.

Caris arată către o parcelă lăsată pârloagă.

— Vechile obiceiuri îmi lasă pământul necultivat, așa că nimeni nu câștigă de pe urma lor. Ai altă idee despre cum am putea face astfel încât să nu se mai întâmple lucrul acesta?

— Păi... începu Will, căzând pe gânduri, după care clătină din cap, fără să mai zică nimic.

— În al treilea rând, trebuie să oferi simbrie de câte doi penny pe zi pentru oricine o să vină să lucreze pe pământurile noastre.

— Doi penny pe zi!

Caris avea intuiția că nu se putea baza pe Will să implementeze aceste schimbări cu prea mare energie. Avea să tragă de timp, întârziind fiecare decizie și căutând pretexte care să-i permită chiar să le evite cu totul. Se întoarse către plugarul cel sigur pe el și curajos. Avea să-l transforme în vârful de lance al reformelor ei.

— Harry, vreau ca în săptămânile care urmează să te duci în toate târgurile care au loc prin ținut. Dă sfoară în țară că oricine vrea să se mute poate să-și facă un rost bun în Outhenby. Dacă întâlnești muncitori care caută de lucru, îndrumă-i înapoi.

Harry zâmbi larg și dădu din cap, în semn de acord, deși Will arăta în continuare oarecum năucit.

— La vară vreau să văd toate pământurile astea pline de bucate, zise ea. E clar?

— Da, răspunse Will. Mulțumim, maică stareță.

Împreună cu sora Joan, Caris trecu în revistă toate hrisoavele, notându-și data și subiectul fiecăruia. Se hotărî să pună să fie copiate, până la unul – era o idee propusă de Godwyn, deși acesta nu făcuse altceva decât să invoce pretextul copierii pentru a le lua din stăpânirea călugărițelor. Dar principiul în sine era foarte bun. Cu cât existau mai multe copii, cu atât mai greu era ca un document prețios să se piardă.

Descoperi, intrigată, un document întocmit în 1327, prin care călugărilor li se dona o moșie mare de lângă Lynn, în Norfolk, numită Lynn Grange. Darul le era făcut cu condiția de a primi în rândul lor, ca novice, un cavaler pe nume sir Thomas Langley.

Citind toate acestea, Caris își aduse aminte de copilăria ei și de ziua în care se aventurase în pădure împreună cu Merthin, Ralph și Gwenda, și-l văzuseră cu toții pe Thomas urmărit și căpătând rana din cauza căreia își pierduse brațul stâng.

Îi arătă cartă lui Joan, care ridică din umeri și spuse:

— Așa se face de obicei: când cineva dintr-o familie înstărită vrea să intre la mănăstire, mănăstirea primește un dar consistent.

— Dar uită-te cine a făcut darul ăsta.

Joan parcurse din nou documentul.

— Regina Isabela! Aceasta era văduva regelui Eduard al II-lea și mama lui Eduard al III-lea. Dar de ce ar fi interesat-o pe ea mănăstirea Kingsbridge?

— Sau soarta lui Thomas? completă Caris.

Câteva zile mai târziu, avu ocazia să afle. Vătaful de la Lynn Grange, Andrew, sosi în Kingsbridge, așa cum făcea de obicei, de două ori pe an. Era un bărbat de peste 50 de ani, născut și crescut în Norfolk, care se ocupase de moșie încă de când aceasta fusese dăruită stăreției. Acum era cărunt și durduliu, ceea ce o făcu pe Caris să creadă că Norfolk Grange continua să prospere, în ciuda ciumei. Pentru că Norfolkul se afla la mai multe zile depărtare, moșia își achita dările în bani gheață în loc să aducă până aici turme de vite sau să transporte cu căruțele tot felul de produse agricole. Andrew plătea cu nobili englezești din aur, care valorau câte o treime de liră și pe care era ștanțată imaginea regelui Eduard în picioare pe puntea unei corăbii. După ce Caris numără banii și îi predă lui Joan să-i pună în noua vistierie, i se adresă lui Andrew:

— Știi cumva de ce a dăruit regina Isabela această moșie stăreției, acum 20 de ani?

Spre surprinderea ei, chipul rozaliu al lui Andrew păli brusc. Acesta încercă de câteva ori să încropească un răspuns, după care spuse:

— Nu se cade ca eu să-mi pun întrebări în legătură cu deciziile Maiestății Sale.

— Da, așa e, rosti Caris pe un ton liniștitor. Pur și simplu eram curioasă care a fost motivul.

— Maiestatea Sa este o femeie sfântă care a înfăptuit multe acte cucernice.

„Cum ar fi asasinarea soțului ei”, completă Caris în gând; dar cu glas tare spuse:

— Și totuși, trebuie să existe un motiv pentru care să-l fi numit pe Thomas.

— Păi, asemenea altor sute de oameni, a depus o petiție la regină, cerând să i se acorde această favoare, iar ea, binevoitoare, i-a aprobat-o, așa cum fac uneori marile doamne.

— Da, de obicei când au o legătură de vreun fel sau altul cu cel care înaintează petiția.

— Nu, sunt sigur că nu există nicio legătură.

Neliniștea lui o convinse pe Caris că mințea și că n-avea să-i spună adevărul, așa că schimbă subiectul și-l trimise pe Andrew să ia cina în casa de oaspeți.

A doua zi, în claustru, fu abordată de fratele Thomas, care rămăsese singurul călugăr din toată stăreția. Cu un aer furios, acesta îi spuse:

— De ce l-ai luat la întrebări pe Andrew Lynn?

— Pentru că eram curioasă, răspunse ea luată prin surprindere.

— Ce urmărești?

— Nu urmăresc nimic.

Se simțea jignită de purtarea lui agresivă, dar nu voia să se certe cu el. Pentru a mai detensiona atmosfera, se așează pe zidul scund care înconjura arcada. Soarele de primăvară își revărsa vitejește strălucirea în patruleterul curții.

Caris continuă pe un ton colocvial:

— Dar despre ce e vorba aici?

Thomas rămase însă bățos.

— De ce îmi cercetezi trecutul?

— Dar nu fac una ca asta, îl asigură ea. Calmează-te. Momentan iau la mână toate cartele, inventariindu-le și punând să fie copiate. Am dat de una care m-a nedumerit.

— Te amesteci în probleme care nu te privesc.

Caris se zbârli imediat, iritată.

— Sunt stareț de Kingsbridge și stareț *de facto*... *nimic* din tot ce se întâmplă sau s-a întâmplat aici nu e în afara sferei mele de autoritate.

— Ei bine, dacă te apuci să dezgropi potcoave de cai morți, o să-ți pară rău, ascultă-mă pe mine.

Părea a fi o amenințare, dar Caris hotărî să nu-l provoace pe Thomas. Încercă o abordare diferită:

— Thomas, eu una am crezut că suntem prieteni. Nu ai niciun drept să-mi interzici nimic și sunt dezamăgită că ai vrut să încerci. Nu ai încredere în mine?

— N-ai idee ce-mi ceri.

— Atunci spune-mi tu. Ce legătură are regina Isabela cu tine, cu mine și cu Kingsbridge?

— Niciuna. E o femeie bătrână acum și duce o viață retrasă.

— Are 53 de ani. A dat jos de pe tron un rege și probabil că ar putea să-l detroneze și pe al doilea, dacă și-ar pune în minte una ca asta. Și are o legătură cu stăreția, o legătură care a fost mult timp ascunsă, iar tu ești hotărât să nu-mi spui nimic despre ea.

— Pentru binele tău.

Caris ignoră aceste ultime cuvinte.

— În urmă cu 20 de ani, cineva a încercat să te omoare. Era aceeași persoană care, nereușind să se descotorosească de tine așa, ți-a plătit tăcerea aranjând să fii primit la mănăstire?

— Andrew o să se întoarcă la Lynn și o să-i spună Isabellei că ai pus întrebările acelea – tu-ți dai seama de asta?

— Și de ce i-ar păsa ei? De ce se tem oamenii atât de mult de tine, Thomas?

— Toate își vor găsi răspuns după moartea mea. Atunci n-o să mai conteze nimic.

Se întoarce și plecă.

Se auzi clopotul care-i chema la masa de prânz. Caris porni către palatul starețului, cufundată în gânduri. Motanul lui Godwyn, Arhiepiscopul, stătea pe prag. Animalul îi aruncă o privire furioasă, iar Caris îl goni. Nu voia să îl primească în casă.

Prinsese obiceiul să ia prânzul zilnic cu Merthin. Potrivit tradiției, starețul prânzea frecvent cu starostele ghildei parohiale, deși transformarea acestui comportament într-un obicei zilnic era neobișnuită, dar trăiau în vremuri neobișnuite. Oricum, aceasta ar fi fost scuza pe care ar fi invocat-o dacă cineva ar fi încercat să le ceară socoteală; dar nimeni nu încercă. Între timp, amândoi căutau plini de energie un alt pretext care să le permită să plece într-o călătorie, astfel încât să aibă prilejul de a rămâne singuri.

Merthin intră plin de noroi, fiindcă venea direct de pe șantierul pe care-l deschisese în Insula Leproșilor. Încetase să-i mai ceară să renunțe la călugărie și să părăsească stăreția. Părea mulțumit, cel puțin pe moment, să o vadă zilnic și să

spere că aveau să aibă parte de prilejuri viitoare de a fi mai intimi.

Un angajat de-ai stăreției le aduse șuncă înăbușită cu mirodenii. După plecarea servitorului, Caris îi povesti lui Merthin despre cartă și despre reacția lui Thomas.

— Cu siguranță cunoaște un secret care, odată dezvăluit, i-ar face mult rău bătrânei regine.

— Probabil că așa e, replică Merthin gânditor.

— De Ziua Tuturor Sfinților, în 1327, după ce eu am fugit, te-a prins, nu-i așa?

— Da. M-a pus să-l ajut să îngroape o scrisoare. A trebuit să-i jur că o să păstrez secretul până ce-o muri, și că abia după aceea o s-o dezgrop și o s-o dau unui preot.

— Mie mi-a zis că toate întrebările au să-și găsească răspunsul după moartea sa.

— Eu cred că scrisoarea aceea e amenințarea cu care îi ține în șah pe dușmanii săi. Probabil că aceștia sunt conștienți că după moartea lui conținutul ei va fi dezvăluit. Întrucât le e teamă să-l ucidă, s-au asigurat că o să rămână în viață, ba chiar că o să trăiască în siguranță, ajutându-l să devină călugăr la Kingsbridge.

— Dar cât de mult poate să conteze secretul acesta, după atât timp?

— La zece ani după ce am îngropat epistola, i-am spus că nu am împărtășit secretul nimănui, iar el a replicat:

— Dacă ai fi făcut-o, ai fi fost mort acum. Asta m-a speriat mai mult decât jurământul.

— Stareța Cecilia mi-a spus că Eduard al II-lea nu a murit din cauze naturale.

— De unde știa ea așa ceva?

— I-a spus unchiul Anthony. Deci presupun că secretul e reprezentat de faptul că regina Isabela a pus la cale asasinarea soțului ei.

— Dar jumătate din țară crede deja asta. Și totuși, dacă ar exista dovezi... Cecilia ți-a dezvăluit și cum a fost omorât?

Caris se concentra să-și aducă aminte fiecare cuvânt al Ceciliei.

— Nu. Acum că privesc lucrurile în lumina asta, ea a zis așa: „Bătrânul rege n-a murit din cauza unei căzături.” Am întrebat-o dacă a fost asasinat, dar a murit fără să-mi mai dea un răspuns.

— Și totuși, de ce să inventezi o versiune falsă în ceea ce privește moartea cuiva, dacă nu să acoperi o crimă?

— Iar scrisoarea lui Thomas probabil că dovedește cumva că a fost vorba despre o crimă și că regina a fost implicată în plănuirea ei.

Își terminară prânzul într-o tăcere îngândurată. În programul monastic, ora de după masa de prânz era rezervată odihnei și studiului. De obicei, Caris și Merthin mai rămâneau un timp împreună. Cu toate acestea, astăzi Merthin își făcea griji privind unghiurile la care trebuiau fixate bârnele acoperișului de la noul han, The Bridge, pe care îl construia pe Insula Leproșilor. Se sărutară cu pasiune, însă el se smulse din îmbrățișare și se întoarse grăbit pe șantier. Dezamăgită, Caris deschise o carte numită *Ars Medica*, traducerea latină a unei lucrări scrise de medicul grec Galen, o personalitate marcantă a Antichității. Aceasta era lucrarea fundamentală a medicinei care se predă la universitate, iar Caris o citea pentru a afla exact ce învățau preoții la Oxford și la Paris, deși până în momentul de față nu găsisese multe lucruri care să-i fie de ajutor.

Servitoarea se întoarse și strânse masa.

— Roagă-l pe fratele Thomas să vină să mă vadă, te rog, spuse Caris.

Voia să se asigure că, în ciuda discuției aprinse pe care o avuseseră, erau în continuare prieteni.

Înainte de sosirea lui Thomas, auzi hărmălaie afară. Din câte-și putea da seama, erau sunete provocate de mai mulți cai și de un nobil care solicita zgomotos să i se acorde atenție. Câteva clipe mai târziu, ușa se deschise, pe ea intrând sir Ralph Fitzgerald, lord de Tench.

Acesta părea mânios, însă Caris se prefăcu a nu observa acest lucru.

— Bună ziua, Ralph, îl întâmpină ea pe un ton cât mai prietenos. Ce plăcere neașteptată. Bine ai venit la Kingsbridge!

— Lasă astea, îi răspunse el grosolan. Se îndreptă spre jilțul pe care ședea Caris și se opri agresiv de aproape de ea. Ți dai seama că distrugi țărâtimea din tot ținutul ăsta?

În cadrul ușii se ivi o altă persoană, un bărbat masiv cu capul mic, iar Caris îl recunoscu pe vechiul acolit al lui Ralph, Alan Fernhill. Amândoi bărbații erau înarmați cu săbii și pumnale. Caris era cum nu se poate mai conștientă de faptul că era singură în tot palatul. Încercă să mai risipească din tensiunea care plutea în încăpere.

— Ai vrea să guști niște șuncă, Ralph? Tocmai am terminat prânzul.

Dar Ralph nu avea nicio intenție să lase discuția să devieze.

— Mi-ai furat din țărani!

— Țărani sau fazani?

Alan Fernhill izbucni în râs.

Ralph se înroși, pe chip apărându-i o expresie și mai periculoasă, iar Caris își dori să nu fi făcut gluma respectivă.

— Dacă mă iei peste picior, o să-ți pară rău, o amenință el.

Caris turnă niște bere într-o cană.

— Nu te iau peste picior, răspunse ea. Spune-mi exact ce problemă te-a adus aici.

Îi oferi cana cu bere.

Tremurul mâinii ei arăta clar cât de frică îi era, dar Ralph nu luă în seamă cana întinsă și își agită degetul în direcția ei.

— Muncitorii din satele mele au început să dispară, iar când am întrebat de ei, am aflat că se mută în satele tale, unde obțin bani mai mulți.

Caris dădu din cap, în semn de consimțire.

— Dacă ai vinde un cal și doi oameni ar vrea să-l cumpere, nu i l-ai da celui care îți oferă un preț mai bun?

— Nu e același lucru.

— Eu cred că e. Bea o gură de bere.

Cu o mișcare bruscă a mâinii, pe orizontală, Ralph îi zbură cana din mână. Aceasta căzu, iar berea se vărsă pe paiele de pe podea.

— Sunt muncitorii mei.

Mâna lui Caris fusese lovită serios, dar aceasta încercă să ignore durerea. Se aplecă, luă cana și o așeză pe dulap.

— Nu chiar, răspunse ea. Dacă sunt muncitori cu ziua, înseamnă că nu le-ai dat pământ, așa că au dreptul să se ducă în altă parte.

— Dar sunt totuși seniorul lor, la naiba! Și încă un lucru: i-am oferit o parcelă de pământ unui om liber ieri și el a refuzat-o, zicând că avea să obțină condiții mai bune din partea stăreției Kingsbridge.

— E același lucru, Ralph. Am nevoie de cât mai mulți oameni, așa că le dau ce vor.

— Ești femeie și nu te gândești prea mult la lucrurile pe care le faci. Nu poți înțelege că, în cele din urmă, vom sfârși prin a plăti mai mult serviciile acelorași țărani de care dispunem acum.

— Nu neapărat. Plata mai bună ar putea să-i atragă și pe cei care nu muncesc deloc acum — cum ar fi nelegiuții, de exemplu, sau vagabonzii care trăiesc de pe urma lucrurilor pe care le găsesc în satele pustiite de ciumă. Iar unii dintre cei care sunt acum muncitori cu ziua ar putea să devină arendași și să-și cultive propriile parcele.

Ralph lovi cu pumnul în masă, iar Caris clipi automat, speriată de zgomotul neașteptat.

— N-ai niciun drept să schimbi tradițiile din străbuni!

— Ba cred că am.

Ralph o apucă de partea din față a rasei monahale.

— Ei bine, eu n-am de gând să-ți permit!

— Ia-ți labele de pe mine, netot grosolan ce ești! strigă ea.

În momentul acela, fratele Thomas intră în încăperea.

— M-ai chemat... ce naiba se întâmplă aici?

Thomas traversează încăperea cu pași precipitați, iar Ralph dădu drumul rasei lui Caris, ca și cum aceasta l-ar fi fript dintr-odată. Thomas era neînarmat și nu avea decât un singur braț, dar îl mai învinsese o dată pe Ralph, iar acesta se temea de el.

Ralph făcu un pas înapoi, după care își dădu seama că se trădase și pe chip îi apărură o expresie rușinată.

— Am terminat aici! spuse el tare și se întoarse către ușă.

Caris rosti:

— Am tot dreptul să fac ceea ce vreau în Outhenby și pe celelalte moșii ale stăreției, Ralph.

— Dar strici ordinea firească a lucrurilor! protestă el.

— Nu există nicio lege care să interzică asta.

Alan deschise ușa pentru stăpânul său.

— O să vezi tu! mugi Ralph și ieși.

67

În luna martie a anului respectiv, 1349, Gwenda și Wulfric îl însoțiră pe Nathan Vătaful la târgul din mijlocul săptămânii care se ținea în orașelul Northwood.

Acum lucrau pentru sir Ralph. Gwenda și Wulfric nu căzuseră victime epidemiei de ciumă, dar mai mulți muncitori ai lui Ralph se prăpădiseră din cauza ei, așa că seniorul avea nevoie de ajutoare; iar Nate, vătaful din Wigleigh, se oferise să-i angajeze. Acesta își putea permite să le dea plata obișnuită, în timp ce Perkin nu le oferea nimic altceva în afară de mâncare.

Imediat ce-l anunțaseră că aveau să treacă în slujba lui Ralph, Perkin descoperise că putea să facă rost, de-atunci încolo, de bani – dar era prea târziu.

În ziua aceea transportau o căruță de bușteni din pădurea lui Ralph la Northwood, oraș în care se ținea un târg de lemne încă din vechime. Băieții, Sam și David, erau nedezlipiți de părinții lor: nu avea cine să aibă grijă de ei. Gwenda nu avea încredere în tatăl său, iar mama sa murise în urmă cu doi ani. Părinții lui Wulfric erau morți de mult.

La târg participau și alți oameni din Wigleigh. Părintele Gaspard cumpăra niște semințe pentru grădina sa de legume, iar tatăl Gwendei, Joby, avea spre vânzare niște iepuri proaspăt tăiați.

Nate, vătaful, era un bărbat pipernicit, cu spatele deformat, așa că nu putea să ridice buștenii. El se ocupa de clienți în timp ce Wulfric și Gwenda manevrau trunchiurile de copaci. La amiază le dădu un penny ca să-și plătească prânzul la Old Oak,

una dintre tavernele înșirate în jurul pieței unde se ținea târgul. Cei doi comandară șuncă și praz, împărțindu-și bucatele cu băieții. În vârstă de opt ani, David avea încă pofta de mâncare a unui copilăș, în timp ce Sam, care împlinise zece ani, creștea cu repeziciune și se plângea mereu că îi e foame.

În timp ce mâncau, auziră o conversație care-i atrase atenția Gwendei.

Într-un colț al localului se afla un grup de tineri care stăteau în picioare și sorbeau din niște halbe mari de bere. Purtau cu toții haine săracăcioase, cu excepția unuia dintre ei, un bărbat cu o barbă blondă și stufoasă, înveșmântat în straiele caracteristice țăranilor înstăriți sau meșterilor de la sate: pantaloni de piele, cizme bune și o pălărie nouă. Propoziția care o făcuse pe Gwenda să ciulească urechile fusese aceasta: „În Outhenby, noi îi plătim pe muncitori cu doi penny pe zi.”

Ascultă cu atenție, încercând să afle detalii, dar nu reuși să prindă decât cuvinte disperate. Auzise zvonuri cum că unii angajatori ofereau mai mult de tradiționalul penny pe zi, pentru că, din cauza ciumei, nu mai erau suficienți muncitori. Totuși, ezitase să dea crezare acestor povești care-i păreau prea frumoase pentru a fi adevărate.

Deocamdată nu-i spuse nimic lui Wulfric, care nu auzise cuvintele magice, dar inima începu să-i bată mai repede. Ea și familia ei înduraseră mulți ani de sărăcie lucie. Era oare posibil ca acum viața lor să devină mai bună?

Trebuia să afle mai multe informații.

După ce mâncară, se așezară pe o bancă afară, privindu-i pe băieți, care alergau împreună cu alți copii în jurul trunchiului gros al copacului care dădea numele tavernei¹.

— Wulfric, spuse ea încet, ce-ar fi dacă am putea câștiga câte doi penny pe zi – fiecare?

— Cum?

— Dacă ne-am duce la Outhenby. Îi povesti ce auzise. Ar putea fi începutul unei vieți noi pentru familia noastră, adăugă ea.

— Deci n-o să recâștig niciodată pământurile tatălui meu?

Gwendei îi venea să-l lovească. Chiar își închipuia că asta avea să se întâmple vreodată? Cât de visător putea să fie?

Încercă să adopte un ton cât mai blând.

— Au trecut 12 ani de când ai fost dezmoștenit, rosti ea. De atunci încoace, Ralph a devenit din ce în ce mai puternic. Și nu a dat niciodată cel mai mic semn că s-ar mai îmblânzi în ceea ce te privește. Ce șanse crezi că ai?

Wulfric nu-i răspunse.

— Și unde am locui?

— Trebuie să fie case și în Outhenby.

— Dar o să ne lase Ralph să plecăm?
— Nu ne poate opri. Suntem muncitori cu ziua, nu șerbi. Știi și tu asta.

— Eu da, însă Ralph o știe?
— Hai să nu-i dăm ocazia să-și exprime obiecțiile.
— Și cum vom reuși una ca asta?
— Păi... Gwenda nu apucase să se gândească la toate aspectele, dar acum își dădea seama că trebuia să o facă repede. Am putea pleca azi, direct de aici.

Era o idee înfricoșătoare. Amândoi trăiseră toată viața în Wigleigh. Wulfric nu locuise decât într-o singură casă, cea construită de părinții săi. Acum se gândeau să se mute într-un sat pe care nu-l văzuseră niciodată, fără măcar să se întoarcă în Wigleigh și să-și ia rămas-bun de la toți cunoscuții.

Dar Wulfric își făcea griji în altă privință. Arătă către vătaful cocoșat, care traversa piața ca să intre în prăvălia unui lumânărar.

— Dar ce-o să zică Nathan?
— Nu trebuie să-i dezvăluim intențiile noastre. Îi spunem o minciună... că vrem să rămânem peste noapte aici, dintr-un motiv sau altul, și să ne întoarcem mâine. Așa nimeni n-o să știe unde suntem. Și n-o să ne mai întoarcem niciodată în Wigleigh.

— Să nu ne mai întoarcem niciodată... repetă Wulfric trist.
Gwenda făcu un efort să-și țină în frâu nerăbdarea. Își cunoștea bine soțul. Odată pornit într-o direcție, Wulfric era imposibil de oprit, dar avea nevoie de mult timp pentru a se decide. Într-un final, avea să accepte această idee. Nu era îngust la minte, ci doar precaut și hotărât. Nu-i plăcea să ia decizii în grabă – în timp ce ea considera că acesta era singurul mod în care puteau reuși în viață.

Tânărul cu barbă blondă ieși din tavernă. Gwenda aruncă o privire în jur: niciun om din Wigleigh nu se vedea prin apropiere. Se ridică și îl abordă pe bărbatul respectiv.

— Te-am auzit parcă spunând ceva despre doi penny pe zi pentru muncitori, nu? îl întreabă ea.

— Exact, jupâneasă, răspunse el. În valea Outhenby, la doar o jumătate de zi distanță de aici, către sud-vest. Avem nevoie de mulți oameni.

— Cine ești tu?
— Sunt plugarul din Outhenby. Mă cheamă Harry.

Gwenda deduse că Outhenby era un sat mare și prosper, dacă avea propriul plugar. Cei mai mulți plugari lucrau pentru mai multe sate.

— Și cine e senior acolo?
— Stareța de Kingsbridge.

— Caris!

Asta era o veste minunată. Putea să aibă încredere în Caris. Speranțele Gwendei creșteau de la o clipă la alta.

— Da, ea e stareță acum, răspunse Harry. E o femeie foarte hotărâtă.

— Știu.

— Vrea să fie cultivate ogoarele moșiei astfel încât surorile să aibă de mâncare la iarnă și nu acceptă pretexte.

— Aveți case în Outhenby pentru muncitorii cu ziua? Adică pentru ei și familiile lor?

— Din păcate, avem destule. Ne-au murit mulți oameni de ciumă.

— Ziceai că e la sud-vest de-aici.

— Da, o luați pe drumul care pornește către sud, spre Badford, după care mergeți de-a lungul râului Outhen, în direcția inversă curgerii apei.

Gwenda redeveni precaută.

— Noi nu mergem, spuse ea repede.

— A, da, bineînțeles.

În mod clar, Harry nu o credea.

— Întrebam pentru un prieten.

Îi întoarse spatele și se îndepărtă.

— Ei bine, transmite-i prietenului tău să vină cât poate de repede, încă mai lucrăm la aratul și la semănatul de primăvară.

— Bine.

Se simțea ușor amețită, ca și cum ar fi luat o înghițitură de vin tare. Doi penny pe zi – să lucreze pentru Caris – și la mulți kilometri depărtare de Ralph, Perkin și de cocheta Annet! Era ca un vis. Se așeză lângă Wulfric.

— Ai auzit ce-a zis? îl întreabă ea.

— Da, răspunse el. Apoi Wulfric se întoarse și arătă către un bărbat care stătea lângă ușa tavernei: și a auzit și el.

Gwenda se uită în direcția respectivă. Era vorba despre tatăl ei.

— Înhamă calul ăla la căruță, îi ceru Nate lui Wulfric pe la jumătatea după-amiezii. E timpul să ne întoarcem.

Wulfric îi spuse:

— O să avem nevoie de simbria pe săptămâna asta.

— O să fiți plătiți sâmbătă, ca de obicei, replică Nate pe un ton necooperant. Acum hai, adu gloaba aia.

Wulfric nu schiță nicio mișcare.

— O să te rog să mă plătești azi, insistă el. Știu că ai banii la tine, ai vândut tot lemnul pe care l-am adus.

Nate se întoarse și îl privi în ochi.

— Și de ce să-ți primești banii mai devreme? întrebă el iritat.

— Pentru că n-o să ne întoarcem în Wigleigh cu tine astă-seară.

Aceste vorbe îl luară prin surprindere pe Nate.

— De ce nu?

Gwenda preluă greul discuției.

— Plecăm la Melcombe, spuse ea.

— Ce? Nate era scandalizat. Oamenii ca voi n-au nicio treabă la Melcombe!

— Am dat de un pescar care are nevoie de ajutoare pentru doi penny pe zi. Gwenda inventase această poveste pentru a-i induce în eroare pe eventualii urmăritori.

Wulfric adăugă:

— Te rog să-i transmiți respectul nostru seniorului Ralph și fie ca Domnul să-l aibă în pază pe viitor.

— Dar nu credem că o să mai dăm ochii cu el vreodată, completă Gwenda.

Rostise aceste cuvinte doar pentru a-și gâdila plăcut auzul: să nu-l mai vadă niciodată pe Ralph era o perspectivă încântătoare.

Nathan spuse indignat:

— Dar poate că el nu vrea ca voi să plecați!

— Nu suntem șerbi, nu avem pământ. Ralph nu ne poate interzice să plecăm.

— Ești fiu de șerb, îi strigă Nathan lui Wulfric.

— Dar Ralph a refuzat să mă lase să-l moștenesc pe tata, răspunse Wulfric. Acum nu poate să-mi ceară să-i fiu loial.

— E un lucru periculos pentru un sărac să se bată în piept pentru drepturile sale.

— Adevărat, consimți Wulfric. Dar eu o fac oricum.

Nate era înfrânt.

— Asta nu se termină aici, mormăi el.

— Vrei să înham calul la căruță?

Nate se strâmbă. Nu putea să o facă singur. Din cauza spatelui deformat, sarcinile fizice mai complicate îi ridicau mari probleme, iar calul era mai înalt decât el.

— Da, bineînțeles, spuse el.

— O fac bucuros. Dar fii bun, te rog, și dă-mi mai întâi banii pe zilele de muncă.

Cu o expresie furioasă, Nate își scoase punga de la brâu și numără șase penny de argint.

Gwenda luă banii, iar Wulfric puse calul la căruță.

Nate plecă fără să mai spună nimic.

— Gata! exclamă Gwenda. Pe-asta am rezolvat-o.

Își îndreptă privirea către Wulfric. Acesta zâmbea larg.

— Ce e? îl întrebă.

— Nu știu, rosti el. Mă simt ca și cum aș fi purtat un jug ani de zile și acum, dintr-odată, am scăpat de el.

— Bine. Exact așa voia ca el să se simtă. Acum hai să găsim un loc unde să dormim peste noapte.

Hanul Old Oak avea un vad foarte bun, fiind chiar lângă piață, așa că practica tarife mari. Porniră prin orășel, căutând un loc mai ieftin. În cele din urmă traseră la Gate House, unde Gwenda negocie un preț bun pentru toți patru: cină, câte o saltea pe podea și micul dejun pentru un penny. Băieții aveau nevoie de odihnă și de un mic dejun consistent dacă era să meargă pe jos toată dimineața următoare.

Gwenda aproape că nu putea să doarmă de emoții. Plus că era îngrijorată. Înspre ce își ducea întreaga familie? Toate speranțele ei legate de Outhenby se bazau pe cuvântul unui bărbat, un străin, și nu avea idee ce-i aștepta acolo. Înțelept ar fi fost să obțină vreun fel de confirmare înainte de a se arunca cu capul înainte în necunoscut.

Dar ea și Wulfric trăiseră ca într-o groapă vreme de zece ani, iar Harry Plugarul din Outhenby fusese primul care le oferise o cale de ieșire din acest impas.

Gustarea de dimineață fu destul de săracăcioasă: terci subțire și niște cidru apos. Gwenda cumpără o pâine mare, proaspătă, pentru drum, iar Wulfric își umplu burduful de piele cu apă rece dintr-o fântână. Trecură de poarta orașului cu o oră înainte de răsăritul soarelui și porniră către sud.

Pe drum, Gwenda se gândea la Joby, tatăl ei. Imediat ce avea să afle că nu se întorseseră în Wigleigh, avea să-și amintească discuția pe care o auzise și să-și dea seama că se duseseră în Outhenby. N-avea să se lase păcălit de povestea cu Melcombe: era un mincinos desăvârșit, mult prea viclean încât să se lase indus în eroare de invențiile altora. Dar oare avea să-i vină cuiva ideea să-l ia la întrebări? Toată lumea știa că Gwenda nu vorbea niciodată cu el. Și apoi, dacă-l întrebau, oare avea să-și dezvăluie bănuielile? Sau mai avea în suflet o fărâmbă de sentimente părintești, care să-l facă să o protejeze?

Într-un final, hotărî că nu avea cum să influențeze mersul lucrurilor, așa că-și alungă aceste gânduri din minte.

Era o vreme numai bună pentru călătorit. Pământul era moale datorită ploilor recente și nu se ridica niciun firicel de praf; și totuși, era o zi uscată, iar soarele ieșea și intra în nori la intervale regulate, așa că nu era nici prea cald, nici prea rece. Băieții obosiră repede, mai ales David, cel mic, dar Wulfric se pricepea de minune să le distragă atenția de la oboseală cu tot felul de cântece și ghicitori, punându-le întrebări despre

copacii și ierburile întâlnite în cale, antrenându-i în jocuri cu numere și spunându-le povești.

Gwendei aproape că nu-i venea să creadă ce făcuseră. Cu o zi înainte, pe la aceeași oră, fusese convinsă că traiul lor n-avea să se schimbe niciodată, că nu le era sortit decât să muncească pe brânci, să îndure o sărăcie lucie și să nu-și vadă niciodată visurile împlinite. Iar acum mergeau către o nouă viață.

Se gândea și la casa în care trăise cu Wulfric timp de zece ani. Nu lăsase prea multe în urmă: câteva oale, o stivă de lemne proaspăt tăiate, o jumătate de bucată de șuncă și patru pături. Nu avea alte haine în afară de cele pe care le purta acum, și nici Wulfric sau băieții; nu avea bijuterii, panglici, mănuși sau piepteni. În urmă cu zece ani, Wulfric avusese porci și găini în ogradă, dar aceste animale fuseseră tăiate sau vândute în decursul anilor petrecuți în lipsuri. Puținele lor bunuri ar fi putut fi înlocuite cu simbria pe o săptămână, la tarifele promise pentru munca pe pământurile din Outhenby.

După cum îi îndrumase Harry, meraseră către sud până la un vad mălos pe unde se trecea râul Outhen, după care o luară către miazănoapte, spre izvorul râului. Pe măsură ce înaintau, râul se îngusta, croindu-și cu dificultate drum printre două șiruri de dealuri.

— Pământ bun, roditor, constată Wulfric. Dar trebuie arat adânc.

La amiază ajunseră într-un sat mare, cu biserică de piatră. Se îndreptară spre conacul din lemn aflat lângă biserică. Cu ceva emoții, Gwenda bătu la poartă. Oare avea să i se spună că Harry Plugarul le îndrugase verzi și uscate și că nu erau șanse să obțină de lucru aici? Oare își pusese familia să meargă pe jos o jumătate de zi degeaba? De asemenea, se gândea cu oroare la umiliința de a se întoarce în Wigleigh și de a se ruga să fie primiți înapoi de către Nate Vătaful.

O femeie cu părul grizonant deschise ușa. Aceasta o ținui pe Gwenda cu privirea suspicioasă și întunecată pe care țăranii de peste tot le-o rezervau străinilor.

— Da?

— Bună ziua, jupâneasă, începu Gwenda. Satul acesta e Outhenby?

— Da.

— Suntem pălmași în căutare de lucru. Harry Plugarul ne-a zis să venim aici.

— V-a zis, zău?

Oare era vreo problemă, se întreba Gwenda, sau femeia aceasta nu era decât o scorpie bătrână și arțăgoasă? Aproape că

roști această întrebare cu glas tare. Dar, oprindu-se la timp, spuse doar atât:

— Harry locuiește în casa asta?

— Nu, în niciun caz, răspunse femeia. El nu e decât un plugar. Asta e casa vechilului.

Gwenda își dădu seama că această atitudine se explica prin existența unui conflict între vechil și plugar.

— Am dori atunci să vorbim cu vechilul.

— Nu e aici.

Înarmându-se cu răbdare, Gwenda întrebă:

— Ați putea fi atât de bună încât să ne spuneți unde-l putem găsi?

Femeia arătă cu degetul de cealaltă parte a văii.

— Pe North Field.

Gwenda se întoarse să se uite în direcția indicată. Când reveni, descoperi că femeia intrase înapoi în casă și închisese ușa.

Wulfric remarcă:

— Nu părea prea bucuroasă să ne vadă.

— Femeilor bătrâne nu le place schimbarea, zise Gwenda. Hai să dăm de vechilul ăsta.

— Băieții sunt obosiți.

— Ei, se vor odihni în curând.

Porniră peste câmp. Pe diversele parcele se vedea o activitate intensă. Copiii curățau pământul arat de pietre, femeile aruncau semințe printre brazdele de pământ, iar bărbații aduceau băligar cu căruțele și-l risipeau pe ogor. Gwenda putea vedea atelajul cu boi în depărtare, opt animale masive trăgând răbdătoare plugul prin solul ud și greu.

Dădură de un grup de bărbați și femei care încercau să urnească o grapă trasă de cai care se blocase într-un șanț. Gwenda și Wulfric li se alăturară, împingând și ei utilajul. Spatele lat al lui Wulfric își spuse cuvântul, iar grapa fu deblocată.

Toți sătenii se întoarseră și se uitară la Wulfric. Un bărbat înalt, cu o cicatrice ciudată, provocată de o arsură și care-i desfigura o jumătate din chip, i se adresă prietenos:

— Ești un bărbat tare folositor – cum te cheamă, străine?

— Wulfric, iar ea e nevasta mea, Gwenda. Suntem muncitori cu ziua în căutare de lucru.

— Ești exact omul de care avem nevoie, Wulfric, zise bărbatul. Eu sunt Carl Shaftesbury. Îi întinse mâna și adăugă: Bine ai venit în Outhenby!

Ralph sosi opt zile mai târziu.

Wulfric și Gwenda se mutaseră într-o casă mică, solidă, cu coș de piatră și un dormitor la etaj, unde puteau dormi separat de băieți. Sătenii mai în vârstă și mai conservatori îi primiseră cu destulă neîncredere; dintre aceștia, cei mai importanți erau Will Vechilul și soția lui, Vi, care se purtase atât de grosolan cu ei în ziua sosirii lor în sat. Dar Harry Plugarul și țăranii mai tineri erau încântați de schimbările din sat și se bucurau să aibă parte de ajutor la muncă.

Erau plătiți cu doi penny pe zi, așa cum li se promisese, iar Gwenda de-abia aștepta să-și primească banii pe prima săptămână lucrată, când aveau să primească fiecare 12 penny – un șiling! –, adică dublul celei mai mari sume pe care o câștigaseră vreodată. Oare ce-aveau să facă ei cu atâția bani?

Nici Wulfric, nici Gwenda nu mai lucraseră în altă parte decât în Wigleigh și fură surprinși să afle că nu în toate satele lucrurile stăteau ca acolo. Aici, autoritatea supremă o reprezenta stareța de Kingsbridge, iar diferențele de mentalitate erau notabile. Ralph lua decizii profund subiective și chiar arbitrare, astfel că locuitorii din Wigleigh își asumau mari riscuri dacă se plângeau la el. Dar, spre deosebire de ei, oamenii din Outhenby păreau să știe ce ar fi spus stareța în diferite situații, așa că își puteau rezolva conflictele gândindu-se pur și simplu ce ar fi decis ea dacă i s-ar fi cerut să intervină.

Tocmai se confruntau cu o asemenea neînțelegere când sosi Ralph.

Era la apus, și toată lumea se întorcea de la câmp – adulții obosiți, copiii alergând înainte, iar Harry venind la urmă, cu boii săi dejugăți. Carl Shaftesbury, bărbatul cu chipul desfigurat de o cicatrice de arsură, care se număra printre noul-veniții în sat, asemenea Gwendei și lui Wulfric, prinsese în zori trei țipari pentru cina de vineri seara a familiei sale. Problema era dacă muncitorii cu ziua aveau dreptul de a lua pești din râul Outhenby în zilele de post. Harry Plugarul era de părere că toți locuitorii din Outhenby se bucurau de acest privilegiu. Vi, soția vechilului, susținea că arendașii plăteau și alte dări către stareție, de care muncitorii cu ziua erau scutiți, așa că privilegiul pescuitului în zilele de post intra în contul dijmelor suplimentare.

Will Vechilul fu chemat pentru a decide asupra problemei, iar acesta dădu un verdict contrar poziției susținute de nevasta lui.

— Cred că maica stareță ar spune că, dacă Biserica vrea ca oamenii să mănânce pește, acestora trebuie să li se ofere mijloacele de a-și procura peștele, declară el, iar decizia sa fu acceptată de toți.

Privind către sat, Gwenda zări doi călăreți.

Dintr-odată se iscă o pală de vânt rece ca gheața.

Străinii se aflau la circa 800 de metri depărtare și se îndreptau către casele din sat, cumva oblic față de cărarea pe care mergeau țărani. Gwenda observă imediat că erau războinici. Aveau cai masivi și haine nefiresc de groase – războinicii purtau de obicei veșminte bine vătuite. Îl înghionți pe Wulfric.

— I-am văzut, spuse el sumbru.

În mod normal, asemenea oameni nu aveau de ce să intre în satul acesta. Îi disprețuiau pe cei care se îndeletniceau cu munca pământului și cu creșterea animalelor. De obicei nu veneau decât pentru a lua de la țărani acele lucruri pe care erau prea mândri să și le producă în propriile gospodării – pâine, carne și băutură. Întotdeauna aveau păreri total diferite de ale țăranilor în privința bunurilor la care aveau dreptul sau a prețului pe care trebuiau să-l plătească, așa că, invariabil, se iscau probleme.

În câteva minute, toți țăranii îi zăriră, așa că întregul grup se cufundă în tăcere. Gwenda observă că Harry întorsese ușor boii și se îndrepta către capătul satului, deși nu-și putu da seama imediat care era motivul din spatele acestei manevre.

Gwenda era sigură că cei doi veniseră să recupereze niște muncitori plecați de pe alte moșii. Se trezi că se ruga să se dovedească a fi stăpânii pământurilor pe care lucrase până atunci Carl Shaftesbury sau oricare altul dintre nou-veniți. Cu toate acestea, când se apropiară mai mult de călăreți, îi recunoscu pe Ralph Fitzgerald și pe Alan Fernhill, iar inima i se îngreună brusc, ca și cum s-ar fi transformat într-o ghiulea de plumb.

Acesta era momentul de care se temuse atât. Știuse că exista posibilitatea ca Ralph să afle unde se duseseră: tatăl ei le ghicise fără îndoială intențiile și nu era genul de om care să păstreze secretul. Și, deși Ralph nu avea niciun drept asupra lor, era cavaler și nobil, iar oamenii din clasa lui socială făceau de obicei tot ce voiau.

Era prea târziu ca să fugă. Grupul de țărani mergea pe o cărare aflată între două ogoare întinse, proaspăt arate: dacă unii dintre ei s-ar fi desprins de ceilalți și ar fi rupt-o la fugă, Ralph și Alan i-ar fi văzut imediat și ar fi pornit în urmărirea lor – și, astfel, Gwenda și ai ei ar fi pierdut protecția de care se bucurau în prezența celorlalți săteni. Practic, erau prinși ca într-o menghină, în câmp deschis.

Își chemă imediat băieții:

— Sam! David! Veniți aici!

Cei doi copii nu o auziră sau pur și simplu nu vrură să-i dea ascultare și-și continuară fuga. Gwenda porni după ei, dar băieții își închipuiră că nu era vorba decât despre un joc și începură să alerge și mai repede. Aproape că ajunseseră în sat, iar Gwenda se vedea nevoită să accepte că era prea obosită pentru a-i mai putea prinde din urmă. Aproape în lacrimi, strigă:

— Veniți aici!

Wulfric preluă asupra sa misiunea de a-i aduce înapoi pe copii. Trecu în goană pe lângă ea și îl prinse cu ușurință pe David. Îl ridică repede în brațe. Dar era prea târziu pentru a-l mai prinde pe Sam, care alerga râzând printre casele risipite ale sătenilor.

Călăreții își opriseră caii lângă biserică. Cum Sam alerga direct către ei, Ralph își îmboldi calul să înainteze, după care se aplecă și îl ridică pe băiat de cămașă. Sam scoase un țipăt de spaimă.

Gwenda gemu adânc.

Ralph așeză băiatul pe greabănul calului.

Cu David în brațe, Wulfric se opri în fața lui Ralph.

Ralph spuse:

— Fiul tău, presupun.

Gwenda era îngrozită. Se temea pentru siguranța fiului ei. Ar fi fost rușinos din partea lui Ralph să lovească un copil, așa că, cel mai probabil, acesta nu s-ar fi coborât până într-atât, dar exista pericolul unui accident. Și mai exista și un alt pericol.

Văzându-i pe Ralph și pe Sam unul lângă altul, Wulfric ar fi putut să-și dea seama că aceștia erau tată și fiu.

Sam era încă un copilăș, bineînțeles, cu chip rotund și trup fragil, dar avea părul des al lui Ralph și ochii lui închiși la culoare, iar umerii osoși ai băiatului erau lați și pătrășoși.

Gwenda se uită repede la soțul ei. Expresia lui Wulfric nu trăda deloc că ar fi observat ceea ce era atât de evident pentru ea. Apoi Gwenda trecu în revistă chipurile celorlalți săteni. Aceștia nu păreau a fi sesizat adevărul – cu excepția lui Vi, soția lui Will Vechilul, care se uita fix la Gwenda. Poate că hoasca aceea își dăduse seama. Dar nimeni altcineva – deocamdată.

Will înaintă și li se adresă celor doi vizitatori.

— Ziua bună, domnilor. Eu sunt Will, vechilul satului Outhenby. Îmi permiteți, vă rog, să vă întreb...

— Tacă-ți fleanca, vechile, îl întrerupse Ralph. Arată către Wulfric: Ce caută asta aici?

Gwenda simți imediat că tensiunea țăranilor se mai risipi când aflară că nu erau chiar ei ținta mâniei nobilului.

Will răspunse:

— Seniore, e un muncitor cu ziua, angajat prin autoritatea stareței de Kingsbridge...

— E un fugar și trebuie să se întoarcă acasă, zise Ralph.

Will tăcu, speriat.

Carl Shaftesbury se desprinsese din mulțime.

— Și cu ce autoritate dați acest ordin?

Ralph se uită chiorâș la Carl, ca și cum ar fi făcut un efort să-i țină minte chipul.

— Ai grijă ce spui, că altfel o să am eu grijă să-ți aranjez și obrazul celălalt.

Will interveni precipitat:

— Nu vrem vărsare de sânge, domnule.

— Foarte înțelepte cuvinte, vechile, spuse Ralph. Cine e țăranul acesta obraznic?

— Nu contează cine sunt eu, cavalerie, răspunse Carl, lăsând deoparte orice urmă de politețe. Eu, unul, știu cine ești dumneata. Ești Ralph Fitzgerald și am văzut cu ochii mei cum ai fost judecat pentru viol și condamnat la moarte de către tribunalul din Shiring.

— Dar n-am murit, nu? replică Ralph.

— Dar ar fi trebuit. Și nu ai niciun drept senioral asupra muncitorilor cu ziua. Iar dacă încerci să folosești forța, vei avea parte de o lecție nu prea plăcută.

Mai mulți dintre cei prezenți suspinară speriați. Acestea erau niște vorbe nechibzuite când venea vorba de un cavaler înarmat.

Wulfric interveni:

— Taci, Carl. Nu vreau să-ți pierzi viața de dragul meu.

— Nu e de dragul tău, mormăi Carl. Dacă îl lăsăm pe bătaușul ăsta să te ia de-aici, apoi o să vină cineva și după mine. Trebuie să fim uniți. Atât timp cât suntem împreună, nu suntem nicidecum neajutorați.

Carl era un bărbat masiv, mai înalt decât Wulfric și aproape la fel de lat în umeri, iar Gwenda vedea clar că vorbea cât se poate de serios. Era îngrozită. Dacă se luau la bătaie, avea să se iște o învălmășeală teribilă, iar Sam al ei era pe grumazul calului lui Ralph.

— O să plecăm cu Ralph, spuse ea înnebunită de teamă. O să fie totul bine.

Carl se încruntă:

— Ba nu, n-o să fie. Eu n-o să-l las să vă ia, fie că vreți, fie că nu. Și o fac pentru binele meu, să știți.

Dinspre ceilalți se auzi un murmur de aprobare. Gwenda privi în jur. Cei mai mulți dintre bărbați aveau lopeți sau sape și păreau gata să le folosească împotriva intrușilor, deși era clar și că erau speriați.

Wulfric se întoarse cu spatele la Ralph și rosti încet, pe un ton în care se ghicea tensiunea:

— Voi, femeilor, băgați copiii în biserică – repede, acum!

Mai multe femei își luară copiii mici în brațe și îi prinseră pe cei mai marișori de câte-o mână. Gwenda rămase pe loc, ca și alte câteva femei tinere. Instinctiv, sătenii se așezară în formație compactă, umăr la umăr.

Ralph și Alan păreau încurcați. Nu se așteptaseră să dea piept cu o mulțime de peste 50 de țărani puși pe luptă. Dar erau pe cai, așa că puteau pleca oricând.

Ralph spuse:

— Ei bine, poate c-ar trebui să iau băiețelul ăsta înapoi cu mine, la Wigleigh.

Îngrozită, Gwenda scoase un geamăt.

Ralph continuă:

— Apoi, dacă părinții îl vor înapoi, n-au decât să se întoarcă acolo unde le e locul.

Gwenda era disperată. Ralph și Sam puteau pleca în orice moment. Făcu un efort suprem pentru a-și înăbuși țipătul care i se ridica în gât. Se hotărî că, în clipa în care avea să-l vadă pe Ralph întorcându-și calul, avea să se arunce pe el și să încerce să-l tragă din șa. Făcu un pas către el.

Apoi, în spatele lui Ralph și Alan, văzu boii. Harry Plugarul îi mâna prin sat din celălalt capăt. Opt animale masive intrară cu pași greoi în spațiul din fața bisericii, după care se opriră, privind prosteste în toate părțile, fără să știe în ce parte să pornească mai departe. Harry rămase și el pe loc, în spatele lor. Ralph și Alan se treziră prinși într-o capcană triumfiulară, între săteni, boi și biserică de piatră.

Gwenda își dădu seama că Harry își plănuise sosirea în așa fel încât Ralph să nu poată să-i ia cu sine pe Wulfric și pe ea. Dar strategia lui era la fel de bună și pentru situația actuală.

Carl luă cuvântul:

— Lasă copilul jos, sir Ralph, și pleacă pașnic.

Problema era, realiză Gwenda, că lui Ralph îi era acum aproape imposibil să se retragă fără să se facă de rușine. Trebuia să evite cumva să cadă în ridicol, lucrul care-i speria cel mai mult pe cavaleri, atât de orgolioși. Aceștia vorbeau tot timpul despre onoarea lor, dar asemenea laude nu însemnau nimic – când le convenea, lăsau deoparte orice fel de scrupule. Ceea ce prețuiau cu adevărat era demnitatea lor. Ar fi preferat să moară decât să fie umiliți.

Scena rămase ca înghețată timp de câteva secunde: cavalerul și copilul pe cal, sătenii revoltați și boii grei de cap.

După care sir Ralph îl lăsa pe Sam jos.

Ochii Gwendei se umplură de lacrimi de ușurare.

Sam o luă la fugă către ea, o cuprinse cu brațele pe după talie și începu să plângă.

Sătenii se mai destinseră, iar bărbații își lăsară lopețile și sapele jos.

Ralph trase de frâiele calului și strigă:

— Hop! Hop!

Calul dădu câțiva pași înapoi. Ralph își înfipse pintenii în burta animalului, iar acesta porni direct către mulțimea de săteni. Aceștia se împrăștiară imediat. Alan venea și el tare în urma stăpânului său. Disperați, sătenii se feriră din drumul lor, rostogolindu-se claie peste grămadă, pe pământul ud. Ajunseră să se calce în picioare unii pe alții însă, ca printr-o minune, reușiră să scape de copitele cailor.

Înaintând către ieșirea din sat, Alan și Ralph râdeau zgomotos, ca și cum întreaga situație nu fusese altceva decât o mare glumă.

Dar, în realitate, Ralph se făcuse de rușine.

Iar Gwenda era sigură că asta însemna că avea să se întoarcă.

68

Earlcastle nu se schimbase. Merthin își amintea că, în urmă cu 12 ani, i se ceruse să demoleze vechea fortăreață și să construiască un palat nou, modern, potrivit pentru un conte care trăia într-o țară unde domnea pacea. Dar refuzase, preferând să se ocupe de podul din Kingsbridge. Se părea că, de atunci, proiectul fusese mereu amânat, pentru că reședința contelui își păstrase zidurile în forma cifrei 8, cu două poduri mobile și o fortăreață de modă veche ascunsă în cercul superior, unde contele și familia sa își duceau zilele ca niște iepuri speriați refugiați în fundul vizuinii, neștiind că vulpea nu mai reprezenta de mult un pericol. Probabil că aici nu se schimbase mai nimic de pe vremea lui lady Aliena și a lui Jack Constructorul.

Merthin o însoțea pe Caris, care fusese chemată de contesă, lady Philippa. Contele William se îmbolnăvise, iar Philippa credea că soțul ei avea ciumă. Caris fusese profund întristată de această veste. Crezuse că epidemia luase sfârșit. În Kingsbridge nu se mai înregistrase niciun caz nou de șase săptămâni.

Caris și Merthin plecaseră imediat. Cu toate acestea, mesagerul avusese nevoie de două zile pentru a străbate distanța dintre Earlcastle și Kingsbridge, iar lor le luase tot atât pentru a ajunge la contesă, așa că era foarte probabil să-l găsească pe conte mort sau pe moarte.

— N-o să pot să-i dau decât niște extract de mac, ca să-i mai ușurez chinurile, spusese Caris în timp ce mergeau unul lângă celălalt.

— Ba o să-i dai mai mult de-atât, replicase Merthin. Ai puterea de a-i liniști pe oameni prin simpla ta prezență. Ești calmă și sigură pe tine, știi ce faci și vorbești despre lucruri pe care oamenii le înțeleg – umflături, îngrijorare, durere –, fără să încerci să-i impresionezi cu termeni savanți, cum ar fi umorile, care să-i facă să se simtă și mai neștiutori, mai neajutorați și mai speriați. Când ești de față, toți înțeleg că pentru bolnav se face tot ce e omenește posibil – și exact asta îmi doresc.

— Sper că ai dreptate.

Merthin înțelegea cel mai bine cum stăteau lucrurile. Nu o dată văzuse un bărbat sau o femeie schimbându-se, după doar câteva momente petrecute alături de Caris, într-o persoană rațională, capabilă să facă față oricărei situații.

De la declanșarea molimei, talentul ei înăscut de a alina suferința era dublat de faptul că dobândise o reputație care friza limitele supranaturalului. Pe o rază de mai mulți kilometri, toți știau că ea și celelalte călugărițe continuaseră să îngrijească bolnavii, în ciuda riscurilor la care se expuneau, chiar și după ce călugării fugiseră. O considerau o adevărată sfântă.

Atmosfera din curtea castelului era liniștită. Cei care aveau sarcini de rutină le îndeplineau în ritmul obișnuit: aduceau lemne de foc, apă, le dădeau de mâncare cailor, ascuțeau armele, coceau pâine și tranșau carne. Mulți alții – secretari, oșteni, mesageri – stăteau degeaba, așteptând vești din camera bolnavului.

Corbii îi întâmpinară pe Merthin și pe Caris cu o serie de croncănături sumbre când aceștia traversară podul interior către curtea fortăreței. Tatăl lui Merthin, sir Gerald, susținuse întotdeauna că era descendentul direct al contelui Thomas, fiul lui Jack și al lui lady Aliena. În timp ce Merthin își număra pașii făcuți până la sala mare a fortăreței, potrivindu-și tălpile pe lespezile tocite de miile de cizme care pășiseră pe ele, se gândea că strămoșii săi merseseră probabil pe aceleași pietre. Pentru el, asemenea gânduri erau interesante, însă oarecum lipsite de importanță. Spre deosebire de el, fratele său, Ralph, era de-a dreptul obsedat de ideea recăștigării vechiului statut glorios al familiei lor.

Caris mergea în fața lui, iar legănarea șoldurilor ei în timp ce urca treptele îi făcu buzele să se arcuiască pentru o clipă într-un fel de zâmbet. Îl deranja faptul că nu putea să doarmă cu ea în fiecare noapte, dar rarele ocazii când puteau rămâne

singuri erau cu atât mai palpitate. Cu o zi înainte, petrecuseră o după-amiază caldută de primăvară făcând dragoste într-un luminiș scaldat generos de razele soarelui, în timp ce caii pășteau în apropiere, indiferenți la pasiunea lor.

Era o relație ciudată, dar, pe de altă parte, Caris era o femeie ieșită din comun: stareță, deși pune la îndoială mare parte din învățăturile Bisericii; vindecătoare recunoscută de toți, chiar dacă respingea principiile medicinei practicate de călugării cu studii în domeniu, și călugăriță, deși făcea dragoste cu iubitul ei ori de câte ori aveau ocazia să fie singuri, departe de priviri indiscrete.

„Dacă voiam o relație obișnuită, își spuse Merthin, ar fi trebuit să aleg și eu o fată obișnuită.”

Sala mare era plină de oameni. Unii munceau, așternând paie curate pe podea, făcând focul, pregătind masa de prânz, iar alții așteptau pur și simplu. În celălalt capăt al încăperii lungi, așezată la baza scării care ducea spre dormitorul contelui, Merthin văzu o fată îmbrăcată luxos, de vreo 15 ani. Aceasta se ridică și le veni în întâmpinare cu un aer semeț. Merthin își dădu seama că, cel mai probabil, era fiica lui lady Philippa. Ca și mama sa, fata era înaltă, cu o siluetă de clepsidră.

— Eu sunt lady Odila, rosti ea cu o intonație oarecum arogantă, amintind de cea a Philippei. În ciuda aerului său stăpânit, ochii îi erau roșii și umflați de plâns. Probabil că dumneata ești stareța Caris. Mulțumesc că ai venit să ai grijă de tata.

Merthin spuse:

— Iar eu sunt starostele gildei parohiale din Kingsbridge, Merthin Podarul. Cum se mai simte lordul William?

— E foarte bolnav, iar amândoi frații mei au căzut și ei la pat.

Merthin își aduse aminte că William și Philippa aveau doi fii, de vreo 19 și 20 de ani.

— Mama a cerut ca maica stareță să intre la ei imediat ce ajunge, adăugă Odila.

— Bineînțeles, răspunse Caris.

Odila începu să urce treptele care duceau la etaj. Caris scoase din geanta pe care o adusese cu ea o fâșie de pânză. Și-o legă peste gură și nas, după care o urmă pe fată.

Merthin se așeză pe o bancă și se puse pe așteptat. Deși se împăcase cu faptul că nu făceau dragoste prea des, asta nu însemna că nu căuta mereu ocazii noi de intimitate, așa că acum cerceta clădirea cu priviri agere, încercând să-și dea seama unde aveau să doarmă la noapte. Din păcate, casa avea o configurație clasică. Această încăpere de dimensiuni

însemnate, cunoscută drept sala mare, era cel mai probabil locul unde dormeau și luau masa aproape toți ai casei. Scara ducea fără doar și poate la un apartament privat, respectiv dormitorul rezervat contelui și contesei. Castelele moderne aveau o mulțime de apartamente pentru rude și oaspeți, dar se părea că aici nu existau asemenea dotări luxoase. Poate că Merthin și Caris aveau să se culce unul lângă celălalt în seara aceasta, pe podeaua sălii mari, dar n-aveau să facă altceva decât să doarmă – asta dacă voiau să evite un scandal de proporții.

După un timp, lady Philippa ieși din dormitorul privat al contelui și coborî la parter. Lui Merthin i se păru că aceasta intră în încăpere ca o regină, conștientă că toate privirile erau ațintite asupra ei. Atitudinea ei demnă nu făcea decât să-i pună în evidență rotunjimea ispititoare a șoldurilor și a pieptului. Cu toate acestea, astăzi, chipul ei de obicei senin era plin de pete, iar ochii îi erau înroșiți. Coafura ei înaltă, la modă, era ușor deranjată, iar câteva șuvițe i se desprinseseră din coc, desăvârșindu-i aerul oarecum neglijent, dar plin totuși de eleganță.

Merthin se ridică și-i adresă o privire întrebătoare.

Philippa spuse:

— Așa cum mă temeam, soțul meu suferă de ciumă... ca și cei doi fii ai noștri.

Cei prezenți începură să șuşotească triști între ei.

Aceste cazuri puteau la fel de bine să fie ultimele zvâcniri ale molimei sau începutul unui nou val... „Doamne ferește”, își zise Merthin.

— Cum se simte contele? întrebă el.

Philippa se așeză pe bancă lângă el.

— Stareța Caris i-a mai alinat durerile. Dar zice că se apropie cu pași repezi de sfârșit.

Genunchii lor aproape că se atingeau. Merthin simțea magnetismul sexualității ei, chiar dacă ea era copleșită de durere, iar el, amețit de dragostea pe care i-o purta lui Caris.

— Și fiii dumneavoastră?

Philippa își coborî privirea, fixând un loc din poală, ca și cum ar fi studiat absorbită firele de aur și argint împletite în materialul rochiei ei albastre.

— Sunt în aceeași stare ca tatăl lor.

Merthin rosti încetisor:

— E o încercare foarte grea pentru dumneavoastră, milady, foarte grea.

Philippa îi aruncă o privire suspicioasă.

— Nu semeni deloc cu fratele tău, nu-i așa?

Merthin știa că Ralph fusese îndrăgostit mulți ani de Philippa, într-un mod care friza obsesia. Oare ea era conștientă de asta? Merthin n-avea nici cea mai vagă idee. Oricum, își dădea seama că fratele său alesese bine. Dacă tot e să te aventurezi într-o poveste de dragoste imposibilă, măcar să alegi o femeie extraordinară.

— Ralph și cu mine suntem foarte diferiți, răspunse el pe un ton neutru.

— Îmi aduc aminte de voi pe când erați adolescenți. Tu erai cel îndrăzneț – țin minte că mi-ai sugerat să-mi cumpăr mătase verde, ca ochii mei. Iar apoi fratele tău s-a încăierat cu cineva.

— Uneori mi se pare că fratele mai mic vrea cu tot dinadinsul să fie altfel decât cel mai mare, doar ca să se diferențieze de el.

— În mod clar, se aplică și în cazul băieților mei. Rollo are o voință puternică, e poruncitor, ca tatăl și bunicul lui; iar Rick a fost dintotdeauna blând și mărinimos. Începu să plângă. O, Doamne, o să-i pierd pe toți!

Merthin îi luă mâna într-a sa.

— Nu puteți să știți sigur ce o să se întâmple, spuse el pe un ton blând. Eu m-am îmbolnăvit de ciumă în Florența și am supraviețuit. Fiica mea, de exemplu, nici măcar nu s-a îmbolnăvit.

Philippa își ridică privirea către el.

— Și soția ta?

Merthin își coborî privirea către mâinile lor, cu degetele împletite. Observă că mâna Philippei era vizibil mai ridată decât a lui, chiar dacă între ei nu era decât o diferență de patru ani. Îi răspunse:

— Silvia a murit.

— Mă rog mereu la Domnul să mă molipsesc și eu. Dacă-mi mor toți bărbații, vreau să mă duc și eu după ei.

— Nu puteți să vreți una ca asta.

— Știi, așa le e dat femeilor de neam, să se mărite cu bărbați pe care nu-i iubesc, dar, vezi tu, eu am avut noroc cu William. El mi-a fost impus, dar eu l-am iubit de la început. Glasul începu să-i tremure: N-aș suporta ca altcineva...

— Bineînțeles, e normal să vi se pară așa acum.

Merthin își dădu seama că era ciudat să poarte această discuție cât timp soțul ei era încă în viață. Dar Philippa era atât de îndurerată, încât nu avea răbdarea necesară să se piardă în tot felul de vorbe frumoase, preferând să-și exprime gândurile în stare brută.

Femeia făcu un efort să-și recapete stăpânirea de sine.

— Dar tu? întrebă ea. Te-ai recăsătorit?

— Nu. Merthin n-avea cum să-i explice că trăia o poveste de dragoste cu stareța de Kingsbridge. Cred că aş putea s-o fac, dacă femeia potrivită ar fi... dispusă. S-ar putea ca, la un moment dat, să simțiți și dumneavoastră același lucru.

— Dar tu nu înțelegi. Ca văduvă a unui conte lipsit de moștenitori, va trebui să mă mărit cu un bărbat pe care regele Eduard o să-l aleagă. Iar regele n-o să țină cont de dorințele mele. Singura sa grijă va fi cine să devină următorul conte de Shiring.

— Da, înțeleg acum.

Merthin nu se gândise la asta. Nu era greu să-și închipuie cum o căsătorie aranjată putea fi deosebit de detestabilă pentru o văduvă care-și iubise cu adevărat primul soț.

— Ce femeie îngrozitoare sunt, să vorbesc despre un alt soț cât primul meu bărbat e încă în viață, adăugă ea. Nu știu ce m-a apucat.

Merthin îi mângâie mâna, înțelegându-i tulburarea.

— E de înțeles, în situația dată.

Ușa de la etaj se deschise, iar Caris apăru în cadrul ei, ștergându-și mâinile cu o bucată de pânză. Brusc, Merthin se simți stânjenit de faptul că avea mâna Philippei într-a sa. Fu tentat să o respingă repede, dar își dădu seama că un asemenea gest ar fi stârnit bănuieli, așa că reuși să-și înăbușe acest impuls. Îi zâmbi lui Caris și o întrebă:

— Cum se simt pacienții?

Ochii lui Caris se fixară pe mâinile lor unite, dar nu spuse nimic. Coborî treptele, dezlegându-și masca de pânză.

Fără nicio grabă, Philippa își retrase mâna.

Caris își dădu jos masca și rosti:

— Îmi pare foarte rău că trebuie să vă spun asta, milady, dar contele William a murit.

— Am nevoie de un cal nou, spuse Ralph Fitzgerald.

Bidiviul său preferat, Griff, începuse să îmbătrânească. Temperamentalul roib de vânătoare își luxase piciorul stâng din spate și avusese nevoie de câteva luni bune ca să se vindece, iar acum șchiopăta din nou. Ralph era trist să-l vadă așa. Griff era calul pe care-l primise de la contele Roland pe când nu era decât un tânăr scutier și care îl însoțise în toate aventurile sale de-atunci încolo, chiar și în campaniile de război din Franța. Poate că avea să-l mai poarte în șa alți câțiva ani, în plimbări ușoare pe domeniul său, de la un sat la altul, dar zilele în care-l însoțea la vânătoare se încheiaseră pentru totdeauna.

— Am putea să mergem la târgul din Shiring și să luăm altul, replică Alan Fernhill.

Erau în grajd și se uitau la articulația chișitei lui Griff. Lui Ralph îi plăceau grajdurile. Inhala cu satisfacție mirosul de pământ, admira frumusețea și puterea cailor și se bucura să fie în compania acelor bărbați cu mâini aspre care se ocupau de tot felul de sarcini fizice. Toate acestea îi aminteau de tinerețe, când lumea i se păruse un loc simplu.

Inițial, nu reacționează la sugestia lui Alan. Ceea ce nu știa acesta era că Ralph nu avea banii necesari cumpărării unui cal.

Ciuma îl îmbogățise la început, prin încasarea numeroaselor taxe de moștenire: parcelele care, în mod normal, ar fi trecut de la tată la fiu pe parcursul unei generații își schimbaseră stăpânul o dată sau chiar de două ori în decursul a câteva luni, iar el fusese plătit în consecință – după tradiție, avea dreptul la cel mai bun animal din ogradă, însă de cele mai multe ori primea o sumă de bani. Dar apoi pământul începuse să fie lăsat nelucrat din cauză că nu mai erau suficienți oameni pentru asta. În același timp, prețurile bunurilor agricole scăzuseră. Drept urmare, veniturile lui Ralph, în produse și bani, scăzuseră drastic.

Ralph își dădea seama că, atunci când un cavaler nu-și putea permite să-și cumpere un cal, lucrurile stăteau într-adevăr foarte rău.

Apoi își aminti că Nate Vătaful trebuia să vină la conacul Tench cu dijmele pe patru luni încasate în Wigleigh. În fiecare primăvară, satul trebuia să-i ofere seniorului 24 de oi de un an. Acestea puteau fi vândute la târgul din Shiring, iar Ralph spera să obțină de pe urma lor o sumă suficientă pentru a cumpăra un buiestraș, dacă nu un cal de vânatoare.

— Bine, îi zise el lui Alan. Hai să vedem dacă a sosit vătaful din Wigleigh.

Intrară în sala mare. Aceasta era o încăpăre cu un aer mai degrabă feminin, iar Ralph se posomorî imediat. Tilly stătea lângă foc, alăptându-și copilașul de trei luni, Gerry. În ciuda vârstei fragede a lui Tilly, atât ea, cât și copilul erau sănătoși și puternici. Trupul ei zvelt, de fetișcană, se schimbase drastic: acum avea sânii grei, cu mameloane mari, ca tăbăcite, de la care bebelușul sugea lacom. Abdomenul i se lăsase, precum cel al unei femei bătrâne. Ralph nu se mai culcase cu ea de multe luni și probabil că n-avea să o mai facă vreodată.

Destul de aproape de ea stătea bunicul după care fusese botezat micuțul, respectiv sir Gerald, împreună cu lady Maud. Părinții lui Ralph erau acum bătrâni și nevolnici, dar, în fiecare dimineață, veneau pe jos din casa lor din sat până la conac pentru a-și vedea nepotul. Maud spunea că bebelușul aducea cu Ralph, dar el nu vedea această asemănare.

Ralph fu încântat să constate că în sala mare se afla și Nate.

Vătaful cel cocoșat sări imediat de pe banca pe care stătea.

— Bună ziua, sir Ralph, i se adresă el.

Ralph observă imediat că avea un aer oarecum vinovat.

— Ce e cu tine, Nate? îl întrebă. Mi-ai adus oile?

— Nu, domnule.

— Și de ce dracu' nu?

— Nu mai avem oi, domnule. Nu mai sunt deloc în Wigleigh, cu excepția câtorva, bătrâne.

Ralph era uluit.

— Le-a furat cineva?

— Nu, dar unele au fost aduse deja aici, ca taxă de moștenire când le-au murit stăpânii, după care n-am reușit să găsim pe nimeni care să preia parcela lui Jack Ciobanul și multe oi au murit peste iarnă. Iar apoi n-am avut pe nimeni care să îngrijească mieluseii în primăvară, așa că am pierdut mulți dintre ei, cu tot cu mame.

— Dar nu e posibil așa ceva! izbucni Ralph furios. Și cum ar trebui să supraviețuiască nobilii, dacă șerbii le lasă animalele să moară?

— Ne-am gândit că poate ciuma s-a terminat când nu s-au mai îmbolnăvit oamenii, în ianuarie și în februarie, dar acum pare să se întoarcă.

Ralph își reprimă o cutremurare de spaimă. Ca toți ceilalți, îi mulțumea Domnului că scăpase cu viață. Doar n-avea să reînceapă totul, nu?

Nate continuă:

— Perkin a murit săptămâna asta, și nevastă-sa, Peg, la fel, împreună cu fiul lui, Rob, și ginere-său, Billy Howard. N-a mai rămas decât Annet, care trebuie să se ocupe de atâta amar de pământ, ceea ce e cu neputință.

— Ei bine, atunci trebuie să se plătească o taxă de moștenire pe parcela aia.

— O să se plătească, dacă reușesc să găsesc un arendaș care să o preia.

Parlamentul era în curs de ratificare a unor legi noi, prin care muncitorilor cu ziua să li se interzică să se mute de colo colo, cerând simbrii din ce în ce mai mari. Imediat ce acest proiect devenea lege în toată regula, Ralph avea să o impună și să-și recupereze muncitorii. Dar chiar și așa, își dădea seama acum, avea nevoie disperată de noi arendași.

Nate spuse:

— Presupun că ați auzit de moartea contelui.

— Nu!

Ralph era, din nou, uluit.

— Cum? întrebă sir Gerald. Conte William a murit?

— De ciumă, explică Nate.

Tilly suspină:

— Bietul unchi William!

Bebelușul simți schimbarea stării ei și începu să se jeluiască.

Ralph ridică tonul, pentru a acoperi hărmălaia.

— Când s-a întâmplat?

— Acum trei zile, răspunse Nate.

Tilly puse din nou copilașul la sân, ceea ce-l făcu să tacă.

— Deci fiul cel mare al lui William e noul conte, rosti Ralph gânditor. Nu poate să aibă mai mult de 20 de ani.

Nate dădu din cap, în semn de negație.

— Rollo a murit și el de ciumă.

— Atunci fiul cel mic...

— A murit și el.

— Amândoi băieții!

Inima lui Ralph tresări. Întotdeauna visase să devină conte de Shiring. Acum ciuma îi dăduse ocazia. Și tot ciuma îi mărise șansele, pentru că mulți candidați fuseseră probabil eliminați din cursă.

Întâlni privirea tatălui său. În mod clar, în mintea lui se formase aceeași idee.

Tilly murmură:

— Rollo și Rick morți... ce îngrozitor!

Începu să plângă. Ralph o ignoră și încercă să evalueze la rece posibilitățile.

— Hai să vedem, ce rude au mai rămas în viață?

Gerald i se adresă lui Nate:

— Presupun că a murit și contesa, nu?

— Nu, domnule. Lady Philippa e în viață. Ca și fiica ei, Odila.

— Ah! exclamă Gerald. Deci cel pe care-l va alege regele va trebui să se însoare cu Philippa pentru a deveni conte.

Ralph era uluit. Încă din adolescență visase să se poată însura cu lady Philippa. Acum avea ocazia de a-și realiza ambele ambiții dintr-o singură lovitură.

Dar era deja însurat.

Gerald urmă:

— Asta este.

Se lăsă pe spătarul scaunului, entuziasmul său dispărând la fel de repede cum apăruse.

Ralph se uită la Tilly, care-și alăpta copilașul și plângea. În vârstă de 15 ani și cu o înălțime care nu depășea 1,50 metri, aceasta se interpunea ca un zid de castel între el și viitorul după care tânjise mereu.

O ura.

Înmormântarea contelui William avu loc în Catedrala Kingsbridge. La mănăstire nu se mai afla niciun călugăr, cu excepția fratelui Thomas, dar slujba fu oficiată de episcopul Henri, iar imnurile fură cântate de călugărițe. Lady Philippa și lady Odila, amândouă acoperite cu văluri groase, mergeau în urma coșciugului. În ciuda aerului dramatic al siluetelor lor înveșmântate în negru, lui Ralph i se părea că ceremonia era lipsită de atmosfera caracteristică funeraliilor unei persoane importante, de sentimentul că un eveniment istoric trece pe lângă tine, ca purtat de un fluviu imens. Moartea era peste tot, își ițea capul oricând, și chiar și decesele nobililor erau acum un lucru obișnuit.

Se întreba dacă vreunii dintre membrii congregației se molipsiseră și dacă nu cumva acum răspândeau boala prin respirația sau prin razele invizibile ale privirilor lor. Gândul acesta îl făcea să se simtă nesigur. Privise moartea în ochi de multe ori și învățase să-și controleze frica în bătălie, dar acest dușman nu putea fi îndepărtat prin luptă, nu putea fi ucis. Ciuma era un asasin care-și înfîgea pumnalul lung în spinările oamenilor, după care se îndepărta discret, înainte de a fi descoperit. Ralph se cutremură și făcu un efort să-și alunge asemenea gânduri din minte.

Lângă Ralph se contura silueta prelungă a lui sir Gregory Longfellow, avocatul care, în trecut, fusese implicat în procesele legate de Kingsbridge. Acum, Gregory făcea parte din consiliul regal, un grup elitist de experți care-l sfătuiau pe monarh – nu legat de ceea ce ar fi trebuit să facă, pentru că acesta era rolul Parlamentului, ci în privința modului în care urma să pună în aplicare diverse decizii.

Anunțurile privind hotărârile regale se făceau adesea cu ocazia slujbelor religioase, mai ales când era vorba despre ceremonii importante ca aceasta. Astăzi, episcopul Henri profită de ocazie pentru a explica noua Ordonanță a muncitorilor. Ralph credea că, cel mai probabil, sir Gregory fusese cel care adusese vestea și rămăsese pentru a vedea cum avea să fie primită.

Ralph asculta cu atenție. Nu fusese niciodată convocat la Parlament, dar discutase despre criza muncitorilor cu contele William, care fusese membru în Camera lorzilor, și cu sir Peter Jeffries, care era reprezentantul comitatului Shiring în Camera comunelor, așa că știa ce se dezbătuse pe marginea acestui subiect.

— Fiecare om trebuie să lucreze pentru seniorul satului unde locuiește și nu i se permite să se mute în alt sat sau să lucreze pentru alt stăpân fără învoirea seniorului său, spuse episcopul.

Ralph savura acest triumf. Știuse că, mai devreme sau mai târziu, avea să fie dată o asemenea ordonanță, dar acum era încântat că, în sfârșit, totul era oficial.

Înainte de epidemia de ciumă, nu existase niciodată o penurie de muncitori cu ziua. Dimpotrivă, multe sate aveau mai mulți decât era nevoie. Când oamenii fără pământ nu reușeau să găsească muncă plătită, apelau la mila seniorului – ceea ce era stânjenitor pentru acesta, indiferent dacă îi ajuta sau nu. Astfel, dacă voiau să se mute în alt sat, seniorul era cum nu se poate mai ușurat și, cu siguranță, nu avea nevoie de o lege care să-i țină pe capul său. Acum însă muncitorii dețineau puterea – o situație care, în mod evident, nu putea fi lăsată să se perpetueze.

Anunțul episcopului iscă o hărmălaie de aprobări din rândul congregației. Locuitorii din Kingsbridge nu erau afectați în mod deosebit, dar cei mai mulți dintre credincioșii care veniseră la înmormântare din satele învecinate erau stăpâni, nu țărani de rând. Noile reglementări fuseseră făcute de și pentru ei.

Episcopul continuă:

— Acum este un delict să ceri, să oferi și să accepți venituri mai mari decât cele plătite pentru activități similare în 1347.

Ralph încuviință din cap. Chiar și muncitorii care rămăseseră în același sat cereau mai mulți bani. Spera că noua lege avea să stăvilească acest fenomen.

Sir Gregory îi întâlnește privirea.

— Văd că dai din cap, i se adresează el. Ești de acord cu ce se spune?

— E exact ce voiam, răspunse Ralph. Eu unul o să încep să impun aceste reguli chiar în zilele următoare. Am vreo câțiva fugari pe care vreau neapărat să-i aduc acasă.

— O să vin și eu cu tine, dacă-mi permiți, rosti avocatul. Chiar mă interesează cum vor decurge lucrurile.

69

Preotul din Outhenby murise de ciumă, așa că de atunci nu se mai țînuseră slujbe la biserică. De aceea, Gwenda fu uimită să audă clopotul bătând duminică dimineața.

Wulfric se duse să cerceteze ce se întâmpla și se întoarse cu vestea că la ei în sat sosise un preot străin, părintele Derek, așa că Gwenda spălă repede fețele băieților și porniră toți către biserică.

Era o dimineață frumoasă de primăvară, iar soarele scălda într-o lumină caldă pietrele vechi și cenușii din care era

construită biserica. Toți sătenii erau prezenți, curioși să-l vadă pe nou-venit.

Părintele Derek se dovedi a fi un cleric cu vorbire aleasă și cu straie prea luxoase pentru o biserică de sat. Gwenda se întreabă dacă vizita lui nu avea cumva o semnificație ascunsă. Oare exista vreun motiv special pentru care mai-marii Bisericii își aduseseră aminte de existența acestei mici parohii? Își spuse că își formase obiceiul prost de a-și închipui numai ce era mai rău, dar, oricum, avea senzația că ceva nu era în regulă.

Stătea în naosul bisericii cu Wulfric și băieții, privindu-l pe preot parcurgând etapele ritualului, și presimțirile sale rele se amplificau. În mod normal, preotul se uita la credincioși în timp ce se ruga sau cânta, pentru a accentua faptul că totul era făcut spre binele turmei și nu se reducea la o comunicare intimă între el și Dumnezeu; dar privirile părintelui Derek erau ațintite undeva peste capetele lor.

Nu trecu mult și află și de ce. La sfârșitul slujbei, le comunică o lege care tocmai fusese adoptată de rege și de parlament.

— Muncitorii fără pământ trebuie să lucreze pentru seniorul satului unde s-au născut, dacă li se cere, spuse el.

Gwenda era scandalizată.

— Cum e posibil așa ceva? strigă ea. Seniorul nu e obligat să-l ajute pe muncitor în vremurile grele – știu asta pentru că tata a fost muncitor fără pământ, iar când nu avea de lucru, răbdam de foame. Și-atunci cum se poate ca un muncitor să aibă datoria să-i fie loial unui senior care nu-i dă nimic?

Din rândul congregației se înalță o hărmălaie de strigăte aprobatoare, iar preotul fu nevoit să ridice tonul.

— Aceasta e hotărârea regelui, iar regele e ales de Dumnezeu să ne conducă, așa că trebuie să facem după cum îi e voia.

— Poate regele să schimbe obiceiurile de sute de ani? insistă Gwenda.

— Trecem prin niște vremuri dificile. Știu că mulți dintre voi ați venit în Outhenby în ultimele câteva săptămâni...

— La invitația plugarului, îl întrerupse glasul lui Carl Shaftesbury.

Chipul său, traversat de cicatricea inconfundabilă, era livid de furie.

— La chemarea tuturor sătenilor, completă preotul. Și aceștia v-au fost recunoscători că ați venit. Dar regele, în înțelepciunea sa, a hotărât că lucrurile acestea nu trebuie să mai continue.

— Și că săracii trebuie să rămână săraci, constată Carl.

— Așa a ordonat lucrurile chiar Domnul. Fiecare om la locul său.

Harry Plugarul spuse:

— Și a ordonat Domnul și felul în care o să ne lucrăm pământurile fără niciun ajutor? Dacă pleacă toți nou-veniții, n-o să terminăm niciodată muncile câmpului.

— Poate nu vor trebui să plece toți nou-veniții, replică Derek. Noua lege se referă la muncitorii cărora li se cere să se întoarcă în satele lor de baștină.

Această veste îi liniști. Muncitorii strămutați încercau să-și dea seama dacă seniorii lor puteau să dea de urma lor; localnicii se întrebau câți muncitori aveau să rămână în sat. Dar Gwenda știa clar cum arăta viitorul ei. Mai devreme sau mai târziu, Ralph avea să vină după ea și familia ei.

Dar până atunci, hotărî ea, ei aveau să fi plecat deja.

Preotul se retrase, iar credincioșii începură să se deplaseze către ușă.

— Trebuie să plecăm de-aici, îi șopti Gwenda lui Wulfric. Înainte ca Ralph să vină după noi.

— Și unde să ne ducem?

— Nu știu, dar poate că e mai bine așa. Dacă noi nu știm unde mergem, atunci sigur n-o să știe nici altcineva.

— Dar cum o să ne câștigăm pâinea?

— O să găsim alt sat unde e nevoie de muncitori cu ziua.

— Oare or fi multe?

Wulfric mereu gândea mai încet decât ea.

— Trebuie să fie o groază, îi spuse ea răbdătoare. Regele n-a dat legea asta numai pentru Outhenby.

— Bineînțeles.

— Ar trebui să plecăm chiar azi, continuă ea cu hotărâre în glas. E duminică, așa că nu pierdem nicio zi de muncă. Aruncă o privire spre ferestrele bisericii, estimând ora. Nu e nici amiază încă – am putea străbate o bucată bună de drum până la lăsarea serii. Cine știe, poate mâine-dimineață o să lucrăm în altă parte.

— De acord, rosti Wulfric. Nu se știe cât de repede o să acționeze Ralph.

— Să nu spui nimic nimănui. O să mergem acasă, o să luăm câteva lucruri și apoi o să ne strecurăm efectiv afară din sat.

— Bine.

Ajunseră la ușă, ieșiră în strălucirea orbitoare a soarelui, iar Gwenda își dădu seama că era deja prea târziu.

Șase bărbați călare așteptau lângă biserică: Ralph, acolitul său, Alan, un bărbat înalt în straie londoneze și trei brute murdare, cu chipul plin de cicatrice și cu expresii înrăite, de

genul celor care puteau fi angajate pentru câțiva bănuți în orice tavernă ieftină.

Ralph întâlni privirea Gwendei și zâmbi victorios.

Femeia se uită disperată în jur. Cu câteva zile în urmă, bărbații din sat se ridicaseră ca un zid în fața lui Ralph și a lui Alan, dar acum lucrurile stăteau altfel. S-ar fi confruntat cu șase bărbați, nu cu doi. Sătenii nu erau înarmați, tocmai ieșeau din biserică, pe când întâlnirea anterioară avusese loc când țăranii se întorceau de la câmp și aveau uneltele în mâini. În plus – și acesta era poate aspectul cel mai important –, cu prima ocazie crezuseră că dreptatea era de partea lor, pe când azi nu mai erau siguri.

Mai mulți bărbați îi întâlniră privirea, după care se uitară repede în altă parte. Asta îi confirma bănuielile. Sătenii nu erau dispuși să se lupte.

Gwenda era atât de dezamăgită, încât se simțea slăbită. De teamă să nu se prăbușească, se sprijini de zidul de piatră al porticului bisericii. Inima i se transformase parcă în ceva greu, rece și întunecat, ca un bulgăre de pământ dintr-un mormânt săpat iarna. O descurajare sumbră pusese stăpânire pe ea.

Timp de câteva zile, fuseseră liberi. Dar nu fusese decât un vis. Iar acum visul luase sfârșit.

Ralph traversă încet satul Wigleigh, ducându-l pe Wulfric legat cu o funie în jurul gâtului.

Ajunseră după-amiaza târziu. Pentru a se deplasa mai repede, Ralph îi lăsase pe cei doi băieței să meargă călare, în fața bărbaților tocmiți să-l însoțească. Gwenda venea în urmă. Ralph nu se deranjase să o lege în vreun fel. Se putea baza pe faptul că avea să-și urmeze copiii.

Pentru că era duminică, cei mai mulți dintre oamenii din Wigleigh erau pe lângă case, bucurându-se de soare, exact așa cum anticipase Ralph. Într-o tăcere îngrozită, urmăreau cu toții procesiunea mohorâtă care trecea prin centrul satului. Ralph spera că vederea umilinței lui Wulfric avea să-i împiedice pe ceilalți să pornească în căutarea unor simbrii mai mari.

Ajunseră la micul conac care fusese căminul lui Ralph înainte de a se muta la Tench Hall. Îl dezlegă pe Wulfric și îl trimise, împreună cu familia, la vechea lui casă. Le plăti simbria bărbaților tocmiți, după care intră împreună cu Alan și cu sir Gregory în conac.

Acesta era păstrat într-o stare de curățenie desăvârșită, mereu pregătit pentru vizite. Îi dădu ordin Virei să aducă vin și să pregătească masa de seară. Era prea târziu să pornească spre Tench – n-ar fi putut ajunge înainte de căderea întunericului.

Gregory se așează și-și întinse picioarele lungi. Părea genul de bărbat în stare să se simtă confortabil oriunde. Părul său lins, cândva negru ca pana corbului, era acum străbătut de o mulțime de fire albe, dar nasul lung și nările umflate îi dădeau în continuare acel aer îngâmfat dintotdeauna.

— Cum ți se pare că a mers? se interesă el.

Ralph se gândise la noua ordonanță pe tot parcursul drumului către casă, așa că avea răspunsul pregătit.

— N-o să dea rezultate.

Gregory ridică din sprâncene.

— Zău?

Alan interveni:

— Sunt de acord cu sir Ralph.

— Din ce motive?

Ralph spuse:

— În primul rând, e greu să afli unde s-au dus fugarii.

— De Wulfric am dat printr-un noroc chior, completă Alan.

Cineva i-a auzit pe el și pe Gwenda când puneau totul la cale.

— În al doilea rând, continuă Ralph, recuperarea lor necesită prea multă bătaie de cap.

Gregory încuviință din cap.

— Da, îmi dau seama că ne-a luat toată ziua.

— Plus că a trebuit să-i angajez pe nătarăii ăia și să le fac rost și de cai. Nu pot să-mi pierd timpul și banii alergând de colo colo după muncitorii fugiți.

— Înțeleg.

— În al treilea rând, ce-o să-i oprească să fugă din nou, săptămâna viitoare?

Alan adăugă:

— Dacă nu suflă o vorbă cu privire la locul unde se îndreaptă, e posibil să nu-i găsim niciodată.

— Singurul mod în care ideea ar putea să dea roade, spuse Ralph, este să se ducă cineva într-un sat, să afle ce muncitori sunt veniți din alte părți și să-i pedepsească.

Gregory replică:

— Tu vorbești, de fapt, de un fel de Comisie de muncă.

— Exact. Să se numească un juriu în fiecare ținut, vreo 10–12 oameni care să meargă din loc în loc, scoțându-i la iveală pe fugari.

— Am înțeles. Ai vrea ca altcineva să facă munca asta în locul tău.

Îl tachina, dar Ralph avu grijă să nu se arate jignit.

— Nu neapărat – o să fiu unul dintre membrii comisiei, dacă mi se cere. Pur și simplu așa se face treaba asta. Nu poți să seceri un ogor dacă o iei spic cu spic.

— Interesant, rosti Gregory.

Vira aduse o carafă cu vin și niște pocale, pe care le umplu în tăcere.

Gregory urmă:

— Ești un om viclean, sir Ralph. Nu ești membru în parlament, nu?

— Nu.

— Păcat. Eu unul cred că regelui i s-ar părea folositoare sfaturile tale.

Ralph făcu un efort să nu arate câtă plăcere îi produceau aceste cuvinte.

— Ești foarte amabil. Se aplecă spre el: Acum, că sir William a murit, locul său a rămas gol...

Văzu ușa deschizându-se și se întrerupse.

Nate Vătaful intră în încăpere.

— Felicitări, sir Ralph, dacă-mi permiteți să mă exprim așa! Începu el. Wulfric și Gwenda aduși înapoi, tocmai ei, cei mai muncitori dintre oamenii noștri.

Pe Ralph îl irita faptul că Nate îl întrerupsese tocmai într-un moment atât de important. Iritat, îi spuse:

— Acum sper că satul o să poată să-și plătească dărilor cuvenite.

— Da, sir... asta dacă rămân aici.

Ralph se încruntă. Nate scosese imediat în evidență punctul slab al poziției sale. Cum avea să-l rețină pe Wulfric în Wigleigh? Nu putea să-l lege în lanțuri de plug și să-l țină așa zi și noapte.

Gregory i se adresă lui Nate:

— Spune-mi, vătafe, ai vreo sugestie pentru stăpânul tău?

— Da, domnule, am.

— Mă gândeam eu.

Nate interpretează aceste vorbe drept o invitație. Privindu-l pe Ralph, rosti:

— Există un lucru pe care l-ați putea face pentru a avea garanția că Wulfric o să rămână aici, în Wigleigh, până în ziua morții sale.

Ralph anticipa că era vorba despre un șiretlic, dar fu nevoit să spună:

— Continuă...

— Dați-i pământurile pe care le-a cultivat tatăl lui.

Lui Ralph îi venea să țipe la el, numai că nu voia să-i lase o impresie proastă lui Gregory. Controlându-și mânia, spuse pe un ton ferm:

— Nu prea cred.

— Nu am reușit să găesc pe nimeni care să ia pământurile alea, insistă Nate. Annet n-are cum să se ocupe de ele și nu are nicio rudă de sex masculin în viață.

— Nu-mi pasă, se încruntă Ralph. Nu i le dau lui.

Gregory întreabă:

— De ce nu?

Ralph nu voia să recunoască faptul că încă îi mai purta pică lui Wulfric pentru încăierarea lor din urmă cu zece ani. Gregory își făcuse o impresie bună în ceea ce-l privea pe Ralph, iar acesta nu voia să o strice tocmai acum. Ce-ar fi crezut un consilier regal despre un cavaler care acționa împotriva propriilor interese din cauza unui conflict de adolescenți? Încerca febril să găsească un pretext plauzibil.

— Ar părea că-l răsplătesc pe Wulfric pentru că a fugit, replică el într-un sfârșit.

— Chiar nu mi se pare, spuse Gregory. Din ce înțeleg de la Nate, i-ai da ceva ce nu e dorit de nimeni altcineva.

— Oricum, aș pica prost în fața celorlalți săteni.

— Cred că-ți faci prea multe scrupule în privința asta, i-o tăie Gregory. În mod clar, nu era genul de om care să-și țină părerile pentru sine, doar de dragul diplomației. Cred că toată lumea știe că ai nevoie disperată să distribui parcelele rămase pârlouge, continuă el. Același lucru e valabil pentru cei mai mulți dintre latifundiari. Sătenii își vor da seama că nu faci altceva decât să-ți vezi interesul și că Wulfric are norocul să iasă în câștig de pe urma acestei situații.

Nate adăugă:

— Wulfric și Gwenda o să muncească de două ori mai mult dacă au pământurile lor.

Ralph se simțea încolțit. Își dorea cu disperare să dea bine în fața lui Gregory. Începuse, dar nu finalizase, o discuție despre titlul de conte. Nu putea pune în pericol un asemenea demers doar din cauza lui Wulfric.

Trebuia să cedeze.

— Poate că ai dreptate, zise într-un sfârșit. Își dădu seama că rostise cuvintele printre dinți și făcu un efort să pară nepăsător. La urma urmei, a fost adus acasă cu forța și a fost umilit. S-ar putea să fie de-ajuns.

— Sunt convins că așa e.

— Bine, Nate, i se adresă Ralph vătafului. Timp de o clipă, cuvintele părură să i se împotmolească în gât, atât de mult detesta ideea de a-i îndeplini lui Wulfric cea mai fierbinte dorință. Dar scopul său era mult mai important decât asta. Spune-i lui Wulfric că îi dau înapoi pământurile lui taică-său.

— O s-o fac înainte de căderea serii, îl asigură Nate și plecă.

Gregory îl întreabă:

— Ce spuneai despre titlul de conte?

Ralph își alege cuvintele cu grijă:

— După ce contele Roland și-a dat sufletul în bătălia de la Crecy, am avut impresia că regele m-a luat în considerare pentru titlul de conte de Shiring, mai ales că salvasem viața tânărului prinț de Wales.

— Dar Roland avea un moștenitor viabil – care, la rândul său, avea doi fii.

— Exact. Iar acum toți trei sunt morți.

— Hmm. Gregory luă o înghițitură din cupă. Vinul ăsta e chiar bun.

— Adus din Gasconia, preciză Ralph.

— Presupun că e adus pe mare la Melcombe.

— Da.

— E delicios.

Gregory mai luă câteva înghițituri. Părea a se pregăti să spună ceva, așa că Ralph rămase tăcut, așteptând. Gregory avu nevoie de ceva timp pentru a-și alege vorbele. Într-un sfârșit, rosti:

— Există... undeva în zona din jurul Kingsbridge-ului... o scrisoare care... care n-ar trebui să existe.

Ralph era uluit. Ce mai urma acum?

Gregory continuă:

— Mulți ani, acest înscris s-a aflat în mâinile unei persoane în care ne puteam încrede, din diverse motive, că avea să-l țină în siguranță. Cu toate acestea, nu de mult s-au pus niște întrebări, ceea ce m-a făcut să mă tem că secretul e în pericol să fie dat în vileag.

Toate aceste vorbe erau mult prea misterioase. Pierzându-și răbdarea, Ralph interveni:

— Nu înțeleg. Cine a pus întrebările astea stânjenitoare?

— Stareța de Kingsbridge.

— Aha.

— E posibil ca femeia aceasta să fi cules câteva aluzii, de ici, de colo, iar întrebările ei să fie cu totul inofensive. Dar prietenii regelui se tem totuși ca nu cumva scrisoarea să fi ajuns în mâinile ei.

— Ce conține scrisoarea asta?

O dată în plus, Gregory își alese cuvintele cu mare precauție, atent să nu atingă decât aspecte relativ neutre.

— Ceva legat de mult iubita mamă a suveranului.

— Regina Isabela.

Scorpia bătrână încă mai trăia, ba chiar ducea un trai luxos în castelul ei din Lynn, petrecându-și timpul citind romanțuri scrise în limba ei nativă, franceza – sau cel puțin așa spunea lumea.

— Pe scurt, urmă Gregory, vreau să știu dacă stareța are scrisoarea asta sau nu. Însă nimeni nu trebuie să afle că sunt

interesat de acest lucru.

Ralph replică:

— Pentru asta, ar trebui fie ca cineva să pătrundă în stăreție și să scotocească printre înscrisurile călugărițelor, fie ca documentele astea să ajungă la dumneata.

— Prefer a doua opțiune.

Ralph dădu aprobator din cap. Începea să înțeleagă ce voia Gregory de la el.

Acesta spuse:

— Am făcut niște cercetări foarte discrete și am descoperit că nimeni nu știe exact unde se află vistieria călugărițelor.

— Călugărițele sigur știu, sau cel puțin unele dintre ele.

— Evident, nu sunt dispuse să ne ofere această informație. Dar, din câte am înțeles eu, tu ești specialist în... convingerea oamenilor să-ți împărtășească diverse taine.

Deci Gregory știa de misiunile lui Ralph din Franța. Ralph își dădu seama că discuția lor fusese plănuită în întregime dinainte. Replicile lui Gregory nu aveau nimic spontan în ele. Ba chiar era foarte probabil ca această solicitare să fie adevăratul motiv din spatele vizitei consilierului la Kingsbridge. Ralph spuse:

— S-ar putea să fiu în măsură să-i ajut pe prietenii regelui în rezolvarea acestei probleme...

— Bine.

— ... Atât timp cât mi s-ar promite titlul de conte de Shiring ca răsplată.

Gregory se încruntă.

— Noul conte va trebui să se însoare cu vechea contesă.

Ralph hotărî că era mai bine să-și ascundă entuziasmul trezit de o asemenea perspectivă. Instinctual, știa că Gregory ar fi respectat mai puțin un bărbat condus, chiar și parțial, de dorința trupească pentru o femeie.

— Lady Philippa e cu cinci ani mai în vârstă decât mine, dar nu am nicio obiecție în legătură cu persoana ei.

Gregory îi aruncă o privire piezișă.

— E o femeie foarte frumoasă, spuse. Indiferent cine va fi bărbatul căruia o să i-o menească regele, acesta ar trebui să se considere foarte norocos.

Ralph își dădu seama că mersese prea departe.

— Nu vreau nicidecum să mă arăt indiferent, se corectă el repede. Este, într-adevăr, o frumusețe.

— Dar credeam că ești deja însurat, rosti Gregory. Am greșit eu?

Ralph întâlni privirea lui Alan și observă că acesta era foarte curios în legătură cu ce avea să spună mai departe Ralph.

Acesta suspină.

— Soția mea e foarte suferindă, murmură el. Nu mai are mult de trăit.

Gwenda aprinse focul în bucătăria vechii case în care Wulfric locuise de când se născuse. Își găsi oalele la locul lor, umplu una cu apă din puț, după care puse în aceasta câteva fire de ceapă verde, prima etapă în pregătirea unei tocane. Wulfric mai aduse câteva lemne de foc. Băieții ieșiseră fericiți să se joace cu vechii lor prieteni, fără să fie conștienți de dimensiunile tragediei care se abătuse asupra familiei lor.

În timp ce întunericul cobora implacabil asupra pământului, Gwenda se cufundă în ducerea la bun sfârșit a sarcinilor gospodărești. Încerca să nu se gândească la ceea ce li se întâmplase. Gândurile sale păreau să agraveze și mai tare situația lor: viitorul, trecutul, soțul ei, ba chiar ea însăși. Wulfric ședea nemișcat și privea lung către flăcări. Niciunul din ei nu scotea vreun cuvânt.

Vecinul lor, David Johns, veni la ușa lor, cu o cană mare de bere în mână. Nevasta lui murise de ciumă, dar era însoțit de fiica sa, Joanna, care ajunsese deja la vârsta maturității. Vizita lor nu o bucura deloc pe Gwenda: aceasta voia să-și rumege nefericirea în singurătate. Dar cei doi erau bine intenționați, așa că le era imposibil să-i întoarcă din drum. Cu un aer mohorât, Gwenda șterse de praf câteva căni de lemn, iar David le umplu cu bere pentru toți.

— Ne pare rău că s-a întâmplat așa, dar ne bucurăm să vă vedem, spuse el când luară cu toții prima înghițitură de bere.

Wulfric își goli cana dintr-o suflare și o întinse pentru a i se turna încă o porție.

Nu trecu mult și la ușă bătu și Aaron Appletree, împreună cu soția lui, Ulla. Aceasta adusesese cu ea un coș cu chifle.

— Știam că n-aveți nicio fărâmbă de pâine, așa că am copt eu, începu femeia.

Împărți pâinicile celor prezenți, iar casa se umplu de aroma îmbietoare a aluatului abia scos din cuptor. David Johns le turnă niște bere și celor doi nou-veniți, care se așezară la masă.

— Cum de-ați avut curaj să fugiți? întrebă Ulla pe un ton admirativ. Eu, una, aș fi murit de frică!

Gwenda începu să relateze aventurile prin care trecuseră. Jack și Eli Fuller veniră și ei de la dârstă, aducând un vas cu pere coapte în miere. Wulfric mâncă și bău pe săturate.

Atmosfera deveni relaxată, iar dispoziția Gwendei se mai însenină. În casa lor veniră și alți vecini, fiecare aducând câte un dar. Când Gwenda le povesti cum sătenii din Outhenby, înarmați cu cazmale și cu sape, le ținuseră piept lui Ralph și lui Alan, toți cei prezenți se cutremurară de hohote de râs.

Apoi Gwenda ajunse la evenimentele zilei anterioare și disperarea o cuprinse din nou.

— Totul era împotriva noastră, spuse ea cu amărăciune în glas. Nu numai Ralph și brutele lui, ci și regele și Biserica. N-am avut nicio șansă.

Cu expresii sumbre, vecinii dădură din cap, în semn de încuviințare.

— Iar apoi, când a petrecut funia aia peste gâtul lui Wulfric... Își simțea sufletul plin de o disperare neagră. Glasul i se gâtui și nu mai putu să continue. Luă o înghițitură de bere și mai încercă o dată. Când a petrecut funia aia peste gâtul lui Wulfric – cel mai puternic, cel mai curajos bărbat din câți am văzut eu vreodată, din câți am văzut noi toți – și l-am văzut tras prin sat ca un animal, cu ticălosul acela fără inimă de Ralph ținând celălalt capăt... ah, mi-am dorit pur și simplu să cadă cerul peste noi și să ne înghită pe toți.

Rostise niște cuvinte grele, însă ceilalți se declarară de aceeași părere cu ea. Dintre toate lucrurile pe care le puteau face nobilii țăranilor – să-i înfometeze, să-i păcălească, să-i atace, să-i jefuiască – cel mai rău lucru era să-i umilească. Iar aceștia nu uitau așa ceva niciodată.

Dintr-odată, Gwenda își dădu seama că voia ca vecinii să plece la casele lor. Soarele apusese, iar afară era aproape întuneric. Simțea nevoia să se întindă, să închidă ochii și să rămână singură cu gândurile sale. Nu voia să vorbească nici măcar cu Wulfric. Tocmai se pregătea să le spună tuturor să plece, când ușa se deschise, iar Nate intră în încăpere.

Toată lumea amuți pe loc.

— Ce vrei? îl întrebă Gwenda.

— Vin cu vești bune, rosti el voios.

Gwenda se strâmbă.

— Nu există vești bune pentru noi azi.

— Ba să știi că nu e așa. Wulfric primește înapoi pământurile lui taică-său.

Wulfric se ridică brusc.

— În arendă? întrebă el. Nu doar să muncesc cu ziua pe ele, nu?

— Ca arendaș, în aceleași condiții ca tatăl tău, îl lămuri Nate vesel, ca și cum i-ar fi făcut chiar el favoarea respectivă, când, de fapt, nu făcea altceva decât să transmită un mesaj.

Wulfric radia de bucurie.

— E minunat!

— Te prinzi, deci? întrebă jovial Nate, lăsând impresia că nu era vorba decât despre o simplă formalitate.

Gwenda interveni:

— Wulfric! Nu accepta!

Bărbatul își aținti privirea asupra ei, uluit. Ca de obicei, el vedea mult mai încet dincolo de consecințele imediate ale situației în care se afla.

— Mai întâi discută condițiile! îl îndemnă ea pe un ton coborât. Nu te băga șerb, ca taică-tău. Cere arendă liberă, fără obligații feudale. N-o să te găsești niciodată pe o poziție de negociere atât de bună. Târguiește-te!

— Să mă târguiesc? repetă el. Șovăi câteva clipe, după care se lăsă purtat de entuziasm. Țsta este momentul la care am visat de 12 ani încoace. N-o să mă târguiesc. Se întoarse către Nate. Mă prind, spuse el și-și ridică pocalul cu bere.

Toți cei prezenți izbucniră în urale.

70

Spitalul era din nou plin. Ciuma, care părăsise a se stinge pe parcursul primelor trei luni ale anului 1349, se întoarse în aprilie cu puteri îndoite. În ziua de după Duminica Paștelui, Caris privea ostentiv rândurile de saltele înghesuite în zigzag, atât de apropiate încât călugărițele trebuiau să pășească foarte atent printre ele. Cu toate acestea, deplasarea le era oarecum ușurată de faptul că bolnavii erau asistați de foarte puține rude. Era periculos să stai de veghe lângă vreun neam suferind – te expuneai pericolului de a te îmbolnăvi și tu, iar oamenii deveniseră nemiloși. Când începuse epidemia, rămăseseră lipiți de cei dragi indiferent de pericolele la care se expuneau: mamele alături de copii, soții cu soțiile lor, adulții cu părinții lor în vârstă, dragostea arătându-se mai puternică decât teama. Dar lucrurile se schimbaseră. Chiar și cele mai puternice legături de familie fuseseră erodate puternic de acidul morții. Acum, cei mai mulți pacienți erau aduși la spital de un părinte sau un soț care apoi pleca pur și simplu, fără să ia în seamă țișetele sfâșietoare ale celui lăsat în urmă. Numai călugărițele, cu chipurile acoperite cu măști și mâinile spălate în oțet, sfidau necruțătoarea boală.

În mod surprinzător, Caris nu ducea lipsă de ajutoare. Mănăstirea de maici se bucurase de un aflux de novice care luaseră locul călugărițelor care muriseră. Iar asta se datora, cel puțin parțial, reputației de sfântă pe care și-o câștigase Caris. La rândul ei, mănăstirea de călugări trecea printr-un proces asemănător de reviriment, iar Thomas avea acum în subordinea sa o clasă de novici, pe care-i pregătea pentru viața monahală. Cu toții căutau o ordine în această lume care părea să se fi transformat într-un haos total.

De data aceasta, ciuma făcuse victime printre orășenii de vază, care scăpaseră înainte de ghearele ei lungi. Caris era

îndurerată de decesul lui John Conetabilul. Nu agrease niciodată prea mult viziunea lui dintr-o bucată asupra justiției – adică să-i ciomăgească bine pe scandalagii și abia apoi să pună întrebări –, dar avea să fie mai greu să mențină ordinea acum, fără el. Durdulia Betty Brutăreasa, care cocea tot felul de chifle pentru sărbătorile orașului, își dăduse și ea obștescul sfârșit, iar brutăria fusese împărțită de voie, de nevoie, între fiicele ei, aflate și acum în conflict. O urmase curând Dick Berarul, ultimul reprezentant al generației tatălui lui Caris – o cohortă de oameni care știau cum să facă bani și să se bucure de avantajele aduse de aceștia.

Caris și Merthin reușiseră să încetinească ritmul de întindere al epidemiei prin anularea adunărilor publice importante. De Paște nu avusese loc nicio procesiune în catedrală și de Rusalii n-avea să se desfășoare nici Târgul de Lână. Târgul săptămânal se ținea în afara zidurilor orașului, pe Câmpul Îndrăgostiților, iar cei mai mulți dintre orașeni se fereau să participe. Caris voise să implementeze astfel de măsuri încă de la primele cazuri de ciumă, dar Godwyn și Elfric i se împotriviseră. Din câte spunea Merthin, anumite orașe italiene chiar își închiseseră porțile pentru 30 sau chiar 40 de zile, stare de lucruri cunoscută sub numele de trentină, respectiv carantină. Acum era prea târziu pentru a mai opri intrarea bolii în oraș, dar Caris era în continuare de părere că restricțiile impuse aveau să salveze multe vieți.

Una dintre chestiunile cu care nu era nevoită să-și bată capul era cea a banilor. Din ce în ce mai mulți oameni rămași fără rude își lăsau averile mănăstirii, iar mulți dintre novicii intrați recent sub oblăduirea lor aduceau cu ei pământuri, turme de oi, livezi și aur. Mănăstirea de maici nu fusese niciodată așa de bogată ca acum.

Dar nu era decât o consolare slabă față de restul. Pentru prima dată în viața ei, se simțea obosită – nu numai ostenită de munca grea, ci și secătuită de energie, lipsită de voință, slăbită de atâtea obstacole. Epidemia era mai necruțătoare decât oricând, secerând în fiecare săptămână circa 200 de oameni, iar ea nu mai știa cum să se descurce. O dureau toți mușchii, își simțea inima grea, iar uneori i se împăienjneau ochii. Se întreba mereu, sumbru, cum aveau să se termine toate acestea. Oare aveau să moară cu toții?

Pe ușă intrară cu pași clătinați doi bărbați, amândoi sângerând. Caris se grăbi să le iasă în întâmpinare. Înainte de a ajunge suficient de aproape pentru a-i putea atinge, sesiză mirosul dulce-putregăios de băutură pe care-l degajau corpurile lor. Deși nu era nici măcar ora prânzului, erau

amândoi criță. Scoase un suspin de frustrare – asemenea întâmplări erau cât se poate de comune în ultima vreme.

Îi cunoștea vag pe cei doi: Barney și Lou, doi tineri puternici care lucrau la abatorul lui Edward Măcelarul. Unul dintre brațele lui Barney atârna moale, probabil pentru că și-l rupsese. Lou avea o rană îngrozitoare la nivelul feței: avea nasul zdrobit, iar un ochi îi era umflat și învinețit. Amândoi păreau a fi prea beți pentru a mai simți durerea.

— S-a iscat o bătaie, reuși să îngaime Barney, străduindu-se să pronunțe cuvintele în așa fel încât să poată fi înțelese. N-am vrut... E prietenu' meu cel mai bun... Îl iubesc de nu mai pot.

Caris și sora Nellie îi așezară pe bețivi pe două saltele alăturate. Nellie îl examinează pe Barney și spuse că brațul acestuia nu era rupt, ci doar dislocat, și trimise o novice după Matthew Bărbierul, chirurgul, care avea să încerce să i-l pună la loc. Caris spală cu grijă chipul lui Lou. N-avea cum să-i mai salveze ochiul: era zdrobit ca un ou fiert moale.

Genul acesta de lucruri o umpleau de furie. Cei doi nu sufereau de vreo boală și nici nu era vorba despre niște răni accidentale: își făcuseră rău unul altuia ca urmare a excesului de băutură. După primul val de ciumă, reușise să-i mobilizeze pe oameni suficient pentru a reinstaura ordinea și respectarea legilor, însă al doilea val afectase într-un mod teribil sufletele orășenilor. Când ceruse din nou reinstaurarea unor norme civilizate de comportament, reacția lor fusese apatică. Nu știa ce să facă mai departe și se simțea teribil de obosită.

Cum îi privea pe cei doi răniți care stăteau întinși unul lângă celălalt pe podea, auzi un zgomot ciudat venit de undeva de afară. O clipă avu impresia că se întoarce în trecut, în urmă cu trei ani, în timpul bătăliei de la Crecy, și că e asurzită de bubuiturile îngrozitoare făcute de mașinăriile cele noi ale regelui Eduard care aruncau bile de piatră înspre rândurile dușmane. Zgomotul se auzi din nou, iar ea își dădu seama că era vorba despre o tobă – mai multe tobe, de fapt, care erau lovite fără a se ține cont de vreun ritm anume. Apoi auzi cimpoaie și clopote ale căror note nu se reuneau în nicio linie melodică unitară, urmate de țipete aspre, jeluiri și strigăte care ar fi putut să fie la fel de bine de triumf sau de agonie, sau chiar de amândouă în același timp. Hărmălaia semăna în mare parte cu zgomotele unei bătălii, fără a fi însoțită însă de șuieratul săgeților care zburau prin aer și nechezăturile desperate ale cailor mutilați. Încruntându-se, ieși din spital.

Un grup de vreo 40 de persoane ajunsese pe pajiștea de lângă catedrală și dansa nebunește, cu mișcări ce aminteau de ritualurile străvechi. Unii cântau la diverse instrumente muzicale sau, mai degrabă, zdrăngăneau cum se pricepeau,

pentru că în haosul acela nu găseai pic de armonie. Straietele lor subțiri și viu colorate erau zdrențuite și pătate, iar unii dintre participanți erau pe jumătate goi, expunându-și nepăsători părțile intime. Toți cei care nu aveau instrumente muzicale țineau în mână bice. În urma lor se strânsese o mulțime de orășeni care se holbau la spectacol, curioși și uluiți de-a dreptul.

Dansatorii erau conduși de călugărul-cerșetor Murdo, mai gras ca oricând, dar care țopăia nebunește, cu sudoarea șiroind pe chipul lui murdar și picurând din barba încâlcită. Conduse alaiul până la intrarea vestică a catedralei, unde se întoarse pe loc, pentru a li se adresa.

— Am păcătuit cu toții! mugi el.

Cei care-l urmau izbucniră într-o avalanșă de strigăte care țineau loc de răspuns – țipete nearticulate și gemete animalice.

— Suntem țărână! continuă el, spre extazul ascultătorilor. Ne scaldăm în desfrânare cum se tăvălesc porcii în noroi. Ne lăsăm, tremurând de poftă, în voia dorințelor noastre carnale. Merităm să fim biciuiți de ciumă!

— Da!

— Și ce trebuie să facem?

— Să suferim! strigară dansatorii. Trebuie să suferim!

Unul dintre susținătorii lui Murdo se năpusti înainte, pocnind dintr-un bici. Acesta era alcătuit din trei șireturi de piele, la capătul cărora erau înnodate niște pietre ascuțite. Se aruncă la picioarele lui Murdo și începu să se biciuiască pe spate. Biciul sfâșia materialul subțire al cămășii pe care o purta și spatelul începu să-i sângereze. Țipa de durere, iar restul adeptilor lui Murdo suspinară, compătimitori.

Apoi în fața lor veni o femeie. Aceasta își lepădă cămașa până la talie, expunându-și sânii în văzul tuturor, și începu să-și lovească spatelul gol cu un bici similar. Din rândurile grupului de nou-veniți se ridică iarăși un cor de suspine.

În timp ce aceștia ieșeau pe rând în față pentru a se flagela, Caris observă că mulți dintre ei aveau corpul acoperit cu tot felul de vânătăi și tăieturi pe jumătate vindecate: mai făcuseră asta și înainte, unii dintre ei chiar de multe ori. Oare mergeau din oraș în oraș, repetând acest spectacol? Având în vedere că Murdo era implicat, era sigură că, mai devreme sau mai târziu, cineva avea să înceapă să strângă bani.

O femeie din mulțimea de orășeni care îi privea pe nou-veniți ieși din rândul concitadinilor săi, ținând:

— Și eu trebuie să sufăr!

Caris fu surprinsă să o recunoască pe Mared, tână soție supusă a lui Marcel Mungiul. Caris nu-și putea închipui ce fel de păcate comisese aceasta, dar poate că nu voia decât să

profite de ocazie pentru a-și face viața mai spectaculoasă. Femeia își lepădă rochia, o azvârli cât colo și rămase goală-puşcă în fața călugărului-cerșetor. Avea pielea curată, nepătată și era de-a dreptul frumoasă.

Murdo o măsură câteva momente, după care îi spuse:

— Sărută-mi picioarele.

Mared îngenunche în fața lui, expunându-și obscen fundul dinaintea mulțimii, după care-și coborî buzele către picioarele mizerabile ale călugărului.

Acesta luă un bici de la un alt penitent și i-l întinse. Femeia își aplică o lovitură, după care slobozi un țipăt ascutit de durere, iar pielea albă îi fu marcată instantaneu de niște dâre roșiatice.

Alte câteva persoane se detașară, dornice, din mulțime – majoritatea bărbați iar Murdo parcurse același ritual cu fiecare în parte. Curând, întreaga manifestare se transformă într-o adevărată orgie. Când participanții nu se flagelau, bubuiau în tobe, zăngăneau din tălângi și țopăiau în dansurile lor nebunești.

Acțiunile lor trădau un abandon nebun, dar Caris, care avea ochiul format, observă că loviturile de bici, deși teatrale și fără îndoială dureroase, nu păreau să facă rău decât temporar penitenților.

Merthin apăru lângă ea și o întrebă:

— Ce părere ai despre ce se întâmplă aici?

Caris se încruntă și spuse:

— De ce mă îndignează oare atât de mult aceste manifestări?

— Nu știu.

— Dacă oamenii vor să se flageleze, de ce să mă opun eu? Poate că-i face să se simtă mai bine.

— Și totuși, eu unul sunt de acord cu tine, rosti Merthin. De obicei, lucrurile în care e amestecat Murdo au ceva ascuns și imoral.

— Nu e vorba despre asta.

Caris își dădu seama că atmosfera generală nu era una de penitență. Acești dansatori nu-și rememorau contemplativ existențele, plini de durere și regret în legătură cu păcatele comise. Oamenii care se căiau cu adevărat erau predispuși la un comportament liniștit, gânditor și discret. Caris simțea că la mijloc era altceva. Atmosfera era mai degrabă una de surescitare.

— Aici e vorba despre desfrânare, spuse ea.

— Numai că, în loc de băutură, se bucură excesiv de înjosirea la care se supun.

— Iar asta-i aduce într-o stare ca de extaz.

— Dar nu-i vorba despre nimic sexual.

— Încă nu... peste ceva timp, nu se știe.

Murdo porni din nou, în fruntea alaiului, conducându-și adepții dincolo de limita curții stăreției. Caris observă că unii dintre penitenți țineau acum castroane în mâini și adunau bani de la cei prezenți. Își dădu seama că așa trebuie să fi procedat în fiecare oraș întâlnit – îi străbăteau străzile principale cerșind. Probabil că aveau să se oprească la una dintre taverne, de unde aveau să-și cumpere mâncare și băutură.

Merthin îi atinse brațul.

— Ești palidă, îi spuse. Cum te simți?

— Sunt doar obosită, răspunse ea sec.

Trebuia să meargă mai departe, indiferent de felul în care se simțea, și nu o ajuta deloc să i se aducă aminte cât de obosită era. Cu toate acestea, era frumos din partea lui să observe, așa că își îndulci tonul și adăugă:

— Hai în casa starețului. E aproape ora prânzului.

În timp ce alaiul de flagelanți dispărea în depărtare, cei doi traversară pajiștea de lângă catedrală. Intrară în palat. Imediat ce rămaseră singuri, Caris îl îmbrățișă pe Merthin și îl sărută. Dintr-odată, simțurile ei preluară conducerea, așa că își strecură limba în gura lui, ceea ce știa că lui îi plăcea. În semn de răspuns, Merthin îi apucă ambii sâni în palme și îi strânse ușor. Nu se mai sărutaseră niciodată așa în palat, iar Caris se întreba vag dacă nu cumva demonstrația obscenă a călugărului Murdo o făcuse să renunțe la inhibițiile obișnuite.

— Ai pielea fierbinte, îi șopti Merthin la ureche.

Caris voia ca Merthin să-i lase rasa în jos și să-și lipească buzele de sfârcurile ei. Simțea că-și pierdea controlul și că nu era prea departe de a face dragoste, în mod teribil de imprudent, chiar acolo, pe podea, unde puteau fi surprinși foarte ușor.

În momentul acela se auzi un glas de fată:

— N-am vrut să vă iscodesc.

Caris era uluită. Se îndepărtă de Merthin, cu un salt vinovat. Se întoarse, căutând-o pe cea care vorbise. În celălalt capăt al încăperii, pe o bancă, stătea o tânără cu un bebeluș în brațe. Era soția lui Ralph Fitzgerald.

— Tilly! exclamă Caris.

Aceasta se ridică. Părea extenuată și speriată.

— Îmi pare foarte rău că v-am speriat, spuse.

Caris se simțea copleșită de ușurare. Tilly învățase la școala de la mănăstire, trăise aici ani de zile și ținea la Caris. Putea avea încredere în ea să nu facă public sărutul la care fusese martoră. Dar ce căuta aici?

— Ești bine? întrebă Caris.

— Sunt un pic obosită, zise Tilly.
 Se clătină pe picioare, iar Caris o prinse de braț.
 Bebelușul începu să plângă. Merthin luă copilul și începu să-l legene cu mișcări experte.

— Gata, gata, nepoțele, îi spuse.
 Plânsetul copilășului se transformă într-o serie de scâncete nemulțumite. Caris i se adresă lui Tilly:

— Dar cum ai ajuns aici?
 — Pe jos.
 — De la conacul din Tench? Cu Gerry în brațe?
 Copilul avea șase luni și nu era chiar ușor de purtat în brațe.
 — Mi-a luat trei zile.
 — O, Doamne! S-a întâmplat ceva?
 — Am fugit.
 — Și nu te-a urmărit Ralph?
 — Ba da, cu Alan. M-am ascuns în pădure și ei au trecut pe lângă mine. Gerry a fost cuminte, n-a scos niciun sunet.
 Închipuindu-și această scenă, Caris simți un nod în gât.

— Dar... Înghiți în sec. De ce ai fugit?
 — Pentru că soțul meu vrea să mă omoare, răspunse Tilly, izbucnind în lacrimi.

Caris o puse să se așeze, iar Merthin îi aduse o cupă cu vin. O lăsară să suspine în voie. Caris se așeză și ea pe bancă, lângă fată, și-și petrecu brațul pe după umerii ei, în timp ce Merthin îl liniștea pe Gerry. Când, în sfârșit, suspinele lui Tilly se opriră de la sine, Caris întrebă cu blândețe:

— Ce-a făcut Ralph?
 Tilly dădu din cap, în semn de negare.
 — Nimic. E vorba pur și simplu despre felul în care se uită la mine. Știu sigur că vrea să mă omoare.

Merthin bombăni:

— Aș vrea să pot să spun că frate-meu nu e în stare de una ca asta.

Caris continuă:

— Dar de ce să vrea să facă o asemenea grozăvie?
 — Nu știu, murmură Tilly în culmea nefericirii. Ralph s-a dus la înmormântarea unchiului William. Și-acolo a stat de vorbă cu un avocat de la Londra, sir Gregory Longfellow.

— Îl știu, rosti Caris. E un om inteligent, dar mie una nu-mi place de nicio culoare.

— A început imediat după asta. Am impresia că are legătură cu Gregory ăsta.

— N-ai fi venit pe jos până aici, cu un copil în brațe, doar pentru o închipuire, admise Caris.

— Știu că pare a fi vorba doar de-o impresie, dar de-atunci nu face altceva decât să stea cu ochii pironiți pe mine, furios și

plin de ură. Cum să se uite un bărbat așa la nevasta lui?

— Ei bine, ai venit în locul potrivit, o asigură Caris. Aici ești în siguranță.

— Pot să rămân? cerși Tilly. N-o să mă trimiți înapoi, nu?

— Sigur că nu, spuse Caris.

Întâlni privirea lui Merthin. Știa ce gândea. Era o imprudență să-i garanteze lui Tilly siguranța. În principiu, fugarii se puteau refugia în biserici, dar era foarte îndoielnic că o mănăstire de maici ar fi avut dreptul să acorde adăpost unei neveste de cavaler și să o țină departe de acesta la nesfârșit. În plus, Ralph avea s-o oblige să-i dea copilașul, fiul și moștenitorul lui. Cu toate acestea, Caris încercă să adopte un ton cât mai încrezător și adăugă:

— Poți să rămâi aici cât dorești.

— Ah, mulțumesc.

Caris se ruga în gând să poată să-și țină promisiunea.

— Ai putea sta în una dintre camerele speciale de oaspeți de deasupra spitalului, sugerează ea.

Tilly părea îngrijorată de această perspectivă.

— Și dacă vine Ralph?

— N-o să îndrăznească. Dar, dacă te simți tu mai în siguranță așa, poți să stai în fosta cameră a stareței Cecilia, dincolo de dormitorul măicuțelor.

— Da, ar fi minunat.

Una dintre servitoarele stăreței intră pentru a pune masa. Caris îi spuse lui Tilly:

— O să te duc imediat în sala de mese. Poți să iei prânzul cu surorile, după care să te întinzi în dormitor, să te odihnești un pic.

Se ridică.

Dintr-odată, se simți cuprinsă de amețeală. Se sprijini de masă, ca să-și recapete echilibrul. Merthin, care îl ținea în continuare în brațe pe Gerry, o întreabă neliniștit:

— Ce s-a întâmplat?

— Îmi revin imediat, murmură Caris. Sunt pur și simplu obosită.

Apoi se prăvăli pe podea.

Merthin se simți invadat de un val uriaș de panică. Timp de o secundă, fu de-a dreptul năucit. Caris nu fusese niciodată bolnavă, nu fusese niciodată neajutorată – ea era cea care avea grijă de cei bolnavi. Pur și simplu nu se putea gândi la ea ca la o victimă.

Clipa trecu fulgerător. Luptându-se cu frica din suflet, Merthin îi dădu cu grijă copilașul lui Tilly.

Servitoarea se opri se din activitatea ei și rămăsese încremenită, în stare de șoc, holbându-se la silueta nemișcată a lui Caris de pe podea.

Merthin făcu un efort să-și păstreze un ton calm, dar impunător, și-i spuse:

— Fugi la spital și anunță că stareței Caris i s-a făcut rău. Adu-o pe sora Oonagh. Hai, repede, cât de repede poți!

Fata ieși în grabă.

Merthin îngenunche lângă Caris.

— Poți să mă auzi, draga mea? o întrebă.

Îi luă mâna moale și i-o mângâie ușor, după care îi atinse obrazul și-i ridică o pleopă. Caris era inconștientă.

Tilly spuse:

— Are ciumă, nu-i așa?

— O, Doamne!

Merthin o luă în brațe pe Caris. Era un bărbat zvelt, însă era obișnuit să care obiecte grele – blocuri de piatră și bârne. O ridică ușor și se îndreptă, după care o puse pe masă.

— Să nu mori, îi șopti el. Te rog să nu mori!

O sărută pe frunte. Pielea ei ardea. O simțise și când se îmbrățișaseră, cu câteva minute mai înainte, dar fusese prea tulburat ca să-și facă vreo grijă. Poate așa se și explica purtarea ei atât de pasională: febra putea avea acest efect.

Sora Oonagh intră în încăpere. Merthin era atât de recunoscător să o vadă, încât ochii i se umplură de lacrimi. Oonagh era o călugăriță tânără care de-abia dacă-și terminase noviciatul de un an-doi, dar Caris îi aprecia foarte mult abilitățile și o pregătea în vederea preluării conducerii spitalului cândva.

Oonagh își puse o mască de pânză peste gură și nas, legând-o la ceafă. Apoi atinse fruntea și obrații lui Caris.

— A strănutat? întrebă ea.

Merthin își șterse ochii.

— Nu, îi răspunse.

Era sigur că ar fi observat asta – strănutul era un semn de rău-augur.

Oonagh trase în jos partea din față a rasei lui Caris. În ochii lui Merthin, Caris părea dureros de vulnerabilă, cum zăcea acolo, cu sânii ei mici expuși. Dar se bucură să observe că nu avea deloc pete purpurii-întunecate pe piept. Oonagh o acoperi din nou. Se uită atent la nările lui Caris.

— Nu sângerează, constată ea.

Cu o expresie gânditoare, îi luă pulsul. După câteva secunde, se uită la Merthin.

— S-ar putea să nu fie vorba despre ciumă, dar pare a fi ceva grav. Are febră, are pulsul rapid și respiră precipitat. Du-o

sus, pune-o pe pat și spală-i fața cu apă de trandafiri. Cine are grijă de ea trebuie să poarte mască și să se spele pe mâini, ca și cum ar fi vorba despre un caz de ciumă. Inclusiv tu.

Îi întinse o fâșie de pânză curată.

În timp ce Merthin își lega masca la ceafă, își simțea chipul scăldat de lacrimi. O duse pe Caris la etaj, o așeză pe salteaua din camera ei și-i aranjă hainele. Călugărițele aduseră apă de trandafiri și un vas cu oțet. Merthin le comunică instrucțiunile lui Caris în ceea ce o privea pe Tilly, iar ele o conduseră pe tânăra mamă împreună cu micuțul în sala de mese. Merthin se așeză lângă Caris, tamponându-i obrazii și fruntea cu o cârpă înmuiată în lichidul frumos mirositor și rugându-se să o vadă recăpătându-și cunoștința.

Într-un final, acest lucru se și întâmplă. Caris deschise ochii, se încruntă nedumerită, după care se uită neliniștită la el și îl întreabă:

— Ce s-a întâmplat?

— Ai leșinat, spuse el.

Caris încercă să se ridice în capul oaselor.

— Stai liniștită, îi impuse el. Ești bolnavă. Probabil că nu e vorba despre ciumă, dar tot e ceva grav.

Caris se simțea cu siguranță foarte slăbită, căci se lăsă pe pernă fără să mai protesteze.

— O să mă odihnesc un ceas, doar atât, rosti ea.

Rămase la pat timp de două săptămâni.

Trei zile mai târziu, albul ochilor îi căpătă culoarea muștarului, iar sora Oonagh decretă că suferea de gălbănare. Aceasta îi pregăti o infuzie de plante îndulcită cu miere, pe care Caris trebuia să o bea fierbinte de trei ori pe zi. Febra se potoli, dar pacienta era în continuare slăbită. Întreba zilnic, neliniștită, de Tilly, iar Oonagh îi răspundea la întrebări, însă refuza să discute orice alt aspect al vieții mănăstirești, ca nu cumva acest lucru să o obosească. Caris era prea nevolnică pentru a se putea împotrivi.

Merthin nu mai părăsea deloc palatul starețului. În timpul zilei stătea la parter, suficient de aproape să o audă dacă îl striga, iar angajații lui veneau la el pentru a primi instrucțiuni în legătură cu diferitele clădiri pe care le construiau sau le demolau la momentul respectiv. Noaptea stătea întins pe o saltea și dormea iepurește, trezindu-se ori de câte ori ea se întorcea sau ritmul respirației i se modifica. Lolla dormea în camera alăturată.

După prima săptămână, Ralph își făcu apariția la stăreție.

— Mi-a dispărut nevasta, rosti el când intră în sala mare a palatului starețului.

Merthin își ridică privirea de la un proiect pe care-l trasa pe o lespede mare.

— Ziua bună, frățioare.

Ralph părea că are ceva de ascuns. În mod clar, nu era cu totul îngrijorat sau îndurerat de dispariția lui Tilly. Nu ținea la ea, însă, pe de altă parte, niciunui bărbat nu-i plăcea ca nevasta lui să fugă de-acasă.

„Poate că și atitudinea mea lasă de dorit, își spuse Merthin cu o oarecare vinovăție. În fond, am ajutat-o pe nevastă-sa să-l părăsească.”

Ralph se așeză pe o bancă.

— Ai niște vin? Mor de sete!

Merthin se duse la dulap și-i turnă o cupă de vin dintr-o carafă. Îi veni în minte să declare că nu avea nici cea mai vagă idee privind locul unde era Tilly, însă instinctele sale se revoltară la gândul de a-și minți fratele, mai ales în legătură cu ceva atât de important. În plus, prezența lui Tilly la stăreție nu putea fi ținută secretă: fusese văzută de prea multe călugărițe, novice și servitori. Merthin își spuse că, la fel ca întotdeauna, era cel mai bine să fie sincer – cu excepția urgențelor extreme, bineînțelese. Înmânându-i cupa lui Ralph, îi spuse:

— Tilly e aici, la mănăstirea de maici, împreună cu copilașul.

— Mă gândeam eu. Ralph ridică pocalul cu vin în mâna stângă, expunând cioturile celor trei degete pierdute în bătlie. Luă o înghițitură prelungă. Dar ce e cu ea?

— A fugit de tine, Ralph.

— Ar fi trebuit să mă anunți.

— Îmi pare rău pentru asta. Dar nu puteam să o trădez. Îi e groază de tine.

— Dar de ce te aliezi cu ea împotriva mea? Sunt fratele tău!

— Pentru că te cunosc. Și știu că, dacă e speriată, cel mai probabil are și motiv.

— Asta e culmea!

Ralph încerca să pară indignat, dar nu era deloc convingător.

Merthin se întreba care erau totuși adevăratele sale simțăminte.

— Nu putem să o alungăm de aici, adăugă Merthin. A cerut adăpost.

— Gerry e fiul și moștenitorul meu. N-aveți dreptul să-l țineți departe de mine.

— Nu la nesfârșit. Dacă apelezi la un tribunal, sunt sigur că o să câștigi. Dar n-ai vrea să-l despați de mama lui, nu-i așa?

— Dacă-l iau acasă, chiar așa se va întâmpla, însă din cauza ei.

Cel mai probabil, lucrurile stăteau întocmai. În vreme ce Merthin încerca să găsească altă modalitate de a-l convinge pe Ralph, în încăpere intra fratele Thomas, cu Alan după el. Thomas ținea cu singura sa mână brațul lui Alan, ca și cum ar fi vrut să se asigure că acesta n-avea să fugă.

— L-am găsit dând târcoale pe-aici, anunță el.

— Nu făceam decât să arunc o privire, protestă Alan Fernhill. Am crezut că nu e nimeni în mănăstire.

Merthin replică:

— După cum vezi, nu e chiar așa. Avem un călugăr, șase novici și 24 de orfani.

Thomas aduse o lămurire suplimentară:

— Oricum, nu era în mănăstirea de călugări, ci în claustrul călugărițelor.

Merthin se încruntă. Din depărtare se auzea zvonul slab al unui psalm intonat de monahi. Alan își planificase bine incursiunea: toate călugărițele și novicele erau în catedrală, pentru slujba de amiază. Pe la ora aceasta, cele mai multe dintre clădirile stăreției erau goale. Probabil că Alan se plimbase nestingherit ceva vreme.

Iar purtarea lui nu părea a fi pur și simplu rezultatul unei curiozități nevinovate.

Thomas adăugă:

— Din fericire, un servitor de la bucătărie l-a văzut și m-a chemat din biserică.

Merthin se întreba oare ce căuta Alan. Pe Tilly? Dar n-ar fi îndrăznit să o răpească dintr-o mănăstire, în toiul zilei, nu? Se întoarse către Ralph.

— Ce puneți la cale voi doi?

Ralph devie întrebarea către Alan:

— Ce era în capul tău să faci una ca asta? întrebă el mânios, deși lui Merthin furia lui îi părea falsă.

Alan ridică din umeri.

— Aruncam și eu o privire prin jur, până veneai.

Nu era deloc credibil. Oștenii și scutierii își așteptau stăpânii la grajduri sau în taverne, nu în claustrul unei mănăstiri.

Ralph spuse:

— Ei... să nu se mai repete.

Merthin își dădu seama că Ralph intenționa să continue această șaradă. „Eu am fost sincer cu el, însă el clar nu-mi spune adevărul”, realizează plin de tristețe. Reveni la subiectul cel mai important.

— De ce n-o lași în pace pe Tilly o vreme? îl întrebă el pe Ralph. O să-i fie bine aici. Și poate că, la un moment dat, o să-și dea seama că nu vrei să-i faci niciun rău și o să se întoarcă la tine.

— E prea rușinos, zise Ralph.

— Nu neapărat. Femeile din aristocrație mai petrec din când în când câteva săptămâni la o mănăstire, dacă simt nevoia de liniște.

— De obicei când rămân văduve sau bărbații le pleacă la război.

— Dar nu mereu, să știi.

— Când nu există un motiv evident, oamenii presupun imediat că respectiva n-a vrut decât să plece de la bărbatu-său.

— Și ce-i atât de rău în asta? S-ar putea să-ți placă și ție să stai o perioadă singur, departe de ea.

— Poate că ai dreptate, admise Ralph.

Răspunsul lui îl luă total prin surprindere pe Merthin. Nu se așteptase ca Ralph să fie atât de ușor de convins. Avu nevoie de câteva clipe pentru a-și reveni din uimire. Apoi adăugă:

— Da. Dă-i un răgaz de trei luni, după care vino să discuți cu ea.

Merthin avea sentimentul că Tilly n-o să dea înapoi niciodată, dar propunerea amâna un pic rezolvarea acestei crize.

— Trei luni, spuse Ralph. Bine.

Se ridică să plece.

Merthin îi strânse mâna.

— Ce mai fac mama și tata? Nu i-am mai văzut de luni bune.

— Îmbătrânesc. Deja tata nu mai pleacă de-acasă.

— O să vin și eu în vizită, când s-o însănătoși Caris. E încă la pat, a avut gălbănare.

— Transmite-i toate cele bune din partea mea.

Merthin îi conduse pe cei doi până la ușă, unde și rămase, privindu-i cum se îndepărtau călare. Se simțea complet descumpănit. Ralph pune ceva la cale și nu era vorba numai despre recuperarea lui Tilly.

Se întoarse la proiectul său și mult timp rămase pironit locului, fără măcar să vadă liniile trasate înainte.

Pe la sfârșitul celei de-a doua săptămâni, stareța Caris dădea semne clare că avea să-și revină. Merthin era extenuat, însă fericit. Simțindu-se ca un condamnat grațiat, o culcă mai devreme pe Lolla și ieși în oraș pentru prima oară de când Caris se îmbolnăvise.

Era o seară caldă de primăvară, iar razele soarelui și aerul înmiresmat aproape că-l ameteau cu totul. Hanul lui, Bell, era închis din cauza lucrărilor de reconstrucție, dar la Holly Bush afacerile erau înfloritoare: băncile de afară erau pline de clienți care aveau fiecare câte o cană de băutură în față. Erau atât de

mulți oameni peste tot, bucurându-se de vremea bună, încât Merthin se opri să-i întrebe pe băutori dacă nu cumva era sărbătoare, gândindu-se că pierduse el cumva șirul zilelor.

— Fiecare zi e sărbătoare acum, îi răspunse unul. Ce rost are să muncim, când oricum o să murim toți de ciumă? Pofțiți la o cană de bere!

— Nu, mulțam.

Merthin își continuă drumul.

Observă că mulți oameni purtau haine elegante, pălării fistichii și tunici brodate pe care, în mod normal, n-ar fi putut să și le permită. Presupunea că era vorba despre haine moștenite sau pur și simplu luate de la cadavrele vreunor cetățeni înstăriți. Efectul era oarecum coșmaresc: pălării de catifea peste plete murdare, haine cu fir de aur pătate cu mâncare, pantaloni zdrențuiți combinați cu încălțări bătute cu pietre prețioase.

Văzu doi bărbați îmbrăcați din cap până-n picioare în haine femeiești, cu rochii până la pământ și broboade. Mergeau pe strada principală braț la braț, aidoma unor neveste de negustori înstăriți care-și etalează averea – numai că erau, fără nicio îndoială, bărbați, cu palme și tălpi mari și păr pe bărbii. Merthin începu să se simtă dezorientat, ca și cum nu se mai putea baza pe nimic acum.

În timp ce întunericul se adâncea, Merthin traversă podul care unea orașul cu Insula Leproșilor. Construisese aici o stradă întreagă, cu prăvălii și taverna de-o parte și de alta, care unea cele două părți ale podului. Lucrările erau terminate, însă clădirile erau neocupate, având scânduri bătute de-a curmezișul ferestrelor și al ușilor, pentru a nu permite accesul vagabonzilor. Nu trăia nimeni aici – cu excepția unor iepuri. Merthin se gândea că locul avea să rămână pustiu până ce Kingsbridge reușea să scape de ciumă și lucrurile reveneau la normalitate. Dacă ciuma nu se stinge, atunci strada proaspăt construită n-avea să fie ocupată niciodată; dar, în situația aceasta extremă, închirierea magazinelor ar fi fost ultima dintre grijile sale.

Se întoarce în orașul vechi tocmai când se închidea poarta. La hanul White Horse părea să se țină o petrecere de proporții uriașe. Întreaga clădire era luminată, iar mulțimea ocupa tot spațiul din fața clădirii.

— Ce se întâmplă? îl întrebă Merthin pe unul dintre bărbații care se îndeletnicea cu golirea unei căni cu bere.

— Tânărul Davey s-a molipsit de ciumă și n-are niciun moștenitor căruia să-i lase hanul, așa că acum dă berea gratis, îi răspunse bărbatul, rânjind de încântare. Poți să bei cât te ține burdihanul, e degeaba!

Fără îndoială, el și mulți alții acționaseră pe acest principiu de ceva vreme, așa că zeci de inși zăceau care pe unde, morți de beți. Merthin își croi drum prin mulțime, împingându-se ca să poată înainta. Cineva bătea la o tobă, iar alții dansau. Văzu că mai mulți bărbați formaseră un cerc și aruncă o privire peste umerii lor, să vadă ce ascundeau. O femeie de vreo 20 de ani, aflată într-o stare avansată de ebrietate, stătea aplecată peste o masă, în timp ce un bărbat o pătrundea pe la spate. În mod clar, majoritatea celor prezenți își așteptau rândul. Dezgustat, Merthin se îndepărtă. Undeva în lateral, lângă clădire, pe jumătate ascuns de butoaiele goale, Merthin îl zări pe Ozzie Ostler, un geambaș bogat, care stătea în genunchi în fața unui bărbat mai tânăr și îi sugea penisul. Un asemenea comportament era ilegal, ba chiar se pedepsea cu moartea, dar, în ultima vreme, nimănui nu-i păsa de asta. Ozzie, bărbat însurat care făcea parte și din ghilda parohială, întâlnește privirea lui Merthin, însă nu se opri, ci din contră, continuă cu și mai mare entuziasm, ca și cum ar fi fost încântat de faptul că cineva îl privea. Merthin clătină din cap, uluit. Chiar lângă ușa tavernei se afla o masă încărcată cu tot felul de alimente consumate pe jumătate: bucăți de carne friptă, pește afumat, budinci și bucăți de brânză. În mijlocul lor stătea cocoțat un câine, care sfâșia cu colții un calup de șuncă. Un bărbat vomita într-un castron cu tocană. Lângă ușa tavernei, Davey Whitehorse stătea într-un jilț mare, din lemn cu o cupă uriașă cu vin în mână. Strănuta și transpira, iar din nas îi curgea firicelul caracteristic de sânge, dar se uita în toate părțile și-i încuraja pe petrecăreți să se distreze cât mai bine. Părea dornic să se sinucidă cu ajutorul băuturii, înainte ca ciurma să-i vină de hac.

Merthin era de-a dreptul îngrețoșat. Părăsi acest spectacol jalnic și se grăbi să se întoarcă la stăreție.

Spre surprinderea sa, o găsi pe Caris în picioare, gata îmbrăcată.

— Mă simt mai bine, îl anunță ea. De mâine o să-mi reiau îndatoririle obișnuite. Văzându-i expresia sceptică, stareța adăugă: Sora Oonagh a zis că pot.

— Dacă ești dispusă să respecti ordinele date de alții, înseamnă că n-ai revenit la normal, spuse el, iar ea izbucni în râs.

Văzând-o hohotind, lui Merthin i se umplură ochii de lacrimi. Caris nu mai râsese de două săptămâni, iar Merthin avusese momente în care se întrebase dacă avea să mai audă vreodată hohotele ei vesele.

— Unde ai fost?

Merthin îi povesti despre plimbarea sa prin oraș și lucrurile tulburătoare la care fusese martor.

— La urma urmei, nimic din toate astea nu e de neimaginat, adăugă el. Doar că mă întreb ce-o să facă în continuare. Când o să le dispară toate inhibițiile, oare o să înceapă să se omoare între ei?

O servitoare de la bucătărie aduse o supieră plină, pentru cină. Caris luă câteva înghițituri precaute. Mult timp, orice mâncare îi făcuse greață. Totuși, această supă slabă păru să fie pe placul ei, așa că bău un castron întreg.

După ce servitoarea strânse masa, Caris spuse:

— Cât am zăcut, m-am gândit mult la moarte.

— N-ai trimis după preot.

— Fie c-am fost bună sau rea pe lumea asta, nu cred că Dumnezeu s-ar lăsa păcălit de o pocăință de ultim moment.

— Și-atunci la ce te referi?

— M-am tot întrebat dacă există ceva ce regret cu adevărat.

— Și?

— Am descoperit că sunt multe lucruri de genul ăsta. Sunt în relații proaste cu sora mea. Nu am copii. Am pierdut pelerina stacojie pe care tata i-a dăruit-o mamei în ziua în care a murit.

— Cum ai pierdut-o?

— Nu mi s-a permis să o iau cu mine când am intrat la mănăstire. Nu știu ce s-a întâmplat cu ea.

— Și care e cel mai mare regret?

— Sunt două. Nu mi-am construit spitalul visat... și am petrecut prea puțin timp în pat cu tine.

Merthin ridică din sprâncene.

— Ei bine, al doilea se poate repara destul de ușor.

— Știu.

— Și călugărițele?

— Nimănui nu-i mai pasă. Ai văzut și tu cum stau lucrurile în oraș. Aici, în mănăstire, suntem prea ocupate cu muribunzii pentru a ne mai agita în legătură cu vechile reguli. Joan și Oonagh dorm împreună în fiecare noapte, într-una din camerele de deasupra spitalului. Nu mai contează.

Merthin se încruntă.

— E ciudat că fac asta și tot participă la slujbele din toiul nopții. Cum împacă aceste două lucruri?

— Ascultă: Evanghelia după Luca ne învață că „cel care are două haine să le împartă cu cel care nu are niciuna”. Cum crezi că împacă episcopul de Shiring aceste cuvinte cu cufărul său plin de sutane? Toți selectează ce vor din învățăturile Bisericii și ignoră ceea ce nu le convine.

— Și tu?

— Și eu fac la fel, numai că eu sunt sinceră. Așa că o să trăiesc cu tine, ca soția ta, iar dacă e să mă întrebe cineva ceva, o să le răspund că trăim în niște vremuri ciudate. Se ridică, se duse la ușă și o blocă prin fixarea barei transversale. Ai dormit aici în ultimele două săptămâni. Nu te muta.

— Nu e nevoie să mă încui aici, replică el cu un hohot. O să rămân de bunăvoie.

O cuprinse în brațe.

Caris spuse:

— Hmm... Am început ceva înainte să leșin. Tilly ne-a întrerupt.

— Aveai febră.

— În sensul acela, am și acum.

— Poate că ar trebui să continuăm de unde am rămas.

— Am putea să ne băgăm în pat mai întâi.

— De acord.

Ținându-se de mână, urcară la etaj.

71

Ralph și oamenii săi se ascuseseră în pădurea aflată la nord de Kingsbridge, iar acum așteptau. Era mai, iar serile erau lungi. La căderea nopții, Ralph îi încurajă pe ceilalți să tragă un pui de somn în timp ce el făcea de strajă.

Era însoțit de Alan Fernhill și de patru mercenari, soldați din armata regală lăsați la vatră și incapabili să-și găsească altă ocupație lucrativă pe timp de pace. Alan îi tocmise la hanul Red Lion din Gloucester. Aceștia nu știau cine era Ralph și nu-l văzuseră niciodată pe lumină. Aveau să urmeze ordinele primite, aveau să-și ia banii și n-aveau să pună niciun fel de întrebări.

Ralph rămase treaz, atent la scurgerea timpului, așa cum stătuse de nenumărate ori în timpul campaniei din Franța. Observase că, atunci când se străduia prea mult să calculeze câte ore trecuseră, începea să aibă îndoieli; pe de altă parte, dacă-și dădea pur și simplu cu presupusul, numărul care-i apărea în minte era mereu corect. Călugării foloseau lumânări care ardeau într-o perioadă fixă de timp, marcându-le din loc în loc pentru a urmări trecerea orelor, sau o clepsidră cu apă sau nisip care se scurgea printr-un locaș strâmt, însă Ralph avea un sistem mai bun de măsurare, în mintea sa.

Stătea aproape nemișcat, cu spatele sprijinit de trunchiul unui copac, privind fix focul pe care-l aprinseseră. Putea desluși mișcările animalelor mici care fojgăiau prin tufișuri și, din când în când, huhuitul războinic al unei bufnițe la vânătoare. Niciodată nu se simțea la fel de calm ca atunci când

aștepta să se scurgă ultimele ore dinaintea unei misiuni. Totul era liniștit, lumea era cufundată în întuneric, iar el avea suficient timp de gândire. Conștientizarea pericolului, care îi făcea pe cei mai mulți să tremure de agitație, pe el îl liniștea.

De altfel, principalul risc al acestei întreprinderi nu consta în pericolele înfruntării armate. Îl aștepta o luptă corp la corp, dar forțele inamice erau alcătuite din orășeni grași sau călugări cu pielea subțire. Adevăratul pericol era ca Ralph să fie recunoscut. Ceea ce se pregătea el să facă era de-a dreptul șocant. Se înfiora închipuindu-și cum s-ar fi discutat despre fapta sa – cu glasuri scandalizate – în toate bisericile din regat, poate chiar din Europa. Iar Gregory Longfellow, care-l îndemnase să facă asta, s-ar fi grăbit să arunce primul cu piatra. Dacă se afla vreodată că Ralph era autorul unei asemenea grozăvii, avea să fie spânzurat.

Dar, dacă reușea, avea să fie conte de Shiring.

Când consideră că erau două ceasuri trecute de miezul nopții, îi trezi pe ceilalți.

Își lăsară caii priponiți și ieșiră din pădure, pe drumul care ducea în oraș. Alan căra echipamentele, așa cum o făcuse mereu și în timpul războiului din Franța. Acesta avea o scară scurtă, un colac de frânghie și o „gheară de pisică” pe care o folosiseră la escaladarea zidurilor cetăților din Normandia. La brâu purta o daltă și un ciocan de pietrar. Era posibil să nu aibă nevoie de aceste unelte, însă știau din experiență că nu strica să fie pregătiți.

Alan avea cu el și mai mulți saci mari, rulați strâns și legați cu o sfoară, formând un mic pachet.

Când ajunseră suficient de aproape încât să vadă orașul, Ralph le împărți cagule cu găuri în dreptul ochilor și gurii, pe care și le puseră cu toții. De asemenea, Ralph purta și o mânășă cu un singur deget în mâna stângă, pentru a-și ascunde cioturile celor trei degete retezate. Era complet de nerecunoscut – asta, bineînțeles, dacă nu cumva era capturat.

Își traseră niște traiste de fetru peste cizme, legându-le în jurul genunchilor, pentru a-și face pașii cât mai silențioși.

Trecuseră sute de ani de când Kingsbridge fusese atacat ultima oară de o armată, iar măsurile de siguranță erau relaxate, mai ales de când cu epidemia de ciumă. Cu toate acestea, intrarea sudică era închisă bine. La capătul dinspre oraș al impunătorului pod al lui Merthin se afla o poartă cu arcadă din piatră și o ușă solidă din lemn, blocată cu o bară transversală. Dar râul nu apăra orașul decât înspre răsărit și sud. Către nord și vest nu era nevoie de pod, iar așezarea era protejată de un zid care ar fi avut nevoie de reparații serioase. Tocmai de aceea, Ralph se apropia dinspre nord.

În afara întăriturilor se îngrămădeau o serie de colibe săracăcioase, ca o haită de potâi în spatele prăvăliei unui măcelar. Alan fusese în recunoaștere pe aici în urmă cu câteva zile, când veniseră amândoi la Kingsbridge să întrebe de Tilly. Acum, Ralph și mercenarii tocmiți de el îl urmau pe Alan, strecurându-se cât mai silențios printre colibe. Chiar și săracii de la periferie puteau da alarma, dacă erau treziți din somn. Un câine începu să latre, iar Ralph rămase pe loc, cu întregul corp în tensiune, însă cineva înjură animalul respectiv, iar acesta amuți. Peste câteva momente ajunseră într-un loc unde zidul era dărâmat și puteau să se cațare cu ușurință peste pietrele căzute.

Se treziră pe o alee îngustă, în spatele unor depozite. Aceasta șerpuia până la poarta de nord a orașului. Ralph știa că la poartă se afla o santinelă, care stătea într-o gheretă. Cei șase bărbați se apropiară în tăcere. Deși se aflau acum în interiorul așezării, dacă erau văzuți de santinelă, aveau să fie luați la întrebări, iar acesta avea să strige după ajutor dacă nu era mulțumit de răspunsurile primite. Dar, spre ușurarea lui Ralph, soldatul de gardă dormea dus, așezat pe un scăunel și rezemat de o ladă, cu un ciot de lumânare arzând pe o poliță de lângă el.

Cu toate acestea, Ralph hotărî să nu-și asume riscul ca santinela să se trezească. Se apropie în vârful picioarelor, se aplecă în interiorul gheretei și tăie gâtul bărbatului cu un cuțit lung. Soldatul se trezi și încercă să scoată un țipăt de durere, dar din gură nu-i ieși altceva decât un șuvoi de sânge. Când se lăsă moale, Ralph îl prinse de haine și îl țină bine câteva clipe, cât dură până își pierdu cunoștința. Apoi îi sprijini trupul de peretele gheretei.

Șterse lama însângerată a cuțitului pe tunică mortului și apoi o băgă în teacă.

Ușa mare, dublă, care bloca intrarea avea încastrată în ea una mai mică, suficientă pentru a permite trecerea unui singur om. Ralph luă bara care bloca această intrare îngustă, astfel încât să-i permită o retragere rapidă mai târziu.

Cei șase porniră cu pași silențioși pe strada care ducea la stăreție.

Pe cer nu se vedea luna – Ralph alesese respectiva noapte tocmai din acest motiv dar asupra lor se cernea lumina slabă a stelelor. Privi neliniștit către ferestrele de la etaj ale caselor printre care treceau. Dacă exista cineva care nu dormea la ora aceasta și se uita din întâmplare pe stradă, ar fi văzut grupul lor compact, alcătuit din șase bărbați mascați – o imagine indubitabil suspectă și sinistru. Din fericire, nu era încă suficient de cald pentru ca orașenii să lase ferestrele deschise

pe timpul nopții, iar toate obloanele erau trase. Dar, oricum, Ralph își ridică gluga pelerinei și o trase cât mai pe față, în speranța că aceasta avea să-i ascundă masca, după care le făcu semn celorlalți să-i urmeze exemplul.

Acesta era orașul unde își petrecuse adolescența, iar străzile îi erau cunoscute. Fratele său, Merthin, locuia în continuare aici, deși Ralph nu știa exact unde.

Străbătură strada principală și trecură de Holly Bush, închis pe perioada nopții în urmă cu câteva ore bune. Apoi pătrunseră în curtea catedralei. La intrare se aflau niște uși mari din lemn, cu întărituri de oțel, dar acestea erau deschise; nu mai fuseseră ferecate de ani buni, iar acum aveau balamalele ruginite și înțepenite.

Stăreția era cufundată în întuneric, cu excepția unei luminițe slabe venite de la ferestrele spitalului. Ralph considera că aceasta era ora la care călugării și călugărițele dormeau cel mai profund. În vreo oră aveau să fie treziți pentru utrenie, care începea și se termina înainte de ivirea zorilor.

Alan, care fusese într-o misiune de recunoaștere prin stăreție, conduse grupul pe lângă fațada nordică a bisericii. Străbătură cimitirul în liniște totală, trecură de palatul starețului și o porniră pe fâșia îngustă de teren care despărțea capătul estic al catedralei de malul râului. Alan propti scara scurtă pe care o adusese cu el de un zid fără ferestre și spuse în șoaptă:

— Clastrul măicuțelor. După mine.

Urcă și traversă acoperișul acestuia. Picioarele sale făceau puțin zgomot pe lespezile de ardezie. Din fericire, nu avu nevoie să folosească „gheara de pisică”, instrument care ar fi putut să facă un zgomot alarmant.

Ceilalți îl urmară. Ralph urcă ultimul.

Ajunși pe partea opusă, se lăsară să cadă de pe acoperiș, aterizând cu bufnituri ușoare pe pământul suprafeței rectangulare rezervate exclusiv călugărițelor. Odată ajuns acolo, Ralph aruncă o privire precaută la coloanele de piatră ale claustrului. Arcadele păreau să se holbeze la el ca niște paznici, dar nu detectă nicio mișcare. Era foarte bine că monahilor – de ambele sexe – nu li se permitea să aibă câini ca animale de companie.

Alan îi conduse de-a lungul aleilor întunecoase către o ușă grea.

— Bucătăria, îi informă el în șoaptă.

Încăperea respectivă era luminată slab de ultimele rămășițe ale unui foc mare.

— Mișcați-vă încet, să nu dărmăți vreo oală.

Ralph își acordă un mic răgaz, cât să le permită ochilor săi să se adapteze. În scurt timp reuși să distingă conturul unei mese mari, al mai multor butoaie și chiar forma neregulată a unui teanc de vase.

— Găsiți un loc unde să vă așezați sau chiar să vă întindeți și încercați să stați cât mai confortabil, le spuse celorlalți. O să rămânem aici până se trezesc și se duc în biserică.

O oră mai târziu, aruncând o privire afară, Ralph numără călugărițele și novicele care ieșeau cu pași târșâiți din dormitor și se îndreptau, prin claustru, către catedrală. Unele dintre ele duceau cu sine felinare care proiectau umbre tremurătoare pe tavanul boltit.

— 25, îi șopti el lui Alan.

După cum se așteptase, Tilly nu era printre ele. Femeilor aristocrate aflate în vizită nu li se cerea să participe la slujbele din timpul nopții.

După ce toate călugărițele dispărură din câmpul său vizual, Ralph porni. Ceilalți rămaseră pe loc.

Nu erau decât două locuri unde era posibil să fi fost găzduită soția lui: în spital și în dormitorul călugărițelor. Ralph presupunea că s-ar fi simțit mai în siguranță în dormitor, așa că se duse mai întâi într-acolo.

Urcă încet treptele de piatră, cu cizmele în continuare acoperite de stratul de pâslă. Aruncă o privire furișă în dormitorul comun. Acesta era luminat de o singură lumânare. Spera ca toate călugărițele să fie în biserică, pentru că nu voia ca diverse persoane să-i încurce planurile. Se temea ca nu

cumva una-două să fi rămas în urmă, din cauza vreunei boli sau pur și simplu din lene. Dar încăperea era goală – nici măcar Tilly nu era acolo. Tocmai se pregătea să se retragă, când văzu o ușă în celălalt capăt.

Străbătu cu pași ușori dormitorul, luând lumânarea cu el, și intră pe ușă fără niciun zgomot. Flacăra pâlpâitoare a lumânării îi scoase la iveală capul tânăr al soției lui, rezemat de o pernă, cu părul ciufulit încadrându-i fața. Copila arăta atât de nevinovată și de frumoasă, încât Ralph simți un junghi de remușcare și trebui să-și amintească exact cât de mult o ura pentru că stătea în calea ascensiunii sale pe scara socială.

Bebelușul Gerry, fiul său, stătea întins într-un leagăn aflat lângă Tilly, cu ochii închiși și gura deschisă, dormind împăcat.

Ralph se apropie încet și, cu o mișcare iute, își încheștă mâna peste gura lui Tilly, trezind-o și, în același timp, împiedicând-o să facă vreun zgomot.

Tilly deschise larg ochii și se holbă la el îngrozită.

Ralph puse lumânarea jos. În buzunare avea o mulțime de mărunțișuri folositoare, inclusiv niște cârpe și niște șireturi din piele. Îndesă o cârpă în gura lui Tilly, pentru a se asigura că aceasta n-avea să scoată niciun sunet. În ciuda măștii și a mânușii, avea sentimentul clar că ea îl recunoscuse, chiar dacă nu îi adresase niciun cuvânt. Poate că-i simțea mirosul, ca un câine. Oricum, nu conta. N-avea să-l trădeze față de nimeni.

Îi legă mâinile și picioarele cu două fâșii de piele. Tilly nu se zbătea acum, dar avea să o facă mai târziu. Verifică poziția călușului, apoi se așeză și se puse pe așteptat.

Auzea zvon de cântec dinspre biserică: un cor puternic de glasuri feminine și câteva voci aspre, masculine, care încercau să se ridice la nivelul lor. Tilly continua să-l fixeze cu ochii mari, imploratori. O întoarse cu spatele, în așa fel încât să nu-i mai vadă fața.

Ghicise că avea să o omoare. Îi citise gândurile. Probabil că era vrăjitoare. Poate toate femeile erau vrăjitoare. Oricum, îi știuse intențiile aproape imediat ce acestea prinseseră contur în mintea lui. Începuse să stea cu ochii pe el, mai ales serile, urmărindu-l cu ochi speriați, indiferent ce făcea. Stătuse nemișcată și rigidă lângă el noaptea în timp ce el dormea, iar diminețile, când se trezea, descoperea invariabil că ea se sculase deja. Apoi, după câteva zile petrecute în felul acesta, dispăruse. Ralph și Alan o căutaseră fără succes, după care el auzise un zvon cum că s-ar fi adăpostit la stăreția Kingsbridge.

Ceea ce, întâmplător, se potrivea perfect cu planurile sale.

Copilașul scânci în somn, iar Ralph își dădu seama că era posibil să înceapă să plângă. Și dacă măicuțele aveau să se întoarcă exact atunci? Se gândi bine. Probabil că una sau două

ar fi venit să verifice dacă Tilly avea nevoie de ajutor. Hotărî că, în cazul acesta, avea să le ucidă pur și simplu. N-ar fi fost prima dată când făcea așa ceva. Omorâse călugărițe și în Franța.

Într-un final, le auzi întorcându-se cu pași târșâiți în dormitor.

Alan probabil că le urmărea din bucătărie, numărându-le pe drumul lor de întoarcere. Când aveau să fie toate în încăpere, Alan și ceilalți patru bărbați aveau să-și scoată săbiile și să acționeze.

Ralph o ridică pe Tilly în picioare. Chipul acesteia era ud de lacrimi. O întoarse în așa fel încât să fie cu spatele spre el, după care-și petrecu un braț pe după talia ei și o ridică, sprijinind-o de șoldul lui. Era la fel de ușoară ca un copil.

Își trase pumnalul cu lama lungă.

De afară se auzi glasul unui bărbat:

— Țineți-vă gura sau o să muriți!

Era Alan, știa bine, deși gluga îi estompa vocea.

Era un moment de importanță crucială. În stăreție mai erau și alte persoane – măicuțe și pacienți în spital, călugări în mănăstirea lor –, iar Ralph nu avea nici cea mai mică dorință ca aceștia să apară și să complice situația.

În ciuda avertismentului lui Alan, se auziră mai multe strigăte de surprindere și țipete de spaimă, dar, în opinia lui Ralph, nu prea puternice. Până acum, toate bune și frumoase.

Deschise ușa brusc și intră în dormitor, cu Tilly sprijinită de șoldul lui.

Felinarele călugărițelor ofereau suficientă lumină încât să vadă ce se întâmpla în încăpere. În celălalt capăt al dormitorului, Alan înșfăcase o femeie, ținându-i cuțitul la gât, așa cum făcea Ralph cu Tilly. În spatele lui Alan se mai aflau doi bărbați. Ceilalți doi mercenari trebuiau să fie de pază, la baza scării.

— Ascultați-mă, zise Ralph.

Când rupse tăcerea, Tilly se zbătu convulsiv. Îi recunoscuse vocea. Dar asta nu conta, câtă vreme nimeni altcineva nu o făcea.

În încăpere domnea o liniște îngrozită.

Ralph întrebă:

— Care dintre voi e vistiernica?

Nimeni nu răspunse.

Ralph lipi marginea lamei pumnalului său de gâtul lui Tilly. Aceasta începu să se agite, dar era prea mică, iar el o ținea fără nicio dificultate. „Acum, își spuse el, acum e momentul să o omor”, însă ezita. Ucisese mulți oameni, atât femei, cât și bărbați, dar, dintr-odată, i se părea ceva îngrozitor să înfigă un

cuțit în corpul cald al unei persoane pe care o îmbrățișase, o sărutase, cu care se culcase, al femeii care-i purtase copilul în pânțe.

De asemenea, se convinse el, efectul asupra călugărițelor avea să fie mult mai puternic dacă una dintre ele își pierdea viața.

Dădu din cap înspre Alan.

Cu o tăietură hotărâtă, Alan reteză gâtul călugăriței pe care o imobilizase. Din rană țâșni un șuvoi de sânge care se vărsă pe podea.

Cineva țipă.

Nu era un țipăt sau un strigăt normal, ci un vaiet intens de groază în stare pură care ar fi putut să scoale și morții și continuă până ce unul dintre mercenari o izbi pe cea care țipa astfel cu o bâtă în moalele capului, făcând-o să se prăbușească pe podea, cu un firicel de sânge curgându-i pe obraz.

Ralph spuse din nou:

— Care dintre voi e vistiernica?

Merthin se trezise pentru scurt timp când sunase clopotul care-i chema pe monahi la utrenie, iar Caris se strecurase afară din pat. Ca de obicei, se întorsese pe cealaltă parte și alunecase într-un somn superficial, astfel încât, atunci când ea avea să se întoarcă, să i se pară că lipsise doar câteva minute. Caris era rece când revenise în pat, iar el o trăsese aproape de el și își petrecuse brațele în jurul corpului ei. De multe ori li se întâmpla să stea treji împreună, discutând, și de obicei făceau dragoste înainte să adoarmă. Erau momentele preferate ale lui Merthin.

Caris se cuibări lângă el, cu sânii lipiți confortabil de pieptul lui. Merthin o sărută pe frunte. Când ea se încălzi, Merthin își duse mâna între picioarele ei și începu să mângâie ușor părul fin din locul acela.

Dar ea avea chef de vorbă.

— Ai auzit zvonurile de ieri? Cineva a văzut niște nelegiuiri în pădurea dinspre miazănoapte.

— Mi se pare puțin probabil, răspunse el.

— Nu știu. Zidurile sunt stricate în partea aia.

— Dar ce să fure? Pot să ia lejer tot ce vor. Dacă au nevoie de carne, sunt mii de oi și vite nepăzite pe imașuri, rămase fără proprietari.

— Tocmai de aceea e așa de ciudat.

— Zău, acum să furi e ca și cum te-ai apleca peste gard să respiri din aerul vecinului.

Caris oftă.

— Acum trei luni credeam că ciuma asta îngrozitoare s-a terminat.

— Câți oameni am pierdut?

— De la Paște am îngropat 1000.

Acest număr se potrivea cu estimările lui Merthin.

— Am auzit că și în alte orașe e cam la fel.

Îi simți părul mișcându-i-se pe umăr în timp ce ea dădea aprobator din cap.

— Cred că deja a murit cam un sfert din toată populația Angliei, adăugă Caris.

— Și mai mult de jumătate din preoți.

— Asta pentru că ei intră în contact cu mulțimi însemnate de oameni ori de câte ori oficiază o slujbă. Aproape că n-au șanse de scăpare.

— Deci jumătate din biserici sunt închise.

— Un lucru bun, dacă mă întrebi pe mine. Sunt convinsă că ciuma se răspândește mai repede în mulțimi decât oriunde.

— Oricum, cei mai mulți și-au pierdut orice respect față de religie.

Pentru Caris, asta nu era deloc o tragedie. Spuse:

— Poate că o să renunțe să mai creadă și în medicina aia aiuristică și o să înceapă să se gândească la tratamentele care dau cu adevărat rezultate.

— Spui tu asta, dar pentru oamenii obișnuiți e greu să facă diferența între un leac adevărat și un medicament absolut inutil.

— Uite, o să-ți dezvălui cele patru reguli de aur.

Merthin zâmbi în întuneric. Caris avea mereu o listă la îndemână.

— Bine.

— Unu: Dacă există zece leacuri pentru o anumită neplăcere, poți să fii sigur că niciunul nu dă rezultate.

— De ce?

— Pentru că, dacă ar fi unul care să funcționeze, atunci oamenii le-ar uita pe restul de nouă.

— Logic.

— Doi: Doar pentru că un tratament e neplăcut, nu înseamnă că are și efect. Creierul crud de ciocârlie n-are niciun efect în calmarea durerilor în gât, chiar dacă te face să icnești de greață, în timp ce o cană bună de apă caldă cu miere o să-ți calmeze imediat disconfortul.

— E bine de știut.

— Trei: Fecalele de om sau de animale nu te ajută cu nimic. De obicei, nu fac decât să agraveze problema.

— E o adevărată ușurare să aflu asta.

— Patru: dacă leacul aduce cu manifestările bolii în sine – penele pătate de sturz pentru vărsat de vânt, de exemplu, sau urina de oaie pentru gălbinare – sunt convinsă că nu e altceva decât o porcărie născocită de cei cu prea multă imaginație.

— Ar trebui să scrii o carte despre lucrurile astea.

Caris scoase un sunet disprețuitor.

— Universitățile preferă vechile texte grecești.

— Nu o carte pentru studenții de la universități. Una pentru cei ca tine – călugărițe, moașe, bărbieri și femei cu darul vindecării.

— Femeile cu darul vindecării și moașele nu știu să citească.

— Unele știu, iar restul îi pot ruga pe alții să le citească.

— Presupun că oamenilor le-ar plăcea să aibă o carte care să îi învețe cum să procedeze pe timpul unei epidemii de ciumă.

Rămase pe gânduri preț de câteva momente.

În tăcerea care urmă, se auzi un țipăt.

— Ce-a fost asta? tresări Merthin.

— Parcă a fost un șoarece prins de ghearele unei bufnițe, rosti ea.

— Ba nu, zise el și se ridică din pat.

Una dintre măicuțe făcu un pas înainte și i se adresă lui Ralph. Era tânără – aproape toate erau tinere –, cu părul negru și ochii albaștri.

— Vă rog, nu-i faceți rău lui Tilly, imploră ea. Eu sunt sora Joan, vistirica. Vă dăm tot ce vreți. Dar, vă rog, nu mai săvârșiți și alte acte de violență.

— Numele meu e Tam Hiding, spuse Ralph. Unde sunt cheile de la vistieria călugărițelor?

— Le am la brâu.

— Du-mă acolo.

Joan șovăia. Poate că își dădea seama instinctiv că Ralph nu știa unde se afla vistieria. În misiunea sa de recunoaștere, Alan reușise să cerceteze mănăstirea de maici destul de bine înainte de a fi prins. Pusese la cale felul în care aveau să intre, identificase o ascunzătoare convenabilă – bucătăria – și localizase dormitorul călugărițelor, dar nu reușise să găsească vistieria. În mod clar, Joan nu voia să-i dezvăluie amplasarea acesteia.

Dar Ralph nu avea timp de pierdut. Era posibil ca țipătul acela să fi fost auzit de tot felul de persoane. Apăsă vârful cuțitului pe gâtul lui Tilly până ce acesteia îi dădu sângele.

— Vreau să mergem la vistierie, șuieră el.

— Bine, numai nu-i faceți nimic lui Tilly! O să vă arăt pe unde.

— Mă gândeam eu c-așa o să faci.

Lăsă doi dintre mercenari în dormitorul comun, pentru a se asigura că măicuțele n-aveau să scoată niciun sunet. El și Alan porniră după Joan, pe treptele care coborau în claustru, ducând-o și pe Tilly cu ei.

La baza scării, ceilalți doi mercenari țineau alte trei călugărițe sub amenințarea cuțitelor. Ralph presupunea că erau de serviciu la spital și veniseră să vadă cine scosese țipătul acela. Era încântat: reușiseră să neutralizeze încă o amenințare. Dar călugăriii unde erau?

Le trimise pe călugărițe în dormitorul comun. Lăsă un mercenar de pază la baza treptelor, iar pe celălalt îl luă cu el.

Joan îi conduse în sala de mese, care se afla la parter, chiar sub dormitorul comun. Flacăra instabilă a felinarului pe care-l ducea le dezvăluia o înșiruire de mese, bănci, un pupitru de citit și o pictură murală care-L înfățișa pe Isus participând la un ospăț de nuntă.

În capătul opus al încăperii, Joan dădu la o parte o masă pentru a scoate la iveală o trapă încastrată în podea. Aceasta avea o încuietoare cu cheie, ca orice ușă normală, în poziție verticală. Călugărița răsuci cheia în broască și ridică trapa. Descoperi o scară îngustă, din piatră, cu trepte dispuse în spirală. Joan porni să coboare pe ele. Ralph îl lăsă pe mercenar de pază și coborî și el, ducând-o cu mișcări greoaie pe Tilly. Alan venea la urmă.

Ralph ajunsese la baza scării și aruncă o privire în jur, cu un aer satisfăcut. Acesta era sanctuarul cel mai bine păzit, vistieria secretă a măicuțelor. Era un beci strâmt, ca o temniță, însă construit mult mai bine: pereții erau făcuți din blocuri paralelipipedice cioplite cu grijă, precum cele folosite la pereții catedralei, iar podeaua era pavată cu lespezi frumos îmbinate. Aerul din încăpere era răcoros, însă uscat. Ralph o lăsă jos pe Tilly, legată ca un pui gata de pus la frigare.

Cea mai mare parte a încăperii era ocupată de un cufăr uriaș, asemenea unui sicriu, prins cu un lanț de un inel fixat în perete. În afară de acesta, nu se mai vedea mare lucru: două taburete, un pupitru de scris și o poliță pe care se afla un teanc de suluri de pergament, cel mai probabil registrele călugărițelor. De un cui bătut în perete atârnav două haine groase din lână, iar Ralph își dădu seama că erau acolo pentru a fi purtate de vistiernică și de asistenta ei, când coborau aici în lunile reci de iarnă.

Cufărul era mult prea mare pentru a fi fost transportat aici pe scară. Probabil că fusese adus pe bucăți și apoi asamblat pe loc. Ralph arătă înspre lacăt, iar Joan îl descuie cu altă cheie dintre cele pe care le purta la brâu.

Ralph aruncă o privire înăuntru. Văzu câteva zeci de pergamente, toate cartele și actele de proprietate care justificau privilegiile stăreției și dreptul de proprietate asupra diverselor pământuri și clădiri; o grămadă de traiste din lână sau piele în care se aflau, fără nicio îndoială, ornamentele bătute cu nestemate, și un alt cufăr, mai mic, care cel mai probabil conținea bani.

Acesta era momentul în care trebuia să acționeze inteligent. Obiectivul său erau cartele, dar nu voia ca acest lucru să fie evident. Trebuia să le fure, dar să lase impresia că nu o făcea.

Îi dădu ordin lui Joan să deschidă cufărul cel mic. În acesta se aflau câteva monede de aur. Ralph era nedumerit de cât de puțini bani găsisese. Poate că mai erau și alții, ascunși pe undeva prin încăperea aceasta, posibil chiar după vreuna dintre pietrele din pereți. Totuși, nu se opri pentru a medita asupra acestui subiect: în fond, interesul pentru bani nu era decât o acoperire a adevăratelor sale intenții. Își turnă monedele în punga pe care o purta la brâu. Între timp, Alan desfăcu un sac încăpător și începu să-l umple cu ornamentele catedralei.

Când se asigură că Joan văzuse asta, Ralph îi ordonă să urce din nou treptele.

Tilly se afla tot acolo, fixându-l cu ochii mari, plini de groază, dar nu conta ce vedea. Oricum n-avea să-i dea niciodată șansa să povestească.

Ralph desfăcu un alt sac și începu să pună pergamente în el cât de repede putea.

Când terminară de încărcat tot, Ralph îi spuse lui Alan să spargă cufărul din lemn cu ajutorul ciocanului și al dălții de la brâu. Luă hainele din cuiul bătut în perete, le făcu ghem și vârî fitilul lumânării în grămada din lână. Aceasta luă foc imediat. Apoi puse cu grijă bucăți de lemn provenite de la cufăr peste lâna arzândă. Nu trecu mult și în vistierie se înălță un foc vesel, iar fumul începu să-i irite gâtul.

Aruncă o privire către Tilly, care zăcea neajutorată pe pardoseală. Își scoase cuțitul. Apoi ezită – încă o dată.

Din palatul starețului, o ușă mică făcea legătura direct cu sala capitulară care, la rândul său, dădea în transeptul nordic al catedralei. Merthin și Caris o luară pe aici în încercarea de a afla de unde provenise acel țipăt alarmant. Sala capitulară era goală, așa că intrară în biserică. Lumânarea pe care o aveau cu ei era prea mică pentru a putea lumina spațiul vast al bisericii, dar se opriră în centrul întretăierii naosului cu transepturile și ascultară cu atenție.

Auziră declicul metalic al unui zăvor.

Merthin întrebă:

— Cine-i acolo? și, în același moment, se simți rușinat de teama care-i făcea glasul să tremure.

— Fratele Thomas, veni răspunsul.

Glasul se auzea de undeva din transeptul sudic. Câteva secunde mai târziu, Thomas intră în zona luminată de lumânarea lor.

— Mi s-a părut că am auzit un țipăt, spuse el.

— Și nouă. Dar aici în biserică nu e nimeni.

— Haideți să aruncăm o privire peste tot.

— Și novicii? Băieții?

— I-am îndemnat să se culce la loc.

Trecură din transeptul sudic în claustrul monahilor. Din nou, nu văzură pe nimeni și nici nu mai auziră vreun sunet. De acolo, coborâră într-un pasaj care ducea la spital, traversând magazia bucătăriei. Pacienții stăteau pe saltele lor, ca de obicei, unii dormind, alții mișcându-se și gemând de durere, dar, își dădu seama Merthin după o secundă, în încăpere nu se afla nicio călugăriță.

— Asta-i ciudat, rosti Caris.

Era posibil ca țipătul să se fi auzit de aici, dar nu vedeau nimic care să le indice că surorile de serviciu se confruntaseră cu vreo situație de urgență sau orice altă tulburare.

Intrară în bucătărie, unde nu era nici țipenie de om, după cum era și normal, la ora aceea.

Thomas inspiră adânc, ca și cum ar fi încercat să izoleze un miros.

Merthin îl întrebă:

— Ce e?

Fără să-și explice de ce, își dădu seama că vorbise în șoaptă.

— Călugării sunt curați, murmură Thomas drept răspuns. Aici a fost cineva murdar.

Merthin nu simțea niciun miros neobișnuit.

Thomas luă un satâr, de genul celor folosite de bucătari pentru a tăia carnea și oasele.

Ajunseră la ușa bucătăriei. Thomas ridică ceea ce-i mai rămăsese din brațul stâng, într-un gest de avertizare, așa că se opriră. În claustrul călugărițelor se vedea o lumină slabă. Părea să vină dintr-o firidă. Merthin realizează că era vorba despre pâlpâirea îndepărtată a unei lumânări. Putea să vină dinspre sala de mese a măicuțelor sau dinspre treptele care duceau către dormitorul comun – sau din ambele direcții deodată.

Thomas se descălță de sandale și porni înainte, fără ca tălpile sale să mai facă vreun zgomot la contactul cu lespezile pardoselii. Se topi în umbra claustrului. Merthin abia dacă reușea să-i distingă silueta pe când se îndepărta.

Nasul lui Merthin sesiză un miros slab, însă distinct. Nu era acel iz de corpuri murdare pe care îl detectase Thomas în bucătărie, ci o aromă cu totul diferită și inedită. O clipă mai târziu, Merthin își dădu seama că era vorba despre fum.

Probabil că și Thomas îl simțise, căci încremeni în locul unde se afla, lângă perete.

Cineva nevăzut scoase un mormăit surprins, după care se desprinsese de sub arcadă – o siluetă ușor mai întunecată, însă distinctă, cu contururile delimitate de lumina slabă a nopții, cu capul și fața acoperite în întregime de glugă: un bărbat. Acesta se întoarse către ușa sălii de mese.

În momentul acela, Thomas acționează.

Satârul luci o fracțiune de secundă în întuneric, după care se împlântă în trupul bărbatului cu un bufnet îngreșător. Acesta scoase un strigăt de groază și de durere. În timp ce el se prăbușea, Thomas lovi din nou, iar țipătul omului se transformă într-un gâlgâit care-ți îngheța sângele în vine. În cele din urmă se izbi de pardoseala din piatră cu un zgomot surd, ca și cum ar fi fost un sac de cartofi.

De lângă Merthin, Caris icni de spaimă.

Merthin porni înainte cu pași repezi.

— Ce se întâmplă? strigă el.

Thomas se întoarse către el, făcând cu satârul o serie de mișcări care-l îndemnau să se întoarcă.

— Liniște! șuiera el în direcția lui Merthin.

Atmosfera se schimbă într-o fracțiune de secundă. Dintr-odată, claustrul fu luminat de strălucirea puternică a unor flăcări.

Cineva ieșise din sala de mese, cu o încărcătură grea. Era vorba despre un bărbat masiv, care ducea un sac într-o mână și o torță aprinsă în cealaltă. Arăta ca un strigoi, iar Merthin își dădu seama că purta o cagulă grosolană, cu găuri în dreptul ochilor și al gurii.

Thomas ieși în calea bărbatului care alerga și ridică satârul. Înainte să apuce să lovească, străinul se izbi de el, proiectându-l cât colo.

Thomas se lovi de un stâlp, moment în care se auzi o trosnitură care indica faptul că se izbise cu capul de piatră. Cu trupul inert, se prelinse pe jos, în mod clar inconștient. Bărbatul care alerga își pierduse și el echilibrul și se prăbușise în genunchi.

Caris trecu pe lângă Merthin și îngenunche lângă Thomas.

Apărură alți câțiva bărbați, toți cu cagule și unii cu torțe. Lui Merthin i se păru că unii ieșiseră din sala de mese, iar alții coborâseră pe treptele care făceau legătura cu dormitorul

comun. În același timp, auzi niște femei țipând și jeluindu-se. Într-o clipă, scena se transformă în haos.

Merthin se rezezi lângă Caris și încercă să o apere, cu propriul trup, de năvălirea acelor bărbați care păreau gata să o calce în picioare.

Intrușii își zăriră camaradul doborât și se opriră brusc, atât de uluiți încât nu mai putură să schițeze nicio mișcare. La lumina torțelor, puteau vedea că era, fără nicio urmă de îndoială, mort, cu gâtul aproape desprins de trup și sângele scurgându-i-se pe lespezile de piatră ale claustrului. Aruncară o privire în jur, mișcându-și capetele dintr-o parte în alta pentru a vedea mai bine prin găurile cagulelor, semănând cu niște pești într-un pârau.

Unul dintre ei observă satârul lui Thomas, înroșit de sânge, aflat jos, lângă monah și Caris, așa că începu să gesticuleze înspre el. Cu un mormăit furios, își smulse apoi spada din teacă.

Merthin fu invadat de spaimă pentru soarta lui Caris. Făcu un pas înainte, atrăgându-i atenția celui care scosese sabia. Acesta se apropie de el și ridică arma. Merthin se retrase, în așa fel încât bărbatul să se îndepărteze de Caris. Pe măsură ce pericolul în care se afla ea scădea, începea să-i fie frică pentru propria persoană. Mergând cu spatele, tremurând de frică, alunecă pe pelicula de sânge provenit de la străinul mort. Dintr-odată, picioarele îi fugiră de sub el și se prăbuși pe spate.

Intrusul cu sabia scoasă se opri deasupra lui, cu arma ridicată, gata să-i aplice lovitura fatală.

În momentul acela, unul dintre ceilalți mascați interveni. Acesta era cel mai înalt dintre toți și se deplasa cu o viteză surprinzătoare. Cu mâna stângă, apucă brațul ridicat al celui care-l atacase pe Merthin. Mai mult ca sigur, avea autoritate, pentru că, fără să scoată vreun cuvânt, dădu din cap în semn de negație, iar celălalt își coborî spada, supus.

Merthin observă că salvatorul său purta o mănușă cu un singur deget pe mâna stângă, dar nimic pe cea dreaptă.

Această interacțiune nu dură mai mult decât ar fi avut nevoie cineva pentru a număra până la zece și luă sfârșit la fel de brusc pe cum începuse. Unul dintre bărbații cu cagulă se întoarse către bucătărie și o rupse la fugă, iar ceilalți îl urmară. Merthin își dădu seama că probabil plănuseră să se retragă pe acolo: bucătăria avea o ușă care dădea în pajiștea de lângă catedrală, iar aceea era cea mai rapidă cale de ieșire. Intrușii dispărură și, lipsit de strălucirea abundentă a torțelor, claustrul se cufundă din nou în întuneric.

Merthin stătea în continuare nemișcat, nesigur în legătură cu ce ar fi trebuit să facă: să pornească după intruși, să urce în

dormitorul comun și să afle de ce țipau călugărițele sau să vadă unde izbucnise incendiul?

Îngenunche lângă Caris:

— Thomas e în viață? o întrebă.

— Cred că s-a lovit la cap, iar acum e inconștient, însă respiră și nu văd nicio urmă de sânge.

Din spatele lui, Merthin auzi glasul familiar al surorii Joan.

— Ajutați-mă, vă rog!

Merthin se întoarse. Călugărița stătea în cadrul ușii sălii de mese, cu chipul luminat grotesc de felinarul pe care-l ținea în mână și capul aureolat de fum, atât de dens încât părea una dintre pălăriile complicate care erau la modă pe atunci.

— Pentru numele lui Dumnezeu, veniți repede!

Se ridică. Joan se făcu nevăzută în sala de mese, iar Merthin o zbughi pe urmele ei.

Felinarul ei proiecta o mulțime de umbre înșelătoare, dar Merthin reuși să evite obiectele de mobilier în goana către celălalt capăt al încăperii. Fumul se revărsa dintr-o gaură din podea. Merthin își dădu seama imediat că acest orificiu era opera unui constructor meticulos – era perfect pătrat, cu margini netede și o trapă bine făcută. Ghici că era vorba despre vistieria măicuțelor, construită în taină de către Jeremiah. Dar hoții din seara aceasta o descoperiseră.

Fără să vrea, inhală fum și începu să tușească. Se întrebă oare ce ardea acolo jos și de ce, dar nu avea nici cea mai mică intenție să afle – o asemenea întreprindere părea mult prea periculoasă.

Apoi Joan țipă la el:

— Tilly e acolo jos!

— Doamne Dumnezeule, murmură Merthin în disperare de cauză și porni să coboare treptele.

Era nevoit să-și țină respirația. Încerca din răputeri să întrezărească ceva prin fumul gros. În ciuda fricii, ochiul său format observă că scara de piatră, în spirală, era bine construită, cu fiecare treaptă de exact aceeași dimensiune și formă, și dispusă în același unghi față de celelalte, astfel încât putea pași încrezător chiar fără să vadă ce era sub picioarele sale.

În câteva secunde ajunse în încăperea subterană. Putea vedea flăcările jucând în mijlocul ei. Căldura era intensă și Merthin își dădea seama, instinctiv, că n-avea cum să o îndure mai mult de câteva clipe. Fumul era gros. Își ținea în continuare respirația, dar acum ochii începură să-i lăcrimeze și nu mai putea vedea clar. Se șterse la ochi cu mâneca și făcu un efort să distingă ceva în ceața din fața sa. Unde era Tilly? Nu reușea să vadă pardoseala.

Se lăsa în genunchi. Vizibilitatea se îmbunătăți ușor: aproape de podea, fumul era mai puțin dens. Începu să se miște încolo și-ncoace, în patru labe, privind concentrat către colțurile încăperii, băjbâind cu mâinile în locurile unde nu vedea.

— Tilly! strigă. Tilly, unde ești?

Fumul îi intră în gât și-i provocă un acces de tuse care ar fi acoperit cu siguranță orice răspuns al femeii.

Simțea că nu mai rezistă. Tușea convulsiv, dar fiecare gură de aer pe care o lua părea să-l sufocă și mai mult, din cauza fumului. Ochii îi lăcrimau abundant și nu mai vedea aproape nimic. Disperat, se apropie atât de mult de foc, încât mâneca i se pârla de la flăcări. Dacă se prăbușea și-și pierdea cunoștința, avea să moară mai mult ca sigur.

Apoi dădu de ceva ce părea a fi un corp omenesc.

Apucă acel ceva. Era un picior de om, un picior mic, de fată. O trase către el. Din hainele ei ieșea fum. Abia dacă reușea să-i zărească fața și nu-și putea da seama dacă era conștientă, dar, în mod clar, era legată din cap până în picioare cu șireturi din piele, așa că n-ar fi putut să se miște de una singură. Făcând eforturi să se oprească din tușit, Merthin reuși să-și strecoare brațele sub ea și să o ridice.

Imediat ce ajunse în poziție verticală, își dădu seama că fumul era orbitor de gros. Nu reușea să-și amintească în ce direcție era scara. Porni cu pași clătinați să se depărteze de flăcări și se izbi de un perete, gata-gata să o scape pe Tilly din brațe. Spre stânga sau spre dreapta? O luă la stânga și ajunse într-un colț. Răzgândindu-se, se întoarse pe unde venise.

Se simțea ca și cum s-ar fi înecat într-o apă întunecată. Secătuit de puteri, se lăsa în genunchi. Această idee îl salvă. Din nou, descoperi că putea vedea mai bine aproape de pardoseală și o treaptă de piatră apărură – ca o viziune paradiziacă – exact în fața lui.

Strângând cu disperare trupul moale al lui Tilly, se târî în genunchi până la scară. Cu un ultim efort, se ridică. Puse un picior pe prima treaptă și se săltă cu greutate; apoi repetă mișcarea la următoarea treaptă. Tușind incontrollabil, se forță să urce până ce se terminară treptele. Se clătină, se prăbuși în genunchi, scăpând-o pe Tilly, și apoi se lăsa să cadă pe pardoseala sălii de mese.

Cineva se aplecă peste el. Reuși să bolborosească:

— Închideți trapa! Înăbușiți focul!

O clipă mai târziu, auzi bufnetul ușii închise.

Simți cum cineva îl apucă de subsuori. Deschise ochii și văzu chipul lui Caris, întors cu susul în jos, după care vederea i se încețoșă. Fumul deveni mai slab, așa că începu să-și umple

plămânii cu aer curat. Simți trecerea din interior în exterior și gustul dulce al aerului pur și răcoros al nopții. Caris îl puse jos și Merthin îi auzi pașii îndepărtându-se în goană.

Trăgea aer în piept, icnind, și tușea, icnea și tușea. Încet-încet, reuși să respire normal. Ochii încetară să-i mai lăcrimeze și observă că zorii mijeau către miazăzi. Lumina slabă îl făcu să distingă o mulțime compactă de călugărițe, stând în picioare în jurul lui.

Se ridică în capul oaselor. Caris și o altă măicuță tocmai o trăgeau pe Tilly din sala de mese. Merthin încercă să articuleze ceva, tuși, după care încercă din nou.

— Cum e?

— A fost înjunghiată în inimă, spuse Caris. Începu să plângă. Era moartă dinainte ca tu să ajungi la ea.

72

Merthin deschise ochii și aceștia fură inundați imediat de lumina strălucitoare a zilei. Dormise până târziu: unghiul razelor soarelui care pătrundeau prin fereastra dormitorului îi arăta că dimineața ajunsese pe la jumătate. Evenimentele nopții anterioare îi reveniră în minte ca un coșmar și, preț de câteva clipe, se agăță de speranța că acestea nu se întâmplaseră cu adevărat. Dar simțea o durere în piept la fiecare inspirație, iar pielea de pe față îi era dureros de pârlită. Apoi își aminti clar oroarea asasinării lui Tilly și a surorii Nellie – amândouă niște femei tinere și total nevinovate. Cum de îngăduise Dumnezeu să se întâmple așa ceva?

Își dădu seama ce anume îl trezise când ochii îi poposiră asupra lui Caris, care puneă o tavă pe o măsuță aflată lângă pat. Aceasta era cu spatele la el, însă Merthin își putea da seama, după cât de lăsați îi erau umerii și după unghiul în care-și ținea capul, că era furioasă. Nici nu îl mira. Inima îi era plină de durerea provocată de moartea lui Tilly și de mânie că atmosfera de sfințenie și de siguranță a mănăstirii fusese violată.

Merthin se ridică. Caris trase două taburete lângă masă și se așezară amândoi. El îi studia chipul cu priviri afectuoase. În jurul ochilor ei apăruseră cute de tensiune. Se întrebă dacă ea mai dormise de la atac încoace. Pe obrazul ei stâng se vedea o pată de cenușă, așa că își linse degetul și o șterse cu o mișcare blândă.

Caris adusese pâine proaspătă, unt abia bătut și o carafă de cidru. Merthin descoperi că îi era și foame, și sete, așa că începu să mănânce. Clocotind de furie, Caris nu luă nici măcar o înghițitură.

— Cum se simte Thomas? întrebă Merthin.

— E la spital. Îl doare capul, dar poate vorbi coerent și răspunde la întrebări, așa că probabil creierul său nu a suferit vreo stricăciune iremediabilă.

— Asta-i bine. Va trebui făcută o anchetă pentru Tilly și Nellie.

— Am trimis deja o misivă către șeriful din Shiring.

— Probabil că vor da vina pe Tam Hiding.

— Tam Hiding e mort.

Merthin dădu aprobator din cap. Știa foarte bine ce urma. Mâncarea sățioasă de la micul dejun reușise să-i lumineze starea de spirit, însă acum orizonturile se întunecau din nou. Înghiți și-și împinse farfuria la o parte.

Caris continuă:

— Indiferent cine a fost cel care a venit aici azi-noapte, voia să-și ascundă identitatea, așa că a spus o minciună – fără să știe că Tam Hiding și-a dat duhul în spitalul meu, acum trei luni.

— Și cine crezi că ar fi putut să fie?

— Cineva cunoscut nouă – de aici și nevoia de a purta mască.

— Poate că da.

— Nelegiuții nu poartă măști.

Era adevărat. Trăind în afara legii, nelegiuților nu le păsa cine știa de ei și de infracțiunile comise. Dar intrușii de noaptea trecută nu corespundeau acestui profil. Faptul că aveau măști arăta foarte clar că era vorba despre niște cetățeni respectați cărora le era teamă să nu fie recunoscuți.

Caris urmă cu o logică nemiloasă:

— Au omorât-o pe Nellie pentru a o forța pe Joan să le deschidă vistieria, dar chiar nu era nevoie să o omoare și pe Tilly, căci deja pătrunseseră în încăperea cu pricina. Ceea ce înseamnă că îi doreau moartea din alt motiv. Și nici nu s-au mulțumit să o lase să se sufocă de fum sau să ardă de vie – au înjunghiat-o în inimă. Fără îndoială, voiau să se asigure că e moartă.

— Și ce-ți arată asta?

Caris nu răspunse la întrebare.

— Tilly era convinsă că Ralph voia să o omoare.

— Știu.

— Unul dintre bărbații cu cagule era gata să te omoare, la un moment dat. Glasul i se frânse, iar ea fu nevoită să se oprească. Luă o înghițitură de cidru din cana lui Merthin, încercând să-și recapete controlul, după care continuă: Dar conducătorul l-a oprit. De ce să o fi făcut? Deja omorâseră o

călugăriță și o femeie din aristocrație – de unde atâtea scrupule când venea vorba despre uciderea unui simplu constructor?

— Crezi că atacatorul a fost Ralph.

— Tu nu?

— Ba da. Merthin oftă profund. Ai văzut mănua cu un singur deget?

— Am observat că purta mănuși.

Merthin dădu din cap, contrazicându-l.

— Numai una. Pe mâna stângă. Și nu una cu degete, ci cu unul singur.

— Pentru a-și ascunde infirmitatea.

— Nu pot să fiu sigur și, în mod clar, n-am putea dovedi nimic, dar sunt îngrozitor de convins că e vorba despre el.

Caris se ridică în picioare.

— Hai să cercetăm exact stricăciunile.

Intrară în claustrul măicuțelor. Novicele și orfanele începuseră să curețe urmele incendiului din vistierie, cărând saci întregi cu lemn carbonizat și cenușă pe treptele în spirală, dând tot ce nu era complet distrus pe mâna sorei Joan și cărând restul la grămada de gunoi.

Pe una dintre mesele din refectoriul măicuțelor, Merthin văzu ornamentele bisericești: sfeșnice de aur și argint, crucifixe și vase, toate frumos lucrate și bătute cu pietre prețioase. Vederea lor fu o adevărată surpriză pentru el.

— N-au luat astea? întrebă el.

— Ba da... Însă se pare că s-au cam răzgândit, căci le-au abandonat într-un șanț, dincolo de zidul orașului. Un țăran care venea să vândă niște ouă le-a găsit în dimineața asta. Din fericire, a fost vorba despre un om cinstit.

Merthin luă în mână o acvamanilă, un urcior, în formă de cocoș, cu penele de pe grumaz frumos finisate.

— Așa ceva e greu de vândut. E un obiect pe care nu și l-ar permite decât o mână de oameni, iar cei mai mulți dintre ei și-ar da seama imediat că a fost furat.

— Dar hoții ar fi putut să-l topească și apoi să vândă aurul.

— Evident, au hotărât că e o bătaie de cap prea mare.

— Poate că așa e.

Caris nu era deloc convinsă. Nici Merthin – explicația sa nu prea stătea în picioare. Jaful fusese plănuțit cu meticulozitate, asta era clar. Și atunci de ce să nu se fi hotărât hoții în avans în privința ornamentelor?

Caris și Merthin coborâră treptele și ajunseră în vistierie. La amintirea calvarului prin care trecuse cu o noapte înainte, Merthin își simți stomacul contractându-i-se de frică. În încăperea, alte câteva novice erau ocupate cu spălatul pereților și al pardoselii, mănuiind cu dibăcie măști și găleți.

Caris le spuse să ia o pauză și să iasă un pic la aer. Când ea și Merthin rămaseră singuri, luă o bucată de lemn de pe un raft și o folosi pentru a desprinde una dintre lespezile din pardoseală. Merthin nu observase până atunci că piatra respectivă nu era fixată la fel ca restul, având un șanțuleț îngust de jur împrejur. Caris scoase la iveală un locaș spațios în care se afla un cufăr de lemn. Își vârî apoi mâna în orificiu și trase lădița. O deschise cu una dintre cheile de la brâu. Sîpetul era plin cu monede din aur.

Merthin era surprins.

— Au lăsat în urmă așa ceva!

— Mai sunt încă trei locașuri ascunse, ca ăsta, îi dezvălui Caris. Încă unul în podea și două încastrate în pereți. Nu l-au găsit pe niciunul dintre ele.

— Înseamnă că nu au căutat prea atent. Cele mai multe vistierii au asemenea ascunzători. Se știe.

— O știu mai ales tâlharii.

— Asta înseamnă că banii nu au fost prioritari pentru ei.

— Exact.

Caris încuie lădița și o așeză înapoi în locașul ei.

— Dacă nu voiau ornamentele și nu au fost suficient de interesați de monedele de aur pentru a cerceta bine vistieria după asemenea ascunzători, atunci de ce au atacat mănăstirea, până la urmă?

— Ca s-o omoare pe Tilly. Jaful n-a fost decât o acoperire.

Merthin își acordă un mic răgaz pentru a se gândi la asta.

— Nu aveau nevoie de o acoperire prea elaborată, rosti el. Dacă nu voiau decât să o asasineze pe Tilly, ar fi putut să o facă în dormitorul comun și să fi ajuns hăt-departe până ce măicuțele s-ar fi întors de la utrenie. Dacă ar fi procedat cu grijă – să o fi sufocat cu o pernă de puf, de exemplu –, nici măcar n-am fi știut că a fost vorba despre o crimă. Ar fi părut ca și cum ar fi murit în somn.

— Atacul ăsta e pur și simplu inexplicabil. Nu s-au ales aproape cu nimic – doar cu câteva monede din aur.

Merthin aruncă o privire în jur, prin încăperea subterană.

— Unde sunt hrisoavele? întrebă el.

— Probabil că s-au făcut scrum. Oricum, nu prea contează.

Am copii la toate.

— Pergamentul nu arde prea bine.

— N-am încercat niciodată să-i dau foc.

— Fumegă, se strânge și se deformează, dar nu ia foc.

— Poate că le-a găsit cineva printre resturi.

— Hai să verificăm.

Urcară scara și ieșiră din vistierie. Când ajunseră în claustru, Caris o întrebă pe Joan:

— Ai găsit vreo bucată de pergament prin cenușă?
Măicuța clătină din cap.

— Nicio bucățică.

— Crezi că e posibil să fi trecut tu cu vederea asemenea resturi?

— Nu cred – bine, asta dacă nu cumva e vorba despre pergamente care să se fi făcut scrum de-a dreptul.

— Merthin spune că pergamentele nu iau foc. Se întoarce către el: Cine ar vrea să pună mâna pe hrisoavele noastre? Nu sunt de niciun folos altcuiva în afară de noi.

Merthin urmă firul logic al spuselor sale, doar ca să vadă unde putea duce:

— Dar hai să presupunem că ar exista un document, aflat în posesia ta – sau pe care s-ar putea să-l ai, sau pe care cineva crede că îl ai – și pe care ei îl vor.

— Despre ce crezi că ar fi vorba?

Merthin se încruntă.

— Documentele sunt, prin definiție, publice. Țasta e și scopul consemnării în scris a unui lucru, pentru ca oamenii să-l poată citi în viitor. E ciudat să te gândești la un document secret... Brusc, îi veni o idee. O trase pe Caris de lângă Joan și porni relaxat alături de ea de-a lungul aleii claustrului, până ce fu sigur că nu puteau fi auziți. Apoi spuse: Bine, dar noi doi știm ceva despre un document secret.

— Scrisoarea pe care a îngropat-o Thomas în pădure.

— Da.

— Dar de ce și-ar închipui cineva că s-ar afla în vistieria mănăstirii de maici?

— Păi, ia stai și gândește-te un pic. S-a întâmplat în ultima vreme ceva care să trezească suspiciuni?

Chipul lui Caris se adumbri.

— O, Doamne! exclamă ea.

— E ceva deci.

— Ți-am povestit despre faptul că moșia de la Lynn Grange a fost donată mănăstirii de regina Isabela, cu ocazia acceptării lui Thomas în rândul monahilor.

— Ai mai vorbit și cu altcineva despre asta?

— Da... cu vâtaful din Lynn. Și Thomas s-a înfuriat că am făcut-o, ba chiar mi-a spus că vor exista consecințe serioase.

— Deci cineva se teme că ai avea în posesie scrisoarea secretă a lui Thomas.

— Ralph?

— Nu cred că Ralph știe de existența scrisorii. Eu am fost singurul dintre copii care l-a văzut pe Thomas îngropând-o. În mod clar, Ralph n-a adus vorba niciodată despre ea. Probabil că el acționează în numele altcuiva.

Chipul lui Caris trăda teamă.

— În numele reginei Isabela?

— Sau chiar al regelui.

— Crezi că e posibil ca regele să-i fi dat poruncă lui Ralph să atace o mănăstire de maici?

— Nu, cel puțin nu personal. Probabil că a folosit un intermediar, o persoană devotată, cu ambiții politice și lipsită de orice scrupule. Am întâlnit asemenea persoane, mereu dădeau târcoale palatului dogelui. Sunt niște gunoaie cu toții.

— Hmm, și în cazul nostru cine să fi fost?

— Cred că pot să ghicesc, zise Merthin.

Gregory Longfellow se întâlnește cu Ralph și cu Alan două zile mai târziu, în micul conac de lemn de la Wigleigh. Aceasta era o așezare mult mai puțin expusă privirilor indiscrete decât Tench. La Tench Hall roiau o mulțime de oameni care urmăreau fiecare mișcare a lui Ralph: servitori, subordonați, părinții lui chiar. Aici, la Wigleigh, țăranii aveau propriile sarcini istovitoare și nimeni n-ar fi îndrăznit să-i pună vreo întrebare lui Ralph în ceea ce privea conținutul sacului pe care-l ducea Alan.

— Am înțeles că totul a mers conform planului, începu Gregory.

Vestea atacului asupra mănăstirii se răspândise cu o viteză uimitoare în tot ținutul.

— N-a fost prea greu, replică Ralph.

Era oarecum dezamăgit de reacția moderată a lui Gregory. După tot ce făcuse pentru a pune mâna pe cartele acelea, n-ar fi stricat ca Gregory să se arate mai entuziasmat.

— Bineînțeles, șeriful a anunțat că o să facă o anchetă, urmă Gregory cu asprime în glas.

— O să spună că de vină au fost niște nelegiuți.

— N-ai fost recunoscut, nu?

— Am purtat cagule.

Gregory îl fixă cu o privire ciudată.

— Nu știam că nevasta ta se afla la mănăstire.

— O coincidență utilă, spuse Ralph. Am reușit să dobor doi iepuri dintr-o lovitură.

Căutătura ciudată spori în intensitate. Oare ce se petrecea în mintea avocatului? Avea să se prefacă scandalizat de faptul că Ralph își ucisese soția? Dacă așa stăteau lucrurile, Ralph era pregătit să sublinieze că Gregory îi fusese complice la tot ce se întâmplase la mănăstire – mai mult, el instigase atacul. Nu avea niciun drept să emită judecăți morale. Ralph așteptă ca Gregory să spună ceva. Dar, după o pauză prelungă, avocatul rosti doar atât:

— Ia hai să aruncăm o privire pe hrisoavele astea.

O trimiseră pe servitoare, Vira, să vadă de niște treburi care să o țină ocupată mult timp, iar Ralph îl puse pe Alan să stea în fața ușii, pentru a împiedica intrarea vreunor musafiri nepoftiți. Apoi Gregory răsturnă pe masă documentele din sac. Se așeză cât mai comod și începu să le citească. Unele erau făcute sul și legate cu sfoară, altele, împăturite, în timp ce o a treia parte fuseseră cusute împreună, într-un soi de cărțicele. Deschise una dintre acestea, citi câteva rânduri la lumina puternică venită prin ferestrele deschise, după care aruncă actul înapoi în sac și luă un altul.

Ralph habar nu avea ce anume căuta Gregory. Nu-i spusese decât că era ceva care l-ar fi pus pe rege într-o situație delicată.

Se plictisea privindu-l pe Gregory citind, însă nu avea nici cea mai mică intenție să plece. Obținuse ceea ce voia Gregory și avea să rămână acolo până ce acesta îi făgăduia îndeplinirea părții sale din învoială.

Răbdător, avocatul cel înalt luă la rând toate hrisoavele. Unul îi atrăsese atenția, așa că îl citise până la capăt, însă într-un final îl aruncase în sac, împreună cu celelalte.

Ralph și Alan își petrecuseră cea mai mare parte din săptămâna trecută în Bristol. Era puțin probabil ca cineva să le ceară să declare ce făcuseră în acest timp, însă, oricum, avuseseră grijă să-și ia măsuri de precauție. Petrecuseră prin taverne în fiecare seară, cu excepția nopții în care fuseseră la Kingsbridge. Tovarășii lor de chef aveau să-și aducă aminte negreșit de băuturile gratis, dar nu și de noaptea în care Ralph și Alan lipsiseră – și chiar dacă își aminteau, atunci cu siguranță n-ar fi putut spune dacă fusese vorba despre a patra miercuri după Paște sau de antepenultima joi dinainte de Rusalii.

Într-un final, masa se goli, iar sacul era din nou plin.

— N-ai găsit ce căutai? se interesă Ralph.

Gregory nu-i răspunse la întrebare.

— Ai adus tot? replică în schimb avocatul.

— Tot.

— Bun.

— Deci nu ai găsit hârtia aia?

Gregory își alege cuvintele cu mare grijă, ca de obicei:

— Obiectul respectiv nu e aici. Totuși, am dat de un document care poate explica de ce această... chestiune... a ajuns să fie menționată în ultimele luni.

— Deci ești mulțumit, insistă Ralph.

— Da.

— Iar regele nu mai are motive de neliniște.

Pe chipul lui Gregory apăru o umbră de iritare, ca și cum și-ar fi pierdut răbdarea.

— N-ar trebui să te preocupi tu de neliniștile regelui. Asta-i treaba mea.

— Deci mă pot aștepta să-mi primesc imediat răsplata.

— O, da, rosti Gregory. Până la sezonul recoltei, o să ajungi conte de Shiring.

Ralph fu străbătut de o undă de satisfacție. Conte de Shiring... în sfârșit! Câștigase răsplata după care tânjise mereu, iar tatăl său era încă în viață, să primească această veste.

— Mulțumesc, îi zise.

— Eu unul, dacă aș fi în locul tău, îl atenționez Gregory, m-aș duce și aș începe să o curtez pe lady Philippa.

— Să-i fac curte?

Ralph era de-a dreptul uluit.

Gregory ridică din umeri.

— Evident, ea nu are dreptul să se opună, însă ar fi bine să se păstreze niște aparențe. Spune-i că regele ți-a acordat permisiunea de a-i cere mâna și că speri că și ea va ajunge să te iubească la fel de mult pe cât o iubești tu.

— Aha, făcu Ralph. În regulă.

— Du-i un cadou, adăugă Gregory.

73

În dimineața înmormântării lui Tilly, Caris și Merthin se întâlniră pe acoperișul catedralei, în zori.

Acoperișul reprezenta parcă o lume de sine stătătoare. Nu întâmplător, calcularea suprafeței lespezilor de ardezie era un exercițiu de geometrie propus de nenumărate ori la cursul de matematici avansate care se ținea la școala stăreției. Muncitorii erau nevoiți să urce mai mereu pe el, pentru lucrări de reparații și întreținere, așa că suprafețele înclinate, crestele, colțurile, burlanele, turnulețele și belvederele, streșinile și garguiele erau legate între ele printr-o rețea de punți și scări. Turnul principal nu fusese încă reconstruit, însă priveliștea care se oferea ochilor din vârful fațadei vestice era de-a dreptul impresionantă.

Stăreția era cuprinsă de o activitate febrilă. Funeraliile urmau să aibă o amploare deosebită. Cât fusese în viață, nimeni nu-i dăduse importanță lui Tilly, însă acum, că fusese victima unei crime atât de spectaculoase – o femeie din aristocrație asasinată într-o mănăstire –, avea să fie condusă pe ultimul drum de tot felul de persoane cu care nu schimbase niciodată o vorbă. Caris ar fi vrut să ia măsuri pentru a împiedica strângerea unui alai prea mare, de teamă să nu

crească probabilitatea răspândirii ciumei, însă își dăduse seama că n-avea ce să facă pentru a-i descuraja pe oameni să vină.

Episcopul sosise deja și fusese găzduit în cea mai bună cameră din palatul starețului – motiv pentru care Caris și Merthin petrecuseră noaptea separat, ea în dormitorul comun al călugărițelor, iar el și Lolla la hanul Holly Bush. Văduvul îndurerat, Ralph, dormise și el într-o încăpere privată, aflată la etajul spitalului. Fiul său, Gerry, se afla în grija călugărițelor. Lady Philippa și fiica ei, Odila, singurele rude de sânge ale lui Tilly rămase în viață, erau găzduite tot la spital.

Nici Merthin, nici Caris nu discutaseră cu Ralph cu o zi înainte, când sosise. Nu-i puteau face dreptate lui Tilly, pentru că nu dispuneau de nicio dovadă concretă, însă, oricum, știau prea bine care era adevărul. Deocamdată, nu-și împărtășiseră convingerile cu nimeni, căci nu avea niciun rost. În timpul funeraliilor, aveau să fie nevoiți să se poarte cu Ralph de parcă lucrurile ar fi stat într-adevăr așa cum păreau. Avea să fie greu.

În timp ce persoanele importante dormeau, călugărițele și angajații stăreției munceau din greu, îndeletnicindu-se cu pregătirea mesei de după ceremonia de înhumare. Pe hornul brutăriei ieșea un fuior de fum, care stătea mărturie pentru faptul că înăuntru se coceau zeci de pâini lungi, de câte două kilograme fiecare, din făină de grâu. Doi bărbați împingeau un butoi plin cu vin către casa starețului. Mai multe novice erau ocupate cu aranjarea unor bănci și a unor mese din lemn pe pajiște, pentru oamenii de rând care aveau să asiste la înmormântare.

Pe când soarele se înălța de dincolo de râu, aruncând o lumină piezișă și gălbuie asupra acoperișurilor din Kingsbridge, Caris studia urmele lăsate de cele nouă luni de ciumă asupra așezării. De la această înălțime, locurile goale din șirurile de case aduceau cu niște dinți cariați. Bineînțeles, era un lucru obișnuit ca locuințele din lemn să se prăbușească – din cauza incendiilor, a stricăciunilor făcute de ploi, a construcției prost realizate sau pur și simplu a vechimii. Ceea ce făcea ca lucrurile să fie diferite acum era că nimeni nu se mai deranja să le repare. Dacă cineva se trezea că i se prăbușea casa, se muta pur și simplu într-una dintre cele rămase goale prin vecini. Singura persoană care mai construia câte ceva era Merthin, dar lumea îl considera un optimist nebun, cu prea mulți bani.

De cealaltă parte a râului, groparii lucrau deja în cimitirul proaspăt sfânt. Ciuma nu dădea semne de slăbire. Când aveau să se termine toate grozăviile acestea? Oare casele aveau să continue să se prăbușească unele după altele, până ce nu avea să mai rămână nimic, iar orașul avea să fie un pustiu presărat

cu țigle sparte și grinzi pârjolite, dar mărginit de un cimitir de 40 de hectare?

— N-o să permit să se întâmple asta, zise ea cu voce tare.

La început, Merthin nu înțelese despre ce era vorba.

— Însmormântarea? întrebă încruntându-se.

Caris făcu un gest larg, care cuprindea orașul și lumea de dincolo de el.

— Totul. Bețivii care se cotolesc unii pe alții. Părinții care-și abandonează copiii bolnavi pe pragul spitalului. Bărbații care stau la coadă să-și facă poftele cu o femeie beată, pe o masă de la White Horse. Vitele care mor pe pășuni. Penitenții pe jumătate goi care se biciuiesc, după care adună bani de la cei care-i privesc. Și, mai presus de orice, o tânără mamă omorâtă cu cruzime aici, în mănăstirea mea. Nu-mi pasă dacă vom muri cu toții de ciumă. Atât timp cât suntem încă în viață, eu, una, n-o să las lumea noastră să se facă fărâme.

— Și ce ai de gând să faci?

Îi zâmbi, plină de recunoștință. Cei mai mulți i-ar fi spus că era complet neputincioasă, că nu avea cum să lupte împotriva stării de fapt, dar el era mereu gata să creadă în ea. Își îndreptă privirea către niște îngeri sculptați pe fațada unui turnuleț îngust, cu chipurile tocite de 200 de ani în care fuseseră biciuiți de vânturi și ploi, gândindu-se la spiritul care îi pusese în mișcare pe cei care construiseră catedrala.

— O să reinstaurăm ordinea și rânduiala aici. O să-i obligăm pe oamenii din Kingsbridge să revină la normalitate, fie că le place, fie că nu. O să reconstruim orașul ăsta, o să aducem viața pe făgașul normal, fără să luăm în seamă molima aceasta îngrozitoare.

— Bine, făcu el.

— Acum e momentul potrivit pentru asta.

— Pentru că toți sunt atât de furioși din cauza morții lui Tilly?

— Și pentru că sunt speriați de ideea că niște oameni înarmați pot să intre în oraș pe timpul nopții și să ucidă pe cine poftesc. Pentru că își dau seama că nimeni nu e în siguranță.

— Și ce-o să faci?

— O să le spun că trebuie să luăm măsuri ca așa ceva să nu se mai întâmple niciodată.

— O asemenea tragedie nu trebuie să se mai repete! strigă ea, iar glasul îi reverberă peste cimitir, stârnind ecouri între zidurile străvechi ale catedralei.

Femeile nu aveau dreptul să ia cuvântul în cadrul slujbei religioase, însă ceremonia din cimitir nu era atât de formală, fiind un moment solemn, în cadrul căruia și persoane din afara

Bisericii, de obicei rudele decedatului, puteau să țină cuvântări sau să se roage cu voce tare.

Cu toate acestea, Caris își asuma un risc. Episcopul Henri era cel care oficia ritualul, asistat de arhidiaconul Lloyd și de canonicul Claude. Lloyd era, de câteva decenii bune, funcționarul responsabil cu dioceza, iar Claude era un coleg al lui Henri, din Franța. Într-un asemenea anturaj, era un act de mare îndrăzneală ca o călugăriță să țină o cuvântare neprogramată.

Dar, bineînțeles, aceste aspecte nu cântăriseră niciodată prea mult pentru Caris.

Luă cuvântul tocmai când micul sicriu era coborât în mormânt. Câțiva dintre cei prezenți plângeau. În jurul gropii se adunase un cortegiu de peste 500 de oameni, dar toți amuțiră auzindu-i glasul.

— Niște bărbați înarmați au intrat în orașul nostru pe timp de noapte și au ucis o tânără în incinta mănăstirii de maici... iar eu una n-o să tolerez așa ceva, începu ea.

Din rândul mulțimii se ridică un zgomot nedefinit de încuviințare. Caris continuă mai tare:

— Stăreția nu va tolera asemenea fapte – episcopul nu va tolera așa ceva – și nici oamenii din Kingsbridge n-o vor face!

Susținerea celor prezenți deveni mai vocală, iar aceștia începură să strige „Nu!” și „Amin!”

— Oamenii spun că ciuma a fost trimisă de către Domnul. Eu zic că, atunci când Domnul ne trimite ploaie, ne punem la adăpost. Când Dumnezeu asmute gerul împotriva noastră, facem focul. Când Domnul ne trimite buruieni, le smulgem din rădăcini. Trebuie să ne apărăm!

Aruncă o privire către episcopul Henri. Acesta părea uluit. Nu fusese avertizat nicicum că ea avea să țină o asemenea predică, iar dacă i s-ar fi cerut permisiunea, ar fi refuzat să i-o acorde; își dădea însă seama că stareța îi avea pe oameni de partea ei, așa că nu îndrăznea să intervină.

— Ce putem face?

Caris își roti privirea prin mulțime. Toate chipurile erau întoarse către ea, toți așteptau. Nu aveau habar ce trebuiau să facă, voiau ca ea să le ofere o soluție. Ar fi acceptat bucuroși orice le-ar fi spus, atât timp cât le oferea o rază de speranță.

— Trebuie să reconstruim zidul orașului! strigă ea.

Toți izbucniră într-un cor de exclamații aprobatoare.

— Un zid nou, mai înalt, mai solid și mai lung decât cel vechi și dărăpănat. Întâlni privirea lui Ralph. Un zid care să-i țină pe criminali la distanță!

Cei din mulțime strigară:

— Da!

Ralph își feri ochii.

— Și trebuie să alegem un conetabil nou, o echipă de adjuncți și de santinele, care să se asigure că legea e respectată și că toată lumea se poartă civilizată.

— Da!

— În seara aceasta o să aibă loc o întrunire a gildei parohiale, pentru a pune la punct detaliile practice, iar hotărârea gildei va fi anunțată în biserică, duminică viitoare. Mulțumesc și fie ca Domnul să vă binecuvânteze pe toți.

La ospățul de după înmormântare, care avu loc în sala palatului starețului, episcopul Henri luă loc în capul mesei. În dreapta sa ședea lady Philippa, văduva contelui de Shiring. Lângă ea stătea principalul personaj afectat de decesul lui Tilly, sir Ralph Fitzgerald, proaspătul văduv.

Ralph era încântat să se afle lângă Philippa. Se putea uita în voie la sânii ei în timp ce ea era concentrată asupra mâncării din farfurie și, ori de câte ori aceasta se apleca, Ralph putea să tragă cu ochiul către ceea ce lăsa la vedere decolteul pătrat al rochiei ei ușoare, de vară. Philippa nu o știa încă, însă nu mai era mult până când el avea să-i ordone să-și dea jos hainele și să rămână goală în fața lui, astfel încât să poată vedea sânii aceia magnifici în toată gloria lor.

Ralph observă că bucatele oferite de Caris erau îndestulătoare, însă nu extravagante. Pe masă nu se aflau lebede împănate sau piramide de dulciuri, dar se regăsea o cantitate respectabilă de carne friptă, pește fiert, pâine proaspătă, fasole și fructe de primăvară. O servi pe Philippa cu niște supă făcută din carne tocată de pui și lapte de migdale.

Aceasta i se adresă pe un ton grav:

— E o tragedie teribilă. Condoleanțele mele sincere.

Oamenii se arătasera atât de compătitori, încât, uneori, pentru câteva clipe, Ralph chiar credea că suferise o pierdere uriașă și uita că el fusese cel care înfipsese cuțitul în inima fragedă a lui Tilly.

— Mulțumesc, rosti el la fel de solemn. Tilly era atât de tânără... Dar noi, războinicii, am ajuns să ne obișnuim cu faptul că moartea îi răpește uneori pe neașteptate pe cei care ne stau alături. Se-ntâmplă ca într-o zi unul să-ți salveze viața și să-i juri prietenie și credință veșnică, iar într-a doua să primească o săgeată în piept, așa că ajungi să-l dai uitării.

Philippa îi aruncă o privire ciudată, care-i amintea de felul în care se uitase la el și sir Gregory – un amestec de curiozitate și dezgust. Se întrebă ce anume din atitudinea sa față de moartea lui Tilly provoca o asemenea reacție.

Philippa continuă:

— Știu că ai un băiețel.

— Gerry. Astăzi se ocupă călugărițele de el, dar mâine o să-l iau înapoi acasă, la Trench Hall. I-am găsit o doică. Sesiză o ocazie să lanseze o aluzie. Dar, bineînțeles, are nevoie de cineva care să-i fie mamă.

— Da.

Își aduse aminte de pierderea pe care o suferise ea.

— Dumneata știi bine ce înseamnă să-ți pierzi tovarășul de viață.

— Eu am avut norocul ca iubitul meu William să-mi fie alături timp de 21 de ani.

— Probabil că te simți singură.

Poate că nu era cel mai potrivit moment să o ceară în căsătorie, dar considera că n-ar fi fost rău să îndrepte firul discuției în această direcție.

— Da, chiar așa e. Am pierdut trei bărbați – pe William și doi fii. Castelul îmi pare foarte pustiu.

— Dar poate că n-o să rămână astfel pentru mult timp.

Philippa se holbă la el de parcă nu-i venea să-și creadă urechilor, iar Ralph își dădu seama că o jignise. Femeia se întoarse și începu să vorbească cu episcopul Henri, aflat de cealaltă parte a scaunului ei.

În dreapta lui Ralph era așezată fiica Philippei, Odila.

— Vrei o bucată din plăcinta asta? o întrebă el. E umplută cu carne de păun și de iepure.

Fata dădu aprobator din cap, iar el îi tăie o felie.

— Câți ani ai?

— Anul acesta împlinesc 15.

Era înaltă și deja avea silueta mamei sale, cu pieptul plin și șolduri late, feminine.

— Pari mai matură, zise el, uitându-se la sânii ei.

O spusese cu intenția de a-i face un compliment – în general, tinerii voiau să pară mai maturi –, însă Odila roși și își feri privirea.

Ralph își îndreptă privirea asupra mâncării din fața lui și își înfipse cuțitul într-o bucată de porc gătit cu ghimber. O mestecă îmbufnat. Nu se pricepea prea bine la ceea ce Gregory numea „curtare”.

Caris stătea în stânga episcopului Henri, cu Merthin, în calitate de staroste al ghildei, lângă ea. Lângă Merthin se afla sir Gregory Longfellow, care venise pentru a asista la înmormântarea contelui William, în urmă cu trei luni, și nu mai plecase din zonă. Caris era nevoită să-și suprime dezgustul de a sta la aceeași masă cu asasinul de Ralph și cu bărbatul care, aproape sigur, îl instigase la un asemenea act. Ospățul îi oferea însă prilejul de a se ocupa de anumite sarcini. Avea un

plan de renaștere a orașului. Reconstruirea zidurilor de apărare era doar prima parte. Pentru a o realiza pe a doua, trebuia să-l atragă pe episcopul Henri de partea ei.

Îi turnă prelatului o cupă de vin limpede de Gasconia, din care el luă o înghițitură prelungă. Se șterse la gură și spuse:

— Te pricepi la predici.

— Mulțumesc, replică ea, remarcând mustrea din spatele complimentului său. Viața acestui oraș se transformă în haos și desfrânare, iar dacă vrem să îndreptăm lucrurile, trebuie să-i inspirăm pe oameni. Sunt sigură că sunteți de acord.

— E un pic cam târziu să mă întrebi dacă sunt de acord sau nu. Dar, cu toate astea, trebuie să recunosc că sunt.

În mod clar, Henri era o persoană pragmatică, neavând obiceiul de a relua bătăliile care fuseseră pierdute deja. Tocmai pe asta se bazase Caris.

Se servi cu o bucată de carne de bătlan, condimentată cu piper și cuișoare, dar nu începu să mănânce: avea prea multe de spus.

— Planul meu nu se limitează la reconstruirea zidurilor și la refacerea forțelor de ordine.

— Mă gândeam eu că așa stau lucrurile, răspunse episcopul.

— Consider că Sfinția Voastră, ca episcop de Kingsbridge, ar trebui să aveți cea mai înaltă catedrală din toată Anglia.

Prelatul ridică din sprâncene.

— Ei bine, la asta nu mă așteptam.

— În urmă cu 200 de ani, aceasta era una dintre cele mai importante stăreții din Anglia. E cazul să-i redăm statutul. Un nou turn ar putea simboliza tocmai această renaștere, precum și statutul special al Sfinției Voastre printre ceilalți episcopi.

Henri schiță un zâmbet strâmb, însă era clar că era încântat. Știa bine că se afla în fața unei încercări de măgulire, și-i plăcea acest lucru.

Caris continuă:

— Turnul ar fi util și pentru oraș. Fiind vizibil din depărtare, i-ar putea ajuta pe pelerini și pe negustori să ajungă mai ușor aici.

— Și de unde ai face rost de banii necesari pentru el?

— Stăreția este bogată.

Henri fu surprins din nou.

— Starețul Godwyn se plângea mereu de probleme cu banii.

— Ei bine, el nu era deloc un administrator strălucit.

— Mie mi s-a părut mai degrabă competent.

— Multora li s-a părut așa, dar a luat tot felul de decizii greșite. Chiar de la început, a refuzat să repare dârsta pentru îndesit stofă, ceea ce i-ar fi adus un venit consistent, însă a

cheltuit banii pe care îi avea pe construirea unui palat propriu, care nu i-a adus niciun câștig.

— Și acum lucrurile stau altfel?

— Am concediat aproape toți vătafii și am numit în loc unii mai tineri care sunt dispuși să facă niște schimbări. Am transformat aproape jumătate din terenuri în pășuni, mai ușor de îngrijit în aceste vremuri, când ne confruntăm cu o criză de mână de lucru. Restul le-am închiriat pe bani, scutindu-i însă pe arendașii respectivi de celelalte obligații tradiționale. Plus că am avut de câștigat cu toții de pe urma taxelor de moștenire și a proprietăților lăsate de cei care au murit fără moștenitori, din cauza epidemiei de ciumă. Mănăstirea de călugări a ajuns acum la fel de înstărită ca cea de maici.

— Deci toți arendașii sunt oameni liberi?

— Cei mai mulți. În loc să muncească o zi pe săptămână în fermele noastre, să transporte cu carele fânul stăreției sau să-și pască oile pe izlazurile acesteia, plătesc pur și simplu o sumă de bani. Le convine mai mult și, în mod clar, acest aranjament ne face și nouă viața mai ușoară.

— O mulțime de seniori feudali – mai ales abații – privesc cu dezgust o asemenea transformare a obligațiilor arendașilor. Sunt de părere că-i strică pe țărani.

Caris ridică din umeri.

— Ce-am pierdut? Puterea de a impune tot felul de obligații mărunte, favorizându-i pe unii iobagi și asuprindu-i pe alții, dar ținându-i pe toți sub puterea noastră suverană. Călugării și călugărițele nu au niciun interes să-i tiranizeze pe țărani. Aceștia știu cel mai bine ce să cultive și ce pot vinde la târg. Lucrează îndoit dacă îi lăsăm să decidă singuri.

Episcopul o ținut cu o privire plină de suspiciune.

— Deci crezi că stăreția e în stare să plătească înălțarea unui turn nou?

Caris își dădea seama că Henri se așteptase ca ea să-i ceară bani.

— Da... cu ceva ajutor din partea negustorilor din oraș. Și tocmai aici ne-ați putea ajuta Sfinția Voastră.

— Mă gândeam eu că trebuie să fie ceva...

— Nu vă cer bani. Ceea ce doresc de la Sfinția Voastră valorează mai mult decât banii.

— M-ai făcut curios.

— Vreau să fac petiție la rege să ne acorde o cartă de obște.

Rostind aceste cuvinte, Caris își dădu seama că îi tremurau mâinile. Se întorcea la bătaia pe care o purtase cu Godwyn în urmă cu zece ani și care se încheiase cu procesul în care fusese acuzată de vrăjitorie. Adevărata miză fusese carta de obște, iar ea aproape că-și pierduse viața luptând pentru ea. Acum

lucrurile stăteau cu totul altfel, însă carta nu era deloc mai puțin importantă. Caris își lăsa cuțitul de mâncat pe masă și își împreună mâinile în poală, pentru a le opri din tremurat.

— Înțeleg, zise Henri neangajant.

Caris înghiți în sec, cu greu, și continuă:

— Un asemenea document este esențial pentru renașterea comerțului în orașul nostru. Mult timp, Kingsbridge a fost ținut pe loc de strânsoarea de fier a stăreției. În general, stareții sunt precauți și conservatori, așa că, din instinct, se opun oricăror schimbări și inovații. Negustorii trăiesc din schimbare – caută mereu modalități noi de a câștiga bani sau cel puțin așa fac cei buni. Dacă vrem ca orașul să contribuie la plata noului turn, trebuie să le acordăm libertatea de care au nevoie pentru a prospera.

— O cartă de obște.

— Orașul ar putea avea propriul tribunal, ar putea să-și facă propriile reguli, ar putea fi condus de o ghildă în toată regula, nu ca acum, când avem o ghildă parohială lipsită de orice fel de putere reală.

— Dar ar fi dispus regele să acorde o asemenea carte Kingsbridge-ului?

— Regilor le convine să aibă cât mai multe obști, căci acestea plătesc multe impozite. Dar, în trecut, starețul de Kingsbridge a fost cel care s-a opus încercărilor de a obține carta.

— Deci tu crezi că stareții sunt prea conservatori.

— Prea timizi.

— Ei bine, replică episcopul cu un hohot de râs, tu în niciun caz n-o să fii acuzată vreodată de timiditate.

Caris nu se abătu de la scopul ei.

— Cred că, dacă e să construim turnul cel nou, este esențial să obținem carta.

— Da, înțeleg asta.

— Deci sunteți de acord?

— Cu construirea turnului sau cu obținerea cartei?

— Merg mâna-n mâna.

Henri păru amuzat de răspunsul ei.

— Închei un târg cu mine, stareță Caris?

— Dacă sunteți dispus, da.

— Bine. Construiește-mi un turn, iar eu o să te ajut să obții carta.

— Nu. Lucrurile trebuie făcute tocmai invers. Avem nevoie de cartă mai întâi.

— Deci trebuie să am încredere în tine.

— E chiar așa greu?

— Sincer să fiu, nu.

— Bine. Înseamnă că ne-am înțeles.

— Da.

Caris se aplecă în față și privi dincolo de Merthin.

— Sir Gregory?

— Da, stareță Caris?

Caris făcu un efort să se arate politicoasă față de el.

— Ați gustat din iepurele ăsta în sos dulce? Chiar vă sfătuiesc să o faceți, e excelent.

Gregory acceptă castronul întins și se servi.

— Mulțumesc.

Caris îi spuse:

— Vă amintiți, desigur, că orașul nostru nu e obște.

— Da, sigur.

În urmă cu mai bine de zece ani, Gregory se folosisese tocmai de acest argument pentru a o învinge pe Caris în fața tribunalului regal, în disputa legată de dârsta de îndesit stofă de lână.

— Sfinția Sa consideră că a venit vremea să-i cerem regelui să ni se elibereze o cartă de obște.

Gregory încuviință din cap.

— Cred că e foarte probabil ca regele să avizeze favorabil o asemenea solicitare – mai ales dacă i s-ar prezenta în modul potrivit.

Sperând că expresia ei nu oglindea dezgustul pe care-l simțea, Caris zise:

— Poate o să fiți atât de bun încât să ne dați câteva sfaturi.

— Putem discuta această chestiune puțin mai târziu?

Evident, Gregory avea să ceară mită, deși, fără nicio îndoială, avea să o numească „onorariu juridic”.

— Bineînțeles, răspunse Caris, reprimându-și un fior.

Servitorii începură să strângă mâncarea rămasă. Caris se uită la porția ei. Nu mâncase nicio bucățică.

— Familiile noastre sunt înrudite, îi spuse Ralph Philippei. De departe, bineînțeles, adăugă el în grabă. Dar tatăl meu se trage din contele acela de Shiring ai căror părinți au fost lady Aliena și Jack Constructorul. Aruncă o privire de cealaltă parte a mesei, către Merthin, starostele ghildei. Cred că eu am moștenit sângele conților, iar fratele meu, pe cel al constructorilor.

Își ridică ochii către fața Philippei, să vadă în ce fel reacționa. Femeia nu părea deloc impresionată.

— Eu am fost crescut în gospodăria regretatului dumitale socru, contele Roland, continuă el.

— Da, îmi aduc aminte de vremea când erai doar un scutier.

— Am luptat sub comanda contelui, în expediția regelui în Franța. La bătălia de la Crecy i-am salvat viața prințului de Wales.

— O, Doamne, minunat! răspunse ea din politete.

Ralph încerca să o facă să îl vadă ca pe un egal, astfel încât anunțul că ea avea să-i fie soție să îi pară cât mai puțin nefiresc. Dar, cu toate acestea, nu părea a avea mare succes. Philippa părea doar plictisită și un pic nedumerită privind direcția în care se îndrepta conversația lor.

Fu adus desertul: căpșune îndulcite, napolitane cu miere, curmale, stafide și vin cu mirodenii. Ralph goli o cupă de vin și își mai turnă una, în speranța că alcoolul avea să-l ajute să se poarte mai relaxat cu Philippa. Nu înțelegea de ce i se părea atât de greu să-i vorbească. Pentru că era înmormântarea soției lui? Pentru că Philippa era contesă? Sau pentru că fusese atâția ani îndrăgostit de ea până peste cap, fără vreo speranță de apropiere, iar acum nu-i venea să creadă că, în sfârșit, ea avea să-i fie soție?

— De aici o să vă întoarceți la Earlcastle? o întrebă el.

— Da. Mâine plecăm.

— Și-o să stați mult acolo?

— Unde altundeva să mă duc? Se încruntă: Dar de ce întrebi?

— Aș vrea să vin să te vizitez, dacă îmi permiți.

Răspunsul ei fu unul glacial.

— În ce scop?

— Aș vrea să discut cu dumneata un subiect care nu poate fi abordat aici, acum.

— Despre ce Dumnezeu vorbești?

— O să vin să te văd în câteva zile.

Philippa părea agitată. Ridicând tonul, îi spuse:

— Ce ai putea să ai dumneata de discutat cu mine?

— După cum am zis, nu s-ar cuveni să vorbim despre asta acum.

— Pentru că suntem la înmormântarea soției dumitale?

Ralph încuviință printr-o mișcare din cap.

Fața Philippei se făcu albă ca varul.

— O, Doamne! suspină ea. Doar nu vrei să spui că...

— Repet, nu vreau să deschid subiectul acum.

— Dar trebuie să știi! strigă ea. Ai de gând să mă ceri în căsătorie?

Ralph șovăi o clipă, după care ridică din umeri și, într-un final, dădu din cap, în semn de recunoaștere.

— Dar pe ce te bazezi? întrebă ea. Ai avea nevoie de permisiunea regelui!

Ralph o fixă cu privirea și ridică scurt din sprâncene.

Dintr-odată, Philippa se ridică de la masă.

— Nu! exclamă ea.

Toți mesenii își ațintiră privirile către ea. Philippa se holba la Gregory.

— E adevărat? îl întrebă. Regele are de gând să mă mărite cu el?

Își îndreptă degetul mare către Ralph, cu un dispreț suveran.

Reacția ei îl surprinse pe Ralph ca un pumnal înfipt mișelește în abdomen. Nu se așteptase ca ea să dea dovadă de atâta aversiune. Oare chiar era atât de respingător?

Gregory îi aruncă lui Ralph o privire plină de reproș.

— Nu era momentul potrivit să aduci vorba despre asta.

Philippa se tângui:

— Deci e adevărat! O, Doamne, ai milă de mine!

Ralph întâlni privirea Odilei. Aceasta îl privea fix, de-a dreptul îngrozită. Ce-o făcuse să îl antipatizeze într-atât?

Philippa urmă:

— Nu pot suporta așa ceva.

— De ce? o întrebă Ralph. Care e problema? Ce drept ai tu să ne privești de sus, pe mine și familia mea?

Aruncă o privire către cei prezenți: fratele său, aliatul său, Gregory, episcopul, stareța, nobili mărunți și cetățeni de vază ai orașului. Toți amuțiseră, uimiți și intrigati de izbucnirea Philippei.

Contesa nu îi luă în seamă întrebarea. I se adresă în schimb lui Gregory:

— N-o să fac una ca asta! Nu, m-ai auzit?

Era lividă de furie, însă chipul îi era brăzdat de lacrimi. Ralph se gândea la cât de frumoasă era, chiar și în timp ce îl respingea și îl umilea într-un mod atât de dureros.

Pe un ton detașat, Gregory spuse:

— Aici nu e vorba despre decizia dumitale, lady Philippa, și, în mod clar, nici despre a mea. Regele o să facă după cum dorește.

— Puteți să mă obligați să mă îmbrac în rochie de mireasă, puteți să mă împingeți de la spate până la altar, șuierea Philippa plină de furie. Arată către episcopul Henri: Dar când Sfinția Sa o să mă întrebe dacă-l iau de soț pe Ralph Fitzgerald, n-o să spun da! Nu! Niciodată, niciodată, niciodată!

Ieși furtunos din încăpere, iar Odila o urmă.

După terminarea ospățului, orașenii se întoarseră acasă, iar vizitatorii importanți meraseră în camerele lor, să tragă un pui de somn. Caris rămase să supravegheze curățenia. Îi părea rău pentru Philippa, din tot sufletul, mai ales că știa – spre deosebire de aceasta – că Ralph o ucisese pe prima sa soție.

Dar, în același timp, o preocupa soarta unui oraș întreg, nu doar a unei singure persoane. Gândurile îi erau concentrate asupra planului ei de dezvoltare a Kingsbridge-ului. Lucrurile merseseră mai bine decât își închipuise. Orașenii întâmpinaseră discursul ei cu ovații, iar episcopul se declarase de acord cu tot ce-i propusese. Poate că, în ciuda molimei de ciumă, civilizația avea să iasă victorioasă în Kingsbridge.

Chiar în dreptul ușii din spate, unde se afla o grămadă de resturi și coji de pâine, Caris îl zări pe motanul lui Godwyn, Arhiepiscopul, alegând delicat carnea de pe oasele unei rațe fripte. Îl goni. Motanul se îndepărtă câțiva metri în grabă, după care încetini, ajungând să meargă țațoș, cu vârful alb al cozii legănându-se ca un stindard trufaș.

Cufundată în gânduri, urcă scările palatului, meditănd la modul în care avea să implementeze schimbările în oraș. Fără să se oprească, deschise ușa dormitorului pe care-l împărțea cu Merthin și intra.

Timp de o fracțiune de secundă, fu total dezorientată. Vedea doi bărbați stând în picioare în mijlocul încăperii, așa că-și spuse: „Cred că am intrat în altă casă”, după care, imediat: „Nu, cred că am intrat în altă cameră.” În cele din urmă își aduse aminte că odaia ei, fiind cea mai bună din palat, îi fusese repartizată, după cum era și normal, episcopului.

Cei doi bărbați erau Henri și asistentul său, canonicul Claude. Caris avu nevoie de câteva clipe pentru a-și da seama că cei doi erau goi, cu brațele împletite într-o îmbrățișare, și că se sărutau.

Șocată, rămase holbându-se la ei.

— Ooo! fu tot ce reuși să îngaime.

Cei doi nu auziseră ușa deschizându-se. Până ce Caris nu vorbi, nici măcar nu își dăduseră seama că mai era și altcineva lângă ei. Când auziră suspinul ei surprins, se întoarseră amândoi odată. Pe chipul lui Henri apărură o expresie de vinovăție îngrozită, iar gura i se deschise involuntar.

— Îmi pare rău! zise Caris.

Bărbații se îndepărtară unul de celălalt cu un salt, ca și cum ar fi sperat să nege evidența; apoi își aduseră aminte că erau goi. Henri era durduliu, cu o burtă rotundă și membre groase, iar pieptul îi era presărat cu fire de păr alb. Claude era mai tânăr și mai suplu, cu foarte puțin păr pe corp, cu excepția peticului castaniu dintre picioare. Caris nu mai văzuse niciodată două penisuri în erecție în același timp.

— Vă rog să mă scuzați! repetă ea copleșită de rușine. Am greșit. Am uitat.

Își dădu seama că se bâlbâia și că cei doi rămăseseră încremeniți de uluire. Nu mai conta: oricum, nimic din ce-ar fi

spus vreunul dintre ei nu ar fi putut diminua ridicolul situației.

Revenindu-și, Caris ieși cu spatele din cameră și trânti ușa în urma ei.

Merthin plecase de la banchet împreună cu Madge Țesătoarea. Îi era dragă femeia aceasta mărunțică și dolofană, cu bărbia ei ieșită în afară și posteriorul proeminent, parcă pentru a-i echilibra silueta. O admira pentru modul în care mersese mai departe după ce soțul și copiii ei muriseră de ciumă. Madge continuase să se ocupe de afacere, țesând stofa și vopsind-o în stacojiu, după rețeta lui Caris. Mergând alături de el, Madge îi spuse:

— Bravo lui Caris. Ca de obicei, are dreptate. Nu mai putem continua așa.

— Tu ți-ai văzut de treabă la fel ca înainte, în ciuda a tot ce s-a întâmplat, remarcă el.

— Problema mea e să găsesc oameni care să muncească.

— Toți ne lovim de asta. Nici eu nu pot face rost de constructori.

— Lâna brută e ieftină, dar oamenii bogați încă plătesc bine pentru stofă stacojie de bună calitate, continuă Madge. Dacă aș reuși să produc mai mult, sigur aș vinde tot.

Merthin rosti gânditor:

— Știi... cât am stat în Florența am văzut un model de război mai rapid, cu pedale.

— Hmm. Madge îl privi cu o curiozitate intensă. N-am auzit niciodată de așa ceva.

Merthin încercă să-i explice mai bine:

— La orice război, întinzi firele pe un cadru, ca să formezi urzeala, după care treci un fir într-o parte și-n alta prin urzeală, pe deasupra unui fir și pe dedesubtul următorului și așa mai departe, ca să formezi țesătura.

— Da, așa e la războaiele simple. Ale noastre sunt mai bune.

— Știu. Pentru ca lucrurile să meargă mai repede, se prinde fiecare al doilea fir de urzeală de o bară mobilă, numită cocleț, așa că, atunci când miști coclețul, jumătate din fire sunt ridicate din rândul celorlalte. Apoi, în loc să treci cu firul pe deasupra și pe dedesubtul urzelii, poți să-l treci direct prin spațiul creat, dintr-o singură mișcare ușoară. După care lași coclețul mai jos de restul urzelii, pentru a trece firul în sens invers.

— Da. A, și să știi că firul respectiv e înfășurat pe un mosor.

— De fiecare dată când treci mosorul prin urzeală, la stânga sau la dreapta, trebuie să-l pui jos, după care să miști coclețul cu amândouă mâinile, iar apoi să ieși mosorul și să-l treci în sens invers.

— Exact.

— Ei, la un război cu pedale, coclețul e pus în mișcare cu ajutorul picioarelor. Deci nu mai trebuie să lași mosorul din mână.

— Zău? O, Doamne!

— Asta ar schimba lucrurile, nu?

— Enorm. Am putea țese de două ori mai multă stofă... ce mai, chiar mai mult!

— Exact așa mă gândeam și eu. Vrei să-ți construiesc unul, de încercare?

— Da, te rog!

— Nu-mi amintesc exact cum anume era construit. Cred că pedalele erau legate la un sistem de pârghii și scripeți... Se încruntă, concentrat. Oricum, sunt sigur că o să-mi dau eu seama cum.

După-amiaza târziu, când Caris tocmai trecea pe lângă bibliotecă, se întâlnește cu canonicul Claude, care ieșea din aceeași încăpere, cu o cârtică în mână. Bărbatul îi întâlnește privirea și se oprește. Instantaneu, amândoi se gândesc la scena pe care o surprinsese Caris din greșală, în urmă cu doar o oră. Inițial, Claude pare stânjenit, dar apoi colțurile gurii i se ridică într-un zâmbet. Își ridică mâna să-și acopere gura, simțind fără doar și poate că nu era în regulă să se arate amuzat de situație. Caris își aduse aminte cât de speriați fuseseră cei doi și, pe neașteptate, își dădu seama că și în gâtul ei se forma un hohot de râs.

Urmându-și primul impuls, zise exact ce gândea:

— Chiar că erați caraghioși!

Oricât se străduia, Claude nu se putea abține să nu chicotească și nici Caris nu-și putu reține hohotele, până ce ajunseră să se țină în brațe, cu lacrimile șiroindu-le pe obraji, incapabili să-și contenească râsul.

În seara aceea, Caris îl duse pe Merthin în colțul sud-vestic al stăreției, unde se afla grădina de legume, de-a lungul râului. Vremea era blândă, iar pământul reavăn emana un miros proaspăt, de vegetație nouă. Caris observă straturile de ceapă verde și de ridichi.

— Așadar fratele tău o să fie conte de Shiring, începu ea.

— Nu și dacă lady Philippa are un cuvânt de spus.

— Din câte știu eu, contesele trebuie să facă așa cum le comandă regele.

— Teoretic, toate femeile ar trebui să fie supuse bărbaților, replică Merthin cu un zâmbet larg. Și totuși, există unele care sfidează aceste reguli.

— Nu înțeleg la cine te referi, zău.

Dispoziția lui Merthin se schimbă brusc.

— Ce lume... oftă el. Unul își omoară nevasta, iar regele îl înalță la cel mai înalt rang nobiliar.

— Știm bine că se întâmplă asemenea lucruri, rosti ea. Dar parcă e șocant atunci când e vorba despre propriile rude. Biata Tilly...

Merthin se frecă la ochi, parcă pentru a destrăma o imagine deranjantă.

— De ce m-ai adus aici?

— Pentru a discuta despre elementul final al planului meu: spitalul cel nou.

— Aha... Mă gândeam eu...

— Crezi că ar putea fi construit aici?

Merthin aruncă o privire în jur.

— Nu văd de ce nu. E un teren în pantă, dar întreaga stăreție e construită pe un povârniș și nici nu e vorba despre o clădire de calibrul catedralei. Un nivel sau două?

— Unul. Dar vreau ca întreaga clădire să fie împărțită în încăperi potrivite, în care să punem doar 4–6 paturi, astfel încât bolile să nu se mai răspândească atât de repede de la un pacient la altul. Trebuie să aibă și o farmacie – o încăpere mare, bine luminată, unde să fie pregătite medicamentele, cu o grădină de ierburi în față. Și o latrină spațioasă, bine aerisită, cu apă curentă, foarte ușor de curățat. De fapt, întreaga clădire trebuie să fie foarte luminoasă și aerisită. Dar, cel mai important, trebuie să se afle la cel puțin 100 de metri față de restul stăreției. Trebuie să-i ținem pe bolnavi separat de cei sănătoși. Acesta e lucrul esențial.

— O să mă apuc să-ți schitez un proiect mâine-dimineață.

Caris aruncă o privire în jur și, văzând că nu era nimeni prin preajmă care să-i vadă, îl sărută.

— Asta o să fie încununarea muncii mele de-o viață, îți dai seama?

— Ai 32 de ani... nu e un pic cam devreme să vorbești despre încununarea muncii de-o viață?

— Deocamdată nu am pus nici piatra de temelie.

— N-o să dureze mult până ce o să fie gata. O să încep lucrul la spital în același timp cu fundația pentru turnul cel nou. Apoi, când spitalul o să fie gata, o să-mi pot muta zidarii la catedrală.

Porniră înapoi. Caris își dădea seama că Merthin era mai degrabă entuziasmat de construirea turnului.

— Cât de înalt o să fie?

— 135 de metri.

— Deci o să fie cea mai înaltă clădire din toată Anglia.

— Până ce altcineva o să construiască una mai înaltă, da.

„Deci și el o să-și realizeze visul”, cugetă ea. Cum mergeau unul lângă altul către palatul starețului, își trecu brațul pe sub al lui. Era fericită. Ciudat, nu-i așa? Mii de oameni din Kingsbridge muriseră de ciumă, Tilly fusese asasinată, dar sufletul lui Caris era plin de speranță. Asta pentru că avea un plan, evident. Întotdeauna își simțea inima mai ușoară atunci când avea un plan. Zidul cel nou, ordinea civică, turnul, carta de obște și, în special, noul spital: cum o să-și facă timp să pună totul la punct?

Braț la braț cu Merthin, intră în casa starețului. Îi găsi acolo pe episcopul Henri și pe sir Gregory, prinși într-o conversație cu un al treilea bărbat care se afla cu spatele către Caris. Înfățișarea nou-venitului avea ceva neplăcut de familiar, chiar și așa, din spate, iar Caris fu străbătută de un fior de neliniște. Apoi bărbatul se întoarse, astfel că îi văzu chipul: sardonice, triumfător, batjocoritor și plin de răutate.

Era Philemon.

74

Episcopul Henri și ceilalți oaspeți părăsiră Kingsbridge-ul a doua zi dimineață. Caris, care dormise până atunci în dormitorul comun al călugărițelor, se întoarse în palatul starețului. După masa de dimineață, se duse la etaj, în camera ei.

Acolo îl găsi pe Philemon.

Era a doua oară când se trezea luată prin surprindere de prezența unui bărbat în dormitorul ei. Și totuși, Philemon era singur și complet îmbrăcat. La intrarea ei, stătea lângă fereastră și se uita pe o carte. Văzându-l din profil, Caris își dădu seama că încercările prin care trecuse în ultimele șase luni îl făcuseră să slăbească.

— Ce cauți aici? i se adresă ea.

Philemon se prefăcu surprins de o asemenea întrebare.

— Aceasta este reședința starețului. De ce crezi că n-aș avea ce căuta aici?

— Pentru că asta nu e camera ta!

— Sunt starețul adjunct al mănăstirii Kingsbridge. N-am fost niciodată concediat din această funcție. Starețul e mort. Cine altcineva, dacă nu eu, are dreptul să stea aici?

— Eu, bineînțeles.

— Dar tu nu ești nici măcar călugăr.

— Episcopul Henri m-a numit stareț *de facto*, iar seara trecută, în ciuda întoarcerii tale, nici eu nu am fost concediată

din această funcție. Îți sunt superioară, iar tu trebuie să te supui ordinelor mele.

— Dar ești călugăriță și-ar trebui să locuiești cu celelalte călugărițe, nu cu călugări.

— Prea târziu. Locuiesc aici de luni de zile.

— Singură?

Dintr-odată, Caris își dădu seama că se afla pe teren nesigur. Philemon știa că ea și Merthin trăiseră mai mult sau mai puțin ca soț și soție. Fuseseră discreți, nu-și afișaseră legătura, dar oamenii aveau darul de a ghici asemenea lucruri, iar Philemon depista instinctual orice slăbiciune.

Cântări repede lucrurile. Putea să insiste ca Philemon să părăsească imediat clădirea. Dacă era nevoie, putea să facă în așa fel încât să fie dat afară: Thomas și novicii aveau să o asculte pe ea, nu pe Philemon. Dar ce-avea să se întâmple mai departe? Nou-venitul avea să facă tot ce-i stătea în putere pentru a atrage atenția asupra faptului că ea și Merthin locuiau împreună în palat. Ar fi stârnit controverse, iar cetățenii importanți ai orașului s-ar fi împărțit imediat în două tabere. Cei mai mulți ar fi susținut-o pe Caris, aproape în orice, atât de bună era imaginea pe care și-o crease în ochii lor; dar aveau să fie și unii care să-i critice comportamentul. Un asemenea conflict i-ar fi subminat autoritatea și ar fi pus sub semnul îndoielii întreprinderile ei. Era mai bine să-și recunoască înfrângerea.

— Poți să iei dormitorul, îi zise ea. Dar nu și sala mare. Pe aceea o folosesc pentru întâlnirile cu cetățenii de vază ai orașului și cu persoanele importante aflate în vizită. Când nu participi la slujbele din biserică, te vei afla în claustru, nu aici. Starețul adjunct nu are palat.

Se răsuci pe călcâie și plecă înainte ca Philemon să aibă ocazia să mai spună ceva. Reușise să nu se dezonoreze, însă el fusese cel care învinsese.

Cu o seară înainte avusese ocazia să-și amintească exact cât de șiret era Philemon. Luat la întrebări de episcopul Henri, acesta părăsise a avea o explicație plauzibilă pentru toate lucrurile dezonorante de care se făcea vinovat. Cum justifică faptul că își părăsise îndatoririle de la stăreție și că fugise la Sfântul Ioan-din-Pădure? Mănăstirea se aflase în pericol de a dispărea cu totul, iar singura modalitate de salvare fusese fuga, conform zicalei: „Pleacă devreme, du-te departe și stai acolo cât mai mult.” În continuare, publicul larg considera că doar această măsură era cea care te putea ajuta să eviți confruntarea cu ciuma. Singura lor greșeală fusese că rămăseseră prea mult în Kingsbridge. Și atunci, de ce nu îl informase nimeni pe episcop de planul lor? Philemon declara că îi părea rău, însă el

și ceilalți călugări nu făcuseră altceva decât să se supună ordinelor starețului Godwyn. Dar de ce fugise și de la schitul Sfântul Ioan, când văzuseră că ciuma îi prinse din urmă și acolo? Philemon pretindea că fusese chemat de Domnul să se îngrijească de oamenii din Monmouth, iar Godwyn îi dăduse permisiunea să plece. Și totuși, cum se făcea că fratele Thomas nu știa nimic despre faptul că starețul îi dăduse voie, ba chiar nega ferm că permisiunea aceasta îi fusese acordată? Ceilalți călugări nu fuseseră informați de hotărârea lui Godwyn de teamă ca aceasta să nu iște gelozii. Și atunci, de ce Philemon plecase din Monmouth? Se întâlnise cu fratele-cerșetor Murdo, care îi spusese că stăreția Kingsbridge avea nevoie de el, iar el privise acest îndemn ca un alt mesaj divin.

Din toate acestea, Caris își dăduse seama că Philemon fugise de ciumă până ce-și dăduse seama că, cel mai probabil, era unul dintre acei puțini norocoși care nu se molipseau. Apoi afluase de la Murdo că ea și Merthin dormeau împreună în palatul starețului și realizase imediat în ce mod putea exploata această situație pentru a-și recăpăta statutul de altădată. Dumnezeu n-avea nimic de-a face cu toate acestea.

Dar episcopul Henri crezuse povestea lui Philemon. Acesta avusese grijă să se arate umil, până la limita slugărniciei. Henri nu reușise să vadă adevărata natură a acestui om, ci doar aparența.

Caris îl lăsa pe Philemon în palat și se îndreptă către catedrală. Urcă scara lungă, în spirală, care ducea către turnul de nord-vest și îl găsi pe Merthin în mansarda zidarilor, ocupat cu trasarea unui proiect, la lumina provenită de la una dintre ferestrele dinspre nord.

Aruncă o privire plină de interes asupra schiței neterminate. Mereu i se păruse că planurile constructorilor erau greu de descifrat. Liniile subțiri trasate în stratul de mortar trebuiau transformate, în minte, în pereți groși de piatră, cu ferestre și uși.

În timp ce ea îi studia munca, Merthin o fixa, așteptându-i reacția. În mod clar, anticipa un răspuns entuziasmat.

La început, Caris fu de-a dreptul descumpănită de desenul lui. Nu semăna deloc cu un spital. Într-un final, murmură:

— Dar ai desenat un... claustru!

— Exact! răspunse el. De ce trebuie neapărat ca un spital să fie o clădire lungă și îngustă, care să semene în mare parte cu naosul unei biserici? Ai zis că vrei să fie luminos și aerisit. Și așa, în loc să înghesui încăperile unele într-altele, le-am pus de jur împrejurul unui dreptunghi.

Caris încercă să vadă totul cu ochii minții: dreptunghiul de iarbă, clădirea din jur, ușile care dădeau către încăperile mici,

cu cel mult șase paturi, călugărițele care se deplasau de la o cameră la alta, la adăpostul unei arcade acoperite.

— E o idee inspirată! recunosc eu. Nu m-aș fi gândit niciodată la așa ceva, dar o să fie perfect!

— În patrulaterul din mijloc poți să cultivi ierburile de leac, căci așa vor avea lumină, dar o să fie la adăpost de vânt. În mijlocul grădinii o să facem o fântână, ca să aveți apă proaspătă, iar surplusul se va scurge prin țevi către latrină, aflată în aripa sudică, iar apoi în râu.

În culmea bucuriei, Caris îi dădu un sărut.

— Ești atât de deștept!

Apoi își aduse aminte de vestea pe care trebuia să i-o dea.

Probabil că el observase schimbarea expresiei ei, căci o întrebă:

— Ce s-a întâmplat?

— Trebuie să ne mutăm din palat, începu ea. Îi povesti conversația avută cu Philemon și motivul pentru care cedase. Prevăd încă de pe acum conflicte puternice cu Philemon... nu vreau ca problema aceasta să fie cea în care să pun piciorul în prag.

— Mi se pare firesc, rosti el.

Tonul lui era unul rațional, însă Caris își dădea seama, după felul în care i se încordaseră trăsăturile, că era furios. Se uita fix la proiectul său, deși mintea nu-i era nicidecum concentrată asupra lui.

— Și mai e ceva, spuse ea. Îi încurajăm pe oameni să ducă un trai cât mai normal cu putință – să mențină ordinea pe străzi, să se întoarcă la adevărata viață de familie, să înceteze cu bețiile și petrecerile... Ar trebui să fim un exemplu pentru ei.

Merthin încuviință printr-o mișcare din cap.

— Da, presupun că nimic nu e mai anormal decât ca o stareț să împartă patul cu iubitul ei, replică el.

Încă o dată, tonul rațional îi era contrazis de expresia furioasă întipărită pe chip.

— Îmi pare foarte rău, făcu ea.

— Și mie.

— Dar nu vrem să riscăm tot ce ne dorim amândoi – turnul tău, spitalul meu, viitorul întregului oraș.

— Nu. Dar ne sacrificăm traiul împreună.

— Nu pe de-a-ntregul. Va trebui să dormim separat, ceea ce e greu, dar o să avem o mulțime de ocazii să fim împreună.

— Unde?

Caris ridică din umeri.

— Aici, de exemplu. Dintr-odată, o dispoziție nebunatică puse stăpânire pe ea. Traversă încăperea, ridicând încet poalele

rasei pe care o purta, și se duse la ușa aflată în capătul scărilor. Nu vine nimeni... îl anunță ea, ridicându-și sutana până în jurul taliei.

— Și oricum, se aude în caz că vine cineva, completă el. Ușa de jos scârțâie.

Caris se aplecă, prefăcându-se a se uita în jos pe scări.

— Vezi ceva neobișnuit de unde stai tu?

Merthin chicoti. Întotdeauna îl făcea să uite de furie printr-o atitudine jucăușă.

— Ei... parcă-mi face ceva cu ochiul, spuse el hohotind.

Caris se întoarse la el, ținându-și în continuare sutana ridicată și zâmbind triumfător.

— Vezi... nu trebuie să renunțăm chiar la tot.

Merthin se așază pe un scaun fără spătar și o trase la el. Caris încălecă peste coapsele lui și se lăsă în poala lui.

— Ai face bine să aduci o saltea de paie aici sus, îi șopti cu glasul îngroșat de dorință.

Merthin își îngropă fața între sâni ei.

— Și cum aş putea explica prezența patului în mansarda constructorilor? murmură el.

— Ei, spui pur și simplu că oamenii au nevoie de un loc moale unde să-și pună... sculele.

O săptămână mai târziu, Caris și Thomas Langley pleacă să inspecteze lucrările de reconstrucție a zidului orașului. Era o lucrare de proporții, dar simplă și, odată stabilită linia zidului, munca efectivă putea fi făcută de zidari tineri, fără prea mare experiență, și de ucenici. Caris se bucura că acest proiect demarase atât de repede. Era necesar ca orașul să se poată apăra în momentele cruciale, însă ea avea în minte și un alt motiv, mai important. Mobilizarea orașenilor în fața pericolelor exterioare avea să-i facă, spera ea, din nou conștienți de necesitatea ordinii și a comportamentului civilizat.

I se părea o ironie imensă că destinul îi atribuisese tocmai ei acest rol. Ea nu fusese niciodată genul de om care să respecte regulile. Întotdeauna disprețuise conformismul și sfidase convențiile. Considera că avea dreptul să-și facă propriile reguli. Iar acum le impunea constrângeri chefliilor. I se părea o minune în sine simplul fapt că nimeni nu îi spusese în față că era o ipocrită.

Adevărul era că unii oameni înfloreau în atmosfera de anarhie, pe când alții nu. Merthin se număra printre aceia care se descurcau mai bine în lipsa constrângerilor. Își aduse aminte de felul în care le sculptase pe fecioarele înțelepte și pe cele nesăbuite. Rezultatul fusese diferit de tot ce văzuseră cu toții

înainte, iar Elfric se folosise de acest pretext pentru a distruge ușa pe care era cioplită imaginea. Regulile nu făceau altceva decât să-l stânjenească pe Merthin. Dar oamenii precum Barney și Lou – care lucrau la abator – aveau nevoie de legi care să-i împiedice să se rănească unul pe celălalt în încăierările stârnite la beție.

Și totuși, se afla pe teren nesigur. Când încercai să impui legea și ordinea, era greu să explici de ce aceste reguli nu ți se aplicau și ție personal.

Caris medita la toate aceste lucruri pe drumul de întoarcere la stăreție, alături de Thomas. În apropierea catedralei o întâlni pe sora Joan, care se plimba de colo colo, într-o stare de agitație extremă.

— Sunt atât de furioasă pe Philemon! o întâmpină ea. Zice că i-ai furat banii, iar eu trebuie să i-i dau înapoi!

— Calmează-te, rosti Caris. O conduse pe Joan în portalul catedralei, unde se așezară pe o bancă de piatră. Trage aer adânc în piept și spune-mi ce s-a întâmplat.

— După slujbă, Philemon a venit la mine și mi-a zis că are nevoie de zece șilingi ca să cumpere lumânări pentru altarul Sfântului Adolphus. Iar eu i-am zis că va trebui să te întreb pe tine.

— Da, corect.

— S-a enervat foarte tare și a început să strige că e vorba despre banii călugărilor și că eu nu am niciun drept să-l refuz. Mi-a cerut cheile pe un ton poruncitor, și cred că ar fi încercat chiar să mi le smulgă de la brâu, însă eu i-am zis că nu l-ar ajuta cu nimic, din moment ce nu știe unde anume se află vistieria.

— Ce idee bună a fost asta, să păstrăm secretul asupra vistieriei, rosti Caris.

Thomas stătea lângă ele și asculta.

— Nu pot să nu observ că a ales exact momentul în care eu nu eram aici... ce laș! interveni călugărul.

Caris spuse:

— Joan, ai procedat foarte bine refuzându-l și îmi pare rău că a încercat să te forțeze. Thomas, găsește-l, te rog, și adu-mi-l la palat.

Îi lăsa pe cei doi și porni prin cimitir, cufundată în gânduri. În mod clar, Philemon era hotărât să-i facă probleme. Și totuși, nu era genul acela de tiran năvalnic, pe care l-ar fi putut pune cu botul pe labe fără nicio problemă. Era un adversar șiret, așa că trebuia să fie foarte atentă la fiecare mișcare.

Când deschise ușa reședinței starețului, îl găsi pe Philemon în sala mare, așezat în capul mesei lungi.

Se opri în cadrul ușii.

— N-ai ce căuta aici, se înfurie ea. Ți-am spus clar...

— Te căutam, îi răspunse el.

Caris își dădu seama că de-acum încolo avea să fie nevoită să încuie ușa acestei clădiri. Altfel, Philemon avea să găsească mereu pretexte pentru a-i sfida ordinele. Făcu un efort pentru a-și controla mânia.

— Nu m-ai căutat unde trebuia, zise ea.

— Te-am găsit până la urmă, nu?

Caris îl privi cu atenție. De la întoarcere, se bărbierise și-și tunsese părul, iar acum purta o sutană nouă. Era la fel de dichisit ca orice alt demnitar monastic, plus că avea o atitudine calmă și autoritară. Caris continuă:

— Am discutat cu sora Joan. E foarte supărată.

— Și eu sunt.

Caris observă că el stătea în jilțul confortabil din capul mesei, pe când ea stătea în picioare în fața lui, ca și cum el ar fi fost cel cu putere de decizie, iar ea, doar o subordonată. Își dădu seama cât de viclean era Philemon și cât de bine se pricepea să manipuleze toate aspectele în favoarea sa. Îi spuse:

— Dacă ai nevoie de bani, trebuie să mi-i ceri mie.

— Dar sunt stareț adjunct!

— Iar eu sunt stareț *de facto*, ceea ce înseamnă că-ți sunt superioară. Ridică tonul: Și mai înseamnă că primul lucru pe care trebuie să-l faci e să stai în picioare în timp ce vorbești cu mine!

Philemon tresări, uluit de schimbarea tonului ei, după care-și recăpătă autocontrolul. Cu o încetineală insultătoare, se ridică de pe scaun.

Caris se așeză în locul lui și îl lăsă să rămână în picioare.

Philemon nu păru tulburat de această schimbare.

— Din câte am înțeles, te folosești de banii stăreției pentru a construi un turn nou.

— La porunca episcopului, da.

Chipul lui Philemon fu străbătut de o undă de iritare. Sperase să intre în grațiile episcopului și să se alieze cu acesta împotriva lui Caris. Încă din copilărie, Philemon îi slugărise mereu pe cei aflați în poziții de autoritate. Astfel reușise să fie primit în rândul monahilor.

— Trebuie să am acces la banii mănăstirii de călugări, spuse Philemon. E dreptul meu. Bunurile fraților ar trebui să se afle în puterea mea.

— Când a fost așa, ați sfârșit prin a le fura cu totul.

Philemon păli: în mod clar, săgeata aceasta își nimerise ținta cu precizie maximă.

— Asta e de-a dreptul ridicol, se fâstâci el, încercând să-și ascundă stânjeneala. Starețul Godwyn le-a luat pentru a se

asigura că sunt păstrate în siguranță.

— Ei bine, poți să fii sigur că nimeni n-o să le ia „pentru păstrare în siguranță” cât timp eu ocup funcția de stareț.

— Ar trebui să-mi dai pe mână măcar ornamentele catedralei. Sunt odoare sacre și nu pot fi manipulate decât de preoți, nu de niște femei.

— Thomas s-a ocupat de ele cum nu se poate mai bine, scoțându-le pentru slujbe și punându-le înapoi în vistierie după fiecare asemenea ocazie.

— Nu e de-ajuns...

Caris își aduse aminte de ceva și îl întrerupse:

— Și-apoi, nici măcar nu ați dat înapoi tot ce ați luat.

— Banii...

— Ornamentele. Lipsește un sfeșnic de aur, un dar din partea ghildei lumânărilor. Ce s-a întâmplat cu el?

Reacția lui o luă total prin surprindere. Caris se așteptase la o altă contestare fâstăcită a acuzațiilor sale. Însă pe chipul lui Philemon se ivi o expresie stingherită, iar acesta spuse:

— Locul acelui sfeșnic a fost mereu în camera starețului.

Caris se încruntă.

— Și...?

— Asta înseamnă că nu s-a aflat niciodată în același loc cu restul obiectelor prețioase.

Caris era uluită.

— Vrei să spui că sfeșnicul a fost la tine în tot acest timp?

— Godwyn mi-a cerut să am grijă de el.

— Așa că l-ai luat în călătoria ta la Monmouth și Dumnezeu mai știe pe unde?

— Așa a dorit el.

Era un răspuns cum nu se poate mai plauzibil, iar Philemon era conștient de acest lucru. Adevărul era că își însușise acel sfeșnic.

— Îl mai ai?

Stânjenit, Philemon dădu din cap, în semn de încuviințare.

În momentul acela, Thomas intră și el în încăpere.

— Aha, deci aici erai! i se adresează el lui Philemon.

Caris spuse:

— Thomas, du-te sus și verifică dormitorul lui Philemon.

— Ce anume cauți?

— Sfeșnicul de aur pe care nu-l găseam.

Philemon interveni:

— Nu-i nevoie să cauți. O să-l vezi pe pupitrul de rugăciune.

Thomas se duse la etaj și se întoarse cu sfeșnicul. I-l dădu lui Caris. Era greu. Stareța îl cercetă, curioasă. Pe partea de jos erau gravate numele celor 12 membri ai ghildei lumânărilor,

cu litere mititele. De ce și-l dorise Philemon? În mod clar, nu ca să-l vândă sau să-l topească – avusese o grămadă de timp la dispoziție ca să se descotorosească de el, însă nu o făcuse. Se părea că, pur și simplu, voise să aibă propriul sfeșnic de aur. Oare se uita îndelung la el și-l mângâia când se afla singur în odaia sa?

Caris își îndreptă privirea către călugărul din fața ei și văzu că avea ochii plini de lacrimi.

O întrebă:

— Ai de gând să mi-l iei?

Era o întrebare prostească.

— Bineînțeles, răspunse ea. Face parte din ornamentele catedralei, nu are ce căuta la tine în dormitor. Lumânările l-au donat pentru gloria Domnului și pentru înfrumusețarea slujbelor, nu pentru plăcerea particulară a unui călugăr.

Philemon nu o contrazise. Părea foarte afectat de această pierdere, însă nu cuprins de remușcări. Nu înțelegea faptul că greșise. Durerea sa nu provenea din regretul pentru ceea ce făcuse, ci din acela că pierduse ceva ce fusese în posesia sa. Caris își dădu seama că, de fapt, Philemon nu avea nici cea mai mică urmă de rușine.

— Cred că asta pune capăt discuției noastre despre accesul la obiectele de valoare ale stăreției, îi spuse ea lui Philemon. Acum poți să te retragi.

Călugărul ieși.

Caris îi înapoie sfeșnicul lui Thomas.

— Du-i-l surorii Joan și spune-i să-l pună alături de celelalte, îl îndemnă ea. O să-i anunțăm pe lumânărari că a fost găsit și că va fi folosit la slujba de duminică viitoare.

Thomas plecă și el.

Caris rămase pe loc, adâncită în gânduri. Philemon o ura. Nu avea de gând să piardă timpul întrebându-se de ce: știa că-și făcea mereu dușmani mult mai ușor decât își făcea prieteni. Dar starețul adjunct era un dușman îndârjit și lipsit de orice fel de scrupule. În mod clar, era hotărât să-i facă necazuri cu fiecare ocazie. Lucrurile n-aveau să se îndrepte. Ori de câte ori îl învingea într-una dintre aceste confruntări minore, răutatea și îndârjirea lui aveau să se agraveze. Pe de altă parte, dacă îl lăsa să câștige, n-ar fi făcut altceva decât să-i încurajeze nesupunerea.

Avea să fie o bătălie sângeroasă, iar ea n-avea cum să-i prevadă finalul.

Flagelanții se întoarseră într-o seară de sâmbătă din iunie.

Caris se afla în scriptoriu, ocupată cu lucrul la cartea sa. Decisese să înceapă cu o discuție despre ciumă și despre

modul în care o asemenea epidemie trebuia abordată, după care să se ocupe de alte boli, mai ușoare. Chiar acum descria măștile de pânză pe care le impusese în spitalul din Kingsbridge. Îi venea greu să explice faptul că aceste măști erau eficiente, însă nu ofereau o imunitate totală. Singura măsură de protecție cu adevărat sigură era să părăsești orașul înainte de apariția molimei și să stai departe până ce se stinge, dar această metodă nu era accesibilă majorității oamenilor. Protecția parțială era o idee problematică pentru niște oameni care încă mai credeau în leacuri-minune. Adevărul era că și unele dintre călugărițele care purtaseră măști se îmbolnăviseră de ciumă, dar nu la fel de multe pe cât s-ar fi putut anticipa. Se hotărî să facă o comparație între aceste măști și scuturile războinicilor. Scutul nu garanta că luptătorul respectiv avea să supraviețuiască atacului, dar, în mod clar, îi oferea o protecție valoroasă și niciun cavaler n-ar pleca la bătălie fără să-l aibă cu sine. Tocmai scria aceste lucruri pe o foaie imaculată de pergament, când auzi zgomotele făcute de grupul de flagelanți și gemu, iritată.

Ritmul tobelor amintea de pașii șovăielnici ai unor bețivi, vaierile cimpoaielor păreau a fi țipetele de durere ale unei creaturi sălbatice, iar clinchetul clopotelor erau un soi de parodie a unei chemări la îngropăciune. Caris ieși tocmai când procesiunea își făcu intrarea în curtea stăreției. De data aceasta erau mai mulți, 70–80, și păreau mai sălbatici ca înainte: aveau plete lungi și încâlcite, zdrențe în loc de haine, și țipau nebunește. Fuseseră deja prin tot orașul și adunaseră o suită importantă de spectatori, dintre care unii îi priveau amuzați, însă alții li se alăturau, sfâșiindu-și hainele și biciuindu-se.

Caris nu se așteptase să mai dea cu ochii de ei. Papa Clement al VI-lea condamnase practica autoflagelării. Dar acesta se afla departe, la Avignon, și impunerea hotărârilor sale cădea în sarcina altora.

Ca și prima dată, flagelanții erau conduși de călugărul-cerșetor Murdo. Când acesta se apropie de fațada vestică a catedralei, Caris văzu, spre marea sa uimire, că ușile de pe acea latură erau larg deschise. Ea nu autorizase așa ceva. Thomas nu ar fi făcut una ca asta fără să o fi întrebat. Probabil că vinovatul era Philemon. Își aduse aminte că, în călătoriile sale, Philemon se întâlnise cu Murdo. Presupunea că Murdo îl anunțase cumva pe Philemon de vizita pe care avea să o facă în Kingsbridge, iar cei doi conspiraseră ca flagelanții să fie primiți în biserică. Fără nicio îndoială, Philemon avea să invoce faptul că era singurul preot hirotonisit din toată stăreția, așa că avea dreptul să hotărască ce fel de ritualuri se desfășurau în catedrală.

Dar ce motiv avea Philemon? De ce îl interesau Murdo și șleahta lui de flagelanți?

Călugărul-cerșetor conduse procesiunea pe ușa înaltă, în naos. Orășenii se înghesuiau și ei în urma lor. Caris nu avea nicio dorință de a participa la un asemenea spectacol, însă simțea nevoia să afle exact ce se întâmpla, așa că, fără nicio tragere de inimă, intră și ea în biserică.

Philemon se afla în fața altarului. Fratele Murdo i se alătură. Philemon își ridică brațele, într-un gest care impunea tăcere, după care spuse:

— Ne-am adunat aici să ne mărturisim josnicia, să ne căim pentru păcatele comise și să facem penitență.

Philemon nu avea talent de orator, iar cuvintele sale nu trezira decât o reacție moderată, însă rolul central fu preluat imediat de charismaticul Murdo.

— Mărturisim că gândurile ne sunt desfrânate, iar faptele ne sunt păcătoase! strigă el, iar cuvintele lui fură întărite de un val de strigăte aprobatoare.

Evenimentele se desfășurau la fel ca data trecută. Intrați într-o transă indusă de cuvintele lui Murdo, mai mulți oameni ieșiră în față, începură să strige că sunt păcătoși și se biciuiau. Orășenii priveau acest spectacol, fascinați de violența și de goliciunea care se perindau pe dinaintea ochilor lor. În ciuda atmosferei teatrale, loviturile erau cât se poate de adevărate, iar Caris se cutremura văzând dărele și tăieturile de pe spinările penitenților. Unii dintre ei făcuseră acest lucru de multe ori până atunci, așa că pielea le era străbătută de tot felul de cicatrice. Alții aveau răni recente care erau redeschise de loviturile de acum.

Nu trecu mult și orășenii se alăturau acestei orgii a durerii. Când ieșeau în față, Philemon întindea spre oameni un bol, iar Caris își dădu seama că motivația sa erau banii. Nimeni nu putea să-și mărturisească păcatele și să sărute picioarele lui Murdo până ce nu puneau o monedă în bolul din mâinile lui Philemon. Murdo supraveghea încasările cu ochi de vultur, iar Caris presupunea că cei doi aveau să împartă câștigul după aceea.

Pe măsură ce oamenii înaintau în număr tot mai mare către Murdo, bubuitul tobelor și notele tânguitoare ale cimpoiilor se intensificau. Bolul din mâna lui Philemon se umplea cu rapiditate. Cei care fuseseră „iertăți” dansau în extaz pe muzica aceea nebunească.

Într-un final, toți penitenții ajunseră să danseze și nimeni nu mai ieși în față. Muzica atinse un punct culminant, după care se opri brusc, moment în care Caris observă că Murdo și Philemon dispăruseră. Presupuse că aceștia se strecuraseră prin

transeptul sudic să-și numere câștigurile în claustrul călugărilor.

Spectacolul se terminase. Dansatorii se întinseră pe jos, extenuați. Spectatorii începură să se împrăștie în aerul curat al serii de vară. Nu trecu mult și adepții lui Murdo se întremară suficient pentru a părăsi biserica, iar Caris le urmă exemplul. Observă că cei mai mulți dintre flagelanți se îndreptau către hanul Holly Bush.

Cu sufletul ușurat, se întoarse în calmul rece al mănăstirii de maici. Pe când amurgul se adâncea deasupra claustrului, călugărițele participară la slujba de seară și luară cina. Înainte de a se retrage în dormitor, Caris se duse să verifice cum stăteau lucrurile la spital. Acesta era în continuare plin: ciuma tot mai făcea ravagii.

Nu găsi prea multe lucruri de criticat. Sora Oonagh își ghida activitatea după principiile lui Caris: se lucra cu măști, nu se lua sânge, iar totul se desfășura într-o curățenie de-a dreptul fanatică. Caris tocmai se pregătea să se ducă la culcare, când în spital fu adus unul dintre flagelanți.

Era vorba despre un bărbat care leșinase la Holly Bush și își spărsese capul, lovindu-se de o bancă. Sângea abundent, iar Caris presupunea că acest lucru contribuia în egală măsură la starea de inconștiență ca și lovitura suferită.

Oonagh spală rănila pacientului cu apă sărată cât timp era încă leșinat. Pentru a-l face să-și recapete cunoștința, aprinse capătul unui corn de cerb și i-l plimbă pe sub nas, expunându-l astfel la mirosul înțepător. Apoi îl puse pe bărbat să bea două cani de apă amestecată cu scorțișoară și zahăr, pentru a înlocui lichidul pierdut de corp.

Însă acest bărbat se dovedi a fi doar prima victimă. Alți penitenți, bărbați și femei, fură aduși ca suferind de o combinație de pierdere de sânge, exces de băuturi tari și lovituri încasate accidental sau în vreo încăierare. Orgia flagelanților aproape că înzeci numărul obișnuit de pacienți dintr-o noapte normală de sâmbătă. Printre ei se afla un bărbat care-și biciuise spatele de atâtea ori, încât carnea din zona respectivă îi era pur și simplu putredă. Într-un final, după miezul nopții, fu adusă o femeie care fusese legată, biciuită și violată.

În timp ce lucra cot la cot cu celelalte călugărițe pentru ca fiecare pacient să primească îngrijirile cuvenite, în sufletul lui Caris se acumula din ce în ce mai multă furie. Toate rănilor erau cauzate de niște pervertiri ale principiilor religioase născocite de o mână de indivizi de teapa lui Murdo. Aceștia susțineau că molima de ciumă era pedeapsa divină pentru păcatele muritorilor și că oamenii puteau evita îmbolnăvirea

pedepsindu-se într-un alt mod. Asta de parcă Dumnezeu ar fi fost un monstru răzbunător, care le impunea tuturor un joc cu reguli nebunești. Caris era de părere că simțul de dreptate al lui Dumnezeu trebuia să fie mai sofisticat decât concepția unui băiețel de 12 ani, suveran peste un grup de copilași de-o vârstă cu el.

Munci neconținut până la slujba de utrenie de duminică, după care își acordă câteva ceasuri de somn. Când se sculă, se duse să-l vadă pe Merthin.

Acesta locuia acum în cea mai mare dintre casele pe care le construisese pe Insula Leproșilor. Clădirea se afla pe malul sudic, în mijlocul unei grădini în care fuseseră plantați de curând meri și peri. Angajase doi soți de vârstă mijlocie care să se ocupe de casă și de Lolla. Cei doi se numeau Arnaud și Emily, dar se strigau unul pe celălalt Arn și Em. Caris o găsi pe Em în bucătărie și află de la ea că Merthin era în grădină.

Merthin îi arăta Lollei cum se scria numele ei, folosindu-se de un băț ascuțit pentru a schița literele pe un petic de pământ gol, făcând-o să râdă când transformă litera „o” într-o față zâmbitoare. Fetița avea patru ani acum și era o adevărată frumusețe, cu pielea măslinie și ochii căprui.

Privindu-i, Caris simți un junghi de regret. Se culca cu Merthin de aproape jumătate de an. Nu voia să aibă un copil, pentru că asta ar fi pus capăt tuturor planurilor ei ambițioase; și totuși, o parte din ea regreta că nu rămăsese însărcinată. Era împărțită între aceste două dorințe, motiv pentru care își și asumase riscul. Dar nu rămăsese grea. Se întreba chiar dacă nu cumva își pierduse capacitatea de a mai avea vreodată copii. Poate că poțiunea pe care i-o dăduse Mattie Înțeleapta pentru a-i întrerupe sarcina, în urmă cu zece ani, îi afectase iremediabil uterul. Ca de obicei, Caris își dădu seama că și-ar fi dorit să știe mai multe despre corpul omenesc și despre suferințele acestuia.

Merthin o sărută, după care porniră prin grădină, cu Lolla alergând în fața lor, ocupată cu un joc imaginar elaborat și de neînțeles din exterior, care implica purtarea unei discuții cu fiecare copac. Grădina avea un aspect proaspăt, toate plantele erau abia sădite, iar pământul fusese adus cu căruța din alte părți, pentru a suplimenta solul sărăcăcios al insulei.

— Am venit să vorbesc cu tine despre flagelanți, spuse Caris, după care îi povesti cu ce se confruntase noaptea trecută la spital. Vreau să le interzicem intrarea în Kingsbridge, încheie ea.

— E o idee bună, replică Merthin. Tot circul ăsta e o scorneală a lui Murdo pentru a storce bani de la oameni.

— Și a lui Philemon. El ținea bolul pentru colectă. Vrei să vorbești tu cu membrii ghildei parohiale?

— Bineînțeles.

Ca stareț *de facto*, Caris se afla în poziția de senior al orașului și, teoretic, ar fi putut să-i interzică pe flagelanți de una singură, fără să ceară ajutorul altcuiva. Cu toate acestea, cererea pentru eliberarea unei carte de obște fusese înaintată către rege, așa că se aștepta ca în curând conducerea orașului să fie preluată de către gildă, astfel că trata situația curentă ca pe una de tranziție. În plus, era mereu mai înțelept să încerce să adune sprijinul celorlalți factori înainte de a încerca să impună o regulă.

Spuse:

— Aș vrea să-l punem pe conetabil să-i escorteze pe Murdo și pe adeptii săi în afara orașului înainte de slujba de amiază.

— Philemon o să fie furios la culme.

— N-ar fi trebuit să le deschidă ușile bisericii înainte de a se consulta cu cineva. Caris era conștientă că aveau să se ivească probleme, dar nu putea permite ca teama de reacția lui Philemon să o împiedice să facă ce era mai bine pentru întregul oraș. Avem decizia Papei de partea noastră. Dacă tratăm totul cu discreție și ne mișcăm repede, putem rezolva problema înainte ca Philemon să apuce să-și ia gustarea de dimineață.

— Bine, făcu Merthin. O să încerc să reunesc ghilda la Holly Bush.

— Ne întâlnim acolo într-un ceas.

Ca orice altă organizație din oraș, ghilda parohială fusese decimată de molimă, însă o parte dintre negustorii cei mai importanți supraviețuiseră ciumei, printre care Madge Țesătoarea, Jake Chepstow și Edward Măcelarul. Noul conetabil, fiul lui John, Mungo, era și el prezent la această adunare convocată în grabă, iar ajutoarele sale stăteau afară, așteptând instrucțiuni.

Discuțiile nu durară mult. Niciunul dintre cetățenii de vază ai orașului nu luase parte la orgia flagelanților și niciunul nu vedea cu ochi buni asemenea manifestări publice. Decizia Papei fu elementul care soluționează întreaga dilemă. Caris, ca stareț *de facto*, formulă în mod oficial o regulă care interzicea flagelarea și expunerea nudității în locuri publice, urmând ca cei care încălcau aceste precepte să fie însoțiți de către conetabil în afara orașului, la ordinul a oricare trei membri ai ghildei parohiale. Ghilda supuse la vot această regulă, aprobând-o în mod formal.

Apoi Mungo se duse la etaj și îl sculă din somn pe fratele-cerșetor Murdo.

Acesta nu se lăsă dus în liniște. Coborând pe scări, se lansă într-o serie de discursuri dezlănate, susținute de strigăte și lacrimi, dar și de rugăciuni și de blesteme. Doi dintre adjuncții lui Mungo îl luară de câte un braț și aproape că fură nevoiți să-l târască afară din local. Ajuns în stradă, protestele lui Murdo deveniră și mai gălăgioase. Mungo mergea în față, iar membrii ghildei veneau și ei în urmă. Unii dintre susținătorii lui Murdo veniră să protesteze și fură la rândul lor puși sub escortă. Câțiva orașeni se luară după această procesiune, pe măsură ce flagelanții erau mânați pe strada principală, către podul lui Merthin. Niciunul dintre cetățenii orașului nu protestă la adresa acestei măsuri, iar Philemon nu se arătă. Chiar și unii dintre cei care se biciuiseră cu o zi înainte nu ziseră nimic, părând oarecum rușinați de întreaga tărășenie.

Mulțimea se mai reduse când grupul traversă podul. Cu un public restrâns, protestele lui Murdo se mai potoliră. Indignarea sa de om curat ca lacrima fu înlocuită de o răutate îndârjită. Când fu eliberat, la celălalt capăt al podului dublu, porni prin mahalale fără să arunce nicio privire înapoi. Câțiva dintre discipolii săi îl urmară, oarecum nesiguri.

Intuitiv, Caris știa că n-avea să-l mai vadă vreodată.

Le mulțumi lui Mungo și oamenilor lui, după care se întoarse la mănăstire.

În spital, Oonagh tocmai îi trimitea pe la casele lor pe cei care veniseră în cursul nopții, cu diferite lovituri, pentru a face loc pentru cazurile noi de ciumă. Caris se îngriji de bolnavi până la amiază, după care se retrase, cu un sentiment de ușurare, pentru a conduce procesiunea de călugărițe la masa de duminică. Își dădu seama că cele aproape două ore de cântat psalmi, recitat rugăciuni și ascultat predica plicticoasă i se păreau de-a dreptul bine-venite și odihnitoare.

Când își făcu apariția în catedrală, în fruntea procesiunii alcătuite din Thomas și călugării novici, Philemon era în mod clar furios. Auzise, bineînțeles, despre expulzarea lui Murdo. Fără nicio îndoială, văzuse în flagelanți o sursă de venit care îi permitea să nu mai apeleze la Caris. Această speranță îi fusese spulberată, iar acum era livid de mânie.

O clipă, Caris se întrebă la ce anume avea să-l împingă această furie. După care își spuse: „Lasă-l să facă ce pofteste.” Dacă nu era una, era alta. Indiferent de atitudinea abordată, Philemon avea să se înfurie pe ea mai devreme sau mai târziu. N-avea niciun rost să-și facă griji în privința aceasta.

Ațipi în timpul rugăciunilor și se trezi când Philemon începu predica. Amvonul părea să-i evidențieze și mai tare aspectul neatrăgător; nu era de mirare că, de obicei, predicile sale trezeau reacții modeste în rândul congregației. Cu toate

acestea, astăzi captă interesul tuturor încă de la început, anunțând că subiectul predicii sale avea să fie păcatul trupesc.

Porni de la un verset din întâia Epistolă către Corinteni a Sfântului Apostol Pavel. Îl citi în latină, după care îl traduse cu glas răsunător: „V-am scris să nu vă amestecați cu desfrânații!”

Începu să brodeze, într-un stil obositor, pe marginea înțelesului verbului „a se amesteca”:

— Să nu ședeți cu ei la masă, să nu beți cu ei, să nu trăiți cu ei, să nu vorbiți cu ei.

Însă Caris se întreba, neliniștită, unde voia să ajungă cu toate acestea. Doar n-avea să îndrăznească să o atace direct de la amvon, nu? Aruncă o privire de cealaltă parte a corului, către Thomas, care stătea lângă rândul de novici, și-i întâlni privirea îngrijorată.

Se uită din nou la chipul lui Philemon, înnegurat de ciudă, și-și dădu seama că acesta era capabil de orice.

— La cine se referă cuvintele astea? întrebă el retoric. Nu la cei din afară, spune clar apostolul. Aceștia vor fi judecați de Domnul. Dar, adaugă el, fiecare dintre voi îi judecă pe cei dinăuntru, cu care se însoțește. Întinse un deget către congregația din fața sa: Voi! Își plecă din nou privirea în carte și citi: „Scoateți afară dintre voi pe cel rău!”

Credincioșii amuțiseră. Simțeau clar că aici nu era vorba despre unul dintre acele discursuri generale menite să-i inspire să se comporte mai bine. Philemon avea un mesaj clar.

— Trebuie să privim în jurul nostru, continuă el. În orașul nostru... În biserica noastră... În stăreția noastră! Există persoane care se fac vinovate de păcate trupești? Dacă da, acestea trebuie îndepărtate dintre noi!

Acum Caris nu mai avea nicio îndoială că se referea la ea. Iar cei mai perspicace dintre orășeni ajunseseră și ei la aceeași concluzie. Dar ce era de făcut? Nu putea să se ridice și să-l contrazică. Nu putea nici să plece din biserică, pentru că acest gest ar fi fost interpretat drept o confirmare a acuzațiilor lui și i-ar fi arătat limpede chiar și celui mai puțin inteligent dintre credincioși că ținta cuvântării lui era chiar ea.

Nu-i rămânea decât să asculte, cu inima copleșită de durere și umilință. Pentru prima dată, Philemon vorbea strălucit. Nu șovăia, nu se bâlbăia, pronunța cuvintele răspicat, își modula glasul astfel încât să aibă amplitudine și chiar reușea să evite să vorbească pe un ton plictisitor, cum făcea de obicei. Pentru el, ura era o adevărată sursă de inspirație.

Bineînțeles, nimeni nu avea să o dea afară din stăreție. Chiar dacă ar fi fost incompetentă în calitate de stareță, episcopul ar fi ținut-o în funcție, având în vedere că Biserica se confrunta cu o lipsă acută de personal. O groază de biserici și mănăstiri

se închideau din cauză că nu mai era nimeni care să officieze slujbele și să cânte psalmii. Episcopii erau disperați să hirotonisească preoți noi, să consacre alți călugări și călugărițe, nicidecum să îi dea afară. Și, oricum, orașenii s-ar fi revoltat împotriva oricărui episcop care ar fi încercat să o alunge pe Caris din stăreție.

Totuși, predica lui Philemon era o lovitură. De-acum încolo, cetățenilor de vază din Kingsbridge avea să le fie mult mai greu să se facă a nu observa legătura lui Caris cu Merthin. Un asemenea lucru submina respectul celorlalți. Ar fi trecut cu vederea mai ușor greșeala trupească a unui bărbat decât a unei femei. Și – lucru de care Caris era dureros de conștientă – poziția ei era extrem de vulnerabilă la acuzația de ipocrizie.

Rămase pe loc, strângând din dinți, pe tot parcursul acestei perorații, care consta, de fapt, din același mesaj repetat tot mai tare, la intervale regulate. Imediat ce monahii de ambele sexe ieșiră din biserică, se duse în farmacie pentru a-i scrie o epistolă episcopului Henri, cerându-i să-l mute pe Philemon la altă mănăstire.

Drept răspuns, Henri îl promovă.

Acest lucru se întâmplă la două săptămâni după alungarea lui Murdo din oraș. Se aflau în transeptul nordic al catedralei. Ziua de vară era fierbinte, însă în interiorul bisericii era mereu răcoare. Episcopul stătea pe un jilț de lemn sculptat, iar ceilalți, pe băncuțe: Philemon, Caris, arhidiaconul Lloyd și canonicul Claude.

— Te numesc stareț de Kingsbridge, îi spuse Henri lui Philemon.

Philemon rânji încântat și-i aruncă o privire victorioasă lui Caris.

Aceasta era îngrozită. În urmă cu două săptămâni, îi oferise lui Henri o listă lungă de motive solide pentru care lui Philemon nu i se mai putea permite să-și păstreze poziția de prelat aici – primul fiind furtul sfeșnicului de aur. Dar se părea că misiva ei avusese tocmai efectul contrar.

Se pregătea să protesteze, dar Henri o ținut cu o privire fioroasă și-și ridică mâna, iar Caris se hotărî să-și țină gura și să afle și restul lucrurilor pe care episcopul le avea de spus. Acesta continuă să i se adreseze lui Philemon:

— Fac acest lucru în ciuda, și nu datorită comportamentului tău de la întoarcerea aici. Te-ai dovedit a fi o sursă constantă de probleme, mereu răutăcios și, dacă Biserica nu ar avea o nevoie disperată de oameni, nu te-aș promova nici într-o sută de ani.

„Și atunci de ce o faci acum?” îl apostrofă Caris în gând.

— Dar trebuie să avem un stareț și pur și simplu nu se cuvine ca stareța să joace acest rol, chiar dacă, în mod clar, aceasta e foarte capabilă.

Caris ar fi preferat ca episcopul Henri să-l fi numit pe Thomas. Dar știa foarte bine că acesta ar fi refuzat. Thomas fusese marcat de lupta încrâncenată pentru desemnarea succesorului starețului Anthony, din urmă cu 12 ani, și jurase să nu se mai implice niciodată în alegerile pentru această funcție. De fapt, era chiar foarte posibil ca episcopul să fi vorbit cu Thomas, fără știrea lui Caris, și să fi aflat cum stăteau lucrurile.

— Cu toate acestea, numirea ta este supusă unor condiții, adăugă Henri. Mai întâi, nu vei fi confirmat în această funcție până ce Kingsbridge-ul nu va fi obținut carta de obște. Nu ești capabil să conduci orașul și nici n-o să-ți dau ocazia. Drept urmare, până atunci, stareța Caris va continua să acționeze ca stareț *de facto*, iar tu vei locui în dormitorul comun al călugărilor. Palatul va fi încuiat. Dacă nu te porți cum trebuie în perioada de așteptare, voi retrage numirea.

Aceste vorbe pârură a-l înfuria și a-l răni pe Philemon, dar călugărul avu grijă să-și țină gura. Știa că, de fapt, câștigase și nu avea de gând să comenteze referitor la condiții.

— În al doilea rând, vei avea propria vistirie. Fratele Thomas o să ocupe funcția de vistiernic, iar nicio sumă de bani nu va putea fi retrasă fără știrea lui. Același lucru e valabil și pentru obiectele prețioase. Mai mult, am ordonat să se construiască un turn nou și am autorizat să se facă plățile conform unui program stabilit de Merthin Podarul. Stăreția va face aceste plăți din fondurile călugărilor, și nici tu, nici altcineva nu va avea puterea să intervină în vreun fel asupra acestui aranjament. Nu vreau un turn construit pe jumătate.

„Cel puțin Merthin o să-și vadă visul realizat”, își spuse Caris, plină de recunoștință.

Henri se întoarse către Caris:

— Mai am un ordin de dat, iar acesta te vizează pe tine, maică stareță.

„Acum ce-o mai fi?” se întrebă Caris.

— S-a formulat o acuzație de desfrânare.

Caris se holba la episcop, gândindu-se la ocazia aceea când îl surprinsese împreună cu Claude, amândoi dezbrăcați. Cum de îndrăznește să deschidă acest subiect?

Episcopul continuă:

— Nu o să pomenesc nimic despre trecut. Dar, în ceea ce privește viitorul, este inadmisibil ca stareța de Kingsbridge să aibă o relație cu un bărbat.

Caris ar fi vrut să-i strige: „Dar tu trăiești cu amantul tău!” Observă însă expresia de pe chipul lui Henri. Era una imploratoare. Prelatul o ruga din priviri să nu rostească acuzația care l-ar fi revelat ca fiind un ipocrit. Caris își dădu seama că Henri știa că ceea ce făcea era nedrept, dar nu avea de ales. Philemon îl forțase să adopte această poziție.

Era tentată să-i adreseze o remarcă înțepătoare, dar se abținu. Nu i-ar fi folosit la nimic. Henri alesese răul cel mai mic. Caris preferă să-și țină gura.

— Pot primi asigurarea ta, maică stareță, că de acum înainte nu va mai exista niciun temei pentru asemenea acuzații? reluă Henri.

Caris își aținti privirea în podea. Mai trecuse prin asta. Se găsea din nou în situația de a alege între munca sa – spitalul, carta de obște, turnul – și relația cu Merthin. Și, din nou, alegerea ei fu de partea muncii.

Își înălță capul și îl privi pe episcop în ochi.

— Da, Sfinția Voastră, rosti ea. Aveți cuvântul meu.

Vorbi cu Merthin în spital, înconjurați de o mulțime de alte persoane. Tremura și era pe punctul de a izbucni în lacrimi, dar nu putea să-i dea vestea între patru ochi. Știa că, dacă ar fi fost singuri, hotărârea ei s-ar fi clătinat, și-ar fi petrecut brațele pe după gâtul lui și i-ar fi spus că îl iubea, promițându-i că avea să părăsească mănăstirea și să se căsătorească cu el. Așa că îi trimisese un mesaj, îl întâmpinase la ușa spitalului, după care i se adresase pe un ton cât se poate de realist, cu brațele împreunate strâns peste piept, astfel încât să nu fie tentată să întindă mâna spre el, într-un gest afectuos, și să atingă trupul acela pe care-l iubea atât de mult.

Când termină de relatat ultimatumul episcopului și hotărârea ei, Merthin o ținutui cu o privire cumplită, de parcă ar fi vrut s-o omoare.

— Asta e ultima oară, șuieră el.

— Ce vrei să spui?

— Odată luată, hotărârea aceasta va fi definitivă. Eu nu am de gând să te mai aștept, sperând că, într-o bună zi, o să vrei să-mi fii nevastă.

Caris se simțea ca și cum ar fi fost pălmuită.

Merthin continuă, izbind-o cu fiecare propoziție.

— Dacă vorbești serios, o să încerc să te uit. Am 33 de ani. Mai bine de jumătate din viața mea s-a scurs – tata are 58 de ani și nu cred s-o mai ducă mult. O să mă însor cu altcineva, o să mai fac și alți copii și o să trăiesc fericit în grădina mea.

Imaginaa conturată de aceste cuvinte reprezenta o adevărată tortură pentru Caris. Își mușcă buza, încercând să-și controleze

durerea, dar simțea șiroaie de lacrimi fierbinți curgându-i pe față.

Dar Merthin era necruțător.

— N-am de gând să-mi iroiesc viața iubindu-te, adăugă el, iar cuvintele se năpustiră asupra lui Caris ca niște pumnale ascuțite. Fie părăsești mănăstirea acum, fie rămâi aici pentru totdeauna.

Caris încercă să-l privească în ochi.

— N-o să te uit. O să te iubesc întotdeauna.

— Dar nu de-ajuns cât să mă alegi pe mine.

Caris rămase tăcută câteva secunde lungi. Era conștientă că lucrurile nu stăteau astfel. Iubirea ei nu era nicidecum slabă sau insuficientă. Ci, pur și simplu, o puneă în fața unei alegeri imposibile.

— Chiar crezi asta? întrebă ea.

— Mi se pare evident.

Caris încuviință din cap, deși nu era de acord.

— Îmi pare rău, murmură ea. Mult mai rău decât mi-a părut vreodată în toată viața mea.

— Și mie, spuse el, după care îi întoarse spatele și ieși din clădire.

75

Într-un final, sir Gregory Longfellow plecă la Londra, însă veni înapoi surprinzător de repede, ca și cum ar fi ricoșat de zidul mării citadele, asemenea unei mingi. Își făcu apariția la Tench Hall pe la ora cinei, cu un aer de om hărțuit, respirând din greu pe nările sale umflate, cu chipul încadrat de pletele încărunțite, acum încălcite și umede de transpirație. Intră în conac cu o atitudine ceva mai potolită decât de obicei, când lăsa impresia că ar fi conducătorul de drept al tuturor oamenilor și animalelor întâlnite în cale. Ralph și Alan stăteau în picioare lângă o fereastră, uitându-se la un soi nou de pumnal, cu lama lată, numit „cuțit de Basel”. Fără să scoată vreun cuvânt, Gregory își lăsă trupul lung să se prăbușească pe un jilț mare, cu speteaza sculptată – indiferent ce se întâmplase, avocatul era în continuare prea trufaș pentru a aștepta să fie invitat să ia loc.

Ralph și Alan îl priveau fix, așteptând. Mama lui Ralph pufni dezaprobat: nu-i plăceau asemenea purtări grosolane.

Într-un final, Gregory spuse:

— Regelui nu-i place când nu-i sunt respectate deciziile.

Afirmația aceasta îl sperie pe Ralph.

Îi aruncă o privire neliniștită lui Gregory și se întrebă ce anume din ceea ce făcuse ar fi putut fi interpretat ca un act de

nesupunere față de rege. Nu-i venea în minte nimic de genul acesta. Rosti intimidat:

— Îmi pare rău că Maiestatea Sa nu e mulțumit... sper că nu din cauza mea.

— Ești și tu implicat, i-o trânti Gregory, continuând să fie enervant de imprecis. Ca și mine, de altfel. Iar regele e de părere că, dacă nu i se respectă dorințele, se creează precedente periculoase.

— Sunt total de acord.

— Tocmai de aceea noi doi o să plecăm de aici mâine, o să mergem la Earlcastle, o să avem o întrevedere cu lady Philippa și o s-o facem să se mărite cu tine.

Deci asta era. În mare parte, Ralph se simțea ușurat. La o analiză corectă, nu putea fi considerat răspunzător pentru atitudinea recalcitrantă a Philippei – nu că analizele corecte ar fi contat prea mult pentru regi, în general. Dar, cântărind lucrurile mai în profunzime, își dădu seama că cel în capul căruia se spărseseră toate era Gregory, iar acesta era acum hotărât să salveze planul regelui și să intre din nou în grațiile acestuia. Expresia lui Gregory trăda furie și răutate. Rosti plin de venin:

— Când o să termin eu cu ea, o să te implor să o iei de nevastă.

Ralph nu-și închipuia cum putea fi posibil așa ceva. După cum bine punctase Philippa, puteai obliga o femeie să vină în fața altarului, dar nu o puteai forța să spună „da” în fața preotului.

— Cineva mi-a spus că dreptul unei văduve de a refuza o altă căsătorie e garantat chiar de *Magna Carta*, replică Ralph.

Gregory îi aruncă o privire întunecată.

— Nu-mi aduce aminte. Am făcut și eu greșeala de a-i spune Maiestății Sale același lucru.

Ralph se întreba ce amenințări sau promisiuni intenționa să folosească Gregory pentru a o determina pe Philippa să se supună. El, unul, nu se putea gândi decât la o singură modalitate: să o răpească și să o ducă într-o biserică izolată, unde un preot pe care îl va fi mituit generos să-i cunune în ciuda strigătelor și a refuzurilor ei.

Porniră în zorii dimineții următoare, cu o mică suită. Era perioada recoltei și, pe North Field, bărbații secerau tulpinile înalte de secară în timp ce femeile veneau în urma lor, legând spicele în snopi.

În ultima vreme, Ralph petrecuse mai mult timp făcându-și griji în privința recoltei decât în legătură cu Philippa. Asta nu din cauza vremii, care era bună, ci din pricina ciumei. Avea prea puțini arendași și încă și mai puțini muncitori cu ziua.

Mulți dintre ei îi fuseseră furați de către moșieri fără scrupule, precum stareța Caris, care îi ademeniseră pe pământurile lor, oferindu-le plată mai bună și condiții de arendă mai puțin stricte. În disperare de cauză, Ralph le oferise țăranilor săi arendă liberă de obligații, care însemna că aceștia nu mai trebuiau să muncească pe pământurile lui. Aranjamentul îl lăsase însă descoperit chiar în perioada recoltei și cel mai probabil o parte a culturilor sale avea să rămână să putrezească pe câmp.

Cu toate acestea, era încredințat că problemele sale aveau să se termine dacă reușea să se însoare cu Philippa. Ar fi avut de zece ori mai multe pământuri decât acum, plus venituri din tot atâtea alte surse, printre care se numărau tribunale, păduri, târguri și mori. În plus, familia sa și-ar fi recâștigat locul în rândul nobilimii. Înainte de moarte, sir Gerald va fi avut satisfacția de a se numi tată de conte.

Se întrebă din nou ce plan născocise Gregory. Philippa își asumase o sarcină dificilă, sfidând voința de fier și legăturile sus-puse ale lui Gregory. În momentul de față, Ralph nu ar fi vrut să fie în locul ei pentru nimic în lume.

Ajunseră la Earlcastle cu puțin înaintea amiezii. Zarva ciorilor care se sfădeau pe ziduri îi amintea mereu lui Ralph de perioada trăită aici, ca scutier în serviciul contelui Roland – cele mai fericite zile din viața sa, i se părea câteodată. Însă castelul era foarte tăcut acum, în lipsa contelui. În curtea inferioară nu mai erau scutieri care să se îndeletnicească cu tot felul de jocuri violente, în zona grajdurilor nu se mai auzea bocănitul și fornăitul cailor de luptă țeșalați și plimbați de colo colo, iar pe treptele fortăreței nu se mai vedeau oșteni jucând zaruri.

Philippa se afla în demodata sală mare a castelului, împreună cu Odila și câteva servitoare. Mama și fiica lucrau împreună la o tapiserie, așezate una lângă cealaltă, pe o băncuță. Din câte se părea, imaginea finală de pe tapiserie era una silvestră. Philippa lucra cu fir maro, pentru trunchiurile copacilor, iar Odila, cu fir verde-aprins, pentru frunze.

— Foarte frumos, dar are nevoie de ceva viață, spuse Ralph, încercând să adopte un ton vesel și prietenos. Câteva păsări și iepuri, eventual niște ogari gonind după o căprioară.

Ca de obicei, Philippa era total imună la farmecul său. Se ridică și făcu vreo câțiva pași înapoi, îndepărtându-se de el. Fata îi urmă exemplul. Ralph observă că mama și fiica aveau aceeași înălțime. Philippa i se adresă iritată:

— De ce ai venit aici?

„Bine, cum vrei!” își spuse Ralph înciudat. Se răsuci pe jumătate, aproape întorcându-i spatele.

— Sir Gregory are să-ți comunice ceva, rosti el și se îndreptă către fereastră, privind afară, ca și cum toate acestea l-ar fi plictisit.

Gregory le salută ceremonios pe cele două femei, după care le spuse că trăgea nădejde că nu le deranja. Bineînțeles, toate acestea erau minciuni – nu dădea nici doi bani pe ce le convenea lor sau nu –, însă politețea păru s-o mai îmblânzească pe Philippa, care-l invită să ia loc. Sir Gregory urmă:

— Regele e supărat pe dumneata, milady.

Philippa își lăsă capul în jos.

— Îmi pare foarte rău că l-am nemulțumit pe Maiestatea Sa.

— Regele dorește să-l recompenseze pe slujitorul său credincios, sir Ralph, făcându-l conte de Shiring. În același timp, îți oferă dumitale un soț tânăr și viguros, un bun tată vitreg pentru tânăra aici de față.

Philippa se cutremură, însă Gregory ignoră această reacție.

— Trebuie să-ți spun că Maiestatea Sa este de-a dreptul uimit de sfidarea și încăpățânarea de care dai dovadă.

Pe chipul Philippei apărură o expresie speriată, așa cum era de așteptat. Lucrurile ar fi stat altfel dacă ar fi avut un frate sau un unchi care să-i sară în apărare, însă ciurma îi exterminase toate rudele. Ca femeie lipsită de neamuri de sex bărbătesc, nu avea pe nimeni care să o apere de furia regală.

— Și ce-o să facă? întrebă ea temătoare.

— Nu a menționat cuvântul „trădare”... Încă.

Ralph nu era sigur dacă legea permitea acuzarea Philippei de trădare, dar, oricum, această amenințare o făcu să pălească. Gregory continuă:

— Ca primă soluție, mi-a cerut să discut cu dumneata pentru a-ți arăta calea rațiunii.

Philippa replică:

— Bineînțeles, pentru rege căsătoria este o chestiune politică...

— Chiar este o chestiune politică, o întrerupse Gregory. Dacă frumoasa dumitale fiică s-ar îndrăgosti de fiul chipeș al vreunei spălătorese, i-ai spune, așa cum fac eu acum, că femeile nobile nu se pot căsători cu cine vor ele; ai încuia-o în camera ei și ai pune ca băiatul să fie biciuit chiar în dreptul ferestrei ei, până ce ar renunța pentru totdeauna la ea.

Expresia Philippei era una insultată. Nu-i plăcea ca un simplu avocat să-i țină predici despre datoriile pe care le implica poziția ei socială.

— Eu înțeleg foarte bine obligațiile unei văduve de viță nobilă, replică ea pe un ton arogant. Sunt contesă, bunica mea a fost contesă, iar sora mea a avut același titlu până când a

murit de ciură. Dar căsătoria nu se reduce la o simplă alianță politică. E vorba și despre inimă aici. Noi, femeile, suntem la mila bărbaților care ne sunt seniori și stăpâni și care au datoria de a ne hotărî soarta cu înțelepciune; iar noi implorăm ca sentimentele noastre să nu fie trecute cu vederea în totalitate. Iar aceste rugăminți sunt de obicei ascultate.

Ralph vedea limpede că Philippa era supărată, dar se arăta în continuare stăpână pe situație și plină de dispreț la adresa lor. Precizarea „cu înțelepciune” fusese o înțepătură plină de sarcasm.

— În vremuri obișnuite, poate că ai avea dreptate, însă aceasta e o perioadă ciudată, răspunse Gregory. Până nu demult, când regele căuta o persoană demnă de titlul de conte, găsea în jurul său zece bărbați inteligenți, puternici, curajoși și credincioși, dornici să-l slujească până la moarte; iar suveranul l-ar fi putut numi pe oricare dintre ei cu aceeași încredere că face un lucru înțelept. Dar acum... atât de mulți dintre slujitorii săi au fost doborâți de ciură, că regele a ajuns ca o gospodină care merge la negustorul de pește abia pe seară: este obligat să ia ce a mai rămas pe tejghea.

Argumentul oferit de avocat era imbatabil, însă asta nu însemna că Ralph nu se simțea insultat. Totuși, se prefăcu a nu observa jignirea implicită.

Philippa își schimbă tactica. Făcu semn către o servitoare să se apropie și îi spuse:

— Adu-ne o carafă din cel mai bun vin de Gasconia pe care-l avem, te rog. Și... sir Gregory o să ia prânzul aici, așa că pune să se pregătească niște miel de anul acesta, cu usturoi și rozmarin.

— Da, milady.

Gregory se înclină.

— Sunteți foarte generoasă, contesă.

Philippa era complet incapabilă de cochetărie. Nu-i stătea în fire să se prefacă ospitalieră în lipsa unui scop. Așa că se întoarse la subiectul arzător.

— Sir Gregory, trebuie să-ți mărturisesc că inima, sufletul și întreaga mea ființă se revoltă împotriva perspectivei de a mă căsători cu sir Ralph Fitzgerald.

— Dar de ce? întrebă Gregory. E un bărbat ca oricare altul.

— Ba nu, nu e.

Discutau despre Ralph ca și cum acesta n-ar fi fost prezent, într-un mod care lui i se părea profund jignitor. Dar Philippa era disperată și era în stare să spună orice, iar el era curios să vadă ce anume din ființa lui o făcea să-l deteste atât de tare.

Philippa rămase tăcută o vreme, adunându-și gândurile.

— Dacă ar fi să spun... violator, torționar, criminal... cuvintele mi-ar părea prea abstracte.

Această replică îl luă prin surprindere pe Ralph. El nu se vedea așa. Bineînțeles, torturase niște oameni în slujba regelui, o violase pe Annet și omorâse mai mulți bărbați, femei și copii în zilele sale de nelegiuit... Dar măcar se consolă cu gândul că Philippa nu părea să fi ghicit că el fusese personajul mascat care o ucisese pe Tilly, propria lui nevastă.

Philippa continuă:

— Ființele omenеști au în ele ceva care le împiedică să facă asemenea lucruri. E capacitatea... nu, e instinctul de a simți durerea altuia. Nu ne putem abține. Dumneata, sir Gregory, n-ai putea silui o femeie, pentru că i-ai simți disperarea și durerea, ai suferi alături de ea, iar asta te-ar determina să încetezi orice încercare de agresiune. N-ai putea tortura sau omorî pe cineva din același motiv. Dar cel care nu are capacitatea de a simți durerea altuia nu e om, chiar dacă merge pe două picioare și vorbește aceeași limbă. Se aplecă spre avocat și coborî tonul, dar, chiar și așa, Ralph o auzi clar: Iar eu nu am de gând să mă culc în pat cu un animal.

Ralph izbucni:

— Eu nu sunt un animal!

Se aștepta ca Gregory să-l susțină. În loc de asta, avocatul păru să renunțe:

— Aceasta este poziția dumitale finală, lady Philippa?

Ralph era uluit. Oare Gregory avea de gând să lase această declarație netaxată, de parcă ar fi fost măcar pe jumătate adevărată?

Philippa îi spuse lui Gregory:

— Am nevoie ca dumneata să te întorci la rege și să-i comunică că sunt slujitoarea sa credincioasă și supusă, că îmi doresc nespun să îi fac pe plac, dar că n-aș putea să mă mărit cu Ralph chiar dacă însuși arhanghelul Gabriel mi-ar ordona-o.

— Înțeleg. Gregory se ridică. N-o să rămânem la masă.

Asta era tot? Ralph așteptase în tot acest timp ca Gregory să-și scoată la iveală surpriza, vreo mită sau vreo amenințare zdrobitoare. Oare acest viclean avocat de curte chiar nu avea niciun as în mâneca sa de brocart scump?

Philippa păru la fel de surprinsă de finalul brusc al discuției.

Gregory se îndreptă spre ușă, iar Ralph nu avu altă posibilitate decât să-l urmeze. Philippa și Odila se holbau la ei, nefiind sigure de semnificația acestei plecări senine. Doamnele lor de companie tăcură și ele.

Philippa adăugă:

— Te rog, imploră-l pe rege să aibă milă!

— O să aibă, milady, răspunse Gregory. M-a autorizat să îți comunic că, având în vedere îndărătnicia de care dai dovadă, n-o să te oblige să te căsătorești cu un bărbat pe care-l detești.

— Mulțumesc! exclamă ea ușurată. Mi-ai salvat viața!

Ralph deschise gura să protesteze. I se promisese căsătoria asta! Se făcuse vinovat de sacrilegiu și de crimă pentru a obține această răsplată. Doar n-avea să i se ia acum totul?

Dar Gregory fu cel care vorbi primul:

— În loc, zise el, regele ordonă ca Ralph să se căsătorească cu fiica dumitale. Se opri și indică spre adolescența înaltă, de 15 ani, care stătea lângă mama ei. Odila, preciză el, ca și cum ar fi existat dubii în legătură cu persoana la care se referea.

Philippa suspină, iar Odila lăsa să-i scape un țipăt.

Gregory făcu o plecăciune.

— Ziua bună vă doresc.

Philippa strigă:

— Așteaptă!

Gregory nu o luă în seamă și ieși.

Năucit, Ralph îl urmă.

Gwenda era deja ostenită la trezire. Era vremea recoltei și-și petrecea fiecare oră din lungile zile de august pe câmp. Wulfric secera neobosit de la răsărit până la lăsarea nopții, doborând tulpinile de porumb. Sarcina Gwendei era să le strângă în snopi. Cât era ziua de lungă se apleca și aduna tulpinile retezate, se apleca și le aduna, se apleca și le aduna până ce spatele ajungea să-i ardă efectiv de durere. Când se făcea prea întuneric să mai vadă ceva, pornea cu pași nesiguri către casă și se prăbușea în pat, lăsându-i pe membrii familiei sale să mănânce ce găseau prin cămară.

Wulfric se trezi în zori, iar mișcările sale reușiră să pătrundă prin vâlul gros al somnului Gwendei. Reuși să se ridice, cu un efort. Cu toții aveau nevoie de un mic dejun sățios, așa că puse pe masă niște friptură rece de oaie, pâine, unt și o carafă cu bere tare. Sam, băiețelul ei de zece ani, se sculă și el, însă

Davy, care nu avea decât opt ani, trebui scuturat ușurel ca să se trezească și ajutat să se ridice în picioare.

— Parcela asta n-a fost niciodată lucrată de un singur bărbat cu nevasta lui, zise Gwenda morocănoasă în timp ce mâncau.

Wulfric era enervant de optimist.

— Noi doi am reușit să culegem toată recolta de pe ea în anul ăla când s-a prăbușit podul, replică el vesel.

— Pe-atunci eram cu 12 ani mai tânără.

— Dar acum ești mai frumoasă decât atunci.

Gwenda nu avea dispoziția necesară pentru asemenea dulcegării.

— Chiar și atunci când tatăl și fratele tău erau în viață, tot angajați muncitori cu ziua în perioada recoltei.

— Nu contează. E pământul nostru, noi am semănat ogoarele, așa că noi vom avea de câștigat de pe urma recoltei, în loc să primim doar câte un penny pe zi din munca brațelor. Cu cât muncim mai mult, cu atât câștigăm mai mult. Asta ți-ai dorit întotdeauna, nu?

— Mereu am vrut să fiu independentă și să câștig suficient cât să nu am nevoie de ajutorul nimănui, dacă la asta te referi. Se duse la ușă. Hmm, bate vântul dinspre apus, iar pe cer sunt câțiva nori.

Pe chipul lui Wulfric apărură o expresie îngrijorată.

— Avem nevoie ca ploaia să mai întârzie încă vreo două-trei zile.

— Cred că așa o să și fie. Haideți, băieți, e timpul să plecăm pe ogor. Puteți să mâncați pe drum.

Tocmai împacheta pâinea și carnea într-o traistă, pentru prânz, când pe ușă își făcu apariția, șchiopătând, Nathan Vătaful.

— O, nu! suspină Gwenda. Nu azi... aproape că ne-am strâns și noi bucatele!

— Și stăpânul are bucate de adus în hambare, zise vechilul.

Nate era însoțit de fiul său de zece ani, Jonathan, cunoscut ca Jonno, care începu imediat să se strâmbe la Sam.

— Mai lasă-ne trei zile pe pământurile noastre, îl rugă Gwenda.

— Nu vă deranjați să vă opuneți, i-o tăie Nate. Îi sunteți datori stăpânului câte o zi de muncă pe săptămână, iar în timpul recoltei două. Astăzi și mâine vă veți ocupa de adunarea orzului stăpânului, pe Brookfield.

— De obicei, stăpânul își scutește oamenii de a doua zi. Așa se fac lucrurile de mult timp.

— Așa era când se găsea mână de lucru. Dar acum stăpânul e de-a dreptul disperat. Atât de mulți și-au obținut parcelele

fără obligații, că abia dacă mai are oameni care să-i aducă bucatele în hambare.

— Deci gospodarii care s-au tocmnit cu tine și au cerut să fie scutiți de datoriile tradiționale sunt răsplătiți, în timp ce oamenii ca noi, care au acceptat condițiile vechi, sunt pedepsiți să muncească de două ori mai mult pe terenurile stăpânului.

Îi aruncă o privire acuzatoare lui Wulfric, amintindu-și cum acesta nu o luase în seamă când îl îndemnase să se tocmească cu Nate pentru termenii arendei.

— Ceva de genul ăsta, răspunse Nate nepăsător.

— La dracu'! scrâșni Gwenda.

— Nu blestema, îi spuse Nate. O să vă alegeți cu un prânz gratis. Avem pâine de grâu și un butoi cu bere căruia abia ce i-am dat cep. Nu-i așa că sună bine?

— Sir Ralph le dă ovăz cailor pe care vrea să-i alerge bine.

— Hai, să nu întârziați! adăugă Nate și ieși.

Fiul lui, Jonno, scoase limba la Sam. Băiatul întinse mâinile să-l înșface, dar Jonno se eliberă din strânsoarea lui și porni în goană după tatăl său.

Mohorâți, Gwenda, Wulfric și băieții traversară câmpurile cu pași grei către lanul de orz al lui Ralph, ale cărui spice se unduiau în vânt. Se apucară de treabă. Wulfric secera, iar Gwenda lega snopii. Sam venea la urmă, adunând paie care-i scăpaseră ei. Când strângea suficiente pentru un snop, i le dădea mamei sale, pentru a le lega. David avea degetele mici și agile, iar sarcina sa era să îndeplinească un soi de frânghii tari din paie, cu care să fie legați snopii.

Celelalte familii care-și luaseră parcelele sub aceiași termeni tradiționali lucrau alături de ei, în timp ce iobagii mai șireți își adunau propriile recolte.

Când soarele ajunse în cel mai înalt punct al traiectoriei sale zilnice, Nate sosi pe câmp, pe capra unei căruțe în care se afla un butoi. Ținându-se de cuvânt, oferă fiecărei familii câte o pâine mare, de grâu nou. Toată lumea mâncă pe săturate, după care adulții se întinseră la umbră, iar copilașii începură să se joace.

Gwenda tocmai ațipise, când auzi niște țipete de copil. Își dădu imediat seama că glasul nu aparținea niciunuia dintre băieții ei, dar chiar și așa, se ridică repede. Văzu că fiul ei, Sam, se încăierase cu Jonno al Vătafului. Deși aveau cam aceeași vârstă și talie, Sam îl ținuse pe Jonno la pământ și îl lovea fără milă cu pumnii și cu picioarele. Gwenda porni repede către băieți, însă Wulfric fu mai rapid, înșfăcându-l pe Sam de o mână și trăgându-l deoparte.

Disperată, Gwenda se uita la Jonno. Băiatului îi curgea sânge din nas și din gură, iar pielea din jurul unui ochi îi era

roșie, ba chiar începuse să se umfle. Se ținea de burtă, gema și plângea. Gwenda văzuse o mulțime de încăierări între băieți, însă aici era vorba despre altceva. Jonno fusese bătut rău.

Gwenda se holbă apoi la fiul ei de zece ani. Acesta avea chipul neatins: se părea că Jonno nu apucase să-i aplice nici măcar o singură lovitură. Mai mult, Sam nu dădea niciun semn că ar fi avut remușcări în legătură cu ceea ce făcuse. Părea mai degrabă însuflețit de o satisfacție trufașă. Expresia de pe chipul lui îi era vag familiară, iar Gwenda își scrută atent memoria, căutând asemănarea sesizată. Nu-i luă mult să-și aducă aminte la cine observase aceeași expresie, după ce-și bătuse măr adversarul.

O văzuse la Ralph Fitzgerald, adevăratul tată al lui Sam.

La două zile după ce Ralph și sir Gregory vizitaseră Earlcastle, lady Philippa veni la Tench Hall.

Ralph reflectase la posibilitatea de a se căsători cu Odila. Aceasta era o tânără frumoasă, dar fetele tinere și frumoase puteau fi cumpărate pentru câțiva bănuți în Londra. Ralph avusese deja parte de o soție care abia dacă depășise vârsta copilăriei. Când entuziasmul inițial se consumase, ajunsese să se plictisească și să nutrească o iritare crescândă față de ea.

O vreme se întrebă dacă nu cumva putea să se însoare cu Odila și să o aibă și pe Philippa. Ideea de a se căsători cu fiica și de a o ține pe mamă ca amantă îl fascina. Poate că ar fi putut chiar să le posede împreună. O dată avusese ocazia de a face sex cu două prostituate, mamă și fiică, în Calais, iar elementul de incest îi dăduse un sentiment tulburător de depravare.

Dar, gândindu-se mai bine, știa că așa ceva n-avea să se întâmple niciodată. Philippa n-ar fi fost de acord cu un asemenea aranjament. Ar fi putut căuta diferite metode de a o constrânge, dar nu era o femeie care să se lase dominată cu ușurință.

— Nu vreau să mă însor cu Odila, îi spusese lui Gregory pe drumul de întoarcere de la Earlcastle.

— Nici nu va trebui, îi răspunsese Gregory, dar refuzase să-i dea mai multe detalii.

Philippa sosi însoțită de o doamnă de companie și de un oștean, dar fără Odila. Pentru prima dată, la intrarea în Tench Hall Philippa nu mai avea obișnuitul ei aer trufaș. Ralph își dădu seama că nici măcar nu mai părea frumoasă: în mod clar, nu mai dormise de două nopți.

Tocmai se așezaseră la masă: Ralph, Alan, Gregory, câțiva scutieri și un vătaf. Philippa era singura femeie din încăpere.

Aceasta se apropie de Gregory.

Politețea de care acesta dăduse dovadă față de ea dispăruse cu desăvârșire. Bărbatul nu se ridică în picioare, ci o măsură obraznic din cap până în picioare, ca și cum ar fi fost o servitoare venită cu vreo plângere oarecare.

— Da? spuse el într-un final.

— Sunt de acord să mă mărit cu Ralph.

— Aha! exclamă el, prefăcându-se surprins. Ești de acord, da?

— Da. Decât să-mi dau fiica pe mâna lui, prefer să mă sacrific eu.

— Milady, i se adresă el plin de sarcasm, se pare că ai impresia că regele te-a condus la o masă încărcată cu tot felul de bucate și ți-a cerut să le alegi pe cele care-ți plac cel mai mult. Te înșeli. Regele nu întreabă ce preferi. El ordonă. Nu te-ai supus poruncii sale, așa că a dat o alta. Nu ți-a oferit o alegere.

Philippa își lăsă privirea în pământ.

— Îmi pare rău că m-am comportat așa. Te rog, cruță-mi fiica.

— Dacă ar depinde de mine, ți-aș refuza cererea, drept pedeapsă pentru îndărătnicia ta. Dar poate că ar trebui să-l rogi pe sir Ralph.

Philippa își îndreptă privirea către Ralph. Acesta văzu că ochii îi erau plini de furie și disperare. Se simțea tulburat. Philippa era cea mai trufașă femeie pe care o cunoscuse vreodată, iar el reușise să-i înfrângă cerbicia. Voia să se culce cu ea imediat, chiar în momentul acela.

Dar lucrurile nu se puteau termina așa repede.

I se adresă astfel:

— Ai ceva să-mi spui?

— Îmi cer scuze.

— Vino aici.

Ralph stătea în capul mesei, iar Philippa se apropie și rămase în picioare lângă el. Bărbatul mângâie capul de leu sculptat de pe unul din brațele jilțului său.

— Hai, zi mai departe.

— Îmi pare rău că te-am respins mai înainte, aș dori să retrag tot ce am spus. Îți accept cererea în căsătorie. O să mă mărit cu tine.

— Dar nu mi-am reînnoit această cerere. Regele mi-a poruncit să mă căsătoresc cu Odila.

— Dar dacă îl rogi pe rege să revină la planul inițial, mai mult ca sigur că va fi de acord.

— Și asta mă rogi tu să fac.

— Da.

Philippa îl privi în ochi și acceptă umilința supremă care i se cerea.

— Te rog... te implor. Te rog, sir Ralph, ia-mă de soție.

Ralph se ridică în picioare, împingându-și jilțul înapoi.

— Sărută-mă, atunci.

Philippa închise ochii.

Ralph își petrecu brațul stâng pe după umerii ei și o trase spre el. Îi sărută buzele. Philippa se supuse, însă nu răspunse la sărut. Cu mâna dreaptă, Ralph îi strânse sânul. Era tare și greu, exact așa cum și-l închipuise mereu. Își lăsă mâna să alunece peste corpul ei și să o atingă între picioare. Philippa tresări, însă rămase în îmbrățișarea lui, fără să se opună în vreun fel, în timp ce el își apăsă palma de ventrele ei. Ralph îi cuprinse muntele lui Venus, cântărindu-i moliciunea în palmă.

Apoi, rămânând în această poziție, își încheie sărutul și aruncă o privire prin încăpere, la prietenii săi.

76

În același timp în care Ralph devenea conte de Shiring, un tânăr pe nume David Caerleon deveni conte de Monmouth. Acesta nu avea decât 17 ani și era înrudit destul de departe cu defunctul, însă toți ceilalți moștenitori mai apropiați fuseseră doborâți de ciumă.

În anul acela, cu câteva zile înainte de Crăciun, episcopul Henri ținu o slujbă în Catedrala Kingsbridge pentru a-i binecuvânta pe cei doi conți. După aceea, Ralph și David fură oaspeți de onoare la un banchet oferit de Merthin în sala mare a gildei. Ocazia coincidea cu acordarea cartei de obște pentru Kingsbridge.

Ralph era de părere că David avusese un noroc extraordinar. Băiatul nu fusese niciodată în afara Angliei, nu luptase în nicio bătălie, însă era numit conte la 17 ani. Ralph străbătuse Normandia în lung și în lat alături de regele Eduard, își riscase viața în nenumărate bătălii, pierduse trei degete, comisese nenumărate păcate în slujba regelui și tot trebuise să aștepte până la 32 de ani pentru o asemenea răsplată.

Cu toate acestea, până la urmă reușise, iar acum stătea la masă alături de episcopul Henri, purtând o haină scumpă din brocart, cu fir de aur și argint. Oamenii care-l cunoșteau îl arătau și străinilor, negustorii înstăriți îi făceau loc să treacă și-i lăsau capetele în jos, plini de respect, iar servitoarelor le tremurau mâinile de emoție când îi umpleau cupa cu vin. Tatăl său, sir Gerald, care căzuse la pat, însă se agăța cu încăpățănare de viață, îi spusese:

— Sunt descendentul unui conte și tatăl altuia. Sunt mulțumit.

Aceste vorbe îi dăduseră un sentiment profund de satisfacție.

Ralph dorea să discute cu David despre problema muncitorilor cu ziua. Acum, că recolta fusese pusă la adăpost în hambare și aratul de toamnă se terminase, nu mai era atât de presantă: în perioada aceasta a anului, zilele erau mai scurte și mai reci, așa că nu se putea face mare lucru pe ogoare. Din păcate însă, imediat ce avea să înceapă aratul de primăvară și pământul avea să fie suficient de moale pentru ca țăranii să poată să semene, Ralph prevedea reapariția necazurilor: muncitorii cu ziua aveau să se agite pentru a obține simbrii mai mari, iar dacă erau refuzați, aveau să fugă pe moșiile altora, care le ofereau mai mult, chiar dacă așa ceva contravenea legii.

Singura modalitate de a pune capăt acestei situații era ca nobilimea să facă front comun, să refuze să crească simbriile și să angajeze fugari. Exact asta voia Ralph să-i propună lui David.

Dar noul conte de Monmouth nu părea deloc dornic să discute cu Ralph. Era mai interesat de fiica vitregă a acestuia, Odila, care era apropiată de vârsta lui. Ralph deduse că se mai întâlniseră și cu alte ocazii: Philippa și primul ei soț, William, fuseseră de multe ori oaspeți la castelul unde David slujea ca scutier în serviciul fostului conte. Indiferent care le era trecutul, acum erau prieteni: David vorbea cu însuflețire, iar Odila îi sorbea fiecare cuvânt, arătându-se de acord cu tot ce spunea el, ascultându-i cu interes poveștile și râzând la glumele lui.

Ralph îi invidiase mereu pe bărbații care erau în stare să le fascineze pe femei. Fratele său avea calitatea aceasta și, prin urmare, reușea să atragă chiar și cele mai frumoase femei, deși era un bărbat scund și banal, cu părul roșcat.

Cu toate acestea, lui Ralph îi părea rău pentru Merthin. Din ziua aceea în care contele Roland îl făcuse pe Ralph scutier și îl condamnase pe Merthin să intre ucenic la un dulgher, soarta fratelui său fusese pecetluită. Chiar dacă Merthin era mai mare, Ralph fusese cel destinat să ajungă conte. Merthin, care acum stătea de cealaltă parte a contelui David, trebuia să se consoleze cu statutul de staroste și cu farmecul personal.

Ralph nu-și putea ferma nici măcar propria soție. Aceasta abia dacă vorbea cu el. Avea să-i spună mai multe câinelui lui decât lui personal.

Ralph se întreba adesea cum era posibil ca un bărbat să-și dorească ceva atât de mult pe cât o dorise el pe Philippa și să nu fie totuși mulțumit când își vedea visul împlinit. Tânjise

după ea încă din adolescență. Acum, după trei luni de căsătorie, nu știa cum să se descotorosească de ea.

Și totuși, îi venea greu să se plângă de ceva. Philippa se achita de toate obligațiile unei soții. Administra castelul eficient, așa cum o făcuse încă de când primul ei soț fusese ridicat la rangul de conte, după bătălia de la Crecy. Comanda tot ce era nevoie, îi plătea pe furnizori, avea grijă să fie cusute haine pentru familie și anturaj, ca focurile să fie mereu aprinse, iar pe masă să aibă mereu mâncare și vinuri fără cusur. Și se supunea avansurilor sexuale ale lui Ralph. Putea să-i facă tot ce dorea: să-i smulgă hainele, să-și înfigă degetele brusc între coapsele ei, să o posede din picioare sau de la spate – Philippa nu se plângea niciodată.

Dar nu-i întorcea mângâierile. Buzele ei nu se mișcau niciodată sub apăsarea alor lui, limba ei nu se strecura niciodată în gura lui, degetele ei nu-i mângâiau niciodată pielea. Ținea mereu la îndemână o sticlută cu ulei de migdale care-i servea drept lubrifiant intim ori de câte ori el voia să facă sex. Stătea întinsă ca un cadavru cât timp el gemea deasupra ei. În clipa în care el se dădea jos de pe ea, se ducea să se spele.

Singurul lucru bun la această căsătorie era că Odila îl îndrăgise pe micul Gerry. Bebelușul îi scosese la iveală instinctul matern. Îi plăcea să vorbească cu el, să-i cânte și să-l legene până adormea. Îi oferea genul acela de atenție dragăstoasă de care copilașul n-ar fi avut parte de la o dădacă oarecare.

Cu toate acestea, sufletul lui Ralph era plin de resentimente. Trupul voluptuos al Philippei, la care se uitase atâția ani plin de dorință, i se părea acum de-a dreptul revoltător. Nu se atinsese de ea de câteva săptămâni și probabil că n-avea să o mai facă vreodată. Se uita la sânii ei grei, la șoldurile rotunde, și-și dorea membrele zvelte și adolescente ale lui Tilly. Tilly, pe care o înjunghiasse cu un pumnal lung și ascuțit în inima bătăndă. Era un păcat pe care nu îndrăznea să-l mărturisească. Oare cât de mult, se întreba el nefericit, avea să sufere pentru el în Purgatoriu?

Episcopul și ceilalți prelați stăteau în palatul starețului, iar anturajul lui Monmouth ocupa camerele de oaspeți de la stăreție, așa că Ralph și Philippa găsiseră găzduire la han. Ralph alesese hanul Bell, localul fratelui său, care îl și reconstruise. Era singura clădire cu trei niveluri din Kingsbridge, cu o încăpere mare la parter, cu dormitoare separate pentru bărbați și femei la primul etaj și un al treilea nivel cu șase camere individuale, mai scumpe. La terminarea ospățului, Ralph și oamenii săi se duseră la han, unde se

instalară în fața focului, cerură să li se aducă vin și începură să joace zaruri. Philippa rămase la casa ghildei, să stea de vorbă cu Caris și să o supravegheze pe Odila, care discuta în continuare cu contele David.

În jurul lui Ralph și al tovarășilor săi se adunară o mulțime de tineri de ambele sexe, de genul celor care apăreau mereu prin preajma nobililor care-și deschideau cu generozitate băierile pungii. Încet-încet, Ralph uită de necazuri, cuprins de euforia băuturii și a jocului de zaruri.

Observă o femeie tânără, cu părul blond și pielea albă, care-l fixa cu o privire plină de dorință în timp ce el pierdea grămezi întregi de monede de argint la zaruri. Îi făcu semn să vină și să se așeze lângă el, pe bancă, iar ea îi spuse că se numea Ella. În momentele de suspans îl prindea de picior, ca și cum ar fi fost cu totul captivată de tensiunea jocului, deși cel mai probabil știa exact ce făcea – așa cum le stătea în caracter celor mai multe dintre femei.

Încet-încet, Ralph își pierdu interesul pentru jocul de zaruri, îndreptându-și atenția către ea. Tovarășii săi continuau să parieze în timp ce Ralph ajunsese să o cunoască mai bine pe Ella. Aceasta avea tot ce-i lipsea Philippei: era veselă, atrăgătoare și total fascinată de Ralph. Se întâmpla adesea să-l atingă sau să-și atingă propriul corp – își dădea părul de pe față, îi mângâia ușor brațul, după care-și ducea mâna la gât, îl lovea jucăuș peste umăr... În plus, părea foarte interesată de aventurile prin care trecuse el în timpul campaniei din Franța.

Spre iritarea lui Ralph, Merthin intră în local și se așeză lângă el. Deși nu se ocupa el însuși de administrarea hanului – îl închiriasse fiicei mezine a lui Betty Brutăreasa, era dornic ca aceasta să îl transforme într-o afacere de succes, așa că se interesă dacă Ralph și oamenii lui fuseseră tratați cum se cuvine. Ralph o prezintă pe tovarășa sa, iar Merthin spuse pe un ton disprețuitor, cât se poate de neobișnuit la el:

— Da, o cunosc pe Ella.

Aceasta era abia a treia sau a patra întâlnire a celor doi frați de la moartea lui Tilly. Cu ocaziile anterioare, precum nunta lui Ralph cu Philippa, abia dacă avuseseră timp să stea de vorbă. Dar, oricum, Ralph știa, din felul în care-l privea fratele său, că Merthin îl bănuia de uciderea lui Tilly. Acest gând nerostit era o prezență care le dădea târcoale, niciodată manifestată, dar imposibil de ignorat, ca o vacă înghesuită într-o colibă de țăran cu o singură încăpere. Odată abordat subiectul, Ralph era încredințat că legătura lor avea să se rupă definitiv.

Astfel că, în seara aceasta, ca printr-un acord tacit, schimbă din nou câteva platitudini fără nicio însemnătate,

după care Merthin se retrase, spunând că avea treabă. Ralph se întrebă fugitiv ce treabă putea să aibă fratele său într-o seară târzie de decembrie. Adevărul era că nu avea nici cea mai vagă idee privind modul în care își petrecea timpul Merthin. Nu vâna, nu ținea județ și nici nu-l slujea pe rege. Oare era posibil să-și petreacă toată ziua, zi de zi, făcând proiecte și supraveghindu-i pe constructori? O asemenea viață l-ar fi făcut pe Ralph să-și piardă mințile. În plus, era de-a dreptul uimit de cât de mulți bani făcea Merthin din afacerile sale. Ralph dusesse lipsă de fonduri chiar și pe vremea când fusese lord de Tench. Merthin însă nu părea să ducă lipsă de lichidități.

Ralph își întoarse atenția către Ella.

— Fratele meu e un pic cam morocănos, zise el pe post de scuză.

— Asta pentru că n-a mai avut o femeie de jumătate de an. Ella chicoti. Înainte i-o trăgea stareței, dar l-a alungat după ce s-a întors Philemon.

Ralph se prefăcu șocat.

— Ei, dar călugărițele n-ar trebui să aibă țiitori.

— Stareța Caris e o femeie minunată... dar are un neastâmpăr acolo jos, se vede din felul în care merge.

Pe Ralph îl excita să audă o femeie vorbind așa de-a dreptul.

— E foarte rău pentru un bărbat, începu el, intrând în joc. Să stea atât timp fără o femeie.

— Și eu zic la fel.

— Se lasă cu... umflături.

Femeia își lăsă capul într-o parte și ridică din sprâncene. Ralph își coborî privirea către poala sa. Ella privi și ea în aceeași direcție.

— O, Doamne, spuse ea. Hmm, pare... deranjant. Își așeză mâna peste penisul său în erecție.

În momentul acela, Philippa intră în încăpere.

Ralph îngheță. Se simțea vinovat și speriat, însă în același timp era furios pe sine pentru că îi păsa ce vedea sau credea Philippa.

— Mă duc sus... începu contesa. Ooh!

Ella nu-și mută mâna. De fapt, chiar strânse ușurel penisul lui Ralph, în timp ce se uita la Philippa și zâmbea triumfător.

Aceasta se îmbujoră puternic, iar pe chip îi apărură o expresie de rușine și dezgust.

Ralph deschise gura să vorbească, după care își dădu seama că nu știa ce anume era de spus. Nu voia să se scuze în fața acestei scorpii, chiar dacă îi era nevastă, considerând că și-o făcuse cu mâna ei. Dar se simțea și ridicol, cum ședea acolo, cu o târfă de han atingându-i mădularul în timp ce soția lui, contesa, stătea în picioare în fața lor, stânjenită la culme.

Această scenă nu dură decât o secundă. Ralph scoase un sunet înăbușit, iar Philippa lăsă să-i scape o exclamație de exasperare și dezgust. Apoi contesa se întoarse și se îndepărtă, ținându-și capul nefiresc de sus. Se apropie de scara lată și urcă la fel de grațioasă ca o căprioară prin pădure, făcându-se nevăzută fără să arunce vreo privire înapoi.

Ralph se simțea atât furios, cât și rușinat, deși rațiunea îi spunea că niciunul din aceste sentimente nu era îndreptățit. Totuși, interesul său față de Ella se diminuează vizibil, iar femeia își retrase mâna din poala lui.

— Mai ia niște vin, îl îmbie ea, turnându-i din carafa aflată pe masă, însă Ralph simți dintr-odată începutul unei dureri de cap, așa că împinse cupa de lemn într-o parte. Ella îi puse mâna pe braț, reținându-l, și rosti pe un ton scăzut și plin de căldură: Nu mă lăsa așa... înfierbântată.

Dintr-o mișcare, Ralph se descotorosi de ea și se ridică.

Chipul ei deveni dur.

— Ei bine, domnule conte, ați face bine să-mi dați ceva... pentru osteneala mea.

Ralph își băgă mâna în pungă și scoase un pumn de penny de argint. Fără să catadicsească să-i arunce vreo privire Ellei, vărsă banii pe masă, nepăsându-i dacă suma era prea mare sau prea mică.

Femeia începu să adune monedele în mare grabă.

Ralph se îndepărtă și urcă la etaj.

Philippa stătea pe pat, cu spatele sprijinit de spetează. Își dăduse jos pantofii, însă în rest era complet îmbrăcată. Când Ralph intră, îl fixă cu o privire acuzatoare.

Acesta strigă:

— Nu ai niciun drept să fii furioasă pe mine!

— Nu sunt furioasă, replică ea. Dar tu ești.

Philippa era mereu în stare să întoarcă vorbele în așa fel încât ea să pice bine și să dea impresia că el era cel care greșea.

Înainte ca Ralph să găsească în minte un răspuns, Philippa continuă:

— Nu ți-ar plăcea să te las singur?

Ralph se holbă la ea, uluit la culme. Era ultimul lucru la care s-ar fi așteptat.

— Și unde te-ai duce?

— Aici, răspunse ea. N-aș deveni călugăriță, dar aș trăi totuși la mănăstire. N-aș aduce cu mine decât o suită restrânsă: o servitoare, un secretar și pe duhovnicul meu. Am discutat deja cu stareța Caris, care e de acord.

— Și fosta mea nevastă a făcut asta. Ce-o să zică lumea?

— La o anumită vârstă, o mulțime de femei din aristocrație se retrag la mănăstire, fie pentru o perioadă, fie de tot. Oamenii vor crede că m-ai repudiat pentru că am trecut de vârsta la care să mai pot avea copii – ceea ce e și cazul, cred. Și, oricum, chiar îți pasă ce spune lumea?

Prin mintea lui Ralph străfulgeră ideea că i-ar fi părut rău să-l lipsească pe Gerry de dragostea Odilei. Însă perspectiva de a scăpa de prezența trufașă și dezaprobatoare a Philippei era de-a dreptul irezistibilă.

— Bine, ce te oprește? Tilly nu s-a obosit să-mi ceară permisiunea.

— Vreau ca mai întâi s-o văd pe Odila măritată.

— Cu cine?

Philippa se uită la el de parcă ar fi fost prost ca noaptea.

— Aha, făcu Ralph. Cu tânărul David, presupun.

— E îndrăgostit de ea și cred că ar fi potriviți.

— E încă minor – va trebui să ceară permisiunea regelui.

— Tocmai de aceea am zis să apelez la tine. Ești dispus să vii cu mine în fața regelui și să susții ideea acestei căsătorii? Dacă faci asta pentru mine, jur că n-o să-ți mai cer niciodată nimic. O să te las în pace.

Philippa nu-i cerea să facă vreun sacrificiu. O alianță cu contele de Monmouth nu putea să-i aducă decât avantaje lui Ralph.

— Și pleci de la Earlcastle ca să te muți la mănăstire?

— Da, imediat ce Odila o să se mărite.

Ralph își dădu seama că era sfârșitul unui vis, însă unul care se transformase într-o realitate amară și mohorâtă. Putea foarte bine să-și recunoască eșecul și să o ia de la început.

— Bine, rosti el cu sufletul plin de regret amestecat cu bucuria eliberării. Ne-am înțeles.

77

În primăvara anului 1350, Paștele pică devreme, iar în seara Vinerii Mari, în vatra lui Merthin ardea un foc strașnic. Masa era așternută cu bucate reci: pește afumat, brânză moale, pâine proaspătă, pere și o butelcă cu vin de Rin. Merthin purta albituri curate și un halat nou, de culoare galbenă. Casa fusese măturată bine, iar pe dulap trona un buchet de narcise, puse în apă.

Merthin era singur. Lolla plecase cu servitorii lui, Arn și Em. Căsuța lor se afla în celălalt capăt al grădinii, dar Lollei, care avea cinci ani, îi plăcea la nebunie să stea peste noapte la ei. Fetița numea aceste vizite „pelerinaje” și mereu își lua cu ea o trăistuță în care își puna peria de păr și păpușa preferată.

Merthin deschise o fereastră și rămase în dreptul ei, uitându-se afară. O briză rece încrețea suprafața râului, dinspre pajiștea din sud. Ultimele dăre de lumină ale serii se estompau, părând a se scurge de pe cer, scufundându-se în întunecimea apelor.

Văzu o siluetă cu capul acoperit de glugă care ieșea din mănăstirea de maici. O privi cum traversa în diagonală pajiștea catedralei, trecând grăbită pe lângă luminile de la hanul Bell și coborând în strada principală, acum plină de noroi, cu chipul în umbră, fără să se oprească să vorbească cu cineva. Și-o închipui ajungând la malul râului. Oare arunca o privire furișă către apele negre ale râului, amintindu-și de vreun moment de disperare atât de mare încât să lase loc gândurilor de autoanihilare? Dacă da, amintirea fu repede alungată din minte, căci misterioasa prezență ajunsese repede pe platforma pietruită a podului său. Traversă brațul râului și își croi drum printre tufișurile joase, prin iarba deasă în care se adăposteau o mulțime de iepuri, ocolind ruinele vechiului lazaret până ce ajunsese pe malul de sud-vest. Apoi bătu ușor la ușa lui Merthin.

Bărbatul închise fereastra și așteptă. Nu se auzea nicio bătaie. Îmboldit de dorință, o luase puțin înaintea realității.

Era tentat să bea o cupă de vin, însă nu o făcu: își formase deja un fel de ritual și nu voia să schimbe în niciun fel ordinea evenimentelor.

Bătaia în ușă se auzi câteva secunde mai târziu. Merthin deschise ușa. Femeia intră, își dădu gluga pe spate și-și lăsă pelerina grea și cenușie să-i cadă de pe umeri.

Era mai înaltă decât el cu cel puțin doi centimetri și cu câțiva ani mai mare. Avea chipul mândru, putea fi chiar trufașă, deși acum zâmbetul său nu radia decât o căldură asemănătoare cu cea a soarelui. Purta un veșmânt din stofă de lână vopsită în stacojiu de Kingsbridge. Merthin își petrecu brațele în jurul ei, lipindu-i trupul voluptuos de al său și sărutându-i gura generoasă.

— Draga mea, rosti el. Philippa...

Făcură dragoste imediat, chiar acolo, pe podea, fără măcar să se dezbrace de tot. Merthin era de-a dreptul hămesit de ființa ei, iar ea, chiar mai dornică decât el. Merthin îi așternu pelerina pe pazele de pe jos, iar ea își ridică poalele rochiei și se întinse. În îmbrățișarea lor, Philippa se agăța de el de parcă ar fi fost în pericol să se înece, cu picioarele împletite în jurul alor lui, iar cu brațele strivindu-i trupul de propria carne moale, în timp ce-și ținea chipul îngropat în scobitura gâtului lui.

Îi spusese odată că, după ce îl părăsise pe Ralph și se mutase la stăreție, crezuse că nimeni n-avea să o mai atingă vreodată până în clipa în care călugărițele aveau să îi pregătească trupul

neînsuflețit pentru înmormântare. Gândul acesta aproape că-l făcuse pe Merthin să plângă.

În ceea ce-l privea pe el, o iubise pe Caris atât de mult, încât nu crezuse că avea să mai întâlnească vreo femeie care să-i facă inima să tresalte. Pentru el, ca și pentru Philippa, dragostea aceasta venise ca un dar neașteptat, un izvor cu apă cristalină răsărit într-un deșert fierbinte ca un cuptor, iar amândoi beau din el ca și cum ar fi fost în pericol să moară de sete.

După aceea rămaseră înlănțuiți lângă vatră, gâfâind, iar el își aminti prima dată când făcuseră dragoste. La scurt timp după ce Philippa se mutase la stăreție, aceasta începuse să fie interesată de construcția noului turn. Fiind o fire practică, îi era greu să-și ducă zilele în rugăciune și meditație. Îi plăcea să stea în bibliotecă, însă nu putea citi cât era ziua de lungă. Într-o bună zi, venise în mansarda constructorilor, iar Merthin îi arătase proiectele sale. Nu trecuse mult și Philippa își luase obiceiul de a-l vizita zi de zi, pentru plăcerea de a sta la discuții în timp ce el lucra. Merthin admirase întotdeauna inteligența și forța ei, iar în intimitatea mansardei ajunsese să cunoască sufletul cald și generos care se ascundea dincolo de aparența ei aristocratică. Descoperise că Philippa avea un dezvoltat simț al umorului și învățase cum anume să o facă să râdă. Aceasta răspundea la glumele sale cu un chicotit colorat, din gât, care, cumva, îl ducea mereu cu gândul la cum ar fi fost să facă dragoste cu ea. Într-o zi, Philippa îi făcuse un compliment:

— Ești un bărbat bun, îi spusese. Nu sunt prea mulți bărbați ca tine pe lumea asta.

Sinceritatea ei îl impresionase, așa că Merthin îi mulțumise sărutându-i mâna. Era un gest de afecțiune, însă unul pe care ea l-ar fi putut respinge, dacă ar fi vrut, fără niciun fel de dramatism: era suficient să-și retragă mâna și să facă un pas înapoi, iar el ar fi știut imediat că mersese un pic prea departe. Dar Philippa nu îl respinsese. Dimpotrivă, îi ținuse mâna într-a ei și îl privise cu niște ochi care trădau ceva asemănător cu iubirea, așa că el o cuprinsese în brațe și îi sărutase buzele.

Făcuseră dragoste pe salteaua din mansardă, iar el nu-și amintise decât după aceea că tocmai Caris fusese cea care-l încurajase să aducă acea saltea acolo, glumind că zidarii aveau nevoie de un loc moale unde să-și pună sculele.

Caris nu știa despre el și Philippa. Nu știa nimeni, cu excepția servitoarei Philippei și a celor două ajutoare domestice ale lui Merthin, Arn și Em. În fiecare seară, curând după lăsarea întunericului, contesa se culca în odaia ei personală de la etajul spitalului, cam în același timp în care

călugărițele se retrăgeau în dormitorul lor comun. Apoi, când toată lumea dormea profund, se strecura afară, folosindu-se de scara exterioară care le permitea oaspeților de vază să intre și să iasă fără să treacă prin încăperea destinată oamenilor de rând. Se întorcea pe aceeași cale înaintea zorilor, în timp ce călugărițele se aflau la utrenie, și își făcea apariția la masa de dimineață de parcă ar fi petrecut întreaga noapte în patul său.

Merthin era surprins să descopere că putea iubi o altă femeie la nici un an după ce Caris îl părăsise pentru ultima oară. În mod clar, nu o uitase pe aceasta. Dimpotrivă, se gândea la ea zilnic. Simțea adesea impulsul de a-i povesti câte o întâmplare amuzantă, de a-i cere părerea în câte o chestiune dificilă sau se trezea că făcea câte o treabă în felul pe care știa că îl prefera ea, cum ar fi fost spălarea cu atenție a genunchilor zdreliți ai Lollei cu vin cald. În plus, o vedea aproape în fiecare zi. Spitalul cel nou era aproape gata, însă lucrările la turnul catedralei abia dacă începuseră, iar Caris supraveghea îndeaproape ambele proiecte. Stăreția își pierduse controlul asupra negustorilor din oraș, dar, cu toate acestea, Caris se interesa mereu de măsurile luate de Merthin și de ceilalți membri ai ghildei în scopul înființării instituțiilor necesare unei obști: tribunale noi, o piață de lână bine organizată și un sistem unitar de măsuri și de standarde. Totuși, gândurile lui Merthin legate de ea erau însoțite mereu de o anumită amărăciune, ca gustul neplăcut lăsat în gât de o înghițitură de bere acrită. O iubise deplin, iar într-un final ea îl respinsese. Era ca și cum și-ar fi amintit de o zi fericită, care însă se terminase cu o încăierare.

— Crezi că mă atrag în mod deosebit femeile care nu sunt libere? o întreabă el lenevos pe Philippa.

— Nu, de ce?

— Pare destul de ciudat că, după 12 ani în care am iubit o călugăriță și nouă luni de celibat, am ajuns să mă îndrăgostesc de soția fratelui meu.

— Nu spune asta, replică ea repede. Aia n-a fost o căsătorie adevărată. M-am cununat cu el împotriva voinței mele, am împărțit patul cu el doar câteva zile, iar acum Ralph ar fi fericit dacă i-ar garanta cineva că n-o să mai dea niciodată ochii cu mine.

Merthin o mângâie ușor pe umăr, în semn de scuză.

— Și totuși, trebuie să păstrăm secretul, așa cum am făcut eu cu Caris.

Ceea ce nu-i spunea însă era că, prin lege, un bărbat avea dreptul să-și ucidă soția dacă o descoperea vinovată de adulter. Merthin nu auzise ca așa ceva să se fi petrecut vreodată în realitate, și în mod clar nu în rândul nobilimii, însă știa cât de

teribil era orgoliul lui Ralph. Mai știa, și îi dezvăluise acest lucru și Philippei, că Ralph o omorâse pe prima sa soție, pe Tilly.

Philippa spuse:

— Tatăl tău a iubit-o mult timp pe mama ta, fără să aibă vreo speranță că o să-și vadă sentimentele împlinite, nu?

— Da!

Merthin aproape că uitase povestea aceea veche.

— Iar tu te-ai îndrăgostit de o călugăriță.

— Și fratele meu a tânjit ani la rând după tine, care erai într-o căsătorie fericită, cu un aristocrat. După cum spun preoții, copiii trag păcatele părinților. Dar lasă... hai să vorbim despre altceva. Vrei ceva de mâncare?

— Un pic mai încolo.

— Vrei să faci altceva mai înainte?

— Știi tu...

Într-adevăr, Merthin știa. Îngenunche între picioarele ei și îi sărută abdomenul și coapsele. Era o ciudățenie de-a ei, aceea că mereu voia să atingă culmile plăcerii de două ori. Începu să o atingă jucăuș cu limba. Ea gemu, lipindu-și palmele de ceafa lui.

— Da, suspină ea. Știi cât de mult îmi place asta, mai ales când sunt plină de sămânța ta.

Merthin își înălță capul.

— Da, știi, murmură el.

Apoi se întoarse la ocupația sa.

Primăvara aduse cu sine o slăbire a moliemei. Încă mai existau decese, dar se micșorase numărul de îmbolnăviri. În Duminica Paștelui, episcopul Henri anunță că anul acela Târgul de Lână avea să se desfășoare ca de obicei.

În cadrul aceleiași slujbe, șase novici își rostiră jurămintele și deveniră astfel călugări cu drepturi depline. Avuseseră parte de un noviciat extraordinar de scurt, însă Henri era dornic să crească numărul de monahi de la Kingsbridge și spunea că același lucru era valabil și pentru restul lăcașelor religioase din țară. În plus, fură hirotonisiți și cinci preoți – și aceștia fiind rezultatul unui proces de pregătire accelerată – care urmau să fie trimiși în locul celor care căzuseră victime ciumei, în parohiile din jurul orașului. Aceeași slujbă marcă și întoarcerea a doi monahi de la universitate, unde își primiseră diploma de doctor, după trei ani de studiu în loc de cinci sau șapte, cum era norma.

Cei doi medici proaspăt ieșiți de pe băncile facultății se numeau Austin și Sime. Caris își amintea destul de vag de ei: în urmă cu trei ani, când aceștia plecaseră la Colegiul Oxford,

ea era responsabilă cu oaspeții mănăstirii. În după-amiaza celei de-a doua zile de Paște, îi conduse prin spitalul cel nou, care era aproape gata. Fiind sărbătoare, niciun constructor nu se afla prin preajmă.

Amândoi tinerii aveau acea îngâmfare pe care se părea că le-o insuflau studiile universitare tuturor absolvenților, dar și câteva teorii de medicină și o înclinație către savurarea vinului de Gasconia. Cu toate acestea, anii îndelungați de contact cu pacienții îi conferiseră lui Caris un sentiment de încredere în sine greu de zdruncinat, așa că acum le descria cu o siguranță energetică dotările spitalului și felul în care avea de gând să îl administreze.

Austin era un tânăr slab și activ, cu părul blond și rar. Era impresionat de dispunerea inovativă a încăperilor, care amintea de claustrul monastic. Sime, care era un pic mai mare și avea un chip rotund, nu părea dornic să învețe din experiența lui Caris: aceasta observă că tânărul privea mereu în altă parte când ea vorbea.

— Cred că un spital trebuie să fie mereu curat, zise ea.

— Pe ce te bazezi când spui asta? întrebă Sime pe un ton arogant, ca și cum ar fi întrebat o fetiță de ce considera că păpușa ei de cârpe trebuia pedepsită.

— Curățenia e o virtute.

— Aha. Deci nu are nicio legătură cu echilibrul umorilor din corp.

— Nu știu. Noi nu acordăm prea mare atenție umorilor. Această metodă a eșuat răsunător în lupta cu ciuma.

— Și măturatul podelelor a dat rezultate mai bune?

— Cel mai nesemnificativ dintre ele ar fi că o cameră curată le dă pacienților o stare de spirit mai bună.

Austin interveni:

— Trebuie să recunoști, Sime, că unii dintre maeștrii de la Oxford împărtășesc ideile inovatoare ale stareței Caris.

— Un grup restrâns, minoritar.

Caris continuă:

— Principalul scop e să-i luăm pe pacienții care suferă de acele boli care se transmit de la cei suferinzi la cei sănătoși și să-i izolăm de restul.

— În ce scop? se interesă Sime.

— Pentru a restrânge răspândirea acestor boli.

— Și cum se transmit acestea?

— Nimeni nu știe.

Buzele lui Sime tresăriră într-un mic rictus de triumf.

— Și atunci, permite-mi să întreb, cum știi cum să le oprești răspândirea?

Sime avea impresia că o învinsese în această dezbatere – era principalul lucru pe care-l învățau la Oxford –, însă Caris era mai pricepută decât și-ar fi închipuit.

— Din experiență, răspunse stareța. Un păstor nu înțelege miracolul prin care mielul crește în pânțele unei oi, dar știe că acesta n-o să aibă loc dacă nu ține berbecul prin preajmă.

— Hmm...

Lui Caris nu-i plăcu deloc felul în care proaspătul doctor rostise acel „hmm”. Își dădea seama că avea în față un bărbat inteligent, însă această inteligență a lui nu își punea amprenta asupra lumii. Era uimită de contrastul dintre genul acesta de capacitate intelectuală și cea a lui Merthin. Constructorul avea o arie largă de cunoștințe, iar capacitatea minții sale de a înțelege lucrurile complexe era de-a dreptul remarcabilă – însă inteligența sa nu se abătea niciodată de la realitățile lumii materiale, pentru că știa că, dacă raționamentele sale dădeau greș, clădirile construite aveau să se prăbușească pur și simplu. Tatăl ei, Edmund, fusese exact la fel, o inteligență practică. Sime, pe de altă parte – ca și Godwyn și Anthony –, era capabil să se agațe cu disperare de credința sa în teoria umorilor corpului, fără să ia în seamă dacă pacienții săi supraviețuiau sau mureau ca muștele.

Pe chipul lui Austin apăru un zâmbet larg.

— Te-a prins cu asta, Sime, rosti el, evident amuzat de faptul că arogantul său prieten nu reușise să zdrobească argumentele unei femei fără educație. Chiar dacă nu știm exact cum se răspândesc bolile, separarea bolnavilor de oamenii sănătoși nu are cum să facă vreun rău.

Discuția le fu întreruptă de sora Joan, vistiernica mănăstirii de maici.

— Vătaful din Outhenby întreabă de dumneata, stareță Caris.

— A adus cu el o turmă de viței?

Outhenby avea obligația să aducă mănăstirii câte 12 viței de un an în fiecare an, de Paște.

— Da.

— Trece animalele în registru și spune-i vătafului să vină aici, te rog.

Sime și Austin își luară la revedere, iar Caris se duse să inspecteze pardoselile din piatră de la latrine. Vătaful o găsi acolo. Acesta se numea Harry Plugarul. Caris îl dăduse afară pe antecesorul lui, care implementa mult prea încet inovațiile, și îl alesese în loc pe acest tânăr descurcăreț.

Vătaful îi strânse mâna, un gest de prea mare familiaritate din partea cuiva de rangul lui, însă Caris îl simpatiza, așa că acest salut nu o deranjă.

Îi spuse:

— Probabil că e o adevărată pacoste să mâni până aici o turmă de viței, mai ales acum, în perioada aratului de primăvară.

— Adevărat, răspunse el.

Ca mai toți plugarii, era un bărbat cu umeri lați și brațe puternice. Mânarea atelajului obștesc de opt boi care trăgeau plugul greu prin pământul ud și lipicios necesita atât putere, cât și pricepere. Pe lângă acestea, Harry avea un aer sănătos, de om care-și petrecea mare parte a timpului pe-afară.

— N-ai prefera să faci o plată în bani? întrebă Caris. În zilele noastre cea mai mare parte a dărilor către senior se plătesc în bani peșin.

— Ar fi mai ușor. Ochii i se îngustară, plini de viclenia caracteristică țăranilor. Dar cât de mult?

— Un vițel de un an se vinde în mod normal cu 12 șilingi la târg, deși prețurile sunt cam mici în perioada asta a anului.

— Chiar sunt... cam cu jumătate. Poți să cumperi 12 viței cu trei lire.

— Sau cu șase lire, într-un an bun.

Harry schiță un zâmbet larg, plăcându-i să negocieze.

— Tocmai aici e problema noastră.

— Și totuși, ai prefera să puteți plăti în bani.

— Dacă putem să cădem de acord asupra unei sume.

— Hai să stabilim la opt șilingi.

— Stai să ne gândim. Dacă într-un an prețul unui vițel e de cinci șilingi, de unde să facă rost sătenii de restul banilor?

— Îți spun eu cum facem. Pe viitor, Outhenby poate să dea mănăstirii fie cinci lire, fie 12 viței – alegerea e a voastră.

Harry cântări bine această propunere, căutând capcane ascunse, însă nu reuși să identifice niciuna.

— De acord, rosti el. Pecetluim înțelegerea?

— Și cum am putea face asta?

Spre surprinderea ei, bărbatul o sărută.

Îi cuprinse umerii zvelți în palmele sale aspre, își înclină capul și-și lipi buzele de ale ei. Dacă fratele Sime ar fi făcut una ca asta, Caris s-ar fi retras instinctiv. Dar Harry era altfel și poate că, fără să-și dea seama, fusese atârnată de aerul lui de masculinitate viguroasă. Indiferent de motiv, Caris se supuse acestui sărut, lăsându-l să-i tragă corpul docil către al lui, ba chiar își mișcă buzele sub presiunea gurii lui înconjurată de firele bărbii. Harry se lipi de ea, astfel încât Caris să-i simtă erecția. Femeia își dădu seama că vătaful era cum nu se poate mai dispus să o posede chiar acolo, pe pardoseala cea nouă a latrinei, iar gândul acesta o făcu să-și recapete controlul. Se desprinsă din sărutul lui și îl împinse deoparte.

— Oprește-te! strigă. Ce-ți închipui că faci?

Harry nu se lăsă impresionat de reacția ei.

— Te sărutam, draga mea.

Caris își dădu seama că se confrunta cu o problemă serioasă. În mod clar, clevetirile despre ea și Merthin se întinseseră în tot ținutul, iar acum probabil că erau cele mai cunoscute persoane din comitatul Shiring. Deși Harry nu știa mai mult ca sigur adevărul, zvonurile fuseseră suficiente pentru a-l face atât de îndrăzneț. Genul acesta de lucruri puteau să-i submineze autoritatea asupra subalternilor. Trebuia să elimine orice asemenea gânduri, fără ezitare.

— Să nu mai faci așa ceva niciodată, îi spuse ea pe un ton sever.

— Mie, unul, mi s-a părut că ți-a plăcut!

— Atunci păcatul tău e cu atât mai mare, căci ai ispitit o femeie slabă să-și încalce jurămintele sacre.

— Dar te iubesc...

Caris își dădu seama că era adevărat, ba chiar putea înțelege de ce. Venise pe nepusă masă în satul lui, reorganizase totul și îi făcuse pe țărani să se supună voinței ei. Recunoscuse potențialul lui și-l ridicase în funcție, făcându-l superior celorlalți. Probabil că o considera o adevărată zeiță. Nici nu era surprinzător faptul că se îndrăgostise de ea. Însă ar fi făcut bine să se vindece de această iubire cât mai repede.

— Dacă mai îndrăznești chiar și să-mi vorbești așa, va trebui să găsești alt vâtaf pentru Outhenby.

— Oh, murmură el.

Această amenințare îl potoli mult mai eficient decât acuzația de păcat.

— Acum du-te acasă.

— Prea bine, stareță Caris.

— Și găsește-ți altă femeie – de preferat una care să nu fi depus un jurământ de castitate.

— Niciodată! strigă el, însă Caris nu-l crezu.

Harry plecă, însă ea rămase pe loc. Se simțea neliniștită și plină de pofte trupești. Dacă ar fi fost sigură că n-avea să vină nimeni acolo, s-ar fi mângâiat singură. Era prima dată, în ultimele nouă luni, când era tulburată de o asemenea dorință. După despărțirea definitivă de Merthin, intrase într-o stare de indiferență fizică și nici măcar nu se mai gândise la sex. Relația pe care o avea cu celelalte călugărițe îi oferea căldură și afecțiune: îi erau dragi atât Joan, cât și Oonagh, deși niciuna din ele nu o iubea în modul acela fizic, așa cum se întâmplase cu Mair. Inima îi bătea mai repede sub impulsul altor pasiuni: spitalul cel nou, turnul și renașterea orașului.

Gândindu-se la turn, plecă din spital și traversă pajiștea până la catedrală. Lângă biserică, în jurul fundației turnului vechi, Merthin săpase patru gropi imense, cele mai adânci pe care le văzuseră oamenii de prin partea locului. Construisese niște scripeți mari pentru a scoate pământul din ele. Pe parcursul lunilor ploioase de toamnă, carele trase de boi străbătuseră neîncetat strada principală și prima jumătate a podului, descărcând pământul pe suprafața pietroasă a Insulei Leproșilor. De acolo, lua blocuri de piatră de pe docul lui Merthin, apoi porneau din nou pe stradă, pentru a-și lăsa încărcătura în curtea catedralei, formând stive în continuă creștere.

Imediat ce dăduse dezghețul, zidarii lui Merthin începuseră să lucreze la fundație. Caris se duse în partea de nord a catedralei și aruncă o privire în groapa din partea aceea, de lângă unghiul drept format de peretele naosului și cel al transeptului nordic. Era amețitor de adâncă. Fundul îi era deja tapetat cu zidărie, blocurile pătrătoase fiind așezate în rânduri ordonate și unite de straturi de mortar. Deoarece fundațiile vechi nu erau suficient de puternice pentru această nouă construcție, turnul avea să beneficieze de unele noi, separate de celelalte. Avea să se înalțe în afara pereților existenți ai bisericii, așa că nu era nevoie să se demoleze mai mult decât o făcuse deja Elfric, dărâmând nivelurile superioare ale vechiului turn. Merthin intenționa să îndepărteze acoperișul temporar pe care îl construise Elfric deasupra zonei de întretăiere abia după terminarea lucrărilor. Turnul avea un proiect tipic pentru Merthin: simplu, dar radical, o soluție strălucită la problemele unice ale locului.

Ca și la spital, niciun constructor nu lucra pe șantier, dar Caris zări ceva mișcându-se în groapă și își dădu seama că cineva mergea de-a lungul fundației. O clipă mai târziu, îl recunoscu pe Merthin. Se duse la una dintre scările surprinzător de subțiri, din frânghii și stinghii, pe care le foloseau zidarii, și coborî cu mișcări precaute.

Când ajunse jos, fu de-a dreptul bucuroasă să simtă din nou pământul sub picioare. Merthin o ajută să coboare, zâmbind.

— Ești cam palidă, remarcă el.

— E mult de coborât până aici. Cum merge treaba?

— Bine. Lucrările se vor întinde pe mai mulți ani.

— De ce? Construirea spitalului îmi pare a fi fost o lucrare mult mai complicată, și uite, deja e gata.

— Din două motive. Cu cât ajungem mai sus, cu atât mai puțini zidari vor putea să lucreze la turn. În momentul de față avem 12 oameni care toarnă fundația. Însă pe măsură ce zidurile se înalță, suprafața se va îngusta și pur și simplu nu

vor mai avea loc toți. Al doilea motiv e că mortarul are nevoie de timp ca să se fixeze bine. Trebuie să-l lăsăm să se întărească peste iarnă înainte de a-l pune în situația de a susține o greutate prea mare.

Caris aproape că nici nu-l asculta. Privindu-i chipul, își amintea cum făceau dragoste în palatul starețului, între slujbe, cu primele dăre de lumină strecurându-se pe fereastră și atingându-le trupurile goale ca o binecuvântare.

Îi atinse ușor brațul.

— Ei bine, măcar acum spitalul nu vă mai ocupă atât de mult timp.

— În mod normal, ai putea să-l dai în folosință înainte de Rusalii.

— Mă bucur. Deși trebuie să spun că ciurma s-a mai domolit oarecum: sunt mai puține cazuri de deces.

— Slavă Domnului, rosti el cu însuflețire. Poate că se apropie de sfârșit.

Caris clătină din cap, cu un aer mohorât.

— Am mai crezut o dată că se termină, îți aduci aminte? Anul trecut, cam pe vremea asta. După care s-a întors, mai rău chiar.

— Doamne ferește!

Caris îi atinse obrazul cu palma, simțindu-i barba țepoasă.

— Măcar tu ești în siguranță.

Merthin păru ușor indispus.

— Imediat ce terminăm spitalul, începem lucrările la piața de lână.

— Sper că ai dreptate când zici că negoțul cu lână își va reveni în curând.

— Dacă nu, oricum o să fim cu toții morți.

— Nu spune una ca asta.

Îl sărută pe obraz.

— Trebuie să ne vedem de treburi, pornind de la ideea că o să supraviețuim. Rosti aceste cuvinte pe un ton iritat, ca și cum prezența ei l-ar fi deranjat. Dar adevărul este că nu știm nimic sigur.

— Hai să nu ne gândim numai la ce e mai rău.

Își petrecu brațele pe după talia lui și îl îmbrățișă, apăsându-și sâni de trupul lui slab, simțindu-i oasele tari aproape de carnea ei moale.

Merthin o împinse violent. Caris făcu un pas înapoi, împleticindu-se, și aproape că se prăbuși.

— Nu! strigă el.

Caris n-ar fi fost mai șocată nici dacă el ar fi palmuit-o.

— Ce s-a întâmplat?

— Nu mă mai atinge!

— Doar am...

— Pur și simplu nu mă atinge! Tu ai fost cea care a pus capăt relației noastre, acum nouă luni. Ți-am spus că e ultima oară și am vorbit cât se poate de serios.

Caris nu-i putea înțelege mânia.

— Dar n-am făcut altceva decât să te îmbrățișez.

— Ei bine, n-o mai face. Nu sunt iubitul tău. N-ai niciun drept.

— Nu am niciun drept să te ating?

— Nu!

— Nu știam că am nevoie de permisiune.

— Bineînțeles că știai. Nici tu nu-i lași pe ceilalți să te atingă.

— Tu nu ești „ceilalți”. Doar nu suntem doi străini.

Cu toate acestea, Caris își dădea seama că greșise, iar Merthin avea dreptate. Ea fusese cea care îl respinsese, însă nu acceptase consecințele acestei decizii. Întâlnirea cu Harry din Outhenby îi ațâțase poftele trupești și venise la Merthin căutând un fel de satisfacție. Se amăgise că îl atinge doar ca să-și manifeste afecțiunea, prietenia, dar acum realiza cum stăteau lucrurile cu adevărat. Se purtase cu el ca și cum ar fi fost în continuare disponibil, așa cum o doamnă bogată și leneșă pune o carte pe masă, după care o ia din nou în mână. După ce în tot acest timp îi refuzase dreptul de a o atinge, nu era corect să-i pretindă acum contrariul, doar pentru că un plugar tânăr și musculos o sărutase.

Și totuși, s-ar fi așteptat ca Merthin să-i explice toate aceste lucruri într-un mod blând și drăgăstos. Însă el fusese ostil și de-a dreptul brutal. Oare Caris pierduse și prietenia lui, nu numai dragostea? Ochii i se umplură de lacrimi. Îi întoarse spatele și se îndreptă către scară.

Urcarea i se păru grea. Necesita efort, iar Caris parcă își pierduse toată energia. Se opri să se odihnească și aruncă o privire în jos. Merthin își proptise picioarele de capătul inferior al scării, folosindu-și greutatea pentru a da frânghiei o oarecare stabilitate.

Când ajunse aproape de marginea gropii, Caris privi din nou în jos. Merthin era în continuare acolo. Îi veni în minte că, dacă s-ar fi întâmplat să cadă, toată nefericirea ei ar fi luat sfârșit. Pietrele acelea se aflau la o distanță considerabilă, n-ar fi avut nicio scăpare. Ar fi murit pe loc.

Merthin păru să intuiască direcția gândurilor ei, pentru că îi făcu un semn nerăbdător din mână, cum că trebuia să se grăbească și să părăsească scara. Caris își închipui cât de distrus ar fi fost dacă ea s-ar fi omorât și, timp de o secundă, savură nefericirea și vinovăția pe care presupunea că le-ar fi

simțit el. Era sigură că Dumnezeu n-ar fi pedepsit-o în viața de apoi, dacă într-adevăr exista așa ceva.

Urcă apoi ultimele trepte și puse piciorul pe pământ. Ah, ce nesăbuită fusese! N-avea să-și pună capăt zilelor. Avea prea multe lucruri de făcut.

Se întoarse în mănăstirea de maici. Era timpul pentru vecernie, iar ea trebuia să conducă șirul de călugărițe la intrarea în catedrală. Pe când era novice, detesta să-și irosească timpul asistând la slujbele religioase. De fapt, stareța Cecilia avusese grijă să îi încredințeze sarcini care să o scutească de la a participa la cea mai mare parte a slujbelor. Însă acum privea cu recunoștință aceste intervale în care putea să se odihnească și să mediteze în voie.

Hotărî că după-amiaza respectivă fusese cu ghinion și că avea să-și revină. Dar, cu toate acestea, îi venea greu să-și rețină lacrimile în timp ce cânta psalmii alături de celelalte surori.

La cină, călugărițele primiră țișar afumat. Fiind o carne ațoasă, cu un miros puternic, nu se număra nicidecum printre preferatele lui Caris. În plus, nu îi era deloc foame în seara aceea, așa că se mulțumi cu o bucată de pâine.

După masă se retrase în farmacie. Acolo găsi două novice care copiau cartea ei. O terminase la scurt timp după Crăciun. Mulți oameni solicitaseră câte un exemplar: farmaciști, starețe, bărbieri, chiar și unul sau doi medici. Copierea cărții ei făcea acum parte din activitățile pregătitoare ale călugărițelor care voiau să lucreze în spital. Copiile erau ieftine – nu era o lucrare lungă, iar multiplicarea ei nu necesita desene elaborate sau folosirea vreunor cerneluri scumpe –, iar cererea părea nelimitată.

Cu trei persoane în interior, camera părea aglomerată. Caris de-abia aștepta să se mute în încăperea aerisită și luminoasă din noul spital.

Voia să fie singură, așa că le spuse novicelor să se retragă. Totuși, nu-i fu dat să-și vadă dorința îndeplinită. Câteva clipe mai târziu, pe ușă intra lady Philippa.

Caris nu o îndrăgea pe contesă, mai ales având în vedere purtarea rezervată a acesteia, dar îi compătimea soarta și se bucura că putea să-i ofere adăpost unei femei care fugea de un soț precum Ralph. Philippa era un oaspete deloc pretentios, avea puține treburi și-și petrecea majoritatea timpului în camera ei. Nu o interesa decât în mică măsură traiul de rugăciune și modestie extremă de la mănăstire, dar Caris înțelegea perfect o asemenea atitudine.

Stareța o invită pe nou-venită să ia loc.

În ciuda manierelor aristocratice, Philippa era o femeie deosebit de directă. Fără niciun fel de introducere, îi spuse:

— Să-l lași în pace pe Merthin.

— Poftim?

Caris era uluită și jignită de cuvintele ei.

— Bineînțeles, n-ai cum să nu vorbești cu el, dar să nu-l săruți și să nu-l atingi.

— Cum îndrăznești să-mi spui așa ceva?

Ce știa Philippa? Și de ce îi păsa de lucrurile acestea?

— Nu mai e iubitul tău. Nu te mai agăța de el.

Probabil că Merthin îi povestise despre cearta lor din după-amiaza aceea.

— Dar de ce ți-ar povesti ție...?

Înainte de a termina întrebarea, își dădu seama de răspuns.

Philippa îi confirmă deducția cu următoarea replică.

— Nu mai e al tău – acum e al meu.

— O, Doamne! Caris era năucită de-a dreptul. Tu și Merthin?

— Da.

— Și... ați...

— Da.

— N-am știut nimic!

Se simțea trădată, deși știa prea bine că nu avea niciun drept. Când se întâmplase asta... cum... unde...?

— Nici nu trebuie să știi toate detaliile.

— Bineînțeles că nu.

În casa lui de pe Insula Leproșilor, presupunea. Și probabil noaptea.

— De cât timp?

— Nu contează.

Caris putea calcula și singură. Philippa era la mănăstire de mai puțin de o lună.

— Te-ai mișcat repede.

Era o lovitură necinstită, iar Philippa avu eleganța de a nu o lua în seamă.

— Ar fi făcut orice ca să te păstreze. Dar tu i-ai dat cu piciorul. Acum lasă-l să-și trăiască viața. I-a fost greu să iubească pe altcineva, după povestea cu tine... dar a reușit. Să nu îndrăznești să intervii între noi.

Caris clocotea de furie. Ar fi vrut să o certe, să-i spună, pe un ton sever, că nu avea niciun drept să-i comande și să dea indicații morale, dar problema era că Philippa avea dreptate. Trebuia să renunțe la Merthin, pentru totdeauna.

Nu voia să o lase pe aceasta să-i vadă suferința.

— Poți să pleci acum, te rog? rosti ea, încercând să imite atitudinea demnă caracteristică Philippei. Aș vrea să rămân

singură.

Însă contesa nu era genul de persoană care să se lase dirijată cu ușurință.

— O să faci ce ți-am spus? insistă ea.

Lui Caris nu-i plăcea să fie încolțită, dar nu mai avea nici energia, nici curajul necesare să intre într-un conflict cu Philippa.

— Da, bineînțeles, răspunse.

— Mulțumesc.

Philippa plecă.

Când fu sigură că femeia ajunsese suficient de departe încât să nu o audă, Caris începu să plângă.

78

În calitate de stareț, Philemon nu era cu nimic mai bun decât Godwyn. Sarcina de a administra bunurile stăreției îl copleșea pur și simplu. Caris făcuse o listă, în perioada în care fusese stareț *de facto*, a principalelor surse de venit de care dispuneau călugării:

chirii și arende;

o parte din profitul obținut din comerț și manufacturi (dijme);

profit din cultivarea pământurilor exploatate direct;

profituri obținute de pe urma morilor și a altor instalații industriale;

taxe de navigație pe râuri și o parte din peștele prins cu plasele;

taxe de la comercianții participanți la târguri;

venituri juridice – taxe și amenzi fixate de tribunale;

daruri și donații făcute de pelerini și alți credincioși;

vânzarea de cărți, apă sfințită, lumânări ș.a.m.d.

Îi dăduse lista lui Philemon, iar acesta i-o aruncase înapoi, ca și cum ar fi fost o insultă. Godwyn – care nu se deosebise de Philemon decât prin faptul că poseda un farmec superficial – i-ar fi mulțumit și ar fi ignorat cu desăvârșire lista primită, însă fără să facă un spectacol din asta.

Caris introdusese la mănăstire o nouă metodă de păstrare a registrelor, pe care o învățase de la Buonaventura Caroli pe vremea când își ajuta tatăl cu negoțul de lână. Metoda cea veche consta pur și simplu în notarea pe un pergament a unei descrieri sumare a fiecărei tranzacții, astfel încât puteai să consulți oricând acel document și să verifici elementele esențiale. Sistemul italian consta în scrierea veniturilor în

partea stângă, a cheltuielilor în dreapta, iar toate aceste valori erau adunate în josul paginii. Diferența dintre cele două reprezenta câștigul sau pierderea înregistrată. Sora Joan preluase această metodă cu mare entuziasm, dar când se oferise să i-o explice și lui Philemon, acesta o refuzase fără nicio ceremonie. Întotdeauna privea ofertele de ajutor ca pe niște insulte la adresa competenței sale.

Nu avea decât un singur talent, același pe care îl avusese și Godwyn: flerul în manipularea celor din jur. Selectase foarte atent noii călugări, trimițându-l pe fratele Austin, singurul medic cu vederi moderne, și pe alți doi tineri inteligenți la Sfântul Ioan-din-Pădure, suficient de departe încât să nu îi amenințe autoritatea.

Însă Philemon era acum strict problema episcopului. Henri îl numise și Henri trebuia să se descurce cu el, într-un fel sau altul. Orașul era independent, iar Caris își obținuse spitalul cel nou.

Acesta avea să fie sfințit de către episcop în Duminica Rusaliilor, care cădea mereu la șapte săptămâni după Paște. Cu câteva zile înainte, Caris își mutase deja materialele și instrumentele în farmacia cea nouă. Înăuntru era loc suficient pentru ca două persoane să lucreze în același timp la pregătirea medicamentelor, iar o a treia să poată sta la pupitrul de scris.

Caris era ocupată cu prepararea unui vomitiv, Oonagh măcina niște ierburi uscate, iar o novice, Greta, copia din cartea lui Caris când în încăpere intră un călugăr novice, cu un cufăr mic de lemn în mână. Era vorba despre Josiah, un adolescent căruia i se spunea de obicei Joshie. Acesta era stânjenit de faptul că se afla în prezența a trei femei.

— Unde să pun asta? întrebă el.

Caris își ridică privirea către el.

— Ce e?

— Un cufăr.

— Văd și eu asta, răspunse Caris răbdătoare.

Faptul că cineva știa să scrie și să citească nu făcea, din păcate, ca respectivul să devină și inteligent.

— Ce se află înăuntru lui?

— Cărți.

— Și de ce mi-ai adus aici un cufăr cu cărți?

— Așa mi s-a spus. După o clipă, dându-și seama că răspunsul său nu oferea suficiente informații, adăugă: Fratele Sime mi-a spus.

Caris ridică din sprâncene.

— Sime îmi dăruiește mie niște cărți?

Deschise cufărul.

Cărțile respective erau exclusiv texte medicale, toate în latină. Caris aruncă o privire la titluri. Erau lucrările clasice: *Canonul medicinei* al lui Avicena, *Dieta și igiena* de Hipocrate, *Despre părțile medicinei* a lui Galen și *De urinis* de Isaac Iudeul. Toate acestea fuseseră scrise cu mai bine de 300 de ani în urmă.

Joshie reveni încărcat cu un alt cufăr.

— Acum ce-ai mai adus?

— Instrumente medicale. Fratele Sime a zis că nu aveți voie să le atingeți. O să vină chiar el să le așeze în locurile potrivite.

Caris se întunecă.

— Sime vrea să-și țină cărțile și instrumentele aici? Are de gând să lucreze aici?

Bineînțeles, Joshie nu știa nimic despre intențiile lui Sime.

Înainte ca stareța să mai poată zice și altceva, în încăpere intră chiar Sime, însoțit de Philemon. Doctorul aruncă o privire prin încăpere, după care, fără nicio explicație, începu să-și despacheteze lucrurile. Luă câteva dintre vasele lui Caris de pe o poliță și le înlocui cu cărțile sale. Scoase niște cuțite ascuțite, pentru secționarea venelor, și niște fiole de sticlă, în formă de lacrimă, folosite pentru examinarea mostrelor de urină.

Pe un ton neutru, Caris spuse:

— Ai de gând să petreci mult timp aici, în spital, frate Sime?

Philemon răspunse în locul medicului, cu o expresie care trăda faptul că anticipase această întrebare, ba chiar că simțea o satisfacție deosebită auzind-o:

— Unde altundeva? rosti el. Tonul său avea o notă de indignare, ca și cum Caris l-ar fi provocat deja la o confruntare. Suntem în spital, nu? Iar Sime e singurul doctor din stăreția noastră. Cine să trateze oamenii, dacă nu el?

Dintr-odată, farmacia nu mai păru la fel de spațioasă.

Înainte ca stareța Caris să apuce să spună ceva, în încăpere intră un străin.

— Fratele Thomas m-a îndrumat aici, începu el. Sunt Jonas Măcinătorul, din Londra.

Nou-venitul era un bărbat în jur de 50 de ani, care purta o haină brodată și o căciulă de blană. Caris îi observă imediat zâmbetul îndatoritor și purtările afabile, ceea ce o duse imediat la concluzia că vizitatorul lor își câștiga traiul din comerț. Jonas Măcinătorul dădu mâna cu cei prezenți, după care aruncă o privire cuprinzătoare prin încăpere, dând din cap aprobator la vederea rândurilor ordonate de vase etichetate și fiole, toate ale lui Caris.

— Extraordinar, făcu el. N-am mai văzut o farmacie atât de sofisticată în afara Londrei.

— Sunteți medic, domnule? întrebă Philemon.

Tonul său era unul precaut: nu era sigur în ceea ce privea statutul lui Jonas.

— Apotecar. Am o prăvălie în Smithfield, lângă spitalul Sfântul Bartolomeu. Nu vreau să par lăudăros, însă trebuie să vă spun că e cel mai mare magazin de profil din capitală.

Philemon se relaxă. Apotecarii erau niște simpli negustori, cu un statut mult inferior unui stareț. Cu o undă de dispreț în glas, continuă:

— Și ce anume îl aduce pe cel mai mare apotecar din Londra tocmai aici?

— Speram să pot achiziționa o copie după cartea *Leacuri universale*, scrisă aici, la Kingsbridge.

— *Leacuri universale*?

Jonas schiță un zâmbet cunoscător.

— Sunteți modest, părinte stareț, însă văd cu ochii mei cum călugărița aceasta novice copiază lucrarea chiar aici, în farmacia Domniilor Voastre.

Caris interveni:

— Cartea? Nu se numește *Leacuri universale*.

— Și totuși, conține tratamente pentru toate afecțiunile.

Caris își dădu seama că spusele sale erau îndreptățite.

— Dar cum de știi de ea?

— Eu călătoresc mult, în căutare de diferite ierburi și alte ingrediente, timp în care de magazin se ocupă fiii mei. La Southampton am întâlnit o călugăriță care mi-a arătat o copie. Ea o numea *Leacuri universale* și mi-a spus că a fost scrisă la Kingsbridge.

— Călugărița aceea era sora Claudia cumva?

— Da. Am implorat-o să-mi împrumute cartea cât să-i fac o copie, însă n-a vrut nici în ruptul capului să se despartă de ea.

— Da, îmi aduc aminte de ea.

Claudia venise în pelerinaj la Kingsbridge, stătuse o perioadă la mănăstirea de maici și-i îngrijise pe bolnavii de ciumă cu o abnegație totală, fără să se gândească la propria siguranță. Caris îi oferise cartea în semn de mulțumire.

— O lucrare extraordinară, spuse Jonas cu căldură. Și e în engleză!

— E pentru cei care se ocupă cu tratarea bolnavilor, dar nu sunt preoți și, prin urmare, nu știu prea multă latină.

— Nu există altă carte de genul acesta scrisă în limba noastră.

— E chiar așa neobișnuită?

— Ah, cât de bine sunt aranjate subiectele tratate! își continuă Jonas discursul entuziast. În loc să descrie umorile corpului sau tipurile de boli, capitolele discută despre suferințele pacienților. Și astfel, dacă ai în față un om care se

plânge de dureri de burtă, sângerări, febră, diaree sau strănuturi, poți să te duci exact la pagina de care ai nevoie!

Pierzându-și răbdarea, Philemon spuse:

— Da, sunt convins că e destul de bună pentru apotecari și clienții lor...

Jonas nu păru a detecta nota de dispreț din spusele lui.

— Presupun, părinte stareț, că Sfinția Voastră sunteți autorul acestei cărți.

— Nici nu se pune problema! pufni Philemon.

— Atunci cine...?

— Eu am scris-o, rosti Caris.

— O femeie! se minună Jonas. Dar de unde ai obținut toate informațiile astea? Practic niciuna nu apare în alte lucrări.

— Textele vechi nu mi s-au dovedit niciodată de folos, Jonas. Inițial am învățat să fac leacuri de la o vindecătoare din Kingsbridge, pe nume Mattie, care, din păcate, a plecat din oraș temându-se să nu fie acuzată de vrăjitorie. Multe alte lucruri mi-au fost insuflate de către maica Cecilia, care a fost stareță aici înaintea mea. Dar adunarea rețetelor și a tratamentelor nu e deloc grea. Cu toții știm sute. Partea cu adevărat dificilă este identificarea, din mulțimea celor vehiculate, a celor câteva care dau cu adevărat rezultate. Eu, una, am ținut un fel de jurnal, peste ani, în care mi-am notat efectele fiecărui leac pe care l-am încercat. În carte nu le-am inclus decât pe cele ale căror rezultate le-am văzut cu ochii mei, în repetate rânduri.

— Sunt năucit de simplul fapt că stau de vorbă chiar cu dumneata.

— Ei bine, o să primești un exemplar din cartea mea. Sunt măgulită că cineva a bătut atâta cale pentru ea! Deschise un dulap. Acesta a fost făcut pentru un schit din subordinea noastră, Sfântul Ioan-din-Pădure, dar cred că cei de acolo pot să mai aștepte până o să fie gata altul.

Jonas primi volumul cu o grijă demnă de un obiect sacru.

— Vă sunt cum nu se poate mai recunoscător. Scoase un săculeț de piele moale și i-l întinse lui Caris: Și, drept mulțumire, vă rog să acceptați acest dar modest din partea familiei mele pentru călugărițele de la Kingsbridge.

Caris deschise săculețul și scoase un obiect mic, înfășurat în lână. Când desfăcu stofa, găsi un crucifix de aur încrustat cu pietre prețioase.

Ochii lui Philemon licăriră lacomi.

Caris fu complet luată prin surprindere.

— E un dar foarte scump! exclamă ea. Apoi își dădu seama că replica ei fusese total lipsită de eleganță, așa că adăugă: Familia ta este extraordinar de generoasă, Jonas.

Bărbatul făcu un gest de respingere a laudei.

— O ducem bine, slăvit fie Domnul.

Philemon mormăi, plin de invidie:

— Așa un dar... pentru o carte cu leacuri băbești!

Jonas îi răspunse:

— Ei, părinte stareț, mai mult ca sigur că Sfinția Voastră sunteți mai presus de asemenea lucruri. Noi nu putem spera să atingem culmile intelectuale pe care vă desfățați Sfinția Voastră. Noi nu încercăm să înțelegem umorile trupului omenesc. Cum un copil își bagă în gură degetul la care s-a tăiat pentru că mai domolește durerea, așa și noi administrăm anumite leacuri numai pentru că s-au dovedit a da rezultate. În ceea ce privește motivul și modul în care acționează, preferăm să lăsăm minți mai înzestrate ca ale noastre să se ocupe de găsirea unor răspunsuri. Creația dumnezeiască e mult prea misterioasă pentru ca niște muritori de rând ca noi să o înțeleagă.

Caris ghicea în spatele vorbelor lui Jonas o ironie abia mascată. O văzu pe Oonagh făcând eforturi să-și înăbușe un zâmbet. Și Sime detectase substratul de batjocură, iar ochii îi scăpărau de furie. Însă Philemon nu observă nimic, și păru chiar împlăcut de aparenta măgulire. Pe chip îi apărură o expresie vicleană, iar Caris presupuse că încerca să găsească o modalitate de a-și asuma și el ceva merite pentru cartea ei – și de a obține câteva crucifixuri.

Ca întotdeauna, Târgul de Lână se deschise în Duminica Rusaliilor. Era de obicei o zi aglomerată pentru spital, iar anul acesta nu făcu excepție. Bătrânii se simțeau rău după drumul îndelungat până la târg; bebelușii și copiii erau predispuși la scaune diareice din cauza schimbării apei și a alimentelor obișnuite; bărbații și femeile se îmbătau prin taverne, astfel că unii ajungeau să se rănească.

Pentru prima dată, Caris putu să-i împartă pe pacienți în două categorii. Bolnavii de ciumă, al căror număr scădea cu repeziciune, cei care se plângeau de deranjamente stomacale și cei care sufereau de boli de piele fură așezați în clădirea cea nouă, care fusese binecuvântată în mod oficial de către episcop chiar în ziua aceea. Victimele accidentelor și ale încăierărilor fură tratate în spitalul cel vechi, la adăpost de infecții. Deja zilele în care un pacient intra în spital cu un deget rupt și pierea acolo de pneumonie erau doar o amintire.

Criza izbucni în a doua zi de Rusalii.

Din întâmplare, pe la începutul după-amiezii, Caris se afla în târg, bucurându-se de o plimbare și privind în jur. Era destul de liniște în comparație cu vremurile când sute de vizitatori și

mii de orășeni se îngrămădeau nu numai pe pajiștea de lângă catedrală, ci și pe străzile principale. Și totuși, situația se prezenta mai bine decât s-ar fi așteptat Caris, având în vedere că după izbucnirea ciumei nu se mai organizaseră târguri anuale. Cu siguranță oamenii observaseră deja că amenințarea începea să slăbească. Cei care supraviețuiseră până acum se credeau invulnerabili – și unii chiar erau, însă alții nu, căci se înregistrau în continuare decese.

Stofa lui Madge Țesătoarea era punctul de atracție al târgului. Războaiele noi, proiectate de Merthin, nu erau doar mai rapide, ci permiteau și executarea unor modele mai complexe în țesătura stofei. Madge vânduse deja jumătate din stocul de marfă.

Caris tocmai stătea de vorbă cu ea când se stârni încăierarea. Madge o făcea să se simtă stânjenită spunând, așa cum o făcuse de nenumărate ori înainte, că, fără Caris, ea ar fi fost acum o țesătoare săracă lipită pământului. Stareța se pregătea să rostească obișnuitele dezmințiri, când auziră țipete.

Caris recunoscuse imediat tonalitatea groasă, din piept, caracteristică tinerilor agresivi. Sunetele veneau de lângă un butoi cu bere aflat la vreo 30 de metri distanță. Strigătele crescuseră rapid în intensitate, culminând cu un țipăt. Caris porni în fugă înspre locul respectiv, sperând să poată opri încăierarea înainte ca aceasta să scape de sub control.

Ajunse un pic prea târziu.

Lupta se pornise de-a binelea.

Patru dintre tinerii teribiliști din oraș se băteau cu îndârjire cu un grup de țărani, identificați ca atare prin veșmintele rustice și care cel mai probabil se trăgeau din același sat. O fetișcană drăguță, fără îndoială cea care țipase, încerca să despartă doi bărbați care se loveau unul pe celălalt fără milă. Unul dintre orășeni scosese un cuțit, iar țăranii se înarmaseră cu lopeți grele, din lemn. Când sosi Caris, în jurul scandalagiilor se strânsese deja lumea ca la urs.

Se întoarse către Madge, care o urmărise.

— Trimite pe cineva să-l cheme pe Mungo Conetabilul, cât mai repede. Probabil că e în beciul de la casa ghildei.

Madge porni cu pași grăbiți.

Încăierarea devenea din ce în ce mai îndârjită. Mai mulți băieți din oraș își scosese cuțitele. Unul dintre tinerii țărani zăcea la pământ, sângerând abundent dintr-o rană la braț, iar un altul se bătea în continuare, deși avea o tăietură urâtă pe față. Sub ochii lui Caris, alți doi orășeni începuseră să-l lovească cu picioarele pe țăranul aflat la pământ.

Caris ezită un moment, după care porni înainte. Îl apucă pe cel mai apropiat scandalagiu de cămașă.

— Willie Bakerson, oprește-te chiar acum! strigă ea pe tonul cel mai autoritar de care era în stare.

Iar manevra aproape că-i reuși.

Willie se retrase de lângă adversarul său, speriat, și îi aruncă lui Caris o privire vinovată. Ea deschise gura să-i dojenească, dar, în secunda aceea, o lopată o lovi cu putere în cap, într-un atac care, mai mult ca sigur, fusese îndreptat împotriva lui Willie.

Lovitura îi împrăstie fulgere de durere prin tot capul. Vederea i se încețoșă, își pierdu echilibrul, iar următorul lucru de care fu conștientă fu acela că se izbi de pământ. Rămase acolo năucită, încercând să-și recapete controlul, în timp ce lumea întreagă părea că dansa în jurul ei. Apoi cineva o prinse de subsuori și o trase într-o parte.

— Ați pățit ceva, stareță Caris?

Glasul îi era cunoscut, deși nu-l putea identifica exact.

Mintea i se limpezi într-un final și făcu un efort să se ridice în picioare, cu ajutorul salvatoarei ei, pe care acum o recunoscuse a fi vânjoasa negustoreasă de porumb Megg Robbins.

— Sunt doar un pic năucită, murmură Caris. Trebuie să-i oprim pe băieții ăștia, altfel se omoară între ei.

— Vine acum conetabilul. Haideți să-i lăsăm pe mâna lui.

Mungo și șase-șapte adjuncți de-ai săi își făcură îndată apariția, cu toții înarmați cu bâte. Aceștia interveniră între combatanți, împărțind lovituri în stânga și-n dreapta, fără favoritisme. Apărătorii legii produceau la fel de multe răni ca scandalagiii, însă prezența lor iscă o anumită confuzie în încăierare. Băieții păreau uluiți, iar unii o rupseră la fugă. Într-un timp remarcabil de scurt, întreaga bătaie luă sfârșit.

Caris zise:

— Megg, fugi la mănăstire și cheam-o pe sora Oonagh. Zi-i să aducă niște bandaje.

Megg porni cu pași grăbiți.

Răniții care erau în continuare în stare să se deplaseze se făcură repede nevăzuți. Caris începu să-i examineze pe cei rămași la fața locului. Un țăran care fusese înjunghiat în stomac încerca să-și țină intestinele în abdomen: acesta nu avea mari șanse de supraviețuire. Cel cu rana adâncă la braț putea fi salvat, dacă stareța reușea să-i oprească sângerarea. Aceasta îi luă cureaua, i-o înfășură aproape de umăr și strânse bine, până ce fluxul de sânge se redusese la un simplu firicel.

— Ține asta acolo, îi zise ea, după care trecu mai departe, la un băiat din oraș care părea să se fi ales cu niște oase rupte la nivelul mâinii.

Capul o dureau în continuare, însă făcu un efort de voință să ignore asta.

Oonagh și alte câteva călugărițe își făcură apariția într-un suflet. Câteva clipe mai târziu, sosi și Matthew Bărbierul, cu trusa lui de instrumente. Împreună, reușiră să-i bandajeze pe cei răniți. Sub comanda lui Caris, câțiva voluntari îi ridicară pe cei cu răni mai grave și îi cărară la mănăstirea de maici.

— Duceți-i la spitalul vechi, nu la cel nou, preciză ea.

Se ridică din genunchi și fu cuprinsă de amețeală. Apucă brațul lui Oonagh, încercând să-și recapete echilibrul.

— Ce s-a întâmplat? întrebă călugărița.

— Îmi revin imediat. Am face bine să pornim spre spital.

Își croiră drum printre tarabele din târg până la spitalul cel vechi. Când intrară, văzură imediat că niciunul dintre răniți nu era aici. Caris blestemă printre dinți.

— Netotii ăia i-au dus unde nu trebuie, zise ea.

Își dădu seama că avea să treacă o vreme până ce oamenii aveau să înțeleagă cât de importantă era diferența creată de ea.

Ea și Oonagh se duseră la clădirea cea nouă. Intrarea în spațiul pătrat, asemănător cu structura claustrului, se făcea printr-o arcadă largă. Când ajunseră în dreptul ei, se ciocniră de voluntarii care tocmai ieșeau.

— I-ați adus unde nu trebuia! le strigă Caris supărată.

Unul dintre bărbați spuse:

— Dar, stareță Caris...

— Nu mă contrazice, n-avem timp de certuri acum, i-o reteză ea, pierzându-și răbdarea. Pur și simplu duceți-i la spitalul cel vechi.

Intrând în curtea interioară, văzu cum băiatul cu rana la braț era purtat într-o încăpere unde, știa prea bine, erau cinci bolnavi de ciumă. Țâșni de-a curmezișul spațiului dreptunghiular.

— Ce credeți că faceți aici?

— Fac exact ce le-am spus eu, răsună un glas de bărbat.

Caris se opri și aruncă o privire în jur. Cel care vorbise era fratele Sime.

— Nu fi prost, replică ea. Are o rană de cuțit – vrei să moară de ciumă?

Chipul rotund al călugărului căpătă o nuanță rozalie.

— N-am de gând să-mi supun hotărârile aprobării tale, stareță Caris.

Era o remarcă nesocotită, iar Caris alese să nu o ia în seamă.

— Băieții ăștia răniți trebuie ținuti separat de bolnavii de ciumă, căci altfel se vor îmbolnăvi și ei!

— Cred că ești prea agitată. Te-aș sfătui să te retragi și să te întinzi un pic, să-ți revii.

— Să mă întind un pic? Caris era de-a dreptul scandalizată. Tocmai ce i-am bandajat pe tinerii ăștia – acum trebuie să-i îngrijesc cum se cuvine. Dar nu aici!

— Mulțumesc pentru îngrijirile de urgență administrate, maică. Acum poți să mă lași să-i consult în amănunțime.

— Tâmpitule, o să-i omori cu zile!

— Te rog să părăsești spitalul și să nu te întorci până ce nu te vei fi calmat.

— Nu poți să mă dai afară de aici, copil prostănac ce ești! Am construit spitalul ăsta cu banii mănăstirii de maici. Eu sunt la conducere aici.

— Chiar ești? întrebă el detașat.

Caris își dădu seama că, deși nu anticipase acest moment, mai mult ca sigur el o făcuse. Sime era îmbujorat, însă își controla perfect reacțiile. În mod clar, avea un plan bine pus la punct. Caris rămase tăcută o clipă, gândind cu repeziciune. Aruncând o privire în jur, văzu că măicuțele și voluntarii îi priveau, așteptând să vadă cum avea să se încline balanța puterii.

— Trebuie să ne ocupăm de băieții ăștia, zise ea. Cât noi stăm aici și ne certăm, ei sângerează și mor în fața noastră. O să facem un compromis, deocamdată. Ridică tonul: Puneți fiecare pacient jos, fix unde se află acum. Afară e cald, nu e neapărat nevoie să fie duși într-o clădire. O să ne ocupăm mai întâi de ei, după care o să ne hotărâm și unde îi instalăm.

Voluntarii și călugărițele o cunoșteau și o respectau pe Caris, în timp ce Sime era o figură nouă în peisajul stăreției, așa că se supuseră prompt vorbelor ei.

Sime realizează imediat că fusese învins, iar pe chip i se așternu o expresie de furie.

— Nu pot să-i tratez pe pacienți în asemenea condiții, pufni el și plecă.

Caris era cum nu se poate mai surprinsă. Încercase să-i cruțe mândria și să facă un compromis, însă nu îl crezuse în stare să plece de lângă niște bolnavi din cauza orgoliului rănit.

Își alungă repede din minte gândurile legate de el și începu să se ocupe de răniți.

În următoarele câteva ore spală răni, cusă tăieturi și administrea leacuri liniștitoare din ierburi și băuturi întăritoare. Matthew Barbierul muncea cot la cot cu ea, punând la loc oasele rupte și încheieturile dislocate. Matthew era acum trecut de 50 de ani, însă fiul său, Luke, îl ajuta cu la fel de multă pricepere.

Când în sfârșit terminară, soarele cobora spre asfințit. Se așezară lângă peretele claustrului pentru a se odihni. Sora Joan le aduse câte o cană de cidru rece. Pe Caris o durea în

continuare capul. Reușise să ignore durerea cât timp fusese ocupată, însă acum începuse să o deranjeze. Se hotărî să se ducă la culcare mai devreme.

În timp ce-și sorbeau cidrul, tânărul Joshie sosi și îi spuse:

— Domnul episcop dorește să veniți în palatul starețului când puteți, maică stareță.

Caris oftă, iritată. Fără îndoială, Sime i se plânsese episcopului. Iar asta era ultimul lucru de care ar fi avut nevoie, în starea în care se afla.

— Spune-i că o să vin imediat, rosti ea. Pe un ton scăzut, adăugă: Măcar să scap odată și de asta.

Își goli cana și plecă.

Ostenită, începu să traverseze pajiștea. Deținătorii tarabelor își strângeau mărfurile pentru noapte, acoperindu-le bine și încuindu-și dulapurile și cuferele. Caris trecu prin cimitir și intră în palat.

Episcopul Henri stătea în capul mesei, avându-i alături pe canonicul Claude și pe arhidiaconul Lloyd. Philemon și Sime se aflau și ei acolo. Motanul lui Godwyn, Arhiepiscopul, stătea în poala lui Henri, cu o expresie arogantă. Episcopul spuse:

— Te rog, ia loc.

Caris se așează lângă Claude. Acesta remarcă, pe un ton blând:

— Pari ostenită, stareță Caris.

— Mi-am petrecut după-amiaza ocupându-mă de rănilor unor tineri nesăbuiți care s-au luat la bătaie. Plus că m-am ales și eu cu o lovitură la cap.

— Am auzit de încăierare.

Henri adăugă:

— Și despre cearta din spitalul cel nou.

— Presupun că acesta e și motivul pentru care am fost chemată aici.

— Da.

— Principalul motiv pentru construirea spitalului nou e tocmai separarea pacienților cu boli contagioase...

— Știu motivul conflictului, o întrerupse Henri. Se adresă tuturor: Caris a ordonat ca băieții răniți să fie duși în spitalul cel vechi. Sime i-a contrazis indicațiile. Și a avut loc o ceartă total nedemnă de niște oameni ai Bisericii, în fața tuturor.

— Îmi cer scuze pentru asta, Sfinția Voastră, rosti Sime.

Henri nu îi luă în seamă vorbele.

— Înainte de a trece mai departe, vreau să clarific un lucru. Își mută privirea de la Sime la Caris și înapoi. Sunt episcopul vostru și, *ex officio*, abatele stăreției Kingsbridge. Am dreptul și puterea de a vă da ordine amândurora, iar datoria vă impune să vă supuneți. Ești de acord cu asta, frate Sime?

Sime își lăsa capul în jos.

— Da.

Henri se întoarse către Caris:

— Tu, maică stareță?

Nici nu se punea problema să fie contrazis. Henri avea dreptate, indiscutabil.

— Da, zise Caris.

Era incredințată că Henri nu era atât de prost încât să-i facă pe niște huligani răniți să se molipsească de ciumă.

Henri continuă:

— Dați-mi voie să-mi expun argumentele. Spitalul a fost construit din fondurile mănăstirii de maici, după indicațiile stareței Caris. Aceasta a dorit să aibă un loc pentru bolnavii de ciumă și cei suferinzi de alte boli care, potrivit ei, se răspândesc de la bolnavi la cei sănătoși. Consideră că e de o importanță fundamentală să se facă această împărțire pe tipuri de pacienți. Drept urmare, având în vedere toate acestea, consideră că are dreptul să insiste ca planul său să fie pus în aplicare. E corect, maică?

— Da.

— Fratele Sime nu a fost aici când Caris și-a făcut planul, așa că nu a putut fi consultat. Cu toate acestea, a petrecut trei ani studiind medicina la universitate și i s-a acordat o diplomă. El subliniază faptul că stareța Caris nu are nicio educație și, pe lângă cunoștințele pe care și le-a însușit prin experiență practică, nu înțelege decât prea puțin natura bolilor. Sime e medic calificat și, mai mult de-atât, este singurul de acest fel din întreaga stareție, ba chiar din Kingsbridge.

— Exact, întări Sime.

— Cum puteți să spuneți că nu am educație? izbucni Caris. După toți anii în care am avut grijă de bolnavi...

— Taci, te rog, rosti Henri, abia ridicând tonul, iar ceva din modulația calmă a vocii sale o făcu pe Caris să amuțească. Tocmai aveam de gând să menționez experiența ta. Munca pe care ai depus-o aici e neprețuită. Ești cunoscută în tot ținutul pentru dedicația cu care tratezi victimele epidemiei de ciumă care ne bântuie în continuare. Experiența și cunoștințele tale practice sunt extrem de valoroase.

— Mulțumesc, Sfinția Voastră.

— Pe de altă parte, Sime e preot, absolvent de universitate... și bărbat. Învățătura pe care o aduce cu el este esențială pentru buna funcționare a unui spital de pe lângă stareție. Nu vrem să-l pierdem.

Caris interveni:

— Unii dintre maeștrii de la universitate sunt de acord cu metodele mele – întrebați-l pe fratele Austin.

Philemon replică:

— Fratele Austin a fost trimis la Sfântul Ioan-din-Pădure.

— Iar acum știm și de ce, completă Caris.

Episcopul le tăie vorba:

— Eu trebuie să iau hotărârea asta, nu Austin și nici maeștrii de la universitate.

Caris își dădu seama că nu se pregătise deloc pentru această confruntare. Era extenuată, o durea capul și abia dacă reușea să lege două idei coerente. Se afla în mijlocul unei lupte pentru putere și nu avea nicio strategie. Dacă ar fi fost în deplinătatea capacităților sale, nu ar fi venit imediat ce episcopul o chemase. S-ar fi culcat pentru a scăpa de durerea de cap care o chinuia și dimineața, cu forțe îmborsate, nu ar fi apărut în fața lui Henri până ce nu și-ar fi pus la punct un plan de bătaie.

Oare era prea târziu pentru asta?

Rosti:

— Sfinția Voastră, nu mă simt în măsură să port această discuție acum. Poate că ar trebui să o amânăm pe mâine, când mă voi simți mai bine.

— Nu-i nevoie, îi răspunse Henri. Am auzit plângerea lui Sime și îți cunosc bine părerea. În plus, eu plec mâine în zori.

Caris realizează că episcopul luase deja o hotărâre. Nimic din ce-ar fi spus nu-i mai putea schimba părerea. Dar ce anume decisese? În ce parte avea să încline balanța? Efectiv nu-și putea da seama. În plus, era prea obosită pentru a mai face și altceva în afară de a sta acolo și a asculta care avea să-i fie soarta.

— Noi, oamenii, suntem slabi, începu Henri. Vedem, după cum se exprimă Sfântul Apostol Pavel, ca printr-o lentilă întunecată. Greșim, ne abatem de la calea cea dreaptă, gândim strâmb. Avem nevoie de ajutor. De aceea, Domnul ne-a dat Biserica Sa, ni l-a dat pe Papă, ne-a dat preoțimea – să ne călăuzească, pentru că mințile noastre sunt supuse greșelii, sunt slabe. Trebuie să respectăm autoritatea Bisericii.

Din vorbele lui Henri, concluzionează Caris, reieșea că acesta era de partea lui Sime. Cum putea să fie atât de prost?

Ei bine, putea.

— Fratele Sime a studiat textele vechi ale literaturii de specialitate, sub supravegherea maeștrilor de la universitate. Studiile sale sunt susținute de Biserică. Trebuie să acceptăm autoritatea Bisericii și, prin urmare, pe a lui. Judecata sa nu poate fi subordonată celei a unei persoane needucate, indiferent cât de curajoasă și de demnă de admirație este aceasta. Hotărârile sale trebuie să aibă prioritate.

Caris se simțea atât de ostenită și de bolnavă, încât aproape că se bucură că întrevederea lua sfârșit. Sime câștigase; ea

pierduse – și tot ce-și dorea acum era să doarmă. Se ridică.

Henri spuse:

— Îmi pare rău să te dezamănesc, stareță Caris...

Vocea lui se pierdu în timp ce ea se îndepărta.

Îl auzi pe Philemon remarcând:

— Ce purtare obraznică!

Henri rosti încet:

— Lăsați-o să plece.

Caris ajunse la ușă și ieși fără să mai întoarcă deloc capul.

În timp ce străbătea cimitirul, în minte i se înfățișa adevărata semnificație a celor întâmplate. Sime se afla acum la conducerea spitalului. Avea să fie nevoită să-i urmeze ordinele. Pacienții n-aveau să mai fie separați. Călugărițele n-aveau să mai folosească măști de pânză și nici n-aveau să-și mai spele mâinile cu oțet. Oamenii nevolnici aveau să fie slăbiți și mai mult, luându-li-se sânge; starea celor înfometați avea să fie agravată prin purgații; rănila aveau să fie acoperite cu cataplasme făcute din băligar de animale pentru a încuraja corpul să producă puroi. Nimănui nu-i va mai păsa de curățenie sau de aerisire.

Nu schimbă niciun cuvânt cu nimeni în timp ce străbătu claustrul, urcă treptele și traversă dormitorul comun până la chilia sa. Se întinse pe pat cu fața în jos, cu capul pulsându-i de durere.

Îl pierduse pe Merthin, își pierduse spitalul, pierduse tot.

Știa că rănila la cap puteau fi fatale. Poate că avea să adoarmă și să nu se mai trezească niciodată.

Poate că ar fi fost mai bine așa.

79

Livada lui Merthin fusese plantată în primăvara anului 1349. Un an mai târziu, copacii se prinseseră și pe crengile lor apărură o mulțime de frunze curajoase. Doi sau trei încă se luptau să se acomodeze cu solul cel nou și doar unul era în mod clar uscat. Merthin nu se aștepta ca vreunul dintre ei să facă fructe, însă, spre surprinderea sa, în iulie, un puiet precoce avea pe ramuri vreo zece pere de culoare verde-închis, mici și tari ca piatra, dar care promiteau să se coacă la toamnă.

Duminică după-amiază i le arătă Lollei, care nu vru deloc să creadă că acestea aveau să crească și să se transforme în fructele zemoase și acrișoare care îi plăceau atât de mult. Credea sau se prefăcea a crede că Merthin o păcălea, așa cum făcea la multe dintre jocurile pe care le jucau împreună. Când o întrebă de unde își închipuia ea că proveneau perele, Lolla îl tintui cu o privire plină de reproș și-i zise:

— De la târg, prostituțule!

Merthin își spuse că și ea avea să se „coacă” într-o zi, deși îi era greu să-și închipuie trupul ei osos rotunjindu-se într-o siluetă feminină. Se întreba dacă Lolla avea să-i dăruiască la un moment dat nepoți. Avea cinci ani, așa că ziua aceea n-avea să vină mai devreme de un deceniu și ceva.

Pe când se gândea la conceptul de maturizare, de coacere, o zări pe Philippa venind către el prin grădină și observă cât de rotunzi și de plini erau sânii ei. Era ceva neobișnuit ca ea să-l viziteze în timpul zilei și Merthin se întrebă imediat ce anume o adusese la el. Pentru eventualitatea în care cineva îi vedea, o întâmpină doar cu un sărut cast pe obraz, gest care n-ar fi trezit suspiciuni între doi cumnați, cum erau ei.

Femeia părea tulburată, iar Merthin își dădu seama că, de câteva zile, fusese mai rezervată și mai gânditoare decât de obicei. Când se așeză pe iarbă, lângă el, Merthin o întrebă:

— Te apasă ceva?

— Nu m-am priceput niciodată să dau veștile cu ușurelul, rosti ea. Sunt însărcinată.

— Doamne Dumnezeule! Era prea șocat să-și controleze reacția. Sunt surprins, pentru că mi-ai spus...

— Știu. Eram convinsă că sunt prea bătrână. În ultimii ani, ciclul meu lunar a fost neregulat, după care s-a oprit de tot... sau cel puțin așa am crezut. Dar am început să vomit diminețile și mă dor sfârcurile.

— Ți-am observat sânii cum veneai prin grădină. Dar poți să fii sigură?

— Am mai rămas însărcinată de șase ori înainte – trei copii și trei sarcini pierdute – și știu bine semnele. Nu prea am nicio îndoială.

Merthin schiță un zâmbet.

— Ei bine, o să avem un copilaș.

Philippa nu-i răspunse la zâmbet.

— Nu fi atât de încântat. Nu te-ai gândit ce implică asta. Sunt soția contelui de Shiring. Nu m-am mai culcat cu el din octombrie, n-am mai trăit cu el din februarie și totuși în iulie sunt însărcinată în două luni. El și întreaga lume vor ști că acest copil nu e al lui. Contesa de Shiring se face vinovată de adulter.

— Dar n-ar fi în stare...

— Să mă omoare? A omorât-o pe Tilly, nu?

— O, Doamne! Da, a omorât-o. Însă...

— Și dacă m-ar omorî pe mine, ar omorî și copilașul, mai mult ca sigur.

Merthin și-ar fi dorit să spună că așa ceva nu era posibil, că Ralph n-ar fi în stare de o asemenea faptă... Însă știa că

lucrurile nu stăteau deloc astfel.

— Trebuie să mă hotărâsc ce e de făcut, murmură Philippa.

— Nu cred că ar trebui să încerci să scapi de sarcină cu ajutorul poționilor – e prea periculos.

— N-o să încerc.

— Deci o să păstrezi copilul.

— Da. Dar cum?

— Ce-ai zice dacă ai rămâne la mănăstire și ai ține copilul secret? Oricum, pe-acolo sunt o mulțime de copii rămași orfani din cauza molimei.

— Da, însă dragostea de mamă nu o poți ține secretă. Toți și-ar da seama că mă îngrijesc anume de copilul acesta. Și Ralph ar afla nu mult după aceea.

— Ai dreptate.

— Aș putea să plec – să dispar fără urmă. Londra, York, Paris, Avignon. Să nu spun nimănui unde mă duc, astfel încât Ralph să nu poată să vină după mine.

— Iar eu te-aș putea urma.

— Dar asta ar însemna să nu-ți mai termini turnul.

— Iar ție ți-ar fi dor de Odila.

Fiica Philippei era măritată cu contele David de șase luni. Merthin își închipuia cât de greu i-ar fi fost Philippei să o părăsească. Iar adevărul era că și pentru el ar fi fost o adevărată tortură să-și abandoneze turnul. Toată viața lui adultă visase să construiască cea mai înaltă clădire din Anglia. Acum că începuse în sfârșit, abandonarea proiectului i-ar fi frânt inima.

Gândul la turn îi îndreptă mintea către Caris. Știa, instinctiv, că și ea ar fi fost distrusă de această veste. Nu o mai văzuse de câteva săptămâni bune: stătuse la pat, după ce încasase o lovitură la cap la Târgul de Lână, iar acum, deși își revenise complet, nu ieșea decât rareori din mănăstire. Merthin bănuia că pierduse un fel de luptă pentru putere, căci acum spitalul era condus de fratele Sime. Sarcina Philippei ar fi fost încă o lovitură devastatoare pentru Caris.

Philippa adăugă:

— Și Odila e însărcinată.

— Atât de repede! Asta e o veste bună. Dar, pe de altă parte, e un motiv în plus să nu pleci, dacă vrei să-i mai vezi vreodată – pe ea și pe nepotul sau nepoata ta.

— Nu pot fugi, nu mă pot ascunde... Dar, dacă nu fac nimic, Ralph o să mă omoare.

— Trebuie să existe o cale de ieșire din situația asta, insistă Merthin.

— Mie nu-mi vine în minte decât una.

Merthin o țintui cu privirea. Își dădu seama că ea se gândise deja la toate aspectele acestea. Nu-i vorbise despre problemă până ce nu găsisese soluția căutată. Și, în același timp, avusese grijă să-i arate că toate soluțiile evidente erau nepotrivite. Iar asta însemna că n-avea să-i placă planul asupra căruia se hotărâse.

— Spune-mi, o îndemnă el.

— Trebuie să-l facem pe Ralph să creadă că acest copil e al lui.

— Dar asta înseamnă că va trebui să...

— Da.

— Înțeleg.

Gândul ca Philippa să se culce cu Ralph îi repugna efectiv lui Merthin. Și nu era neapărat vorba despre gelozie, deși era și acesta un ingredient. Ceea ce-l neliniștea cel mai mult era cât de îngrozitor avea să fie pentru ea. Philippa avea o repulsie fizică și psihică față de Ralph. Merthin înțelegea această reacție, deși nu o împărtășea. Trăise dintotdeauna cu apucăturile violente ale lui Ralph, însă acesta era fratele său și, cumva, indiferent de ce ar fi făcut simțea că nu se putea dezice de el. Totuși, îl îngrețoșa gândul că Philippa avea să fie nevoită să se culce cu bărbatul pe care-l ura cel mai mult pe lume.

— Aș vrea să găesc o soluție mai bună, spuse el.

— Și eu.

Merthin o privi fix.

— Te-ai hotărât deja.

— Da.

— Îmi pare foarte rău.

— Și mie.

— Dar crezi că o să meargă? Poți să-l... seduci?

— Nu știu, spuse ea. Va trebui să încerc.

Catedrala era construită simetric. Mansarda constructorilor se afla în capătul vestic, în cadrul turnului de nord, cu deschidere către portalul nordic. În turnul simetric, din sud-vest, se afla o încăpăre cu formă și dimensiuni similare, de unde se vedea claustrul. Aici se depozitau obiecte de valoare mică, de la costume și obiecte simbolice folosite în piesele care reconstituiau episoade sacre, numite mistere, la o suită de obiecte cu oarecare utilități practice, precum sfeșnice de lemn, lanțuri ruginite, oale crăpate și o carte ale cărei pagini de pergament putreziseră în timp, astfel încât cuvintele caligrafiate cu atâta osteneală nu mai erau de mult lizibile.

Merthin se duse acolo pentru a verifica poziția verticală a turnului, desfășurând de la fereastră o sfoară lungă cu o bucată de plumb la capăt; și, tot acolo, reuși să facă o descoperire.

Zidul prezenta crăpături. Acestea nu erau neapărat un semn de slăbiciune: semnificația lor trebuia descifrată de o privire experimentată. Toate clădirile se mișcau, iar crăpăturile nu făceau altceva decât să arate modul în care o structură se adapta schimbărilor. Merthin își dădu seama că cea mai mare parte a crăpăturilor din zid erau inofensive. Dar era și una care-l pune pe gânduri, prin forma ei. Nu arăta deloc normal. La o a doua privire, descoperi că cineva profitase de o fisură apărută pe cale naturală pentru a desprinde o piatră mică din zid. Trase ușor de blocul respectiv.

Realiză instantaneu că dăduse peste ascunzătoarea secretă a cuiva. În spatele pietrei se afla o tainiță de hoț. Scoase obiectele aflate acolo, unul câte unul. Mai întâi o broșă de damă, cu o piatră mare, verde; o cataramă de argint; un șal de mătase și un pergament pe care era scris un psalm. Chiar în spate găsi ceva care-i oferă un indiciu privind identitatea hoțului. Era singurul lucru care nu avea nicio valoare bănească. O bucată simplă din lemn lustruit, pe care erau gravate niște litere: „M: Phmn: AMAT”.

M era o inițială. *Amat* însemna în latină „iubește”. Iar „Phmn” era mai mult ca sigur Philemon.

Cineva al cărui nume începea cu M, băiat sau fată, se îndrăgostise cândva de Philemon și îi dăruise asta – iar el o ascunsese împreună cu comorile sale furate.

Încă de când Philemon nu era decât un copil, circulasera zvonuri cum că multe lucruri i se lipeau pur și simplu de degete. În jurul lui dispărea mereu câte ceva. Și se părea că acesta era locul unde le ascundea. Merthin și-l închipui venind aici de unul singur, poate în timpul nopții, pentru a scoate piatra din perete și a se bucura de comorile sale. Fără nicio îndoială, era vorba despre un fel de plăcere bolnăvicioasă.

Nu existaseră niciodată zvonuri despre presupuși iubiți sau iubite de-ale lui Philemon. Ca și mentorul său, Godwyn, părea să facă parte din acea minoritate restrânsă de bărbați la care aplecarea spre dragoste trupească era extrem de slabă. Dar se părea că, la un moment dat, existase cineva care se îndrăgostise de el, iar el prețuia și acum amintirea aceasta.

Merthin puse înapoi obiectele, așezându-le exact cum le găsisese – avea o memorie foarte bună când venea vorba de asemenea lucruri. Împinse la loc piatra desprinsă. Apoi, dus pe gânduri, ieși din încăpere și începu să coboare scara în spirală.

Ralph fu luat prin surprindere de sosirea Philippei.

Era una dintre rarele zile frumoase din acea vară ploioasă, iar el ar fi dorit să iasă la vânatoare cu șoimi, însă îi fusese imposibil să plece. Perioada recoltării avea să înceapă în

curând, iar cei mai mulți dintre cei 20–30 de intendenți, vechili și vătăfi de pe domeniul său voiau să discute cu el urgent. Cu toții aveau aceeași problemă: culturile se coceau pe ogoare, însă nu existau suficienți țărani care să le aducă în hambare.

Nu putea să-i ajute cu nimic. Profitase de fiecare ocazie pentru a-i persecuta pe muncitorii care încălcau ordonanța regală părăsindu-și satele în căutarea unor simbrii mai mari – dar pușinii care puteau fi prinși plăteau amenda din câștigurile obținute și fugeau din nou. Așa că vechilii săi erau nevoiți să se descurce cu ce aveau. Cu toate acestea, toți voiau să-i explice dificultățile cu care se confruntau, iar el nu avea de ales: trebuia să-i asculte și să le aprobe planurile improvizate.

Sala mare era plină de oameni: vechili, cavaleri și oșteni, câțiva preoți și vreo zece servitori care pierdeau vremea pe-acolo. Când tăcură cu toții, Ralph auzi dintr-odată ciorile de afară, croncănitul lor aspru părăndu-i un fel de avertisment. Ridică privirea către ușă și în cadrul acesteia o văzu pe Philippa.

Aceasta se adresă mai întâi servitorilor:

— Martha! Masa asta e încă murdară, de la prânz. Adu repede apă fierbinte și freac-o bine, acum. Dickie... tocmai ce-am văzut gonaciul preferat al contelui acoperit cu un strat de murdărie care mă tem că e noroi de ieri, iar tu stai aici, jucându-te cu bățul. Du-te înapoi la grajd, unde ți-e locul, și țeală bine calul acela. Tu, băiete, du cățelușul acela afară, tocmai ce s-a ușurat pe podea. Singurul câine care are voie să stea în sala mare e mastiful contelui, știi bine.

Servitorii se mobilizară imediat, chiar și cei care scăpaseră de muștrările stăpânei găsindu-și imediat câte o ocupație.

Pe Ralph nu-l deranja absolut deloc să o audă pe Philippa dându-le ordine servitorilor de la castel. Fără o stăpână care să stea cu gura pe ei, servitorii se leneviseră.

Philippa se apropie de el și făcu o reverență adâncă, așa cum se și cuvenea după o absență atât de lungă. Nu se întinse însă pentru a-l săruta.

Ralph spuse pe un ton neutru:

— Ce sosire... neașteptată.

Philippa răspunse iritată:

— În mod normal, nici n-ar fi trebuit să bat atâta drum.

Ralph gemu în sinea sa.

— Ce te aduce pe-aici? Întrebă el.

Indiferent ce era, avea certitudinea că sosirea ei avea să-i aducă numai necazuri.

— Conacul meu de la Ingsby.

Philippa avea un număr mic de proprietăți care erau ale sale – câteva sate din Gloucestershire care îi erau subordonate ei,

nu contelui. De când se retrăsese la mănăstire, vechilii din aceste sate o vizitau la stăreția Kingsbridge, Ralph știa asta, și tratau cu ea direct în ceea ce privea dărilor pe care trebuiau să le plătească. Însă Ingsby avea un statut special, ambiguu. Conacul își achita dărilor față de el, iar el i le dădea ei – lucru pe care uitase să-l mai facă de când Philippa plecase.

— La naiba, zise el. Am uitat complet.

— Nu-i nimic, răspunse ea. Ai multe pe cap.

Aceste cuvinte erau surprinzător de împăciuitoare.

Philippa se duse la etaj, în dormitorul lor, iar Ralph se întoarse la treburile sale. Cele șase luni de separare o influențaseră pozitiv sau cel puțin așa își spuse Ralph în timp ce un vechil enumera ogoarele pe care se cocea porumbul și se plângea de lipsa de mână de lucru la culegerea lui. Și totuși, Ralph spera că soția lui nu avea să rămână mult la castel. Perspectiva de a se culca lângă ea noaptea îl ducea cu gândul la cum ar fi fost să doarmă alături de o vacă moartă.

Philippa își făcu din nou apariția la cină. Se așeză lângă Ralph și discută politicos în timpul mesei cu cei câțiva cavaleri aflați în vizită. Era la fel de rece și de rezervată ca întotdeauna – purtarea ei nu trăda pic de afecțiune sau de umor dar Ralph nu văzu nicio urmă din ura aceea implacabilă pe care i-o arătase Philippa după nuntă. Dispăruse sau pur și simplu era ascunsă bine. După terminarea mesei, Philippa se retrase din nou, lăsându-l să bea împreună cu cavalerii.

Ralph luă în considerare posibilitatea ca soția lui să se întoarcă definitiv, însă, într-un final, respinse această idee. N-avea să-l iubească niciodată, nici măcar să-l simpatizeze. Inflexibilitatea resentimentelor sale fusese domolită doar de faptul că nu se văzuseră de mult. Ostilitatea aflată acum dincolo de suprafață n-avea să se stingă niciodată.

Presupunea că, la intrarea în dormitor, avea să o găsească dormind, însă, spre surprinderea sa, Philippa era așezată la pupitrul de scris, îmbrăcată într-o cămașă de noapte din bumbac, de culoarea fildeșului, cu trăsăturile ei mândre îndulcite de lumina unei singure lumânări, care-i scotea în evidență părul des și negru. În fața ei se afla o scrisoare lungă cu o caligrafie de fetișcană, care, presupuse Ralph, fusese scrisă de Odila, acum contesă de Monmouth. Philippa caligrafia o misivă de răspuns. Ca mai toate femeile din aristocrație, Philippa dicta unui secretar toate epistolele de afaceri, însă pe cele personale și le scria singură.

Ralph intră în cămăruța unde țineau hainele, după care se întoarse în dormitor. Era vară și de obicei dormea în izmene.

Philippa termină scrisoarea, se ridică... și lovi din greșeală călimara de cerneală de pe pupitru. Făcu un salt înapoi, însă

prea târziu. Vasul se răsturnase, lăsându-i o pată mare, neagră pe cămașa de noapte imaculată. Philippa blestemă printre dinți. Ralph era ușor amuzat de întregul incident: Philippa ținea atât de mult să aibă toate lucrurile în ordine, încât i se părea caraghios să o vadă murdară de cerneală.

Femeia ezită câteva secunde, după care își trase cămașa de noapte peste cap.

Ralph fu complet luat prin surprindere. În mod normal, Philippa era mereu reticentă când venea vorba să-și dea jos hainele. Apoi își dădu seama că incidentul cu cerneala o deconcertase. Se uita fix la trupul ei gol. Se îngrășase un pic la mănăstire: sânii parcă îi erau mai mari și mai rotunzi decât înainte, abdomenul avea o curbură ușoară, însă vizibilă, iar șoldurile aveau o arcuire nouă, atrăgătoare. Spre mirarea sa, se simțea excitat.

Philippa se aplecă să șteargă cerneala de pe pardoseala din lespezi de piatră cu cămașa mototolită. În timp ce freca lespezile energic, sânii i se balansau la fiecare mișcare. Se întoarse, iar Ralph îi putu admira în voie posteriorul generos. Dacă n-ar fi știut deja că așa ceva era cu neputință, Ralph ar fi bănuț-o că încerca să îl ațâțe. Însă Philippa nu încercase niciodată să înfierbânte pe nimeni, cu atât mai puțin pe el. Era pur și simplu stângace și stânjenită. Iar asta îl făcea să îi privească și mai fix goliciunea în timp ce ea ștergea pardoseala.

Trecuseră câteva săptămâni de când nu mai avusese o femeie, iar ultima escapadă de acest fel fusese cu o târfă deloc mulțumitoare, în Salisbury.

Când Philippa se ridică, avea deja o erecție.

Contesa observă imediat cum se holba la ea.

— Nu te mai uita la mine, îi spuse. Culcă-te.

Zvârli cămașa murdară în coșul de rufe.

Se duse la cufărul de haine și trase de capac. Când plecase la Kingsbridge, își lăsase cea mai mare parte din haine aici: nu se cuvenea ca oaspeții, oricât de bogați ar fi fost, să se îmbrace în straie scumpe la mănăstire. Philippa găsi altă cămașă de noapte. Ralph o cercetă cu poftă în timp ce ea ridică veșmântul deasupra capului. Se holbă la sânii ei ridicați, la triumghiul de păr întunecat care-i înconjura sexul și gura i se uscă.

Philippa îi urmări traiectoria privirii.

— Să nu te atingi de mine, îl avertiză.

Dacă nu ar fi spus asta, probabil că Ralph s-ar fi mulțumit să se bage în pat și să se culce. Însă respingerea ei grăbită reuși să-l irite.

— Sunt conte de Shiring, iar tu ești nevastă-mea, îi zise. O să pun mâna pe tine ori de câte ori poftesc.

— N-ai îndrăzni, şuieră ea şi se întoarse pentru a-şi pune cămaşa.

Această reacţie îl umplu de furie. În timp ce ea îşi trăgea veşmântul peste cap, îi dădu o palmă peste fund. Era o lovitură puternică, direct pe piele, iar Ralph îşi putu da seama imediat că o duruse. Philippa tresări şi scoase un ţipăt.

— Asta ca să vezi ce îndrăznesc şi ce nu, mârâi el.

Philippa se întoarse către el, pregătindu-se să protesteze, însă Ralph îi dădu din instinct un pumn în gură. Lovitura o dezechilibra pe femeie şi aceasta se prăbuşi pe pardoseală. Îşi duse mâinile la gură, iar printre degete începu să-i curgă sânge. Însă era pe spate, goală, cu picioarele desfăcute, iar Ralph putea admira în voie triumphiul de păr dintre coapsele ei, cu labiile uşor întredeschise, ca şi cum l-ar fi invitat.

Se lăsă să cadă peste ea.

Philippa începu să se zbată cu furie, însă el era mai masiv şi mult mai puternic. Îi învinse rezistenţa fără niciun efort. O clipă mai târziu, era în ea. Era uscată, însă, cumva, asta părea să-i sporească excitarea.

Totul se termină destul de repede. Ralph se dădu jos de pe ea, gâfâind. Abia după câteva secunde se uită la ea. Avea sânge în jurul gurii. Philippa nu îi întoarse privirea; stătea cu ochii închişi. Şi totuşi, expresia ei i se păru oarecum ciudată. Ralph se gândi un timp până să-şi dea seama; după care se trezi şi mai nedumerit ca înainte.

Expresia Philippei era una victorioasă.

Merthin ştia că Philippa se întorsese la Kingsbridge, pentru că o văzuse pe servitoarea ei la Bell. Se aşteptase ca iubita lui să vină să-l viziteze acasă în timpul nopţii şi fu dezamăgit că nu se întâmplase astfel. Îşi dădea seama că, fără îndoială, Philippa se simţea stânjenită. Nicio doamnă nu s-ar fi simţit bine într-o asemenea postură, chiar dacă nu avusese altă soluţie şi chiar dacă bărbatul pe care-l iubea ştia şi o înţelegea întru totul.

Trecu încă o noapte în care ea nu-şi făcu apariţia, după care urmă ziua de duminică, iar Merthin fu sigur că avea să o zărească în biserică. Însă Philippa nu veni la slujbă. Era ceva aproape fără precedent ca o aristocrată să lipsească de la masa duminicală. Ce o împiedicase să vină?

După slujbă, o trimise pe Lolla acasă, împreună cu Arn şi Em, după care traversă pajiştea către spitalul vechi. La etaj se aflau camerele rezervate oaspeţilor de seamă. O luă pe scara exterioară.

Pe coridor se trezi faţă în faţă cu Caris.

Stareţa nu se obosi să-l întrebe ce căuta acolo.

— Contesa nu vrea să o vezi, dar probabil că ar trebui, îi spuse ea.

Merthin luă aminte la formularea ciudată: nu „contesa nu vrea să te vadă”, ci „contesa nu vrea să o vezi”. Aruncă o privire la bolul din mâinile lui Caris. În el se afla o cârpă plină de sânge. Inima i se umplu instantaneu de frică.

— Ce s-a întâmplat?

— Nimic foarte grav, rosti Caris. Bebelușul n-a pățit nimic.

— Slavă Domnului.

— E al tău, nu?

— Te rog, nu cumva să te audă cineva spunând asta.

Chipul lui Caris se întristă.

— În toți anii în care am fost împreună, n-am rămas grea decât atunci...

Merthin își feri privirea.

— În ce cameră e?

— A, scuză-mă că am început să vorbesc despre mine. Probabil că sunt ultima ființă care te interesează acum. Lady Philippa este în camera din mijloc.

Merthin observă suferința prost mascată din tonul ei și se opri, în ciuda grijilor pe care și le făcea pentru Philippa. Atinse ușor brațul lui Caris.

— Te rog să nu crezi că nu mă interesează ce se întâmplă cu tine, îi spuse. Mereu o să-mi pese de ce ți se întâmplă și dacă ești fericită.

Caris încuviință cu o mișcare din cap, iar ochii i se umplură de lacrimi.

— Știu, îi răspunse. Sunt egoistă. Du-te la Philippa.

Merthin o lăsă în urmă pe Caris și intră în încăperea din mijloc. Philippa stătea în genunchi, la pupitrul de rugăciune, cu spatele la el. Merthin îi întrerupse rugăciunile:

— Ești bine?

Contesa se ridică și apoi se întoarse către el. Fața îi era desfigurată, cu buzele umflate până la de trei ori dimensiunea lor firească, și pline de răni.

Merthin presupuse că mai înainte Caris se îndeletnicise cu spălarea acestor răni – ceea ce explica sângele de pe cârpa ei.

— Ce s-a întâmplat? o întreabă îngrijorat. Poți să vorbești?

Philippa confirmă printr-o mișcare din cap.

— Se aude ciudat, însă da, pot să vorbesc.

Glasul îi suna înăbușit, dar se putea înțelege ce spunea.

— Cât de rănită ești?

— Fața îmi arată ca naiba, însă nu e nimic grav. În afară de asta, sunt bine.

Merthin o înconjură cu brațul. Philippa își lăsă capul pe umărul lui. Bărbatul rămase așteptând, ținând-o aproape. După

un timp, Philippa începu să plângă. El se mulțumi să-i mângâie părul și spatele în timp ce întregul ei corp era scuturat de suspine.

— Gata, gata, murmură el în repetate rânduri, sărutând-o pe frunte, însă nu încercă să o facă să tacă.

Încet-încet, lacrimile ei se opriră.

Merthin întrebă:

— Pot să-ți sărut buzele?

Philippa încuviință din cap.

— Ușor.

Merthin își trecu încet buzele peste ale ei. Simți gust de migdale: Caris acoperise tăieturile cu un strat subțire de ulei din sâmburii acestor fructe.

— Spune-mi exact ce s-a întâmplat, făcu el.

— A mers. S-a lăsat păcălit. O să fie sigur că e copilul lui.

Merthin îi atinse gura cu vârful unui deget.

— El a făcut asta?

— Nu te mânia. Am încercat să-l provoc și am reușit. Ar trebui să te bucuri că m-a lovit.

— Să mă bucur? De ce?

— Pentru că acum crede că a trebuit să mă forțeze. Crede că nu m-aș fi supus dacă nu m-ar fi lovit. Nu are habar că am avut de gând să-l seduc. N-o să bănuiască niciodată cum stau lucrurile cu adevărat. Ceea ce înseamnă că sunt în siguranță – și copilașul nostru la fel.

Merthin își lipi palma de abdomenul ei.

— Dar de ce nu ai venit să mă vezi?

— Cu fața așa umflată?

— Eu vreau să fiu alături de tine mai ales acum, când suferi.

Își mută mâna pe sânul ei. Și-apoi, mi-a fost dor de tine...

Philippa îi dădu mâna la o parte.

— Nu pot să trec de la unul la altul ca o târfă.

— Aha.

Merthin nu văzuse lucrurile astfel.

— Înțelege?

— Cred că da. Putea înțelege că o femeie s-ar simți ușuratică într-o asemenea situație, spre deosebire de un bărbat, care ar fi fost chiar mândru să aibă două ibovnice. Dar cât de mult o să...?

Philippa oftă și se retrase câțiva pași.

— Nu e vorba despre o perioadă de timp.

— Ce vrei să spui?

— Am căzut de acord să spunem tuturor că e copilul lui Ralph, iar eu m-am asigurat că el o să creadă asta. Dar acum o să vrea să-l și crească.

Aceste cuvinte fură o lovitură pentru Merthin.

— Nu m-am gândit la toate detaliile, dar mi-am închipuit că ai să rămâi la stăreție.

— Ralph n-o să permită ca vlăstarul lui să crească într-o mănăstire de maici, mai ales dacă e băiat.

— Și-atunci ce-o să faci, o să te întorci la Earlcastle?

— Da.

Bineînțeles, copilul nu era încă nimic – nu era o persoană, nu era nici măcar un bebeluș, ci doar o umflătură în pânțele Philippei. Dar, cu toate acestea, Merthin simți un junghi de durere. Lolla devenise bucuria cea mai mare a existenței sale și se gândise cu mare entuziasm la perspectiva de a avea un alt copil.

Și totuși, măcar se mai putea bucura de prezența Philippei un timp.

— Când o să pleci? o întrebă el.

— Imediat, răspunse ea. Văzu expresia care apărură pe chipul lui și ochii i se umplură de lacrimi. Nu-ți poți imagina cât de rău îmi pare... dar pur și simplu m-aș simți ciudat făcând dragoste cu tine și plănuiind să mă întorc la Ralph. Iar lucrurile ar sta la fel indiferent despre ce bărbați ar fi vorba. Faptul că voi doi sunteți frați nu face decât să agraveze situația.

Vederea lui se înceteșă din cauza lacrimilor.

— Deci povestea noastră s-a terminat deja? Acum?

Philippa consimți printr-o mișcare din cap.

— Și mai trebuie să-ți spun un lucru, un alt motiv pentru care nu mai putem fi amănți. M-am spovedit și m-am recunoscut vinovată de adulter.

Merthin știa că Philippa avea propriul duhovnic, așa cum se și cuvenea pentru o femeie din aristocrația înaltă. De când venise la Kingsbridge, acesta trăia cu călugării, un adaos binevenit la efectivele rărite ale mănăstirii. Deci acum îi povestise despre relația ei cu Merthin. Iar acesta nu putea spera decât că preotul respectiv avea să țină această informație pentru sine.

Philippa urmă:

— Am fost iertată, dar nu trebuie sub nicio formă să perseverez în păcat.

Merthin dădu din cap, în semn de aprobare. Philippa avea dreptate. Păcătuiseră amândoi. Ea își trădase soțul, iar el, fratele. Ea avea o scuză: fusese forțată să-l ia de bărbat pe Ralph. Dar el nu avea niciuna. O femeie frumoasă se îndrăgostise de el și el îi răspunsese în același fel, chiar dacă nu avusese niciun drept să o facă. Durerea pierderii și dorul care-i pârzoleau acum inima nu erau decât consecința firească a unui astfel de comportament.

O privi – ochii de un gri-verzui rece, gura zdrobită, corpul în pârg – și își dădu seama că o pierduse. Poate că nu fusese

niciodată a lui cu adevărat. În orice caz, iubirea aceasta fusese de la început greșită, iar acum se sfârșise. Încercă să spună ceva, să-și ia rămas-bun, dar gâtul i se contractă involuntar, iar de pe buze nu-i ieși niciun sunet. Abia dacă mai vedea în fața ochilor, din cauza lacrimilor. Se întoarse, găsi ușa pe dibuite și, aproape fără să știe cum, ieși din încăpere.

Pe coridor, văzu o călugăriță venind spre el, cu o carafă în mâini. Nu-și dădea seama despre cine anume era vorba, însă recunoscuse glasul lui Caris când îl întrebă:

— Merthin? E totul în regulă?

Nu-i răspunse. Porni în direcția opusă, pe ușa dinspre scara exterioară, după care coborî la parter. Fără să-și ascundă lacrimile, traversă pajiștea din fața catedralei, străbătu strada principală și apoi podul, până ce ajunse pe insula lui.

80

Luna septembrie a anului 1350 fu rece și umedă, însă, cu toate acestea, atmosfera care domnea în ținut era una de euforie. În vreme ce pe câmpuri se adunau spicele umede, în Kingsbridge nu se înregistra decât un singur deces din cauza ciumei: Marge Croitoreasa, o femeie în vârstă de 60 de ani. În octombrie, noiembrie și decembrie nu apărură niciun caz nou. Plin de recunoștință, Merthin observa că ciurma părea să fi dispărut – cel puțin pe moment.

Migrația străveche a oamenilor întreprinzători și neobosiți de la sat la oraș fusese contracarată în timpul molimei, însă acum reîncepu. Numeroase asemenea persoane sosiră în Kingsbridge, se mutară în casele rămase goale, le reparară și începură să plătească stăreției chirie pentru ele. Unii puseră bazele unor noi afaceri – brutării, berării, manufacturi de lumânări – care să le înlocuiască pe cele vechi, dispărute când proprietarii lor și moștenitorii acestora fuseseră secerați de ciumă. În calitate de staroste al ghildei, Merthin ușurase procedurile pentru deschiderea unei prăvălii sau închirierea unei tarabe la târg, renunțând la procesul greoi de obținere a permiselor necesare pe care-l impunea înaintea stăreției. Târgul săptămânal ajunsese să fie mai aglomerat ca niciodată.

Merthin își închirie pe rând toate prăvăliile, casele și localurile pe care le construisese pe Insula Leproșilor, clienții săi fiind fie întreprinzători nou-veniți, fie negustori care voiau un vad mai bun. Drumul care traversa insula, unind cele două jumătăți ale podului, devenise un fel de prelungire a străzii principale și, drept urmare, proprietățile care îl mărgineau ajunseseră să aibă o valoare comercială de prim rang – exact așa cum prevăzuse Merthin în urmă cu 12 ani, când oamenii îl

consideraseră nebun să ceară o insulă golașă și stâncoasă drept plată pentru munca sa la podul din Kingsbridge.

Iarna se instală treptat și, din nou, fumul provenit de la mii de coșuri ajunse să plutească la mică înălțime deasupra orașului, formând un nor maroniu și dens; dar oamenii își duceau mai departe zilele ca de obicei: munceau și cumpărau, mâncau și beau, jucau zaruri în cârciumi și mergeau la biserică duminica. Casa ghildei găzdui primul ospăț de Crăciun de când ghilda parohială devenise gildă obștească.

Merthin îi invită pe stareț și pe stareță. Aceștia nu mai aveau puterea de a-și impune deciziile în fața negustorilor, dar se numărau în continuare printre oamenii cei mai importanți din oraș. Philemon veni, însă Caris refuză invitația – ajunsese să ducă un trai îngrijorător de retras.

La masă, Merthin stătu lângă Madge Țesătoarea. Aceasta era acum cea mai bogată negustoreasă și persoana cu cei mai mulți angajați din tot orașul, dacă nu chiar din întreg ținutul. Fusesse numită staroste adjunct și poate că ar fi ajuns chiar staroste dacă nu ar fi fost ceva atât de neobișnuit ca o femeie să ocupe o asemenea funcție.

Printre afacerile lui Merthin se număra și un atelier unde se produceau războaie de țesut cu pedale, din cele care îmbunătățiseră simțitor calitatea stofei stacojii de Kingsbridge. Madge îi cumpăra mai bine de jumătate din producție, însă negustorii întreprinzători veneau chiar și de la Londra pentru a comanda restul. Războaiele erau niște mecanisme foarte complexe, care trebuiau făcute cu mare precizie și asamblate corect, astfel că Merthin se văzu nevoit să angajeze cei mai buni dulgheri disponibili. Însă, cu toate că prețul produsului finit era mai mult decât dublul costurilor de producție, clienții se întreceau care să cumpere mai întâi.

Mai mulți oameni îi sugeraseră că ar fi trebuit să se însoare cu Madge, însă această perspectivă nu-i tenta câtuși de puțin nici pe el, nici pe ea.

Madge nu reușise să găsească un bărbat care să-i poată lua locul lui Mark, care se distinsese mereu prin fizicul său de uriaș și prin caracterul de adevărat sfânt. Ea fusese mereu corpolentă, însă acum ajunsese de-a dreptul grasă. Era trecută de 40 de ani și, încet-încet, devenise una dintre femeile acelea cu trunchiul pătrătos, dreaptă de la umeri până la șolduri. Privind-o în timp ce devora niște șuncă cu ghimber și sos de mere aromat cu cuișoare, Merthin își dădu seama că acum principalele ei plăceri erau mâncarea și băutura. Și, pe lângă acestea, îmbogățirea.

La sfârșitul mesei fură serviți cu niște vin cu mirodenii, numit vin tonic. Madge luă o înghițitură mare, râgâi și se trase

mai aproape de Merthin, pe banca pe care stăteau.

— Trebuie să facem ceva în legătură cu spitalul, începu ea.

— Poftim? Merthin nu avusese habar că exista o problemă. Acum că molima s-a sfârșit, credeam că oamenii nu mai au la fel de multă nevoie de serviciile spitalului.

— Ba bineînțeles că au, răspunse ea pe un ton ușor ridicat. Există în continuare cazuri de fierbințeală, de dureri de burtă sau de cancer. Există femei care vor să rămână gravide și nu pot sau care suferă complicații la naștere. Copiii se ard sau cad din copaci. Bărbații se trezesc aruncați din șa, sunt înjunghiați de dușmani sau se aleg cu capul spart după o ceartă cu nevestele lor...

— Da, am înțeles, zise Merthin, amuzat de logoreea ei. Care e problema cu spitalul?

— Foarte mulți oameni refuză să se mai ducă la spital. Nu le place deloc fratele Sime și, mai ales, nu au încredere în cunoștințele lui. Când ne luptam cu toții cu ciuma, el era la Oxford, cu nasul în cine știe ce cărți vechi, iar acum prescrie tratamente precum luarea de sânge și punerea de ventuze, în care nu mai crede nimeni. O vor pe Caris, dar ea nu se mai arată niciodată printre ei.

— Și-atunci ce fac oamenii când se îmbolnăvesc, dacă nu se duc la spital?

— Se duc la Matthew Bărbierul, la Silas Apotecarul sau la o venetică pe nume Maria Înțeleapta, care se pricepe mai ales la boli femeiești.

— Și ce anume te îngrijorează?

— Au început să bombăne împotriva stăreției. Dacă nu mai beneficiază de ajutorul călugărițelor și al călugărilor, de ce, zic ei, să mai contribuie la construirea turnului?

— Oh!

Turnul era un proiect uriaș. Niciun om, oricât de bogat, n-ar fi putut să-l finanțeze de unul singur. Dacă orașenii se retrăgeau, turnul ar fi rămas neterminat.

— Da, înțeleg, spuse Merthin îngrijorat. E o problemă, într-adevăr.

Fusese un an bun pentru majoritatea oamenilor, își dădu seama Caris în timp ce asista la slujba din ziua de Crăciun. Lumea se adapta cu o viteză uluitoare la prăpădul lăsat în urmă de ciumă. Pe lângă faptul că adusese suferințe teribile și aproape distrugerea vieții civilizate, molima oferise și șansa unei reșezări a lucrurilor. După calculele ei, populația aproape că se înjumătățise, însă una dintre consecințe era că țăranii rămași lucrau acum numai cele mai fertile bucăți de pământ, astfel încât fiecare producea mai mult. În ciuda Ordonanței

muncitorilor cu ziua și a eforturilor nobililor precum Ralph de a o pune în aplicare, Caris era mulțumită să vadă că oamenii continuau să plece către locurile unde se dădeau cele mai bune simbrii și care, de obicei, erau domeniile cele mai rentabile. Producția de grâne fusese îmbelșugată, iar turmele de oi și de vite începeau din nou să se înmulțească. Mănăstirea de maici prospera și, dat fiind că după fuga lui Godwyn ea administrase proprietățile ambelor mănăstiri, cea de călugări se bucura la rândul său de o situație economică mai bună decât avusese de un secol încoace. Bogăția aducea după sine și mai multă bogăție, iar îmbelșugarea de la sate făcea să crească negoțul în orașe, astfel încât meșterii și comercianții din Kingsbridge începeau să-și recapete vechea prosperitate.

Când călugărițele începură să iasă din biserică, la finalul slujbei, Philemon i se adresă:

— Trebuie să vorbesc ceva cu tine, maică stareță. Poți să vii până în casa mea?

Fusese o vreme când ar fi acceptat politicoasă o asemenea cerere, fără nicio urmă de ezitare, însă acele timpuri erau de mult apuse.

— Nu, răspunse ea. Nu cred că pot.

Philemon se înroși imediat.

— Nu poți să refuzi să stai de vorbă cu mine!

— Dar nu am făcut-o. Am refuzat să vin în palatul tău. Am refuzat să fiu chemată în fața ta, de parcă ți-aș fi subordonată. Despre ce vrei să vorbim?

— Despre spital. Au apărut plângeri.

— Discută cu fratele Sime – el îl conduce, după cum bine știi.

— Dar chiar nu se poate înțelege omul cu tine? întrebă el exasperat. Dacă Sime ar putea să rezolve problema, aș vorbi cu el, nu cu tine.

Deja ajunseseră în claustrul călugărilor. Caris se așeză pe zidul scund care înconjură perimetrul unde călugăriile își petreceau timpul dedicat meditației și studiului. Piatra era rece.

— Putem sta de vorbă aici. Ce voiai să-mi comunici?

Philemon era iritat de atitudinea ei, însă cedă. Rămase în picioare, în fața ei, iar acum el era cel care părea un subordonat. Starețul spuse:

— Orașenii nu sunt mulțumiți de activitatea spitalului.

— Nici nu mă miră.

— Merthin mi s-a plâns la ospățul de Crăciun al gildei. Oamenii nu mai vin aici când se îmbolnăvesc, se duc la șarlatanii de teapa lui Silas Apotecarul.

— Silas nu e mai șarlatan decât Sime.

Philemon își dădu seama că mai mulți novici stăteau nu departe de ei, ascultând discuția pe care o purtau.

— Plecați de aici imediat, se răsti el. Vedeți-vă de învățătură.

Tinerii se îndepărtară în grabă. Philemon i se adresă lui Caris:

— Orășenii cred că ar trebui să lucrezi și tu la spital.

— Și eu cred asta. Dar nu pot lucra după metodele lui Sime. În cel mai bun caz, tratamentele prescrise de el nu au niciun efect. De cele mai multe ori, fac ca starea pacienților să se înrăutățească. Și de aceea nu mai vin la spital când se simt rău.

— Spitalul cel nou are atât de puțini pacienți, încât îl folosim pe post de casă de oaspeți. Nu te deranjează asta?

Împunsătura aceasta își atinse ținta. Caris înghiți în sec și își feri privirea.

— Îmi frânge inima chiar, răspunse ea încet.

— Atunci întoarce-te la lucru acolo. Fă un compromis cu Sime. Ai mai lucrat în subordinea medicilor-călugări pe vremuri, când ai venit aici. Fratele Joseph era maestru doctor pe atunci. El a avut parte de aceeași educație ca Sime.

— Ai dreptate. Pe vremea aceea, observam că monahii făceau adesea mai mult rău decât bine, dar puteam lucra cu ei. De cele mai multe ori nici nu-i chemam, făceam pur și simplu ce ni se părea că era mai bine. Iar când ei veneau, nu le urmam instrucțiunile cu exactitate.

— Doar nu crezi că se înșelau mereu!

— Nu. Câteodată se întâmpla să-i și vindece pe oameni. Îmi aduc aminte că Joseph a operat odată un om, deschizându-i craniul și înlăturând lichidul acumulat în interior și care-i dădea pacientului niște dureri de cap insuportabile – a fost impresionant.

— Fă la fel și acum.

— Nu se mai poate. Sime a pus capăt la toate astea când și-a mutat cărțile și ustensilele în farmacie și a preluat conducerea spitalului. Și sunt convinsă că a făcut-o încurajat de tine. De fapt, probabil că a fost chiar ideea ta. După expresia de pe chipul lui Philemon, își dădea seama că avea dreptate. Tu și cu el ați complotat să mă dați la o parte, continuă ea. Ei bine, ați reușit, iar acum suportați consecințele.

— Am putea să ne întoarcem la aranjamentul inițial. O să-l pun pe Sime să se mute din farmacie.

Caris dădu din cap, în semn de refuz.

— Au apărut și alte schimbări. Epidemia de ciumă m-a învățat multe. Sunt mai sigură ca oricând că metodele medicilor pot fi mortale. N-am de gând să omor oameni doar de dragul unui compromis cu voi.

— Nu-ți dai seama cât de multe sunt în joc aici.

Își luă un aer ușor încrezut.

Deci mai era vorba și despre altceva. Caris chiar se întrebase care fusese adevăratul motiv pentru care Philemon abordase acest subiect. Nu îi stătea deloc în fire să se agite atât în legătură cu spitalul: nu se interesase niciodată prea mult de arta vindecării. Singurele lucruri care îi atrăgeau atenția erau cele care-i puteau întări statutul și care i-ar fi protejat orgoliul fragil.

— În regulă... făcu ea. Hai, spune, despre ce e vorba cu adevărat aici?

— Orașenii au început să discute despre sistarea finanțării noului turn. De ce să plătească în plus pentru catedrală, zic ei, când nu primesc ce vor din partea noastră? Iar acum, că orașul e obște, eu, în calitate de stareț, nu mai pot să le impun să ne dea banii necesari.

— Și dacă nu ni-i dau...?

— Iubitul tău Merthin va trebui să-și abandoneze proiectul de suflet, rosti Philemon triumfător.

Caris înțelegea că starețul își închipuia că acesta era asul său din mânecă și, într-adevăr, fusese o vreme când o asemenea veste ar fi scos-o din amorteală. Dar nu și acum.

— Merthin nu mai e iubitul meu, nu? replică ea. Ai avut tu grijă să se termine și asta.

Chipul lui Philemon fu străbătut de o undă de panică.

— Dar episcopul vrea neapărat ca turnul să fie construit – nu poți să periclitezi asta!

Caris se ridică.

— Nu pot? întrebă ea. De ce să nu pot?

Se întoarse și porni către mănăstirea de maici.

Philemon era cum nu se poate mai uluit. Strigă în urma ei:

— Cum poți să fii atât de nesăbuită?

Avea de gând să-l ignore, însă apoi se răzgândi și se hotărî să-i explice. Se întoarse din nou spre el.

— Vezi tu, mi s-a luat tot ce mi-a fost drag pe lume, rosti ea pe un ton sec. Iar când ai pierdut totul... Stăpânirea de sine începu să-i cedeze, glasul aproape i se stinse de emoție, însă Caris făcu un efort să continue: Când ai pierdut totul, nu mai ai nimic de pierdut.

Prima ninsoare căzu în ianuarie. Aceasta se așternu ca o pătură groasă peste acoperișul catedralei, îndulcind contururile delicatelor sculpturi de pe turnulețe și formând un soi de mască pe fețele îngerilor și ale sfinților sculptați deasupra intrării vestice. Fundația cea nouă a turnului fusese acoperită

cu un strat de paie, pentru a proteja mortarul de înghețul de peste iarnă, iar acum zăpada se așternu peste paie.

Conform tradiției, la stăreție nu se făceau decât puține focuri. Bineînțeles, la bucătărie ardea mereu focul și tocmai de aceea gătitul și spălatul vaselor se numărau printre muncile preferate ale novicilor. Însă în catedrală nu se aprindea niciodată focul, iar călugării și călugărițele petreceau acolo șapte-opt ore în fiecare zi. Când se întâmpla ca o biserică să ia foc, era de obicei din cauză că vreun monah disperat aducea un vas cu cărbuni încinși în naos, iar o scânteie de la aceștia ajungea până la tavanul de lemn. Când nu erau în biserică sau nu erau ocupați cu diferite sarcini, călugării și călugărițele trebuiau să citească și să se plimbe prin claustru, respectiv sub cerul liber. Singura concesie care se făcea pentru confortul lor era încăperea de încălzire, o odaie mică aflată chiar lângă claustru, unde se aprindea un foc atunci când vremea era cu adevărat aprigă. În asemenea circumstanțe, monahii aveau voie să intre să se încălzească acolo la intervale regulate.

Ca de obicei, Caris ignora regulile și tradițiile, permițându-le călugărițelor să poarte ciorapi de lână pe timpul iernii. Nu credea că Domnul ținea morțiș ca slujitoarele sale să se aleagă cu degerături.

Episcopul Henri era atât de îngrijorat în privința spitalului sau, mai degrabă, a pericolului în care se afla proiectul de construcție a turnului, încât porni de la Shiring la Kingsbridge prin zăpadă. Își făcu intrarea într-o șaretă, un atelaj greoi de lemn cu un plafon din pânză cerată și banchete tapisate. Era însoțit de canonicul Claude și de arhidiaconul Lloyd. Se opriră la palatul starețului doar pentru a-și usca hainele și a bea o cupă de vin cald, după care convocară o întâlnire de urgență cu Philemon, Sime, Caris, Oonagh, Merthin și Madge.

Caris știa că totul avea să fie în zadar, dar se duse oricum: era mai ușor decât să refuze, căci asta ar fi însemnat să rămână în mănăstirea de maici și să fie bombardată de un șir nesfârșit de mesaje pline de rugăminți, ordine și amenințări.

În timp ce episcopul rezuma monoton conflictul care nu prezenta absolut niciun interes pentru ea, Caris admira fulgii de nea care pluteau dincolo de vitralii.

— Această criză a fost stârnită de atitudinea neloială și nesupusă a stareței Caris, punctă Henri.

Remarca episcopului o irită suficient pentru a o face să răspundă:

— Am lucrat în spitalul ăsta timp de zece ani, zise ea. Munca mea și cea pe care a depus-o stareța Cecilia înaintea mea au făcut spitalul atât de iubit de orășeni. Își îndreptă degetul către episcop, lăsând la o parte toate regulile politetii:

Dumneata ai schimbat totul. Nu încerca să dai vina pe alții acum. Dumneata ai stat în jilțul acela și ai proclamat că, din momentul acela, fratele Sime avea să conducă spitalul. Iar acum ar trebui să-ți asumi responsabilitatea pentru decizia dumitale prostească.

— Trebuie să te supui ordinelor mele! rosti episcopul pe un ton ascutit din cauza frustrării. Ești călugăriță – ai depus niște jurăminte.

Tonalitatea ascutită a glasului lui îl deranjă pe Arhiepiscop, așa că motanul se ridică și ieși din încăpere.

— Îmi dau seama de asta, răspunse Caris. Mă aflu într-o poziție absolut de nesuportat. Rosti cuvintele fără să se gândească înainte, însă, pe când le articula, își dădu seama că nu erau nici pripite, nici greșite. De fapt, erau rezultatul a luni întregi de meditație. Nu mai pot să-l slujesc pe Dumnezeu în felul ăsta, continuă ea pe un ton calm, dar cu inima bătându-i cu putere. Tocmai de aceea am decis să renunț la jurămintele făcute și să părăsesc mănăstirea.

Henri fu atât de surprins, încât se ridică în picioare.

— Ba nu! strigă el. N-o să te eliberez de jurămintele sacre pe care le-ai făcut.

— Și totuși, cred că Dumnezeu o va face, replică ea, abia mascându-și disprețul.

Aceste cuvinte nu reușiră decât să-l înfurie și mai mult.

— Ideea asta că oamenii pot intra în legătură directă cu Dumnezeu este o erezie diavolească. S-a vorbit prea mult în direcția asta de când cu ciuma.

— Și nu crezi că e posibil ca asta să se fi întâmplat pentru că, atunci când oamenii au venit să ceară ajutor Bisericii în timpul molimei, au constatat adesea că – aici se opri și îl țintui cu privirea pe Philemon – preoții și călugării fugiseră din fața ei, ca niște lași?

Henri ridică o palmă, pentru a opri răspunsul indignat al lui Philemon.

— Poate că nu suntem perfecți, însă, oricum, oamenii nu se pot apropia de Dumnezeu decât prin intermediul Bisericii.

— E normal să susții asta, replică stareța. Însă asta nu face ca lucrurile să stea întocmai.

— Ești o diavoliță!

Canonicul Claude interveni:

— Privind în perspectivă, Sfinția Voastră, un conflict public între dumneavoastră și Caris nu ne-ar ajuta cu nimic. Îi adresă lui Caris un zâmbet prietenesc. O simpatiza din ziua aceea când îi surprinsese pe el și pe episcop sărutându-se și nu suflase o vorbă despre asta. Lipsa ei de cooperare actuală

trebuie pusă în balanță cu anii îndelungați de muncă neobosită, uneori chiar eroică. Iar oamenii o iubesc.

Henri spuse:

— Dar cu ce ne-ar ajuta să o eliberăm de jurămintele depuse? Cum ar rezolva asta problema noastră?

În momentul acela, Merthin luă cuvântul pentru prima dată.

— Am o sugestie, rosti el.

Toate privirile se îndreptară către el. Merthin continuă:

— Permiteți orașului să construiască un spital nou. Eu voi dona un teren mare pe Insula Leproșilor. Sfințiile Voastre ar trebui să permiteți ca acesta să fie administrat de o mănăstire de maici separată de stăreție, o comunitate cu totul nouă. Ea ar fi subordonată autorității spirituale a episcopului de Shiring, bineînțeles, dar fără nicio legătură cu starețul de Kingsbridge sau cu oricare dintre medicii de la mănăstirea de călugări. De asemenea, permiteți ca acest spital nou să fie patronat de o persoană din afara Bisericii, aleasă de ghildă, și care să poată numi stareța.

Un timp rămaseră cu toții tăcuți, cântărind această propunere atât de neobișnuită. Caris era năucită. Un spital nou... pe Insula Leproșilor... plătit de orășeni... administrat de un colectiv nou de călugărițe... care să nu aibă nicio legătură cu stăreția...

Caris aruncă o privire asupra celor prezenți. În mod clar, lui Philemon și lui Sime nu le plăcea deloc această idee. Henri, Claude și Lloyd păreau pur și simplu îngândurați.

Într-un final, episcopul spuse:

— Această persoană care să patroneze spitalul ar fi foarte puternică... I-ar reprezenta pe orășeni, ar asigura toate cheltuielile și ar numi stareța... Persoana care ar face toate aceste lucruri ar controla efectiv spitalul.

— Da, răspunse Merthin.

— Dacă sunt de acord cu construirea acestui nou spital, o să fie orășenii dispuși să reia finanțarea turnului?

Acesta fu momentul în care Madge Țesătoarea rupse tăcerea:

— Dacă e numită persoana potrivită pentru administrarea noului spital, da.

— Și despre cine ar fi vorba? întrebă Henri.

Caris își dădu seama că toți se uitau la ea.

Câteva ceasuri mai târziu, Caris și Merthin își puseră niște pelerine groase, se încălțară cu cizme și porniră prin nămeți până pe insulă, unde Merthin îi arată locul la care se gândise pentru spital. Acesta se afla în partea vestică, nu departe de casa lui, cu deschidere spre râu.

Caris era încă amețită de schimbarea bruscă din viața ei. Avea să fie eliberată de jurămintele pe care le depusese la intrarea în mănăstire. Avea să devină din nou un om normal, după aproape 12 ani. Descoperi că se putea gândi la părăsirea mănăstirii fără să simtă niciun dram de neliniște sau durere. Persoanele pe care le iubise acolo erau moarte: stareța Cecilia, Julie cea Bătrână, Mair, Tilly. Le simpatiza pe sora Joan și pe sora Oonagh, dar nu era același lucru.

Și s-ar ocupa în continuare de administrarea unui spital. Având dreptul de a o numi și de a o concedia pe stareța noului lăcaș monastic, putea să conducă spitalul conform concepțiilor pe care și le formase în timpul epidemiei de ciumă. Episcopul fusese de acord cu toate acestea.

— Cred că ar trebui să folosim din nou structura de claustru, spuse Merthin. Mi s-a părut că a mers foarte bine, în scurta perioadă cât ai condus tu spitalul.

Caris se uita fix la zăpada imaculată și se minuna de capacitatea lui de a-și închipui ziduri și încăperi acolo unde ea nu vedea decât o suprafață albă.

— Arcada de la intrare era folosită pe post de vestibul, replică ea. Acolo așteptau oamenii și călugărițele examinau pentru prima oară pacienții, ca să decidă unde să-i distribuie și ce tratament să le aplice.

— Ai vrea să o fac mai mare?

— Păi, cred că ar trebui să fie efectiv un salon de primire.

— Bine.

Caris era cufundată în gânduri.

— Mi-e greu să cred că toate lucrurile astea sunt adevărate. Totul se întâmplă exact cum îmi doream.

Merthin dădu din cap, în semn de confirmare.

— Exact așa am conceput totul.

— Da?

— M-am întrebat ce ți-ai dori, după care am căutat o modalitate să pun totul în practică.

Caris se uita fix la el. Spusese lucrul acesta cu o oarecare detașare, ca și cum nu i-ar fi explicat decât procesul logic care-l dusese la o concluzie. Părea să nu realizeze nicidecum cât de important era pentru ea că el se gândise la dorințele ei și la modul în care le putea transforma în realitate.

Caris spuse:

— A născut Philippa?

— Da, acum o săptămână.

— Și ce e?

— Un băiețel.

— Felicitări. L-ai văzut?

— Nu. În ochii lumii, eu nu sunt decât unchiul lui. Dar Ralph mi-a trimis o scrisoare.

— I-au pus nume?

— Roland, după contele cel bătrân.

Caris schimbă subiectul.

— Apa râului nu e foarte curată aici, în aval. Un spital are mare nevoie de apă curată.

— O să pun o conductă, să aducem apă mai din amonte.

Ninsoarea se mai rări, după care se opri de tot, ceea ce le permise să vadă insula netulburați.

Caris îi zâmbi.

— Ai un răspuns pentru orice.

Merthin dădu din cap, ca și cum ar fi respins cuvintele ei.

— E vorba despre lucruri simple: apă curată, încăperi aerisite, un salon de primire.

— Și care ar fi cele dificile?

Merthin se întoarse cu fața la ea. Barba roșcată îi era punctată de fulgi de zăpadă. Îi spuse:

— Întrebările precum „Oare mă mai iubește?”

Se priviră în ochi o secundă cât o infinitate.

Caris era fericită.

Partea a VII-a
martie – noiembrie 1361

La 40 de ani, Wulfric era în continuare cel mai chipeș bărbat pe care Gwenda îl văzuse vreodată. În părul său blond-închis apăruseră fire albe, dar acestea nu făceau decât să-i dea un aer înțelept și puternic. În tinerețe, umerii săi largi se sprijineau pe trunchiul care se îngusta dramatic în talie, în timp ce acum diferența nu mai era la fel de mare și nici talia lui nu mai era la fel de îngustă, dar Wulfric era în continuare capabil să muncească cât doi. Și avea să fie mereu cu doi ani mai tânăr decât Gwenda.

I se părea că ea se schimbase mai puțin. Avea genul acela de păr închis la culoare care nu încărunțea decât la o vârstă înaintată. Nu cântărea mai mult decât în urmă cu 20 de ani, deși, de la cele două sarcini, abdomenul ei nu mai era la fel de ferm ca înainte.

Nu-și simțea vârsta decât atunci când se uita la fiul ei Davey, la pielea lui catifelată și la pașii săi săltăreți și neobosiți. Acum că împlinise 20 de ani, acesta părea o versiune masculină a ei la vârsta aceea. Și ea avusese pe atunci chipul nemarcat de vreun rid și mersese cu pași la fel de elastici. O viață de muncă la câmp, pe orice fel de vreme, îi făcuse pielea de pe palme să se crape și să se rideze, îi dăduse o ușoară roșeață în obraji și o învățase să meargă încet, pentru a-și conserva puterile.

Davey era mărunțel, ca ea, viclean și secretos: încă de când era mic, Gwenda nu putea fi niciodată sigură ce anume era în mintea lui. Sam era exact invers: masiv și puternic, nu suficient de inteligent pentru a fi șiret, dar cu o anume răutate, pe care Gwenda o puneă pe seama adevăratului său tată, Ralph Fitzgerald.

De câțiva ani încoace, cei doi băieți lucraseră cu Wulfric la câmp – până în urmă cu două săptămâni, când Sam dispăruse.

Știau de ce plecase. Toată iarna nu vorbise decât despre cum avea să părăsească Wigleigh-ul și să se mute într-un sat unde putea câștiga o simbrie mai bună. Dispăruse chiar înainte de începerea aratului de primăvară.

Gwenda știa că avea dreptate în privința simbriilor. Conform legii, era o infracțiune să-ți părăsești satul sau să accepți o simbrie mai mare decât cea din 1347, însă în tot ținutul tinerii voluntari sfidau legile, iar fermierii disperați îi angajau. Moșierii precum contele Ralph nu puteau face mare lucru, în afară de a scrâșni din dinți, de furie.

Sam nu spusese unde avea de gând să plece și nu-i avertizase cu nimic că avea să-i părăsească. Dacă Davey ar fi

făcut una ca asta, Gwenda ar fi știut că plănuise totul cu grijă și că luase hotărârea în cunoștință de cauză. Însă era sigură că Sam nu făcuse altceva decât să-și urmeze un impuls. Cineva îi spusese numele vreunui sat, iar el se trezise mai devreme a doua zi dimineată și hotărâse să plece de îndată înspre el.

Își impuse să nu-și facă griji. Sam avea 22 de ani, era mare și puternic. Nimeni n-avea să-l exploateze sau să-l trateze rău. Și totuși, era mama lui și o dureau inima știindu-l departe.

Se gândea că, dacă ea nu putea să-l găsească, nimeni n-avea cum să o facă, iar asta era bine. Și totuși, tânjea să știe unde locuia, dacă lucra pentru un stăpân corect și dacă oamenii erau buni cu el.

În iarna aceea, Wulfric meșterise un plug ușor, pentru suprafețele mai nisipoase de pe parcela sa, iar la începutul primăverii, el și Gwenda plecară la Northwood să cumpere o lamă de plug din oțel, singura parte a uneltei pe care nu și-o puteau face singuri. Ca de obicei, sătenii din Wigleigh care se duceau la târg ajunseră să meargă în grup. Jack și Eli, care se ocupau de dârsta lui Madge Țesătoarea, voiau să-și facă provizii: ei nu aveau pământuri, așa că își cumpărau toată mâncarea. Annet și fiica ei de 18 ani, Amabel, aveau cu ele vreo 12 găini, într-o ladă, pe care voiau să le vândă. Nathan Vătaful li se alătură și el, împreună cu fiul său Jonno, dușmanul din copilărie al lui Sam, acum ajuns la maturitate.

Annet încă mai flirta cu toți bărbații arătoși care-i ieșeau în cale, iar cei mai mulți dintre ei zâmbeau prostește și-i răspundeau cu aceeași monedă. Pe drumul către Northwood intră în vorbă cu Davey. Deși acesta avea mai puțin de jumătate din vârsta ei, Annet chicotea, își arunca părul pe spate și-l lovea ușurel peste braț, într-un fel de reproș jucăuș, ca și cum ar fi avut 22 de ani, nu 42. Nu mai era o fetișcană, însă părea să nu fie conștientă de asta, observa Gwenda cu amărăciune. Fiica lui Annet, Amabel, care era la fel de frumușică pe cât fusese mama ei cândva, mergea un pic mai încolo și părea stânjenită de purtarea maică-sii.

Ajunseră la Northwood pe la jumătatea dimineții. După ce cumpărară lama de plug, Wulfric și Gwenda se duseră să ia prânzul la taverna Old Oak.

De când se știa Gwenda, lângă hanul acesta se înălța un stejar foarte bătrân, cu un trunchi gros și crengi răsucite, care iarna semăna oarecum cu un bătrân cocoșat, iar vara le oferea oamenilor o umbră binefăcătoare. Când erau mici, băieții ei se alergaseră de nenumărate ori în jurul lui. Dar probabil că se uscaseră sau ajunseseră în pericol să se prăbușească, pentru că fusese tăiat, iar acum nu mai rămăsese din el decât un ciot, gros cam cât era Wulfric de înalt, și care era folosit de clienții

hanului ca scaun, masă și – pentru un căruțaș ostenit – chiar ca pat.

Pe marginea trunchiului stătea Harry Plugarul, vătaful din Outhenby, bând dintr-o halbă uriașă.

Într-o clipită, Gwenda se simți purtată în urmă cu 12 ani. Ochii i se umplură de lacrimi amintindu-și speranța care-i încălzise inima când ea și familia ei porniseră în dimineața aceea din Northwood, pentru a străbate pădurea până în Outhenby, către o nouă viață. Speranța respectivă fusese zdrobită în mai puțin de două săptămâni, iar Wulfric fusese adus înapoi în Wigleigh cu o funie în jurul gâtului – amintirea acelui episod îi făcea în continuare inima să ardă de mânie.

Dar, de atunci încolo, Ralph nu obținuse chiar tot ce dorise. Fusese forțat de situație să-i înapoieze lui Wulfric pământurile pe care le lucrase tatăl său, ceea ce pentru Gwenda fusese o realizare cum nu se poate mai mulțumitoare, chiar dacă Wulfric nu se arătase suficient de isteț încât să negocieze o arendă lipsită de obligații feudale, asemenea câtorva dintre vecinii lor. Gwenda se bucura că acum erau arendași, și nu muncitori cu ziua, și că Wulfric își realizase visul, însă tânjea în continuare după mai multă independență – arendă lipsită de obligații feudale, plătită în bani gheață, cu toate condițiile scrise în registrele domeniului, astfel încât niciun senior să nu poată să le renege. Era obiectivul celor mai mulți dintre țăranii iobagi, iar, de când cu ciuma, din ce în ce mai mulți și-l realizau.

Harry îi salută cu căldură și insistă să le cumpere niște bere. La scurtă vreme după scurta ședere a lui Wulfric și a Gwendei în Outhenby, Harry fusese numit vătaf de către stareța Caris și deținea în continuare această funcție, deși Caris părăsise de mult mănăstirea, iar stareță era acum maica Joan. După bărbia dublă și burta de bere a lui Harry, se părea că Outhenby continua să prospere.

Pe când se pregăteau să plece împreună cu restul celor din Wigleigh, Harry i se adresează Gwendei pe un ton scăzut:

— Am un tânăr pe nume Sam care s-a angajat ca muncitor cu ziua la mine.

Inima Gwendei tresări.

— Sam al meu?

— Nu, n-are cum să fie el.

Gwenda era uluită. De ce să aducă vorba de el, dacă era așa?

Dar Harry își bătu ușor degetul de o parte a nasului său roșu de la atâta băutură, iar Gwenda își dădu seama că făcea pe misteriosul.

— Sam ăsta m-a asigurat că seniorul lui e un cavaler din Hampshire de care n-am auzit în viața mea și care i-a dat voie

să-și părăsească satul și să muncească în altă parte, pe când seniorul lui Sam al tău e contele Ralph, care nu-și lasă muncitorii să plece nici în ruptul capului. E clar că nici nu l-aș putea angaja pe Sam al tău.

Gwenda înțelese. Aceasta avea să fie declarația lui Harry în caz că autoritățile îi puneau întrebări.

— Deci e în Outhenby.

— În Oldchurch, unul dintre satele mai mici din vale.

— E bine? întrebă ea dornică de informații.

— Prosperă.

— Slavă Domnului!

— E un băiat puternic și un muncitor pe cinste, deși e cam certăreț.

Gwenda știa asta.

— S-a stabilit într-o căsuță caldă?

— Stă la o familie în vârstă – niște oameni de treabă, al căror fiu a plecat la Kingsbridge să-și facă ucenicia la un tăbăcar.

Gwenda avea zeci de alte întrebări, însă, dintr-odată, observă silueta cocârjată a lui Nathan Vătaful sprijinindu-se de tocul ușii de la intrarea în tavernă și uitându-se fix la ea. Se abținu să rostească o înjurătură. Voia să afle o mulțime de lucruri, dar se temea să nu îi ofere lui Nate vreun indiciu despre locul unde se ascundea Sam. Trebuia să se mulțumească doar cu ceea ce primise. Și era foarte fericită că măcar acum știa unde putea da de el.

Îi întoarse spatele lui Harry, încercând să lase impresia că nu făcea altceva decât să pună capăt unei conversații absolut lipsite de importanță. Însă rosti în colțul gurii:

— Nu-l lăsa să se încaiere cu careva.

— O să fac tot ce pot.

Îl salută de formă, cu o fluturare din mână, și se duse înapoi la Wulfric.

Pe drumul spre casă, Wulfric purta lama grea de plug pe umăr, fără să dea impresia că depunea vreun efort deosebit. Gwenda ardea de nerăbdare să-i spună veștile, însă trebui să aștepte până ce grupul de săteni se mai răzleți, iar ea și soțul ei rămaseră la câțiva metri față de ceilalți. Apoi îi repetă conversația avută, vorbindu-i aproape în șoaptă.

Wulfric se însenină dintr-odată.

— Cel puțin știm unde s-a dus, zise el, respirând cu ușurință, în ciuda poverii pe care o purta pe umăr.

— Vreau să mă duc la Outhenby, adăugă Gwenda.

Wulfric dădu din cap, aprobator.

— M-am gândit eu c-o să vrei. Rar se întâmpla să nu fie de acord cu ea, însă acum își exprimă o îndoială: Dar e periculos.

Va trebui să te asiguri că nimeni nu află unde te duci.

— Exact. Nate nu trebuie să știe nimic.

— Și cum o să reușești una ca asta?

— Păi mai mult ca sigur o să observe că lipsesc din sat pentru câteva zile. Va trebui să inventăm o poveste.

— O să pretindem că ești bolnavă.

— Prea riscant. Probabil că o să vină la noi acasă, ca să verifice.

— Am putea spune că te-ai dus pe la taică-tău.

— Nate n-o să creadă una ca asta. Știe că niciodată nu rămân acolo mai mult decât e neapărată nevoie.

Începu să-și roadă o pieleță ruptă de la o unghie, căutând o soluție. În poveștile cu fantome și în basmele pe care oamenii le spuneau la gura sobei, în nopțile lungi de iarnă, personajele credeau orice minciună fără să pună întrebări, însă în realitate oamenii nu erau la fel de ușor de păcălit.

— Am putea spune că m-am dus până la Kingsbridge, rosti ea într-un final.

— Pentru ce?

— Să cumpăr niște cloști de la târg, poate.

— Ai putea să cumperi găini de la Annet.

— Ei, nu aș cumpăra nimic de la cățeaua aia, toată lumea știe.

— Corect.

— Iar Nate știe că mereu am fost prietenă cu Caris, așa că o să creadă că stau la ea câteva zile.

— Da, de acord.

Nu era o poveste prea bună, însă nu-i venea nimic altceva în minte. Și își dorea cu disperare să-și vadă fiul.

Plecă a doua zi dimineata.

Se strecură afară din casă înaintea zorilor, înfășurată într-o pelerină groasă care să o apere de vântul rece de martie. Traversă satul cu pași silențioși, orientându-se pe pipăite și bazându-se pe memorie. Nu voia să fie văzută și luată la întrebări înainte de a fi putut părăsi măcar Wigleigh-ul. Dar nimeni nu se trezise încă. Câinele lui Nathan Vătaful mârâi încet, însă apoi îi recunoscuse mersul, iar Gwenda bănuia că animalul începuse să dea din coadă, căci auzi o serie de bufnete ușoare în peretele cotețului său de lemn.

Ieși din sat și porni printre ogoare. Când se iviră zorii, străbătuse deja mai bine de un kilometru și jumătate. Aruncă o privire pe drum, în urma sa. Era complet gol. Nu o urmărise nimeni.

Mestecă o coajă de pâine veche pe post de gustare, după care, pe la jumătatea dimineții, se opri la un han unde drumul de la Wigleigh la Kingsbridge se intersecta cu cel de la

Northwood la Outhenby. Nu recunosc pe nimeni acolo. Cât mănca un castron cu tocană de pește sărat și bău o cană de cidru, nu-și dezlipi ochii de la ușă, temătoare. Ori de câte ori intra cineva, se pregătea să-și ascundă chipul, dar de fiecare dată fu vorba de câte un străin și nimeni nu o luă în seamă. Plecă repede, apucând-o pe drumul către Outhenby.

Ajunse în vale pe la jumătatea după-amiezii. Nu mai fusese aici de 12 ani, însă locurile nu se schimbaseră mult. Satele își reveniseră după molimă remarcabil de repede. În afară de vreo câțiva copii care se jucau pe lângă case, cei mai mulți dintre săteni erau la muncă, la arat și semănat, sau aveau grijă de mieii proaspăt fătați. Se uitau lung la ea, peste ogoare, dându-și seama că era străină, întrebându-se cine putea fi. Unii dintre ei ar fi recunoscut-o de aproape. Nu stătuse aici decât zece zile, dar acestea fuseseră într-o perioadă foarte zbuciumată, așa că și-ar fi adus aminte de ea. Asemenea tulburări erau rare în viața unor țărani.

Urmă cursul în meandre al râului Outhen care luneca leneș printre două șiruri de dealuri. Trecu din satul principal în așezările mai mici pe care le știa, din vremea când stătuse aici, drept Ham, Shortacre și Longwater. Într-un final, ajunse la cea mai mică și mai îndepărtată, Oldchurch.

Entuziasmul ei creștea cu fiecare metru, așa că Gwenda ajunse să uite chiar și cât de tare o dureau picioarele. Oldchurch era un cătun cu 30 de colibe, niciuna suficient de mare pentru a fi un conac sau măcar casa unui vătaf. Totuși, în conformitate cu numele, în sat se înălța o biserică veche. Femeia estima că aceasta trebuie să fi avut vreo câteva secole; era construită din piatră zidită fără prea mare pricepere, cu niște ferestre mici, pătrate, plasate aparent la întâmplare în pereții groși.

Se îndreptă direct spre ogoarele de dincolo de biserică. Ignoră un grup de păstori aflați pe o pășune îndepărtată: Harry Plugarul era un om isteț și nu ar fi irosit puterea unui tânăr așa voinic ca Sam punându-l să facă o muncă atât de ușoară. Probabil că muncea la grapă sau curăța vreun șanț, sau ajuta la arat, împingând atelajul de opt boi. Cercetă metodic câmpul, căutând un grup alcătuit în mare parte din bărbați, cu căciuli călduroase, cizme pline de noroi și glasuri puternice, care să se strige unii pe alții peste ogoare, și un tânăr cu un cap mai înalt decât ceilalți. Când nu-l văzu nicăieri, se trezi asaltată de un val înnoit de temeri. Oare fusese prins deja? Oare se mutase în alt sat?

Îl găsi însă într-un șir de bărbați care împrăștiau gunoi de animale pe o parcelă abia arată. În ciuda frigului, își scosese haina și mânuia cu îndemânare o lopată din lemn, cu mușchii

spatelui și ai brațelor încordându-se și mișcându-se sub cămașa veche de pânză pe care o purta. Inima Gwendei se umplu de mândrie văzându-l și gândindu-se că un asemenea bărbat se născuse din trupul ei mărunțel.

Când se apropie, toți muncitorii își ridicară privirile. O fixau plini de curiozitate: Cine era și ce căuta aici? Gwenda se duse direct la Sam și îl îmbrățișă, chiar dacă putea a băligar de cal.

— Bună ziua, mamă, spuse Sam, iar tovarășii lui izbucniră în râs.

Gwenda era nedumerită în ceea ce privea motivul veseliei lor. Un bărbat slab, însă puternic, cu un ochi lipsă, stârni un nou val de hohote, rostind:

— Gata, gata, Sam, o să fii bine acum.

Gwenda își dădu seama că tuturor li se părea amuzant ca un bărbat masiv ca Sam să aibă o mamă atât de mărunțică și ca aceasta să vină să-l caute, de parcă ar fi fost un băiețel hoinar.

— Cum de m-ai găsit? întrebă Sam.

— M-am întâlnit cu Harry Plugarul la târgul din Northwood.

— Sper că nu te-a urmărit nimeni aici.

— Am plecat înainte să se lumineze. Tatăl tău o să le spună tuturor că m-am dus la Kingsbridge. Nu m-a urmărit nimeni.

Mai discutară câteva minute, după care Sam o anunță că trebuia să se întoarcă la lucru, căci altfel ceilalți aveau să prindă ciudă pe el că le lăsase toată munca pe cap.

— Du-te înapoi în sat și caut-o pe bătrâna Liza, o îndemnă el. Stă față în față cu biserica. Spune-i cine ești și o să-ți dea câte ceva de-ale gurii. O să mă întorc și eu pe seară.

Gwenda aruncă o privire către cer. Era o după-amiază întunecată, iar muncitorii aveau să fie nevoiți să se oprească peste vreun ceas și ceva. Îl sărută pe obraz și plecă.

O găsi pe Liza într-o casă puțin mai mare decât majoritatea celor din cătun – avea două încăperi, nu doar una. Femeia i-l prezentă pe bărbatul ei, Rob, care era orb. După cum îi promisese Sam, Liza se arătă primitoare: îi puse pe masă niște supă, o bucată de pâine și o cană cu bere.

Gwenda se interesă de fiul acesteia, stârnind cu întrebările ei un șuvoi de vorbe. Liza începu să turuie despre el, de când se născuse până plecase să-și facă ucenicia, numai că bătrânul o opri cu asprime, rostind un singur cuvânt:

— Cal.

Amuțiră, iar Gwenda auzi bufnetul ritmic al copitelor unui cal care mergea la trap.

— Unul destul de mic, zise orbul. Un buiestraș sau un ponei. Prea mic pentru un nobil sau un cavaler, deși e posibil să fie vreo cucoană în șa.

Gwenda simți un fior de spaimă.

— Doi vizitatori într-o oră, remarcă Rob. Trebuie să fie o legătură.

Tocmai de asta se temea și Gwenda.

Se ridică și aruncă o privire pe ușă. Un ponei solid, de culoare neagră, venea la trap pe ulița dintre case. Îl recunoscuse imediat pe călăreț, iar inima i se făcu ca de plumb: era Jonno, fiul vătafului din Wigleigh.

Cum de o găsisse?

Încercă să se retragă repede în casă, însă tânărul o zărise.

— Gwenda! strigă spre ea și-și opri calul.

— Diavole, zise ea.

— Oare ce cauți aici? Întrebă el pe un ton batjocoritor.

— Cum m-ai găsit? Nu venea nimeni în urma mea.

— M-a trimis tata la Kingsbridge, să văd ce drăcovenii faci acolo, numai că pe drum m-am oprit la taverna Cross Roads, iar cei de acolo și-au adus aminte că ai luat-o spre Outhenby.

Gwenda se întreabă dacă nu cumva putea să-l păcălească pe tânărul acesta șiret.

— Și de ce să nu pot să-mi vizitez prietenii de aici?

— Ba poți, cum să nu! răspunse el. Unde ți-e băiatul, ăl de-a fugit?

— Nu aici, deși am tras nădejde că o să dau de el.

Chipul lui Jonno fu traversat de o umbră de nesiguranță, ca și cum ar fi luat în considerare posibilitatea ca ea să spună adevărul. Apoi rosti:

— Poate că se ascunde. O să arunc o privire prin împrejurimi.

Dădu pînteni calului și porni.

Gwenda îl privi îndepărtându-se. Nu îl păcălise, însă poate că reușise să planteze sămânța îndoielii în mintea sa. Dacă reușea să ajungă prima la Sam, poate că avea șanse să-l ascundă.

Străbătu repede cele două odăi ale căsuței, adresându-le câteva vorbe în treacăt Lizei și lui Rob, după care ieși pe ușa din spate. Porni peste câmp, ținându-se aproape de gardul viu. Privind înapoi către sat, putea distinge silueta unui bărbat călare care se deplasa oblic față de direcția în care mergea ea. Lumina zilei se îpuțina rapid și spera că trupul ei mărunț va trece neobservat pe fundalul întunecat al gardului viu.

Îi întâlni pe Sam și pe ceilalți pe drumul de întoarcere, cu cazmalele pe umeri și cizmele pline de noroi. De la distanță, la o primă privire, Sam putea fi confundat cu Ralph: aveau aceeași constituție și același mers încrezător, aceeași poziție a capului deasupra umerilor vânjoși și a grumazului puternic. Dar, cum discuta cu tovarășii săi, Gwenda putea discerne la el

și câteva trăsături ale lui Wulfric: avea un anume fel de a-și întoarce capul, un zâmbet sfios și un gest de respingere, din mână, care le imitau perfect pe cele ale tatălui său adoptiv.

Bărbații o văzură. Le plăcuse sosirea ei de mai devreme, așa că acum bărbatul cu un singur ochi strigă spre ea:

— Ziua bună, mamă!

Toți începură să râdă.

Gwenda îl trase pe Sam deoparte și-i spuse:

— Jonno Vătaful a sosit în sat.

— La dracu'!

— Îmi pare rău.

— Dar ai zis că nu te-a urmărit nimeni!

— Nu l-am văzut, dar mi-a luat urma.

— Fir-ar al naibii! Și-acum ce fac? Să știi că în niciun caz nu mă întorc în Wigleigh!

— Te caută, dar a ieșit din sat îndreptându-se către răsărit. Gwenda cercetă orizontul din ce în ce mai întunecat, dar nu putu distinge mare lucru. Dacă ne grăbim către Oldchurch am putea să te ascundem... În biserică, eventual!

— Bine.

Porniră cu pași repezi. Gwenda le strigă peste umăr celorlalți:

— Oameni buni, dacă vă întâlniți cu un vătaf pe nume Jonno... nu l-ați văzut niciodată pe Sam din Wigleigh.

— Nici n-am auzit de el, mamă, răspunse unul dintre muncitori, iar ceilalți se declarară de acord.

În general, iobagii erau mereu gata să se ajute între ei, mai ales când era vorba de păcălirea unui vătaf.

Gwenda și Sam ajunseră în așezare fără să îl zărească pe Jonno. Se îndreptară către biserică. Gwenda credea că, cel mai probabil, aveau să poată intra: de obicei, bisericile de țară nu aveau ornamente sau obiecte prețioase înăuntru și erau lăsate descuiate. Dar, dacă aceasta avea să se dovedească a fi tocmai excepția de la regulă, nu avea nici cea mai vagă idee ce-ar fi putut face mai departe.

Merseră printre case și ajunseră suficient de aproape încât să vadă clădirea bisericii. Când treceau pe lângă ușa Lizei, Gwenda văzu un ponei negru. Mai mult ca sigur, Jonno se întorsese, la adăpostul întunericii. Mizase pe faptul că Gwenda avea să îl găsească pe Sam și să-l aducă în sat – și avusese dreptate. În mod clar, Jonno moștenise viclenia josnică a tatălui său.

Gwenda îl apucă pe Sam de braț, pentru a-l zori să traverseze ulița și să intre în biserică, numai că, în momentul acela, Jonno ieși din casa Lizei.

— Sam, rosti el. Mă gândeam eu că ești aici.

Cei doi se opriră și se întoarseră.

Sam se sprijini de cazmaua sa de lemn.

— Și ce ai de gând să faci în privința asta?

Jonno rânjea triumfător.

— O să te duc înapoi în Wigleigh.

— Chiar aș vrea să te văd încercând una ca asta.

Un grup de țărani, alcătuit în mare parte din femei, apărură din partea de vest a satului și se opri să privească înfruntarea.

Jonno băgă mâna în desaga de la oblâncul poneiului său și scoase un dispozitiv de metal, dotat cu un lanț.

— O să-ți pun lanțuri la picioare, zise el. Și, dacă ai ceva minte în căpățâna aia a ta, n-o să te opui.

Gwenda era total surprinsă de îndrăzneala de care dădea dovadă Jonno. Chiar se aștepta să poată să-l aresteze pe Sam de unul singur? Era un flăcău masiv, dar nu la fel de mare ca Sam. Oare spera ca sătenii să-i vină în ajutor? Avea legea de partea sa, însă puțini erau țărani care să considere că demersul lui era unul corect. Ca orice tânăr, nu își cunoștea deloc limitele.

Sam replică:

— Te rupeam în bătaie când eram mici și o s-o fac și azi.

Gwenda nu voia ca cei doi să ajungă să se încaiere. Indiferent cine câștiga înfruntarea, în ochii legii, Sam se afla pe o poziție total greșită. Era un fugar. Așa că interveni:

— E prea târziu să mai pleci undeva acum. Ce-ar fi să discutăm toate aceste lucruri mâine-dimineață?

Jonno izbucni într-un râs batjocoritor.

— Și să-l las pe Sam să se furișeze din sat înainte de zori, așa cum ai fugit tu pe ascuns din Wigleigh? În niciun caz. În noaptea asta o să doarmă în lanțuri.

Bărbații cu care muncise Sam își făcură și ei apariția și se opriră să vadă ce se întâmplă.

Jonno continuă:

— Toți cetățenii au datoria de a mă ajuta să-l arestez pe acest fugar, iar oricine vrea să mă împiedice va îndura pedeapsa prevăzută de lege.

— Poți să te bazezi pe mine, spuse bărbatul chior. O să-ți țin eu calul, n-ai grijă.

Ceilalți chicotiră, amuzați. Jonno n-avea prea mulți simpatizanți. Pe de altă parte însă, niciun sătean nu luă cuvântul în apărarea lui Sam.

Jonno făcu o mișcare bruscă. Cu cătușele în mâini, făcu un pas către Sam și se aplecă, încercând să-i imobilizeze picioarele înainte ca acesta să-și revină din surpriză.

Această manevră poate că ar fi avut șanse de reușită în cazul unui bărbat mai în vârstă, cu mișcări mai încete, însă fiul

Gwendei reacționă rapid. Făcu un pas înapoi, după care lovi cu piciorul, izbind brațul întins de Jonno cu cizma sa îngreunată de noroi.

Jonno scoase un geamăt de durere și de mânie. Îndreptându-se de spate, își trase brațul drept și începu să învârtască lanțurile, având de gând să-l lovească pe Sam în cap cu ele. Gwenda auzi un țipăt înspăimântat și-și dădu seama că ea fusese cea care-l scosese. Sam se retrase iute încă un pas, dincolo de zona unde metalul din mâna lui Jonno l-ar fi putut ajunge.

Acesta își dădu seama că lovitura nu avea să-și atingă ținta și, în ultimul moment, dădu drumul lanțurilor.

Acestea fură proiectate prin aer. Sam se eschivă, răsucindu-se și lăsându-se în jos, însă nu avea cum să le evite cu totul. Cătușa îl izbi în ureche, iar lanțul îl lovi peste față. Gwenda țipă de parcă ea ar fi fost cea lovită. Ceilalți privitori suspinară. Sam se clătină, iar lanțurile căzură la pământ. Urmă un moment de maximă încordare. Din nasul și din urechea lui Sam curgea sânge. Gwenda făcu un pas către el, întinzându-și brațele.

Apoi Sam își reveni din șocul loviturii.

Se întoarse către Jonno și-l izbi cu cazmaua de lemn, într-o mișcare plină de grație. Jonno nu apucase să-și recapete echilibrul în urma efortului de a arunca lanțurile, așa că nu putu să se ferească. Latura lopeții îl lovi în tâmplă. Sam era puternic, iar sunetul lemnului izbit de os răsună puternic pe uliță.

Jonno încă se mai clătina când Sam îl izbi din nou. Acum cazmaua se abătu asupra lui de sus în jos. Împinsă de Sam cu ambele brațe, îl nimeri pe Jonno direct în moalele capului, cu o forță teribilă. De data aceasta impactul fu mai puțin răsunător. În schimb se auzi un bufnet înfundat, iar Gwenda se temu că lui Jonno i se crăpase capul.

Când Jonno se lăsă în genunchi, Sam îl izbi a treia oară cu lama de stejar, folosindu-și din nou toată forța, de data aceasta peste frunte. Disperată, Gwenda își dădu seama că nici măcar o sabie de oțel nu ar fi putut face ravagii mai mari. Se puse în mișcare pentru a-l opri pe Sam, însă bărbații din sat avuseseră același gând cu o secundă mai devreme, așa că ajunseră la el înaintea ei. Îl traseră deoparte, ținându-l câte doi de fiecare braț.

Jonno zăcea la pământ, cu capul într-o baltă de sânge. Vederea acestuia o îngrețoșa pe Gwenda, care nu se putea abține să nu se gândească la tatăl băiatului, Nate, și la cât de tare avea să sufere din cauza rănilor fiului său. Mama lui

Jonno murise de ciură, așa că cel puțin ea se afla într-un loc în care durerea n-o mai putea atinge.

Gwenda vedea bine că Sam nu era rănit rău. Sângera, însă se lupta în continuare să se elibereze de strânsoarea sătenilor, pentru a putea ataca din nou. Gwenda se aplecă peste Jonno. Acesta avea ochii închiși și nu schița nicio mișcare. Își lipi mâna de pieptul lui, în dreptul inimii, și nu simți nimic. Jonno nu dădea semne că ar mai fi respirat.

În momentul acela realizează implicațiile celor întâmplate și începu să plângă.

Jonno era mort, iar Sam era un criminal.

82

În Duminica Paștelui din anul acela, 1361, Caris și Merthin împliniră zece ani de la căsătorie.

Stând în catedrală și urmărind procesiunea de Paște, Caris își amintea nunta lor. Pentru că fuseseră iubiți, cu întreruperi, atât de mult timp, nu văzuseră în această ceremonie decât o confirmare a unei realități de mult timp instalate între ei, așa că își închipuiseră, naivi, un eveniment discret, de prop

orții mici: o slujbă ținută în biserica Sfântul Marcu și o masă modestă după aceea, cu câțiva invitați, la hanul Bell. Însă părintele Joffroi îi informase, cu o zi înainte, că, după calculele sale, cel puțin 2000 de oameni aveau de gând să participe la nuntă, așa că fuseseră nevoiți să mute ceremonia în catedrală. Apoi aflaseră că, fără știrea lor, Madge Țesătoarea organizase un ospăț în sala gildei pentru cetățenii de vază și un picnic pe Câmpul Îndrăgostiților pentru tot restul locuitorilor din Kingsbridge. Așa că, într-un final, fusese nunta anului.

Caris zâmbi, amintindu-și. Purtase o rochie nouă, din stofă de lână stacojie de Kingsbridge, o culoare care probabil i s-ar fi părut episcopului cum nu se poate mai potrivită pentru o femeie ca ea. Merthin îmbrăcase o haină italienească de culoare maro-castaniu cu fire de aur, având un model complex, și părea să radieze de fericire. Își dăduseră seama amândoi, deși cu întârziere, că idila lor prelungită, despre care crezuseră că era o poveste intimă, fusese ani de-a rândul un punct de interes pentru locuitorii Kingsbridge-ului și, toată lumea voia să îi sărbătorească finalul fericit.

Amintirile plăcute i se evaporară când vechiul ei dușman, Philemon, urcă la amvon. În cei zece ani scurși de la nuntă, se îngrășase destul de mult. Tonsura sa monahală și chipul bărbierit complet lăsau la vedere un colac de grăsime care-i înconjura grumazul, iar sutana preoțească îi semăna cu un cort.

Începu o predică împotriva disecției.

Spuse că trupurile neînsufleteite îi aparțineau Domnului. Creștinii aveau datoria de a le înhuma conform unui ritual bine pus la punct; cei mântuiți în pământ sfințit, cei care nu primiseră iertarea păcatelor în altă parte. Să faci altceva cu cadavrele contravenea voinței Domnului. Tăierea lor era un sacrilegiu, punctă el cu neobișnuită înfocare. Glasul chiar îi tremură când le ceru credincioșilor prezenți să-și închipuie imaginea groaznică a unui cadavru tăiat, astfel încât părțile și organele să-i fie separate, secționate și privite cu atenție de către niște așa-numiți cercetători medicali. Adevărații creștini știau că acești bărbați și femei care profanau cadavrele nu aveau nicio justificare pentru păcatele lor.

Caris observă că Philemon nu folosea prea des precizarea „bărbați și femei”, iar faptul că o făcuse acum nu era deloc lipsit de importanță. Aruncă o privire către soțul ei, care îi stătea alături, în mulțimea din naos, iar acesta ridică din sprâncene, afișând un aer îngrijorat.

Interdicția de a cerceta cadavrele ținea de dogma obișnuită, impusă de Biserică de când se știa Caris, dar, de la epidemia de ciumă, regulile deveniseră puțin mai laxe. Clericii mai tineri, cu vederi progresiste, erau foarte conștienți de cât de mult îi dezamăgise Biserica pe oameni în timpul moliemei și doreau să schimbe modul în care medicina era învățată și practică de către preoți. Cu toate acestea, clericii mai bătrâni și mai conservatori se agățau de metodele vechi și se opuneau oricăror schimbări. Partea bună era că disecțiile erau teoretic interzise, dar practic, trecute cu vederea.

Caris făcuse disecții la spitalul cel nou chiar de la început. Nu discuta niciodată pe această temă, considerând că n-avea rost să-i tulbure pe cei superstițioși. Însă recurgea la această practică ori de câte ori avea ocazia.

În ultimii ani, veneau să ia parte la ele și unul sau doi dintre călugării-medici mai tineri. Mulți doctori calificați nu vedeau cum arăta corpul omenesc pe dinăuntru decât atunci când tratau răni foarte grave.

Conform tradiției, singurele cadavre care puteau fi disecate erau cele ale porcilor, despre care se credea că sunt animalele care se aseamănă cel mai mult în structura interioară cu oamenii.

Caris era atât nedumerită, cât și îngrijorată de atacul lui Philemon. Știa că acesta o urâse dintotdeauna, deși nu-și putuse da seama niciodată de ce. Dar, de la marea lor înfruntare din iarna lui 1351, starețul se mulțumise să o ignore. Ca și cum ar fi vrut să compenseze pierderea puterii asupra orașului, Philemon își umpluse palatul de obiecte prețioase: tapiserii, covoare, vase și tacâmuri de argint, vitralii,

manuscrise cu ilustrații complexe. Devenise și mai trufaș, impunându-le monahilor și novicilor din subordinea sa să-l trateze cu o deferență ceremonioasă, purtând sutane împodobite la slujbe și călătorind, ori de câte ori era nevoie, doar într-o șaretă care oferea tot confortul unui budoar de ducesă.

În cor tronau mai mulți clerici importanți, aflați în vizită – episcopul Henri de Shiring, arhiepiscopul Piers de Monmouth și arhidiaconul Reginald de York –, și probabil că Philemon voia să îi impresioneze cu excesul său de conservatorism doctrinar. Dar cu ce scop? Voia să fie avansat? Arhiepiscopul era bolnav – ba chiar fusese nevoie să fie adus pe targă în biserică –, dar, mai mult ca sigur, Philemon nu avea cum să aspire la acel post, nu? Era ceva aproape miraculos că fiul lui Joby din Wigleigh ajunsese într-o funcție atât de înaltă ca aceea de stareț de Kingsbridge. În plus, ridicarea de la rangul de stareț la cel de arhiepiscop ar fi fost o avansare neobișnuit de mare, ca și cum ar fi trecut de la rangul de simplu cavaler la acela de duce fără să fi fost întâi baron sau conte. Numai un personaj care se bucura de o favoare specială putea aspira la o asemenea avansare fulgerătoare.

Cu toate acestea, ambițiile lui Philemon nu aveau limite. Iar asta nu pentru că avea impresia că era extraordinar de capabil, își dădea seama Caris. Asta fusese atitudinea lui Godwyn, o încredere în sine vecină cu aroganța. Godwyn considera că Dumnezeu îl făcuse stareț pentru că era cel mai inteligent om din oraș. Philemon se afla la extrema opusă: în adâncul sufletului său, era convins că era un nimeni. Întreaga sa viață fusese un fel de campanie pentru a se convinge pe sine că nu era chiar complet lipsit de valoare. Era atât de sensibil la orice refuz sau respingere, că nu putea suporta să se considere nedemn de vreo poziție, indiferent cât de înaltă.

Caris luă în calcul ideea de a discuta cu episcopul Henri după slujbă. Ar fi putut să-i aducă aminte de înțelegerea pe care o făcuseră în urmă cu zece ani, cum că starețul de Kingsbridge nu avea nicio autoritate asupra spitalului Sfânta Elisabeta de pe Insula Leproșilor, care se afla sub controlul direct al episcopului. Prin urmare, orice atac îndreptat asupra spitalului era, de fapt, îndreptat asupra drepturilor și privilegiilor de care se bucura Henri însuși. Dar, gândindu-se mai bine, își dădu seama că asemenea proteste n-ar fi făcut altceva decât să confirme acuzațiile lui Philemon și ar fi transformat ceea ce acum nu putea fi mai mult decât o suspiciune vagă, ușor de ignorat, într-un fapt cunoscut, de care episcopul ar fi fost nevoit să se ocupe. Așa că hotărî să nu spună nimic.

Lângă ea stăteau cei doi nepoți ai lui Merthin, fiii contelui Ralph: Gerry, în vârstă de 13 ani, și Roley, care avea zece. Amândoi băieții studiau la școala călugărilor. Locuiau la stăreție, însă își petreceau mare parte din timpul liber cu Merthin și Caris, la casa lor de pe insulă. Merthin stătea cu mâna pe umărul lui Roley, un gest aparent relaxat și lipsit de alte semnificații. Numai trei oameni în toată lumea știau că Roley nu era nepotul, ci fiul său. Aceștia erau Merthin, Caris și mama băiatului, Philippa. Merthin încerca să nu dea semne că l-ar fi preferat în vreun fel pe Roley, însă îi era greu să-și mascheze adevăratele sentimente și era deosebit de încântat când Roley învăța câte ceva nou sau avea rezultate bune la școală.

Caris se gândea adesea la copilul pe care-l concepuse cu Merthin și pe care îl avortase. Întotdeauna își închipuise că ar fi fost o fetiță. Calcula că acum ar fi fost o femeie în toată regula, în vârstă de 23 de ani, probabil măritată, cu copii. Gândul acesta era asemenea unui junghi dureros care săgetează din când în când rănile vechi, deranjant, însă prea cunoscut ca să mai creeze îngrijorare.

La terminarea slujbei, plecară împreună. Ca întotdeauna, băieții fuseseră invitați la prânzul de duminică. Când ieși din catedrală, Merthin se întoarse pentru a privi turnul care acum se înălța falnic din centrul bisericii.

În timp ce el își cerceta opera aproape terminată, încruntându-se la un detaliu vizibil doar lui, Caris îl studia cu drag. Îl cunoștea de pe când avea 11 ani și îl iubea de aproape tot atât timp. Acum avea 45 de ani. Părul său roșcat i se rărise în față și-i stătea zburlit în jurul capului ca o aură cârlionțată. Avea brațul stâng destul de rigid de când o consolă sculptată din piatră, scăpată de pe schelă de un zidar neatent, îi căzuse pe umăr. Dar își păstrase expresia entuziasmată, de copil, care o atrăsese pe Caris, pe atunci în vârstă de zece ani, în ziua aceea de Sărbătoarea Tuturor Sfinților din urmă cu o treime de secol.

Se întoarse să vadă la ce se uita. Turnul se înălța pe cele patru laturi ale zonei de întretăiere a naosului cu transepturile, având o bază de exact două travee, chiar dacă greutatea îi era susținută de niște contraforturi masive construite în colțurile exterioare ale transepturilor care, la rândul lor, se sprijineau pe o fundație nouă, separată de cea veche. Turnul avea o înfățișare ușoară și aerisită, cu coloane suple și multiple nișe pentru ferestre prin care, pe vreme bună, se vedea cerul albastru. Deasupra părții superioare, în formă de pătrat, a turnului, o rețea de schele asigura înălțarea ultimului element: turla.

Când Caris își coborî din nou privirea către nivelul solului, o văzu pe sora ei apropiindu-se. Alice era cu doar un an mai mare decât ea, având 45 de ani acum, însă lui Caris i se părea că aparținea unei cu totul alte generații. Soțul ei, Elfric, murise de ciumă, dar ea nu se recăsătorise, ci căpătase un aer ponosit, ca și cum ar fi fost de părere că așa se cuvenea să arate o văduvă. În urmă cu mulți ani, Caris se certase cu Alice din cauza felului în care Elfric îl trata pe Merthin. Trecerea timpului domolise ostilitatea reciprocă, însă, când Alice o salută scurt din cap, mișcarea ei trădă totuși o nuanță de dușmănie.

Alături de ea se afla Griselda, fiica ei vitregă, cu toate că nu era decât cu un an mai tânără decât Alice. Fiul Griseldei, cunoscut sub numele de Merthin Bastardul, mergea lângă ea: mult mai înalt decât mama sa, acesta era un bărbat masiv, cu un farmec superficial – exact ca tatăl său, de mult plecatul Thurstan, și cât se poate de diferit de Merthin Podarul. De asemenea, femeia era însoțită de fiica ei de 16 ani, Petranilla.

Soțul Griseldei, Harold Constructorul, preluase afacerea familiei după moartea lui Elfric. Potrivit lui Merthin, nu era un constructor prea priceput, însă se descurca bine, deși nu mai deținea monopolul asupra lucrărilor de reparație și de extindere de la stăreție, care îl îmbogățise pe Elfric. Acum se opri lângă Merthin și-i spuse:

— Vorbește lumea că ai de gând să construiești turla fără cofraje.

Caris înțelegea despre ce era vorba. Cofrajele sau matrițele erau formele de lemn care țineau zidăria fixă până la uscarea mortarului.

Merthin replică:

— Nu prea e loc de cofraje în turla aceea îngustă. Și cum ar fi susținute?

Tonul său era politicos, însă Caris își dădea seama, din atitudinea sa hotărâtă, că nu îl simpatiza deloc pe Harold.

— Aș putea crede una ca asta dacă turla ar fi fost rotundă.

Caris înțelese și această remarcă. O turlă rotundă putea fi construită prin așezarea unui cerc de pietre peste cel anterior, fiecare puțin mai îngust decât precedentul. Nu era nevoie de cofraj, pentru că forma circulară se susținea singură: pietrele nu puteau cădea, pentru că erau înghesuite unele într-altele. Însă acest principiu nu se aplica și în cazul unei forme cu colțuri.

— Ai văzut proiectul, rosti Merthin. E în formă de octogon.

Turelele din colțurile turnului pătrat erau orientate înspre exterior, apropiindu-se apoi pe măsură ce se înălțau, pentru a forma conturul inedit al turlei mai înguste. Merthin copiasse

această structură de la Chartres. Însă aceasta putea fi pusă în practică numai dacă turnul era octogonal.

Harold insistă:

— Dar cum poți construi un turn octogonal fără cofraje?

— Așteaptă și-ai să vezi, răspunse Merthin și începu să se îndepărteze.

Cum mergeau pe strada principală, Caris îl întrebă:

— De ce nu vrei să le spui oamenilor cum o să faci?

— Ca să nu mă concedieze din funcția de maistru constructor, o lămuri el. Când mă ocupam de pod, imediat ce am terminat partea grea, s-au descotorosit de mine și au angajat pe cineva care nu cerea atât de mulți bani.

— Da, îmi aduc aminte.

— Acum nu mai pot proceda la fel, pentru că nimeni altcineva în afară de mine nu poate construi turla aceea.

— Pe atunci erai tânăr. Acum ești starostele ghildei. Nimeni n-ar îndrăzni să te dea afară.

— Poate că nu. Dar mă simt mai bine știind că nici nu au cum.

La capătul străzii principale, acolo unde începea pe vremuri podul cel vechi, se afla hanul cu reputație îndoielnică numit White Horse. Caris o văzu pe fiica de 16 ani a lui Merthin, Lolla, stând sprijinită de peretele exterior, împreună cu un grup de prieteni, toți mai în vârstă decât ea. Lolla era o fetișcană atrăgătoare, cu pielea măslinie și păr bogat și mătăsos, o gură generoasă și o pereche de ochi căprui cu un aer misterios. Grupul era adunat în jurul unui joc de zaruri, iar toți cei prezenți beau bere din niște halbe mari. Lui Caris îi părea rău – deși nu era surprinsă – să o vadă pe fiica ei adoptivă petrecând pe stradă, în mijlocul zilei.

Merthin se înfurie. Se duse direct la Lolla și o apucă de braț.

— Hai acasă, la masă, zise el pe un ton tensionat.

Lolla își dădu capul pe spate, aruncându-și părul bogat peste umăr, într-un gest care, în mod clar, fusese făcut pentru alți ochi decât cei ai tatălui ei.

— Nu vreau să vin acasă, mă simt bine aici, protestă ea.

— Nu te-am întrebat ce vrei, răspunse Merthin și o smuci departe de ceilalți.

Un băiat arătos, de vreo 20 de ani, se desprinsese din grupul de cheflii. Avea părul creț, un zâmbet batjocoritor și se scobea în dinți cu un bețigaș. Caris îl recunoscuse pe Jake Riley, un flăcău fără vreo ocupație anume, care totuși părea să aibă mereu bani de cheltuit. Se apropie cu pași leneși.

— Ce se întâmplă? întrebă el.

Rosti cuvintele ținând în continuare bățul între dinți, cu o atitudine insultătoare.

— Nu te privește pe tine, zise Merthin.

Jake se proțăpi dinaintea lui.

— Fata nu vrea să plece.

— Ai face bine să te dai din calea mea, băiete, dacă nu cumva vrei să-ți petreci restul zilei în obezi, în piață.

Caris îngheță de teamă. Merthin avea tot dreptul să se poarte așa: era în măsură să o certe pe Lolla, care mai avea cinci ani până la majorat. Însă Jake era genul de băiat care nu s-ar fi dat în lături să-l pocnească oricum, după care să suporte consecințele. Cu toate acestea, Caris nu interveni, știind că era posibil ca Merthin să-și direcționeze furia către ea, nu către tânăr.

Jake adăugă:

— Presupun că ești taică-său.

— Știi perfect cine sunt și poți să mi te adresezi cu „domnule staroste”. Să-mi vorbești respectuos, băiete, sau o să suporti consecințele.

O clipă, Jake se uită fix la Merthin, după care se întoarse, spunând în treacăt:

— Da, bine, bine.

Caris era ușurată că înfruntarea celor doi nu se transformase într-o încăierare. Merthin nu era genul de bărbat care să se bată, însă Lolla era capabilă să-l scoată din pepeni.

Porniră mai departe către pod. Lolla se scutură din strânsoarea mâinii tatălui său și porni înainte, cu brațele încrucișate peste piept, sub sâni, cu capul în jos, încruntându-se și mormăind de una singură, imaginea vie a bosumflării.

Nu era prima oară când Lolla fusese văzută într-o companie nepotrivită. Faptul că fetița lui părea hotărâtă să caute tovărășia unor asemenea persoane îl umplea pe Merthin de furie și de teamă.

— De ce face asta? o întrebă pe Caris în timp ce o urmau pe Lolla pe pod, înspre Insula Leproșilor.

— Dumnezeu știe.

Caris observase că genul acesta de comportament era mai des întâlnit printre tinerii care suferiseră pierderea unui părinte. După moartea Silviei, Lolla fusese îngrijită de Bessie Bell, de lady Philippa, de menajera lui Merthin, Em, și, bineînțeles, de Caris. Poate că nu mai știa a cui autoritate trebuia să o respecte. Dar Caris nu dădu glas acestui gând, căci o asemenea idee ar fi putut fi interpretată cum că Merthin nu fusese un tată bun.

— La vârsta ei, și eu mă certam la cuțite cu mătușa Petranilla.

— Despre ce?

— Probleme similare. Nu-i plăcea că eu îmi petreceam timpul pe la Mattie Înțeleapta.

— Dar asta n-are a face. Tu nu te duceai prin localuri răufamate cu tot felul de indivizi dubioși.

— Petranilla era de părere că Mattie Înțeleapta era un personaj dubios.

— Nu e același lucru.

— Presupun că nu.

— Ai învățat o mulțime de lucruri de la Mattie.

În mod clar, și Lolla învăța o mulțime de lucruri de la chipeșul Jake Riley, însă Caris păstră acest gând periculos numai pentru ea – Merthin era destul de furios și fără contribuția ei.

Toată suprafața construibilă a insulei era ocupată acum, aceasta fiind efectiv parte din oraș. Ba avea chiar și propria biserică parohială. Dacă pe vremuri hoinăreau prin iarbă spre casă, acum urmară o alee care șerpuia printre clădiri, cotind la răstimpuri în unghi drept. Iepurii dispăruseră cu desăvârșire. Spitalul ocupa cea mai mare parte a capătului vestic al insulei. Deși Caris se ducea acolo zi de zi, încă mai simțea un val de mândrie când se uita la pietrăria cenușie, cu linii simple, la ferestrele mari care se succedau în rânduri regulate și la hornurile încolonate ca niște soldați.

Trecură printr-o poartă și intrară în grădina lui Merthin. Copacii din livadă ajunseseră la maturitate, iar crengile merilor erau acoperite cu flori, ca un strat de zăpadă.

Ca de obicei, intrară pe la bucătărie. Casa avea o intrare principală, dinspre malul râului, pe care însă nu o folosea nimeni. Chiar și un arhitect strălucit ca Merthin putea face câte o greșeală uneori, își spuse Caris amuzată, însă, din nou, se hotărî să păstreze acest gând pentru ea, cel puțin astăzi.

Lolla urcă la etaj cu pași apăsați.

Din camera din față, un glas de femeie strigă:

— Salutare tuturor!

Cei doi băieți țâșniră în salon, cu strigăte bucuroase. Era mama lor, Philippa. Merthin și Caris o salutară cu căldură.

Caris și Philippa deveniseră cumnate când Caris se măritase cu Merthin, însă ani buni poziția de rivale din trecut o împiedicase pe Caris să se simtă în largul ei în prezența Philippei. Într-un final, băieții fuseseră cei care le apropiaseră. Când Gerry, iar mai apoi Roley începuseră să studieze la școala de la stăreție, păruse de-a dreptul firesc ca Merthin să se ocupe de nepoții săi și, în cele din urmă, ca Philippa să tragă acasă la Merthin ori de câte ori venea în Kingsbridge.

Inițial, Caris fusese geloasă pe Philippa pentru că Merthin o găsisese atrăgătoare din punct de vedere sexual. Merthin nu

încercase niciodată să pretindă că dragostea sa față de Philippa fusese doar ceva superficial. În mod clar, încă mai nutrea afecțiune față de ea. Însă acum Philippa era doar o umbră a ceea ce fusese pe vremuri. Avea 49 de ani, dar arăta mai în vârstă, cu părul cărunț și chipul marcat de riduri de dezamăgire. Acum trăia pentru copiii ei. O vizita adesea pe fiica ei, Odila, contesă de Monmouth, iar când nu era la ea, venea frecvent la stăreția Kingsbridge pentru a fi aproape de fiii ei. Reușea să nu petreacă decât puțin timp la Earlcastle, cu soțul ei, Ralph.

— Trebuie să-i duc pe băieți la Shiring, începu ea, explicându-și prezența aici. Ralph vrea să-l însoțească la ședința de tribunal. Spune că e o parte necesară a educației lor.

— Are dreptate, rosti Caris.

Gerry avea să devină conte, dacă trăia suficient; iar dacă nu, Roley avea să moștenească titlul. Așa că amândoi aveau nevoie să se familiarizeze cu procedurile unui tribunal.

Philippa adăugă:

— Voisem să ajung la catedrală ca să asist la slujba de Paște, dar s-a rupt o roată de la șaretă și a trebuit să mă opresc la un han peste noapte.

— Ei bine, acum că ai ajuns, hai să ne așezăm cu toții la masă, îi îndemnă Caris.

Se duseră în sufragerie. Caris deschise ferestrele care dădeau spre râu. În încăpere pătrunse un val de aer răcoros. Se întreba ce măsuri avea să ia Merthin cu Lolla. Acesta nu spuse însă nimic, lăsând-o să fiarbă în suc propriu la etaj, spre marea ușurare a lui Caris: o adolescentă îmbufnată la masă n-ar fi făcut altceva decât să-i indispuină pe toți.

Mâncară carne de oaie fiartă cu praz. Merthin turnă vin roșu în cupe, iar Philippa bău cu sete. Ajunsese să îndrăgească vinul. Poate că era singura ei consolare.

În timp ce mâncau, Em intră cu o expresie neliniștită întipărită pe chip.

— A venit cineva la ușa de la bucătărie s-o vadă pe stăpâna, anunță ea.

Merthin replică impacientat:

— Ei, și cine e?

— N-a vrut să-și spună numele, dar a zis că stăpâna îl cunoaște.

— Ce fel de om e?

— E tânăr. După port, e țăran, nu orășean.

Em avea o anumită antipatie față de cei care locuiau la sat.

— Ei bine, pare a fi vorba despre ceva inofensiv. Poftește-l înăuntru.

Câteva clipe mai târziu, în încăpere pătrunse un bărbat înalt, cu gluga pelerinei trasă, astfel încât să-i acopere cea mai mare parte din chip. Când își împinse gluga pe ceafă, Caris îl recunoscu pe fiul cel mare al Gwendei, Sam.

Caris îl știa dintotdeauna. Îl văzuse născându-se, îi văzuse capul însângerat strecurându-se dintre coapsele fragile ale mamei sale. Îl văzuse crescând, schimbându-se și devenind bărbat. Acum îl vedea pe Wulfric în el, în felul în care mergea, în poziția corpului, în felul în care ridica ușor o mână când se pregătea să vorbească. Bănuise întotdeauna că Wulfric nu era tatăl său adevărat, însă, oricât de apropiată era de Gwenda, nu-și mărturisise niciodată îndoiala. Era mai bine ca unele întrebări să rămână nerostite. Și totuși, suspiciunile îi reveniseră când auzise că Sam era căutat pentru uciderea lui Jonno Vătaful. Pentru că, atunci când se născuse Sam, Caris observase că semăna cu Ralph.

Acum acesta veni la Caris, își ridică mâna, schițând gestul acela caracteristic lui Wulfric, șovăi, după care se lăsă într-un genunchi.

— Salvează-mă, te rog, spuse el.

Caris era de-a dreptul îngrozită:

— Cum aş putea eu să te salvez?

— Ascunde-mă. Sunt pe fugă de zile întregi. Am plecat din Oldchurch pe întuneric, am mers toată noaptea și abia dacă m-am odihnit de când am plecat. Chiar acum am încercat să cumpăr ceva de mâncare dintr-o tavernă, dar m-a recunoscut cineva și a trebuit să o rup la fugă.

Părea atât de disperat, încât Caris simți un val de compasiune. Cu toate acestea, rosti:

— Dar nu poți să te ascunzi aici, ești căutat pentru crimă!

— N-a fost crimă, a fost o încăierare. Jonno m-a lovit primul. S-a repezit la mine cu cătușele – uite aici.

Sam își atinse chipul în două locuri, la ureche și la nas, pentru a-i arăta cele două răni peste care acum se formase coajă.

Experiența medicală a lui Caris o făcu să evalueze automat că rănilor erau vechi cam de cinci zile, că rana de la nas se vindeca destul de bine, dar că ar fi avut nevoie de o copcă la ureche. Însă principala sa grijă era că Sam n-ar fi trebuit să se afle acolo.

— Trebuie să te predai autorităților, spuse ea.

— O să ia partea lui Jonno, mai mult ca sigur. Am fugit din Wigleigh ca să câștig mai bine în Outhenby. Jonno voia să mă ducă înapoi. O să spună că avea tot dreptul să încerce să-i pună cătușe unui fugar.

— Ar fi trebuit să te gândești la asta înainte de a-l lovi.

Sam replică pe un ton acuzator:

— Dar și dumneata ai angajat fugari la Outhenby, pe când erai stareță.

Acest răspuns o irită.

— Fugari, da... nu și criminali.

— O să mă spânzure.

Sufletul lui Caris era împărțit. Cum să-l alunge de la ușa ei?

În momentul acela, Merthin interveni:

— Există două motive pentru care nu poți rămâne aici, Sam. Primul ar fi că e un delict să ascunzi un fugar, iar eu unul nu sunt dispus să intru în conflict cu legea pentru tine, oricât de dragă mi-e mama ta. Dar al doilea este că toată lumea știe că mama ta și Caris sunt prietene vechi, iar dacă oamenii legii din Kingsbridge pornesc în urmărirea ta, aici vor veni prima dată.

— Da? întrebă Sam.

Caris știa că nu era foarte inteligent – fratele său, Davey, moștenise toată inteligența mamei lor.

Merthin continuă:

— Nici că puteai găsi un loc mai nepotrivit ca ăsta în care să te ascunzi. Apoi tonul i se mai îmblânzi: Bea o cupă cu vin, ia o pâine cu tine și pleacă din oraș, îi spuse cu mai multă compasiune. Eu va trebui să îl caut pe Mungo Conetabilul și să-l înștiințez că ai fost aici, dar pot să merg încet.

Turnă vin într-o cupă de lemn.

— Mulțumesc.

— Singura ta speranță e să te duci departe, undeva unde nu te cunoaște nimeni, și să începi o viață nouă. Ești un băiat puternic, o să găsești mereu de lucru. Du-te la Londra și îmbarcă-te pe o corabie. Și, orice ai face, nu te mai încăiera cu nimeni.

Philippa rosti pe neașteptate:

— Mi-o amintesc pe mama ta... Gwenda?

Sam dădu din cap în semn de aprobare.

Philippa se întoarse către Caris.

— Am cunoscut-o la Casterham, când trăia William. M-a abordat în legătură cu o fată din Wigleigh care fusese violată de Ralph.

— Annet.

— Da. Philippa se întoarse înapoi către Sam: Tu trebuie să fii bebelușul pe care-l ținea la piept atunci. Mama ta e o femeie bună. Îmi pare rău pentru ea că ai intrat în așa necazuri.

Urmă un moment de liniște. Sam goli cupa oferită. Caris se gândea, așa cum, fără îndoială, o făceau și Merthin și Philippa, la trecerea timpului și cum acesta poate transforma un copilăș inocent și adorat într-un bărbat care se făcea vinovat de crimă.

În tăcerea care domnea în încăpere, distinseră niște glasuri.

Veneau dinspre ușa bucătăriei și nu încăpea îndoială că era vorba despre mai mulți bărbați.

Sam aruncă o privire în jur, asemenea unui urs prins în capcană. O ușă făcea legătura cu bucătăria, iar cealaltă dădea în curtea din fața casei. Băiatul țâșni către aceasta din urmă, o deschise rapid și ieși. Fără să se oprească vreo clipă, porni în jos, către râu.

O secundă mai târziu, Em deschise ușa dinspre bucătărie, pe unde își făcu apariția Mungo Conetabilul, cu patru dintre ajutoarele sale înghesuindu-se în spatele lui, toți înarmați cu bâte din lemn.

Merthin arată către ușa din față:

— Tocmai ce-a plecat.

— După el, flăcăi! zise Mungo, așa că o luară cu toții la fugă prin încăpere, ieșind pe ușa pe care dispăruse Sam.

Caris se ridică și ieși cu pași grăbiți, iar ceilalți o urmară.

Casa era construită pe o faleză joasă și stâncoasă, aflată la nici doi metri deasupra malului. La poalele acesteia, râul curgea cu repeziciune. În stânga lor, podul lui Merthin se întindea grațios peste oglinda apei; spre dreapta se afla o porțiune de mal noroios. Peste râu, înverzeau copacii din vechiul cimitir plin de victimele molimei. De-o parte și de alta a țințirimului se iviseră o mulțime de colibe ascuțite, ca niște buruieni răsărite peste noapte.

Sam ar fi putut să o ia ori la stânga, ori la dreapta, însă Caris observă, cu disperare, că alesese greșit. Cotise la dreapta, ceea ce nu-i oferea nicio soluție. Îl văzu alergând de-a lungul râului, cizmele sale lăsând urme adânci în mâl. Conetabilii îl fugăreau asemenea unor ogari care vânau un iepure. Lui Caris îi părea rău pentru Sam, așa cum îi părea mereu rău pentru iepurele condamnat. N-avea nimic de-a face cu simțul dreptății, ci doar cu faptul că Sam era acum victima, era prada.

Văzând că nu avea unde să se ducă, băiatul intră în apă.

Mungo rămăsese pe alea pavată din fața casei lor, iar acum se întoarse în direcția opusă, către stânga, și o luă la fugă spre pod.

Doi dintre adjuncții lui Mungo își lăsară bâtele să cadă, își scoaseră cizmele și hainele, după care săriră în apă, doar în cămăși. Ceilalți doi rămaseră pe mal, fie din cauză că nu știau să înoate, fie pentru că pur și simplu nu erau dispuși să sară în apă într-o zi rece ca aceasta. Cei doi înotători porniră pe urmele lui Sam.

Sam era puternic, însă haina sa groasă de iarnă era acum îmbibată cu apă și îl trăgea în jos. Caris privea cu o fascinație îngrozită cum oamenii legii câștigau teren.

Se auzi un strigăt din direcția opusă. Mungo ajunsese la pod și acum alerga de-a lungul lui, oprindu-se numai pentru a-i chema pe cei doi bărbați care nu intraseră în apă să vină după el. Aceștia îi răspunseră și o luară la fugă în direcția indicată.

Sam ajunsese pe malul opus chiar înainte ca cei doi înotători să-l prindă din urmă. Reuși să-și sprijine tălpile de fundul apei și începu să meargă cu mișcări sincopate spre fâșia de uscat, cu apa șiroindu-i din haine. La un moment dat se întoarse și văzu un conetabil adjunct la o lungime de braț în spatele lui. Bărbatul se dezechilibra, aplecându-se dintr-odată în față, iar Sam îl lovi în plină figură cu talpa cizmei îngreunate de apă. Adjunctul scoase un țipăt și căzu pe spate.

Cel de-al doilea ajutor de conetabil se dovedi mai precaut. Se apropie de Sam, însă apoi se opri, suficient de departe încât acesta să nu-l poată ajunge. Sam se răsuci și o luă la fugă, ieșind din apă la marginea cimitirului plin cu mormintele victimelor epidemiei de ciumă; însă conetabilul adjunct veni după el. Sam se opri din nou, iar următorul său făcu la fel. Băiatul își dădu seama că acesta se juca efectiv cu el. Scoase un urlat de furie și se năpusti la torționarul său. Conetabilul adjunct o zbughi înapoi, însă în spatele său se afla râul. Începu să alerge prin apa mică, însă aceasta îi încetinea înaintarea, iar Sam reuși să-l prindă.

Fugarul îl prinse pe conetabil de umeri, îl întoarse și îi dădu un cap în gură. De pe celălalt mal al râului, Caris auzi un pârâit sec când nasul sărmanului om se sparse. Sam îl aruncă într-o parte, iar trupul conetabilului adjunct se prăbuși moale, cu sângele țâșnindu-i din nas și colorând apa râului.

Sam se întoarse din nou către mal, însă Mungo îl aștepta acolo. Acum fugarul se afla mai jos decât următorul său, iar mișcările îi erau încetinite de apă. Mungo se năpusti spre el, apoi se opri, lăsându-l să înainteze, după care-și ridică bâta grea din lemn. Se prefăcu a lovi, Sam se feri, după care Mungo își puse într-adevăr arma în mișcare, nimerindu-l pe Sam chiar în creștet.

Părea o lovitură îngrozitoare, iar Caris suspină din cauza șocului, ca și cum ar fi primit-o chiar ea. Sam mugi de durere și-și duse mâinile la cap. Mungo, care avea experiență în a se lupta cu tineri puternici, îl lovi din nou cu bâta, de data aceasta în coaste, care rămăseseră descoperite. Sam se prăbuși în apă. Cei doi adjuncți care veniseră pe pod ajunseră și ei la fața locului. Se repeziră amândoi asupra lui Sam, ținându-l în apa mică de lângă mal. Bărbații pe care acesta îi lovise se răzbunară, lovindu-l cu sălbăticie, folosindu-și picioarele și pumnii, în timp ce tovarășii lor îl țineau bine. Când, într-un

final, Sam încetă cu totul să se mai zbată, se opriă și îl târâră afară din apă.

Cu mișcări îndemânatice, Mungo îi legă lui Sam mâinile la spate. Apoi conetabilii adjuncți îl târâră pe fugar înapoi în oraș.

— Vai, ce îngrozitor, reuși să îngaime Caris. Biata Gwenda!

83

Când se întrunea tribunalul ținutului, în orașul Shiring domnea o atmosferă ca de carnaval. Toate hanurile din jurul pieței erau pline ochi cu bărbați și femei, toți gătiți în hainele lor cele mai bune, strigând să li se aducă de băut și de mâncare. După cum era și firesc, orașul profita de ocazie pentru a organiza și un târg, iar piața era atât de aglomerată, încât, în ciuda lungimii sale de doar 200 de metri, nu putea fi străbătută în mai puțin de o jumătate de oră. Pe lângă negustorii care închiriaseră tarabe, se mai aflau și diverșii vânzători ambulanți: brutari cu lăzi pline de chifle, un scripcar ambulant, o seamă de cerșetori mutilați și orbi, prostituate care-și arătau sânii, un urs care dansa și un călugăr-cerșetor care rostea cu patos o predică.

Contele Ralph era una dintre puținele persoane care puteau traversa piața repede. Mergea călare, precedat de trei cavaleri și cu câțiva servitori în urmă, iar suita sa trecu prin labirintul târgului ca o lamă de plug, împingând mulțimea într-o parte și-n alta prin forța avântului lor și prin nepăsarea totală pe care o manifestau față de siguranța celor care se întâmpla să le stea în cale.

Înaintară călare până la poalele dealului pe care se înălța castelul șerifului. Ajunși în curte, își opriă caii cu mișcări spectaculoase și descălecară. Servitorii începură imediat să strige după grăjdari și hamali. Lui Ralph îi plăcea ca oamenii să se pună în mișcare la sosirea lui.

Era încordat. Fiul vechiului său dușman avea să fie judecat pentru crimă. Se afla foarte aproape de cea mai dulce răzbunare cu putință, însă o parte din el tremura la gândul că era totuși posibil ca aceasta să nu se realizeze. Era atât de tensionat, încât aproape că-i era rușine: n-ar fi vrut cu niciun preț ca vasalii săi să-și dea seama cât de mult însemna asta pentru el. Avusese grijă să ascundă până și de Alan Fernhill cât de mult își dorea ca Sam să fie spânzurat. Îi era teamă să nu se ivească vreo problemă chiar în ultimul moment. Nimeni nu știa mai bine decât el că mecanismul justiției putea să nu dea rezultatele scontate: în fond, el unul scăpase de spânzurătoare în două rânduri.

Dat fiind rangul său, avea dreptul să stea pe locul judecătorului la acest proces și să se asigure că nu apărea nicio tulburare în mersul firesc al lucrurilor.

Îi înmână frâiele unui grăjdar și aruncă o privire în jur. Castelul nu era nicidecum o fortificație militară. Semăna mai degrabă cu un han cu o curte în față, deși era o construcție solidă și bine păzită. Șeriful din Shiring se putea considera aici la adăpost de gândurile de răzbunare ale rudelor celor pe care-i aresta. La subsol se găseau numeroase temnițe unde erau ținuți prizonierii, iar sus se înșirau apartamente de oaspeți, unde judecătorii aflați în vizită puteau să se odihnească fără să fie deranjați.

Șeriful Bernard îl conduse pe Ralph în camera sa. Șeriful era reprezentantul regelui în ținut, fiind responsabil nu numai cu împărțirea dreptății, ci și cu încasarea impozitelor. Funcția era una bănoasă, salariul fiind suplimentat consistent cu tot felul de daruri, mită și procente din amenzi sau din cauțiuni. Relația dintre conte și șerif putea fi una delicată: contele avea un rang mai înalt, însă puterea judecătorească era independentă de autoritatea seniorului feudal. Bernard, un negustor de lână înstărit cam de aceeași vârstă cu Ralph, îl trata pe acesta cu un amestec neliniștitor de camaraderie și deferență.

Philippa îl aștepta pe Ralph în apartamentul care le fusese rezervat. Părul ei lung și cărunț era prins într-o coafură elaborată, iar hainele îi erau scumpe, în nuanțe de cenușiu și brun. Atitudinea ei trufașă îi sporise cândva frumusețea aristocrată, însă acum arăta pur și simplu ca o bătrână morocănoasă. Ar fi putut trece cu ușurință drept mama lui.

Ralph îi salută pe fiii săi, Gerry și Roley. Nu era sigur cum trebuia să se poarte cu copiii și pe ai săi nu-i vedea prea des: când erau în scutece, fuseseră îngrijiți de femei, bineînțeles, iar acum frecventau școala călugărilor. Se purta cu ei de parcă ar fi fost niște scutieri în slujba sa, când dându-le ordine, când glumind cu ei prietenește. Avea să-i fie mai ușor să le vorbească odată ce creșteau. Oricum, nu părea să conteze prea tare: orice ar fi făcut, ei îl priveau ca pe un erou.

— Măine o să stați pe banca judecătorului, în sala de judecată, îi anunță el. Vreau să vedeți cum se face dreptate pe lumea asta.

Băiatul cel mare, Gerry, întrebă:

— Putem să mergem prin târg în după-amiaza asta?

— Da. Spuneți-i lui Dickie să vină cu voi.

Dickie era unul dintre servitorii de la Earlcastle.

— Poftim, luați și niște bani de cheltuială.

Le dădu fiecăruia câte un pumn de monede din argint.

Băieții ieșiră. Ralph se așează în capătul opus al încăperii față de Philippa. Nu o atingea niciodată și încerca să păstreze distanța, astfel încât așa ceva să nu se întâmple nici măcar din greșeală. Era sigur că ea se îmbrăca și se purta ca o femeie bătrână pentru a se asigura că nu îl atrăgea cu nimic. De asemenea, se ducea la biserică zilnic.

Era o relație ciudată, având în vedere că era vorba despre două persoane care concepuseră un copil împreună, însă se complăceau în ea de ani de zile și lucrurile n-aveau să se schimbe niciodată. Cel puțin îi lăsa libertatea să pipăie diverse slujnice și să mai aibă câte-o aventură cu vreo fetișcană de tavernă.

Cu toate acestea, erau nevoiți să discute despre copii. Philippa avea opinii puternice și, în timp, Ralph își dăduse seama că era mai simplu să discute lucrurile cu ea în loc să ia decizii unilaterale, după care să se certe atunci când nu cădeau de acord.

Acum, Ralph spuse:

— Gerald e suficient de mare ca să devină scutier.

Philippa îi răspunse:

— De acord.

— Bine! făcu Ralph surprins, fiindcă se așteptase să se lovească de împotrivirea ei.

— Am discutat deja cu David Monmouth despre el, adăugă ea.

Asta explica de ce fusese atât de cooperantă. Era cu un pas înaintea sa.

— Înțeleg, zise el, încercând să câștige niște timp pentru a reevalua lucrurile.

— David e dispus să-l primească și ne-a sugerat că ar fi bine să-l trimitem imediat ce o să împlinească 14 ani.

Gerry nu avea decât 13 ani. De fapt, Philippa amâna plecarea lui cu aproape un an. Dar nu aceasta era principala grijă a lui Ralph. David, contele de Monmouth, era căsătorit cu fiica Philippei, Odila.

— Timpul petrecut ca scutier e menit să transforme un băiat într-un bărbat în toată firea, rosti Ralph. Dar lui Gerry o să-i fie prea ușor cu David. Sora lui vitregă îl îndrăgește prea mult – probabil că o să-l protejeze cu fiecare ocazie. Ar putea fi favorizat. După un moment de gândire, adăugă: Presupun că tocmai de aceea vrei să-l trimitem acolo.

Femeia nu negă acuzația, însă spuse:

— Mă gândeam că o asemenea ocazie ți-ar permite să-ți întărești alianța cu contele de Monmouth.

Avea dreptate. David era cel mai important aliat al lui Ralph din rândul nobilimii. Trimiterea lui Gerry la curtea lui

Monmouth ar fi creat încă o legătură între cei doi conți. Era posibil ca David să ajungă să-l îndrăgească pe băiat. În anii care urmau, poate că fiii contelui de Monmouth aveau să fie scutieri la Earlcastle. Asemenea legături de familie erau efectiv neprețuite.

— O să ai tu grijă ca băiatul să nu fie cocoloșit acolo? întrebă Ralph.

— Bineînțeles.

— Ei bine, atunci sunt și eu de acord.

— Bun. Mă bucur că am stabilit asta.

Philippa se ridică.

Însă Ralph nu terminase.

— Și cu Roley ce facem? Ar putea să se ducă și el, ca să rămână împreună.

Ralph își dădea seama că Philippei nu-i plăcea deloc ideea aceasta, însă era prea inteligentă să-l contrazică direct.

— Roley e un pic prea mic, spuse ea, ca și cum ar fi analizat cu grijă propunerea. Plus că nu a învățat încă bine scrierea și citirea.

— Scrisul și cititul nu sunt la fel de importante pentru un nobil pe cât este să învețe să se lupte. La urma urmelor, e al doilea pe linia de moștenitori ai titlului de conte. Dacă i s-ar întâmpla ceva lui Gerry...

— Doamne ferește!

— Amin.

— Și totuși, eu consider că ar trebui să așteptăm până o să facă 14 ani.

— Nu știu ce să zic... Roley a fost mereu un pic efeminat. Uneori îmi aduce aminte de fratele meu, Merthin. Ralph distinsese o licărire de frică în ochii ei. Presupuse că era din cauză că îi era teamă să renunțe la băiețelul ei. Era tentat să insiste, doar așa, ca să o chinuie. Însă Roley avea doar zece ani, era totuși prea devreme ca să devină scutier. O-m vedea noi, spuse el neangajat. Va trebui să se călească, mai devreme sau mai târziu.

— Toate la timpul lor, rosti Philippa.

Judecătorul, sir Lewis Abingdon, nu era din partea locului, ci era un avocat din Londra, de la tribunalul regal, trimis într-un tur prin țară, pentru a prezida cazurile grave cu care se confruntau tribunalele locale. Acesta avea o față cărnoasă, cu tenul rozaliu, și o barbă blondă. De asemenea, era cu zece ani mai tânăr decât Ralph.

Ralph își spuse că n-ar fi trebuit să se mire. Acum avea 44 de ani. Jumătate din generația sa fusese ucisă de ciumă. Și

totuși, continua să fie surprins observând cum pozițiile de putere și distincție erau ocupate de bărbați mai tineri decât el.

Așteptară împreună cu Gerry și Roley într-o cameră laterală de la hanul Tribunalului, până ce se adunară jurații și prizonierii fură aduși de la castel. Din discuție, Ralph află că sir Lewis participase și el la bătălia de la Crecy, în calitate de scutier, deși Ralph nu-și amintea să-l fi văzut pe acolo. Judecătorul îl trata pe Ralph cu o politețe precaută.

Contele încercă subtil să-și dea seama cât de inflexibil era judecătorul.

— În practică, Ordonanța muncitorilor cu ziua e foarte greu de impus, zise el. Când țăranii descoperă o modalitate de a câștiga bani, își pierd orice urmă de respect față de lege.

— Pentru fiecare fugar care muncește pentru o simbrie ilegal de mare, există un angajator dispus să i-o plătească, replică judecătorul.

— Exact! Călugărițele de la stăreția Kingsbridge nu au respectat niciodată Ordonanța.

— E dificil să le ceri socoteală unor călugărițe.

— Nu înțeleg de ce.

Sir Lewis schimbă subiectul.

— Vă interesează în mod deosebit cazurile din dimineața asta? întrebă el.

I se comunicase probabil că era destul de neobișnuit ca Ralph să dorească a-și exercita dreptul de a sta alături de judecător.

— Criminalul e un șerb de-ai mei, recunoscui Ralph. Dar principalul motiv pentru care mă aflu aici e pentru a le arăta băieților acestora cum funcționează justiția. Când o-i da eu colțul, unul din ei o să fie conte. N-ar fi rău să asiste și la execuțiile de mâine. Cu cât se obișnuiesc mai repede să vadă oameni murind, cu atât mai bine.

Lewis dădu din cap, exprimându-și acordul.

— Fiii de nobili nu-și pot permite să fie slabi de înger.

Îl auziră pe grefier lovindu-și ciocănașul de lemnul pupitrului, iar hărmălaia din camera învecinată amuți treptat. Neliniștea lui Ralph nu se domolise: conversația avută cu sir Lewis nu-i adusese prea multe informații. Dar poate că și acesta era un răspuns: de obicei, o asemenea reținere însemna că judecătorul nu era un om ușor de influențat.

Judecătorul deschise ușa, după care se dădu la o parte, lăsându-l pe conte să intre primul.

În capătul apropiat al încăperii se afla un podium pe care fuseseră puse două jilțuri mari din lemn. Lângă ele se afla o bancă joasă. Din mulțime se ridică un murmur de interes când Gerry și Roley se așezară pe bancă. Oamenii erau mereu

fascinați când îi vedeau pe copiii care aveau să devină seniorii lor. Dar, pe lângă asta, Ralph își dădu seama că cei doi băieți aveau un aer de inocență care nu se potrivea deloc cu o sală de judecată, unde totul era legat de violență, furt și necinste. Arătau ca niște mielusei rătăciți într-o cocină.

Ralph se așeză pe unul dintre cele două jilțuri și se gândi la ziua aceea din urmă cu 22 de ani, când se înfățișase chiar în această sală de judecată, acuzat de viol – o învinuire ridicolă atunci când era vorba despre un senior, iar așa-numita victimă, una dintre iobagele sale. Philippa se aflase în spatele acelei acuzații răuvoitoare. Ei bine, o făcuse să sufere cu vârf și îndesat pentru asta.

La proces, Ralph își croise drum afară din sala de tribunal prin violență, imediat ce judecătorul îl proclamase vinovat. Ulterior, fusese amnistiat și se alăturase armatei regale în campania din Franța. Sam nu avea cum să evadeze: nu purta armă, iar gleznele îi erau prinse în lanțuri grele. Iar războaiele cu Franța se încheiaseră de mult, așa că nu se mai împărțeau amnistii în stânga și-n dreapta.

În timp ce se citea actul de acuzare, Ralph îl cercetă pe Sam. Băiatul avea constituția lui Wulfric, nu a Gwendei – era un flăcău înalt, cu umerii lați. Ar fi fost un ostaș foarte folositor, dacă ar fi avut o obârșie mai nobilă. Nu prea semăna cu Wulfric, deși trăsăturile sale îi păreau foarte familiare. Ca mulți acuzați, acum afișa un aer de sfidare, în încercarea de a-și ascunde frica din suflet. Ralph își aminti că exact așa se simțise și el.

Nathan Vătaful, tatăl decedatului, fu primul martor. Acesta depuse mărturie că Sam era unul dintre iobagii contelui Ralph și că nu i se dăduse permisiune să plece la Oldchurch. Spuse că îl trimisese pe Jonno să o urmărească pe Gwenda în speranța că așa ar fi putut să dea de urma fugarului. Nu era un om care să atragă simpatia celor prezenți, însă durerea lui era adevărată. În sinea sa, Ralph se declară mulțumit: era mărturia care avea să obțină condamnarea acuzatului.

Mama lui Sam stătea lângă el, cu creștetul în dreptul umărului lui. Gwenda nu era o femeie frumoasă: ochii ei închiși la culoare erau poziționați prea aproape de nasul acvilin, iar fruntea și bărbia i se terminau în două unghiuri ascuțite, dându-i înfățișarea unui rozător hotărât. Și totuși, avea ceva puternic sexual, chiar și acum, că ajunsese la vârsta a doua. Trecuseră mai bine de 20 de ani de când Ralph se culcase cu ea, însă și-o aducea aminte ca și cum ar fi fost ieri. O făcuseră într-o cameră de la hanul Bell din Kingsbridge, iar el o pusese să îngenuncheze pe pat. Imaginea aceea îi stăruia

în minte și acum, iar gândul la trupul ei zvelt îl excita. Își amintea și că avea o groază de păr, de culoare întunecată.

Dintr-odată, ochii li se întâlniră. Gwenda îi susținu privirea și păru să simtă cumva la ce anume se gândea. Pe patul acela fusese indiferentă și complet nemișcată la început, acceptându-l cu pasivitate, pentru că o obligase să se supună; și totuși, la final, se întâmplase ceva ciudat cu ea și, aproape împotriva propriei voințe, ajunsese să se miște în același ritm cu el. Probabil că și ea își amintise același lucru, căci chipul ei banal fu marcat de o expresie rușinată, iar ochii ei se feriră repede.

Lângă Gwenda se afla alt tânăr, iar Ralph deduse că era cel de-al doilea fiu. Acesta semăna mai mult cu ea: mic, dar puternic, cu un aer viclean. Ralph observă că avea o căutătură foarte concentrată, ca și cum ar fi fost curios ce se petrecea în mintea unui conte și ar fi sperat să găsească răspunsul pe chipul lui Ralph.

Însă cel care-l interesa cel mai mult pe Ralph era tatăl. Îl ura pe Wulfric de la încăierarea lor de la Târgul de Lână din 1337. Din reflex, își duse mâna la osul spart al nasului. În anii care se scurseseră de atunci, Ralph mai fusese rănit și de alți bărbați, însă niciunul nu-i afectase mândria într-atât. Cu toate acestea, răzbunarea sa asupra lui Wulfric fusese teribilă. „L-am privat timp de un deceniu de moștenirea la care avea dreptul, își spuse Ralph. M-am culcat cu nevasta lui. Eu am fost cel care l-a lăsat cu cicatricea aceea de pe obraz, când a încercat să mă oprească să fug chiar din această sală de judecată. L-am târât înapoi acasă atunci când a vrut la rândul lui să fugă. Iar acum o să-i trimit fiul la spânzurătoare.”

Wulfric era mai corpulent decât pe vremuri, dar își purta greutatea cu grație. Avea o barbă înspicată cu fire albe, care însă nu creștea de-a lungul cicatricei prelungi rămasă în urma loviturii de sabie pe care i-o aplicase Ralph. Avea chipul ridat și tăbăcit de munca în aer liber. Dacă Gwenda avea o expresie furioasă, cea a lui Wulfric era mai degrabă îndurerată. În timp ce sătenii din Oldchurch depuseră mărturie că Sam îl omorâse pe Jonno cu o cazma de stejar, ochii Gwendei aruncau fulgere sfidătoare, însă pe fruntea lată a lui Wulfric apăru o cută de suferință și neliniște.

Președintele juriului întreabă dacă Sam avusese motive să se teamă pentru propria viață.

Această întrebare nu fu deloc pe placul lui Ralph, întrucât sugera că acuzatul ar fi putut avea o scuză pentru ceea ce făcuse.

Un țăran slab, cu un singur ochi, răspunse:

— Nu îi era frică de vătaf, nu... Dar cred că îi era frică de maică-sa, totuși.

Din mulțime se auziră chicoteli.

Același jurat se interesă dacă Jonno făcuse ceva prin care să provoace atacul, o altă întrebare care-l irită pe Ralph prin faptul că ar fi putut crea un fel de compasiune pentru Sam.

— Să-l provoace? repetă chiorul. Numa' lovindu-l peste față cu lanțurile de fier, dacă asta vi se pare provocare.

Ceilalți râseră cu poftă.

Wulfric părea cu totul uluit. Judecând după expresia sa, se întreba cum puteau oamenii să râdă, când aici se decidea soarta fiului său?

Îngrijorarea lui Ralph creștea. Atitudinea președintelui juriului nu i se părea deloc potrivită.

Sam fu chemat să depună mărturie, iar Ralph observă că tânărul semăna mai mult cu Wulfric când vorbea. Ținea capul ușor înclinat și avea un anume gest din mână care îl duse imediat cu gândul la Wulfric. Sam declară cum se oferise să continue discuția cu Jonno a doua zi dimineața, însă acesta reacționase printr-un atac-surpriză, încercând să-i prindă cătușele la picioare.

Ralph i se adresă judecătorului încet:

— Niciunul dintre aspectele acestea nu schimbă cu nimic lucrurile, rosti el pe un ton de indignare suprimată. Dacă se temea, dacă a fost provocat, dacă s-a oferit să discute a doua zi...

Sir Lewis nu spuse nimic. Ralph continuă:

— Ce contează este că e vorba despre un fugar care a omorât un om care venise să-l aducă înapoi.

— Asta e clar că a făcut-o, încuviință sir Lewis precaut, fără să-i dea satisfacție lui Ralph.

Ralph cercetă mulțimea de spectatori. Printre ei se afla și Merthin împreună cu soția lui. Înainte de a deveni călugăriță, lui Caris îi plăcuse să se îmbrace la modă, iar după ce părăsise mănăstirea revenise la acest obicei. Astăzi purta o rochie făcută din două tipuri de material, în culori contrastante, albastru și verde, o pelerină de stofă de lână stacojie de Kingsbridge și o pălărioară rotundă. Ralph își aminti că era prietenă din copilărie cu Gwenda, ba chiar că fusese și ea cu ei în ziua când îl văzuseră pe Thomas Langley omorând doi oșteni în pădure. Merthin și Caris sperau, de dragul Gwendei, că Sam avea să fie tratat cu indulgență. „Nu și dacă depinde de mine câtuși de puțin”, își spuse Ralph.

Succesoarea lui Caris în funcția de stareță, maica Joan, era și ea în sala de judecată, probabil pentru că valea Outhenby aparținea mănăstirii de maici și, prin urmare, Sam fusese angajat în mod ilegal de aceasta. „Joan ar trebui să fie în boxa acuzaților, alături de Sam”, decretă Ralph în sine sa, însă,

când îi întâlnește privirea, stareța îl săgetă cu o căutătură acuzatoare, ca și cum ar fi fost de părere că moartea lui Jonno era mai mult vina lui decât a ei.

Starețul de la Kingsbridge nu venise. Sam era nepotul de soră al lui Philemon, însă cu siguranță acesta din urmă nu voia să atragă atenția asupra faptului că era înrudit cu un criminal. Ralph își amintea că, pe vremuri, Philemon nutrea o afecțiune protectoare față de sora sa mai mică, dar poate că aceasta se diminuase în decursul anilor.

Bunicul lui Sam, Joby, un bărbat cu o reputație mai mult decât îndoielnică, era de asemenea prezent: devenise un bătrânel cu părul alb, cocârjat și fără dinți. De ce venise? Relația sa cu Gwenda era foarte tensionată de ani buni și era puțin probabil să nutrească cine știe ce iubire față de nepotul său. Probabil că venise ca să fure monede din pungile oamenilor în timp ce aceștia urmăreau absorbiți procesul.

Sam se așază din nou, iar sir Lewis ținu o cuvântare foarte scurtă. Cuvintele sale fură pe placul lui Ralph:

— Era Sam din Wigleigh un fugar? întrebă el. Avea Jonno Vătaful dreptul să-l aresteze? Și... l-a ucis Sam pe Jonno, cu cazmaua? Dacă răspunsul la aceste trei întrebări este unul afirmativ, atunci Sam se face vinovat de crimă.

Ralph era surprins și ușurat. Nu regăsea în cuvintele judecătorului nicio aiureală legată de faptul că Sam fusese sau nu provocat. La urma urmei, se dovedea că judecătorul era totuși un om cu scaun la cap.

— Care e verdictul? ceru să știe judecătorul.

Ralph își aținti privirea asupra lui Wulfric. Acesta era năucit de suferință.

„Asta se întâmplă cu toți cei care mă sfidează”, își zise Ralph în gând și își dori să poată rosti cu glas tare aceste cuvinte.

Wulfric îl privi și el. Ralph îl fixa în continuare, încercând să-i citească gândurile. Ce sentimente erau în sufletul celui alt? Ralph văzu clar că dominantă era frica. Wulfric nu mai dăduse niciodată dovadă de frică față de Ralph, însă acum se prăbușise. Fiul său avea să moară, iar această lovitură îi subminase întreaga ființă. În timp ce se uita fix în ochii îngroziți ai lui Wulfric, inima lui Ralph fu inundată de o satisfacție profundă. „După 24 de ani, am reușit să te zdrobesc, își spuse. Ți-e frică, în sfârșit.”

Jurații începură să delibereze. Președintele juriului părea a se contrazice cu ceilalți. Ralph îi privea nerăbdător. „Doar n-au îndoieli după tot ce le-a spus judecătorul, nu?” Și totuși, când venea vorba despre juriu, era conștient că nimic nu era sigur.

„Oare e posibil să scape în faza asta?” se întreba Ralph neliniștit.

Se părea că ajunseseră la o hotărâre, deși Ralph nu putea să-și dea seama ce facțiuni câștigase. Președintele juriului se ridică.

— Noi, juriul, îl declarăm pe Sam din Wigleigh vinovat de crimă, rosti el.

Ralph urmărea cu aviditate reacția vechiului său dușman. Wulfric arăta atât de îndurerat, încât ai fi crezut că fusese înjunghiat. Fața îi păli și ochii i se închiseră, ca și cum întreaga lui ființă s-ar fi sfârâmat la auzul verdictului. Ralph făcu un efort pentru a nu zâmbi triumfător.

Sir Lewis se întoarse către Ralph, iar acesta își desprinsă privirea de la Wulfric.

— Ce sentință credeți că s-ar potrivi? întrebă judecătorul.

— Din punctul meu de vedere, nu există decât una singură.

Sir Lewis dădu din cap, în semn de încuviințare.

— Juriul n-a făcut vreo recomandare de clemență.

— Nu vor să vadă un fugar scăpând de pedeapsa cuvenită pentru uciderea vătafului din satul lui.

— Pedeapsa capitală, atunci?

— Bineînțeles!

Judecătorul își îndreptă din nou atenția asupra completului de judecată. Ralph își întoarse privirea spre Wulfric. Toți ceilalți se uitau la sir Lewis. Judecătorul spuse:

— Sam din Wigleigh, l-ai ucis pe fiul vătafului din satul tău și pentru asta te condamn la moarte. O să fii spânzurat în piața din Shiring, mâine în zori, și fie ca Domnul să-Și facă milă de tine și să-ți ierte păcatele!

Wulfric se clătină. Mezinul îl apucă de braț și îl susținu, căci altfel s-ar fi prăbușit. „Lasă-l să cadă, ar fi vrut să-i spună Ralph; e terminat.”

Ralph își mută privirea la Gwenda. Aceasta îl ținea de mână pe Sam, însă se uita la Ralph. Expresia de pe fața ei îl luă prin surprindere. Acesta se aștepta la durere, lacrimi, țipete, istericale. Însă ea nu făcea altceva decât să-l privească fix. În ochii ei era o licărire de ură, dar și altceva: sfidare. Spre deosebire de soțul ei, ea nu părea zdrobită. Nu credea că procesul se încheiase cu adevărat.

Cu iritare, Ralph își dădu seama că expresia Gwendei sugera că aceasta avea un as în mânecă.

Când Sam fu scos din sala de judecată, Caris era în lacrimi, însă Merthin nu se putea preface a fi îndurerat. Era, într-

adevăr, o tragedie pentru Gwenda, și îi părea extrem de rău și pentru Wulfric. Și totuși, condamnarea lui Sam nu era cu nimic greșită, din punctul de vedere al restului lumii. Jonno Vătaful se dusesse după el în virtutea legii. Poate că era vorba despre o lege defectuoasă, asupritoare, însă asta nu-i dădea lui Sam dreptul să îl ucidă pe Jonno. În fond, și Nate Vătaful era îndurerat acum. Faptul că nimeni nu-l simpatiza pe Nate nu schimba cu nimic situația.

În fața instanței fu adus un hoț, iar Merthin și Caris părăsiră tribunalul, oprindu-se în salonul tavernei. Merthin luă niște vin și îi turnă o cupă și lui Caris. Câteva secunde mai târziu, apărură și Gwenda.

— E amiază, spuse ea. Avem la dispoziție 18 ceasuri ca să îl salvăm pe Sam.

Merthin își ridică privirea către ea, surprins.

— La ce te gândești? întrebă el.

— Trebuie să-l facem pe Ralph să-i ceară regelui să-l amnistieze.

Această soluție părea extrem de improbabilă.

— Și cum ai de gând să-l convingi să facă una ca asta?

— Păi nu pot, evident, răspunse Gwenda. Însă tu, da.

Merthin se simțea ca și cum ar fi fost prins într-o capcană. Nu credea că Sam merita să fie amnistiat. Pe de altă parte însă era greu să refuze rugămințile unei mame disperate. Îi zise:

— Am mai intervenit o dată pentru tine pe lângă Ralph... Îți mai aduci aminte?

— Bineînțeles, replică Gwenda. Atunci când a refuzat să-l lase pe Wulfric să moștenească pământurile tatălui lui.

— Și m-a refuzat fără să clipească.

— Știu, făcu ea. Dar trebuie să încerci.

— Nu sunt sigur că sunt cel mai nimerit pentru asta.

— La cine altcineva și-ar pleca urechea, dacă nu la tine?

Aici avea dreptate. Merthin avea puține șanse de reușită, însă toți ceilalți nu aveau deloc.

Caris vedea limpede că nu prea voia să se lase convins, așa că se ralie și ea cauzei Gwendei.

— Te rog, Merthin, spuse ea. Gândește-te cum te-ai simți dacă ar fi fost vorba despre Lolla.

Merthin tocmai se pregătea să-i răspundă că fetele nu se băteau, după care își dădu seama că, știind-o pe Lolla, nu putea fi atât de sigur în privința aceasta. Lăsa să-i scape un oftat.

— Cred că e o încercare moartă din fașă, rosti el. Se uită la Caris și adăugă: Dar, de dragul tău, o s-o fac.

Gwenda insistă:

— De ce nu te duci acum?

— Pentru că Ralph participă încă la ședința de judecată.

— E aproape vremea prânzului. Mai mult ca sigur că o să termine în curând. Ai putea aștepta în camera particulară.

Merthin n-avea cum să nu-i admire hotărârea.

— Bine, cedă el.

Ieși din salon și ocoli taverna, până ajunse în spate. Lângă ușa camerei particulare a judecătorului era postat un oștean.

— Sunt fratele contelui, îi spuse Merthin. Starostele Merthin din Kingsbridge.

— Da, domnule staroste, vă cunosc, răspunse bărbatul. Sunt convins că n-o să fie nicio problemă dacă îl așteptați înăuntru.

Merthin intră în odaia strâmtă și se așează. Nu-i plăcea deloc că era nevoit să-i ceară fratelui său o favoare. Nu mai fuseseră apropiați de zeci de ani. Ralph se transformase de mult într-un om de nerecunoscut pentru Merthin. Gândindu-se mai bine, acesta își dădea seama că nu-l cunoștea pe bărbatul care fusese în stare să o violeze pe Annet și să o ucidă pe Tilly. I se părea imposibil ca o asemenea brută să fie versiunea adultă a băiețelului pe care Merthin îl numea fratele său. De la moartea părinților lor, nu se întâlniseră decât la evenimente oficiale și chiar și atunci vorbiseră foarte puțin. Era o mare îndrăzneală din partea lui să se folosească de relația lor ca justificare pentru solicitarea unei favori. N-ar fi făcut-o pentru Gwenda. Însă pentru Caris trebuia.

Nu fu nevoit să aștepte mult timp. După câteva minute, judecătorul și contele intrară în încăpere. Merthin observă că fratele său șchiopăta – urmările rănii suferite în războiul cu Franța se agravau odată cu trecerea anilor.

Sir Lewis îl recunoscuse pe Merthin și dădu mâna cu el. Ralph îi urmă exemplul și spuse pe un ton ironic:

— O vizită din partea fratelui meu... ce plăcere rară!

Nu era tocmai o împunsătură nemeritată, iar Merthin o primi cu o mișcare din cap, acceptând-o.

— Pe de altă parte, rosti el, cred că, dacă există vreo persoană care poate să-ți ceară să dai dovadă de clemență, atunci eu sunt acela.

— Ce nevoie ai tu de clemență? Ai omorât pe careva?

— Nu încă.

Sir Lewis chicoti.

Ralph continuă:

— Atunci despre ce e vorba?

— Amândoi o știm pe Gwenda de când eram mici și ne jucam împreună.

Ralph dădu din cap în semn de încuviințare.

— Am tras în câinele ei cu arcul acela pe care l-ai făcut tu.

Merthin uitase cu desăvârșire acel incident. Din perspectiva prezentului, își dădu seama că fusese un semn revelator în ceea

ce privea evoluția ulterioară a lui Ralph.

— Poate că tocmai de-aceea ar trebui să te arăți milostiv.

— Eu, unul, cred că băiatul lui Nate Vătaful e mai important decât un afurisit de câine, tu nu?

— Nici n-am vrut să spun altceva, ci doar că ai putea compensa cruzimea de care ai dat dovadă atunci cu o faptă de milostenie acum.

— Să compensez? repetă Ralph, cu glasul căpătând accente din ce în ce mai grave de furie, iar Merthin își dădu seama imediat că lupta pentru o cauză pierdută. Să compensez? Își lovi ușor degetul de osul spart al nasului. Și ce compensează asta? Apoi își îndreptă degetul către Merthin, într-un gest agresiv: Îți spun eu acușica de ce nu o să-l amnistiez pe Sam. Pentru că m-am uitat la fața lui Wulfric azi, în tribunal, fix când fiu-său era declarat vinovat de crimă, și știi ce am văzut pe ea? Frică. Țărănoiul acela obraznic se teme în sfârșit de mine, după atâta timp. Am reușit să-l îngenunchez.

— Lucrul ăsta chiar înseamnă atât de mult pentru tine?

— Aș trimite și șase oameni la spânzurătoare să văd licărirea aia în ochii lui.

Merthin era gata să renunțe, însă se gândi la cât de mare era durerea Gwendei, așa că mai încercă o dată.

— Și dacă ai reușit să-l îngenunchezi, nu înseamnă că ți-ai atins scopul? zise el. Lasă-l pe băiat să trăiască. Cere-i regelui să-l amnistieze.

— Nu. Vreau ca Wulfric să rămână exact așa cum e acum.

În momentul acela, Merthin își dori să nu fi venit. Orice presiune exercitată asupra lui Ralph nu făcea decât să-i aducă la suprafață latura cea mai urâtă. Merthin era îngrozit de răutatea și de setea de răzbunare de care dădea dovadă. Nu mai voia să vorbească vreodată cu fratele lui. Cumva, sentimentul îi era familiar: mai avusese asemenea revelații legate de acesta. În mod inexplicabil, ori de câte ori i se reamintea adevărata lui natură, simțea același șoc.

Merthin dădu să plece.

— Ei, trebuia să încerc, spuse. La revedere.

Ralph deveni amabil.

— Hai la castel, la prânz, rosti el. Șeriful pune mereu mâncare bună pe masă. Adu-o și pe Caris cu tine. O să stăm și noi de vorbă cum se cuvine. E și Philippa – pe ea o simpatizați, nu?

Merthin nu avea nici cea mai mică intenție să se ducă.

— Să vorbesc cu Caris, răspunse el.

Știa foarte bine că soția lui ar fi preferat să ia prânzul cu Lucifer decât cu Ralph.

— Poate ne vedem mai târziu, atunci.

Merthin plecă, bucuros că scăpase de acolo.

Se întoarse în salon. Caris și Gwenda îl urmăriră cu privirea, nerăbdătoare, în timp ce traversă încăperea. Merthin clătină din cap.

— Am făcut tot ce-am putut, zise el. Îmi pare rău.

Gwenda se așteptase la asta. Era dezamăgită, dar nu surprinsă. Își spusese că trebuia să încerce mai întâi prin intermediul lui Merthin. Cealaltă soluție pe care o avea la dispoziție era cu mult mai drastică.

Îi mulțumi la repezeală lui Merthin și plecă de la han, îndreptându-se către castelul aflat în vârful colinei. Wulfric și Davey se duseseră la o tavernă ieftină de la marginea orașului, unde aveau să-și cumpere un prânz consistent pentru doar un sfert de penny. Oricum, Wulfric nu se pricepea la asemenea lucruri. Puterea și cinstea sa erau total inutile când venea vorba de tratat cu Ralph și cu cei de teapa sa.

În plus, nu putea permite ca Wulfric să afle vreodată cum spera să-l poată convinge pe Ralph.

Cum urca la deal, auzi ropot de cai în urma ei. Se opri și se întoarse. Era chiar contele, cu suita sa și cu judecătorul. Rămase nemișcată și îl fixă insistent pe Ralph, asigurându-se că acesta îi întâlnește privirea când trecu. Mai mult ca sigur, avea să-și dea seama că venea la el.

Câteva minute mai târziu, ajunsese în curtea castelului, însă mai departe nimeni nu avea voie să intre în reședința șerifului. Gwenda își croi drum până la veranda clădirii principale și vorbi cu intendentul sălii.

— Eu sunt Gwenda din Wigleigh, îi spuse ea. Te rog să-i transmiți contelui Ralph că vreau să-l văd între patru ochi.

— Da, da, îi răspunse intendentul. Uită-te bine în jurul tău: toți oamenii ăștia vor să intre la conte, la judecător sau la șerif.

În curte se aflau alte 20–30 de persoane, unele dintre ele ținând în mâini suluri de pergament.

Gwenda era pregătită să-și asume un risc teribil pentru a-și salva fiul de la spânzurătoare, dar pentru asta trebuia să vorbească cu Ralph înainte de ivirea zorilor.

— Cât? îl întrebă ea pe intendent.

Bărbatul o privi cu mai puțin dispreț ca până atunci.

— Nu pot să-ți promit că o să te și primească.

— Dar poți să-i spui cine sunt.

— Doi șilingi. 24 de penny de argint.

Era vorba despre o sumă mare, însă Gwenda avea toate economiile ei în punga pe care o ținea la brâu. Și totuși, nu era încă pregătită să-i dea banii.

— Cum mă cheamă? întrebă ea.

— Nu știu.

— Tocmai ți-am spus. Cum poți să-l anunți pe contele Ralph cine îl caută, dacă nu ții minte?

Bărbatul ridică din umeri.

— Mai spune-mi o dată.

— Gwenda din Wigleigh.

— Bine, o să-i transmit.

Gwenda își strecură mâna în pungă, scoase un pumn de monede din argint și îi numără 24. Era vorba despre simbria pe o săptămână a unui muncitor. Se gândi la munca grea depusă pentru a câștiga banii aceștia. Iar acum un ușier leneș și arrogant avea să-i primească aproape degeaba.

Intendentul întinse mâna.

Gwenda îl întrebă:

— Cum mă cheamă?

— Gwenda.

— Gwenda de unde?

— Din Wigleigh. Apoi adăugă: De-acolo e și criminalul pe care l-au judecat de dimineață, nu?

Gwenda îi dădu banii.

— Contele o să vrea să mă primească, îi zise pe cel mai impunător ton de care era în stare.

Intendentul băgă monedele în buzunar.

Gwenda se retrase în curte, fără să știe dacă nu cumva aruncase banii aceia în vânt.

Câteva clipe mai târziu, zări o siluetă cunoscută, cu un cap mic cocoșat pe niște umeri lați: Alan Fernhill. Era o întâmplare norocoasă. Acesta tocmai traversa curtea, de la grajduri către sala mare. Ceilalți oameni veniți cu diverse solicitări nu îl recunoscuseră. Gwenda se proțăpi în calea lui.

— Bună ziua, Alan, rosti ea.

— Acum sunt sir Alan.

— Felicitări. Poți să-i spui contelui Ralph că vreau să-l văd?

— Nu-i nevoie să te mai întreb pentru ce anume.

— Transmite-i că vreau să-l văd între patru ochi.

Alan ridică dintr-o sprânceană.

— Fără supărare, dar data trecută erai o fetișcană. Acum ai cu 20 de ani mai mult.

— Nu crezi c-ar fi mai bine să-l lași pe el să hotărască?

— Bineînțeles. Alan schiță un zâmbet insultător. Știu sigur că n-a uitat după-amiaza aceea de la Bell.

Bineînțeles, Alan fusese și el prezent. O privise pe Gwenda cum își dăduse jos rochia, se holbase la trupul ei gol. O văzuse ducându-se spre pat și îngenunchind pe saltea, cu spatele la ei. Râsese grosolan când Ralph spusese că era mai arătoasă văzută din spate.

Gwenda își ascunse repulsia și rușinea provocate de aceste amintiri.

— Chiar speram că nu a uitat, zise ea pe un ton cât mai neutru.

Ceilalți oameni care așteptau în curte își dădură seama că Alan era, cel mai probabil, un personaj important. Începură să se înghesuie în jurul lui, implorând și cerând să fie primiți. Alan îi împinse la o parte din calea sa și intră în sala mare.

Gwenda se puse pe așteptat.

După o oră, îi fu clar că Ralph n-avea de gând să o primească înainte de masa de prânz. Reuși să găsească o bucată de pământ relativ uscat și se așeză acolo, cu spatele sprijinit de zid, fără să-și desprindă nicio clipă ochii de la intrarea în sala mare.

Trecu a doua oră, după care a treia. Deseori ospetele nobililor durau și toată după-amiaza. Gwenda se întreba cum de puteau să mănânce și să bea încontinuu atât timp. Cum de nu crăpau?

Ea nu mâncase nimic toată ziua, însă era prea tensionată pentru a simți foamea.

Era o zi cenușie de aprilie, iar cerul începu să se întunece devreme. Gwenda tremura, așezată pe pământul rece, însă rămase pe loc. Aceasta era singura ei șansă.

La un moment dat, niște servitori ieșiră din clădire pentru a aprinde torțele din curte. În spatele unora dintre obloanele de pe fațadă apărură luminițe. Se lăsă întunericul, iar Gwenda își dădu seama că nu mai erau decât în jur de 12 ore până în zori. Se gândea la Sam, care acum ședea pe pardoseala vreuneia dintre temnițele subterane ale castelului și se întrebă dacă îi era frig. Făcea eforturi pentru a-și alunga lacrimile.

„Nu s-a terminat încă”, își tot spunea, însă curajul începuse să-i slăbească.

O siluetă înaltă se postă între ea și lumina aruncată de cea mai apropiată făclie. Gwenda ridică privirea și îl recunoscu pe Alan. Inima începu să-i bată mai repede.

— Vino cu mine, spuse acesta.

Se ridică repede și începu să meargă spre ușa sălii mari.

— Nu pe acolo.

Gwenda îl privi întrebător.

— Ai zis că vrei să-l vezi între patru ochi, nu? continuă Alan. Doar n-o să te primească în iatacul pe care-l împarte cu contesa. Vino pe aici.

Gwenda îl urmă, intrând pe o ușiță aflată în apropierea grajdurilor. Alan o conduse prin mai multe încăperi și apoi urcară o scară. Într-un final, Alan deschise ușa unui dormitor

strâmt. Gwenda intră. Însoțitorul ei nu o urmă, ci doar închise ușa din afară.

Era o odaie joasă, ocupată aproape în întregime de un pat. Ralph stătea în picioare lângă fereastră, îmbrăcat numai în cămașa de piele. Cizmele și celelalte haine îi erau pe podea. Avea fața îmbujorată de băutură, însă vorbea clar și coerent.

— Dă-ți jos rochia, o întâmpină el cu un zâmbet de nerăbdare.

— Nu, rosti Gwenda.

Ralph păru surprins.

— N-am de gând să mă dezbrac, întări ea.

— Și atunci de ce i-ai zis lui Alan că vrei să mă vezi între patru ochi?

— Astfel încât să-ți închipui că aş fi dispusă să mă culc cu tine.

— Dar, dacă nu e așa... atunci de ce ai venit?

— Să te rog să-i ceri regelui să-mi cruțe fiul.

— Dar nu îmi oferi trupul tău?

— De ce aş face-o? Am mai făcut-o o dată, iar tu ți-ai încălcat promisiunea. Ai călcat în picioare înțelegerea pe care o făcusem. Eu ți-am dat corpul meu, însă tu nu i-ai dat bărbatului meu pământurile care i se cuveneau de drept. Își lăsa disprețul să se reflecte în tonalitatea vocii sale. Ai face la fel și acum. Onoarea nu înseamnă nimic pentru tine. Parcă ai fi tata.

Ralph se înroși. Era o insultă mare să-i spui unui conte că nu era demn de încredere și chiar și mai mare să-l compari cu un pălmaș fără pământ care prindea veverițe în capcană, ca să-și câștige traiul zilnic. Furios, Ralph spuse:

— Și-ți închipui că așa o să reușești să mă convingi?

— Nu. Dar o să faci rost de amnistia aceea.

— De ce?

— Pentru că Sam e fiul tău.

Ralph se holbă la ea câteva secunde, surprins.

— Ha, pufni el disprețuitor. Ca și cum aş crede una ca asta.

— E fiul tău, repetă ea.

— N-ai cum să dovedești.

— Nu, n-am, confirmă ea. Dar știi bine că m-am culcat cu tine la Bell, în Kingsbridge, cu nouă luni înainte să se nască Sam. E adevărat, m-am culcat și cu Wulfric. Deci care dintre voi e tatăl lui? Uită-te la băiat! Are ceva din modul de comportament al lui Wulfric – lucruri pe care le-a învățat pur și simplu în 22 de ani de viață alături de el. Dar uită-te bine la trăsăturile lui.

Gwenda văzu cum pe chipul lui Ralph apărură o expresie îngândurată și își dădu seama că ceva din spusele ei își atinsese

ținta.

— Și, mai presus de orice, gândește-te la caracterul lui, continuă ea, jucându-și cea mai mare carte. Ai auzit mărturiile de la proces. Sam nu s-a mulțumit să respingă atacul lui Jonno, cum ar fi făcut Wulfric. Nu l-a doborât la pământ pentru ca mai apoi să-l ajute să se ridice, așa cum ar fi fost normal în cazul lui Wulfric. Bărbatul meu e puternic și se aprinde ușor, dar are o inimă blândă. Sam nu. Sam a dat cu cazmaua aceea în Jonno, aplicându-i o lovitură care ar fi amețit pe oricine; dar după aia, înainte ca Jonno să se prăbușească, Sam l-a lovit din nou, chiar mai tare, deși era deja inofensiv; mai mult, înainte ca trupul moale al vătăfului să atingă pământul, Sam l-a izbit a treia oară. Dacă nu s-ar fi repezit țărani din Oldchurch să-l țină, ar fi continuat să dea cu lopata aceea plină de sânge până ce-ar fi văzut capul lui Jonno făcut terci. Voia să-l omoare!

Gwenda își dădu seama că plângea și-și șterse repede lacrimile cu mâneca. Ralph se uita fix la ea, cu un aer îngrozit.

— De unde vine instinctul acesta ucigaș, Ralph? reluă ea. Uită-te bine în inima aia neagră a ta. Sam e băiatul tău. Și al meu, Dumnezeu să mă ierte.

După ce Gwenda plecă, Ralph se așeză pe patul din odaia aceea mică, privind fix flacăra lumânării. Era oare posibil? Bineînțeles, dacă avea de câștigat ceva din asta, Gwenda ar fi fost capabilă să mintă – nici nu se punea problema să aibă încredere în ea. Însă era la fel de posibil ca Sam să fie fiul lui Ralph ca și al lui Wulfric. Amândoi se culcaseră cu Gwenda în perioada aceea crucială. Probabil că n-avea să afle niciodată sigur care era adevărul.

Chiar și posibilitatea ca Sam să fie copilul lui era de ajuns pentru ca inima lui Ralph să se strângă de groază. Dacă sfârșea prin a-și spânzura fiul? Pedepsa teribilă pe care o plănuise pentru Wulfric se putea foarte bine întoarce împotriva sa.

Se făcuse deja noapte. Execuția urma să aibă loc în zori. Ralph nu avea mult timp la dispoziție să se hotărască.

Luă lumânarea și ieși din cămăruță. Intenționase să-și satisfacă o dorință trupească aici, numai că, în loc de asta, primise cel mai puternic șoc din viața sa.

Ieși din clădire și traversă curtea până la închisoare. La parter se aflau birourile ajutoarelor de șerif. Ralph intră și i se adresă gardianului de serviciu:

— Vreau să-l văd pe criminal, pe Sam din Wigleigh.

— Prea bine, milord, răspunse temnicerul. Vă conduc.

Îl duse pe Ralph în camera alăturată, luminând calea cu ajutorul unui felinar.

Această cameră era împărțită în două de niște gratii, iar în aer plutea un miros greu. Ralph aruncă o privire în jos, printre

gratii. Temnița era adâncă de aproape trei metri, cu pereți golași din piatră. Nu avea niciun fel de mobilă: Sam ședea pe jos direct pe pământul bătătorit, cu spatele sprijinit de perete. Lângă el se afla o carafă din lemn, în care cel mai probabil era apă. O gaură mică în pământ ținea loc de latrină. Sam își ridică privirea, după care se uită în altă parte, cu un aer indiferent.

— Deschide! ordonă Ralph.

Paznicul descuie lacătul cu ajutorul unei chei și împinse grilajul fixat în balamale.

— Vreau să cobor.

Temnicerul era surprins de o asemenea poruncă, însă nu îndrăznea să refuze un conte. Luă o scară ce stătuse până atunci sprijinită de unul dintre pereți și o băgă în celulă.

— Aveți grijă, milord, spuse el neliniștit. Nu uitați că ticălosul acesta nu mai are nimic de pierdut.

Ralph coborî, ținând în continuare lumânarea în mână. Mirosul care domnea acolo era dezgustător, dar el abia dacă-l lua în seamă. Ajunse la baza scării și se întoarse către prizonier.

Sam îi aruncă o privire înciudată și mârâi:

— Ce vrei?

Ralph se uita fix la el. Se ghemui și apropie lumânarea de chipul lui Sam, studiindu-i trăsăturile și încercând să le compare cu cele pe care le vedea atunci când se uita în oglindă.

— Ce e? întrebă Sam, speriat de privirea cercetătoare a lui Ralph.

Acesta nu-i răspunse. Oare cel din fața lui era copilul său? „S-ar putea, își spuse el. S-ar putea foarte bine.” Sam era un băiat chipeș, iar la rândul său, Ralph fusese considerat arătos în tinerețe, înainte de a-și fi spart nasul. Mai devreme, în sala de tribunal, lui Ralph i se păruse că trăsăturile lui Sam aveau ceva foarte familiar, iar acum se concentră, cercetându-și memoria în căutarea persoanei de care îi amintea Sam. Nasul acela drept, privirea întunecată, coama de păr des care stârnea invidia fetelor...

Realizarea se abătu asupra lui ca un fulger.

Sam semăna cu mama lui Ralph, regretata lady Maud.

— O, Doamne Dumnezeule, rosti el cu glas șoptit.

— Ce e? repetă Sam, pe un ton în care se ghicea spaima. Ce se întâmplă?

Ralph trebui să inventeze o explicație:

— Mama ta... Începu el, după care glasul îi amuți. Gâtul îi era aproape blocat din cauza emoției, făcându-i imposibilă orice tentativă de a vorbi. Încercă din nou: Mama ta ți-a luat apărarea în fața mea, într-un mod foarte... convingător.

Sam arboră un aer precaut și nu spuse nimic. Era convins că Ralph venise acolo ca să-și bată joc de el.

— Spune-mi, urmă Ralph. Când l-ai lovit pe Jonno cu lopata aceea... ai vrut să-l omori? Poți să fii sincer, nu mai ai nimic de pierdut.

— Normal că am vrut să-l omor, răspunse Sam. Încerca să mă aresteze.

Ralph dădu din cap, în semn de aprobare.

— Și eu aș fi vrut același lucru, murmură el. Se opri, uitându-se fix la Sam, apoi repetă: Și eu aș fi vrut același lucru.

Se ridică, se duse către scară, șovăi, după care se întoarse și puse lumânarea jos, lângă Sam. Abia apoi urcă.

Gardianul trase la loc grilajul și încuie lacătul.

Ralph i se adresă:

— N-o să aibă loc nicio execuție. Prizonierul o să fie amnistiat. O să discut imediat cu șeriful.

Când ieși din încăpere, temnicerul strănută.

85

Când Merthin și Caris se întoarseră de la Shiring în Kingsbridge, descoperiră că Lolla dispăruse.

Vechii lor servitori, Arn și Em, așteptau la poarta grădinii și se părea că stătuseră acolo toată ziua. Em începu să vorbească, însă cuvintele i se transformară în suspine incoerente, așa că Arn fu nevoit să le dea el vestea:

— Nu reușim să dăm de Lolla, spuse el înnebunit. Nu știm unde e.

La început, Merthin nu înțelese exact la ce se referea.

— O să se întoarcă ea până la cină, rosti el împăciuitor. Nu e cazul să te superi așa, Em.

— Dar n-a venit acasă nici azi-noapte, nici ieri-noapte, adăugă Arn.

Abia acum își dădu seama Merthin ce anume voiau să spună. Fata fugise.

Un val de spaimă se abătu asupra lui cu o forță devastatoare, lăsându-i trupul ca zguduit de friguri și inima zdrobită. Lolla nu avea decât 16 ani. Pentru o clipă, nu fu capabil să mai gândească logic. Pur și simplu o vedea cu ochii minții, între copilărie și maturitate, cu ochii ei căprui-închis cu căutătură intensă, cu gura senzuală moștenită de la mama ei și cu o expresie de încredere sfidătoare întipărită pe chip.

Când își recăpătă uzul rațiunii, se întrebă unde anume greșise. O lăsase de nenumărate ori în grija lui Arn și Em încă

de când fata avusese cinci ani, și nu i se întâmplase niciodată nimic rău. Se schimbaseră ceva acum?

Apoi își aminti că abia dacă-i adresase câteva cuvinte din Duminica Paștelui încoace, când o smucise de braț și o îndepărtase de prietenii ei îndoielnici, lângă taverna White Horse. Lolla rămăsese îmbufnată în camera ei de la etaj cât timp familia stătuse la masă și nu ieșise nici măcar atunci când Sam fusese arestat. Câteva zile mai târziu, când Merthin și Caris o sărutaseră de rămas-bun și plecaseră la Shiring, era încă supărată.

Simți un junghi teribil de vinovăție. Se purtase aspru cu ea și o îndepărtase. Oare spiritul Silviei îl privea și-l disprețuia pentru faptul că nu reușise să aibă grijă de fiica lor?

Mintea i se concentrează asupra prietenilor de condiție îndoielnică ai Lollei.

— Individul acela, Jake Riley, are legătură cu asta, mai mult ca sigur, scrâșni el. Ai vorbit tu cu el, Arn?

— Nu, stăpâne.

— Atunci ar fi bine să o fac eu imediat. Știi unde locuiește?

— Stă cu chirie, aproape de pescăria de lângă biserica Sfântul Pavel.

— Vin și eu cu tine, îi spuse Caris.

Traversară podul înapoi în oraș și o luară spre apus. Parohia bisericii Sfântul Pavel cuprindea zona industrială de-a lungul malului râului: abatoare, tăbăcării, gatere, manufacturi și vopsitorii care apăruseră ca ciupercile după ploaie de când cu inventarea „Stacojiei de Kingsbridge”. Merthin se îndreptă către turnul scund și gros al bisericii Sfântul Pavel, vizibil deasupra acoperișurilor joase ale caselor. Găsi pescăria după miros și bătu la ușa unei case mari, dar dărăpănate, aflate alături.

Îi deschise Sal Sawyers, văduva săracă a unui dulgher care murise în timpul epidemiei de ciumă.

— Jake pleacă și vine după cum poștește, staroste, îi spuse femeia. Nu l-am mai văzut de o săptămână încheiată. Din partea mea, poate să facă tot ce-l taie capul, atât timp cât plătește chiria.

Caris întrebă:

— Când a plecat, era și Lolla cu el?

Sal aruncă o privire piezișă, plină de precauție, către Merthin.

— Mie nu-mi place să-i vorbesc pe oameni de rău, rosti ea.

— Te rog, spune-mi tot ce știi, o îndemnă Merthin. Promit că n-o s-o iau ca pe o jignire.

— E mai tot timpul cu el. Și face tot ce vrea Jake, mai mult nu spun. Dacă-l căutați pe el, sigur o găsiți și pe ea.

— Ai idee unde ar putea fi acum?
— Nu spune niciodată unde se duce.
— Îți vine în minte cineva care să știe?
— Nu-și aduce niciodată prietenii aici, numai pe ea. Dar cred că amicii lui obișnuiesc să piardă vremea pe la White Horse.

Merthin dădu din cap, în semn de încuviințare.

— O să încercăm și acolo. Mulțumesc, Sal.

— O să fie bine fata, îi asigură Sal. Acum pur și simplu trece printr-o perioadă mai zbuciumată.

— Sper să ai dreptate.

Merthin și Caris se întoarseră pe drumul pe unde veniseră, până ajunseră la taverna White Horse, aflată pe malul râului, lângă pod. Merthin își aminti de orgia la care fusese martor aici, când Davey Whitehorse, aflat pe moarte, își dăduse toată berea gratis cheflilor din oraș. După aceea, localul rămăsese ani de-a rândul pustiu, însă acum redevenise o cârciumă aglomerată. Merthin se întrebese de multe ori ce anume o făcea atât de populară. Camerele de la etaj erau înghesuite și murdare, iar în salon se iscau numeroase încăierări. Cam în fiecare an, câte un client își găsea sfârșitul aici.

Intrară în salonul plin de fum. Nu trecuse nici de jumătatea după-amiezii, însă pe băncile din încăpere erau împrăștiați vreo zece băutori. Și totuși, se distingeau un grup restrâns adunat în jurul unui joc de dame, iar câteva grămăjoare de monede din argint aflate pe masă arătau că sumele respective fuseseră pariate pe rezultat. O prostituată cu obrajii fardați violent în roșu se uita plină de speranță la nou-veniți, după care îi recunoscă și căzu din nou în apatie. Într-un colț, un bărbat îi arăta unei femei o haină din material scump, probabil oferindu-i-o spre vânzare. Când îl văzu pe Merthin, împături repede veșmântul și îl ascunse, ceea ce-l făcu pe acesta să-și dea seama că, cel mai probabil, era furat.

Proprietarul, Evan, lua un prânz târziu, alcătuit din niște costiță prăjită. Se ridică de la masă, ștergându-și mâinile pe tunica pe care o purta, și spuse tulburat:

— Ziua bună, staroste... e o adevărată onoare să vă avem printre noi. Pot să vă ofer o cană cu bere?

— O caut pe fiica mea, Lolla, zise Merthin pe un ton energic.

— N-am mai văzut-o de o săptămână, răspunse Evan.

Merthin își aminti că Sal spusese exact același lucru despre Jake. I se adresă din nou lui Evan:

— S-ar putea să fie cu Jake Riley.

— Da, am observat că sunt apropiați, replică Evan cu tact. Nici pe el nu l-am mai văzut tot cam de atunci.

— Știi unde s-a dus?

— E un tip destul de ascuns Jake ăsta, rosti Evan. Dacă l-ai întreba cât e de mers până la Shiring, ar da din cap, s-ar încrunta și ți-ar spune că nu e treaba lui să știe asemenea lucruri.

Târfa, Joy, ascultase atentă conversația și acum interveni:

— Dar e mână-largă totuși, spuse ea. Ce-i corect e corect.

Merthin îi aruncă o privire scrutătoare.

— Și de unde are atâția bani?

— Cai, răspunse ea. Merge prin sate și cumpără mânji de la țărani, după care îi vinde la oraș.

„Și probabil că pe unii îi și fură de la călătorii care nu se păzesc cum trebuie”, completă Merthin în sine sa, însă cu glas tare spuse:

— Și asta face și acum – e plecat să cumpere cai?

Evan interveni:

— Cel mai probabil. Se apropie perioada târgurilor. Poate că încearcă să-și facă stoc.

— Și poate că s-a dus și Lolla cu el.

— Nu vreau să te jignesc în vreun fel, domnule staroste, dar e destul de probabil.

— Nu dumneata ești cel care mă jignește, răspunse Merthin.

Dădu din cap în semn de salut și ieși din local, cu Caris în urma sa.

— Exact asta a făcut, izbucni el furios. A fugit cu Jake. Probabil că-și închipuie că e cine știe ce aventură măreață.

— Tare mă tem că ai dreptate, spuse Caris. Sper că n-o să rămână însărcinată.

— Chiar aș vrea ca asta să fie cea mai mare temere a mea.

Porniră spre casă, din reflex. În timp ce traversa podul, se opri în cel mai înalt punct al acestuia și aruncă o privire peste acoperișurile caselor de la marginea orașului, până spre pădurea de dincolo de ele. Fetița lui era undeva pe acolo, cu un geambaș dubios. Era în pericol, iar el nu putea să facă nimic ca să o apere.

A doua zi dimineața, când Merthin se duse la catedrală să vadă cum mergeau lucrările la noul turn, descoperi că acestea se opriseră.

— Din ordinul starețului, îl lămuri fratele Thomas când îl întreabă Merthin.

Thomas avea aproape 60 de ani și își arăta vârsta din plin. Trupul său de războinic era acum cocoșat, iar în ultima vreme pașii îi deveniseră târșâiți și nesiguri.

— S-a prăbușit peretele culoarului de sud, adăugă el.

Merthin aruncă o privire la Bartelmy Franțuzul, un zidar bătrân și diform din Normandia, care stătea lângă atelierul constructorilor, ocupat cu ascuțirea unei dălți. Bartelmy dădu din cap, într-o negare mută.

— Prăbușirea aceea a avut loc acum 24 de ani, frate Thomas, zise Merthin.

— A, da, ai dreptate, rosti călugărul. Vezi tu, memoria mea nu mai e ce-a fost odată.

Merthin îl bătu ușurel pe umăr.

— Toți îmbătrânim pe zi ce trece.

Bartelmy interveni:

— Dacă vrei să vorbești cu el, să știi că starețul e sus, în turn.

Exact asta și voia Merthin, să stea de vorbă cu Philemon. Se duse în transeptul nordic, trecu pe sub o arcadă mică și urcă treptele în spirală încastrate în zid. Când trecu din vechea întretăiere în spațiul noului turn, culoarea blocurilor de piatră se schimbă din cenușiu-închis, ca norii de furtună, în gri-deschis, perlat, precum cerul dimineții. Avu mult de urcat: turnul avea deja 90 de metri. Și totuși, era obișnuit cu asta. De 11 ani, urca în fiecare zi treptele acestea, de fiecare dată mai sus. Îi veni în minte faptul că Philemon, care devenise destul de gras, trebuia să fi avut un motiv foarte important pentru a-și târî greutatea în sus pe aceste trepte.

Aproape de vârf, Merthin trecu printr-o cameră unde se afla roata mare – un mecanism de scripeți din lemn, cât două staturi de om, folosit pentru ridicarea pietrelor, a mortarului și a bânelor până în locurile unde era nevoie de ele. Când turla avea să fie gata, roata avea să rămână acolo cu titlu permanent, pentru a fi folosită la lucrările de reparație ale următoarelor generații de constructori, până ce surlele îngerilor aveau să anunțe Ziua Judecării.

Ajunse în vârful turnului. Suprafața de piatră era măturată de rafale puternice și reci de vânt, deși la nivelul solului acestea nu se făceau simțite. O pasarelă cu balustradă dădea ocol zidăriei. În jurul orificiului octogonal al turnului se înălțau schele, pregătite pentru sosirea meșterilor care aveau să lucreze la clopotniță. În apropiere se aflau stive de pietre fasonate, iar o grămadă de mortar se usca degeaba, pe o scândură de lemn.

Nu se vedea niciun muncitor în jur. Starețul Philemon se afla în partea opusă împreună cu Harold Constructorul. Erau prinși într-o conversație aprinsă, dar se opriră cu un aer vinovat când apărură Merthin. Acesta fu nevoit să strige pentru a se face auzit pe vântul acela.

— De ce ai oprit lucrările de construcție?

Philemon avea răspunsul pregătit:

— E o problemă cu proiectul tău.

Merthin se uită la Harold.

— Vrei să spui că unii oameni nu-l înțeleg, făcu el.

— Meșteri cu experiență sunt de părere că așa ceva nu se poate construi, replică Philemon pe un ton sfidător.

— Meșteri cu experiență? repetă Merthin batjocoritor. Și ce meșter din Kingsbridge poate fi considerat „cu experiență”? Cine a mai construit un pod? Cine a mai lucrat cu marii arhitecți din Florența? Cine a mai văzut Roma, Avignonul, Parisul, Rouenul? În mod clar nu Harold, aici de față. Fără supărare, Harold, dar tu n-ai fost nici până la Londra.

Harold spuse:

— Nu sunt singurul care crede că e imposibil să construiești o turlă octogonală fără cofraj.

Merthin tocmai se pregătea să-i dea un răspuns sarcastic, dar se înfrână. Își dădu seama că, cel mai probabil, Philemon se baza pe ceva mai mult de-atât. Starețul alesese în cunoștință de cauză să poarte această bătălie. Drept urmare, avea arme mult mai puternice decât opinia unuia ca Harold Constructorul. Era posibil să fi câștigat susținerea vreunuia dintre membrii ghildei, dar cum? Probabil că celorlalți constructori care erau pregătiți să spună că turla lui Merthin era un proiect imposibil li se oferise vreun fel de răsplată... Merthin bănuia că aceasta avea de-a face cu simplul fapt că vor avea mai mult de muncă și, deci, de câștigat.

— Ce vrei să faci? îl întrebă el pe Philemon. Ce speri să construiești?

— Nu înțeleg ce vrei să spui, se fâstâci Philemon.

— Ai un alt proiect și le-ai oferit lui Harold și amicilor lui de lucru la el. Ce vrei să faci?

— Nu știu despre ce vorbești.

— Un palat mai mare pentru tine? O nouă sală capitulară? N-are cum să fie un spital, că avem deja trei. Hai, ai putea la fel de bine să-mi spui. Bine, asta dacă nu cumva îți e rușine cu ce ai de gând să faci.

Philemon fu suficient de iritat încât să-i dea un răspuns.

— Călugării vor să construiască o capelă închinată Fecioarei.

— Aha.

Era oarecum logic. Cultul Fecioarei începuse să atragă din ce în ce mai mulți adepți. Mai-marii Bisericii erau de acord cu aceste manifestări, pentru că valul de pietate asociat cu Fecioara Maria contrabalansa scepticismul și ereziile răsărite în majoritatea congregațiilor de la epidemia de ciumă încoace. Numeroase catedrale și biserici își adăugau câte o capelă mică

în partea de est – cea mai sfântă parte a clădirii – închinată Maicii Domnului. Lui Merthin nu-i plăcea deloc această nouă structură – la majoritatea bisericilor, capela închinată Fecioarei părea un fel de anexă, adăugată în pripă, ceea ce și era de altfel.

Care era motivația lui Philemon? Starețul încerca mereu să intre în grațiile cuiva – acesta era modul său de operare. O capelă închinată Maicii Domnului la Kingsbridge ar fi fost, fără îndoială, pe placul clericilor din generația mai veche, care erau mai conservatori.

Era a doua mișcare făcută de Philemon în această direcție. Prima fusese când, în Duminica Paștelui, condamnase de la amvonul catedralei practica disecției cadavrelor. Merthin își dădu seama că, de fapt, starețul începuse o campanie. Dar pentru ce?

Merthin se hotărî să nu mai întreprindă nimic până ce nu își va fi dat seama ce urmărea Philemon. Fără să mai adauge vreun cuvânt, părăsi acoperișul și începu să coboare treptele de lemn și piatră, până jos.

Ajunse acasă la ora prânzului, iar Caris veni și ea de la spital câteva minute în urma lui.

— Starea fratelui Thomas se agravează, o anunță Merthin. Poate fi tratat în vreun fel?

Caris clătină din cap.

— Nu există leac pentru senilitate.

— Mi-a spus că peretele culoarului sudic s-a prăbușit, de parcă s-ar fi întâmplat ieri.

— E tipic pentru senilitate. Își aduce aminte trecutul îndepărtat, însă nu știe ce se întâmplă azi. Bietul Thomas! Probabil că starea i se va agrava destul de repede. Dar cel puțin se află într-un mediu familiar. Chiar și pe parcursul a câteva decenii, mănăstirile nu se schimbă prea mult. Probabil că programul său zilnic e același ca întotdeauna. Asta o să-l ajute.

Se așezară la masă și începură să-și mănânce tocana de oaie cu praz și mentă. Merthin îi povesti ce i se întâmplase pe parcursul dimineții. Ei doi se luptau cu stareții din Kingsbridge de zeci de ani: mai întâi cu Anthony, apoi cu Godwyn și acum cu Philemon. Crezuseră că obținerea unei carte de obște avea să pună capăt conflictelor constante. În mod clar, lucrurile se îmbunătățiseră, însă se părea că Philemon nu depusese încă armele.

— Nu-mi fac prea multe griji în privința turlei, spuse Merthin. Episcopul Henri are mai multă autoritate decât Philemon și o să poruncească să fie reluate lucrările imediat ce o să audă ce s-a întâmplat. Henri vrea să aibă ca reședință catedrala cea mai înaltă din toată Anglia.

— Probabil că și Philemon știe asta, zise Caris îngândurată.

— Poate că vrea pur și simplu să încerce să construiască o capelă închinată Fecioarei, să fie văzut bine, dar, în același timp, să dea vina pe altcineva pentru faptul că nu va reuși să o facă.

— Poate, rosti Caris cu îndoială în glas.

Mintea lui Merthin era preocupată însă de o întrebare și mai importantă.

— Dar ce urmărește, la urma urmei?

— Tot ce face Philemon izvorăște din nevoia de a-și confirma propria importanță, răspunse Caris sigură pe ea. Eu, una, cred că urmărește o avansare.

— Și ce funcție crezi că țintește? Umblă vorba că arhiepiscopul de Monmouth e pe moarte, însă Philemon n-are cum să spere să îi ia locul, nu crezi?

— Probabil că știe ceva ce noi nu știm.

Înainte să mai apuce să rostească alt cuvânt, în sufragerie intră Lolla.

Prima reacție a lui Merthin fu un sentiment de ușurare atât de puternic, încât îi dădură lacrimile. Se întorsese și era în siguranță. O cercetă din cap până în picioare. Nu părea să aibă vreo rană, mergea cu pași săltăreți, iar pe chip avea obișnuita ei expresie de nemulțumire iritată.

Caris fu cea care rupse tăcerea.

— Te-ai întors! exclamă ea. Ce bine-mi pare!

— Chiar îți pare? replică Lolla.

De multe ori dădea de înțeles că mama ei adoptivă nu o plăcea. Merthin nu se lăsa păcălit de cuvintele ei, însă Caris ajungea să aibă îndoieli, mai ales pentru că, nefiind adevărata mamă a Lollei, era foarte sensibilă la acest subiect.

— Amândurora ne pare bine, întări Merthin. Ne-ai speriat binișor.

— De ce? întrebă Lolla. Își atârnă pelerina într-un cârlig și se așeză la masă. Eram foarte bine.

— Dar noi nu știam asta, așa că am fost teribil de îngrijorați.

— N-ar trebui, răspunse Lolla. Pot să-mi port singură de grijă.

Merthin își înfrână impulsul de a-i da o replică furioasă.

— Nu sunt prea sigur în privința asta, făcu el cu cât mai multă blândețe în glas.

Caris interveni, încercând să mai tempereze spiritele:

— Unde ai fost? întrebă ea. Ai lipsit două săptămâni.

— Prin mai multe locuri.

Merthin spuse încordat:

— Poți să ne dai vreo câteva exemple?

— La vadul Mudeford. La Casterham. La Outhenby.

— Și ce ai făcut în tot timpul ăsta?

— Dar ce, sunt la spovedanie? zise ea pe un ton irascibil. Chiar trebuie să răspund la toate întrebările astea?

Caris își puse mâna pe brațul lui Merthin, încercând să-l oprească, și i se adresă Lollei:

— Vrem pur și simplu să ne asigurăm că nu ai fost în pericol.

Merthin adăugă:

— Eu aș vrea să știu și cu cine ai călătorit tu atât.

— Nimeni deosebit.

— Adică Jake Riley?

Lolla ridică din umeri, însă pe chipul ei apărură o expresie stânjenită.

— Da, rosti ea, ca și cum n-ar fi fost decât un detaliu ne semnificativ.

Merthin fusese gata să o ierte și să o îmbrățișeze, însă ea nu i ușura deloc situația. Încercând să-și mențină tonul neutru, Merthin spuse:

— Și cum ați dormit tu și Jake?

— Asta e problema mea! strigă ea.

— Ba nu, nu e! îi răspunse el pe același ton. E și a mea, și a mamei tale vitrege. Dacă rămâi însărcinată, cine o să aibă grijă de tine și de copil? Chiar crezi că Jake e gata să se așeze la casa lui, să fie soț și tată? Ai discutat cu el despre asta?

— Lasă-mă în pace! țipă ea.

Apoi izbucni în lacrimi și urcă cu pași apăsători la etaj.

Merthin spuse:

— Câteodată îmi doresc s-o fi încuiat undeva – așa n-ar mai putea să plece nicăieri.

— Nu ai fost prea blând cu ea, rosti Caris pe un ton ușor dezaprobat.

— Și ce altceva ar trebui să fac? izbucni Merthin. Se poartă de parcă n-ar fi greșit cu nimic!

— Și totuși, știe cum stau lucrurile. Tocmai de-aceia plânge.

— Of, Doamne, făcu el.

Se auzi o bătaie ușoară, iar un novice băgă capul pe ușă.

— Îmi cer iertare că vă deranjez, staroste, zise el. Sir Gregory Longfellow a sosit la stăreție și v-ar fi recunoscător dacă ați putea schimba câteva vorbe cu el, când aveți puțin timp.

— La naiba, scrâșni Merthin. Spune-i că o să ajung acolo în câteva minute.

— Mulțumesc, rosti novicele și plecă.

Merthin se întoarse către Caris.

— Poate că e tocmai bine, să-i las timp să se mai calmeze.

— Da, și tu la fel, spuse ea.

— Doar nu ești de partea Lollei, nu? întrebă el cu o ușoară urmă de iritare.

Caris zâmbi și îi atinse ușor brațul.

— Sunt întotdeauna de partea ta, îl asigură. Dar îmi amintesc și cum vedeam lucrurile pe când aveam 16 ani. Lolla e la fel de îngrijorată ca și tine în privința relației sale cu Jake. Dar nu recunoaște lucrul ăsta, nici măcar față de ea însăși, pentru că asta i-ar afecta prea tare mândria. Așa că îi pică greu să te audă spunând adevărul. Și-a construit în jur un zid de apărare destul de fragil, iar tu n-ai făcut altceva decât să-l dărâmi fără milă.

— Și ce-ar trebui să fac?

— Ajut-o să-și construiască un zid mai bun.

— Nu înțeleg ce înseamnă asta.

— O să-ți dai tu seama.

— Acum aș face bine să mă duc să stau de vorbă cu sir Gregory.

Merthin se ridică.

Caris îl îmbrățișă și îl sărută pe buze.

— Ești un om bun care se străduiește din răputeri să facă totul bine și să știi că te iubesc din tot sufletul, îi spuse.

Această declarație reuși să-i mai domolească senzația de frustrare și, în timp ce mergea pe pod și apoi pe strada principală, către stăreție, Merthin începu să se calmeze. Nu-l simpatiza deloc pe Gregory. Era un bărbat viclean și lipsit de principii, dispus să facă orice pentru stăpânul său, regele, exact așa cum fusese și Philemon pe vremea când Godwyn era stareț. Merthin se întreba neliniștit ce voia Gregory să discute cu el. Probabil că era ceva legat de impozite – regele era mereu preocupat de subiectul acesta.

Merthin se duse mai întâi la palatul starețului, unde Philemon, cu un aer foarte încântat de sine, îi spuse că sir Gregory era în claustrul călugărilor, la sud de catedrală. Merthin se întreabă în treacăt ce făcuse Gregory de câștigase privilegiul de a-și ține întâlnirile tocmai acolo.

Avocatul îmbătrânise. Avea părul alb, iar silueta sa înaltă era acum adusă de spate. De-o parte și de alta a nasului său trufaș răsăriseră două riduri adânci, ca două paranteze, iar unul din ochii săi albaștri era încețoșat. Și totuși, cu celălalt vedea foarte bine și îl recunoscuse imediat pe Merthin, deși nu se mai văzuseră de zece ani.

— Staroste, i se adresă el. Arhiepiscopul de Monmouth a murit.

— Dumnezeu să-l odihnească! răspunse automat Merthin.

— Amin! Regele m-a rugat, pentru că aveam drum prin Kingsbridge, să-ți transmit salutările sale și să-ți împărtășesc

această veste importantă.

— Vă sunt recunoscător. Moartea arhiepiscopului nu e un eveniment neașteptat. Știu că era bolnav de ceva vreme.

Cu siguranță, regele nu-i poruncise lui Gregory să se vadă cu el doar pentru a-i da această informație, oricât de interesantă era, își dădu seama Merthin, plin de suspiciuni.

— Ești o persoană fascinantă, dacă îmi permiți să mă exprim astfel, continuă Gregory pe un ton binevoitor. Am cunoscut-o pe soția dumată în urmă cu peste 20 de ani. De atunci, v-am văzut pe amândoi preluând frâiele acestui oraș, încet, dar sigur. Ați obținut tot ce v-ați dorit: podul, spitalul, carta de obște și unul pe celălalt. În mod clar, ești un om hotărât și răbdător.

Era o remarcă destul de condescendentă, însă Merthin fu surprins să detecteze un dram de respect dincolo de complimentele lui Gregory. Își impuse să nu aibă încredere cu niciun preț în interlocutorul său: oamenii de teapa lui Gregory nu aduceau laude decât pentru a-și atinge scopurile.

Gregory urmă:

— Sunt în drum către călugării de la Abergavenny, care trebuie să aleagă un nou arhiepiscop. Gregory se lăsă pe spate, sprijinindu-se de speteaza jilțului. La începuturile creștinismului pe teritoriul țării noastre, cu sute și sute de ani în urmă, călugării își alegeau singuri superiorii.

Merthin observă că explicațiile erau un obicei de om bătrân: în tinerețe, Gregory nu s-ar fi deranjat să dea asemenea informații.

— În zilele noastre, bineînțeles, episcopii și arhiepiscopii sunt prea importanți și prea puternici pentru a fi aleși de grupuri mici de idealisti cucernici care trăiesc departe de lume. Regele face alegerea, iar Preasfinția Sa, papa, ratifică hotărârea regală.

„Chiar și eu știu că lucrurile nu sunt atât de simple, își spuse Merthin. De obicei, e vorba despre tot felul de lupte pentru putere.” Dar se mulțumi să tacă.

Gregory vorbi mai departe:

— Cu toate acestea, ritualul alegerii de către călugări se perpetuează și e mai ușor să îl controlăm decât să îl desființăm. De unde și nevoia ca eu să mă duc acolo.

— Deci o să le spui călugărilor pe cine să aleagă, constată Merthin.

— În termeni extrem de simpliști, da.

— Și ce nume vei propune?

— Cum, nu ți-am spus? E vorba de episcopul vostru, Henri de Mons. E omul cel mai potrivit pentru funcția asta: loial, demn de încredere, nu pune niciodată probleme...

— O, Doamne.

— Nu te bucuri?

Atitudinea relaxată a lui Gregory se evaporă brusc, iar avocatul deveni extrem de atent.

Merthin își dădu seama că acesta era scopul vizitei lui Gregory: să afle ce părere aveau cetățenii din Kingsbridge – prin reprezentantul lor, Merthin – despre planurile sale și dacă aveau să i se opună sau nu.

Făcu un efort să-și pună gândurile în ordine. Perspectiva alegerii unui nou episcop amenința construcția turlei și funcționarea spitalului.

— Henri este elementul-cheie al echilibrului din oraș, rosti el. În urmă cu zece ani, între negustori, călugări și administratorii spitalului s-a stabilit un soi de armistițiu. Drept urmare, toate cele trei categorii au dus-o foarte bine. Abordă apoi aspectul de care erau interesați Gregory și regele: Iar prosperitatea aceasta, bineînțeles, ne permite să plătim impozite atât de mari.

Gregory recunoscă acest lucru printr-o înclinare a capului.

— Evident, plecarea lui Henri pune sub semnul întrebării stabilitatea acestor raporturi.

— Depinde de cine îi ia locul sau cel puțin așa mă gândeam eu.

— Da, chiar așa, făcu Merthin. „Acum am ajuns la punctul sensibil”, își spuse. Apoi rosti cu voce tare: Te-ai gândit la cineva anume?

— Alegerea evidentă este starețul Philemon.

— Nu! Merthin era îngrozit. Philemon! Dar de ce?

— E un personaj stabil, conservator, ceea ce e important pentru mai-marii Bisericii în aceste vremuri caracterizate de scepticism și erezie.

— Bineînțeles. Acum înțeleg de ce a rostit predica aceea împotriva disecției. Și de ce vrea să construiască o capelă închinată Fecioarei. „Ar fi trebuit să prevăd asta”, își reproșă Merthin.

— Și a avut grijă să se știe că nu are nimic împotriva impozitării clericilor – o sursă perpetuă de neînțelegeri între rege și unii dintre episcopii săi.

— Philemon a pus la cale asta de mult timp.

Merthin era furios pe sine că permisesse ca acest lucru să se întâmple.

— De când s-a îmbolnăvit arhiepiscopul, îmi închipui.

— E o adevărată catastrofă.

— De ce spui asta?

— Philemon e un om certăreț și răzbunător. Dacă ajunge episcop, o să stârnească tot felul de neînțelegeri în

Kingsbridge. Trebuie să-l împiedicăm. Îl privi pe Gregory direct în ochi: De ce ai venit să mă previi? Imediat ce termină de rostit întrebarea, își dădu seama care era răspunsul. Nici dumneata nu-l vrei pe Philemon ca episcop. Nu ai nevoie de mine să-ți spun câte probleme poate isca – le știi prea bine. Dar nu poți să te împotrivești fățiș alegerii sale, pentru că a câștigat deja susținerea prelaților.

Gregory se mulțumi să schițeze un zâmbet enigmatic, pe care Merthin îl interpretează ca fiind o confirmare a celor spuse de el.

— Deci ce vrei să fac eu?

— Dacă aș fi în locul dumatăle, rosti Gregory, aș începe prin a căuta un alt candidat, pe care să-l promovez ca pe o alternativă la alegerea lui Philemon.

Deci asta era. Merthin încuviință din cap, dus pe gânduri.

— Va trebui să mă gândesc la asta, zise el.

— Te rog.

Gregory se ridică, iar Merthin își dădu seama că întrevederea lor se terminase.

— Anunță-mă ce-ai hotărât, adăugă Gregory.

Merthin ieși din curtea stăreției și se întoarse pe Insula Leproșilor, meditând. Pe cine ar fi putut propune pentru funcția de episcop de Kingsbridge? Orășenii se înțeleseseră mereu bine cu arhidiaconul Lloyd, dar acesta era prea bătrân – ar putea reuși să facă în așa fel încât să fie ales, doar pentru a se trezi în fața aceleiași dileme peste vreun an.

Până să fi ajuns acasă, nu-i venise nicio idee. O găsi pe Caris în salon și tocmai se pregătea să-i ceară părerea, când aceasta i-o luă înainte. Ridicându-se, palidă și cu o expresie înspăimântată, îi spuse doar atât:

— Lolla a plecat iar.

86

Preoții susțineau că duminica era zi de odihnă, însă pentru Gwenda nu fusese niciodată așa. Astăzi, după slujba de dimineață și masa de prânz, muncea împreună cu Wulfric în grădina din spatele casei lor. Aceasta era o bucată de pământ de vreo 25 de ari, unde aveau și un coteț de găini, un păr și un hambar. În capătul cel mai îndepărtat se aflau straturile de legume, unde Wulfric săpa brazde, iar Gwenda puneă boabe de mazăre în pământ.

Băieții se duseseră în alt sat să joace fotbal, distracția lor obișnuită în zilele de duminică. Fotbalul era pentru țărani ceea ce erau turnirurile pentru nobilime: o joacă de-a războiul care

se solda uneori cu răni reale. Gwenda se ruga ca băieții săi să se întoarcă acasă teferi.

Astăzi Sam se întoarse devreme.

— S-a spart mingea, spuse el morocănos.

— Și Davey unde e? întrebă Gwenda.

— Nu era acolo.

— Am crezut că a plecat cu tine.

— Nu, pleacă de unul singur destul de des.

— Nu știam asta. Gwenda se încruntă. Și unde se duce?

Sam ridică din umeri.

— Nu-mi spune.

„Poate că se vede cu vreo fată”, se gândi Gwenda. Davey era destul de secretos în multe privințe. Dacă era vorba despre o fată, atunci cine? Nu erau prea multe fete disponibile în Wigleigh. Cele care supraviețuiseră molimei se căsătoriseră de mult, ca și cum ar fi vrut să repopuleze satul cât mai repede; iar cele care se născuseră de atunci încoace erau prea tinere. Poate că se vedea cu cineva din alt sat, în vreun luminiș din pădure. Asemenea relații erau la fel de comune ca dragostea neîmpărtășită.

Câteva ore mai târziu, când Davey se întoarse, Gwenda îl luă la întrebări. Băiatul nu făcu nicio încercare să nege că se ascunsese.

— Dacă vreți, vă arăt cu ce m-am ocupat, zise el. N-am cum să țin secret la nesfârșit. Veniți cu mine.

Se duseră toți, Gwenda, Wulfric și Sam. Statutul de zi de sărbătoare al duminicii era respectat în sensul că nimeni nu lucra pe ogoare, iar Hundredacre era pustiu – ei patru erau singurii care mergeau pe acolo, mângâiați de briza jucăușă de primăvară. Câteva parcele erau neîngrijite: în sat existau în continuare țărani care aveau mai mult pământ decât puteau cultiva. Printre ei se număra și Annet – aceasta nu o avea decât pe fiica ei de 18 ani care să o ajute, asta dacă nu angaja pe câte cineva, lucru deloc ușor, având în vedere criza de muncitori cu ziua. Parcela ei de ovăz începuse să se umple de buruieni.

Davey îi conduse cam 800 de metri prin pădure și se opri într-un luminiș, departe de potecile obișnuite.

— Aici e, îi anunță el.

O clipă, Gwenda nu-și dădu seama la ce se referea. Stătea la marginea unei bucăți neregulate de pământ acoperite cu tufișuri joase care creșteau printre copaci. Apoi se uită mai atent la aceste tufe. Era vorba despre o plantă cu tulpina pătrătoasă, cu frunze ascuțite, grupate în mănunchiuri de câte patru. Felul în care acoperea pământul o făcu să se gândească la faptul că era o plantă târătoare. O grămadă de ierburi uscate,

cu rădăcină cu tot, indica faptul că Davey plivise respectivul petec de pământ.

— Ce e? întrebă ea.

— Se numește roibă. Am cumpărat semințele de la un marinar, atunci când am fost cu toții la Melcombe.

— La Melcombe? repetă Gwenda. Asta a fost acum trei ani.

— Da, de-atât am avut nevoie. Davey zâmbi. La început mi-a fost teamă că n-o să crească deloc. Marinarul mi-a zis că are nevoie de sol nisipos și că poate crește și la umbră, dar nu deasă. Am săpat tot luminișul și am îngropat semințele, dar în primul an nu am obținut decât trei-patru plante firave. Am crezut că mi-am irosit banii. Apoi, în al doilea an, rădăcinile s-au răspândit pe sub pământ și au ieșit o mulțime de puieți, iar anul ăsta s-au întins peste tot.

Gwenda era uluită că băiatul ei putuse să țină secretul atât timp.

— Dar la ce se folosește roiba? se interesă ea. E bună la gust?

Davey izbucni în râs.

— Nu, nu se mănâncă. Scoți rădăcinile, le usuci și le macini până faci un fel de făină cu care se vopsește pânza în roșu. E foarte scumpă. Madge Țesătoarea din Kingsbridge cumpără un vas de trei ocale cu șapte șilingi.

Gwenda își dădu seama că era un preț uluitor. Grâul, cel mai scump dintre cereale, se vindea cu șapte șilingi șase banițe, iar o singură baniță avea 40 de ocale.

— Asta e de zeci de ori mai scumpă decât grâul! exclamă ea.

Davey zâmbi.

— De-aia am și cultivat-o.

— De-aia ai și cultivat ce? se auzi un glas nou.

Se întoarseră cu toții pentru a-l vedea pe Nathan Vătaful, care stătea lângă un gherghin la fel de cocârjat și de deformat ca el. Pe chip avea un rânjet triumfător: îi prinsese asupra faptului.

Davey răspunse cu promptitudine:

— E o plantă de leac, numită... matrună, zise el.

Gwenda își dădea seama că improviza, însă Nate nu putea fi sigur.

— E pentru mama, să o mai lase hârâitul din piept.

Nate își îndreptă privirea asupra Gwendei.

— Nu știam că ai probleme cu pieptul.

— Iarna, făcu Gwenda.

— Plantă de leac? întrebă Nate cu scepticism în glas. Aici ai de-ajuns cât să le pui prișnițe tuturor oamenilor din

Kingsbridge. A, și văd că ai mai și plivit-o, să ai producție mai bună.

— Îmi place să fac lucrurile cum trebuie, replică Davey.

Era un răspuns slab, iar Nate nu-l luă în seamă.

— Asta e o cultură neautorizată, spuse el. În primul rând, iobagii trebuie să primească permisiune pentru tot ce seamănă – nu pot să pună în pământ ce le trece prin cap. S-ar isca o debandadă totală. În al doilea rând, nu e voie să semănați în pădurea seniorului, chiar dacă e vorba despre ierburi de leac.

Niciunul dintre ei nu avea vreun răspuns pentru asta. Acestea erau regulile. Era frustrant: de multe ori, țăranii știau că puteau câștiga bani cultivând plante deosebite, care aveau trecere pe piață și se vindeau la prețuri mari: cânepă pentru frânghii, in pentru lenjerie fină sau cireșe pentru gusturile rafinate ale doamnelor bogate. Dar mulți seniori și vătafii lor refuzau să permită asemenea recolte, dintr-un conservatorism instinctiv.

Expresia lui Nate era plină de venin.

— Un băiat a ieșit fugar și criminal, scrâșni el. Al doilea sfidează regulile stăpânului. Halal familie!

Gwenda știa că avea tot dreptul să fie furios. Sam îl ucisese pe Jonno și scăpase basma curată. Fără îndoială, Nate avea să-i urască familia până la moarte.

Nate se aplecă și smulse rapid o plantă din pământ.

— O să-i duc asta stăpânului, spuse el cu satisfacție în glas, după care se întoarse și se îndepărtă schiopătând printre copaci.

Gwenda și familia ei porniră după el. Davey era netulburat.

— Nate o să ne dea o amendă și o să i-o plătesc, rosti el. Dar tot o să câștig bani de-ajuns.

— Și dacă dă ordin să fie distruse plantele? întrebă Gwenda.

— Cum?

— Să le dea foc sau să fie călcate în picioare.

Wulfric interveni:

— Nate n-ar face una ca asta. Și nici sătenii n-ar rămâne cu mâinile în sân. Obiceiul spune că așa ceva se pedepsește cu amendă, nimic mai mult.

Gwenda continuă:

— Îmi fac o mie de griji pentru ce-o să spună contele Ralph.

Davey schiță un gest de respingere.

— Nu-i nevoie ca stăpânul să afle un lucru atât de mărunț.

— Ei, Ralph se interesează în mod deosebit de familia noastră.

— Da, așa e, răspunse Davey gânditor. Eu tot nu înțeleg ce l-a făcut să ceară amnistierea lui Sam.

Băiatul nu era nicidecum prost. Gwenda spuse:

— Poate că l-a convins lady Philippa.

Sam se amestecă și el:

— Să știi că-și amintește de tine, mamă. Mi-a zis mie când am fost acasă la Merthin.

— Probabil că am făcut-o să mă îndrăgească atunci demult, rosti Gwenda, improvizând. Sau poate i-a fost milă, știind ce e în inima unei mame.

Nu era o explicație prea solidă, însă Gwendei nu-i venea în minte una mai bună.

După ce Sam fusese eliberat, purtaseră mai multe discuții privind motivele care l-ar fi putut determina pe Ralph să-i ceară regelui amnistierea. Gwenda se prefăcuse a fi la fel de nedumerită ca toți ceilalți. Din fericire, Wulfric nu fusese niciodată un bărbat suspicios.

Ajunseră acasă. Wulfric își ridică privirea spre cer, zise că mai aveau cam un ceas de lumină și se duse în grădină, să termine cu semănatul mazării. Sam se oferă să-l ajute. Gwenda rămase în casă, îndeletnicindu-se cu coaserea unui ciorap de-ai lui Wulfric. Davey se așeză în fața ei și-i spuse:

— Să știi că mai am un secret de spus.

Gwenda zâmbi. Nu o deranja să aibă secrete, atât timp cât i le împărtășea și ei.

— Hai, zi.

— M-am îndrăgostit.

— E minunat! Se aplecă și îl sărută pe obraz. Mă bucur foarte mult pentru tine. Și... cum e fata?

— E frumoasă.

Înainte de a afla despre roibă, Gwenda se gândise că era posibil ca Davey să-și dea întâlnire cu o fată din alt sat. Intuiția îi dusese gândurile în direcția potrivită.

— Aveam eu o bănuială că așa stau lucrurile, chicoti ea.

— Da?

Davey părea neliniștit.

— Nu-ți face griji, nu e nimic greșit în asta. Doar că mi-a dat prin cap că ar fi posibil să te întâlnești cu cineva.

— Mergem în luminișul unde-mi îngrijesc roiba. De fapt, acolo a început totul.

— Și de când ești în vorbă cu ea?

— De mai bine de-un an.

— Ei, atunci e ceva serios.

— Vreau să mă însor cu ea.

— Dacă ai ști cât mă bucur! Se uită cu drag la el. N-ai decât 20 de ani, dar, dacă ai găsit fata potrivită, cred că ești destul de mare, totuși.

— Mă bucur că zici așa.

— Din ce sat e?

— De-aici, din Wigleigh.

— Da? Gwenda era surprinsă. Nu se putea gândi la nicio fată din Wigleigh care să se fi potrivit cu Davey. Cine e?

— Mamă, e vorba de Amabel.

— Nu!

— Nu striga.

— Doar nu fata lui Annet!

— Nu te enerva.

— Să nu mă enervez? Gwenda făcu un efort să se calmeze. Vestea dată de Davey îi produsese un șoc asemănător cu o palmă primită din senin. Trase de vreo câteva ori aer adânc în piept. Ascultă-mă bine, spuse ea. Suntem în conflict cu familia aceea de mai bine de 20 de ani. Vaca aia de Annet i-a frânt inima lui taică-tău și nici nu l-a lăsat în pace după aceea.

— Îmi pare rău, dar toate astea sunt de domeniul trecutului.

— Ba nu – Annet cochetează cu taică-tău de câte ori îi vine la îndemână!

— Asta e problema voastră, nu și a noastră.

Gwenda se ridică, lăsând cusătura să-i cadă.

— Cum poți să-mi faci una ca asta? Căteaua aia ar ajunge să facă parte din familie! Nepoții mei ar fi și nepoții ei. Ar fi mereu prin casa asta, bătându-și joc de taică-tău cu purtările ei ușurate și după aia și-ar râde de mine.

— N-o să mă însor cu Annet.

— Amabel o să fie la fel de rea ca maică-sa. Uită-te la ea – sunt ca două picături de apă!

— De fapt, chiar nu e ca...

— Nu poți să faci asta! Ți-o interzic cu desăvârșire!

— Nu poți să-mi interzici, mamă.

— O, ba da, sigur că pot – ești prea mic.

— Dar n-o să fie mereu așa.

Din cadrul ușii se auzi glasul lui Wulfric:

— Ce e cu strigătele astea?

— Davey zice că vrea să se însoare cu fata lui Annet, dar n-o să-l las. Vocea Gwendei se transformă într-un țipăt ascuțit: Niciodată! Niciodată! Niciodată!

Contele Ralph îl luă total prin surprindere pe Nathan Vătaful spunându-i că voia să vadă cu ochii lui plantele ciudate pe care le cultivase Davey în pădure. Nate menționase această chestiune în treacăt, în timpul unei vizite de rutină la Earlcastle. O cultură neautorizată în pădure era o încălcare mărunță a regulilor, care se pedepsea de obicei printr-o amendă. Nate era un om superficial, interesat de mită și alte câștiguri, și nu observase cât de profundă era obsesia lui Ralph pentru familia Gwendei: ura pe care i-o purta lui Wulfric,

dorința carnală pe care o simțea față de Gwenda, la care se adăuga acum posibilitatea de a fi adevăratul tată al lui Sam. Așa că Nate fu uimit când Ralph îi spuse că avea să inspecteze personal plantele cu pricina data viitoare când avea să se afle prin zonă.

Ralph porni cu Alan Fernhill către Wigleigh într-o zi frumoasă dintre Paște și Rusalii. Când ajunseră la conacul modest, din lemn, fură întâmpinați de bătrâna menajeră, Vira, care acum era cărunță și cocoșată, dar încă puternică. Îi porunciră să le pregătească prânzul, după care îl căutară pe Nate și îl urmară până la luminișul din pădure unde acesta descoperise plantele cultivate de Davey.

Ralph recunoscă imediat planta. Nu era el fermier, însă știa să distingă plantele și, în călătoriile făcute pe când era în armată, văzuse multe culturi care nu creșteau în mod natural în Anglia. Se aplecă din șa și rupse o mână de frunze.

— Asta se numește roibă, rosti el. Am mai văzut în Flandra. E cultivată pentru obținerea colorantului roșu cu același nume.

Nate replică:

— Mie mi-a zis că e vorba despre o iarbă de leac numită matrună, folosită pentru vindecarea hârâielilor din piept.

— Cred că are și niște proprietăți medicinale, dar nu de-aia o cultivă oamenii. Cât o să fie amenda?

— Suma obișnuită e de un șiling.

— Nu e de-ajuns.

Nate păru tulburat.

— Stăpâne, se iscă atâtea neazuri când nu ținem cont de obiceiul pământului. Aș prefera să nu...

— Nu contează, făcu Ralph. Dădu pinteni calului și porni la trap prin mijlocul luminișului, culcând tufișurile la pământ. Hai, Alan, strigă el.

Alan îi urmă exemplul și începură amândoi să se învârtă în cercuri din ce în ce mai strânse, lăsând caii să calce în picioare toate plantele. În câteva minute, toate tufele fură distruse.

Ralph vedea cât se poate de limpede că Nate era uimit de o asemenea irosire, chiar dacă această cultură era una ilegală. Țăranilor nu le plăcea niciodată să asiste la distrugerea culturilor. Ralph învățase în Franța că cel mai bun mod de a demoraliza populația era să le pârjolească ogoarele.

— Așa, de-ajuns, spuse el, plictisindu-se rapid.

Era iritat de insolența lui Davey de a semăna plantele respective, însă nu acesta era principalul motiv pentru care venise la Wigleigh. Adevărul era că voia să îl vadă din nou pe Sam.

Pe drumul de întoarcere în sat, cercetă atent câmpurile, căutând silueta unui tânăr înalt, cu păr bogat, negru. Sam sigur

i-ar fi sărit în ochi, datorită înălțimii, din mulțimea de șerbi cocoșați deasupra cazmalelor. Îl zări de la distanță pe Brookfield. Ralph opri calul și aruncă o privire scrutătoare, peste terenul măturat de vânt, către fiul său de 22 de ani, despre care până nu demult nu știuse nimic.

Sam și bărbatul pe care-l credea tatăl lui – Wulfric – arau cu un plug ușor, tras de un cal. Ceva nu mergea cum trebuia, căci se opreau des și aranjau hamul. Când erau unul lângă celălalt, era ușor să distingi diferențele dintre ei. Părul lui Wulfric era blond-închis, al lui Sam, negru; Wulfric avea pieptul lat și bombat, ca un bou, în timp ce Sam avea umerii lați, însă era zvelt, ca un cal; mișcările lui Wulfric erau încete și atente, pe când ale lui Sam erau rapide și grațioase.

Era un sentiment cum nu se poate mai ciudat să se uite la un străin și să-l numească în gând „fiul meu”. Ralph se credea total imun la emoțiile femeiești. Dacă ar fi fost vreodată afectat de sentimente precum compasiunea și regretul, nu ar fi dus viața pe care o dusesse. Însă descoperirea lui Sam amenința să-i zdruncine nepăsarea masculină.

Se smulse din reverie și se întoarse în sat, mânându-și calul la galop; apoi se lăsă din nou în voia curiozității și a sentimentelor, trimițându-l pe Nate să-l caute pe Sam și să-l aducă la conac.

Nu era sigur ce intenții avea cu băiatul: să vorbească cu el, să-l tachineze, să-l invite la masă sau altceva. Prevedea de pe-acum faptul că Gwenda n-avea să-i lase libertatea de a alege. Aceasta sosi în pripă cu Nate și cu Sam, iar Wulfric și Davey li se alăturară curând după aceea.

— Ce treabă ai cu fiul meu? întrebă ea pe un ton poruncitor, vorbindu-i lui Ralph ca și cum ar fi fost egalul, nu seniorul ei.

Ralph începu să vorbească fără să se fi gândit dinainte ce avea să zică.

— Sam nu s-a născut să ajungă țăran, să are pe ogor, rosti el.

Îl văzu pe Alan Fernhill aruncându-i o privire surprinsă.

Gwenda păru nedumerită.

— Numai Dumnezeu știe pentru ce ne-am născut, replică ea, încercând să câștige timp.

— Când o să vreau să știu despre Dumnezeu, o să întreb un popă, nu pe tine, i-o trânti Ralph. Fiul tău are ceva din aerul unui războinic. Nu-i nevoie să mă rog la Dumnezeu ca să-mi dau seama de asta – mi-e evident, așa cum i-ar fi oricărui om care a fost la război la viața lui.

— Ei bine, Sam nu e un războinic, e țăran, fiu de țăran, iar destinul lui e să cultive pământul și să crească animale, ca taică-său.

— Lasă-l încolo pe taică-său. Ralph își aduse aminte ce îi spusese Gwenda la castelul șerifului din Shiring, când îl convinsese să ceară amnistierea. Sam are instinct de ucigaș, continuă el. E un lucru periculos pentru un țăran, dar neprețuit la un soldat.

Pe măsură ce începu să întrevadă scopul lui Ralph, pe chipul Gwendei apărură o expresie speriată.

— Unde vrei să ajungi?

Ralph își dădu brusc seama unde îl ducea logica celor spuse până atunci.

— Lăsați-l pe Sam să fie util, în loc să fie periculos. Lăsați-l să învețe arta războiului.

— Asta-i ridicol, e prea mare pentru așa ceva, e deja bărbat în toată firea.

— Are 22 de ani. E târziu, dar e puternic, are o constituție solidă. Poate să o facă.

— Nu văd cum.

Gwenda se prefăcea a găsi obiecții de ordin practic, însă Ralph putea vedea dincolo de perdelele ei de fum și își dădea seama că aceasta ura ideea din străfundul sufletului ei. Iar asta nu făcea decât să-i sporească hotărârea. Cu un zâmbet de triumf pe buze, rosti:

— E destul de simplu. Îl fac scutier. Poate să vină să locuiască la Earlcastle.

Pe chipul Gwendei apărură o expresie extrem de șocată, ca și cum ar fi fost înjunghiată. Ochii i se închiseră pentru o secundă, iar pielea ei măslinie păli dintr-odată. Buzele i se mișcară pentru a forma cuvântul „nu”, însă niciun sunet nu-i ieși din gură.

— A stat cu voi timp de 22 de ani, adăugă Ralph. E destul. „Acum e rândul meu”, continuă în gând, însă, în loc de asta, spuse: Acum e bărbat.

Pentru că Gwenda era momentan redusă la tăcere, Wulfric fu cel care vorbi:

— N-o să permitem una ca asta, făcu el. Suntem părinții lui și nu ne dăm consimțământul.

Ralph îi răspunse disprețuitor:

— Nici nu v-am cerut consimțământul. Sunt contele vostru, iar voi nu sunteți decât iobagii mei. Iar eu nu cer, ci poruncesc.

Nate Vătaful interveni:

— În plus, Sam are peste 21 de ani, așa că hotărârea trebuie să o ia el, nu taică-său.

Dintr-odată, se întoarseră cu toții și-și îndreptară privirile către Sam.

Ralph nu era sigur la ce să se aștepte. Slujba de scutier era una visată de mulți tineri din toate clasele sociale, dar nu știa dacă și Sam se număra printre ei. Viața într-un castel era luxoasă și interesantă, în comparație cu munca grea de pe ogor; dar, pe de altă parte, oștenii mureau de tineri sau – mai rău – se întorceau acasă infirmi, ducându-și restul zilelor în mizerie, cerșind la ușa cârciumilor.

Cu toate acestea, imediat ce Ralph văzu expresia lui Sam, își dădu seama de adevăr. Băiatul zâmbea larg, iar ochii îi luceau de entuziasm. De-abia aștepta să plece.

Gwenda își recăpătă glasul.

— Nu accepta, Sam! zise ea. Nu te lăsa ispitit. Nu-ți lăsa mama să te vadă orbit de vreo săgeată, mutilat de săbiile cavalerilor francezi sau ologit de copitele cailor de luptă!

Wulfric adăugă:

— Nu pleca, fiule. Stai aici, în Wigleigh, să trăiești până la adânci bătrâneți.

Pe chipul lui Sam începură să apară semne de îndoială.

Ralph interveni:

— În regulă, băiete. I-ai ascultat pe maică-ta și pe țăranul de taică-tău, care te-a crescut. Dar hotărârea o iei tu. Ce-o să faci? O să-ți trăiești viața aici, în Wigleigh, arând pe ogor, cu fratele tău? Sau pleci?

Sam rămase tăcut timp de câteva secunde. Le aruncă o privire vinovată lui Wulfric și Gwendei, după care își aținti ochii asupra lui Ralph.

— Vin să mă faceți scutier, vă mulțumesc, stăpâne!

— Bravo, flăcău! exclamă Ralph.

Gwenda începu să plângă. Wulfric își petrecu brațul pe după umerii ei. Ridicându-și privirea către Ralph, îl întrebă:

— Când o să plece?

— Chiar azi, zise Ralph. Poate să vină la Earlcastle cu mine și cu Alan, după masa de prânz.

— Nu atât de repede! țipă Gwenda.

Nimeni nu o luă în seamă.

Ralph i se adresă lui Sam:

— Du-te acasă și ia-ți ce lucruri vrei să ai la tine. Ia masa cu maică-ta. După aceea întoarce-te și așteaptă-mă la grajduri. Între timp, Nate o să rechiziționeze un cal pe care să mergi

până la Earlcastle. Se întoarse cu spatele, considerând că a terminat cu Sam și familia lui. Acum, ia să vedem, ce se aude cu prânzul meu?

Wulfric și Gwenda ieșiră cu Sam, însă Davey rămase. Oare aflate deja că plantele cultivate de el fuseseră călcate în picioare? Sau era vorba despre altceva?

— Ce vrei? întrebă Ralph.

— Stăpâne, vreau să vă cer o aprobare.

Era aproape prea frumos ca să fie adevărat. Țăranul obraznic care plantase roibă în pădure fără permisiune venise acum în fața lui să-i ceară ceva. Ah, ce zi plină de satisfacții era aceasta!

— Pe tine nu te fac scutier, ai constituția maică-tii, îi zise Ralph, iar Alan izbucni în râs.

— Vreau să mă însor cu Amabel, fiica lui Annet, rosti tânărul.

— Asta n-o să fie pe placul maică-tii.

— O să devin major în mai puțin de un an.

Ralph o știa pe Annet, bineînțeles. Aproape că ajunsese în ștreang din cauza ei. Destinul său era împletit cu al ei aproape la fel de mult ca și cu al Gwendei. Își aduse aminte că toată familia ei murise în epidemia de ciumă.

— Annet are în continuare niște pământuri pe care le lucra taică-său.

— Da, stăpâne, și e de acord să îmi fie transferate mie când o să mă însor cu fata ei.

În mod normal, o asemenea cerere nu ar fi fost refuzată, deși toți seniorii ar fi perceput o taxă, numită taxă de schimbare, pentru acest transfer. Totuși, seniorii nici nu aveau obligația de a-și da consimțământul. Dreptul latifundiarilor de a refuza asemenea solicitări dintr-un capriciu și a modifica drastic cursul vieții unui iobag era una dintre cele mai mari poveri cu care se confruntau țăranii. Dar, pe de altă parte, această putere le oferea stăpânilor o metodă de disciplinare extraordinar de eficientă.

— Nu, zise Ralph. N-o să poți să iei tu pământurile. Rânji. Tu și mireasa ta puteți să mâncați roibă până vă saturați.

87

Caris trebuia să-l împiedice pe Philemon să ajungă episcop. Aceasta era cea mai îndrăznească mișcare a lui de până acum, însă și-o pregătise cu mare atenție și chiar avea șanse de succes. Dacă reușea, avea să recapete controlul asupra spitalului – cu alte cuvinte, puterea de a-i distruge munca de-o viață. Dar putea face lucruri chiar mai rele de-atât. Avea să

reînvie concepțiile înguste din trecut. În sate avea să numească preoți conservatori, ca el, avea să închidă școlile pentru fete și să țină predici împotriva dansurilor.

Caris nu avea niciun cuvânt de spus în alegerea unui episcop, dar existau o serie de mijloace de a exercita o anume presiune.

Începu cu episcopul Henri.

Ea și Merthin se duseră la Shiring pentru a-l vedea pe episcop la palatul său. Pe drum, Merthin le privi insistent pe toate fetele cu părul negru care-i apăruă în cale, iar când nu vedea pe nimeni cerceta cu atenție pădurea aflată de-o parte și de alta a drumului. O căuta pe Lolla, însă ajunseră la Shiring fără să dea de vreun semn al trecerii sau prezenței ei pe drum.

Palatul episcopului se afla în piața principală, față în față cu biserica și alături de Casa de negoț cu lână. Nu era zi de târg, așa că piața era goală, cu excepția spânzurătorii, care se afla mereu acolo, un avertisment sever pentru răufăcători privind pedeapsa pe care o impuneau cetățenii pentru cei care încălcau legea.

Palatul era o clădire fără pretenții, din piatră, cu parterul alcătuit dintr-o sală mare și o capelă, iar etajul era ocupat de o sumă de birouri și apartamente particulare. Episcopul Henri impusese în palat un stil despre care Caris presupunea că era de inspirație franceză. Fiecare încăpere arăta ca un tablou. Palatul nu era decorat extravagant, precum cel al lui Philemon din Kingsbridge, unde abundența de covoare și ornamente prețioase te ducea cu gândul la ascunzătoarea unui hoț. Cu toate acestea, toate elementele din reședința lui Henri aveau un aer plăcut, artistic: un sfeșnic de argint așezat în așa fel încât să fie scaldat în lumina provenită de la o fereastră, lucirea elegantă a unei mese vechi, din stejar; flori de primăvară așezate în șemineul lipsit de foc; o tapiserie mică pe perete, reprezentându-i pe David și pe Ionatan.

Episcopul Henri nu le era dușman, dar nici aliat, își reaminti Caris cu emoție în timp ce îl așteptau în sala mare. Probabil că avea să le spună că încerca să se detașeze de conflictele din Kingsbridge. Dintr-o perspectivă mai cinică, ea considera că, indiferent de ce decizie trebuia să ia, Henri avea să se concentreze mereu asupra propriilor interese. Nu-l plăcea pe Philemon, dar era posibil să nu se lase influențat de acest factor.

Henri intră, urmat ca întotdeauna de canonicul Claude. Cei doi nu păreau să fi îmbătrânit. Henri era un pic mai în vârstă decât Caris, iar Claude avea poate cu zece ani mai puțin, însă amândoi arătau ca niște flăcăi. Caris observase adesea că oamenii Bisericii îmbătrâneau frumos, cu mai multă grație

decât aristocrației. Bănuia că acest lucru se datora faptului că cei mai mulți preoți – cu câteva excepții celebre – duceau un trai moderat. Obiceiul de a posti îi obliga să mănânce pește și legume în zilele de vineri, cu ocazia praznicelor sfinților și pe tot parcursul Postului Mare și, cel puțin teoretic, nu aveau voie să se îmbete. Spre deosebire de ei, nobilii și soațele lor se răsfațau cu ospete unde se consuma multă carne și se bea vin din belșug. Probabil de aceea chipurile lor se ridau devreme, pielea li se usca, iar trupurile ajungeau să le fie cocârjate, în timp ce slujitorii Bisericii rămâneau zvelți și agili mai mult timp din viețile lor liniștite și austere.

Merthin îl felicită pe Henri pentru candidatura la funcția de arhiepiscop de Monmouth, după care abordă direct subiectul care-i adusese la el.

— Starețul Philemon a oprit lucrările la turn.

Cu un aer de neutralitate studiată, Henri spuse:

— Din ce motive?

— Păi, există un pretext și un motiv, răspunse Merthin. Pretextul ar fi o problemă a proiectului.

— Și care anume ar fi această problemă?

— Susține că o turlă octogonală nu poate fi înălțată fără cofraj. La modul general, lucrul ăsta e adevărat, însă eu am găsit o soluție.

— Care este...?

— Relativ simplă. Voi construi o turlă rotundă, care nu necesită cofraj, după care o voi acoperi la exterior cu un strat de mortar și de pietre, astfel încât să arate ca un octogon. Pentru cei care o văd, va fi o turlă octogonală, însă, din punct de vedere structural, o să fie un con.

— Și i-ai dezvăluit și lui Philemon acest lucru?

— Nu. Și chiar dacă aș face-o, ar găsi alt pretext.

— Dar care este adevăratul său motiv?

— În loc de turlă, vrea să construiască o capelă închinată Maicii Domnului.

— Aha.

— Iar asta face parte dintr-o campanie de a intra în grațiile prelaților mai bătrâni. Când arhidiaconul Reginald a fost în Kingsbridge, Philemon a ținut o predică împotriva disecțiilor. Și le-a spus consilierilor regali că nu se va împotrivi taxării clericilor.

— Ce urmărește?

— Vrea să ajungă episcop de Shiring.

Henri ridică din sprâncene.

— Trebuie să recunosc că Philemon a avut întotdeauna tupeu.

Claude vorbește pentru prima oară de la începutul discuției.

— De unde știți?

— Mi-a spus Gregory Longfellow.

Claude se uită la Henri și adăugă:

— Dacă e cineva care să știe asemenea lucruri, atunci Gregory e acela.

Caris își putea da seama că Henri și Claude nu anticipaseră dimensiunile ambiției lui Philemon. Pentru a se asigura că cei doi nu aveau să uite însemnătatea acestei dezvăluiri, rosti:

— Dacă Philemon își atinge scopul, Sfinția Voastră, în calitate de arhiepiscop de Monmouth, vă veți confrunta cu un șir nesfârșit de reclamații și dispute dintre cetățenii din Kingsbridge și episcopul Philemon. Știți bine câte probleme au existat în trecut.

Claude dădu aprobator din cap.

— Sigur că da.

— Mă bucur că suntem de acord, replică Merthin.

Gândind cu voce tare, Claude spuse:

— Trebuie să propunem un alt candidat pentru postul de episcop.

Exact aceasta era concluzia la care sperase Caris că se va ajunge.

— Noi am avea o propunere, făcu ea.

Claude întrebă:

— Pe cine?

— Pe dumneata.

Urmă un interval de tăcere. Caris își putea da seama că lui Claude îi plăcea această idee. Presupunea că, în adâncul sufletului său, era invidios pe avansarea lui Henri și se întreba dacă destinul său chiar era acela de a fi mereu un fel de aghiotant al lui Henri. Ar fi putut face față cu ușurință obligațiilor pe care le presupunea rangul de episcop. Cunoștea dioceza foarte bine și se ocupa deja de cea mai mare parte a aspectelor administrative.

Cu toate acestea, acum mai mult ca sigur se gândeau amândoi la viețile lor personale. Caris nu avea nicio îndoială că trăiau aproape ca și cum ar fi fost soț și soție: îi văzuse sărutându-se. Dar trecuseră câteva decenii de la primele emoții ale dragostei năvalnice, iar intuiția îi spunea că ar fi putut tolera o viață cu perioade de separație.

— Ați lucra în continuare mult timp împreună, rosti ea.

Claude zise:

— Arhiepiscopul o să aibă multe motive pentru a veni la Kingsbridge și la Shiring.

Henri completă:

— Iar episcopul de Kingsbridge va trebui să vină des la Monmouth.

Claude urmă:

— Ar fi o mare onoare să devin episcop. Cu o licărire în privire, adăugă: Mai ales sub conducerea Sfinției Voastre, arhiepiscopie.

Henri își feri privirea, prefăcându-se a nu observa dublul înțeles al replicii.

— Cred că e o idee minunată, încuviință el.

Merthin declară:

— Ghilda din Kingsbridge o să-l susțină pe Claude – pot să v-o garantez. Dar Sfinția Voastră, arhiepiscopie Henri, va trebui să îi sugerați regelui nominalizarea.

— Bineînțeles.

Caris întrebă:

— Pot să fac o sugestie?

— Chiar te rog.

— Găsiți-i un alt post lui Philemon. Propuneți-l ca... nu știu, arhidiacon de Lincoln sau ceva asemănător. Ceva ce i-ar plăcea, dar care l-ar face să se mute la mare distanță de aici.

— Asta e o idee înțeleaptă, replică Henri. Dacă e să candideze pentru două posturi, poziția lui va avea automat de suferit. O să fiu atent la o asemenea oportunitate.

Claude se ridică.

— Toate acestea sunt foarte interesante, făcu el. Doriți să rămâneți la masă cu noi?

În încăpere intră un servitor care i se adresa lui Caris:

— A venit cineva care dorește să vă vorbească, doamnă, spuse bărbatul. E doar un băietan, dar pare a fi foarte necăjit.

— Spune-i să intre, rosti Henri.

În încăpere fu adus un băiat de vreo 13 ani. Era murdar, însă purta haine scumpe, iar Caris presupuse că făcea parte dintr-o familie înstărită, însă care se confrunta cu un fel de problemă.

— Vreți să veniți până la noi acasă, stareță Caris?

— Nu mai sunt călugăriță acum, copile, dar ce s-a întâmplat?

Băiatul începu să vorbească repede:

— Tata și mama sunt bolnavi, la fel și fratele meu, și mama a auzit pe cineva zicând că sunteți la palatul episcopului și m-a trimis să vă chem, pentru că știe că dumneavoastră îi ajutați pe săraci, cu toate că ea poate să vă plătească... Vreți să veniți, vă rog?

Această situație nu era una neobișnuită pentru Caris și tocmai de aceea avea mereu la ea o geantă de piele cu tot felul de instrumente medicale și leacuri.

— Bineînțeles că vin, băiete, răspunse ea. Cum te cheamă?

— Giles Spicers, maică, mi-a zis mama să vă aștept și să vă conduc la noi.

— Bine. Caris se adresează episcopului: Vedeți-vă de prânz, vă rog. O să mă întorc și eu cât de curând pot.

Își luă trusa și îl urmă pe băiat afară.

Shiring își datora existența castelului șerifului de pe deal, exact așa cum Kingsbridge apăruse datorită stăreției. Lângă piață se înălțau casele impunătoare ale cetățenilor de vază, negustorii de lână, adjuncții șerifului și funcționarii publici, precum coronerul. Puțin mai departe se aflau casele cetățenilor de condiție medie, negustori și meșteri, precum aurarii, croitorii și apotecarii. Tatăl lui Giles era un negustor de mirodenii, după cum indica și numele său², iar băiatul o conduse pe Caris pe o stradă din această zonă. Ca mai toate reședințele celor din clasa lor socială, aceasta avea un parter construit din piatră, unde se aflau depozitul și prăvălia, și un etaj de lemn, unde se aflau camerele de locuit. Astăzi, prăvălia era închisă. Giles o conduse pe Caris pe o scară exterioară.

Imediat ce intrară, Caris simți mirosul familiar al bolii, apoi se opri o fracțiune de secundă, ezitând. Mirosul acesta avea ceva deosebit, ceva care atinse un punct nevralgic în memoria ei, ceva care, nu știa de ce, o speria îngrozitor.

În loc să rămână pe loc și să cântărească această reacție, Caris traversă salonul și intră în dormitor, iar acolo găsi îngrozitorul răspuns la dilema ei.

În încăpere zăceau trei persoane, pe niște saltele: o femeie de vârsta ei, un bărbat un pic mai în vârstă și un adolescent. Boala bărbatului era în stadiul cel mai avansat. Acesta nu făcea nicio mișcare, ci pur și simplu gemea și transpira abundant, din cauza febrei. Dincolo de marginea gulerului deschis se vedea clar că pe piept și pe gât avea mai multe pete purpurii-închis. Buzele și nările îi erau mânjite de sânge.

Avea ciumă.

— A revenit, murmură Caris. O, Doamne ajută-ne!

O clipă, fu absolut paralizată de frică. Stătea nemișcată, holbându-se la bolnavii din fața sa, simțindu-se complet neputincioasă. Știuse mereu, la nivel teoretic, că era posibil ca ciuma să revină – parțial acesta fusese și motivul pentru care își scrisese cartea –, dar, chiar și așa, nu era deloc pregătită pentru șocul pe care i-l dădea revederea acelor pete, a șiroaielor de sânge și a bolnavilor pârpoliți de febră.

Femeia se ridică într-un cot. Starea ei nu era atât de gravă: îi apăruseră petele caracteristice, avea febră, însă nu părea să îi fi curs încă sânge din nas.

— Dați-mi ceva de băut, pentru numele lui Dumnezeu, spuse ea.

Giles luă o carafă de vin și, în sfârșit, mintea lui Caris începu să funcționeze din nou, iar trupul ei își reveni din

amorteală.

— Nu-i da vin – n-o să facă decât să-i sporească setea, i se adresează ea. Am văzut un butoi de bere în camera cealaltă – dă-i o cană de-acolo.

Femeia își concentrează atenția asupra lui Caris.

— Sunteți stareța, nu? făcu ea. Caris nu o corectă. Oamenii spun că sunteți o adevărată sfântă. Puteți să ne vindecați?

— O să încerc, dar nu sunt nicidecum o sfântă, doar o femeie care a văzut o mulțime de oameni bolnavi la viața ei și le-a observat toate simptomele.

Caris scoase din trusa ei o fâșie de pânză și și-o legă peste gură și nas. Nu mai întâlnise un caz de ciumă de zece ani, însă căpătase obiceiul de a apela la acest mijloc de precauție ori de câte ori avea de-a face cu pacienți care sufereau de boli ce se puteau transmite. Umezi o bucată curată de pânză în apă de trandafiri și șterse cu ea chipul femeii. Ca întotdeauna, această manevră reuși să o aline întrucâtva pe bolnavă.

Giles se întoarse cu o cană cu bere, iar mama sa o goli dintr-o suflare. Caris îi spuse:

— Dă-le de băut cât vor, dar numai bere sau vin îndoit cu apă.

Se apropie de tatăl băiatului, care nu mai avea mult de trăit. Scottea tot felul de sunete incoerente, iar privirea nu i se putea focaliza asupra lui Caris. Aceasta se mulțumi să-i tamponeze chipul, curățând sângele închegat din jurul nărilor și gurii bărbatului. În cele din urmă, se ocupă de fratele mai mare al lui Giles, care se îmbolnăvisese recent și încă mai strănuta. Era însă suficient de mare pentru a-și da seama de gravitatea situației și părea de-a dreptul îngrozit.

Când termină, Caris îl instrui pe Giles:

— Încearcă să-i ajuți să stea cât mai confortabil și dă-le de băut. Nu poți să faci nimic altceva pentru ei. Ai alte rude? Unchi sau veri?

— Sunt toți în Țara Galilor.

Caris își propuse să-l înștiințeze pe episcopul Henri cu privire la situația băiatului, în eventualitatea că acesta ar rămâne orfan.

— Mama a zis să vă plătesc, rosti Giles.

— Nu am făcut mare lucru, răspunse Caris. Poți să-mi dai șase penny.

Lângă salteaua mamei sale se afla o pungă de piele. Băiatul scoase șase monede de argint de câte un penny.

Femeia se ridică din nou. Vorbind mai calm, o întrebă:

— Ce boală avem?

— Îmi pare rău, îi spuse Caris. E ciumă.

Femeia dădu din cap, cu o expresie fatalistă.

— De-asta îmi era frică.
— N-ați recunoscut simptomele de data trecută?
— Pe atunci trăiam într-un orășel din Țara Galilor și am scăpat de ea. O să murim cu toții?
Caris nu credea că asemenea lucruri importante trebuiau ascunse pacienților.
— Sunt unii care supraviețuiesc, răspunse ea. Nu mulți, totuși.
— Atunci numai Dumnezeu ne poate salva, murmură femeia.
— Amin! rosti Caris.

Pe drumul de întoarcere la Kingsbridge, Caris se gândi neconștient la ciumă. Avea să se răspândească, bineînțeles, la fel de repede ca data trecută. Avea să facă mii de victime. Această perspectivă o umplea de furie. Era ceva aidoma măcelului fără sens pricinuit de un război, numai că războiul era iscat de oameni, pe când ciuma nu. Ce-avea să facă? Nu putea să stea cu mâinile în sân, urmărind cu seninătate cum evenimentele din urmă cu 13 ani se repetă, ca într-o piesă de teatru crudă.

Nu exista leac pentru ciumă, însă ea descoperise câteva metode de a-i încetini înaintarea criminală. În timp ce calul ei galopa ușor pe drumul bătătorit care traversa pădurea, trecu în revistă toate cunoștințele pe care le acumulase despre această boală și despre modurile de a o combate. Merthin tăcea, dându-și seama în ce dispoziție se afla și, cel mai probabil, ghicind exact ce se petrecea în mintea ei.

Când ajunseră acasă, Caris îi explică exact ce voia să facă.

— O să întâmpinăm împotrivire, o avertiză el. Planul tău e unul drastic. E posibil ca aceia care n-au pierdut rude sau prieteni data trecută să-și închipuie că sunt invulnerabili și să spună că reacția ta este exagerată.

— În privința asta poți să mă ajuți tu, replică ea.

— Atunci eu aș zice să împărțim potențialii oponenți și să ne ocupăm de ei separat.

— În regulă.

— Ai de câștigat de partea ta trei grupări: ghilda, călugării și călugărițele. Hai să începem cu ghilda. O să convoc o adunare și n-o să-l invit pe Philemon.

Acum ghilda se reunea în Casa de comerț cu stofă, o clădire nouă și impunătoare din piatră, aflată pe strada principală. Acolo negustorii puteau încheia tranzacții chiar și pe vreme rea. Construcția ei fusese achitată din profiturile înregistrate ca urmare a vânzării stofei stacojii de Kingsbridge.

Și totuși, înainte de ședința gildei, Caris și Merthin se întâlniră pe rând cu membrii mai importanți, pentru a le câștiga susținerea, o tehnică pe care Merthin o pusese la punct de mult timp. Deviza sa era simplă: „Niciodată nu convoca o întrunire până ce rezultatul nu e clar ca lumina zilei.”

Caris se duse să discute cu Madge Țesătoarea.

Madge se recăsătorise. Spre amuzamentul general, reușise să farmece un țăran la fel de chipeș ca primul ei soț și cu 15 ani mai tânăr decât ea, Anselm, deși Madge era la fel de durdulie ca întotdeauna și-și acoperea părul grizonant cu o serie de pălării fanteziste. Chiar mai surprinzător, deși trecuse de 40 de ani, rămăsese însărcinată și născuse o fetiță sănătoasă, Selma, care acum avea opt anișori și frecventa școala de la mănăstirea de maici. Rolul de mamă n-o împiedicase niciodată pe Madge să se ocupe de afaceri, așa că era și acum principalul negustor de stofă de lână vopsită cu stacojiu de Kingsbridge, cu Anselm ca principal ajutor.

Locuia în continuare în casa mare de pe strada principală în care se mutase împreună cu Mark după ce începuseră să câștige consistent din afacerea lor cu stofă. Când ajunse Caris, ea și Anselm tocmai luau în primire un transport de stofă roșie, încercând să-i găsească un loc în depozitul supraaglomerat de la parter.

— Îmi fac provizii pentru Târgul de Lână, îi explică Madge.

Caris așteptă până ce gazda verifică marfa, după care urcară amândouă la etaj, lăsându-l pe Anselm să se ocupe de prăvălie. Când intră în salon, Caris își aminti, cu o precizie dureroasă, ziua aceea din urmă cu 13 ani când fusese chemată acolo să-l consulte pe Mark – primul locuitor din Kingsbridge care se îmbolnăvisese de ciumă. Dintr-odată, se trezi cuprinsă de deprimare.

Madge observă schimbarea expresiei ei.

— Ce s-a întâmplat? întrebă ea.

Femeilor nu li se puteau ascunde anumite lucruri, care treceau de obicei neobservate de către bărbați.

— Acum 13 ani, am venit aici pentru că Mark se simțea rău, spuse Caris.

Madge dădu din cap, în semn de încuviințare.

— Ziua aceea a fost începutul celei mai urâte perioade din viața mea, rosti ea pe un ton sec. În dimineața aceea, aveam un soț minunat și patru copii sănătoși. Trei luni mai târziu, eram o văduvă fără copii care nu mai avea nimic pentru care să trăiască.

— Vremuri amare, murmură Caris.

Madge se duse la dulapul unde ținea niște cupe și o carafă, însă, în loc să-i ofere lui Caris ceva de băut, rămase nemișcată,

privind fix către perete.

— Vrei să-ți spun ceva ciudat? făcu ea. După ce au murit, n-am mai putut rosti „Amin” după *Pater noster*³. Înghiți în sec, iar glasul îi deveni mai stins. Vezi tu, știu ce înseamnă cuvintele în latină. M-a învățat tata. *Fiat voluntas tua* – „Facă-se voia Ta”. Nu puteam să spun asta. Dumnezeu mi-a răpit familia și chinul acesta a fost de-ajuns – nu puteam să mă declar de acord cu El. Amintindu-și, ochii i se umplură de lacrimi. Nu voiam ca voia Domnului să se impună. Îmi voiam copiii înapoi. „Facă-se voia Ta.” Știam că aveam să mă duc în iad pentru asta, dar tot nu puteam să spun „Amin”.

Drept răspuns, Caris rosti:

— Ciuma a apărut din nou.

Madge se clătină și se prinse de marginea dulapului, ca să se mențină în picioare. Dintr-odată, silueta ei solidă păru fragilă, iar expresia de încredere în sine îi dispăru de pe chip, făcând-o să-și arate vârsta.

— O, nu, se tângui ea.

Caris trase o bancă mai aproape și o țină de braț pe Madge până când aceasta se așeză pe ea.

— Îmi pare rău să-ți provoc un asemenea șoc, spuse ea.

— Nu, repetă Madge. Nu se poate să fi revenit. Nu pot să-i pierd pe Anselm și pe Selma. N-aș putea suporta.

Era atât de palidă și de trasă la față, încât Caris se temu să nu cumva să sufere un atac de apoplexie.

Caris turnă niște vin din carafă într-una dintre cupe. I-o întinse lui Madge, care o bău mai degrabă automat. Obrajii ei își recăpătară oarecum culoarea.

— Acum o înțelegem mai bine, continuă Caris. O putem înfrunta.

— S-o înfruntăm? Cum putem face una ca asta?

— De-asta am venit azi, ca să-ți spun. Te simți măcar un pic mai bine?

În sfârșit, Madge se uită direct la Caris.

— S-o înfruntăm, repetă ea. Sigur că asta trebuie să facem. Spune-mi cum.

— Va trebui să închidem orașul. Să ferecăm porțile, să punem gărzi pe ziduri, astfel încât să nu intre nimeni.

— Dar oamenii au nevoie de mâncare.

— Proviziile vor fi duse pe Insula Leproșilor. Merthin va fi intermediar, el îi va plăti – data trecută el s-a îmbolnăvit de ciumă și a supraviețuit; se știe că nimeni nu se îmbolnăvește a doua oară. Negustorii își vor lăsa bunurile pe pod. Apoi, după ce vor fi plecat, locuitorii orașului vor ieși și se vor aproviziona cu ce le trebuie.

— Și oamenii ar putea să iasă din oraș?

— Da, însă n-ar avea voie să se mai întoarcă.
— Și Târgul de Lână?
— Asta s-ar putea să fie cea mai grea parte, zise Caris. Trebuie anulat.

— Dar negustorii din Kingsbridge ar pierde sute de lire!
— E mai bine decât să moară.
— Dacă facem cum spui tu, vom scăpa de ciumă? O să supraviețuiască ai mei?

Caris șovăi, împotrivindu-se tentației de a rosti o minciună liniștitoare.

— Nu pot să promit așa ceva, spuse ea. E posibil ca ciuma să fi ajuns deja la noi. E posibil ca, în secunda asta, cineva să fie pe moarte în vreuna dintre colibele de pe malul râului – singur, fără cineva care să îl ajute. Așa că mă tem că n-o să scăpăm de tot. Dar cred cu tărie că planul meu îți oferă cea mai mare probabilitate de a-i avea pe Anselm și pe Selma alături de tine de Crăciun.

— Atunci așa facem, replică Madge hotărâtă.

— Susținerea ta e esențială, zise Caris. Sinceră să fiu, tu o să pierzi mai mulți bani decât oricine de pe urma anulării târgului. Din acest motiv, oamenii vor fi mai înclinați să te asculte. Am nevoie să le explici cât de gravă e situația.

— Nu-ți face griji, o liniști Madge. Chiar asta o să fac.

— O idee foarte înțeleaptă, zise starețul Philemon.

Merthin fu luat prin surprindere. Nu-și putea aminti vreo ocazie în care Philemon să se fi declarat atât de ușor de acord cu vreo propunere făcută de ghildă.

— Atunci ne susții, repetă el, pentru a se asigura că auzise bine.

— Da, chiar așa, răspunse starețul. Era ocupat să mănânce un castron cu stafide, îndesându-și în gură câte un pumn întreg și mestecându-le repede. Lui Merthin nu-i oferă. Bineînțeles însă, regulile nu li s-ar aplica și călugărilor.

Merthin oftă. Ar fi trebuit să-și dea seama.

— Dimpotrivă, se aplică tuturor, spuse el.

— Nu, nu, contestă Philemon, pe un ton pe care l-ar fi folosit să dăscălească un copil. Ghilda nu are dreptul să controleze deplasările călugărilor.

Merthin observă că la picioarele lui Philemon stătea un motan. Era gras, ca el, cu o privire răutăcioasă. Arăta exact ca motanul lui Godwyn, Arhiepiscopul, deși animalul respectiv mai mult ca sigur murise de mult. Merthin continuă:

— Ghilda are puterea de a fereca porțile orașului.

— Dar noi avem dreptul de a intra și de a ieși cum poftim. Noi nu suntem supuși autorității ghildei – ar fi de-a dreptul

ridicol.

— Și totuși, ghilda are putere asupra orașului, iar noi am hotărât că nimeni nu poate intra atât timp cât ciuma face ravagii.

— Nu poți impune reguli pentru stăreție.

— Însă pot să o fac pentru tot orașul și, întâmplător, stăreția se află în oraș.

— Cu alte cuvinte, dacă eu plec azi din Kingsbridge, mâine o să refuzi să mă lași să mai intru?

Merthin nu era chiar sigur. Ar fi fost o situație foarte stânjenitoare să-l aibă pe starețul de Kingsbridge la poartă, cerând să fie primit. Sperase să-l convingă pe Philemon să accepte această restricție. Nu voia să supună hotărârea ghildei unui test atât de drastic. Totuși, încercă să adopte un ton cât mai încrezător.

— Absolut.

— O să fac plângere la episcop.

— Spune-i că nici el nu poate intra în Kingsbridge.

Caris își dădu seama că personalul mănăstirii de maici nu suferise aproape nicio schimbare în cei zece ani trecuți de la plecarea ei. Bineînțeles, așa era în toate mănăstirile: călugărițele rămâneau acolo pentru tot restul vieții. Maica Joan era în continuare stareță, iar sora Oonagh conducea spitalul sub supravegherea fratelui Sime. Acum nu mai veneau decât puțini oameni aici în căutare de îngrijiri medicale: cei mai mulți preferau spitalul lui Caris de pe insulă. Puținii pacienți pe care-i avea Sime, majoritatea extrem de habotnici, erau îngrijiți în spitalul cel vechi de lângă bucătărie, în timp ce clădirea cea nouă era folosită pentru găzduirea oaspeților.

Caris se întâlnește cu Joan, Oonagh și Sime în farmacia cea veche, care acum era folosită ca birou particular al stareței, și le explică planul său:

— Oamenii care locuiesc în afara zidurilor orașului vechi și se îmbolnăvesc de ciumă vor fi primiți în spitalul meu de pe insulă, spuse ea. Cât timp ține molima, călugărițele și cu mine vom rămâne în clădirea spitalului zi și noapte. Nimeni nu va pleca de acolo, cu excepția puținilor norocoși care-și revin din boală.

Joan o întreabă:

— Și cum o să stea lucrurile aici, în orașul vechi?

— Dacă ciuma ajunge în oraș în ciuda măsurilor noastre de precauție, s-ar putea să fie prea multe victime pentru capacitatea de care dispuneți aici. Ghilda a hotărât ca victimele de ciumă să fie închise în casele lor. Această regulă se aplică și celorlalte persoane care locuiesc într-o casă atinsă de ciumă:

părinți, copii, bunici, servitori, ucenici. Oricine va fi prins părăsind o asemenea casă va fi spânzurat.

— Sunt reguli foarte aspre, zise Joan. Dar, dacă ne ajută să evităm măcelul îngrozitor de data trecută, merită.

— Știam că vei înțelege.

Sime nu spunea nimic. Veștile despre revenirea ciumei păreau să-i fi potolit aroganța.

— Și ce-o să mănânce aceia care ajung să se îmbolnăvească, dacă sunt obligați să nu iasă din case? se interesă Oonagh.

— Vecinii le pot lăsa merinde în fața ușii. Nimeni nu are voie să intre – cu excepția călugărilor-medici și a călugărițelor. Aceștia îi vor vizita pe bolnavi, însă nu trebuie să aibă niciun contact cu cei sănătoși. Vor merge din stăreție la casa respectivă, după care se vor întoarce direct, fără să intre în nicio altă clădire sau să vorbească cu cineva pe stradă. Vor purta mereu măști și își vor spăla mâinile cu oțet ori de câte ori ating un pacient.

Sime părea îngrozit.

— Și asta o să ne protejeze? bâigui el.

— Într-o anumită măsură, răspunse Caris. Nu total.

— Dar asta înseamnă că o să fie foarte periculos să ne ocupăm de bolnavi!

Oonagh fu cea care-i răspunse:

— Noi nu ne temem, spuse ea. Noi întâmpinăm moartea cu brațele deschise, căci ne-am dorit-o mereu, dat fiindcă reprezintă mult așteptata reunire cu Cristos.

— Da, bineînțeles, murmură Sime.

A doua zi, toți călugării părăsiră orașul.

88

Când văzu ce făcuse Ralph cu roiba lui Davey, Gwenda își simți inima năpădită de o furie criminală. Distrugerea intenționată a unei culturi era un păcat. Trebuia să existe un loc special în iad pentru nobilii care călcau în picioare rezultatul muncii grele a țăranilor.

Dar Davey nu era atât de supărat.

— Nu cred că are vreo importanță, spuse el. Valoarea plantei e dată de rădăcini, iar de ele nu s-a atins.

— Da, asta ar fi însemnat să pună osul la muncă, replică Gwenda pe un ton amar, însă se mai înveseli.

De fapt, tufele își reveniră cu o viteză remarcabilă. Probabil că Ralph habar nu avea că planta se întindea pe sub pământ. Pe parcursul lunilor mai și iunie, în timp ce în Wigleigh începură să se audă zvonuri despre revenirea ciumei, se formară lăstari noi și, la începutul lui iulie, Davey hotărî că era timpul să

strângă recolta. Într-o duminică, Gwenda, Wulfric și Davey își petrecură toată după-amiaza scoțând rădăcinile din pământ. Mai întâi afânau ușor solul din jurul tulpinii, după care o scoteau din pământ, îi îndepărtau partea verde, păstrând însă rădăcina și o porțiune scurtă din tulpină. Era o activitate istovitoare, de genul celor cu care Gwenda se îndeletnicise toată viața ei.

Lăsară jumătate din plantație neatinsă, în speranța că anul viitor plantele aveau să se regenereze.

Încărcară toate rădăcinile într-un căruț tras chiar de ei și se întoarseră în sat prin pădure. Le descărnară apoi în hambar și le întinseră în pod, să se usuce.

Davey nu știa când avea să-și poată vinde recolta. Kingsbridge își închisese porțile. Oamenii cumpărau în continuare alimente, bineînțeles, însă numai prin intermediari. Davey avea un produs nou și ar fi trebuit să le expună situația potențialilor săi cumpărători. Ar fi fost ciudat să trateze cu un intermediar. Dar poate că nu strica să facă o încercare. Însă mai întâi trebuia să usuce rădăcinile, după care să le macine până obținea o pudră fină, iar asta avea să dureze ceva timp.

Davey nu mai adusese vorba despre Amabel, însă Gwenda era sigură că se întâlnea în continuare cu ea. Băiatul se prefăcea a fi resemnat, însă vesel. Dacă ar fi renunțat cu adevărat, ar fi stat îmbufnat și ar fi nutrit oareșce resentimente față de ea.

Gwenda nu putea decât să spere că dragostea lui Davey avea să se stingă înainte de a ajunge la vârsta la care se putea însura fără a avea nevoie de consimțământul părinților. Abia dacă suporta să se gândească la perspectiva ca familia ei să fie unită în vreun fel cu Annet. Aceasta nu încetase niciodată să o umilească flirtând cu Wulfric, care zâmbea prostește la orice cochetărie a ei. Acum că Annet era trecută de 40 de ani, cu obrajii pătați de venele sparte pe sub piele și cu șuvițe albe printre cârlionții aurii, comportamentul ei nu era doar stânjenitor, ci de-a dreptul grotesc – și totuși, Wulfric reacționa de parcă Annet ar fi fost în continuare o fetișcană.

Și iată, își spunea Gwenda cu amărăciune, fiul ei căzuse în aceeași capcană. Îi venea să scuie, disprețuitor. Amabel arăta exact ca Annet în urmă cu 25 de ani, cu o fețișoară drăguță încadrată de cârlionți zglobii, gât lung, umeri înguști, albi ca laptele, și sâni mici, ca ouăle pe care mama și fiica le vindeau la târg. Avea același obicei de a-și arunca părul pe spate și de a se uita la un bărbat cu un reproș prefăcut în ochi, lovindu-l în piept cu dosul palmei, cu un gest care se voia a fi o pedeapsă, însă, de fapt, era o mângâiere.

Cu toate acestea, Davey măcar era în siguranță și o ducea bine, cel puțin din punct de vedere fizic. Gwenda era mai îngrijorată în privința lui Sam care locuia acum cu contele Ralph, la castel, învățând să devină războinic. Când se ducea la biserică, Gwenda se ruga cu ferveare să nu fie rănit la vânătoare, la lecțiile de scrimă sau în vreun turnir. Îl văzuse în fiecare zi timp de 22 de ani, iar apoi îi fusese răpit dintr-odată. „E greu să fii femeie, își spunea. Ți iubești copilașul din toată inima, cu toată ființa, și apoi, într-o bună zi, el pleacă pur și simplu.”

Săptămâni de-a rândul, căutase un pretext pentru a se duce la Earlcastle să vadă cum se descurca Sam. Apoi auzi că apăruseră cazuri de ciumă acolo și se hotărî pe loc. Avea să se ducă înainte de a începe recoltarea. Wulfric n-avea s-o însoțească: avea prea multe de făcut pe ogor. Oricum, nu-i era deloc teamă să pornească la drum de una singură. „Sunt prea săracă să fiu jefuită și prea bătrână să fiu violată”, glumea ea adesea. În realitate, era mult prea aprigă pentru asemenea lucruri. Plus că avea mereu la ea un pumnal cu lamă lungă.

Traversă podul mobil de la Earlcastle sub razele arzătoare ale soarelui de iulie. Pe zidul din dreptul porții, o cioară stătea de pază, cu penele ei negre lucind în soare. Când o văzu, croncăni parcă în semn de avertisment. Era ca și cum i-ar fi spus: „Fugi! Fugi!” Bineînțeles, Gwenda scăpase prima dată de ciumă, însă era posibil să nu fi fost vorba decât despre o întâmplare norocoasă – venind aici, își punea viața în pericol.

În curtea de jos a castelului lucrurile păreau normale, deși oarecum prea liniștite. Un tăietor de lemne descărca un car plin de bușteni de foc lângă brutărie, iar lângă grajduri un servitor deshăma un cal plin de glod. În afară de asta, nu se vedea însă prea mare activitate. Gwenda observă un grup mic de bărbați și femei adunat lângă intrarea bisericii, care dădea spre vest, așa că traversă curtea de pământ bătătorit și scorjit pentru a vedea ce se petrecea acolo.

— Înăuntru sunt ciumații, îi răspunse o servitoare când o întrebă.

Gwenda intră pe ușă, cu inima îngreunată de spaimă.

Pe podea erau așezate 10–12 saltele, în așa fel încât ocupanții lor să stea cu fața spre altar, exact ca într-un spital. Cam jumătate dintre pacienți păreau a fi copii. Dar erau și trei bărbați adulți. Gwenda le cercetă chipurile, speriată.

Niciunul dintre ei nu era Sam.

Îngenunche și rosti o rugăciune de mulțumire.

Întoarsă afară, o abordă pe femeia cu care vorbise mai devreme.

— Îl caut pe Sam din Wigleigh, spuse ea. E un scutier venit de puțină vreme la castel.

Femeia arătă cu degetul către podul care făcea legătura cu curtea interioară.

— Încearcă în fortăreață.

Gwenda porni în direcția indicată. Santinela de la pod nici măcar nu o băgă în seamă. Ajunsă în curtea interioară, Gwenda urcă treptele care duceau în sala mare a fortăreței.

Aceasta era întunecată și răcoroasă. Pe lespezile reci ale semineului dormita un câine masiv. De-a lungul pereților se înșirau mai multe bănci, iar în capătul opus al încăperii se aflau două jilțuri. Gwenda observă că nicăieri nu se vedeau perne, scaune capitonate sau tapiserii și tablouri. Își dădu seama că lady Philippa nu petrecea prea mult timp aici și nu se interesa de mobilier sau decorațiuni interioare.

Sam ședea lângă o fereastră, împreună cu trei bărbați mai tineri decât el. În fața lor, pe podea, se aflau întinse părțile componente ale unei armuri, puse în ordine, de la vizieră la apărătorile pentru picioare. Fiecare dintre cei patru curăța câte o porțiune. Sam freca plastronul cu o piatră netedă, încercând să înlăture rugina de pe metal.

Gwenda rămase pe loc câteva secunde, studiindu-l. Purta haine noi, în culorile caracteristice livrei contelui de Shiring, roșu și negru. Culorile se potriveau cu frumusețea sa brună. Părea să fie în largul său, vorbind relaxat cu ceilalți în timp ce-și vedea de treabă. Părea sănătos și bine hrănit. Exact asta și sperase Gwenda, însă, chiar și așa, simți un fior de dezamăgire egoistă că o ducea atât de bine fără ea.

Sam își ridică privirea și o văzu. Pe chipul lui se citi surprindere, urmată de plăcere, iar apoi de amuzament.

— Ehei, băieți, spuse el, sunt cel mai mare dintre voi și poate că vă închipuiți că sunt în stare să-mi port singur de grijă, dar să știți că nu e așa. Mama vine după mine peste tot, ca să se asigure că mi-e bine.

Cei trei o văzură și ei și izbucniră în râs. Sam își lăsă lucrul deoparte și veni la ea. Mama și fiul se așezară pe o bancă, într-un colț aflat lângă scara care ducea la etaj.

— Îmi place foarte mult, începu Sam cu însuflețire. Aici mai mereu sunt jocuri la care participă toți. Mergem la vânătoare cu câinii și șoimii, ne luăm la trântă și facem întreceri de călărie, ba jucăm și fotbal. Am învățat o groază de lucruri! E un pic rușinos să fiu mereu pus pe picior de egalitate cu băietanii ăștia, dar mă descurc eu. Pur și simplu trebuie să învăț cum să lupt cu sabia și scutul în timp ce călăresc.

Gwenda observă că Sam al ei vorbea deja altfel. Începea să piardă ritmul molcom al vorbirii țăranilor. Și folosea cuvinte

frânzuzești pentru „vânătoare cu câini” și „vânătoare cu șoimi”. Încet-încet, era absorbit de stilul de viață al aristocraților.

— Și muncă? se interesă ea. Presupun că vă îndeletniciți și cu altceva în afară de jocuri, nu?

— Da, avem o groază de muncă. Arată către tovarășii săi, care se ocupau în continuare cu lustruirea armurii. Dar e ușoară în comparație cu aratul și trasul grapei pe ogor.

Sam întrebă de fratele său, iar Gwenda îi împărtăși veștile de acasă: că roiba lui Davey se regenerase, că scosese rădăcinile, că Davey era în continuare încurcat cu Amabel și că încă nu se îmbolnăvisese nimeni de ciumă. În timp ce vorbeau, Gwenda începu să aibă senzația că cineva o privea și își dădu seama că nu era vorba despre o simplă închipuire. După o clipă, aruncă o privire peste umăr.

Contele Ralph stătea în capul scării, în fața unei uși deschise. În mod clar, ieșise din dormitorul său. Gwenda se întrebă de cât timp stătea acolo, privind-o. Îi întâlneau ochii. Căutătura lui era intensă, însă nu o putea descifra, nu înțelegea ce însemna. Începu să aibă senzația că era vorba despre ceva deranjant de intim, așa că-și feri privirea.

Când se uită din nou, Ralph dispăruse.

A doua zi, când era pe drum, la jumătatea distanței către casă, un călăreț o ajunse din urmă, în viteză, după care încetini și chiar opri cu totul.

Mâna Gwendei se duse imediat către pumnalul lung pe care-l avea la brâu.

Călărețul cu pricina era Alan Fernhill.

— Contele vrea să te vadă, zise el.

— Atunci ar fi făcut bine să vină chiar el, în loc să te trimită pe tine, răspunse ea.

— Mereu ai câte un răspuns obraznic gata pregătit, nu? Chiar crezi că asta te face mai dragă în ochii celor mai presus decât tine?

Avea dreptate. Gwenda era surprinsă, poate pentru că în decursul numeroșilor ani în care Alan fusese acolitul lui Ralph nu îl auzise niciodată spunând ceva inteligent. Dacă și-ar fi cunoscut interesul, ar fi încercat să se bage pe sub pielea celor ca el, nu să-i ia în bășcălie.

— Bine, făcu ea pe un ton apatic. Contele mă cheamă la el. Acum trebuie să mă întorc pe jos tocmai până la castel?

— Nu. Are o căsuță în pădure, nu departe de aici, unde se oprește să îmbuce câte ceva când e la vânătoare. E acolo.

Arată spre pădurea aflată dincolo de marginea drumului.

Gwendei nu-i plăcea prea mult situația, însă, în calitatea ei de iobagă, nu avea dreptul de a refuza să răspundă chemării

seniorului ei. Și, la urma urmei, chiar dacă refuza, era sigură că Alan i-ar fi dat o scatoalcă, ar fi legat-o fedeleș și ar fi dus-o acolo pe spinarea calului.

— Bine, zise ea.

— Poți să urci în șa în fața mea, dacă vrei.

— Nu, mulțumesc, prefer să merg pe jos.

În perioada aceea a anului, vegetația din pădure era deasă. Gwenda porni în urma calului printre copaci, profitând de fâgașul creat de animal printre urzici și ferigi. În urma ei, acesta dispărea rapid, redevenind o mare de verdeață. Tulburată, Gwenda se întreba ce-l făcuse pe Ralph să pună la cale această întâlnire în pădure. Oricum, era aproape convinsă că nu avea cum să fie ceva bun pentru ea și ai săi.

Merseră vreo 400 de metri și ajunseră la o baracă joasă, cu acoperiș de stuf. Dacă n-ar fi știut despre ce era vorba, Gwenda ar fi crezut că era o casă de pădurar. Alan își trecu frâiele pe după trunchiul unui copac tânăr și o conduse înăuntru.

Interiorul avea același aer auster pe care Gwenda îl observase la Earlcastle. Pardoseala era din pământ bătătorit, pereții erau din nuiiele și lut, nefinisati, iar plafonul consta pur și simplu din partea inferioară a stratului de stuf. Mobilierul era redus la strictul necesar: o masă, câteva bănci și un pat simplu, din lemn, cu o saltea din paie. În spate se vedea o ușă întredeschisă care făcea legătura cu o bucătărie unde, cel mai probabil, servitorii lui Ralph pregăteau mâncarea și băutura pentru el și tovarășii săi de vânătoare.

Ralph era așezat la masă, cu o cană cu vin în față. Gwenda se opri în fața lui, așteptând. Alan stătea sprijinit de peretele din spatele ei.

— Deci te-a găsit Alan, zise Ralph.

— Nu mai e nimeni aici? întrebă Gwenda neliniștită.

— Doar tu, eu și Alan.

Tulburarea Gwendei crescuse.

— De ce ai vrut să mă vezi?

— Ca să vorbim despre Sam, bineînțeles.

— L-ai luat de lângă mine. Ce mai e de spus?

— E un băiat bun, să știi... fiul nostru.

— Nu-i spune așa.

Gwenda îi aruncă o privire lui Alan. Acesta nu dădea niciun semn că ar fi fost surprins: în mod clar, le cunoștea secretul. Era de-a dreptul disperată. Wulfric nu trebuia să afle niciodată.

— Să nu-i mai spui niciodată „fiul nostru”, adăugă ea. Nu i-ai fost niciodată tată. Wulfric e cel care l-a crescut.

— Și cum aș fi putut să-l cresc eu? Nici nu știam că e al meu! Dar acum recuperez timpul pierdut. Se descurcă bine, ți-

a zis?

— Se încaieră cu alții?

— Bineînțeles. Așa e și normal pentru un scutier. E un antrenament pentru când o să participe la o bătălie adevărată. Ar fi trebuit să întrebi dacă și câștigă.

— Nu e genul de viață pe care am vrut-o pentru el.

— E genul de viață pentru care s-a născut.

— M-ai adus până aici ca să-mi râzi în nas?

— Ce-ar fi să iei loc?

Fără nicio tragere de inimă, Gwenda se așeză la masă, față în față cu el. Ralph turnă vin într-o cană și o împinse către ea. Gwenda o ignoră.

Contele urmă:

— Acum că știu că avem un fiu împreună, cred că ar trebui să avem o relație mai apropiată.

— Nu, mulțumesc.

— Of, Doamne, chiar că știi să-i strici omului tot cheful...

— Nu-mi vorbi mie despre chef. Ai fost blestemul vieții mele. Îmi doresc din adâncul sufletului să nu te fi văzut vreodată. Și dacă ai pleca la Ierusalim, tot n-ar fi suficient de departe.

Chipul lui se întunecă de mânie, iar Gwenda își regretă cuvintele radicale. Își aduse aminte de mustrarea pe care i-o făcuse Alan. Își dorea să fie în stare să-l refuze simplu și calm, fără să recurgă la ironii și imagini grăitoare. Însă Ralph reușea să-i trezească furia mai tare ca oricine pe lume.

— Chiar nu înțelegi? reluă ea, făcând eforturi să se arate rezonabilă. Îl urăști pe bărbatul meu de... vreun sfert de secol, nu? El ți-a spart nasul, iar tu l-ai tăiat pe obraz. L-ai dezmoștenit, după care te-ai văzut nevoit să-i dai pământurile înapoi. Ai violat-o pe femeia pe care a iubit-o cândva. A fugit, iar tu l-ai târât înapoi, cu o funie în jurul gâtului. După toate astea nici măcar faptul că avem un copil împreună nu ne poate face să fim prieteni.

— Nu sunt de acord, zise el. Eu cred că putem să fim nu numai prieteni, ci iubiți.

— O, nu!

Era exact lucrul de care se temuse, în adâncul sufletului ei, încă de când Alan își oprise calul pe drum, chiar în fața ei.

Ralph schiță un zâmbet.

— Ce-ar fi să-ți dai jos rochia?

Dintr-odată, trupul Gwendei fu cuprins de încordare.

Alan se aplecă spre ea, din spate, și îi scoase pumnalul de la cingătoare cu o mișcare rapidă și îndemânatică. În mod clar, se gândise dinainte la asta, iar totul se întâmplă mult prea rapid pentru ca ea să apuce să reacționeze în vreun fel.

Însă Ralph spuse:

— Nu, Alan – n-o să fie nevoie de asta. O s-o facă de bunăvoie.

— Ba nu! exclamă ea.

— Dă-i pumnalul înapoi, Alan.

Nesigur, Alan întoarse cuțitul în mână, îl apucă de lamă și i-l oferi.

Gwenda îl înșfacă și se ridică repede.

— Poate că o să mă omorâți, dar tot știu că o să-l iau pe unul din voi cu mine, Dumnezeu mi-e martor! strigă ea.

Se dădu câțiva pași înapoi, ținând cuțitul întins spre ei, gata de luptă.

Alan se deplasă către ușă, în așa fel încât să-i anuleze orice posibilitate de retragere.

— Las-o în pace, făcu Ralph. Nu pleacă nicăieri.

Gwenda nu avea nici cea mai vagă idee de ce se arăta Ralph atât de sigur pe el, însă era convinsă că se înșela amarnic. Avea să iasă din coliba aceea, după care avea să o ia la goană cât putea de repede și n-avea să se oprească decât atunci când avea să cadă lată de oboseală.

Alan rămase pe loc.

Gwenda se duse la ușă, întinse mâna în spate și ridică zăvorul simplu, din lemn.

Ralph continuă:

— Wulfric nu știe, nu-i așa?

Gwenda încremeni.

— Ce să nu știe?

— Nu știe că eu sunt tatăl lui Sam.

Glasul ei se reduse la o simplă șoptă:

— Nu, nu știe.

— Mă întreb cum s-ar simți dacă ar afla.

— O asemenea veste l-ar omori, murmură ea.

— Așa mă gândeam și eu.

— Te rog, nu-i spune, imploră Gwenda.

— Nici n-o s-o fac... atât timp cât ești ascultătoare.

Ce putea face? Știa că Ralph simțea o atracție sexuală față de ea. Se folosise de aceasta, în disperare de cauză, pentru a-l face să o primească la castelul șerifului. Întâlnirea lor de la Bell, din urmă cu atâția ani, era pentru ea un moment rușinos, însă pentru el se transformase într-un moment de glorie, înfrumusețat probabil de trecerea timpului. Și îi intrase în cap să re trăiască acel moment.

Era vina ei.

Oare nu putea să-l facă să se răzgândească?

— Nu mai suntem cum eram în urmă cu atâția ani, zise ea. Eu una n-o să mai fiu niciodată o fetișcană nevinovată. Ar

trebui să te întorci la servitoarele pe care le tăvăleşti cine ştie pe unde.

— Nu vreau servitoare, te vreau pe tine.

— Nu, protestă ea. Te rog!

Făcu un efort să-şi alunge lacrimile din ochi.

Însă el era de neclintit.

— Dă-ţi jos rochia.

Gwenda îşi băgă cuşitul în teacă şi îşi desfăcu cingătoarea.

89

În momentul în care se trezea, primul gând al lui Merthin era legat de Lolla.

Trecuseră trei luni de când nu mai ştia nimic de ea. Trimisese misive către autorităţile din Gloucester, Monmouth, Shaftesbury, Exeter, Winchester şi Salisbury. Deoarece era starostele unuia dintre cele mai importante oraşe din ţară, aceste scrisori erau tratate cu mare seriozitate şi primiseră toate răspunsuri compuse cu grijă. Numai primarul Londrei îi spusese verde-n faţă că nu avea cum să-l ajute, dându-i de înţeles că jumătate dintre fetele din oraş fugiseră din casele taţilor lor şi că nu era treaba primarului să le trimită acasă.

Merthin se dusesese personal în Shiring, Bristol şi Melcombe, să vadă dacă nu cumva reuşea să dea de vreun semn al trecerii ei. Stătuse de vorbă cu proprietarii tuturor tavernelor întâlnite, descriind-o în amănunt pe fiica sa. Cu toţii văzuseră o mulţime de tinere cu părul negru, adesea însoţite de bărbaţi chipeşi şi periculoşi cu numele de Jake, Jack sau Jock, însă niciunul nu putuse afirma cu siguranţă că o văzuse pe fiica lui Merthin sau că auzise spunându-i-se vreuncea dintre aceste fete Lolla.

Unii dintre amicii lui Jake dispăruseră şi ei împreună cu iubitele lor, acestea fiind însă cu câţiva ani buni mai mari decât Lolla.

Era posibil ca Lolla să fi murit – Merthin era conştient de asta –, însă refuza să renunţe la speranţă. Era foarte puţin probabil să se fi îmbolnăvit de ciumă. Noua epidemie făcea ravagii prin oraşe şi sate, cauzând moartea majorităţii copilaşilor sub zece ani. Însă, cel mai probabil, cei care supravieţuiseră primului val – cum erau el şi Lolla – erau persoane înzestrate, nu se ştia în ce mod, cu puterea de a rezista bolii sau – în foarte puţine cazuri, ca al său, de exemplu – de a-i supravieţui. Prin urmare, nu erau în pericol să se îmbolnăvească nici de data aceasta. Şi totuşi, ciuma nu era decât unul dintre numeroasele pericole la care era expusă o fată de 16 ani fugită din casa părintească, iar imaginaţia bogată a lui Merthin avea suficiente resurse ca să-l tortureze, în orele

de dinaintea zorilor, cu gânduri și imagini legate de tot ce era posibil să i se fi întâmplat.

Kingsbridge se număra printre puținele orașe în care ciuma nu făcuse ravagii. Din câte își putea da seama Merthin din discuțiile pe care le purtase peste poarta orașului cu Madge Țesătoarea, care preluase îndatoririle de staroste plin în incinta orașului, în timp ce Merthin se ocupa de problemele apărute în exterior, boala afectase cam o casă din 100 în orașul vechi. Pe de altă parte, în suburbiile Kingsbridge-ului, ca și în alte orașe lovite de molimă, apăruseră cazuri cam la o cincime dintre case. Dar oare metodele lui Caris reușiseră să învingă boala sau doar să îi întârzie înaintarea? Oare ciuma avea să rămână pe poziții și, într-un final, să treacă dincolo de barierele pe care le înălțase ea? Oare distrugerea avea să fie la fel de gravă ca data trecută? N-aveau să afle răspunsurile la aceste întrebări decât după ce molima își va fi urmat cursul – ceea ce însemna luni întregi sau chiar ani.

Oftă și se ridică din patul în care dormea singur. Nu o mai văzuse pe Caris de când se închisese orașul. Aceasta stătea la spital, la câțiva metri de casa lui Merthin, însă nu putea părăsi clădirea. Se putea intra, dar nu și ieși. Caris hotărâse că și-ar fi pierdut toată credibilitatea dacă nu lucra cot la cot cu călugărițele ei, așa că trebuise să rămână acolo.

Practic, Merthin își petrecuse jumătate din viață separat de ea. Dar nu îi era deloc mai ușor. De fapt, tânjea mai mult după ea acum, că ajunsese la vârsta a doua, decât în tinerețe.

Menajera sa, Em, se trezise înaintea lui, iar Merthin o găsi în bucătărie, ocupată cu jupuitul unor iepuri. Merthin mănca o bucată de pâine și bău niște bere slabă, după care ieși.

Drumul principal care traversa insula era plin de țărani și de căruțele lor încărcate cu provizii. Merthin și ajutoarele sale vorbiră cu fiecare în parte. Cei care aduceau produse comune, cu prețurile stabilite deja, erau cele mai simple cazuri: Merthin îi trimise dincolo de pod pentru a-și descărca mărfurile la poarta încuiată păzită de santinelă, după care, la întoarcere, le plăti contravaloarea. Cu cei care aduceau bunuri de sezon, precum fructe și legume, negocie un preț înainte de a le permite să-și treacă produsele de cealaltă parte a râului. Pentru livrările speciale stabilise un preț în avans, când făcuse comanda: piele pentru meșterii care lucrau cu această materie primă; pietre pentru zidarii care începuseră din nou construcția la turlă conform ordinelor date de episcopul Henri; argint pentru argintari; fier, oțel, cânepă și lemn pentru manufacturii din oraș, care trebuiau să continue să lucreze chiar dacă erau temporar izolați de cea mai mare parte a clienților lor. Într-un final, se ocupă de încărcăturile deosebite,

pentru care trebuia să ceară instrucțiuni din partea cuiva din oraș. Astăzi era vorba despre un negustor italian de brocart, care voia să-și vândă marfa unuia dintre croitorii din oraș, de un individ care adusese un bou de un an pentru abator și de Davey din Wigleigh.

Merthin ascultă povestea lui Davey cu uimire și plăcere. Îl admira pe flăcău pentru spiritul de inițiativă de care dăduse dovadă cumpărând semințele de roibă și cultivându-le pentru a obține colorantul acela atât de scump. Nu fu deloc surprins să afle că Ralph încercase să omoare acest proiect în fașă: fratele său se asemena majorității nobililor în ceea ce privea disprețul față de tot ce ținea de manufacturi și negoț. Însă Davey avea nu numai inteligență, ci și curaj, așa că perseverase. Ba chiar plătitese un morar să-i macine rădăcinile uscate.

— Apoi, când morarul a spălat piatra de moară, câinele lui a băut din apa aceea și o săptămână întreagă s-a pișat roșu, așa că știm sigur că vopseaua chiar colorează!

Acum venise cu un căruț încărcat cu niște saci vechi pentru făină, fiecare de câte 12 ocale, plini cu ceea ce credea el că ar fi prețiosul colorant roșu.

Merthin îi spuse să ia unul dintre saci și să îl ducă la poartă. Când ajunseră acolo, Merthin strigă către santinela aflată de cealaltă parte. Bărbatul se urcă pe zid și se uită în jos, spre ei.

— Sacul ăsta este pentru Madge Țesătoarea, strigă Merthin către el. Poți să te asiguri că ajunge direct la ea, personal, străjere?

— Foarte bine, domnule staroste, răspunse santinela.

Ca întotdeauna, pe insulă fuseseră aduși și câțiva bolnavi de ciumă din satele învecinate. Deja acum cei mai mulți știau că nu exista leac pentru boală și îi lăsau pe cei afectați să moară pur și simplu, însă mai erau și țărani suficient de ignoranți încât să creadă cu tărie că, la spital, Caris ar fi putut face o minune. Bolnavii erau lăsați la ușa spitalului, așa cum erau lăsate proviziile la poarta orașului. Călugărițele ieșeau și îi luau noaptea, după ce rudele lor pleaseră. Din când în când, pe ușa spitalului mai ieșea și câte un supraviețuitor norocos, complet refăcut, însă cei mai mulți dintre pacienți îl părăseau pe ușa din spate și erau îngropați într-un cimitir nou, aflat dincolo de clădire.

La amiază, Merthin îl invită pe Davey să prânzească împreună cu el. În timp ce se ospătau cu plăcintă cu carne de iepure și mazăre nouă, Davey îi mărturisi că era îndrăgostit de fiica vechii dușmance a mamei sale.

— Indiferent pentru ce-o urăște mama pe Annet, toate s-au întâmplat demult și nu au nicio legătură cu mine sau cu Amabel, zise băiatul cu indignarea caracteristică tinerilor

confrunțați cu atitudinea irațională a părinților. Când Merthin dădu înțeleghător din cap, Davey îl întrebă: Părinții dumitale s-au opus la ceea ce-ți doreai, cum fac acum ai mei?

Merthin își acordă câteva secunde de gândire.

— Da, răspunse el. Eu voiam să fiu scutier și să-mi petrec viața luptând pentru rege. Am fost în culmea nefericirii când m-au dat ucenic la dulgherie. Cu toate acestea, în cazul meu lucrurile au ieșit până la urmă destul de bine.

Davey nu fu deloc încântat de exemplul oferit.

Pe parcursul după-amiezii, accesul pe pod către insulă era interzis. Atunci se deschideau porțile orașului. De dincolo de ziduri ieșeau grupuri-grupuri de hamali care luau proviziile aduse și le duceau la cei care aveau trebuință de ele.

În după-amiaza aceea nu primiră niciun mesaj de la Madge în legătură cu colorantul adus de Davey.

În aceeași zi, Merthin avu parte și de un al doilea vizitator. Către seară, când tranzacțiile comerciale se încheiaseră de mult, pe insulă sosi canonicul Claude.

Prietenul și protectorul lui Claude, episcopul Henri, fusese confirmat ca arhiepiscop de Monmouth. Cu toate acestea, nu fusese ales încă înlocuitorul său pentru postul de episcop de Kingsbridge. Claude voia să-l ocupe el și tocmai de aceea se dusesse la Londra, pentru a discuta cu sir Gregory Longfellow. Acum era în drum spre Monmouth, unde, pentru moment, avea să-și continue activitatea ca asistent al lui Henri.

— Regelui îi este pe plac faptul că Philemon s-a declarat de acord cu impozitarea clericilor, îi spuse Claude în timp ce se ospătau cu plăcintă rece de iepure și câte o cupă din cel mai bun vin de Gasconia pe care-l avea Merthin. Iar prelații din generația veche au apreciat predica împotriva disecției și planul lui de a construi o capelă închinată Fecioarei. Pe de altă parte, Gregory nu-l simpatizează deloc pe starețul vostru – zice că nu se poate avea încredere în el. Partea bună e că regele a amânat luarea unei decizii, hotărând că monahii de la Kingsbridge nu pot să organizeze alegeri atât timp cât sunt în exil la Sfântul Ioan-din-Pădure.

Merthin replică:

— Presupun că regele consideră că nu prea are sens să se aleagă un episcop cât timp ciuma încă face ravagii, iar orașul în sine e închis.

Claude dădu din cap, în semn de încuviințare.

— Am obținut ceva, chiar dacă e o realizare mărunță, continuă el. Există un post vacant de ambasador al Bisericii Angliei la papă. Respectivul ambasador ar trebui să locuiască la Avignon. Am sugerat să fie luat în calcul și numele lui Philemon. Din câte mi-am dat eu seama, lui Gregory i s-a

părut o idee interesantă. Cel puțin pot să spun că nu a exclus-o din start.

— Bun!

Gândul că era posibil ca Philemon să fie trimis departe de Kingsbridge reuși să-l mai înveselească. Și-ar fi dorit să aibă la dispoziție o metodă de a înclina balanța în favoarea lui Claude, însă îi scrisese deja lui Gregory, garantându-i susținerea ghildei, iar aceasta reprezenta forma maximă de exercitare a influenței sale.

— Încă o veste – o veste proastă, de fapt, urmă Claude. În drumul spre Londra, am trecut pe la Sfântul Ioan-din-Pădure. Teoretic, Henri e în continuare abate și m-a trimis cu misiunea de a-l muștra pe Philemon pentru că a plecat de la Kingsbridge fără permisiune. O pierdere de timp, ca să spun drept. Oricum, Philemon a preluat măsurile de precauție adoptate de Caris și nu a vrut să mă lase să intru, însă am vorbit prin ușă. Până acum, călugării au fost feriți de ciumă. Însă prietenul vostru, fratele Thomas, a murit de bătrânețe. Îmi pare rău.

— Dumnezeu să-l odihnească! murmură Merthin cu tristețe în glas. Sănătatea lui era destul de șubredă în ultima vreme. Și avea și probleme cu memoria.

— Da, probabil că mutarea la Sfântul Ioan nu i-a priit.

— Thomas m-a ajutat mult, pe vremea când eram doar un constructor începător.

— E ciudat cum Dumnezeu alege câteodată să-i ia de lângă noi pe cei buni și ni-i lasă pe cei răi.

Claude plecă a doua zi dimineată.

Pe când Merthin își vedea de sarcinile sale obișnuite, unul dintre căruțași se întoarse de la poarta orașului cu un mesaj. Madge Țesătoarea se afla pe zid și voia să discute cu Merthin și cu Davey.

— Crezi că o să-mi cumpere roiba? întrebă Davey pe când traversau podul care făcea legătura cu orașul.

Merthin nu avea habar care urma să fie atitudinea lui Madge.

— Sper că da, replică el.

Se opriră unul lângă celălalt în fața porții și își ridicară privirile către partea superioară a zidului. De sus, Madge se aplecă peste marginea acestuia și strigă:

— De unde provine vopseaua asta?

— Eu am cultivat plantele, răspunse Davey.

— Și tu cine ești?

— Davey din Wigleigh, fiul lui Wulfric.

— Aaa... feciorul Gwendei?

— Da, băiatul cel mic.

— Ei bine, ți-am încercat vopseaua.

— Colorează, nu? întrebă Davey entuziasmat.
— E foarte slabă. Ai măcinat rădăcinile în întregime?
— Da... cum altfel?
— Trebuie să le cureți coaja înainte să le macini.
— N-am știut. Davey era complet uluit. Și-atunci praful pe care îl am acum nu e bun?
— După cum am zis, colorantul e slab. Nu pot să-ți dau prețul cu care se vinde vopseaua pură.
Davey părea atât de deprimat, încât lui Merthin i se făcu milă de el. Madge continuă:
— Cât ai?
— Mai am încă nouă saci de 12 ocale, ca acela pe care vi l-am trimis deja, răspunse Davey dezamăgit.
— Pot să-ți ofer jumătate din prețul obișnuit – un șiling și doi penny pe oca. Asta înseamnă 14 șilingi la fiecare sac, deci exact șapte lire pentru zece saci.
Chipul lui Davey era o întruchipare a încântării în stare pură. Merthin își dorea să fi fost și Caris prezentă, ca să împărtășească acest moment.
— Șapte lire! repetă Davey.
Crezând că era dezamăgit, Madge adăugă:
— Nu pot să-ți ofer mai mult de-atât – colorantul nu e suficient de puternic.
Dar, pentru Davey, șapte lire însemnau o adevărată avere. Chiar și la nivelul simbriilor actuale, această sumă reprezenta salariul pe mai mulți ani al unui muncitor cu ziua. Băiatul își întoarse privirea către Merthin.
— Sunt bogat! strigă el.
Merthin izbucni în râs și-i spuse:
— Să nu-i cheltuiești pe toți odată.

A doua zi era duminică. Merthin asistă la slujba de dimineață ținută la bisericuța de pe insulă, cu hramul Sfânta Elisabeta a Ungariei, protectoarea celor ce se îngrijeau de bolnavi. Apoi se duse acasă și luă o cazma solidă din lemn de stejar din șopronul grădinarului său. Cu lopata pe umăr, traversă podul către suburbii și către o perioadă îndepărtată din trecutul său.

Încerca din răputeri să-și amintească drumul urmat prin pădure în ziua aceea din urmă cu 34 de ani, cu Caris, Ralph și Gwenda. I se părea de-a dreptul imposibil. Prin pădure nu existau alte poteci decât cele făcute de căprioare. Puieții de atunci deveniseră copaci adulți, iar stejarii seculari fuseseră doborâți de tăietorii de lemne ai regelui. Cu toate acestea, spre surprinderea sa, descoperi repere pe care le recunoștea: un firicel de apă ce izvora bolborosind exact în locul în care își

aducea aminte cum Caris, pe atunci doar o fetiță de zece ani, îngenunchease pentru a-și astâmpăra setea; o stâncă imensă despre care ea spusese că arăta de parcă s-ar fi prăvălit din Rai; o vale cu versanți abrupti și fund mlăștinos unde lui Caris îi intrase noroi în cizme.

Cu fiecare pas pe care-l făcea, întâmplările acelei zile din copilărie căpătau tot mai mult contur. Își aducea aminte cum cățelul, Hop, pornise după ei, iar Gwenda îl urmase. Simți din nou plăcerea care îl însuflețise atunci când Caris îi înțelesese gluma. Chipul i se îmbujoră când rememoră cât de nepriceput fusese, în fața lui Caris, când trăsese la țintă cu arcul pe care-l făcuse chiar el – și cu câtă ușurință mânuise arma fratele său mai mic.

Mai presus de orice, și-o amintea pe Caris fetiță. La vremea aceea, nu erau decât niște copii, însă, chiar și așa, fusese vrăjit de mintea ei ageră, de modul îndrăzneț și firesc cu care-și asumase rolul de conducător al micului lor grup. Nu era dragoste, însă era un fel de fascinație care nu se deosebea atât de mult de iubire.

Rememorarea zilei de atunci îl distrăsese de la demersul orientării, așa că se trezi că nu mai știa exact unde se afla. Începu să aibă senzația că se afla pe un teritoriu complet necunoscut, apoi, dintr-odată, ieși într-un luminiș. Aruncând o privire în jur, își dădu seama că ajunsese exact în locul potrivit. Tufele se îndesiseră; trunchiul stejarului era chiar mai gros decât își aducea el aminte și iarba de pe jos era înveselită de o varietate de flori de vară, așa cum nu fusese cazul în ziua aceea de noiembrie din 1327. Dar Merthin nu avea nicio îndoială: era ca și cum ar fi privit o față pe care nu o mai văzuse de ani buni, schimbată, însă inconfundabilă.

O versiune mai scundă și mai slăbănoagă a sa se târâse sub un tufiș pentru a se ascunde de bărbatul acela masiv care înainta cu mișcări iuți, dar greoaie prin vegetația deasă. Își aminti cum Thomas, extenuat și gâfâind, rămăsese pe loc, cu spatele sprijinit de trunchiul copacului, și-și scosese de la brâu sabia și pumnalul.

Revăzu cu ochii minții evenimentele din ziua aceea. Doi bărbați în livrea galbenă cu verde îl prinseseră din urmă pe Thomas și îi ceruseră să le dea scrisoarea. Thomas le distrăsese atenția zicându-le că erau urmăriți de cineva care se ascundea după un tufiș. În momentul acela, Merthin și ceilalți copii fuseseră convinși că aveau să fie omorâți, apoi Ralph, care nu avea decât zece ani pe-atunci, trăsese într-unul din oșteni, folosindu-se de reflexele sale rapide și mortale care aveau să-l servească atât de bine, ani mai târziu, în războiul cu Franța. Thomas îi făcuse de petrecanie celuiilalt, dar nu înainte de a se

alege cu o rană care îl costase ulterior pierderea antebrațului stâng – în ciuda sau poate din cauza tratamentului administrat la spitalul de la stăreția Kingsbridge. Apoi Merthin îl ajutase pe Thomas să îngroape misiva buclucașă.

„Exact aici, îi arătase Thomas atunci. Chiar în fața stejarului.”

Merthin știa acum că epistola aceea conținea o taină, un secret extrem de puternic, de care se temeau o seamă de personaje ilustre. Acel secret îi asigurase protecția lui Thomas: cavalerul fusese primit la mănăstire și acolo își petrecuse tot restul vieții.

„Dacă afli că am murit, îi spusese Thomas odinioară băietanului care era pe-atunci Merthin, te rog să dezgropi scrisoarea și să i-o dai unui preot.”

Merthin adultul ridică lopata și începu să sape.

Nu era sigur dacă asta voise sau nu Thomas. Scrisoarea îngropată era o măsură de precauție, pentru ca Thomas să nu-și găsească un sfârșit violent, nu în situația în care murea de cauze naturale, la vârsta de 58 de ani. Oare ar mai fi vrut ca epistola să fie dezgropată? Merthin nu știa răspunsul la această întrebare. Avea să decidă ce avea să facă mai departe după ce va fi citit epistola. Îl încerca o curiozitate irezistibilă să afle ce scria în ea.

Amintirea locului unde îngropase scrisoarea nu era perfect clară, astfel că nu nimeri din prima. Săpase cam 45 de centimetri, când își dădu seama că nu căuta unde trebuie: era sigur că groapa pe care o făcuse, copil fiind, nu fusese mai adâncă de 30 de centimetri. Încercă din nou, un pic mai la stânga.

De data aceasta nimeri bine.

Cam la 30 de centimetri adâncime, lopata i se izbi de ceva ce nu era pământ. Deși moale, obiectul respectiv era rezistent la apăsarea uneltei. Lăsă cazmaua deoparte și începu să scormonească în groapă folosindu-și degetele. Dibui o bucată de piele veche, aflată în putrefacție. Cu mișcări atente, dădu pământul la o parte și ridică obiectul. Era punga pe care Thomas o purtase prinsă de cingătoare în urmă cu atâția ani.

Își șterse mâinile de noroi pe tunică și o deschise. Înăuntru găsi o trăistuță din stofă de lână dată cu ulei, care era încă intactă. Desfăcu șiretul acesteia și băgă mâna înăuntru. Scoase o foaie de pergament, rulată și sigilată cu ceară.

Atinse pergamentul cu grijă, însă, cu toate acestea, ceara se fărâmiță imediat. Cu mișcări ușoare, reuși să desfăcă pergamentul. Acesta era intact: rezistase 34 de ani în pământ, ba chiar se afla într-o stare remarcabil de bună.

Își dădu imediat seama că nu era vorba despre un document oficial, ci despre o scrisoare personală. Distincția era dată de caligrafie – în cazul de față, o înșiruire migălită de litere caracteristică unei mâini de aristocrat, nicidecum scrisul cursiv al unui funcționar.

Începu să citească. Formula de adresare era amplă:

Din partea lui Eduard, al doilea cu acest nume, rege al Angliei, aflat la castelul Berkeley; cu ajutorul slujitorului său credincios, sir Thomas Langley; către iubitul său fiu, primul născut de sex bărbătesc, Eduard, cu salutările noastre și dragoste de tată.

Merthin își simți inima străbătută de un fior de spaimă. Era vorba despre o misivă din partea fostului rege către cel actual. Mâna în care ținea documentul începu să-i tremure. Merthin își ridică ochii de la scrisoare și scrută tufișurile din jur, ca și cum cineva ar fi putut sta ascuns acolo, urmărindu-l.

Iubitul meu fiu, vei auzi în curând că am murit. Să știi că nu e adevărat.

Merthin se încruntă. Nu se așteptase la așa ceva.

Mama ta, regina, soața sufletului meu, l-a corupt și l-a subjugat pe Roland, conte de Shiring, și pe fiii lui, care au trimis ucigași năimiți aici; însă am fost prevenit de Thomas, iar ucigașii și-au găsit ei sfârșitul.

Deci de fapt Thomas nu fusese nicidecum asasinul, ci salvatorul regelui.

Având în vedere că a eșuat o dată, mama ta o să încerce cu siguranță din nou, pentru că ea și consortul ei adulterin nu se vor simți niciodată în siguranță atât timp cât eu sunt în viață. Așa că mi-am schimbat hainele cu unul dintre asasinii morți, care avea cam aceeași înălțime și constituție cu mine, și am mituit mai multe persoane să jure că cel mort sunt chiar eu. Mama ta își va da seama de adevăr în clipa când o să dea ochii cu leșul, însă n-o să zică nimic și o să lase lucrurile să meargă mai departe – asta pentru că, dacă lumea mă crede mort, n-o să reprezint nicio amenințare pentru ea, și niciun rebel sau rival la tron nu poate pretinde că s-ar bucura de susținerea mea.

Merthin era în culmea uimirii. Întreg poporul crezuse că Eduard al II-lea murise. Toată Europa fusese păcălită.

Dar ce se întâmplase cu suveranul după aceea?

Nu o să îți spun unde am de gând să mă duc, dar să știi că voi părăsi regatul Angliei, fără nicio intenție de a mă întoarce vreodată. Cu toate acestea, mă rog să am ocazia să te mai văd cât o să-mi mai duc zilele pe lumea aceasta, fiule.

De ce preferase Thomas să îngroape această scrisoare în loc să o ducă destinatarului? Pentru că se temuse pentru viața sa și considerase că misiva era o armă extrem de puternică cu care putea să se apere. Odată ce regina Isabela intrase în joc și susținuse ideea morții soțului ei, trebuise să se ocupe de acei puțini oameni care știau adevărul. Merthin își aminti că, pe când el era încă adolescent, contele de Kent fusese condamnat pentru trădare și decapitat pentru că susținuse că regele Eduard al II-lea era în viață.

Regina Isabela își trimisese oamenii să-l omoare pe Thomas, iar aceștia îl ajunseseră din urmă chiar lângă Kingsbridge. Însă Thomas scăpase de ei, cu ajutorul lui Ralph, care nu avea decât zece ani pe-atunci. Ulterior, Thomas amenințase probabil să dea în vileag toată această șaradă – plus că avea dovezi, sub forma scrisorii fostului rege. În seara aceea, în timp ce zăcea în spitalul stăreției Kingsbridge, Thomas negociase cu contele Roland și cu fiii lui, care acționau ca mandatar ai reginei. Promisese să păstreze secretul, cu condiția să fie primit la mănăstire, în calitate de monah. Ar fi fost în siguranță între zidurile stăreției – și, în cazul în care Măria Sa regina ar fi fost ispitită să nu se țină de partea sa de învoială, le spusese că misiva se afla la loc sigur și că avea să fie dată în vileag dacă se întâmpla să moară. Drept urmare, regina era nevoită să-l țină în viață.

Bătrânul stareț Anthony avusese oarecare cunoștință de toate acestea și, pe patul de moarte, îi povestise stareței Cecilia, care, la rândul ei, i le transmisese cu gură de moarte lui Caris. Merthin reflectă la faptul că oamenii puteau ține anumite lucruri secrete decenii de-a rândul, însă întotdeauna simțeau nevoia să le împărtășească atunci când se apropiau de moarte. Caris văzuse și documentul incriminator prin care stăreției îi era dăruită Lynn Grange, cu condiția ca Thomas să fie acceptat în rândul fraților de la Kingsbridge. Abia acum înțelegea Merthin de ce întrebările supărător de deschise ale lui Caris cu privire la acest document creaseră atâtea probleme. Sir Gregory Longfellow îl convinsese pe Ralph să intre cu forța în mănăstire și să fure toate documentele călugărițelor, în speranța că avea să găsească misiva incriminatorie.

Oare puterea distrugătoare a acestei foi de pergament slăbise odată cu trecerea timpului? Isabela trăise până la o vârstă înaintată, însă murise în urmă cu trei ani. Aproape sigur, și Eduard al II-lea își dăduse sfârșitul între timp – dacă ar mai fi fost în viață, acum ar fi avut 77 de ani. Oare Eduard al III-lea avea motive să se teamă de dezvăluirea faptului că tatăl său fusese în viață în timp ce o lume întreagă îl crezuse mort de

mult? În momentul de față era un suveran cu o poziție prea solidă pentru ca o asemenea informație să reprezinte o amenințare serioasă, însă acest lucru nu l-ar fi scutit de sentimentul de stânjenală și umilință.

Deci ce-avea să facă Merthin?

Rămase mult timp acolo, așezat pe iarba din pădure, înconjurat de florile de vară colorate. Într-un final rulă la loc documentul, îl băgă în trăistuță, iar pe aceasta o așază în vechea pungă de piele.

Puse punga înapoi în pământ și umplu din nou groapa, apoi avu grijă să o umple și pe prima, pe care o săpase din greșală. Bătători bine pământul peste amândouă. Rupse câteva mănunchiuri de frunze din tufișuri și le împrăstie pe iarba din fața stejarului. Apoi făcu vreo câțiva pași înapoi și își admiră opera. Fu destul de mulțumit: la o privire neavizată, cele două locuri unde săpase nu se observau.

Apoi traversă din nou luminișul, în sens contrar, și se întoarse acasă.

90

Pe la sfârșitul lunii august, contele Ralph porni într-un tur al domeniilor sale din jurul orașului Shiring, însoțit de vechiul său tovarăș, sir Alan Fernhill, și de fiul pe care îl descoperise abia recent, Sam. Îi plăcea să-l ia cu el pe Sam, copilul lui, însă, în același timp, un bărbat în toată firea. Ceilalți fii ai săi, Gerry și Roley, erau prea mici pentru așa ceva. Sam nu știa cine era adevăratul său tată, însă Ralph se gândea cu plăcere la această taină.

Pe măsură ce înaintau, rămâneau îngroziți de ce găseau. Sute de iobagi muriseră sau se aflau pe patul de moarte, iar porumbul putrezea pe câmp, necules. Străbătându-și moșiile, furia și frustrarea lui Ralph crescuseră în intensitate. Remarcile sale sarcastice îi redusese la tăcere pe cei doi tovarăși ai săi, iar dispoziția sa proastă îi făcea calul să fie mereu neliniștit și sperios.

În fiecare sat, pe lângă parcelele țăranilor, existau suprafețe păstrate exclusiv pentru folosința contelui. Acestea ar fi trebuit lucrate de angajații săi împreună cu șerbii care erau obligați să muncească o zi pe săptămână pentru senior. Dintre toate, aceste pământuri erau în cea mai proastă stare. Mulți dintre angajații săi își dăduseră duhul; la fel și unii dintre arendașii cu îndatoriri tradiționale; alți șerbi negociaseră după prima epidemie de ciumă termenii mai favorabili pentru parcelele lor, așa că nu mai erau nevoiți să lucreze pentru senior; iar ultima cauză avea de-a face cu penuria de muncitori cu ziua.

Când Ralph ajunse în Wigleigh, se duse în spatele conacului și aruncă o privire în hambarul de lemn, care, în perioada aceea a anului, ar fi trebuit să fie în plin proces de umplere cu grâne numai bune de dus la moară, însă acum era gol, cu excepția unei pisici care-și fătase puii în podul cu fân.

— Din ce-o să mai facem pâine? mugi Ralph la Nathan Vătaful. Dacă n-avem orz să facem bere, ce-o să mai bem? Dumnezeu mi-e martor că ai face bine să ai un plan de ieșire din încurcătura asta!

Pe chipul lui Nate apărură o expresie deloc politicoasă.

— Tot ce putem face e să redistribuim parcelele rămase fără arendași, răspunse el.

Ralph fu luat prin surprindere de acest răspuns sec. De obicei, Nate avea o purtare servilă. Însă apoi observă privirea cruntă pe care i-o aruncă Nate lui Sam și își dădu seama de ce se schimbaseră atât de mult atitudinea celui vierme de vătaf. Nate îl ura pe Sam pentru că îl ucisese pe Jonno, fiul lui. În loc să-l pedepsească pe Sam, Ralph îi obținuse o amnistie regală, după care-l făcuse scutier la curtea sa. Nici nu era de mirare că Nate se arăta înciudat.

Ralph spuse:

— Trebuie să fie niște tineri în sat care să poată să se îngrijească de câteva hectare în plus.

— O, da, sunt, dar nu sunt dispuși să plătească taxa inițială, făcu Nate.

— Vor să primească pământ degeaba?

— Da. Își dau seama că aveți prea multe pământuri și insuficientă mână de lucru, așa că știu că nu puteți să vă târguiți prea tare când vine vorba de găsirea arendașilor.

În trecut, Nate se folosea de orice prilej pentru a-i vorbi de rău pe țăranii îndrăzneți, însă acum părea că se bucura și el de dilema cu care se confrunta Ralph.

— Se poartă de parcă Anglia ar fi a lor, nu a nobililor, rosti Ralph furios.

— E o mare rușine ce se întâmplă, stăpâne, continuă Nate pe un ton mai politicos, iar pe chip îi apărură o expresie vicleană. De exemplu, fiul lui Wulfric, Davey, vrea să se însoare cu Amabel și să preia pământurile maică-sii. Ar fi destul de firesc: oricum, Annet n-a reușit niciodată să-și îngrijească cum trebuie parcela.

Sam rupse tăcerea:

— Părinții mei nu sunt dispuși să plătească taxa – nu sunt de acord cu această căsătorie.

Nate urmă:

— Însă Davey poate să plătească personal.

Aceste cuvinte îl surprinseră pe Ralph.

— Cum așa?

— A vândut recolta obținută de la ierburile acelea pe care le-a semănat în pădure.

— Roiba. Se pare că n-am călcat-o de-ajuns în picioare. Și cât a luat pe ea?

— Nimeni nu știe. Dar Gwenda și-a cumpărat o vacă tânără de lapte, Wulfric are un cuțit nou... iar Amabel a purtat o basma galbenă la slujba de duminică.

Iar lui Nate îi fusese oferită o mită frumușică, presupunea Ralph.

— Nu-mi place deloc să-l răsplătesc în vreun fel pe Davey ăsta pentru obrăznicia de care a dat dovadă, zise el, dar nu am de ales. Lasă-l să preia pământurile.

— Va trebui să-i dați și dispensă ca să se însoare contrar voinței părinților lui.

Davey însuși îi ceruse acest lucru lui Ralph, și contele îl refuzase. Numai că asta se întâmplase înainte ca ciuma să decimeze populația de țărani. Lui Ralph nu-i plăcea deloc să revină asupra hotărârilor din trecut. Și totuși, era un preț destul de mic pentru salvarea recoltei.

— O să-i dau și dispensa asta, mormăi el.

— Prea bine.

— Dar haideți să mergem la el. Aș vrea să-i fac oferta personal.

Nate era surprins de una ca asta, însă, bineînțeles, nu spuse nimic.

Adevărul era că Ralph voia să o revadă pe Gwenda. Această femeie avea ceva care-i făcea gâtul să i se usuce ori de câte ori se gândea la ea. Ultima lor întâlnire din cabana de vânatoare nu-l satisfăcuse pentru mult timp. În săptămânile care trecuseră de-atunci, Ralph se gândise adesea la ea. În ultima vreme nu se alegea cu cine știe ce plăcere de pe urma femeilor cu care se culca de obicei: prostituate tinere, servitoare de pe la cârciumi și menajere. Toate se prefăceau a fi încântate de avansurile lui, deși Ralph știa prea bine că nu urmăreau decât banii oferiți după aceea. Spre deosebire de ele, Gwenda nu făcea un secret din faptul că îl ura și că se cutremura de dezgust ori de câte ori o atingea și, în mod paradoxal, asta îi plăcuse, deoarece era o reacție cinstită și, prin urmare, adevărată. După întâlnirea avută în cabana de vânatoare, îi oferise o pungă cu monede din argint, de câte un penny, iar ea i-o aruncase înapoi cu atâta forță, încât îi lăsase o vânătaie pe piept.

— Azi sunt pe Brookfield, își întorc spicele de orz copt, îl lămuri Nate. Vă conduc eu.

Ralph și oamenii săi ieșiră din sat în urma lui Nate și porniră de-a lungul unui pâraiaș care curgea pe marginea unui câmp

întins. În Wigleigh bătea mai mereu vântul, însă astăzi briza de vară era mângâietoare și caldă, ca sânii Gwendei.

Unele dintre parcelele întâlnite fuseseră deja secerate, însă pe altele Ralph observă cu disperare culturi de ovăz răscopt, de orz năpădit de buruieni și o parcelă cultivată cu secară, pe care spicele fuseseră secerate, însă nu și legate în snopi, așa că acum stăteau împrăștiate pe pământ, în soare.

În urmă cu un an crezuse că problemele sale financiare se sfârșiseră. Tocmai se întorsese din cea mai recentă campanie în Franța cu un prizonier, marchizul de Neuchatel, și negociase cu rudele lui o răscumpărare de 50 000 de lire. Însă familia marchizului nu reușise să strângă suma respectivă. Ceva asemănător se întâmplase și cu regele francez Ioan al II-lea, care fusese capturat de prințul de Wales în bătălia de la Poitiers. Regele Ioan rămăsese la Londra timp de patru ani, teoretic prizonier, însă bucurându-se de tot confortul pe care-l putea oferi palatul Savoy, care tocmai fusese construit de către ducele de Lancaster. Răscumpărarea cerută pentru rege fusese micșorată, însă tot nu fusese achitată integral. Ralph îl trimisese pe Alan Fernhill la Neuchatel să renegocieze răscumpărarea pentru prizonierul său, iar acesta redusese suma cerută la 20 000, însă, din nou, rudele marchizului nu reușiseră să o plătească. Iar apoi marchizul murise de ciumă, așa că Ralph era din nou înglodat în datorii și acum trebuia să-și facă griji în privința recoltei.

Era pe la amiază. Țăranii mâncau de prânz, la marginea ogorului. Gwenda, Wulfric și Davey stăteau pe pământ la umbra unui copac și se ospătau cu friptură rece de porc și ceapă. Când se apropiară călăreții, țăranii se ridicară în picioare, cu mișcări grăbite. Ralph se duse direct la familia Gwendei și le făcu semn celorlalți să se îndepărteze.

Gwenda purta o rochie verde, lălâie, care-i ascundea formele. Avea părul legat la spate, ceea ce-i accentua asemănarea cu un rozător. Măinile îi erau murdare, cu pământ sub unghii. Însă, când o privi, Ralph și-o închipui imediat goală, pregătită pentru el, cu chipul marcat de o expresie de dezgust la gândul a ce avea să-i facă – și toate acestea îl excitau.

Își dezlipi privirea de la ea și și-o aținti asupra soțului ei. Wulfric îl fixă și el cu o căutătură directă, nici sfidătoare, dar nici supusă. În barba sa castanie se vedeau acum fire argintii, însă aceasta nu creștea nici acum peste cicatricea pe care i-o lăsase lovitura lui Ralph.

— Wulfric, băiatul tău vrea să se însoare cu Amabel și să preia pământurile lui Annet.

Gwenda fu cea care răspunse. Nici acum nu învățase să-și țină gura când nu era întrebată.

— Mi-ai furat deja un fiu... ai de gând să mi-l iei și pe celălalt acum? întreabă ea cu amărăciune.

Ralph o ignoră.

— Cine o să plătească taxa de căsătorie?

Nate preciză:

— 30 de șilingi.

Wulfric spuse:

— Eu, unul, nu am atâția bani.

Davey interveni pe un ton calm:

— Pot să-i plătesc eu.

Ralph își dădu seama că, mai mult ca sigur, câștigase foarte bine de pe urma roabei, dacă putea să vorbească atât de relaxat despre o sumă mare.

— Bine, zise contele. În cazul ăsta...

Însă Davey îl întrerupse:

— Care sunt condițiile de arendare?

Ralph simți cum i se înroșea fața.

— Cum adică?

Nate se amestecă din nou:

— Aceleași condiții de care se bucură și Annet, bineînțeles.

— În cazul acesta îi mulțumesc domnului conte, însă nu-i pot accepta oferta pe care a binevoit să mi-o facă, rosti Davey.

— Ce dracu' bălmăjești acolo? izbucni Ralph.

— Aș vrea să preiau pământurile, stăpâne, însă numai în calitate de arendaș fără obligații, cu plata în bani peșin, fără celelalte îndatoriri stabilite de obiceiul pământului.

Sir Alan spuse pe un ton amenințător:

— Îndrăznești să te tocmești cu contele de Shiring, cățelandru obraznic ce ești?

Davey era speriat, însă nu-și pierdu îndrăzneala.

— Nu doresc în niciun caz să aduc vreo jignire cuiva, stăpâne. Dar vreau să am libertatea de a cultiva orice consider eu că pot vinde la târg. Nu vreau să fiu obligat să semăn ce alege Nate Vătaful, fără să țină cont de prețul pieței.

Ralph își dădu seama că Davey moștenise această hotărâre îndărătnică de la Gwenda. Furios, îi spuse:

— Nate e vocea mea în satul acesta! Îți închipui că tu ești mai înțelept decât contele tău?

— Iertați-mă, stăpâne, însă Domnia Voastră nici nu lucrați pământul, nici nu vă duceți cu căruța la târg.

Mâna lui Alan se duse la mânerul sabiei. Ralph îl observă pe Wulfric aruncând o privire rapidă înspre secera sa, aflată pe pământ, cu lama ascuțită lucind în soare. De cealaltă parte a lui Ralph, calul lui Sam făcu o serie de pași mărunți, preluând din

încordarea stăpânului său. Dacă se ajungea la bătaie, se întrebă Ralph, oare Sam avea să țină partea stăpânului sau a familiei lui?

Ralph nu voia să se ajungă la o încăierare. Voia să-și adune grânele de pe ogoare, iar uciderea șerbilor ar fi îngreunat foarte mult realizarea acestui demers. Opri cu un gest avântul lui Alan.

— Uite așa face molima asta să se ducă de râpă și bruma de moralitate care mai rămăsese pe lumea asta, rosti el dezgustat. O să-ți aprob solicitarea, Davey, pentru că sunt nevoit.

Davey înghiți în sec și spuse:

— În scris, stăpâne?

— A, acum mai vrei și hrisov?

Davey încuviință printr-o mișcare din cap, fiind prea înspăimântat să scoată vreun cuvânt.

— Pui la îndoială cuvântul unui conte?

— Nu, stăpâne.

— Și atunci de ce soliciți hârtie scrisă?

— Ca să nu existe îndoieli în anii care vor să vină.

Cu toții dădeau același răspuns când cereau să se întocmească un document scris. Ce voiau să spună de fapt era că, dacă termenii erau menționați în scris, seniorul nu-i putea modifica prea ușor. Era încă o încălcare a tradițiilor. Ralph nu voia să mai facă și alte concesii, însă, o dată în plus, nu avea de ales dacă voia să-și vadă recolta strânsă.

Se gândi apoi în ce mod se putea folosi de această situație pentru a obține un alt lucru pe care și-l dorea și se înveseli imediat.

— În regulă, replică el. Îți dau hârtie la mână. Dar nu vreau ca oamenii mei să lipsească de pe ogoare tocmai acum, în perioada recoltei. Poate să vină maică-ta săptămâna viitoare, să ia documentul.

Gwenda se duse la Earlcastle într-o zi fierbinte ca un cuptor. Știa de ce voise Ralph să vină ea, iar gândul la ce avea să urmeze o umplea de nefericire. În timp ce traversa podul mobil care făcea legătura cu castelul, auzi croncănitul ciorilor de pe ziduri, iar acesta îi păru – mai mult ca oricând – un cor de hohote batjocoritoare la adresa necazurilor ei.

Soarele dogorea nemilos, însă în curtea castelului nu pătrundea nicio adiere de vânt din cauza fortificațiilor. Scutierii erau lângă grajduri, prinși într-un joc. Sam se afla printre ei, mult prea fascinat de ce făcea pentru a o observa pe Gwenda.

Legaseră o pisică de un stâlp, la nivelul ochilor, în așa fel încât aceasta putea să-și miște capul și picioarele. Un scutier

trebuia să ucidă animalul cu mâinile legate la spate. Gwenda mai văzuse acest joc. Singura modalitate ca scutierul cu pricina să-și atingă scopul era să lovească bietul animal direct cu capul, însă, evident, pisica se apăra zgâriind și mușcând fața celui care o ataca. Cel care încerca acum, un băiat de vreo 16 ani, stătea aproape de stâlp, privit cu atenție de pisica îngrozită. Dintr-odată, își smuci capul. Fruntea i se izbi de pieptul pisicii, însă aceasta îl atacă cu ghearele. Scutierul schelălăi de durere și făcu un salt înapoi, cu obrajii plini de dăre de sânge, în timp ce toți ceilalți scutieri râdeau în hohote. Înfuriat, protagonistul se repezi către stâlp și izbi din nou pisica. Fu zgâriat și mai rău, ba chiar se lovi și la cap, lucru care spori veselia audienței. A treia oară, tânărul fu mai atent. Apropiindu-se de victima sa, simulă un atac, făcând-o pe pisică să zgârie aerul; apoi se repezi cu precizie direct către capul animalului. Din gura și nasul animalului începu să curgă sânge, iar corpul i se lăsă moale. Pisica era inconștientă, dar încă mai respira. Scutierul o izbi încă o dată pentru a-i curma viața, iar ceilalți începură să ovaționeze și să bată din palme.

Gwenda era total îngrețoșată. Nu-i plăceau prea tare pisicile – prefera câinii –, dar i se rupea inima să vadă cum era chinuită o ființă neajutorată, indiferent de ce fel. Din câte-și dădea ea seama, băieții aceia trebuiau să facă asemenea lucruri ca să se pregătească pentru mutilarea și uciderea unor ființe omenști, în bătălie. Oare chiar trebuia ca lucrurile să fie astfel pe lumea aceasta?

Trecu mai departe fără să intre în vorbă cu fiul ei. Transpirând abundent, traversă al doilea pod și urcă treptele care duceau la intrarea în fortăreață. Sala mare era reconfortant de răcoroasă.

Se bucura că Sam nu o văzuse. Spera să-l evite cât mai mult posibil. Nu voia să-i trezească bănuielile. Nu era el prea intuitiv, dar era foarte posibil să detecteze nefericirea mamei sale.

Îi comunică intendentului motivul venirii sale, iar el îi promise că avea să-l anunțe pe conte.

— Lady Philippa e acasă? întrebă Gwenda, sperând să obțină un răspuns pozitiv.

Poate că Ralph avea să se înfrâneze în prezența soției sale.

Însă intendentul clătină din cap.

— E la Monmouth, cu fiica Domniei Sale.

Gwenda îi mulțumi cu un aer mohorât și se puse pe așteptat. Nu se putea abține să nu se gândească la întâlnirea pe care o avusese cu Ralph în cabana aceea de vânătoare. Cum se uita la zidul cenușiu al sălii mari, lipsit de orice fel de podoabe, îl vedea cu ochii minții, holbându-se la ea în timp ce-și dădea

rochia jos, cu gura ușor deschisă, abia așteptând. Pe cât de mare era bucuria pe care i-o dădea intimitatea cu bărbatul pe care îl iubea, pe atât de detestabilă fusese experiența cu acest bărbat pe care-l ura din străfundul sufletului ei.

Prima dată când Ralph o obligase să i se supună, cu mai bine de 20 de ani în urmă, propriul trup o trădase și ajunsese să simtă o oarecare plăcere fizică, deși, totodată, spiritul îi fusese năpădit de o repulsie fără margini. Același lucru i se întâmplase cu Alwyn, nelegiuitul pe care-l omorâse în pădure. A doua oară însă, când se culcase cu Ralph în cabana de vânătoare, nu se mai întâmplase nimic de genul acesta. Punea schimbarea pe seama vârstei. Pe vremea când fusese tânără și plină de dorință, actul fizic declanșase o reacție automată în corpul ei – ceva ce nu putuse controla, deși o făcuse să fie cu atât mai rușinată. Acum, la maturitate, trupul nu îi mai era la fel de vulnerabil, reflexul nu mai era atât de activ. Îi putea mulțumi lui Dumnezeu măcar pentru asta.

Treptele din celălalt capăt al sălii mari duceau către iatacul contelui. Pe acestea se perindau, în sus și în jos, tot felul de personaje: cavaleri, servitori, arendași, vătafi. După un ceas, intendentul îi spuse să urce.

Se temea că Ralph avea să vrea să facă sex cu ea atunci și acolo, însă descoperi cu mare ușurare că acesta avea un program foarte încărcat în ziua respectivă. Cu el se mai aflau sir Alan și doi preoți care îndeplineau rolul de funcționari, așezați la un birou, cu materiale de scris în fața lor. Unul dintre aceștia îi întinse un sul mic de pergament.

Gwenda nu se uită ce conținea. Oricum, nu știa să citească.

— Poftim, zise Ralph. Acum fiu-tău e arendaș fără obligații. Nu asta ți-ai dorit întotdeauna?

Gwenda voise să obțină libertate și pentru ea și Wulfric, așa cum Ralph știa foarte bine. Nu reușise să-și atingă obiectivul, dar Ralph avea dreptate, Davey izbutise. Asta însemna că viața ei nu fusese chiar irosită. Nepoții ei aveau să fie liberi, independenți, aveau să cultive ce voiau, plătindu-și arenda în bani și păstrând tot restul câștigurilor pentru ei. Aceștia n-aveau să cunoască niciodată existența mizeră, sărăcia lucie care-i fusese destinată ei din naștere.

Oare un asemenea lucru compensa toate greutățile prin care trecuse? Nu putea să dea un răspuns la această întrebare.

Luă documentul și porni către ușă.

Alan veni după ea și, pe când ieșea, i se adresă în șoaptă:

— Rămâi aici peste noapte, în sala mare, zise el.

Acolo își petreceau nopțile majoritatea locuitorilor de la castel.

— Măine, să fii la cabana de vânătoare la două ceasuri după amiază.

Gwenda încercă să se strecoare afară fără să dea vreun răspuns.

Alan îi opri înaintarea, punându-și brațul ca o barieră în fața ei.

— Ai înțeles?

— Da, răspunse ea în șoaptă. O să fiu acolo, la ora stabilită.

Alan o lăsă să plece.

Gwenda nu vorbi cu Sam decât seara târziu. Scutierii își petrecură după-amiaza angrenați în tot felul de jocuri violente. Gwenda era bucuroasă că avea tot acest timp la dispoziție. Rămase în atmosfera răcoroasă a sălii mari, singură cu gândurile ei. Încerca să se convingă că nu avea nicio importanță faptul că se culca cu Ralph. La urma urmei, nu mai era de mult fecioară. Era măritată de 20 de ani. Făcuse sex de mii de ori. Și-apoi, totul avea să se termine în doar câteva minute, plus că n-avea să-i lase niciun fel de urme. Avea să o facă și să treacă totul sub vălul uitării.

Până data viitoare.

Aceasta era partea cea mai rea. Ralph putea să o forțeze la infinit să-i facă pe plac. Amenințarea de a-i dezvălui lui Wulfric secretul nașterii lui Sam avea să o îngrozească mereu.

Dar Ralph avea să se sature de ea în curând și să se întoarcă la trupurile ferme ale servitoarelor de pe la cârciumile din împrejurimi, nu-i așa?

— Ce se întâmplă cu tine? o întrebă Sam pe la amurg, când scutierii veniră în sala mare să ia cina.

— Nimic, răspunse ea repede. Davey mi-a cumpărat o vacă de lapte.

Pe chipul lui Sam apărură o urmă de invidie. Îi plăcea viața de la castel, însă scutierii nu primeau simbrerie. Nu prea aveau nevoie de bani – stăpânii lor le ofereau mâncare, băutură, adăpost și haine –, însă, cu toate acestea, oricărui tânăr îi plăcea să aibă câțiva bănuți în pungă.

Începură să vorbească despre nunta lui Davey, care urma să aibă loc în curând.

— Tu și Annet o să aveți aceiași nepoți, zise Sam. Va trebui să faci pace cu ea.

— Nu fi prost, îi răspunse tăios Gwenda. Nici nu știi ce spui.

Când se servi masa, Ralph și Alan coborâră din camera de la etaj. Toți locuitorii și vizitatorii de la castel se adunară în sala mare. Servitorii de la bucătărie aduseră trei știuci mari, gătite

cu ierburi, la cuptor. Gwenda se așează într-o margine a mesei, foarte departe de Ralph, iar acesta nu îi dădu nicio atenție.

După masă, Gwenda se întinse pe paiele de pe podea, alături de Sam. Pentru ea era o mare alinare să stea culcată lângă el, așa cum făcea când era mic. Își amintea cum îi asculta respirația de copil, lină și mulțumită, în liniștea nopții. Pe jumătate adormită, se minuna de faptul că aproape toți copiii ajungeau să contrazică la maturitate așteptările părinților. Tatăl ei intenționase să o trateze ca pe o proprietate care putea fi vândută după cum poftea el, însă ea refuzase cu îndârjire să i se supună. Acum, fiecare dintre fiii ei o apuca pe calea lui în viață și, în ambele cazuri, aceasta nu era cea planificată de ea. Sam avea să fie cavaler, iar Davey avea să se însoare cu fiica lui Annet. „Dacă am ști ce se va alege de ei, am mai vrea atât de mult să-i facem?”

Visă că se ducea la cabana de vânătoare a lui Ralph și descoperea că acesta nu era acolo; pe pat, în schimb, se afla o pisică. Știa că trebuia să ucidă pisica, numai că avea mâinile legate la spate, așa că o lovi cu capul până ce aceasta își dădu duhul.

Când se trezi, se întrebă dacă nu cumva ar fi putut să-l omoare pe Ralph, la cabana de vânătoare.

În urmă cu mulți ani, îl omorâse pe Alwyn, înfigându-i propriul cuțit în gât și împingându-l în sus, până ce vârful îi ieșise printr-un ochi. Îl ucisese și pe Sim Telalul, ținându-i capul sub apă în timp ce el se zbătea și se smucea, forțându-l să rămână așa până ce plămânii i se umpluseră cu apă și-și dăduse sufletul. Dacă Ralph venea singur la cabana de vânătoare, iar ea își alegea bine momentul, ar fi putut să-l omoare.

Dar n-avea să fie singur. Conții nu plecau nicăieri de unii singuri. Ca întotdeauna, avea să fie însoțit de Alan. Era oricum destul de neobișnuit să călătorească însoțit de o singură persoană. Era foarte improbabil să vină de unul singur.

Ar fi putut oare să-i omoare pe amândoi? Nimeni nu știa că avea să se întâlnească acolo cu ei. Dacă îi omora și apoi își continua pur și simplu drumul către casă, nimeni n-avea să o bănuiască măcar. Nimeni nu i-ar fi cunoscut motivul – acesta era secret, căci tocmai de aceea ajunsese în situația în care se afla acum. Era posibil ca cineva să afle că fusese prin apropierea cabanei pe la ora fatală, dar, în această situație, autoritățile n-ar fi făcut decât să o întrebe dacă nu cumva văzuse niște bărbați suspecti prin zonă – nimeni nu avea să se gândească la faptul că un bărbat masiv și puternic ca Ralph ar fi fost ucis de o femeie mărunțică, trecută de 40 de ani.

Dar era acest lucru cu putință? Gwenda cântărea cu atenție toate aspectele problemei, însă era conștientă, într-un cotlon al minții, că o asemenea încercare nu avea sorți de izbândă. Cei doi erau războinici experimentați. Participaseră la bătălii, cu oarece întreruperi, de 20 de ani încoace, ultimele fiind cele din campania de iarna trecută. Se mișcau cu agilitate și ucideau din reflex, din instinct. Mulți cavaleri francezi voiseră să-i omoare și muriseră încercând.

Prin vicleșug și cu ajutorul elementului-surpriză, ar fi putut să-l omoare pe unul dintre ei, însă în mod clar nu pe amândoi.

Trebuia să se supună poftelor lui Ralph.

Cu un aer mohorât, se duse afară și se spălă pe mâini și pe față. Când se întoarse în sala mare, servitorii de la bucătărie tocmai începeau să împartă gustarea de dimineață: pâine de secară și bere. Sam întingea cu pâine în bere, ca să o mai înmoaie.

— Iar te-ai întunecat la față, remarcă el. Care e problema?

— Nimic, rosti ea. Își trase cuțitul de la brâu și-și tăie o felie de pâine. Am mult de mers până acasă.

— De-asta îți faci tu griji? Adevărul e că n-ar trebui să te duci singură. Femeile nu prea pornesc la drum așa, singure.

— Eu sunt mai neînfricată decât majoritatea femeilor, știu să-mi port singură de grijă.

Gwenda era încântată că fiul ei se arăta îngrijorat privind siguranța ei. Era ceva ce adevăratul lui tată, Ralph, nu ar fi făcut nici într-o mie de ani. La urma urmelor, Wulfric își lăsase amprenta asupra băiatului. Însă era stânjenită că Sam îi observase expresia abătută și-i ghicise starea de spirit.

— Nu-i nevoie să-ți faci griji pentru mine, adăugă ea.

— Aș putea să vin cu tine, se oferă Sam. Sunt convins că domnul conte o să-mi dea voie. Azi n-are nevoie de niciun scutier – se duce undeva, doar cu Alan Fernhill.

Acesta era ultimul lucru pe care și l-ar fi dorit. Dacă nu se ducea la întâlnirea stabilită, Ralph avea să-i dezvăluie secretul. Gwendei nu-i era greu să-și imagineze cu ce plăcere ar fi făcut-o. N-avea nevoie să fie provocat prea tare.

— Nu, răspunse ea pe un ton ferm. Rămâi aici. Nu se știe niciodată când o să trimită vorbă contele după tine.

— N-o să mă cheme. Ar trebui să vin cu tine.

— În niciun caz. Gwenda luă o îmbucătură din felia de pâine, după care băgă restul în trăistuța ei. Ești un băiat bun să-ți faci atâtea griji pentru mine, dar chiar nu e nevoie. Îl sărută pe obraz. Ai grijă de tine. Nu-ți asuma riscuri prostește.

Făcu un efort să schițeze ceea ce spera că arăta ca un zâmbet relaxat, după care ieși.

Pe drum, Gwenda începu să se teamă că cineva ar fi putut afla despre legătura ei cu Ralph. Asemenea lucruri aveau mereu tendința de a ieși la iveală. Se întâlnise cu el o dată, tocmai se pregătea să o facă și a doua oară, și ceva îi spunea că aveau să mai apară și alte ocazii. Cât va mai trece până ce vreun drumeț avea să o vadă ieșind de pe drum și intrând în pădure, într-un loc anume, și să se întrebe de ce? Dacă cineva ajungea din întâmplare la cabana de vânatoare la momentul nepotrivit? Câți aveau să observe că Ralph pleca de la castel însoțit doar de Alan ori de câte ori venea Gwenda de la Wigleigh la Earlcastle?

Chiar înainte de amiază, se opri la o cârciumă și își cumpără niște bere și o bucată de brânză. În mod normal, călătorii plecau din asemenea localuri în grupuri, însă Gwenda avu grijă să rămână în urma tuturor celorlalți, astfel încât să fie singură pe drum. Când ajunse în locul unde trebuia să intre în pădure, privi cu atenție înainte și înapoi, pentru a se asigura că nu o vedea nimeni. I se păru că vede ceva mișcare pe la vreo 400 de metri în urmă și se opri încă o secundă să scruteze orizontul, încercând să distingă ceea ce îi atrăsese atenția; însă nu remarcă nimic deosebit. Pesemne că din cauza agitației imaginația începea să-i joace feste.

În timp ce-și croia drum printre tufișurile bogate de vară, îi veni din nou în minte ideea de a-l ucide pe Ralph. Dacă, prin cine știe ce noroc, Alan nu era cu el, oare avea să i se ivească ocazia? Însă Alan era singura persoană din lume care știa că Ralph se întâlnea cu ea acolo. Dacă acesta ar fi fost ucis, Alan ar fi știut exact cine o făcuse. Ar fi trebuit să-l omoare și pe el. Iar asta părea de-a dreptul imposibil.

Lângă cabană erau priponiți doi bidivii. Ralph și Alan erau înăuntru, așezați la masa pe care se vedeau rămășițele unui prânz: o jumătate de pâine, un os curățat de carne, coaja unei bucați de brânză și o ploscă de vin. Gwenda intră și închise ușa în urma ei.

— Uite-o, a venit exact așa cum a promis, zise Alan cu un aer satisfăcut.

În mod evident, primise misiunea de a o face să vină la întâlnire, iar acum era ușurat că Gwenda se supusese.

— Numai bună pentru desert, adăugă el. Ca o stafidă: zbârcită, dar dulce.

Gwenda i se adresă lui Ralph:

— Ce-ar fi să-i spui să dispară de-aici?

Alan se ridică.

— Ca întotdeauna, obraznică, pufni el. N-o să te înveți minte niciodată?

Însă ieși din încăpere, retrăgându-se în bucătărie și trântind ușa în urma sa.

Ralph îi zâmbi.

— Vino-ncoace, făcu.

Docilă, Gwenda se apropie de el.

— Dacă vrei, o să-i zic lui Alan să-ți vorbească mai frumos.

— Nu, te rog! răspunse ea îngrozită. Dacă începe să fie drăguț cu mine, o să intre lumea la bănuieli.

— Cum vrei. Ralph o apucă de mână și încercă să o tragă mai aproape. Așază-te în poala mea.

— N-am putea să ne-o tragem odată și să terminăm?

Ralph izbucni în râs.

— Ei, vezi... asta-mi place mie la tine – ești sinceră.

Se ridică, o apucă de umeri și se uită în ochii ei; apoi își lăsă capul în jos și o sărută.

Era prima dată când făcea asta. Se culcase cu ea de două ori fără să o sărute vreodată. Acum, Gwenda fu străbătută de un val de repulsie. Când buzele lui se lipiră de ale ei, se simți mai violată decât atunci când o pătrunsese prima dată. Ralph își întredeschise buzele, iar Gwenda îi simți mirosul de brânză al respirației. Se trase înapoi, dezgustată.

— Nu, îi spuse.

— Nu uita ce poți să pierzi.

— Te rog, nu face asta.

Ralph începu să se înfurie.

— Ba o să fii a mea! zise el tare. Hai, dă-ți jos rochia.

— Te rog, lasă-mă, se tângui ea.

Ralph începu să spună ceva, însă ea ridică tonul pentru a-i acoperi glasul. Pereții cabanei erau subțiri și era conștientă că, din bucătărie, Alan îi auzea rugămințile, însă nu-i păsa.

— Nu mă forța, te implor!

— Poți să zici ce vrei – nu mă interesează! strigă el. Treci în pat!

— Te rog, nu mă obliga!

În momentul acela, ușa de la intrare se deschise fulgerător.

Atât Ralph, cât și Gwenda se întoarseră și rămaseră cu gura căscată.

În cadrul ei stătea Sam.

Gwenda lăsă să-i scape un suspin.

— O, Doamne, nu!

Timp de o fracțiune de secundă, rămaseră toți trei încremeniți. Dintr-odată, Gwenda își dădu seama ce se întâmplase. Sam își făcuse griji pentru ea și – în ciuda interdicției ei – o urmărise de la Earlcastle încoace, având grijă să nu fie observat, însă fără să rămână prea în urmă. O văzuse ieșind de pe drum și intrând în pădure – când se uitase în urmă

surprinsese o străfulgerare de mișcare, însă crezuse că fusese doar o părere. Sam dăduse de cabană, unde ajunsese cu vreun minut-două în urma ei. Probabil că le auzise strigătele de afară și înțelesese că Ralph tocmai o obliga pe Gwenda să răspundă avansurilor sale sexuale – deși, amintindu-și fulgerător replicile lor, Gwenda își dădu seama că niciunul nu menționase adevăratul motiv pentru care ea trebuia să i se supună. Secretul nu fusese dezvăluit – încă.

Sam își scoase sabia din teacă.

Ralph se ridică repede. Când Sam se repezi la el, Ralph își smulse la rândul său spada de la brâu. Sam ținti spre capul lui Ralph, însă acesta îi pară lovitura exact la timp.

Fiul Gwendei încerca să-și ucidă tatăl.

Sam era în mare pericol. Abia ieșit din adolescență, se înfrunta cu un războinic călit în nenumărate bătălii.

Ralph strigă:

— Alan!

În momentul acela, Gwenda își dădu seama că Sam se confrunta nu cu un singur luptător experimentat, ci cu doi.

Țâșni către cealaltă parte a încăperii. Când se deschise ușa de la bucătărie, ea se postă în cealaltă parte, lipită de perete. Își scoase cuțitul cu lamă lungă pe care-l avea la cingătoare.

Pe ușă apărură silueta masivă a lui Alan.

Acesta avea privirea ațintită la cei doi bărbați care se luptau. Rămase încremenit o secundă, încercând să se dezmeticească și să înțeleagă ce se întâmpla. Sabia lui Sam flutură din nou prin aer, având ca țintă gâtul lui Ralph; din nou însă contele își puse spada în calea loviturii.

Alan realizează că stăpânul său se confrunta cu un atac plin de furie. Mâna i se duse automat la mânerul sabiei și făcu un pas înainte. În momentul acela, Gwenda îl înjunghie în spate.

Aceasta înfipse lama lungă a pumnalului în carnea lui, împingând-o în sus cât de tare putea, folosindu-și forța căpătată în decursul atâtor ani de muncă pe ogor, făcând tăișul să-și croiască drum printre mușchii spatelui lui Alan, prin rinichi, stomac și plămâni și sperând că avea să-i atingă inima. Cuțitul avea lama de 25 de centimetri, foarte ascuțită, așa că alunecă imediat prin organele lui interne, însă nu reuși să îl omoare pe loc.

Alan scoase un muget de durere, după care amuți. Clătinându-se, se întoarse și o înșfacă, prinzând-o într-o îmbrățișare de o forță zdrobitoare. Gwenda îl înjunghie din nou, de data aceasta în abdomen, cu aceeași mișcare ascendentă, astfel încât să-i străpungă organele vitale. Din gura lui Alan țâșni un șuvoi de sânge. Trupul i se înmuie dintr-odată, iar brațele i se lăsară pe lângă corp. Timp de o clipă,

ochii i se fixară complet surprinși la femeia mărunțică și aparent insignifiantă care îi curmase viața. Apoi pleoapele i se închiseră, îngreunate, și Alan se prăbuși.

Gwenda își mută privirea asupra celorlalți doi.

Sam lovea, iar Ralph para; Ralph se retrăgea, iar Sam avansa; Sam ataca, Ralph bloca loviturile una după alta. Din câte se părea, Ralph se apăra cu înverșunare, însă nu ataca.

Lui Ralph îi era teamă ca nu cumva să-și omoare fiul.

Sam, care nu știa că adversarul său îi era tată, nu avea asemenea scrupule, așa că înainta neconținut, lovind cu putere.

Gwenda știa că lucrurile nu mai puteau continua mult timp în felul acesta. Unul din ei avea să-l rănească pe celălalt, iar atunci înfruntarea lor avea să devină pe viață și pe moarte. Strângând în mână cuțitul plin de sânge, aștepta disperată să se ivească momentul în care să intervină și să-l înjunghie pe Ralph așa cum făcuse cu Alan.

— Stai, făcu Ralph și ridică palma stângă, încercând să-l oprească pe Sam; însă băiatul era furios și îl atacă, fără să țină cont de solicitarea lui. Ralph pară lovitura și repetă: Stai! Gâfâia din cauza efortului depus, însă reuși să îngaime câteva cuvinte: Trebuie să-ți spun ceva.

— Am auzit destule! strigă Sam, iar Gwenda sesiză nota de isterie adolescentină din glasul bărbatului aceuia masiv care era fiul ei.

Sam își îndreptă din nou sabia către Ralph.

— Nu! zise Ralph, aproape răcnind.

Gwenda știa exact ce voia Ralph. Avea de gând să-i spună lui Sam: „Eu sunt tatăl tău.”

Iar asta nu trebuia să se întâmple sub nicio formă.

— Ascultă-mă! rosti Ralph și, în sfârșit, Sam reacționează.

Făcu un pas înapoi, deși nu-și coborî spada.

Ralph gâfâia, încercând să-și recapete ritmul normal al respirației pentru a putea să vorbească și, în momentul acela, Gwenda se repezi la el.

Ralph se întoarse să o înfrunte, abătându-și totodată lama spadei spre dreapta. Aceasta se izbi de cea a pumnalului Gwendei, făcând-o să îl scape din mână. Gwenda era acum complet lipsită de apărare și își dădu seama că, dacă Ralph trăgea de sabie în sens contrar, avea să fie ucisă.

Dar, pentru prima dată de când Sam își trăsese spada din teacă, Ralph lăsase garda jos, iar partea din față a corpului său rămăsese total descoperită.

Sam făcu un pas înainte și-și împlântă sabia în pieptul lui Ralph.

Vârful ascuțit al armei trecu prin tunică subțire, de vară, a lui Ralph și îi pătrunse în carne prin partea stângă a sternului.

Probabil că nimerise chiar între două coaste, căci se împlântă adânc. Sam scoase un strigăt sângeros de victorie și împinse mai abitir. Sub forța impactului, Ralph făcu o serie de pași șovăielnici în spate. Umerii i se izbiră de peretele aflat în spatele său, dar Sam împinse în continuare, cu toată forța. Spada păru să treacă prin toracele lui Ralph. Se auzi un bufnet ciudat când vârful îi ieși prin spate și se înfipse în peretele de lemn.

Ochii lui Ralph erau ațintiți asupra lui Sam, iar Gwenda știa exact ce anume se petrecea în mintea lui. Ralph înțelegea că fusese rănit de moarte. Și, în ultimele clipe ale vieții sale, era conștient de faptul că fusese ucis de propriul fiu.

Sam dădu drumul sabiei, însă aceasta nu căzu. Era înfiptă în perete, țintuindu-l pe Ralph într-un mod grotesc. Sam făcu un pas înapoi, îngrozit.

Ralph nu murise încă. Brațele i se mișcară slab, într-un efort de a apuca spada și de a și-o scoate din piept, însă nu reuși să-și coordoneze mișcările. Într-o străfulgerare sumbră, în mintea Gwendei se formă ideea că acesta semăna întrucâtva cu pisica pe care scutierii o legaseră de stâlpul din curtea castelului.

Se aplecă și, cu o mișcare iute, își luă pumnalul de pe jos.

Apoi, în mod incredibil, Ralph reuși să îngaime câteva cuvinte:

— Sam... eu sunt...

Din gură îi țâșni dintr-odată un șuvoi de sânge, înecându-i vorbele.

„Slavă Domnului!” își spuse Gwenda.

Torentul roșiatic se opri la fel de brusc pe cum pornise, iar Ralph vorbi din nou:

— Sunt...

De data aceasta fu oprit de Gwenda. Cu o săritură, aceasta îi împlântă pumnalul în gură. Bărbatul scoase un zgomot îngreșător, de sufocare. Lama i se înfundă în gât.

Gwenda își descleștă degetele de pe mânerul cuțitului și se trase înapoi.

Oripilată, se holba la ceea ce făcuse. Bărbatul care o chinuise atâtea ani era țintuit de perete, ca și cum ar fi fost crucificat, cu o sabie în piept și un pumnal înfipt în gură. Nu scotea niciun sunet, însă după ochi își putea da seama că era încă în viață – aceștia se plimbau agonizant de la Gwenda la Sam și înapoi.

Cei doi stăteau nemișcați, privindu-l fix și așteptând.

Într-un final, ochii i se închiseră.

Epidemia de ciumă luă sfârșit în septembrie. Încet-încet, spitalul lui Caris se goli, pe măsură ce pacienții își dădeau sfârșitul fără a mai fi înlocuiți de alții noi. Camerele rămase goale erau măturate bine, spălate, după care în cămine se ardea lemn de ienupăr, umplând aerul cu un miros înțepător, de toamnă. La începutul lui octombrie, ultima victimă a bolii fu îngropată în cimitirul spitalului. Un soare roșu, înconjurat de un nimb fumuriu, se înălța peste Catedrala Kingsbridge în timp ce patru călugărițe tinere și puternice depuneau în groapă giulgiul în care se afla trupul neînsuflețit. Acesta îi aparținea unui țesător cocoșat din Outhenby, însă, privind în mormânt, Caris își văzu vechea dușmancă, ciuma, gata să fie îngropată în pământul rece. Cu glas abia auzit, întrebă:

— Ai murit cu adevărat sau o să te întorci din nou?

Apoi, după funeralii, când călugărițele se întoarseră la spital, își dădură seama că nu mai aveau nimic de făcut.

Caris se spală pe față, își pieptănă părul și-și puse rochia nouă pe care o păstrase pentru această zi. Era din stofă roșu aprins, „stacojiu de Kingsbridge”. Apoi ieși din spital, pentru prima dată în ultima jumătate de an.

Se duse direct în grădina lui Merthin.

Perii din livadă proiectau umbre lungi pe pământ, mângâiați de soarele matinal. Frunzele începuseră să se înroșească și să se scorojească, în timp ce pe crengi atârnavă vreo câteva fructe care dăduseră în pârg mai târziu și care acum erau dolofane și arămii. Arn, grădinarul, tăia lemne de foc cu securea. Vederea lui Caris îl luă prin surprindere, ba chiar îl sperie întrucâtva; apoi își dădu seama ce însemna venirea ei, iar pe chip îi apărură un zâmbet larg. Își lăsă securea să cadă și intră repede în casă.

În bucătărie, Em fierbea un vas cu terci de ovăz pe un foc vesel. La apariția lui Caris, se purtă de parcă ar fi avut de-a face cu o viziune dumnezeiască. Era atât de emoționată, încât îi sărută mâinile.

Caris urcă treptele și intră în dormitorul lui Merthin.

Acesta stătea în dreptul ferestrei, îmbrăcat doar în cămașa de piele, privind râul care curgea prin fața casei. Se întoarse către ea, iar inima lui Caris tresări la vederea chipului atât de cunoscut, cu trăsături neregulate, a sclipirii inteligente din ochii lui și a buzelor arcuite, care-i trădau umorul ager. Ochii lui căprui cu reflexe aurii o fixau iubitori, iar gura i se curbă într-un zâmbet de bun-venit. Nu dădu niciun semn de surpriză: probabil că observase că la spital veniseră din ce în ce mai puțini pacienți și o aștepta să se întoarcă dintr-o zi în alta. Expresia sa era cea a unui om care-și văzuse speranțele împlinite.

Caris se opri lângă el, la fereastră. Merthin își petrecu brațul pe după umerii ei, iar ea îl prinse de talie. Cercetându-l cu privirea, observă că în barba lui roșcată se aflau acum mai multe fire albe decât în urmă cu șase luni, iar părul părea să i se fi rărit un pic spre frunte, deși aici era posibil să se înșele.

Câteva clipe, rămaseră nemișcați, admirând râul. În lumina cenușie a dimineții, apa avea culoarea oțelului. Suprafața îi era când argintie ca oglinda, când neagră cu irizații neregulate, mereu în schimbare, dar rămânând întotdeauna aceeași.

— S-a terminat, zise Caris.

Abia atunci se sărutară.

Merthin anunță că avea să se țină un târg de toamnă, special pentru a se sărbători redeschiderea orașului. Acesta avu loc în ultima săptămână a lunii octombrie. Sezonul tranzacțiilor cu lână se încheiase, însă lâna brută nu mai era de mult principala marfă tranzacționată la Kingsbridge, iar mii de oameni asaltară orașul pentru a cumpăra stofa stacojie pentru care orașul era celebru acum.

La banchetul de sâmbătă seara care marcă deschiderea târgului, Caris fu așezată pe locul de onoare. Deși Kingsbridge nu fusese ferit în totalitate de ciumă, suferise mult mai puțin de pe urma ei decât alte orașe, iar cei mai mulți dintre cei care se aflau acolo își datorau viața măsurilor ei de precauție. Pentru toți, Caris era o adevărată eroină. Membrii gildei insistaseră să-și exprime într-un fel prețuirea pentru realizările ei, iar Madge Țesătoarea născoci o ceremonie nouă, în cadrul căreia lui Caris i se oferă o cheie de aur, simbolizând chiar cheia orașului. Merthin era foarte mândru.

A doua zi, duminică, Merthin și Caris se duseră la catedrală. Călugării erau în continuare în exil la Sfântul Ioan-din-Pădure, așa că masa fu ținută de părintele Michael, de la biserica parohială cu hramul Sfântul Petru, din oraș. La slujbă veni și lady Philippa, contesa de Shiring.

Merthin nu o mai văzuse pe Philippa de la înmormântarea lui Ralph. Decesul fratelui său nu prilejuise prea multe lacrimi. În mod normal, contele ar fi fost înmormântat în cimitirul catedralei din Kingsbridge, însă, din moment ce orașul era închis, Ralph fusese înhumat la Shiring.

Circumstanțele morții sale rămăneau învăluite în mister. Trupul îi fusese găsit într-o cabană de vânatoare, înjunghiat în piept. Alan Fernhill se afla și el acolo, pe podea, ucis tot prin înjunghiere. Din câte se părea, cei doi luaseră prânzul împreună, căci pe masă fuseseră găsite rămășițele ospățului. În mod clar, avusese loc o luptă, dar nu se știa dacă Ralph și Alan se răniseră mortal unul pe celălalt sau dacă mai fusese implicat

și altcineva. Nu fusese furat nimic: bărbații fuseseră găsiți cu bani asupra lor, cu armele lor scumpe alături, iar caii – și ei foarte valoroși – nu fuseseră nici măcar dezlegați, ci păscuseră liniștiți iarba din luminiș până la descoperirea trupurilor stăpânilor lor. Din acest motiv, coronerul din Shiring înclina să creadă că, cel mai probabil, cei doi se ucisese unul pe celălalt.

Pe de altă parte, Ralph fusese toată viața un om violent, așa că nu era deloc surprinzător că avusese parte de un asemenea sfârșit. „Cine ridică sabia de sabie va pieri” stătea scris în Biblie, deși acest verset nu prea era invocat de preoți, acum că pe tronul Angliei se afla Eduard al III-lea. Dacă întâmplarea avea un aspect remarcabil, acesta era că Ralph supraviețuise atâtor campanii militare, atâtor bătălii sângeroase și atâtor atacuri frontale din partea cavaleriei franceze doar pentru a muri într-o încăierare prostească, la câțiva kilometri de casa lui.

Merthin fusese total surprins de faptul că plânsese la înmormântare. Chiar se întreba ce anume îl întristase atât de tare. Fratele său fusese un om rău care îi făcuse pe mulți să sufere, iar moartea sa era o adevărată binecuvântare. De când Ralph o ucisese pe Tilly, Merthin se înstrăinase de el. Ce avea de jelit? Într-un final, Merthin își dădu seama că plânsese pentru tot ce ar fi putut fi Ralph – un bărbat pentru care violența să nu fie o plăcere, ci o reacție controlată; a cărei agresivitate să fie canalizată nu de ambiția de a obține glorie personală, ci de simțul dreptății. Poate că la un moment dat existase posibilitatea ca Ralph să devină un astfel de om. Pe când aveau cinci, respectiv șase ani și se jucau împreună, lansând bărcuțe de lemn pe o baltă noroioasă, Ralph nu era crud și răzbunător. De aceea plânsese Merthin.

Cei doi băieți ai Philippei fuseseră și ei prezenți la înmormântare și o însoțeau și astăzi. Cel mare, Gerry, era fiul lui Ralph făcut cu sărmana Tilly. Mezinul, Roley, era în ochii lumii fiul lui Ralph cu Philippa, deși, de fapt, adevăratul său tată era Merthin. Din fericire, Roley nu era un băiețel mărunțel, energic și roșcat ca Merthin. Din câte se părea, acesta avea să fie înalt și demn, ca mama sa.

Roley ținea în mână un mic obiect din lemn, pe care i-l întinse solemn lui Merthin. Era vorba despre un cal pe care-l sculptase cu destul de multă pricepere pentru un băiețel de zece ani, își dădu seama Merthin. Cei mai mulți copii ar fi înfățișat animalul stând rigid pe cele patru picioare ale sale, însă Roley îl reprezentase în mișcare, cu membrele în diferite poziții și cu coama fluturându-i în vânt. Băiatul moștenise capacitatea adevăratului său părinte de a vizualiza obiectele

complexe în toate cele trei dimensiuni. Pe neașteptate, Merthin simți un nod în gât. Se aplecă și depuse un sărut pe fruntea băiețelului.

Îi adresă Philippei un zâmbet recunoscător. Bănuia că ea fusese cea care îl încurajase pe copil să-i dăruiască sculptura din lemn, știind cât de mult avea să însemne pentru el. Aruncă o privire către Caris și văzu că și ea înțelesese semnificația acestui gest, deși niciunul dintre ei nu rosti vreun cuvânt.

Atmosfera din imensa biserică era una de veselie. Părintele Michael nu era un preot înzestrat cu prea mult farmec, iar slujba o rosti într-un șir de mormăieli aproape neinteligibile. Însă călugărițele cântară la fel de frumos ca întotdeauna, iar culorile bogate ale vitraliilor erau însuflețite de razele optimiste ale soarelui.

După mesă, porniră prin târg, bucurându-se de aerul proaspăt al zilei de toamnă. Caris îl ținea de braț pe Merthin, iar Philippa mergea de cealaltă parte a lui. Cei doi băieți o luară la fugă înainte, în timp ce servitoarea și garda de corp a Philippei rămaseră un pic în urmă. Merthin observă imediat că afacerile mergeau bine. Meșterii și negustorii din Kingsbridge începuseră deja să-și refacă averile. Orașul avea să-și revină în urma acestei epidemii mai repede decât după ultima.

Membrii de vază ai ghildei mergeau de colo colo printre tarabe, verificând greutatea cântarelor și unitățile de măsură. Existau greutăți și standarde bine stabilite pentru baloturile de lână, lățimea unei bucăți de stofă, greutatea unui bușel⁴ și așa mai departe, pentru ca toți clienții să știe clar ce cumpărau. Merthin îi încuraja pe acești membri ai ghildei să facă respectivele controale cât mai în văzul lumii, astfel încât cumpărătorii să rămână încredințați că autoritățile le apără interesele. Bineînțeles, dacă ar fi bănuiră cu adevărat pe cineva că fura la cântar sau la măsurătoare, l-ar fi verificat discret și, dacă se dovedea vinovat, l-ar fi alungat din târg fără prea mare tam-tam.

Cei doi fii ai Philippei alergau încântați de la o tarabă la alta. Privindu-l pe Roley, Merthin îi spuse încetișor Philippei:

— Acum că Ralph nu mai e printre noi, mai există vreun motiv pentru care Roley să nu afle adevărul?

Philippa păru a se gândi serios la această posibilitate.

— Aș vrea să-i pot spune, dar, dacă aș face-o, ar fi pentru el sau pentru noi? Timp de zece ani, a crezut că Ralph e tatăl lui. Acum două luni, plânga lângă mormântul acestuia. Ar fi un șoc foarte mare pentru el să afle acum că, de fapt, e fiul altcuiva.

Vorbeau încet, însă Caris îi putea auzi și interveni:

— Eu, una, sunt de acord cu Philippa. Trebuie să te gândești la copil, nu la tine însuși.

Merthin își dădea seama de înțelepciunea vorbelor ei. Era o tristețe mărunță, care nu putea umbri însă această zi fericită.

— Mai există și un alt motiv, urmă Philippa. Săptămâna trecută m-a vizitat Gregory Longfellow. Regele vrea să-l numească pe Gerry conte de Shiring.

— Chiar dacă acesta n-are decât 13 ani? întrebă Merthin.

— Titlul de conte se transmite din tată în fiu, odată ce a fost acordat, deși nu același lucru se aplică și pentru baroni. Oricum, ar trebui ca eu să administrez domeniul pe perioada următorilor trei ani.

— Așa cum ai făcut-o când Ralph era plecat la război cu francezii. Cred că ești ușurată că regele nu-ți poruncește să te recăsătorești.

Philippa se strâmbă.

— Sunt prea bătrână. Apoi reveni la subiect: Deci Roley e al doilea în linia de succesiune pentru titlul de conte atât timp cât păstrăm micul nostru secret.

Merthin își dădu seama că, dacă ar fi fost ca lui Gerry să i se întâmple ceva, fiul lui ar fi devenit conte de Shiring. Îi plăcea asta.

— Roley o să fie un conducător bun, zise Philippa. E inteligent și are o voință destul de puternică, însă nu are cruzimea lui Ralph.

Firea nemiloasă a lui Ralph se manifestase de la o vârstă fragedă: nu avea decât zece ani, cât avea și Roley acum, când îi omorâse câinele Gwendei.

— Dar poate că Roley ar prefera să o ia pe alt drum în viață.

Merthin se uită din nou la calul cioplit în lemn.

Philippa zâmbi. Nu surâdea prea des, însă, când o făcea, efectul era uimitor. Merthin își dădu seama cât de frumoasă era și acum.

— Hai, nu are rost să te înfrânezi, poți să fii mândru de el, îi spuse ea.

Merthin își aduse aminte cât de mândru fusese tatăl său când Ralph ajunsese conte. Dar știa că n-avea să simtă niciodată același lucru. Avea să fie mândru de Roley indiferent de ce ajungea să facă în viață, atât timp cât o făcea bine. Poate că băiatul avea să devină pietrar și să sculpteze reprezentări ale sfinților și ale îngerilor. Poate că avea să fie un nobil înțelept și milostiv. Sau poate că avea să ajungă altceva, poate că viața avea să-l ducă pe cărări pe care părinții săi nu aveau cum să le anticipeze.

Merthin îi invită pe Philippa și pe băieți la masă, așa că ieșiră cu toții din curtea stăreției. Traversară podul

strecurându-se printre carele încărcate care veneau la târg. Ajunși pe Insula Leproșilor, străbătură livada și intrară în casă.

În bucătărie se afla Lolla.

Imediat ce-l văzu pe tatăl ei, aceasta izbucni în lacrimi. Merthin o cuprinse într-o îmbrățișare și o lăsa să-și verse lacrimile cu obrazul lipit de umărul lui. Indiferent unde fusese, în mod clar renunțase la a se mai spăla, căci acum mirosea ca o cocină, însă Merthin era prea fericit pentru a-i mai păsa de asta.

Trecu ceva timp până ce Lolla să poată vorbi coerent. Când, în sfârșit, își recăpătă glasul, spuse doar atât:

— Au murit toți! după care începu să plângă din nou. Apoi, după alte câteva minute, se mai calmă și izbuti să își controleze mai bine vorbirea: Au murit toți, repetă, înfrânându-și suspinele. Jake și Boyo, Netty și Hal, Joanie, Chalkie și Ferret, pe rând, și nu am putut să-i ajut cu absolut nimic, oricât m-am străduit!

Punând cap la cap vorbele ei, Merthin înțelese că trăiseră în pădure: un grup de tineri care se prefăceau a fi nimfe și păstori. Detaliile se adunară treptat. Din când în când, băieții reușeau să vâneze o căprioară, iar alteori plecau câte o zi și se întorceau cu câte un butoi cu vin și ceva pâine. Lolla susținea că-și cumpărau proviziile, însă Merthin era de părere că mai degrabă le obțineau jefuindu-i pe călători. În mod inexplicabil, Lolla își închipuise că aveau să poată trăi astfel pentru totdeauna: nu se gândise că lucrurile aveau să se schimbe pe timpul iernii. Dar, într-un final, cea care pusese capăt acestei perioade idilice fusese ciuma, nicidecum vremea.

— Mi-era atât de frică, le mărturisi Lolla. Și aș fi vrut să o fi avut pe Caris cu mine.

Gerry și Roley ascultau cu gura căscată. O idolatrizau pe verișoara lor. Deși aceasta se întorsese acasă plângând, în ochii lor, relatarea aventurilor ei nu făcea decât să-i sporească prestigiul.

— Nu vreau să mă mai simt niciodată așa, adăugă Lolla. Atât de neputincioasă, incapabilă să-mi ajut prietenii bolnavi, pe moarte...

— Înțeleg prea bine ce spui, o mângâie Caris. Exact așa m-am simțit și eu când a murit mama.

— Ai vrea să mă înveți să vindec oamenii? o întreabă Lolla. Vreau să pot să-i ajut cu adevărat, ca tine, nu doar să cânt imnuri și să le arăt o icoană. Vreau să înțeleg totul despre oase și sânge, despre ierburi și despre lucrurile care-i fac să se simtă mai bine. Vreau să le pot aduce alinare atunci când sunt bolnavi.

— Bineînțeles că o să te învâț, dacă asta vrei tu, zise Caris. Ba chiar mi-ar face mare plăcere.

Merthin era cum nu se poate mai uluit. De câțiva ani încoace, Lolla fusese mereu îmbufnată și nesupusă, iar unul dintre motivele pentru care refuza să le recunoască autoritatea fusese, la nivel declarativ, că soția lui, Caris, nu era mama ei adevărată și deci nu avea de ce să-i respecte indicațiile. Acum era extrem de încântat de această răsturnare de situație. Din această nouă perspectivă, un asemenea rezultat aproape că merita toată suferința pe care o îndurase.

Câteva clipe mai târziu, în bucătărie intră o călugăriță.

— Micuța Annie Jones are o criză și nu știm de ce, i se adresează ea lui Caris. Puteți să veniți?

— Bineînțeles, îi răspunse Caris.

— Pot să vin cu tine? se rugă Lolla.

— Nu, îi spuse Caris. Aceasta e prima lecție: trebuie să fii mereu curată. Du-te și te spală acum. Poți să vii cu mine mâine.

Când se pregătea să iasă, în bucătărie intră Madge Țesătoarea.

— Ați auzit veștile? întrebă ea cu o expresie sumbră. S-a întors Philemon.

În duminica aceea, Davey și Amabel se cununară la biserica din Wigleigh.

Lady Philippa le dăduse permisiunea de a folosi conacul pentru petrecerea de după ceremonie. Wulfric sacrifică un porc și îl puse la frigare, deasupra unui foc aprins în curte. Davey cumpărase niște coacăze dulci cu care Annet făcuse chifle. La masă nu se servi bere – cea mai mare parte a recoltei de orz putrezise pe ogor, din lipsă de forță de muncă la secerat însă Philippa îl trimisese pe Sam acasă cu un butoi de cidru, ca dar de nuntă.

Gwenda se gândea și acum, zi de zi, la episodul acela din cabana de vânătoare. În miez de noapte, privea în beznă și îl vedea pe Ralph cu cuțitul ei înfipt în gură, cu mânerul ițindu-se dintre dinții lui maronii, și spada lui Sam ținându-l de perete.

Când ea și Sam își recuperaseră armele, smulgându-le din trupul neînsuflețit al lui Ralph, acesta se prăbușise pe podea și, aparent, scena din cabană ajunsese să dea de înțeles că cei doi bărbați se ucisese între ei. Gwenda le mănjise armele curate cu sânge și le lăsase acolo. Când ea și Sam ieșiseră, dezlegaseră caii, astfel încât aceștia să poată supraviețui câteva zile, dacă avea să fie nevoie, până ce cadavrele aveau să fie descoperite. Apoi plecaseră.

Coronerul din Shiring lansase teoria că era posibil ca în decesul celor doi să fie implicați și nelegiuiții, însă, într-un final, ajunsese la concluzia pe care o anticipase și Gwenda. Ea și Sam nici măcar nu fuseseră considerați vreodată suspecti. Uciseseră doi bărbați și scăpaseră basma curată.

Îi povestise lui Sam o versiune parțială a lucrurilor care se petrecuseră între ea și Ralph. Îi spusese că fusese vorba despre prima încercare a acestuia de a o forța și că o amenințase cu moartea în caz de nesupunere. Sam era terorizat de ideea că ucisese un conte, însă nu se îndoia câtuși de puțin de faptul că reacția sa fusese îndreptățită. Gwenda își dădea seama că fiul ei avea exact tipul de temperament potrivit pentru un războinic: n-avea să se confrunte niciodată cu chinul remușcărilor provocat de vreun omor.

Și nici ea, deși își amintea adesea întreaga scenă cu un sentiment de repulsie. Îl ucisese pe Alan Fernhill și îi dăduse lovitura de grație lui Ralph, însă nu simțea niciun fior de regret. Lumea era un loc mai bun fără ei doi. Ralph își dăduse sfârșitul suferind agonia de a ști că cel care-l înjunghiasse în inimă era chiar fiul său – și asta și merita. Era sigură că, în timp, imaginea crimei pe care o comisese avea să înceteze a o mai bântui noaptea.

Acum își alungă această amintire într-un cotlon întunecat al minții și aruncă o privire prin sala mare a conacului, la consătenii ei care petreceau de zor.

Porcul fusese devorat, iar momentan bărbații se desfătau cu ultimele cani de cidru. Aaron Appletree își aduse cimpoiul. De la moartea lui Perkin, tatăl lui Annet, satul rămăsese fără toboșar. Gwenda se întrebă dacă nu cumva Davey avea să încerce să continue această tradiție a familiei noii sale soții.

Wulfric voi să danseze, așa cum se întâmpla ori de câte ori bea pe săturate. Gwenda îi fu parteneră pentru o primă melodie, râzând în timp ce încerca să țină pasul cu tropăielile lui. Wulfric o ridică, o învârti în aer, o lipi de pieptul său și o puse din nou jos, înconjurând-o cu o serie de salturi mari. Nu avea deloc simțul ritmului, însă entuziasmul său era molipsitor. După ce se termină cântecul, Gwenda se retrase, extenuată, iar Wulfric începu să danseze cu noua sa noră, Amabel.

Apoi, bineînțeles, dansă cu Annet. Ochii lui se ațintiră asupra ei imediat ce îi dădu drumul lui Amabel. Annet purta o rochie verde, scurtă ca a unei fetișcane, lăsându-i la vedere gleznele delicate. Rochia nu era nouă, însă pentru nuntă îi brodase pieptarul cu flori galbene și roz. Ca de obicei, din coc îi scăpaseră câțiva zulufi, iar acum îi încadrau chipul. Annet era cam cu 20 de ani prea bătrână pentru a se îmbrăca astfel, însă ea nu era conștientă de acest lucru, și nici Wulfric.

Gwenda zâmbi când îi văzu că începeau să danseze. Voia să se arate veselă și nepăsătoare, însă își dădu seama că expresia îi devenise un fel de grimasă, așa că renunță să mai încerce. Își smulse privirea de la ei și se uită la Davey și Amabel. Poate că Amabel n-avea să ajungă chiar la fel ca mama ei. Avea ceva din purtarea cochetă a lui Annet, însă Gwenda nu o văzuse vreodată flirtând propriu-zis, iar acum părea că nu o interesa absolut nimeni în afară de soțul ei.

Gwenda scrută încăperea și îl găsi și pe celălalt fiu al ei, Sam. Acesta stătea împreună cu ceilalți tineri. Tocmai povestea ceva, mimând: ținea frâiele unui cal imaginar și lăsa impresia că se străduiește să nu cadă din șa. Cei care-l ascultau erau efectiv fascinați. Probabil că-l invidiau pentru norocul pe care-l avusese în a deveni scutier.

Sam locuia în continuare la Earlcastle. Lady Philippa păstrase cea mai mare parte dintre scutierii și oștenii de la curte, pentru că fiul ei Gerry urma să aibă nevoie de ei pentru a călări și a vâna, dar și pentru a exersa folosirea spadei și a lăncii. Gwenda spera că, în perioada în care Philippa avea să fie tutorele contelui, Sam avea să-și însușească o purtare mai inteligentă și mai miloasă decât ar fi făcut-o în serviciul lui Ralph.

Cum nu mai existau alte puncte de interes în încăpere, privirea Gwendei se întoarse la bărbatul ei și la femeia cu care acesta voise odinioară să se însoare. Așa cum se temuse ea că avea să se întâmple, Annet profita din plin de exuberanța și de starea de ebrietate a lui Wulfric. Îi zâmbea ademenitor ori de câte ori se mișcau departe unul de celălalt, iar când se reuneau, se lipea de el ca o cămașă udă.

Dansul părea să țină la nesfârșit, Aaron Appletree repetând întruna melodia la cimpoiul său. Gwenda își cunoștea bărbatul, iar acum vedea în ochii lui acea strălucire care apărea numai când îi spunea să se culce cu el. Furioasă, Gwenda își dădea seama că Annet știa exact ce făcea. Începu să se foiască pe bancă, dorindu-și cu disperare ca muzica să se oprească și încercând din toate puterile să nu-și dea pe față furia care o măcina.

Cu toate acestea, când melodia se încheie, într-o serie de improvizatii măiestre, deja clocotea de indignare. Se hotărâse să-l facă pe Wulfric să se calmeze și să stea lângă ea. Avea să și-l țină aproape tot restul după-amiezii, ca să evite asemenea probleme.

Însă Annet îl sărută.

Cât timp el nu apucase să-și ia mâinile din jurul taliei ei, Annet se ridică pe vârfuri și îl sărută direct pe buze, scurt, dar hotărât, iar asta o scoase din pepeni pe Gwenda.

Se ridică imediat de pe bancă și traversă cu pași repezi sala. Când trecu pe lângă miri, fiul ei, Davey, observă expresia de pe chipul ei și încercă să o rețină, însă Gwenda îl ignoră pur și simplu. Se duse direct la Wulfric și Annet, care se uitau unul în ochii celuilalt și zâmbeau prostește. O împunse cu degetul în umăr pe Annet și strigă:

— Lasă-mi bărbatul în pace!

Wulfric spuse:

— Gwenda, te rog...

— Să nu te aud, îl repezi Gwenda. Tu pur și simplu ține-te departe de târfa asta!

Ochii lui Annet sclipiră, sfidător.

— Târfele nu sunt plătite să danseze.

— Sunt convinsă că tu știi foarte bine cu ce se ocupă târfele și pentru ce sunt plătite.

— Cum îndrăznești?

Davey și Amabel interveniră. Amabel i se adresă lui Annet:

— Te rog, nu face o scenă, mami.

Annet replică defensiv:

— Nu eu, Gwenda face scandal!

Gwenda pufni:

— Nu eu sunt aia care încearcă să-l seducă pe bărbatul alteia.

Davey îi spuse:

— Mamă, strici toată nunta.

Gwenda era prea furioasă pentru a-l asculta.

— Mereu face așa. L-a lăsat cu ochii în soare acum 23 de ani, dar n-a renunțat niciodată la el!

Annet începu să plângă. Gwenda nu era deloc surprinsă de o asemenea reacție. Pentru Annet lacrimile nu erau decât un alt mod de a obține ce voia.

Wulfric întinse mâna să mângâie ușor umărul lui Annet, însă Gwenda îi spuse tăios:

— Să nu îndrăznești să o atingi!

Wulfric își retrase mâna rapid, de parcă s-ar fi fript.

— Nu înțelegi, suspină Annet.

— Ba te înțeleg prea bine, zise Gwenda.

— Ba nu, chiar nu, răspunse Annet. Se șterse la ochi și îi aruncă Gwendei o privire surprinzător de sinceră și de directă: Ce nu înțelegi tu e că ai câștigat. E al tău. Tu n-ai habar cât de mult te adoră, te respectă și te admiră. Tu nici nu știi cum se uită la tine când vorbești cu altcineva.

Aceste cuvinte o luară total pe nepregătite pe Gwenda.

— Păi... îngăimă ea, însă nu găsi nimic altceva de spus.

Annet continuă:

— Îi fug ochii după femeii mai tinere? Se strecoară vreodată din casă, să-și piardă timpul în altă parte? Câte nopți ați petrecut separat în ultimii 20 de ani – două? Trei? Chiar nu vezi că n-o să iubească nicio altă femeie cât o trăi?

Gwenda se uită la Wulfric și-și dădu seama că toate acestea erau adevărate. Știa și ea, știau și ceilalți. Încercă să-și aducă aminte de ce era atât de furioasă pe Annet, însă, cumva, logica pe care o urmase toată viața nu i se mai părea la fel de valabilă acum.

Nu mai dansa nimeni, iar Aaron lăsase cimpoiul deoparte. Toți sătenii se adunaseră în jurul celor două femei, mamele tinerilor însurăței.

Annet spuse:

— Eram o fetișcană proastă și egoistă și am luat o hotărâre greșită în urma căreia l-am pierdut pe cel mai bun bărbat pe care l-am cunoscut vreodată. Și l-ai luat tu. Uneori nu pot rezista tentației de a mă preface că lucrurile s-au întâmplat tocmai invers și că e al meu. Așa că îi zâmbesc și îl mângâi pe braț, iar el e drăguț cu mine, pentru că știe că mi-a frânt inima.

— Asta ți-ai făcut-o tu cu mâna ta, replică Gwenda.

— Da, așa e. Iar tu ai fost norocoasa care a avut de câștigat de pe urma nebuniei mele.

Gwenda era total năucită. Nu văzuse niciodată în Annet o persoană tristă. În ochii ei, aceasta fusese mereu o figură puternică, amenințătoare care complota să i-l răpească pe Wulfric. Însă asta n-avea să se întâmple niciodată.

Annet adăugă:

— Știu că te supără să-l vezi pe Wulfric purtându-se frumos cu mine. Mi-ar plăcea să-ți spun că n-o să se mai întâmple niciodată, dar îmi cunosc prea bine slăbiciunile. Chiar trebuie să mă urăști pentru asta? Te rog, nu lăsa gelozia să ne strice bucuria acestei nunți și cea a nepoților pe care ni-i dorim amândouă. În loc să te gândești la mine ca la o dușmancă veche, n-ai putea să mă consideri un fel de soră rea, care e uneori neastâmpărată și te supără, dar care totuși trebuie tratată ca un membru al familiei?

Avea dreptate. Gwenda o considerase mereu pe Annet o femeie frumoasă cu prea puțină minte, însă de data aceasta Annet se dovedise a fi cea mai înțeleaptă dintre ele două, iar Gwenda se simți rușinată.

— Nu știu, răspunse ea. Aș putea încerca.

Annet făcu un pas înainte și o sărută pe Gwenda pe obraz. Aceasta simți lacrimile lui Annet pe față.

— Mulțumesc, zise Annet.

Gwenda șovăi o clipă, după care-și petrecu brațele pe după umerii osoși ai lui Annet și o cuprinse într-o îmbrățișare.

Sătenii adunați în jurul lor începură să aplaude și să ovaționeze.

Câteva secunde mai târziu, muzica invadă din nou sala mare.

La începutul lui noiembrie, Philemon organizează o slujbă de mulțumire pentru sfârșitul epidemiei de ciumă. Cu această ocazie, stăreția primi vizita arhiepiscopului Henri, însoțit de canonicul Claude, dar și pe cea a lui sir Gregory Longfellow.

Merthin era de părere că, mai mult ca sigur, Gregory venise la Kingsbridge pentru a face cunoscută alegerea regelui pentru funcția de episcop. La nivel formal, avea să le comunice călugărilor că regele a nominalizat o anumită persoană și că rămânea la latitudinea lor să îl aleagă pe respectivul sau pe altcineva, însă, de obicei, monahii sfârșeau prin a-l vota pe cel desemnat de rege.

Privindu-l, Merthin nu putu descifra nimic din expresia lui Philemon, așa că presupuse că Gregory încă nu dezvăluisese opțiunea regelui. Această decizie avea o importanță crucială pentru Merthin și Caris. Dacă funcția îi revenea lui Claude, necazurile lor se sfârșeau. Acesta era o persoană echilibrată și rezonabilă. Dar, dacă se întâmpla ca Philemon să fie ales, s-ar fi confruntat cu încă mulți ani de conflicte și procese.

Henri oficia slujba, însă Philemon fu cel care ținu predica. Acesta îi mulțumi Domnului pentru că le răspunsese la rugăciuni, ferind orașul de cea mai mare parte a chinurilor ciumei. Nu aminti nimic despre faptul că monahii fugiseră la Sfântul Ioan-din-Pădure și îi lăsaseră pe orășeni să se descurce de unii singuri; nici că Merthin și Caris puseseră umărul la îndeplinirea rugăciunilor ferecând porțile orașului pentru șase luni. Din spusele lui reieșea că el fusese cel care salvase orașul.

— Îmi fierbe sângele în vine de furie, îi zise Merthin lui Caris, nemaideranjându-se să vorbească încet. Răstălmăcește complet ce s-a întâmplat!

— Liniștește-te, făcu ea. Dumnezeu știe care-i adevărul și la fel și oamenii. Philemon nu păcălește pe nimeni cu discursul lui pompos.

Bineînțeles, Caris avea dreptate. După orice bătălie, soldații din tabăra învingătoare îi aduceau mulțumiri lui Dumnezeu, însă erau conștienți, în același timp, de diferența dintre generalii buni și cei nepricepuți.

După slujbă, Merthin – în calitate de staroste al gildei – fu invitat să ia masa în palatul starețului împreună cu arhiepiscopul. I se oferă locul de lângă canonicul Claude. Imediat după ce se rosti rugăciunea, invitații se lansară în tot

felul de discuții care se amalgamau într-o hărmălaie generală. Merthin i se adresa lui Claude în șoaptă, dar pe un ton care trăda importanța cuvintelor sale:

— Sfinția Sa arhiepiscopul a aflat pe cine a desemnat regele pentru funcția de episcop?

Claude îi răspunde cu o mișcare aproape imperceptibilă din cap, în semn de confirmare.

— Dumneata?

Capul lui Claude se clătină aproape la fel de discret.

— Philemon, atunci?

Din nou, primi o mișcare afirmativă din cap.

Inima lui Merthin se îngreună dintr-odată. Cum putea regele să aleagă un netot și un laș ca Philemon în defavoarea unuia atât de competent și de practic precum Claude? Însă știa deja răspunsul: Philemon își jucase foarte bine cărțile.

— Gregory le-a comunicat decizia călugărilor?

— Nu. Claude se aplecă spre el: Probabil că îl va anunța pe Philemon în mod neoficial în seara asta, după cină, apoi o să le spună fraților mâine-dimineață, la canon.

— Deci mai avem timp până la sfârșitul zilei.

— Pentru ce?

— Pentru a-l face să se răzgândească.

— N-ai cum să faci asta.

— Dar o să încerc, cel puțin.

— N-o să reușești.

— Nu uita că sunt disperat.

Merthin își plimbă mâncarea prin farfurie, abia luând câteva înghițituri și făcând eforturi să nu-și piardă răbdarea, până ce arhiepiscopul se ridică de la masă; după care intră în vorbă cu Gregory.

— Dacă ai fi atât de bun încât să mă însoțești până în catedrală, aș vrea să-ți spun ceva ce sigur te va interesa mult, începu el, iar Gregory dădu din cap în semn de acord.

Străbătură împreună naosul până ce Merthin fu absolut sigur că nimeni nu se afla suficient de aproape încât să-i audă. Trase aer adânc în piept. Se pregătea să facă un lucru periculos. Avea să încerce să-l determine pe rege să acționeze după cum voia el, un simplu staroste de gildă. Dacă eșua, avea să fie acuzat de trădare – și avea să fie executat.

Începu astfel:

— De multă vreme circulă zvonuri cum că, undeva în Kingsbridge, există un document pe care Maiestatea Sa ar dori foarte mult să-l distrugă.

Expresia lui Gregory rămase la fel de împietrită, însă avocatul rosti:

— Zi mai departe.

Aceste cuvinte erau la fel de bune ca o confirmare.

— Această misivă se afla în posesia unui cavaler care a decedat recent.

— Nu zău! exclamă Gregory surprins.

— În mod evident, știi exact despre ce vorbesc.

Gregory îi dădu un răspuns tipic pentru un avocat.

— Hai să spunem, de dragul discuției, că aș ști.

— Eu, unul, aș vrea să-i fac un serviciu Maiestății Sale, returnându-i acest document – indiferent de natura lui.

Știa foarte bine ce conținea scrisoarea cu pricina, însă și el putea să adopte o atitudine de neștiință precaută, precum Gregory.

— Regele ar fi recunoscător pentru o asemenea faptă, replică Gregory.

— Cât de recunoscător?

— La ce te gândești?

— Să zicem... la un episcop mai pe placul oamenilor din Kingsbridge decât Philemon.

Gregory îl țintui cu o privire aspră.

— Dumneata chiar încerci să-l șantajezi pe însuși regele Angliei?

Merthin era conștient că acesta era momentul cel mai periculos.

— Noi, cei din Kingsbridge, suntem negustori și meșteșugari, zise el, încercând să adopte un ton cât mai rezonabil. Cumpărăm, vindem, încheiem târguri. Eu pur și simplu încerc să ajung la o înțelegere cu dumneata. Vreau să-ți vând ceva și tocmai ți-am spus prețul pe care aș vrea să-l obțin. Aici nu e vorba despre niciun fel despre șantaj sau de forțare. Eu, unul, nu ameninț pe nimeni. Dacă nu vreți ce vând eu, lucrurile se termină chiar aici.

Ajunseră în dreptul altarului. Gregory se uita fix la crucifixul aflat deasupra acestuia. Merthin știa exact ce se petrecea în mintea lui. Trebuia oare să pună ca Merthin să fie arestat, dus la Londra și torturat până ce avea să dezvăluie locul unde se afla documentul? Sau ar fi fost mai simplu și mai convenabil ca regele să nominalizeze pur și simplu un alt candidat pentru postul de episcop de Kingsbridge?

Urmă un interval lung de tăcere. În catedrală era frig, iar Merthin își trase pelerina mai aproape de corp. Într-un final, Gregory întrebă:

— Unde e documentul?

— Aproape. O să te duc eu acolo.

— Foarte bine.

— Și târgul nostru?

— Dacă documentul este ceea ce crezi dumneata, o să îmi onorez obligațiile implicate de această înțelegere.

— Și-o să ai grijă ca monahii să-l aleagă episcop pe canonicul Claude?

— Da.

— Mulțumesc, zise Merthin. Va trebui să facem o plimbare prin pădure.

Porniră umăr la umăr de-a lungul străzii principale și traversară podul, cu respirația transformându-li-se în aburi la fiecare expirație. Un soare anemic de iarnă abia dacă reușea să încălzească ușor atmosfera. Cei doi intrară în pădure. De data aceasta, Merthin se orientă fără probleme, pe aceeași rută din urmă cu câteva săptămâni. Recunoscu izvorășul, stânca cea mare și valea mlăștinoasă. Ajunseră în scurt timp la luminișul unde se afla stejarul acela imens, iar Merthin se duse direct la locul de unde dezgropase pergamentul.

Spre disperarea sa, descoperi că cineva ajunsese acolo înaintea sa.

El netezise pământul cu grijă și îl acoperise cu frunze, însă, în ciuda acestei precauții, ascunzătoarea fusese descoperită. În locul respectiv găsi o gaură de vreo 30 de centimetri și, alături, o grămadă de pământ. Groapa era goală.

Merthin rămase încremenit, holbându-se la locul săpat.

— O, drace! murmură el.

Gregory spuse:

— Sper că nu e vreo farsă la mijloc...

— Dă-mi o secundă să mă gândesc, replică Merthin pe un ton tăios.

Gregory nu mai spuse nimic.

— Doar doi oameni știau despre asta, urmă Merthin, gândind cu voce tare. Eu, unul, n-am spus nimănui, așa că cel care a făcut-o trebuie să fie Thomas. Ajunsese chiar senil înainte să moară. Cred că el și-a dat drumul la gură.

— Da, dar față de cine?

— Thomas și-a petrecut ultimele luni din viață la Sfântul Ioan-din-Pădure, iar călugării n-au lăsat pe nimeni să intre, așa că probabil că față de un alt călugăr.

— Câți erau acolo?

— Vreo 20. Dar nu sunt mulți cei care știu suficiente lucruri despre trecut pentru a înțelege însemnătatea mormăielilor unui moșneag despre o scrisoare îngropată.

— Toate bune și frumoase, însă unde e acum scrisoarea?

— Am o idee, răspunse Merthin. Mai dă-mi o șansă.

— Bine.

Se întoarseră în oraș. Pe când traversau podul, soarele apunea peste Insula Leproșilor. Intrară în catedrală, unde

lumina scădea cu fiecare secundă care trecea, se duseră până la turnul de sud-vest și urcară pe scara îngustă, în spirală, până în încăperea micuță unde se păstrau costumele pentru piesele de Crăciun.

Merthin nu mai fusese aici de 11 ani, însă magaziile prăfuite nu se schimbau prea mult în timp, mai ales cele din catedrale, iar aceasta nu se abătea de la regula generală. Găsi imediat piatra nefixată și o scoase.

Toate comorile lui Philemon se aflau în spatele ei, inclusiv mesajul de dragoste sculptat în lemn. Și tot acolo, printre ele, se afla trăistuța din stofă de lână unsă cu ulei. Merthin o deschise și scoase din ea pergamentul făcut sul.

— Mă gândeam eu c-o să fie aici, zise el. Philemon a pus cap la cap totul, din vorbele lui Thomas, care probabil că-și pierduse cu totul mințile.

Fără îndoială, Philemon pusese documentul la păstrare cu intenția de a-l folosi ca atu pentru a schimba decizia monarhului, în caz că aceasta îi era defavorabilă, însă acum scrisoarea avea să fie folosită de Merthin.

Îi întinse pergamentul lui Gregory.

Acesta desfăcu sulul. Pe măsură ce citea, o expresie de uluire speriată îi apărură pe chip.

— Doamne Dumnezeule, murmură el. Înseamnă că zvonurile acelea erau chiar adevărate.

Rulă din nou pergamentul. Avea aerul unui om care tocmai găsisese un lucru pe care-l căuta de ani buni.

— E ceea ce credeai? întrebă Merthin.

— O, da.

— Și regele va fi recunoscător?

— Da, profund recunoscător.

— Deci... partea voastră a înțelegerii?

— Va fi respectată, îl asigură Gregory. O să-l aveți pe Claude ca episcop.

— Slavă Domnului, spuse Merthin.

Opt zile mai târziu, dimineața devreme, Caris se afla la spital ocupată să o învețe pe Lolla cum să lege un bandaj, când sosi Merthin.

— Vreau să-ți arăt ceva, zise el. Hai la catedrală.

Era o zi senină și rece de iarnă. Caris își puse o pelerină groasă, de culoare roșie. Pe când traversau podul spre oraș, Merthin se opri și îi arătă ceva cu degetul.

— Am terminat turla, făcu el.

Caris își ridică privirea în direcția indicată. Putea distinge forma turlei prin schelăria fragilă care încă o înconjura. Era

uluitor de înaltă și de grațioasă. Urmărind cu privirea vârful ei subțire, Caris avu impresia că se continua la infinit.

Îi spuse:

— Și e cel mai înalt turn din Anglia?

Merthin zâmbi.

— Da.

Străbătura strada principală și se apropiară de catedrală. Merthin porni primul pe scara încastrată în zidul turnului central. Era obișnuit cu această ascensiune, însă Caris deja găfăia când ieșiră în aer liber, în vârful turnului, pe pasarela care înconjură baza turlei. Aici, sus, vântul bătea cu putere.

Admirară amândoi priveliștea până ce Caris reuși să-și recapete ritmul firesc al respirației. Înspre nord și vest se întindea tot Kingsbridge-ul: strada principală, zona meșteșugărească, râul și insula cu spitalul. Fuioare de fum se înălțau din cel puțin 1000 de hornuri. Oamenii, reduși de distanță la mărimea unor furnici, se agitau de colo colo pe străzi, pe jos, călare sau în căruțe, cărând legături cu unelte, coșuri pline cu legume și fructe sau saci grei; bărbați, femei și copii, grași și slabi, cu straie mizere și uzate sau scumpe și groase, majoritatea maronii și verzi, însă din loc în loc cu o străfulgerare de albastru intens și de stacojiu. Văzând toate acestea, Caris nu se putea abține să nu se minuneze: fiecare dintre acești oameni avea viața lui, complexă și variată, cu drame trecute și provocări viitoare, amintiri fericite și dureri secrete și o mulțime de prieteni, dușmani și de persoane dragi.

— Ești gata? întrebă Merthin.

Caris confirmă printr-o mișcare din cap.

Merthin o conduse pe schelărie. Aceasta era o rețea aparent fragilă de frânghii și scânduri care mereu o făcea pe Caris să se teamă, deși nu îi plăcea să recunoască: dacă Merthin putea să se cațere pe acolo, atunci putea și ea. Vântul făcea ca întreaga structură să se legene un pic, iar poalele rochiei lui Caris fluturau în jurul picioarelor ei precum velele unei corăbii. Turla era la fel de lungă ca și turnul, așa că ascensiunea pe scările din sfoară ale schelăriei era o altă probă de rezistență fizică.

La jumătatea drumului, se opriră să-și tragă sufletul.

— Turla e foarte simplă, zise Merthin, care nu avea nevoie de prea mult timp ca să-și revină. Doar o structură rotundă, pe care am creat colțuri.

Caris își dădu seama că celelalte turla pe care le văzuse până atunci aveau tot felul de ornamente, brâuri de piatră colorată sau de plăci ceramice și firide asemănătoare unor ferestre. Simplitatea arhitecturii lui Merthin era cea care dădea impresia că turla se înălța la infinit.

Merthin arată în jos.

— Hei, ia uită-te ce se întâmplă acolo!

— Aș prefera să nu mă uit în jos...

— Cred că Philemon tocmai pleacă spre Avignon.

Caris trebuia să vadă asta. Stătea pe o platformă lată de scânduri, însă oricum trebuia să se țină bine cu ambele mâini de un stâlp vertical pentru a se asigura că n-avea să cadă. Înghiți cu greu și își lăsa privirea să cadă perpendicular pe sol.

Și merita efortul. Lângă palatul starețului se vedea o șaretă trasă de doi boi. Un călugăr și un oștean, amândoi călare, așteptau răbdători. Philemon se afla lângă șaretă în timp ce călugării de la Kingsbridge se apropiau unul câte unul și-i sărutau mâna.

Când această ceremonie luă sfârșit, fratele Sime îi dădu motanul alb cu negru pe care Caris îl recunoscuse drept unul dintre descendenții protejatului lui Godwyn, Arhiepiscopul.

Philemon se urcă în șaretă, iar vizitiul dădu bice boilor. Vehiculul se puse în mișcare și ieși greoi pe poartă, pornind-o pe strada principală. Caris și Merthin îl urmăriră cum traversă podul dublu și dispăru spre marginea orașului.

— Slavă Domnului că a plecat, zise Caris.

Merthin își ridică privirea.

— Nu mai e mult până în vârf, rosti el. În curând o să te afli mai sus decât s-a aflat vreodată o femeie din toată Anglia.

Începu să urce din nou.

Vântul se întetă, însă, în ciuda fricii, Caris simțea un soi de exaltare. Acesta era visul lui Merthin, pe care constructorul îl transformase în realitate. În fiecare zi, timp de sute de ani, oamenii de pe o rază de zeci de kilometri aveau să privească această turlă și aveau să se minuneze de frumusețea ei.

Ajunseră în partea superioară a schelăriei și se opriră pe platforma care încercuia vârful turlei. Caris încercă să-și alunge din minte gândul că în jurul platformei nu exista o balustradă care să îi împiedice să cadă.

În vârful turlei se înălța o cruce. De la nivelul solului părise mică, însă acum Caris observă că era mai înaltă decât ea.

— În vârful tuturor turelor e pusă câte o cruce, îi explică Merthin. Așa se obișnuiește. Dar, în rest, detaliile sunt diferite. La Chartres, pe cruce se află o imagine înfățișând soarele. Eu am făcut ceva diferit.

Într-adevăr, la baza crucii, Merthin fixase un înger sculptat din piatră, în mărime naturală. Silueta îngenunchată a acestuia nu privea către cruce, ci spre apus, peste oraș. Cercetându-l cu atenție, Caris observă că trăsăturile îngerului nu erau cele convenționale. Chipul mic, rotunjit, era în mod

clar feminin și îi părea oarecum cunoscut, având trăsături regulate și părul scurt.

Apoi își dădu seama că acela era chipul ei.

Era de-a dreptul uluită.

— Crezi c-o să-ți dea voie să faci una ca asta? întrebă ea.

Merthin încuviință din cap.

— Oricum jumătate din oraș crede deja că ești un înger.

— Și totuși, nu sunt, îi spuse ea.

— Nu, recunosc el, cu zâmbetul acela familiar pe care ea îl iubea atât de mult. Dar, pentru ei, ești ființa care se apropie cel mai mult de acest ideal.

Vântul se înteți dintr-odată. Caris se agăță de Merthin. Acesta o strânse într-o îmbrățișare fermă, stând cu picioarele depărtate, într-un echilibru perfect. Pala de vânt se duse la fel de repede cum venise, însă Merthin și Caris rămaseră înlănțuiți, stând acolo, peste lume, mult timp după aceea.

Mulțumiri

Principalii mei consultanți în materie de istorie au fost Sam Cohn, Geoffrey Hindley și Marilyn Livingstone.

Detaliul slăbiciunii structurale a fundației Catedralei Kingsbridge este bazat, în sens larg, pe acela descoperit la Catedrala Santa Maria din Vitoria-Gasteiz, Spania. Le sunt recunoscător angajaților Fundației Catedralei Santa Maria pentru ajutorul și inspirația pe care mi le-au dăruit, în special lui Carlos Rodriguez de Diego, Gonzalo Arroita și translatorului Luis Rivero. De asemenea, am beneficiat și de ajutorul personalului de la Catedrala York Minster, dintre care țin să îl menționez în mod deosebit pe John David. Trebuie să îi mulțumesc și lui Martin Allen, de la Muzeul Fitzwilliam din Cambridge, Anglia, care a avut bunăvoința de a-mi permite să cercetez îndeaproape monede din timpul domniei lui Eduard al III-lea.

La Le Mont Saint-Michel, în Franța, am fost ajutat de sora Judith și de fratele Francois. Ca întotdeauna, Dan Starer, de la Research for Writers din New York, m-a ajutat cu documentarea.

Printre consultanții mei literari s-au numărat Amy Berkower, Leslie Gelbman, Phyllis Grann, Neil Nyren, Imogen Taylor și Al Zuckerman.

De asemenea, am fost ajutat și de comentariile și criticile prietenilor și ale membrilor familiei, în special de către: Barbara Follett, Emanuele Follett, Marie-Claire Follett, Erica Jong, Tony McWalter, Chris Manners, Jann Turner și Kim Turner.

În 1989 Ken Follett uluia lumea literară cu *Stâlpii pământului*, un roman tulburător a cărui acțiune se petrecea în Anglia secolului al XII-lea și avea în prim-plan construcția unei catedrale, dar și viețile bărbaților, femeilor și copiilor pe care aceasta urma să le schimbe pentru totdeauna. Criticii au fost de-a dreptul copleșiți, iar de atunci încoace cititorii au sperat că vor avea parte de o continuare. În sfârșit, aceasta a sosit...

La două secole după ce locuitorii din Kingsbridge au terminat construcția superbeii lor catedrale gotice, patru copii ajung să fie martorii unei crime petrecute în inima pădurii – un eveniment care le va marca și condiționa viețile adulte în moduri pe cât de imprevizibile, pe atât de dramatice. O poveste despre ambiție, iubire, lăcomie și răzbunare, de un realism cutremurător.

„O frescă bine documentată a Evului Mediu târziu... Proza cu suflul firesc a lui Follett își atinge scopul, desfășurându-se elegant pe mai bine de o mie de pagini presărate cu nelegiuiri, moarte, sex și strategii politice, dând astfel naștere unui edificiu la fel de solid și ingenios construit ca podul lui Merthin.“

THE WASHINGTON POST

„O lectură care-ți tale efectiv răsufierea.“

LOS ANGELES TIMES

„Cititorii vor fi de-a dreptul captivați de această carte.“

PUBLISHERS WEEKLY

www.ken-follett.com

ISBN 978-606-931882-9-4 (cui)
ISBN 978-606-933448-5

9 786069 318485

www.taobooks.com

www.taobooks.com

Observații

[←1]

Old Oak – Stejar bătrân (în lb. engleză, în original).

[←2]

Spicer – negustor de mirodenii (în lb. engleză, în original).

[←3]

Tatăl nostru (în lb. latină, în original).

[←4]

Bușel – unitate de măsură englezească pentru volum, egală cu 36 de litri (n.tr.).

Table of Contents

Partea I – 1 noiembrie 1327

1

2

3

4

5

Partea a II-a – 8–14 iunie 1337

6

7

8

9

10

11

12

13

Partea a III-a – iunie–decembrie 1337

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

Partea a IV-a – iunie 1338 – mai 1339

30

31

32

33

34

35

36

37

38

39

[40](#)

[41](#)

[42](#)

[Partea a V-a – martie 1346 – decembrie 1348](#)

[43](#)

[44](#)

[45](#)

[46](#)

[47](#)

[48](#)

[49](#)

[50](#)

[51](#)

[52](#)

[53](#)

[54](#)

[55](#)

[56](#)

[57](#)

[58](#)

[59](#)

[60](#)

[61](#)

[62](#)

[Partea a VI-a – ianuarie 1349 – ianuarie 1351](#)

[63](#)

[64](#)

[65](#)

[66](#)

[67](#)

[68](#)

[69](#)

[70](#)

[71](#)

[72](#)

[73](#)

[74](#)

[75](#)

[76](#)

[77](#)

[78](#)

[79](#)

[80](#)

[Partea a VII-a – martie – noiembrie 1361](#)

[81](#)

[82](#)

[83](#)
[84](#)
[85](#)
[86](#)
[87](#)
[88](#)
[89](#)
[90](#)
[91](#)
[Muṭumiri](#)

Table of Contents

Partea I – 1 noiembrie 1327

1
2
3
4
5

Partea a II-a – 8–14 iunie 1337

6
7
8
9
10
11
12
13

Partea a III-a – iunie–decembrie 1337

14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29

Partea a IV-a – iunie 1338 – mai 1339

30
31
32
33
34
35
36
37
38
39

[40](#)

[41](#)

[42](#)

[Partea a V-a – martie 1346 – decembrie 1348](#)

[43](#)

[44](#)

[45](#)

[46](#)

[47](#)

[48](#)

[49](#)

[50](#)

[51](#)

[52](#)

[53](#)

[54](#)

[55](#)

[56](#)

[57](#)

[58](#)

[59](#)

[60](#)

[61](#)

[62](#)

[Partea a VI-a – ianuarie 1349 – ianuarie 1351](#)

[63](#)

[64](#)

[65](#)

[66](#)

[67](#)

[68](#)

[69](#)

[70](#)

[71](#)

[72](#)

[73](#)

[74](#)

[75](#)

[76](#)

[77](#)

[78](#)

[79](#)

[80](#)

[Partea a VII-a – martie – noiembrie 1361](#)

[81](#)

[82](#)

[83](#)
[84](#)
[85](#)
[86](#)
[87](#)
[88](#)
[89](#)
[90](#)
[91](#)
[Multumiri](#)

Table of Contents

Partea I – 1 noiembrie 1327	4
1	5
2	15
3	34
4	45
5	59
Partea a II-a – 8–14 iunie 1337	66
6	67
7	85
8	96
9	106
10	126
11	131
12	150
13	173
Partea a III-a – iunie–decembrie 1337	196
14	197
15	215
16	229
17	238
18	243
19	252
20	266
21	277
22	285
23	303
24	321

25	333
26	355
27	371
28	383
29	398
Partea a IV-a – iunie 1338 – mai 1339	419
30	420
31	429
32	438
33	444
34	462
35	469
36	482
37	487
38	502
39	511
40	519
41	537
42	555
Partea a V-a – martie 1346 – decembrie 1348	576
43	577
44	586
45	603
46	617
47	629
48	643
49	651
50	658
51	665
52	673

53	683
54	695
55	710
56	722
57	736
58	747
59	756
60	766
61	777
62	787
Partea a VI-a – ianuarie 1349 – ianuarie 1351	801
63	802
64	817
65	829
66	848
67	860
68	873
69	883
70	894
71	910
72	927
73	934
74	950
75	969
76	980
77	986
78	1000
79	1013
80	1025
Partea a VII-a – martie – noiembrie 1361	1036

81	1037
82	1048
83	1061
84	1070
85	1080
86	1092
87	1102
88	1114
89	1122
90	1132
91	1147
Muṭumiri	1167